Digitized by Google

BIBLIOTECA NAZ.
XXII
D
19
NAPOLI

XXII
D.
19.

BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
XXII
D
19
NAPOLI

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

ANTONII
MONACHI
SENATORIS
ANNOR. LXV
Iuuenalis Boettus Fossan. fec. 1635

TRACTATVS
DE RECTA FEVDORVM INTERPRETATIONE

QVO

Difficiliores Iuris Feudalis Loci, & Quæſtiones, Hactenus inter innumeras Interpretum Perplexitates, & Diſsidia inuoluta

AD

VERAM, GERMANAMQVE LVCEM EVOCANTVR, ET DEFINIVNTVR.

Practicarum quàm maximè Obſeruationum, Rerumq; in Supremis Tribunalibus Iudicatarum Auctoritate confirmatus: Nouas etiam, & accuratas DE Varijs Inueſtiturarum, Stipulationumq; Formulis, DE Fructibus, AC DE Melioramentis explicationes complectens:

Tàm in Scholis, quàm in Foro verſantibus vtilis, ac neceſſarius; Iampridem ſummopere exoptatus; A Nemine adhuc attentatus, Congrua nunc primùm Methodo editus, & illuſtratus.

AB

ANTONIO MONACHO

Acutiſſimo I.C. Taurinen. Collegiato, Publico olim Iuris Interprete, Cauſarumq; Patrono, Rotarum Lucen. Floren. & Bonon. pro tempore Auditore mox Nicien. nunc vero Pedemont. Regiæ Celſitudinis Sabaudiæ Senatori, & Conſiliario.

AVGVSTÆ TAVRINORVM.

Apud HH. Io. Dominici Tarini, M.DC.XXXV.

Superiorum permiſſu.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

INVICTISSIMO
VICTORI AMEDEO
Sereniſſimo Allobrogum, & Montisferrati Duci, Subalpinorum Principi, & Cypri Regi Auguſtiſſimo Domino ſuo.

Antonius Monachus Salutem, & Felicitatem.

CVM Hęc mea ad triumphale Tuum Nomen confugiunt, VICTOR SABAVDIÆ DVCVM AVGVSTISSIME ET REX, An meę felicitati gratulandum, an ſuccenſendum audacię ignorarem penitus, niſi omnia in Regiam Humanitatem Tuam tandem regerenda viderem: Felix audacia, quę, dum altius aſſurgeret, in Sedem Clementię, in Sinum Munificentię Tuę deuenit: Has IN CAROLO MAGNO Parente Tuo antea maximas, in Te verò, SERENISSIME poſteà maiores expertus, aſſueui amborum Luminum Auſpicijs tenebras meas illuſtrare: Qui de Feudali Re ſuperioribus ſcripſère Seculis non ſine Principum, Regum, Imperatorũq; Conuentu labyrintheas De Feudis Diſputationes ſolui poſſe conſtantiſſimè aſſeruère: Quæ tamen diligentius Conſideranti viſæ ſolubiles, & clarę, Solutionumque hiſce Paginis experimenta Exhibenti quis credet vix Minimo inter tot iuris Antiſtites, ac tantos? Quare Tua ad ſuffragia confugio, MAGNANIME REX; Tua vota imploro, Vnus Tu mihi omnium nomina implebis, ſiſtentur Tibi, Po-

teris illas, & Nominis potentia,& ſapientiæ condimento, et fidei beneficio ſancire , ac perennare . Tecum tranſibunt omnes , cum patuerit palam , vel ipſos Vertices Mundi, & Polos,Rerum omnium,et Reſolutionum Tibi Molem, ac Summam, Vnanimes,concrediddiſſe iam tùm, Quando adhuc vix DVX , in ipſo Regni aditu ARBITER aditus , & veluti communis ASTRÆA , Procerum, ac Oratorum coram Te conuenientium Gratia , et Hoſpitijs in Clariſſimo Tuo CLARASCI Oppido Magnificentiſſimis floruiſti. Non Inopiæ rerum,non Luis, non Belli, triplici ſimul ſæuiente FATO,HEROICAM remorante Liberalitatem , non REGIAM (de more)Magnanimitatem:Omnia,VICTOR,incommoda,impedimenta omnia,INVICTVS,ſuperaſti,Diuturna Bellorum Incēdia extinxiſti,Exoptatiſſimam PACEM reddidiſti . Glorioſe adeò, vt videatur in Tui Regni Auſpicia Pacatæ Victoriæ, & Pacis Triumphalis conſpiraſſe Felicitas . Nec hiſce,Generoſus, acquieſcens,at ſemper Auguſtus, alia præterea,non multò poſt,Præclarè Geſta addidiſti. Debitas Primò iamdiù Prouincias,Florentiſſimum , inter cæteras,Montisferrati Ducatum Ditioni Tuæ reſtituiſti DVX PRIMVS:Regium deindè Nomen,Regumque Stemmata Progenitorum non minus prouidè,quàm proſperè Familiæ Tuæ,verè Regiæ,recuperaſti REX REDINTEGRATVS ETIAM PRIMVS : Dùm Populis quoq; Tuis ; vt Felicitatem, Regij Nominis Titulis Illuſtriorem , diutius conſeruares, ſumma Annonæ Abundantia,ac rerum omnium Copia roboraſti: Dùm illud pariter incomparabilis Prouidentię Exemplum,Prudentiſſimus, edidiſti, cùm Auguſtam hanc Vrbem Regni Tui,ac totius Italię Propugnaculum , tùm externis Munimentis ,tùm internis Sapientiæ Tuæ Conſilijs circunuallaſti, Inter vicinas (modò erumpentes) Bellorum Procellas Altiſſimo Pacis otio Feliciſſimè perfruentem: Dùm Vnus Tu Ille, Ille Tu, qui iſta demùm tanta celeritate perfeciſti , vt iure Cęſarianum illud vſurpare poſſis , VENI : VIDI : VICI. Suſcipe igitur, Obſecro, In Fidem Tuam Labores etiam iſtos, Qui in Argumento verſantur planè Regio, nec infrà Tuæ Culmen,Geniumque Maieſtatis : De Claritate Originis degenerauit valdè Diſciplina;Opportuna haud dubiè eget Moderatione , Principes ad eam euocantur,& Reges:Regiam ergo Moderationem amplectere , REX MODERATOR,& foue:Patere , CLEMENS , clientem Tuum Regij Nominis,quod recens Auguſtius emicuit,lucem aliquam Paginis ſuis , ad Facinus tam grande deſtinatis,accerſere:Quæ de Tua Beneuolentia natæ, de Tua Munificentia victuræ,& eiuſdem tanti Nominis Amplitudine commendentur,& debiti etiam Tributi,licet imparis, pro immenſis Beneficijs, pro ampliſſimis Honoribus ,pro ſingulari conſtanter Patrocinio Vicem Sortiantur . Rex IN ÆTERNVM VALE.

AV

AVTOR AD LECTOREM.

EX Epiſtola in noſtro Deciſionum Volumine ad te mea hunc ipſum de Re Feudali pollicitus eram Tractatũ; & ecce (immenſo D.O.M. munere) promiſſum adimpletum. Vtinam cum effectu tanto, quantus affectus, quo tractus fui, & compulſus ad tàm arduum opus, vtilitatis tuæ, benigne Lector, magis quàm propriæ ſalutis memor: Quam quidem mehercule tibi augebis, tibi ipſi fortè reddes lõgè maiorẽ, ſi nõ perfũctoriè, aut (vt aiunt) per ſaltũ, ſed ſi totũ, & attentè perlegeris librum, nec, niſi tota lege perſpecta, iudices quicquam, vel obloquare; Singula cum ſint (hoc ſcito) maximo inter ſe vinculo colligata, indiuiduoque omnia ſibi inuicem reſpondeant, & cohæreant nodo, Vno ducta, ab vno eodemque deducta Principio, & Fundamento. Conſilium (rogo) ne ſpernas, Audi potius & ſequere. Poſt hæc iudica, & ſi non placeat partus, non diſpliceat omninò conatus. Tibi laboratum eſt. Tibi, ad tuaque commoda inſudatum; Hoc cogita, & fruere: Ac ſi quid occurrat rectum impediens ſenſum, error aliquis latebit, vnde ad Notationem errorum recurres, erroremque ſtatim excuties, & ſenſum planum experieris. Addidi præterea Remiſsiones ad Deciſiones, per errorem Typograhi omiſſas, haud notatas, nec amplius emendabiles: Nam poſt impreſſum volumen Venetijs, cum ego eſſem Bononiæ, ibidemque ad me allatum, quod remedium ſupererat? Iacta erat alea: Impreſsio hæc noui libri anſam ſuppeditauit, cum quo, & hæc correctio orbem peragrabit, habebitq; quiſque per indirectum, quod directò non licuit: omnem lapidem moueo, vt ſatisfaciam, Amo Ama Vale.

PATRI, ET SENATORI,

DOMINO SVO

GABRIELIS FILII I.C. COLLEGIATI.

EPIGRAMMA.

FEVDALES Vſus quàmuis ſine iure Vagari
Cernas; quid mirum? Quæ ſine lege, vaga:
Ex chao, vt Empedocles, *ſua quod malè feuda figurēt,*
Inque chaos redeat, quod fuit ante chaos:
Principio ex certo dat legem Monachus *amplam*
Iuribus, vt linquant lucida feuda chaos:
Ergo tibi (Genitor) *ſint laudes, atque perennem*
Suſcipiat famam nomen in orbe tuum.

DE

ANTONIVS MONACHVS CIVIS TAVRINENSIS I. C. COLLEGIATVS,

OLIM LVCÆ, FLORENTIÆ, BONONIÆ AVDITOR,

NVNC IN PATRIA SENATOR DVCALIS.

ANAGRAMMA.

NASCITVR NVNC IN TOTO MVNDO SOLVS RECTVS IVRIS FEVDALIS INTERPRES.

LAVS HVIC NATO BONAE ASTRÆÆ, AC NON MINIMA GLORIA ALII LICONI

EPIGRAMMA.

NASCITVR INTERPRES FEVDALIS IVRIS IN VRBE
TAVRINI *SOLVS*, QVI PATER EST PATRIÆ,
RECTVS ET *IN TOTO NVNC MVNDO*, LEGIBVS IDEM
OMNIBVS IN NOSTRIS VRBIS ET ORBIS HONOS.
ERGO *BONAE ASTRAEAE* SIT *LAVS HVIC* MAXIMA *NATO*,
LICONI AC ALII GLORIA NON MINIMA.

Petrus Roitius I.C.
Taurinen. Colleg.

D E

ANTONIO MONACHO

I. C. T. C.

Apud Exteros Auditore, in Patria Senatore, Vtrobique Integerrimo.

A C R O S T I C H O N.

Alter adeſt	Atlas	Aſtrę	ANTONIVS	AltA
Natura	Natus,	Numen,ſeù	Nobile.	NomeN
TAVRINI,	Toti	Terrę	Theoremata	TexiT,
Ornans	Omnes	Oras,ſic	Ornandus &	OſtrO
Nictat	Nodoſos &	Nexus	Noſcere,	NecnoN
Iuris	Iampridem eſt	Interpres	Iuſtin:	IanI,
Venit	Virtutis	Viridans	Venerandus,&	VsV
Subtiles	Superat	Scopulos,ſcit	Spernere	SoluS
MONACHE	Magna mones	Mundo	Memorabere	MultuM,
Obſtupet	Orchæſtra,	Oſtentumque	Oſtendis	OlimpO,
Neſtoreaſque	Notas	Nectas,num	Numina	NoſtiN?
Aſtrorum	Ardens	Audens	Aſcendis ad	AſtrA,
Conueniunt	Cætus	Celebrant te	Carmine,	Cantu,aC
Hymnis	Hectoreum	Harmonicis hinc	Hæreſis	Hoſtem,aH
Viuas	Virtutum	Vindex,vero	Vtere	VultV
Sede	Subalpini	Supera	Sedeaſque	SenatuS

Idem P. R.

Ad

Ad Perilluſtrem Dominum.

Antonium Monachum in Subalpino Senatu Senatorem Ampliſſimum poſt editum de Re Veſtiaria tractatum, necnon

Lucenſium, Florentinarum, atq; Bononienſium Deciſionum volumen
De Recta nuper Feudorum Interpretatione

SCRIPTOREM

*F*ranciſci Aſcanij Rouidæ Taurinenſis

EPIGRAMMA

SOL, licet Occaſum, nitidiſſimus Aduena, luſtret,
Ortum, luce tamen ſplendidiore, beat;
Namque, ibi, gemma frequens teritur: deſpecta ſecantur
Balſama: ſilueſcunt thura: metalla fluunt.
Sic licet, externas, ſcriptis, ditaueris Oras,
Vis tamen in Patrium largior eſſe ſolum.

Al medeſimo dell'iſteſſo.

SONETTO.

CHE Più d'Ercole, Teſeo, Achille, Vliſſe,
Sudate, inchioſtri, in ſtoriar viaggi?
Che più, qualunque pellegrino viſſe,
Stupite rozzi, ò celebrate ſaggi?
Troppo di quelli, ogni gran penna ſcriſſe,
Troppi ſon reſi, al valor loro, omaggi;
MONACHO Sorge, e ſempiterno Ecliſſe
Reca, co ſuoi ſplendori, a i loro raggi;
Che ſe, per ſcorrer Quei Lidi, e Contrade,
Dell'Eroico Nome fer acquiſto,
Stragi facendo, e inſanguinando ſpade;
Di più degni ſudor, ſtraniere ſtrade,
Fù, per tanti Paeſi, ANTONIO viſto
Bagnar in verde, ed in canuta etade.

S V M M A
Ingredientium ad opus.

Primò *Catalogus Auctorum Citatorum præter textus, & gloſſas.*
Secundò *Epitome Partium Principalium totius Tractatus.*
Tertiò *Epitome Præfationis, & Capitum.*
Quartò *Index textuum declaratorum, ſeù conciliatorum.*

Hæc ad principium Libri.

Quintò *Index Verborum, Formularum & Materiarum.*
Sextò *Supplementum ad Indicem Deciſionum Auctoris*
Septimò *Errorum correctorum Notatio.*

Hæc ad Calcem eiuſdem Libri reſeruata.

Digitized by Google

Catalogus Citatorum

A

Abbas Panormitanus
Achilles Perſonalis
Afflictus
Albanus ad Bart.
Albericus
Alciatus
Alexander trentacinque
Alexander Tartagnus
Alexandrinus Cardinalis
Aluarotus
Aluarus Valaſchus
Præſes de Amato
Amatis
Amedeus a Ponte. Præſes aliàs primar. Senat. Pedemont.
Amedeus Bentius Præſes Ducatus Mõtis Ferrati, & ſecundus Senat. Pedem.
Amendola
Andreas ab exea
Andreas à Roſental.
Andreas Capan.
Andreas Knichen.
Andreas de Iſern.
Anchaianus vterq;.
Angelus de Gambilionibus
Angelus Peruſinus
Angelica Summa
Angelus Aretinus
Antonius Auguſtinus
Antonius Bagnaſacus.
Antonius Capicius.
Antonius Concius
Antonius Bottrinius.
Antonius de Gamma
Antonius Maria Cortonates.
Antonius Monachus Auctor ad tract. de execut. in veſt. & ad deciſ.
Antonius Sola
Antonius Vſyllus
Antoninus var. reſol.
Archidiaconus
Argellus
Ariſminus Tepatus
Ariſtoteles
Arnon.
Arius Pinellus
Aſcanius Clemens.
Aſinius
Aufrerius ſeu Capel. Tolloſ.
Auguſtinus Barboſa Collect. Super Bullario
Azon.
Azoguidus

B

Baderus
Baiardus
Baldus vterque
Balzaranus
Bammacarius
Barboſæ omnes
Barbatia
Bardelonus
Bartolus
Bartolomeus Camerarius
Bartolomeus Caſſaneus
Barzias
Betius
Bellamera
Benintendius
Berreta
Bertachinus
Bertazolus
Bertrandus
Blancus
Blaſius florez ad deciſ. Gammæ
Bocerus
Boetius
Boich.
Bolognetus
Bolognianus
Bonauoglia
Bonifacius de vitallinis
Bononienſes deciſiones ſelectę
Bononienſe Collegium
Borcolthen.
Borgninus Caualcanus
Borrellus
Boſſius
Briſſonius
Brunus vterque
Budeus
Bullarium Laertij Cherubin
Burſatus
Burtigarius

C

Caballus
Cabalinus
Cagnolus
Calcaneus
Caldas
Camillus de Curte
Campegius
Cancerius

Canetius
Cantucius
Capella Tolloſana
Capra
Caputaquenſis
Capiccius
Carocius
Carolus à Kicherber
Carolus Borromeus
Carpanus
Cartarius.
Caſanates
Caſſaneus vterque
Caſtelioneus
Chartarius
Cauagnolus
Celſus Hugo
Centius
Cephalus
Cępolla
Cicero
Clarus
Claudius Seyſſel
Concennates
Contardus
Corbulus
Corduba
Cornazanus
Corneus
Corraſius
Coſta
Coſtalius
Craueta
Crotus
Cuiacius
Cumanus
Curtius vterque
Cynus

D

Decius
Decianus
Dionyſius.
Duarenus.
Dynus

E

Emanuel à Coſta
Euerardus ſenior & iunior
Eguinarius Baro

F

Faber Cod.
Fabius de Anna.
Fachineus
Farinacius
Felynus
Federicus de Senis
Feratius
Ferrerius Montanus
Ferrarius ab Anciſa Senator Pedemont.
Ferretus vterque
Florianus de Sancto Petro.
Flaminius de Rubeis
Forcatulus
Folerius
Franciſcus Piſcina
Franciſcus de Amicis
Franciſcus Othomanus.
Franciſcus Marchus
Franciſcus Aretinus
Franciſcus Sonsbecius
Franciſcus de Ponte.
Fridericus Schench.
Fulgoſius
Fuluius Ianarius.

G

Gabrielius vterque
Gabriel Paleotus
Gaietanus
Galenus
Galina
Galluppus
Gamma
Garcia de Girunda
Garſias
Garzonius
Gaſpar Antonius Teſaurus ſenator Pedemōt
Gayl.
Geminianus
Gerardus Caragiſtus
Gerardus Mazolus
Gomeſius vterque
Goffredus
Gottofredus
Gozadinus
Graſius ſeu de Graſys
Grammaticus
Gratianus vterque
Gratus
Gregorius VII. Papa ſaonenſis
Gregorius decimus quintus Papa
Ludouicius Bononienſis
Gregorius Lopez
Griuellus

Catalogus Citatorum.

Guazzinus
Guerinus Piſonus Soacius
Guido Papa
Gulielmus Hannetonius
Gulielmus Benedictus
Gulielmus Durandus
Gulielmus Fornerius

H

Hannetonius
Hertmanus Piſtoris
Harmanus Hartmani
Hermanus Vulteius
Henricus Boye.
Henricus Boceius
Herculanus
Hieronymus Cæualos
Hieronymus Garzonius
Hieronymus Gigas
Homo bonus
Hodierna ad Surd.dec.
Hondedeus
Horatius Montanus
Hotomanus

I

Iacobus Aluarotus
Iacobus de Arena
Iacobus de Beluiſo
Iacobus Cuiacius
Iacobus de Ardizone
Iacobus Mandelus
Iacobus a Sancto Georgio
Iaſon
Imola
Innocentius
Intrigliolus
Ioãnes Antonius Teſaurus aliàs Pręſes Senat. Pedemont.
Ioannes Aloiſius Riccius Epiſcopus
Ioannes Antonius Lanarius
Ioannes de Anania
Ioannes de Amicis
Ioannes Andreas Ad Spec
Ioannes Andreæ
Ioannes Antonius Bellonus Protopręſes Senat. Pedemont.
Ioannes Alſot.
Ioannes Baptiſta Lupus
Ioannes Baptiſta Hodierna
Ioãnes Baptiſta Blãcardus Senator Pedemõt. & primus Lector Veſpertinus
Ioannes Baptiſta Surdus
Ioannes Baptiſta Caccialupus
Ioannes Petrus Surdus
Ioannes Faber
Ioannes Borgholten
Ioannes Bologninus
Ioannes Cannetius
Ioannes Conſaluus
Ioannes Franciſcus de Ponte
Ioannes Ferrarius Montanus
Ioannes Garſias
Ioannes Iacobus Ferrarius Senator Pedemontanus Collega.
Ioannes Laurentius Syluanus
Ioannes Maria Nouarius
Ioannes Monachus
Ioannes Nielus
Ioannes de Platea
Ioannes Paulus Balzaranus
Ioannes Petrus Fontanella
Ioannes Thomas de Marinis
Ioannes Saixon
Ioannes Schonerius
Ioannes Vagnorius
Iulius Cæſar Galluppus
Iulius Clarus
Iulius Papa tertius de Monte Aretinus

L

Laderchius
Lambertenghus
Lanarius vterque
Lanzelotus Galiaula (Peruſinus) & Conradus Laudenſis
Laurentius Syluanus
Laurentius Auenionenſis
Laudenſis
Loffredus
Lucas de Penna
Lucas Paeti
Ludouicus Bologninus
Ludouicus de Ponte
Ludouicus Zanetus
Ludolphus Schraderus
Ludouicus Molina
Ludouicus Morotius Primus Pręſes Senat Pedemont.

M

Macagnus Azoguydus
Machelus
Magdalenus
Magonius
Malateſta

Malua-

Catalogus Citatorum.

Maluaſia
Manentius
Mandoſius
Mangilius
Mantica
Mantua
Maranta
Marchus Blancus
Marchus Delphin
Marcus Anto. de Amatis
Marcus Antonius Bellonius
Marius Anguiſola
Mareſcotus
Marinus Frecia
Marta
Martinus Laudenſis
Marzarius
Maſcardus vterque
Maſtrilius.
Mattheus de Afflictis
Mattheus Brunus
Mattheus Colerius
Mateſilanus
Mattheus Vueſembecius
Maurus
Mediolanenſe Collegium
Melander
Melchior Palaez
Menochius
Merlinus
Minadous
Myſingerius
Molfeſe
Molfeſius
M lina
Mollius
Monterentius
Maynardus
Monticulus
Muſſambertius

N

Nardus Liparulus
Natta
Neguſantius
Neoſtadius
Neuizanius
Nicolaus Boerius
Nicolaus Bellonus
Nicolaus Intrigliolus
Nicolaus Baderius
Nicolaus de Neapoli

O

Obertus de Orto
Octauianus Cacheranus Magnus Sabaudiæ Cancellarius
Octauius Bammacarius
Octauius Simoncellus
Odofredus
Oinotomus
Oldradus
Oldendorpius correctus
Ondedeus
Opus inquiſitorum iudiciale
Otalora
Otho Melander
Othomanus

P

Pancirola
Panormitanus
Papon
Pariſius
Paris de Puteo
Pacianus
Paſcetus
Paulus Caſtrenſis
Paulus Grillandus
Paulus Morigius
Pechius
Peguera
Petrarcha
Perez
Pereg inus
Petra
Petrinus Bellus
Petrinus Pergamus Senator Pedem. Collega
Petrus de Gregorio
Petrus Nicolaus Mozzius
Petrus Faber
Petrus de Rauenna
Petrus de Bella pertica.
Petrus Duennas
Petrus de Ceruotis
Petrus Senaudeſius
Phanucius
Piſtoris
Pius quartus Papa Medices Mediolanenſis
Pius quintus Giſlerius Alexandrinus Papa
Plotus
Politus
Pomponius Rochus
Poſtius
Præpoſitus dictus Cardinalis Alexandrinus,

no-

Catalogus Citatorum.

nomine Ioãnes Antonius de Sancto Geor-gio.
Probus ad Ioann. Monachum
Proſper Paſethus
Purpuratus
Puteus

Q

Quintilianus

R

Raudenſis
Raynaudus
Rebuffus
Redoanus
Reſtaurus
Riminaldus vterque
Ripa
Rochus
Rolandus
Ronilius
Rota diuerſorum
Romanus.
Ronchegal
Roſental
Rubeus Alexand.
Rugerius
Ruinus
Ruſticus

S

Salicetus
Sanſouinus
Sanctorius
Sarmienta
Schench.
Schenciduinus
Sebaſtianus Neapolit.
Sebaſtianus Medices
Senandeſius
Seneca
Seraphinus
Sfortia Oddo
Sicardus
Sigiſmondus Loffredus
Signorolus de Homodeis
Simon de Prætis
Simon Gaietanus
Socinus vterque
Soacius
Sonsbecius
Sotus
Speculator
Stabilimenta religionum, Sancti Mauritij, Equitum Hyeroſolimitanorum, & Sancti Stefani
Stefanus Forcatulus
Syntagma Com.Opin.

T

Tepatus
Theofilus
Theſſaurus Præſes, & Filius Senator
Terentius
Tiraquellus
Thomas Ferratius
Thomas de Marinis
Thomas Minadous
Thomas de Thomaſellis
Trentacinque
Turre Cremata
Tuſchus Cardinalis

V

Vacauna
Vagnorius
Valaſchus
Valentinus
Vantius
Verrutius
Villalobos.
Vigelius
Vincentius de Franchis
Vincentius Mancinus
Vſillus ad Afflictum
Vldarichus Zaſius
Vrbanus Octauus Papa Barbarinus Floren-tinus.

X

Xiſtus Papa V. Peretus de Montalto.

Z

Zabarella
Zauallus
Zanchus
Ziriceus

F I N I S.

Catalogi Citatorum.

Digitized by Google

Epitome Partium Principalium quinque Huius Tractatus.

PRIma pars *collocat Principiũ in materia feudali Potiſſimũ & Vniuerſale*, Poſitũ In Vera ET Noua Ratione Tex, Tit. An agnat. vel Fil. &c. *Iſtudq; Principiũ eadẽ Pars proſequitur, fundat, & firmat. Rationabilitate Textuũ Feudaliũ & Feudorũ in Vniuersũ etiã demõſtrata, & defenſa. Contrà opiniones hactenus & male receptas, atque à candida inſitàque eorum primæua natura degenerantes.*

Secunda pars *per applicationem eiuſdem Principij ad particularia materiæ feudalis, Concernentia feudorum acquiſitiones, ſeù modos ea acquirendi exprimit, & docet, Reciprocam inter Principium collocatum, & ipſa Particularia congruitatem & conſonantiã, cũ notabilibus effectibus, ſcilicet, Certitudinũ reſolutionũ, Rremotionũ ambiguitatũ Cõciliationũ antynomiarũ ſeù diſceptationũ variarum, & Reductionũ ad praxim ipſam, Summa cum vtilitate tam Speculatiuorum, quam Forenſium ſeù Practicorum, & Iudicantium.*

Tertia pars *tendit ad idem experimentum. Circa materiam Retentionis, ſeù Modorum retinendi Feuda, cũ eiſdem qualitatibus vt ſupra in proximè praced. parte ſecunda.*

Quarta pars *ad eadẽ omnino. Circa materiam in qua quæritur, de Fine Feudi, ſeù cum ſiciunt, vel definiunt feuda.*

Quinta & vltima pars. *Circa materiam ad Acceſſoria Feudorũ pertinentem, vt ad Fructus, Ædificia, Meliorationes, & aliàs, Acceſſiones, cum Effectibus eiſdem, vt ſupra in alijs.*

Epi-

EPITOME PRÆFATIONIS, ET CAPITVM HVIVS TRACTATVS.

PRÆFATIONIS.

In Præfatione feudorum iactura & ſubuerſio indicatur: Remedium contrà diſquiritur, & quid agendum proponitur Diſponiturq; Methodus ſeruanda in Tractatu.

Cap. 1. De Facti ſpecie Tit. An Agnat. &c.

FACTI ſpecies *tit. An Agnat. &c.* figuratur Planus eius intellectus conſcribitur. Qui, qualeſuè eſſe debeăt feudorum ſucceſſores Hique an vſque in infinitum, an vero vſque ad ſeptimum gradum tantum ſuccedant textibus pugnantibus conciliatis & alia notabilia explicantur.

Cap. 2. De Rationabilitatè Tit. An Agnat. &c.

Referuntur oppoſitiones de Irrationabilitate, & Rigore factę aduerſus tit. an Agnat. vel fil. &c. & refelluntur.

Cap. 3. De Rationabilitate ſeudorum in vniuerſum.

Deſcribuntur ęquè & tolluntur obiecta de irrationabilitate aduerſus feuda, in vniuerſum & feudales ipſos compilatores Rationabilitaſq; demõſtratur; Nonnulli difficiles textu ad hoc pertinentes, explicantur: onos Compilatoribus debitus defenditur, eorumque induſtria in feudis ordinandis explicatur, & ex connexione Ipſa librorum feudalium & titulorum nuper delineata quàm ingenioſa ſit methodus deregitur reipſa, & comprobatur.

Cap. 4. De Ratione antiquorum ad Tit. An Agnat.

Quod propter Honorem Patris.

Poſt hęc præmiſſa & ſublata; ad inſtitutum de ratione tit. an Agnat. tractatũ acceditur, rationeſq; hactenus allatę põderantur, ſed refelluntur, id quod ab hoc capite inchoatur; in quo de prima ratione, an quia filij magis teneantur tueri honorem patris, quàm agnati, aut alij, vbi propterea non pauca de honore filiorũ in parentes, de debitis erga eos, de abſtẽtione, de iniuria in defunctos ex eorum repuditatis hæreditatibus De infamia, & etiam quę ſit rationis natura vt dici poſſit bona, & concludens. & alia.

Cap. 5. De Secunda Ratione antiquorum ad Tit. An Agnat. &c.

Ob Repreſentationem.

Secunda ratiò antiquorum, an ideò quia filius patrem repreſentet, & vna cũ eadem perſona cenſeatur, diſcutitur hoc cap. vbi multa de repreſentationis materia, quando obliget, quando non, vbi & quomodo vigere poſſit, vbi & quomodo nõ, cuius occaſione plura de iniurijs, Iura-

mentus

menitis,dignitatibus etiam Regijs,tranſmiſſionibus & alijs compluribus.

Cap. 6. De Rationibus antiq. ad tit. An Agnat. &c.

Quia patre medio ſeù Iure contractus.

Tertio examinatur ratio etiam antiquorum, an ideò quia filius acquirat feudum patre ſuo medio, ſeù quia filius iure contractus ſuccedat, Non autem Agnatus:vt hoc capite.

Cap.7.De Ratione anteq.ad tit.An Agnat. ob repræſentandum primum Inueſtitum

Vltima ratio examinatur, quia fuere qui dixerunt neceſſe eſſe per quemlibet ſucceſſorem primum acquirentem repreſentari,quę repreſentatio non fiat niſi per hæredem, & ideò filium talem eſſe debere,id quod ceſſet in Agnato qui habet ſuum Anteceſſorem, quem repreſentet &c.vt in hoc cap.Vbi pariter reijcitur hæc ratio.

Cap.8.De Ratione ad Tit. An Agnat.&c. ſecundum Auctorem.

Ratio adfertur Auctoris & ex eius ſententia, filium ſimul & Agnatum complectens.

Cap.9 De Filio vti ſuccedente In ius patris.

Fundatur ratio Auctoris textibus & doctrinis quod filius ſuccedat in feudum vt in ius patris, vnde non poſſit repudiata eius hæreditate feudum retinere.

Cap.10.De Succeſſione Agnat.

Afferuntur iura, & fundamenta cur Agnatus è contrà, poſſit repudiata hæreditate defuncti Agnati feudū retinere, ex quibus ratio diuerſitatis inter filiū, & Agnatum manifeſta colligitur, & iure fundata ſcilicet quod Agnatus non ſuccedat in feudū vt ius prędefuncti Agnati.

Cap. 11. De Prima oppoſitione contrà nouam rationem ad tit. An Agnat.&c.

Incipiunt oppoſitiones contrà hanc nouam rationem, & primo an obſtet, quod vna,& eadem res vnum,ſcilicet & idem feudum non poſſit diuerſo iure cēſeri, aliter nempè in filio,aliter in Agnato,vbi plura ad regulę huius intellectum, de Iure accreſcendi &c.

Cap.12.De Secunda oppoſitione contrà nouam rationem ad Tit. An Agnat. &c.

Secundò,an obſtet, quod feudum nō poſſit cenſeri vt quid hæreditarium inſpecta origine,cum ſecundum eam,omnia feuda eſſent perſonalia, & conſequēter plura de principio,medio,& fine,cum pluribus exemplis, quod nam eorum ſit attendendum.

Cap.13.De Tertia oppoſitione contrà nouam rationem ad Tit.An Agnat.&c.

Tertiò, quod feudum non poſſit dici hæreditarium, ſecundum dictam rationem,Idque ex eo, quia ſi ſit feudum ex pacto & prouidentia,à Genere recognoſcatur non à patre; cuius occaſione plura de alijs, quæ feudis ſimilia viſa ſunt, traduntur,putà de iuribus ſepulchrorum, de lucris nuptialibus,de militia,de ſilentiarijs, de priuilegijs,de obligationibus ad antydora,de Iure patronus,de Iuribus fideicōmiſſorum, primogeniorum, maioratuum, & ſimilium, & quando pater ſibi & filijs ęquè principaliter ſtipulatur &c.

Cap.14. De Quinta oppoſitione contrà nouam rationem ad Tit. An Agnat.&c.

Quartò, an obſter rationi præfatæ, quod feuda non cenſeantur eodem omnino modo, quo reliqua hæreditaria, & ideò eodem modo non cenſenda,nec regulanda,vbi de diſtinctione,& differētia an idem ſit dicere quid eſſe de hæreditate,vel in hęreditate,vel ſuper hęreditate, an feuda ſint in bonis,an petitione hæreditatis veniant &c.

Cap.

Cap.15. De Quinta oppoſitione contra nouam ratione ad tit. An Agnat. &c.

Quintò, an reſiſtat rationi prædictæ, quod reliquarum rerum hæreditariarum fieri ſoleat pro rata hæreditaria inter hæredes diſtributio, feudorum verò non pro rata hæreditaria ſed pro virili, Ac propterea non ſit paritas inter res reliquas hęreditarias & feudū, ſed diſparitas, & ibidē multi Iuris ciuilis loci conciliati, & declarati ad hanc materiam pertinentes.

Cap. 16. De Sexta oppoſitione contrà nouam rationem ad tit. An Agnat. &c.

Sextò An obſtet quod rerum hæreditariarum non detur ſucceſſio, ſi non ſit delata hæreditas, & acceptata, feudi verò detur etiam hæreditate non delata & ſic alia diſparitas.

Cap.17. De Septima oppoſitione contrà nouam rationem ad tit. An Agnat. &c.

Septimò, an obſtet quod feudum & hæreditas dicantur inter ſeſe diuerſa; tradita diſtinctione, aliud eſſe, quid hęreditarium dici, & aliud quid Iure hęreditario aut nō hęreditario capi, de imputationibus, reſtitutionibus, prælegatis, ordine ſcripturę, in hæreditate eſſe vel in bonis, & alijs, vt ibidem, nonnullis explicatis.

Cap.18. De Octaua oppoſitione contrà nouam rationem ad tit An Agnat. &c.

Octauo, an obſtet quod pater filijs ſtipulando videatur filijs vt filijs ſtipulari, non filijs vt hæredibus.

Cap.19. De Stipulatione in filios tantum.

Stipulationes paternę diuiduntur, vt aliæ ſint quando filijs ſolis patres ſtipulātur, de quibus hoc cap. vbi multa de patre & eius miniſterio, de filijs in poteſtate, vel emancipatis, ſi dari filijs poſt mortē ſtipulati ſint patres, ſi contemplatione matrimonij, de dotibus, pactis dotalibus ſibi aut filię, de donationibus, de legitima, & alijs.

Cap.20. De Stipulatione pro patre & filijs an ſucceſſiuè

Aliæ verò ſint quando patres ſibi primò & filijs coniunctim ſtipulantur; de quibus hoc cap. & ſeqq. conſideratis diuerſis effectibus huiuſmodi clauſulę, & primò, quantum ad effectum, an filij ſuccedant ordine ſucceſſiuo, an verò ſimul cum patre acquirant, & id eſt quod hoc cap. peculiariter continetur.

Cap.21. An ſtipulatio paterna proſit filijs patre conſequente.

Et ſecundo, quantum ad effectum, vt ſi pater ſtipuletur ſub conditione, & ea pendente decedat, an filius, eadem poſtea adueniente, admittendus ſit ad rem in ſtipulatum deductam, & ibidem de tranſmiſſione nonnulla.

Cap.22. Quod ex ſtipulatione patri & filio viriliter ſuccedatur.

Et tertiò, quantum ad effectum An filij ſuccedere habeant pro virili, an verò pro hæreditarijs portionibus, & ibidem de tranſitorijs vel non tranſitorijs ad hęredes, & de filijs nomine proprio, vel appellatiuo vocatis.

Cap. 23. Quod ex ſtipulatione ſibi & filijs poſſit pater pręiudicare.

Et quartò, quantum ad effectum an patres ità ſtipulantes, ſcilicet ſibi, & filijs poſſint eis quoquo modo præiudicare, putà alienando culpam committendo, &c. quod hoc cap. latiſſimè, & nouiſſimis declarationibus plenè diſcutitur, omninò videndo, maximè ob nouas diſtinctiones circa materiam contemplationis & circa cauſas cur filij adiecti cēſeantur, & alia hactenus fortè non ſic clarè & diſtinctè tradita in materia perdifficili, longè la teque controuerſa.

Eod.cap.23. Partic.1. Limitationes quod pater non poſſit præiudicare.

Superiori cap. poſita fuit regula: hac verò particula limitationes ſeu declarationes ad regulam proponuntur, ad vbe-

vberiorem ex tam diffic li quęſtione exitum,& faciliorem vbi plura de Pręlegaro,de Donationibus cõtemplatione matrimonij, de Pactis matrimonialibus, &c.

Eod.cap.23.Partic.2.Reſponſiones ad contraria in princ.cap.23.oppoſita.

Initium dicti cap. 23. continebat opinionem eorum, qui cenſebant patrem præiudicare non poſſe filijs, pro quibus fuerat ſtipulatus; at quia contrarium ibidem per nos ſtabilitum fuit, ideò hæc particula fuit adiecta pro reſponſione ad fundamenta contrariæ opinionis, diuerſitate caſuum oſtenſa, Nec ab hac ſtipulatione ſibi & filijs eſſe licitum argumentum ad alios caſus, de quibus per eos, Primogeniorum, Maioratuũ, fideicommiſſorum, vel ſtipulationum in terminis legis Quoties C.de donar.quæ ſub mod.vel in term.op nionis Bart.ad l.qui Romæ. §. Flauius ff. de verb. oblig.& ibidem alia de ſtipulationibus pro infantibus, pro naſcituris pro deſcendentibus, pro abſentibus Notario ſtipulante &c.

Cap.24.De Conceſſione patri & filio per Priuilegium.

An patres poſſint pręiudicare filijs,qui bus per viam Priuilegij ſibi, & filijs fuit cõceſſum,& ibidem de natura huiuſmodi Priuilegiorum,an reuocabilia nec ne,de Mortis cauſa capione & alijs ad materiã dictorum priuilegiorum plenè: vbi vide.

Cap.25.de ſtipulatione patri & filio per Notarium.

An patres poſſint præiudicare filijs,ſtipulãre Notario pro ſe,& filijs. & ibidem de aliorum ſtipulationibus pro abſentibus,& quomodo per Notarios concipiẽdæ.

Cap.26.Quod filij non poſſint repudiata hęredetate feudum retinere.

Superioribus capitibus,quãtum ad effectum,an patres poſſint filijs pręindicare, ſatis dictum eſt. ſuccedit quinto loco videre de eadem ſtipulatione ſibi,& filijs quantum ad effectum an poſſint filij repudiat. hæreditate feudum retinere, id quod hoc cap.explicatur vbi alia pręſertim de diſtinctione tranſitoriorum vel nõ tranſitoriorum,de quęſtione an filijs, vt filijs,de iure & vitio paterno.an proſit vel noceat,de emphyteoſi & de Limitatione,quod poſſit feudum retineri,& hæreditas repudiari,

Cap.27.Quod filius nõ delata hæreditate poſſit feudum retinere.

Succedit ſexto, & vltimo loco. An ſtipulatio paterna ſibi & filijs operetur vel non operetur quantum ad effectum, an filius,nõ delata ſibi hęreditate poſſit feudum retinere vt hoc cap.vbi alia de operis libertorum,& de diſtinctione operarũ, &quo tempore capacitas ad feudum acquirendum requiratur,& alia vt ibidem.

Cap.28.De vltima oppoſitione cõtra nouam rationem ad tit. An Agnat.

Quæ hactenus dicta ſunt ad octauam oppoſitionem & eius pleniorem diſcuſſionem pertinuerunt,Supereſt nunc vltima,quæ(meo iudicio)fieri poſſet, oppoſitio, ꝙ hac ratione, admiſſa feudũ eſſet quid hæreditarium, & ideò non poſſet hæreditate repudiata retineri, Actũ eſſet de feudis ex pacto & prouidẽtia vel mixtis,vel hæreditarijs. nam omnes hæ diſtinctiones ſubuerterentur,quod minime ferendum videtur, ſed reſpondetur huic obiectioni,vt in hoc cap.& per particulas ſequentes.

Eod cap.28 Partic.1.De Iniuria contra tit. An Agnat &c.

Oſtenditur hac partic. iniuria illata per huiuſmodi diſtinctiones in ipſũmet textum An agnat.&c.

Eod.c.28.Partic.1.de Iniuria contra feuda in fonte

Prout hoc cap. alia etiam iniuria feudis in vniuerſũ illata manifeſtatur, quippe quia hæc omnia fuerint huiuſmodi diſtinctionibus ſubuerſa,.quæ propterea monſtra feudorum Chymerę & feudorũ feces dictæ ab ipſiſmet Interpretibus,& appellatę.

Eod.

Epitome Capitum.

Eod.cap.28 partic.3. de Iniuria contra feudorũ Profeſſores.

Diſcordias hoc caput continet ex huiuſmodi feudorum diſtinctionibus inter ipſoſmet Doctores emanatas;& de vnica & vera feudorum diuiſione,de Communi opinione attendenda, vel non attendenda &c.

Cap.29.Præfatio.

Poſito fundato, firmatouè in Præced. parte, & capitibus, maximo in materia principio:Proponuntur hoc cap.rationes & cauſæ,Cur cum eo ſint iungenda experimenta in Particularibus & Indiuiduis feudorum,& Præparatoria inſinuantur.

Cap.30.de Inueſtitura.

Ab acquiſitione feudi inchoandum,& primò ab inueſtitura,de qua hoc cap.vbi de feudo eccleſiaſtico,aut layco,an Succeſſor teneatur Inueſtituram adimplere Anteceſſoris, an feudum ſit donatio, an inuicem ſe compatiantur, an eadem ſint alteratio,ac alienatio,an alterari Inueſtitura,an vnius conſenſus cæteris præiudicet &c.

Cap.31.De Formula pro ſe.

Agitur de inueſtiturarum formulis, & primò,ſi pro ſe quis ſtipuletur, vt hoc cap.

Cap.32.De Formula pro ſe & ſuis.

Vt ſecundò,ſi pro ſe & ſuis.

Cap.33.De Formula pro ſe & filijs.

Vt tertiò,ſi pro ſe & filijs.

Cap.34.De Formula pro ſe & Titio filio.

Vt quartò,ſi ꝑ ſe & Titio filio, de quo hoc cap.vbi plura videnda vltra traditiones Doctorum communes, & præſertim nouus intellectus ad tit.quẽadmo d.feu. ad fil.pertin.tit.24.lib.1.

Cap.35. De Formula pro ſe & hæredibus.

Vt quintò ſi pro ſe & hæredibus, hoc cap.vbi de voce Hęredis multa de Pileanorum, & Neapolitanorum ſectis, ac eorum cauſis,an oporteat eſſe hæredem, an vel primi, vel vltimi, vel vtriuſque & alijs huiuſmodi.

Cap.36.Pro ſe & filijs hæredibus.

Vt ſextò, ſi pro ſe filijs & hæredibus, vbi de varijs ſenſibus huius clauſulæ, & vocis Hæredis,& de Copula Et &c.

Cap.37.pro ſe hæredibus & ſucceſſoribus

Vt ſeptimò,ſi pro ſe hæredibus & ſucceſſoribus ,ſeù ſi pro ſe hæredibus & ſucceſſoribus in infinitum, in perpetuũ, ſeù cum facultate diſponendi, ſi in feudum francum,ſi in diſpoſitiuis,vel executiuis de ſtylo Notariorum,& alijs multis.

Cap.38.Pro ſe & hæredibus quibuſcunque.

Vt octauò, ſi pro ſe & hæredibus quibuſcunque,de quo latè, & an in executiuis,vel diſpoſitiuis, & an ſolis,an cũ alijs clauſulis adiunctis &c.copiosè.

Cap.39.Pro ſe & cui dederit.

Vt nonò,ſi cũ clauſula & cui dederit, de qua late, & an per eam feudum poſſit in allodium conuerti,& alia.

Cap.40.Pro ſe & fœminis.

Vt decimò, ſi pro ſe & fęminis, cuius occaſione de partu vitali, vel non vitali, de momento attendendo aut non,de differentia in caſum defectus aut non exiſtentię,an feme excluſę aut admiſſę &c. An veniant fœminæ per reintegrationẽ, an per ſucceſſionẽ,& vti hęredes,& etiam à quo poſſit allegari earum excluſio &c.

Cap.41.Pro ſe & extraneo.

Vt vndecimò,& vltimò,ſi pro ſe & extraneo,ſeù pro ſe & Titio, fratre, vxore, ſorore,& ſimilibus, qui non deſcendant à ſtipulãte;de quo hic latè, & an ſit locus iuri accreſcendi,& de validitate ad fauo-

rem Tertij, quomodo ſint concipienda verba ſtipulationis, de ratificatione ſubſequuta, quomodo hæc eadem inducantur. &c.

Cap.42. De ſucceſſione.

Hactenus de inueſtitura, ſequeretur videre de ſucceſſione ſecundo acquirendi modo, ſed ſufficiant dicta cap.23. & cap. 30. & alibi paſſim.

Cap.43. De conceſſione per viam priuilegij.

Sicut & de conceſſione per viam priuilegij, ſufficiant dicta ſupra cap.24. vbi particulariter, & ex profeſsò.

Cap.44. De Præſcriptione.

Adeſt & præſcriptio, per quam etiam feuda acquiruntur, de qua hic latè, cum variorum textuū nouis explicationibus, & etiam alijs &c.

Cap.45. De Sententia ſeù re iudicata.

Vltimus pro nunc, acquirendi modus ſit per ſententiam, ſeù per rem iudicatam de qu bus hoc cap. vbi an noceat, aut proſit ſucceſſoribus, ſi cum legitimo cōtradictore, aut non, an appellandum, an inter alios alijs noceat, & quid ſi inter ſemetipſos, & alia, vt ibidem &c.

Cap.46. De Retentione feudi.

Poſt acquiſitionem ſequitur retentio, quę hoc cap. proponitur ad poſitū principium applicanda, & practicanda.

Cap.47. De Recognitione ſeù Renouatione feudi.

Retinentur feuda primò per recognitiones, ſeù renouationes, de quibus hoc loco, vbi etiā plura de mora, & eius purgatione cum declarationibus in materia feudi, & conciliationibus textuum nouis, hactenus ſecundum opiniones Doctorū inconciliabilium: de caducitate quando incipiat currere tēpus, de negligentia vel contemptu, de iuramento à quolibet ſucceſſore pręſtando, de tempore integro ſucceſſori præſeruando ad petendam inueſtituram &c.

Cap.48. De Subinfeudatione

Etiam per ſub infeudationem dici poteſt feudum retineri, de qua hoc cap. vbi plura de dominio, quaſi dominio directo vel vtili, de poſſeſſione vel quaſi, & an hæc in pluribus in ſolidum eſſe poſſint, de alienatione, de vſufructu, an ad tēpus & durante vita, an in perpetuum, de retrofeudis, feudis ruſticis, & cęteris id genus.

Cap.49. De Fine feudi.

De acquiſitione & retentione hactenus, ſupereſt de fine feudi videre. quod hoc cap. præparatur.

Cap.50. De Culpa.

Nunc in ſpecie, & primò, quomodo amittatur feudum ob culpam Vaſalli, & quem hęc afficiat, an & filium, & agnatū & alia, Conciliatis textibus quibuſdam. & alijs explicatis cum ſenſibus nouis.

Cap 51. De Exhęredatione.

Sequitur alius modus feudi amittendi, ſcilicet per exhęredationem, de qua hoc cap. plenè, vbi an pater poſſit exhęredare, prælegare, vel alterare ordinem ſucceſſionis, ad nouū intellectū tit. de ſucceſſ. feud. in princ. & de pluribus vltimarum voluntatum ſpeciebus, de teſtamēto nullo, an aliquid operetur, an valeat ad excludendum à beneficio ſtatuti aliquē admittentis, ſi ab inteſtao & nullo facto teſtamēto vocantis defunctus deceſſerit.

Cap.52. De Alienatione licita.

Alienari poteſt feudum licito modo, & illicito: hoc cap. de licita alienatione primò, an noceat ſucceſſoribus, an proſit inuentarium &c. plura ad alienationem pertinentia.

Cap.53. De Alienatione illicita.

Sequitur de illicita alienatione hoc cap. de qua plura, & de contempta per-

perſona Domini, & cui præiudicet, de caducitate, de negante feudum, de priuatione ipſo iure, vel per ſententiam, & alijs huiuſmodi.

Cap. 54. partic. 1. De Refutatione feudi cum repetitione §. Titius filios ſi de feu. def. &c.

Agitur hic de refutatione feudi ad intellectum §. Titius filios non habens. ſi de feu. defunct. &c. vbi de refutatione generaliter & eius natura & de differentia à renunciatione, an noceat filijs vel Agnatis, de minimò attendendo, de ſuſtinendo actu ſaltem durante vita alterius, & quãdo ſtatim aperiatur alteri acquiſitio aut ex poſt, hæc, & alia vt ibidem. Cum ſequentibus partic. ad nouum intellectũ hactenus non attentatum, eiuſdem inſignis contextus.

Eod. Cap. 54. partic. 2. De Ratione d. §. Titius.

Hic traditur rationis differentia, caſus ſi refutans habeat filios, ab eo caſu quo ſi non habeat, cur ſtatim non reuocet Agnatus, aut ſtatim non reuocet hoc vel illo caſu, cur pretio reddito, quale debeat eſſe hoc pretium, de feudo pignori dato, an interſit ius retractus, aut protomiſeos, an conſenſus vnius ſucceſſoribus obſit, de proclamatibus ad validandos contractus, an offerre quis cogatur &c.

Eod. Cap. 54. partic. 3. De Annali præſcriptione.

Proſequendo dictum textum §. Titius agitur de præſcriptione annali de qua in hoc §. & quæ ſit eius ratio, item de tacita renunciatione, & quæ ad eam inducendam requirantur, An, & quæ ſcientia & an ignorantia excuſet, de conſenſu ſimplici confirmatorio, vel obligatorio & de effectibus diuerſis &c.

Cap. 55. De Renunciatione feudi.

De renunciatione agitur hoc cap. an prçiudicet alijs, an ſtatim reuocet Agnati, an verò expectanda ſit mors renunciãtis, an inuito Domino licita, an facilè permittenda, ſeù à Principe recipienda, an Grauatus reſtituere poſſit ante tempus in præiudicium creditorum renunciare &c.

Cap. 56. De Repudiatione.

Ad repudiationem pertinet hoc cap. vbi plura ad materiam, & an præiudicet filijs vel agnatis, quid ea ſit & c textibus quibuſdã nouis concilijs ſeù declaratis

Cap. 57. De Fructibus ad interpretationem §. His conſequenter. tit. His finitur lex.

Finita materia feudi prout eſt quid principale, ſuperſunt, iuxta ordinem inſtitutum, Acceſſoria eiuſdẽ feudi adhuc inueſtiganda: quæ conſiſtunt vel in fructibus, vel in eorũ executionibus, vel in acceſſionibus, additionib', aut melioramẽtis; A fructibus inchoandum proponitur hoc cap. ad intellectum. §. His conſequẽter tit. hic fin. lex. qui locus ab irrationabilitate oppoſita defẽditur, rationes eius congruæ iunctis ſeqq. partic. applicantur nouiſſime, adhuc antea nõ tactę ab alijs, aut deguſtatæ.

Eod. Cap. 57. partic. 1. Præmiſſum primum ad §. His conſequenter.

Verba textus dicti §. his conſequenter in primis referſtur, & ex duabus opinionibus quę ſequenda declaratur, vnà cum tit. an mut. vel aliàs imperfect. & § mutus Epiſc. vel Abbat. & de æquitate rigori præferenda; de quibus duobus locis ſatis plenè, cum nouis intellectibus.

Eod. Cap. 57. partic. 2. Prçmiſſum ſecundum ad §. His conſequenter.

Hactenus particula prçcedẽti prçmiſſum primũ ad §. his conſequenter ſequitur ſecundum circa illud, quomodo ſeſe habeant iſta, quod infra vnum tẽpus fructus ſpectent ad hæredem, & infra aliud ad Dominum, in omni genere fructuum ſiuè naturalium, ſiuè induſtrialium ſiuè iuris dictionalium, ſiuè ciuilium, ſiuè mercedum locationum, ſiuè penſionum & aliorum ſimilium adhuc vel pendentium, vel exactorum, vel non exactorum etiam in primogenijs &c.

Eod. Cap. 57. partic. 3. Præmiſſum tertium, ad §. His conſequenter.

Etiam ad agnatos (ſi extẽt) fructus pro

parte ſpectant, domino excluſo, vt hac partic. declaratur.

Eod. Cap. 57. partic. 4. De Ratione dubitandi contra heredem Vaſalli ad §. His conſequenter.

Finitis præmiſſis, Ad rationem & fundamenta textus acceditur, & primo loco ratio dubitandi proponitur quoad eam partem textus, per quam diſponitur fructus ad hæredem pertinere hac partic. vbi plura de fructibus pendentibus, recollectis, & alijs, & qua actione petantur, & alia in vſufructuario, feudatario, domino, locatore, colono, venditore fructuum &c.

Eod. cap. 57. partic. 5. De Ratione dubitandi contra Dominum ad §. His conſequenter.

Ratio dubitandi hic exponitur quoad eam partem textus, in qua fructus Domino adiudicantur, vbi pariter de Colono, Vſufructuario, Socio, emptore, & de tranſmiſſione &c.

Eod. cap. 57. partic. 6. De Ratione decidendi pro herede ad §. His conſequenter.

Huiuſce §. his conſequenter quinque poſſunt particulæ conſtitui, & earum ſingulis propriæ decidendi rationes applicari, & primò, cur ad hæredem Vaſalli pertineāt fructus, cuius rei ratio hac particula expeditur.

Eod. cap. 57. partic. 7. De Ratione decidendi pro Domino vel Agnato ad §. His conſequenter.

Secundò, ea etiam ratio decidendi ad illud applicatur, cur alia quædam pars ſecundum dictum §. pertineat ad Dominum vel ad Agnatum, de quo ſub hac partic.

Eod. cap. 57. partic. 8. Cur fructus non fuerint diſtributi pro rata ſeruitij, & temporis quo vixit Vaſallus ad §. His conſequenter.

Tertiò, ea ratio decidendi deſcribitur, cur fructus ad ratā onerū vel ſeruitij non fuerint co. §. his cōſequēter diſtributi hac partic. latè, vidēda; ob diuerſitates rationum in materia feudi ab alijs quibuſcūq; hucuſque non animaduerſas, & de iuſtitia commutatiua, diſtributiua, liberalitate, contractibus dationibus ob cauſam, obligationibus, vel ad antydota, vel correſpectiuis, vel Geometricis, de præſtationibus, de beneuolentia Principis infeudantis principaliter conſideranda, de Eleęmoſinis, honorarijs, ſalarijs, & de diuiſione pro rata temporis &c.

Eod. cap. 57. Partic. 9. Cur per tempora in abſtracto & in genere fructus diſtributi ad §. His conſequenter.

Quartò, ea ratio, cur ſcilicet per tēpora fuerint fructus diſtributi à martio vſq; ad auguſtum, & reſidua Hæredi vel Domino aut Agnato conceſſa, id quod hac partic. explicatur, vbi de Iurſdictionibus vel exercitijs earum per tempora diuidēdis, de calculis pro alimentis, iuxta l. hæreditatum ff. ad leg. falcid. de taxa perpetua, de Adhoa, de eaualeata &c.

Eod. cap. 57. Partic. 10. Cur per tempora ſpecialiter conſiderata, & ſic vt in tex. diſcreta inter heredem Vaſalli & Dominum.

Quintò & vltimò, ea ratio, cur ſic tempora diſtributa à martio ſcilicet ad auguſtum ad commodum Hæredis, & reſidui ab inde menſes ad commodum Domini vel Agnati, quam hęc particula abſoluit vbi etiam de impenſis culturæ quo maximè tempore fiant, de fructibus per colonum retinendis, de circuitibus curandis, de fauore retentionis, de fructibus in vna tantum vinea conſiſtentibus, aut in vna re ſolùm &c.

Cap. 58. De Fructibus emphyteoſis.

De fructibus emphyteotę ad quē tranſeant, & quomodo fiēda diuiſio, opinionibus conciliatis hoc cap.

Cap. 59. De Fructibus eccleſiaſticis & alijs quibuſdam.

An fructus tranſeant ad hæredem, an verò ad alium in eccleſiaſticis in beneficijs, in commendis, & in alijs multis hoc cap. latè, vbi etiam nonnulla de bulla

Iulij

Iulij Pap. 3. & eius declarationibus, de Comēdatarijs, de religionibus Equitum, quid in Reſignatario, quid in retractu, quid inter Colonum, & ſucceſſorē, quid inter emptorem & Venditorem in vſufructu, in legato annuo, in pecunia in nomine debitoris, an locus Iuri accreſcendi an vſurę debitę, item de Liuellis, de Redditibus, ſiuè Introitibus, de Adminiſtratoribus, de Beneficiatis, de venditione fructuum, reddituum, emolumentorum, & eorum differentia, à quo tempore annus incipiat quoad fructus &c.

Cap. 60. De Fructibus primogenij vel fideicommiſſi.

De fructibus maioratuum, fideicommiſſorum, rei legatæ, hæreditatis, de penſionibus, creditis, expenſis, ad quem pertineant An diuidantur pro rata inter ſucceſſorem defuncti, & alterum vocatum hoc cap. diſcutitur.

Cap. 61. De Fructibus Bonæ vel Malæ fidei. Poſſeſſoris in iudicio particulari.

Quid in Bonæ vel Malæ fidei Poſſeſſore iuris ſit circa fructus, latè hoc cap. elucidatur, nonnulli textus nouè conciliantur, & alia de perceptis vel percipiēdis, cum titulo, vel ſinè titulo, & à quo tēpore fructus ſint reſtituendi, & etiam an non petiti, & an percepti ex melioramētis, an expenſæ detrahendæ, an vbi quis factus locupletior, & quando quis locupletior factus dicatur, qualis ſcientia requiratur ad conſtituendum in mala fide, de diſtinctione fructuum naturalium, & induſtrialium inter coniuges, de donatione inter eos prohibita, & eius effectu quoad fructus, & de fructibus extradotalibus, cuius fiant, hęc tamē in Iudicio particulari.

Cap. 62. De Fructibus bonę vel malę fidei poſſeſſoris in iudicio vniuerſali.

Supra de fructibus in iudicio particulari ſatis dictū: hoc capite ſequitur videre de fructibus, put de his agitur iudicio vniuerſali, putà petitione hęreditatis, vbi pretium ſuccedere loco rei in vniuerſalibus non in particularibus, niſi aliquādo, &, an emptum de pecunia hęreditaria, fideicōmiſſaria, pupillari, vel dotali fiat hęreditarium, fideicommiſſarium pupillare, vel dotale & alia, & textibus conciliatis.

Cap. 63. De Fructibus legitimæ & alijs.

De fructibus in vario genere hoc cap. latè, an & quando, & ad quem & à quo tempore competant, veniant reſtituendi vel tranſeant, in hæreditate, in legitima, quando petitur quod ſuum eſt, in caſu reſtitutionis dotis, legati, rei teſtatoris, in reſolutione tituli, in reuocatione rei alienatę, ſiuè in quolibet actu reuocabili, in reintegratione, in reddēda ratione in hypotheca, in relicto vltra modū l. hac edictali, & in alijs pleriſq́, quæ tu videre poteris per tot. cap.

Cap. 64. De Executione in fructibus feudalibus.

Agitur de facultate exequendi in fructibus hoc cap. etiam feudalium, fideicommiſſorum, iuriſpatronatus, publicationis bonorum, religionem ingrediētis, dotalium, militum, Vaſallorum, & aliorū, qui non tenentur niſi in id quod facere poſſunt, & an proſit Inuentarium.

Cap. 65. De Acceſſionibus feudalibus, & de Melioramentis.

Vltimum de acceſſorijs feudi hoc cōplectitur cap. vbi plura de acceſſionibus, augumentis, ſeù incrementis, annexis, connexis, affixis, infixis, de melioramentis, ędificijs, expenſis, & eorum, & ſingulorum reſtitutione, in quolibet poſſeſſore Bonę vel Malæ fidei, in Fure, in Procuratore, Negociorū geſtore, in Fideicōmiſſario, Feudatario, Item de mobilibus, tormētis, animalibus, & ſimilibus, an ſint feudalia, de ſeruitutum impoſitionibus de liquidatione, vel ęſtimatione melioramentorum & alijs ad rem iſtam pluribus Ad non exiguum poſiti principij cum hiſce ipſis congruentiæ, vt in alijs pleriſque, experimentum.

Cap. 66. ſeù Vltimum.

Practicabilium Quęſtionum De Melioramentis frequentiorum vltra dicta cap. praecedi.

Additæ hoc cap. vltimo, ad vberiorē maximè dotem Tū cap. anced. Tum etiā §. ſi Vaſallus. Hic finit. lex, quędam frequentes in foro, at ſatis turbidæ quęſtiones. Suis propterea iudicatis, plerunque quoad fieri potuit, firmatæ, aut aliter vt ibid. plenius, & quidem deciſiuè.

FINIS Epitomis Capitum.

IN·

Digitized by Google

I N D E X

Textuum explicatorum vel conciliatorum, Tàm Feudalium, Quàm Legalium.

A

D E

Acquiren. hered. in ff. l. Aditio §. 1. in cap. 34. num. 50.

Acquir. rer. dom. in ff. l. qui bona fide l. Bonæ fidei, conciliatæ cum l. qui ſcit in fin. ff. de vſur. & l. fructus 45. ff. eod. & l. ſi vxor. 20. ff. de donat. int. vir. & vxor. & §. ſi quis à non Domino. Inſt. de rer. diuis. & l. 1. C. de pet. hæred. in cap. 61. num. 2. & ſeqq. num. 22. & ſeqq. num. 73. & ſeqq. num. 96. & ſeqq. & in cap. 62. num. 3. & ſeqq.

An Agnat. vel fil. &c. in vſib. feud. c. 1. per tot. cap. 28. partic. 3. num. 39. & cap. 8. ſub nu. 10. & cap. 2. & cap. 48. num. 74. & per tot.

Alienat. pater. feu. in princ. in cap. 44. nu. 51. & ſeqq. cap 50. ſub num. 8. cap. 54. partic. 1. num. 28.

An ille qui interfecit fratrem &c. in vſib. feu. in cap. 48. ſub num. 74.

Ad leg. falcid. in ff. l. hęreditatum in cap. 57. partic. 9. num. 5. & 6.

An Mutus aut aliàs imperfec. in vſib. feu. cum ſ. mutus tit. Epiſc. vel Abbat. in cap. 57. partic. 1. num. 6. & ſeqq.

Ad Trebel. in ff. l. nonnunquam 74. l. Lucius Titius. 21. ſ. Meuia filium l. quoties 23. declaratę & conciliatæ, & ad infra lit. D. tit. de duob. reis.

B

D E

Bonis libert. in ff. l. ſi libertus patrono 41. ſ. quid ergo in cap. 19. num. 43. 44. 56. & ſeqq.

Et l. cum oportet. in cap. 34. num. 50.

C

D E

Caduc tollen. in C. §. ſed vt manifeſtum. ad infr. lit. D. de duob. reis.

Capit. qui cur. vend. in vſib. feu. §. fin. in cap. 57 partic 9. num. 15. 16.

Capit. Conrad. ſub princ. conciliatur cum alijs textib. in c. 47. num. 3. & ſeqq.

Conſuetud. rect feu. in vſib. feu. in primo reſp. in cap. 44. num. 27. & ſeqq. §. fin. eod. tit. in cap. 44. num. 36. & ſeqq.

Culpam. Vnius ex cohęredibus cęteris non præiudicare. inter Frag. Feud. Cuiac. in cap. 50. ſub num. 8. in fin. & num. 65.

D.

D E

Donat. in ff. l. ſi abſenti. cap. 23. partic. 2 num. 56.

Donat. cau. mor. l. Seia 42. in cap. 19. ſub num. 31. & ſeqq.

Donat.

Index textuum explicatorum.

Donat. quę ſub modo.in C.l. quoties. in c.23. num.9.10.14.& partic.2.num.26 & ſeqq. 33.& ſeqq. 58.& ſeqq. 67.& ſeqq. 86.& 93.

Duob.. reis in ff. l.ſiuè à certis declarata,& cõciliata cum l.turpia §.fin.de legat.1.cum §.ſed vt manifeſtetur C.de cadne.tollen. cum l. ita liber. 8.l. qui pecuniam.22. in fin.de ſtat.lib.l.hæredes mei. 124.de leg. 1.l.nonnũquam.74.l. quoties.23.l.Lucius Titius 21.§.Meuia filiũ ſt.ad trebel.l.ſi cõmunis.29.de ſtipul.ſeruor.l.2.in princ.de fund.inſt.l. vtrum.§. quæſitum.ff.de reb. dub.in cap.15.

E

D E

Eo qui finem fecit Agnat. &c. in vſib. feu. conciliatus cũ tit.de Vaſal.decrep. ętat. in cap.54.partic.1.num.18.& ſeqq.

Epiſcop.vel Abb. cum §.mutus ad ſup.lit.A. tit.An mut.&c.

F

D E

Feu. dat. in vic. leg. commiſſ.in vſib.feu.§.1.in cap.36.num.6.

*Fil.nat.ex matrim ad morgan.contrac.*in cap. 3.num.19.& ſeqq.

Fund inſtr. in ff. l. 2.in prin. ad lit.D.de duob.reis ſup.

G

D E

Gradib. affin.in ff. l.iure conſultus.§ ,item liberi.in cap.33.partic.1.num.2.

H

D E

Hic fin.lex.in vſib.feu. §. his conſequenter.in cap.57.per tot.& §.ſi Vaſallus in feudo. eod.tit.in cap.65.num.25.& ſeqq.& cap. 66.

His qui feu.dar.poſſ.in vſib.feu. §. hoc quoq; ad infr.lit.N. verſ.de natura,& §. & quia vidimus.eod.tit.in cap.15.num.35.

I

D E

Impub.& alijs ſubſtit.in C.l.fin.in cap.23.nu. 135.& 136.

Inueſt.in re alien.fact.in vſib.feud.§.rei aut̄. in cap.48.num.32.

Inueſt. inter dom. in cap.44.num.37.& ſeqq.

*Iur.dot.in ff.*l. profectitia.§.1.in cap.34.nu. 50.

*Iur fiſ.in ff.*l.Statius Florus§.Cornelio Felici in cap.48.num.73.

L

D E

*Ligat. 1.in ff.*l.turpia § fin.& l.hæredes mei §.cum ità.ad ſup.lit.D.de duob.reis.

*Legib.in ff.*l. non omnium.cum ſequen.& anteceden.in cap. 1. num. 11.12.22.& ſeqq.

N.

D E

Natura ſucceſſ.feu.ſi Vaſal.feu.priu.De his qui feu.dar.poſſ.§ *hoc* quoque. in cap. 1. num. 16.& ſeqq.

Nupt.in Auth.§.ſoluto,& §.fin.in cap. 51. ſub num.20.22.

O

D E

*Oper.libert.in ff.*l.vt iuriſiurandi:§.ſi liberi & l.ſi quis operas.in cap.26.num.5.& 6.

Et l.cum patronus.22.eod.tit.§.cum liberti, & l.ſi operarum.29.in cap. 27.num. 4.& ſeqq.in cap. 28. partic. 1.num.6.& 18.in cap.33.num.5.& ſeqq.

P

D E

Per quos fiat inueſt.in vſib.feu. & glo.ibid.in cap 54. partic.1.num.28.& §.etiam res. eod.tit. in cap.54.partic.2.num.15.& 16.

*Petit.hęred.in ff.*glo.fin.in l.item videndum. 18.in cap.9.num.25.& ſeqq.

Petit. hæred. in C.l.1.cũ l.bonæ fidei emptor in cap.62.num.3.& 79.

Pro-

Index textuum explicatorum.

Prohib. feu.alien. per Feder. in vſib.feu. ad fin. Princip. in cap. 44. num. 54. & ſeq.64.& ſeqq & in cap.54.partic.3.nu.18 & ſeqq.

Et §. præterea ſi quis infeudatus.eod.tit.cõciliatus cũ alijs text.in c.47.nu.3.& ſeqq.

Q

Qualiter olim poterat feud.alien.in vſib.feu. §. porrò.in cap. 44. num.48. & ſeqq.in cap. 54 partic.2.ſub num.15.16.

Quemad.feud.ad fil. pertineat in cap. 34. *num.* 84.*& ſeqq.*

Quæ fuit prim.cau.benef.amitten. in princ.cõciliatur cum §. deniq; in cap. 50. num. 8. & ſeqq.& cap.53.num.3.15.18.19.& per tot.& cum §. prædictis modis in cap. 51. num.62.

Quo tẽpore miles Inueſtituram pet.deb. in vſib. feu. conciliatus cum alijs in cap.47.nu.3. & ſeqq.

Quib.mod.feu.amittatur §. rurſus ſi fidelis.in cap.55.num.29.

R

DE

Reb.dub.in ff. l.vtrum.8.§. quæſitum ad ſup. lit.D.de duob.reis.

Reb.cred.in ff. l.ſi me.& Titium.in cap.65.n. 46.& ſeqq.

*Rei uxor.act.in.C.§.*videamus.in cap.51.nu. 26.

Rer.diuis in Inſt.§. ſi quis à non Domino in c.61.num.22.& ſeqq. & ad ſup. lit. A. de Acquir.rer.dom.

S

DE

Si de feudo.defũcti fuer cõtrou.§. Titius filios in c.44.c.48.nu 74.cap.52.nu.39.&ſeqq. cap.54.per tot.

Et §.ſi quis per triginta.eod.tit.in c.44.n.24.

Et §.ſi Vaſallus de benef. 1110. eod.in c.45. ſub num.28.

Et §.mulier.ad cap.3.ſub num.42.ad fin.

*Si de Inueſt.feu controu.fuer. in vſib.feu.§.*fin. in cap.65.ſub num.21.& ſeqq.

Si Vaſal feu.priu. ad infr.lit.N.de natur.& c. 50.num.22.& ſeqq.

Succeſſ.feu. in princ in cap.51.nu.33 & ſeqq. §.hoc quoque.eod.tit.in cap.43.num.63.

*De Succeſſ. agnat. ex ſtatuto. Taurinen. in domib in cap.*51.num.74.& ſeqq.

Si Imperial.liberalitat Soc.in C.lib.10. in cap. 23.partic.2.num.12.

Solut.matrim.ff. l. diuortio.§.non ſolum.aliàs incipit l.fructus. 7. §. Papinianus autẽ.in cap.57.partic.10.num.23.24. & 25.

Statuliber.in ff. l.qui pecuniam.22.in fin ſup. ad lit.D.de duob.reis.

Stipul.ſeru in ff. l.ſi communis. 29. eod. verſ. de duob.reis.lit.D.

V

DE

Vſuris l.qui ſcit.§. fin.& l.fructus.45.ad ſup. lit.A.verſ.de Acquir.rer.dom.

Verb oblig. l.quodcunque.45.§. ſi quiſita.in cap.19.num.10.& ſeqq.& ad cap.27. nu 12.

L.Qui Romæ.eod.tit.§.Flauius in c.23.nu. 9.10.14.& ſeqq.& partic.2.nu.26.&ſeqq. 33.& ſeqq.40.58.67.

Vſufruct.in C.l.fin.in cap.23.num.134.& in cap.34.num.49.

Vulg.& pupil ſubſt.in ff. l.ſed ſi plures §.in arrogato.in cap.34.num.50.

Verb.ſignif. l.iuſta.cap.33.partic.1.num.8.& ſeqq.

Vſu Mediolan.in vſib.feud. in cap.42. num.6. num.47.num 7.

Vaſal decrep.ætat.in Vſib.feu. in c. 54. partic. 1.n.10.& ſeqq.& nu. 20. conciliato cum tit.de eo qui fin fec.agnat.&c.

F I N I S.

Indicis textuum explicatorum, vel conciliatorum.

Indice Verborum & materiarum ad finem Libri reſeruato.

ANTONII MONACHI
DE RECTA FEVDORVM INTERPRETATIONE
PRAEFATIO.

SVMMARIVM.

1 *Tempus, quo iura profeſſus eſt author, innuitur.*
2 *Animaduerſiones de feudorum ſubuerſione.*
3 *Et teſtimonia doct. primo Arij pinel.*
4 *Henrici à Roſent.*
5 *Caroli à Richerb.*
6 *Camerarij.*
7 *Ex his qui dixerunt fuiſſe beſtioliter conſtitutũ.*
8 *Multa eſſe impura, & vitioſa, nec accuratè cõpoſita.*
9 *Obertum cumulaſſe bonas, & malas conſuetudines.*
10 *Obertum, & Gerardum fuiſſe duo pecora.*
11 *Non veriſimilia aut poſſibilia vel permittenda ſecundum auctorem.*
12 *Ex malo orta principio vt peiore ruant fine neceſſe eſt.*
Et vno dato inconuenienti multa alia ſequuntur. ſub eod.
13 *Leuiſſimus error in principio aditum praecludit ad veritatem.*
Error in fundamẽto totam maſſam corrumpit. ſub eod.
Vitium principij eſt totius corruptiuum, ſub eod.
Omnis proceſſio eſt à principio. ſub eod.
14 *Haec motiua verificata in feudis.*
15 *Error doctor. quod tit. An agnat. &c. ſit irrationabilis vel beſtialis.*
Morbida facta pecus totũ corrumpit ouile ſub eod.
16 *Cognita cauſa mali eius curatio facilior.*
Nunquam deſperandum. ſub eod.
17 *Ratio eſt anima legis.*
18 *Ratio, & intellectus ſunt eadem.*
19 *Rationis auctoris ad tit. An agnat. &c. effectus.*
20 *Huic rationi adhaerendum proponitur.*
21 *Quando congruunt inter ſe praecepta, & experimenta firma rerum proficiſcitur cognitio.*
22 *Ab vniuerſalibus ad particularia procedendũ.*
23 *Dictum Galeni ad idem.*
24 *Aliud dictum Vantij nos tunc opinari cognoſcere aliquid cum cauſas cognoſcimus, & prima principia.*
25 *Aliud dictum Excell. D. Praeſid. Bentij ad idem, cuiuſuis rei cognita radice facilè eſſe cognoſccere naturam rei ab ea deriuantis, quia forma quę à radice ducitur in quolibet etiam deriuato reperitur.*
26 *Methodus ſeruanda proponitur.*
27 *Primò circa rationem, quae in ſex inſpectiones diuiditur.*
28 *Deinde circa particularia, quae in quatuor.*
29 *Tractatus ad capita redactus ob faciliorem allegationem.*
30 *Omne ius in acquirendo, conſeruando, & minuendo conſiſtit.*
31 *Spes auctoris de tractatu hoc, ſcopus, & finis.*

1 ANnorum quinque ac triginta conti-
nuato inceſſanter curriculo, quo vel
publicè iura profitendo, vel conſulendo ſi-
mul & patrocinãdo, vel in ſupremis etiam
Tribunalibus iudicãdo operam impendo,
2 † nihil quod magis admirandum, quod do-
lendum quod omnino deplorandum vi-
deretur occurrit, quàm animaduerſa in no-
biliſſima feudorum prae caeteris diſciplina
ſumma confuſio, ſumma ab innatis in-
ſtitutis degeneratio, quàm in extricabilis
ad ſummum labyrintus; vel inſigniorum
3 iuris Antiſtum teſtimonis, † *Arij pinelli in
primis ad l. 1. par. 3. ſub num. 82. Co. de bon.
matern.* Infertur (ait) lux aliqua ad tenebras
ſcribentium in materia feudali, in qua de-
prehenditur mira dolendàq; confuſio, ita vt
non ſolum alij alijs, ſed ijdem ſibi ipſis ſae-
pius aduerſentur; *& num.* 84. miram eſſe
varietatem ſcribẽtium circa materiam feu-
dalem, vt vere chaos appellari poſſit *& nu.
91. ad fin.* nullam lucem, nullamque re-
ſolutionem, ſed dẽſiſſimam caliginem cim-
meriaſque tenebras ſcriptis ſuis reliquiſſe

Digitized by Google

doctores,alióſque alijs, omnèſque ſibi ipſis
aduerſari pernicioſa miſeraque repugnan-
tia, *& ſub n. 94.* Maximè cum hæc,de qui-
bus agimus,maximi ſint momenti,ſæpeque
inter Magnates contingant,& in his(vt vi-
des) mire varient ſcribentes, quorum au-
ctoritas ſępius capit ignorantes vel iniquos
4 Iudices† . *Henrici quoque à Roſenth. in Synop.
feu. cap. 7. concl. 20. ſub num.* 1. Quæ di-
uiſio (ait) apud omnes interpretes, paucis
exceptis,recepta quidem eſt,ſed quomodo
ſingulę hę ſpecies inter ſe differant,& quos
operentur effectus , controuerſię ſunt gor-
dio nodo intricatiores,tam arduæ difficiles
& nodoſæ , vt nulla mihi ſpes affulgeat,
quod vnquam componi poſſint , niſi deus
Principes excitet , qui eas tandem Impera-
5 toria auctoritate interpoſita ſopiant†.*Ca-
roli à Kicherb. in proem. diſceptat. feud. nume.*
2. Hic (ſubijcit) ſi vnquam aliàs interpre-
tes noſtri varias atq; diſcrepantes habuerũt
opiniones, quibus nullum ad ſciẽtiam adi-
tum eſſe rectiſſimè *Lebet. philoſoph.* affirma-
uit , tùm vel maxime in euoluenda indole
horum feudorum ita contrarijs opinionũ
fluctibus inter ſe, votiſque ſunt diſtracti, vt
totam hanc materiam non tam explicaſſe
diſputando,quàm(iuxta Veteris Commo-
ędi ſententiam)nimium altercando etiam
6 atque etiam implicaſſe videantur† . Ac
(ne fruſtra diutius in re tam nota tempus
conteratur) paucis rem iſtam complexus
feuda eſſe deſtructa teſtatus eſt *Came-
rar. ad §. præterea ducatus pag. mihi* 72. *de
7 prohib. feu. al. per feder.*† Quid plura? Si &
hæc euomerint in feuda doctores: Vel be-
ſtialiter fuiſſe conſtitutum *per Mariu. frec. de
ſubfeu. tit. de formul. inueſt. form. 3. ſub num.
8 7. verſ. Paul. de Caſt. ad fin.*† Vel multa eſſe
impura & vitioſa, nec accuratè compoſita
*per Vult. de feu. lib. 1. cap. 9. ſub n. 64. verſ.
9 Verùm enimuero in fin.*† Vel bonas & malas
cõſuetudines obertũ cumulaſſe *per Sebrad.
in proem. feud. nu. 7. Soac. in præludi. feu. cap.
10 1. ſub nu. 14.* † Vel Obertum & Gerardum
fuiſſe duo pecora *per Capyc. in ſua inueſt.
verſ feudorum leges. Col. 4. in princ. pag. mihi
11 262. Cuiac. de feu. lib. 1. in princ.*† An hæc
(ipſemet mecum excogitabam) veriſimi-
lia veràue? an poſſibilia? an tolleráda in ma-
teria per tot ſecula cõtinuè tam ſeruata,per
tot regiones vagata & recepta? ad formam
contextuũ redacta? in corpore iuris clauſa?
12 An potius primo alicui adſcribenda incon-
uenienti? ſecundum illud, quod vno dato
inconuenienti plura ſequuntur *ex Ariſt. in
1. phyſic. tex. 10. & 22. tum glo. ad §. conſide-
rauimus verb. illicito auth. vt lud. ſine quoquo
ſuffrag. & Card. Monac. ad cap. vn. in princ.
13 de Cler. ægrot.* † & iuxta aliud,quod vel le-
uiſſimus error in principio omnem aditum
intercludit ad veritatem, quia error funda-
menti totam maſſam corrumpit , & vitium
principij totius eſt corruptiuum,cum om-
nis proceſio ſit à principio *vt ait Nenizan. in
Sylua nupt. lib. 5. num. 8. ad fin. Carol. à Kir-
cherb. diſcept. feu. cap. 7. ſub num. 4. in fin. &
14 cap. 2. ſub nu. 15.* † & ecce animaduerſa,ni-
miſque forte (proh dolor) aſpere hæc &
ſimilia in feudalem illapſa diſciplinam :
15 †ecce doctores *ad tit. An Agnat. vel. fil. &c.*
quid aiunt? irrationabilẽ eſſe & beſtialem
cõſtitutionem, ex eo quòd filius videretur
eſſe deterioris conditionis quàm Agnatus,
cum ſecũdum diſpoſitionem huius tit. poſ-
ſit Agnatus hæreditatem repudiare,& feu-
dum retinere , filius autem non poſſit : Id
pariter omnino abſurdum objicientes : &
ecce primum (ſecundùm nos) errorem,
ſapientiſſime tamen,& cum grano ſalis ſic
fuiſſe vſu receptũ defenſuros: Ad tale hoc,
tametſi falsò conceptum, abſurdum decli-
nandũ,quot inuentiones excogitatæ? quot
effictæ proprio marte diſtinctiones,& ſub-
diſtinctiones? quot chymeræ? quot ſom-
nia? quot monſtra? quæ ſuis opportune lo-
cis explicabuntur; & ecce errores alios nõ
paucos: ex hiſce verò quot alij?

Secundum Carmen illud vulgatum.

Morbida facta pecus totum corrumpit ouile .

Videbuntur ne iſta? videbũtur, immo verò
& palpabuntur; dabitur remedium? & da-
16 bitur & applicabitur; † quandoquidem eſt
in manibus arta, nam dolorum initia præ-
libata, morbi cauſa detecta eſt, & facilior in
de curatio *ex Galen. de morb. cau. lib. 8. tera-
peuticæ, & ex Camil. Cel. in prooem. rei med.*
Nec vnquam deſperandum *ex Cicero. de
nat. deor. Apoph.* 77. ex Magnis (dum ait)&
diuturnis & iam deſperatis Reipublicæ
morbis iſta repentè vis erupit , vt ea confe-
cta & eiecta conualeſcere aliquando & ſa-
nari Ciuitas poſſit: eſt & notus præterea
vulneris noſtri locus & ſedes, vbi meditan-
dum , vbi medendum , vbi incidendum .
Verùm vndè ipſe incipiam? vertamne me
ad veſtigia antiquorum ſolita ? atqui la-
byrinthea via eſt declinanda, & euitanda;
ergo noua inquirenda: Ipſe verò inter aſ-
ſiduas de recta via percunctationes , vocẽ
exaudiui internam quaſi cohortantem; Tu
hanc viã aggredere, *ad textũ tit. An Agnat.
vel filius &c.* accede , ipſum quaſi Theſei
filum apprehende , & tene, intro ingredere
ad animam vſque penetra veram rationem
17 concipe, cape, & attende, † quam legis ani-
mam eſſe nemo eſt qui ignoret *ex l. cum ra-
tio.*

tio. ff. de bon. damn. quid tibi (ſuggerebat
vox) ſi eam aſſequare, de veris congruiſq;
textuũ et feudaliũ ſenſibus cõtigerit hęſitã-
18 dum? † nam & hæc viget vtilitas in ratio-
ne, vt det legum intellectum, & eadem cũ
ipſo ſit intellectu *teſte Bald. ad l. quamuis 12.
in fin. princ. C. de fideic. & Barbat. int. conſ.
Alex. conſ. 52. num. 15. lib. 4.* Nec vlla lex,
inſtitutumue vllum, vlla ſit ſine ratione cõ-
ſuetudo, vt amplè videbimus in progreſſu:
Internæ voci audiens fui, quæſiui, diſqui-
19 ſiui, inueſtigaui, † In rationem incidi de-
mum, quam intus & in cute meditatam *tex
tui An agnat. &c.* primò congruere compe-
ri, mox quoque vniuerſæ penè materiæ
feudali inſeruire quaſi moderatricem, prin
cipiumque quoddam vniuerſale facileani
maduerti: vel alios obſcuriores contextus
declarantem, veras à falſis opinionibus di-
ſcernentem, rectam inſemitam reducentẽ,
feudalia ad mutuam inter ſeſe conſonantiã
redigentem, Inſitum feudis candorem prę-
ſeruantem, diffinitiones ad acquiſcentiam
intellectus ſtabilientem, cum omnibus cõ-
20 cordantem: † quare ei adhærendum cen-
ſui, pedes in ea fixi, hunc de ea tractatum
deſtinaui: eandem ipſam exhibiturus non
nudam, ſed experimentorum varietate, &
indiuiduorum materię vndequaque appli-
catione decenter veſtitam, certitudinis
productiuam, In id ſummè ſemperque in-
tentus, ne theoricarum ſubtilitatum ſuper-
ſtitioſa nimis cura maturiores & foris con-
gruas raperet reſolutiones: Nàm vt in ſcho
lis primò, & in foris poſtea nunquam non
egi, ita temperamentum adhibere, ſcholaſti
cis ſimul obſequi, & practicis in animo fuit,
præcepta cum experimentis coniungere,
veriores opiniones ſequi, rebus etiam iudi-
catis pro virili firmare pręcipua ſollicitudo
21 † ſiquidem *auctore Quintil. lib. 2. ſuarum in-
ſtit. cap. 7.* Quando congruunt inter ſe prę-
cepta, & experimenta firma rerum profici-
22 ſcitur cognitio: † *& ait Ariſtot. in 1. phyſ.
tex. 4.* Ab vniuerſalibus ad particularia eſſe
23 procedendum: † *& Galen. de Comp. med. per
gen. cap. 1. in initio. lib. 1.* neceſſarium eſt pri-
mum nos in vniuerſum viæ formula quan-
dam didiciſſe, qua propoſitum inueniamus,
deinde per hanc viam in multis particula-
24 ribus exerceamur oportet †. Et ex noſtris
egregie *Vant. in tract. de null. tit. quotiet, &
infra ꝙ tẽpus &c. ſub n. 68. ver.* & quoniã, vbi
veriores reddi ſermones noſtros cũ vniuer-
ſalibus cognitis ad particularia deſcendi-
mus, quia tũc opinamur vnũ quodq; cogno-
ſcere, cum cauſas cognoſcimus primas, &
prima principia & elemẽta, *Nec nõ & nouiſ
ſimè ad excellentiſ. dominũ meũ. D. Amed. Bent.
ſupremi Senatus Pedemontani ſecũdum, et Du-
catus* Montisferrati præſidem, iuris prudẽ-
tia ſimul & vigilantia nulli ſecundum, mi-
randa in omnes ad obſequiã promptitudi-
nẽ, nobilitate, & integritate conſpicuum,
primariæ expectationis virum, ſic enunciã
tem in elegantis. *Sua Alleg. pro D. patrimo-
niali contra Curtinos. vol. 1. alleg. 3. ſub verſ.*
25 quibus tamẽ. † Cuiuſuis rei cognita radice
facilè eſſe cognoſcere naturam rei ab ea de-
riuantis, quia forma, quæ à radice ducitur
in quolibet etiam deriuato reperitur, erudi-
tiſſimum ſanè pronunciatum, nobis verò
inſtitutòq; noſtro congruentiſſimum: ete-
nim ex ratione, quam paramus, quid aliud
præparamus & inſtituimus, quam nouam
plantare radicem, cui ex ea repullulandæ
firmiter infixę diffinitiones labefactari non
facilè poſſint, & qualia proprijs ſub initijs
reuera extiterunt recta & rationabilia, non
caſu cõcepta, feudorum iura iudicari in po-
ſterum poſſint prorſus & haberi.

26 † Ad methodum accedamus: Hæc
erit huiuſmodi.

Et primò de ratione.

27 Circa rationem ſex erunt inſpectiones.

*PRimò figurabitur caſus tit. An agnat. &c. &
eius purè ſenſus deſcribetur & explanabi-
tur.*
*Secundò eiuſdem tit. rationabilitas aduerſus ei obiectã
irrationabilitatem defendetur.*
*Tertiò idem fiet & aduerſus irrationabilitatẽ in feu-
da feudorumque compilatores oppoſitam in
vniuerſum.*
*Quartò rationes antiquorum ad tit. An agnat. &c.
referentur & refellentur.*
*Quintò noua ad eund. tit. ratio ſubijcietur, & funda-
bitur.*
*Sextò nouem aduerſus eam oppoſitiones mouebuntur,
excutientur, & remouebuntur.*

28 Circa particularia quatuor erunt
inſpectiones.

*PRimò circa ea particularia verſabimur, quæ ad
modos feudi acquirendi pertinebunt.*
Secundò circa ea, quæ ad modos feudi retinendi.
*Tertiò circa ea quæ ad modos, quibus feuda amittun-
tur vel finiunt.*
*Quartò circa ea, quæ ad acceſſoria feudorum, putà ad
fructus, melioramenta, & aliàs acceſſiones.*

29 HÆC tamen omnia & ſingula ſub vnò
eodemq; capitum tenore deſcriben-
da ad faciliorem breuioremq; allegã-
30 di facultatem †. Per quæ ſatis conſtat feu-
dalem materiam ex vniuerſo comprehen-

ſam, cum omne ius ſeù in acquirendo conſiſtat, ſeù in conſeruando retinendouè, ſeù in minuendo finiendouè *iuxta l. fin. ff. de legib.*

31 Nō ſine ſpe, quin huiuſmodi & à priori, & à poſteriori Ariſtotelica demonſtratione aut demonſtratiua hinc veritas, aut ſane certitudo aliqua maior aliquãdo emergat; qui ſcopus noſter, qui finis ſemper optatus: Cæterum ſi votis non reſponderint fortè fortuna conatus, prodeat nihilominus liber in lucem, alijs vel calcar addat, claſſicum vel alijs ſaltē canat, me verò in arduis auſū fuiſſe, me non omnino inutilem Reipublicæ vixiſſe orbi teſtetur, fautor ſit D. O. M. Cuius Sāctiſſimo Nomini, & Numini omnia, & ſingula, nunc & ſemper dico, & conſecro, dicata conſecratàque volo, ac vt continuè aſſiſtat ſupplex oro.

CAP. PRIMVM

DE CASV

Tit. An Agnat. vel filius &c.

SVMMARIVM.

1 *Verba* tit. tex. An Agnat.

2 *Caſus figuratur.*

Cum ſuppoſito diuiſionis. ſub num. 20.

3 *In feudis ſuccedunt tantùm deſcendentes à primo feudi acquiſitore, qui eſt parens communis agnationis.*

4 *In feudis non ſufficit probari quod ſit de eadem familia, et quod eadē inſignia geras, niſi probetur deſcendentia à primo ſtipite.*

5 *Probando ſingulos gradus.*

6 *In ſpecie et in eo gradu.*

Dinumerando gradus à primo ſtipite. ſub eod.

7 *Ad modum iuris ciuilis non canonici.*

8 *Vel probando primo agnationem, ſecundò legitimitatem, tertiò ſtipitem, et quartò gradum.*

9 *Seù primò probando inueſtituram, mox ſtipitem et alia remiſſiuè.*

Idem in iure patronatus. ſub eod.

Et quæ ſint probanda adhuc remiſſiuè. ſub eod.

Quæ tamen probatio ſæpe eſt difficilis, & impoſſibilis ſub num. 12.

10 *Et probatio deſideratur vbi agitur de petitorio, non vbi agitur de poſſeſſorio, quā nō ſubijcitur oneri probandi, quiſquis ſit in poſſeſſione, ſiuè dominus ſit, ſiuè agnatus.*

11 *Et ſufficit eſſe in poſſeſſione partis tantùm.*

12 *Et onus probandi incumbit agnato cū Dominus eſt in poſſeſſione.*

Differentia conſtituitur de poſſeſſorio vel petitorio in probandi vel non probandi neceſſitate deſcendentiam, & gradus in materia Iuris patronatus. ſub eod.

13 *Datur caſus in quo etiam aſcendentes ſuccedant, vbi ſcilicet pater feudum refutauit filijs, & ratio.*

Quæ renuntiatio, ſeù magis refutatio morte filiorum finitur, & feudum remanet antiquum. ſub eod.

14 *Datur alius caſus vt aſcendens ſuccedat, quando ſcilicet filius ſuis reſpectu patris ob eius benemerita inueſtitus.*

15 *Sicuti datur caſus quod agnatus, qui non ſit de ſtipite communi ſuccedat, vbi ſic fuit pacto conuentum.*

Item vt frater fratri ſuccedat, ſi feudum ſit acquiſitum de communibus bonis, vel ſi à domino conceſſum ambobus indiuidualiter. ſub eod.

16 *Agnati tamen ex communi ſtipite ſuccedunt omnes vſq. in infinitum, at alij extra communem ſtipitem tantùm vſq; ad ſeptimum gradum.*

17 *Quæ differentia probatur* ex tit. de nat. ſucc. feu. ex tit. ſi Vaſal feu. priu. ex tit. de. his qui feu. dari poſſ. §. hoc quoq, *qui loci declarantur, & conciliantur.*

Præſumptio fidelitatis non viget pro agnatis extra communem ſtipitem, prout viget in alijs, ſub eod. *fidelitas eſt cauſa feudi concedendi.* ſub eod.

Iuramentum poteſt remitti, non tamen fidelitas. ſub eod.

Non tamen agnati etiam vſque ad ſeptimum gradum ſemper admittuntur ſub eod.

Aliquando etiam agnati extra communem ſtipitē ſuccedunt vſque in infinitum ex cauſis remiſſiuè. ſub eod.

18 *Etiam in feudis Dignitatum, Comitatus, Marchionatus, ſucceditur in infinitum, ſed intellige vt ibid.*

19 *In principatibus, & regnis datur ſucceſſio in infinitum, etiam remotiſſimorum, dūmodò ſint de ſanguine.*

20 *Solus Vaſallus, cui obtigit totum feudum, iurat fidelitatem.*

21 *Item ſucceſſio vſq; ad ſeptimum gradum tantū habet locum in dubio non conſtito de communi ſtipite, traditur ratio cur figuratus fuerit caſus in feudo ſimpliciter.*

22 *Lex indefinitè loquens, indefinitè eſt intelligenda.*

23 *Verba in dubio ſunt in proprio ſignificatu accipienda.*

24 *In iuribus feudalibus feudi ſimpliciter mentio intelligitur de proprio.*

25 *Lex eſt de dubitabili.*

26 *Dubium erat in feudo proprio, quod hæreditariū non eſſet, vt quæ à genere, à Ciuitate, vel à rerum natura tribuuntur.*

Conſenſus agnatorum ex eo tit. deſideratus perpenditur in quam cauſam fuerit deſideratus, ſub eod. *Si feu-*

Si feudum eſſet hæreditarium, nulla eſſet differentia inter filium, & agnatum. ſub eod.
Eſt magis communis opinio, feudum vti hæreditarium ſimpliciter non fuiſſe conſideratum in d. tit. tanquam de re indubitabili ſed magis fuiſſe conſideratum feudum vti proprium, in quo verè cadebat dubitatio, an filius poſſet feudũ retinere repudiata hæreditate. ſub eod.
27 *Remedium datur filio vt non ſubijciatur oneribus hæreditarijs ſcilicet, vt renunciet feudo in manibus Domini.*
28 *Quo caſu ſi Dominus reinueſtiat, feudum erit omnino nouum, inueſtitura, & conceſſio noua.*
Et eſt perinde ac ſi feudum amiſſum fuiſſet, vel aliter finitum. ſub eod.
Quo caſu filius non diceretur habere à defuncto ſed à domino. ſub eod.
Nec obſtare vocem, quaſi, *poſitã in tex.* ſub eod.
29 *Quia vox,* quaſi, *nota quidem improprietatis, aliquando tamen eſt veritatis expreſſiua.*
Maximè quando apponitur circa ea quæ poſſunt eſſe vera. ſub eod.
30 *Declarãtur prædicta, vt tam filius quam agnatus teneantur omninò ad impenſas funeris agnati defuncti, etiam de proprio, ſi aliundè non ſit in bonis.*
31 *Quid ſit feudum nouum, et quid emphyteuſis noua, remiſſiuè.*

Iuxta inſtitutum ordinem, caſus tit. An Agnatus, vel filius defuncti poſſit retinere feudum repudiata hæreditate (*qui eſt tit. 45. lib. 2. in Vſibus feudorum*) in primis figurandus.

Verba textus hæc ſunt.

1 SI cõtigerit Vaſſallũ ſine omni prole decedere, Agnatus ad quẽ vniuerſa hęreditas pertinet, repudiata hæreditate feudum, ſi paternum fuerit, retinere poterit, nec de debito hæreditario aliquid feudi nomine ſoluere cogitur, ſed in fructibus, ſi quos reliquit, vt de eis debitum ſoluatur, quo tempore deceſſerit, ſecundum quod ſupra diximus, conſiderabitur: Vbi verò filium reliquit, ipſe non poteſt hæreditatem ſine beneficiò repudiare, ſed aut vtrunque retineat, aut vtrunque repudiet, quo repudiato ad Agnatos, ſi paternum ſit, pertinebit; & licet alterum ſine altero retinere non poſſit, Agnatis tamen conſentientibus, poterit eum Dominus, ſi voluerit, quaſi de nouo beneficio inueſtire; Quo facto licebit ei repudiata hęreditate feudũ retinere, nullo onere ei hæreditario imminente.

Clariſſimum quidem inſtitutum, ſed exagitatiſſimum tamen, quod feudiſtarum ingenia varié, ſummeq; detorſit; Id verò ſuis infra locis latius patebit; Nunc ad facti ſpeciem ex promiſſam.

2 † Primus de feudo Inueſtitus deceſſit duobus filijs relictis Titio, & Sẽpronio, Ad quorum vnum (ſcilicet fortè ad Titium) facta inter eos diuiſione, obtigit feudum. Ad alterum (ſcilicet ad Sempronium) allodium. Deceſſit primo loco Titius relictis ſuperſtitibus, & filio proprio, & fratre Sempronio, ſeù nepote ex eodem. Qui quidem Titius reliquit, & feudum, & hæreditaria Iura. Quæſitum fuit an filius ille poſſet retinere feudum repudiata hæreditate, & reſponſum quod non, ſed aut vtrunque retineat, aut vtrunque repudiet, Quibus forte repudiatis, non eſt dubium quin ius ſuccedẽdi eidem defuncto tranſmiſſum ſit in alterum fratrem, tanquam proximiorem ſibi Agnatum, aut eo non extante, in nepotem ex eo, Dubitatum fuit an frater ille ſeù Nepotes poſſent retinere feudum, & hæreditatem ipſam repudiare, & Reſponſum poſſe: Vnde ſequitur quod nec ad debita hæreditaria tenebitur quiſquam eorum, vt eſt in tex. Niſi pro rata fructuum relictorum, *ſecundum diſpoſitionem §. His conſequenter.* Tit. Hinc finit. lex: ad quem locum debet ſubintelligi relatio, de qua in eod. contex. & nos ſuo loco explicaturi ſumus.

Poſſet etiam figurari caſus in duobus fratribus, qui feudum ipſum diuiſerunt, nam idem erit altero decedente, vt ſupra, pro ea parte feudi, quã retinebat viuens, vt fi-

 lius

lius non poſſit eam retinere,& feudum re-
pudiare; Agnatus autem poſſit.
Nunc ad fundamenta ſic figurati caſus:
Aduertendum primò me figuraſſe caſum
in vno primo Inueſtito, & deſcendentibus
3 ab eo,† quia in feudis non ſuccedunt om-
nes indiſtinctè Agnati, ſed tantum ij, qui
deſcendunt à primo feudi acquiſitore ,qui
dicitur primus ſtipes, inſpiciendus ſemper
ad dignoſcendum, an Agnatus rectè præ-
tendat aſpiret ve ad ipſam feudi ſucceſſio-
nem,cui propterea non ſufficit,quod ſis de
agnatione,ſeù de eadem parentela,niſi etiã
doceas deſcendentiam à primo ſtipite , ad
tit.de nat.ſucceſ.feu:, & tit. de ſucceſ. feu. vt
propterea context. noſter cum myſterio ſu
biecerit,ea verba;ſi pater .um fuerit . Quod
ità intelligendum eſt, ait tex. in tit. de ſucceſ.
fratr.ſi feudum ſit paternum , hoc eſt ſi fuit il-
lius parentis, qui fuit agnationis communis. &
communiter teſtantur Doct.Ferr. Montan.
in vſus feud.lib.1.cap.6.verſ.antiquum feudũ.
Thom.de Mar.de Gen. & qual.feu.tit.2.ſub n.
25.& 26.Neoſtad.de feu.Holland.ſucceſſ.c.6.
num.21.verſ.cæterum.Natt.conſ.634.numer.
2. & ſeqq. plenè Iuriſconſultum eminentiſsi-
mus , et noſtris temporibus Iuriſprudentiæ
ornamentum , meritiſſimus Excellentiſſimi Se-
natus Pedemontani prothopræſes domin. meus
Bello. conſ. 45.numer.54. & ſeqq. videndus
Mynſing.Cent.2.obſ.94.ſub n.tertio, & quinto
4 † Vnde non ſufficere probari quod quis eſ-
ſed de eadem familia, & quod eadem inſi-
gnia gereret, niſi etiã probet ſe deſcendiſſe
à primo ſtipite dicit Gayl.lib.2.obſer.149. &
obſ.154.nu.2. & ſeqq.Roſental. in Synop. feu.
concl.27.num.12.Meno.conſ.321.nume.4. &
5 ſeqq.lib.4. † probãdo ſingulos gradus Oſaſ.
6 conſ. 8.n.9.& 39. † in ſpecie,& in eo gradu
Meno.conſ.588.num.30.lib.7.dinumerando
gradus à primo ſtipite Cran.conſ.249. ſub n.
7 12.† ad modum Iuris Ciuilis non canonici
Surd.conſ.5.nume.21.& ſeqq.& numer.35.&
8 ſeqq. † ſeù primò probando agnationem,
ſecundò legitimitatem, tertiò ſtipitem, ſeù
se eſſe ex eodem ſtipite, & quartò gradum,
ſecundum Menoc.conſ.732.nu.7. & ſeqq. latè
quæ ſint probanda Card.Mantic.de tac. & am-
big.lib.23.tit.37.Surd.conſ.1.nu. 38. & ſeqq.
et d.conſ.5.Menoch.conſ.1171.lib.12.et conſ.
673.nu.3.lib.7. et nouiſſimè in term.feudalibus
9 Rot.apud Farinac.par.1.dec.127.per tot.† vbi
primò Inueſtituram probandam, mox ſti-
pitem,& alia,vt ibid.et dec.284.n.2.et quar-
to; Vbi in Iurepatronatus,& quæ ſint pro-
banda adhuc latè Albenc. egregiè conſ. 83.
Maſca.de probat.concl.787.Patian.;de probat.
lib.2.cap.15.num.43.& cap.16. Peregrin. de
fideicom.art.43.à num.60.vſq. in fin. incluſo
vterino Ang. conſ.110. per tot. vbi egregiè ad
hanc ſucceſſionem feudalem ex primo ſtipite.
10 † Hæc tamen intellige vt procedant,ſi
lis de feudo ſit in petitorio, non ſi in poſſeſ
ſorio,nam ſi Agnatus ſit in poſſeſſione, pro
eo interim ſtat præſumptio , quod deſcen-
dat à communi ſtipite Roſent.concl.26.num.
5.c.2.& in glo:c.Maſcard.de probat.cõcl.771.
num 6.cum ſeqq.Meno.praſ.93.lib.3.& de ar-
11 bitrar.iud.Caſ.191.num.2.3.† Et ſufficit eſſe
in poſſeſſione etiam partis tantum Schrad.
12 de feud.par.2.cap.3.num. 41. † Sicuti è con-
trà onus probandi incumbit agnato , cum
Dominus eſt in poſſeſſione Roſent.d. concl.
26.num.71.concl.27.num.7.concl.31. per tot.
cap.2.& ad Farin.d.dec.284.par.1. vbi diffe-
rentia conſtituitur de poſſeſſorio, vel peti-
torio in probandi,vel non probandi neceſ-
ſitate deſcendentiam,& gradus,licet in ma
teria aliena ſcilicet iuris patronatus,tametſi
dicta probatio magnas ſæpe habeat diffi-
cultates,& aliquãdo ſit impoſſibilis propter
vetuſtatem amiſſionem ſcripturarum , &
breuitatem vitæ hominũ noſtræ tempeſta-
tis Senator Ferrar.in reſp.7.num.20.prodo-
mino Leinici.
13 † Item prędicta limita ne ſemper proce-
dat,nam poteſt dari caſus, vt qui eſt de aſcẽ
dentibus, ſuccedat ei qui ſit de deſcenden-
tibus ab eis, putà pater feudum liberis ſuis
refutauit in eorum gratiam, vt filij inueſti-
rentur,nam liberis prędecedentibus ſucce-
det pater teſte VVeſemb. de ſucceſſ.feu.cap.6.
nu.7. vbi id tribuit æquitati. Mynſing.ità iu-
dicatum referens Cent.3.obſ.93.Idque nõ ſolũ
ex ęquitate, vt dicit VVeſemb. ſed etiam de
iure ex natura refutationis , quæ eſt vt
feudum redeat ad refutantem , prout eſt in
caſu præſenti , nam hæc dicitur refutatio
paterna in filios, quibus prædeficientibus,
feudum redijt vnde venerat, ſcilicet ad pa-
trem, quia huiuſmodi renunciatio finitur
morte filij, cuius cauſa erat facta Hartman.
lib. ſecundo. pract. obſ.tit.de feu.obſ.47. Bor-
cholt.de feu.c.7.tit.de ſucceſſ.& remanet feu-
dum antiquum Iaſ. ad l. 2.ſub nu. 215.C.de
Iure emph.
14 † Adeſt & alius caſus,quando filius reſ-
pectu patris ob benemerita patris fuit in-
ueſtitus, tunc quoque filio decedente ſine
hærede maſculo, pater in feudo ſuccedit,
Aluar. ad tit. de nat. ſucc. feu. numer. 7. &
ibid. Afflict.n.2.ver.& hoc quod in feudo nouo,
Borcholten.d.c.7.ſub dicto num.9.verſ.ſecũdus
caſus,vbi id tribuit, quod meritorum ratio-
ne multa admittantur , quæ aliàs vix per-
mitterentur,vt prolixè per Tiraq. ad l. ſi vn-
quam.in verb.donatione largitus num. 11.cum
ſeqq. C. de reuocan. donat. & alios per eundem
Borcholt.ibid.citat.his verò caſibus,exceptis,
aſcendentes deſcendentibus non ſuccedũt,
nec

Digitized by Google

nec in feudis admittuntur, *vt ſubijcit in fin. numer. 9. Borcholt.* verum adhuc alios caſus recēſet *dot:ß. præſer Bent.alleg. 13. ver. & primis, cum ſeqq. in cauſa pro D. Patrimon. contra D. Comit. Sancti Secundi. Mart. de ſucceſ. lega. par. 2. art. 1. num. 18. & part. 3. q. 5. art. 3.* Ceterùm regulariter aſcendentes deſcendentibus non ſuccedere *eſt tit. 84. patrem filijs nō ſuccedere apud Cuiac. in fragm.*

15 † Ad ſunt & alij caſus, poteſt ſiquidem ex pacto inueſtiturę adiecto Agnatus Agnato ſuccedere non deſcendenti ex communi ſtipite. Item frater fratri ſuccedit, ſi feudum ab vno eorum fuerit acquiſitum de communibus bonis, Domino hoc ſciente; Item ſi feudum fuiſſet duobus fratribus conceſſum indiuidualiter, ſi ſimul in bello cū Domino in hoſtem procincti, fuerint feudi dignitate poſtea donati, vt hos caſus complectitur *Sonsbec. de feu. par. 9. num. 800. & ſeqq. Surd. in d. caſu domini ſcientis dec. 344. num. 8. par. 2. ad quod facit tit. de fratr. de nouo benef. Inueſt. de duob. fratr. à Capit. inueſt. et vtrobiq. ſcribent.*

16 † Verùm nō prætermittenda quædam differentia inter Agnatos recognoſcentes primū ſtipitem communem, & alios iſtiuſmodi ſucceſſores collaterales ex pacto, quia inter illos datur ſucceſſio in infinitū, inter verò iſtos tantum vſque ad ſeptimum gradum, & non vltrà, *Crau. conſ. 913. numer. 9. Rol. à Val. conſ. 10. nu. 24. 25. lib. 3. & conſ. 3. nume. 9. & ante, & conſ. 60. nume. 54. lib. 1. declaratus à Surd. conſ. 5. nu. 56. Ipſe Surd. ibid. nu. 26. 27.* vbi de communi, & itā fuiſſe iudicatum in Senatu Montisferrati, *Idem in conſ. 472. ſub nume. 6. lib. 4.* & fuiſſe itā ſæpè iudicatum patet ex *Mynſing. obſ. 95. cent. 2. Gayl. obſ. 150. lib. 2.* vbi etiam de com. & magis Com. *Vult. de feud. c. 9. ſub num. 105. verſ. Atque ad hoc: quicquid ſub verſ.* Atque itā: *dicat*, nam citati per eum non dicunt, nec probant, quod ipſe ait, imò contrarium dicunt, vnde aut errore impreſſoris, aut allucinatione Auctoris id euentum; *Nam etiā quandoque bonus dormitat Homerus, & ad idem Sol. in antiq. Sab. decr. de iure Emphit. decr. Rempublicam par. 2. gloſ. 4. ſub nume. 14. Mant. de tac. & ambig. lib. 23. tit. 37. nume. 21. Schrad. infinitis congeſtis, & de veriori, & communiori de feu. par. 7. cap. 7. nu. 8. Didac. etiam de comun. (quem omnes ſic teſtantem referunt alij) lib. tertio var. reſol. c 5. poſt numer. 4. verſ. quinto hinc. Clar. in §. feudum quaſt. 79. verſ. difficultas eſt. Menoc. conſ. 378. nume. 85. lib. 4. Roſent. cap. 2. concl. 13. num. 10. cum glos. ibid. & q. 7. concl. 59. num. 14. glo. l.*

17 † Quæ opinio fundata eſt optimè textibus feudalibus, quos recenſere eò opportunius exiſtimo, quia anſa datur eoſdem & interpretandi, & intelligēdi, & ab antynomia, quæ videtur ineſſe, liberandi. & preſuponendum omnes textus, qui de hac extenſione vſq; in infinitum, a quarto aut ſeptimo gradu, qui antea erant. loquuntur appareant ex eorum lectura reſtricti ad puros terminos deſcendentium excommuni ſtipite, *vt tit. de nat. ſucc. feu.* ibi. *Ex latere omnes per maſculos deſcendentes vſque in infinitum, ſi paternum ſit.* Ergò non idem in alio quod non ſit paternum. *Sic in tit. ſi Vaſ. feu. priu. cui deferat.* ibi, *Et etiam vſque in infinitum, dū tamen hos conſtet ab eo per maſculos deſcēdiſſe. et in tit. 1. de his qui feu. dar. poß. §. hoc quoque.* Vbi dum loquutus fuiſſet contextus Auctor de ſucceſſione ex tranſuersò venientium vſq; ad ſeptimum gradum, ecce quomodo tranſeundo ad deſcendentes ex communi ſtipite loquatur; licet moderno tempore vſque ad ſeptimum gradum ſit vſurpatum: Quod (ecce) in maſculis deſcendentibus hodie nouo iure vſque in infinitū extenditur. *In maſculis deſcendentibus*, inquit, ideſt ab vno, eodemque ſtipite, quo inſpecto omnes ſunt deſcendentes ab eo, quicquid inter ſe ipſos ſint collaterales, & ideò ſemper admittendi, *vt aduertit præter alios Clar. in §. feudum qu. 79. ſupraeit. verſ. difficultas eſt*, quę qualitas non eſt verificabilis in alijs diuerſorum ſtipitum, ergò ſecundum hunc textum, hi non ſuccedent vſque in infinitum. Nam nec vltra ſeptimum gradum datur agnatio, ſeù parentela inter omnimodo tranſuerſales, communi ſtipite non coniungibiles, *vt ait Gayl. d. obſ. 150. num. 3. lib. 2.* nec pręſumptio fidelitatis continuatæ inter huiuſmodi præſumitur, prout inter deſcendentes ex primo inueſtito *Bartol. Camer. ad hunc tit. an Agnat. &c. opp. 1. nume. 6. & 7.* quę eſt cauſa feudi concedendi, & ad finem eius conceditur *§. nulla. per quos fiat Inueſt. §. eſt & alia. quæ fuit prim. cauſ. benef. amitten.* intelligēdo ibi tex. de Iuramento quod poſſit remitti, non de fidelitate ipſa abſolutè, *vt ibid. Balzar. ſub n. 12. 13. Intrig. quaſt. feu. 2. numer. 2. cum ſeqq. Ioā. Schon. diſp. feu. 5. theſi 70. lib. 1. Afflict. dec. 129. num. 2. Vult. lib. 1. cap. 6. num. 3. & ſub n. 7. & 10.* Vndè ceſſante ratione in talibus collateralibus, quæ viget tantum in deſcēdentibus ex communi ſtipite, ceſſare neceſſe ſit, & diſpoſitio de ſucceſſione in infinitum. Cui opinioni vt magis communi, & rebus iudicatis, & contextibus ipſis firmatę cur non adhærendum?

At hoc ita admittendum, niſi alia adſint in inueſtitura aliud ſuadentia, *vt in caſu Menoc. conſ. 816. lib. 9.* vbi ex multis in eo caſu intercurrentibus defendit ſucceſſionē vſque in infinitum, etiam inter collaterales

ab vno communi ſtipite non deſcendẽtes.
Neceſſe ergo eſt quod primordialiter feu-
dum à primo ſtipite deſcendat in ſucceſſo-
res ad hoc vt ſit ſucceſſioni vſque in infi-
nitum locus; cęterùm enim ſi primordiali-
ter tranſiret in tranſuerſales ſuccederetur
(hoc caſu tantum vſque ad ſeptimum) *per
prædicta, quibus adde Pręſtãtiſ. D. Bellon. rõſ.
45. num. 8. & ſeqq. Roſent. d. q. 7. contl. 59. nu.
14. glo. l. vbi de pluribus indicatis teſtatur Mart.
conſ. 6. nu. 53.* Ratio diuerſitatis eſt quia col-
laterales hi, primo ſtipite inſpecte, ſunt ſem
per deſcendentes, & intrant conſuetudines
feudorum regulares, quod ſuccedatur in
infinit: quod non eſt in iſtis tranſuerſalibus
quibus ſtatim ab initio ex pacto feudũ con-
ceditur, & quibus intentio non fuit ad tan-
tum fauorem ampliare ob minorem affe-
ctionem, & nõ tantam prout in illis, vt vſq;
in infinitũ poſſent admitti, prout in deſcen-
dentibus à prima aliqua radice, *vt elegan-
ter Roſ. d. contl. 59. nume. 18. ex Zaſ.. in §. hoc
queque ſciendum. de his qui feu. da. poſſ. Clar.
(licet non tam clarè) d. §. feudũ. q. 79. verſ. dif-
ficultas eſt circa fin.* dicta præſumptione ma-
xime ceſſante in iſtis, & ſuccedetur inter
iſtos collaterales etiam quod vterque de-
cedat cum liberis, quia deſcendentes ex iiſ-
dem inter ſeſe ſuccedent, vt ita iudicatum
*refert Sol. in ant. Sab. decr. in præm. glo. 1. ſub
nu. 28.* ſi iure feudi antiqui ſit datum, & eis
etiam eſt faciẽda oblatio. *Id. Sol. de feu. decr.
Yolant. par. 2. glo. 3. num. 3. & 4.*
18 † Eadem obſeruatio viget, vt in infinitũ
ſuccedatur in feudis dignitatum Comita-
tus, Marchionatus, & ſimilium. *Menoch. di-
cto conſ. 378. nu. fin. lib. 4.* quæ tamen opinio
cum temperamẽto recipienda eſt alioquin
ſic ſimpliciter non admittenda, ſed in dicta
diſtinctione perſiſtendum, *vt conſiderat
Mant. de tac. & ambig. lib. 33. tit. 37. ſub num.
20. 21.* nam eſſet deſtruere dictã diſtinctio-
nem, magis communem opinionem, & cõ-
textuum ipſorum tenorem, qui indiſtinctè
loquuntur: Niſi forte ſuſtineretur in Co-
initibus, ſeù Marchionibus non ordinarijs,
ſed in magnis, & antiquiſſimis ipſis ſum-
mis Principibus æquiparandis, *ad Didac.
(dum omnes ſimul complectitur, & copulat)
var. reſol. lib. 3. c. 5. n. 4. verſ. quinto hinc. Bald.
in c. vn. num. 6. de feu. Marth.* qui alioqui ſibi
contrarius fuiſſet, cum anteà iam doctrinã
hanc cum præfata diſtinctione poſuiſſet
&c. *prout bene conſiderat Mant. ſub dicto nu.
21.* vt propterea ſublato auctore malè intel
lecto ſequacium erronea opinio multò mi-
19 nus ſit recipienda. † prout veriſſimum eſt
quod in Principatibus, & Regnis datur ſuc
ceſſio vſque in infinitum, etiam remotiſſi-
morum, dummodò ſint de ſanguine, *Clar.
in §. feudum d. quæſt. 79. verſ. difficultas in fin.
Curt. de feud. par. 3. ſub nu. 48.* Marſil. *ſingul.
422.* Gayl. *d. obſ. 150. in fin. lib. 2. Boſſ. de prin-
cipe num. 94.*
20 † Item adhuc declara vt ſucceſſio vſque
ad ſeptimum iãtum gradum incluſiuè pro-
cedat etiam in dubio, non conſtito de com
muni ſtipite *ſecundum Cæphal. conſ. 307. nu.
46. lib. 3.*

Reliqua nunc proſequamur: figuratus
fuit caſus interminis diuiſionis *ex textib. in
puncto, & tit. de nat. ſucceſ. feu. in §. omnes filij.
ſi de feu. def. &c.* vbi ſolus ille, cui obtigit
feudum totum, iurabit fidelitatẽ, *et etiam in
fragm. feud. per Cuiac. tit. 93. factum fratr. in
feu. pater. non nocere.*

Hactenus de verbis caſus figurati concernen-
tibus primum Inueſtitum.

21 † Item figurauimus caſum in feudo ſim-
pliciter, nulla facta diſtinctione feudi pro-
prij, vel improprij, ex pacto, & prouidentia
vel hæreditarij, Id verò ideò, quia nec cõ-
textus diſtinguit, ſed ſimpliciter loquitur
de feudo: Vt intelligamus textum indefi-
nite de omni genere feudi intelligendum
22 etiam de proprio, † Quia lex indefinitè lo-
quens, indefinitè eſt intelligenda *l. de pretio.
de publician. in rem. actio.* quinimò magis de
23 proprio eſt interpretandum, † quia verba
in dubio ſunt in proprio ſignificatu acci-
24 pienda *l. non aliter. de legat. 3.* † Idque proba-
tur ex ſolito compilatorum feudalium, qui
dum volunt loqui de feudo, quod non ſit
proprium, non loquuntur indefinitè, ſed cũ
adiuncto declarãte improprietatẽ, *vt tit. de
feu. nõ hab. propr. nat. feu. tit. de feu. fæm. tit.
de feu. dat. in vic. leg. Cõmiſſ.* & dubitatio pro-
priè cadebat in feudo proprio, quia in feu-
do improprio, putà hæreditario, quod vo-
cant, nulla cadebat dubitatio, quod filius
non poſſet repudiata hæreditate feudum
retinere, cum ſatis ample pateret hoc caſu
feudum eſſe quid hęreditarium, vnde non
25 poſſet diuidi †; Lex autem eſt de dubitabili
26 *l. domitius Labeo. 27. de teſtam.* † dubium verò
erat in feudo proprio, quatenus quæ à ge-
nere, à Ciuitate, vel à rerum natura tribue-
rentur, eadem etiam non hæredibus com-
peterent *iuxta l. 3. ff. de interd. & relegat.* in-
ter quę videtur poſſe feudum annumerari,
de quo tamen infra aptiori loco, & pręterea
intraret quod debita eſſent omnino perſol-
uenda, ſi feudum vti hæreditarium tantum
fuiſſet conſideratum, cum tamen non ità
abſolutè hoc fuit intextu reſolutum, ſed vt
fiat executio in fructibus, vt in eo. Accedat
neceſſitas conſenſus agnatorum, de quo in
textu ipſo, quæ influit ad feudum propriũ,
cum

cum ſi aliàs fuiſſet conſideratum vti hæreditarium, iam abſque vllo eorum conſenſu feudum renunciari domino, aut quomodolibet alienari potuiſſet, *vt bene aduertit. Iſern.ad hunc tex. ſub numer.6. verſ. hac poſitio,vbi ſi feudum eſſet hæreditarium, nulla eſſet differentia inter filium,& Agnatum &c.vt ibi*,& in term.decidit perelegãter *Curt. Iun. conſ.137.num.17.& ſeqq.*quẽ omnino vide; & ità pro hac parte ſtat communis, & magis communis opinio,*teſte Roſent.c.2.concl.50.ſub num.5.Schrad.part.10.ſect.6.num.53.144.152.187.& ſect.7.num.4..Aretin. hanc ſententiam magis conformem iuribus feudorũ, & communem dicens in conſ.14.dub.2.* veriorem, & magis in praxi receptam *Tom. de Marin.de gen.& qual.feu.tit.1.numer.30.* & claſſicorum interpretum crebriori calculo receptam, approbatis doctrinis magis conuenire,& aliam opinionem contrariam ſuperare (quicquid dixerit Cacheran. dec. 162.)*oſtendit Piſtor.lib.2.quæſt.2.nume.10.et Vult.poſt eum innumeros referens lib.1.c.9.ſub n.14.verſ.in feudo*,ex quibus male Menoch. & alij per eum cit.*conſ.1064.num.5.et 6.lib.11.*

27 Supereſt vt aliquid ſubdatur de remedio eodem textu comparate ad fauorem filij,vt poſſit feudum conſequi abſq;agnitione hęreditatis paternæ,& abſq; onere ęris alieni hęreditarij. Circa quod ſciendum, ad hoc vt filius poſſit eius remedij beneficio gaudere,neceſſe eſſe feudum ad dominum omnino redire,id verò, non poſſe fieri in præiudicium agnatorũ eiuſdẽ ſtipitis, vnde meritò eorum conſenſus ſit neceſſarius prout in textu; Idque adeò abſolutè, vt feudum Domini omnino fiat, in tantũ vt ſi nolet, non poſſet cogi ad reinueſtiendum filium, & propterea cum myſterio, & propter hoc legantur in textu verba,*ſi voluerit,* quaſi in eius plena voluntate, vel arbitrio reſideat an velit, vel nolit reinueſtire, quæ libertas non verificaretur niſi plenariè feudum ad
28 Dominum deuolutum cẽſeretur,† ex quo fit,vt ſi reinueſtiat, feudũ ſit omnino nouũ, & inueſtitura,& conceſſio noua, & ità ſentiunt communiter Docto. *prępoſ.ad tit. de Vaſſal.decrep.ætat.Iſern.ad tit.noſtr.n.6.Bald. ſub n.19.cum glo: per eum examinata* Roſent. *c.2.concl.17.numer.5.6.et 7.* Crau. *conſ. 995.ſub numer. 9.et 13. Surd.cons.440.ſub nu. 39.*& eſt perinde ac ſi feudum amiſſum fuiſſet,vel aliter finitum *ad Bero.cons. 112. lib.1. adde infra cap.20. nu.54.* & ideò quia eſt noua conceſſio,non capit filius feudum à patre defuncto,ergò nec debet eius debitum agnoſcere,ſed ab alio,& hoc eſt fundamentum & vera ratio,cur hoc caſu ab debitorum exoluendorum onere caput excutiat filius,ſimulque probatur quod cõceſſio ſit noua,nam ſi a patre haberet aliquam dependentiam,propter quam in aliquo pater foret recognoſcendus, non eſſet ſublata cauſa ob quam debita paterna non eſſent exoluenda. Quæ cum ita ſint,adeoque firmiter conſtabilita; nõ opponatur de voce, *Quaſi*, quæ inferat non ad nouam cõceſſionem,ſed ad ſimilitudinariam,vel non totalem. *Cabal.cas.crim.294.numer.fin.Mantu.in*
29 *Gymn.Scholaſt.in verb.Quaſi*† nam quicquid vox,*quaſi*,ſit nota impropriętatis, per mox cit.;aliquãdo tamen eſt veritatis expreſſiua *c.parochianos.14.vbi glo.vlt.ext.de decim.l.ex facto la 2. in ver. quaſi,de hæred. inſtit. Oſaſch. dec.30.nu.10.Farin.part.1.dec.672.ſub nu.1.* quando maximè apponitur circa ea, quæ poſſunt eſſe vera *Alex.cons.2.nu.19.lib.1.et in term.*quod ea vox hic exprimat veritatẽ, & nouam conceſſionem *Bald. hic ſub d.nu.19.et alij ſupracit.*

30 † Declaranda tamen ſunt prędicta etiã Agnatum,tantò magis filium, quamuis ex capite noui feudi venientem teneri ad impẽſas funeris Agnati Defuncti de proprio, ſi aliunde non ſit in bonis,*vt tenet Afflict.ad hunc tit. numer. 15. et in ſucceſſore maioratus Padil.ad l.vnnm ex familia §.ſi de falcidia num.11.de leg.2. hanc etiam humaniorem ſententiam,et ſeruari dicit Peregr.de fideicom.art. 40.ſub n.19.ad fin.Surd.dec.255.n.15.*& hęc de facti ſpecie, & eius declaratione ſatis.

31 Nam quid ſit feudum nouum, quid ſit emphyteuſis noua,ſuppono hęc & huiuſmodi terminos iã omnibus notos,ſi tñ cupis videre,*adeas Excellen.D.Præſid.ſuo tempore huiuſce ordinis ſacri primarium de iure noſtro benemeritiſſimũ Amed. à ponte in perelegãti tract. de Laudim.qu.10. per tot.*vbi ad laturitatem; *Iuncta,pręſertim,addit ad eam doctiſſimi D.mei Blancardi primarij lectoris veſpertini, et Senatoris ampliſſimi, Iuriſprudentiæ & multiplicis ſcientiæ viri nunquam ſatis laudati.*

CAP. SECVNDVM

De rationabilitate tit. An Agnat. &c.

SVMMARIVM.

1 *Inuectiua contra tit.tex.an Agnat.vel.fil.&c. refferuntur eſſe mirum.*
2 *Eſſe ſpeciale,et tanto rigore inductum, vt quilibet conſultus ex ratione naturali, iuriſque principijs contrarium diceret.*
3 *Carere ratione.*
4 *Quod filius ſit deterioris cõditionis,quã agnatus.*

5 *Id*

5 Id eſſe de conſuetndine feudorum ſpeciale.

6 Seù beſtialiter conſtitutum, aut ſolnat Apollo.

7 Canſa harum opinionum fuit conſideratio, filiorum cauſam eſſe ſemper præcipuã omni naturali inre, & diuino.

8 Propter quod diſinncta vertitur in coniunctam, & è conſra.

9 Vnde (ex adnersò) dicunt filium etiam non hęredem admittendum, Agnatnm verò non niſi hæredem.

10 Alia priuilegia filiorum ad differentiam aliorũ omnium remiſſiuè.

11 Item non omnium ratio reddi poteſt.

12 Et ideò rationes omnium inquiri non oportet,

13 Vnde parum curandum eſt de huiuſmodi brocardo.

14 Defenditur tex. ab impugnationibus prædictis, qnia ſint erroneæ, qui error probatur docendo rem aliter ſe habere.

15 Probatur filium non eſſe deterioris conditionis, primò quia non recta ſit comparatio inter diuerſa, vt hic inter filium & Agnatum.

16 Sicuti recta non eſſet comparatio de Turno ad Aſinum.

17 Remota comparatione, remouetur argumentnm.

18 Filius tanquam excludens agnatum dicitnr eſſe melioris conditionis quam agnatns, qui ab eo excluditur.

19 Filius poteſt euitare incommodum ſoluendi æs alienum hæreditarium vel vtendo beneficio legis, et inuentarij in ſeudo ex pacto et prouidentia ex opinione doctorum non ſecundùm auctorem hic.

20 Vel componendo prius cum creditoribns.

21 Filios nõ eſſe deterioris condiſionis quã Agnatos probatur auctoritate doctorum.

22 Lex non omnium non obſtat.

23 Quia ex duabus rationibns alia inris, et alia æquitaſis.

24 Loquitur de ratione iuris, quæ non ſemper in eſt non loquitnr de ratione æquitatis, quæ (illa deficiente, ſemper ineſt.

Et hanc rationem tollere nunquam fuit intentio I.C. in d.l. non omnium. ſub eod.

25 Et idem eſt dicere æquitatem, ac dicere neceſſitatem, vel vtilitatem.

Et ideò rationes non ſemper inquirendæ, ideſt rationes iuris, quia non ſemper inſunt. ſub eod.

Et ſi inqnirerentur, non poſſent huiuſmodi conſtitutiones ſecnndum principia iuris ſuſtineri, quę tamen ſuſtinentur per rationem æquitatis. ſub eod.

26 Nam teſte Cicerone, ſummum Ius, ſumma Iniuria eſt.

27 Et ideò quia eædem conſtitutiones aliqua ſuadẽte æquitate, vtilitate, vel neceſſitate ſinnt cõtra iuris principia, non poſſnnt trahi in conſequentiam ex legibus ibi citatis, quæ declarantnr.

28 Vbi viget ratio inris, non eſt opus conſtitutione particulari.

29 Quæ tamen eſt neceſſaria, vbi contra rationem Iuris, æquitatis ratio ad aliquid impellit conſtituendum.

30 Et licet conſtitntio ex æquitate ſit contra principia iuris, nõ ideò minns ceſſat eſſe de iure cõmuni in genere, tanquam in corpore iuris inſerta.

31 Rationem ſemper ineſſe adeò verum eſt, vt hoc etiam dictum verificetur in his quę ſunt iuris merè poſitiui vel conſiſtẽtis in mero arbitrio, putà in præfixione temporis huius vel illius.

32 Non obſtante glo. in §. initinm, quia procedit in ratione demonſtratiua, quæ reddi non poteſt, ſecus in probabili, quæ reddi ſemper poteſt.

33 Ex officio prudentis, cuius eſt examinare vnumquodque, prout natura rei requirit.

Par eſt peccatnm demonſtratorem probabilia dicere. & rectorem demonſtrationem experiri ſub eod.

34 Ex ſententia D. Thomæ & aliorum ratio ſemper ineſt ſaltem perſuaſiua, licet nonnunquã ignorari contingat.

35 In caſu tituli noſtri eſt verè ratio inris, vt ſe demonſtratnrum auctor pollicetur.

FIgurato caſu tit. an Agnat. &c. cõſequẽs
eſſet inquirere de ratione, verũ duo obi
ces imprimis tollẽdi an tit. an Agnat. ſit irra
tionabilis, vt quidã putatũt. Itẽ generaliter
an verę ſint notę, quę inferũtur aduerſus
contextus feudales, nec non & contra ip-
ſoſmet eorũ cõpilatores, vt in prefatione.
Ad primum, ex eo quod filius non poſſit
repudiata hęreditate feudũ retinere, Agna-
tus autem poſſit, hoc viſum eſt quibuſdam
durum, rigoroſum, irrationabile, mirum, &
1 beſtiale. † Mirum dixit glo. ad tit. hunc in verb.
repudiare, quam adfert Iſern. ibid. numer. 4.
ſub princ. Valaſc. de iure Emphyt. quæſt. 44. n.
4. ad fin. Rigidum Pinel. ad l. 1. par. 3. ſub num.
2 85. verſ. idque ſpeciali C. de bon. matern. † vbi
id ſpeciale tanto rigore fuiſſe inductum, vt
quilibet cõſultus ex ratione naturali, iuriſq;
3 principijs contrarium diceret. † & carere
ratione inquit Chicherb. in diſcur. de feu. ex pa-
cto etc. cap. 3. num. 99. et ſeqq. et ſub num. 95. in
fin. ex Maſcar. de probat. concl. 767. numer. 7.
4 † quod filius ſit deterioris conditionis, quã
5 Agnatus; † Et in hac opinione videtur reſi-
dere Bart. dum nullam diuerſitatis rationẽ
adducit, niſi id eſſe de conſuetudine feudo-
rum in l. quod dicitur 130. nu. 6. in fin. de verb.
oblig. in l. vt iuriſiurandi §. ſi liberi. num. 4. ff. de
oper. libert. et refert. Oſaſ. dec. 162. ſub nume. 5.
6 circa med. et ſub num. 7. † ſeù beſtialiter fuiſſe
conſtitutum aut ſoluat Apollo Marin. frec.
vt ſupra in præfatione num. 6.
7 † Moti fuere omnes, quia palam ſit filiorũ

causam

cauſam paſſim, & vbique eſſe potiſſimam
omni Iure naturali,& Diuino, & humano.
Inſt.de hæred.quæ ab inteſt. defer. Auth. de hæ-
red.ab inteſt.ven. Alex.conſ.75. num. 1. lib.1.
Surd.conſ.45.num.12. conſ. 100,num.1. conſ.
350.num.16.& ſeqq. Vnde ne contingat hoc
abſurdum, quod Agnatus dicatur melioris
8 conditionis, quàm filius, † diſiuncta verti-
tur in coniunctam,& è contrà, latè Menoch.
conſ.987.nu.56.conſ.992.ſub num.10.14.16.
9 20.28.et pluribus ſeqq.† Imò è contrà quod
filius etiam non hæres ſit admittendus ad
feudum, Agnatus autem nequaquam, etiã
quod non poſſit eſſe hæres, tenet. Natt.cõſ.
10 639.num.18. † & plura priuilegia, ac pecu-
liaria filiorum ad differentiam aliorũ om-
nium peti poſſent ex Surd.conſil.461.nu.7.et
ſeqq.conſ.462.num.19.conſ.553. nu.9. et 10.
Tiraq.ad l.ſi vnquam num.19. et ſeqq.C.de re-
uocan. donat. Magdal. de num. teſt. in teſtam.
(Vbi allegat legem diuinam) part.1.cap.16.
num.25.et 187.vſque ad 194.text.(in materia
propria) in tit.de ſucceſſ.fratr. etc.et ad titu. 1.
lib.1. in Vſib. feud.

Allegant etiam id neutiquam mirum vi-
11 deri poſſe, † ſi quidem non omnium, quę à
maioribus noſtris conſtituta ſunt, ratio red-
di poteſt, per l.non omnium ff.de legib. et ad l.
1.§.initium,et ibi glo.in verb.ratus ff.de poſtu-
12 lan. † & ideò rationes eorum quæ conſti-
tuuntur inquiri non oportet ait l. et ideò. ff.
13 de legib. † vnde in ſpetie modicè eſſe cu-
randum de hoc brocardo, de quo in ſuis
brocardicis, dicit Aluar. hoc tit. ſub num. 2. in
fin. ex hoc ſolo quod ſic ſtet determinatio
feudorum,& hoc videtur reſpexiſſe Bartol.
mox cit. dum conſuetudini huiuſmodi ſim-
pliciter acquieuit.

His non obſtantibus, optima ratione ful-
ciri contextũ noſtrũ infra ſuo loco videbi-
mus, cap. 8. quod ſufficeret pro ſolutione om-
nium contrariorum, & eſt erronea opinio,
14 † qui error detegitur probando rem aliter
ſe habere l. ſi poſt diuiſionem C.de iur. et fact.
ignor. Maſcard.de probat.concl.641.nu.1.to.2.
quod fiet ſuo loco, vt dictum eſt.

Verùm peculiariter reſpondẽdo, & qui-
dem ad primum, quod filius dicatur dete-
rioris conditionis, arguimus dictum ex eo,
15 † quia ſcilicet non rectè procedat compa-
ratio inter diuerſa, & diuerſam rationem
habentia Galleſ. de exercit. iuriſp. libr. 3. ſub
16 num.57.verſ.quid autem, et nu.78. † vbi tra-
dit comparationem de Turno ad Aſinum,
Turnus quamuis impetitus à Teucris, vix
tamen moueri poterat, ita,& Aſinus qui ta-
metſi flagellis impulſus, tamen non moue-
batur. An recta comparatio? minime, quia
alia ratione Turnus, alia aſinus tardabatur,
Turnus vti ferox (honoris,& glorię cauſa)
hoſti cedere nolẽs, aſinus verò, quia pabulo
intẽtus, dum ordeis ventrem paſcere pro-
curat, et ad dec.noſtr.bon.66.num. 24. et ſeqq.
17 † remota autem cõparatione, remouetur,
& argumentum l. qui res ſuas.§.aream. ff.de
ſolut.et Galleſ.mox cit. Rationes verò diuer-
ſitatis erunt euidẽtes ſuis infra opportunè
locis præſertim cap. 8. 9.et 10.explicandæ.
18 † Præterea filium dici non poſſe dete-
rioris conditionis quàm Agnatum ex alio
defenditur, nàm quis dicetur in deteriori
conditione conſtitutus, an qui omnino ab
aliquo commodo excluditur; an qui non
omnino, licet cum aliquo incommodo?
An qui poteſt excludere, an qui excludit?
profectò de his non eſt vltra dubitandum,
Atqui non ne filius poteſt præferri, licet cũ
aliquo incommodo, & ſic excludere agna-
19 tum? † Non admitterem tamen beneficiũ
legis,& inuentarij, (quicquid quidam dixe-
rint poſſe filium hoc beneficio vtendo in-
commodum æris alieni ſoluendi euitare
vt Iſern.hic.num.2.) Cum text. ipſo, quo alia
remedia fuerunt propoſita contraria hu-
iuſmodi remedio,& beneficio: & faciat ra-
tio quod feudum ſit quid hæreditarium, At
in rè hæreditaria inuentarium non prodeſt
ad infra cap.8.9.et 52.nu.19.60.et ſeqq.
20 † Accedat aliud remedium non contra-
rium ſed ſe compatiens cum remedio tra-
dito per tex. eund. An agnat. Vel fili defuncti.
etc. benignè primò, cum creditoribus pa-
ciſcendo, ex conſ. Forent. de Feud. cap. 5. ſub
num.14.in fin. iurè approbato vt in l. iuriſgen-
21 tium 7. §. ſi ante. ff. de pact. † In term. verò
non eſſe verum, quod filius ſit deterioris
cõditionis quàm Agnatus dicit add. ad Iſern.
in tit.noſtro.ſub nu.4.lit.x.in verb.prouidentia.
Siluan.conſ.30.ſub num. 23. verſ. nec eſt verũ
ad med.col. Pariſ.conſ. 23.num. 180. lib. 1. ex
eo quia etiam Agnati ſuorum anteceſſorũ
oportet eſſe ſucceſſores.
22 † Ad l. non omnium ff.de legib. dicimus nõ
23 negari omnino rationem per eam l. † ſed
diſtinguẽdo de ratione, vt alia Iuris ſit, alia
verò æquitatis ad l.3.§. item varur. in fin. ibi,
hoc æquitas ſuggerit, licet iure deficiamur. ff.de
acq.plu.arcen. l.nulla 25.ff.de legib. ibi, Nulla
iuris ratio, aut æquitatis benignitas patitur, etc.
24 et in l.ius ſingulare ff. eod. † Intellige, vt non
omnium poſſit dari ratio iuris, & id eſſe
quod vult I.C. in d.l. non omnium. Cęterùm
omnem omninò rationem deeſſe nunquã
tale quid cenſuit I. C. ſemper enim ineſt
aliqua ratio, ſi non meri iuris, ſaltem æqui-
25 tatis, neceſſitatis, vel vtilitatis, † qui termi-
ni in idem coincidunt, iuxta Petr. Fabr. ad
l.1 .ff.de iuſt.et iur.ad fin.poſt tract. de reg.iur.
Cabal.caſ.crim.149.num.10. et ſeqq. & ideò
rationes eorũ, quæ conſtituuntur inquiri
non

non oportet, alioqui multa ex his quæ cer-
ta ſunt ſubuertuntur; Cur ſubuertuntur?
quia pleraque(inſpectis principijs,&ratio-
nibus iuris,ſuſtineri non poſſent,quę tamē
26 ſuſtinentur per rationem æquitatis,† vnde
benè Cic.lib. 1. de Offic. *exiſtunt etiam ſępè
iniuriæ calumnia quadam, et nimis calida iuris
interpretatione,ex quo illud)ſummum ius ſum-
ma iniuria) factum eſt iam trito ſermone pro-
27 uerbium*) † Et optimè hic intellectus
colligitur ex alijs legibus. *eod. tit. ſcilicet ex
l.in his* quę contra rationem iuris conſtituta
ſunt non poſſumus ſequi regulā iuris. nota
rationem iuris. nota contra eam conſtituta
eſſe cōtra regulas cómunes iuris,ergo opus
fuit ſpeciali cōſtitutione. notando verbum
Conſtituta ſunt. Adde l. ius ſingulare quod
contra tenorem rationis propter aliquam
vtilitatem auctoritate conſtituentium,&c.
nota vtrunq; rationem, & vtilitatem, & in
hoc caſu neceſſitatem conſtituentis. Quod
ſi contingat Inuiolabiliter ſit obſeruandum
(quicquid ſit cōtra rationem iuris) vt ſubij-
citur in *l.nulla.25.ff.eod.titul.* & in omnibus
hiſce locis iterū nota vocem *iuris* adiectā,
quaſi de ratione ſimpliciter excludenda nū
quam intellexerint I.C.C. Aduerte etiam
tex.in verb. quæ à maioribus conſtituta ſunt.
28 † nam, vbi viget ratio iuris, non eſt opus
aliqua conſtitutione, Ius ipſum per ſe quid
29 ſtatuendum monet. † Qua ramen eſt opus,
vbi contra rationem iuris alia æquitatis ra-
tione prępollente, aliquid eſt prouidēdum
hoc reſultat ex eiſdem *contextib.maximè,ex
d.§l. nulla,quibus accedat l. ſi verum. 91. §.ſe-
quitur. ff. de verb. oblig. l. ſi ita vulneratus. ff.
ad leg.aquil.l.ſi mulier 60.§. ex aſſe. ff. de iur.
dot.l. vt gradatim. §. quoties. l. honor. in fin. l.
æſtimationem.in fin.ff.de mun.et honor. l. ſi tibi
pecuniam.ff.de reb.credit.l.pen.ff.de his,quæ in
teſtam delen.l. 1.§. per procuratorem ff. de ac-
quir.poſſ.l.in prædijs.7.C.in quib.cau.pign.etc.
in meo tract.de exec.in veſt.cap.5.ſub nu. 11.*
30 † nec per hoc dico quin ſint iſtiuſmodi de
iure communi, nam ſunt quidem, ſed cum
hac differentia, quòd ea quæ ſunt ſecundū
rationem, & præcepta ſeu principia iuris
latam ſumant interpretationem, & facile
extendibilia, ſecus in alijs, quæ contra re-
gulas iuris communis., *vt latè per me dec.
Lucen.11.per tot. et eſt tex.in l. quòd verò con-
tra rationem iuris receptum eſt non eſt producē-
dum ad conſequentias.de legib.*

Hæc autē quæ diximus de ratione,ſi non
vnius generis,ſaltē alterius,eā ſemper ineſ-
31 ſe, adeò vera exiſtimamus, † vt etiam veri-
ficentur in his quæ ſunt iuris mere poſitiui,
vel conſiſtentis in mero arbitrio,putà quod
tempus pręfigatur hoc vel illud.*teſte Polyd.
Rip.de Act.in art. mort. cap. 54.ſub num. 52.*
*eum ſeqq.per tex.d.l.1.§. initium.et ibi gloſſ. in
verb.complenit.ff.de poſtul. Sfort.Odd.de reſtit.
in inte.queſt.2.art.3.Surd.dec.133.ſub num.2.*
32 *verſ.tertiò lex.* † Nec obſtat *gloſ. in d. §.ini-
tium.in ver.*ratus;quia procedit eius dictum
in ratione demonſtratiua, quæ reddi non
poteſt,ſecus in probabili,quę reddi poteſt,
*vt per Ioan. Monach.ad c.ſtatutum.15.num.5.
de hæret.in 6.*vbi ita intelligit I.C. *in d.§.ini-
33 tium*,ſubdendo illud philoſ. in ethic.† pru-
dentis eſſe vnumquodq; examinare prout
natura rei requirit, par enim eſt peccatum
demonſtratorem probabilia dicere, & re-
34 ctorem demonſtrationem experiri. † *Diu.
verò Thom. in 1.2.q.45.art.2.ad fin. et Alciat.
de verb.ſign.lib.1.in paruulis fo.mihi 29.* aiūt
rationem ſemper ineſſe, licet nonnūquam
ignorari contingat. *Corn.conſ.270. ſub nu.3.
(vbi perſuaſiuā) adducit lib.4.polit.in l.filium
35 quem habentem ſub n. 90.C.fam.ercif.* † Itaca
ſu noſtro rationē iuris(Deo bene iuuante)
inueniemus, & ceſſabunt omnes difficulta-
tes ſubſidiaria ęquitatis ratione nō egentes.

CAP. TERTIVM.

De rationabilitate feudorum in vniuerſum.

SVMMARIVM.

1 *Notæ in textus feudales adnotātur. n.2.3.et 4.*
2 *Filium deterioris conditionis, quam agnatum.
Duellum permiſſum* ſub eod.
3 *Feuda malè compilata; Obertum,et Gerardū duo
peccora et 4.*
5 *Rationabilitas feudorum proponitur, et demō-
ſtratur.*
7 *Feuda ligāt omnes etiā extraneos et.8.9.et 10.*
9 *Irrationabilia nō durant,et ſunt extirpāda*
11 *Conſuetudinis natura eſt vt ſit rationabilis.*
12 *Ratio, quæ conſuetudinem ſuaſit ſeruanda.*
13 *Ius antiquum poteſt referri num.14.15.*
14 *Lex tota referenda.*
16 *Duellum antiquitus non erat prohibitum,ſic et
nec hodie quibuſdam caſibus.*
19 *Titulus de fil.nat.ex matr.ad* Morgan.*cōtract.
declaratur, et an pactum de futura ſucceſ-
ſione ſit validum,et de pacto affirmatiuo,vel
negatiuo latè et ſeqq.*
20 *Iſern.impugnatur.*
23 *Votum captandæ mortis non viget in pacto de
non ſuccedendo.*
24 *Conſuetudo quod filij non ſuccedant patri poteſt,
habere motiuum æquitatis.*
25 *Filij ex dicto matrimonio omnia legitimorum
iura non obtinent,et ratio.et n.26.*
27 *Vbi ſint fundata ſtatuta prohibentia relinqui
vxori*

vxori vltra certam ſummam.

28 *Varia pacta pro filijs, vel contra filios contemplatione matrimonij et ſeqq.*

36 *Maritus agere poteſt ad intereſſe, cui loco dotis fuerat promiſſa portio hæreditatis, quæ ſibi non fuit reſeruata.*

37 *Pactum quod mortuo marito eius hæredes lucrentur dotem non valet, ſecus quod heredes vxoris lucrentur donationē propter nuptias.*

38 *Pactum quod primus filius maſculus, et deſcendentes ab eo ſuccedant, validum.*

29 *Huiuſmodi pacta poſſunt reuocari.*

Ceſſante hac conſuetudine, non poſſet pater facere quod filij ſecundi matrimonij non poſſent ſuccedere. in feudo ſub eod.

40 *Nec poteſt dici pactum hoc contra bonos mores* ſub eod.

41 *Defenduntur Obertus, et Gerard. quod non ſint duo pecora 42. latè.*

42 *Maledicuntur à Deo, qui conſentiunt peccantibus, et an liceat ſeruire Domino in bello iniuſto.* ſub eod.

43 *Defenditur complitationem feudorum tanquā recta, et non mola et ſeqq.*

De Compilatoribus feudorum, et de modo in compilando ibid.

50 *Scriptura ſemper loquitur.*

51 *Et omnia probantur facilius.*

51 *Compilatoribus iuris* C*iuilis data fuit facultas compilandi à Iuſtiniano.*

54 *Etiam Iure conſulti digreſſiones faciunt.*

55 C*ur aliqua ſæpius repetita animaduertantur. et ſeqq.*

58 *Etiam apud Iure conſultos videmus leges repetitas.*

59 *Ratio ordinis, et connexionis titulorum feudalium, et librorum exponitur, et ipſi tituli re ipſa continuantur, et ſeqq.*

62 *Cur referantur* Mediolanenſes *vel in teſtes, vel tanquam aliter obſeruantes.*

ALtero [ex duobus propoſitis] obice, vt
credimus, ſublato: ſupereſt ſecundus
tā ratione connexionis ad antecedentē, quā
[ne quicquā prſus à tergo remaneat] haud
1 ꝑtermittendus † Quęritur ergo an verę ſint
notę in textus feudales, & compilatores ipſos illatæ, quod aliquæ ex conſuetudinibus
conſcriptis ſint irrationabiles, *vt tit. de fil. nat. ex matr. ad Morgan. contract. vt §. titius. ſi de feu. def. vt tit. an agnat. &c.?* Lofred. *in paraphr. ad tit. ſi de feu. def. fueris contro. inter. dom. et agna. vaſa. §. titius ſub verſ. ſed antiquo iure col. 2. circa med. quæ eſt col. 4. fol. 34.* † po-
2 nit tres caſus in quibus filius videtur eſſe
deterioris conditionis, quàm agnatus, quia
filius teneatur reſtituere pretium, ſi velit reuocare alienationem, quia teneatur eſſe hęres patris, quod culpa patris ei noceat ad
amittendum feudum, non noceat autem
agnato, videtur conferre hùc *tit. de alien. pater. feud. vbi duellum videtur permiſſum, & itē in §. ſimiles ruſticum, cum §. ſeq. ſi miles aduerſus. de pace teu. & eius viol. iuncta ibi glo. in verb. iu diuino, ſub verſ. quod autem ſequi-*
3 *tur*; † vel quod beſtialiter conſtitutum, vel
4 quod feuda malè compilata, † vel quod vitioſa nec accurate cōpoſita, vel quod Obertus, & Gerardus bonas, & malas conſuetudines cumulauerint, & fuerint duo pecora
iuxta docto. ſupra in pręf. iam cit. ad quam
me refero.

5 † In contrarium eſt veritas, quæ ex omnibus fere contextibus detegitur, ſtudium
Compilatorum demonſtrātibus, ad litterā,
rationabilitatis retinendæ ſemper, & conſeruandæ *in tit. qui ſucceſſ. 3. lib. 1. ibi ſi rationibus clarueris, in tit. ſi de inueſt. ſue. contr. &c. ibi remittitur domino ex æquitate defunctu, & ibi vel alijs iuſtis rationibus & ibi iure obtinebit tit. quæ fuit prima cau. benef. amitt. §. prædictis. ibi tàm* naturalis quam ciuilis ratio ſuadet. *& ibid.* ex alijs verbis conſidera ſummam
compilatoris prudentiam in monitionibus,
quas adfert pro ferendis rectè iudicijs *& in §. denique* ibi tum rationę quàm moribus cōprobata eſt *& tit. Epiſc. vel Abbat.* vbi conſtitutio Sanctæ Synodus proponitur obſeruanda. *in tit. de cōtent. int. dom. & Vaſ. 23. ibi non eſt bonū* vt veritas denegetur. *tit. de alien. feu. ad princ.* ibi ſecūdum iuſtum & verum,
vſum & etiā ibi Mediolanenſes verò irrationabiliter conſiderantes, *in tit. quib. mod. feu. amitt. 5. eod. lib. 1. §. rurſus, ibi nullo iure ſe tueri poteſt, in tit. de allod. verſ.* vt autem ęquitas,
quæ in paribus cauſis paria iura deſiderat,
& notabiliter in *tit. An marit. ſucced. vxo. in benef.* vbi æquitas præfertur rigori, & filij
admittūtur etiam ad feudum maternum, &
infinitis alijs in locis, quos cumulaueram,
in quibus vel ęquitatis mentio fit, vel iuris,
vel ratio adijcitur, vel opiniones diuerſę referuntur, & quęſtiones per ſapiētes diſcuſſę
cernuntur; ſed [ne tedio eſſē, prętermiſi hunc
laborem] ad ſtudioſum lectorem remitten-
6 dum; † teſtes ſunt & plerique, nam ſummā
in vſibus feudalibus ſapiētiam, ęquitatem,
rationem naturalem, & benignitatē agnouerunt *Balza. de his qui feu. dare poſſ. ad princ. Intrig. de feu. q. 14. nu. 7. Ioan: Schon. lib. 1. Th. 2. reſp. 1. Curt. de feu. par. 1. quæſt. 1. ſub nu. 2.*
7 † Quam ob cauſam facilè introdctū fuit, vt
ad omnes, quamuis extraneos, iſtæ conſuetudines penetrauerint, & eis ligari volue-
8 rint, † prout ligari omnes aiunt *in præf. ad feu. Minad. in conſt. in aliquibus not. 9. num. 66. cum ſeqq.* Roſent. *in Synop. c. 1. concl. 9. nu. fin. & ibi glo. vlt. Iſern. ad tit. noſtr. num. 7. ad fin. & add. ad eund. in prælud. ſub numer. 24. verſ.*
9 *dubitatur ergo* † Quę ſi irrationabiles eſſent

iam

iam millies ab aula exceſſiſſent (tantũ abeſt vt tam late propagatę,) & adhuc nunc forent extirpandę *per c. ſi conſuetudinem. c. mala. diſt. 8. & per Principes propellendæ ad Minad. in d. conſt. in aliquibus not. 1. nume. 4. & ſeqq. & nu. 94. Sol. in præf. decr. antiq. Sabau. gloſ. vlt. ſub num. 10. & ſeqq. maximè num. 14. Iſern. in prælud. feud. ſub num. 24. verſ. dubitatur ergo, & num. 25. 26.* vbi plura de hac rationabilitate, & de effectibus indè promanantibus. *Vnde Cuiac. de feu. ſub princ. Et nos quoque, inquit, ius feudorum, quo Italia vtitur, ſequimur non inuiti melius Forner. de feu.*
10 *titu. 1.* † *Quare*, ait, *his libris, vndè multa nos in vſũ noſtrũ tranſumus, tãquã bonis, & æquis ferè paſſim vtimur: & in iure pontificio crebra feudorum mentio eſt, & in legibus Galliæ municipalibus primum ferè locum ſibi vendicat titulus de feudis.* prout & Galli iure Romano vtũtur, tãquam rationabiliter compoſito *teſte Natt. conſ. 197. num. 28.* non per vim arctatiuam, ſed per vim rationis directiuam, *vt per Surd. conſ. 301. ſub nũm. 30. & ſeqq. etiam in term. noſtris ſub numer. 31. in fin. lib. 3.*
11 † Eſt enim de natura conſuetudinis, vt ſit rationabilis, per indè ac lex ipſa, quæ præſumitur ęquè ac lex ipſa rationabilis, *Felyn. in c. cum omnes. nume. 7. 8. in c. cum acceſſiſſent. col. 2. verſ. hanc concluſionem. de conſt. Magd. de num. teſt. in teſt. par. 1. c. 22. nu. 31. & c. 19.*
12 *num. 40. & par. 2. cap. 1. nu. 21.* † Vndè illud quod ratio, quæ conſuetudinem ſuaſit, ſeruanda eſt *l. vnica. quæ ſit longa conſuet. Crau. conſ. 1000. pro gen. in Corol. num. 16.*
13 † Non reſiſtunt contraria *ex tit. de filijs nat. ex matr. ad Morgan. contr. ex §. ſi miles. de de pace tenen. & ſimilibus*, quia non eſt vetitũ ius antiquum referre, & præſertim cum lex Imperatoris tota refertur, adeò quod quã-
14 uis ſit aliquid inutile † id non ſit præcidendũ à Compilatore *ad tit. Inſt. de leg. fuſ. Can. tollen. & ibi ſcrib. & ad princ. titul. Inſt. de teſtam. ordinan. ibi, ſed vt nihil antiquitatis penitus ignoretur Menoch. conſ. 2. n. 247. & ſeqq.*
15 † Vbi proficuum eſſe poſſe rerum origines dignoſcere, *ſic in dicto tit. de filijs, &c. & in tit. de alien. pater. feu. ad fin.* ſolum conſuetudo Mediolanenſium refertur, *& §. ſi miles, eſt ſub cõſtit. Fed. Imperat. & tit. Qual. olim. poterat feu. alien. in rubro et nigro. per tot.*
16 † & quicquid ſit hodie de prohibitione duellorum, ſic non erat antiquitus *ad tit. C.*
17 *de gladiat. lib. 11.* † Imò licet de iure canonico ſit prohibitum, limitatur tamen, ne procedat hæc prohibitio aliquibus caſibus *vt per Iul. Ferret. de duello num. 26.* ad quem remitto, & ſufficiat hæc pauca ad propoſitum de duello, vt intelligamus feudiſticos compilatores nõn arguendos, ſi contextus de eo loquentes nõ omiſerunt, tàm propter allegatam mox cauſam, quàm etiam quatenus nec iura ciuilia, nec etiam canonica omnino reiecerunt, quæ ob id redarguenda nemo dixerit, aut cogitauerit quiſquam. *de duello etiam Alciat. tit. de ſingul. certam, & ibid. conſ. integrum de eodem.*
18 † *Ad titu. de filijs.* &c. cum quo conuenit *§. moribus. ſi de feu. def. fuer. contr. inter. dom. & agnat. Vaſal.* reprobatum à relatis *per Rim. iun. conſ. 164. num. 31. 32. 33. tom. 2.* quaſi cõtineat pactum de futura ſucceſſione de iure prohibitum, Reſpondetur quia defenditur
19 *per eund. ibidem per num. ſeqq.* † pactum diſtinguendo, quod pactum de futura ſucceſſione affirmatiuum ſit prohibitum, non negatiuũ; de quo in capitibus prędictis, adeò quòd pactum affirmatiuum nec conſuetudine quidem poſſit corroborari, quia eſſet mala cõſuetudo, potiùs extirpanda, *vt ibid. num. 37. & ſeqq. per Rimin.* & quia inducit votum captandæ mortis, ſecus negatiuum, quia non inducit, *vt num. 44.* Imò ſecus etiã in affirmatiuo, quando ſucceſſio induceretur ab alio, putà à teſtatore inter fideicommiſſarios ab ipſo vocatos, ſeù à Domino directo ita diſponente, vt ſit ſucceſſio inter alios, *qui eſt caſus d. §. moribus*, nam ceſſat hic ratio ſollicitudinis aliorum inueſtitutorum, ceſſat & votum captandę mortis, & ſi ſubeſt, non eſt de iure conſiderabile, vt inſigniter *per Rim. d. conſ. 164. ſub nu. 45. 47. qui ita d. §. moribus.* intelligit nouo intellectu, & ſic interpretatur, & manet eius ra-
20 tionabilitas hoc pacto bene defenſa † *contra Iſern. in eod. §. moribus, quos mores* appellat prauos, & non ſeruandos, at malè ſecũdum prędicta, *et benè Rim. teſtatur ibid. num. 44.* erraſſe Iſern. (licet aliàs ſummum feudiſtam) circa verùm intellectum *d. §. moribus*
21 † Tit. verò de filijs, &c. cum contineat pactum ſucceſſionis negatiuum, nulli du-
22 bium quin rectè ſuſtineatur: † Nam; quod pactum ſucceſſionis negatiuum conſuetudine roboretur, admittunt *Doct. per d. text. et per tex. in §. filij. ſi de feu. def. fuer. contr. int. dom. et agn. Vaſal.* quamquam ſubdant id nõ probari ratione iuris, ſed cõſuetudine tantum, quaſi fixum ſemper maneat hanc conſuetudinem non eſſe iuri conſonam, ſed & hoc malè, quia, vt dictum eſt, eſſet mala cõſuetudo, & ideo extirpanda, *vt per Rim. iam*
23 *cit. ad d. nu. 37. 38. et 39* † Nec viget votum captandæ mortis in pacto de non ſuccedẽdo, *vt ſubdit ibid. Rim. num. 43.* Adde quod
24 *Bald. in d. §. filij* † dicit quod iſta conſuetudo, quod filij nõ ſuccedant patri, poteſt habere motiuum ęquitatis propter fauorem, & honorem matrimonij, nam ſub tali pacto nobiles inueniunt nobiliores, per quos nobilitas creſcit, & refert hoc ipſum *Rim. ibid.*

25 *ibid. num.* 51. † & poteſt conſiderari (quod
iſti filij) quamuis legitimi, non tamen om-
nia legitimorũ Iura obtinerent quoad ſuc-
cedendum, nam cum huiuſmodi vxores
poſſint dici ad ſimilitudinem concubinarũ
antiquarum, habebantur vt vxores minus
principales, vnde earum filijs nec erat de-
bita hæreditas, nec ęqualis honor, non ſa-
cerdotium, non primogenitura, munera tã-
tum recipiebant, & mutua ſe charitate am-
plectebantur *Gen. cap.* 22. *Card. Paleot. de
Noth. & ſpur. cap.* 17. *num.* 8. *Couar. in epito.
de ſponſal. par.* 1. *cap.* 4. *nu.* 9. *Meno. de arbitr.
iud. caſ.* 408. *num.* 14. *& ſeqq. & in term. hu-
iuſce titul. de filijs, &c. Ioan. Bapt. Lupus in
tract. de illegit. etc. in pręfat. numer.* 20. *&* 21.
26 † Ratio inſita potuit eſſe, ne Vaſſalli mor-
tis cogitatione turbati, infirmitate graui
detenti ab vxoribus facile ſeducerentur, vt
ad proprios filios, quos non tam decebat,
feuda deuoluerentur *ad Natt. conſ.* 463.
27 † Vbi in hoc fundari ſtatuta prohibentia
relinqui vxori vltra certam ſummam *in
conſ.* 147. *num.* 12. *in conſ.* 148. *num.* 6. *ad fin.*
28 † Vbi quod filij primi matrimonij non ſuc-
29 cedant *in conſ.* 466. *num.* 7. † Vbi quod ſuc-
cedant in quibuſdam tantùm *conſ.* 391. *nu.*
30 4. *et* 9. † Vnde apparet huiuſmodi pacta
contemplatione matrimonij ſuſtineri, &
valida eſſe, pro quo adde *Marc. quæſt.* 128.
31 132. *par.* 2. † vbi de pacto de ſuccedendo
vel non: *quæſt.* 597. vbi in feudalibus: *q.* 610.
ead. par. 2. quibus locis de pactis circa mo-
dum, vel reſeruationes ſuccedendi *Menoc.
conſ.* 1. *num.* 136. *et ſeqq.* in materia feudali
de pactis quod deficientibus maſculis, mu-
lieres, & ſucceſſores habeant feudum *conſ.*
32 92. † Vbi de matrimonio cum pacto quod
donentur marito bona propria aliquo ſibi
33 reſeruato *conſ.* 203. † Vbi de pacto inter cõ-
iuges, vt primogenitus ex illo matrimonio
certis in bonis patris vel matris ſuccedat
34 *in conſ.* 803. *num.* 39. 40. *lib.* 9. † Vbi in pacto
de ſuccedendo in locis in quibus ita conſue
tum eſt. *in conſ.* 904. *num.* 35. *et ſeqq. lib.* 10.
35 † Vbi in pacto de ſuccedendo in quota hę-
reditatis, vel bonorum *in conſ.* 1136. *num.* 8.
36 *lib.* 12. † Vbi maritum agere poſſe ad inte-
reſſe, cui loco dotis fuerat promiſſa portio
aliqua hæreditatis, eadem ſibi non reſerua-
ta, ſeu relicta: *Surd. conſ.* 397. *num.* 20. *in fin. et*
37 21. *lib.* 3. † Vbi quod mortuo marito eius
hęredes lucrentur dotem non valet, ſecus
quod hęredes vxoris lucrentur donationẽ
propter nuptias, & ibid. ratio diuerſitatis
38 inter iſta: *Bero. conſ.* 120. *lib.* 2. † Vbi quod
primus filius maſculus, & deſcendentes ab
eo ſuccedunt: *Surd. dec.* 209. *num.* 13. 14.
39 † Vbi quod poſſunt huiuſmodi pacta reuo-
cari, & poſſe ipſos contrahentes mutare vo-
luntatẽ *tradit Iacob. à S. Georg. de feu. verſ. et
vnus ex dictis Vaſſallis habens filios & nu.* 5.
ſic conuenire per cõtrarium pactum, quod
huiuſmodi filij ſuccedant vna cum liberis
primi matrimonij, vt ibidem per eum. Ceſ-
ſante verò hac conſuetudine) non poſſet
pater prouidere quod filij ſecundi matri-
monij non ſuccederent in feudo, cum om-
nes ex generali feudorum conſuetudine
eſſent admittendi: Secus in allodialibus, *vt
ibid. num.* 6. *et* 7. ex quibus poteſt tutò con-
cludi contra inuehentes in feuda ſub hoc
clypeo tit. de filijs &c. maximè ſtante ſim-
plici eius relatione ad locum vbi ea viget:
& nõ poſſit dici pactum contra bonos mo-
res tàm ex prædictis multis allatis fauore
matrimonij militantibus, quæ aliàs non
40 ſubſiſterent, † quàm quia huiuſmodi pactũ
ſtante ſtatuto loci, vel conſuetudine id in
eo loco permittentibus, non poteſt dici cõ-
tra bonos mores eius loci, quia ad iudican-
dum aliquid eſſe contra bonos mores in-
ſpicitur locus Ciuitatis, in qua hoc iudicari
debet *l. item apud labeonem, ibi aduerſus bonos
mores ciuitatis. ff. de iniur. Rim. iun. in term. d.
conſ.* 164. *nu.* 49. *lib.* 2. *adde infra cap.* 23. *par.*
41 1. *num.* 43. *et ſeqq.* † Ad Capyc. verò, qui di-
xit Obertũ, & Gerardum fuiſſe duo pecora,
aduertendum primò id dixiſſe contra *tex.
tit. ſi de feu. def.* 25. vbi ambo ſapientes illius
ciuitatis nominantur. ſecundò id dixiſſe al-
legato *Bal. in tit. hic finit lex. ſub prin. ſub nu.
6. in fin.* qui tamen Bald. ſic loquutus eſt ſub
eo prętextu, quaſi Obertus, & Gerardus di-
xerint dominum poſſe iuuari à Vaſſallo,
etiam in bello iniuſto, ſaltem ad defenſam,
*cui contradicit Bald. ibid. per multa, iuncto
Aluar. ibid. ex cap. qui conſentit* 11. *quæſt.* 3.
42 † Vbi maledicuntur à Deo, qui conſentiũt
peccãtibus, *quibus adde ad. tex. hic finit lex.
Præpoſ. Schon. et alios*, ſed hoc peſſime, quia
Obertus, & Gerardus feudalium placitorũ
conſultiſſimi, (*vt ibid. poſt princip. teſtatur
Schench.*) hoc nunquam dixerunt, ſed imò
negarũt, *tàm ſub princ. dicti tit.* eò ipſo quod
tenent, & ſi non iuuet Vaſſallus Dominum.
feudum non amittere, & clariùs in fin. vbi
nominatim eſprimunt Vaſſallum non te-
neri iuuare Dominum iniuſtè guerram fa-
cientem: Noluerunt tamen (ſicuti nec po-
tuiſſent) tollere ſuum Vaſſallo arbitrium
defendendi ſi velit, Dominum etiam in
bello illicito, & id eſt quod ſcribitur *in verſ.
ſed cum palam*, nam ad merum factum nõ
poiuiſſent manum apponere, quẽadmodũ
circa ea quę ſunt facti I. C. C. ſe non inter-
ponunt, ſatis eſt quod ſi factum impedire
non poſſunt, ipſum tamẽ factum non pro-
bent: Obertus verò, & Gerardus non ap-
probant, quod Vaſſallus iuuet in bello
illicito,

Digitized by Google

illicito , at ſi velit iuuare non impediunt
nec impedire poſſunt , ſed non propterea
redarguendi , & ita ſoluentur omnia oppo-
ſita , *vt in term. Affl. ad d. titul. hic fin. lex ad
verſ. 3. nota ſub num. 1. vſque ad tertium* in-
cluſiuè , vbi refert huiuſmodi verba Bald.
iniurioſa, defendendo Obertum, & Gerar-
dum in ſpecie *iunc. prin. ſub verſ. Dominus
habebat. apud eund. Afflic.* pro quibus ſaluan-
dis, & liberãdis ab huiuſmodi imputatione
aliæ iuſtificationes afferuntur *per Docto. ad
eund. tit. hic fin. lex. per Aluar. num. 16. prępoſ.
ſub num. 3. per Schench. latè num. 20. longa etiã
add. ad idẽ extat ad ipſummet Bald. ibid.* ſed prę
fata expoſitio eſt omnium optima, tãquam
literalis , & naturalis , tollens omnem ſcru-
pulum : Non negantes tamen quin Vaſſal-
lum volentem iuuare dominum in bello
(etiã iniuſto valde) excuſare poſſint huiuſ-
modi iuſtificationes , ſeù conſiderationes
dictorum, & aliorum *docto. ad eund. tex.*

Ex hiſce verò (tamquã ex vngue leonẽ)
veritatem colligito rationabilitatis feudo-
rum, neque enim ſic ad primum introitum
omnia ad amuſſim circumplecti poſſibile
eſt , Reliqua multa tractatus in progreſſu
paſſim indicabit. Interim ſuffer.

43 †Reliquum eſt aliquid explicare circa ea,
quæ ſupra diximus impoſita compilatori-
bus, concernentia malam compilationem,
quibus addi poſſent crebræ quædam repe-
titiones vſque ad nauſeam , &c. *prout ſupra
in præf. & ſub prin. iſtius cap. 3.* Ad hęc enim
ſic ſatisfieri poſſe puto , vt contra Gerardũ,
44 & Obertum iniquè opponãtur † Quia eos
non fuiſſe totius voluminis feudalis Colle-
ctores ſatis datur intelligi, *vel ex titul. de feu.
cognit. vel ex tit. 23. quib. mod. feu. amitt. lib. 2.*
Vbi Obertus de Horto ſcribit ad filiũ par-
ticularem materiam, non vniuerſalem, nec
tanquam compilator totiùs materiæ feu-
dalis; Vel ex diuerſis alijs locis, in quibus re
feruntur Obertus, & Gerardus, vel diuerſa-
rum opinionum inter ſe, vel ipſorum cõtra
alios , ita quod videatur eſſe Tertius quidã
alius ab eiſdem, qui ſic eos retulerit, & opus
compilauerit, *vt in tit. hic fin. lex. in tit. de leg.
Conrad. §. pen. in tit. de Capit. qui cur. vend.* per
totum: preſertim videndo; In tantum quod
nec primus liber Gerardo , nec ſecundus
Oberto , vt quidam aliquando putarunt,
aſcribi poſſit , nam vtrobique Rhapſodiam
ex variorum auctorũ, inter quos Gerardus,
& Obertus præcipuè enumerari ſolent in
contextibus feudalibus, ſeù Imperatorum,
ſeù variarum Regni conſuetudinum ſcrip-
tis ſuffarcinatam animaduertere licet, & ita
45 ſentiunt magis communiter docto. † dum
collectorem vnum generalem aſſeuerant
Odofred. in auth. Caſſa ſub num. 1. C. de ſacroſ.
46 *Eccl.* † Vbi id tribuit Vgolino, qui poſt no-
nam collationem (ab Imperatore Federico
Iuniore Doctoribus tunc Bononienſibus
ordinatam) poſuit librum feudalem, & om-
nes Conſtitutiones Federici antiqui, & ali-
quas leges Conradi Imperatoris, & vocatur
vltima collatio, cui credendum , quia quaſi
47 de viſu , & de geſtis ſuis temporibus † ſed
pauci ſunt qui habeant ita ordinate in li-
bris ſuis ſicut Odofredus, *vt referunt Bald.
Alu. & Iaſ. & hos omnes Soac. in præl. feu. ſub
num. 14. ad fin. Syluan. de feu. recogn. quæſt. 1.*
48 *num. 17.* † Nec Gerardum , aut Obertum
fuiſſe collectores benè demonſtrat , & deſ-
cribit *Hotoman. piſt. in præfat. ad Comment. in
vſus feud. quem refert. Vult. cap. 9. ſub nu. 64.
pag. 47.* quarè iniuria fuére ambo nomina-
tim notati . Et pręterea quiſquis ſit iſte
feudorum Collector, hunc non potuiſſe in-
genioſius rem iſtam componere eliciamus
ex eo , quod varia eſſent , hùc atque illuc
paſſim diſperſa fragmenta harum conſue-
tudinum, & in confuſo , & tanquam chaos:
Hic referas gratias primis auctoribus : Nã
ſi hæ omnes erant , & ſunt conſuetudines,
49 † ergò non ſcriptæ *§. ſine ſcripto. Inſt. de Iur.
nat. gen. & ciu.* ergò varijs iniurijs, ſuppoſitę
& obliuioni: Maximum tibi ex earũ in ſcri-
50 pta reductione commodum acceſſit † Quia
ſcriptura ſemper loquitur *Surd. conſil. 136.*
51 *n. 12. 46. & ſeqq.* † & faciliùs ꝑ eã omnia pro-
bantur *l. contrahitur. 4. ff. de pignor.* ſtudio-
ſiores ad hoc animum aplicuerunt , vt quæ
identidem ſeruari contingebat circa feuda,
adnotarent ; Alij ſucceſſerunt , qui notulas
huiuſmodi variorum diſperſas conquire-
rent, & congregarent: & alij demum qui ad
plenum librum reduxerũt: In hac farragine
tu quid feciſſes? an liberum tibi remanſiſſet
arbitrium addendi , aliquid , vel reſe-
candi? certè non fuerat data huiuſmodi po-
52 teſtas per Cęſarem aliquem † quem admo-
dum tamen ecõtra data erat per Iuſtinianũ
Triboniano, Hermogeniano, & alijs quibuſ
dam *iuxt. l. vn. C. de nou. Cod. facien. & §. cumq;*
53 *hoc ideo Inſt. in præf.* † Quare (ceſſante hac
facultate) neceſſe fuit Compilatori ſingula,
prout in manus inciderant, deſcribere, nihil
omittere, omnia, vt iacebant, tranſcribere:
Inter tamen anguſtias haſce , adeò adhuç
aptè , adeò q̃ concinnè ſingula ſingulis ſuis
opportune locis interſerendo, vt ſi benè in-
ſpiciatur, non rem alienam, & tumultuariã
collegiſſe compilator , ſed quaſi propriam
materiam edidiſſe videatur ; dum à primis
pręcipuiſque materiæ capitibus, & exordi-
ri , & ordinatim rem vniuerſam ita cõplere
ſolitus fuerit, vt nihil omnino prætermiſſe-
rit de inuentis ; breuibus quibuſdam digre-
ſionibus identidem vſus , vt quę nullo alio
loco

loco reponi congruenter non poſſent, ſuũ
54 locum ſubirent nihil eorũ deperiret † Mos
quidem ipſorum etiam Iuriſconſultorum
*l. 2.ff.de ſtat.hom.l.cum de lanionis. §. aſinam.
ff.de fun.inſt.* nunquam tamen,ſi benè atten-
deris, primum principalis ſui inſtituti filũ
dimittendo, ad idemq; mox ſemper redeũ-
do: Contingunt quidem, nec enim negari
poteſt,quædam(inter hæc)repetitiones,ſed
id ex ineuitabili quàdam neceſſitate , non
ſolum,vt diuerſorum ſcriptorum etiam di-
uerſa eſſent loca accomodata , nec quicquã
55 poſt terga relictum maneret † ſed etiam,
(& hoc nota) quia *in tit. vel tex.* repetito
ineſt ſemper aliquid ampliùs , quàm ſit in
cõſimili alio,ex quo,& illud vlterius , quod
ſublata repetitione, nec contex. quidem il-
le , vbi ſit repetitio adeò bene maneret ex-
plicatus cum reſecatione vèrborum,ſub eo
prætextu , quod alibi eſſent repetita , vnde
56 minimè neceſſaria foret repetitio † Quia
quinimo erat neceſſaria ad maiorem to-
tius contex.intelligentiam *ad l. inciuile.cum
57 not. ff. de legib.* † cum ita ſæpe contingat, vt
non poſſit quid ita diuelli ab vniuerſa pe-
riodo,quin aliquid de eius ſenſu detrahatur
d.l.inciuile,& l.cum in annos. 11.ff.de an.legat.
Vbi I. C. eius occaſione quod poſitum fuit
in hoc pertinens *ad §.vlt. l. anteced.* idémet,
quod ſupra,retulit *in l.in ſingulis, & in l.ſi in
58 ſingulos.ff.eod.* † Quinimò,& leges ipſas re-
petitas cernimus aliquando, *vt l. mulieres.de
dignit.& tit.de incol. l. iubemus nullam.Cod.de
ſacroſ.Eccl.& in tit.C.de Nauicul.nõ excuſan.
Balza.ad rubr. qui ſucceſ. ten. ſub numer. 2.*
Atque ita tandem nihil de ſuo adiecit Cõ-
pilator,nihil de comperto diminuit,omnia
poſuit,nihil immutauit alterauitue, merum
collectorem,merum miniſtrum rectiſſimè
egit, & ad perpendiculum.
Hæc theorice tractata ad praxim redu-
59 camus † Vt igitur vel à perſonis inchoan-
dum (tanquam a dignioribus *§. fin. Inſt. de
iur. nat. etc.*) vel à quęſtione An ſit. *vt per
gloſ. et Doct. ad rubr. Inſt.de obligat. Soac. in
prel.feu.* & poſteà ad aliàs materię qualitates
paſſiones,affectus, & effectus procedendũ.
Ita duos libros conſpicimus feudales : In
quorum primò de perſonis, de originibus,
& præexiſtentia feudorum principaliter
agitur , licet cum aliqua in termixtione,
etiam aliorum , vt hoc oſtendit ad litteram
tit.1.lib.1.§.et quia. In ſecundo verò(iſtis iã
præſupoſitis , agitur præcipue de intimis
feudorum qualitatibus , paſſionibus , affe-
ctibus , effectibus , & de natura propria ab
alijs diuerſa,quicquid & alia conſequenter
60 eod.lib.contineantur ob cauſas allatas † vt
hæc ex titulorum connexione facile fient
manifeſta,quam ideò ſubijcimus, & etiam
ob aliud vt ſcilicet optimus rerum ordo re ipſa conſpiciatur.

De his qui feu. dare poſſ. Tit. 1.

Et ecce in primo tit.lib.1.de his qui feuda dare poſſunt,& qui non,& qualiter acquiratur &retineatur,à pſonis ſũptis initijs,vt verba ſonãt rubricę *et ad prĩc.tex.*&ab ipſa feudorũ origine *in §.et quia vidimus*,addito ſtatim pgreſſu *in §.cũ verò Cõradus,et ſeqq.* Vnde ſi bene cõſideres huic initio reſpondet liber iſte totus,dum nil aliud continet, quam perſonas dantes , vel non dantes , aut dandi vel non dandi feuda poteſtatem habentes , deinde modos retinendi ſcilicet non amittendi, & poſtea formam dandi, ſeù conſtituendi feudum ad *fin.* libri,& demum omnes cauſas èx quibus quid in eſſe deducitur ſeu fabricatur; efficientẽ ad quam reſpiciũt tituli,qui poſſunt feudum dare.materialem qui accipere,vel non,formalem quomodo feudum ipſum conſtituatur , & finalem tituli ad fidelitatem pertinentes, vt propterea liber iſte primus feudi,fabricam vt ſic dixerim , ſeu ędificium erigat conſtruat aut conſtituat: Secundus verò ædificium iam erectum conſtructũ aut conſtitutum principaliter conſideret in ſuis qualitatibus,& effectibus,vt ſupra.

De feudo Guard.& Caſtaldię. Tit. 2.

Quod feuda tranſeant ad deſcendentes ſecundum *tit.anteced.* Non habet locum in feudo Guardię,& Caſtaldię, quia poſt annum poteſt pro libito auferri , ſic titulus iſte,rubrica inſpecta,prima facie hinc alienus,quam bene conueniat per modum fallentię ipſe per te collige; in tantum quod paragraphum ſeù partem tituli pręcedentis cenſuerit *Cuiac. non malè, adde, & fin.tit. 11. infr.hoc tit.* eſt ergo hic *tit.* limitatio antecedentis.

Qui ſucceſſores feudum dare teneantur. Tit. 3.

Poſt perſonas quæ feuda dare poſſunt ipſas primas , quæ feudum dant , *de quibus in primo tit.* ſequitur recto ordine videre de earundem ſucceſſoribus,An,&ipſi teneantur ſuorum Anteceſſorum Inueſtituras cõfirmare , &ratas habere . Item , & forte non minus bene)continuatur materia fallentiarum, dum in Inueſtitorum ab Eccleſiaſticis hic enumeratis ſucceſſoribus feudũ non continuat:quod & adhuc patitur alias ſublimitationes *de quibus in tex.* qui cum agat de Eccleſiaſticis non eſt omnino idem cũ *tit.9. infra qui ſucceſſ. tenean.* vbi de laicis

Digitized by Google

inueſtitoribus bona occaſione vt ibi: licet in fine *tit.* obiter quodammodo,& ad maiorem explicationem antecedentium ponat & de Eccleſiaſticis perſonis, vti materia differens a laicis vt ibi, id quod diuerſitatem horum titulorum confirmat, contra eos, qui identitatem arguunt, vt in ſpecie Hoto. *ſub princ. ad vſus feu.* nec illa pro occaſione repetitio venit arguenda ex eo, quod non raro idem contingat legi in textibus iuris ciuilis, & hos titulos adhuc ſupple ex alio *tit.* 35. *de Clerico qui Inueſt. facit lib.* 2. quæ in illis deſunt, vt omnes inter ſeſe collati mutuò ſibi ſint adminiculo: vnde,& ſuperfluę repetitionis prętextus hoc ſolo euitetur, & excludatur. Quidam dixerunt hãc rubricã non fuiſſe antea inſertam hic, tãquam quid partis rubricæ primæ *de his qui feu. dar. poſſ. Ardiz. & Aluar. hic: & Lanar. in repet. eiuſd. tit. num.* 13. id quod non continuationem ſolum, ſed quod plus eſt, etiam intrinſecam connexionem magis demonſtraret.

Si de Inueſtitura feudi controuerſia fuerit. Tit. 4.

Pertinet ad eandem materiam dantium, feudum, vt poſt Inueſtituram teneantur mittere in poſſeſſionem Vaſſallum, & alia id genus, quę huius, aut conſimilis occaſione controuerſias contingentes inter dominum,& Vaſſallum, tangunt, putã, an feudũ ſit paternum, vnde ſucceſſor ſit admittendus, an Guardiæ, &c. *vt in toto tit.* id quod an congruat cum antecedentibus ipſe tu iudicato; ſeù aliter conſidera, quod Vaſſallus dum contendit cum Domino, id vnum agit, vt feudum feudiq; poſſeſſionem pro virili retineat, id autem pertinet ad eam partem primi tituli hoc *eod. lib. ibi, & retineatur* vt non immeritò ſub eius ala ſequentes huſcuſque tituli contineri diximus, *& docet. tit. ſeq. in prin.* Nota ergò non incuriã, aut oſcitantiam Compilatoris, ſed aciem oculi totam intentam, vt ordinem pro viribus ſeruet.

Quibus modis feudum amittatur. Tit. 5.

Hic continuatio ab ipſomet *tit.* petatur, ait enim *tex.* ſtatim in principio: *Quia ſupra dictum eſt quibus modis feudum acquiratur, & retineatur, nunc videamus qualiter amittatur.* Attende, & conſidera Compilatorem texturæ congruentis amatorem.

Epiſcopum Abbatem, vel Abbatiſſam vel Dominum plebis feudum dare non poſſe. Tit. 6.

Videtur ordinem peruertere hic Compilator, dum ad priorem materiam videtur redire: Verùm erras toto cęlo, nam,& hic *tit.* venit continuatiue ad pręcedentem, ſiquidem, & reuocatione amittitur feudum reuocando ab eo, cui vel nulliter fuiſſet conceſſum feudum ab eo forte, qui concedendi facultatem non haberet, vel aliàs ob cauſas, putã, quia fæmina, mutus, aut aliàs imperfectus iuxta titulum iſtum.

De natura Feudi. Tit. 7.

Reuocari autem poſſe feudũ ſcito, quia eius eſt natura, vt reuocari queat ex cauſa, aut aliter, vt in *tit.* præſenti ad ſequelam præcedentis.

De ſucceſſione feudi. Tit. 8.

Hactenus de feudo actum eſt, prout acquiſitum fuit immediatè,& quomodo retineatur,& quomodo amittatur; ſequitur (vt ait contex. ipſe) de ſucceſſione feudi videre, id eſt non de primis acquiſitoribus, ſed de eorum ſucceſſoribus,& de modo ſuccedendi, & de perſonis ſucceſſionis capacibus, de quibus in *tit. iſto.*

Qui ſucceſſores teneantur. Tit. 9.

Eandem proſequendo materiam, qua obligatione teneantur ſucceſſores ſiue inueſtientis, ſiue inueſtiti hoc *tit.* explicatur vtilis hic *tit.* ad ſupplendum quod deeſt *in tit.* 3. *ſupra.*

De contentione inter Dominum, & fidelem de Inueſtitura feudi. Tit. 10.

In pręcedenti *tit.* lis erat an Inueſtitura anteà facta, & de cuius viribus nulla erat dubitatio eſſet adimplenda, tempore vel conditione adueniente vt ibi: Nunc ſi de Inueſtitura ipſa cõtingat cõtrouerſia quid agendum ſubordinatè diſcutitur hoc *tit.*

De pignori dato feudo quid iuris. Tit. 11.

Et ſi de pignori dato feudo ſe inueſtitum quis dicat, quod pariter ad controuerſiam pertinet eandem.

De contentione inter me, & Dominum de portione feudi Fratris mei defuncti Tit. 12.

Et hic *tit.* eaſdem continet de Inueſtitura iure ne ſit facta, ad effectum de quo ibi, cũtentiones.

De

De alienatione feudi. Tit. 13.

Superiore titulo comparuit frater ſucceſſionem in parte fratris defuncti prætendens, ſiuè poſſideret ſiue alienaſſet: quare huius occaſione recte de alienatione, & eo genere alienationis quod permiſſum ſit, & de quo voluit intelligere *præceden. tit. ibi ſiuè alienaui.* relato tamen plenius tàm iure antiquo, quàm nouo circa alienandi facultatẽ vt tamen ad materiam ſucceſſionis iterum, redeat Compilator in ipſomet huius *tit. fine.*

De feudo Marchiæ, vel Ducatus, vel Comitatus. Tit. 14.

Quam eandem materiam continuat idẽ Compilator *hoc tit.* vbi de ſucceſſione in regalibus dignitatibus, & alijs vt ibi tractatur.

An maritus ſuccedat vxori in beneficio. Tit. 15.

Et hic adhuc vt de ſe patet.

De feudis datis minimis Valuaſoribus quid Iuris ſit. Tit. 16.

Superiore *tit.* in finalibus verbis ſic legitur, *de minimis antẽ & c. ſic ſeruetur ſicut inferius dicemus.* id eſt in titulo, & loco illo, vt fidem datam ſeruaret.

Quibus modis feudum amittatur. Tit. 17.

Et inter reliquos caſus in quibus non eſt aperta ſucceſſori via ad feudum eſt amiſſio eius ob culpam de quo hic *tit.* aliàs perſonas continens diuerſas à contentis *in tit. 5. ſupra,* & ideò non ſuperfluus.

Apud quem vel quos controuerſia feudi definiatur. Tit. 18.

Controuerſiæ inter maiores, & minores. Valuaſores de quibus aliquid in *tit. anteced* ſequuntur in iſto cum pertinẽtibus ad eas.

Conſtitutiones feudales D. Lotharij Imperatoris, quas ante Ianuam Beati Petri in Ciuitate Romana condidit obſeruandas. Tit. 19.

Quæ ſupra dicta ſunt de feudo, de ſucceſſione, de amiſſione feudi ex culpa fundatis in conſuetudine, lex etiam Lotharij non inconcinne corroborat, quaſiq; terminat, & concludit.

De beneficio fratris. Tit. 20.

Et hinc etiam optima occaſio nata deueniendi ad ſequentia, nam quod dictum eſt *in fin. præced. tit.* fratrem fratri ſuccedere, & alia vt ibi, hęc intellige, & limita ſecundũ ea, quæ hoc *tit.* opportunè ſubiecto enucleantur.

De feudo ſine culpa non amittendo. Tit. 21.

Eandem illam legem Lotharij de qua in *tit. 19.* quatenus loquitur de culpis, id eſt de amiſſione feudi ob culpam hic *tit.* ſupplet, quatenus cauſas ob quas feudũ amitti poſſit recenſet, & ne ſine culpa cauſa cognita detur priuatio confirmat.

Quo tempore miles inueſtituram petere debeat. Tit. 22.

In tantum quod per hoc quod intra annum, & menſem Vaſallus renouationem non petierit, non ſit ſtatim priuandus abſq; cauſæ cognitione, & cauſis non intellectis: vt hic ſancitur eleganter.

De contentione inter Dominum, & Vaſallum de Inueſtitura feudi. Tit. 23.

Adhuc adeò hæc de cauſæ cognitione adhibenda vera ſunt, vt nec Domini negantis ſe inueſtiſſe aſſertio ſufficiat, ſed ſit iudicialiter procedendum, vel cum probationibus præ manibus, vel cum Iuramentis, & prout hoc tit. edocemur.

Quemadmodum feudum ad filiam pertineat. Tit. 24.

Paucis hiſce, occaſione explicandi conſtitutionem Lotharij ſupra tàm opportunè interſertam, hiſce titulis ſic, vt patet interſertis, ſit ad primum Inſtitutum de ſucceſſione, ſucceſſoreue feudi capace vel non, & eius excluſione reuerſio, hic enim filiam patri non ſuccedere explicatur.

Quibus modis feudum conſtitui poteſt. Tit. 25. Iungitur cum tit. ſeq.

Si de inueſtitura inter Dominum, et Vaſallum lis oriatur. Tit. 26.

Viſum eſt in ſuperioribus, de perſonis, quæ dant, & dare poſſunt feudum, de perſonis ſuſcipientibus feudum, & earum ſucceſſoribus, ac pariter de acquiſitione, retentione, amiſſione, & ſucceſſione cum emer-

gentibus articulis. ſequitur modò rectè de forma videre, exemplo I.C. in *l. ſi quæramus. 4. cum rubr. ff. qui teſtam. fac. poſſ. & quemad. teſt. fian. & in C. qui teſtam. fac. poſſ. &c. & poſt tit. de teſtam. & quemad. teſtam. ordin.* Id quod hiſce titulis expeditur: In quibus de modo, forma, ratione dandi conſtituendiuè feudi, & de litibus inter Dominum, & Vaſſallum, quaſi per Epilogum potiſſimum eſt ſermo.

De feudo dato in vicem legis Commiſſoriæ reprobando. *Tit.* 27.

Ad declarationem antecedentium dicitur feudum ſub pacto legis Commiſſoriæ conſtitui non poſſe.

De vſu Mediolanenſium ſecundum quoſdam. *Tit.* 28.

Et quid Iuris ſi de re pignori data prætendatur facta Inueſtitura; quęſtio ſuperiori valde vicina, ideò non mirum ſi à nonnullis pars eius tituli reputetur, nam, & caſus pignoris deciſus fuit in anteced.

Finis primi libri feudorum.

LIBER *SECVNDVS.*

DE FEVDIS,

De feudi cognitione. *Tit.* 1.

E Recto hactenus hoc feudi ædificio in libro antecedenti, *vt dicebamus ad fin. rub.* 1. *eiuſd. lib.* Quibuſdam eod. lib. præmiſſis vt præparatorijs, ad pleniorem materiæ feudalis intus, & in cute tractationem acceditur hoc toto lib. poſteriore: Cuius in tit. 1. dum quibus modis cauſæ feudales dirimantur, & diuiſio acquiſitionis feudi ex Inueſtitura, & ſucceſſione præmittitur, Artem Compilatoris aduerte: poſteàquam ex hac ſeu generalitate, ſeu diuiſione ad ſequentia tractanda ordinatam ſibi præparat viam. In quibus vel varij proponuntur ritus variorum locorum, auctorumq; variorum, vel totus iſte tractatus, circa hanc de Inueſtitura, & ſucceſſione diuiſionem, circumagitur. atque verſatur.

Quid ſit Inueſtitura. *Tit.* 2.

Primum diuiſionis in tit. pręced. mem-
61 brum eſt Inueſtitura, † atqui vt omnis, quę ſuſcipitur de aliqua re diſputatio, à definitione inchoatur, *teſte Tul. de Offic.* 1. en quã bellè cadat in continenti tit. iſte.

Per quos fiat Inueſtitura, & per quos recipiatur. *Tit.* 3.

Multa continere poteſt hic de Inueſtitura tractatus, quare vlterius progrediendo inchoatur primo loco à perſonis tit. iſto.

Quid præcedere debeat Inueſtitura, an fidelitas. *Tit.* 4.

Tollitur, & hoc dubium: huiuſque occaſione materiam fidelitatis proſequitur Cõpilator, vſq; ad tit. 7. incluſiuè nempe.

Qualiter iurare debeat Vaſallus Domino fidelitatem. *Tit.* 5.
De forma fidelitatis. *Tit.* 6.
De noua forma fidelitatis. *Tit.* 7.

De Inueſtitura de re aliena facta. *Tit.* 8.

Redijt ad Inueſtituram, non ab re paucis de fidelitate interpoſitis, & cũ hactenus loquutus fuerit de inueſtitura cum præſuppoſito, quod fieret de re propria, ſubijcitur rectè quęſtio quid ſi de re aliena, quę hoc tex. diffinitur.

Qualiter olim poterat feudum alienari. *Tit.* 9.

Et cum in fine tit. præced. dictum fuiſſet non poſſe ex feudo pignus conſtitui, An verò alienari, an de feudo aliter diſponi ad maiorem ſubiectę materię explicationem rectè ſtatim ſuppoſitum fuit arrepta opportunè occaſione.

Quis dicatur Dux, Marchio, Comes, Capitaneus, vel Valuaſor. *Tit.* 10.

Non exit hucuſque Compilator de materia Inueſtituræ, quicquid occaſione vſus ſubiecerit proximum ſupra tit. Nam, & Inueſtitura cum Duces, Marchiones, & cęteri hac rubrica nominati contineantur, ideò tit. huiuſmodi bene hoc loco collocatus.

De ſucceſſione fratrum, vel gradibus ſuccedentium in feudo. *Tit.* 11.

Ecce quod abſoluto primò diuiſionis membro de Inueſtitura, quomodo ſe contineat in ordine Compilator, dum ad alterum diuiſionis membrum de ſucceſſione accedit, ad quam pertinent tituli ſequentes.

De fratribus de nouo beneſitia Inueſtitis. Tit. 12.

De Inueſtitura quam Titius arrepit à Sempronio. Tit. 13.

De Vaſallo decrepitæ ætatis qui feudum refutauit, vt filij inueſtirentur. Tit. 14.

De Inueſtitura in maritum facta. Tit. 15.

De eo qui ſibi vel hæredibus ſuis maſculis, & fęminis Inueſtituram arrepit. Tit. 17.

De duobus fratribus à Capitaneo inueſtitis. Tit. 18.

Dixi ad tit. 11. ſupra omnes hoſce titulos pertinere ad materiam ſucceſſionis, & ita eſt in contextu, quicquid rubricæ ipſæ prima facie aliud pręſeferant, nec omiſſum volebam. Nam, & tit. iſte ad ſucceſſionis materiam pertinet.

De controuerſia feudi apud pares terminanda. Tit. 16.

Tit. hic inter prædictos ideò poſitus, q̄ in tit. 15. anteced. ceciderit, & de ſucceſſione, & de controuerſia inter duos Vaſallos quæſtio, quid ſi quæſtio inter Dominum, & Vaſallum contingeret? & hoc eſt quod hoc tit. ſubijcere voluit per occaſionem.

An remoueri teſtes debeant, qui pares eſſe deſierunt. Tit. 19.

Ex pacto Inueſtiturę adiecto frater fratri ſuccedere poteſt, quid ſi non appareat ſe Inueſtitum, vt & velit frater probare tenorem Inueſtituræ per teſtes, an poſſit ſi deſierint eſſe pares? id autem hoc tit. non incongrue ſuppoſito diffinitur, ſequela vel præced. vel. 16. ſupra, vbi de eadem re, ſi inſpicias corticem rubricæ aliter diceres, & tamen quàm errares?

De controuerſia inter Epiſcopum, & Vaſallum. Tit. 20.

Ordinem ex contextu ipſo pete, ſimul, & mirare, imò deſine mirari, quod dicimus, & inculcamus de mente, Compilatoris, ac de effectibus etiam ipſis in re omni benè congruenterue collocanda, *Ex eo* (inquit tex. ipſe) *quod ſcriptum eſt, ſi inter Dominum, & Vaſallum de feuda naſcatur quæſtio, quod per pares eiuſdem curiæ dirimenda ſit.* Quæſitum eſt ſi quis dixerit ſe à quodam Epiſcopo, &c. vt in text. ſe ipſum per occaſionem, vt vides, conuertente quod nota.

De Vaſallo milite, qui arma bellica depoſuit. Tit. 21.

Tit. præced. de controuerſia cum Epiſcopo, iſto de controuerſia cum clerico.

De milite Vaſallo qui contumax eſt. Tit. 22.

Et nunc de controuerſia cum Vaſallo contumace, & an feudi priuatione mulctetur.

In quibus cauſis feudum amittatur. Tit. 23. Iunge cum ſeq.

Quæ fuit prima cauſa beneficij amittendi. Tit. 24.

Ambo tituli ad idem pertinentes ea occaſione ſubingreſſi, quia de amiſſione feudi clerici, & Vaſalli, contumacis duobus titulis ſuperioribus contigit tractatus, An autē cauſæ eis titulis contentę eſſent idoneæ, vt feudatarius priuaretur, & aliæ, & quando, & quibus caſibus dignę eſſe poſſent, potuiſſet hac occaſione non ineleganter dubitari, & inquiri, cui tacitę vel obiectioni, vel interrogationi ſatisfit, ſuppoſitis illicò, non minus eleganter, titulis iſtis.

Si de feudo Vaſallus ab aliquo interpellatus fuerit, & Dominus eum defendere noluerit. Tit. 25.

Ex cauſis ſuperioribus titulis comprehēſis Vaſallus feudi ſubijcitur amiſſioni, An idem è contra Dominus ſua proprietate priuabitur Vaſallum ſuum non defendens? & hoc eſt quod ſubiectus hic tit. reſoluit.

Si de feudo defuncti controuerſia ſit inter Dominum, & Agnatos Vaſalli. Tit. 26.

Hactenus per multos titulos proximè antecedentes de nullo alio apparet, quam de varijs inter hos, vel illos controuerſijs continuatur eadem materia huc tit. alios deſcribendo præter relatos ſupra, inter quos controuerſiæ de feudo variæ contingere poſſunt, & ideò titulus oblongus ſatis.

De pace tenenda, & eius violatoribus. Tit. 27.

Controuerſias prædictas ciuiles eſſe ciuiliter tractandas, & modis ſupradictis, nō per violentias lege Imperiali iſta (quàm elegantiſſime ſuperaddita) iubetur etiam terrore pęnarum.

Hic finitur lex, deinde conſuetudines Regni incipiunt. Tit. 28.

Completa eſt materia diuiſionis de Inueſtitura, & ſucceſſione ſecundum conſuetudines traditas per Obertum, *vt patet ex*

B 3 initio

initio tit.1. de feu. cognit. & ex initio tit. 23. in quib. cauſ. feu. amittat. & optima quidem Imperatoris lege, vt tactum eſt, concluſa, & tamen fragmenta omnia nondũ ex ijs trãſcripta. Remanebant aliqua Regni particularia, & hæc ſunt, quæ ſubijciuntur iuxta etiam præcogitatam ab Oberto texturam, ex eo indicatam *quod in d. tit.* 1. etiã de hiſce particulariter ſermonem habuit. Incipiunt (ait rubr.) non ſequuntur, vel reaſſumũtur, vt male Petr. de Ranu. Regni, non Medio-
61 lani, de quo in ſuperioribus maximè, † ſic videbis paſſim referri Mediolanenſes vel in teſtes, vel tanquam aliter ſeruantes, vt in hoc tit. *Item in titul. de fil. nat. ex matrim. ad Morgan. contr. Item in tit. qui teſt. ſunt neceſ. ad nou. & referri etiam Obertum, & Gerardum vt in hoc ipſo tit. 28. & in tit. de Capit. qui Cur. vẽd.* idẽ ne mireris, ſi & hic titulos aliquos repetitos, qui erant in ſuperioribus, videbis, nã nõ ſunt tituli Mediolanenſium aut aliorum, de quibus ſupra, ſed tituli conſuetudinum Regni, qui à repræſentare volente Conſuetudines Regni omnes, non erant pacto vllo reſecandi, ſed tales, quales reperti ſunt, trãſcribendi, reponendiuè. In hiſque Regni referendis, capto à fidelitate principio, quod principaliſſimum ſit, & finalis cauſa de qua fidelitate hoc tit. plenè, & de feudi amiſſione, vel non, ea non ſeruata, in caſibus, vt in text. continuata eadem materia amiſſionis, & cauſis amittendi feudi, *vt in §§. ſequentibus ibi.*

De filijs natis ex matrimonio ad Morganaticam contracto. Tit. 29.
Iungendi cum ſeq.
De feudo fœminę. Tit. 30.

Amittitur feudum ſeũ deſinit, & ad dominum reuertitur Vaſallo ſine filio maſculo decedente *vt in §. fin. tit. anteced.* deſinit ex hoc pacto, *vt in tit.* 29. An verò deſinat vbi de fœmina agitur, clerico aut alijs ſimilibus traditur *in tit.* 30.

Si Vaſſallus feudo priuetur cui deferatur. Tit. 31.

Deſinit etiam ex culpa Vaſſalli, vt hic.

Qui teſtes ſunt neceſſarij ad nouam Inueſtituram probandam. Tit. 32.

Deſinit, & in filijs ipſius delinquẽtis, niſi de nouo inueſtiantur, quod poteſt facere Dominus ex gratia *vt tit. præced.* ergò de hac noua Inueſtitura, ſi aliquid dicatur, (*vt fit in hoc tit.*) nõ erit extra rem omninò.

De conſuetudine recti feudi. Tit. 33.

Alia de Inueſtitura vel quaſi præcedentibus coniuncta, & affinia *hoc tit.* traduntur, præmiſſa generali acquiſitionis feudi diuiſione, Inueſtitura ſucceſſione, vel eo quod habeatur pro Inueſtitura, *vt in textu ipſo.*

De lege Conradi. Tit. 34.

Duobus hiſce titulis interpoſitis occaſione bona *tit. ſcilicet 31. vt adnotatum eſt ad tit. 32.* reditus fit ad primũ Inſtitutum, ideſt ad cauſas aliàs ex quibus deſinit etiam feudũ, vt ſi victus fuiſſet Vaſſallus in iudicio, ſi alienaſſet feudum, ſi feudum eſſe negaſſet, *vt fuſiùs hoc tit.*

De Clerico qui inueſtituram facit. Tit. 35.

Nec ſemper ſuſtineri poteſt feudum datum, aliquando deſinit, aliquando ſuſtinetur, ex varia caſuum contingentia, quos explicat *tit. præſens.*

An mutus vel aliàs imperfectus feudum retineat. Tit. 36.

Item deſinit feudum ob imperfectionẽ perpetuam, aliàs non, *iuxta tit. iſtum.*

An ille qui interficit fratrem Domini ſui feudum amittat. Tit. 37.

Item an deſinat occiſione fratris, vel proprij, vel domini, & aliter deſcribitur *hoc tit.*

De Vaſallo qui contra conſtitutionem Lotharij Regis feudum alienauit Tit. 38.

Item deſinit ſi contra conſtitutionem Lotharij Regis facta ſit alienatio, & alijs caſibus, & eo modo prout in titulo.

De alienatione paterni feudi. Tit. 39.

Deſinet feudum alienatum ad præiudicium alienantis, & deſcendentium ab eo, nõ deſinet ad prẹiudicium agnatorum, niſi cõſenſerint, & alius caſus *in fin.* vbi pariter deſinit feudum.

De Capitulis Conradi. Tit. 40.

Deſinit & feudum, ſi intra annum, & diẽ non fuerit petita Inueſtitura, & aliter, vt in tituli huius principio, & in fine.

De con-

De controuerſia inter maſculum,& fæminam de beneficio *Tit.* 41.

Hactenus de feudo prout feudum ; In *ſeqq.*conſiderabitur feudum, vt participans de allodio verè, vel dubitatiue, vt in *tit.* præſenti, quatenus dubitatio ingeritur per contendentes, maſculum feudum; fæminã verò allodium prætendentem: prudentis viri ſane colligatio, eo ipſo quod ab origine, & ſtatu rei, paulatim ab ea quæ ad declinationem tendunt nouit, & ipſe declinare. Naturę imitaror.

De controuerſia inter Dominum,& emptorem. *Tit.* 42.

Quid iuris, vbi quid, non quaſi feudum, ſed quaſi allodium venditum fuit *hic tit.explicat.*

De controuerſia inter Vaſallum, & alium de beneficio. *Tit* 43.

Tertius hic proponitur caſus, in quo Vaſallus aduerſarius negat feudum, eſſe allodiumq; & proprium aſſeuerat.

Quid iuris ſit, ſi poſt alienationem feudi Vaſallus id recuperauerit. *Tit.* 44.

Et quartus hoc loco, vbi an quod aliàs erat feudum deſinat eſſe, & tranſeat in aliã ſpeciem.

An Agnatus vel filius defuncti poſſit retinere feudum repudiata hæreditate. *Tit.* 45.

Et hic quintus, vbi abſque dubio, & verè feudum participat de allodio, tanquam indiuidualiter annexo quoad filiũ, quicquid aliter ſit quoad agnatum, & remedium ad ſeparationem feudi ab hæreditate opportunum hoc tex. edocetur.

An apud Iudicem vel curiam Domini quæſtio feudi debeat terminari. *Tit.*46.

Tex. ipſe ſeipſum continuat *ex eo*, ait, *quod ſupra diximus &c.* ipſum leges, & ipſe addo, quod hic Compilator proſequitur caſum decedentis ſine filijs relicto agnato, qui pretendat feudum à tertio, qui procurauerat de eodem feudo a Domino Inueſtituram, dum crederet non adeſſe agnatum ad quem ſpectabat, ſed fuiſſe domino deuolutum, & deciditur circa hoc quis ſit Iudex competens.

Qualiter Dominus proprietate feudi priuetur. 47.

Sextus hic traditur caſus, quo feudum in allodium transfunditur.

De feudo non habente propriam naturam feudi. *Tit.*48.

Septimus caſus, vbi feudum propriam naturam excedit, allodio valde appropinquat, & poteſt facile in allodium tranſire, explicatur.

De eo qui finem fecit agnato de feudo paterno. *Tit.* 49.

Dicta in *præced. tit.* limitantur hic, vt non procedant in caſu, vbi fratres conuaſalli ſibi inuicem refutaſſent feudum, etiam cũ clauſulis *vt in d. tit.* quia per has feudi natura non alteraretur.

De natura ſucceſſionis feudi. *Tit.*50.

Vnde deficiente linea eius qui refutauit, feudum nihilominus ad refutantem, & eius deſcendentes, ſeù ad eius lineam, ſi quis in ea eſſet, rediret, & eis non exiſtentibus ad reliquas lineas, iuxta ordinem hoc tit. enucleatum.

De Capitaneo qui Curiam vendidit an intelligatur beneficium vendidiſſe. *Tit.* 51.

Hiſce per occaſionem adiectis, & expeditis redimus ad primam materiam, octauuſq; hic ſubijcitur Caſus, vbi contingit dubitari an feudum adeò ſit allodio affine vt vel nomine Curtis, vel nomine hæreditatis comprehendi poſſit, vel contineri.

De probibita feudi alienatione per Lotharium. *Tit.* 52.

Aſt ne facilè in hoc vitium incidatur, quod feudi natura, atque ſubſtantia peruertatur conuerſione abuſiua in allodium; vt facile fierer alienando pro arbitrio, optime hęc lex fuit poſt huiuſmodi materiam immediate ſubiecta alienationis prohibitiua hic eſt Lotharius tertius ſecũdũ *Menoch. conſ.2.num.251.*

De pace tenenda inter ſubditos, &c. *Tit.*53.

Et fuit huic adiectus, & hic alius tit. ad incutiendum terrorẽ aduerſus contrafacien-

Digitized by Google

tes propter mulctas, & pęnas præcepta, & alia quæ eo titulo latius continentur.

De Allodijs. Tit. 54.

Et alius hic tit. de Allodijs, vbi cũ venditur Allodiũ, alienatio diſtrictus, & Iuriſdictionis Imperatoris in ſpecie prohibetur, & alia de materia Allodij promiſcue cum feudo, & de alio caſu in fin. vbi feudũ poteſt eſſe deſinere, quod ſi ſecundum aliquos hic tit. ſub pręced. contineatur, quid mirum ſi huius occaſione fuiſſet ille tit. hoc loci collocatus.

De probibita feudi alienatione per Federicum. Tit. 55.

Ad idem ſemper contendimus, & quidẽ ad id quod ſupra tit. 52. ante, & poſt. Verũm quia plenior eſt conſtitutio Federici, & in nonnullis etiam derogat anteſcriptis, meritò in hunc quaſi vltimum in locum fuit huiuſmodi conſtitutio collocata, reſeruataue: Tendit maxime ad arcendam alienationem: qua nihil peius ad feuda peruertenda in allodiũ cõuertenda, ad capita per Vaſallos iugo ſeruitutis debitę excutienda.

Quæ ſint regalię. Tit. 56.

Quędam Imperatorum propria ſub fin. tit. enumerata cernuntur, cuius occaſione res imperfecta maneret, fuerũt, & aliorũ quædam alia hoc eodem tit. enumerata. cõgrue ſatis, tametſi non imperialium, ſed regalium nomen vſurpatum ſit, nam & Imperator Rex eſt Romanorũ, & huiuſmodi sũt alijs etiam Regibus communia. *Rauen. ad hunc tit.*

Quot teſtes ſunt neceſſarij ad probandam feudi ingratitudinem. Tit. 57.

Inter regalia ſunt pænę committentium crimen lęſę maieſtatis, *tex. tit. antec.* Quid ſi Vaſallus ipſe dominũ offendat? quid amittet? quibuſue teſtibus probabitur ingratitudo? hęc explicat tex. iſte: an ſit authenticus dubitatur *Surd. conſ. 561 ſub num. 15. verſ. nec reſiſtit. Menoch. conſ. 101. numer. 65. lib. 1.* vbi minus ſufficere ad probandam feloniam.

De Notis feudorum. Tit. 58.

Et quia moris eſt in fine libri regulas, & aliquas concluſiones ſupponere, idcircò huius operis Auctor quaſdã notulas, & regulas elicit concludendo, per eas terminãs opus ſuum. Nec ſunt propria verba *Bald. hic*, & en tandem rationem connexionis titulorum feudalium ad actum redactam, & vndè non excuſandus modo, ſed, & laudãdus ſummopere Compilator, atq; ei gratiæ quam plurimæ habendæ, & orandum pro eo.

Laus Deo, &c.

CAP. QVARTVM.

De prima ratione antiquorum ad tit. An Agnat. &c. propter honorem patris

SVMMARIVM.

1 *Prima ratio antiquorum: tit. An agnat. vel fil. conſiſtit in honore patris.*
2 Repudiando *hæreditatem paternam fit iniuria patri.*
3 *Et infamia.*
4 *Et memoriæ defuncti diminutio.*
5 *Intereſt defuncti hæredem habere.*
6 Mortuorum *deſiderium eſt hęredes relinquere.*
7 *In repudiando ineſt irreuerentia filij.*
8 *Filius perſona patris ſemper videri debet ſancta, & honeſta.*
9 *Filius arctius tenetur ad debita patris perſoluẽda, & ad conſcientiam eius exonerandam.*
10 *Ad votum adimplendum.*
11 *Ad patrem captiuum redimendum, etiam exulem. & 12.*
13 *A pari procedunt honor, & vita.*
14 *Honor præferendus ipſi vitæ.*
15 *Expedit magis mori quam gloriam euacuari.*
16 *Filij tenentur ad omne genus reuerentiæ erga parentes.*
17 *Filijs fuit conceſſa abſtinendi facultas.*
18 *Abſtentio eſt probanda.*
19 *Nemini iniuriam facit, qui iure ſuo vtitur.*
20 *Liberta non eſt ingrata vtens arte ſua contra patroni voluntatem.*
21 *Nec committitur ingratitudo.*
22 *Nec inobedientia.*
23 *Intereſt Principis ne ignominioſa perſona corã ſe verſetur.*
24 *Exhæredatus in feudo non ſuccedit.*
25 *Nec vſurarius manifeſtus.*
26 *Honor deficit in mortuo, & viuo filio.*
27 *Filius viuens indignus eſt coram Principe verſari.*
28 *Nec vbi Imperator eſt infami licet immorari.*
29 *Ratio honoris ad tit. An agn. communiter tradita.*
30 *Quæ tamen non congruit, quia non generalis. Inſtantia data falſitas rationis demonſtratur.* ſub eod.

31 In-

31 *Inſtantia ſolet fundamentum eludere.*
32 *Poſita ratione ponitur dictum, & è contra.*
Ratione filius oneribus paternis teneatur exhibêtur in textu ſub eod.
33 *Non eſt preſumenda correctio in continenti.*
34 *Nec duplex actus inuicem oppoſitus deſtructiuus.*
35 *Nec electio modi per quem diſpoſitio ſubuertatur.*
36 *Nec finis intentus eludatur.*
37 *Imo præſumitur quemlibet tollere impedimenta, quibus impediatur finis.*
38 *Infamia vera attenditur.*
Et vbi eſt perfidia ſub eod.
39 *De cura habenda de honore ſuo, & maiorum ſuorum, & 40.*
41 De *precedentia attendenda. 42. & 43.*
44 *Abſtentio hæreditatis paternæ cur à iure permiſſa, & 45.*
Nec impugnatur iudicium defuncti ab eo, qui iuſtis rationibus noluit negotijs hæreditarijs implicari ſub eod.
46 *Nec abſtinens dicitur infamis.*
47 *Nec defunctus afficitur iniuria.*
48 *Et hæc infamia defuncti qualis ſit, non tamen faciens ad caſum noſtrum.*
49 Iniurię *verbum ſtrictè pro ignominia vel contumelia poſitum.*
50 *Quod lex non dicit nec nos.*
51 D*icta ratio à pluribus doctoribus non recepta, & 52.*
53 *Filius abſtinens non maculatur.*
54 *Iniuria minor reſultat ex publicatione bonorũ mortui quam viuentis.*
55 *Iniuria magis congruit defuncto patri, qui rem liberorum attriuit quam filio.*
56 *Verè defuncto iniuria fieri non dicitur.*
57 *Filius tenetur ad onera hæreditaria, & ad conſcientiam patris exonerandam, ſi ſit hæres.*
58 *Fallit in Principe.*
59 *Filius in contumaciam ex debito patris non eſt condemnandus, non probata immixtione.*
60 *Niſi aliter ſtatuto fuiſſet ſtabilitum, vt in caſu filij mercatoris.*
61 *Quod tamen ſtatutum eſſet odioſum.*
62 *Non valet argumentum ab obligatione alendi patrem, vel captiuum redimendi, ad obligationem æris alieni ipſius patris ſoluendi.*

REmotis obicibus de irrationabilitate, & alijs indecoris dicterijs, tàm aduerſus feuda in vniuerſũ, quã cõtra Tit. An Agnat. &c. poſt, ipſo ſtatim in limine, prępoſitum ſummatim intellectum eiuſdem tit. per figurationem caſus, & eius ex proprijs fundamentis confirmationem, conſequens (ex Inſtituti noſtri ratione) eſt, vt rationem pręfatę conſuetudinis inquiramus. Nam varię à varijs rationes fuerunt hactenus allatæ, minime tamen aptæ, & ſubſiſtentes, quod
vt intelligamus, eas ſigillatim diſcutiendas exponimus.
1 † Prima potiſſimaq; omnium ratio, cur
filius non poſſit repudiata hęreditate feudũ
retinere, agnatus autem poſſit, ea ſolet à
Doctoribus afferri, quod filius ſtrictius teneatur ad honorem patris tuendum, quàm
agnatus, Quod fit adeundo hæreditatem
2 patris *l. primo. 23. ff. quæ in fraud. credit*, † ſicut
è conuerſo repudiando non honor patri
contingit, ſed iniuria *l. 1. §. quoties. ff. de iniur. §. 1. & §. valdè. Inſt. qui man. nõ poſſ. Bened.
in c. Raynutius. in ver. mortuo il primo. nu. 141.
ext. de teſtam. Rol. conſ. 28. ſub num. 9. vol. 3.
Tom. de Mar. in term. noſtr. titu. 1. num. 31. de
gen. & qual. feu. Sylu. conſ. 30. num. 21. Sonsb.
3 c. 9. num. 162.* † Item infamia *glo. in l. nemo 7.
4 ex quib. cau. infam. irrog.* † & memoriæ defuncti diminutio, ſeu dilaceratio, *vt ait
Theoph. Inſt. quib. ex cau. man. non licet ſub
5 princ.* † Quibus ex cauſis dicimus defuncti
intereſſe hęredem habere *l. & quia defunctorum. ff. de interrog. act. Syluan. in term. feu-
6 di conſ. 30. num. 17. in fin.* † & maximum eſſe
deſiderium mortuorum hęredẽ relinquendi, vt pariter in term feudi *Menoch. in conſil.
7 158. num. 16. lib. 2.* † & non ſolum nota patris ſecundum prædicta viget, ſed & amplius irreuerentia filij quædam ineſt in repudiando, *vt ait Did. Couar. in term. feudi. var.
8 reſol. lib. 2. c. 18. num. 4. in prin.* † cum tamen
voluerit maiores noſtri, quod filijs perſona
patris ſemper ſancta eſſet, & honeſta, & ita
non poſſet eius hæreditatem repudiare, vt
in ſpecie hoc indiuidualiter exiſtimauit
*Sonsbec. de feu. par. 9. ſub num. 160. vſque ad
9 num. 163. incluſiuè*; † ſic arctius teneri filium
ad debita Patris ſoluenda, ad conſcientiam
eius exonerandam *dicit Menoch. præſ. 48. nu.
3. lib. 3. Bart. in l. bis ſolis. ff. de cõd. indeb. Rom.
10 ſing. 213. Marc. dec. 264. par. 1.* † ad votum
adimplendum *Balz. de feu. ad tit. an agnat.
11 &c. ſub num. 14. in ratione decidendi*, † ad patrem captiuum redimendum *l. ſi captiui. C.
de epiſ. & cler.* ad alendum. *l. 1. & 2. Cod.
de alen. lib. l. ſi quis à liberis. ff. de liberis.
agnoſc. l. fin. §. ipſum autem. C. de bon. quæ lib.
12* † etiam exulem *§. 1. in fi. auth. de inceſt. nupt.*
ergo ad honorem patris conſeruandum,
13 † cum à pari procedant honor, & vita
*Balz. de pace ten. in princ. Crau. conſ. 988. ſub
14 num. 42.* † Imo præferendus ipſi vitæ *Crau.
conſ. 160. num. 2. conſ. 982. num. 14. conſ. 2.
num. 18. d. conſ. 988. ſub d. num. 42. Mantu.
pulchrè lib. 1. conſ. 42. nu. 1. & ſeqq. conſ. 203.
num. 1. & ſeqq. conſ. 208. ſub num. 11. 12. &
conſ. 274. num. 14. & ſeqq. Menoch. conſil. 94.
15 num. 1. & ſeqq.* † & *Apoſt.* dicens expedit
magis mori, quàm vt gloriam meam quis
vacuet, *vt refert Menoch. conſ. 96. nu. 15. lib. 1.*
&

Digitized by Google

& ad Surd.dec.89.nu.21.conſ.452.n.51.lib.3.
16 †ſic ad honorãdum, ſubueniendum, omne
reuerentiæ genus exhibendum teneri filios
erga parentes,ait, D. Thom. 2.2.q. 26.art.9.
Magdal. plures citans in tract. de num. teſt. in
17 teſtam. par.1. cap. 16.num.25. in fin. † Nec
reſiſtit quod his neutiquam facientibus ad
caſum de iure ciuili, fuit nihilominus con-
ceſſa filijs abſtinẽdi facultas vt in §. ſui Inſt.
18 de hæred. qual. et diff. † Licet abſtentio ſit
probanda, vt per Surd.in conſ.458.ſub nu.14.
lib. 4. ſicut, & aditio vel immixtio vt cap. ſeq.
19 nu.10.11. † Vnde nemini iniuriam facere
dicatur, qui iure ſuo vtitur l. nullus videtur
l.factum §.non videtur ff.de reg.iur.l.Gracchus
C.de adult.& in term.noſtris Syluan.conſ.30.
20 ſub num. 21. † nec eſt liberta ingrata quod
arte ſua contra patroni voluntatem vtitur
l.liberta fin.ff.de obſeq.parẽt.& patro.præſtan.
21 † Nec committitur ingratitudo Surd.conſ.
22 473.n.26.lib.4. † nec inobedientia Menoch.
conſ.28. num.19. Quia ſumus in materia nõ
iuris ciuilis, ſed feudi, cuius potiſſimũ obie-
ctũ ſtat in honore, vt in tit. de feu. dat.in vic.
leg.commiſſ. In quo perſonę qualitas, & ho-
norificentia in primis ſpectatur, vt infra.
23 Et vti res eſt cum Principe † cuius inte-
reſſe dicitur, ne ignominioſa perſona co-
ram ſe verſetur Iacob. à Sancto Georg. in ſua
Inueſt. verſ. Principes Pedemontium ſub nu-
24 mer. 8.ſub num.36.† vnde nec ex hęredatus
in feudo ſuccedat hanc eãdem ob cauſam,
quia ſine dedecore non poſſit ſtare in curia
Domini, Cam.de curt.in par.1.diuerſ.iur.feu.
25 §.nunc.de altera nu.110.pag.64.† Nec Vſu-
rarius manifeſtus etiam hanc ob cauſam
26 Brun.inter.conſ.feu.diu.lib.1.cõſ.59.† Deficit
honor non ſolum in mortuo ſine hęrede,
ſed etiã in proprio eius filio, in quẽ eadem
Patris nota illico redundat, & ſic ambo no-
tati, ambo ſine honore ad l.quiſquis.C.ad leg.
iul. maieſt. & conſiderauit in term. Sonsb. d.
27 par. 9.num.163.in tract. de feu. † & ita filius
viuens indignus coram Principe verſari ex
Iacob. vbi ſupra, cui addo Surd. conſ.566.num.
10.Menoch.benè conſ.715.numer.17.& ſeqq.
lib.8.& confert. tex. l. 2.§. miles. ff.de his qui
28 not.infam. † Vbi neque in Vrbe, neque ali-
bi, vbi Imperator, eſt, licere infami morari,
29 † Et ita demum dictam rationem honoris,
reuerentię, vel pietatis huius tit. An Agnat.
&c. propriam, & congruentem magis com-
muniter cenſuerunt Docto. Iſern. hic nu. 4.
& ibid.add. Camer. in repet. ad eund. §.1.incip.
oppono imò numer.3. & in §.quæro 1.num.29.
Neoſtad.de feu.holland.ſucceſſ. cap.6. ſub nu.
5.& 20.Forcat. de feu. cap.5.ſub nu.14. Oſaſc.
dec.162.num.3.Sonsb. par.9.ſub num.160.&
ſeqq.Camer.ad tit.de prohib.feu.alien.per Fed.
§. propterea ducatus fo. mihi 97. col. 3. Surd.
conſ.305.ſub num. 47. lib. 3. Carol.à Schirch.
in tract. de feu. in diſcurſu de feu. ex pact. &
prouid.cap.3.num.102. & ibid.in fin. vbi pie-
tati aſcribit, quaſi inhumanum ſit, & iniu-
rię plenum patris hęreditatem repudiare,
& hanc rationem, cęteris confutatis, ſequi-
tur Marin.Frec.de gen.& qual.feu.tit.1.n.33.
Verùm hanc nullo pacto recipi poſſe ra-
tionem cogit ipſemet contextus in duobus;
in primo dum admittit facultatem repudiã-
di in filio, ex qua feudum deueniat ad agna-
tum, nam ex ratione adducta filio adeundi,
ſeu melius ſe immiſcendi neceſſitas immi-
neret, non imminet, quia tex. aliter cantat,
30 quare non rectè intrat hęc ratio, † Quæ
non congruit cum tex. quę non eſt genera-
lis, quæ ſemper, & omnes caſus non cõple-
ctitur, & quę inſtantiam patitur, qua data,
falſitas rationis demonſtratur gl.in cap.ſicut
vrgeri 1.q.1.Oſaſc.conſ.35.ſub num.19.Surd.
31 conſ. 551. num. 27. † Solet enim Inſtantia
fundamentum eludere, Menoch.conſ.50.nu.
32 3.lib.1.† & poſita ratione ponitur dictum,
& e contra doct.in l.1. ff. ſi cert.pet.Pariſ.cõſ.
12. numer.189. vol.2.Crau.conſ.243.num.3.
conſ.992. numer. 23. Surd.conſ.100.num.16.
dec.87.nu.7. quod non verificatur in ſpecie
præſenti, vbi alterũ ab altero diſtat toto
cælo.
In altero verò, dum adhoc, ne filius one-
ribus paternis teneatur ſubiacere, datur eo-
dem ex contex. remedium opportunum, ſi
hæc fuiſſet intentio Compilatorum, vel
conſuetudinis, vt ad hunorem patris tuen-
dum filius teneretur adire, non poſſet repu-
diare, profectò omni caſu verificaretur,
quia ratio eſt ſemper vera, cum verò nulla
vnquam talis intentio fuerit, imò contra-
ria iuuandi filium, ideò remedium fuit
33 eidem ſtatim compertum. † Nam neque
eſt veriſimile ſi Compilatores eam rationẽ
in mente geſſiſſent, quod ſtatim voluiſſent
ſe corrigere ad l.non ad ea. ff. de cond. & do-
moſ. Oſaſ. dec. 23.num.40.dec.164.numer.5.
34 † quod duos actus inuicem oppoſitos, vnũ
qui conſtruat, alterum, qui illicò deſtruat
35 efficere, ad Crau. conſ.985.num.89.† Quod
modum eligere per quem diſpoſitio ſub-
36 uertatur ad Surd.dec.154.num.15.† finis ſe-
mel intẽtus eludatur, impediatur ad Natt.
37 conſ.676.num.26.† cum quinimò vt omnia
impedimenta remoueantur omnino elabo-
ret quiſque, & curet D. Thom. in 1.2.q.96.
art.1.in reſp. Ariſtot.lib. 2.ethic.et in Phyſic.
de cælo, et mũdo, I.C. noſtri in l.oratio.de ſponſ.
in l.non omnis.ff.ſi cert.pet.l.obligationum ſub-
ſtantia.ff.de act.et oblig. Crau.in l.in quartam.
ſub num. 85. verſ. ſed obſtare ff. ad leg. falc.l.
veteres, ibi, Quia ipſe ſibi impedimento ſit, quo-
minus reficiat ff.de itin.actuq, priu.

Et

Digitized by Google

Et iſta ſufficiant pro reſponſione ad om-
nia cótraria, quia vt cunque in ſe vera ſint,
tamen cum non fuerint attenta à conſuetu-
dine, imò verò fuerint manifeſte contem-
pta, reincidimus, & in ius commune, & in
ius feudale ſimul, quatenus ex vtroque per-
miſſa eſt abſtentio, & hinc quatenus nullã
fieri ab eo iniuriam qui iure ſuo vtitur, *vt
ſupra num.* 19. apprime reſultat. & optimè
38 congruit † Vltra quod, quæ dicta ſunt de
nota, vel infamia defuncti quod abſque
hærede deceſſerit, non ſunt talia, quæ vim
faciant, cum ea magis procedant, vbi vera
infamia eſt ex culpa, & quidem graui in
quibus term. loquuntur iura allegata, aut
*ex cauſis ad tit. tot. ff. de his qui not. infam. enu-
meratis in ipſo prin. & vbi eſt perfidia tantum,
alioquin non, vt in l. furti. 6. in fin. ff. hoc eod. tit.
de his &c.* aut alijs huiuſmodi, quæ afferri
poſſent vt *Clar. in §. homicidium verſ. idemq;
& multò magis, Bero. conſ.* 161. *lib.* 3. *Cabal.
caſ. crim.* 166. *num.* 8. *caſ.* 247. *num.* 3. *& per
tot. & in l. conſ. crim. diu. conſ.* 5. *numer.* 13. *&
ſeqq. tom.* 1. *Menoch. conſ.* 98. *num.* 8. *lib.* 1. *de
arbitr. iud. caſ.* 377. *num.* 19. *& conſ.* 302. *nu.*
39 2. *& ſeqq. lib.* 4. † Vbi de cura habenda de
honore, & dignitate ſua, & maiorum ſuo-
40 rum in term. titulorum, &c. vt ibi, † Et ſic
etiã in caſu, vbi dignitas perſonæ precipuè
& principaliter tangeretur, *vt ibi, & ad*
41 *Cran. in conſ.* 982. † Vbi de præcedentia di-
ſputat inter Summos Principes, *Menoch.*
42 *conſ.* 51. *& conſ. ſeq.* † Vbi de præcedentia
inter Archidiaconum, & Vicarium Epiſco-
43 pi. † Et alia ad eandem materiam præce-
dentiæ *in conſ.* 126. *lib.* 2. *conſ.* 257. *lib.* 3. *conſ.*
902. *lib.* 10. *Natt. conſ* 638. *Caphal. conſ.* 615.
lib. 5. *Portius conſ.* 167. *&c.* qua propter vltra
iam ſupra *num.* 17. 18. adnotata, vt certum
ſit filios debere parentibus reuerentiam,
obſequia, & honorem præſtare *tot. tit. de
obſeq. patr. &c. & ſupra numer.* 1. *& ſeqq.*
44 † Non ob id tamen fuiſſe denegatam ab-
ſtentionem patet *ex l. filij.* 9. *de iur. patr.*
45 † & rectè; quia non eſt hæc irreuerentia,
ſed prudentia quædam, ac melius, prout eſt
in *tex. in l. filio pater.* 99. *de legat.* 1. *filio pater
quem in poteſtate retinuit hæredi pro parte in-
ſtituto legatum quoque reliquit, duriſſima eſt
ſententia exiſtimantium denegandam ei legati
petitionem, ſi patris abſtinuerit hæreditate, non
enim impugnatur iudicium ab eo, qui in iſtis ra-
tionibus noluit negotijs hæreditarijs implicari.*
& eſt alius conſimilis *tex. in l. nam nec.* 91. *&
l. ſeq. ff. eod. tit. de lega.* 1. *& ad infra cap.* 6. *nu.*
46 24. 25. *& cap.* 11. *numer. fin.* † Nec dici-
tur infamis qui pro tali non habetur à iure,
vt hoc in caſu, aut ab homine *ad Menoch.*
47 *conſ.* 1237. *nu.* 32. *lib.* 12. † Quinimò, ſi hanc
rem exactiùs examinemus, inueniemus
ex hoc ipſo, quod defunctus decedat, & ſit
ſine hærede, non propterea aſfici iniuria,
ſed ex alio, quod bona eius ſub eius nominé
ſubhaſtentur, vt reprobato Ang. rectè con-
ſiderat *Oldrad. ad tit. quib. ex cauſ. manum. non
licet. ad princ. ſub num.* 5. *verſ. ſeptimò nota, &*
48 *facit ibid. Miſyng. ad fin.* † Item inueniemus
hanc non eſſe eam infamiam, qua quis, &
eius memoria poſt mortem damnetur, ſed
aliud ab ea, nã huiuſmodi infamiã, qua dã-
natur mortuus, nihil ad caſum noſtrũ facere
notat *idem Aldobr. ibid. num.* 30. *verſ. in glo.*
49 *in verb. iniuria* † ſic bene Iuſtinianum *in-
iuriæ* verbum reſtrictè dixiſſe pro ignomi-
nia vel contumelia *iuxta Vlp. in l.* 1. *ff. de in-
iur. adnotauit ad eund. tit. Ethnicus quidam,*
quem ideò non nomino, ob quam ſolam
feudatarium aliquid pati in materia feudi
50 non inuenitur; † Quare quod lex non dixit
nec nos: *§. cõſideremus auth. de trien. et ſemiſſ.*
51 *l. illam. C. de Collat.* † Meritò itaque plerique
alij huiuſmodi non receperunt rationem
Oſaſ. deciſ. 162. *ſub numer.* 6. *Roſent. in Synop.
feu. cap.* 7. *concl.* 21. *ſub n.* 17. *de Curt. in diuerſ.
iur. feu. par.* 1. *§. nunc de altera: ſub num.* 25.
col. 4. *circa princ. pag.* 58. reprobans hanc ra-
tionem quia nec generalis, nec omnibus
52 caſibus conueniens † Et nec hanc nec alias
vllas bonas eſſe *dixit add. ad Iſern. hic ſub nu.*
4. *verſ. iniuria, et Marin. Frec. de ſub feu. lib.* 3.
de form. Inueſt. form. 3. *ſub numer.* 7. *ſub verſ.
Paul. de Caſtr. in fin.* vbi nec aptas eſſe, nec
congruas, magiſq; ſuaſiuas eſſe quam effi-
53 caces, † filium verò non maculari, imò verò
quod macularetur, ſi hæres eſſet, *probat tex.
prædict. Inſt. quib. ex cauſ. etc.* dum loco de-
functi afficitur ibi ſeruus, qui adire cogitur
ea iniuria, & ob hoc ipſum ita fuit conſti-
54 tutum † In omnem caſum minor iniuria
reſultaret ex publicatione bonorum mor-
tui quam viuentis *Bart. in l. fideicommiſſum*
55 *C. de fideicom. Cran. conſ.* 295. *num.* 26. † Et
conuenienter, ſi aliqua inſit iniuria, eam
patris defuncti totam eſſe, qui cum theſau-
rum liberis ſuis parare debuiſſet; ipſam rẽ
liberorum attriuit, *ait. Cran. in conſ.* 100. *pro*
56 *genero in corol. nu.* 74. 78. 79. † Cum tamen
re vera, & propriè nullam defuncto iniuriã
fieri conſtet *ex eod. Cran d. conſ.* 295. *nu.* 31.
57 32. 33. † ſic filium teneri ad onera hæredi-
taria patris, & conſcientiam eius exonera-
re, intellige ſi ſit hæres, ad quem hæc per-
tinent *l. furti.* 6. *§. illud planè. ff. de his qui not.
infam. Alex. in l. pomponius.* 5. *cum quis. num.*
21. *ff. de acquir. hæred. Alb. conſ.* 604. *num.* 7.
9. *conſ.* 222. *ſub num.* 15. *et ibi add. lib.* 3. *conſ.*
58 110. *numer.* 18. † Vbi fallere in Principe
Menoch. præſump. 48. *num.* 3. *lib.* 3. *et in term.
Oſaſc. deciſ.* 162. *ſub nu.* 6. *verſ. improba etiam
Soac. in prel. feu. cap.* 46. *nu.* 4. *ad fin. et* Cran.
d. conſ.

d.conſ.1[illegible]*o.pro gen. nu.468.in fin.et n.ſeq.lib.* 6.vbi quod hoc eſſet immanitate prēditum &contra iura diuina,naturalia,& humana,
59 † Quæ adeò vera ſunt, vt ne in contumaciam quidem filius ex debito patris eſſet condemnandus, non probata,immixtione
60 in hęreditate, *Natt.conſ.140.ſub 3.* † niſi peculiari ſtatuto fuiſſet in cōtrarium ſtabilitū vt in caſu filij mercatoris *apud Cepol. caut.*
61 245. *Miſyng. cent. 1. obſ. 29.* † Cuius tamen generis ſtatuta adhuc eſſe odioſa dicimus *in noſtr.tract.de execut.in Veſtib.cap.13.num. 8. et in deciſ. Lucens. 7. num. 74. 76.*
62 *et ibi in add.* † Nec valere argumentum filius tenetur alere patrem, vel captiuum redimere, ergò, & ęs alienum ipſius ſoluere *dicit Surd. conſ. 367.num.31.39.et ſeqq.lib.3.* ex quibus demum pateat rationem hanc primam non tantum non congruam huic textui, ſed ab eodem omninò, & remotiſſimam, & alieniſſimam eſſe nec attendendam.

CAP. QVINTVM.

De ſecunda ratione antiquorum ad tit. An Agnat.&c.ob repreſentationem.

SVMMARIVM.

1 *Filius patrem repreſentat.*
Verè non fictè ſub eod. *contra num.44.*
2 *Portio patris eſt filius.*
3 *Vnus eſt cum patre filius.*
4 *Pater in generatione filij præbet formam.*
5 *Caro filij eſt veluti caro patris.*
6 *Mortuus pater dicitur quaſi non mortuus, ſimilem enim reliquit poſt ſe.*
7 *Repreſentatio eſt ſecundum naturam, et veritatem.*
8 *Ratio antiquorum quod filius patrem repreſentet.*
9 *Sed hæc ratio reijcitur, et ſeqq.*
10 *Aditio aut immixtio probanda, aliàs filius non tenetur ad onera hæreditaria patris.*
11 *Nec eſt fundata actorum intentio.*
12 *Repreſentatio duplex voluntatis, et neceſſitatis.*
13 *Repreſentatio alia perſonæ, alia perſonalitatis, alia facti et alia iuris.*
14 *Repreſentatio perſonæ in filio, quia vox patris vox filij.*
15 *Hæc repreſentatio non nocet filio, et ideò non tenetur ad onera paterna, et 16.*
17 *Vox patris, et vox filij, et factum patris factum filij quando dicatur.*
18 *Et eius effectus.*
19 *Filius Regis viuente Rege Rex dicitur.*
20 *Hæreditas patris, et hæreditas filij pupilli eadē cenſetur, et voluntas patris voluntas filij.*
21 *Seruitia per patrem debita per filium exiberi poſſunt, etiam quod exhiberi non poſſint per ſubſtitutum.*
22 *Vaſſallus non iuuans patrem Domini ſui feudo priuatur perinde ac ſi dominum non iuuaſſet.*
23 *Locum tenens non facit locum tenentem, nec legatus Vicarium nec Ambaſciator per alium facere poteſt, poteſt tamen per filium. et ſeqq.*
27 *Pœna Comiſſa in Dominum habet locum ſi quod commiſſum in filium, et alia ſimilia.*
28 *Filius poteſt iurare de facto patris, et ratio cur in deſcendentes feuda tranſeant.*
29 *Fidelitas eſt cauſa feuda concedendi.*
30 *Quæ præſumitur continuare in deſcendentes.*
31 *Et eſt beneficium ſanguinis.*
32 *Filius præſumitur eiuſdem voluntatis ac pater.*
33 *Alia beneficia communia patri, et filio remiſſiuè.*
34 *Sola identitas inter patrem, et filium non nocet filio.*
35 *Niſi etiam ſit hæres.*
36 *Vt ſit locus remedijs poſſeſſorijs.*
37 *Vt contractus patris cenſeatur contractus filij.*
39 *Filius vna perſona cenſetur cum patre ex fictione.*
40 *Fictio non inducitur niſi ex æquitate, ſeu neceſſitate.*
41 *Filius abſtinere poteſt ab hæreditate paterna ex æquitate.*
42 *Quia eſſet iniquum obligari inuitum ex facto, et obligatione patris, et propriam ſubſtantiā diſperdere, et 43.*
44 *Reſpondetur ad eos qui dixerunt filium eſſe idē cum patre verè, et non fictè.*
45 *Impoſſibile eſt quem renaſci in ſuo parente.*
46 *Repreſentationis origo diſtinguitur ab effectu.*
47 *Quoad effectum altera ſubdiſtinctio.*
48 *Reſpondetur ad obiectum quod etiam in damnatis intret repreſentatio.*
49 *Punitur qui deliquit.*
50 *Filius in proprijs bonis non punitur pro patre.*
51 *Cautio de non offendendo patrem non complectitur filium.*
52 *Vſusfructus patris non extenditur ad filium.*
53 *Pater, et filius ſimul non admittuntur ad officium.*
54 *Inter patrem, et filiam nuptiæ non contrahuntur.*
55 *Pater nec ſibi, nec filijs ius dicere debet.*
56 *Filius non repreſentat patrem in ſucceſſione ad excluſionem patrui.*
Cautio, et vſusfructus magis cōueniunt perſonalitati, quam perſonæ, et repreſentatio in ſucceſſione oritur ex expreſſa diſpoſitione legis. ſub eod.

17 Ex-

57 *Expreſſa tacitis præferuntar.*
58 *Reliqaa de congrnitate procedunt, & 59.*
60 *Pater, et filius qua ratione generaliter vna, et eadem perſoaa cenſeantur.*
61 *Repreſentatio ex perſoaalitate quomodo intelligatur.*
62 *Anima patris non eſt anima filij.*
63 *Anima quæ peccauerit ipſa morietur.*
64 *Voluntas vnius non eſt voluntas alterius.*
65 *Volantates ſuat ſingulorum propria.*
66 *In inſeparabilibus à perſona, nō poteſt eſſe vera delegatio, vel tranſmiſſio.*
67 *Nec teſtamentam.*
68 *Ætas alia patris, & alia filij nec tranſmittitur & 69.*
70 *Qaalitas filiationis eſt perſonaliſſima, nec trāſmittitur, licet ius ſucedendi tranſmittatar.*
71 *Scientia, vel ignorantia patris, aat affectio non eſt filij.*
72 *Priuilegiam merè perſonale non tranſit in filiū, & 73.*
74 *Iniuria filij ob exhæredationem matris eſt perſonaliſſima, aec poteſt pater proponere quarelam filio inaito.*
75 *Nec iniuriam remittere, aiſi vt remiſſiuè.*
76 *Filius non cogitar adire, & ratio, & 77.*
78 *Deſeribitur qaid ſit volantas, & eius effectus & 79.*
80 *Beaeficiam aon confertar in inuitum.*
81 *Qualitas aditionis ia patre non verificatur.*
82 *Legatum factum filio perſoaa cohærent, vt ias militia, pater non habebit ſed filias ſolas.*
83 *Nec vſamfractum feudi.*
84 *Filius tamen tenebitar alere patrem, & quomodo.*
De repreſentatione facti quædam. ſub eod.
85 *De repreſentatioae iuris.*
86 *In ſucceſſore ſingulari verificatar identitas cū ſuo aactore etiam viua, & 87.*
Non in vniuerſali niſi auctore mortuo. ſub. eod.
88 *In hærede hæredis an repreſentetur defunctas dubium eſt.*
89 *Dominiū continuatur in heredem, quia eſt iuris, non poſſeſſio quia eſt facti.*
90 *Iuramentum non afficit hæredem, aut filium.*
91 *Quia eſt perſonale, & facti.*
92 *Nec ligat qnoad vinculum ſpirituale.*
93 *Secus qaoad effectus, ſeu qaoad obſeruantiam.*
94 *Hæres cōtrauenieus iuramenta defuncti ſit periurus quia ligat quoad viaculum temporale.*
95 *Iuramentam ex parte iarantis eſt perſonale, ex parte vero alterius partis eſt reale, & facit incidi in paaas.*
96 *Abſolutio à iuramenta non tollit effectum cantractus, & iuramenti.*
97 *Conditianes non tranſeunt, quia ſunt facti.*
98 *Præcedentia tollerata à patre non praiadicat filio.*
99 *Quia, quæ ſunt dignitatis non tranſeunt de vno ia alium actiuè, vel paſſiuè, tanquam perſoaalia.*
100 *Filius adnocati noa eſt aduocatus, nec aomen patri conaeniens aſſumere poteſt, qaia hæc ſunt merē facti.*
101 *Hæredis, & defuncti non eſt verè eadem perſona, ſed fictè, & impropriè.*
102 *Hæres in tranſitorijs ad ſacceſſores eſt eiuſdem iuris ac defunctas, ſicut in alijs.*
103 *Filias Regis viao Rege dicitur Rex ſed impraprìè, idea noa poteſt facere quę Rex facit.*
104 *Rex non poteſt filium ſuum, ſe viuo, Regem facere, niſi quoad nomen.*
105 *Tollitur obiectum quo dicitur in his, quæ facti ſunt intrare repreſeatatioaem, vt in habitatione patris, quæ dicitar habitatio filij, quia id impropriè dicitar 106. 108. 109.*
107 *Si per colonam, & per coniunctos poſſeſſio retiaetur.*
110 *Quæ recipiant functionem non ſuat eadem ſpecie, ſed genere tantum.*
111 *Non eſt verum in filium poſſeſſionem coatiaaare.*
112 *Omnia, quæ conſiſtant in facto maro ſunt perſonaliſſima, vt poſſeſſio mea eſt mea non alterius.*
113 *Duo in ſolidum poſſidere non poſſuat, licet poſſint in eadem poſſeſſiane eſſe.*
Filias in Magiſtratu alias à patre, Item Vaſallus patris debet ei præſtare iuramentum fidelitatis ſub eod.
114 *Concluſio circa effectas repreſentationis quoad filiam.*
115 *Qui repreſeatationem pro ratione tit. an agnat. non admiſſerunt remiſſiuè.*

SEcundam rationem alij afferentes dixe-
1 runt, ideo ita fuiſſe diſpoſitum, † Quia
filius patrem repreſentet, vnaq; & eadem
caro, & perſona ſit cum patre, *per l. fin. C. de
impub. et alijs ſubſtit. Auth. de iureiur. à mor.*
2 *præſt. ſab princ. verè non fictè*, † quia portio
paterni corporis transfuſa fuit in procrea-
tionem filij *l. cū ſcimus. ante fin. C. de agricol.*
3 *et cenſ. lib. 11.* † & vnus eſt cum patre filius,
vt in cap. iam itaque. 1. q. 4. nam vt ſcribunt
rerum naturalium ſcriptores, & aſſerit *Bald.*
4 *in l. vlt. C. de ſerv. fugit.* † pater in generatio-
ne filij præbet formam, quæ dat eſſe rei,
bineq. dicit Caſtren. *in conſ. 164. in præſenti*
5 *cauſa. ſub num. 3. lib. 2.* † quod caro filij eſt
veluti caro patris aucta, ita quidem, vt licet
efficiatur nouus homo, propter nouam for
mam, nō tamen dicitur primus homo om-
6 nino extinctus, † *Et in eccleſ. c. 30. mortuus
eſt*, legitur, *pater eius, et quaſi nō eſt mortuus,
ſimilem enim reliquit poſt ſe*, ac vt plenius per
Menoch. in conſ. 211. num. 64. et ſeqq. lib. 3.
7 † Et etiam in term. feudorū Emphyteoſis,
& ſimilium filium vere repreſentare patrē,
& ius

& ius repreſentationis eſſe ſecundum natu-
ram,& veritatem late probat Decian.in reſp.
9.nu.2.et multis ſeqq. vol. 2. quem retulit,&
ſequutus eſt alijs etiam cumulatis Surd.in
conſ. 325. ſub num. 12. verſ. et non eſt verum
8 † Vt propterea hanc rationem attulerint
Aluar.hic ſub nu. 2. & alij etiam non pauci,
Bald.tit.de Capit. qui curi. vend.§.filius.Tom.
de Marin.de gen.et qual.feu.tit.1.ſub num.32.
Oſaſc.hanc cum alijs accumulans, (vt ſæpè fa-
ciunt etiam Docto. dum tuti ſibi ipſis non ſatis
videntur,et ideò ad diuerticula varia recurren-
tes)in dec.162.nu.3.dũ ait quod filius magis
quam agnatus eſt obligatus defuncto cum
oriatur, & procedat à patre, reputeturque
eadem perſona cum patre, & potius debet
honorem patris defendere, quàm agnatus
et idem Sonsbec. de feu.par.9.ſub numer.161.
Gayl.lib. 2. obſ. 154.num.10. Miſyng.obſ.67.
fere per tot. Cent.3. Camil.in diu.iur.feu.par.
1.§.nunc de altera, col.4. ſub nu.25.verſ.ergo
ſimpliciter pag.58.

Verùm leuitas huiuſce rationis ex eo ſe
ſtatim manifeſtet, quod non infertur,filius
patrem repreſentat,ergò vel hæredem eſſe
patris cogendum,vel debita patris ſoluere:
9 † nam,& eadem iura antedicta repreſenta-
tionem,& vnitatem filij cum patre proban-
tia aderant antea , & vigebant antiquitus,
cum tamen eis non obſtantibus, beneficiũ
abſtentionis ſimul competeret , vt in §. ſui
Inſt.de hæred. qual.et diff.l.fin.§.ſin verò poſt-
quã.C.de iur.deliber.l.neceſſarijs.vbi Docto.ff.
10 de acq.hær.† ita quod probanda ſit in primis
aditio, ſeù immixtio filij in hæreditate pa-
terna , alioqui non teneatur ad debita,nec
ad contractus paternos,vt per Menoch.conſ.
116.n.fin.lib.2.Bolognin.tot.conſ.50.Bertran.
11 conſ.66.vol.4. † nec ſit fundata creditorum
intentio,Surd.deciſ. 140.num.51. ſicut,et ab-
ſtentio vt cap.præced.num.18.data autem in-
ſtantia corruit ratio, & argumẽtum, vt eod.
cap.præced.num.30.31.

12 † Vt autem , id quomodo ſeſe habeat,
plenius intelligatur, aduertendum propo-
nimus,aliam eſſe repreſentationem volun-
tatis , aliam verò neceſſitatis repreſentatio
voluntatis eſt in hærede;qui voluntarie ac-
cedit ad bona,repreſentatio neceſſitatis eſt
in filio,qui ex neceſſitate,vnde fit vt ille te-
neatur iſte nõ teneatur, vt hanc formaliter
diſtinctionem tradidit Crot. in conſ.6.num.
13.14. lib. 1. & hanc eſſe rationem diuerſi-
tatis inter filium , & hæredem. tradidit Iaſ.
in §.actiones autem num.5.Inſt.de action.

13 † Item adhuc: ad vberiorem exitum hu-
ius diſcuſſionis , ſic diſtingui non incom-
mode poſſe cenſemus,quod nempe alia ſit
repreſentatio perſonæ , alia perſonalitatis,
alia facti,& alia Iuris.

14 † Prima repreſẽtatio eſt in filio,quia vox
patris,vox filij eſt,§.ei verò Inſt.de inutil.ſtip.
cum reliquis ſupra ſub initium allatis, & ple-
nius prout in Doctoribus ibid.adductis,&
ſolus filius adeò eſt vicinus , & ſimilis patri
15 per prædicta † Sed animaduertendum ta-
men hanc tãtam vicinitatem , ſimilitudinẽ
ſeù coniunctionem non eſſe filio damno-
ſam,ſed proficuam, Non damnoſa,& ideò
non tenetur ad onera paterna Iaſ. in d. §.
actiones autem. numer. 2. & 3. Inſt. de action.
16 † Et ideò cum myſterio (vt dicit ibid. Iaſ.)
Iuſtin.poſuit primo tit.C.vt action.ab hæ-
red. &c. in quo diſponitur quod hæres te-
neatur ad obligationes defuncti , & poſteà
immediate,poſuit tit.C.ne vxor pro marit.&
ne fil.pro patr. q̃a videbatur quod ꝑꝑ coiũ-
ctionẽ,quę inter eos eſt, alius ꝓ alio teneri
debuiſſet;cuius contrariũ in illis titulis diſ-
ponitur,& continetur, Caroc. de remed.cont.
rẽt.except.44.n.226.vbi quod omnia exẽpla
tendunt, vel ad ius acquirendum,vel con-
ſeruandum,vel pęnam euitandã,& quando
daretur caſus , quod pater teneretur ex fa-
cto filij , vel è contra , tunc pater , & filius
cenſerẽtur diuerſę perſonę,& ob id ſumma
ęquitate introductum ne filius pro patre,
17 vel e contra,† ſic vocem patris vocem filij
eſſe, & factum patris factũ filij, cum agitur
de aliquid acquirendo ipſi filio , atque ita
quando agitur de eius commodo dicit Me-
noch.in conſ.116.nu.52. lib.2.& in conſ.279.
18 num.47.lib. 3. † Et hinc tantam eſſe vnita-
tem dicit idem Menoch.in conſ.250.ſub num.
29.& 30.eod.lib.3.patris,& filiorum,vt om-
nia Iura ſiue ciuilia, ſiuè naturalia , ac om-
nes prærogatiuę , etiam perſonales , com-
petentes ipſi patri cenſeantur, etiã conceſ-
ſę,& competere filijs , vt ſi pater ſtipuletur
ſibi , ita , & filijs ſtipulatus cenſeatur , iura
patroni,& liberti,& in filium ius ſepeliendi
19 operas , &c. † filium Regis viuente Rege
20 Regem dici,vt ibi à nu.29.& ſeqq.† Sic hæ-
reditas patris , & filij pupilli vna, & eadem
cenſetur , patris, & filij voluntas eadem,vt
ſi pater cum filium in adoptionem dederit
filius taceat, filius viuente patre etiam do-
minus, Iniuria illata filio cenſeatur illata pa
tri,ſi filius metu ſe obligauerit;poterit age-
re,& pater,vt hæc cumulat Concenat.quæſt.
21 lib.2.cap.10.† Sic ſeruitia poſſe exhiberi per
filium,etiam his caſibus in quibus aliàs per
ſubſtitutum exhiberi non poſſent à patre
dicit Schrad. de feu. part. 6. cap. 6.numer.53.
22 † Sic Vaſallus non iuuans patrem Domini
ſui æque feudo priuatur; ac ſi Dominum
ipſum deſeruiſſet,nõ iuuaſſet , Felin.in cap.
23 afferte, & in cap. ſi verò. de ſent. excom.† Sic
(licet locumtenens non faciat locumtenen
tem , nec legatus Vicarium, nec Vicarius
alium

alium Vicarium,nec Ambaſciator per aliũ
facere poſſit Ambaſciariam *cap. Clericos.de*
24 *offic. Vic. Guid. Pap.q.374.num.6.* † Vbi de
Vicario Epiſcopi *Marc. q. 317.par. prima*
25 † Vbi de Legato de latere,locumtenente,
Delegato eius vel Papæ Vicario,&c,*nu.4.*
ſub 17.& ſeqq.& per tot. Maran.de ord.iudic.
par.4.diſt.5.num.22. Vbi niſi ex cauſa,& ad
26 modicum tempus) † Poſſet tamen exerce-
ri Ambaſciaria per filium *Balzar. de probib.*
feu.alien.per Feder.ad princ. ſub n.48.Corraſ.
in rep.l. fin.nu.12.C.de impub. & alijs ſubſtit.
Tiraq. ad l. ſi vnquam.in præfat. ſub num.16.
C.de reuoc.donat.& ibid. ante,& poſt.
27 † Sic pæna impoſita Vaſallo, ſi quid com-
miſſerit in Dominum, habebit etiam locũ
ſi quid commiſſerit in filium *Balzar. quib.*
mod.feu.amitti §.item ſi fidelis. ſub nu.9.verſ.
nota. Alia multa cõgeri poſſent *ex Menoch.*
præſ.18.num.27.& ſeqq.& nu.36.37.lib.4.
Tiraq.de iur. primig.q.33.per tot.& q.40.nu.
28 *31.cum ſeqq.Surd.dec.172.ſub num.4.* † Vbi
quia filius cenſetur vna;& eadem perſona,
ideò poſſe iurare de facto patris,&in term.
feudi idem dixit *Aſin. ad l.1.num.31.32. ff.*
de relig. &c. & in hoc baſim rei feudalis
quaſi conſiſtere ex eo eluceſcat, quia cum
feuda olim nõ eſſent ad alios traſmiſſibilia
iuxta §.& quia videmus. tit.1. lib.1.in vſibus
feud. fuerunt poſteà ad deſcendentes tran-
ſmiſſa *§. tum verò Conradus. eod. tit. et infra*
cap.12.per tot.præſertim num.1.& ſeqq.

Id verò cur ita? niſi quia ex idẽtitate per-
ſonarum potuit, & identitas fidelitatis cõ-
ſiderari,ob quam dantur feuda,*vt c.1.n.17.*
29 † Et quæ eſt feudi concedendi cauſa,*vt ait*
Minad.dec.37.nu.80.Camil.de curt.in diuerſ.
30 *iur.feu.par.1.§.multoties ſub nu.26.* † Et quę
æquę in omnibus transfuſa præſumitur, &
eadem ſemper continuare *ad Bartol.Cam.in*
repet.tit..An Agnat.etc. ad princ.nu.5.6.et 7.
31 † ex quo, quod certe hoc eſt beneficium
ſanguinis,vnde idem vſque in infinitum in
ipſa familia Dominus ſemper ſperat, *et ad*
Balzar. quæ ſit prima cau.benef.amitt.§.præ-
terea ſub numer. 22. verſ. contraria verò
32 † Vbi præſumi quod filius ſit eiuſdem af-
fectionis, & voluntatis, cuius fuit pater,
idque tàm in bonam,quàm in malam partẽ
vt ibi,Hannet.de feu.lib.3.c.16.et ad Menoch.
33 *tot.præſum.58.lib.6.* † Alia beneficia com-
munia *vide apud Iaſon.in l ſciendum. ad prin.*
num.27.et ſeqq.ff.qui ſatiſd.cogan.
34 † Hactenus quod identitas perſonarum
ſit proficua, quod autem non debeat eſſe
damnoſa probatur *ex eod. Menoch. d. conſ.*
35 *116.nu.53.lib.2.* † Et facit ad rem noſtram,
quod ibi à *ſub num. 35. verſ. tertia* nunc ſu-
pereſt vſque ad fin. concludit ſolam iden-
titatem non pręiudicare, niſi etiã idemmet
&filius ſit, & hæres. Ceterũ quod filius de
per ſe nunquam,*et idem Bolognin.et cæteri vt*
36 *ſupra num. 10.* † Et coniungit ambo filium
eundemque hæredem, vt ſit locus remedijs
poſſeſſorijs *Surd. conſ. 268.nu.23.et ſeqq.lib.*
37 *2.* † Et ſi filius ſit hæres contractum patris
cenſeri contractum filij *dicit Mar. Anguiſ.*
38 *in conſ.52.ſub nu.38.vol.1.* † Et in term. feudi
hanc repreſentationẽ non facere, niſi quis
ſit hæres *dicit Surd.conſ.108.ſub num.9.verſ.*
hanc verò repreſentationem.lib.1.
39 † Et horum quidẽ ea ratio eſt,quia quod
filius vna perſona cenſeatur cum patre *ex*
d.l.fin.et alijs vt ſupra num.1. eſt non ſecun-
dũ veritatem,ſed ex fictione *Menoc.præſ.18.*
ſub num. 36. lib.4.et in conſ.215.num.152.et
ſeqq.lib.3.in conſ.279.num.48.eod.lib.Canet.
in extrauagan. ſi aliquem .§. ſed diſcutiendum
eſt.num.5.et 6. in term. feudi pag. 300. col.2.
40 † fictio autem non inducitur niſi ſuadente
æquitate, ſeu neceſſitate,*vt aiunt in term.d.*
l. fin. Canet. vbi ſupra num. 6. Menoch. d.
41 *conſ.279.num.49.* † Profectò ęquitas nulla
eſt,quod filius cogatur ſe immiſcere hære-
ditati paternæ, ſi nolit, vt probatur ex fa-
cultate abſtinendi, ſibi à Prętore conceſſa,
qui ſequitur ęquitatem, & quod cogatur
per hoc iacturam pati ęris alieni à patre cõ-
tracti, aut ex contractu patris inuitus obli-
42 gari, † quod eſſet plane iniquum *teſte Iaſ.in*
§.actiones autem.nu.3. ibi tamen quia iniquum
eſt Inſt.de action quid enim ſi hęreditas ſol-
uendo non eſſet, nec vellet aliqua ex cauſa
vti filius beneficio legis, & Inuentarij, non
ne teneretur de proprio, vt propriam ſub-
43 ſtantiam quaſi diſperderet? † contra æqui-
tatem omnem, quæ omnino ceſſaret *ad*
Menoch.ſub d. num. 49. verſ.ceſſat autem hic
æquitas.
44 † Nec opponatur Menoch.ſibi contrarius
& alij, ab initio allegati, ad probandum
quod inſit veritas non fictio. Quia reſpon-
deri poteſt primò textus ad probãdum ad-
ductos dictam idẽtitatem, ſeu repreſenta-
tionem vti verbis denotantibus improprie-
tatem, vt animaduertũt Doct. mox pro hac
ſententia citati,& alij vt per eos, *quibus adde*
Mar.Anguiſ. conſ. 52.numer.39.lib.1. quare
45 ſumus in claris. † Pręterea eſt impoſſibile
aliquem in ſuo parente renaſci, vt reproba-
to in ſpecie Paul. de Caſtr. ſupra pro altera
opinione cit. *dixit Bertran. in conſ. 214. ſub*
num. 5. vol. 4. ſubdens quod eius dicta non
probarentur per naturales, & minus per
theologos. Vlterius dabuntur mox caſus in
quibus ineuitabilis patebit diuerſitas,& dif-
ferentia, ſed his prætermiſſis, atque conci-
liationi magis incũbendo, maxime ad eui-
tandam contrarietatem ſibi ipſi nonnullo-
rum expræcit. Præſertim Menoch. pro
alteru-

Digitized by Google

46 alterutra parte adducto † Sic poſſet diſtin-
guendo repugnantia tolli, aut conſidera-
mus originẽ repreſentationis, ſeù cauſam,
aut conſideramus effectum, Origo eſt fun-
data in cauſa vera, in identitate ſubſtantię,
naturę, & carnis patris, & filij: & in his term.
prima opinio rectè procedat, *videatur Surd.
d.conſ. 325. ſub d. nume. 12. verſ. et non eſt ve-
rùm lib. 3.* quia modus loquendi eius non
aliò videtur tendere, quam adhoc ipſum,
quod dicimus repreſentationẽ deſcendere
47 à veritate naturę &c. vt ibi. † At ſi conſide-
remus repreſentationem, prout deducẽda
eſt ad effectum, adhuc ſubdiſtinguemus,
aut ad effectum ſuccedendi, aut ad alios, ſi
ad effectum ſuccedendi, putà nepos in cõ-
curſu cum patruo, vel exclusiuè ad patruũ,
hoc caſu facilius ſuſtineri poterit non eſſe
fictionem, ſed veritatem, ſeù iuris præſum-
ptionem, *vt ait Menoch. in conſ. 357. num. 33.
lib. 4.* qui in his term. loquitur, prout, & ipſe
Surd. eum citans, & clarius adhoc videatur
etiam Menoch. *conſil. iam cit.* 211. *numer.
89. lib. 3.* ſi verò ad alios, tũc procedat, quod
in repreſentatione ſit fictio quædam, per
quam ſuadente ęquitate aliquid iuris filio
tribuatur, quod aliàs perſonam, in qua tale
ius antea erat, non fuiſſet exceſſurum.

48 † Nec etiam dicatur quod, & in damno-
ſis intret repreſentatio, ſi quidem filios feu-
do priuari dicant Docto. ob eandem per-
ſonarum coniunctionem, vnde infidelitas
paterna pręſumitur in filio duratura *Mi-
nad. et alij ſupra cit. num. 29. 30.*

Quia reſpondetur hanc non eſſe cauſam
ſeù rationem huiuſce dicti veram, & neceſ-
ſariam, ſed aliam, quia ſcilicet ex priuatio-
ne patris nata eſt in conſequentiam, & pri-
uatio quoad filium. Sicut dicimus de quo-
libet aliàs ſucceſſuro, quia ſi ei cui ſucceſſu-
rus erat, auferantur bona, non ideò ipſe cõ-
queri poteſt, quaſi ſibi ſublata ſint bona,
nec pęnam ſibi irrogatã opponere *Menoch.
conſ. 954. num. 13. et ſeqq. et ſub num. 29. et
49 ſeqq. lib. 10.* † caſtigatus fuit is qui deliquit,
auferendo ei quæ ſua erant, non alius, *ad
Menoch. conſ. 99. nu. 219. lib. 1.* Multò minus
quando, quod auferentis ipſius eſt aufertur,
vt eſſet feudum *ad eund. ibid. num. 218. et in
fin. conſ. in term. feudi.* Quare in proprijs bo-
nis non puniretur filius, quia tunc verè ca-
deret, quod ei repreſentatio noceret
quod tamen eſſet inconueniens per prædi-
50 cta † Et ita proprijs in bonis non puniri
dicit ibid. Menoch. *num. 221. et ſeq. et ad tex. in
l. crimen. 26. ff. de pæn. in term. filij Surd. conſ.
173. num. 85. lib. 2.*

Non obſtant alia, quæ variè adduci poſ-
ſent, in quibus vel nocet, vel non prodeſt
51 hæc perſonarum identitas † vt cautio de
non offendendo patrem, quia non comple
52 ctitur filium † Vſusfructus patris non extẽ-
ditur ad filium, *vt apud Hercul. de caut. de non
offend. cap. 7. num. 7. 8. 9.* & ſic non prodeſt
53 † Vt quod pater, & filius ſimul non admit-
tantur ad aliquod officium, vel beneficium
ad Marc. (quem vide in materia diſtinguentẽ)
54 *q. 629. par. 1.* † Vt quod nuptię non poſſint
contrahi inter patrem, & filiam, & huiuſ-
55 modi perſonas &c. † Vt quod pater nec
ſibi, nec filijs ſuis ius dicere debeat *l. qui
iuriſdictioni. ff. de iuriſd. omn. iud. Cõcenat. lib.
2. quaeſt. cap. 10. num. 7. Cabal. reſol. crim. caſ.*
56 128. *num. 6. & 7. cent. 2.* † Vt quod filius nõ
repreſentet patrem in ſucceſſione ad exclu
ſionem patrui Menoch. *conſ. 886. lib. 9. &
ad Surd. conſ. 403. per tot. maximè verò ſub nu.
24. in fin. & ſeqq. & ſub numer. 55. 56. lib. 3.*
contra dicta ſupra *numer. 47. vel ex eodem
Menoch.*

Quia ad hæc omnia reſponderi poteſt
ex cauſis particulariter inſitis id continge-
re. Nam cautio, & vſusfructus magis con-
ueniunt perſonalitati, quam perſonæ, &
repreſentatio filij in ſucceſſione in caſu
Menoch. oritur ex expreſſa diſpoſitione in
contrarium. *vt eodem conſ. 886. ſub. num. 24.
verſ. His intelligimus,* ſe benè declarat, atque
57 conciliat idem Menoch. † expreſſa enim ta-
citis præferuntur, *vt ait Concenat. d. cap. 10.
58 ſub nu. 8. lib. 2. quaeſt.* † Reliqua de congrui-
tate, & honeſtate procedunt, quæ omnibus
ſunt anteponendæ, & ſemper cenſentur
exceptę, *vt dico in tract. meo de execut. in ve-
ſtib. cap. 2. num. 21. & ad cap. 11. ſub num. 14.*
& ſunt huiuſmodi effectus identitatis ſeù
59 connexionis inter patrem, & filium, † ita
quod, quo maior eſt coniunctio, eò for-
tior reſultet, vel hinc cauſa vel abſtinendi,
vel à nuptijs, vel à iudicando, &c. id genus,
*& ad tex. in l. eum qui. 19. C. de Epiſ. & cler. l.
ſcimus. ad fin. C. de agricol. & cenſ. lib. 11.* vt
propterea vno verbo tota hęc materia poſ-
ſit definiri *cum Concenat. in d. cap. 10. num.
60 10. lib. 2. quaeſt.* † Patrem, & filium tandiù
vnam, & eandem perſonam legis interpre-
tatione cenſeri, dum diſponentis voluntas,
vel iuris auctoritas non repugnat, quę ſen-
tentia, & ex prædictis Menoch. & Surd. &
ex ſubijciendis adhuc magis ac magis con-
firmatur.

61 † Succedit ſecunda ſpecies repreſenta-
tionis, quæ in perſonalitate inquiratur, be-
nè quidem inquiratur, quia inquiretur
quidem, ſed non inuenietur. Perſonalitatẽ
hic intelligo, vt terminũ diſtinctum à per-
ſona, & ſtrictè pro rebus adeò perſonæ
alicuius proprijs, vt vni ſoli, & ſemper
conueniant, alij nulla via nulla ratione
conueniant, cum quo præſuppoſito, nulla
re-

Digitized by Google

repreſentatio erit, identitas omnino nulla.
62 † Sic anima patris non eſt anima filij *Caſtr.*
in conſ. 164. ſub nu. 3. lib. 2. Bertran. conſ. 214.
63 *ſub num. 5. vol. 4.* † Et ita anima quę peccauerit ipſa morietur, nec punietur anima filij pro anima patris pęna ſpirituali inferni, *vt latè explicat Menoch. conſ. 99. num. 207. &*
64 *pluribus ſeqq. lib. 1.* † Sic voluntas vnius non eſt voluntas alterius, vt nec anima vnius anima alterius, *vt dicit idem Menoch. conſ.*
65 *408. nu. 9. 10. lib. 1.* † Et voluntates ſunt ſingulorum propriæ *l. ſi quis mihi bona. 25. §. iuſſum ff. de acquir. hæred. l. 3. ad fin. C. de hæred. Inſtit. ad Bart. l. is poteſt 18. num. 13. ff. de acquir. hæred.* vnde voluntas, ideſt ſui animi variabilis motus, alteri non committit,
66 † Et in inſeparabilibus à perſona, non poteſt eſſe vera delegatio, vel trāſmiſſio *Bald. in l. liberti. ſub num. 15. & 16. C. de oper. libert.*
67 Nec † teſtamētū *Surd. in cōſ. 380. n. 26. per tot.*
68 *lib. 3.* † ętas alia patris, & alia filij incōmunicabiliter ad latè ad materiam primogenituræ, *vt per Menoch. conſ. 97. à nu. 52 ad 59. & ſub num. 110. lib. 1. in conſ. 211. num. 119. & ſeqq. conſ. 220. num. 101. & ſeqq. lib. 3. conſ. 981. nu. 24. lib. 10. Tiraq. de iure primig. queſt.*
69 *40. num. 108.* † Nec tranſmittitur ętas patris in filium *Surd. conſ. 403. ſub numer. 42. 43.*
70 † Sic qualitas filiationis eſt perſonaliſſima *num. 44.* vnde non tranſmittitur: licet ius ſuccedendi virtute filiationis tranſmittatur quæ ſunt diuerſa, *Peregr. de iur. fiſc. conſ. vni-*
71 *co num. 23. poſito poſt tractat.* † Sic ſcientia patris non eſt ſcientia filij, nec ignorantia vnius ignorantia eſt alterius, nec affectio vnius (putà ad aliquam cauſam) eſt affectio alterius *Mar. Anguiſ. conſ. 52. ſub numer. 38.*
72 *vol. 1.* † Sic priuilegium merè perſonale ſecundum explicationem *Menoch. præſ. 103.*
73 *ad princ. lib. 3.* Finitur cū pſona *ibid. n. 1.* nec ad filium quidem tranſiens, *vt per eund. in conſ. 1007. ſub nu. 95. lib. 11. & vtrobique per*
74 *varia exempla* † Sic iniuria filij ob exhæredationem matris eſt perſonaliſſima, ideò non poteſt pater filio inuito proponere quærelam contra teſtamentum matris; à qua fuit exhæredatus *l. Papinianus. in princ. ff. de inoff. teſt.* Menoch. *conſ. 155. num. 4. lib. 2.*
75 † nec iniuriam oſſibus filij inhærentem remittere *ad l. Lucius. cum ibi per Bart. & alios trad. 38. ff. ſol. matr. Menoch. in conſ. 470. vbi de vtroque caſu num. 19. in fin. iuncto num. 20. & 21. verſ. nec repugnat*, quicquid ſit de alia
76 iniuria, *ibid. per tot. conſ. lib. 5.* † & ita, ſecundum prædicta, nō cogetur filius adire, quia in aditione voluntas adeuntis requiritur *§.*
77 *extraneis. Inſt. de hæred. qual. & diff.* † & in nuda eademque occulta voluntate cōſiſtit aditio, *vt ait. glo. ad l. 2. ff. de interrog. act. & ad Maſc. de probat. concl. 40. in princ. et per tot.* quæ cum ſit perſonaliſſima, vt dictum eſt,
78 & conſiſtat in deliberatione propria († Si quidem voluntas eſt deliberatio animi acceptantis id quod vult, *iuxta Gigan. poſt Bald. de crim. læſæ maieſt. lib. 1. Surd. conſ. 574.*
79 *num. 22. lib. 4.*) † non erit cogendus ad vellendum id quod pater voluit, ſi nolit; quēadmodum ſi nolit, filius vti beneficijs à patre ſibi relictis, poterit & hoc facere, quia propria voluntas eſt, proprius animus pro-
80 pria deliberatio. † Et beneficium non confertur in inuitum *l. beneficium, ff. de Reg. iur. et ad iura ſupra num. 9. et ſeqq. allegata in ter-*
81 *minis aditionis* † vltrà quod qualitas iſta aditionis non poteſt in patre verificari, quare nec repreſentatio vlla vigere *ad Menoch.*
82 *conſ. 413. num. 36. lib. 5.* † Sic legatum factū filio quod perſonæ cohæret, vt ius militię, pater eum non acquiret ſed filius ſolus ha-
83 bebit *l. 3. §. ſi quid. ff. de minor.* † Nec vſusfructum feudi filio conceſſi *Lanar. in rep. cap. 1. de his qui feu. dar. poſſ. ſub numer. 228. verſ.*
84 *quod dicendum, et num. ſeqq.* † Ipſe tamen filius tenebitur alere patrem de fructibus feudi, qui ſupereſſent, deducto ſeruitio militari, *vt ibid. num. 248. et ſeqq. vbi quid etiam de Caſtrenſibus.*

Nunc ad tertiam ſpeciem accedamus, nempe ad repreſentationē in his quæ ſunt facti, & in huiuſmodi idē eſſe quod in præcedenti, vt non habeat locum repreſentatio, communiter tenent Docto. *et patebit in ſeq. ſpecie nu. 89. et ſeqq.* quia ſi nec in hęrede verificari poterit repreſentatio, tanto minus in filio ſolo non hærede, & ibi exempla etiam in term. filij allaturi ſumus.
85 † Circa ea quę ſunt iuris, (quod pertinet ad quartam ſpeciem repreſentationis) optimè cadit repreſentatio, & eius effectus, tàm quoad filiū, quàm quoad ſucceſſorem, ſed cum hac differentia, quia quoad filium poteſt in eum cadere effectus repreſentationis etiam non hæredem, ſiue quia adhuc viuat pater, vt in exemplis ſupra adductis *verſ. prima repreſentatio numer. 14. et ſeqq. vſque ad verſ. hactenus*, quibus adde alia pleraque ſimilia, *vt per Tiraq. ad l. ſi vnquam. ad princ. à num. 15. vſq; ad num. 37. C. de reuoc. donat. Menoch. conſ. 705. num. 16. et ſeqq. et nu. 35. et ſeqq. lib. 8.* ſiuè quia mortuus ſit in eis, in quibus filius etiam non hæres ſuccedit de quibus *infra Cap. 19.* aut in quibus filius patris perſona vtitur, vt alij maiori ſuo pręferatur *vt in c. 6. nu. 11.* In quo vt filius poſſit ſuccedere oportet patrem eſſe mortuum tempore delatę ſucceſſionis *D. Præſ. Bellon. conſ. 1. num. 116. 117.* In alium non cadit repreſentatio, niſi quoad ſucceſſorem, & hic quidem cum alia differentia ſucceſſoris ſingu-
86 laris ab vniuerſali. † Nam & de ſucceſſore

ſingulari verificatur, quod vna, & eadem
perſona reputetur cum ſuo auctore, eodéq;
ea in re, cuius ſucceſſor eſt, vtatur iure *l. vẽ-*
ditor, et ab ibi ſcrib. ff. de iudic. Surd. dec. 335. n.
87 *22. dec. noſtr. bonon. 4. in fi.* † id quod vel viuo
vel mortuo auctore contingere manifeſtũ
eſt, cum repreſentatio in ſucceſſore vniuer-
ſali ideſt in hærede tantum poſt mortem
dari poſſibile ſit, & hunc quidem repreſen-
tare defunctum, & in ius ſuum vniuerſum
actiue, & paſſiue tritæ ſunt regulę Iuris
88 † quicquid in hærede hæredis dubium ſit
an repreſentetur in eo defunctus *ad Rim.*
iun. conſ. 569. nu. 152. ſeqq. lib. 5. Difficultas
eſt an in omnibus? & quidem in perſonali-
bus, & in his quæ ſunt facti non ſuccedere
89 probant infraſcripta † Dominium, quod eſt
iuris, continuatur in filium hæredem, non
tamen poſſeſſio, quæ eſt facti *l. cum hæredes.*
in princ. ff. de acquir. poſſ. Mar. Anguiſ. conſ.
52. ſub n. 38. vol. 1. cum alijs, vt per nos in tract.
meo de tranſitor. ad ſucceſſ. in verb. poſſeſſio.
90 † Sic Iuramentum patris non afficit filiũ, &
91 hęredem, *vt ibid. dicit Mar. Anguiſ.* † Quia eſt
perſonale, & facti *vt per Aſin. ad l. 1. num.*
92 *12. et ſeqq. ff. de relig. etc.* † & non ligat quoad
vinculum ſpirituale, ſeù quoad animam,
93 *Corn. conſ. 27. num. 11. lib. 4.* † Secus quoad
effectus, ſeù quoad obſeruantiam, & ius ex
iuramẽto exortum, *vt benè per Aſin. mox cit.*
num. 24. et ſeqq. Crau. conſ. 282. ſub nu. 9. verſ.
ſecundo oppono. Menoch. conſ. 1198. num. 20.
94 *et ſeqq lib. 12.* † Vbi hęredem contrauenię̃-
tem iuramento defuncti fieri periurum, &
ſubijci pęnis legalibus, & Iuramẽtum licet
non afficiat quoad vinculum ſpirituale, af-
ficere tamen quoad vinculum temporale,
& benè caſus diſtinguendo, concludens *ex*
dicto Afflic. in dec. 318. in fin. Iuramentum
Defuncti quoad reatum, ſicque quoad
peccatum periurij non tranſire ad hæredẽ,
ſed benè tranſire quoad ipſius Iuramenti
obſeruationem, quã ſi ſpreuerit ipſe hęres,
agi poterit contra eum ad pęnam ciuiliter,
& quoad vinculum ſpirituale Iuramentum
dici, & eſſe perſonaliſſimum, & alia adhęc
latè explicat *Anton. Gagliard. in tractat. de*
abſol. à iuram. §. ſecundum num. 20. et ibi alia
95 *per tot. alia dicens.* † Iuramentum ex parte
Iurantis eſſe perſonale, ex parte verò eius
cui curatur eſſe reale, & incidi in pænas *l. ſi*
quis maior. C. de tranſact. cumulat. Surd. conſ.
424. num. 20. 21. 22. lib. 3. et pluribus per nos
in d. tract. de tranſito ad ſucceſſ. in verb. Iuramẽ-
96 *tum.* † Vnde abſolutio conceſſa à Iuramen-
to ad effectum agendi, & excipiendi, etiam,
vt ſolet, abſq; citatione partis non tollere
effectum contractus, & Iuramenti *dicit Pro-*
to Preſ. Eminentiſſimus vir Morot. reſp. 87. ſub
97 *num. 10. par. 1.* † Sic conditiones, quia facti
ſunt, non tranſeunt *Concenat. lib. 2. quæſt. c.*
10. ſub num. 11. Surd. conſ. 482. num. 99. lib. 3.
cum alijs, vt in d. meo tract. de tranſitor. ad ſuc-
98 *ceſſ. in verbo Cõditio,* † Sic ſi pater, putà eques
permiſerit pręcedentiam, vt vocant, alteri,
filius etiam eques, & dignitatis eiuſdem nõ
tenebitur cedere ad exemplum patris, quia
factum eius ſibi non nocuit, *Menoch.*
99 *conſ. 126. nu. 35. 36. lib. 2.* † Vbi quia ea, quæ
dignitatis ſunt, perſonalia ſint, nec tranſeãt
100 de vno in alium actiue vel paſſiuè. † Sic
nec filius quamuis etiam hæres nomen pa-
tri conueniens aſſumere poteſt, vnde filius
aduocati non eſt aduocatus, filius doctoris
non eſt doctor, quia hæc ſunt meri facti
Concenat. d. cap. 10. in fin. lib. 2. quæſt. nec im-
meritò (ne in infinitum hanc rem traham)
cum præſertim tractatum de hiſce inſtitue-
rim particularem iam mox pręallegatum,
101 vbi ad ſaturitatem † ſi quidem hæredis, &
defuncti non eſt verè eadem perſona, ſed
ficte, & impropriè: quia vere alia eſt perſo-
na hæredis, alia defuncti *Menoch. conſ. 444.*
num. 49. lib. 5. Mantu. in conſ. 190. in fin. lib. 1.
Surd. conſ. 382. numer. 98. in term. feudi, & in
conſ. 425. vbi bene numer. 29. & ſeqq. lib. 3.
102 † Vnde in tranſitorijs ad ſucceſſores eſt
eiuſdem Iuris, ac defunctus in alijs, non, *vt*
ait Cagnol. in l. edita. C. de. eden. num. 53. Surd.
de alim. tit. 1. q. 104. ſub nu. 8. 9. citato Cagnol.
in l. hæredem. numer. 14. de reg. iur. Rim. iun. in
103 *conſ. 591. n. 23. 24. vol. 5.* † Et ita etiam quia
filius regis viuo rege dicitur rex, & filius co-
mitis comes propter connexionem perſo-
narum, tamen quia id eſt impropriè, ideò
magis in nudo intellectu, quam realiter
eſſe dicitur, vnde nec adminiſtrare, nec
alienare, nec aſſenſum feudi alienationi
104 præſtare valide poterit † nec rex ipſe filiũ
ſuum, ſe viuo, regem facere, niſi quoad no-
men *iuxta Lofred. in conſ. 17. ſub num. 48. 49.*
50. 51. ſub 57. & ſeqq. Concenat. (in ſpecie con-
ſiderans dictam improprietatem) d. lib. 2. q. 10.
105 *num. 12.* † Et per hæc tollitur impugnatio
quod etiam in his quæ ſunt facti intret re-
preſentatio inter patrem, & filium, vt ad-
uerſus *Iaſ. in* ſpecie perpendit *Coraſ. in re-*
pet. l. vlt. C. de impub. &c. num. 13. data inſtã-
106 tia de habitatione, quę facti eſt † Et tamen
habitatio patris, eſt habitatio filij, *per l. cum*
ſcimus. ad fin. C. de agricol. & Cenſ. lib. 11. &
eum refert. Menoch. conſ. 705. ſub n. 36. vol. 8.
quia id etiam impropriè dicitur, nam pro-
priè vnius habitatio non eſt alterius, & ita
107 intelligitur quoad effectus iuris. † Que-
madmodum etiam per colonum poſſeſſio
retinetur, & ita per filium, & per alios con-
iunctos, licet non filios, vt in eadem *l. cum*
ſcimus; habetur; Vbi propterea nota verba
ibi. *Cum enim pars quodammodo* (ecce vocem
im-

impropriecatis) corporis eius per *cognatio-*
nem in funda remanebat (ecce eriam de co-
gnatis, & latius paulò infra; vbi etiam per
108 verb. *videtur* loquitur, † prout quoſdam
effectus huiuſmodi repreſentationis in ha-
bitatione refert *idem Iaſ. in l. ſciendũ ad prin.*
109 *num. 28. ff. qui ſatiſd. cog.* † & quod habitatio
patris ſit habitatio filij, id ideò eſt quia ipſa
natura recipiũt functionem pater, & filius,
vt in his præcise term. *dixit Bald. ad l. 1. §.*
110 *illud. ſub nu. 1. C. commun. de manumis.* † Quę
vero recipiunt fuoctionem, noo ſunt eadẽ
ſpecie, & indiuidualiter, ſed genere tantum
vt in l. 2. §. mutui datio, & ibi ſcrib. ff. ſi cert. pet.
111 † Et quod ad confuſionem (vt ſubijcit)
Iaſo. retorquet Coras, imo verò in filium
poſſeſſiooem continuare, fallitur, *nec glo. in*
l. cum miles. 30. ſub princ. ff. ex quibus cau.
maio. per eum allegata id probat, imò pro-
bat contrarium, *vt patet ex Natt. conſ. 439.*
ſub num. 5. vbi etiam alia *iura cum eadem gl.*
allegat, ac vt plenius in tract. meo de trãſito. ad
112 *ſucceſſ. in verb. poſſeſſio* † & generale eſt quod
omnia quæ conſiſtunt io facto, factum ip-
ſum mere conſiderando, ſunt perſonaliſſi-
ma, quia meum habitare, comedere, dor-
mire, amare, iurare, &c. nunquam per re-
rum naturam poteſt fieri, vt ſit tuum habi-
tare, comedere, &c. Et licet per colonum,
per filium, per agoatos, per coiunctos poſ-
ſim tenere, poſſidere, & ſimilia *vt in d. l. ſci-*
mus, tamen poſſeſſio mea eſt mea, ſicut le-
gere meum in ſtudio publico, docere meũ,
eſt meum, licet poſſit dari quæſtio an per
alium poſſim legere, docere, actum expli-
care, vt plenius de ijs, & magiſtraliter *per*
Bald. ad l. vn. §. ne autem num. 3. & ſeqq. C. de
caduc. tollen. & p nos in d. tract. de tranſito. ad
113 *ſucceſſ. in verb. induſtria* † Et hinc illud quod
duo in ſolidum poſſidere nó poſſunt *l. ſi vt*
certo, §. ſi duobus. ff. commod. & alij in eadem
quidem poſſeſſiooe eſſe poſſent, ſed non
poſſidere *vt infra cap. 48. nu. 39.* filius in ma-
giſtratu alius dicitur à patre, & Vaſallus pa-
tris alius etiam ab eo, vnde iurat ei fidelita-
tem *Tiraq. ad l. ſi vnquam. in præfat. ſub n. 17.*
114 † Quare (ad rem noſtram) concludamus
ex mera repreſentatione naturali, quæ vi-
get io filio, nó inde induci obligationem in
filiũ ad ſe immiſcendum hæreditati pater-
næ, & ad eius debita exoluenda, & ideò ra-
tionem in repreſentatione ſic indefinite po-
ſitam non ſubſiſtere, nec huius contex. no-
ſtri poſſe eſſe veram, & neceſſariam ratio-
nem, ſed ità demum ſi eſſet repreſentatio
cum immixtiooe coniuncta, ad quam im-
mixtionem (per quam induceretur repre-
ſentatio obligatoria ad æs alienum ſoluen-
dum) non tenetur filius, & id eſt quod in
contex. noſtro diſponitur, & contioetur, &
poteſt dici quod filius non repreſentet pa-
trem quoad hoc, & quoad hunc effectum,
vt poſſit cogi ad ſe immiſceodum, & debi-
ta ſoluenda, vnde omnino corruat ratio re-
preſentationis, quia non eotis nullæ ſunt
115 qualitates, † & ita bene, qui eam oon admiſ-
ſeruot pro ratione, vel tacite cum alijs eam
coniungentes, quaſi ſola, & de per ſe non
ſufficeret, vel expreſsè, *vt infra cap. 7.* ſunt
remiſſiones, ne toties eadem repeti con-
tingat, *& ſupra cap. anteced. num. 51. 52. &*
hac ipſo cap. num. 8.

CAP. SEXTVM.

De tertia, & quarta ratione antiquorum ad tit. An agnat, &c. Quia patre medio, ſeu iure contractus.

SVMMARIVM.

1 *Alia ratio tit. An agnat. quod filius patri ſuo medio acquirat feudum aſſignatur ſecundum antiquos.*
2 *Agnatus tantum in feudo genearchico ſuccedit non in nouo.*
Filius autem in vtroque. ſub eod.
3 *Hæreditas ſcindi non poteſt.*
4 *Alia ratio, quia Agnatus veniat iure cõtractus, filius vt hæres.*
5 *Vnde filius præfertur patruo.*
6 *Vna linea durante non eſt alteri locus, & 14.*
7 *Ex qua perſona quis lucrum capit, eius & factũ præſtare debet.*
8 *Saltem ex æquitate, quæ in paribus cauſis paria iura deſiderat.*
9 *Etiam in feudis.*
Confutantur dictæ rationes. 10. & ſeqq. quia nõ ſemper veræ. nu. 19.
10 *Ius patronatus acquirunt filij patre medio, etiã non hæredes.*
11 *Sic & fideicommiſſum ob quod præferuntur proximioribus.*
Et in quibus habet locum repreſentatio. ſub eod.
12 *Siue maſculi ſiue fœminæ; qui omnes à patre capiunt, & 13.*
15 *Et tamen poſſunt repudiata hæreditate fideicõmiſſum retinere.*
16 *Fideicommiſſarius non dicitur hæres grauati ſed grauantis.*
17 *Filius non hæres acquirit ex ſtipulatione paterna ſibi dari poſt mortem patris.*
18 *Filius non priuatur feudo acquiſito per auum ob delictum patris.*

20 *Feudum hæreditarium ad omnes pertinens per reg. qui per ſucceſſionem.*
21 *Agnatus non tàm ex iure cõtractus, quàm ſucceſſionis feudum conſequitur.*
22 *Cuiac. rem quaſi acu tetigit, quatenus feudum eſſe de hæreditate, & hæreditatem eſſe indiuiduam, nec poſſe ſcindi dixit, & 23.*
24 *Alia diuerſa ab hæreditate ab ea diuelli, & ſcindi poſſunt.*
25 *Vnum, & idem legatum non poteſt pro parte agnoſci vel non agnoſci.*
Ratio Cuia. in aliquo deficit, vt ſub eod. *& ſeqq. 32. & ſeqq.*
26 *Nepos licet ſubintret in locum patris, tamen ex ſua perſona ſuccedit, nu. 27. & 28.*
29 *Vbi ex propria perſona ſucceditur, propria perſona attenditur.*
30 *Poſterior ſubſtitutus admittitur etiam præcedẽtibus gradibus caducatis.*
31 *Aliud ſuccedere in gradum, aliud ex perſona defuncti.*
32 *Non intrat repreſentatio vbi ex iure proprio.*
34 *Anto. Cont. de ratione prædicta opinio confutatur, & nu. ſeqq.*
35 *An quid ſit hæreditarium non inſpicitur qualitas ſucceſſoris, ſed res ipſa, & eius natura.*
36 *Iura eadem manent, licet diuidantur inter plures hæredes.*
37 *A primordio tituli poſterior formatur euentus.*
Obligatio hæredis eadem numero cum obligatione defuncti. ſub eod.
38 *Ratio quod patre medio reprobata ab alijs doct.*
39 *Et ratio quod iure contractus, & 40.*
41 *Bald. in feudis aliquando errauit.*
42 *Et oſtenditur in propoſito quod ſibi contrarius.*
43 *Reg. ex qua perſona: nõ bene applicata oſtenditur, & num ſeqq.*
44 *Legatarius poteſt venire contra factum defuncti, à quo tamen legati lucrum conſequitur.*
45 *Non debet aſſumi pro verò id de quo principaliter diſputatur.*

ALij, pro tertia ratione, dixerunt filium
conſequi non poſſe feudum, & repudiare
hæreditatem, agnatum autem poſſe
1 † Quia filius acquirat feudum patre ſuo
medio, Non autem agnatus, qui magis ſuos
in ſucceſſione progenitores recognoſcit,
quàm hunc agnatum defuncti, & ex diuerſo
capite ſuccedit in feudo, *ita Aluar. ad hũc
tit. ſub nu. 2. Martin. Laud. ibid. nu. 1. & ibi etiã
Iacob. de beluis.* quem huius ſententiæ auctorem
fuiſſe colligi poteſt *ex Sylua. cõſ. 30.
ſub num. 21. verſ. Iacob. de belui. & ex Tom. de
Mar. de gen. & qual. feu. tit. 1. ſub nu. 32. verſ.
ſimiliter. Soac. ex Ioan. Andr. in prælud. feu. c.
46. num. 4. verſ. ſecunda eſt, concurrere videtur
2 Cuia. ad hunc ipſum titulum* † Agnatus inquit,
in feudo tantum genearchico ſuccedit non
in feudo nouo, & ideò non tàm videtur à
defuncto accipere, quàm à communi parẽte,
putà auo, vel proauo, qui id primus acquiſiuit,
&c. & ideò (ſubdens) repudiata hæreditate
mea poterit feudum, quaſi patris
ſui feudum retinere, &c. filius autem ſuccedit
patri non tantum in genearchico feudo,
ſed etiam in nouo, & genearchicum putà,
quod deſcendit ab auo etiam capere videtur
à patre ſuo, non ab auo, cum in eius ſucceſſione
patri ſuo præferatur, qui tamen
erat proximior auo, qua de cauſa non aliter
admittitur in feudum auitum, quàm quaſi
hæres patris, & ideò ſeparare bona non po-
3 teſt † hæreditas enim ſcindi non poteſt, repudiata
igitur hæreditate non poterit feudum
retinere, &c. Hęc Cuiac. à quibus nec
procul diſtat, quod alij dicunt differentiæ
4 rationem eſſe † quia Agnatus venit iure cõtractus,
filius verò vt hæres *vt per Bald. in l.
qui ſe patris. num. 28. ad fin. C. vnd. lib. & benè*
quidem vt hæres, quia habet feudum patre
5 ſuo medio, † ita quod hoc mediante præferatur
patruo proximiori, vt dixit Cuiac. &
eſt ipſa veritas in feudis *vt in tit. de nat. ſuc-
6 ceſ. feu. per tot.* † Vbi durante vna linea non
ſit locus alij lineæ tranſuerſali, vt in hiſce
7 term. *dicit Syluan. conſ. 30. ſub nu. 22.* † Vnde
locus regulę *l. Ex qua perſona quis lucrum
capit, eius & factum præſtare debet. ff. de reg.
iur. l. ſi ex patronis. 10. ff. de bon. libert. Hotom.
8 diſp. feu. cap. 19.* † ſaltem ex ęquitate, quæ
in paribus cauſis paria Iura deſiderat *l. fin.
9 C. ad leg. falcid.* † *etiam in feudis, vt in tit. de
allod.* & alibi paſſim, *iuncto tit. quod quiſq; iur.*
&c. *et in term. adducit d. reg. ex qua perſona.
Oſaſc. dec. 162. ſub princ. num. 5. et conſiderat
æquitatem Vult. cap. 9. ſub numer 114. in fin.
prin. circa.*
Verùm nec hæc ratio viſa eſt omni ex
parte vera, & abſoluta, propter varias, quas
10 pati poteſt inſtantias. † Acquirunt filij ius
patronatus patre medio, & tamen etiam
patris repudiata hæreditate, hoc ipſum cõ-
11 ſequuntur *l. filij. 9. ff. de iur. patr.* † Sic in fideicommiſſo
propter patrem quem repræſentant,
& eo medio nepotes patruis præferuntur
proximioribus, ex priuilegio quodam
in quibuſdam caſibus tantummodo,
non paſſim, & in omnibus *§. reliquum. auth.
de hæred. ab inteſt. ven. auth. poſt fratres. C. de
legit. hæred. l. peto. § patre. l. cum ita. § in fideicommiſſo,
et ibi Doct. de legat. 2. Tiraq. in t.
retr. §. 2. glo. 11. numer. 2. D. Præſ. Primarius
Bellon. conſ. 17. nu. 43. & 44. vbi docet in quibus
nominatim, et adhuc in conſ. 38. num. 9. et
conſ. 61. et etiam Tiraq. alibi vt in tract. de Iure
primig. q. 40. num. 22. cum ſeqq. et num. 188.
ſol. ad non. Conſtit. Sabaud. de hæred. patr. gl. 1.
ſub num. 3. Hond. conſ. 70. lib. 1. conſ. 63. lib. 2.
12 Surd.* † (Siue maſculi ſint ſiue fœminę) *lib. 3.*

conſ.

conſ.325 ſub numer.1. Oſaſc. conſ.72. per tot. Crau.conſ.67.num.5. Menoch.*conſ.357.lib.4. Teſſau.dec.162.* Morot. *reſpon.1. Bertaz.conſ.*
cini.87.lib.1.& dicuntur mediãte patre ſuc-
13 cedere † Et de eius manu fideicommiſſum
accipere *Soc. iun. conſ.126.num.51.verſ.vel,*
14 *et ſecundò reſpondetur lib.1.* † Nec quandiù
eſt in aliqua linea ad aliam tranſire *multi*
citati in deciſ. noſtr. flor.54.num.1. vltra mox
15 *cit.et* Menoch. *conſ.1082.num.8.lib.11.* † Et
tamen poteſt repudiata hæreditate patris
fideicommiſſum retineri *l. cum pater.79.§.*
16 *cum pater. de legat.2.* † Et tamen fideicom-
miſſarius non dicitur hæres patris grauati,
ſed teſtatoris grauantis *l. vnũ ex familia.§.1. de leg.2. clarus in l. ſi hæres teſtamento. ff. de action. empt. cum alijs adduct. per* Menoch. *in conſ.357.num.5. iuncto etiam num.4. lib.4.*
17 † Sic finge patrẽ ſtipulatum fuiſſe filio ſuo
poſt mortem ſuam aliquid dari; hic pater
non ſolum medium, ſed auctor apparet ac-
quiſitionis, & tamen poterit filius, rem in
ſtipulatum deductam poſt mortem patris
aſſequi, hæreditate eiuſdem repudiata *per l.quodcumque.45.§.ſi quis ita. ff.de verb.oblig.*
18 † Quod ſi pater ex delicto proprio feudo
priuetur acquiſito ab auo, filius nõ propte-
rea damnum hoc ſentiet, nec priuabitur, &
feudum capiet ex perſona aui, non ex per-
ſona patris, *teſte Bal. in l.qui ſe patris.nu.26.*
19 *C. vnd. lib.* † Et huiuſmodi ratio quod me-
dio patre, quod quaſi à patre (vt inquit
Cuiac.) nõ eſt ſemper vera ad illud qđ dicit
Bald.ſup.n.4 filiũ ſuccedere vt hęredẽ ſatiſ-
fiet per ea, quę infra *c.18.n.10.per tot.* oſten-
demus, vbi nec filiũ eſſe ſemper hæredem,
& tamen ſuccedere in feudo, nec hæredi-
tariam qualitatem fuiſſe (ſaltem principa-
liter conſideratam) ſed filiationem ipſam,
ſanguinemue, &c. ergò non ſemper vera
ratio, quod vt hæres ſuccedat in feudo, *et eundem ſpecie reprobauit Sylu. infr. numer.40.*

Hęc de filio: quod pertinet ad agnatum,
ratio tametſi proximè veritati accedat, non
tamen omninò rem iſtam abſoluit, quia
quicquid alio ex capite, & ex iure proprio,
ex proprijs progenitoribus deſumpto,
prætendat inniti poſſe, tamen hoc facit hic
difficultatẽ, quod ab initio, & in ſui conſti-
tutione, feudum eſt hæreditarium, vt infra
20 cap.12. † Ergo idem quoad omnes ſucceſ-
ſores ſemper remãſurum *ex reg. qui per ſuc-
ceſſionem quamuis longiſſimam. ff. de reg. iur.*
& ita videtur quod feudum adhuc in hære
ditate ſit talis agnati, à qua propterea non
poſſit ſeiũgi, *vt inquit Cuiac.et nos infra cap.
8.num.6.et ſeqq. idem adducemus,* & licet iſta
non ita ſubſiſtant vt pariter ibid. oſtende-
mus, & rem cuiuſmodi eſt apertam ſumus,
interim tamen, dum per hæc confundi-
tur ratio præfata ſatis ſit innuiſſe vacilla-
tionem.

Nã quoad aliud, quatenus dicitur agna-
tum iure contractus venire, facilis eſt leui-
21 tatis eius demonſtratio † ſiquidem non ex
iure contractus, ideſt inueſtituræ, imme-
diate, ſed ex ſucceſſione ſuccedat, cum ex
eo nullus, niſi primus feudi acquiſitor ve-
niat, *iuxta tit.de cognit.in fi. et ibi ſcriben.et ad latius infra c.23.per tot.* Vbi feudum acqui-
ritur inueſtitura, quæ in primo acquirente,
& ſucceſſione, quæ in alijs poſt eum verifi-
catur.

22 † Subodorauit has rationes minimè cõ-
gruas *Cuiac. in loco, et verbis ſupra cit.num.2.*
& ideò ad propriam rationem confugiens,
aliquid plus quam alij penetrans, rem quaſi
acu tangens, ſed non bene fixit pedes. Nam
verùm eſt, & optime cadit conſequentia,
bona ſeparari, hęreditatem ſcindi non poſ-
ſe, *vti nos infra cap.8.ſuo loco, et in hanc incide
mus.* Verùm erat ſupponendum, & ſuppo-
ſitum firmandum, quod idem iudiciũ eſſet
de feudis, ac de reliquis iuribus, & bonis à
defuncto relictis, adhoc vt eadem de feudo
axiomata applicari poſſent ad feudum in
23 caſu ſucceſſionis, † ſcilicet feudum eſſe de
hæreditate, hæreditatem eſſe indiuiduam,
eandem ſcindi non poſſe, nec poſſe vnum
ſine altero vel retineri, vel repudiari ſed
aut totum retinendum, aut totum repudiã-
dum, *iuxta iura communia, vt in l.ſed ſi plures
10.§.filio. ff de vulg. l. ſi quis filium.7.§. fin.l.
hæres 37. l.cum hæreditate.55.l.1.et 2.cum ſi-
milibus ff.de acquir.hæredit.*

24 † At (prout econtra in alienis ab hære-
ditate ſeiunctis non verificatur dictum cũ
poſſint diuidi ab hæreditate, & abſque ea
acceptari, *vt in l.fin.C.ſi min. ſe abſtin. l.fin.
C.de vſufr.l.9 in fin.ff.ſi aquadrup.paup.feciſ.*
25 *dicat* † Et verificantur ambo dicta in vno
eodemque legato, cuius quidẽ diuiſio dari
non poteſt, vt pro parte agnoſci poſſit, &
& pro parte nõ agnoſci, *in l.neminem de leg.
2.ſecus verò in duobus, vt in l. ſed duobus.5.ff.
eod. tit. ad quæ adde infra cap.9. num.18.&
ſeqq.et num.28.32.36.et ſub num.39.*

An Cuiac. et poſt eum Chircherb.*in diſcur. de feu.ex pact.etc.cap.3. ipſummet* Cuiac.*re-
ferent*: probauerit ante omnia feudum eſſe
de hæreditate? minime; non quidem ex eo
quod mediante patre filius, vel nepos præ-
feratur patruo proximiori, quia hæc ſubin-
trario in locum patris ad exclusionem pa-
trui ineſt, &, in fideicommiſſis, in quibus ta-
men nullũ ius hæreditariũ viget vt ſup.hic
26 num.11.dictum eſt, † Item licet nepos ſub-
intret in locum patris, attamen ex ſua per-
ſona ſuccedit, & ipſe non eius pater conſi-
deratur *l.2.C.de lib.præter.cum pluribus citat.*

per Menoch. conſ.153. ſub. num.8.lib.2.Surd.
27 *conſ.85.numer.12.13.* † & ſubrogari,ſeù ingredi locum patris dicitur quoad ſuccedédum, non quoad modum ſuccedendi *Bald. in auth. ceſſante.num.2. C.de legit.hæred.ſol.in nouiſſ.conſtit. Sabaud.de hered.patr. glo.1.ſub*
28 *num.3.verſ.ratio concluſionis.* † & ſic ex propria perſona, *vt ibid. et verſ. nec obſtant.*
29 † Vbi verò ex propria perſona ſucceditur, propria perſona attenditur non aliena, vt ſupra dictum eſt, *et ad Menoch.conſ.1088.n.*
30 *11.et ſeqq.lib.11.* † Vbi propterea poſteriorem ſubſtitutum ex propria perſona venientem admitti etiam pręcedentibus gradibus caducatis,& prout hic dicũt de agnato, *et vide in materia Loff. conſ.1.ſub num.71.*
31 *72.* † Vbi aliud ſuccedere in gradum aliud
32 ex perſona defuncti, *et ſub num.199.* † & ita non intrat vt repreſentans,cũ potius intret iure proprio, & nomine proprio *Rot. apud Fariu.par.1.dec.463.num.15.* Item nó poteſt inferri probario prædicta ex alio, quo vſus eſt fundamento Cuiac. dum dixit filium ſuccedere in genearchico,&in nouo: Nam quatenus in genearchico nulla erit differẽtia,quia,&idẽ in agnato admittit,quatenus verò in nouo, hoc nó facit ad rem,nec per-
33 tinet ad rex. † dum loquitur de paterno,& ita de antiquo,ſeù generarchico tantum nó de nouo. *& ita Oſaſc.dec.162.ſub num.5.poſt princ.verſ.& quia*, Vnde ratio applicata de nouo non intrat, vbi textus nihil de huiuſmodi pręſuppoſiro diſponit,& ita rario diuerſitatis erat conquirenda in caſu feudi generarchici,& hic præmendum, quod nó fecit Cuiac.
34 † *Ant. Cont.in meth.de feu.c.8. ad fin.prin. col.mihi. 5.fol.160.* idem dixit,quod ſcilicet hæreditas ſcindi non poſſit, cum hoc tranſiens, quod ad filium tota pertineat hæreditas, ad agnatos autem non ſemper perti-
35 near,quod nihil eſt † quia an quid ſit hæreditarium nec ne)non inſpicitur qualitas ſucceſſoris, ſed res ipſa, & ipſius rei conditio & natura,quæ ex perſona ſucceſſoris vt nó dependet,ita nec eius ex cauſa mutatur *l.2. §.ex his. ff.de verb. oblig. l.2.in fin.C.de fruct. & lit. expen. l. hæredem, & l. quod ipſis ff. de reg. iur. Surd. conſ. 221. num. 42. conſ. 222.*
36 *num. 14. & 15. lib.2.* † Iuraque.& actiones tàm actiuæ, quàm paſſiuę eędem manent, licet diuidantur ſi ſint plures hæredes,
37 *Menoch. conſ. 123. num. 28. lib.2.* † & à primordio tituli poſterior formatur euenrus, & obligatio hæredis eadem eſt numero cũ obligatione defuncti,nec propter aditioné reputatur diuerſa,vt latè hæc,& ſimilia exornat *Surd.in conſ.112.num.65.& ſeqq.lib.1.* Quare eodé morbo laborat Cont.ac Cuiac.
38 & vtraque ratio manca † Quemadmodum dictam rationem quod patre medio &c. in ſpecie reprobauit *Oſaſc. d.dec.162.ſub num. 6.paulo ante fin.vbi claudam dicit,& idem ſentit Syluan.in conſ. 30. num.24.quem ibi refert Oſaſc. et in eadem ſententia eſt Mar. de gen.et qual. feu.tit.1. ſub nu.32.ante fin.verſ.Agna-*
39 *tum* † Et quoad alia quod iure contractus hanc etiam reprobat *idem Oſaſc. ſub num.5. ſub princ.* vbi,&ſi prima facie vrgere videatur,attamen non multum ſtringere. *et etiam Syluan.conſ.30.ſub num.21.Bald.in l.qui ſe pa*
40 *tris*, † Vbi in ſpecie, & nominatim reijcit
41 *Bald.vt ſup.num.4.cit.* † Quem(licet eminẽtis ſcientiæ) aliquando tamen in feudis erraſſe *dixit Loffred.in parafr.feu.tit.de nat.ſucc. feu.col.3.ſub med. verſ. et hæc videtur ſenten-*
42 *tia.* † Et in propoſito fuit ſibi contrarius, *nã quod in l. qui ſe patris ſub nu. 28.in fin.C.vnd. lib.* dixit filium venire vt hæredem, alibi dixit vocem hæredis intelligi de hæredibus ſanguinis, ita quod non requiratur quod filius habeat ius, & nomen hæredis *nempè in tit.de eo qui ſibi, et hæred. ſuis maſc. etc. ſub num.6.et 7. in tract.de feu.*
43 † Regulam verò l. ex qua perſona: (ne aliquid intactum relinquatur) nó benè applicari conſtet ex eo, quia illa procedat quando lucrum quis capit iure hęreditario, non alio, *vt declarant Caſtr. & Corn.in l.fin.*
44 *§.in computatione C.de iur.delib.* † ideò legatarius poteſt venire cótra factum defuncti, à quo legati lucrum accepit *iuxta Caſtr. in l. cum à matre.num. 3. verſ.item ſi ſentiret. C.de rei vind. refert ac ſequitur his iuribus allatis Surd.conſ.237.num.22.23.lib.2.* Hoc autem an feudum competat iure hæreditario, id
45 ipſum eſt de quo diſputatur † Quare non benè intrar regula, quia non debet aſſumi pro verò id de quo principaliter diſputatur *Surd.dec.136. ſub num.2. ſub verſ. at ſi debeat cum ſimilib.*

Hæc ſatis ad confutationem rationum, ſcilicet filium non poſſe repudiata hæreditate feudum retinere, agnatum autem poſſe, ſeù quia filius veniat patre ſuo medio, iuncta regula, ex qua perſona quis lucrum capit, ſeù quod iure contractus, ſeù quia vt hæres.

Digitized by Google

CAP. SEPTIMVM.

De quinta ratione antiquorum ad tit. An agnat, &c. ob repreſentandum primum inueſtitum.

SVMMARIVM.

1 *Ratio quod repreſentetur primus acquirens ex Siluam proponitur.*

2 *Non repreſentatur primus, nec eius eſt hæres, qui non ſit hæres vltimi.*

3 *Quæ ratio verificatur in filio et agnato.* ſub eod.

4 *Sed reijcitur pariter hęc ratio cum fundamento, & 5.*

6 *Et reiecta etiam ab Ozas.*

7 *Sicut, & omnes aliæ rationes antiquorum nominatim reiecta per citatos.*

SIluan. *(omnibus reprobatis) aliam adduxit*
1 *in conſ. 30. num. 22. & 23.* † Cuius ſumma hæc eſt, neceſſe eſſe per quemlibet ſucceſſorem primum acquirentem repreſentari, id quod non contingeret ſi filio liceret repudiare hæreditatem feudum retinere, quia repreſentatio proprie non fit niſi per hæredem *vt num. 23.* Hæredem autem eſſe duplici modo contingere, vel immediate, quod obuenit in primo acquiſitoris ſucceſſore) vel mediate, quod in poſteriori-
2 bus † Qui propterea non erũt hæredes primi, nec eum repreſentabunt, niſi ſimul ſint & vltimi defuncti hæredes *per l. ſi ex patronis. 10. §. 1. ff. de bon. libert. l. fin. Cod. de inſt. & ſubſt. tex. rotundus in l. qui per ſucceſſionem. ff. de reg. iur.* quia rupto medio inter extrema impeditur deſcenſus, & aſcenſus. Non mirum igitur (inquit) ſi opus ſit filium ſe paternæ hęreditati immiſcere, ſi vult antiquum, & paternum feudum habere, & ſi feudum non aſſequatur abſtinendo, nam no repreſentando per abſtentionem interrũpit diſcurſum, ſeù continuationem, quæ eſſe debet a primo acquirente vſque in vltimum, qui hodie in eo prætendit ſucceſſionem, & per continuationem non interruptam eundem primum acquiſiorem repreſentare, & eius ſucceſſorem.

3 Nec † ſaltem mediatum mediante proprio genitore) vere actuque conſtitui. Eſt diuerſum in agnato, quandoquidem, & ipſe habet ſuos proprios progenitores, quos poteſt repreſentare, & hoc mediante, ad primum acquirentem ſurſum continuariue deuenire, eiuſq; ſucceſſorem eſſe, abſque eo quod egeat ſucceſſione defuncti, de quo propterea dicitur in tex. poſſe defuncti agnati repudiata hæreditate feudum retinere, hæc (in ſumma) fuit de ratione tit. An agnat. &c. Sylua. conſideratio.

4 † Quæ & ſi ſpecioſa appareat, de eius veritate tamẽ non parum dubitari continget. Nam vt vbi probatur pręſuppoſitum neceſſarię repreſentationis de primo parẽtę. in primum parentem reflectimur, cumque conſideramus, adhoc, vt ſciamus an tanquã de progenie ipſius feudi capaces reperiãtur *ad cap. 1. ſup. nu. 3. & ſeqq.* ipſe verò primus parens repreſentatione iſta non æget, nec deſcendentes ab eo, quare fruſtrà introducitur repreſentatio, vbi effectu caret, vt ple-
5 ne in caſu iſto. † Vnde aduerte ex neceſſitate, ex priuilegio eam fuiſſe inductam: quando? vbi id erat cum effectu aliquo *iuxta iura, & dicta in præced. cap. nu. 10. & cap. 5. nu. 47. & ſub 85. in duobus caſibus tantum, Mãtu. conſ. 49. lib. 2. Surd. conſ. 403. n. 53.* inter quos iſte non reperitur.

Deinde aduerte ad effectum odioſum, & intollerabilem, & ideò eò minoris facienda adinuentio iſta. Quid enim ſi delata hęreditas non eſſet filio, eò quod pater alium heredẽ inſtituiſſet, an amittet ſucceſſionem feudi quod non ſit hęres? & conſequenter quod propriè non repreſentet? quod interrumpatur continuatio? atqui hoc nihil abſurdius, *vt in cap. 27. per tot. oſtendetur.* Idem eſt in fideicommiſſo, vt linea durante vna, alteri non ſit aperta via, vt teſtator primus ab omnibus fideicommiſſarijs ſubinde vocatis recognoſcatur, *vt in præced. cap. nu. 11. & ſeqq.* An hæres aliquis, aut repreſentator aliquis, qui ſit hęres in ea fideicommiſſi ſucceſſione datur vel habetur? minimè vt c.
6 pręced. † *Merito hæc ratio fuit nominatim reiecta per Ozaſc. dec. 162. ſub num. 6. ad fin. iunc. etiam nu. 7.* licet exemplum de emphyteoſi non ſequar, cum idem debeat eſſe in ea, ac feudo, nũc nòn diſcutio ſed alibi *in cap. 26. num. 1. & ſeqq. per tot. & c. 16. num. 3.* vbi opportunius. In reliquis benedicit; & iſta ſufficiant de varijs rationibus *ad tit. An agnat. &c.* ex opinionibus hactenus Doctorum.
7 † Et quas non ſubſiſtere, vel earum aliquas repete *præcit. ad cap. 4. ſup. num. 51.* & alios qui vnam aut alteram tutam non putantes omnes ſimul accumulant vacillantes *vt c. 5. poſt princ. & num. 8. & ſub num. 35. & cap. 6. num. 28. & ſeqq. num. 34. & ſeqq. hoc cap. in princ. & etiam hic num. 6.*

CAP. OCTAVVM

De vltima ratione tit. An agnat. &c. quoad feudum capiat filius à patre non, non agnatus ab agnato. Secundum Auctorem.

SVMMARIVM.

1 *Ratio noua ad tit. An agnat. &c. proponitur.*
2 *Hæreditas eſt indiuidua & ſcindi non poteſt.*
3 *Feudo eſt adeo annexa hæreditas vt ab ea ſeparari non poſſit.*
4 *Priuatus poteſtate conſequendi vniuerſale, priuatur etiam poteſtate conſequendi particularia.*
5 *diuerſa ratio et diuerſa iura in agnato.*
6 *Hæreditaria qualitas euitatur oſtenſo alio titulo aut iure.*
7 *Nemo poteſt cogi alienam hæreditatem adire, & eius quod proprio iure ſpectat ſe priuare.*
8 *Nec ex capite honeſtatis, gratitudinis aut antydoralis obligationis, & cur.*
9 *Veritas non quærit angulos.*
10 *Ad collendam anxiam vel moroſam dubitationem aliquando etiam clara magis magiſque exprimenda.*

1 MIhi † diutius cogitanti nulla alia, quę
ſatis congruere videretur textui An
agnat. &c. ratio occurrit, quàm huiuſmodi,
ſcilicet, ideo caue de cauſa non poſſe filiũ
repudiata hæreditate patris ſui feudum retinere,
ſed aut vtrunq, aut neutrum: Agnatum
verò poſſe.

Quia quilibet filius à proprio parẽte capit
feudũ per viam ſucceſſionis, ac vt quid
eius ipſius hæreditarium: vt latius cap. ſeq.
2 oſtendam, vbi referuo: † vnde ſuccedunt
axiomata; ſucceſſionem eſſe in vniuerſum
ius defuncti, ſucceſſionem ſeu hæreditatem
ſcindi vel diuidi non poſſe, nec hęreditatem
à beneficio nec beneficium ab hæreditate
ſeparari: notiſſima iuris principia. *ex l. 1. &
ſeqq. ff. de acq. vel omiſſ. hæred. ex eod. tex. noſtro: & ex interpretibus ipſis iam ad hoc relatis
ſupra cap. 6. nu. 3. 7. 9. 25. 34. 43. & ſeqq. quibus
a de Cald. de nomin. Emphyt. quæſt. 7. ſub
3 num. 43. Meno. conſ. 202. ſub num. 66. 67.* † *vbi
(ad literam) filium debere eſſe hæredem, ex quo
adeo feudo, eſt hæreditas patris morientis annexa,
vt à feudo ipſo ſeparari non poſſit, & ſi ab
hæreditate filius ſe abſtineat, etiam feudo carere
4 debeat. hæc Menoch.* † & rectè, nam qui priuatur
poteſtate conſequẽdi vniuerſale, ſub
quo particularia continentur, videtur priuari
potentia conſequendi ipſa particularia
in eo vniuerſali contenta *vt ait tex. in puncto
hæreditatis) in l. ſi quis cum totum. 7. in princ. et
in fin. ff. de excep. rei iud. Alex. conſ. 16. ſub nu.
1. lib. 1.*

5 † Contraria omnia antedicta in agnato,
nam nec capit feudum ab altero Agnato
prædefuncto, nec tamquam iuris eiuſdem
ſucceſſor, ſed feudum capit, & ad feudum
admittitur vt in ius proprium, ex titulo, &
iure proprio, abſque adminiculo ſucceſſionis
alicuius hæreditariæ in iuribus, & bonis
eiuſdem defuncti agnati, vt hanc doctrinã
ad cap. x. referuo infra plenius diſcutiendã,
& veriſſimam commonſtrandam.

Vnde ſuccedunt alia iura (iuribus (occaſione
filij mox adductis) ex diametro cõtraria,
vnde, & ius contrarium prorſus
iuxta tit. noſtrum quod ſcilicet Agnatus
poſſit Agnati defuncti hæreditatem repu-
6 diare, & feudum retinere. † Indubitati enim
iuris eſt, Titulum Iuſue particulare excludere
hęreditarium, & qui habet titulum aut
ius particulare, non tenetur ex titulo hæreditario,
nec ad aliqua onera hæreditaria,
*l. 1. & ibi bal. & alij & l. 2. C. de repud. hered.
Maſc. de probat. concl. 45. nu. 29. & 30. per me
dec. Lucenſ. 31. ſub num. 5. & ad infra cap. 18.
num. 25. 26. vbi referre an quid iure hereditario
7 competat an proprio, &c. vt ibi.* † Nec vlla iuris
aut æquitatis ratio ſuadet, quod quis hęreditatem
adire, oneraq, alterius ſubire cõpellatur
*l. §. Neceſſarij verò. verſ. ſed hic prætor.
& §. extraneis. Inſtit. de hæred. qual. & diff.
l. is poteſt, 18. rubr. ipſa, & tot. tit. ff. de acq. vel
omiſſ. hæred.* Indeque in damnum aliud manifeſtum
incidere, vt quis tituli, & iuris proprij
beneficio expolietur *ad l. ſcimus. per tot.
& in §. & ſi præfatam. ibiq; docto. C. de Iure delib.
Concordat (vt ſolet) feudalis context. noſter.
ibi, & in illis verbis.* Nec de debito hæreditario
aliquid feudi nomine, ſoluere co-
8 gitur. † Nec honeſtatis quidem aliqua ſupereſt
cauſa, putà gratitudinis, aut antydoralis
alicuius obligationis *ex l. ſed, & ſi lege.
§. conſuluit. de pet. hæred.* ſi quidem, vltrà qđ
hæc ſi adeſſent, non præſtarent hanc coactionem
adeundi hæreditatem alienam;
Quantò minus in præſenti ſpecie, vbi tantum
abeſt, quod agnatus ſuperſtes habeat in
quo ab agnato defũcto in aliquo recognoſcat
feudum, vt quinimò ex aduerſo damnũ,
& præiudicium manifeſtum, quatenus hic
Agnatus hodie ſucceſſor, quãdiù alter mox
prædefunctus relicto feudo vixit, & durauit
linea eius tota, tandiù commodorum, &
honorum eiuſdem feudi expers fuit, & priuatus
manſit, *vt plenius ad d. cap. 10. infra.*
iſtiuſmodi elucidantur.

Ex

Ex quibus putem rationem eiuſdemque diuerſitatem inter filium, & agnatum, & explicatam, & iuribus ſatis ſufficienter fundatam: eoque magis ac magis corroboratã, quod palpabilia, & in propatulo ſint iura
9 ex infallibili dicto.†

Veritas non quærit angulos.

Verum poſt opiniones traditionesue ex aduerſo tàm antiquatas, hic ſiſtẽdum operepretium non exiſtimauimus; ad vleriores maioresque demonſtrationes iudicauimus accedendum, nam, & in claris† etiam
10 plerumque in magis magisq; exprimendo elaborandum, ad anxiam ad vel nuroſam dubitationem tollendam *vt latè per nos dec. ſlor.46 num. 12. & ſeqq.* & id eſt quod in ſequentibus proſecuturi ſumus. Non ſine maximis vtilitatibus: vt quileget, intelliget, & forte guſtabit.

CAP. NONVM.

De filio vti ſuccedente in ius patris.

SVMMARIVM.

1 *Feudum eſſe de iure paterno, quod in ius patris ſuccedatur, & quod ſit de bonis patris, ſeu quod ſit qiud hæreditarium eadem ſunt.*
2 *Hęreditas eſt quid vniuerſale, omnia iura defũcti complectens.*
3 *Siue iura ſiuè corpora ſint.*
4 *Probatur ex text. feudalib. quod in feudum, vt in ius patris ſuccedatur, et ſeqq.*
5 *Genitiuus ſignificat dominium propriè, ſeu poſſeſſionem.6.et 7.*
8 *Seu originem, ſeu cauſam efficintem, et ſtat effectiuè, et 9.*
10 *Verba tex.* in ius patris, in bonis patris, *non fruſtra appoſita.*
11 *Paternum feudum, ideſt à patre obueniens.*
12 *Seu prouenieus ex prouiſione paterna.*
Feudum acquiritur inueſtitura, et ſucceſſione, quod explicatur ſub eod. *et ſub 17.*
13 *Succeſſor de ſingulari, ſed propriè de Vniuerſali intelligitur, et 16.*
14 *Actiuè, et paſſiuè in feudis, tàm quoad Inueſtitorem, quàm quoad inueſtitum.*
15 *Succeſſio ius Vniuerſum indicat, ſicut hæreditas.*
17 *Intelligitur tàm ex teſtamento quàm ab inteſtato.*
Feudum venit petitio ne hæreditatis. ſub eod.
Verbum ſucceſſionis *importat ſucceſſionem legalem* ſub eod.
Aditionis neceſſitas importat quod feudum ſit quid hæreditarium ſub eod. *et 21.*
18 *Quando duo competunt per refutationem vnius non tollitur aliud.*
19 *Proprium dicitur quod ſit nomine proprio, non vt alius.*
20 *Secus ſi vt alius.*
Ex pacto cum interfectione patris per filium no infertur ad aditionem, ex quo fecit tanquam filius, ad quem ſpectat vindicare ſanguinem ſuum, non tanquam hæres ſub eod.
21 *Eo ipſo quod filius conſequitur feudum vt hæres, ergò feudum eſt hæreditarium, et 22.*
23 *Ab ordine titulorum arguitur quod feudum ſit hæreditarium quid.*
24 *A ſerie titulorum, ſumi poteſt argumentum.*
26 *Feudum eſſe quid hæreditarium auctoritate etiã doctõ. comprobatur 26. et ſeqq. 40. et 41.* Glo. fi. in l. item. videndũ. 18. §. fi. de pet. hæred. *explicatur. 25. 26. 27.*
26 *Loquitur de feudo propria, reiecto contrario intellectu.*
27 *Bene qui cenſuerunt feudum eſſe qd annexũ hæreditati inter deſcendentes, licet eſſe deſinat inter agnatos. et 28.*
29 *Eſt feudum de hæreditate, et venit petitione hæreditatis.*
30 *feudum tranſmittitur iure hæreditario, niſi inter liberos.*
31 *Feudum cohæret hæreditati.*
32 *Feudum reſpectu filij hæreditarium non reſpectu agnati.*
33 *Feudum inſpecta origine hæreditarium.*
34 *Reprobatur opinio quod poſt primum acquirẽtis ſucceſſorem deſinat eſſe hæreditarium.*
35 *Omnes mediati, et immediati ſunt hæredes, et eodem iure cenſentur.*
36 *Qualitas hæreditaria continuat in hæredem hæredis.*
An hæres hæredis teneatur factum defuncti approbare ſub eod.
37 *Adita hæreditas non eſt amplius hæreditas.*
38 *Contra quod dici poſsit hæreditas.*
39 *Ideo amittit nomen hæreditatis, quia fit vnitũ patrimonium.*

QVod hęreditas ſcindi nõ poſſit, quod in vniuerſum Ius ſuccedendum ſit, Hæc omnia plana ſunt Verùm difficultas eſſe videtur in probando aſſumpto, quod
1 in feudũ ſuccedatur vt in ius patris† Quod idem eſt ac dicere feudum eſſe de iure paterno, & ſucceſſiuè de hęreditate patris, ſeù quid hæreditarium patris, ſeù de bonis patris *ad tex. in l. 1. §. hæc actio. ff. quæ in fraud.*
2 *patron.* † prout hæreditas eſt quid vniuerſale, omne id quod erat inter bona, vel iura defuncti tempore mortis cõplectens *iuxt. l. 1. ff. de rei vind. l. 4. et ibi not. ff. de petit. hęred. l. 2. C. de bon. quæ lib. Alex. conſ. 49. num. 1. et*
3 *4. lib. 3. aliàs conſ. 21. vol. 6.* † Siue iura ſiue

cor-

Digitized by Google

corpora ſint, *ait, l. item videndum. 18. §. fin. de pet. hęred. et ad Loffred. in materia feudi conſ. 1. ſub num. 59. et ſub num. 72. et ſub num. 84. ibi, et ſic cum ſuccedat in Vniuerſum Ius, recipit vſum Iuris eius, quod prius erat formatum.*

4 † Ceſſet tamen difficultas, quæ hactenus turbauit, & intret facilitas vel ex textibus ipſis, & ecce *cap. ſi quis miles tit. Conſtit. feud.* in illis verbis, *In beneficium aui, in patris vicē ſuccedit, et ſi fratrem reliquerit in beneficium patris ipſe ſuccedit.* Item ecce *tit. de eo qui ſibi vel hęred. ſuis, etc.* in illis verb. fęminis verò, totam ſui patris partem ſibi defendentibus &c. Hiſce vt vides; locis verba non ſtant abſolutè, ſed cum genitiuo in beneficium,
5 in partem aui patris, &c. † Qui quidem genitiuus ſignificat dominium *Bart. in rubr. de non. op. nunc. et ibi Socin. num. 61. Alex. num. 6. Ruin. col. 4. dec. noſtr. flor. 71. nu. 11. Surd. dec.*
6 *129. num. 8. et 9.* † Vbi ſeu dominium ſeu poſſeſſionem, & licet varie accipiatur, *vt*
7 *per Alba. conſ. 769. num. 100. lib 4.* † Tamen propriè importat Dominium *Surd. conſ.*
8 *313. num. 81. in fi. et num. 82. 83.* † Item originem, & cauſam efficientem *conſ. 429. nu.*
9 *11. 12. 13. Alex. conſ. 125. num. 8. lib. 7.* † Et ſtat effectiuè *d. noſtr. dec. flor. 71. numer. 31.* Vtrauis ex iſtis duabus ſignificationibus applicetur, patet quod recognoſcendus ſit pater à filio in eo iure quod vel fuit patris, vel quod à patre effectiuè in filium transmigrauit, prout, & hoc ipſum probatur *tex. feudali in tit. de ſucceſ. fratr. §. his verò deficiētibus ibi, quod ita intelligēdū eſt, ſi feudū ſit paternū, hoc eſt ſi fuit illius parētis, qui ejus fuit agnationis cōmunis.* Nā verba, *ſi fuit illius parentis,* importare dominium patet per ſeſe, non ſecus, ac cū dico hoc meū eſt *ad l. id quod noſtrum. ff. de reg. iur.* hoc eſt Petri Ioannis, &c. quibus caſibus genitiuus nil aliud poteſt importare, quam notam Dominij, ergo cum tex. ipſo
10 ſumus in claris. † Quare in materia feudi adiectionem *patris in ius patris, in bonis patris* fruſtrà non cenſeri appoſitam, & denotare ius, dominium, bona, feudum eſſe patris apparet *ex dictis Loffred. in paraph. feud. ad tit. de Inueſt. de re al. fact. ad verſ. Vel danda militia fratri minori. fol. mihi 22. col. 3. ſub princ. et fol. 23. col. 1. ferè per tot. ab initio col. vſque ad verſ. non obſtat incluſiuè, et in conſ. 1.*
11 *ſub num. 72. 73.* † Vbi paternum feudum, ideſt à patre obueniens, & in eius defuncti
12 bonis repertum † *Egregiè Oſaſc. in dec. 23. ſub num. 49. verſ. ſextum.* Vbi clarè venire ex prouiſione paterna *per tex. in tit. de feu. Marcb.* ibi, *per Inueſtituram patris, et Aui, et allegat concordantes pleniſſimè Piſtor. quaeſt. iur. lib. 2. q. 13. per tot. q. 4. n. 49. et ad q. 7. num. 54. et ad tit. de ſucceſſ. feu. in princ. ibi, loco ſui patris.*

Item quod feudum contineat Ius defuncti tanquam hæreditarium quid, probatur *ex alio tex. in tit. de feud. cogn. in fin. dum ibi legitur,* feudum Inueſtitura, & ſucceſſione abſolutè, ergo de vniuerſali, nam quicquid etiam de ſingulari intelligatur, *vt infr. cap.*
13 *16. n. fin.* † tamen propriè de vniuerſali accipitur, *vt probatur ex l. fluminum. 24. §. adijcitur. ff. de damn. infec.* Vbi ſucceſſores autē non ſolum, qui in vniuerſa bona ſuccedūt, ſed, & hi, qui in rei tantum dominium ſucceſſerint his verbis continentur, quibus verbis minus dubitabile eſſe de vniuerſali, quā de ſingulari indicatur *l. quædam. §. nihil vbi Alex. not. et §. is autem. ff. de eden. Celſ. Hugo in conſ. 100. ſub numer. 8. et in term. feudi in conſ.*
14 *120. ſub num. 24.* † Idque actiuè, & paſſiuè tàm quoad inueſtitū quàm quoad Inueſtitorem *ex tex. in tit. qui ſucceſſ. tenean. in illis verbis, Inueſtitor, et inueſtitoris hæredes, etc. quē tex. ibid. allegat Celſ. Hugo.* Cum ergò, & ſucceſſione hac vniuerſali feudum acquiratur *ſecundum prædicta, quibus addo infra cap. 15. num. 35. et cap. 23. num. 33. et ſeqq.* fit vt in ea inſit tanquam contentum in continente, & ideò de ſucceſſione ſeù de hæreditate eſſe dicatur feudum, & etiam de ſucceſſione vniuerſaliter ac prout ſignificat ius vni-
15 uerſum † ſicut hæreditas *Loffred. conſ. 1. in*
16 *fine.* † Vniuerſaliter, & ſingulariter, vt genus de qualibet ſua ſpecie verificetur, *vt ait Claud. Seyſel. ad l. gallus §. etiamſi pater. num.*
17 *11. ff. de lib. et poſt etc.* † Ex teſtamēto, vel ab inteſtato, prout quid tranſiens cum vniuerſitate, vnde venit feudum petitione hæreditatis *ita Bald. tit. de ſucceſſ. feu. num. 5. verſ. vel dic.* in qua vltima opinione videtur reſidere (quicquid dixiſſet prius, quod nec ex teſtamento, nec ab inteſtato, ſed iure ſucceſſorio feudorum) & benè, aliàs enim eſſet deſtruere tex. qui ſucceſſione, ait etiam acquiri feudum ſimpliciter, ergò etiam ſimpliciter, intelligendus, & non reſtringendus ad aliquod Ius particulare feudorum, de quo nec cōſtat, & ſic male qui Bald. pro contraria opinione citauerūt, *vt Capic. dec. 97. ſub num. 1. Regens Lanar. in repetit. tit. de ſucceſſ. feu. num. 39.* Adde quod verbum *ſucceſſionis* importat ſucceſſionem legalem, & de iure communi, ſcilicet ex teſtamento, ſi filij hæredes inſtituantur, vel ab inteſtato, ſi non factum teſtamentū, *vt plenè Caſanat. conſ. 45. num. 1. & ſub 2. 3. & ſeqq. & num. 42. & 54. verſ. ex quibus erg. etc. vt ibidem num.* 203. vbi id eſſe de proprietate verbi, & ideò de ſucceſſione legali teſtamentaria, vel ab inteſtato, non de alia.

Demum conuincitur hoc ipſum *ex tex. tit. An Agnat. &c. & alio tex. conſimili in tit. de Capit. qui Cur. vend. §. filius,* qui tex. cum

ambo

Google

ambo velint aditionem eſſe in filio vt feu-
dum conſequi poſſit,hoc ſignum eſt ineui-
tabis neceſſitatis quod feudum ſit quid hę-
reditarium, quia ſi eſſet quid diuerſum ab
hæreditate, & non proprie hæreditarium,
repudiata hæreditate non cenſeretur repu-
18 diatum & ipſum feudum, † cum quando
duo mihi competunt,per refutationē vnius
non tollitur aliud *vt per Alex. & alios in l.
ſimus. C.de Iur.de lib. & in term. feudi ita dicit
Grat.reſp.4.num. 45. & adde ſub nu.44.ante
lib.1. Natt. conſ. 507. nu.35. Bald.in l. gene-
raliter.§.in his.C.de ſecund.nupt.per hunc tex.
& per tex.auth. hæres. C.eod.& ad ſup.cap.6.
num.24.*

19 † Ac, vt proprium dicitur id quod facit
pater aut filius, vt patér aut filius, non
vt alius,& ideò ſi filius feciſſet pactum cum
interfectore patris, non proptereà videre-
tur adire, ex quo fecit tanquam filius, ad
quem ſpectat vindicare ſanguinem ſuum,
non tanquam hæres, *vt in l. pro hærede.§. ſi
ſepulchri, & in l. ſi quis non quaſi,& ibi not.ff.
de acquir.hæred.* Mātua *ſingul.ſeu Apophteg.*
20 148.† Ità è conuerſo non proprium,ſed vt
alterius, ſeù hæreditarium erit id quod fa-
cit pater vel filius,non vt talis, ſed vt hęres
quo acto aditio hæreditatis induceretur,
qua verificata in feudo,& feudum,eſſe hæ-
reditarium.& ex ipſa feudi acceptione adi-
tionem induci concludendum eſt *Grat. in*
21 *ſpecie d.reſp.4.nu.47.lib.1.*† Et eo ipſo quod
filius habiturus eſt feudum, vt hæres, ergò
hæreditarium eſſe feudum infert, *& dicit,
Loffr. conſ.1.ſub num.145.circa princ.& ſub
num.167.ſub princ.& ad Roſent.in Synop.feu.*
22 *cap.2. concl.33.ſub num.26.* † Vbi qui feu-
dum abſque hæreditate obtineri poſſe aſ-
ſerunt, qualitatem hæreditariam negant,
ergò à contrariò, ſi abſque ea obtineri non
poſſit(*vt ex textibus præfat*) affirmant ean-
dem.

23 † Et idem colligitur ab ordine titulorū,
poſteaquam,*& tit.an Agnat.&c.& d.§.filius
de Capit. quicur. vend.* apparent interſerti
inter titulos concernentes affinitatem, ſeù
connexionem,aut demum materiam feudi
communem cum allodio, *vt ſup.c.3.viſum
eſt in continuatione tit. 41.2.lib. vſus feu.eum
tit.ſeqq.*quò poteſt (ne idem ſæpius repeta-
24 tur)recurri. † A ſerie verò ſeù colligatione
titulorum ſumi poſſe eius quod dicitur ar-
gumentum,vel indicium *patet ex Surd.conſ.
163.nu.12. & ſeqq.conſ.402.nu.18.Menoch.
de recup. poſſ. rem.15.ſub num.108.Eucrard.
in loc.legalib.rubr.ab ordine rubr.& apud feu-
diſtas Iſern. ad tit.qui ſucceſſ. tene. col. 14.ibi,
item attende.verſ. ſi dicatur. ſub numer.12.&
Loffred.conſ.1.ſub num.84.*

Hactenus ex textibus,& eorum occaſio-
ne probatum putamus in feudum ſuccedi
per filium, vt in ius defuncti, & proptereà
quid hæreditaris eſſe feudum ſatis luculen-
25 ter † Nec auctoritate etiam Doctorum no-
ſtrorū omnino caremus, *in primis ſeſe offert.
glo.fin.in l.item videndum.18.§ fin.ff.de petit.
hæred.* quę non loquitur de feudo,quod hę-
reditarium appellant, ſed loquitur de feu-
do proprio, vt patet, quatenus ex domini
beneficio haberi concedit, maſculum tan-
tum admittit, fęminam excludit, agnatum
complectitur,quæ ſoli feudo propriò con-
ueniunt; nec quod dicat, iure hæreditario
non haberi, per hoc voluit dicere, quod
feudum non eſſet quid hæreditarium,cum
poſſint hęc ſimul ſtare,& quod quid ſit hę-
reditarium, & quod tamen iure hæredita-
rio non capiatur *vt in cap.17.num.8.& ſeqq.
in fin.*

26 † Quare decepti ſunt quotquot dictam
glo.de feudo hæreditario loquentem non
de proprio ac (vt ipſi vocant) ex pacto, &
prouidentia induxerunt, *vt Iſern. ad tit. qui
ſucceſſ.feu.dar.tene.col. fin. Capyc.de gen.&
qual.feu.tit.1.ſub num.12. ſub verſ.alia ratio
fuit aſſignata. Loffred. conſ.14.num.6.Bart.in
l.vt iuriſiurandi. §. ſi liberi. ff. de oper. libert.*
27 † Et melius qui indiſtinctè,& abſolute feu-
dum intellexerunt tanquam ius quoddam
hæreditati annexum, & in hæreditate re-
pertum, *vt allegata d.glo.fin.per Bald.ad tit.
An Agnat. &c.num.12. Caccialup.in tract.de
feu.cognit.par.5.ſub nu.29.fol.mihi 73.Natt.
conſ.127.in fin.Surd.conſ.63.num.19.* quibus
locis negatur eſſe liberè hæreditarium, &
rectè,quia alioquin tranſiret ad omnes hæ-
redes extraneos, quod eſt contra naturam
feudi,vel agnatus non poſſet admitti niſi vt
hæres, quod tamen eſſet contra tex. noſtrū
28 † Non negatur tamen quin ſit hęreditariū,
ſeù annexum hæreditati, quia ita eſt, tanti-
ſper,dum deſcendens aſcendenti, ſuccedit
filius patri,ſicut eſſe deſinit, vbi agnatus,&
tranſuerſalis *ad eund. Bal.egregie in d tit. An
Agnat.&c.ſub numer.6.verſ.feudum ergo re-
manet in bonis hæreditariis &c.vt ibi,& adhuc
idem Bald.in l.qui ſe patris. ſub nu.28.C.vnd.*
29 *lib.* † Vbi quod feudum eſt de hæreditate,
& venit in petitione hæreditatis,*& in conſ.*
30 249. *ante num. 1. lib. 2.* † Vbi feudum non
tranſmitti iure hæreditario niſi ad liberos,
31 † Et feudum cohęrere hæreditati. *Mantic.de
tac.& ambig.lib.22.tit.18.ſub num.17.par.2.*
32 † Et reſpectu filij eſſe hæreditarium, quic-
quid non ſit reſpectu agnati *dicit Menoch.
conſ.202.num.66. & ſeqq. lib.3.* qui licet lo-
quatur in feudo cum clauſula pro ſe, & hę-
redibus, allegat tamen tex. noſtrum,quem
loqui de feudo proprio *ſupra cap. 1.nu. 22.
& ſeqq.iam oſtendimus.*

† De-

33 † Demum ſaltem in ſui origine, & hac
inſpecta, feudum eſſe quid hæreditarium,
ita quod in primi acquirentis ſit hæredita-
te *benè dixit Gayl.obſ.154.numer.19.lib.2.&
probatur ex Iſern.ad tit.noſtr.ſub num.6.verſ.*
34 *hæres iuncta addit. lit. A.* † Male in eo vbi
primo acquirenti ſemel ſucceſſum eſt,
deſinere eſſe hæreditarium, quia non debet
feudum vno iure cenſeri in primo ſucceſ-
ſore,& diuerſo in alijs ſucceſſoribus, *vt ait
Loffred.in paraphr.ad tit.An Agnat.&c.In §.
et licet col. 3.ſub verſ.ſed aduerte. ad med.col.
fo.44.et eſt trita reg.iur.in l.qui per ſucceſſionẽ.
ff. de reg. iur. quam ad materiam adducit id.
Loffred.in conſ.1.ſub num.170.iunc.num.an-
teced. et ſeqq. et ſub num.16.et ſeqq. et plenè
Cephal. conſ. 393.num. 59.et ſeqq. num.138.*
35 *et ſeqq.* † Vbi omnes,& mediatos,& imme-
diatos hæredes,eſſe defuncti hæredes verè,
& proprie,& vnica determinatione cenſe-
ri.*Menoch.conſ.89.numer.128.vſque ad 136.
conſ.106.ſub num.209.et ſeqq.lib.2. Bertran.
conſ.26. vol.3.* & ad propoſitum facit vera
opinio modernorum temporibus *Iſern. vt
apud eund. hic ſub num.2.et ſua num 4. Paulò
ante fin. iunct. Loffred. in paraph. ad hunc tit.
An.Agnat. §. vbi verò verſ.ſubdit. tamen fo.*
36 43.† Et illam qualitatem hæreditariam cõ-
tinuare in hæredem hæredis dixit nomina-
tim *Loffred.d. conſ. 1. num. 173.* at an hæres
hæredis poſſit contrà feudum defuncti ve-
nire *vide optimam diſtinctionem caſuum apud
preclariſſ. D. Bellon. conſ.55.num.50.et ſeqq.
latè cui tamen iunge Teſ.q.for.23.num.3.6.et
ſeqq.lib.3.vbi in ead. cauſa in qua conſuluit D.
Praeſ.Bellon*.ponit idem axioma,& declara-
tiones.
37 † Nec obſtat quod adita hęreditas, iam
non ſit hæreditas, *vt notat in l.1.§.veteres.ff.
de acquir.poſſ.l.per hæreditarium.ff.de acquir.
rer.dom.l hęres per ſeruum.ff.de acquir.hæred.
quæ Iura adducit Alex.in conſ.49.ſub num.3.
lib.3.et alios doct. affero in dec.luc.64.num.3.*
38 *in dec.flor.44.numer. 2.* † Quia reſpondetur
primò quod imò poteſt appellari, & dici
hæreditas etiam poſt aditam hęreditatem
*l.fin.§.ſin autem in ſecunda verſ.Hęreditati Cu-
ratorem dari ff.de petit.hæred. ſaltem largè,vt
ait Alex.d.conſ.49.ſub num.fin. Iaſ.conſ.204.
in fin.lib.2.Rip.in l.qui Romę.ff.de verb.oblig.*
39 *allegati in add. ad ipſum Alex.* † Item reſpõ-
detur retorquendo obiectum, quia ideò
amittit nomen hęreditatis, quia fit vnicum,
& proprium patrimonium filij, vel alterius
ſucceſſoris, *vt dico in d.dec.luc.64.d.n.3.* ergo
ſi primi acquiſitoris feudi hęreditas,& feu-
dum facta ſunt vnicum patrimonium pri-
mi ſucceſſoris, in quo conceditur neceſſitas
adeundæ hęreditatis, iam hoc ipſum patri-
monium, hoc ipſum ius ſemel vnitum, eo-
dem modo tranſire neceſſe eſt in alium etiã
huius ipſius ſucceſſorem, & in omnes ſub-
inde alios deſcendentes,& ita erit impoſſi-
bile dare caſum quin feudum ſit coniunctũ
Iuri,& patrimonio vltimi defuncti, ſemper-
que verum erit intrare connexionem,& in-
diuiduitatem vnius cum altero, quouſque
in totum diſſoluatur hæc vnio, quod non
poteſt contingere, niſi quando ob in
capacitatem hęredis feudi non capacis,
feudum vel omnino ceſſat putà ſi cadu-
catum redeat ad Dominum, vel ſi non om-
ninò ceſſet, ad alium tamen alio iure, quam
ex iure defuncti deuoluatur, putà ad Agna-
tum, *de quo in cap. ſeq. erit proprius locus*,&
ex cuius oppoſito magis eluceſcet id quod
dicimus deſcendentem aſcendenti defun-
cto ſuccedere, vt in Ius ipſius, & feudum
quid hæreditarium eſſe, & reliqua antedi-
cta,& alterius poſtea infra (difficultatibus
omnibus, & ſcrupulis ſublatis, cum ratione
ipſa præmanibus,& diſtinctis caſibus) veri-
tas iſta intelligetur. Interim tenuis iſta, &
qualis qualis ſufficiat pręcognitio, ne reiũ,
quę maxima eſt, ſarragine in ipſo ſtatim ini
tio obruamur. Et adde his aliud fundamen-
tum *infra cap.51.de exhęredatione verſ.dicunt
primo ſub num.18.et ſeqq. Et Piſtor.in pluribus*
40 *locis quæſt.iur.q.16.* † Vbi *num.25.* ait, mani-
feſtum eſſe ius filiorum in feudo ita eſſe cõ-
nexum Iuri paterno,& ab eodem depende-
re, vt ad quem tranſit ius patris, ad eundem
etiam ius filiorum diſſoluatur. *et quæſt. 13.*
41 *ſub num. 73.* † Vbi filijs feudum à Patre ca-
pere, eidemque acceptum referre,& imme-
diatè ſuccedere ait, *et alijs locis paſſim. Cald.
et Menoch.iam cit.cap.8.ſub num.1.et 2.*

CAP. DECIMVM.

De ſucceſſione agnati.

SVMMARIVM.

1 *Agnatus non recognoſcit feudum ab vltimo de-
functo, qui nemo totum contrarium, quia qui-
nimo hactenus fuit per eum priuatus commo-
do, & ſucceſſione feudi.*
2 *Id quod ex propoſitione caſus ad oculum oſten-
ditur, & ſeqq.*
4 *Renunciatio in diuiſione fratrum non inducit
omnimodam excluſionem ſed ſuſpendit ſuc-
ceſſionem renunciantis, dum viuit is, cui fuit
renunciatum.*
5 *Agnatus recognoſcit feudum à ſuis genitoribus.*
6 *Vnde feudum ad agnatum reuerti dicitur.*
7 *Idem importans quod reditum ad ius anterius
noſtrum, at interim ſuſpenſum vel amiſſum,
& 8.*

9 Ver-

9 *Verbum (reuertatur) importat etiam tranſlationem ipſo iure.*

10 *Feudum reuerſum pro eodem reputatur , quia actus reuerſionis regulatur à primitiuo.*

11 *Nec mutatur natura , ſed dicitur eadem res tũ prima.*

12 *Agnati redeunt ad feudum exemplo poſtliminij num.14.& 15.*

14 *Filia ad tempus excluſa redit ad iura ſua.*

15 *Proprietarius mortuo vſufructuario non ex ſuc ceſſione, ſed iure conſolidationis ad vſumfructum reuertitur.*

16 *Vendito ex voluntate creditoris pignore [ſi ab emptione diſcedatur] vt debitori, ita & creditori ius reſtituitur.*

17 *Legatum ad tempus finito tempore remeat ad haredem.*

18 *Sic in pacto legis Commiſſoria vel adiectionis in diem.*

19 *Feudum caducatum reuertitur ad dominum nõ ſucceſſione, ſed conſolidatione, vel deuolutione num.20.et 21.*

22 *Seu reuerſiane, ſic et in feudo quoad agnatum. Non intrat quoad agnatum , quod feudum veniat petitione hareditatis, et ratio.* ſub eod.

24 *Paterna paternis materna maternis deferuntur inſpecta origine, et à quo deriuarunt bona. Tota vna linea extincta , fit tranſitus in aliam abſque iure ſeu nomine hareditario.* ſub eod.

24 *In agnato verificatur, quod à genere habeat non in filio.*

25 *Argumentum deſumi non poteſt à iure agnatorum in feuda paterno ad ius filiorum in feudo nouo , nam agnatis ius intelligitur quaſitum ex contractu primi acquirentis , filijs verò ex iure patris proximè defuncti.*

26 *Cuilibet agnatus ex prima conceſſione ſuo quodam proprio iure, ordine ſucceſſiuo ſuccedit.*

1 QVod † verò pertinet ad Agnatum; ſup-
ponendum eſt tantum abeſſe , quod
ad feudum ipſe admittatur ex iure , ſeù vt in
jus proximi defuncti Agnati , vt quinimo
fuerit per eum , & ex eius linea hactenus à
feudi acquiſitione, & ſucceſſione excluſus,
& ſi hodie admittitur , id fit quia capax eſt
feudi ex alio, ſcilicet , quia ſit vnus de deſ-
cendentibus à primo ſtipite , ex diuerſa ta-
men linea, ab linea vltimi defuncti, vnde fit
vt alio iure ſuccedat , & ex à ſuis proprijs
progenitoribus dimetito, non ex iure dicti
proximè defuncti Agnati , cui nullas habet
gratias.
2 † Id verò vt manibus tangatur , finge hu-
iuſmodi caſum , filios ſcilicet primos feudi
ſucceſſores duos extitiſſe , Titium , & ſem-
pronium, qui ita diuiſerint hereditatem pa-
ternam, vt Titio obtigerit totum allodium,
ſempronio verò totum feudum: Hic primò
aduerte quod tantiſper dum viuet Sem-
pronius qui feudum habuit , & ipſius deſ-
cendentes ipſi ſoli admittentur ad feudum
excluſo Titio , & eius deſcendentibus , &
linea ipſius tota , fac verò dictum Sempro-
nium, & eius deſcendentes ſeù lineam totã
deficere ſuperſtite Titio filio qui Allodium
habuit, aut aliquo deſcendente ab eo an hic
3 ſuccedet in feudo? ſuccedet, † & quidem ex
eo quia quãdo feudum vel totum , vel quę-
libet pars eius peruenit quoquomodo ad al-
terum ex fratribus feudi capacibus , quia ex
communi ſtipitè deſcenderint , ineſt ſem-
per tacita quędam conditio , quod eo ad
quem peruenit feudum aut pars feudi de-
cedente cum tota linea in alterum fratrem,
aut ab eo deſcendẽtes ſuperſtites reincidat,
4 ſeù reuertatur, † nam hic actus inter fratres
non habet vim renunciationis totalis, quod
frater renunciet omninò feudo, et Iuribus
ſucceſſionis in eo , ſed habet vim refutatio-
nis, quę importat vt tandiù cenſeatur cede-
re loco alteri fratri, & ei remittere feudum,
quandiù ipſe viuat, & ſui deſcendentes, Aſt
tamen quod (eis omnibus deficientibus) ad
ſe , & ſuos deſcendentes reuertatur , quod
refutare feudum dicunt Docto. non ei re-
nunciare, *vt plenius infra tit. de refutatione
c.54. intelligemus.* In præſentiarum ſat ſint
iſta : Quæ cum ita ſint , An ſuperſtes agna-
tus defunctum Agnatum in aliquo reco-
gnoſcat? minimè verò, quia exiſtentia huius
defuncti Agnati eundem Agnatum ſuper-
ſtitem tenuit, vt ſic loquar, hactenus exclu-
5 ſum à feudo. † Quem ergò alium poteſt
recognoſcere, quam vel Auum, aut proauũ
communem ſtipitem , tanquam primum
feudi acquiſitorem , vel Titium illum tan-
quam ſibi, & ſuis Deſcendentibus Iuris ſuc-
ceſſionis in feudo reſeruatorem? *et probatur
ex tex. tit. per quos fiat Inueſt. §. ſed etiam, ibi, ſi
quis ex agnatis rem quæ à communi parente per
ſucceſſionem ad eum peruenerit. et ad tex. in §.
ſi quis miles. tit. conſtit. feud. ibi et ſi filius fratris,
mortuus fuerit frater patris in beneficium ſui
defuncti ſuccedat.* Vim faciendo in illis ver-
bis, *in beneficium ſui defuncti , ad ea qua ſupe-
riore cap. numer. 5. et ſeqq. plenius dicta ſunt.*
& ita cum miſterio arbitror dictum in *§. de-
nique: quę ſit prim: cauſ. benef. amitt.* an ad ſuc-
ceſſorem feudum pertineat , dum ibi loqui-
tur de agnato, & an ad agnatum, ſi quidem
de filio erat indubitatum quod feudo forte
6 priuandus *ad infr. tit. de alienat.* † Quæ in
tantum vera ſunt; vt feudum dicatur reuer-
ti ad nunc agnatum *in tit. de ſucceſſ. feu. §. 1.*
ibi, *ſi moriatur ſine harede maſculo , nihilominus
reuertitur ad me. in tit. de alien. pat. feud.*
ibi , *Niſi agnatis conſentientibus ad quos bene-
ficiũ quãdoq; ſit reuerſurum.* Vbi nota reuer-
ſionem hanc conſiderari non ſolum in pri-

mo

Digitized by Google

mo refutante, ſed etiam in alijs ab eo deſcẽ-
dentibus (in quibus term. loquitur ille tex.
iunc. tit. An Agnat. vel fil.) quod ſi reuerti,
ergo ad priſtinum Ius, non per nouum ex
ſucceſſione hæreditaria, ad agnatũ defun-
7 ctum † cum inferat illud verbum, *reuerti*, ad
id quod antea fuerat datum, & antea in no-
bis extiterat, *ad Cephal. conſ.* 351. *num.* 5. *lib.*
3. *Menoch. conſ.* 803. *numer.* 59. *et ſeqq. lib.* 9.
Tiraq. ad l. ſi vnquam. in verb. reuertatur. C. de
8 *reuoc. donat.* † Et nunc deperditum, vel, vt
in caſu noſtro, ſuſpenſum, quia reuerſio
pręſupponit perditionem *Odoffred. ad l. fi-
lios.* 39. *num.* 2. *de vſuf. lega.*

9 † Accedat quod verbum, *reuertatur*, etiã
ſignificat trãſlationem ipſo iure *Corſet. int.
ſua ſing. lit. R. in verb. ipſo, ergo non Iure hære-*
10 *ditario vltimi defuncti.* † Item feudum reuer-
ſum pro eodem reputatur, cum actus reuer
ſionis reguletur à primitiuo, *Cephal. conſ.*
11 301. *num.* 131. 132. *lib.* 3. † Nec mutatur na-
tura, ſed dicitur eadem res cum prima
Bolognet. conſ. 17. *num.* 17. 18. Hæc autem
excludunt titulum acquiſitionis ex cauſa
noua, cauſa vetere continua remanente à
primordio regulata, nunquam immutata.

12 † *Demũ rem iſtam exemplis quibuſdam illu-
ſtremus, dicamuſque* Agnatum redire ad feu-
dum, non ex ſucceſſione defuncti, ſed quaſi
Iure poſtliminij ad Iura ſua, vt patris ab ho
ſtibus capti Ius, interim ſuſpẽſum, redit ſeù
reuiuiſcit, ſi ab hoſtibus redeat *§. ſi ab hoſtib.
et ſeq. Inſt. quib. mod. ius patr. pot. ſolu. l. in bello
§. ſi quis. ff. de capt. et poſtlim. reuerſ. Cabal.*
13 *conſ. ciu.* 132. *nu.* 10. † Vbi etiam fructus re-
ſtitui *l. ſi mater. §. eandem. de excep. rei iud.* vbi
14 Dominium quaſi poſtliminio redire † Sic
& filia ad tempus excluſa redit ad Iura ſua
15 *D. Morot. reſp.* 23. *ſub num.* 16. † Sic proprie-
tatis Dominus mortuo Vſufructuatio non
ſucceſſionis, ſed conſolidationis Iure ad
vſumfructum reuertitur *§. finitur autẽ Inſt.
de vſufr. l.* 3. *ff. de vſufr. accreſcen. l. cum in*
16 *fundi.* 78. *in princ. ff. de Iure dot.* † Sic vendi-
to ex voluntate creditoris pignore, ſi ab
emptione diſcedatur, vt debitori, ita, & cre-
ditori ius reſtituitur. Neq; enim omnimo-
do creditor pignus remiſit, ſed ita demum
ſi emptor rem retineat, *vt in l. ſi voluntate.*
10. *in prin. quib. mod. pign. vel hypothe. ſolua.*
17 † Sic legatum ad tempus finito tẽpore ad
teſtatoris hæredem remeat *l. fin. C. de legat.*
18 † Sic in pacto legis Commiſſorię vel adie-
ctionis in diem *Alex. conſ.* 10. *num.* 1. 4. *ſub*
19 *nu.* 5. *et* 6. *lib.* 1. † Ac, vt tandem concluda-
tur, an feudum caducatũ ob mortẽ Vaſalli,
ſine prole feudi capace, ad dominũ ex eius
defuncti ſucceſſione peruenire dicatur? id
verò nihil abſurdius: peruenit enim ſeù
redit ad eũdem, vnde prodierat, ergò per
conſolidationem, *Lanar. rep. tit. de ſucceſſ.
feu. num.* 15. *per Iſern. tit. ſi de feu. def. mil. §. ſi
Vaſallus fol.* 3. *verſ. ex præmiſſis, et in tit. de
contr. int. vaſ. et al. col.* 1. *circa med. verſ. Item*
20 *attende* † ſeù per deuolutionem *Garzon. de*
21 *fœm. ad feu. recip.* † Atqui & ad agnatum
deuolui feudum *eſt in tex. tit. de Inueſt. in*
22 *marit. fact. ſub princ.* † Seù Iure reuerſionis
ad Bolognet. in l. hæredes mei. §. cum ita num.
143. *ff. ad trebel.* ex quo de hoc Iure reuer-
ſionis, licet in alia materia, vnde agnatus
non ſuccedit ex Iure tranſmiſſo à proximè
defuncto, ſed venit iure proprio, aperta
ſibi via ad ſuum ius primęuum per mortem
dicti defuncti *Ang. conſ.* 100. *num.* 6. *in fin.
et ſub num.* 7. *verſ. item non obſtat quod feudũ
fiſco apertum.*

Nec hoc caſu, quod feudum ſit pars hæ-
reditatis, bene intrat, quia occaſione agnati
defuncti ſine filijs, aut ſi cum filijs, eis tamẽ
feudum repudiantibus, quod idem eſt ac ſi
filij non extarent, feudũ alio Iure deuolui-
tur, ſeù reuertitur ad agnatum *ad ſupra nu.*
6. *et ſeqq.* quo fit vt deſinat eſſe quid hære-
ditatis defuncti, ab eaque ſua ſponte di-
ſeparetur, & vacare, & ipſo iure deuolui di-
catur vt egregie ad rem in term. Emphy-
theoſis *Bero. conſ.* 45. *ſub num.* 22. *et num.* 23.
lib. 3. vbi reuerti etiam ignorante domino
23 directo. † Et poteſt deſeruire pro exemplo
illud quod dicimus, paterna paternis, & ma
terna maternis deferri inſpecta origine, &
à quo deriuarunt bona, *vt in noſtr. dec. luc.*
64. *num.* 12. & hiſce exemplis alia addi poſ-
ſent ex *Tiraq. de Iur. primig. q.* 40. *nu.* 111. *et*
112. Et optimè omnium ad propoſitum
loquutus eſt ſubtiliſſimus *Ang. d. conſ.* 100.
vbi mirabiliter, & alte ſcripſit (*vel teſte Bal.
ad fin. in d. conſ. dicens. ſub nu.* 7. quod primo
acquiſitore extincto cum toto ſuo genere,
in extinctis nomen hæredis fundari nõ po-
teſt, Ita & in caſu præſenti, quod (*linea illa
tota extincta*) hæredis nomen fundari non
poteſt, recte dixerimus; & hæc ſufficiant
ad demonſtrandum quod quid poteſt di-
uerſis reſpectibus hęreditarium eſſe, vel nõ
hęreditarium, capi Iure hęreditario ab vno
& non hæreditario ab alio: additis ad ma-
iorem declarationem dictis *cap. ſeq. maxi-*
24 *mè ad fi. n.* 36. *et ſeqq.* † Hiſce tamẽ nõ omiſ
ſis, quod in agnato verificatur, quod à gene
re habeat non in filio, *et ita in term. Signor. de
Homod. in conſ.* 10. *ſub numer.* 4. *verſ. item non
obſtat, et optimè Cuiac. ad hunc tit. An agnat.
etc.* dum ait Agnatum ſuccedere in feudo
genetarchico, quod dictum in ſe verum eſt
licet non per omnia ſufficiens pro ratione ad ſu-
25 *pra cap.* 6. *ſub num.* 19. † Quod à Iure agna-
torum in feudo paterno ad ius filiorum in
feudo nouo deſumi neutiquam poſſit ar-
gumentum

gumentum, ita quod agnatis ex contractu primi acquirẽtis ſit ius acquiſitum, at filijs ex facto, & iure ipſius patris proximè defuncti *vt dicit Piſtor.lib.2.queſt.iur.cap.4.ſub*
26 *num.66.& ad q.6.num.8.9.* † Vbi quemlibet agnatorum ex prima conceſſione ſuo quodam proprio iure, ordine ſucceſſiuo ſuccedere, *& ibid.per quaſtiones ſeqq.* continuè de hac differentia inter filiũ, & agnatum, ex qua, & diuerſi effectus *vt ibid.per plures quaſtiones, & adde infra cap.ſeq.nu.26.* vbi adhuc hunc conceptum pro occaſione explico.

CAP. VNDECIMVM.

De prima oppoſitione contra nouam rationem tit. An Agnat.&c.

SVMMARIVM.

1 *Viam ferro apperit qui per contraria ſcandit.*
2 *Veritas diſputando magis eluceſcit.*
3 *Sæpius exagitata magis ſplendeſcunt.*
4 *Aromata magis contrita odoratiora fiunt, ita, & veritas acrius impugnata.*
5 *Vna, & eadem res non poteſt diuerſo iure cenſeri, quod feudum ſit quid hæreditarium in filio, non ſit in agnato, & 6.*
7 *Regula non procedit reſpectu diuerſorum.*
8 *Exemplum in vnica ſubſtitutione, ſi ſit diuerſitas rationis, & perſonarum.*
9 *Seu ex diuerſis cauſis, & effectibus.*
10 *Etiam in feudis.*
11 *Et ideo vnum, & idem feudum poteſt dici nouũ & paternum.*
12 *Filius, & agnatus, inſpecto primo ſtipite, ſunt omnes deſcendentes, ſecus inter ipſos.*
13 *Ab initio vna, & eadem res diuerſo iure cenſeri non poteſt, ſecus ex poſt.*
14 *Item regula procedit cum verè eſt vnum totũ integrale.*
15 *Secus quando diuerſa ſunt corpora.*
16 *Seu quando vnum totum non conſideratur vt ius, ſed vt quid diuiſibile in partes, nam hæ partes diuerſo iure cenſeri poſſunt.*
17 L.eum qui ædes. *Loquitur in re indiuiſibili, aut quæ minus commode diuidi poteſt.*
18 *Reg.poteſt intelligi quoad corporalem conſiderationem, ſecus quoad intellectualem.*
19 *Seu quatenus reſultaret repugnantia, ſecus ea non exiſtente.*
20 *Peculio ſimile eſt feudum in aliquo.*
Peculium filio decedente ab inteſtato capitur à patre aliter quàm ex teſtamento. ſub eod.
21 *Et ſit effectus diuerſus, ab inteſtato tanquam hæres, & tenetur ad onera hæreditaria pro modo peculij tantum: ex teſtamento tenetur indiſtinctè. & 24.*
22 *Et ratio diuerſitatis, quia ex teſtamento peculiũ tranſit in ius hæreditarium, ab inteſtato nequaquam.*
23 *Quicquid ſit in dote.*
25 *Reg. prædicta non procedit vbi res ſunt plures, aut plures modi, ſed vbi vna res tantum.*
26 *Feudum in Vaſallo feudum eſt, in manibus domini allodium, deſinens eſſe feudum, origine attenta.*
27 *Son ſine.*
28 *Ita quod, ſi iterum concederetur abſq; mentione feudi, allodium reputaretur.*
29 *Vel nouum feudum.*
30 *Et noua inueſtitura eſſet attendenda non antiqua.*
31 *Legitimatus poteſt diuerſimodè conſiderari.*
32 *Et Vtile vel directum dominium, ità quod ſtatuta valeant ſaltem ratione Vtilis dominij.*
33 *Vnius, & eiuſdem feudi petitio conſtituit iudiciũ Vniuerſale, quoad contenta in eo, ſecus quoad alia ſeparata.*
34 *Duplex remedium acquirendi, & recuperandi cumulari poteſt reſpectu diuerſorum.*
35 *Inter deſcendentes non mutatur ius ſucceſſionis, ſecus inter agnatos.*
Mortuo altero fratre ſine filijs ad alterum tranſit eius portio ſub eod.
36 *Concluſio in quo diuerſitatis ratio conſiſtat.*
37 *Agnatus ad quem feudum redit capit ex titulo ſucceſſionis.*
Ius accreſcendi habet locum in feudis, & quãdo competat ius accreſcendi in omnibus, & in feudis. ſub eod.
38 *Nec eſt opus nouam capere inueſtituram hoc caſu.*
40 *Ius accreſcendi intrat ante acquiſitionem non poſt, niſi in vſufructu aut aliter impropriè, & 43.*
In feudis non intrat poſt acquiſitionem iam factam de feudo ab omnibus pro ſua portione, ſi vnus eorum decedat ſine liberis ſub eod.
41 *Natura iuris accreſcendi.*
42 *An, & quando petenda inueſtitura in propoſito pluribus caſibus diſtinctis.*

VT verò, an firmiter conſiſtat ratio *ad tit. An Agnat. vel fil. & c.* mox allata, experiamur; difficultates quæſo, quotquot cõtra eam inſurgere poſſent, excogitemus,
1 viriliterq; aggrediamur. † Nam viam ferro aperit, qui per contraria ſcandit, *vt ait Bald. in l.precibus. nu.48. C.de impub. & al. ſubſtit.*
2 † Veritaſque diſputando magis eluceſcit, *l.munerum.vlt.§.mixta. ff.de mune: & honor.*
3 † Et ſæpius exagitata magis ſplendeſcit *c. nec illud cap. indicantem.3. q.5. Rol. conſ. 59. num.1.vol.4. conſ. 6.num. 2.vol.1.conſ.90.in*
4 *princ.vol.3.* † Imò ſicut aromata contrita fiunt

fiunt odoratiora, ita & veritas, quæ eò magis corruſcat, quo acrius oppugnatur, vt ait Crau. in conſ. 985. num. 4. conſ. 988. nu. 1. conſ. 1000 pro gen. num. 1. lib. 6. & conſ. 135. num. 18. lib. 1.

5 † Occurrit itaq; primus obex, quod vna,
& eadem res diuerſo iure cenſeri non poſ-
ſit, ſcilicet quod feudum ſit quid hæredi-
tarium in filio, quod idem feudum deſi-
nat eſſe quid hereditarium in agnato, con-
tra dictam regulam, quæ probatur per l. cũ
qui ædes. ff. de vſucap. Tiraq. in l. ſi vnquam. in
verſ. donatione largitus. num. 284. C. de reuoc.
donat. & in 1. retr. §. 1. glo. 18. num. 21. Teſſau.
deciſ. 98. numer. 1. & videtur in term. doctrina
Loffred. in paraph. ad tit. An Agnat. in §. &
6 licet. ſub verſ. & aduerte. † Vbi per hanc reg.
dicit non debere vnum feudum vno iure
cenſeri in primo ſucceſſore, & diuerſo in
alijs ſucceſſoribus.

7 † Verùm tollitur obiectum ex eo, quod
vna, & eadem res non poteſt quidem diuer-
ſo iure cenſeri reſpectu eiuſdem, ſed tamen
reſpectu diuerſorum poteſt, Nam (vbi eſt
diuerſa ratio) non eſt incongruum, quod
vna, & eadem res diuerſo iure cenſeri poſſit
l. ergo. 30. §. 1. ff. de acquir. rer. dom. l. miles. 75.
§. fin. ff. de lega. 2. l. hinc quæritur. §. poſſum. ff.
de pecul. elegans tex. in l. cum filiofamilias. 11.
8 de lega. 1. † Vt vnica ſubſtitutio attenta di-
uerſitate rationis, & perſonarum. Rot. apud
farin. par. 1. dec. 357. num. 8. Iaſ. in l. nam hoc
iure. nu. 10. ff. de vul. Teſſ. dec. 163. ſub nu. fin.
9 † ſeù ex diuerſis cauſis, & reſpectibus
Menoch. conſ. 768. num. 18. lib. 8. conſ. 1040.
numer. 7. & 8. lib. 11. Vbi in ſpecie feudali,
Surd. conſ. 150. num. 11. lib. 1. conſ. 338. num.
10 20. lib. 3. conſ. 127. num. 68. 69. † etiam in feu-
dis Camil. de Curt. in diu. Iur. feu. §. licet autem
num. 18. & num. anteced. & ſeqq. fol. mihi 84.
& Magdal. de num. teſt. in teſtam. par. 2. cap. 7.
ſub num. 9. per tot. plures citans, & ſecundum,
hoc habemus intentum, cum diuerſitas ra-
11 tionis detegi cæpta fuerit. † Item fallit d.
reg. vt non procedat data diuerſitate per-
ſonarum, ob quam vnum, & idem feudum
poſſe dici nouum, & paternum dicit Franc.
Aretin. conſ. 164. ſub num. 1. Surd. in conſ. 338.
num. 20. Soac. in prælud. feu. cap. 6. num. 5. &
12 nos in hac falẽtia verſamur † Quia quicquid
filius, & agnatus conueniant in vno primo,
& ſecundum eum omnes ſint, dicanturque
deſcendẽtes, tamen interſe ipſos verè ſunt
tranſuerſales, ſeù collateralles, vel Agnati
ad ſupra cap. 1. num. 2. & ſeqq. ergo diueiſæ
13 perſonę. † Item fallit d. reg. vt ab initio vna,
& eadem res diuerſo iure cenſeri non poſ-
ſit, ſed ex poſt diuerſi iuris eſſe poſſit l. circa
ff. de inoff. teſt. Menoch. conſ. 208. num. 46. lib. 3.
& hæc quoque fallentia poteſt huc intrare
vt quatenus ab initio inter acquiſitorem, &
primum eius ſucceſſorem res agitur, feudũ
ſit quid hæreditarium, quatenus verò inter
agnatum, & agnatum non ſit hæreditariũ
agnati, & redeat ad priſtinam naturam
quoad alium agnatũ, quod eſt poſſibile, vt
14 cap. 8. 9. & 10. ſupra. † Et præterea res vna,
& eadem non poteſt diuerſo iure cenſeri,
cum verè eſt vnum totum integrale ſicut
ædes, & ſimilia, vt in d. l. cum qui ædes, vt ſcri-
bit Bald. in l. 1. col. 1. verſ. 3. oppono. C. de ſeru.
fugit. Tiraq. de nobil. cap. 28. num. 12. Alciat.
in l. imperium. numer. 91. ff. de iuriſd. omn. iud.
15 † Secus quando diuerſa ſunt corpora, vt
16 Menoch. in d. conſ. 238. num. 49. & 50. † Seù
quando vnum totum non conſideratur vt
ius, ſed vt quid diuiſibile in partes, nam hę
partes diuerſo iure cenſeri poſſunt, Menoch.
17 d. conſ. 768. num. 17. lib. 8. † Nam d. l. cum qui
ędes. loquitur in re indiuiſibili; aut quæ mi-
nus commode diuidi poſſit, vt ait id. Menoc.
in conſ. 906. num. 41. in materia feudali lib. 10.
Et hic ſumus in caſu, quia feudum diſſepa-
rari ab hæreditate, quando deuoluitur ad
dominum vel agnatum in cap. 11. per tot. ſu-
18 pradictum eſt, † prout etiam dici poteſt ſe-
cundum Menoch. in d. conſ. 1040. num. 6. lib.
11. dictam reg. procedere quoad corpora-
lem conſiderationem, ſecundum quam
vna res non poteſt cenſeri diuerſo iure; ſe-
cus verò quoad intellectualem ex intelle-
ctu diuidentis, ſecundum quod dictio libe-
rorum reſpectu agnatorum, quoad feudalia
intelligi poſſit de maſculis tantum, reſpe-
ctu verò allodialium, etiam de fęminis. Et
ita hic feudum ad eius ſucceſſiuam acqui-
ſitionem reſpectu filij aditione hæredita-
tis, quia ſit quid hæreditarium, indigeat, re-
ſpectu verò agnati non indigeat, poſſit ta-
men ſi velit adire, & ita ex proprio intelle-
ctu diuidere vel non diuidere feudum ab
hæreditate. Aduerte tamen (vt hoc obiter
dicam) Menoch. ibi falsò allegare Surd. in cõſ.
31. nam eſt in conſ. 564. num. 3. lib. 4. errorem
impreſſoris eſſe neceſſe eſt.

19 † Dici etiam poſſet cum eodem Menoch.
d. conſ. 238. num. 51. lib. 3. dictam reg. proce-
dere quatenus reſultarẽt repugnãtia, ſicuti
quod vna res cenſeatur pro parte mobilis,
pro parte immobilis, ſecus quãdo nulla da-
tur repugnantia, vt in caſu noſtro, in quo
ſtat iſta ſimul, & quod filius ſuccedat in feu-
dum, vt in ius ſui patris defuncti, & quod
agnatus, vt in ſui proprij parẽtis, iuxta pro-
bata etiam cum tex. ipſis dicit cap. 8. 9. ſupra
20 † Sic peculium (cui feudum aliquo pacto
ſimile eſt ad Ang. perus. conſ. 110. ſub nu. 1.)
filio decedente ab Inteſtato a patre capitur
etiam citra ius, & nomen hæredis, & iure
peculij recuperantur bona, ex teſtamento
verò

Digitized by Google

verò nequaquam *l.* 1. *&* 2. *l. proponebatur.* 9.
21 *ff. de caſtren. pecul.* † Vnde primo caſu non
tenetur ad æs alienum, niſi pro modo pe-
culij *l. pater* 17. *ff. eod. tit.* Altero verò tene-
tur indiſtinctè *Crau. conſ.* 102. *num.* 5. Id cur
22 ita? reſpectu diuerſorum. † Quia in primo
caſu peculium remanet peculium, & in ter-
minis meri peculij, & ideò non tenetur niſi
de peculio pater: altero verò peculium trã-
ſit in ius hæreditarium *d. l. proponebatur iũ-
cta l. ex Caſtrenſi, §. ſi quando. l. de hæreditate.*
19 *§. pater peculij, verſ. ſed in ſuperiore ff. de*
23 *caſtr. pecul. l. vlt. C. de inoff. teſt.* † Quicquid
ſit in dote *ad Surd. conſ.* 206. *num.* 20. 21. 22.
lib. 2. Hæc metamorphoſis vnius, & eiuſdẽ
rei fit in vna ſola patris perſona, quantò
magis inter diuerſas? ita quod feudum vel
maneat feudum ſolum, & in terminis meri
feudi quoad Agnatum, vel hæreditarium
24 quoad filium: † Ac, vt quemadmodum pa-
ter tenetur pro modo peculij ſoluere ęs
alienum filij, ita & agnatus teneatur ſolue-
re debita hæreditaria agnati prædefuncti
pro modo fructuum, *vt eſt in tex. d. tit. An
Agnat. & infra cap.* 57. *par.* 3. *per tot. & adc.*
64. *num.* 17. 18. 19.

25 † Et ad illud, quod aiunt, non procedere
dictam reg. vbi ſunt plures; res non vna
Surd. conſ. 150. *ſub nu.* 11. *& ſeqq. lib.* 1. *conſ.*
428. *in fin. lib.* 4. *Menoch. d. conſ.* 238. *num.* 50.
lib. 3. *aut plures modi ſuccedẽdi, vt hic, ad Surd.
conſ.* 362. *ſub num.* 32. *lib.* 3. *& ibi num. ſeqq. de*
26 *dicta reg.* † quare videmus vnum, & idem
feudum in Vaſallo eſſe feudum, in manu
Domini Allodium, ſeù originem attendas,
prout omnia feuda originaliter, & dum cõ-
ſtituuntur ſunt allodia *Raud. de Anal. lib.* 1.
cap. 15. *numer.* 25. *& cap.* 34. *num.* 13. *Soac. in*
27 *prælud. feu. cap.* 4. *num.* 5. *in fin.* † Seù finem,
quatenus feudum reuertitur ad Dominũ,
nam redire in allodium *dicit Crau. conſ.* 293.
28 *num.* 11. *ſub princ.* † Ita quod ſi iterum con-
cederetur abſq; mentione feudi allodium
29 reputaretur *Surd. conſ.* 311. *num.* 23. † Vel
30 nouum feudum ſub eod. † & hęc Inueſtitura
eſſet attendenda, non alia antiqua *Surd. conſ.*
31 317. *num.* 10. *lib.* 3. † Sic legitimatus poteſt
diuerſimode conſiderari, *vt per Surd. conſ.*
32 337. *num.* 50. *& ſeqq. eod. lib.* 3. † Sic vtile do-
minium, & directum etiam diuerſimodè,
ita quod ſtatuta quoad feuda vel Emphi-
teoſes eccleſiæ valeant ratione vtilis ſaltem
dominij. *Surd. conſ.* 338 *per tot. præſertim nu.*
33 20. *d. lib.* 3. † Sic vnum, & idem feudum, &
vnius, & eiuſdem feudi petitio conſtituit
Iudicium vniuerſale quoad cõtenta in eo,
ſecus quoad alia, vel feuda, vel bona ſepa-
rata, de quibus ſeparato iudicio agendum
foret, *ad Oſaſ. conſ.* 32. *num.* 1. *ſeqq. & per tot.*
34 † Et reſpectu diuerſorum duplex remediũ
acquirendi, & recuperandi cumulari poteſt
alias nequaquam, *vt per Surd. conſ.* 273. *nu.*
31. *& ſeqq. lib.* 2. vt ex his concludi liceat nõ
obſtare dictam regulã *l. cum qui ædes. in caſu
præſenti.*

35 † Non obſtat *Loffred. ſub nu.* 5. 6. in con-
trarium citatus, quia concedimus & nos
inter deſcendente non mutari ius ſucceſſio-
nis *vt ſupra cap.* 9. *num.* 33. *& ſeqq. & cap.* 10.
nu. 23. *vbi Loffre. citauimus*, ſed nos non agi-
mus de deſcẽdẽtibus inter ſe, ſed de agnato
cũ agnato, conſiderata ſucceſſione agnati
defuncti, quæ eſt diuerſa ab illa deſcendẽ-
tium inter ſeſe continuata ſucceſſione.

36 † Vt concluſio omnium ſit diuerſitatis
rationem ex duobus pendere ex continua-
tione, & ex interruptione: feudum in vna,
& eadem linea continuans feudum eſt, cui
propterea, vt ſuę ſubſtantiæ, poteſt, & qua-
litas hæreditaria adhęrere, & hoc caſu veri-
ficari, & intrare, Idem feudum deficiente
huiuſmodi linea, iam feudũ non eſſe quoad
hanc lineam in qua defecit, nam non entis
nullę ſũt qualitates, & deficiẽte ſubiecto cui
innitatur feudũ ipſũ, & feudũ deficere ne-
ceſſe eſt, cum nõ detur accidens ſine ſubie-
cto *ad infra c.* 28. *par.* 3. *n.* 35. ſi non eſt linea,
& conſequenter nec feudũ, quomodo erit
qualitas hæreditaria? non ne ſimul cum hi-
ſce & ipſa defecit omnino? Interruptio il-
lius lineę hoc fecit, Vt iam patet ad ſẽſum:
quid mirum ſi filius capiat vt hæres? quia
durat per eum, & continuat linea: quid mi-
rum ex aduerſo, ſi Agnatus non capiat vt
hæres defuncti agnati? quia non inuenit
qualitatem hęreditariam, quippe cum ipſa
linea extinctam, in qua ipſe agnatus non eſt
nec vnquam fuit, ſed eſt in alia linea, ad quã
ob defectum alterius lineæ fit tranſitus, &
ideò tanquam vnus de illa linea admittitur
ad feudum *iuxta cap. vn. de nat. ſucceſſ. feu.*
vnde poteſt dici quod linea vna admittatur
in defectum alterius lineę, & iure proprio
quia deſcendat à primo Acquirente, non
autem tanquam illius lineæ ſucceſſor aut
hæres: neſcio an hæc res clarius poſſit re-
præſentari ad dignoſcendum quomodo
feudum ſit quid hæreditarium in filio: non
ſit, & deſinat eſſe in Agnato. Et hæc vltra
ea quæ dicta ſunt alibi Agnatum nil iuris
conſequi ab agnato defuncto, ſed magis
damnum *vt ſupra cap. præced. nu.* 1. *& ſeqq.
& ſub numer.* 23. *& cap.* 9. *per tot. præſertim
nu.* 28. *& ſeqq. cap.* 54. *part.* 1. *nu.* 13. *& ſeqq.*

37 † Non negandum tamen quin Agnatus
hic capere dicatur per ſucceſſionem me-
diatè non immediatè, quia ſolus primus fi-
lius, aut primi filij Acquirentis capiunt im-
mediate ex ſucceſſione: Item & adeo per
ſucceſſionẽ, vt non poſſit ei applicari quod

perinueſtituram, quia ſolus primus Acquirens capere dicitur per inueſtituram. Cęteri omnes per ſucceſſionem, in vim tamen inueſtituræ, ſecundum quam fieri dicuntur capaces feudi, prout à primo inueſtito deſcendunt iuxta iam relata *ſupra cap. 1. num. 3. & ſeqq. latè*.

38 † Nec obſtat quod poſſit ex iure accreſcendi feudum conſequi Agnatus, quia hoc non infirmat, ſed magis ac magis ſucceſſionem in feudis confirmat: Cum ius accreſcendi competat, vbi ſucceſſio pluribus defertur, quorum aliquis partem ſuam ſibi delatam repudiat, quo caſu eiuſdem portio alijs non repudiantibus accreſcere dicitur *l. ſi ex pluribus. ff. de ſuis, & legit. tot. tit. Cod. quando non petea. part. & c. l. vn. §. vbi autem legatarij. C. de Cad. toll.* Qui termini etiam in feudis verificantur, puta ſi ex pluribus feudi capacibus fortè portionem ſuā vnus repudiet, nam alijs accreſcet *Schrad. de feu. par. 7. c. 1. ſub num. 4. Præpoſ. de fratr. de nouo benef. inueſt. num. 2. Roſent. c. 6. concl. 77. & ibi*
39 *gloſ. 6. alios cumulans:* † & quia ius accreſcēdi non eſt quid, diuerſum ab ipſa ſucceſſione, ſed ſeſe compatitur cum ipſa; ecce effectum non exiguum, quia non erit opus noua inueſtitura *Roſent. d. c. 6. concl. 33. num. 5. & ibi glo. e. Integerrimus, vti verſatiſſimus D. Senat. Ferrar. pro Dom. Leinici reſp. 10. nu. 39.* vbi ideò quia ſoleat idem iudicium eſſe de additamento, quod de principali, cui fit ad-
40 ditio. † Aduertendum tamen non intrare ius accreſcendi, niſi ante emolumentum quæſitum; poſt verò emolumentum iam quæſitum ampliùs non intrare, niſi aut in vſufructu iuxta tit. de vſufr. accreſc. aut in alijs quidem non paucis, ſed impropriè alia *vt infra num. 43.* Quare in feudis facta diuiſione inter plures, quorum vnus deceſſerit ſine filijs, alij huic non ſuccedēt ex iure ac-
41 creſcendi, † quia poſt conſequutum emolumentum per fratrem prædefunctum, reſiſtit natura iuris accreſcendi, ſed ex iure reſeruato ſeu iure reuerſionis *ſecundum mox*
42 *dicta hoc ipſo cap.* † An verò petenda inueſtitura? diſtinguo hos caſus primò, ſi omnes iā fuerunt inueſtiti, & iuramentum fidelitatis præſtiterunt, (quia ſcilicet feudi ſucceſſionem ſibi delatam omnes agnouerunt) hoc caſu ſi vnus alteri ceſſerit aut renunciauerit alteri aut alijs omnibus propriā feudi portionem, vel ſi per mortē, aut alia ex cauſa, eadem portio peruenerit ad alios, erit pro eadem petenda inueſtitura, *Roſ. d. concl. 33. ſub num. 4. verſ. aut hi ſocij,:* exemplo laudimij, quod ex renunciatione debetur *vt infra c. 46. ſub num. 6.* ſecundus caſus, quatenus nundum fidelitatem iurauerunt, fortè quia intra annum, & diem non adhuc ſit agnitū feudum per ſocium, aut ſi agnitum, facta ſit ceſſio ſeu renunciatio alijs, ad quos ea portio hiſce mediantibus peruenit, vt hoc caſu vnicus actus vnica inueſtitura ſufficiat, quia vna, & eadem inueſtitura omnes portiones & iure proprio, & alieno acquiſitas cōplectetur; per ea quæ in ſeq. caſu dicentur à fortiori. Tertius caſus, quatenus reliqui, qui agnouerunt, iam fuerunt inueſtiti, ſed intra annum, & diem vnus non agnouit, & ideo non fuit inueſtitus; hoc caſu, qui agnouerunt, & iam fuerunt inueſtiti non habent opus noua inueſtitura pro ea portione vt ita *per Roſ. d. concl. 33. num. 5.* & ratio eſt in promptu, quia illa portio manſit ſemper vnita cum alijs portionibus, quando fuit facta inueſtitura, & ideo eiuſdem iuris cēſenda, ratione connexi, imò verò nunquam ab alio diuulſi vel diuiſi ex alibi dictis, & ad idem quod dictum eſt *mox num. 39.* ſed aduertendum quod ſubijcit hoc caſu *Roſ. n. 6.* non expoſtulatam fuiſſe inueſtituram hoc quidem excuſare à caducitate, ſed ſi dominus pro hac portione recognitionem fieri velit, illi morem gerere tutius eſſe, & Vaſallo, vt mature petat, & iuramentum offerat, conſultius, *& ad alia de quib. ſub num. 6.* pro declarationibus ad eandem materiam. Quartus caſus ſit, quando plures caſus inueſtituræ expoſtulandę eodem anno ſimul contigerunt, putà ſi filius Vaſalli intra annū moriatur ante renouationem factam, tunc nepos vnicam duntaxat renouationem expoſtulabit *elegantiſs. addit. perill. Dom. Senat. Blancar. ad protopræſ. Amed. de Laudim. q. 43. in prin. ex Roſ. d. c. 6. concl. 56. nu. 19. Quintum, & vltimū caſum vide infra cap. 47. n. pen. & fi.*

43 † Et quia dicebamus non eſſe locum iuri accreſcendi poſt emolumētum iam acquiſitum; Ideo breuiter ſubijciam limitationē, vt ſcilicet hoc non habeat locum nec procedat, vbi hoc ipſum ex vi verborum, aut ex pacto expreſsè reſultaret: vel etiam ſi eſſemus in conceſſione facta per principem *per l. vn. ſi imper. liberal. ſoc. ſine hærede deceſſ. C. lib. 10.* quamquam ego putem hoc nō poſſe rectè inferri per hunc tex. vt innuo *infra c. 23. part. 2. ſub num. 12. ibi vide*, & hos caſus *adde alijs tactis mox ſupra num. 40.* & conclude reg. vnam, & eandem rem non poſſe diuerſo iure cenſeri non obſtare, quominus vnum, & idem feudum ſit quid hæreditariū quoad filium, & in eadem linea, & inter ſucceſſores ipſos in eadem continuantes: Non ſit autem quid hæreditarium, aut eſſe deſinat quoad agnatū, ſeu in diuerſa linea, quæ ab alia non dependet, nec in aliquo eā recognoſcit, ſed ſemetipſam tantùm, quatenus Agnatus eſt de comprehenſis ſub primo ſtipite & inueſtito, & in ipſa inueſtitura.

CAP.

CAP. DVODECIMVM.

De ſecunda oppoſ. contra nouation. tit. An Agnat. &c.

SVMMARIVM.

1 Feuda ab initio non erant hæreditaria ſed perſonalia tantum. & 2. 3. 4.
4 Ergo, & nunc; & debent æſtimari vt quid cõcedentis. ſub eod.
5 Origo eſt inſpicienda, & attendeuda.
6 A primordio titnli poſterior formatur euentus.
7 Ab origine dicitur argumentum.
8 Originalis cauſa inſpicienda in feudis.
9 Pręcedente inueſtitura præſumitur feudum vel primogenitura.
10 Alia de originali cauſa attendenda in collectis, indictis in ciue facto, & de collegio remiſſiuè, In iudicando debito vel actu neceſſario aut voluntario, quod origo ſit potentior fine In Inueſtitura prima, & ſeqq.
14 Primam cauſam influere in ſecundam, vnde ſi feudum ſit femineum, ſic & ſubfeudum.
15 In contractibus principium attendi non ſucceſſum.
16 Prima origo ſemper præſumitur durare.
In hypotheca an attendatur initium obligationis, an tempus quo incipit aliquid deberi. ſub eod.
An principium, medium; aut finis ſit inſpiciendum, materia eſt brocardica, in qua fundus facilè non poteſt reperiri. ſub eod.
18 Opiniones recenſentur, & primò eorum, qui cẽſuerunt, vt à quocunq; eorum actus ſumat ſuã perfectionem, illud ſit attendendum.
19 Salarium pro alimentis vel ſumptibus debitum in principio, pro laboribus in fine.
20 Et ita in feudo, vt ſit finis inſpiciendus, in quo ſuam demum recepit formam, & perfectionem.
21 Ab initio non omnia ſufficienter promulgantur.
22 Aliæ res ab initio non erant hæreditariæ, nec dominia diſtincta, prout nunc ſunt.
23 Attenditur iuriſdictio, prout nunc conceſſa eſt, non prout tunc, & iure gentium erat in populo.
24 In Gallia omnia hodie feuda ſunt hæreditaria ſeu patrimonialia.
25 Poſteriora prioribus derogant.
26 Vltimum conſuetum attenditur.
27 Vltimum conſuetum teſtatoris, vltima conſuetudo. & 28.
29 Vltima alimentorum pręſtatio, vltimus ſeu pręſens ſtatus, & 30.
31 Feuda quæ nunc appellantur, ab initio erant allodia.
32 Natura ſemper nouas deproperat edere formas, & res mutantur, & ſecundum pręſentem ſtatum regulantur.
33 Vbi ſuperuenit contraria ratio vſui præteriti, ipſe deſtruitur.
34 Tituli dignitatum olim tenues hodie aucti.
35 Et hodie in eis ſucceditur, licet olim per electionem.
36 Alia opinio, vt finis ſit attendendus, vbi non habet neceſſariam conſequẽtiam ad ſuum principium, & 37.
Intelligendo de neceſſitate præciſa. ſub eod. 37.
38 Secus ſi finis habeat neceſſariam conſequentiam ad principium, quia principium attendẽdum, vt in cõtractibus, Iudiciis, Inueſtituris & 39.
40 Agnati ſ initio primi acquirentis inſpecto, ſunt de deſcendentibus, & capaces feudi.
41 Plura exempla, quibus initium attenditur, In alluuione, reſtitutione in integrum ob læſionẽ, In validitate actus ſeu clericatus, In principio licito, in promiſſione de vendendo, ſi poſtea res tradatur, In doctoratu, qui trahitur ad tẽpus licentiæ, & ſeqq.
46 In delictis, in ęſtimatione, & adhuc in delictis, vt currat pręſcriptio, in captura ab initio nulla, & ſeqq. 56. 57.
50 Si fuit ab initio pecunia bene ſoluta.
51 An actor an reus, initium ſpectandum.
52 An initium, vbi fit perſecutio extra locum.
53 Alia exempla an initium an finis remiſſiuè.
54 An licitum perſequi extra territorium.
55 Petenda eſt remiſſio.
56 Quid in delictis, diſtinguendo, ſi principium fuit licitum, finis illicitus, ſcilicet quoad territoriũ alienum, finis nihilominus ſit attendendus, ſecus in aliis in quibus principium, & 57.
58 In excuſandis delictis quid ex prædictis attendendum.
59 In extrahente res.
60 Vbi quis determinatè, et certò vocatus dicatur.
61 Vbi quid ad finem fuit ordinatum.
62 Vtrunque attenditur, ſi vtrunque illicitum.
63 Aut quando duo inter ſe coniunguntur, vt in filio, qui coniungitur, et inſpecto principio, et fine ſimul, et ideò præfertur agnato, qui coniungitur ſolum per initium. et 64.
65 Defenſo Affl. ab Loffre.
66 Veſtigia iuris antiqui in feudis adnotantur, et 67.
Et ſimilitudo feudorum cum peculio, vſufructu, et precario, quatenus ſunt perſonaliſſima. ſub eod. 67
68 Conſtat de vltimo ſtatu feudorum, qui eſt attendendus, vt ad omnes tranſeant, et ſint hæreditaria ſecundum intellectum de quo ibid.
69 Feudum conceſſum ad beneplacitum, ſeu precario poteſt quandocunque reuocari.

1 OBijci † ſecundo loco poſſet quod feu-
da non eſſent in ſui natiuitate, & ori-
gine hæreditaria, ſed pro arbitrio amouibi-
2 lia † mox ad vitam accipientis feudum ex-
tenſa, vt eſt in §. & quia vidimus. tit. 1. in vſib.
feu. Oſaſc. dec. 161. nu. 5. Ange. Aret. conſ. 110.
nu. 1. per tot. Card. Tuſc. lit. F. concl. 103. Loffr.
3 in paraph. feu. tit. 1. ſub princ † Et perſonalia
quæ tranſibant ad ſolos hæredes dantis, nó
autem accipientis Intrigl. de feu. q. 34. in
princ. & nu. 2. &. Tom. de Mar. de feu. imperſ.
num. 1. & ſeqq. vbi quod omnia feuda olim
erant imperſonalia, poſtea facta realia ex
4 lege Conradi; † Ergo nec nunc dici pote-
rit feudum quid hęreditarium, aut quid Iu-
ris defuncti, ſed magis quid Iuris concedé-
tis, vt eſt in §. cum verò Conradus. eod. illo tit.
1. ibi Ad nepotes ex filio producere dignaretur
&c. vt ita in term. dicit Loffre. in conſ. 1. ſub
num. 3. & ſeqq. ſub num. 124. & ſub num. 132.
5 † Originem verò eſſe ſpectandam, & atten-
dendam certum eſt l. ſequitur. 4. §. de illo.
verſ. ſi ante. l. ſi aliena. 10. in princ. l. iuſto.
6 44. §. et ſi poſſeſſionis. ff. de vſucap. † Si quidé
à primordio tituli poſterior formatur euen
tus l. vn. C. de impon. lucr. deſcr. lib. 10. Prob. ad
Monac. in cap. ſi eo tempore 9. nu. 6. de reſcrip.
7 in 6. † & ab origine duci argumentum ait
8 Menoch. conſ. 123. num. 20. lib. 2. † & origina-
lem cauſam inſpiciendam in feudis, Idem
Menoch. conſ. 160. nu. 17. eod. lib. 2. & ad Surd.
9 conſ. 94. ſub. num. 34. & ſub. 37. † Vbi pręſu-
mitur quod iure feudi vel primogenituræ
10 ſi præceſſit Inueſtitura. † Alia de princi-
pio aut originali cauſa attendédis in colle-
ctis indictis, in Ciue facto de Collegio &c.
11 Surd. conſ. 146. ſub num. 10. & ſeqq. † In iudi-
cando debito, vel actu neceſſario, aut volú-
tario, idem Surd. conſ. 112. numer. 65. & ſeqq.
conſ. 396. num. 25. 26. Ang. Aret. conſ. 28. nu.
12 17. & ſeqq. † Demum plura de originali
cauſa, ſeu de principio eſſe potentiora ipſo
fine, & ab eis finem regulari Id. Surd. conſ.
301. num. 36. & ſeqq. in dec. 64. num. 6. 7. & in
term. feudi Loffred. conſ. 11. num. 23. & ſeqq.
13 † Vbi ad pacta Inueſtituræ, tanquam ad
originem, eſſe ſemper relationem facien-
dam, & per plura exempla, & Schrad. de feu.
par. 10. ſect. 17. d. num. 47. ad 53. Menoch. conſ.
14 148. numer. 20. 21. lib. 2. † vbi quod prima
cauſa influit in ſecúdam, adeó quod ſi feu-
dum ſit fęmineum, ità & ſub feudum. & ad
15 conſ. 315. nu. 10. lib. 4. † Vbi attendi in con-
tractibus principium non ſucceſſum. & ad
16 Surd. conſ. 525. in fin. lib. 4. † Vbi primam
originé præſumi ſemper durare. Menoch.
conſ. 851. num. 24. & ſeqq. et 31. lib. 9. vbi in
hypotheca an attendatur initium obliga-
tionis, an tempus quo incipit aliquid de-
beri.

Verùm, his non obſtantibus, ſtat firmũ,
quod feudum ſit quid hæreditarium, &
quod ſuccedat filius, vt in ius patris, vt pro-
batum eſt cap. 9. per tot. ſupra.
Ad prædicta varie ſatisfieri poſſe putamus,
prout variæ ſolent in materia iſta brocar-
dica (an principium, medium, aut finis at-
tendendum ſit) conſiderationes afferri Vt
Brocardicam, in qua tanquam in vijs bro-
cardicis facile fundum reperiri non poſſit)
dicit Ioan. Fab. in §. fuerat. in fin. Inſt. de actio.
Azo. in brocard. cap. 1. num. 21. & per tot. cap.
& etiam per cap. 2. quibus locis de hac mate-
ria.
18 † Prima conſideratio eorum eſt, qui cé-
ſuerunt, vt vbicunque actus recipit eſſentiã
totalem, formam, validitatem, perfectioné
ab aliquo eorum, iſtud ſit attendendum, vt
ſi à principio principium, ſi à medio me-
dium, ſi à fine finis Abb. in cap. dudum. in 1.
num. 11. de elect. Prob. ad Monac. in cap. cum
aliquibus. ſub nu. 4. verſ. poßunt etiam. de reſcr.
in 6. Bal. in auth. ſi qua mulier. ad fin. C. ad
Vellei. Euerar. in lo. à virtute finis. Menoch. de
recup. poß. rem. 15. ſub numer. 126. 127. 128.
Natt. conſ. 640. n. 36. 37. Gratian. dec. Marcb.
19 201. num. 5. & ſeqq. † Vbi ſalarium pro ali-
métis, vel ſumptibus debitum in principio,
pro laboribus in fine. Alia ad Card. Tuſc. lit.
A. concl. 153. Menoch. præſ. 17. lib. 6.
20 Et ſecundum hanc conſiderationem habe-
mus intentum, vt feudum veniat conſide-
randum prout in fine, ideſt prout in præ-
ſenti ſtatu, in quo demù huiuſmodi induit
naturam, vt ad ſucceſſores tranſiret, & quid
hæreditarium eſſet, ad Ang. Aret. in d. conſ.
110. n. 2. vbi eleganter: confert, & §. hoc quoque
21 ſciẽdũ. d. tit. 1. in vſib. feu. lib. 1. † neq; enim ſuf
ficiẽter ab initio omnia promulgãtur, ideo
pormulgata finalia attrẽduntur auth. quibus
mod. nat. eff. legit. in princ. Balzar. ad rubr. de
22 nou. for. fidel. in princ. † Nec res aliæ ab ini-
tio erant hæreditariæ, nec dominia diſtin-
cta, prout nunc ſunt, & ita conſiderantur l.
quod in littore. 14. & ad tit. ipſum tot. ff. de acq.
rer. dom. l. ex hoc iure. ff. de iuſt. & iur. l. diui
Verus. 6. §. 1. ff. de iur codicil. vbi glo. in ver.
pariter. l. in ciuile l. oẽs populi. ff. de iuſt. et iur.
l. iura. cum ſeqq. ff. de legib. §. ius autem gen-
23 tium. Inſt. de iur. nat. gen. et ciu. † Sic attendi-
tur Iuriſdictio prout nunc conceditur Ma-
giſtratui, non prout tunc de iure gen-
tium, ſicuti erat in Populo Natt. conſ. 640.
24 nu. 27. † Sic videmus in Gallia hodie om-
nia feuda eſſe hæreditaria, ſeù patrimonia-
lia Roſent. in ſynop. feu. cap. 2. cõci. 67. in prin.
et concl. 8. et in cap. 1. concl. 1. Forcat. de feu. c.
2. num. 6. Garzon. de fæm. ad feu. recipien ſub
25 num. 41. verſ. nam licet contradicere. † Ratio
enim omniũ eſt in próptu, quia poſteriora
prio-

Digitized by Google

prioribus derogant. *Natt.conſ.636. ſub nu.*
26 145. † Et vltimum conſuetum attenditur
Surd. conſ. 195.num. 16.Bald.in l. binos.circa
fin.C.de aduocat. diu.ind. Iaſ.in l.diem functo.
num.16. ff. de off. aſſeſſ. Carroc.de loc.et cond.
27 *par.1.cap.3.num.3.et 4.*† Vltimùm conſue-
tum teſtatoris *Surd.conſ.207.ſub.num.9.10.*
28 † Vltima conſuetudo *conſ. 525. num.15.*
29 † Vltima alimentorum præſtatio *l. mela.*
30 14. §. *ſed et ſi ff. de alim. leg.* † Vltimus ſeù
præſens ſtatus *Surd. conſ. 338. num. 10. 11.*
31 *lib.3.*† Imò (quæ nunc feuda appellantur)
ab initio erant allodialia *Bertrand. conſ. 23.*
num. 1. lib.7. et ſupra praced. cap. num.26. et
ſeq. & tamen vti feuda, vti minime libera
hodie conſiderantur, adeò verùm eſt non
antiquum, & originarium, ſed præſentem
ſtatum, reique naturam, quam nunc ſorti-
32 ta res eſt, eſſe inſpiciendam † Cum natura
ſemper nouas deproperet edere formas, *vt*
in §.prædictis.quæ fuit prima cau.benef. amitt.
& ideo res ſæpe mutentur, & in ſtatu mu-
tato, & ſecundum eum regulentur *ad Iſern.*
egregiè in proem.feu.per tot.Surd.dec.177.nu.
33 *10.dec. 236. num.13.*† Vbi etiam quod vbi
superuenit contraria ratio præteriti vſus
34 deſtruitur vſus † Sic titulos dignitatum
olim tenues, hodie auctos videmus ad Illu-
ſtriſſimos ad Excellentiſſimos, & amplius
Menoch. conſ. 302. numer. 47. et ſeqq. lib. 4.
35 † Et hodie in eis ſucceditur (quicquid
alias per electionem) *tit. de feu. Marcb.*
Menoch.conſ.158.ſub num.17.

36 † Altera conſideratio ſit, vt finis ſit atten-
dendus, vbi non habet neceſſariam conſe-
quentiam ad ſuum principium, putà ſi prin
cipium proponatur tanquam præcogno-
ſcendum, finis verò tanquam obſeruandus
arg.tit. Inſt.de teſtam. ordin.ad prin.ibi: Sed vt
nihil antiquitatis penitus ignoretur, & ita
fuit in ſpecie noſtra *quia in §. et quia. tit. 1.*
in vſib.feu. fuit propoſita origo feudi ad eam
cognoſcendam; cum mox progreſſus eiuſ-
dem fuerint deſcripti, prout obſeruari con-
tingit, & derogatiuè ad priſtinam rei natu-
ram, ſtatum, ſeù conditionem, *ſimile eſt in*
tit. qual olim. pot. feu. alie. et in tit.de probib.
feu al.per fed.ſub prin. in quibus ius antiquū
refertur, in eo non inſiſtitur, ſed ad aliud fit
37 tranſitus, in quo obſeruãtia viget.† Quan-
do autem finis non habet neceſſariam con-
ſequentiam ad principium, finem attendi
Afflic.ait.in dec.210.ſub num.3.poſt Bart.in l.
3:§.1. ff.de minor. Surd.dec.297.nu.12. nam
quod finis habeat neceſſariam conſequen-
tiam ad principium intelligitur de neceſ-
ſitate præciſa *vt ait De Pont.conſ.134. num.*
8.lib.2.

Ad contraria reſpondeas animaduertē-
do, quod ibi vel finis habet neceſſariam cō-
ſequentiam ad principium, qua ius fuerit
38 in eſſe deductum † quo caſu principium
39 attenditur *Surd. conſ. 221. ſub num.15.* † Et
ita eſt in contractibus, in iudicijs, in Inue-
ſtituris *ad Azon. et alios ibi cit. quibus adde*
Surd.deciſ.278.num.26.et ſeqq.Menoch.conſ.
40 *1088.nu.3.lib.11.* † Sic initio inſpecto, ſeù
primo ſtipite etiam agnati inter ſeſe ſunt
deſcendentes, & ideò ſuccedunt in feudo,
vt hac ratione vtitur *Loffre.tit.Imper.Lothar.*
a lids tit.Conſt.feu.verſ.per hoc patet patruum.
col.3. verſ.et dum dicit in paraph.feu. alia exē-
pla pete ex prędict. *et ex Natt. conſ.286.nu.*
41 *fin.* † Vbi in alluuione *conſ. 658. in fine*
42 † Vbi in reſtitutione in integrum ob leſio-
nem. *Crau.conſ.322.ſub nu.4.verſ.adeò etiam*
43 † Vbi in validitate actus, & clericatus, *et*
conſ. 319. verſ. ſecundò reſpondeo numer. fin.
44 † Vbi in principio licito, *et ſub princ. reſpon-*
ſionū ad motiua in fin. eiuſd. conſ. Gozad. conſ.
45 *90.num. 14. in fin.* † Vbi in promiſſione de
vendendo, ſi poſtea res tradatur, & in do-
ctoratu, qui trahitur ad tempus licentiæ, &
ad idem Surd.dec.102.numer.10.in dec. 297.
46 *num.12.* † Vbi etiam in delictis initium in-
ſpici, quod etiam eſt in *conſ. 57.nu.19. Item*
47 *Id Surd conſ.158.num.11.* † Vbi de æſtima-
tione legitimę *Cabal. caſ. crim. 7. cent. 1.*
48 † Vbi an initium vel finis in delictis con-
ſideretur, vt currat præſcriptio, *Vinc. de*
Franc.deciſ.415.num.4.Crau.conſ.46.num.7.
49 † Vbi an captura ab initio nulla confirme-
tur, *Hercul.ad idem de caut. de non offen.cap.*
37.num. 16. et ſeqq. et cap.44. num.20.Crau.
50 *conſ.6. num. 88.* † Vbi ſi ab initio fuit benè
ſoluta pecunia *Oſaſc. conſ.4.num.3.conſ.5.in*
51 *princ.* † Vbi an actor, an reus quis ſit initiū
52 ſpectandum.† An liceat perſequi extra lo-
cum initio conſiderato, *Alex.conſ. 24. ſub*
53 *num.24.ad 28. lib. 2.* † Vbi alia exempla an
finis, an initium conſiderandum. *Marcb.q.*
54 *218.par. 2.* † Vbi poſſe perſequi in alieno
territorio, Iudici eiuſdem conſignandum
Clar.ad idem in §. fin.q.29.verſ.fin. Syntagm.
Com. opin. loco 5. tit. 1.cap.58.in med. et poſt
55 *fo.99.Caball.caſ.crim.291.num.5.* † Vbi pe-
tendam eſſe remiſſionem, licet hodie non
56 ſoleat concedi, *vt ſub numer. 13.* † Quid in
57 delictis *Marſ.ſing.225.Ioanet.reſp.31.* † Vbi
diſtinguit cum principium licitum, finis il-
licitus ratione alieni territorij finis ſit attē-
dendus, ſecus in alijs, vbi principium *Surd.*
d.dec.102.num.10. Alex.conſ.25.nu.7.lib.3.
58 † Vbi in excuſandis delictis initium non
finem conſiderandum. *et ad idem Surd.conſ.*
59 *41. per tot.* † Vbi in extrahente res *Cabal.*
conſ. 124. in fin. Menoch.conſ.106.num.145.
60 *lib.2.* † Vbi, vt quis dicatur determinate, &
61 certò vocatus, finem inſpiciendum. † Et
idem vbi quid ad finem fuit ordinatum, vt

ſi licentia, & teſtamentum ad hunc finem
fuerint ordinata, vt feudum in alium tranſ-
feratur, *iuxta Gabr. conſ. 73. ſub numer. 33.
lib. 1. ad Menoch. praſ. 17. numer. 10. lib. 6.*
62 † Quemadmodum vtrunque attenditur,
quando vtrunque illicitum, *Mans. conſ. 91.*
63 *num. 15. lib. 1.* † quando vtrunque coniun-
gitur, vt fit inter Vaſallos eiuſdẽ lineę, nam
hi præferuntur alijs alterius lineę, quia in-
uicem coniunguntur in cauſa communi,
& in communi ſtipite, & in cauſa immedia-
ta, & proxima, quia filius quamuis milleſi-
mo gradu diſtans à primo ſtipite, coniun-
gitur tamen, & cum eo mediatè, & cum pa-
tre ſuo vltimo defuncto immediate, & pro-
64 xime † Et ideò præfertur agnato, quia iſte
coniungitur tantum ex vna cauſa, vt deſcẽ-
dens à primo ſtipite, quę cauſa eſt mediata,
& ſola: *hac ex opinione Afflict.*
65 Quæ (ita intellecta) bona eſt, quicquid
impugnetur de more, *per Loffre. ad tit. Imp.
Loth. aliàs tit. Conſt. feu. dom. Loth. Imper. §.
per hoc patet patriũ. col. 3. poſt med. poſt verſ.
quod quidem non militat, & venẽta col. 4. ad fin.
verſ. nec eſt verum.*
Cæterum confirmat præſentem ſtatum
feudi (circa id quod dicimus quid hęredi-
66 tarium eſſe) † quod in eadem materia ha-
bemus caſus, in quibus veſtigia Iuris anti-
qui adnotari liceat quia non tranſeant ad
hæredes *vt in tit. de feu. Guard. et Caſtal. in tit.
qui ſucceſſ. teneant. in fin. in titu. de pign. dat.
fea. in tit. quis dicat. Dux. ad fin. et in fragm.
feud. apud Cuiac. tit. de condit. feu non implen.
75. tit. de fea. impropr. 81. in tit. de feudi habit.*
105. cõpateat quod vbi voluerunt feudiſtę
ius antiquum pręualere id nouerint expri-
67 mere. † Quibus iuribus, vel titulis aſſimila-
ri peculium, Vſumfructum, precarium, ſeu
perſonaliſſima beneficia, & ſimilia notat
eleganter, *Angel. peruſ. in pracis. conſ.* 110.
68 *ſub num. 1.* † vt concluſio ſit, in hac varieta-
te, nos verſari in claris, ex quo conſtat de
vltimo ſtatu feudorum, & in quo fixit pe-
des materia feudalis, propterea attenden-
do, *ex doctrina Piſto. quaſt. iur. quaſt. 1. num.
32. 33.* Vbi cum olim feuda perſonalia eſ-
ſent, & poſteà vſque in infinitum ad deſcẽ-
dentes extenſa, hoc reſpectu hodiè omnia
feuda dici poſſe hęreditaria, *vt ibi; quẽ refert
etiam Carol. à Kirch. in ſuo diſcur. de feu. cap.
3. num. 8. et Vult. quoque cap. 8. num. 29. et ad
latè ſupra per nos cap. 3. num. 7. et ſeqq. per tot.*
Intellige tu non hæreditaria abſolute, ideſt
ad omnes tranſitoria etiam extraneos, ſed
eo modo quo poſſunt eſſe citra extenſionẽ
ad in habiles, & incapaces ſecundum natu-
ram feuodrum *ad cap. 14. infra num. fin.* ideſt
quid hæreditarium, vt ibid. declaro.
69 † Item aduerte etiam hodie poſſe quan-
docunque feuda reuocari ex pacto ſeu
(quod eſt idem) ad beneplacitum conceſſa
Bald. in l. qui ſe patris. ſub n. 33. C. vnde liberi.
*latè Senator franc. ferrar pro Illuſtriſſ. d. Ant.
Prouana domino Leinici, etc. in 4. reſp. num. 3. et
ſeqq.*

CAP. DECIMVMTERTIVM.

De tertia oppoſ. cont. nou. ration. tit. An agnat. &c.

S V M M A R I V M.

1 *Feuda ex prouidentia principis, vel à genere cõ-
ſequimur.*
*Et manent incolumia etiam repudiata hæredita-
te.* ſub eod.
2 *Filij habent feuda etiam ex prouiſione paterna.*
3 *Poteſt concedi quid etiam quod repudietur hæ-
reditas.*
4 *Impuberi arrogato pater tenetur relinquere
quartam bonorum ſuorum.*
*Nec pater in ea fideicommittere poteſt, & eſt re-
ſtituenda.* ſub eod.
5 *Quamuis pupillariter ſubſtituere poſſit.*
6 *Quia habetur vt teſtamentum pupilli non pa-
tris.* & ratio ibid. *nu. 7.*
8 *Quarta non eſt de hæreditate, & reuocari poteſt
eius alienatio.*
9 *Aliàs ſi eſſet hæreditaria reuocari non poſſet.*
10 *Habet quartam non vt hæres, ſed ex conſtitutio-
ne, vti æs alienum, & nu. 13.*
11 Lofred. improbatur, *vtendo argumento ab
arrogatione Impuberis ad feudum, quod ex
prouiſione paterna acquiritur, non merè ex
lege.*
12 *Alienatio quando in fraudem facta dicatur, re-
miſſiuè.*
14 *Filius etiam non hæres conſequitur lucra nup-
tialia ex lege, & nu. 19.*
15 *Etiamſi ſtipulatum ſit filijs vt hæredibus.*
16 *Vnde tametſi fiat hæres poterit vti beneficio l.
hac edictali.*
17 *Et non defertur iure hæreditario.*
18 *Nec dotis augmenta.*
20 *Si conceſſum feudum Titio, etiam ſi hęres non ſit,
& num. 24.*
21 *Malè argumentum deductum à lucris nuptiali-
bus ad feuda* per Surd.
22 *Et quod feuda ſint in bonis, non in hæreditate.*
23 *Ex renunciatione hæreditatis non cenſetur re-
nunciatum feudo, & ratio.*
25 *Liberi veniant vt hæredes in donatione recipro-
ca inter ſponſum, & ſponſam, altero ſine li-
beris præmoriente.*
26 *Quod dicitur de lege, Idem de conſuetudine, vn-
de filij habent dotes, non vt hęredes matris,
ſed iure conſuetudinis.*

Digitized by Google

27 *Idem ſi ab auo ſub eod.*
28 *Iura ſepulchrorum conſeq uuntur filij,etiam nõ hæredes.*
29 *Diuerſa à feudis.*
30 *Militia etiam non hæredibus competit.*
31 *Idem in Silentiarijs.*
32 *Militia empta à patre imputatur in legitimam.*
33 *Feudum militia non aſſimilatur.*
34 Reijcitur Ias.*confundens arrogatos cũ militia.*
35 *Et dum feudis hæc æquiparat.*
36 *Alia de vita, & militia, an ſuccedant loco alimentorum, an loco partis feudi, & effectus remiſſiuè.*
37 *Eſt onus feudi, ita quod poſſit alienari feudũ pro ſoluendo vitam, & militiam.*
38 *Quid vita, & militia, & cuius loco ſucceſſerint remiſſiuè.*
39 *Militia an ſit dignitas,& alia,remiſſiuè,nu.40.*
41 *Quæ habentur à Ciuitate, vt priuilegium ciuilitatis,etiam in non hæredes tranſmiſſibilia.*
42 *Pradijs ſemel acquiſitis Communitati, an renũciatio propriorum iurium facta noceat ſucceſſoribus.*
43 *Hæc feudis non æquiparanda.*
44 *Priuilegium patri et filio conceßum eorum vita durante.*
44 *Quæ à rerum natura proueniunt, vt ius patronatus.*
46 *Debitum naturale ad antydora.*
47 *Ius patronatus retinent filij,etiam non heredes.*
48 *Et eis ſaluum manet, etiam patre perduellionis reo condemnato.*
52 *Non valet argumentum ab ijs ad feuda.*
53 *Niſi ſit eadem ratio.*
54 *Ratio diuerſitatis.*
55 *Acquiſitiones à genere ſeu à familia proponuntur.*
56 *Quæ non adimuntur, ſi pater Ciuitatem amiſerit.*
57 *Nec nobilitas, aut Regnum.*
58 *Quæ non perditur per Monacatum,et cur.*
59 *Nec ius armorum aut inſignium, etiam in non hæredes tranſiens.*
60 *Nec fideicommiſſa in quibus idem, et nu.67.*
61 *Nec maioratus ſeu primogenia,in quibus idem, et nu.62.*
63 *Fallax eſt argumentum ab hiſce ad feuda, et num.64.*
65 *Et probatur auctoritate multorum.*
66 *Et diuerſitatis rationes,remiſſiuè,et nu. 68.*
In quibus feuda fideicommiſſis aſſimilentur. ſub eod.
69 *In aditione grauati confirmatur fideicommiſſũ.*
70 *Quæ aditio ampliùs in alijs non eſt neceſſaria.*
71 *Idem in feudis.*
72 *In fideicommiſſis, non niſi finita vna linea, ad aliam fit tranſitus, ita, et in feudis.*
In fideicommiſſis delictum patris non nocet filijs nec agnatis, in feudis nocet filijs non agnatis. ſub eod.
73 *In fideicommißo, et primogenitura quot perſonæ tot vocationes, ſecus in feudis.*
74 *Fallax argumentum à fideicommißo, ſeu primogenio ad feudum* ſub eod.*de quo argumẽto remiſſiuè.*
75 *Ex clauſulis adiectis fit, vt etiam In feudis quot perſonæ tot cenſeantur vocationes, Alteri alterum ſubſtituendo.*
76 *De vno in alterum reuertendo.*
77 *De vno in alium ſuccedendo.*
78 *De vno in alium cadendo.*
79 *Attentis meritis ſingulorum, vel ſingulis in ſolidum.*
Omnibus principaliter. ſub eod.
80 *Idem iudicium,et de alijs conſimilibus.*
81 *Adeſt tamen contradictio docto. quod etiam in feudis,quot perſonæ tot vocationes.*
82 *Quid ſi feudum ſit conceſſum generi ſeu agnationi aut familiæ, vt intelligatur ſecundum naturam actus,et nu.85.*
83 *Et idem,licet dicatur de vno in alium.*
84 *Niſi aliter expreſſim dictum ſit.*
86 *Corticei verborum non inhærendum, ſed naturæ feudi.*
87 *Omnia ad id referuntur, vnde vim capiunt, et formam originaliter.*
88 *Priuilegium conceſſum poſteris,familiæ, perſonæ fœminas non complectitur.*

FOrtius videtur obſtare,(& in hoc fortè vera ratio dubitandi *ad tex. an Agnat.*
1 *vel fil. &c.* conſiſtit) † Quod feuda vel ex prouidentia Principis,vel à genere habeãtur, quo caſu ea manent in columia etiam repudiata hæreditate paterna *iuxta l. 3. ff. de interd. & releg. per quam legem ita cenſuit Odoffred. vt refert.Bal.ad l.qui ſe patris.ſub nu. 28. verſ. & contra C. vnde lib. Iſern.ad tit.an agnat.etc.num.2.in fin.et ibi add.num.4 etiam in fin. et addit. ad eund. ſub num. 8.ad fin.lit.d. verſ.nam cum debeat, et ad Loffre. conſ. 1. ſub numer. 124. ſub.num. 132. ſub num. 3.et ſeqq. præſertim ſub numer. 6.Oſaſc.plenè deciſ.181. (quæ eſt vlt.) ſub num.20.* Et hæc tantò magis, q̃a feuda habita fuerũt ex lege Conradi originaliter, & ſic non ex prouiſione parentum, *vt anteced.cap.ad princ.dictum eſt.*

Reſpondetur (vno verbo) diuerſos eſſe
2 caſus,diuerſas materias,† Nam in caſu præſenti filij etiam habẽt ex prouiſione paterna *vt per Oſaſ.dec.23.ſub num.49.verſ.ſextã, Angel.conſ. 110.num.1.* vbi recenſet ius antiquum,& tamen *num.2.et ſeqq.*tradit quod poſtea pullulauit in poſteriores gratia, & felix radix ſuam virtutem extendit in palmites, &c. *vt ibi per tot.et ad cap. 9. ſupra, et cap. 12. et infra cap. 23. ſub verſ. ſin verò vti radix nu. 28. et verſ. reſtat vltimum.nu.145.* Vltrà quod non infertur de neceſſitate, beneficium confertur à lege,ergo abſque ſuc-

ceſſione,nam & habemus hæreditates à le-
ge in filios promanare, & tamē non exclu-
di ſucceſſiones tot. tit. de hæred.quæ ab inteſt.
etc.Inſt.cū ſimilib. notiſſimis iuribus,et ad infr.
3 cap.18.dicimus num.54. † Poteſt tamen eſſe
quod vel lex ipſa,ſeu legis prouidentia im-
mediatè concedat, vel,(quod quid acquiri
poſſit etiam repudiata hæreditate)præciſè
diſponat, vel quod familiæ ſit prouiſum,
vel ꝙ natura,aut Ciuitas aliq̄d det,aut per-
mittat,&ſic in aliũde quęſitis,quã ex iure,cō
tēplatione, iudicio,vel beneficio acq̄ſito-
ris,in q̄bus caſibus loquũtur cōtraria,Ideò
non arguendum ab eis ad feuda in quibus
diſpoſitum aliter fuit vt ſint hęreditaria ob
diuerſitates rationum.Quas quidem diuer-
ſitates(vt manibus palpemus)aliqua exem-
pla diſpiciamus, ſiue à lege, legiſue proui-
dentia, ſiue à Ciuitate, ſiue à natura, ſiue à
genere deſumpta iuxta d.l. 3. ff. de interd.et
releg.

4 † In primis ſe offert impubes arrogatus,
cui pater arrogans tenetur relinquere quar
tam partem bonorum ſuorum,&hoc ex cō-
ſtitutione ſeù reſcripto diui pij l. 1.§. ſi im-
pubori. ff. de collat. bon. l. ſi arrogator. ff. de
adopt. l. papinianus. §. ſi quis impubes. ff. de
inoff.teſt. An ergò pater poterit præiudica-
re in dicta quarta eam fideicommitendo?
An hæredes patris retinebunt quartam?
an verò filio adrogato dimittent?&dicitur,
nec fideicommitti in ea,nec retineri,ſed re-
ſtitui opportere,vt in d.l.ſi arrogator in prin.
et in fin. ratio eſt, vt ibid.tex.inquit Quia hoc
non iudicio eius ad eam peruenerit, ſed princi-
5 pali prouidentia.† Nec obſtat quod pupilla-
riter ſubſtituere poſſit pater, vt ibid. et in
in l. ſed ſi plures. 10.§.in arrogato ff.de vulg.
et pup. quia hoc caſu videtur ipſemet pu-
6 pillus diſponere ſeu teſtari,† & ita habetur
vt teſtamentum pupilli non vt patris, vt in
§.igitur.Inſt.de pupil. ſubſtit.ibi,duo quodam-
modo ſunt teſtamenta, alterum patris,alterum
filij,tanquam ſi ipſe filius ſibi hęredem inſtituiſ-
ſet.vt hanc puto veram,& fundamentalem
7 huiuſce rationem† licet aliam dicat(tribuēs
fauori pupillaris ſubſtitutionis) Loffr. (vbi
de hiſce pleniùs)in conſ. 7. numer. 53. et ſeqq.
8 † Et dictam quartam non eſſe de hæredita-
te probatur etiam ex eo, quod alienata po-
teſt reuocari in tex.l.fin.ff.quæ in fraud.pat.Alex.
9 conſ.55.ſub num.1.lib.1.† Non reuocaretur
autē,ſi eſſet de iure hæreditario ad Loffred.
d.conſ.7.ſub num. 185.et ſeq. vbi nominatim
de hac alienatione,et ad conſ.1.ſub num.3.et
10 ſeqq. et num. 144. † Vbi nominatim, quod
non habet eam arrogatus vt hæres, nec ex
patris beneficio, ſed ex cōſtitutione D. Pij,
tanquam æs alienum, id quod eſt in d. §. ſi
quis impubes. l. papinianus. ff. de inoff. teſt.et
ibi pariter glo.in ver.concedendum. Non quaſi
ait, ex defuncti voluntate, ſed quaſi, ex conſti-
11 tutionis neceſſitate.† Quare Loffred.in dd.cōſ.
1. et 7. et in locis præalleg. vtitur hoc argu-
mento ab arrogatione impuberis, dum co-
natur oſtendere feudum ſimpliciter cōceſ-
ſum non haberi ex beneficio vltimi defun-
cti, ſed primi acquiſitoris. Verùm male,
quia in quocunque feudo, & ſub quocunq;
formula,aut ſine formula conceſſo,ſemper
verũ eſt dicere, quod vt in ius defuncti
ſuccedat filius,et ſemper viget tex. in agnat.
etc. cum §.filius.de capit.qui car.vend.qui lo-
quuntur indiſtinctè, & de feudo proprio,
vt ſupra cap.1. num. 21.cum ſeqq.et adhuc in-
fra peculiariter oſtendemus cap. 28. verſ. con-
cluſio itaquè omnium par.3.nu.37. bene itaq;
Loffred. in dictis de arrogatione, male in
illatione, ſeù cōparatione ad feudum,quia
diſſimilium ſimile non poteſt fieri iudiciũ.
12 † Quando autem in fraudem dicatur facta
alienatio declarat Alex.d.conſ.55.num.5.6.
13 lib.1.†Et dictam quartam eſſe debitam etiã
puberi arrogato,&quidem auctam,quia de
iure communi, & non auctam impuberi,
quia de iure ſpeciali ex dicta conſtitutione
D. Pij, dicit Iaſ. in conſ. 141.ſub nu. 10. 11.
lib.4.

14 †Item ſi filius etiam non hęres habet lucra
nuptialia, id factum ex conſtitutione in
auth.hæres. C.de ſec. nupt. Surd.conſ.91.num.
16.conſ.206.num.11.et ſeqq.vbi exornat.et de
vera,et comm.

15 †Etiamſi ſtipulatum ſit filijs hæredibus
Rim.iun.conſ. 569. numer. 123.et ſeqq.lib.5.
16 † Adeò, quod (etiamſi fuerit hæres) adhuc
poſſit cōtrauenire facto defuncti, & vti be-
neficio legis hac edictali Surd.dicit in conſ.
237.ſub nu.19.verſ.poſtremo, et duobus num.
ſeqq.et ibi per tot.ad materiam vidend.præſer-
tim à num.14.et infra.

17 †Et quod nō deferantur iure hęreditario.
18 Surd.conſ.572.num.71.72.lib.4.† Nec dotis
augumenta vt in l.cum alijs C.de ſecund.nupt.
Menoch.conſ.155.num.fin.lib.2.l.quęcunque
et ibi Bal.et Salic.C.de bon.quæ lib.cum alijs, vt
19 per Menoch. precit. † id omne fuit præciſe
conſtitutum lege ſpeciali, vt in ead. auth.hæ
res,et in §.ſoluto, et in §. ſeq.auth.de nupt.ibi,
Vel ſi quidam eorum fuerint heredes, alij verò
repudient etc. & adhuc ibi,et dabuntur hæc fi-
lijs honore præcipuo,& noſtra lege(ecce)licet
non fiant. heredes aut patris aut matris &c. &
ibi,Hoc enim nobis rectius,quam prioribus pla-
cuit: nota opus fuiſſe legiſlatore ad §. ſed et
quod Principi Inſt. de iur.nat.gen.et ciu.l.1.de
conſtit.princip.eſt ſimilis in term.feudi Inue-
ſtitura apud Menoch.conſ.158.ſub nu.18.lib.
20 2.†Vbi Maximilianus dixit ſe concedere
feudum D.Hermeti,etiamſi hæres non ex-
titiſſet.

Digitized by Google

titiſſet. Vbi tamen (quod non ſit hæres) ait
Menoch. obtinere tãtum in ipſo Hermete,
non in alijs feudi ſucceſſoribus.
21 † Quare male lucra hæc, & feudum a
pari dijudicauit Surd. in d. conſ. 237. ſub num.
22 17.18.19. † Et quatenus feuda in bonis eſſe
admittit, in hæreditate negat, quia habet
contra dictos tex. An Agnat. etc. et §. filius. de
23 Capitan. etc. † Et licet ex renunciatione hæ-
reditatis non cenſeatur renunciatum feu-
dum, id non fit quod feudum in hæreditate
non ſit, ſed alia ratione vt infra cap. 14. num.
15. et ſeqq. vel quia is cui renunciatur, non
ſit capax, vel quia quę ſpeciali nota, &c. vel
quia remaneat ſemper ſucceſſio ſingularis
24 ad feudum, vt infra cap. 16. nu. fin. † Poteſt
dari alius caſus huic ſimilis, in Emphyteoſi
ex lege Regia, eam etiam non hæredi ſpe-
cifice deferenti, vt apud Cald. in tract. de no-
25 min. Emph. q. 70. n. 40. et ſeq. † Vno caſu libe-
ri venient, vt hęredes, ſcilicet in donatione
reciproca inter ſponſum, & ſpõſam, altero
ſine liberis pręmoriente, vt apud March. q.
22. num. 6. par. 2. ibi vide. Cæterùm quod di-
ctum eſt de lege procedit etiam in conſue-
26 tudine † Vt quando filij dotes matris cõ-
ſequũtur, quod fit ex conſuetudine Marti-
ni nã tunc non habent à matre (neq; vti hę-
redes matris, aut ab auo, aut vti hęredes aui)
ſed cum habeant a conſuetudine, quæ vim
legis habet, quinimò eſt lex nõ ſcripta, ideò
habebunt etiam non hęredes, vt tenuit Surd.
in conſ. 206. num. 11. lib. 2. contra Bart. in l. in
quartam. numer. 12. ff. ad leg. falc. vt ibi. Et
cuius rationi reſpondet ſub numer. 15. verſ.
27 nec mouet. † Vbi quod deſcendit ab auo nõ
tamen ea voluntate eius, ſed legis poteſta-
te, vnde dicitur non ab auo prouenire, ſed
a lege. Quod dictum mirabiliter confirma-
tur ex quarta adrogati, quę prouenit ex bo
nis patris, & tamen principali prouidentiæ
attribuitur iuxta ſupra hoc eod. cap. num. 4. et
ſeqq. adducta, ac vt in ſeq. exemplo.
28 † Tertium exemplum eſſe poteſt de Iu-
ribus ſepulchrorum, quatenus ſiue hęredi-
taria ſint ſepulchra, ſiue familiaria poſſunt
liberi ea conſequi, etiam non hæredes l. vel
quod. 6. §. liberis. ff. de religioſ. etc. notando
verba conceſſum eſt humanitatis gratia, quæ
ſunt notæ Iuris ſpecialis, ita conſtituti ad
ſupra cap. 2. num. 22. et ſeqq. conuenit caſus
d. §. liberis, et l. ius ſepulchri. 8. C. eod. tit.
29 † Vnde hæc Iura eſſe diuerſa à term. feudi
docet, Tom. de Mar. de gen. feu. tit. 1. num. 6. et
ſeqq. Hartm. Piſt. quæſt. iur. q. 1. num. 6. et ſeqq.
et ſub 8. maximè, Carol. à Kirch. in ſuo diſcur.
feu. cap. 4. num. 41. 42. Euerard. Iun. conſ. 50.
ſub num. 6. vol. 2. Roſen. cap. 2. concl. 33. num.
18. 19. et ad infra cap. 19. verſ. item cauendum
num. 65. 66. de quibus vide alia pulchra vt
per Teſſ. q. foren. 11. per tot. lib. 2.
30 † Quartum exemplum ſit de militia, quæ
etiam non hęredibus competit, ex iure ſpe-
ciali ita conſtituto, vt eſt in auth. de exhib. et
introd. reis. § optimum, ibi. Et ſecundum iuſſio-
nem noſtram hoc habeant, non tanquam pa-
ternam hæreditatem, ſi in alijs inops ſit, ſed tan-
quam imperialem munificentiam, vt et ſubſtan-
tiam relinquentibus, et non habentibus meritò
ſolatium prębeamus. Alias hoc caſu dempto,
31 † & alio de ſilentiario vt ibid. et ad Loffred.
de prob. feu. al. per feder. §. præterea Ducatus
32 col. 14. in fin. et ſeq. folio 61. † empta ſi ſit a
patre imputaretur in legitimam, vt ibid.
Loffr. et in l. omnimodo. §. imputari C. de inoff.
33 teſt. † Et feudum non aſſimilari militiæ dicit
Ang. conſ. 110. ſub num. 7. verſ. item non obſtat
34 arg. de militia † Et per hęc malè Iaſ. in l. quod
dicitur. ſub num. 33. C. de verb. oblig. confundit
tex. iſtos de arrogato, & de militia loquẽtes
ſcilicet d. l. ſi arrogator. ff. de adopt. et d. §. op-
35 timum, cum feudis. † Et peius dum (feuda
hiſce ęquiparando) intelligit tit. An Agnat.
etc. procedere vbi eſt clauſula pro ſe, & hę-
redibus, non autem vbi ſimpliciter, aut vbi
cum clauſula pro ſe, & filijs per huiuſmodi
Iura. Quia in materia feudali nulla legitur
lex, nulla conſuetudo ſpecifice eximens
feudum ab hæreditate, ſed quinimo in feu-
dis eſt conſtitutio in contrarium in eod. tit.
An Agnat. & d. in §. filius. de Cap. &c.
36 ergò ex diuerſis non inferendum. † Alia
(ſi optas, de vita, & militia, an ſuc-
cedant loco alimentorum, an loco par-
tis feudi, & effectus vide pleniſſime Bam-
mac. in tit. ſi de feu. def. fuer. controu. §.
qui Clericus. num. 162. & ſeqq. per tot. q. 10.
& in §. omnes filij. nu. 70. & ſeqq. per tot. q. 6.
37 † eſſe onus feudi, ità quod poſſit alienari
proſoluendo vitam, & militiam, Surd. conſ.
38 351. num. 17. 18. lib. 3. † Quid vita, & militia
ſint, & cuius loco ſucceſſerint vltra Bam-
mac. V. Menoch. conſ. 1005. numer. 30. 38. 46.
39 50. 51. lib. 11. † An ſit dignitas, & alia V.
40 Cabal. cãſ. crim. 294. num. 452. & ſeqq. † Non
eſſe ſimpliciter dignitatem, ſed in genere
eſſe Boſſ. de Indic. num. 107. & 108.
Quintum exemplum eſſe poterit de ijs,
41 quę habentur à Ciuitate, † Vt priuilegium
ciuilitatis, quod tranſit etiam in non hære-
42 des, Menoch. conſ. 1129. num. 40. lib. 12. † Et
circa prædia ſemel acquiſita alicui vniuer-
ſitati, renunciatio propriorum Iurium fa-
cta per aliquos forenſes non nocet eorum
ſucceſſoribus, ſi quidem hi ſucceſſores ca
non conſequantur ex perſona anteceſſorũ
ſuorum, ſed ex iure ſibi conceſſo à patria,
quod ſanè ius ex facto patrum non amitti-
tur, vt conſuluit Menoch. conſ. 80. ſub num. 72.
43 & 73. lib. 1. † Sed male, dũ ibi iſta ęquiparat
cum

Digitized by Google

cum feudis, *& ad Natt. conſ. 242. nu. 2. iun-*
44 *cto num.* 10. † Vbi de priuilegio patri, & fi-
lio conceſſo eorum vita durante, & melius
etiam, quia hæreditariæ qualitatis ratio nõ
intrat vbi vel ſimul, vel aliter quàm per ſuc
ceſſionem acquiritur filijs *vt infra cap. 33.*
part. 1. per tot. & c. 19. & aliud de ciuilitate
cap. 31. in fin.

Sextum ſit eorum, quæ à rerum natura
45 proueniunt † In quorum numero poni po-
teſt ius patronatus, ideſt quod patronus in
libertorum perſona boniſque habet, ope-
rarum ſcilicet exactionem, inteſtati ſuc-
ceſſionem, bonorum poſſeſſionem, *vt in l.*
ſi patronus. §. fin. de bon. libert. glo. in l. filij. in
ver. libertis. ff. de iur. patron. & in l. ſi tuis num-
mis. in glo. fin. C. de oper. liberi. & in l. diui fra-
tres. 17. *vbi optima glo. de Iur. patron. Verrut.*
46 *in Lexico lit. P. verſ. patronatus ius* † Hæc aũt
in debito naturali ad antydora fundari pa-
tet *ex l. liberto. ff. de obſeq. à fil. etc. paren. etc.*
præſtan. ne ſint ingrati, l. ingratus. 19. ff. de iur.
patron. l. 1. in princ. ff. de bon. libert. ibi. ſcilicet
ad remunerandum tam grande beneficiũ, quod
in libertos confertur &c. iuncta l. ſed et ſi lege.
§. conſuluit. de petit. hæred. l. ſi non ſortem. §. li-
bertus, et ibi Docto. ff. de cond. in d. et Zaſ. egre-
giè lib. 1. ſing. reſp. cap. 3. num. 21. et ſeqq. ſub
47 *num. 83. 84. 85. tom.* 4. † Vnde Ius patrona-
tus retineri à filijs, etiam ſe abſtinentibus à
paterna hæreditate *eſt in l. filij. 9. ff. de Iur.*
48 *patr.* † & manere hoc eis ſaluum, etiam pa-
tre perduellionis reo condemnato eſt *in l.*
49 *cũ libertorũ. 4. ff. eod. hoc tit.* † Nec filium no-
50 ta patris afficit *in l. Diui, eod.* † & quod bonorũ
poſſeſſio liberti per filium acquiratur, etiã
hæreditate non retenta, *eſt in l. ſi patronus.*
51 *12. §. fin. de bon. lib.* † Vt propterea iis ac-
quieſcendum putarim, qui ab huiuſmodi
ad feuda ſeu ad Vaſallos non rectè argui
cenſuerunt *Curt. de feu. par. 3. q. 2. D. Sol. in*
nouis. conſt. Sabaud. titu. de hæred. patr. gloſ.
2. num. 61. Sonsbec. de feud. par. 12. numer. 49.
52 *et part. 13. numer. 64.* † Nec eſſe tutum ar-
gumentum re ipſa oſtendit *Zaſ. d. lib. 1. ſing.*
reſp. cap. 3. ſub nu. 88. viden. ad hoc, et ad ma-
teriam totam operarum obſequialium, perſona-
lium. ſeu officialium. artificialium, vltra infra
53 *cap. 27. in fin.* † Et non valere, niſi ſit eadem
ratio, nam hoc caſu valeret, *ait Zaſ. ſub d. nu.*
88. ad fin. et Roſent. cap. 1. concl. 11. in princ. et
Iaſ. in l. ſi non ſortem. §. libertus. numer. 33. de
54 *cond. indeb.* † Diuerſitas vltra notata, & per
citat. maximè *in d. c. 3. ſing. reſp.* ex prędictis
redditur manifeſta, quatenus operæ ſibi ſti-
pulatę ad hęredes trãſeũt, & ideò nõ trãſeũt
ad filios, niſi ſint hęredes, è cõtra autẽ tran-
ſeũt ad filios, etiã nõ hęredes, ſi ſibi, & liberis
ſtipulatus ſit pater; Cum feuda etiam citra
ſtipulationem ſibi, & liberis ad filios ipſo
iure tranſeant, hæredes vel non hæredes,
ſecundum ea quæ infra d. cap. 27. dicemus, & ſic
ſucceſſio filiorum in feudis certa, in operis
incerta, ex quo effectus diuerſos emanare
neceſſe eſt, vt & plenius per nos infra d.
cap. 27.

55 † Accedamus ad exempla aliqua eorum,
quæ à genere, ſeu à familia proficiſcuntur,
in horum numero erunt ſucceſſiones fra-
trum viciſſitudinariæ, Adgnatorum hære-
ditates, & tutelæ de quibus *in tex. ipſo d. l. 3.*
56 *ff. de interd. et releg.* † Quæ ideò liberis non
adimuntur, ſi pater ciuitatem amiſerit vt
57 in tex. † Item nobilitas aut regnum *Tiraq.*
de nobilit. cap. 35. num. 4. cap. 21. ſub nu. 5. et 8.
58 † Vbi propterea non perdi per Monacha-
tum, quia nobilitas eſt quoddam Ius ſan-
59 guinis quod eſt immutabile, † Item ius ar-
morum inſignium, & adhuc nobilitatis,
quę tranſire in deſcendentes, ſiuè ſint hęre-
des, ſiuè non, *dicit March. quęſt. delbp.* 1138.
60 *ſub num. 2. par. 1.* † Item fideicommiſſa, in
quibus non eſt neceſſe eſſe hæredem, *vt per*
Caſtren. conſ. 411. Viſo facto, et dubijs ſub num.
4. lib. 1. et ad infr. cap. 23. par. 2. verſ. ad Rol.
61 *num.* 20. † Item maioratus ſeù primogenia
Intrigl. de feu. quæſt. 49. numer. 109. et ſeqq.
62 † In quibus non curari an ſucceſſor ſit hæ-
res alterius, ſolâque ſanguinis, & proximi-
tatis rationem haberi dicit *Ari. pinell. ad l. 1.*
part. 3. ſub nu. 99 fo. mihi 575. ad fin. ſub verſ.
quod autem, prout, & de hoc cum recipiat
contradictiones, & de alijs huiuſmodi, op-
portunior alibi erit inueſtigatio, *vt infr. d.*
cap. 27. Interim, vel ſummis labijs, perci-
pias, quàm periculoſum ſit argumentum
63 ab iiſce ad feuda † In quod tamen (quaſi
quod & feuda ſint de genere ac alia ſupra-
dicta) facilè impingunt Docto. *vt Tiraq.*
d. cap. 35. ſub num. 4. 5. 6. et in primo retract. §.
64 *32. ſub nu. 2. glo. vni. Bertran.* † *à ſubſtitutione*
fideicommiſſaria ad feudum in conſ. 23. num. 3.
par. 1. vol. 3. D. ſol. in nouiſſimis conſtit. tit. de
alien. bon. feu. numer. 24. Intrigl. de feu. q. 51.
num. 56. Ioan. Schouer. lib. 1. diſp. q. theſi 121.
65 *ad fin. lit. A.* † Et melius alij qui contra ſen-
ſerunt *Garzon. de fam. ad feu. recip. nu. 21. 22.*
23. Crau. conſ. 180. col. 2. verſ. 2. reſpondeo, et
col. 3. in fin. Decian. reſp. 7. num. 89. reſp. 64.
num. 22. vol. 2. reſp. 10. à num. 73. reſp. 56. nu.
32. vol. 3. Rol. conſ. 18. num. 8. conſ. 30. nu. 28.
66 *vol. 4. Pinel. in loco mox cit.* † Vbi tradit di-
uerſitates, *et poſt alios pereleganter vt per*
Mantic. de coniect. vlt. vol. lib. 8. tit. 12. in addit.
67 *fin. paulò ante fin.* † Vbi inter alia, quod in
fideicommiſſu ſucceditur ab non hærede
68 vltimi defuncti, ſecus in Agnato † Nos has
opinionum diuerſitates ita temperandas
diceremus, vt vbi ſit eadem ratio, etiam ali-
quo caſu poſſit procedere argumentum,

iuxta

iuxta iam præcit. hic ſupra numer.53. puta in ratione agnati, qui non ſuccedit vltimo defuncto, & poteſt quodammodo ei aplicari quod capiat feudum à genere *vt dicit Cuiac. ad tit. noſtrum, et ad ſupra cap. 6. et 10.* & in hoc fideicommiſſo aſſimiletur, dum & fideicommiſſarius non habet fideicommiſſum ex proximo defuncto, ſed ab alio, à genere, ideſt ab auctore fideicommittente, ab teſtatore, *vt in l. vnum ex familia. §. ſi de falcidia, et §. ſed ſi duos de leg. 2. Crau. conſ. 144. ſub numer. 1. l. coheredi. §. cum ſiba ff. de vulg. Cephal. limitans hoc dictum conſ. 45. num. 20. lib. 1. et conſ. ſeq. num. 2. 21. et ſeqq.*

69 † Sic quemadmodum in aditione grauati confirmatur fideicommiſſum, et quoad alios vocatos, & honoratos *l. ille à quo. §. ſi de teſtamento. l. ſi patroni. §. qui fideicommiſſariã l. apud Iulianum. §. idem Iulianus. ff. ad trebel.*
70 *Crau. conſ. 984. numer. 35.* † quæ aditio non requiritur amplius in alijs poſtea ſucceſſoribus, ſed agnitio, *vt ait Crau. ibid. d. num. 35. ad fin. et ad dec. noſtr. bonon. 4. numer. 13. 14. et*
71 *ib. cit. in addit.* † Hoc idem in feudis, vbi primus ſucceſſor adit hæreditatem, & adeundo confirmat feudũ in ſucceſſoribus, quod alias rediret ad dominum directum *ad infra cap. 56 tit. de repud.* Agnati verò inter ſe ipſos ab illo deſcendentes etiam ſine aditione poſſunt feudum conſequi, agnitione feudi ſola, ideſt agnoſcendo, & acceptãdo,
72 † item in fideicommiſſis, non niſi finita vna linea, ad aliam fit tranſitus, ita & in feudis inter agnatos, vt ſupra iam dictum eſt, itẽ in fideicommiſſis delictũ patris non nocet filijs, ita nec agnatis, *vt* hæc pariter, & alia ſuis locis. In feudis nocet filijs non agnatis. Adeò quod ex his pateat comparationẽ fideicommiſſi, & feudi maxime in relatione ad agnatum poſſe ſubſiſtere, in alijs non
73 tam facile. † Nec (*vt in fideicommiſſo*, & primogenitura illud applicatur, vt quot sũt perſonæ, tot cenſeantur vocationes) ita licitum ſit hoc dicere in feudo, licet hoc, & male affirmarit (*poſt. Bald. Dec. et alios*) *Menoch. conſ. 501. ſub num 5. lib. 6. et alij infra cap. 23. ſub princ. inneſt. verſ. ad Rolan. num. 20. par. 2. et infra hic num. 81. et nouiſſimè etiã Reg lana. in rep. tit. de his qui feu. da. poſſ. nu. 232. et ſeqq.* Nam ſucceſſores deſcendentes non per ſeſe conſiderantur, ſed vt à primo deſcendentes, ac vti hæredes, & ſucceſſores vt ſupra iam dictum eſt. effectus (iactis benè iſtis fũdamẽtis) erũt ſuis locis, vt videbimus, maximi, itaque haſce ratiocinationes ne
74 tam ipſe mireris † Vide etiam de dicta argumentatione maxime à maioratu ad feudum, & contra, *Molin. de Hiſp. primog. lib. 1. cap. 7. per tot. et de à fideicommiſſo ad maioratũ eod. lib. 1. cap. 1. etiam per tot. Surd. conſ. 241.* *num. 5. 15. 16. lib. 2. Euerard. in loc. legalib.*

75 † Sed & feudum ſeù Emphyteoſim iure generis cópetere cum diximus, cum fuiſſét cócesſa, vel cũ clauſula *alterũ alteri ſubſtituẽdo*, nã tot cẽſentur conceſſiones quot perſonæ, quæ dicuntur iure generis ſuccedere, non iure hæreditario, *vt apud Menoch. conſ. 99. num. 192. & ſeqq. & ſub nu. 203. lib.*
76 *1. nos in dec. flor. 62. nu. 10. & ſeqq.* † Vel cum *clauſula*, de vno in alterum reuertendo *Hond. conſ. 54. num. 24. lib. 1. Alex. conſ. 103.*
77 *ſub nu. 17. lib. 1.* † Vel altera de vno in aliũ ſuccedendo *Menoch. conſ. 304. nu. 1. & ſeqq.*
78 *lib. 4.* † Vel *illa* de vno in alium cadendo
79 *Bertaz. conſ. ciu. 74. num. 5.* † vel attentis meritis ſingulorum, vel ſi ſingulis inſolidum *ad Roſent. cap. 9. concl. 66. num. 28. & ſub num. 38. 61. 62.* vel ſi concedatur omnibus principaliter, vel attentis meritis ſingulorum, *vt dictas clauſulas recenſet, & ſic diffinit Iacob. à S. Georg. in ſua Inueſt. verſ. dictique Vaſalli promiſſerunt. ſub nu. 58. verſ. quartò limitabis*
80 † ita quod idem ſit iudicium ac de alijs ſupra, vt patet ex ipſis citat. ſi videantur, ſecus
81 vbi nõ adeſſent huiuſmodi formulę † quicquid aliter etiam in feudis dicant Doctores tot eſſe conceſſiones quot perſonę, *vt Surd. deciſ. 343. numer. 1. conſ. 427. ſub num. 19. 34. Mangil. de imputat. q. 36. numer. 14.* nam hoc erroneum eſt *vt infra cap. 23. par. 2. 4. verſ. ad Rol. vſque in fin. nu. 20. & ſeqq. & hic ſupra*
82 *num. 73. dictum eſt.* † Quid ſi agnationi ſeù generi ſit conceſſum expreſſe feudum? dices videri intrare vnum non dependere ab altero, & vnum alteri non nocere, *ita dicit Alex. (per d. l. 3. ff. de interd.) in conſ. 30. nu. 15. lib. 1. Verùm hanc opinionem reijcit Piſtor. qq. iur. quæſt. 16. num. 32. par. 2.* ac, (vt puto, rectè) quia in feudo hæ formulæ pro ſe & filijs pro ſe & genere idem ſonant & ſigni-
83 ficant ex natura actus ipſius, &c. † prout idem affirmat, licet dicatur de vno in aliũ,
84 *vt num. 30.* † Niſi ita dictum ſit expreſſum, vt ſuccedentes nó à primo acquirente feudum, ſed à ſolo domino conſequi cenſean-
85 tur *ibi. d. verſ. quamobrem.* † Et adhuc idem, ſi feudum eſſet conceſſum familiæ *ad eund. Piſtor. eod. lib. 2. q. 4. ſub num. 89. Vbi reprobat*
86 *Menoch. conſ. 161. nu. 31.* † Quia cortici formularum non adeò adhærẽdum, quin magis natura feudi attendatur, quæ (etiam circũſcriptis huiuſmodi formulis, ſemper eſt eadem vt ad deſcendẽtes maſculos trãſeat *ad nos. per eund. Piſto. d. lib. 2. q. 1. per tot.*
87 *præſertim à num. 17. in ſeqq.* † Confert quod omnia ad id referũtur, vnde vim capiũt & formã originaliter *Ang. conſ. 110. n. 7. verſ. e:*
88 *ideò cõcludo* † & priuilegiũ (vt obiter tãgam) conceſſũ poſteris, familię, perſonę fęminas non cõplectitur *Farin. par. 1. dec. 663. nu. 19. Rot. Rom.*

CAP.

CAP. DECIMVMQVARTVM.

De quarta oppoſ. contr. nouam ratio.tit.An Agnat.&c.

S V M M A R I V M.

1 *Feudum non videtur capi (vt res reliquæ) iure hæreditario.*
2 *Quare hæreditarium non videtur dicendum.*
3 *Sed reſpondetur data inſtantia de legitima hæreditate* vbi latè de hoc.
4 *Res non hæreditaria dicitur de hæreditate, & venit petitione hæreditatis, vt commodatum, pignus vſusfructus, & nu.* 8.
Quinimò hæc dicuntur hæreditaria licet non propriè.
6 *Feuda veniunt petitione hæreditatis, ſunt res hæreditariæ, & inuentario reponenda.*
7 *Quomodo veniant petitione hæreditatis, remiſſiuè.*
Contra Solam, *qui inuentario non deſcribenda cenſuit.* ſub eod.
9 *Aliud eſt quid eſſe de hæreditate, aliud eſſe in hæreditate, & aliud ſuper hæreditate, & numer.* 10.
11 *Quædam dicuntur eſſe in hæreditate quoad detentionem ſeu poſſeſſionem, vnde competat hæreditatis petitio.*
12 *In facultate diſponendi pro arbitrio ius dominij elucet.*
13 *Hæreditas eſt ſucceſſio in vniuerſum ius, omnia complectens allodia, & feuda.*
14 *In hæreditate veniunt etiam ea, quæ non erant in pleno dominio defuncti.*
15 *Feuda non eſſe in bonis quomodo intelligatur id eſt ne detrahi poſſit legitima.*
16 *Ne in generali inſtitutione contineantur.*
17 *Ne in generali renunciatione.*
18 *Nec in ſtatuto de lucranda dote.*
Sunt tamen in bonis ſecundum quid. ſub eod.
19 *Quia bona dicuntur à beando, quod verificatur in feudo, & nu.* 20.
21 *Idem de bonis, ac de hæreditate iudicatur.*
22 *Licet latius ſit hæreditatis nomen.*
23 *De vocibus* bonorum, & hæreditatis *ſimul copulatis, remiſſiuè.*
24 *Bonis repudiatis etiam feudalia, & emphyteotica cenſentur repudiata.*
25 *Bona feudalia Communiter dicimus, & in bonis eſſe, & nu.* 26.
27 *Nec deſinunt eſſe bona, ſicuti legitima, licet de ea diſponi, aut ea diminui non poſſit, non eò minus dicitur de hæreditate, ſeu de bonis hæreditatis.*
28 *Aliud eſt dicere feudum eſſe quid hæreditariũ, & aliud hæreditarium abſolutè, de quo libera eſt diſpoſitio, nos hic intelligimus, de feudo, vt quid hæreditarium, remanent feudum proprium, cum hæreditarium abſolutè ſit improprium.*

1 NEc feudum dici poſſit quid hæreditarium videtur facere, quod iure hæreditario non capiatur, ſicuti ſolent hoc iure capi reliquæ res hæreditariæ, nam nec poteſt diſponi de feudo, quemadmodum poteſt de reliquis rebus, nec tranſit in extraneos feudum, vt res reliquæ *cap. vn. de ſucceſſ. feu. c. vn. de probib. feu. alien. per Feder.*
2 † Quare hæreditarium dicendum non eſt, *ad Dec. conſ.* 184. *in cauſa iſtorum nobilium, ſub num. 3. verſ. ſi non veniunt. Surd. de vtroque in conſ. 63. num. 19. lib.* 1. Reſpondetur argumentum de neceſſitate non concludere
3 † Et datur inſtantia de legitima hæreditate, quæ non defertur niſi proximioribus, nec alijs (vt legitima) poteſt competere, & tamen illa eſt proprie hæreditas, & res in ea contentę ſunt propriè hæreditariæ, *ita formaliter ad Dec. reſpondet Grat. reſp. 4. num. 48. lib. 1. in term. feudi:* ſic legitima eſt ſolum quibuſdam debita, vt filijs, & aſcendẽtibus, & etiam tranſuerſalibus, vbi eſt perſona turpis inſtituta, & tamen quin ſit de bonis de hæreditate, de ſubſtantia paterna nemo eſt qui dubitet, *per l. omnimodo. l. quoniam in prioribus. l. ſi quis ſuo teſtamento, l. ſcimus. §. repetitionem, & per tot. tit. C. de inoff. teſt. Craſſ. plenè in §. legitima. quæſt. 1. & ſeqq.*
4 † Imò etiam rem non hæreditariam dici de hæreditate, & venire petitione hæreditatis, patet in commodato, pignore, & in re in qua defunctus habebat vſumfructum, *vt probatur per Surd. conſ.* 112. *ſub num.* 87. 91.
5 92. *lib.* 1. † quinimò etiam hæc dici hæreditaria *dicit Bertr. conſ. 112. num. 3. lib. 7. in conſ. 171. numer. 3. vol.* 4. licet hoc non proprie, quantò magis verificabitur in feudo? hæc ſunt adeò ſenſui patentia vt probatione nõ
6 egeant. † Ita dicit, & ita feuda petitione hæreditatis venire, eſſe res hęreditarias, & inuentario reponenda *concludit Surd. conſ. 151. ſub num. 103. ad fin. & ſeqq. lib. 2. & ad*
7 *conſ. 108. numer. 38. 39. lib.* 1. † Quibus locis vide quando, & quomodo petitione hæreditatis feuda veniant, *& his adde Loffre. conſ. 14. num. 3. & ſeqq. vſque ad num. 8. vbi declarationes Alex. conſ. 91. ſub nu. 10. 12. 13. lib.* 1. & his adde adhuc dicenda *infra cap.* 7. vnde malè Sol. feuda inuentario nõ deſcribenda cenſuit *tit. de minor &c. in antiq. decr. inuentaria. par. 1. glo. vn. ante fin.*
8 † Dixi de hęreditate q̃a in hęreditate verè non ſunt depoſitum commodatum; & reliqua ſupradicta.
9 † Aliud. enim eſt quid de hære-

hęreditate eſſe, vel in hæreditate tex. in l. 2.
§. in hac actione. il ſecundo ff. de vi bon. rapt.
10 Surd. conſ. 112. ſub num 87. † & aliud ſuper
hæreditate, vt ibid. ſub num. 90. 91. Alex. in
conſ. 49. per tot. lib. 3. vbi plenius de hiſce, &
11 vidend. ſecus feudum, vt alibi dicemus † quam-
quam alia ratione poſſint etiam ſupradicta
dici eſſe in hæreditate, nempe quoad de-
tentionem ſeù poſſeſſionem, quarum cauſa
competit etiam pro hiſce hæreditatis peti-
tio ex ſupracit. maximè ex Surd. d. conſ. 516.
num 5. verſ. nec mouet, & num. 6. lib. 4. et per
Alex conſ. 91. num. 10. ſub verſ. comprobatur
etiam, & num. 13. l. b. 1. Natt. conſ. 400. num.
3. (quicquid ſit ratione dominij ſecundum
eoſdem) vt propterea reſultet etiam ex eo-
dem fonte reſponſio ad illud, quatenus di-
12 cebatur non poſſe de feudo diſponi, † in
quo (ſcilicet in facultate diſponendi pro
arbitrio) ius dominij elucet l. ſi quis vi. §. dif-
ferentia, & ibi Bart ff. de acquir. poſſ. dũ adhoc
quod quid hæreditarium cenſeatur, non
ſit ſolum dominium cum facultate libera
diſponendi in cõſideratione, cum vel poſ-
ſeſſio ſola ſufficiat, vt dictum eſt. Sed eſto
quod ſit in cõſideratione, prout re vera eſt,
& multò magis, tamen adhuc oppoſita nõ
intrarent, nec applicarentur, tum quia &
in feudatario eſt dominium ſaltem vtile
infra cap. 48. num. 22. & ſeqq. tum quia pa-
trem poſſe diſponere in pręiudicium filio-
rum dicemus infra tit. de alien. Tum etiam
quia eſto quod non daretur diſponendi de
feudo facultas, non tamen hinc de neceſſi-
tate inferri poſſet, ergo feudum nõ eſt quid
hęreditarium, nam (vt duplex eſt rerum
noſtrarum natura, ſeù qualitas) vt quędam
ſint allodiales idest liberę, alię non allodia-
les, ideſt quarum diſpoſitio non ſit libera
in arbitrio noſtro, nihil prohibet quin ambę
13 poſſint in hæreditate contineri † Quia hæ-
reditas eſt ſucceſſio in vniuerſum ius, quod
poteſt omnia ſuo ſinu complecti allodialia,
& non allodialia, qualia ſunt feuda, ad Si-
gnoro. de Homod. conſ. 218. ſub num. 6. iuncto
et nu. 2. verſ. item quandoque, et ad Bamm. ad
tit. ſi de feu. def. &c. cap. in generali num. 27.
et ſeqq. et ad Alex. in conſ. 136. in fi. lib. 1.
14 † Vbi ex l. item videndum. §. fin. cum l. ſeq. ff. de
pet. hæred. quod in hæreditate etiam veniãt
ea quæ non erant in verò, & pleno domi-
15 nio defuncti † Qua ratione defendi poteſt
quod aiunt feudalia non eſſe in bonis, quia
id eſt verum libere, quia non ſunt in pleno,
& libero dominio, & ideò non cenſentur in
bonis, adhoc vt detrahi poſſit legitima, vt
in bis term. non eſſe in bonis dicit Surd. conſ.
16 427. num. 32. † Seù ad hoc, vt in generali In-
ſtitutione ſeu alia natione feuda contineã-
tur ad §. in generali, et ibi ſcrib. ſi de feu. def.
etc. cap. 1. de Capit. qui cur. in pri. Surd. conſ.
427. num. 55. lib. 3. licet contra quod veniãt
in conſ. 430. ſub num. 20. ſed declarat vt nu. 2.
et ſeqq. et nu. 4. in fin. vbi omnino vide eod. lib.
17 3. † Aut in generali renunciatione vt ibid.
et per Surd. conſ. 446. nu. 7. 8. ſeù in ceſſione ad
18 eund. conſ. 516. num. 3. 4. lib. 4. † Seù in ſtatu-
to de lucranda dote, quod non habeat locũ
in feudalibus, & cætera id genus, de quibus
Surd, conſ. 63. nu. 28. Bammac. ad tit. ſi de feu.
def. d. cap. in generali num. 30. et ſeqq. At quin
ſint in bonis negari non poteſt, ſaltem ſe-
cundum quid, & cum ſeparata natura ab
alijs allodialibus rebus vt per Surd. et Bam-
19 mac. mox. cit. † Nam & concurrit proprietas
verbi, dum bona à beando dicuntur l. bo-
20 norum ff. de verb. ſign. † quod congruit feu-
21 do §. fin in quib. cau. feu. amitt. † Et idem de
bonis, ac de hæreditate iudicatur l. 1. 2. 3.
et ibi Bart. ff. de bon. poſſ. Surd. in d. conſ. 112.
22 numer. 88. lib. 1. † licet latius ſit hæreditatis
nomen ad eund. ibid. et ad Menoch. conſ. 206.
23 num. 128. 129. lib. 3. † Et de vocibus bonorũ,
et hæreditatis ſimul copulatis V. eund. conſ.
86. num. 66. et ſeqq. Vnde ſi feudum eſt de
hæreditate, ergo & de bonis eſſe dici poteſt,
24 † Prout & bonis repudiatis etiam feudalia,
& emphyteotica cenſentur repudiata Surd.
conſ. 338. num. 7. lib. 3.
25 † Et bona feudalia communiter dicimus
& dicunt ijdem ipſi, qui in bonis negant
feuda eſſe Surd. d. conſ. 63. eod. num. 28. d. conſ.
26 427. eod. num. 32. † Et in bonis eſſe feudalia
dicit Iſern. ad tit. de Capit. qui cur. vend. ad fin.
Iaſ. in l. quod dicitur. 130. ſub numer. 31. ff. de
verb. oblig. et probat latè Roſent. in Synop. feu.
cap. 9. concl. 13. numer. 9. et ſeqq. vbi de Com.
27 † Nec ob id, quod de bonis pro rata legiti-
mę diſponere, nec legitimam ipſam dimi-
nuere poſſit pater l. quoniam in prioribus
l. ſcimus. § cũ autem C. de inoff. teſt. Caſtellion.
conſ. 11. num. 8. Erunt eò minus huiuſmodi
bona quid hæreditarium vt in d. l. ſcimus. §.
repletionem autem fieri ex ſubſtãtia patris, etc.
Cur non idem & in feudo? & ecce quam
facili negocio ſit ſublatum etiam obſtacu-
lum iſtud.
28 † Et aduerte me cũ myſterio vti hac phra-
ſi feudum eſſe quid hęreditarium, non feu-
dum eſſe hæreditarium, nam aliud eſt eſſe
quid hæreditariũ, quod poteſt verificari in
omni eo quod ſit hęreditatis, ſiuè pinguius,
ſiuè leuius ius ſit illud quod in ea contineat
ad cap. 17. num. 11. et ſeqq. & aliud hęredita-
rium abſolute, quod poteſt intelligi etiam
de eo, quod taliter eſt in defuncto, & hære-
de reale, & abſolutum, vt poſſint pro arbi-
trio diſponere, aut quod poſſit in quoſlibet
tranſire ab inteſtato ad Anchar. in conſ. 125.
numer. 14. et alios per me adductor in dec. noſtr.
flor.

flor.51.num.61.62.et in term. feud.ad Piſtor. et alios cit.ſupr.c.2.in fin. Vbi tradunt huius vocis *hæreditarium* varia ſignificata, & in hoc genere, adeòque, & ſub hoc nomine poſſet contineri feudum, quatenus ita daretur, vt ad omnes eſſet tranſmiſſibile, de quo nos in præſentiarum non loquimur, tanquam de indubitabili, ſed loquimur de feudo proprio, in quo cadit ratio dubitandi, & ideò opus fuit contextu *ut. An Agnat. etc.* Cum hæreditarium abſolute illud ſit improprium, & exorbitans a recta feudorũ natura, *vt in tit.de feu.non hab. prop.nat.feu. etc.* ergò ſtet quid feudũ proprium ſit quid hæreditarium, non ſit tamen hæreditariũ abſolute, quia alioquin non eſſet propriũ ſed improprium, vt ad quoſlibet vltra deſcendentes tranſmiſſibile, contra propriam naturam feudi *ad not. ſupra cap. 1. num.3.et ſeqq.et infra cap.28.part.3.num.32.et ſeqq.*

CAP. DECIMVMQVINTVM.

De quinta oppoſ. contr. nou. rationem, tit. An Agnat. &c.

S V M M A R I V M.

1 *Reliquarum rerum hęreditariarum ſit pro rata hæreditaria diſtributio.*
2 *Feudi vero viriliter, ſeu æqualiter, & nu.3.*
4 *Reſpondetur nõ concludere argumentum, quia aliarum etiam rerum ſit viriliter diuiſio, vt operarum.*
5 *Exhæredatio rem eſſe hæreditariam pręſupponit.*
7 *Opera fabriles ſunt quid hæreditarium, & tamen pro virili diuiduntur, & num.8.*
9 *Sic ſucceſſio filiorum in bonis liberti.*
10 *Sic legata, vel fideicommiſſa aliquando.*
11 *An viriliter, vel non ſuccedatur non facit coniecturam, an quid hæreditarium vel non hæreditarium ſit, ſed an perſona principaliter fuerit contemplata, an verò tanquam hæres, quod colligitur ſi nominata ſit perſona vel cũ qualitate hæreditaria, vel ſine ea.*
12 *Et per hoc conciliantur textus, qui videntur contrarij, & inconciliabiles,* & nu.ſeqq.
14 *Legata relicta nominatim, vel cum adiectione hęredis aut indefinitè an ab hærede, vel à fideicommiſſario ſint ſoluenda.*
15 *Enumeratio perſonarum hunc effectum habet vt exequentur in legato præſtando.*
16 *Duo ſimpliciter nominati hęredes, & obligati ad legatum duo rei debendi, ideſt viritim obligati.*
17 *Idem in locatione facta à duobus.*
18 *Idem in promiſſione indemnitatis facta duobus.*
19 *Idem in pluribus nominatim vocatis ex teſtamento confeſſione dotis, donatione, ſententia &c.*
20 *Expreſſio nominum (intercedente copula) operatur, vt quilibet nominatorum viritim conſideretur.*
21 Papin.in l.2. in princ. ff. de fund. inſtruct. *quomodo intelligendus.*
22 *Prædicta in dubio, ſecus ſi aliunde poſſit contraria voluntas deprehendi, & nu. 23.*
24 *Conſiderata varietate circumſtantiarum propter quas variè etiam fuit vel reſcriptum, vel iudicatum.*
25 Laderch. refertur *eiuſdem ſententiæ in conciliandis dictis iuribus poſtea repertus.*
26 *An quis nomine proprio grauetur, multum intereſt.*
27 *Et an alienandi prohibitio, vt percipi poſſit an realis, an verò perſonalis.*
28 *Et in acquiſitionibus per nomine proprio nominatos, ſeu nomine appellatiuo, & num.29.*
30 *Et an cauſa ſit delegata ſub nomine proprio, vel appellatiuo, aut dignitatis.*
Sic in feudis proprijs, & rectis. ſub eod.
31 *Secus in hæreditarijs.*
32 *Et idem in Emphyteoſi.*
33 *Quomodo fiendę diuiſiones, remiſſiuè.*
34 *Cum differentia, vt in feudis proprijs vox hęredis adiecta non qualificet, ſed tantum demõſtret.*

1 QVinta † oppoſitio eſſe poterit, quod reliquarũ rerum hęreditariarũ fiat ꝓ rata hęreditaria diſtributio, adeò ꝙ pro qua parte quis hęres inſtitutus eſt, pro ea ſuccedat, vt ſi in tertia, in quarta, in dimidia, in alia, tertiam, quartam dimidiam, aut aliam conſequi poſſit, & ex diuiſione obtinere *§.hæreditas, & §.§.ſeqq.maximè in §.videamus, ibi, & conſtat vacantem partem ſingulis tatiſè pro hæreditaria parte accedere Inſt.de*
2 *hæred.inſtit.* † Feudi verò fiat viriliter diſtributio, adeò quod filij inęqualiter inſtituti, ſuccedant in feudo ęqualiter *cap.vn.in prin. de ſucceſſ.feu.& ibid.prępoſ.in prin.& Balzar. ſub num.9. fo.67.col.vlt. ſub verſ. Nota quod ſi aliquis.ibi nota etiam tex.eſt in vſib.feu.in tit. 1.lib.1.§.& quia in fi. ibi, vt ad omnes æqualiter filios pertineat. Bald. in l.liberti libertęque numer.27.C.de op.libert.Surd.ad tit.an agnat. vel fil.numer.24.& 25.cum alijs pluribus, vt*
3 *per eoſdem.* † Et de vtroque, & de feudo, & de alia re hæreditaria, quod feudum viriliter, aliæ res ſecundum portiones hęreditarias capiantur *Surd.conſ.63.numer.19.in fin. numer.20.& conſ.237.ſub numer.12.vbi alia exempla, & infra cap.18. verſ. ad tertium. num.16.*
4 † Reſpondetur nec concludere argumentum iſtud, quia non ſequitur de neceſſitate,

fit viriliter diuiſio, ergo non eſt hæredita-
rium, dantur enim plures inſtantię, vt de
operis quas eſſe de hęreditate *argumento eſt*
tex. l. ſi ex patronis. §. Iulianus, & l. filius pa-
troni. ff. de bon. libert. iuncta l. 1. §. ſed & ſi ff. de
adſign. libert. dum his iuribus probatur ab
5 eis filium poſſe exhęredari. † Exheredatio
autẽ rem eſſe hæreditariam præſupponat
6 *l. cum quidam. ff. de lib. & poſth.* † Quinimo *l.*
fabriles. in fin. l. cum patronus. §. cum libertus
de oper. libert. probant operas eſſe quid hæ-
7 reditarium manifeſte, † Saltem fabriles ſeu
artificiales vt quæ tranſeunt ad extraneos
quoque *vt dd. iuribus, & in infra cap. 22. ſub*
8 *princ.* † Et tamen operæ pro virili diuidun-
tur *l. vt iuriſiurandi. 7. §. ſi liberi. ff. de oper. li-*
9 *bert.* † Sic ſucceſſio filiorum duorum patro-
norum in bonis liberti pro virili diuiditur
10 *l. ſi libertus. 23. §. fin. de bon. libert.* † Sic lega-
ta vel fideicommiſſa aliquando pro virili,
aliquando etiam pro hæreditarijs portio-
11 nibus diuiduntur, vt mox patebit, † Ergò
quod quid viriliter, vel pro portionibus hę-
reditarijs diuidatur, non ea eo dependet, an
quid vel hæreditarium, vel non hæredita-
rium ſit, ſed aliunde dependere neceſſe eſt,
nempe an perſonarum magis, & earũ prin-
cipaliter contemplatione quid competat,
an vero earum tanquam hæredum, nam
primo caſu viriliter fit diuiſio, etiam rei hę-
reditariæ, altero verò pro portionibus hæ-
reditarijs: id quod ea eo diſcernitur, nam ſi
teſtator non vſus ſit voce hæredis aut alia
hæreditaria qualitate, ſed tantum perſonas
enumerauit (eas nominatim vocando) di-
citur viritim vocaſſe At ſi cũ qualitate hæ-
reditaria, dicetur vocaſſe vti hęredes, quia
per hoc datur intelligi teſtatorem conſide-
raſſe vti hęredes, ſicut econtra ſi cum ſolis
nominibus proprijs, per hoc datur intelli-
gi illas mere perſonas tanquam tales, & nó
tanquam hęredes fuiſſe conſideratas, vnde
ſequitur non eſſe dare inter perſonas ipſas
(tanquam perſonas) maius, & minus, per-
ſonalitas enim eſt ęquo pede dimetienda,
neceſſariò itaque intrat diſtributio pro vi-
rili, hoc caſu, quę non intrat in altero, vbi
hęreditaria qualitas ad portiones hęredita-
12 rias (prout extant) inuitare videtur. † Et ita
conciliantur tex. (qui videntur contrarij)
& quos inconciliabiles cenſuit *Iaſ. ad l. tur-*
pia. §. fin. de leg. 1. et veteres diſſenſiſſe. dixit
Ronchegal. ad l. ... ſiuè à certis. ff. de duob. reis.
valdè in conciliando elaborat Grego. Lopez.
13 *ſing. animad. iur. cap. 29. ſed fruſtra*) † Nam
in l. ſiuè à certis. ff. de duob. reis, ipſiſmet nomi-
nibus proprijs fuit *hæredis* vox adiecta,
qualificans nominatos, de qua qualificatio-
ne poſſet videri *Surd. in conſ. 274. num. 10. et*
ſeqq. lib. 2. vbi in term. huius vocis hęres, &
per alia exempla diſcurrens, cum adiecta
14 ſunt nomina qualificatiua † Sic *Bertran. in*
conſ. 18. num. 7. lib. 5. diſtinguit ſi legata no-
minatim ſint relicta, vel cum adiectione hę-
redis, vel etiam indefinite, & ait ſoluenda
ab hęrede, non à fideicommiſſario, ſi nomi-
natim hæres fuit grauatus. In alijs verò iu-
ribus, non fuit adiecta vox hæredis. *vt in §.*
ſed vt manifeſtetur. C. de caduc. toll. in d. l. turpia
57. §. fin. l. ſeruus. 70. in fi. de leg. 1. l. ita liber.
8. l. qui pecuniam. 22. in fin. ff. de ſtat. libe. in l.
15 *hæres mei. 124. de leg. 1.* † Vbi enumerationẽ
perſonarum hunc effectum habere, vt exe-
quentur in legato præſtando *et Papin. in l.*
nonnunquam. 24. ff. ad trebell. ibi, *ſi non ſub ap-*
pellatione hæredum, ſed proprijs nominibus ex-
preſſis, et in l. eadem. 9. in fin. princ. ff. de duob.
reis. ibi. *ſi pluribus hæredibus inſtitutis teſtator*
dixit Titius, et Mænius Sempronio decem dato;
16 † quos (ait) eſſe duos reos debendi, ideſt vi-
ritim obligatos, confert cum eadem *et l. ſi*
communis. 29. ff. de ſtipul. ſeruor. et idem Surd.
dec. 155. numer. 3. et 4. iuncto pro altera parte
17 *num. 14.* † Vbi in locatione facta à duobus,
18 *et in conſ. 150. nu. 34.* † Vbi in promiſſione
indemnitatis facta duobus, *et numer. 25.*
19 † Vbi in pluribus nominatim vocatis ex
teſtamento, & in alijs quoque, vt in confeſ-
ſione dotis, donatione, ſententia, &c. *et ad*
Decian. in ſubſcriptione ad Menoch. conſ. 123.
20 *nu. 4.* † Vbi expreſſionem nominum (inter-
cedente copula) operari, vt quilibet nomi-
natorum, viritim, & ſeparatim conſidere-
tur *add. ad Alex. in conſ. 38. in ver. perceperit.*
21 *lib. 2.* † Et ſecundum prædicta venit intel-
ligendus alibi idem *Papin. ſcilicet in l. 2. in*
princ. ff. de fund. inſtruc. prout legitur in ipſo
22 *ſum. Bart.* † Vt tamen ſcias, hęc eadem pro-
cedere in dubio, nam ſi in cõtrarium extet
voluntas, quę forte ea aliquo alio deprehẽ-
di poſſit, hęc erit attendenda, *vt in term. l.*
quoties. 23. ff. ad trebel. et l. vtrum 8. §. quæſi-
23 *tum. ff. de reb. dub.* † Nam vbi aut ex con-
gruentia, aut ex veriſimili, aut aliunde (in-
ſpectis circumſtantijs venari poſſumus vo-
luntatem,) *vt in his textibus mox citat. et ad*
cit. per Surd. conſ. 237. ſub numer. 12. 13. vbi
exempla vt de luctis nuptialibus, &c.) ſem-
per hæc præferatur huiuſmodi ſubtilitati
verborum *ad l. 2. C. Com. de leg. l. in conditio-*
24 *nibus de Cond. et demonſtr.* † Quę quidem re-
rum circunſtantię cum poſſint eſſe variæ
(pro caſuum varietate) ita fit, vt ex varia
voluntate varie deprehenſa, variè etiam
fuerit vel reſcriptum, vel iudicatum *teſte*
Papin. in d. l. nonnunquam. 24. ff. ad trebel. et
Sceu. in l. Lucius Titius. 21. §. Męuia filiũ. ff. eod.
quæ propterea omnia, & ſingula iura optimè
conciliata, & egregiè in ſuo caſu procede-
re ſatis luculenter oſtenſum exiſtimarim.

Et

25 † Et ità poſt hæc ſcripta reperi (ſumma
cum mea lętitia) eiuſdē ſententię *d. Laderch. doctiſſimè diſcurrentem (more ſuo) in conſ. 18.*
26 *num. 12. cum ſeqq.* † Et an quis nomine pro-
prio grauetur multum intereſt, *vide Cran. conſ. 98. num. 7. 9. 10. Surd. dec. 144. num. 21.*
27 † Et an alienandi prohibitio, adhoc vt
cenſeri debeat realis, vel perſonalis *id Surd.*
28 *in dec. 125. num. 2. 7.* † Et in acquiſitionibus
quibuſdam ſemper nomine proprio nominatis *Menoch. conſ. 222. numer. 18. et ſeqq.*
29 † adiecto nomine appellatiuo *numer. 32. lib. 3.*
30 † Et in cauſa putà delegata ſub nomine proprio, aut appellatiuo, aut dignitatis *Id. Menoch. conſ. 340. numer. 14. et ſeqq. lib. 4.* vbi animaduerſiones, *et ad D. Cabal. caſ. crim. 143. Surd. conſ. 262.* ſic (in feudis proprijs ſeù rectis) non ne idem continget vt viriliter ſuccedatur, quaſi conſiderata mera perſonalitate. ?*ſupra num. 2. 3.*
31 † Fac autem eſſe feuda hæreditaria, ab-
ſolute, nonne & hic e contra erit, vt pro hęreditarijs portionibus? *teſte, Natt. in conſ.*
32 *159. ſub numer. 21.* † Et prout idem erit in
Emphyteoſi *ad Cald. de renou. Emph. q. 24. nu.*
33 *13. et ſeqq.* † Vbi quomodo fiendæ diuiſio-
34 nes plene, † Cū hac tamen differentia, vt in
feudo proprio vox *hæredis* adiecta non qualificet, ſed demonſtret tantum, & ideò (ea non obſtante, fieri oporteat diuiſiones per viriles. Secus in alijs) vbi ea vox ſtat qualificatiuè, vt ſtare demonſtratiue pro maſculis tantum alibi dicimus *infr. cap. 23. verſ. filij tunc demum numer. 69. et ſeqq.* quod innuiſſe voluimus, ne facilè deciperetis, vt interim firmum per hęc ſit, quam friuola euadat obiectio iſta.

35 † Ac (& ſi demus) quod regulariter fiat inter pluras pro hæreditarijs portionibus diuiſio, id non obſtat quominus feudum quid hęreditarium dici poſſit; *adduco pro hoc tex. in tit. 1. §. et quia vidimus in vſib. feud.* Vbi habetur ad litteram quod cum feudū aliàs iure ſucceſſionis ad filios non pertineret, hodie ſtabilitum eſt vt ad omnes ęqualiter pertineat. Vi facta in verbis illis (ſtabilitū eſt) quaſi opus fuerit particulari Imperatoris conſtitutiuo, ad *ea qua dicebamus ſupra c. 2. nu. 29.* erat enim primò contra principia iuris feudiſtici, quod filij ſuccederent in feudo, item (ſi non contra ius cummune) ſaltem præter ius, quod ſucceſſiones non poſſent eſſe inęqualis, ſaltē ex diſpoſitionibus hominū vel teſtatorum ergò opus erat conſtitutione imperiali, ergò hæc in ſucceſſione feudi ęqualitas ſpeciali iuri ità cōſtituto tribuenda propter inſitum, & peculiarem feudorum naturam *infra cap. 51. nu. 49. et ſeqq.* Iura autem adducta ab initio capitis procedunt de iure ordinatio: à quo ante receſſum fuit in hoc per legem imperialem; ſicuti ab eo iure ordinario, etiam in alia materia, quàm feudali recedi aliquando *ſupra hoc cap. oſtenſam fuit cum textib. et exemplis.*

CAP. DECIMVMSEXTVM.

De ſexta oppoſ. cont. nou. rat. tit. An agnat. &c.

S V M M A R I V M.

1 *Reliquarum rerum hæreditariarum non datur ſucceſſio, niſi delata hæreditate.*
2 *Feudi verò, etiam non iure hæreditario, et ea nō delata.*
3 *Idem in emphyteoſi.*
4 *Agnatus bene agit rei vindicatione, quaſi ſucceſſor in re certa.*
5 *Reſpondetur ad hoc argumentum, quia poſſit eſſe quid hæreditarium, quod tamen aliquo pacto exeat de hæreditate.*
6 *Feudum ab vniuerſo patrimonio ſeparatur, vt ſaluum maneat filio non inſtituto.*
7 *Nec videtur pater voluiſſe auferre feudum filio niſi expreſſerit.*
8 *Si iure hæreditario ſuccedatur directa actio, ſin ſecus vtilis competet.*
9 *Legata, et fideicommiſſa capiuntur titulo ab hæreditario diuerſo, cum tamen ſint de hæreditate, à qua diuelluntur, et num. 12.*
10 *Multa de diuerſitate legandi vel inſtituendi, remiſſiuè.*
11 *Aliud hæreditas aliud fideicommiſſum.*
13 *Succeſſoris nomen continet etiam ſingularem ſucceſſorem.*

1 SExto † loco opponi poſſet, quod reliquarum rerum hæreditariarum non datur ſucceſſio, niſi delata hæreditate, aut ex inſtitutione teſtamentaria, aut ab inteſtato, ſeù iure hæreditario *l. heres in omne. ff. de acq. hæred. cum alijs Iuribus ad id citat. per Roſent. in ſynop. feu. cap. 2. concl. 33. numer. 15.*
2 † At feudi datur ſucceſſio etiam non iure
hæreditario, vnde quæritur an filius non hæres inſtitutus poſſit ſuccedere in feudo? & communiter diſtinguitur, quod aut hæreditas eſt delata, & non poſſit, niſi ea adita, vt in his term. loquatur *tit. An Agnat. vel fil. &c. & §. filius de capit. qui cur. vend.* Aut non eſt dalata, & poſſit *vt latè Bammac. (qui hoc vult etiam in feudo hæreditario) ad tit. ſi de feu. def. cap. Titius q. 1. per tot. fo. 187. addit. ad Iſern. ad tit. an agnat. &c. ſub num. 4. lit. 10. verſ. prouidentia col. fin. ſub. princ. verſ. & pra-*

Digitized by Google

& prætereà vt intelligas, & verſ. ſi verò filius. vbi hoc modo conciliat ipſum tſern. ſibi ipſi varijs in locis (vt ibi) diuerſum. Nam vbi dicit quod filius (etiam non hęres) ſuccedere poſſit in feudo, intellige ſi eſſe non poſſit, quia hęreditas non ſit ei delata, & vbi quod opus ſit hæredem eſſe, intellige vbi ſibi hęreditas delata eſt, *vt latè ibid. per tot. col. vlt. illius add.*
3 *ad lit. 10. adde inf. cap. 35. num. 38.* † Idem & in Emphyteosi, *vt ſub eod. n. 4. & ibid. add. in verb. quærit gloſ. lit. L.* Idem & alij dixerunt *Affl. ad tit. qui ſucceſſ. feu. da. ten. ſub num. 38. Surd. ad tit. An. agnat. ſub n. 19. verſ. eſt verum Andr. ab exca. lib. pactor. ſub numer. 219. ſub verſ. tertio ſublimita. Camil. de Curt. in diu. iur. feu. lib. 1. §. multotiens concedens num. 20. cum ſeqq. nu. 73. Carol. à Kirch. de feu. ex pac. & prouid. cap. 3. numer. 103. & 55. Surd. dec. 235. num. 2. conſ. 5. numer. 9. & 10.* vbi hanc eſſe communem, & tenendam, & ibid. idē eſſe in emphyteosi, *& conſ. 63. numer. 24. vbi etiam de comm. & conſ. 205. num. 43.* licet diſtinguat an ſit delata à lege, ſed ſublata à teſtatore, *Rol. conſ. 12. num. 52. lib. 1. Cald. de ren. emph. q. 24. ſub num. 8. not in dec. flor. 51. numer. 31. 32.* Vbi de iudicatis *teſte Crau. vt ibi, & ita etiam fuit tentum in ea cauſa, & ita etiam iudicatum in Senatu Pedem. teſt. Teſ. q.*
4 *for. 91. numer. 17. lib. 2.* † Et agnatum benè agere rei vindicatione quaſi ſucceſſorem in re certa, *benè Natt. att. in conſ. 246. num. 10.*

Reſpondetur nec hoc argumentum de
5 neceſſitate concludere, † Nam quid eſſe poſſe hęreditarium, quod tamen aliquo pacto exeat de hæreditate. *eſt in l. ex hæreditate.*
6 *te. 54. ff. fam. ercis.* † Feudum verò ab vniuerſo patrimonio quaſi ſeparari à patre, quò idem ſaluum maneat filio, dicit eleganter *Franc. de Amic. in repet. tit. de his qui feu. da.*
7 *poſſ. §. faciunt. ſub num. 1. 2. 6.* † Et etiam non videri voluiſſe patrē filio auferre, niſi ſpecialiter fuiſſet facta mentio *dicit in term. Emphyteoſis Alex. conſ. 128. ſub num. 9. lib. 1. & vide adhuc infra cap. 23. ſub verſ. conſidere-*
8 *mus num. 137.* † Sic ſi iure hæreditario ſuccedam directa actio depoſiti, ſin ſecus vtilis
9 competet *l. ſi res inas. C. ad exhib.* † Sic & legata, & fideicommiſſa iure particulari legati, vel fideicommiſſi, & ab hęreditate diuerſo capiuntur, *vt in l. ſi Titius. 16. de leg. 3. Laderch. conſ. 87. num. 2. & ſeqq. per tot. ad infr.*
10 *cap. 23. verſ. ad Rol. numer. 20. par. 2.* † Vbi multa de diuerſitate legandi, vel inſtituen-
11 di *Menoch. conſ. 780. num. 3. lib. 8.* † Vbi aliud hęreditas, & aliud fideicommiſſum, *& conſ. 86. num. 66, et ſeqq.* Vbi etiam ſi voci *hære-*
12 *ditatis* adiecta ſit vox *bonorum*. † Et tamen hęc ſingularis ſucceſſio eum effectum non operatur, quin res ipſemet legatę, vel fideicommiſſę non ſint hęreditarię ſeu hęreditatis, nam originaliter, & regulariter quidē, ita ſunt *ad §. non ſolum Inſt. de legat.* ſed per ſeparationem ab ea deſinunt eſſe hęreditarię. Quare an impoſſibile hoc erit in feudo? & an minus hęreditarium fuiſſe dixerimus huiuſmodi data ab reliquo hęreditatis cętu ſeparatione?

Nec eſt quod in verbo *ſucceſſionis* fiat fundamentum, quia quinimò retorqueretur,
13 † Si quidem quatenus feudum ſucceſſione acquiri dicitur *in tit. de feu. cognit.* etiam & illud verum eſt nomen *ſucceſſionis* amplecti etiam ſingularem ſucceſſionem, ſeù omne genus ſucceſſionis propriè, & impropriè, *vt ſupra cap. 9. num. 13. et infra cap. 30. num. 2. et ſeqq. et addo nunc Rot. Roman. apud farin. par. 1. dec. 41. ſub num. 17. in term. feudi.*

CAP. DECIMVMSEPTIMVM

De ſeptima oppoſ. contra nouration. tit. An Agnat. &c.

SVMMARIVM.

1 *Feudum, et hæreditas diuerſa.*
2 *Feudum non venit appellatione hæreditatis.*
3 *Non eſt quid hæreditarium.*
4 *Non res hæreditaria.*
5 *Non corpus hæreditarium.*
6 *Non pars hæreditatis.*
7 *Nec iure hæreditario cenſetur.*
8 *Nec petitur tanquam de hæreditate paterna.*
Prędicta omnia confutantur, nec officiunt rationi noſtræ. ſub eod.
Diſtinguendo hæreditatem, hæreditarium, Iure hæreditario. ſub eod.
10 *Aliud feudum, aliud hæreditas, non tamen fit quin feudum poſſit quid hæreditarium dici, ſicuti aliud hæreditas, aliud ipſa res hæreditaria, et 22.*
11 *Debitum petens exceptione rei iudicatæ non ſubmouebitur, ſi hæreditatem poſtea petat.*
12 *Hæreditate vendita non datur contrà venditorē actio pro rebus ſingularibus euictis.*
Hęreditas differt à corporibus hęditarijs. ſub eod.
13 *Familiæ erciſcundæ iudicium datur pro hæreditate, non pro rebus particularibus, pro quibus Communi diuidundo.*
14 *Aliud dos, aliud res ipſę dotales.*
15 *Res dotalis à dote deffert, ſicut res ipſa hæreditaria ab ipſa hæreditate.*
16 *Aliud dos, aliud hæreditas, et teſtans de dote, nō teſtatur de hæreditate.*
17 *Hereditas conſiſtit in intellectu, etiam abſq; corporibus.*
18 *Augumentum vel diminutionē non recipiens.*

19 *Quicquid recipiant ipſa res ſeu ipſe corpora.*
20 *Minuitur tamen eſtimatio ſeu valor, ſi corpora hæreditaria ſubtrahantur.*
21 *Ipſũ corpus hereditatis intellectuale ſubtrahi non poteſt.*
22 *Hæreditas non eſt pecunia, non bona, non Vſuſfructus, et 23.*
Non tamen fit ſeparatio inter iſta. ſub eod.
24 *Imo vnum ineſt in alio, res ipſæ in hæreditate.*
Idem in dote, vt contentum in continente. ſub eod.
25 *Si feudum ſit fœmineum, ita et ſubfeudum in eo contentum.*
26 *Genus continet omnes ſuas ſpecies propriè.*
27 *Et ineſt in qualibet ſpecie.*
28 *Verè, et propriè.*
Fedum non eſt hæreditas, non eſt quid hæreditarium, non ſequitur. ſub eod.
29 *Dos ius vniuerſale eſt.*
30 *Si tamen ſit in hæreditate, dicitur quid hæreditarium.*
Feudũ iure hæreditario non capitur, ergo non eſt quid hereditarium, nec hoc benè infertur. ſub eod. *et ſub num. 31.*
31 *Feudum etiam iure hæreditario competit.*
32 *Cohæredi legatum factum, quatenus à ſe ipſo iure hæreditario, pro parte verò quàm ab cohærede capitur iure legati.*
33 *Effectus eſt notabilis propter imputationes, et debita hæreditaria ſoluenda.*
34 *Sufficit occaſione tantum hæreditatis capi.*
Dummodo et ipſum ſit hæreditarium: ſub eod.
Quicquid ſit in alijs ſub eod.
35 *Niſi falcidia voluntate teſtatoris detrahatur.*
36 *Cadunt in reſtitutionem, quæ iure hæreditario capiuntur, non alia.*
Niſi aliter conſtet de voluntate teſtatoris volentis integra legata retineri Aut prohibendo alienationem ſub eod. & 37.
38 *Aut ſi teſtator fecerit ſubſtitutionem (legatis exceptis:*
39 *Omnia reſtituenda ſi rogatus ſit omnia reſtituere.*
40 *Vel quicquid ex hæreditate peruenerit.*
41 *Vel portionis voce adiecta, et aliter, vt remiſſiuè.*
42 *Vel ſi prelegata abſorbent maiorem partem hereditatis. et 44.*
43 *Idem in legitima.*
In qua an habeant locum dictæ formulæ, remiſſiuè, vbi Surd. ſibi cõtrarius ad notaſ. ſub eod.
45 *Si præcedat fideicommiſſum, et ſequatur legatum, hoc non continetur ſub fideicommiſſo.*
46 *De ordine ſcripturæ attendendo, remiſſiuè.*
47 *Secus ſi ſequatur fideicommiſſum.*
Contra Mantic. *vbi conſlito de voluntate, non eſſe ſtandum ordini ſcripturæ.* ſub eod. & ſeq.
49 *In dubio regulę ſtandum.*
50 *Non ordini ſcripturæ.*
51 *Et ratio, et 52.*
53 *Non attenditur ordo temporis vel naturæ, vbi conſtat in quem intentio dirigatur.*
54 *Nec ordo litterę tali caſu, ſed verus intellectus*
55 *Quo caſu præualeat ordo litterę.*
56 *Et non præualeat.*
57 *ordo ſcripturę non impedit cauſam iuris vel voluntatis.*
58 *Prior opinio tradita* nu. 45. *et ſeqq. magis cõmunis.*
Quo caſu procedat, quod feudum non ſit in hæreditate, nec in generali renunciatione, aut inſtitutione contineatur ſub eod.
59 *Es alienum in hæreditate continetur.*
60 *Non tamem in bonis.*
Multò magis feudum erit in hæreditate, cum ſit in bonis ſub eod.
Quia hæreditas omnia continet. ſub eod.
61 *Plus vel minus non faciunt differre ſpecie.*
62 *Reſpectu ſubſtantiæ.*

1 SEptimò † opponi poteſt auctoritas multorum tenentium in puncto feudum non eſſe hæreditatem, & hæc eſſe diuerſa feudum, & hæreditatem, *vt Surd. ad tit. an*
2 *agnat. &c. num.* 12. † feudum appellatione hæreditatis non venire *Roſent. in Synop. feu.*
3 *cap. 9. concl. 40. ſub num.* 11. † Non eſſe quid hæreditarium *Didac. var. reſ. lib. 2. c.* 18. *ſub num. 4. verſ. quartò præmiſſis, & verſ. ſeqq. Valaſc. de iur. Emph. quæſt. 43. Neoſtad. de feu.*
4 *Holland. ſucceſſ. c. 3.* † Non eſſe rem hæreditariam, nec capi hæreditario iure *Surd. in*
5 *conſ. 427. ſub num. 29. lib. 3.* † Non eſſe nec dici hæreditarium corpus, *idem Surd. conſil.*
6 *63. num. 19. 20. & ſeqq. lib. 1.* † & non eſſe partem hereditatis *ibid. ſub num. 20. in fin. &*
7 *ſub num. 22.* † Nec iure hæreditario feudũ haberi *glo. in l. item videndum. 18. §. fin. & ibi etiam Bart. nu. 1. verſ. nam feudum. ff. de petit.*
8 *hæred.* † Nec peti tanquam ex hæreditate paterna dicit *ibid. Bart. in fin.*

Verùm hæc & ſimilia partim vera ſunt, partim verò erronea, ſeù falſa; vt tamen quoquomodo intelligas nihil officere rationi iam firmatę, quod feudum ſit quid hereditarium, ſeù res quædam hæreditaria, hos terminos diſtingue (re vera inter ſeſe diuerſos) Hæreditatem, hæreditarium, ſeù rem hæreditariam, & iure hæreditario capi. Verùm ſi quidem eſt, & concedimus, feudum non eſſe hæreditatem ipſam. Item verum eſt etiam, quod feudum iure hæreditario abſolute & non ſemper cenſeatur, ſed ex his inferre, ergo feudum nõ eſſe quid hæreditarium ſeù rem hæreditariam, non licebit, & conſequentia hæc omnino falſa eſt,

eſt,ac erronea omnino.
9 † Aliud (vt de primo videamus) eſſe hę-
reditatem,aliud feudum certum eſt, at feu-
dum non eſſe quid hæreditarium,non benè
ſequitur,quia quid poteſt eſſe,& eſt hęredi-
tarium, quod tamen non eſt hęreditas ipſa,
& ita dicemus, aliud eſſe hæreditatem, &
aliud rem hæreditariam, vt probatur *in l. ſi*
10 *quis cũ totum.7.§.fin.ff.de excep.rei iud.* † Vbi
qui debitum petit hæreditaria exceptione
rei iudicatæ non ſubmouebitur, ſi hæredi-
11 tatem poſteà petat, & è contra; † *& in l.1.*
C. de euict. vbi (hæreditate vendita, non da-
tur contra venditorem actio pro rebus ſin-
12 gularibus euictis. † Et hæreditas differt à
corporibus hæreditarijs *Alex.conſ. 136.ſub*
num.9.lib.1.in conſ.crim.diu.139. num.22.23.
vbi effectus tom.1.Cephal.conſ.436.nu.44.45.
46.lib.3.Surd.in conſ.470.ſub num.2.& 3.lib.
13 *4.in conſ.354.num.9.& 10.lib.3.* † Vbi fami-
liæ erciſcundæ iudicium datur pro hære-
ditate non pro rebus particularibus, pro
quibus datur communi diuidundo.
14 † Sicut pariter dicimus aliud eſſe dotem,
aliud res ipſas dotales *Gabr.conſ. 37.num.9.*
15 *lib.1.* † & dotem à re dotali differre, vt rem
hæreditariam ab ipſa hæreditate *ait Ruin.*
conſ.139.nu.5.lib. 5.licet aliquando (at im-
proprie)dos pro re dotali accipiatur, & hę-
reditas pro re hæreditaria, *vt ibid. per Ruin.*
iuncto num.4.
16 † Aliud dotem,aliud hæreditatem, quæ
inter ſe differunt ratione, & diſtinitione,
vnde ſi quis de dote teſtetur non dicatùr de
hæreditate teſtari, ſed de rè certa *Surd. conſ.*
287.ſub num.17.lib. 2.
17 † Dignoſcitur differentia ex eo,quod hę-
rediras eſt quid in intellectu conſiſtens,etiã
ſine corporibus hęrditarijs *l. hæreditas. ff. de*
18 *pet.hæred.Surd.d.conſ.470.ſub num. 2.* † Nec
augumentum aut diminutionem recipiés.
19 † Niſi reſpectu corporum rerumq; ipſarũ,
quæ recipiunt *Ruin.conſ. 27. num. 12. lib. 4.*
20 *Menoch.conſ.272.ſub num.67.lib.3.* † Vbi ta-
metſi per ſubtractionem rerum ſingularũ
non minuatur ius vniuerſale, attamen mi-
nuitur ipſius hęreditatis valór, & ęſtimatio,
21 † & ibi quod (licet ipſum corpus intelle-
ctuale hęreditatis non poſſit ſubtrahi,)atta-
men res ipſæ poſſunt cęlari *per l. 2. C. quan.*
& quib.quarta pars.lib. 10.
22 † Nec hæreditatem eſſe pecuniam, vel
bona ipſa hæreditaria *dicit Mantic. de coniect.*
lib.4.tit.5.arti.7.num. 3. in fin. vbi quod aliud
eſt hæreditas, & aliud res hæreditariæ
23 † ſicut nec vſus ſunt res ipſę, quibus quis
vtitur,vel fruitur, vt dicit *Cenc.de cenſ.par.1.*
cap.1.q.3.art.2.nu.3. ad fin.
Hæc autem (vt vt ita ſint) ſitne per hanc
differẽtiam excluſio ſeù ſeparatio vnius ab
alio, rerum hæreditariarum ab hęreditate
24 ipſa?minime verò,vt patet ad ſenſum† Imò
verò vnum adeſt in altero, res hęreditarię
inſunt in hæreditate *Alex.conſ.49.ſub nu.6.*
lib. 3. & patet ex eiſdem ipſis pręcit.*& Id.*
Alex.in conſ.79.num.6.lib.5. vbi, & idem in
dote,vt contentum in continẽte, vt ſpecies
in genere, inter quę non eſt omnimoda dif-
ferentia, cum eadem eſſe dicantur, natura
rei contentę, quę eſt ipſius rei & corporis
25 continentis. † Vt ſi feudum ſit fęmineum,
ita & ſub feudum ſub eo contentũ *Menoch.*
26 *conſ.148.nu.22. lib. 2.* † Et genus continens
ſub ſe ſuas ſpecies cõtineat propriè, *vt ibid.*
Menoch.nu.23.
27 † Et inſit in qualibet ſua ſpecie propriè
l.1.§.conuentionis.ff.de pact.Surd.dec.255.ſub
28 *nu.20.* † & verè & propriè in qualibet ſua
ſpecie repreſentetur *l. ſi quid earum.§.inter-*
emptum.de leg.3.Alex.in l.1.ff.de off.eius &c.
Surd.cõſ.121.n.3.lib.1.Natt.cõſ.347.ſub n.1.
Applicemus ad caſum, feudum non eſt
hęreditas,bene eſt, At feudum non eſt per
hoc) hęreditarium quid,malè;quia hęredi-
tas rem hęreditariã poteſt cõtinere, ſi adſit,
ergo & feudum continebit, ſi ſit in hęredi-
tate, non erit hęreditas feudum, erit tamen
res hęreditaria, aut ius hęreditarium, aut
quid hęreditarium; in ipſa hęreditate con-
tentum.
29 † Non ſecus ac dos ipſa, quę (vtcunquè
ſit ius quoddam vniuerſale) *Alex. d. conſil.*
79.num.6.lib.5.& d.conſ.49. num.7. lib.3.&
30 *Gabr.d.conſ.37.ſub num.9.lib.1.* † ſi tamen in
hęreditatę ſit, & res hęreditaria,ſeù quid,
ſeu ius hęreditarium dicetur *iuxta Alex. d.*
conſ.49.ſub d.num.6.lib.3.& per tot. vbi am-
pliùs quod redacta ex dote ſint de hęredita-
te, *vt ibi, præſertim.ſub num.4.5.& 8.*
Hactenus quod feudum non ſit hęredi-
tas, hoc non efficere quominus quid hęre-
ditarium eſſe cenſeatur viſum eſt : An verò
hoc efficiet,ſi dicamus, quod iure hęredita-
rio non capiatur? nec hoc quidem; primò
(deſtructo hoc ſuppoſito)id ipſum conuin-
cetur. Secundo verò eo etiam conceſſo.
In primis admittendum non eſt ſimpli-
citer, quod feudum iure hęreditario non
31 capiatur,† quia etiam iure hęreditario capi
oſtendit *tit. An agnat.&c.& §.filius. de capit.*
qui cur. vend. quibus locis ſi non poteſt feu-
dum retineri repudiata hæreditate, ergo
titulus hęreditarius intrat, ergo iure hęre-
ditario, quia quod capitur vt hęres, iure hę-
reditario dicitur capi ex iuribus in ſeq. fun-
damento allegandis. Et capi iure hęredi-
tario à filio eſt *glo. ad literam. in l.item viden-*
dum.18.§. fin. ff. de pet. hæred. & latiùs etiam
dictum fuit ſup. cap. 4.
Sed(concedamus)citra tamen pręiudiciũ

pręfatę veritatis) feudum non iure hęredi-
tario capi, vt poteſt contingere ſi ſucceſſio-
ne ſingulari ſuccedatur à filio , quia forte
pater alium inſtituit hęredem *vt ſupra c.* 16.
& infra cap. 27. Nec hoc concludere, iure
hęreditario non capitur, ergo non eſt quid
32 hęreditarium, demonſtratur. † Hac cohęre-
di legatum quid de rebus (vt regulariter fit)
hęreditarijs? certum eſt quod pars rei, quà-
tenus à se ipſo capitur, iure hęreditario ca-
pitur, licet quatenus à cohęrede iure legati
l. planè. 34. §. ſi duobus. l. legatum. 116. §. 1.
l. filio 89. de leg. 1. l. ſed & ſi 6. in fi. ff. de hæred.
inſtit. l. 1. §. ſi quis ex mortis. ff. quor. legat. l.
Titia. 34. §. Lucius de leg. 2. l. hæredi. ff. de his
quib. vt indign. l. inter. ff. fam. erciſ. Crau. conſil.
33 *316. ſub num. 3. Surd. dec. 269. nu. 7.* † & effe-
ctus ſunt notabiles, nam de eo quod capit
iure hęreditario ſoluet debita *Gamm. dec. 5.*
ſub princ. verſ. hinc eſt. num. 2. Item cum in
falcidiam, ſeù trebellianicam, ea tãtum ſint
imputanda, quę iure hęreditario capiuntur
l. quod autem. l. Neſennius. l. fundo. 4. l. qui fun-
dum. §. 1. l. in quartam. ff. ad leg. falc. l. filium
quem habentem. C. fam. erciſ. Mant. de coniect.
vlt. vol. lib. 1. tit. 7. num. 10. 11. Surd. dec. 269.
34 *num. 6. & ſeqq. conſ. 206. ſub num. 16.* † etiam
ſi occaſione tantùm hæreditatis capiantur
Crau. d. conſ. 316. ſub eod. nu. 3. dummodò, &
ipſum ſit hęreditarium *Surd. dec. 271. num. 8.*
quicquid ſit in alijs quartis ex ſtatuto, vel
conſuetudine *iuxta eund. Surd. in deciſ. 119.*
num. 29. pars tantùm illa, quę à ſe ipſo capi-
tur, (ideſt iure hęreditario) imputabitur,
alia verò quę à cohęrede (tanquam iure le-
35 gati) non imputabitur *vt dd. viribus* † Niſi (&
hęc erit bona limitatio ad prędicta) ex vo-
luntate teſtatoris falcidia detrahatur, quià
duodecima ſaltem pars imputabitur, vbi
aliàs totum triens imputaretur in ſpecie *l.*
Titia. 85. ff. ad leg. falc.

36 † Sic ea cadent in reſtitutionem fideicõ-
miſſi, quę iure hęreditario, non quę non hę-
reditario capiuntur *l. paulus reſpondit. aliàs*
l. lex falcidię. 24. ff. ad leg. falc. l. in fideicommiſ-
ſariam. 18. §. fin. ff. ad trebell. Niſi aliter con-
ſtet de voluntate teſtatoris volentis integra
legata retineri, vt ſi prohibuerit alienatio-
37 nem † quia prohibita alienari non cadũt in
reſtitutionem *l. lucius. 78. §. pluribus. ff. ad*
38 *trebel. Menoch. præſ. 194. num. 15. lib. 4.* † Vt ſi
teſtator fecerit ſubſtitutionem legatis ex-
ceptis, *Surd. conſ. 253. ſub nu. 5. & ſeqq. lib. 2.*
39 † ſicut è contra omnia cadent in reſtitutio-
ne, ſi omnia bona rogatus ſit reſtituere *De-*
cian. ad conſ. 141. ſub nu. 33. apud Menoch. lib.
40 *2. Ipſe Menoch. conſ. 86. num. 70. lib. 1.* † Vel
41 quicqd ex hęreditate mea peruenerit, † Vel
hac voce (portionis) ſimpliciter adiecta aut
per aliàs huiuſmodi formulas relatas *per*
Menoch. d. præſ. 194. num. 19. & ſeqq. 31. 34.
35. & nu. 3. ibid. & alios caſus ponit *Id. Me-*
noch. conſ. 232. à num. 39. ad 44. lib. 4. Vbi ex
alijs coniecturis, *& conſ. 884. lib. 9. vbi nu. 15.*
42 † ſi pręlegata abſorbent maiorem partem
hęreditatis *Surd. conſ. 412. nu. 40. & ſeqq. vbi*
43 varię formulę *conſ. 458. nu. 23. 24.* † Vbi idẽ
in legitima *conſ. 541. nu. 33. in conſ. 565. ſub*
nu. 23. Vbi ꝙ hę formulę non haberent locũ
in legitima contra ac dixerat *in d. conſ. 458.*
44 *Aret. conſ. 151. ſub num. 5.* † Vbi ſi legata ab-
ſorbeant hęreditatem cenſeri portionem
hęreditariam.

45 † Aut ſi pręcedat fideicommiſſum, & ſe-
quatur legatum, hoc non contineri ſub fi-
deicommiſſo *ex comm. (à qua in iudicando nõ*
ſit recedendum) teſtatur idem Menoch. d. conſil.
46 *86. num. 21. & 23.* † Vbi de ordine ſcripturę
47 attendendo *et num. 57. 72. 73. et. 89.* † Secus
ſi ſequatur fideicommiſſum *num. 3. 62. 86.*
87. et in d. præſ. 194. num. 28. et ſeqq. lib. 4. cui
tamen reſiſtit *Mant. de coniect. vlt. vol. lib. 7.*
48 *tit. 7. nu. 2. et 3.* & placet eius opinio. † Quia
vbi conſtat de voluntate, non eſt ordini li-
teræ fidendum: *vt ibid. Mant.* conſtare autẽ
dicitur ex regula, quod quę iure hęreditario
capiuntur reſtituuntur, vel ex limitationi-
bus in contrarium ſuprascriptis, aut alijs, ex
quibus veriſimiliter pateat teſtatorem om-
nia velle reſtitui, & quæ iure hęreditario,
& quę non, ſed iure legati, vel pręlegati ca-
49 piuntur. † Quod ſi ſimus in dubio regulę
ſtandum eſt *Morot. reſp. 1. numer. 21. et ſeqq.*
50 † Non ordini ſcripturę in hiſce term.
51 † Quia hic non ſumus in concurſu rerũ,
vel perſonarum, vnde cadere poſſit quęſtio
prelationis, aut aliqua rerum ſeries, vnde ad
ordinem mentis poſſit veriſimiliter inferri,
in quibus term. propriè loquuntur iura *gl.*
in l. 3. §. quidam liberis. in verſ. hæreditarium.
ff. ad trebel. ad id cit. per Menoch. de præſumpt.
194. d. num. 28. in princ. lib. 4. et ad dec. noſtr.
Lucen. 13. num. 52. et Lucen. 64. nu. 38. flor. 1.
num. 63. flo. 54. num. 8. flor. 53. num. 4. et ſeqq.
cum ibid. addit. Surd. conſ. 451. num. 58. lib. 3.
52 † Sed ſumus in mera voluntate, citrà aliquẽ
ordinem coniecturanda, quo caſu ſuccedit
non attendi regulariter ordinem Literę, *vt*
53 *ait Surd. d. num. 58.* † & non attendi ordinem
temporis, vel naturæ, cum (in quem inten-
tio dirigatur) conſtat, *Nat. conſ. 120. num. 5.*
54 *et 6.* † non attendi ordinem litteræ, ſed ve-
rum intellectum verborum, nec ordinem
litteræ ſenſum variare, probatur ex *l. ſi ita*
quis ſubſtitutus, vbi Bald. ff. de hæred. inſt. Docto.
in l. ambiguitates. C. de teſtam. Surd. conſil. 534.
55 *num. 7. lib. 5.* † *Sic l. hæredes. §. fin. ad trebell.*
procedit quando teſtator inter plures oſtẽ-
dit ordinatam affectionem, quo caſu ordo
litteræ præualet, vt ſciatur quis ex nomi-

natis

natis præferri debeat. Secus extra conſimi-
56 lem caſum: † ſecus,(quod ampliùs eſt)etiã
vbi ageretur de prælatione, quatenus poſ-
ſet præpoſteratio videri inconſiderata, pu-
tà ſi cóceſſum ſit feudum, tàm pro fęminis,
quàm pro maſculis, nam nó propterea per-
uerti regularem naturam ſubiectę materię,
quia ſcilicet maſculi prius ſuccedant, *dicit
Garzon.de fæm.ad feu.recip. num.31.ſequitur
Henric.à Roſent.de feu.concl.40.in gl.d. cap.7.
alios referens et* Menoch.*conſ. 400. num.10. et
11.lib.4.Bald.in l.Gallus.§. quidam rectè.in fi.
et ibi Iaſ.nu.37.ff.de liber. et poſth.* Porrò quã
facile huc intrare poteſt hæc inconſidera-
tio in teſtatore ipſo, qui caſu magis, quam
firmo iudicio, aut excogitato ordine varia
diſponit,hoc vel illo loco non curat,nec de
iure curandum videtur, quia quoad conſi-
57 ſtentiam, nullum prius eſt altero. † Quia
ordo ſcripturæ non impedit cauſam iuris
ac voluntatis,*vt ait Odoff.ad l.2.§. ſi priùs.ſub
num.2.maximè paulò ante fin.et ſub num. 4.ad
fin.prima col. ff.de vulg.* Vbi late de hac ma-
teria,*et ibid.Iaſ.et alij:* quare velle coniectu-
ram voluntatis deſumere,vbi voluntas non
eſt, aut vix ea eſt, id qua ratione fieri poſſit
non ſatis intelligo.

58 † Verùm priorem ſententiam de qua *ſu-
pra nu.45.et ſeqq.ſequutus eſt Peregr.de fideic.
art.7.num.63.et ſeqq.* vbi etiam hanc magis
communem aſſeuerat, ita quod nunc diffi-
cile eſſet ab hac recedere in conſulendo, &
iudicando *Graſſ.teſte.in §. fideicommiſſum. q.
47.num.4.in fin.et ibi V.per tot.de hoc.*

Sed quo vſque collabitur calamus? ad
rhumbum.ergò cum nil repugnet,quin res
hæreditaria ſit,& quod iure hæreditario nó
capiatur; concludemus ne in feudo ſolo ꝙ
hæreditarium non ſit, tametſi iure hæredi-
tario non caperetur? cur diuerſum in eo,ac
in alijs ſtatuerimus? multò magis quia etiã
iure hæreditario regulariter capi ſupra di-
ctum ſit.

Quare ab initio ex aduersò citati,vel ma-
le loquuti ſunt, quod in hæreditate non ſit
feudũ,vel in alijs term. benè dixerunt, qua-
tenus ſub appellatione bonorum, vel hęre-
ditatis non contineri aſſeruerunt in term.in
quibus loquuntur,vt ſcilicet non compræ-
hendantur ſub generali hominis pronun-
ciatione bonorum, vt in renunciatione,in-
ſtitutione &c. *prout iam dictum eſt ſupra cap.
14.num.15. et ſeqq.* non autem quod hoc ſit
verum ſimpliciter,cum & ſub bonorum ap-
pellatione contineri ibid.ex magis commu-
ni dictum ſit, & quod ſub appellatione hę-
reditatis, conſtet ex hoc *ipſo cap. ſupra num.
29.et ſeqq.et ad cap.14. et alibi paſſim.*

Rurſus adhuc fateamur,feudum non eo-
dem prorſus iure hæreditario cenſeri, ac
reliquas res communiter hæreditarias, nec
per hoc quidem effici poteſt, aut impediri
59 quin feudum quid ſit hæreditarium.† Nam
ſi æs alienum in hæreditate continetur *l. 1.
60 C.ſi cert.pet.* † licet non ſit in bonis *Menoch.
conſ.206.nu.128.129. lib.3. Mant.de coniect.
vlt.vol.lib.x.tit.2.ſub num.23.Surd.conſ.112.
num.23.Bertrand.in conſ. 172.num. 5.volu.3.
par.2.et text.in l.ſi cui. 6. §. bonorum, vbi ele-
ganter et §.ſi ab impuberis, vt in poſſ. legat.*
quantò magis feudum, quod eſt in bonis,
vt in ſpecie iam probatum eſt iſtud omne
ſupra d.cap.14.ſub princ.iuncto fin.& genera-
le eſt quod in hæreditate plura continétur
diuerſi generis, alia pinguiora, alia minus
pinguia, vt tamen omnia ſub ea conti-
61 neantur;† Nec enim plus,& minus faciunt
differre ſpecie *l.fin.ff.de fund.inſtr.ſurd.deciſ.
62 7.num.22.in conſ.427.num.48.* † Reſpectu
ſubſtantiæ, vt ita intelligit hoc axioma *id.
Surd.in conſ.138.ſub num.14. reſpondendo ad
obiectum ſub num.1.in fin.* vt per hæc redda-
tur (quod dicimus feudum eſſe quid hęre-
ditarium,ſublato obice nono) omnino pal-
pabile & manifeſtum.

CAP. DECIMVM OCTAVVM.

De octaua oppoſ. contr. nou. rationem, tit. An Agnat. &c.

SVMMARIVM.

1 *Pater ſtipulans ſibi et filijs non videtur ſtipulari filijs,vt hæredibus,ſed filijs, vt filijs, vnde poterunt repudiata hæreditate feudum vel phyteoſim retinere.*

2 *Quid hæc non ſunt de ſui natura tranſitoria ad hæredes,et num.3.*

Queſtio an filijs vt filijs, an filis vt hęredibus *improbatur* ſub eod.& ſeqq.

Et cauſæ etiam ſic motæ quæſtionis examinantur et reijciuntur.

An ſcilicet ad hoc, vt filius poſſit repudiata hæreditate rem retinere.

Aut an filius poſſit etiam in vita patris vti frui re huiuſmodi inſtipulatum deducta.

4 *Aut an ſuccedere habeat poſt mortem patris & quidem æqualiter* & ſeqq.

7 *Diuerſum eſt vbi filijs & hæredibus.*

8 *An poſſit pater præiudicare in his, quæ filio vt filio.*

9 *Vnuſquiſque hæres tenetur ſtare facto defuncti*

10 *Vbi pater ſtipulatur ſibi & filio, non per hoc ſequitur quin ſimul etiam vt hæredi, oſtenditur ex ſtipulatione ne à ſe neuè à filio ſuo petatur. et num.*11.12.

Præſumptio quod filio cenſeatur ſtipulatum vt hæredi reijcitur ſub eod. 12.& ſub 13.

In feudo an filijs vt filijs an vt hæredibus, & quod vtrũque cõcurrat, adeo quod ſi hæredes non ſint retinere non poſſint ſub eod.

Alia ſimilia, remiſſiuè ſub eod. 13.

14 *Si filio vt filio, ergò non erit locus ordini ſucceſſiuo, non ſequitur, data inſtantia de priuilegio immunitatis patri, & filio conceſſo, quod etiam in vita patris vim ſortitur in filio.* & declaratur.

15 *Si pater ſtipuletur ſibi & filio operas liberti, hic filio vt filio, & tamen non niſi poſt mortem patris ordine ſucceſſiuo intelligitur effectus ſtipulationis in filio.*

16 *Si filio vt filio, ergò æqualiter facienda diſtributio, nec argumentum concludere manifeſtè oſtenditur.*

17 *Lex debet eſſe de dubitabili.*

18 *Queſtio* an filijs vt filijs,&c. *eſt de indubitabili, ergò inutilis. & num 27.*

Pater cenſetur ſemper filijs vt filijs ſtipulari ex naturali voto, deſidero &c. ſub eod.

19 *Ardet deſiderium paternum erga liberos de bonis in eos tranſmittendis.*

20 *Plura de amore affectibus &c. parentũ in filios, remiſſiuè.*

21 *Exemplum in feudo.*

22 *Sanguinis ſeu filiationis ratio præſumitur cauſa finalis diſpoſitionis paternæ.*

23 *Idem in nepotibus in quos ardentius deſcendit, quàm in filios.*

24 *Queſtio* an filijs vt hæredibus, *non pertinet ad motiuum ſeu cauſam acquirendi filijs, ſed ad modum, ſcilicet an oporteat eſſe hæredes, an verò alio titulo acquirere poſſint.*

25 *Refert an quid iure, ſeu nomine proprio competat, an hæreditario.*

26 *Quæſtio an filijs vt hæredibus eſt de indubitabili.* & cur num. 27.

28 *Ius eſt ſemper certum, & modi acquirendi certi & praſcripti.*

Ad modos autem caſui applicabiles recurrendũ. ſub eod.

29 *Et inquirendum primò, an ſit capax, & poſſit conſequi, mox ad modum recurrendum.*

30 *Non confundendo vnum modum cum alio, nec vnum pro altero vſurpando.*

31 *Hæc autem modorum cognitio non pendet ex quæſtione an filijs vt filijs &c.*

32 *Et hæc materia ad certam regulam reducitur. Diſtinguendo vltimas voluntates ab actibus inter viuos, de quibus nunc agitur.* ſub eod.

33 *Stipulationes parentum in filios diuiduntur. Prima quando pater filio ſoli ſtipulatur. Secunda quando ſibi & filio,*

34 *In qua inſiſtendum relicta quæſtione, an pater ſibi & filijs &c. tanquã inutili, & damnoſa, multarum difficultatum cauſa, & repugnantiarum.*

35 *Et inſiſtendum in eo, an quid iure proprio competat filio, an verò iure hæreditario.*

ATqui ſaltem in ſtipulatione ſeu conceſſione feudi pro ſe & filijs, ſeu liberis admittendum videtur, quod feudum nõ
1 ſit quid hæreditarium; † quia pater non videtur ſtipulatus filijs vt hæredibus, ſed filijs vt filijs, qui propter ea etiam repudiata hæreditate poterunt feudum ſeu emphi-
2 teoſim eccleſiaſticam retinere † Cum hæc non ſint de his, quæ ſui natura ad hęredes extraneos tranſmitti ſoleant, & ideo in filios etiam non hæredes deſcendant, *ex theorica Bart. in l. quod dicitur 130. num. 6. & ibid. alij. ff. de verb oblig. Iaſ. ſub num. 33. Bald. latè hinc inde arguendo in auth. ſi quas ruinas. ſub num. 8. per tot. vbi in verſ. in contrarium. ita tenet. C. de Sacroſ. Eccleſ. Zaſ. in l. quodcunque 45. §. ſi ita quis. ff. de verb. oblig. & ibid. Caſtr. & idem in l. idem Iulianus. aliàs incipit l. ſi ſeruus 39. §. ſi quis alicui. ſub numer. 4. de leg. 1. Mantic. de tac. & amb. lib. 14. tit. 19. num. 6. & lib. 22. tit. 17. num. 4. & 12. alij. citantur infra cap. 26. ſub princ. Surd. (alios referens) in dec.*
3 *322. nu. 7. et 79.* & † vbi de ſeparandis bonis per filios hęredes cum beneficio legis, & inuentarij contra creditores, *per tot. dec. ego dec. flo. 51. per tot. vbi pleniſſimè.*

Reſpondendum eſt, (cum pace, tantorum ante hac virorum) & quicquid etiam ipſe (imò magis Rota flor. ſic cum alijs concurrerit, ſi quidem vſus magnus eſt tyranus) hac quæſtione, an pater cenſeatur ſtipulatus filijs vt filijs, an filijs vt hęredibus, nihil inſulſius nihil inutilius, imò verò nihil (in caſibus occurrentibus) prȩiudicialius.

4 † Conſideremus fines ſeu effectus: Ad quid enim mouiſſe quęſtionem hanc? Certè vna ex ſequentibus cauſis, ſi quidẽ aut ideo (quod ſi filio vt filio, filius poſſit non eſſe hęres, & citra hęreditariam qualitatem aſſequi rem in ſtipulatum deductam.

Aut ideo, quod ſi filio vt filio, filius poſſit etiam in vita patris vti frui ea re in ſtipulatum deducta.

Aut ideo quod ordine quidem ſucceſſiuo (ęqualiter tamẽ ſuccedat, tametſi fuiſſet à parente inęqualiter, & forte in minori parte inſtitutus.

Ad hos tres caſus (in ſumma) redigi poſſe finem huiuſce quæſtionis exiſtimarim, alios præter iſtos non dari: vt quoad primum, de eo *patet ex dictis in rib. numer. 2. iam pracis*
5 † de ſecundo patet *ex Bart. in l. gallus. §. quidam rectè. ſub num. 7. & 8. Alex. nu. 8. Aretin. ſub num. 7. col. 3. in fin. & col. 4. per tot. Imol. num. 24. & 25. Alber. nu. 10. & alijs ff. de lib. & poſth. &c. Iaſ. in d. l. quod dicitur nu. 27. &*
6 *ex alijs ibid. ff. de verb. oblig.* † & de tertio pa-

tet

tet ex *Bart. in d.§. quidam rectè:ſub num.8.9.*
§.ſi liberi.l. vt iuriſiurãdi..circa prin.ff.de oper.
liberi.Bald.in l.ſi tibi decem §.ſi pactus.num.3.
verſ.item ſi ſint heredes.ff.de pact. Alex. alios
referente in conſ. 8. num.2.lib. 3. Couarr. var.
reſol.lib. 2. cap. 18.col. 9. verſ. nono ab eadem
7 *radice Mantic.de tac.& amb.lib.22.tit.17.* † vbi
vlterius diuerſum eſſe ſi ſtipulatum ſit fi-
lijs & hæredibus *& num. 27. & ſeqq. vſque*
8 *in fin. vbi de vtroque hoc dicto* † ſcio quod
hinc oritur etiam quæſtio, an poſſit pater
præiudicare in his, quę filio vt filio, de quo
varię sũt opiniones iuxta *Alex. Imol. Aret.*
& alios in d. Iulianus aliàs ſi ſeruus. 39. §. ſi
quis aliquis alicui. de leg. 1. Bertr. conſ. 283.
ſub nu.8.vol. 4. & infra cap.23. vberius exa-
minabitur: ſed hoc ipſum dependet ex vno
ex dictis tribus, ſcilicet ex primo, quia ſi
poſſit repudiata hęreditate feudum retine-
re, ergò feudum nomine & iure proprio
ſpectaret, & ſic alter alteri nõ pręiudicaret:
vel ſi non poſſet repudiata hęreditate feu-
dum retinere, ergo iure hæreditario, & ſit
9 alter alteri pręiudicare poſſet † cum quiſq;
hęres facto defuncti ſtare teneatur, vt tit.de
alienat. & alijs infra ſuis locis plenius di-
ſcutietur. *Loffred.conſ.1 ſub num.89.per reg.*
quod ipſis.ff.de reg.iur.

Hęc cum ita ſint, ſingula videamus, &
quęſo palpemus, & re ipſa experiamur, an
ex ſic formata quæſtione (de filijs vt filijs
vel de filijs vt hęredibus) reſultet de neceſ-
ſitate effectus primus, vt poſſit competere
feudum filijs vt filijs ſeiunctim ab hæredi-
taria qualitate, hic primo (ad probandum
quod ſimilis effectus verificari non poſſit)
10 occurrit vna inſtantia † pater ſtipulatus eſt
ſibi & filio ne à ſe neue a filio petatur: hic tu
dic ſtipulatum fuiſſe patrem filio vt filio,
neque enim de hærede aliqua mentio; An
ergò ceſſabit quod non vt hęredi? minime
verò, quid enim ſi ſolus pater debitor ſit,
quid opus habet filius beneficio huiuſce ſti
pulationis tãquam filius? ſane nihil, quia ſi
heres non ſit, ipſo iure abſolutus eſt & exẽ-
ptus ab oneribus patris hæreditarijs *toto tit.*
C.ne fil.pro patr. reſtat ego vt egeat hac ſtipu
latione paterna, ſi ſit hęres, quia eo caſu de-
mum & ipſe aſtrictus eſſet ſolutioni, a qua
liberatur mediante eadem ſtipulatione.
11 † Nunc verò e contra, fac filium ęque ac
patrem ſimul obligatum, non ne proderit
ſtipulatio filio, etiam ſi hęres nõ eſſet? pro-
derit, quia alioqui ex propria obligatione
cogi poſſet ad ſoluendum: ego vide, quam
facile modò hoc modò illuc reflectatur iſta
ſtipulatio, dum tamen volunt Docto. vnã
tantum in partem reflecti poſſe, vt ſi filio,
non vti hæredi: vt ſi vt hæredi non vt fi-
12 lio: † & ne iſta videantur ſomnia ſunt ter-
mini in indiuiduo *l. ſi tibi decem. 17. §. ſi*
pactus.l.anus 33. ff.de pact. l. anus. 10. ff. de
pact.dotal.& ad Iaſ.egregiè ad prædicta.in d.l.
quod dicitur ſub num.24.& maximè ſub 25.ff.
de verb.oblig. nec ſaluat dicere, quod in du-
bio tanquam hęredi: ad quid enim hoc du-
bium? ſi nihil operatur, cũ ſiue vt filio, ſiuè
vt hęredi, ſufficiat ſi filius hęres patris con-
ueniri non poſſit, quia liberatus per pactũ
13 † Idẽ in feudo omnino contingit, fac enim
inueſtituram dicere ſibi, & filiis? an filiis, vt
filiis, ita quod poſſint repudiata hęredita-
te feudum retinere? atqui hoc eſt contra
tex.clarum *tit. An agnat.&c.& in §.filius. de*
Capit.qui.Cur. vend. quem magis communi-
ter intelligunt Docto. etiam in feudo dato
cum dicta formula *vt ſupra Cap. 1. num.21.*
& ſeqq. latius oſtenſum eſt An verò filijs vt
hæredibus, ita quod ſi hæredes non ſint re-
tinere non poſſint feudum? atqui nec hoc
quidem *iuxta ſupra cap.16. & infra cap. 27.*
Adde aliud *ſimile infra cap.19.circa fin. & l.*
etiam.ff. ſol.mat.& Menoch.conſ 309. ſub nu.
23.lib.4. vbi filijs vt filijs intelligit filijs vt hę
redibus, quid ego prodeſt, quid facit illud
in dubio, an in dubio ſtipulatio ſibi & filio
intelligatur filio vt filio, an verò filio vt hæ-
redi? ſi vtrumque in ea ſtipulatione omni-
no ac certitudinarie poſſit verificari, ſi fi-
nes, & effectus in iure conſiderentur non
modi, aut verba.

Ad ſecũdũ ſi filio vt filio, ergo erit, vel nõ
erit ordini ſucceſſiuo locus? nec ex tali poſ-
ſito fundamento, quicquam de hoc firmari
14 poteſt, † pater priuilegium immunitatis
ſibi & filijs eſt ſtipulatus, ergò & in vita,
abſque ordine ſucceſſiuo? hoc in ſe verum
eſſe poteſt, , & non eſſe verum, erit
verum in his quę ſimul concurrere poſſunt
ſecus in alijs *vt explicat Bald.in l.Gallus. .qui*
dam rectè. nu.14.aliter declarat Claud.Seyſel.
ibid.num. 21.& Imol.numer. 24. ergò non ex
15 eo, ſed aliunde ratio repetenda: † Sic ſi pa-
ter ſtipuletur ſibi & filio operas liberti, &
hic filio vt filio, & tamen non niſi poſt mor-
tem ordine ſucceſſiuo filius conſequetur.
l.cũ patronus.§. cũ libertus.ff.de op.lib.Alber.
in term.in d.l.Gallus.nu.10. ff.de lib.& poſth.
Iaſ.in d.l.quod dicitur ſub num.24.& 26.ff.de
verb.oblig.Mantic.de tac.& ambig. lib.22.tit.
17.nu.7. ex quibus alia ratio colligitur, quę
longe diſtat ab illa quod filijs vt filijs: &
eadem conſideratio in feudis contingit, in
quibus ordo iſte ſucceſſiuus eſt abſque du-
bio:

16 † Ad tertium filio vt filio, ergo ęqualiter
erit facienda diuiſio iuxta *Bart.in d.l.Gallus.*
§.quidam rectè ſub num.8.9.ff.de lib.& poſth.
in l.vt iuriſiurandi.§.ſi liberi.ff.de oper.libert.
Mantic.de tac.et amb.lib.22.tit.17.num. 27.

Concluderet argumentum,ſi non idem ve-
rificaretur in filio vt hęrede,Cum verò ſiue
hæres ſit filius ſiue non hęres, ſemper ſuc-
cedatur inter filios viriliter in feudis *vt ſu-
pra cap.15.per tot.* quid egemus hac inutili
cognitione?
Sed fortius detegitur eius quæſtionis ſu-
17 perfluitas ex eo, † quia quæſtio debet eſſe
de dubitabili *l. domitius labeo. ff.de ſuppell.*
18 *leg.* † iſta verò quæſtio, an pater cenſeatur
ſtipulari filijs vt filijs, an verò filijs vt hære-
dibus, eſt omnino de indubitabili,quia pa-
rentes ſtipulari filijs,vt filijs ſemper eſt cer-
tum, & nulli dubium, cur enim mouentur
ad ſtipulandum ſeu cõſulendum filijs pro-
prijs parẽtes? niſi ex naturali quodam voto
deſiderio,mẽte, quia patres ſunt,quia filijs
ſuis, quia idem ſanguis *l.cum ratio ff.de bon.
damnat.l.ſcripto.§.fin.ff. vnde legit.l. nam etſi
parentib.in principia, ff. de inoff.teſt.Bart.in l.
quod dicitur. num.10. ff.de verb. oblig. Bald.in
l.Deo nobis.C.de epiſ.et cler. Menoc.lib.4.preſ.*
19 *83.num.37.*† ardet nanque paternum deſi-
deriũ erga liberos de bonis in eos tranſmit-
tendis, vt propterea lex dicat concurrere
ſimul naturę,& parentum commune votũ,
vt quicquid quęrimus liberis ex voto pare-
mus,*vt ait in term. feudi Angel.conſ.110.ſub
nu.3.poſt princ.verſ.nempe quicquid. Magdal.*
(exornans)*in tract.de nu. teſt. in teſtam.par.
1.C.16.num.25.et ſeqq. Ruſtic.ad l.cum auus.*
20 *in proem.* † vbi pleniſſime de amore, affe-
ctibus,& cęteris huiuſmodi parẽtũ in filios.
Mantic. de tac.et amb. lib. 14.tit.18.numer.9.
21 † & de hoc eſt in ſpecie feudi proprius *text.
in tit.1.§.cũ verò Conradus.lib.1.in vſib.feud.*
vbi patres petierunt ab Imperat. Conra. vt
dignaretur feuda etiam ad filios prorogare
quem ad hoc in term. adfert. *Ozaſc. in conſ.*
22 *19.num.19.*† & ſanguinis,ſeu filiationis ra-
tionem præſumi cauſam finalem diſpoſi-
tionis etiam in propoſito, dicit *Surd.in dec.
322.num.14.iunctis num.12.et per tot. à nu.7.*
23 *ad ſeqq.* † & idem de nepotibus, ex quo ar-
dentius deſcendit in eos, quam vigeat in
filijs *Surd. deciſ.73.num.6.et ſeqq.et num.18.
et dec.205.nu.3.et dec.273.nu.5.* ergò quod
filijs vt filijs quæſtio eſt ex hiſce reſoluta &
24 indubitabilis.† An verò filijs vt hæredibus,
cum hoc pertineat ad modum acquirendi,
ſcilicet.an filij conſequi poſſint rem in ſti-
pulatum deductam, titulo iureue hæredi-
25 tario,an etiam ſine eo,ſed alio†(valde cum
referat quod quid capiatur vel nomine
proprio,vel hęreditario *l. magis puto§.ideq;
ff.de reb. cor. l.debitor,59.§.fin.ff.ad treb.l.pa-
ter fam.28 ff.de reb.auct.iud. poſſid.Caſtr.in l.
Iulianus.§. ſi quis alicui.ſub num.4.verſ. quia
veniunt.de lega.1.Loffred.conſ.1.ſub num.84.*
26 *et 89.*)† & hoc etiam eſt ęquè de indubita-
27 bili, quia modi acquirendi ſunt certi † vt
qui ſint ab ipſo iure cõmuni dati(deſcripti
28 & pręſcripti, & ideo dici poſſint certi, † ex
quo ius eſt ſemper certum,habentur enim
dicti modi *in l.prima iuncta gloſ. in verſ.ciui-
tatis noſtrę.ff.de acqui.rer.dom.in§.Singulorũ.
iuncta gloſ. in verbo ciuili. inſtit. de rer. diuiſ.
Magdal.de num.teſt.in teſtam.patre.3.cap.3.
num.132.et ſeqq.* quare in caſuum contin-
gentia recurrendum eſt ad huiuſmodi mo-
dos, eoſq; ad propoſitam ſpeciem oportet
29 applicare,† vt primò ſemper inquiratur,an
potiis conſequi, ſeu an ſis capax,& mox ad
modum recurras *iuxta Surdũ conſ.150.n.80.*
30 † non confundendo vnum modum cum
altero nec vnum pro alterò vſurpando *ex
tex.in l. vlt. ff. de ſuir,et legti. Menoc.in conſ.
794.ſub num.9.lib. 8.et in conſ.1028.num.8.
lib.11.* ita fiet, vt iure hæreditario aliquan-
do capturus ſit filius,aliquando etiam non
iure hæreditario, ſed puta ex donatione,ex
contractu ipſo immediate,& ex alijs huiuſ-
31 modi cauſarum figuris:† cuius rei cognitio
vel diſtinitio non pendet ex eo an filijs vt
filijs an verò filijs vt hæredibus (vt ex prę-
dictis iã,vt credo,ſatis patet euidenter) ſed
ex ſubiecta materia,& ſecundũ caſuum va-
32 rietates, & formularum diuerſitates, † id
quod(vt ad certam quandam normam tan-
dem reducatur) ſegregata materia vltima-
rum voluntatum a materia contractuum,
de quain pręſentiarum agimus,vt cõmuni-
ter hęc ſeparant Docto. præſertim *Imol. ad
l.Gallus.§. quidam.num.24. ff.de lib.et poſth.
et ibid.Bart.num.8.Angel.num.1.Seyſel.num.
14.et in §.etiamſi. num.22. Roſenth.in Synop.
de feud. lib.2.cap. 2. conclus. 4. tit. 5. et ſeqq.
Angel.de Gamb. de teſtam. clauſ. item reliquit
33 centum col. 192.* † ſtipulationes parentum
in filios in duas diuidemus, vt prima ſit
quãdo pater ſtipulatur filio ſoli,altera verò
ſit,quando pater ſtipulatur ſibi,& filio,quã
diſtinctionem video etiam à doctoribus fie-
ri,*vt per Menoch. præſ.48.num. 7. iunct.num.
ante, et poſt lib.3. Mantic. de tac.et ambig.lib.
14.tit.17.ſub num.11. verſ. decimus caſus eſt
iunc.tot.tit.et tot.tit.16. qui antecedit.et egre-
giè tit.19.num.10.in fin.cum ſeqq.per tot.præ-
ſertim num.23.et tit.18.nu1.2. pulchrè.Alex.*
34 *in l.ſi tibi.§.ſi pactus.ſub num.8 ff.de pact.* † &
ea ſeorſum poſita omninòque hinc ab
legata quæſtione an filijs vt filijs, an verò
filijs,& hęredibus,tanquam inutili & ſuper-
flua, quinimò damnoſiſſima, & multarum
difficultatum cauſa, *vt patet ex Docto.ad d.l.
Gallus.dicto.§.quidam rectè,præſertim Rubeo,
Alexandriao ſub numer. 149. Valaſc.de iure
emphiteutico quæſt.43.ſub num. 1. Mantic.de
tacit.et ambig.lib.22. tit.17. per tot. Molin.de
hiſpanit primo gen. lib.1. cap. 8. per tot.* dum
iurenè

iurène ſanguinie, an hæreditario ſuccedatur diſputat) variaſque, & inter ſe repugnantes doctorum traditiones dicit ac teſtatur *et ad Roſental.cap.7.concl.20. et 21.per tot.vbi pariter* ſcribentium varietates & repugnātias animaduertit *Surd. dec.322. et 324. vbi conſtat* nec Senatum auſiſſe aliquid certi in ea cōtrouerſia & cauſa decidere *et ad infra cap.23.numer.21.et ſeqq. et ad ſupra in princ.*

35 † Hac (in quam, dimiſſa propter prędicta tam perniciosa quæſtione, In eo ſolo ipſi reſidebimus: an quid filio cōpetat iure hæreditario, An verò proprio, quia ſi iure proprio capiet de per ſe, & non tanquam hæres, & poterit repudiata hęreditate rem retinere: Altero verò non poterit (vt dictū eſt), put (hoc firmato ſuppoſito) nihil aliud reſtet, quam, vt videamus caſus in quibus iure proprio, & in quibus non iure proprio ſit filius res ſibi à patre ſtipulatas conſecuturus: vt tandem (Deo benè iuuante) à tam intricata materia ſalui, & incolumes exeamus. A primò inchoabimus, quando pater ſoli filio ſtipulatus fuit.

Materiam agrediens de varijs inueſtiturarum, & ſtipulationum formulis vtiliſſimā, hactenus ſatis ſuperque obtenebratā, & ideò diligentiam non ordinariā exigentem, Adiuuet perpetuò Trinus & vnus.

CAP. DECIMVM NONVM.

De ſtipulatione in filios tantum.

SVMMARIVM.

1 *Proponitur formula (pro filio) tantum explicanda.*
2 *Filij dupliciter conſiderātur vel in poteſtate parentum, vel extra poteſtatem.*
3 *Quoad filios in poteſtate, inutilis eſt ſtipulatio, quia eis non acquiritur ſed patri.*
4 *Quod limitatur niſi adſit iuramentum.*
5 *Nec momento temporis manet in filio, quod ipſemet acquirit.*
6 *Viuo patre in perſona filij conſiſtere non poteſt ſtipulatio, et eſt inutilis. ſeu donatio.et nu.7.*
Niſi ex cauſa matrimonij, quia ſuſtinetur. ſub eod.
8 *Suſtinetur autem ſtipulatio, ſi filius ſit iuris ſui aut ſit collata in tempus quo erit ſui iuris.*
9 *Et hoc caſu dicūtur filij acquirere iure proprio, nō hæreditario, nec vti hæredis, et poterunt repudiare hæreditatem.*
10 *Vt ſi pater ſtipuletur poſt mortem ſuam filio ſuo dari.*
11 *Ex ratione, quia filius acquirit ex eo contractu.*
12 *Quia pater ſtipilatus eſt tanquam miniſter, et nomine filij, vndè cenſetur ipſe filius ſtipulatus per reg. qui per alium facit etc. et nu.13.*
Item quia attenditur perſona repreſentata, nō eius, qui actum geſſit. ſub eod.
Secus vbi pater ſibi et filio fuiſſet ſtipulatus, quia formula eſt diuerſa à prædicta. ſub eod.
14 Bart. reprehenditur *dicens patrem ſtipulari vt hæredi. et num.15.*
16 *Ex ſucceſſione non poteſt tranſmitti, quod penes defunctum non fuit.*
17 *Pater rectè ſtipulatur dotem reddi filiæ quę non poteſt ei auferri, niſi vt.*
18 *Idque fauore dotis.*
19 *Pater ſtipulatur Socero, filio, et demum hæredi filię.*
20 *Pactum poſt mortem dari non ſemper ſuſtinetur.*
21 *Non in filia ſtipulante matri dari dotem poſt mortem ſuam.*
22 *Non in ſorore ſtipulāti dotem fratri ſuo reddi.*
23 *Non in patre donante filio dotem, & reddi (extraneo ſtipulante).*
24 *Non in matre ſtipulante reddi fratribus.*
25 *Non in filia ſtipulante matri reddi.*
26 *Non in matre ſtipulante reddi filiæ, niſi interueniente filia.*
27 *Non datur aliqua compatibilitas inter titulum hæreditarium, & ea quæ acquiruntur alio titulo particulari, adeò quod ſe inuicem expellant.*
28 *Filia habens ex ſtipulatu, non habet tanquam hæres, & ideò (licet hæres) habebit amplius effectum ſtipulationis.*
29 *Idem in matre.*
30 *Beneficium ſemel acquiſitum.*
31 *De ſtipulatione patris facta filijs poſt mortem ſuā bona Seię dari poſt eiuſdem mortem.*
Et de intellectu legis Seia 42. ff. de don. cau. mor. eod.
32 *Legatum filio factum poſt mortem patris acquiris filius, etiam non hæres, quamuis à patre relictum.*
33 *Idem ſi filiæ deſcendētes vocati ad aliqua bona ex conuentione parentum.*
34 *Idem in donatione facta filio, vel filiæ, quæ morte patris confirmatur nec venit in familiæ erciſcundæ iudicium.*
35 *Nec in falcidiam.*
36 *Et poteſt haberi repudiata hæreditate.*
37 *Filia cohæres fundum (ex cauſa dotis ſibi datū) retinet præcipuum ex tit. donationis.*
Nec imputat in legitimam, remiſſiuè ſub eod.
Diſtinguendus, & ita non confundendus titulus cum titulo, ſi tamen ſuper ueniente titulo quis vtatur hic erit attendendus ſub eod.
38 *Vt in legato, quod quis habebat cum onere, ſi mutato conſilio, alio titulo vtetur ſuperuento abſq; onere.*
39 *Sic in donatione cum pacto, vt poſt mortem con-*

coniugum donata perueniant ad eorum liberos.

40 Seu quo tranſeunte eorum altero ad ſecundas nuptias, quod bona ſint filiorum.

Sic ex donatione patris contemplatione matrimonij ex nunc prout ex tunc ſecuta, eius morte ſtatim transfertur dominium, etiam in feudo. ſub eod.

41 Filius non quaſi hæres, ſed quaſi filius Patroni poteſt petere alimenta à liberto paterno.

42 Eſt enim beneficium iuris, quo nititur filius nec eget hæreditario.

43 Patroni filius emancipatus, ſi noluerit adire hęreditatem, habebit tamen bonorum poſſeſſionem.

44 Pater poteſt legitimam in bonis liberti capere, & hæreditatem repudiare, ſi eſſet cohęres, aut ſubſtitutus, aliàs non.

45 Idem in filio inſtituto inſolidum, quia non poſſet capere legitimam, quia pro parte agnoſceret hæreditatem, & pro parte repudiaret.

46 Idem ſi datus eſſet cohæres, qui tamen repudiaret.

47 Siue delata ſit hæreditas.

48 Quia hæc eſt regula, quàm cum ſuit limitationibus remiſſiuè, & nu. 51.

49 Poſt acceptationem hæreditatis non cenſetur legitimæ renunciatum.

50 Alij Caſus in quibus capitur legitima abſque hæreditate remiſſiuè.

52 Vt competat legitima ſufficit agnitio.

53 Legitima non poteſt retineri repudiata hæreditate, etiam dato cohærede.

54 Ratio eſt, quia ſit de rebus hæreditarijs, &c.

55 Nec legitima excludit hæreditariam qualitatē.

56 Idem in legitima patroni, & num. 57. vbi reſpondetur ad l. ſi libertus, vt ibid. male applicata per Bald. vt num. 58.

59 Concluditur cum quid pater ſtipulatur filio hoc eidē competere ex titulo illo particulari, vnde non ſit locus hæreditariæ ſucceſſioni, idq; fieri ex tit. illo, & ex eo pendere non autem ex poſitione quæſtionis an filio, vt filio, &c.

60 Nam poteſt vtrumq; concurrere, &, quod vt filio, & quod vt hæredi, & nu. 61.

61 Beneficium, ne filij poſſint conueniri vltra quam facere poſſunt eis competit etiam vt hæredibus eod.

62 Idem in feudo conceſſo filio, quod habebit tanquam caſtrenſe peculium, vel quaſi non ex ſucceſſione paterna.

63 An quid poſſit haberi à concedente tantum, & non à recipiente concordatis Surd. & Fontanel. explicatur.

64 Cauendam ab ijs, qui confundunt has formulas, quibus pater ſtipulatur filio tantum, aut ſibi & filio præſertim in materia feudorum.

65 Et itē cauendum ab ijs qui à ſepulchris arguunt ad feuda.

66 Ratio eſt quia non intrant termini ſucceſſionis in iuribus ſepulcrorum, ſicut in feudis.

67 Sine ſucceſſione, hæreditaria qualitas non poteſt conſiderari.

1 IVxta † ordinem pauló ante ad finem capituli antecedentis propoſitum ad videndum an quid proprio iure competat filio, an veró iure hæreditario; aggrediemur caput, quo diximus parentes acquirere, ſeu ſtipulari filijs ſolis, ſed in primis vnum pręmittendum,
2 † filios nempe poſſe conſiderari dupliciter, vel prout ſunt in poteſtate parētum, vel prout ſunt, aut futuri ſunt extra eorum poteſtatem: nam in primo caſu, prout ſunt in poteſtate, aduertendum eſt futuram inutilem noſtram diſquiſitionem
3 ex eo, † quia inutilis quoad filios redditur ſtipulatio, ſuſtentabilis tantum quoad perſonam patris ſtipulātis, & ad eius fauorem, vt in quem reflectitur effectus huiuſmodi ſtipulationis, ipſis veró filijs nihil acquiritur l. donationes quas parētes: C. de don. inter. vir. & vx. l. 2. C. de inoff. donat. §. & veró inſt. de inutil. ſtipul. l. ſtichum. 95. §. quæſitum. ff. de ſolut. l. 2. C. de contr. & Com. ſtip. l. fin. C. de inut. ſtip. l. cū dos. §. ſi veró. ff. de pact. dot. l. quod dicitur. 130. & ibi omnes. ff. de verb. oblig. Fontan. mox citād. num. 7. & ſeqq. Guido Pap. omnino videndus
4 quæſt. 146. per tot. † vbi limitat: niſi adſit iuramentum Gabriel. de verb. oblig. conclu. 1.
5 num. 36. † adeo quod nec temporis momēto maneat in filio, vbi per ipſummet filium fieret acquiſitio Iſer. quæ ſit prima cauſa be-
6 nef. amitt. num. 10. † vt nec donatio patris in filium ſubſiſtat, quia eſſet donare ſibi ipſi, quod eſt abſurdum Rot. in nou. de alic. iud. dec. 1. nec viuo patre poſſit in perſona filij cōſiſtere ſtipulatio iuxta l. dominus ſeruo. 39. ff.
7 de verb. oblig. † & eſſe inutilem ſtipulationē viuo patre dicit Imol. ad d. l. Gallus. §. quidam rectè. ſub num. 24. 25. 26. niſi ex cauſa matrimonij; quia ſuſtinetur d. Fontan. de pact. dot. clau. 4. in princ. num. 6. et ſeqq. vbi de generali obſeruantia, & de iudicatis.

8 Erit autem vtilis ſtipulatio in altero, & ſecundo, cum erga filios, qui nō ſint in poteſtate, putà erga emancipatos, aut erga filios, qui ſint in poteſtate quidem, ſed vbi effectus ſtipulationis confertur in tempus, quo erunt extra poteſtatem parentum, putà ſi parentes ſtipulati fuerint filij ſpoſt mortē ipſorummet parentum vt apud Mantic. de & ambig. lib. 14. tit. 16. num. 1. & ſeqq Petrus de Greg. de conceſſ. feud. parte. 3. quęſ. 7. nu. 48. 49. Grabriel. d. conclu. 1. num. 28. Rot. diu. dec. 489. num. 3. par. 1.

9 † Hoc præmiſſo, Generaliter conſtituo quod filij ex huiuſmodi ſtipulatione, pacto ſeu contractu immediate habeant, vel habituri ſint rem in ſtipulatum deductam &

ſic

ſic iure proprio, non autem iure hæredita-
rio,nec vti hæredes Bald. ad l.1. num.17.C.
per quas perſon.nob.acquir. vbi egregiè ad pro-
poſitum. vnde poterunt habere repudiata
etiam hæreditate paterna: exempla ſunt in
promptu, & primò quidem illud ſe offert,
10 † ſi pater ita dicat,ſtipulor poſt mortē meā
filio meo dari, fac mori patrem, an filius
conſequetur illud in ſtipulatum deductum
à patre,etiam abſtinens ab eius hæreditate?
profectò conſequetur, & eſt tex.in term.in
l.quodcunque. 45.§.ſi quis ita ff.de verb.oblig.
11 † ratio eſt in promptu, quia filius acquirit
ex eo contractu immediatè, & non ope ali-
12 cuius ſucceſſionis: † nec obeſt quod pater
cōtraxerit, quia cum ſtipulatus ſit pro filio
videtur ſtipulatus tanquam miniſter,& no-
mine filij, vnde per eum ipſemet filius ſibi
ipſi ſtipulatus cenſetur, perinde habendus
ac ſi ipſe in perſona fuiſſet ſibi metipſi ſti-
13 pulatus † per reg.qui per alium facit.&c.l.
qui facit per alium. ff.de reg.iur. Menoch. conſ.
1.nu.304.lib.1.& in term.termināt (quando
ſtipulatio nō incipit à propria perſona pa-
tris,nō attendi perſonam ſtipulantis tanquā
nudum miniſtrum, ſed perſonam eius in
quam ius confertur,& perſonam repreſen-
tatam, non eius qui actum geſſit dicit Surd.
dec.322.num.20.& ad Menoch.d.praſ.48.nu.
7.lib.3. vbi ſtipulationem à perſona filij in-
cipere non patris, ſecus vbi pater ſibi & fi-
lio fuiſſet ſtipulatus, vt in term.has ſtipula-
tiones diſtinguit & habuit pro diuerſis
Mantic.de tac.& ambig.lib.14.tit.18.num.12.
par.2.& Roſ.in ſyn. cap.9. concl.66.num.24.
14 35. † vnde male introducitur à Bart. in l.
quod dicitur num.4. ff.de verb.oblig. quem vi-
detur ſequi Mantic. de tac. & amb. lib. 14. tit.
17.num.9.patrem ibi ſtipulari vt hæredi,&
(ſi filius hæres nō exiſtat)competere vtilē,
ſecus ſi hæres exiſtat, quod competat dire-
cta,iam(data incompatibilitate acquiſitio-
nis ex duplici titulo diuerſo) non poſſunt
iſta intrare, quin ſe inuicem expellant: & ſi
nihil fuit in patre radicatum,quomodo po-
terit ſucceſſio ex eius iure & perſona effin-
gi? ita ſupponit Surd. in d.dec. 322.num.44.
15 & 45. † & nihil patrem ſibi acquirere, ſed
filijs tantum, etiamſi hęredes non ſint,& in
hoc caſu (rationem, quæ exprimitur in l.
quod dicitur locum non habere) dicit de
Com.& ita fuiſſe iudicatū Mātic.de tac.et amb.
lib.14.tit. 16. num. 16. & ita indicatum fuit
16 & tentum in dec. noſt.flo.51.num.21.† vnde
ſequitur illud ex ſucceſſione tranſmitti nō
poſſe,quod penes defunctū non fuit l.aliud
eſt vendere.§.abſurdum. ff.de reg.iur.& deciſ.
noſt.luc.35.numer.18.Doctiß.D.Præſ.Bellon.
conſ.1.nu. 116. vbi filium iure tranſmiſſio-
nis non admitti ad illam hæreditatem à
qua pater ſua repudiatione excluſus fuit
per d. reg.

17 †Eſt & tertius caſus duobus ſupradictis,
in filio emancipato & in filio poſt mor-
tem patris coniungendus, in quo pater re-
ctè ſtipulatur, ſcilicet in cauſa dotis,
putà reddi filiæ vt in ſpecie l. ſi cum dotem.
§. ſi pater. ff. ſol. matr. vbi non poſſe
auferri, niſi vel ipſa hæres extiterit patris,
vel tantundem habuerit compenſandum
cum ipſa dote l. pactum dotale. 4. ibi cum
in poteſtate patris conſtituti non eſſetis. et ſic à
contrario; ſi eſsetis, iuncta ibi gloſ. C. de pact.
18 Conuent.† fauore ſcilicet dotis vt ait glo.fin.
in l.pomponius philadelphus 35.ff.fam.herciſ.
His accedat l. ſi ita cōueniat. 9.ff.de pact.dotal.
19 †vbi ſtipulatur primo ſocero,& eo deficiē-
te filio eius,ſecundo loco, & demum ſuo
hæredi, ſcilicet filiæ, nota primò quod ait
text.)ſtipulationem vtiliter ſuſtineri, nota
ſecundo ſtipulationis effectū conferri poſt
mortem,nota tertio quatenus poteſt adeſſe
ſocer,filius ſoceri, & hæres filiæ: & poteſt
poſt mortem,vel ſocero acquiri,vel filio in
cōſpectu (vt ſic dicam) ipſo hæredis filiæ,
& ſic dato caſu in quo nec ſocer,nec etiam
filius ſit hæres,cum alius(vt vides) exiſtat:
quare quomodo intrabit huc (quo ad eos)
titulus hæreditarius? Cur non è contrà,ius
ex eo titulo ex ſtipulatione ſuborto imme-
diatè acquirere dicentur? & ſi filio vt filio
cur nō dicemus pariter & ſocero(vt ſocero
& vbi ſtipulamur Titio)cur non vſurpabi-
mus idem in Titio vt Titio?Sempronio,vt
Sempronio? Alia de patre ſtipulante dotē
ſibi & filię dari, vel hæredibus, aut cui ius
ſeu caſus daret V.Gabr.cōſ 58.lib.1.Maluaſ.
conſ.114.Surd.conſ.206.Teſſ.dec.232.

20 †Aduerte tamen quod pactum, ſeu ſtipu-
latio poſt mortem dari ex cauſa dotis non
21 ſemper, & vbique ſuſtinetur, † non in filia
ſtipulante matri dari dotem poſt mortem
ſuam vt in l.inter ſocerum. 26.§.filio cum per
22 ſe.ff.de pact.dot.† non in ſorore,quæ ſtipu-
letur dotem fratri ſuo reddi, & ideo opus
fuit præſentia eiuſdem fratris ſibi ſtipulan-
tis,aliàs non valuiſſet ſtipulatio, et eſt tex.in
23 l.cum maritus.29 §.fi.ff.de pact.dot. †non in
patre donāte filio dotem,& reddi,extraneo
ſtipulāte, vt eſt in l.ſi genero.26.C.de iure dot.
24 † non in matre ſtipulante reddi fratribus,
vt eſt in d. l. pactum dotale. 4. C.de pact.Conu.
25 † non iterum in filia ſtipulante dotis partē
matri reddi,niſi præſens fuiſſet mater & ab
eadem interpoſita ſtipulatio, vt in l.debitor
26 59.§.fin.ff.ad Trebell.† Sic ſtipulatio matris
reddi partem dotis alteri filiæ, per ſe cū nō
voluiſſet, ipſa mater paſſa eſt filiam inter-
uenire, & ſibi ſtipulari; eā partem in term.
l.ſi ſtipulatio.2.C.de iur.dot.

Et

Et ne hæc tã obiter dicta,quam conſultò
(quaſi ad rem facičtia)addita fuiſſe intelli-
27 gas † dicamus(quod ſupponebamus *ſupra
num. 9. et ſeqq.* non dari compatibilitatem
aliquam inter ea,in quibus ex aliquo pecu-
liari titulo datur acquiſitio,&inter titulum
hæreditarium, adeo quod ſimul concurre-
re non poſſint ſed ſe inuicem expellant, &
vbi vnum adeſt alterum ab eſſe neceſſe ſit)
adeo ad viuum repreſentari ex aliquo ex
28 iuribus mox citat. vt nihil ſupra . † *Accipe
enim d.l. 2.C.de pact.conu.* ibi cũ filia habeat
ex ſtipulatu habebit ne tanquam hæres?
an dicatur iure hæreditario capere tametſi
ſit hæres ex aliqua parte forte minore in-
ſtituta? minime, dum nec prohibetur pete-
re eam partem dotis, nec agit pro hæredi-
taria portione,ſed ſecundum formam con-
tractus: niſi inſtituta fuiſſet animo compẽ-
ſandi, prout ibi & Docto.quo caſu non eſſe
imputandum defectui iuris ex primo illo
contractu, ſed propriè voluntati filiæ,quæ
per agnitionem volũtatem defuncti ſequi
29 maluit:†*accipe et d.l.debitor. 59.§. fi.ad Tre-
bell.*vbi mirabilius , dum pars dotis matri
reddi ibi eſt etiam inutiliter ſtipulata , &
occaſione hæreditatis filiæ permatrem adi-
tæ ad eandem matrem peruenta,nonne hic
diceres hanc partem dotis hæraditario iure
competere,cum maximè nullum ius fuiſſet
acquiſitum matri ex ea inutili ſtipulatione,
vt in iuribus iam citatis , & nullus ideo eſſet
titulus ? adeo quod non niſi hæreditarius
titulus videretur ſupereſſe ? & tamen I.C.
decidit ibi contrarium : quia (ait & verba
ſunt aurea in propoſito , & præſuppoſitis
noſtris)non quaſi hæres,ſed quaſi mater ex
pacto accepit , nec occaſione hæreditatis,
ſed errore ex pacto eam habuit : quid dice-
mus in caſibus in quibus valebit ſtipulatio,
& pactum vtile erit? non ne; titulo hæredi-
tario poſt habito, erit primus ille ex contra-
ctu titulus ſequendus,eique beneficium ac-
30 quiſitionis iuris accepto ferendum ? † non
delebile ſemel acquiſitum *vt in l. fin. ff. de
pact.;l. ſi poſt mortem.§.fin.ff.de bon. poſſ. cont.
tab.d.l.ſi cum dotem.§.ſi pater.ff.ſol. matr.*
31 † Aliud prædictis ſimile eſt exemplum
in l.Seia 42.ff.de don.ca.mort. vbi pater ſtipu-
latus eſt filijs poſt mortem ſuam bona Seiæ
etiam poſt eiuſdem Seiæ mortem, & ſic cũ
præſuppoſito mortis vtriuſque,& patris,&
Seiæ:*et ita glo. in d.l.ſeia. verſ. videri , allegat
d.l. quodcunque ff. de verb. oblig.* quod filij ex
pacto habeant vtilem actionem , ex quo ar-
guitur identitas caſuum,& ſimilitudo ; *et de
cuius l. Seia. intellectu. V. Cuiac. lib. 3. obſ.* 17.
nec obeſt quod pater ſibi primo ſtipulatus
erat, ergo incidere nos in caſum , vbi pater
ſibi & filio ſtipulatur , & de quo infra ſepa-
ratim,quia non eſt vniformis ſtipulatio, ſed
difformis & mutata ſubſtantia , cum pater
ſibi ſtipulatus ſit vno modo & in vnum ca-
ſũ,& filijs alio,& in alium caſum; vnde hoc
in caſu vbi ſtipulatus eſt filijs , ſtipulatio ſit
ſola de filijs , & erga filios abſque vlla im-
mixtione de ſe ipſo , quare bene fuit hoc lo-
co applicata ſpecies huius *l.Seia* Adde huc
dicta.*infra cap.23.verſ.ſecundum exemplum.
num.3.partic.1.*
Ac (vt alia exempla de alijs titulis aliqua
32 ſubijciamus)† ſi poſt mortem patris filio le-
getur, dubium non eſt , quin mortuo patre
ad filium pertineat legatum , nec intereſſe,
an patri hæres extiterit nec ne *tex.ad litterã.
in l. ſi poſt mortem 68. de lega. 1.* Item filius
(cui à patre fuit legatum , poteſt legatum
acceptare & ab hæreditate abſtinere *l.filio.*
33 *87.de leg.1.*† Item filij,& deſcendentes vo-
cati ad aliqua bona ex conuentione paren-
tum ſuorum (vt apud *Alben.conſ. 454. nu.3.*
34 † donatio facta filio , vel filiæ morte patris
confirmatur) nec dicitur iure hæreditario
capi, nec in familiæ hęrciſcundæ iudicium
35 venire *l.filiæ.18.C. fam. erciſc.*† nec in falci-
diam *l.vbi ita donatur.l.Seia.§.fin. et ibi glo.ff.
36 de don.cau.mort.*† & poteſt haberi donatum
repudiata hæreditate *auth. vnde etſi parens.
37 C.de inoff.teſt.*† Imo filia cum alijs hæres in-
ſtituta fundum ſibi ex cauſa dotis datum re-
tinebit titulo donationis pręcipuum *vt in l.
Pomponius philadelphus.35.ff.fam. erciſcund.*
nec in legitimã imputabit,*v.tamen Teſſ.dec.
217.Maluas.cõſ.114.Surd.cõſ.206.* adeo ve-
rum eſt titulum hæreditarium non immiſ-
cendum cum alio titulo , cum nec in vna
quidem & eadem perſona concurrentibus
titulis vlla eius ratio habeatur,ſed vincat ti-
tulus primus , ſi tamen vltimus aliquis titu-
lus non ſuperuenerit , quo quis vtatur vt in
ſpecie *l.vxorem. 41. §. teſtamento quo filium.
38 de leg. 3.*† vbi quod prius habebatur iure
legati cum onere,mox mutato conſilio alio
titulo habitum fuit, & ita ſine onere ad ex-
cluſionem iuris hæreditarij , vt ibid. eſt ca-
ſus., quod tamen conſilium non poteſt mu-
tari à donante niſi ex tacito facto,vel expreſ
ſo donatarij.*l.Lucius Titius.40.de fideic.liber.*
39 †Sic in donatione.Cum pacto vt poſt mor-
tem coniugum,quibus donatur res donatæ
perueniant ad eorum liberos iuxta *Bertran.
conſ. 235. lib. 2. par. 1. vt ſe explicat in fine,
et patet ex facti ſpecie poſita in princ.eiuſd.cõſ.*
40 † ſeu quod tranſeunte eorum altero ad ſe-
cũdas nuptias,quod bona ſint filiorum iux-
ta caſum *dec.noſtr.flor.51.ſub.num. 26.verſic.
nam prima.* Sic ex donatione per patrem fa-
cta contemplatione matrimonij cum clau-
ſula,*ex nunc prout ex tunc*,ſequuta eius mor-
te transferri intelligitur dominium ſtatim à
die

die contractus, vt in term. donationis feudi per Franch.dec.213.Laa.nep.in add.ad Lan. patr.repet. tit. de vaſ. decrep. ætat. numer. 4.
41 †ſi quis non quaſi hæres, ſed quaſi patroni filiùs petat à liberto ſe ali, procul dubio hoc extra cauſam eſt immiſcendi ſe bonis paternis tex. ad verbum in l. ſi quis non quaſi 73.ff.de acq.hæred.id cur ita? niſi quia ius patronatus alio iure ſpectat, quam hæredita-
42 rio, † ſcilicet ipſo iure, & eſt beneficium iuris, quo nititur filius, nec eget hęreditario & in l.ſi patronus teſtamẽto.12.§.fin.ff.de bon.
43 libert. † vbi ſi patroni filius emancipatus noluerit adire hæreditatem, vel qui in poteſtate eſt retinere, habebit tamen bonorũ poſſeſſionem & in l. ſi libertus patrono.41.§.
44 quid ergo.eod.tit. † vbi pater poteſt ſuã legitimã in bonis liberti ſibi accipere & hęreditatẽ repudiare, eo ſcilicet caſu, quo aut eſt hęres iſtitutus etiã alius, aut ſubſtitutus, alioqui enim nõ poſſet, nec ipſe nec filius ex magis Cõ.et à qua in iudicijs difficile eſſet recedere teſte Monoch.in præſ.101.ſub num.65. verſ.retenta.lib.4. quicquid ipſe contra ſentiat vt num.39.& ſeqq.& conſtat de Com.etiam ex
45 Tiraq.de Iur. primig.q.35. num. 10. † in filio hærede inſtituto inſolidum, quia pro parte agnoſceret hæreditatẽ pro parte repudiaret, quod non licet vt ſcribit Caſtr. ex Cyn.
46 ad l. quoties num.2.in fin.C.de hær.Inſtit.† nec ſi alius quidem datus eſſet cohæres, qui repudiaret Ang.perus.in conſ.83.ſub num.1.in fin.col.1.his accedat Surd.conſ.427.ſub nu.24. verſ. has rationes. & numer. 29. lib. 3. Ipſe
47 Menoch.conſ.918.nu.17.lib.10.† ſiue delata ſit hæreditas ex teſtamento, ſiue ab inteſtato. Alex. conſ.75.nu.6.lib.1.Id.Alex. & Iaſ.
48 in l.1.ff.de acq.hæred.† & eſt hæc regula, quã cum ſuis limitationibus ponit Bened. in rep. c.Raynutius. verſ. ſi abſque liberis. par. 2. ſub num.48.& ſeqq. ext. de teſtam. de magis com. Graſſ.in §.legitima. q. pri. ſub num. 5. refert Surd.conſ.458.ſub nu.13.& ad numerum 19. 20.vide etiã Merlin. de legit.lib.5.tit.3.quæſt. 2.per tot.vbi plenè de materia in propoſito.Mayner. ad l. quoties duplici numer. 9. & ſeqq.vbi etiam limitat. ff. de reg.iur.niſi grauatus ſis in ſpecie reſtituere Rol.conſ.78.num.1.& ſeqq. lib.1.quo caſu repudiaueras, ſed acceperas
49 hæreditatem, † per quam acceptationem, non cenſeris renunciaſſe legitimę vt in dicto
50 §.ſcimus.† Alij caſus, in quibus accipitur legitima abſque hæreditate, videri poſſunt apud Gayl.obſ.116.numer.3.4. & ſeqq.lib.2. Graſſ.in d.§. legitima. q. pri. num.9.Bertran.
51 conſ.33.ſub n. 16.lib. 4. † vbi ponit regulam
52 & limitat.vlt. Bened.mox præcit. † & ſufficit ſola agnitio abſque petitione, vt competat legitima, vt ait Menoch. conſ.77.nu.19.lib.1. vbi mouetur ex eo, quod legitima repudiata hæreditate haberi non poſſit &c. vt ibi
53 † Amplia prędicta, vt etiam dato cohærede non liceat legitimam repudiata hæreditate retinere, quia hæc alijs accreſcit ſicut vno exhæredato alijs accreſcit, vt ait Bart.ad l.pater filium. ſub num.14.& ſeqq. ff. de inoff. teſtam. Surd.conſ.458.ſub num.27.verſ.tertio
54 reſpondemus,& num.19.& 20.lib.3. † Ratio eſt quia legitima fit de rebus hæreditarijs, & iure inſtitutionis, & hęreditario defertur, quare intrat ſemper ratio, quod non poteſt ita demum repudiari, quin & totum cum eo ſimul repudietur, vt ita Bertran. d.conſ.
55 33.num.8.lib.4. ait. † Nec ex eo quod legitima ſit, excludit hæreditariam qualitatem
56 egregie Oldr.conſ.94.numer.16. † & eadem ratio viget in legitima patroni, ideò idem
57 ius † nec obſt. d. l. ſi libertus patrono, dum præſupponit ibi inſtitutum, vel ſubſtitutũ alium: quaſi per hoc detur intelligi poſſe capi legitimam. Quia huius contex. longe alia eſt diſpoſitio: nam in prima parte legis ſupponitur patronus in legitima ſua inſtitutus cum onere legati, & libertatis dandæ (vt ibi) ergo alium fuiſſe inſtitutum neceſſe eſt dicere: & hoc caſu dicit I.C. poſſe (omiſſo legato) nec ad libertatem dandam cogi poſſe: hactenus nihil de legitima capienda, repudiata hæreditate: ſed de legitima capienda repudiato legato, in quo non eſt controuerſia, quin vnum capi aliud repudiari poſſit ad ſupra cap.6.num.24. In poſteriore verò parte, ſcilicet in §. quid ergo. ait primò, quod idem erit ſi non ei datus fuerit cohæres, ſed ſubſtitutus, quia hic idem faciet, quod faceret inſtitutus id eſt redimere poſſet ſeruum iuxta defuncti voluntatem. Ait ſecundò, nec vllo ſubſtituto dato, patronum (ſi adeat hæreditatem) cogi dare libertatem iuſſam a teſtatore: & hactenus quidem nihil ad caſum, an poſſit accipi legitima, & repudiari hæreditas: quare res manet in diſpoſitione iuris communis: quę
58 eſt vt ſupra † & male ideo applicata à Bald. in auth. ſi quas ruinas.ſub n.8.ante fin.in verſ. quarta ratio: ad id, ꝙ qui habet duo iura põt vnũm repudiare, & alterum amplecti, quia in propoſito noſtro d. l. id non probat, ad quod fuit per Bald. allegata, & caſus omiſſus manet in diſpoſitione iuris communis l.cõmodiſſimè.ff.de lib.et poſth. & iura ex alijs iuribus intelligenda, ſecundum quę legitima non poteſt capi repudiata hæreditate, vt oſtenſum eſt.

Alia exempla petantur ſupra cap. 13. per
59 tot.† ex quibus firma fit concluſio, cum filijs ſolis fit vel ſtipulatio, vel donatio, aut cum abſque facto hominis illis ex iure ipſo competit aliquod ius, tunc intrare titulum peculiarem indubitanter, quo mediante &

ex eo

Digitized by Google

ex eo immediatè admittantur filij? vnde nõ ſit locus hæreditariæ ſucceſſioni. Idque ex eo illo titulo effici, & promanare; non autẽ ex poſitione quæſtionis an filio vt filio.
60 † cum maximè poſſit dari caſus, in quo quid filio quidem, vt filio cõpetat tanquã cauſa; competere tamen coniunctim poſſit
61 & vt hæredi, *vt in l. etiam. ff. ſol. matr.* † vbi beneficium, ne filij poſſint conueniri vltra quam facere poſſunt, filijs competit vt filijs, quia extraneis hæredibus non competit, At ſi non ſint hæredes, non verificabitur beneficium, ergo eis etiam vti hæredibus competet: & ſic vtroque ſimul concurrente, & cauſa, quia filij; & modo, quia hæredes & iure hæreditario nituntur. *& ad ſupra cap.*
62 *anteced. num. 9. & ſeqq.* † & ad huc in term. feudi poteſt poni exemplum de feudo cõceſſo filio à Principe vel ab alio, quod erit vel caſtrenſe peculium, vel quaſi, vel aduẽtitium iuxta diſtinctionem *Bald. in §. ſi duo fratres. de duob. fratri. de beneſ. inueſt. & explicat Loffred. in paraph. feu. ad tit. de prob. feu. alie. per fed. §. præterea ducatus. col. 14. poſt med. ſub verſ. ideò quando ſo 61.* vbi in aduentitio patrem nec vſumfructum quidem habere; adeo verum erit huiuſmodi feudum titulo innixum eſſe peculiari, nihilque commune habere cum patre, aut eius iure vel ſucceſſione.
63 † Et per hæc intelligemus quomodo aliqd haberi poſſit à concedente tantum, & non à recipiente, & concordabimus *duos Doct. inter ſeſe Surd. & Fõtanel. Surd. in dec. 322. ſub n. 7.* oſtendit ſibi nõ placere hanc differentiam, an verba exprimantur à recipiente, an verò à concedente iuxta doctrinam *Bart. in l. Gallus. § etiam ſi parente. ſub nu. 4. ff. de lib. & poſth. Fontanel. verò in fertiliſſimo, & vtiliſſimo ſuo tract. de pact. dotal. par. 1. Clau. 4. gl. 9. ſub num. 10.* dicit immo verò ſibi placere *vnà cum Bart. & Did. per eum citat.* nam quod verba non poſſint verificari diſtinctim, ſed vniformiter tantum, tam inſpecta perſona recipientis, quàm concedentis, & ſic ab vtroq; habere filios rem in ſtipulatum deductam, id verum ſit & procedat in ſtipulatione pro ſe & filijs ſecundum Surd. quod verò poſſint verificari in ſolo concedente, & ſic quod ab eo ſolo filij habeant, id procedat in caſu præſentis cap. noſtri, vbi vel pater filio ſoli ſtipulatur, nam verè filius habet non à patre, ſed à concedente, vel vbi pater ita donauit filio ſuo contemplatione matrimonij, cum pacto quod filij procreãdi haberent eſſe hæredes bonorum donatorum, nam & hic idem; id quod patet expreſſe ex verbis pacti & reſeruatiuis ſecundum d. Fontan. qui in hoc caſu loquitur, *vt patet ex facti ſpecie ibid. ſub nu. 7. ſub princ. & ad eũd. n. 10.* & hæc digito liges, quia erũt alibi ſæpè opportuna, & nota dictum eiuſdẽ non poſſe vnum caſum ad alium protrahi (quicquid ex cõparatione ad emphiteuſim, & per applicationem *l. ſi cum dotem. §. ſi pater ff. ſol. matr.* non rectã, nec conuenientem formulæ pro ſe & filijs, cum ibi agatur de ſtipulatione filiæ tantum) aliquantulum inuoluatur. agnouit tamen differentiam, & argumetum à fortiori, vt (cum ſuppoſito) quod in emphiteuſi pro ſe & filijs pater nõ poſſit præiudicare: ſi in hoc caſu, quantò minus in alio, (vbi filiæ non habent à patre, ſed à concedente, & donãte vt ibi per eum) ſatis detur intelligi à ratione diuerſitatis caſuum non receſiſſe, quicquid ſit, ad conciliationem & diuerſitatis rationem attende.
64 † Et propterea cauendum ab omnibus, qui ad materiam feudorum ſub formula pro ſe & filijs applicant iura ad caſum, vbi filijs tantum fuit ſtipulatum, *vt à Caſtr. ad l. Idem Iulianus. §. ſi quis alicui. ſub nu. 4. de leg. 1. & Dec. conſ. 238. ſub num. 6. qui applicant d. l. quidcunque. §. ſi quis ita. de verb. oblig. Menoch. conſ. 150. num. 26. & ſeqq. lib. 2. dum allegat. l. ſi cũ dotẽ. §. ſi pater. ff. ſol. matr. prout etiam Fonta n. mox. cit. & melius vbi Id. Menoc. eas formulas diſtinxit pro ſe & filio, vel pro filio tantum vt in conſ. 286. lib. 3.* vbi inter rationes dubitandi poſuit hanc. l. & aliam vt ibi, ad quam reſpondit *num. 27. & ſeqq.* præſertim
65 quoque *ſub num. 30.* † Item cauendum ab ijs, qui à ſepulchris arguũt ad feuda *ad Roſ. cap. 2. concl. 33. nu. 19.* maxime quia iura ſepulchrorum etiam hæreditariorum trãſeũt tãtũ ad filios non ad hæredes *l. 6. §. liberis. ff.*
66 *de relig. & ſump. fun. contrà. in feudis* † ratio diuerſitatis eſt, quia non intrant termini ſucceſſionis in iuribus ſepulchrorum, ſicut in feudis, quid enim ſi prædecedat filius cõſtituẽtis ſepulchra, nonne in eis ſepelietur? *iuxta Horationum carmen od. 28. Ad Architã*

Miſta ſenum ac iuuenum denſantur funera.

67 Ecce non expectari ſucceſſionem, † ſine qua hæreditaria qualitas non poteſt dari, At in feudis ſecus, & ſic de ſingulis, & vt etiam *infra cap. 33. num. 15. & ſeqq. num. 192. & ſeqq.* vbi aliud quid ad rem iſtam inſuper adijciemus.
et cap. 24. num. 56. et ſeqq.

CAP.

CAP. VIGESSIMVM.

De ſtipulatione pro patre & filijs, an ſucceſſiuè.

SVMMARIVM.

1 *Proponitur quæſtio de ſtipulatione pro patre et filio, caſibus ſex diſtinctis.*
2 *Regula eſt, quoad primum effectum, quod filius acquirat ordine ſucceſſiuo.*
3 *Quæ procedit etiam in perſonalibus, vt in operis.*
4 *Et in vſufructu. et num. 5.*
6 *Et in omnibus ſiuè tranſitorijs, ſiuè non tranſitorijs.*
7 *Siuè filius ſit in poteſtate, ſiuè non.*
8 *Limitatur in priuilegijs immunitatum, et ſimilibus libertatibus, quæ poſſunt ſimul et in ſolidum competere patri & filio.*
9 *Seu etiam in indiuiduis.*
10 *Vt in vſu fundi, licet aliqualiter impugnet Rub.*
11 *In priuilegio ob numerum duodecim liberorum.*
12 *In ciuilitate conceſſa, in qua non poteſt ex delicto patris filio præiudicari.*
13 *In conceſſione, quod pater poſſit eſſe de conſilio ac eius filij.*
14 *In conceſſione officij patri facta, et poſt eius mortem filio in qua pater non poſſit præiudicare.*
15 *Regulariter ſecus.*

1 Vidimus † quid iuris, vbi ſolis filijs fuit
prouiſum, ſeu ſtipulatum non intrare
queſtionem, An filijs, vt filijs, an filijs
vti ſucceſſoribus fuerit ſtipulatum: quid
iuris, nũc ſequitur, vt videamus, quãdo cõiunctim
ſibi & filijs, ſeu liberis: an filijs vti
ſucceſſoribus cenſeatur ſtipulatum: circa
quam formulam maiores præ oculis obuerſantur
difficultates, ob confuſiones doctorum,
& repugnantias. Verùm facilis (vt
puto) exurget reſolutio, ſi diſtinctis quibuſdam
caſibus, rem iſtam tractemus.

Vt primò diſpiciamus, quid iuris ſit, quantũ ad effectum, an ſimultaneè, an verò ſucceſſiuè, ſcilicet poſt mortem patris ſtipulantis, intelligenda ſit formula.

Vt ſecundo qd iuris, quoad effectũ, vt ſi pater viuus non conſequatur rem ſtipulatam, an filij habeant ita quod effectus in eorũ incipere poſſit perſona.

Vt tertio quid iuris, quoad effectum vt, (vbi ſucceſſiuè) an viriliter, an verò pro portionibus hæreditarijs ſuccedatur.

Vt quarto quid iuris, quoad effectum, an pater poſſit filijs præiudicare, alienando putà, reuocãdo, vel delinquendo, ex quo pariter, an ſucceſſiuè, an verò per ſucceſſionem filij capiant plenè diſcuſſum manebit.

Vt quinto quoad effectum, an poſſint filij delata hæreditate, & repudiata rem in ſtipulatum deductam retinere.

Vt ſexto & vltimò, quoad effectum, an ſi delata hæreditas non ſit, hoc ſaltem in caſu poſſint retinere, eruntque ſex (hac de re tota) capita
diſtincta, & ſeparata; continuatiue tamen
cum capitibus inſtitutis.

2 †Et quidẽ (ꝗ pertinet ad primum) cõſtirui
poteſt pro regula, quod formula intelligatur
ordine ſucceſſiuo, vt primò pater
deinde filij (poſt eius mortem) admittantur.
*Canoniſtæ in cap. potuit. vbi Imol. ſub num. 61.
in fin. de loc. & conduc. legiſtæ in l. ſi tibi §. ſi
pactus. ff. de pact. in l. quod dicitur. 130. de verb.
oblig. in l. Gallus. §. quidam rectè vt ibi Alberi.
num. 10. Alex. num. 8. Bart. num. 8. Imol. num.
24. 25. & alij communiter. ff. de lib. & poſth.
Mantic. de tac. & ambi. lib. 14. tit. 17. ſub num.
11. verſ. decimus caſus. & lib. 22. tit. 18. per tot.
Caſſane. per eum cit. in conſ. 6. num. 1. 6. & 13
Surd. dec. 322. nu. 44. & conferent ea, quæ infra
differentur,* & in materia feudi, ſatis conſtat
ex iam dictis alibi ſupra: *et ad Alex. cõſ. 129.
nu. 3. lib. 5. Cauagn. in obſ. ad Menoch. conſ. 40.
num. 35. lib. 1.*

3 † Amplia etiã in perſonalibus, vt quoad
operas, quas pater ſibi & filijs ſtipulatus fuit
*vt in ſpecie Alber. ad d. l. Gallus. d. nu. 10. Imo.
in d. §. quidam rectè. numer. 24. et adhuc infra*
4 *apparebit* † Item vt quoad vſumfructum
*Ang. in d. §. quidam rectè. ſub. num. 5. Imol. cũ
ſequent quoad filium in poteſtate ibid. ſub d. n.*
5 *24. 25.* † Alex. tàm quoad filium in poteſtate,
quàm non, ſeu emãcipatum *ſub n. 8. ad fi.*
6 † & generaliter in dubio id procedere, ſiuè
in ſui natura tranſitorijs ſiue non, *dicit eod.*
7 *nu. 8. ſub princ. ipſe Alex. et.* † ſiue filius ſit in
poteſtate ſiuè non, & ſiue in tranſitorijs ſiuè
non *Surd. d. dec. 322. d. nu. 44.* vbi alios citat
*et de com. et Mant. quoque ſub d. nu. 11. d. verſ.
decimus Caſus. Seyſſel. (opinionem Ang. et
Alex. tutiorem dicens) in d. §. quidam rectè. nu.
16. in fin. Cald. de nom emph. q. 24. ſub nu. 11.
Ferrar. in l. eandem q. num. 129. de duobus reis
Iaſ. ad l. 2. num. 186. C. de iure emphyt. obſeruandum
dicit Lancel. Galiaſ. ad d. §. quidam rectè. num. 24. ff. de lib. et poſth.*

8 † Limita in priuilegijs, immunitatibus,
& ſimilibus libertatibus, q̃ poſſunt & patri,
& filio ſimul inſolidũ competere, quia filij
gaudebunt etiã viuo patre *Graſſ. in §. hære-*
9 *ditas, ſub n. 4. et ſeqq. vbi de cõm.* † Seu etiam
in his, quę (vt indiuidua) cohęrent perſonę
vt vſus fundi *ad Bart. ad l. Gallus. §. quidam
rectè. num. 11. 12. Bald. num. 14. Seyſſ. nu. 21.
22.*

22.*Ang.ſub num.5. verſ.tertia,et vltima concluſio* : & alij omnes vbi etiam latius declarant,an ſemper,& quando *vt Rub.Alex.nu.208. et ſeqq. ff. de lib.et poſth. Alciat. reg. 1.*
10 *præſ.3* 1.*nu.5.* † vbi de vſu fundi,qui tamen aliqualiter impugnatur *à Rub.ſub num.133.*
11 *Surd.dec.123.nu. 89.* † vbi de priuilegio ob numerum 12. liberorum , vide tamen addition. *ad Theſan. dec.287.numer.11.et ampliſſimè per excell.Præſ.Bello.conſ.69.* vbi eſſe beneficium latè interpretandum *Menoch.*
12 *conſ.1088.num.pen.lib.11.*† vbi de ciuilitate patri conceſſa, ita quod nō poſſit poſtea filijs ex ſuo delicto præiudicare, *vt num.fin. ibid.l.cum precario. 21. ff. de precar.iūcta alia l.cum precario,12.in fin. ff.eod.l.fin.C.de vſufruc.et add.ad Gregor. de conceſſ. fend. part.3.*
13 *q.7.ſub lit.b.*†vbi in cōceſſione,vt pater poſ
14 ſit eſſe de conſilio,ac eius filij † & vbi conceſſum eſt officium patri & poſt eius mortem filio,quod pater non poſſit præiudicare, & meritò , quia in qualibet perſona dignitas eſt noua & diuerſa,vt quid in hęrens
15 in qualibet perſona ſingulariter. † Hiſce vel conſimilibus demptis,manet in reliquis quod filij huiuſmodi ſtipulatione cōprehēſi ſucceſſiuè poſt mortem patris capiāt per prædicta.

CAP. VIGESSIMVM PRIMVM.

An ſtipulatio paterna proſit filijs patre non conſequente.

S V M M A R I V M.

1 *Si pater conſequi non potuerit rem in ſtipulatū deductam ſub conditione, forte morte præuētus,filio vel filiæ acquiritur.*
2 *In contractu fit trāſmiſſio ad hæredem,ſi ſuperueniat conditio. et num.3.*
Secus in vltimis voluntatibus ſub eod.2.
4 *Idem in donatione cum clauſula quod ſit irreuocabilis,niſi ſpecificè reuocetur.*
declarato Bal.ſub eod.
5 *Regulariter mentio hæredis ſtat in conſequentiam,et cum ſuppoſito , quod donatio ex perſona donatarij confirmetur vt poſſit tranſire in hæredes.*
6 *De donatione,vt primogenitus ſuccedat de gradu in gradum ipſo primo vocato pręmoriente remiſſiuè .*
7 *In vltimis volūtatibus quando detur tranſmiſſio,remiſſiuè.*
Et quid in donatione cauſa mortis ibid.
8 *Si inueſtitus ſub conditione aut tempore pręmoriatur an hæres ſuccedat.*

1 QVod † pertinet ad ſecundum quoad effectum , vt ſi pater conſequi nō valuerit viuens rem in ſtipulatum deductam ſub conditione(an,ſi pendente conditione deceſſerit pater) filij capere poſſint conditione aduenięte ? dic hunc caſum poſſe ſuccedere, & effectum de iure ſortiri etiam in filijs *tex.eſt. in l. pater cum filiæ. 23. ff. de pact. dot.* vbi ſi mortua in matrimonio filia eſſet, dos patri redderetur ; ſin ſecus eius filijs, mortuo patre primo, mox filia , filij conſequentur quod ſtipulatum eſt,licet dici poſſit iſtum tex. non loqui pruprie , vbi eſt ſtipulatum ſibi & filijs*:* ſed vbi primò ſtipulatum eſt patri,& poſt murtem ſuam(adueniente conditione filijs) : qui videtur caſus
2 diuerſus*:* verùm eadem ratio viget. † Quæ eſt quod in contractibus fit tranſmiſſio ad hæredem , ſi ſuperueniat conditio, vt ibid. in fin. eiuſd. tex. (quicquid aliter ſit in vltimis voluntatibus*§.ex cōditionali.inſt.de verb.*
3 *oblig.l. vn.C. vt ab hær.cont. hær.*) † Per quæ iura ita in ſtipulatione pro ſe,& ſuis (æquiparata etiam huic alia ſtipulatione pro ſe,& liberis)ſeu in donatione , ita dixit *Bertrand. conſ.283.num.6.iuncto num. 5. in fin. lib.4. & ad l. quæ legata , et ibi egregiè Petr. Fab. ff. de reg.iur.et optimè ad intellectū eius l.et materię.*
4 † Item poteſt dari alius caſus , ſi Titius ſtipulatus ſit ſibi & hæredibus donationem cauſa mortis non reuocabilem , niſi (*verbi gratia* ſpecificè reuocetur) nam tametſi Titius donatarius præmoriatur ante donatorem , qui tamen ſpecificè non reuocauerit, hæredes capere poterunt rem donatam , & hic eſt caſus *Bal.in conſ.108. Domina Ioanna, videndus.ſub num.1. verſ. nec obſtat , et iuncto num. fin. per tot. lib. 3.* ex quo apparuit id ex eo contingere in ſuo caſu , quia fuit dictum hoc modo,ſcilicet,vt per mortem donatarij aut donatoris non reuocetur:ergo alij caſus videtur excluſi à reuocāda donatione, prout hic eſt intellectus Bald.& ita hęredes donatarij capiēt , ex eo quia in hunc caſum nō fuerunt excluſi , cum vno tantum caſu intraret excluſio , vbi ſcilicet ſpecificè fieret
5 reuocatio. † Aliàs regulariter mentio hęredis ſtat in conſequentiam , & cum præſuppoſito , quod donatio ex perſona donatarij confirmetur , & ab ea incipiat, vt poſſit ad hæredes tranſire in conſequentiam , & ſic ſucceſſiuè,*vt ibid.per Bald. ſub d.num. 1. allegatum(licet erroneè)per Dec.in conſ.513.num. 13.et Menoch.conſ.864.num.25.lib.9.vbi etiā error(ibi.lib. 1.)cum debeat legi.lib. 3. et in cōſ. 84.num.16.lib.1 conſ.388.num.47.lib.4. et in*
6 *conſ.411.ſub num. 1. lib. 5.* † vbi in donatione , vt primogenitus ſuccedat de gradu in gradum , ipſo primo vocato præmoriente, *iuncto ibid.nu.2.* & ad Io:de Anan. conſ. 37.

in

7 in princ. † Non omittamus tamen, etiam in vltimis voluntatibus dari tranſmiſſioné ex coniecturis, *vt plenè per excel.D. Præſid. Bellon. Iuris noſtri Illuſtratorem, in conſ. 3. per tot. et conſ. 6. et per nos dec. flor. 29. per tot.* & quid in donatione cauſa mortis *Id. d. meus*
8 *conſ. 8. à num. 43. vſque in fin.* † At vbi relinquimus exemplum de inueſtito ſub conditione, aut tempore, qui interim moriatur, An hæres eius poſtea admittetur? & dic quod ſic in feudo ſeculari, ſecus in eccleſiaſtico, & id ideo quia in hoc non datur ſucceſſio, in alio datur *iuxta tit. 9. qui ſucceſſ. teneau. et ibi docto. et tit. quib. mod. feu. cõſt. pot. in fi. et in §. moribus. tit. ſi de feu. def. fuer. cõt. int. dom. et agnat. Vaſ. et in tit. de cler. qui inueſt. fac. 35. lib. 2.* vbi exempla in vtranque partẽ in eodem niet clerico.

CAP. VIGESSIMVM SECVNDVM.

Quod ex ſtipulatione patri & filio viriliter ſuccedatur.

SVMMARIVM.

1 *Hæc quæſtio proponitur, et dicitur quod viriliter in non tranſitorijs, ſecus in tranſitorijs.*
2 *Imò defenditur idem eſſe in omnibus, vbi non ſit mentio hæreditariæ qualitatis ſed filiorum tantum.*
3 *Nec refert an nomine proprio an appellatiuo filijs ſit ſtipulatum.*
4 *Motiuum ad concipiendum ſtipulationẽ ſub nomine filiorum. et ſeqq.*
5 *Ad reſtringendum ad filios ſolos, ſaltem eis extantibus, ſecus eis deficientibus et num. 6.*
7 *Ad excluſionem nepotum*
8 *Seu aliorum hæredum.*
9 *Ad extraneorum excluſionem, vt in donatione principis pro ſe et deſcendentibus.*
10 *Motiuum hoc nõ cenſetur eſſe in ſtipulante ipſo, et cur.*
11 *Noſtra intereſt compleri deſiderium noſtrum, et reputatur ad noſtrum lucrum.*
12 *Et è contra ad damnum non adimplere.*
13 *Supponendum ſemper verba ſtare cũ myſterio, nec iacere fruſtratoria.*
14 *In eo, in quo poſſunt, et quod eſt veriſimile, intelligenda. et num. 15.*
Et quod perſonę magis congruit. eod.
16 *Succedi ęqualiter in feudis et emphyteoſi eſt magis recepta opinio.*
17 *De æqualitate inter filios.*

1 AD † tertium, quo ad effectum, an viriliter, an verò pro portionibus hæreditatirijs ſuccedatur, vbi ſibi & filijs fuit ſtipulatum? dicendum eſt quod viriliter *Bart. in d. §. quidam rectè ſub num. 8. 9. l. Gallus. ff. de lib. & poſth. & in l. vt iuriſiurandi §. ſi liberi. ff. de op. libert.* diſtinguendo tamen tranſitoria à non tranſitorijs, *vt in d. §. quidam rectè:* vt in illis pro hæreditarijs portionibus ſuccedatur, in iſtis verò pro virili, & idem tenens. *Id. Bart. in l. ſi tibi decem. §. ſi pactus. n. 9. ff. de pact. in l. quod dicitur 130. nu. 5. & 6. ff. de verb. oblig. Bal. in auth. ſi quas ruinas. num. 9. C. de ſacroſ. eccleſ. in l. liberti libertæq, nu. 27. & 32.* in feudo, & emphyteoſi Eccleſiaſtica *C. de oper. libert. Imol. ad cap. potuit num. 61. de loca et conduc. Alex. conſ. 8. num. 1. vol. 3. Mantic. de tac. et ambig. lib. 22. tit. 17. num. 27. Corbul. plures referens*, & idem tenens in emphyteoſi priuatorum: *tit. de can. priu. ob lin. ſiu. num. 67. et ſeqq. et ad ſupra hoc lib. cap. 5. ſub princ. Surd. ad tit. An agna. vel fil. num. 24. 25.*

2 † Verùm non eſſet mittere os in cęlum, ſi in pũcto iuris idem eſſe abſq; diſtinctione, in omnibus, vt vbi adeſt ſtipulatio ſibi & filijs, filij ſuccedere habeant pro virili, & nõ pro portionibus hæreditarijs: in primis enim occurrunt plenius dicta *ſupra cap. 15. per tot.* vbi etiam (quoad res tranſitorias ſeu hæreditarias) intrare hanc pro virili ſucceſſionem oſtendimus; & ratio ibi tacta procedit etiam in caſu iſto, ſi quidẽ ſumus in filiorum nominatione abſq; adiectione vocis hæredis, & ſic ſemota à qualitate hæreditaria, ergo idem ius eſſe debet *ad l.*
3 *adigere. §. quamuis. ff. de iure patro.* † Nec differt, aut reffert, an noīe ꝓprio an appellatiuo *Menoc. conſ. 825. n. 18. 19. lib. 9. Caſſan. conſ. 6. ſub numer. 1. circa fin.* fundamentum *Bart. et cæterorum* ſtat in eo, quod pater cenſetur filijs vt filijs ſtipulatus, id quod in dubio ꝑſumatur in re ſui natura ad extraneos non tranſitoria: Nos autem (*vt d. cap. 15.*) damus inſtãtiam, vt poſſit filijs vt filijs eſſe prouiſum, vt tamen nõ ſit ſeiuncta prouiſio de filijs vt hæredibus, & tamen, vbi filij, (quibus prouiſum erat vt filijs) ſint hęredes, non ob id propter hæreditariam qualitatẽ fiet pro hæreditaria portione diuiſio, ſed manebit nihilominus diſtributio pro virili, vt videmus in feudo vbi *ex cap. An agnat. etc.* filij fiunt hæredes, & ex cap. de ſucceſſ. feu. ijdem filij ſuccedunt ęqualiter, ſeu pro virili.

4 † Præterea conſideremus, quęſò, cuius nã ſit motiuum, quod fiat huiuſmodi ſibi & filijs ſtipulatio? hoc autẽ vltrà dicta *infra c. ſeq. n. 63. et ſeqq.* (quo te omnino remitto) varium eſſe poteſt, vt diſpoſitio, quæ alias in

omnes in infinitum hæredes, alio non ap-
parente, tranſmitteretur, hæc ad ſolos filios
cēſeatur reſtricta, vt putà in pactis, aut pro-
5 uiſionibus matrimonialibus. † Quibus ſo-
lent coniuges paciſci, ſeu ſtipulari filijs ad
differentiam aliorum : & ne alij præter-
quam filij habeant, vel ſuccedant: *ad cap. 19.*
ſupra quib. addo. Bertaz. vol. 2. par. prima cōſ.
6 *235. num. 6. et ſeqq.* † ſaltem ipſis filijs extan-
tibus, ita quod demum eis non extantibus,
alij ſeu extranei hæredes admittantur *ad*
Surd. dec. 322. num. 73. 74. 75. 76. 77. ſub prin.
et ad Alex. in conſ. 17. numer. 3. et ſeqq. lib. 5.
7 † vbi vocem filij reſtrictam intelligi, ne
comprehendat nepotem, *et ad ſpecul. de em-*
8 *phyt. verſ. 1. ſub nu. 184.* † vbi ne alios hrdes.
Mantic. de tac. et amb. lib. 22. tit. 12. in princ. et
per tot. Ad Caſſan. conſ. 6. per tot. Ad Menoch.
9 *conſ. 514. num. 6. et ſub num. 8. lib. 6.* † vbi in
liberalitate principis ad filios, & deſcendē-
tes reſtricta ad excluſionem extraneorum
optimè ad Cauagnol. in obſer. ad Menoch. conſ.
40. num. 18. et ſeqq. et numer. 55. Hoc vnum
(vt omittam reliqua) cum poſſit ineſſe mo
tiuum, quęram abs te cuius erit motiuum
iſtud? an ipſius ſtipulantis?

10 † Atqui hoc non eſt veriſimile, quia ve-
riſimilius eſt, quod omnē rem vellet (quam
magis fieri poſſet) liberam, & in plena ſui
facultate ad tranſmittendum etiā in quoſ-
cunque vel hæredes vel alios pro arbitrio,
& amicos ſibi facere, etiamque filios ſibi
magis deuinctos reddere, quod non ita eis
ſuccederet, ſi filij alijs accepto referrent *ad*
§. pen. inſt. de his qui ſui vel alie. iur. ſunt l. ver-
bis legis. ff. de verb. ſign. et ad Menoch. in conſ.
286. numer. 23. 24. 25. lib. 3. Cuius ergo? niſi
alterius (cuius in mente, cuius in intentio-
ne intereſt, vt filij habeāt, ideoque vult pa-
trem non ſibi, & hæredibus, ſed ſibi, & filijs
reſtricte ad filios (cauſa aliqua intrinſeca,
quam minime (ſi nō exprimatur) neceſſe eſt
inquirere, & prout (infra cap. ſeq. num. 74.
& ſeqq.) vbi adhuc iſta, quę nunc dicuntur
probabuntur, ſufficit quod nominatio fi-
liorum hunc effectum habeat, vt tanquam
tales, & non tanquam hæredes fuerint cōſi-
derati, & ita quod ſint exequandi in re in
ſtipulatum deducta conſequenda *ad d. c. 15.*
Hæc autem mentis affectio, hoc votum er-
ga filios, hoc deſiderium quod compleatur
dicitur eius intereſſe, qui ita deſiderando
permiſit, iuſſitue alterum ſibi & filijs ſtipu-
lari.

11 † Noſtra cum interſit deſiderium, volun-
tatemue noſtram compleri, id quod) per
ſeſe ſolum) reputatur ad beneficium, vel
lucrum *ad tex. in l. libertus. 36. propè fin. ibi*
qui animo etc. ff. de bon. libert. Alex. conſ. 55. n.
12 *fin. et ibi add. fin. lib. 2.* † & è contra ad dam-
num non adimplere poſſe *Menoch. cōſ. 309.*
nu. 17. lib. 4. adde Dec. conſ. 20. nu. 17. & tam
poteſt ineſſe, & vigere, dum transfertur res
(ſui natura) ad extraneos, quàm alio quoli-
13 bet caſu. † Cum ſemper pręſumendum ſit,
& præſuponēdum verba ſtare cum aliquo
myſterio, vt aliquid operentur, nec quod
fruſtratorie fuerint adiecta, iuxta *l. ſi quando*
112. in princ. de leg. 1. l. 1. §. Hęc autē verba. C.
de donat. c. ſi Papa. §. ſi autem Eccleſiæ in fid.
de priuil. in 6. Surd. conſ. 127. numer. 9. et ſeqq.
Natt. conſ. 673. num. 9. vbi ait hanc eſſe re-
14 gulā † & ex eo, in quo verificari poſſunt, &
quod eſt veriſimilius) interpretanda acci-
piendaue *l. in obſcuris. ff. de reg. iur. glo. magna*
circa fin. ad l. veteribus. ff. de pact. glo. vlt. poſt.
med. in cap. ex litteris. de ſponſ. Dec. in l. in con-
trahenda. num. 4. ff. de reg. iur. Natt. conſ. 112.
num. 6. Rim. iun. conſ. 641. num. 57.

15 † Et ex eo, quod eſt veriſimile, & quod
perſonis magis congruit, *vt eſt in l. plenum.*
§. equitij. ff. de vſu, et habit. latiſſimè Affl. nu.
16. 17. 18. ex quibus cau. feu. amitt. Menoch.
conſ. 845. num. 59. lib. 9.

16 † Demum eſt in term. contra dictam di-
ſtinctionem deciſio (magis communiter
recepta, in ſpecie emphyteoſis priuatorum
ſuſceptæ pro ſe & filijs, vt filij ęqualiter
ſuccedant, *vt de comm. et magis Commu. te-*
ſtatur Corb. d. tit. de alien. ob liu. fin. num. 67. et
ſeqq. Mangil. de imputat. q. 150. num. 5. iunct.
17 *numer. 1. et ſeqq.* † vbi de ęqualitate inter fi-
lios.

CAP. VIGESSIMVM TERTIVM

Quod ex ſtipulatione ſibi & filijs poſſit pater præiudicare.

SVMMARIVM.

1 *An pater poteſt præiudicare filijs, ſtante ſtipulatione pro ſe et filijs.*
2 *Contrariæ ſententiæ referuntur, et primò quod non et ſeqq.*
3 *Duplicem eſſe donationem dicentes.*
4 *In donatione et ſtipulatione.*
5 *In donatione Principis.*
6 *In donatione Regis cuidam facta, et eius primogenito.*
7 *In donatione reuocata à patre, filio facta.*
8 *In promiſſione vel donatione facta marito contemplatione matrimonij.*
9 *In donatione ad certum tempus aut ſub conditione in Tertium facta* ex l. quoties. C. de donat. quę ſub mod. & §. Flauius. *nu. 10. et 14.*
11 *Si Iudex, vel Notarius ſtipuletur pro alio.*

12 Vt ſint tales donationes irreuocabiles ob inſtrumenta, quæ fieri ſolent cum ſtipulationibus Notariorum.
13 Si pater vel Notarius ſtipuletur.
14 Diſpoſitio §.Flauius non procedit in deſcendentibus, quibus fuit ius irreuocabiliter quæſitum.
15 Acquiritur actio abſenti, Notario ſtipulante.
16 Alia opinio contraria, quod ſcilicet pater poſſit præiudicare.
17 Ratio controuerſiæ refertur, pendens ex ea quæſtione, An filijs vti filijs, An filijs vt hæredibus, vt filijs vt filijs primi, ita quod filij habeant iure proprio in vim cuiuſdam ſubſtitutionis & num.18.
19 Vt filijs, vt hæredibus poſteriores & ideo oporteat eſſe heredes, & defuncti factum approbare, idque in materia tranſitoria, ſecus in non tranſitoria, vt in feudo aut emphyteoſi.
20 Impugnatur vtraq; opinio, contra primam datur inſtantia de feudo, vbi filij vt filij vocantur, & materia non eſt tranſitoria, & tamen oportet hæredes eſſe.
Contra ſecundam, quæ habet quod poſſit præiudicari, datur alia inſtantia de ipſomet feudo, in quo non poteſt pater præiudicare aut prælegando aut inæqualiter de eo diſponendo ſub eod.
21 Nec differentia de tranſitorijs & non tranſitorijs eſt tuta, titubant enim & ſibi ipſis contradicunt Doct. in feudo emphyteoſi &c. & ſeqq.
25 Stabilitur iure ſucceſſionis (ſtante hac clauſula) regulariter capi à filijs, Vnde regula trita nõ poſſe per eas infringi facta parentum, etiã facto inuentario, quia non iure proprio.
26 Ratio adſertur differentiæ, an pater ſtipuletur tanquam miniſter & nomine filij, quia hoc caſu iam vltra nõ poſſit præiudicare, per reg. quod noſtrum eſt. & num.27.
28 An verò vti radix & fundamentum, vt in ſtipulatione ſibi & filijs, ſcilicet in patre inchoata, vt poſſit præiudicare, quia ab eo tanquam radice cæteri recognoſcunt ius & beneficium & ſeqq.
29 Pater eſt portans feudum ad poſteros, veluti radix ad palmites, fons ad riuulos.
30 Patri principaliter fuit facta conceſſio, & ipſe ſibi principaliter prouidere voluit, vnde reliqui poſt eum dicuntur venire acceſſoriè ſeu in conſequentiam, & num.31.
32 Acceſſorium pendet à principali.
33 Et veniunt filij poſt mortem patris per viam ſucceſſionis & iure hæreditario ad feudum, quod probatur. ſub eod. num.34.
35 Qui dicit ſucceſſionem dicit titulum hæreditariũ.
36 Etiam in feudo antiquo non obſtante renouatione.
37 Hæc eſt regula, & axioma receptum in contractibus, vt pater ſibi & filijs ſtipulans videatur prius ſibi, & poſt mortem filijs ſuis quæſiuiſſe, & ſeqq.
Regulæ tandiu acquieſcendum, donec contrariũ probetur. ſub eod.
38 Acquiritur filijs poſt mortem, ſi (pater in eadẽ voluntate perſeuerans) feudum non alienauerit.
39 Tàm concedens, quàm accipiens cogitarunt, qđ poſt mortem filij habeant.
Ita quod poſſit eis à parentibus præiudicari. ſub eod.
40 Donata patri, & filijs in dubio patri donata præſumuntur, vnde poteſt pater præiudicare.
41 Non alia perſona attendẽda, quàm principalis, quæ eſt pater.
42 Etiam quod pater nihil erogauerit de ſuo, diſtinctione (an erogauerit vel non erogauerit) improbata.
43 Vt in feudis, quæ dantur gratis, & tamen filij accipiunt iure ſucceſſionis, & capiunt à patre iure hæreditario, & nu.44.
45 Quia vnica, et vniformis eſt ſtipulatio interrogantis (ideſt donantis, et reſpondentis) ideſt donatarij.
46 Ex quo actu mixto oritur vnicus effectus acquiſitionis in patre primò, et mox in filio (ſucceſſione mediante, et eſt vnica voluntas ſimul vnita.
47 Paria ſunt concedi mediante pecunia, vel ſine, et alicuius contemplatione.
48 Ex his eſt ordo iuris quod ſucceſſione ſuccedatur.
49 Et dicitur ſucceſſio legalis.
50 Tametſi inſit quædam maior vis in acquiſitis mediante pecunia aut merito, ſed plus vel minus non conſtituit differentiam ſpecificam
Conceſſo quod ex ſucceſſione, ſeu iure hæreditario, ſequitur infringi non poſſe facta defuncti. ſub eod.
51 Item quæ ipſe acquiro, eadem me poſſe alienare pro libito.
52 Feudũ (conſẽtiente domino) poteſt à patre alienari.
53 Idem ſi auus conceſſit feudum contemplatione filij iam nati pro ſe et deſcendentibus.
54 Donatio pro ſe et filijs poteſt à patre reuocari.
55 Inhumanum eſt quod propria induſtria ſibi prodeſſe non debeat.
56 Acquiſitũ à me in me fundatũ à me tolli poteſt.
57 Facilius præiudicatur in iure quæſito ab ijs per quos quæſitum fuit.
58 Ex Acquiſitione per ſucceſſionẽ inſtuitur, quod is cui ſucceditur, poterat diſponere.
59 Aliud eſt ex ſucceſſione, aliud ordine ſucceſſiuo.
60 Filiorum adiectio in ſimilibus ſtipulationibus ſeu donationibus vel alienationibus, cur fiat, et cauſa à partium enumeratione refertur.
61 Argumentum à partium enumeratione validum.

62 *Et in omni diſpoſitione concludens.*
Ac vti concludens ab omni parte ita ſufficiens ad victoriam ſub eod.
63 *Cauſa adiectionis filiorum alia generalis, alia ſpecialis, & quid vtraque.*
64 *Regulariter votum parentum eſt velle iure ſucceſſionis in filios ſua bona tranſmittere.*
65 *Et eſt de natura ſtipulationis, vt eius effectus tranſeat ad hæredes, etiam quod hæredũ nulla mentio facta ſit.*
66 *Et donans ipſe concurrit in dubio in eadem voluntate.*
67 *Quia donans non plus diligit filium, quàm pater, imò minus, quia non eſt amor, qui paternum vincat.*
68 *Sanguinis ratio cauſam præſtat ſucceſſioni.*
In ſanguine fundantur ſucceſſiones, vnde prima cauſa dicitur filiorum ſub eod.
Sanguinis rationi non adeo in hæredũ, vt modus acquirendi per ſucceſſionem hæreditariam excludatur. ſub eod.
Vnde malè eos, qui in feudis conſueuerunt ſucceſſionem non capi in propria ſignificatione. ſub eod.
Speciales cauſæ adiectionis filiorũ et aliorũ ſubijciuntur, ſcilicet ad finẽ & effectum vel demonſtrandi, vel reſtringendi, vel præferendi, vel vinculandi, vel ampliandi. ſub eod.
69 *Quomodo ad effectum demonſtrandi diſcutitur & ſeqq.*
70 *Licet dicatur pro ſe & hæredibus, de filijs tamen intelligitur in feudis.*
Siuè à lege ſiuè ab homine fuerit vox hæredis pronunciata ſub eod.
71 *Quicquid contrarium ſentiant nonnulli, quod filij non teneantur eſſe hæredes, tamen errãt & num. 72.*
73 *Tametſi dicatur pro ſe & filijs, ſeu pro ſe & nepotibus, feudum tamen etiam ad omnes deſcendentes tranſibit, quia ea verba ſtant demonſtratiuè.*
Sicut in alia materia, vt priuilegiorum, ſtarẽt reſtrictiuè ſub eod.
74 *Quando filij vox ſtet reſtrictiuè latè de hoc & ſeqq.*
75 *Vnuſquiſque cenſetur ſibi & hæredibus ſuis proſpexiſſe.*
76 *At ſi ſibi & filijs ad filios reſtringitur prouiſio. & num. 77.*
78 *Idem in pacto, ne à ſe neuè à filio ſuo petatur.*
79 *Idem ſi quid traditur ea lege ne ad aliquem aut ad aliquos tranſeat.*
80 *Idem in teſtatore prohibente ne quid alij detur.*
81 *Idem in Adiecto, vt rectè ei, non eius hæredi ſoluatur.*
82 *Idem in patre ſtipulante ſibi & Titio filio ſuo, vt alij excludantur.*
83 *Æquiparatur ſtipulatio facta fauore vnius, vel ſtipulatio facta fauore plurium ex filijs.*
84 *Declaratur quod ſtipulatio de filijs aliquando ſtet reſtrictiuè ſimpliciter & omni caſu, Aliquando non ſimpliciter & omni caſu. et ſeqq.*
Et vtriuſque exempla in feudis et emphyteo. & eccleſiaſtica, vbi omni caſu, quia nunquam extranei admittuntur, quia res eſt non tranſitoria ſub eod. 84.
85 *Aut vbi res eſt quidem tranſitoria, ſed conceſſa cum pacto, quod eis deficientibus redeat ad concedentem.*
86 *Vel ſi appoſita dictio taxatiua.*
Aliàs filij adiectio ſtet quidẽ reſtrictiuè, ſed eis deficientibus non adeo reſtrictiuè, quin res tranſeat ad extraneos in materia tranſmiſſibili ſub eod. *et num.* 87.
Et etiam fœminæ. 88. *etiam poſt maſculos in emphyteoſi* ſub *num.* 90.
89 *Hæc maximè, ſi donans nihil ſibi reſeruaſſet.*
Etiam quod donatum ſit ſibi et filijs maſculis. ſub eod.
Vltimus fideicommiſſarius liberè poteſt diſponere de re fideicommiſſaria. 90. *vbi etiam limitat. Idem vltimus donatarius pót.* ſub eod.
91 *Inducta in vnum finem non debent diuerſum effectum operari.*
92 *Inducta ad augmentum non debent operari diminutionem.*
93 *Nec inducta ad diminutionem debent parere augmentum.*
94 *Ex diuerſis non infertur.*
95 *Niſi neceſſariè, non in contingibilibus.*
96 *Voluntas, quæ deducitur ex actu, non extenditur vltrà quã de neceſſitate inferatur ex ipſo actu.*
97 *Nec contra diſpoſitionem iuris, quod eſt vt iure ſucceſſionis acquiratur, ſtante ſtipulatione ſibi et filijs. et num.* 100.
98 *Contrahentes præſumuntur accomodaſſe voluntatem ad mentem iuris.*
99 *Princeps præſumitur ſecundum diſpoſitionem iuris contraxiſſe.*
101 *Qualitas maſculinitatis reſtringit ad maſculos ſed hæreditariam qualitatem non excludit.*
102 *Quæ opinio, quod filij ex ſucceſſione conſequantur, retinenda.*
Et poſſe parentes præiudicare ſub eod. *et num.* 103.
104 *In primo acquirente, quod ipſe poſſit præiudicare, communiter tenent docto.*
Non obſtante quod aliqui dixerint, Non ſemper contrahentes ſe conformare præſumi cum iure communi ſub eod.
Exageratur quod (cum adeſſent tex. aperti pro iure ſucceſſionis hæreditariæ) adeo docto: fuerint allucinati, vt à textib. ipſis deflecterent, nec eos attenderint ſub eod. *et num.* 105.
Conſuetudines feudales poſſunt allegari ad deciſiones cauſarũ extra materiam feudalem, ſi non ſint contrariæ iuri communi, vel ſi caſus non ſit de iure communi deciſus. ſub eod. 105.

106

106 *Refugiũ quod qualitas hæreditaria requiratur in feud.ſ iure ſpeciali non allegata ratione, tanquam refugium miſerorum reÿcitur.*
Neque enim eſt bona reſponſio, non allegata diuerſitatis ratione. ſub eod.
107 *Non eſt curandum qua mente parens ſtipulatus ſit, ſed quo animo concedens dederit.*
Et ob id pater non poteſt præiudicare ſub eod.
Quia filÿ habent iure contractus ſeu donationis à donatore, non à patre, nec contemplatione patris ſub eod.
108 *Etiam quod pater ſolus fuerit contemplatus, hoc non impedit quin forma donationis ſit ſeruanda, et ius filÿs acquiſitum ſaluum relinquendum.*
109 *Idem (et multò fortius) ſi ambo ſimul pater et filius.*
110 *Funiculus duplex difficilius rumpitur.*
111 *Attenditur contemplatio.*
112 *Fundamentum tenentium, quod filÿ, vocati nominatim, veniant iure proprio, eſt poſitum in contemplatione, quod ſcilicet ipſi fuerint contemplati.*
113 *Reſponſio ad omnia antedicta, ex duplici ſpecie contemplationis abſoluta et correſpectiua*
Et vtraque declarata ſub eod. *et ſeqq.*
114 *Contemplatio propria eſt cũ quid alicui conceditur contemplatione tertiæ perſonæ.*
In qua procedit, quod mea contemplatione Tertio datur mihi videtur datum. ſub eod.
Si nepoti detur contemplatione filÿ, filio datum videtur. ſub eod.
115 *Quid ſi detur vel promittatur dos ab auo nepoti an contemplatione filÿ.*
116 *An data à conſanguineis mariti*
117 *An data Ambaſciatoribus.*
118 *An data fil. ofamilias.*
119 *An eidem factum legatum.*
Filÿ ſecundi matrimonÿ ſuccedunt in feudo dato mulieri contemplatione ſecundi viri. ſub eod.
In antedictis viget propriè cõtemplatio. et procedunt contemplationis effectus, non vbi pater ſibi et filÿs ſtipulatur, quo caſu non propriè ſed impropriè tantum, nec cum eiſdem effectibus. ſub eod.
120 *Impropria hæc contemplatio ſubdiſtinguitur in acceſſoriã et principalem, et quæ vtraque et effectus exponuntur.*
121 *Acceſſoria contemplatio non eſt in conſideratione, ſed principalis tantum, quoad patrem principaliter contemplatum, ob motiuum promeritorum eiuſdem.*
Merita non conſiderabilia in anniculo vel naſcituris. ſub eod.
122 *Pater conſideratus tanquam dilectus.*
Cui totum ius tribuitur ſub eod.
In dubio donatũ cenſetur contemplatione patris ſub eod.
Et ideo ab eo in filios peruenire. ſub eod. *et alia per tot. num. de hac patris contemplatione, et iuribus ad idem.*
123 *Quæ dicuntur de patre attendendo, tanquam principaliter conſiderato, procedere oſtendũtur etiam vbi nominati fuerunt filÿ nomine proprio, et in qualibet materia ſeu in omni genere contractus latiſſimè. et ſeqq.*
Ita quod ſuccedere habeãt iure hæreditario, non proprio; et nõ habeãt ſimul cũ patre viuo ibid.
124 *Pater non acquirit, cum in ſeipſum redundet acquiſitio.*
128 *Oſtenditur nullum præſumptionibus locum poſſe apertum eſſe, ad effectum admittendi filios vnà cum patre. et ſeqq.*
129 *Inueſtitura requirit, quod partes ſint præſentes aut procurator cum ſpeciali mandato.*
130. *Facto ipſo nulla melior eſt probatio.*
131 *Si filius interueniat inueſtituræ, ius etiam ipſi acquiritur irreuocabile.*
Filius ex donatione principis acquirit proprietatem et vſumfructum ſub eod.
132 *Examinantur docto. allegati ad hoc, quod filÿ viuo patre conſequantur pro dimidia, qui reperti ſunt, vel hoc non dixiſſe, vel perfunctoriè tantum.*
133 *Titio et hæredibus ſuis legatum vſusfructus factum diuiditur.*
134 *Caſus* l. fin. C. de vſufr. *non benè applicatus ad ſtipulationem pro ſe et filÿs*
135 *Nec* ex l. fi. C. de Impub. &c. & 136. *vbi explicatur.*
137 *Caſus vbi filiorũ adiectio ſtat prælatiuè examinãtur.*
Reiecta adhuc diſtinctione, an filÿs vt filÿs an filÿs vt hæredibus ſub eod.
Et ibid. latè, an admittantur filÿ, etiã non hæredes, an ſimul et extranei, an eis excluſit, et quid ſi deficiant filÿ ſub eod.
138 *Caſus vbi filiorum adiectio ſtat vinculatiuè, examinantur. et ſeqq.*
139 *Vinculatio duplex, ex parte vel concedentis, vel accipientis; vtrique applicando proprios effectus in propoſito, et primò ex parte concedentis.*
140 *Deinde ex parte patris accipientis, vt non ſit veriſimile voluiſſe ſe vinculare, et adeò duras leges ſibi imponere, vt non poſſet præiudicare, contra reg. quod fauore etc.*
141 *Eligendum illud, per quod omnibus conſulitur. et num. 150.*
142 *Videtur contra ius, quod quis priuetur libero diſponendi arbitrio.*
143 *Beneficia ita interpretanda vt minus lædant ius Commune.*
144 *Hominibus rerum ſuarum eſſe permiſſam alienationem, eſt regula, cui tandiu ſtandum, quandiu contrarium edoceatur.*
145 *Caſus vbi filiorum adiectio ſtare dici poteſt ampliatiuè, examinantur. et ſeqq.*
Pater in filiorum commodis magis delectatur,

F 3 quàm

*quàm in proprijs, et eos magis diligere dici-
citur.* ſub eod.

*Fauor tranſlationis feudi in filios factus fuit pa-
rentibus ipſis.* ſub eod.

147 *Et fauor factus filijs ſemper originem trahit à
patre.*

*Abſurdum eſt dicere, quod qui ſtipulatus eſt ſibi
& filijs, non poſſit vel mutare vel acceptũ
ferre.* ſub eod.

148 *Quod noſtrum eſt à nobis auferri non poſſe in-
uitis, procedit, vbi irreuocabiliter fuit acqui-
ſitum non ſi reuocabiliter.*

149 *An filius proprio nomine nominatus poſſit con-
ſequi rem in ſtipulatum deductam, ſi non ad-
eat, quia delata non ſit hæreditas.*

150 *Interpretatio recipiẽda, per quam omnibus cõ-
ſulitur, omnes capiunt vtilitatem, nulli tertio
præiudicium ſit.*

151 *Seu per quam, quis iure ſuo vtitur.*

152 *Intellectus omnes ſunt reducendi (in quantum
poſſibile eſt) ad communes regulas.*

*Concluſio à partium enumeratione, nihil obeſſe
libero diſponendi arbitrio parentibus.* ſub
eod.

153 *Qualibet diſpoſitio à ſua cauſa regulatur.*

154 *Cauſa ſemper inſpicienda, ob quam diſpoſitio
ordinatur.*

155 *Non ipſum factum, ſed cauſa magis facti at-
tendenda.*

156 *Quę iura ſeu axiomata (in propoſito) fuerunt al-
lata per docto.*

157 *Intelligendo, vt pater poſſit pro arbitrio per ſe
ſolum, vbi ſolus poteſt, aut cum alio, vbi aliũ
recognoſcit, & non poteſt ſine eo.*

1 QVod † pertinet ad quartum effectum
omnium difficillimum, & tamen vti-
liſſimum, An ex ſtipulatione paterna ſibi &
filijs poſſit eiſdem pater præiudicare, putà
feudum aut aliam rem in ſtipularum dedu-
ctam alienando delinquendo &c.? Hic
(iuxta ſolitum) contrariæ ſunt opiniones.
2 † Nam negatiuam, quod non poſſit, omnes
ſequuntur infraſcripti *Bero. conſ. 155. nu. 6.
7. 8. lib. 3. Mart. Voto. 215. per tot. Cauagnol. ad
Menoch. conſ. 40. nu. 16. 40. & ſeqq. vbi in ter-
minis donationis ſibi & filijs ex N. Vxore na-
tis, vel naſcituris. Dec. conſ. 138. num. 6. 7. 8.
Caſſau. (eodem relato) conſ. 53. n. 55. conſ. 155.
ſub num. 25. verſ. ſexto dato. lib. 2. vbi in fortio-
ribus term. clauſula pro filijs, & hæredibus. in
conſ. 1133. nu. 1. 8. & ſeqq. lib. 12. & n. 37. &
ſeqq. num. 59. verſ. reſpondetur, & num. 75. &
ſeqq. & ſub num. fin., vbi pleniſſimè per totum.*
3 Duplicem eſſe donationem patris, & filij,
fuiſſe acquiſitum filio perfecte ius ſuccedẽ-
di, non poſſe reuocari donationem à patre,
nec præiudicari, filios haberi, vt ſubſtitutos
&c. quem ſequutus fuit *Cauagn. ad d. conſil.
40. in fin.* vbi quod vna finita in patrem do-
natione, eo mortuo incipit alia filiorum.
4 *Id. Menoch. conſ. 489. num. 21. 22. lib. 5.* † Vbi
in ſtipulatione patris nomine filij, in dona-
tione per alium ipſi filio facta, & etiam ſibi,
& filio, *& conſ. 514. iuncto etiã conſ. 313. lib. 6.*
5 † Vbi in donatione facta à Principe, non
poſſe diſponi, & eſſe locum iuri accreſcen-
6 di, *Rol. à Val. conſ. 2. ſub num. 106. lib. 1.* † Vbi
de donatione facta a Rege cuidam, & eius
primogenito, & alijs ſucceſſiue non poſſe
eis prę iudicari, *allegat Paul. de Caſtr. conſil.
161. in meo eſt conſ. 164. lib. 2. Natt. conſ. 502.
num. 42. vbi cit. eund. Caſtr. & idem Natt. conſ.
609. ſub num. 41. ad fin. & num. ſeqq.*
7 † Vbi quod reuocatio donationis à patre
filio factæ contemplatione matrimonij (cũ
filij conſenſu) non prę iudicat vxori filij, ad
cuius pariter commodum facta fuit, *Surd.
8 conſ. 457. in fin. lib. 4.* † Vbi in promiſſione,
vel donatione facta marito contemplatio-
ne matrimonij, *& ad l. quoties. Cod. de donat.
9 quæ ſub mod.* & ad eos † qui ſentiunt contra
opinionem *Bart. ad l. qui Romæ. §. Flauius. ff.
de verb. oblig.* dicentes non eſſe tutam, maxi-
me ſtante ſtipulatione Notarij, ità quod
10 hoc caſu † Vbi (ſcilicet) ſi quis donauit fun-
dum cum pacto, quod poſt certum tempus
ſit Eccleſiæ, poſſe eundem reuocare dona-
tionem hanc ad fauorem Eccleſiæ, & ſic ad
fauorem Tertij factam, ergo & ſi facta ſit
filijs, *ſecundum Bartol.* At ſecundum alios
(præſertim ſtipulante Notario, contrà non
poſſe) *vt per Bald. l. cum à Socero. ante fin. C. de
iur. dot. Aretin. ad d. §. Flauius. col. pen. ſub.
med. verſ. licet autem prædicta Menoch. d. conſ.
155. num. 26. conſ. 161. num. 49. ſub princ. cõſ.
92. num. 76. & latè d. conſ. 1153. ſub num. 47.
48. & ſeqq. num. 56. & ſeqq. admittit Surd.*
11 † Vbi Iudex vel Notarius pro alio ſtipula-
tus eſt *conſ. 351. num. 31. iuncto nu. 29. & ſeqq.
lib. 3. Videndus cum Rol. à Val. conſ. 19. nu. 22.
iunctis n. 6. 7. ante lib. 1. Caſſau. d. cõſ. 53. n. 57.*
12 Vbi cum hodie de talibus donationibus
fiant publica Inſtrumenta nunquam pacto
reuocari poſſe, cum ſemper notarij ſtipulẽ-
tur pro abſentibus, etiam nondum natis, *&
13 num. 58.* † Vbi cum pater vel notarius cũ
alio ſtipulatus eſt, rẽ eſſe multò clariorẽ pro
hac parte *Mart. d. Vot. 215. num. 22. & ſeqq.
Teſſ. dec. 70. numer. 13. 14. vbi ita iudicatum.*
14 † *Et diſpoſitionem d. §. flauius*, non procede-
re in deſcendentibus, quibus ius fuit irre-
uocabiliter quæſitum *dicit Albens. conſ. 457.
ſub num. 4. lib. 3. Menoch. conſ. 1126. num. 15.
lib. 12. Sol. in nouiſſ. conſt. de al. bon. feu. ad prin.
15 num. 11.* † Et acquiri actionem (Notario ſti-
pulante) donatario abſenti ante accepta-
tionem, licet reuocabiliter *vltra Teſſ. mox
cit. dicit Mart. d. vot. 215. num. 37. & ſeqq. vbi
de veriori in puncto Iuris.*

Con-

16 † Contrarium,patrem poſſe filijs prӕiudicare cenſuerunt omnino alij *Burſ. conſ. 31. numer.8.9.lib.1.Surd.dec.324. per tot.iunctâ dec.322. in eadem met cauſa, & in term. feudi latè Petr. de Grego.de conceſſ.feu. part.3.q.7. per tot.prӕſertim num.47.48.50.Caſanat.conſ. 45.ſub num.42.in fin.& num.54.verſ.ex quibus num.73.& 79.*quibus locis patrem poſſe prӕiudicare. Et hæc præter alios,& alia ad ducēda *infra verſ.Hoc ita firmato ſub num. 90.& ſeqq.& cap.50.cum ſeqq.*

17 † Ratio controuertię orta ex diuerſitate fundamentorum, nam primi ideò ita cenſuerunt, dicentes quod pater ſit ſtipulatus filijs vt filijs tantum, & ideo quod filij habeant iure, & nomine proprio, in quo parentes non poſſint manum apponere nec eis prӕiudicare, *ita Mart.d. voto.215.num.1.*
18 *& ſeqq.* † Ita quod habeant per modum cuiuſdam ſubſtitutionis ab ipſo donatore *ſub num.8.& ſeq.35. & paſſim & Rimin.iun. conſ.569.num.57.Dec.Menoch.& alij iam ſupra pro hac parte citati*,&quorum verba formalia ad idem tendentia retulimus.

19 † Alij verò in contrariam ſententiā ideò abierunt, quia pater fuerit ſtipulatus filijs, vt hæredibus,*ita Burſat. d.conſ.31.numer.8. Mazol.conſ.1. num.96. Surd.d.dec.324.num. 4.vſq; in fin.totius dec.* Vbi tamen id declarat procedere in materia ſui natura ad hęredes tranſitoria,ſecus in non tranſitoriā, vt in feudo, & emphyteoſi, ſubiungens quod aliter dicere eſſet contradicere omnibus ijs quæ ponuntur *in l. ſi tibi. §. ſi pactus ff. de pact.*

20 † Verùm contra primæ opinionis auctores poteſt dari inſtantia de feudo, in quo filij vt filij vocantur, & ſumus in materia non tranſitoria ſui natura ad hæredes; & tamen poſſe patres eis præiudicare delinquendo alienando &c. *infra biſce eiſd. tit. c. 50. & ſeqq.* manifeſte videbimus, & *etiam hoc cap.num.103.& ſeqq.ſub 152.et ſeqq.*

Exaduerſò verò contra alterius ſententiæ ſectatores, quod poſſit pater præiudicare,datur alia inſtantia, retento eodemmet themate in materia feudi, dum palam eſt,patrem non poſſe præiudicare eis prælegando, aut inęqualiter inſtituendo filios, *iuxta tradenda cap. 51. infra tit. de exhæred.* Aliæ inſtantiæ peti poſſunt *ex cap.18 ſupra verſ.hæc cum ita.*Inſtantia verò data falſitatem rationis demonſtrari notum eſt,*et probatum ſupra cap.4.ſub verſ.verùm hanc.num. 30.et ſeq.*

21 † Argue, quam parum ſit fidendum huiuſmodi dicto,ex titubatione, & contradictione(etiam ſibimet ipſis) Doctorum,nam *ipſemet Surd.* nullam conſtituit differentiā inter tranſitoria, vel non tranſitoria *in conſ.*
22 *573.num.27. 28. lib. 4.* † Vbi in feudis *et in*
23 *dec.209. à num. 13. vſque in fin. deciſ.* † Vbi filijs poſſe præiudicari, *è contra verò idem*
24 *Surd.in conſ. 76. ſub num. 3. et per tot.* † Vbi idem in emphyteoſi priuata, quæ eſt tranſitoria, ac eccleſiaſtica, quæ non eſt tranſitoria, vt non poſſit. Vide quot fluctuationes in eodem homine. Quod mirum ſi nihil fuit deciſum illis duabus deciſionibus 322. 324.vt ibid.ipſemet teſtatur. Adde difficultates,&confuſiones,quarum fuit cauſa huiuſcemodi doctrina, de quibus, & alijs *ad idem ſupra cap. 18. ferè per tot. et præſertim notati Docto. paulò ante fin.* ex quibus de hac confuſione.

25 † Quid dicendum? perſiſtendum putò in vberius dictis *ſupra cap.18.per tot.*ibidem dicta non repeto, & nunc adhuc firmo, in huiuſmodi ſtipulatione patris ſibi & filijs, (demptis caſibus quibuſdam, vel ſimilibus relatis *in eod.cap.18.*) regulariter non tantū ordine ſucceſſiuo, ſed etiam ſucceſſione,& per viā ſucceſſionis, ſeù iure hæreditario filios capere, vnde ſuccedant regulæ vulgatiſſimæ, quod filij non poſſint infringere facta,ſeù contractus parentum,ſed teneantur eis ſtare, etiā confecto Inuentario,quia id prodeſſet, ſi iure proprio, ſecus quando iure hęreditario vt, hęc (quamuis notiſſima) etiam probantur per nos varijs in locis huiuſce tractat. *vt cap.52.de alien.per tot. præſertim ſub numer. 18 et ſeqq. et num.60.et ſeqq.*

26 † Ratio eſt in prōptu,clarior futura diſtinguēdo,an pater ſtipulatus intelligatur ſtipulari vti miniſter,ſeù vti Inſtrumētū,an verò vti radix,ſeù fūdamētū, vt ſi ſtipuletur filio ſoli,cēſeatur ſtipulari vti miniſter,quo caſu intrat quod iā amplius nō poſſit prӕiudicare *et alia vt ſupra cap. 19. Vbi adfertur ratio*
27 † nam intrat regula *l. quod noſtrum eſt. ff. de reg. iur. Rim. Iun. conſ. 569. numer. 57.ad Menoch.conſ.1153.numer. 48.et ſeqq.Bertaz. conſ. ciu.114. et 116.Surd.conſ.76.num.7.allegant.l. ſi arrogatur.circa fin. ff.de adopt.l.eū qui.ff.de interd.et releg.l. fin.de pact.l. ſicut.C. de actio.et oblig. cum ſimilibus,etiā per nos dec. flor.51.num.18.et ſeqq.*

28 † Sin verò vti radix, & fundamentum,totū è contrario, quod poſſit pręiudicare, hoc autem verificatur in ſtipulatione inchoata à patre, nam in hac ſolus pater acquiſiuit, ſolus fuit principaliter electus, & contemplatus, & pater fuit radix, & ideò eius perſona principaliter attendenda, quia huiuſmodi radix ſuam virtutem extendit in
29 palmites, † & huiuſmodi radix portat feudum ad poſteros ſuos, velut ad palmites proprios,& ſicut fons ad riuulos, *vt eleganter per Ang. in conſ.110.num.2. in prin.et ſub num.3.*

30 nu.3.ſub princ.verſ.ex hoc ſequitur † Et cuius
reſpectu (ideſt patris) principaliter fuit fa-
cta conceſſio, vt ait Iſer, de Inueſt. de re al.
fac.§.quid ergo.in 3.col. Petr.de Grego.de con-
ceſ. feu.par.3.q.7.num,32.33.et ad num.47.
plura alia ad idem refero in cap.26.eò te remit-
to, ad num. 15. et ſeqq. quia peropportuna
omnia adhoc propoſitum,nec repetere vo-
lumus, quæ ibi aptiſſimè congruere viſa
31 ſunt. † & ideò etiam pater voluit ſibi prin-
cipaliter prouidere,acceſſoriè verò,ſiuè ſe-
cundariò filijs,ſeu in conſequentiam hære-
dibus ſuis iuxta l. ſi pactum. de probat. l. eum
qui ita §. 1. de verb.oblig. Rip. lib. 3. reſp. 16.
32 num.2. † Acceſſorium autem pēdet à prin-
cipali cap. acceſſorium de reg. iur. in 6. ad
§. fin. de contr. inter maſc. vbi maior pars
feudi facit vt deferatur iuramentum domi
no contra emptorem & ſi veniunt filij ad
commodum rei in ſtipulatum deductæ, id
quando?poſt mortem demum patris.Quo-
modo?niſi per viam ſucceſſionis,per quam
ſolam hæreditates,&iura defunctorum ac-
quiruntur.
33 † De hoc ſi nullum tex. haberemus,eſſet
principijs iuris adhærendum, iuxta l.hære-
ditas cum ſimilibus notis context. ff. de reg.iur.
l.1.ff. de boa. poſſ. Atqui cum in materia,de
cuius natura eſt, vt non ſit ad omnes hære-
des trāſitoria,qualis eſt feudalis, habeamus
tex. rotundos quid ampliùs hæſitabimus,
etiam in alijs materijs, in quibus faciliùs,
quod ſint tranſitoriæ admitti libereque cō-
34 cedi poteſt?† hi ſunt in cap.vn.de feu.cognit.
vbi quod feudum acquiritur inueſtitura,&
ſucceſſione, tit. de ſucceſſ. feu. in princ.tit.de
conſuet. recti feudi. tit. qui teſt. ſunt aceeſſ.et
clare quod iure ſucceſſionis eſt ia tit. 1. §. et
quia videmus. adde ſupra cap. 15,num.12.35.
36.et quod per ſucceſſionē in §. praterea. Quib.
mod. feu.amitt. & clare quod ſucceſſio veri-
ficetur in filio, quod prima eius cauſa ſit li-
berorum, & in pūcto de inueſtitura in pri-
mo acquirēte,&de ſucceſſione in alijs poſt
eum in tit. de ſucceſ. fratr. in princ. Hæcque
adeò verà, vt ſe inuicem nō compatiantur
capi per inueſtituram ſimul & per ſucceſ-
ſionem, vnde & effectus diuerſi ex tit. de eo
qui fin. fec.agna. ex tit. An Agnat.etc.cum ſi-
35 milibus. † Et qui dicit ſucceſſionem nihil
aliud indicat quàm ius titulumuè hæredi-
tarium vt plenè cap. 8. ſup. Caſanat. egregiè
conſ.45.num.1.et ſeqq. multis latè examinans
Intrigl. de feu. q. 21. numer. 6. 7. 10.11.16.
36 † Vbi in feudo antiquo,non obſtante reno-
uatione intra annum & diem Cauagnol. ad
Menoch. conſ. 40. num.35.Ipſe Menoch.conſ.
822.num.3.vol.9. Roſent.in Syn.cap.9.concl.
37 66. numer. 57. † Vbi hanc eſſe regulam &
axioma receptum, quod in contractibus
pater ſibi & filijs ſtipulans videtur prius
ſibi, &poſt mortem filijs ſuis quæſiuiſſe,cui
regulæ tandiù acquieſcendum donec con-
trarium probetur, Piſtor. lib. 2.q.13.nu.56.
38 † Vbi acquiri filijs poſt mortem, ſi patres
in eadem voluntate perſeuerantes feudum
39 non alienauerint et q.4.nu. 54. † Vbi quod
tàm concedens, quàm accipiens cogitarūt
vt poſt mortem parentum filij habeant, ita
quod nullum ius acquiri filijs viuo patre
intellexerint,& ius ipſorum initium ſume-
re poſt mortem & iure quidem ſucceſſio-
nis,ita quod poſſit à parentibus præiudica-
ri vt ead. q. 4. per tot.omnino viden. Menoch.
conſ. 161. num.30. iuncto numer. 27.et ſeqq.
40 † Vbi quod donata patri & filijs vnà ſimul,
præſumūtur in dubio donata patri, & ideò
poſſe præiudicare,ne quod fauore inductū
41 eſt in odium retorqueretur † Nec attendi
debere aliam perſonam, quàm principalē,
qualis eſt pater ſibi & filijs acquirens, eſt
apud Petr.de Grego. mox. cit. ſub nu.28.verſ.
ſin. verò ad prin. addendo ad eand. q. 7. ſub
num. 38. ad fin. 39 et 40. Surd.dec.324.nu.8.
42 † Vbi id procedere(etiam ait)quamuis pa-
ter nihil impenderit erogaueritue de ſuo
(reprobato Bero,in conſ.155.num.7.vol.3. ab
initio huius cap. ſupra cit.) quicquid etiam di-
xerit Natt.conſ,501,ſub num.15.dum dixit
quod pater recipiendo feudū, vel emphy-
teoſim aliquid de ſuo exponendo, filij hoc
caſu habeāt à patre, ſi verò pater nihil ero-
gauit,habeant à donāte et quicquid etiā plenè
Menoc.cōſ.309.per tot.lib.4.Nā obſtāt princi
43 pia Iuris, ducto exemplo de feudis. † In
quibus conſtat ea dari gratis vt in titul. quæ
fuit prim.cauſ.benef. amitt.et in tit.1. lib.1.in
44 vſib. feu. † Et tamen habemus certos tex
quod filij iure ſucceſſionis accipiunt, & à
patre eius iure hæreditario c.vn. An agnat.
etc.cap. vn. §. filij.de Capit. qui cur. vend. cap.
vn.de ſucceſſ. feu. cap. vn. de feu.cognit,etc. vt
plenè ſupra cap. 8. et ſeqq. nec vnquam tol-
lemus, quin pater ſit radix acquiſitionis, à
qua rami robur accipiunt, ius, & vitam,
45 † quinuè vnica ſit ſemper, & vniformis ſti-
pulatio interrogantis, ideſt donantis, & re-
ſpondentis ideſt donatarij §. præterea Inſt.
de inutil. ſtipul.l. 1. per tot. ff. de verbo. oblig.
46 † ex quo actu (vt ſic dicam) mixto,& indi-
uiduo oritur vnicus effectus acquiſitionis
in parte primò in filijs mox & ſucceſſione
mediante:Et vnica voluntas ſimul vnita, &
perfecta de perſeſe, abſq; adminiculo ali-
cuius alterius actus extrinſeci, erogationis
alicuius rei, vel nō erogationis (vt ait) licet
conciſius Surd. d.dec.324.ſub d. numer. 8.ad
Menoch. d. conſ.309.numer.21.lib.4.ſequitur
plene Piſtor. ſiue pretio dato,ſiuè nō dato,
indiſtinctè,&ex profeſſò d.q.4.nu.77.plures

alios

Digitized by Google

alios citans par.2. N*att.conſ.501.ſub num.15.*
47 † Vbi paria viderı concedi mediante
48 pecunia, vel ſine, & eius contẽplatione, † &
hunc eſſe ordinem Iuris dicit *Rim.iun.conſ.*
295.num.42.44.48. vſque ad 55.lib.3.conſ.
569.num.37.38.ſub num.161.et 183.lib.5.
49 † Et eſſe ſucceſſionem legalem *Caſanat.d.*
conſ.45.num.151.et ſeqq. Tametſi id non ſi-
50 mus negaturi † Quin maior quædam vis
(etiam maioris ęquitatis) vigeat, quando ali
quid fuit erogatum mediantibus pecunia
aut meritis, vt poteſt colligi ex docto. mox.
cit. qui differentiam prædictam conſtitue-
bant, *et ad Menoch. d. conſ. 309. Bec.conſ.56.*
ſub nu. 33. Sed hoc plus & minus non con-
ſtituit differentiam ſpecificam. Sicut in alio
caſu, vbi filio nominatim acquiritur, infra
mox dicemus *ex Roſent. vt ibid. ſub verſ. quæ*
quidem, nu.153. Adde ad corroborationem
huius primi fundamenti *infra hoc cap. verſ.*
quare ad cauſas.ſub num.62.et ſeqq.

Hiſce conceſſis, quod ſucceſſione acqui-
rant filij, & quod principaliter patres, infra-
ſcriptis ſtatim fiet locus concluſionibus,
quod non poſſint infringere factum patris,
51 vt iam dictum eſt; † Quod ea quæ ipſe ac-
quiro poſſum alienare pro libito *l. qua ra-*
tione. §. hoc quoq; ff.de acquir. rer. dom. vt ait
52 N*att.conſ.501.num. 17.* † Vbi in feudo pa-
tri & filijs conceſſo, poſſe patrem (conſen-
tiente domino) alienare in præiudicium
ſuorum deſcendentium per d.rationem, *&*
ad numer. 27.ibid. ſub verſ. ſi audemus dicere;
53 † Vbi ſi auus conceſſit feudum contempla-
tione filij iam nati pro ſe & deſcendentibus
poteſt idem feudum reuocari vel ab ipſo
auo, vel à filio ſimul vel ſeparatim *Surd. d.*
54 *dec.322.ſub num.61.* † Vbi donationem pro
ſe & filijs poſſe à patre reuocari, *Menoch. d.*
55 *conſ.309.per tot.præſertim ſub num.16.* † Vbi
inhumanum eſſe quod propria induſtria ſi-
bi prodeſſe non debeat, ſicuti eſſet hic dam-
noſa, ſi quod acquiſiuit pater non poſſet
pro arbitrio de eodem diſponere. *Spec.titul.*
56 *de loca.§. nunc aliqua. num.78.* † Vbi voluit
acquiſitum à me, in me prius fundatum, à
me tolli poſſe, & ideò poſſe patrem, qui ac-
quiſiuit Emphyteoſim pro ſe & filijs, vni
eorum relinquere, *ſequitur Surd.deciſ. 309.*
num. 15. & ſeqq. licet male applicet ad feu-
da, in quibus alia eſt ratio, *vt infr. tit. de ex-*
hered.cap.51.num.48. & ſeqq. & ſub 58.59.
57 † & facilius præiudicari in iure quæſito ab
ijs, per quos quæſitum fuit ait *Bec. conſ. 56.*
58 *num.59.multis relatis.* † Denique ex eo, q̃d
ex ſucceſſione fiat acquiſitio, ideò emana-
re, & influi ad facultatem diſponendi per
eum, cuius prætenditur ſucceſſio, patet *ex*
Caſanat.d.conſ.45.ſub num.42. in fin. & ſub
num.54.verſ.ex quibus in fin. & num.93.79.
quibus locis poſſe præiudicari per patres.
Alia (adhuc dicenda in ſeqq. ſuis opportu-
nè locis, maximè *verſ. Hoc ita firmato ſub*
59 *num.90.* hic pro repetitis habeantur: † & ſi
ſucceſſione, ergò nõ ſucceſſiuè ſimpliciter,
quo verbo (*ſucceſſiuè*) non ius (vt verbo ſuc-
ceſſionis) ſed ordo tantum ſuccedendi de-
monſtratur vnius poſt alterum gradatim, id
quod verificatur etiam in fideicommiſſis, in
quibus iam non agitur de ſucceſſione hæ-
reditaria *ad Dec.conſ.1.num.5. in fin. & nu.6.*
Ozaſc.conſ.72.num.30.conſ.74. num.2. Crau.
conſ.984.ſub num.125.131.132.Idem impor-
tans quod ſecundo, vel ſequenti loco. N*att.conſ.*
167.num.2.in fin.

In hiſce (licet prima facie vulgaribus) la-
tiùs tamen inſiſtendum fuit ob difficultates
iniectas ad propoſitum iſtud. In tantum
adauctas, vt (nec hiſce contenti) alias adhuc
demonſtrationes, ſententię huiuſce confir-
matorias; neceſſarias fore exiſtimemus.
Quarè ad hanc veritatem penetrandam, ad
magis proxima deſcendamus, magiſue in-
60 diuidualiter pulſum tangamus. † Inquiren-
do (ſi poſſibile eſt) cauſas, cur, & ad quem
finem, & effectum huiuſmodi filiorũ adie-
ctio fiat, ac fieri ſoleat in huiuſcemodi ſti-
pulationibus, vt quaſi à ſufficienti partium
enumeratione ex neceſſitate inducamus,
aliter non poſſe affirmari, quàm quòd per
ſtipulationem ſibi, & filijs, ius filiorum de-
pendeat à patre, ità quod vel pater poſſit
præiudicare, vel ſint omnes Iuris regulæ
ſequendæ, quæ in ſucceſſoribus, traditę sũt
61 in libris noſtris. † Certum cũ ſit argumen-
tum à ſufficienti partium enumeratione eſ-
ſe validiſſimum *l. patre furioſo. in princ. ff.de*
his qui ſunt ſui vel alien.iur.l. obligationũ ferè.
§.placet. ff. de act. & oblig. Imol. conſ. 12. ſub
62 *prin. Crau. conſ. 306. in princ.* † & in omni
diſpoſitione concludens, *vt ibid. Imol.* & vti
concludens ab omni parte ita ſufficiens ad
victoriam, *Caſtr. conſ.445.ſub num.3.verſic.*
Item notandum.lib.1.Card.Alex.cap.per tuas.
in 8.not.qui fil.ſint legit.Card.Tuſc.lit. A.Cõcl.
491.num.5. Tetigimus aliquid de cauſis, &
motiuis huiuſmodi *ſup.cap.22.nu.4.& ſeqq.*

Quarè ad cauſas recẽſendas accedamus,
ſcilicet ad quem finem, ſeù ad quem effectũ
fiat adiectio filiorum nominatim?
63 † Reſpondetur aliam eſſe generalem,
aliam verò ſpecialem: Generalis eſt ea, *de*
qua ſupra latiùs cap.18. ideſt commune pa-
rentum votum filijs theſaurizandi, & bona
64 per eos quęſita in filios tranſmittendi. † Sed
id quomodo? regulariter iure ſucceſſionis
l.ſcripto in fin.ff.vnd. lib. cum alijs adductis per
65 *Surd.dec.322.num.36.* † prout eſt de natura
ſtipulationis, vt eius effectus tranſeat ad
heredes facta, vel non facta de eis mẽtione,

vt

vt ibid. per eum. Iſern. egregiè tit. de alien. pat.
66 *feu. ſub num. 17.* † Vbi nec vim faciendam
(ait) in ipſo donante, quia quando non con-
ſtat donãtem velle filio acquiſitũ eſſe in vita
patris, videtur & ipſe velle acquiri filio poſt
67 eius mortem. † Neq; (vt ſubdit Iſern.) qui
donat patri & filio, plus diligit filium, quã
ipſe pater, imò minus, quia non eſt amor
qui vincat paternum, ſed cũ acquirit pater,
& ſtipulatur, ſeù paciſcitur filio, niſi cõſtet
quod tanquam filio voluerit acquiri, ſem-
per præſumitur, etiam vbi nominatim filiũ
expreſſit, quod tanquam hæredi acquiſiue-
rit, vt ſcilicet ipſi patri dum viuit, filio cum
poſt mortem fuerit hæres, eo quod omnia
noſtra filijs noſtris ex voto (poſt mortem
ſcilicet paramus) & reliqua vt formaliter
per Iſern. ibid. ex quibus patet optimè ſe
compati votum parentum cum modo ac-
quirendi per ſucceſſionem, ſeù etiam per
alium modum, quando (putà) aut ſtipulatus
fuiſſet ſoli filio, *vt cap. 19. & ſupra num. 26.*
hic verſ. ratio eſt in promptu, ſeù quando
cum ipſomet patre, ſed ſimultaneè in caſu
poſſibili, ſcilicet in emancipato, aut aliter,
vt mox aptiori loco. Repeti poſſunt ad horũ
maiorem intelligentiam dicta *per tot. c. 18.*
68 *& etiam hoc ipſo cap. num. 25. & ſeqq.* † Con-
fert quod dicitur, ſanguinis rationem cauſã
præſtare ſucceſſioni *ad Loffred. conſil. 1. ſub
num. 86.* & concurrere ſimul ſanguinis ra-
tionem, & hæreditariam qualitatem, *vt ait
Camer. in §. præterea ducatur de probib. feu.
alien. per feder. fo. 778. Piſto. quæſt. 1. ſub num.
48. par. 2. Surd. dec. 322. ſub num. 63. ſub verſ.
his verò, & numer. 64.* quin imò in ſanguine
fundantur ſucceſſiones, vnde prima cauſa
dicitur eſſe liberorum in ſucceſſionibus, *vt
ſup. cap. 4. num. 1. & ſeqq.* cui propterea ſan-
guinis rationi non adeò inhærendum, vt
modus acquirendi per ſucceſſionem hære-
ditariam excludatur *dicat Ar. pinel. ad l. 1.
par. 3. ſub num. 88. ante fin. ſub verſ. pro hac
parte. fol. 550. in 1. lin. 2. & 3. C. de bon. mat.* &
pater male eos qui in feudis cenſuerunt q
vox ſucceſſionis non capiatur in ſua pro-
pria ſignificatione *vt per Regen. Lan. in rep.
§. Huius autem generis. In quib. cau. feu. amitt.
numer. 38. de vniuerſali hærede vt nu. 31. quia
habet textus contra ſe ſupra num. 34. iam cit.*

Circa ſpeciales cauſas ad has reduci poſ-
ſe exiſtimauerim, vt adiectio filiorum no-
minatim fiat in ſtipulationibus ad finem, &
effectum vel demonſtrandi, vel reſtringẽdi,
vel præferendi, vel vinculandi, vel ampliã-
di, & cadet [ni fallor] optimè argumentum,
q iam diximus, à ſufficienti partium enu-
meratione, vnde in negocio tàm vaſto, ali-
quid demum certitudinariè ſtabiliri [ad ac-
quieſcentiam intellectus] poſſit, & ideò de
hiſce ſigillatim.

69 † Filij tunc demum cauſa demonſtrandi
poſſunt dici adiecti, cum etiãſi non nomi-
nati eſſent, nihilominus rem in ſtipulatum
deductam habituri forent, exemplum ſit in
feudis, quia ſiue nominentur filij, ſiue non
nominetur, ſemper tamen eſt aperta eis ad
acquiſitionem feudi via, *vt infra cap. 31. de
formula pro ſe ſimpliciter, & cap. 33. part. 1.*
70 † & ſunt text. permulti, quibus probatur
etiam quod dicatur pro ſe, & hæredibus,
intelligi tamen *de filijs tit. de al. pat. feu. verſ.
& ſi clientulus, tit. de duob. fratr. à capit. inueſt.
vbi egregiè, & nos infra cap. 36. num. 64. poſt
princ. tit. de leg. conr. §. ſimiliter verſ. profectò
tit. in quib. cau. feu. amitt. ad fin. tit. hic fin. lex.
§. ſi Vaſallus, Pinel. par. 3. num. 88. & ſeqq. ad
l. 1. C. de bon. mat. Mynſing. obſeru. 72. nu. fin.
cent. 5. ſiuè ab homine ſiuè à lege pronunciata ſit
huiuſmodi vox hæredis, Tiraq. de Iur. primig. q.
40. num. 191. Couar. pract. qq. c. 38. ſub num. 4.
verſ. ex quibus infertur. Vult. de feu. lib. 1. cap.
8. ſub num. 25. & infra cap. 28 part. 1. nu. 17.
& ſeqq.* Hic nil ampliùs elaborandum in eo,
quin omnia concurrant, & quod filius non
poſſit repudiata hæreditate feudum reti-
nere, & ideò iure ſucceſſionis feudum con-
ſequatur, & quod pater poſſit præiudicare
delinquendo, alienando ex tot. iam poſitis
71 in tot. hoc noſtro tract. † & licet tàm in hac
materia, quàm etiam in Emphyteoſi Eccle-
ſiaſtica, quæ ſolet in filios tranſire etiam
nominatim ſtipulatione non comprehen-
ſos, & ideò filiorum adiectio ſiet demon-
ſtratiuè *iux. §. emphyteoſim. de reb. eccl. non
alien. ego deciſ. flor. 51. nu. 18. & ſeqq. vbi ple-
niùs,* licet (inquam) docto. plerique cõtrariũ
72 ſentiant, *vt ead. dec. 51. per nos.* † tamen ad-
uertendum quod nos in ea dec. non loqui-
mur in term. ſtipulationis pro ſe, & filijs,
ſed in ſtipulatione *infra verſ. ſecũdum exem-
plum num. 3. par. 1.* facta filijs poſt mortem,
& ſic in caſu diuerſo *ad ſup. hoc cap. num. 17.*
alij verò, q vel in feudis, vel in emphyteoſi
eccleſiaſtica contrarium dixerunt, paſſim
errarunt, & contra tex. expreſſos toties cita-
tos, centies dicta ampliùs non repeto; præ-
ſertim vbi habemus legem in ſcriptis & tex-
tus rotundos, vt mera ſit vacillatio Docto.
73 † Non omittam, quia ſi demonſtratiuè,
ideò ſi dicatur pro ſe & filijs, vel pro ſe, &
filijs, & nepotibus, non ob id fieri quin feu-
dum in omnes alios deſcendentes tranſeat,
ratio eſt, quia ex quo eſt certa forma ſucce-
dendi in feudo, tales clauſulæ non cenſen-
tur appoſitæ ad reſtringendum, ſed demõ-
ſtratiuè, & ex vſu quodam, *& ita Petr. de
Grego. de conceſ. feu. par. 6. q. 15. & q. 17. num.
10. ego dec. flor. 51. num. 4. 5. 6. ſicut è contra in
alia materia, vt priuilegij nominata ſtarent re-
ſtrictiuè Natt. conſ. 164. ſub num. 9.*

74 †

74 † Sequitur videre quando filiorum adie-
ctio ſtat reſtrictiue, id quod tum ſuccedit,
(vt mittam dicta ſup. c. anteced. verſ. pręter eà.
nu. 4. & ſeqq. ad quæ omnino remitto) cum
materia, de qua agitur, eſt omnibus indiffe-
renter communicabilis, nã, vt reſtringatur
ad quoddam perſonarum genus, ideò earũ
perſonarum mentio hunc effectum habet,
vt ad eas tantum reſtringatur diſpoſitio,
quę alioquin in alias quoque perſonas apta
nata eſſet diffundi, ſit exemplum in dona-
tione rei allodialis, quæ quidem etiam nul-
la hęredum facta mentione in quoſcumque
75 hęredes tranſmitteretur † prout vnuſquiſq;
cenſetur ſibi, & hæredibus ſuis proſpexiſſe
l. ſi pactum. ff. de probat. c. vnico de duob. fratr.
76 à capit. inueſt. † ſed tamen ſibi, & filijs facta
ad ſolos filios, aut ad eos in ſumma, qui ea
comprehenſi ſunt, pertinet, per Dec. Bero.
Mart. Surd. Menoch. & alios ſupra ſub initium
77 huius cap. citatos. † Qui licet in modo acqui-
rendi diſſentiant, in hoc tamen quod ad
ſolos comprehenſos reſtricta intelligatur
donatio, omnes vnanimiter cõcurrũt Aliud
exemplum ex l. auus 34. ff. de pact. l. auus 10.
78 ff. de pact. dot. † Vbi ſi fiat pactũ ne à ſe, neuè
à filio ſuo petatur, ſtat huiuſmodi pactum
reſtrictiuè ad perſonas ſtipulantis ipſius, &
eius filij, ita quod ſi decedat ſtipulator filio
hęrede relicto, alio extraneo dato cohære-
de, ad hunc non pertinebit pactum de non
petendo, nec ei proderit per Iura prædicta
& per Iaſ. ad l. quod dicitur num. 24. ff. de verb.
79 oblig. † Aliud exemplum ex l. ſi ita quis pro-
miſerit. 135. §. pen. ff. de verb. oblig. vbi Seia do
nauit, & tradidit ſeruum Titio, ea lege ne
ad fratrem, aut filium, aut vxorem aut ſo-
crum donatarij perueniret, ſi Titius moria
tur ſuperſtite Seia, & ex ſemetipſo Titio
fratre vno, ſtipulatio habebit ſuum effectũ,
vt maneat apud Seiam tantum, nec perue-
niat ad fratrem donatarij, tametſi cohęredẽ
80 eiuſdem Seiæ. † Aliud exemplum ex l. Codi-
cillus. nunc eſt §. codicillis. aliàs Scæuola codicil-
lis. ſub l. Lucius Titius 88. §. matre. antepen. de
leg. 2. Vbi teſtator (matre & vxore inſtitu-
tis) iuſſit vxori, ne quid poſt mortem ſuam
fratribus ſuis relinquat, cum haberet fi-
lios ex ſorore, quibus relinqueret, certè
iſti filij ex ſorore ſoli petent ex fideicom-
miſſo, nõ petent illi fratres, licet vxori pro-
ximiores, quia reſtricta eſt diſpoſitio ad fi-
81 lios ſororis, † Aliud exemplum de Adiecto,
vt ei rectè ſoluatur, non hęredi eius, quia ad
ipſum fuit reſtricta ſtipulatio per nomina-
tionem de eo expreſſim factam l. ſi mulier.
60. vbi V. de iur. dot. l. cum qui ita. 56. §. 1.
de verb. oblig. cõferunt l. ſi quis ita 8. §. 1. iuncta
ibi glo. ff. de teſtam. tut. Docto. ad l. Gallus. §. in-
ſtituens ff. de lib. & poſth. Curt. cõſ. 57. n. 2. conſ.
82 114. num. 5. Crau. conſ. 98. numer. 9. † Aliud
exemplum in patre ſtipulante ſibi, & Titio
filio ſuo, nam alij nõ habebũt, quia nomi-
natio Titij reſtringit conceſſionem ad eum
ſolum ad excluſionem aliorum. Iaſ. ad l. 2.
in fin. C. de iur. emph. Balz. de ſucceſſ. feu. ad
princ. col. 3. circa princ. fo. 68. confert l. pater.
23. ff. de pact. dot.
83 † Vbi ęquiparãtur ſtipulatio facta fauo-
re vnius, vel pluriũ ex filijs. Illi aut illis filijs,
& ibi Lucio Titio dare ſpondes, quod intelligi-
tur de filio, vt ibi glo. not. Sexcenta poſſent
huiuſmodi exempla referri, ſed iſta ſufficiãt
ad imprimẽdum adiectionem filiorũ ſtare
poſſe reſtrictiue.
84 † Intelligẽdo tamen vt in ſtipulatione pro
ſe & filijs, hæc adiectio ſtet aliquando re-
ſtrictiuè ſimpliciter, ideſt omni caſu, ali-
quando verò non ſimpliciter, & omni caſu
Tunc ſtat reſtrictiue ſimpliciter, & omni
caſu, quando vel materia non eſt ſui natura
ad omnes tranſitoria, vt in feudis, aut em-
phyteoſi eccleſiaſtica, quia filiorum men-
tio ità ſtat reſtrictiueq́, vt nunquam alij ex-
tranei admittantur, vt ſæpe dictum eſt,
85 † vel materia eſt quidem tranſitoria ſui na-
tura ad extraneos, ſed tamen cum pacto
quod res donata debeat reuerti ad donan-
tem, vt quando Pater ſtipulatur ſibi & fi-
lijs, ſeù ſibi & filijs, vel liberis, vel poſteris,
vel deſcendentibus, ità tamen quod eis de-
ficientibus redeat ad dominum, vt fit in re-
bus emphytheuticis, aut alijs, vt in caſu
86 Mart. d. voto. 215. per tot. † Vel ſi fuiſſet ap-
poſita dictio taxatiua, tantum, aut alia, &
habita ratio conſeruandę agnationis, vt in
caſu Soc. iun. conſ. 53. lib. 2.
Huiuſmodi caſibus exceptis; filiorum
adiectio ſtare quidem dicetur reſtrictiue ad
tempus, ſcilicet quandiù filij extent, quem
caſum explicabimus in ſeq. cauſa vbi de prœla-
tione. nu. 137.
87 † Cæterùm (eis deficientibus) extranei
etiam admittentur, quia hoc caſu non inte-
ligitur reſtrictio, ita Ruin. optimè in conſ.
88 122. per tot. lib. 1. † Vbi quod etiam fęminę
ad eam donationem admittuntur, ponde-
rando quod non adeſt reuerſio ad donantẽ,
aut eius hæredes, & quod donatio cenſetur
eſſe libera. & idem Soc. iun. conſ. 142. num. 9.
ſub 10. in fin. ſub 15. in fin. nu. 16. & num. 17.
verſ. vlterius, & ſub num. 20. & per tot. lib. 3.
89 † Vbi maximè ſi donans nihil ſibi reſer-
uauit, quem caſum eſſe diuerſum à caſu (de
quo in d. conſ. 53. mox allegato ſcripſerat id.
Socin.) patet ex eod. conſ. ſoc. eod. conſ. 142. dum
& num. 3. ponit pro obiectione, & num. 20. re-
ſoluit, & oſtendit caſuum diuerſitatem, omninò
videndus ad maiorem intelligentiam, ſi deſide-
ras, Mazol. conſ. 1, num. 83. & ſeqq. Surd d. dec.
322.

Digitized by Google

322. ſub num. 75.76. vbi etiam quod donatum
ſit ſibi & filijs maſculis Burſat. conſ. 31. ſub nu.
6.7.9. & maximè num. 11. dum hic dixit quod
iſta nominatio filiorum in ea, quæ erat in
caſu ſuo, rei allodialis acquiſitione, nó ſtet
reſtrictiuè, in hac (dixit) quia caſus ſuus eſt
de re cuius reuerſio ad dominũ fuerat om-
90 ninò ſublata. † Sic vltimus fideicommiſſa-
rius liberè diſponere poteſt de re fideicó-
miſſo ſubiecta l. qui ſolidum. §. prædium. de
leg. 2. l. pater filium. §. fundum Titianum. de
leg. 3. & vtrobique ſcrib. Menoch. conſ. 1152.
ſub numer. 47. lib. 2. Natt. conſ. 470. num. 34.
Molin. de Hiſp. prim. lib. 1. cap. 4. ſub num. 1. 2.
3. & cap. 8. num. 24. vbi in maioratu; Burſat.
conſ. 31. ſub num. 7. ad fin. Vbi in vltimo do-
natario Marſ. Sing. 314. vbi quod admittitur
fiſcus poſt vltimum fideicommiſſarium, de
quo etiam Bart. & alij in l. filiusfam. §. diui. de
leg. 1. Crau. conſ. 987. num. 68. & in emphy-
teoſi, quod fœminæ admittantur poſt ma-
ſculos, Laderch. conſ. 102. num. 4. limita in fi-
deicommiſſo vt per Peregrin. de fideicom.
art. 14.

Hoc ita firmato, quod filij adiecti ſint ex
cauſa reſtringendi ad eos diſpoſitionem,
ex quo conſtat de cauſa huiuſmodi, iam nó
liceat inferre ad aliam cauſam finalem, ſeù
ad alium effectum, ſcilicet aut quod pater
non poſſit præiudicare, aut quod non te-
neantur filij hæredes hæreditatem adire.
91 † Intrat enim reg. quod inducta in vnum
finem non debent diuerſum effectum ope-
rari inutiliter l. legata inutiliter. 14. & ibi
92 Bart. ff. de adim. leg. † Et ſicut inducta ad au-
gumentum non debent parere diminutio-
nem per hæc iura, & per Natt. conſ. 496. ſub
nu. 14. verſ. non obſtat, ego deciſ. Bon. 40. punct.
3. numer. 51. Barboſa princip. & loca com. lit. a
93 num. 249. † ſic nec è contra inducta ad di-
minutionem parere augumẽtum, quia hęc
pari paſſu ambulant l. ſi ex toto in prin. ff. de
leg. 1. Steph. Gratian. March. dec. 85. num. 6.
Barb. d. num. 249. & præterea quamlibet di-
ſpoſitionem à ſua cauſa regulari infra num.
153. ad hoc ipſum aſſerimus; & vltra hæc an
ex cauſa modò ſic poſita ad modum acqui-
rendi arguemus, ſeù cauſas, & modos ſimul
confundemus? palam cum ſit cauſas differ-
re à modis, nec eſſe vnum cum altero con-
fundendum, vt ſupra docuimus cap. 18. num.
30. & verò cur ſi conſtat de cauſa ſtatim in-
ferre, ergò filij acquirent per ſeſe, & prin-
cipaliter, non per ſucceſſionem? quę illatio
94 eſt iſta? † cum ex diuerſis non inferatur l.
95 Papinianus exuli. ff. de mino. † & ſi fiat, fiat
neceſſariò, non inter ea, quę alter atque ali-
ter poſſunt ſe habere l. non hoc C. vnd. legit.
nec probat hoc eſſe quod ad hoc contingit
abeſſe l. neq; natales C. de probat.

96 † Voluntas verò, quę deducitur ex actu
non extenditur vltrà quam de neceſſitate,
inferatur ex ipſo actu Surd. dec. 84. num. 10.
97 dec. 267. num. 5. & ſeqq. † Nec contra diſpo-
ſitionem Iuris: at verò diſpoſitio Iuris eſt,
vt non ſolum in eo (quod iam diximus) Iure
ſucceſſionis acquiri, ſed etiam in alio:
98 † quod contrahentes cenſeātur voluntaté
propriam ad eandem Iuris communis di-
ſpoſitionem conformaſſe, & accommodaſ-
ſe l. hæredes mei. §. cum ita, ibiq, Bart. & Alex.
num. 11. ff. ad trebel. Menoch. conſ. 111. nu. 17.
18. lib. 2. Ceph. conſ. 28. num. 4. Corbu. de cau.
priu. ob liu. fin. nu. 11. Didac. pract. qq. cap. 38.
ſub numer. 4. verſ. ex quibus infertur Menoch.
latè per tot. præſ. 202. lib. 4. Tiraq. de Iur. pri-
mig q. 40. numer. 191. Piſtor. qq. iur q. 13. ſub
num. 73. lib. 2. Couar. var. reſol. lib. 2. cap. 19.
99 num. 3. ad fin. † Vbi in contractibus præſu-
mendum eſſe Principem iuxta Iuris com-
munis regulas, & deciſiones contraxiſſe,
quare quod iure ſucceſſionis, & ità quod
Iure hęreditario, ſeù quod pręiudicari poſ-
100 ſit, quis hæc excludet? † Vt per hoc argu-
mentum (quod quis cenſeatur ſe confor-
mare cum Iuris diſpoſitione, adeò quod
pater in vita habeat, mox filius, aut filia,
quia hic ſit ordo) ſic dixit applicando ad
Notarium pro patre & filijs ſtipulantem
Rim. iun. conſ. 295. num. 42. 48. vſque ad 55.
lib. 3. & conſ. 569. num. 37. 38. ſub num. 161.
et 182. lib. 5. Surd. d. dec. 322. ſub nu. 76. et ſeqq.
101 † Vbi qualitatem maſculinitatis adiectam
reſtringere quidem ad deſcendentes ma-
ſculos, ſed non excluſiue ad qualitatem hę-
102 reditariam. † & cum allati ſint Docto. iam
ſupra pro hac parte, & conferant alia iam
dicta etiam alijs capitibus vt ſupra cap. 18.
et 25. iam hæſitandum non ſit, quin ſenten-
tia pro hac parte ſucceſſionis filiorum iure
hæreditario ſit vera, & tenenda, contra aliá
aliorum contra ſentientium opinionem, &
vota, pro quorum comprobatione maiori (vltra
Surd. d. dec. 322. per tot. præſertim num. 32. &
ſeqq. ſub num. 63. 64. 65. 79. & ſub 80 et ma-
103 ximè ſub num. 81. † Vbi patrem poſſe pręiu-
dicare; et dec. 324.) addo Menoch. conſ. 286. nu.
17. et ſeqq lib. 3. et Anchar. fam. quæſt. lib. 1. q.
104 19. nu. 7. et 9. † Vbi ſaltem in primo acqui-
rente, quod poſſit præiudicare magis com-
munem dicit, ſequitur Surd. dec. 209. nu. 15.
16. 17. vltra allegan. infra tit. de culpa, de ex-
hæred. de alienat. etc. vbi in feudis, quæ eſt ma-
teria omnium ſtrictiſſima, & tamen in ea
præiudicatur, in ea hæreditas agnoſcitur,
& alia id genus in feudis verificantur, quã-
tò magis in alijs cuiuſcunque generis ma-
terijs, ſui natura trãſitorijs ad quoslibet, vel
non adeò ſtrictis, & ad legis præſcriptum
redactis prout feudum? & ſi contra ſentiẽ-

tes

tes nolint ſequi hanc formulam iuris, ad
quam tenentur, dicentes regulam quod nõ
ſemper contrahentes cẽſentur mentem ſuã
ad iuris diſpoſitionem ſe conformaſſe, putà
quando ſumus in claris, *iuxta Natt. cõſ. 602.*
ſub num. 5. Incidunt in aliam, quia ipſi non
ſunt in claris, ſed verſantur in tenebris. Nos
verò e contra omninò in claris verſari pa-
lam eſt *propter tex. expreſſos in feudis ipſis ex*
tit. An agnat. & l. ex §. filius. de cap. qui cur.
vend. & ex alijs de quibus in d. tit. de culp. &c.
ad quos mirum eſt non aduertiſſe Docto.
& ab eis abalienaſſe animos toto cęlo) in tot
inconuenientia irruentes, ſufficiebãt enim
dicti contextus pro norma certa, & infalli-
bili in omni omnino materia, & Deus eos
inſpirauerat, & optimi Compilatores inſpi-
ratione ſuſcepta fundatiſſime eoſdem ad-
notarunt, & poterant moueri omnes, quid
etiam in alijs materijs eſſet tenendum &
105 amplectendum: † cum non eſſet vetitum
ex tex. feudali recipere interpretationem
extenſiuam actiue, eo in caſu qui nõ fuiſſet
deciſus de iure communi, *vt per Intrigl. de*
feu. q. 16. num. 10. Bart. ad l. omnes populi. nu.
50. ff. de iuſt. & iur. & ad ſup. cap. 3. num. 7. &
ſeqq. & conſuetudines feudales poſſe alle-
gari ad deciſiones cauſarum extra materiã
feudalem, ſi non ſint contra regulas Iuris
communis (ait) *id. Intrigl. de feu. q. 11. nu. 13.*
ex Clar. in §. feudum q. 3. verſ. & hac quidem
& alijs, vbi de commun.
106 † At loco tam ſalubre exemplum recipiẽ-
di, cõuerterunt in venenum, quod quidem
dum effugere procurarunt, en ad refugium
miſerorũ, ad id adeo conuerſi & intenti, vt
dicerent de iure ſpeciali & conſuetudina-
rio fuiſſe, *ita vt in d. tit. an agnat. &c. conſtitu-*
tum, vt infr. cap. 33. num. 10. quod refugium
miſerorum communiter appellant *glo. in l.*
filium quem. in ver. hæreditaria prædij iuncta
ibid. add. C. fam. erciſc. Iaſ. in l. ſi quis. num. 15.
in fin. ſi quis in ius vocat. niſi afferatur ratio
diuerſitatis, quia diuerſificare caſum, nec
reddere rationẽ diuerſitatis, non eſt bona
reſponſio *Thau. diuer. de Inuent. cap. 243. ſub*
num. 25. Surd. dec. 298. ſub num. 4. Alioquin
fugiendus huiuſmodi intellectus *teſte Alex.*
in l. quod de bonis. §. cum fideicommiſſum. in fin.
ff. ad leg. Falc. maxime cum caſus diſpoſitus
eſt ſecundum Ius commune *Io. Andr. c. ex*
parte. nu. 7. in fin. de teſtib. iuncta addit. ad gloſ.
ad eund. tex. in nouiſſimè impreſſis, Contra ve-
rò tex. quę ratio diuerſitatis adducitur? Imò
nonne maxima ratione munitum, & in Iure
communi fundatum oſtendimus? quare ec-
ce quot inconuenientia? Atqui obijcient
adhuc contemplationem, nempe quod vel
concedens fuerit etiam filios contemplatus
ipſo ſolus, vel ẽt pater ſtipulator ſolus, vel
107 etiam vterq; ſimul † Si concedens ſolus nõ
eſſe curandũ (aiunt) qua mẽte parens ſtipu-
latus ſit, ſed quo animo donatores dederint,
ita Menoch. cõſ. 1153. ſub princ. lib. 12. & ideò
contractum eſſe ſeruãdum cantantem etiã
in perſonam filiorum pro obſeruantia con-
tractus, per quam in neceſſariam conſequẽ-
tiam excluditur poteſtas præiudicandi, &
includitur ius particulare ex eo cõtractu in
filios, *vt ibid. per Menoch. & etiam per alios*
cit. ſupr. ſub prin. huius cap. & ita etiam Mart.
d. voto 215. num. 5. & ſeqq. vbi quod filij ha-
bent in vim cõtractus, ſeù donationis à do-
natore non à patre, *& num. 34. in fin.* vbi ſi
relinquitur patri, & poſt eum filio, tunc nõ
dicitur relictum contemplatione patris ſed
108 filij *ex Ceph. conſ. 617. num. 172.* † ſi pater ſo-
lus, eius contemplatio non operatur effectũ
quominus formæ donationis non ſit ſeruã-
da, & ius filijs quæſitum ſaluum relinquen-
dum *Cauagnol. ad Menoch. conſ. 40. nu. 16. 40.*
& ſeqq. lib. 1. Vbi in term. donationis ſibi, &
109 filijs præſertim *nu. 41. 42. videndus.* † ſi ambo
110 ſimul idem omninò, imò fortiùs † prout fu-
niculus duplex difficiliùs rumpitur, & ma-
gis ligat *§. affinitatis. Inſt. de nupt. l. ſi non lex.*
ff. de hered. inſtit. Barbo. princip. & loca comm.
lit. D. num. 69. Anton. var. reſol. lib. 1. reſ. 81.
num. 3. Card. Tuſc. tom. 2. lit. D. concl. 810. tum
111 *trib. ſeqq.* † Vnde attendi hanc contempla-
tionem patet *ex Iſern. de al. pat. feu. num. 12.*
in fin. Faria. iuc. dec. rot. rom. tom. 1. par. 1. vot.
112 *12. in prin.* † & in hoc fundata etiam eſt vni-
uerſa baſis eorum, qui ſenſerunt quod (vbi
filij ſunt proprio nomine appellati) veniãt
iure proprio, tanquam ſeparatim contem-
plati, & quod vnà cum patre admittantur
ad res donatas, ſaltem iunctis alijs præſum-
ptionibus, *videatur Iſer. d. tit. de al. pat. feu. d.*
num. 12. & ſeqq. Affl. dec. 393. num. 3. & 4. &
ibid. Vrſil. num. 2. & ſeqq. Menoch. præſ. 28. lib.
3. plures cit. per Roſ. in Synop. cap. 9. concl. 66.
in glo. g. Intrigl. de feu. q. 47. nu. 48. 49. nouiſſi-
mè D. Reg. Lanar. in rep. tit. ſi Vaſal. feu. prim.
ſub num. 44. ad fin.
113 † Reſpondetur ad hæc (ex noſtri ſenten-
tia) noua, ac vnica diſtinctione, de duplici
genere contemplationis, nam alia eſt con-
templatio, quam abſolutam, ſeù correſpe-
ctiuam appellauerim, ſeù propriam, quia
vere, & proprie ſit contemplatio, & alia
(quam imaginariam, ſeù cogitatiuam dixe-
rim, ideſt, quę in meris term. imaginationis,
ſeù cogitationis conſiſtat, quam impropriã
nominauero, eo quia non ſit proprie contẽ-
114 platio, ſed quædam cogitatio tantum. † Pri-
mum genus contemplationis, & hoc quidẽ
proprium, eſt cum quid alicui conceditur
contemplatione tertiæ alicuius perſonæ,
& hęc quidem proprie contemplatio eſt, &

intrant

intrant præſumptiones à iure approbatę,&
operatur effectum, quod enim mea contē-
platione alicui datur, mihi videtur dari *l.*
dedit.ff.de collat.bon.Iſer. de alien.pat.feu.ſub
num.10.col.ſeq.ante fin.nu.11.de pont.cōſ.16.
num.69.& ſeqq.lib. 2. & fingitur illi datum,
& ab eo breui manu in me tranſmiſſum *vt*
ibid.num.84. vnde ſi nepoti fuerit donatum
contemplatione filij, ipſi filio videtur do-
115 natum *add.ad Surd. deciſ. 322. num. 8.* † & ſi
quæramus an dos ab auo data, vel promiſſa
nepti, præſumatur data vel promiſſa con-
templatione ipſiuſmet neptis, an veró con-
templatione ipſius filij, patriſue reſpectiue
eiuſdē neptis ꝑꝑ varios effectus iuris iuxta
Menoch.præſum. 17.lib.3. Mangil. de imput.
q.21.numer.9. 13.& ſeqq.21.& ſeqq.vſque in
fin. & idem Mangil. per quæſt. ſeqq. in multis
116 *alijs,* † *& Menoch.in eod.lib. præſ. 26.* vbi an
data à conſanguineis mariti præſumantur
data huius, vel illius contemplatione, vt
117 vni vel alteri acquſita cenſeátur † *& præſ.27.*
vbi donata Ambaſciatoribus an cōtēplatio-
118 ne principis, † *præſ.28.* vbi donatum filio-
familias an contēplatione eiuſdē an patris.
119 † *& Mant. de coniect. vlt. vol. lib.8.tit.8.* vbi
an legatum eid. filiofam. relictum &c. &
in term. feudi ſi mulier feudū ſecundi viri
contemplatione acquiſiuit, ſoli filij ex ſecū
do matrimonio ſuccedent, *vt in tit. filius*
tantum 103. intr. fragm.feud.Cuiac. Et hi aut
alij conſimiles ſunt caſus in quibus de con-
templatione propriè cadūt termini, ex quo
(tanquam ab oppoſito) facilius dabitur in-
telligi, quando pater ſibi, & filijs ſtipulatur,
aut donatur, hanc proprie nec eſſe, nec dici
contemplationem; quia non donatur vni
propter alium, ſed vtrique donatur, vterq;
eſt in cogitatione donantis. Nec curabo, ſi
dixeris fuiſſe vtroſque, & parentē, & filios
contemplatos, quia vim vnquam in verbis
non fecerim. Sed ſunt effectus qui me mo-
uent, qui interim confunduntur, attribuen-
do caſibus (in quibus hæc impropria con-
templatio cadit) idem quod caſibus, in qui-
bus propria: vt ſcilicet, quemadmodum in
propria contemplatione perſona contem-
plata eſt in conſideratione, ita quod ius di-
catur eiuſdem proprium, & vt tali effectus
ſibi applicabiles verificentur, & intret per
Docto. mox cit. ex quibus plenius iſta col-
ligere poteris; (*& adde Surd.dec.322.numer.*
46.& ſeqq. vbi multa de datis filio contem-
platione patris, aut alijs, & diſtinguit caſū
pro ſe & filijs, à caſu vbi (putà) Auus dat fi-
liæ contemplatione matrimonij, & diuerſū
ius ſtatuit *Fontan.de pact.dotal.par.1.clau.4.*
gloſ.9.ſub nu.10.fo.151.) ita etiam ſit in hac
contemplatione impropria, vt filij ius ex ea
proprium ita conſequantur, vt nulli ſubia-
ceant periculo voluntatis arbitriuè circa
illud paterni, aut vt ſuccedant in eo ex Iure
quoddam ſubſtitutionis, & fideicommiſſi,
prout conſtat ex Docto. ab initio cit. & cū
verbis in idem formalibus ſæpe relatis vt
ibi. Quod à vero diſtat toto cælo, quemad-
modum (ad huiuſce rei vberiorem planio-
remue intelligentiā aliam) adhuc ipſe addo
ſubdiſtinctionē; quippe ſecundum Horat.

....Licuit ſemperque licebit.
Signatum præſenti nota producere nomen.

120 † Quod hęc impropria cōtemplatio alia
ſit principalis, & alia acceſſoria, principa-
lis in patre tanquam in radice, ſeù funda-
mento *ad ſupra hoc ipſo cap. verſ.ſin verò vti*
radix num. 28. et paſſim alibi. Acceſſoria in
filijs. In primò diſtinctionis mēbro, ſicuti,
& in alio primò huiuſce ſubdiſtinctionis
ſcilicet, vel vbi cadit propriè cōtemplatio;
vel vbi principaliter (vt in patre) etiam in
term. ſtipulationis pro ſe & filijs, eſt contē-
platione de neceſſitate infertur ad acquiſi-
tum ius immediate ex eo titulo in perſonā
contemplatam, quia ita feruntiura de qui-
bus *ſup.hoc cap.dicto num.28.et ſeqq.et ad cap.*
19.per tòt. In ſecundo verò ſubdiſtinctionis
membro (quoad filios non infertur de ne-
ceſſitate) filij fuerunt cōtemplati, ergo iure
proprio conſequentur, nam fuerunt con-
templati acceſſorie, & datur Inſtantia cum
diſpoſitione iuris formaliter *ex tit. an agn.*
etc.ex tit.de ſucceſſ.feu.ex tit.de nat. ſucc. feu.
ex tit.de feu. cognit. quis negauerit in term.
horum titulorum filiorum contemplatio-
nem? ideſt cogitationem de eis, ſeù inten-
tionem etiam ad eos? & ſi neges, ecce *tex. tit.*
de duob.fratr.de benef.inueſt. qui eſt rotundus
ad hanc cogitationem ſeù contemplationē,
cum mille alijs, & tamen non ſuccedunt
vt in ius proprium, ſed iure ſucceſſionis, ac
vt in paternum *vt latè ſup.hic d.numer.28.et*
ſeqq.et tot.cap.9.
121 † Ratio eſt quia contemplatio hæc ac-
ceſſoria non eſt in conſideratione, ſed tan-
tum principalis in patre, tum præſente; &
pręoculis habito liberalitati cauſam dante
ex motiuo propriorū meritorū, *vt ait Natt.*
conſ.501.num.15.in fin. non conſiderabiliū
aliquo pacto in anniculo, vel naſcituris, *vt*
122 *per Iſern.de alien.pat.feu.ſub numer.14.* † &
tanquam dilecto, quàm ſint filij *Crau. conſ.*
289. ſub n.1.ſubverſ. ſed in hoc inſtat in princ.
dicto n.2. verſ. ſecundo reſpondeo, et ſub nu.3.
verſ.nec obſtat, omninò videndus, quia clarè, &
poſſe patrem diſponere, *Menoch.conſ. 40.*
num. 19. vbi totum ius tribuit patri. conſ. 81.
num.31. lib. 2. vbi in dubio donata patri, &
filijs contemplatione patris, ipſi patri do-
nata

nata cenſeri,&ideò ab eo in filios perueni-
re Surd.dec.322.num.54. & 61. Vbi ex Iſer.
quod contemplatione patris,et dec.324.ſub
num.8.verſ.tertio reſpondetur, Vbi non attẽ-
di perſonam cui ſit donatio, ſed cuius con-
templatione fiat, nec attendi debere aliam
perſonam quàm patris, qui eſt principalis,
patet ex Petr. de Grego. de conceſſ.feu. par.3.
q.7.num.32.33.38.ad fin.39.et 40. Vbi fieri
ad magis fauendum patri in perſonis pro-
priorum filiorum,& facit ratio,quod cauſa
immediata fortiùs operatur, vt infra ad rem
iſtam omninò cap. 24. ſub verſ. neque etiam et
ſeqq.num.48. et ſeqq. & principale propoſi-
tum attenditur, & non veniens per conſe-
quentiam,vt in propoſito contemplationis
Modern.add. ad Surd. dec.322.numer.8.in fin.
alia ad idem vide omninò infra cap. 26. nu.
16. et ſeqq. quæ quidem adeò verà ſunt, vt
niſi vel ex lege Conradi ad filios fuiſſent
feuda prorogata iux.tit. 1.lib.1.in vſi b.feu.
vel inueſtitura comprehenſi ceſſante pacto
ceſſaſſet & ſucceſſio filiorum & eſſet lo-
cus l.in oĩbus cauſis id obſeruatur, vt vbi per-
ſonę conditio locum facit beneficio,ibi de-
ficiente illa beneficium quoq; deficiat.ff.de
reg.iur.cuius tex. regulam procedere aiunt
quando principaliter eſt contemplata per-
ſona,& illa eſt cauſa immediata conceſſio-
nis De Pont. conſ. 16.nu.63.et. 89.lib.2.quod
nota,pro corroboratione diſtinctionis noſtræ ſu-
pra hic.num.120.

123 † Quæ quidem omnia extende vt etiam
procedant in term. ſtipulationis pro ſe &
filio nominatim comprehenſo, quia nulla
conſtitui poteſt differentia inter caſum,vbi
nomine proprio, & vbi non nomine pro-
priò, cum ſemper eadem ſit ratiò contem-
plationis acceſſorię tantũ vt benè per Sonsb.
de feu.p.13.ſub n.6.ſub verſ.fallit tertio.p tot.
verſ.præſertim(ibi)verſ.ſi verò iſtud.& ꝑ hac
parte eſt in term. Capyc. in ſua Inueſt. verſ.
pro ſe,et Siphace ſub tit.feudorum clauſulę.col.
4.pag.96.Vbi in prin.dicti verſ.dixit ex dicta
nominatione nõ tolli quin filij ordine ſuc-
ceſſiuo veniant, & quin patris contempla-
tione habeant, prout ita ſenſiſſe teſtatur
add.ad Iſer.de ſucceſſ.feu. ſub numer.1.paulò
ante fin.verſ.ſi autem.lit.q.licet ei non aſſen-
tiat,quantum ad citationem Iſern. prout in
d.tit.de ſucceſſ.feu. (in quo verè Iſer.non di-
xit id ad quod fuit allegatus per Capyc.)
Verè tamen hoc idem dixit, & cenſuit ad
litteram Id.Iſern.alio loco,ſcilicet,in tit.de al.
pat.feu.ſub nu. 17. vbi quod huiuſmodi no-
minatis cenſeri acquiſitum, vt hæredibus dixit
extra denter.His accedat Piſtor.q.20.num.26.
27.Roſ. cap. 9.concl.66.numer.59.vbi reijcit
hanc præſumptionem adiectionis filij ſub
nomine propriò,& dicit non operari hunc
effectum, quod cenſeatur contemplatione
filij ita ſtipulatum, vt viuo patre habeat et
ſub nu.60.in fin. & quod inſigniter ad idem
attulit ibid. Roſ. numer. 57. dum (pro con-
firmatione horum) ponit regulam de quà
ſup. hic numer. 37. et ſeqq. cui ſit acquieſ-
cendum, tandiù donec contrarium pro-
betur. Iàm verò in legibus non videri
huius doctrinę proditam exceptionem, vbi
fuerunt filij nomine proprio nominati. de-
inde negando probari aliquo textu, quod
nominatio iſta inducat præſumptionem
cõtẽplationis filiorũ.Ego addo(etiamſi in-
traret,id quomodo? niſi acceſſorie, & ſic in
caſu diuerſo ab eo, vbi intrant principaliter
124 ſeù propriè.† Addit Iſern. add. tit. de al.pat.
feu. alia motiua ad idem, vt quia pater ſti-
pulando filio, ei non acquirit, cum in ſe-
metipſum redundet acquiſitio, vt ibid. ſub
num.12. ad fin. et alia vt ſub d. num. 17.18.et
19. ad eum recurre, quia pleniſſime, & ex
125 profeſsò ad hanc materiam† Quàm aduer-
te eſſe generalem, & intrare non ſolum in
ſtipulatione pro ſe &filijs,ſed etiam in alijs
vbi adſit eadem,aut conſimilis clauſula,ſeù
ſub nomine appellatiuo,ſeù ſub proprio,vt
in donationibus venditionibus,&alijs con-
tractibus,&conſimilibus actibus,vt latè per
Iſer.d.tit.de alien.pat.feu.à num. 10. vſque ad
126 19.† Vbi num.12.in fin.ęquiparat actum ſti-
127 pulationis donationi aut venditioni † et
num.12.& ſeqq. præſertim nu.13. ponit prę-
ſumptiones facientes pro filio, et num. 14.
vbi contra filium,et num.17.vbi (vt dictum
eſt) decidit idem vbi pro ſe & Titio filio
nominato nomine proprio, niſi conſtet de
contrario.alia Iura adduco infr. ſub form.pro
ſe et filio Titio,cap.34.verſ.atqui nec num.37.
et ſeqq. eò te remitto,quia pleniſſimè, nec
eſt repetendum, & ibi pete quæ hic de ſunt
& è contrà,hinc pete,quæ ibi deficiunt.

128 †Ex hiſce ſic iactis fundamentis,videtur
nec vlli præſumptioni locũ reperiri poſſe
ad effectum admittendi filios vnà cum pa-
tre ad rem in ſtipulatum deductam, finge
enim etiam interueniſſe merita filiorum,&
obſequia in principem, & ſeruitia in bello
& alia id genus,de quibus per Roſ.cap.9.cõcl.
66.num.53.An ex hoc de neceſſitate inferri
poterit, illicò fuiſſe etiam filijs quæſitum
vnà cum patre viuo ex ea ſtipulatione ſibi,
& filijs? dicam quod non, quid enim in-
ſeruient hęc? ſi pater ſolus fuit inueſtitus,
ſolus iurauit fidelitatem, ſolus apprehen-
dit poſſeſſionem,quomodo huc intrabit fi-
lius? quamuis de principe benemeritiſſi-
mus? ſemper Inueſtiturę defectus ei ob ſta-
bit.& etiam iuratę fidelitatis, cum ſit actus
perſonaliſſimus, perſonam non ęgrediens,
vt propterea requiratur partes eſſe pręſen-
tes

Digitized by Google

tes huic actui *Iacob. in ſua Inueſt. ſup. verb.*
præſentes.Scn.Fetr.pro dom.lein.reſp.8.ſub.n.
4.aut procurator cum ſpeciali mandato vt ibid.
et eſt tex. in §. ſed verum. per quos fiat inueſt.
tantum abeſt vt inueſtitura in patrem ſuf-
fragetur filio.ergo manifeſte apparet & cō-
cludi poteſt ex hiſce pręſumptionibus ſo-
lis,quamuis mille, non poſſe neceſſariò in-
ferri ad aliquam feudi acquiſitionem per
filios in vita patris , ergò inutilis labor de
129 præſumptionibus; † finge è contra filium
vnà eum patre inueſtiri de eodem feudo
patri & filio nominatim conceſſo,fidelita-
tem iurare;& alia id genus exequi ad actum
conſimilem neceſſaria , non ne res ipſa, &
rei euidentia ſatis indicabit communionē
feudi in quolibet pro ſua rata . Id verò cui
tribuendum niſi probationi ſubſequutę ex
130 facto ipſo. † Qua nulla melior eſt probatio
l.reprehēdēda,et ibi Docto. C.de Inſt.et ſubſt.l.ſi
tamen. 48. §.ei qui. ff.de ædil.edic.Crau.conſ.
204.num.11.et ſeqq.Menoch.de pręſ.q.19.per
131 *tot.*† quia ex proprio facto filij ſic interue-
nientis, cui dubium quin ius fuerit quęſitū
filio irreuocabile per patrem , vt in term.
feudi dicit *Piſto.q.4.nu.18.91.92.* vbi tamē
declarat.& ad eūd. tot.tit. de ſimult.inueſt.
profectò neceſſitas inueſtiturę capiendæ
infert ad probationem pręcisè; & abnegat
exaduersò præſumptionem: Non dubium
autem quin filiusfam. hodiè ex donatione
ſibi facta à principe pleno iure acquirat,
quia donata per eum dicuntur Caſtrentia,
quia princeps facit ſuas donationes bona
caſtrentia , ſic filiosfam.priuilegiando . *De*
Ponte conſ.16.num. 78. lib. 2.l.cum multa.7.
C.de bon.quæ liber.

An præſumptioni ex meritis reſultanti?
nequaquam , vt patet tàm ex ſupradictis,
quàm ex eo , quia nihil aliud meritis poſſit
concedi,quam quod fuerint motiua quędā,
ſeù tanquam cauſa concedendi, vnde ſi ap-
pareat de effectu (mediante conceſſione)
ſubſequuto , hoc ſolo caſu habeant , aliàs ſi
non.appareat,ipſa ſola non ſufficiant, ſępè
enim pręcedunt merita, nec recognitiones
propterea ſemper inſequuntur, & ſi habeāt
id habeant quidem,ſed quomodo? ſecundū
terminos,& modos iuris,ſcilicet, iuxta ter-
minos ſtipulationis noſtræ pro ſe & filijs,
iure ſucceſſionis,non alio,id quod eſt,quod
cōtinuè defendimus tota hac ratiocinatio-
ne . Ad quod ſi replicetur , quod hæc præ-
ſumptio ſaltem operatura ſit , vt filij magis
ſuccedant ordine ſucceſſiuo,& ad modum
fideicommiſſi , & improprie ex iure quodā
proprio,non autē per modum ſucceſſionis,
iuxta Mart. Menoch. & alios ſup. cit. ab initio
*huius cap.*ego pariter replicabo , & inculca-
bo iam ſupr.poſitą fundamenta,quod pater
principaliter fuit contemplatus , & in eo
principaliter radicata acquiſitio , & ideò fi-
liorum Ius ex iure paterno pendere,& in eo
radices egiſſe , & ideò &c. vt ſupra mox di-
ctum eſt , principali ſemper attento , quod
eſt in patre, non acceſſorio, quod viget in
filio .

132 † Tandem etiam volui videre Docto.pro
hac parte allegatos , quod filij habeant pro
dimidia viuo ipſo patre , & reperi in fonte
vel hoc non dixiſſe , vel perfunctorie , vel
extra term. noſtros vel falsò , aut erronee
allegatos, & tanquam oues , & aues in con-
ſiderate tranſcriptos .

Capyc. in ſua Inueſt. tit. feudorum clauſula
*verſ.pro ſe Siphace & Iuba filijs ſuis,*ibi *ſed Ia-*
cobinus col.4.pag.96. allegat Io. Andr. in ſpec.
de feu.§.ſi.verſ.10.in meo lib.eſt nu. 2.lit.c.&
Bartol.in l.3.de interd.& releg. qui tamen ni-
hil de hoc. *Item allegat Iſern. ad tit. ſi Vaſal.*
feu.prin.num.4.ſub priu. Aluar.ad §.denique.
nu.10.in quib.cau.feu. amitt.Curt. de feu. par.
5.in prin.3.col.n.4. Iacob.in ſua Inueſt.verſ.di-
ctiq; Vaſalli promiſſerūt non committere Felon.
verſ.3.limitabis , qui hoc non dicunt ſimpli-
citer,ſed tantum eo caſu, vbi expreſſim fuit
dictum in Inueſtitura , quod ipſi filij etiam
viuente patre habeant partem in feudo , q̄
nos non negamus , ſed hic caſus expreſſus
non conuenit cum noſtro,vbi expreſſim nō
fuit dictum, & poteſt ſuſtineri tale pactum
expreſſum etiam in filio in poteſtate, quia
eſt peculium caſtrenſe , quod acquirit ſibi
filius , etiam viuente patre *ad ſupra hic ſub*
num. 131. accedat quod Capyc. allegat hos
pro contraria parte , licet non dicant vt ſu-
pra; *Ipſe tamen in princ.eiuſd.verſ.* ſtat cōtrà,
dicens hanc nominationē non tollere quin
filij ordine ſucceſſiuo veniant , & quin pa-
tris contemplatione habeant. *verba forma-*
lia eiuſd. Quare *Roſen.in d.c.9.concl.66.in gl.*
lit.g. (allegans pro contraria) prædicta , &
Capyc.malè allegauit ,*ſicut & Iſer. ad tit.de*
alien.par.feu. vbi num. 17.quia ibidem dixit
talibus filijs nominatis acquiſitum cenſeri
prout hæredibus,*Tom.de Mar.de feu.tit.2.de*
*feu.ex pact.ant.num.90.*tenet cum contrarijs
ex *Iſern. per iura ex l. ſi quis Titio.aliàs Attio*
de vſufru.accreſc.& alia,vt per eum, quæ nō
bene applicari docuimus *infra ſub form. pro*
ſe & fil. Titio num. 47. & ſeqq. Idem de alijs
*(cit.p Ros.ibid.)*dico,inter quos *Balz.& alij,*
ſed ſuper omnia nota *Gabr. tanquam de com-*
muni teſtantem ab eo cit.tit.de iur. emph. concl.
2.num.11.eſt nu. 10. vbi tamen nihil de hac,
communi,*nec Gozad.cit.conſ.4.n.30.* aliquid
dicit de hoc,*Alex.Loffr.Franc. Mot. Pern.&*
Balzar. non poſſunt magis perfunctorie lo-
qui , quibus addi poteſt *Petr. de Grego.* ab
Ros. non cit. (forte quia non dum erat edi-
tus

tus tractatus nouiſſimè tantum impreſſus) de cōceſſ. feu.par.3.q.7.n.4.non examinans: & eo præſuppoſito quod contemplatione patris datur ipſi patri datum videri, niſi (ſubijcit,Titio patri & Seio filio ſub nomine proprio nominatim donatum fuerit,q̄a tunc contemplatione vtriuſq; cenſetur facta conceſſio,, quod nos nec negamus, ſed differentiam cōſtituimus in eo, quod pater fuit principaliter contemplatus, filius verò acceſſoriè,ſeu ſubordinatè,& non contemplatus propriè, ſed cogitatus: vnde promanat effectus diuerſus iam ſupra oſtenſus,ſed erroribus additus error, quia Id. Grego. allegat.Ioſ.ad l.2.col. 12. ſeu col. pen. verſ. vnum tamen,mihi eſt nu.214. C.de iur.emph. Alex. conſ.28.col.pri.vol.5.Afflic.dec.112. verſ. ſecundo caſu,et dec.244. mihi eſt dec.248.qui nec minimum quidem verbum de filijs nomine proprio nominatis cum clauſula ſibi & filio Titio: Volui alijs vicibus reuidere, ne aliquando forſan allucinatus mihi ipſi viderer,& ita ſemper reperi, & reperietur ita à quolibet legente. Imò verò Afflic. tenuit contrarium cum alijs, vt infr. ad form. pro ſe et Titio,verſ.ad idem adduco nu. 42. Pro dicta contrariâ allegatur etiam Intrigl. de feu. q. 47.nu.48.49.vbi allegat Petr.de Grego.de quo mox diximus, vnde in eadem naui, Allegat etiam Hond.et Maſc.qui tamē per functoriè loquuntur.Imò verò ipſe Hond.in conſ.90.nu. 18.lib.1.allegat Ceph.conſ.485.num.38.lib.4. qui tamen loquitur in relicto vni facto nomine proprio, quem caſum diuerſum à ſtipulatione ſibi & filijs toties replicamus: poterat etiam allegari Afflic.dec.393.nu.3.4.5. ſed contrarius ſibi fuit,et allegat Iſern.de alie. pat.feu.qui contrarium dixit, vt hæc omnia patent ex relatis ſub d. form. pro ſe et Titio. num.37.et ſeqq. ſub verſ.atqui nemine in fin.et verſ.ſeq. & præterea introducit ibid. contemplationem, & alia iura ex Iſern. ipſo, quę diximus huc non bene intrare, nec applicari, tanquam diſſimilia à ſtipulatione ſeu donatione primò, & principaliter in patre fundata,& in filijs ſecundariò, & acceſſoriè. Addamus et doctiſſ. Regen. Lanar. nouiſſimè ſub d.verſ.ratio eſt cit. ad d. form. pro ſe et filio Titio, quem inuenio ad tit. ſi vas. feu. priu.ſub num. 44. ad fin. allegantem Iacobum, et Curt.et etiam Iſern.ad eund. tit.num.4.quos tamen in his term. noſtr. non loqui iam ſupra retulimus,& præterea allegat alia iura, quæ non conferunt, vt infra ſub d. form. pro ſe et Titio expreſſim fuit oſtenſum, ſub verſicu. prima reſponſio cum ſeqq.num. 47. et ſeqq.Seſe offert et Vrſil.ad Affl.d.dec. 393.n.2.3.4.et 5. ſed caue quia miſcellaneè loquitur, & in alijs term. & vbi videtur ponere caſum noſtrum, ibi errat allegando Deci.conſ. 326. et

Specul.qui hoc non dicunt in term. noſtris & vbi in term. Inſtitutionis, aut vbi ſoli filio,hæc ſunt diuerſa, & nos iam alibi ſeparauimus(in propoſito)caſus vltimarum voluntatum à caſibus contractuum ad ſup.cap. 18.verſ.qua in re, et in fin. cap. iuncto cap.19. in prin. per quod ſoluuntur omnia cōtraria adducta,pro poſita ex aduersò opinione,de quibus per Tom. de Marin. d. tit. 2.de feu. ex pact.ante nu.9.ſubijciendo allegari per Iſern. l.ſi quis Titio aliàs Attio,ff.de vſufruct. accreſ.
133 † vbi ſi quis Titio & hæredibus ſuis vſumfructum legauit,dimidiam Titius, dimidiā hæredes habebunt, & idem in exēplo ibid. ſubadiecto. ergò manifeſtè in legato, à quo non arguendum ad contractum, & ſtipula-
134 tionem noſtram.†Subijcit Tom. allegari per Iſern.alium tex.ex.l.fin.C.de vſufr.qui loquitur in relicto filio tantum facto, & dubitatur an contemplatione patris, & ecce caſū proprium contemplationi conuenientem, diuerſum à noſtro, vbi non intrare hanc propriam contemplationem, ſed aut nullā aut aliam, ſed non eiuſdem virtutis, & efficaciæ iam ſuppoſuimus ſup. & in ſpecie non cōgruere hunc tex. animaduertit Roſ. ſub d.verſ.prima reſponſio n.48.c.34.ad form.
135 pro ſe& Titio filio. † Adſerit Id. Tom.allegari ab Iſer.aliū tex.in l.fi.in fi.C.de impub.& al ſubſt. Vbi ſi quis hæredem ita ſcripſerit, Titius cum filijs ſuis, & Sempronius hæredes mihi ſunto, vna dimidia Titio vnà cum filijs, altera dimidia Sempronio aſſignatur quid inde? nonne ſemper ſumus in vltima voluntate, cum nos agamus de contractu, & pręthereà nō video conferre etiam ex eo, quia non video filios nomine proprio nominatos, & ita retorqueo tex. & eius inductionem,quia dum loquitur de filijs ſimpliciter, & per docto:applicatur ad caſum de filijs nominatim expreſſis, differentiā, inter vnam aut alteram formulam apertè excludunt. ergo ſibimetipſis non ſatis conſtant.
136 † Mitto controuerti poſſe, quod intentio tex. non fuerit, vt diceret filios habituros relictum viuo patre, ſed tantum quod, duæ partes non ſint faciendæ ob tres perſonas nominatas patris, filiorum, & Sempronij, patet ex cauſa deciſionis, quod duę tantum,inſerta ibidem illa,quia ſcilicet pater & filius vna eademq; perſona cenſentur per quam non tres, ſed duas tantum partes faciendas quiſque conuincitur,& pater habebit dimidiam dimidię pleno iure,tanquā propriam, & alia dimidia dimidiæ, ad quā vocati ſunt & filij, erit patris quoad vſumfructum, & filiorum quoad proprietatem vt ibid.Cyn.ad fin.Alber. ſub num.5. verſ. ſed an in caſu ſecundo, quare nec probari quidē

G quod

quod filij habituri ſint ſimul & viuo patre colligitur ſatis manifeſte, ſaltem quoad commoditates, & vſumfructum, quicquid ſit quoad proprietatem, quod diuerſum eſt à quæſtione noſtra, nam quæſtio noſtra eſt an patri acquiratur in totũ, & quoad proprietatem, & quoad vſumfructum primò, & principaliter; Nam quod in totum, confert ſemper, quia ſibi principaliter ſtipulatus eſt; quod non intrat in alia quæſtione ſubſtitutionis, vbi non eſt pater qui ſibi ſtipulatus ſit; ſed eſt alia perſona & teſtator ipſe, qui principaliter quidem non vnum, vt in patre ſibi ſtipulante & filijs, ſed plures ęque principaliter vocauit, quare ex diuerſis non infertur *l. Papinianus exuli ff. de minor.* Alij loci fuerunt ad idem pro contraria parte allati, ſed hos & notauimus, & haud benè applicatos oſtẽdimus *ad d. formu. pro ſe & fil. Titio verſ. allegantur num. 50. ad quem locum remitto, vt quæ hic deſunt, inde ſuppleantur, & è contra;* dum hic demum concludatur non obſtare contemplationem erga filios in term. ſtipulationis paternæ ſibi & filijs, quominus filij non cum patre ſimul, ſed ſucceſſiue, & per ſucceſſionem ad rem in ſtipulatum deductam admittantur, etiam quod nomine proprio fuerint huiuſmodi ſtipulatione cõprehenſi, quia ſtet filiorũ adiectio reſtrictiue ad eos, & propter eos, & hic ſit vere adiectionis filiorum finis, & effectus, non autem, vt per hoc poſſit inferri ad aliud extraneum, quaſi nempè ſint vocati principaliter non ſubordinate, & cum facultate ſibi rem in ſtipulatum deductam proprio aliquo iure vendicandi quod omnino negamus *per dicta ſupra verſ. hoc ita firmato ſub. num. 90.*

137 † Conſideremus nunc tertium caſum, ſi prælatiue dicamus ſtare filiorum adiectionem, qui contingere poteſt, cum pater poſt ſtipulationem ſibi & filijs, vel inſtituit extraneum hæredem, non filium, aut cum inſtituit quidem filium, ſed cum extraneo cohærede dato: Intrat enim quæſtio an pater ea ſtipulatione intenderit quod filij in ſimilibus caſibus eſſent pręferendi ipſis extraneis, ità quod ſoli filij haberent excluſis ab ea re omnino extraneis; quam quidem ob dirimendam introducta fuit huiuſmodi formula, quæ tamen hunc in ſenſum non acceptata ab nonnullis, nec intellecta, datũ eſt (quod aiunt) in ſcopulos ſolitos, & conſuetos cum maiori iactura, & abſque vlla omnino vtilitate: Cauſa fluctuationis potiſſima fuit commotio illa toties repetita, & hic pro occaſione repetenda, An filijs vt filijs, an verò filijs vt hæredibus, qui filijs vt filijs cẽſuerunt, acceſſerunt opinioni ꝙ ſoli filij admitterentur excluſis extraneis: qui verò filijs vt hæredibus, quod ſint admittendi ſoli extranei, filijs è contra excluſis *vt patet ex Chaſſ. cõſ. 53. n. 55. et Surd d. deciſ. 322. ſub numer. 81 in fin. et ſub numer. 82. Vbi (declarando Soc. iun. in conſ. 58. per tot. vol. 2. iuncto eod. Surd. ibid. num. 26. 27. et 28. quibus num. allegauerunt dictos in d. num. 81. et 82. et eis ibid. reſpondet,)* vbi (in quam) declarando Soc. ait non curaſſe ingredi difficultatẽ, an ſtipulando filijs videatur quis ſtipulatus vti hæredibus: Nodus hic nunquam ex hac inuentione an filijs, vt filijs &c. diſſoluetur & erunt ſemper ſententię inter ſeſe pugnantes, prout quiſque pro arbitrio, vel pro filijs vt filijs, vel pro filijs, vt hæredibus cenſeri ſtipulatum animo concipiet. quam propterea iure meritiſſimo iam ſupra omnino reiecimus. Certa doctrina eſt, quod ad effectũ præferendi filios extraneis, fuit huiuſmodi formula excogitata, & ita benè cenſuerunt & melius quàm alij, qui dixerunt filios eſſe præferendos excluſis extraneis *Surd. d. dec. 322. ſub num. 72. 73. 75. & 76. Thanu. de inuent. in tract. diu. cap. 203. numer. 28. et 29.* vbi in filio particulariter inſtituto & nõ inſtituto. *Caſanat. conſ. 45. ſub n. 57.* nec cenſeri patrẽ voluiſſe auferre filijs (niſi expreſſim dictum fuiſſet) *vt ſup. cap. 16. num. 6. 7.* & ità obſeruat Senatus Excellẽtiſſimus Pedemõt. ſolitus ita tenere, & decidere, *vt conſtat ex D. meo Teſſ. q. Foren. 95. n. 17. lib. 2.* vbi etiam quod filij non ſint hæredes, quatenus per eos non ſtet quominus ſint hæredes: quod non placet *Surd. in d. dec. 322. ſub numer. 73. verſ. quia etiam Aug.* Id verò cur ità? quia ſtabilierat quod filijs vt hæredibus *vt num. 32. et ſeqq. n. 81. et ſeqq. et id etiã Caſanat. ſub d. nu. 57.* Vbi tamen teſtatur multos verius cenſere extraneum hæredem admitti non poſſe, ſed ait ſe non diſcutere, cum non ſit neceſſarium in ſuo caſu. Nos cenſemus rẽ extra omnem difficultatem poſitam ex cõſideratione cauſæ finalis ſupradictę, quę eſt (ſecũdum veriſimilem mentem ſtipulãtis) quod filius præferatur extraneo, quod filius habeat non extraneus, *vt ait Surd. d. dec. 322. ſub num. 72. verſ. pro reſolutione, et num. 73 ad quem remitto, quia in manibus omnium, et plura iura ad idem allegat,* quinimò ſiuè ſit hæres, ſiue non ſit, quod non poſſit videtur ſentire *idem Surd. ibid. num. 75. in fin. et ita optimè interſe compatiens* quod filius, vt filius, non tamen cum reiectione hæredis, ſed etiã vti hæres, non tamen ita vti hæres, quin etiam (ſi hæres caſu non ſit) non poſſit admitti ad rem ſtipulatam, vnde & poterit præiudicare pater, & non poterit hæreditatem delatam filius repudiare *iuxta ſententiam Surd. d. dec. 322. num. 81. 82. reſpondendo ad Menoch. allegatum anteà ibid. num. 28.* vbi

non

Digitized by Google

non poſſe præiudicare, *et dec.324.per tot.et*
conſ.351.ſub num.34.et 35. vbi poſſe præiu-
dicare, *et iuxta cap. 25. per tot.in fin. vincto*
Teſſ.et alijs paulò ante citat.

Signum verò volentis præferri non aute
aliud quid facere, nec quicquam amplius
cogitaſſe ſic ſtipulantem, & ſic hanc eſſe
cauſam finalem nominationis filiorum, ſit
quod ſi filij nó extent, vel deficiant, & ma-
teria ſit tranſmiſſibilis, extranei omnes de-
mum ſint admittẽdi *ad ſupra hic verſ. huiuſ-*
modi caſibus ſub n. 86. ergo non demonſtra-
tiue, vt in materia non tranſitoria, *et ad ſup.*
verſ. filij tunc demum.num.69. nec reſtrictiuè
vt in verſ. ſequitur videre nu. 74. ſaltem ſim-
pliciter & abſolute, ſed prælatiue omnino
dixerimus ſtare huiuiuſmodi filiorum adie-
ctionem, cum effectibus ſuprafcriptis, vix
hactenus conſideratis.

138 † Hactenus de tribus cauſis adiectionis
filiorum in ſtipulatione paterna, ſcilicet, an
ad demonſtrandum; an ad reſtringendum,
an ad præferendum facta adiectio cenſea-
tur, & viſum aliquando ob vnã, quandoq;
etiam ob alteram, aut aliam factam cenſeri
Subſequitur videre an ad vinculandũ, ideſt
an ita ſe vinculare intellexerit, voluerituè
pater ea filiorum comprehenſione, vt ſibi
arbitrium tollere voluerit libere de re ſtipu
lationi ſuppoſita diſponendi? Hæc diffi-
cultas manet reſoluta ex diſcuſſione cauſa-
rum antecedentium, quæ propriè, & ſub-
ſtantialiter ſunt veræ cauſæ, præſens verò
eum ſequenti an ad ampliandum, ex præ-
dictis, & earum exiſtentia dependeant, &
ſe habeant tanquam quædam corollaria,
ſeù additamenta ad maiorem tantarum diſ
ficultatum enucleationem? Nam hoc dato,
quod ſiue ad demonſtrandum, ſiue ad re-
ſtringendum, ſiue ad præferendum, ſit fa-
cta mentio de filijs, ſemper verum eſt hoc
non præiudicare patri, quominus liberè
(ſuppoſitis tamen terminis habilibus ideſt
vt accedente domini directi conſenſu vbi
ius directum remanſit *ad Loffr. conſ. 1.num.*
152.et ſup.ſub num.50.et ſeqq.verſ. hiſce cõ-
ceſſis) diſponere poſſit, In neceſſariam con-
ſequentiam fit, & infertur, quod dicta adie-
ctio nó vinculauerit, nec tendat ad vincu-
landum.

139 † Quam in rem diſcurrendo, diſtingui-
mus de duplici vinculatione, ex parte con-
cedentis vna, & altera ex parte accipientis,
ex parte concedentis ſubdiſtinguo, aut li-
bere conceſſit, aut iure directo ſibi reſer-
uato, ſi ius directum aut aliud ſibi reſerua-
uit, ita quidem vinculauit, vt accipiens nó
poſſit pro arbitrio diſponere, niſi aut cum
conſenſu domini directi, vel licentia, aut
niſi aliter ex pacto expreſſo, ſecundum ea,
quæ infr.ſub tit.de alien ſuſius dicemus, et etiam
alibi ad ſupr. ſub numer. 5. extra hunc caſum
non vinculauit *ad ſup.ſub.num. 86. verſ.hu-*
iuſmodi caſibus et ſeqq.maximè ſub num. 106.
verſ. Atqui obijcient cum ſeq. Sed rem in di-
ſpoſitione Iuris communis dimiſit; ideſt
quod iure paterno, & iure ſucceſſionis pa-
ternæ habeat filius *ex dicto Iſern. de quo ſup.*
ſub num.62.et ſeqq. ſub verſ.quarè ad cauſas,
iuncto etiam dicto Piſtor.ſup.citat.ſub verſ.ſin.
verò.vti radix num.28. et ſeqq.et numer. 39.
Vbi quod tam concedens, per quod inſer-
tur ad facultatem præiudicandi, ita quod
filij conquæri, nec reuocare poſſint *iuxta*
ſup. hoc eod. cap. verſ. hoc ita formato ſub
num.30.

140 † Ex parte verò patris ſtipulantis, hæc
intrant axiomata, non eſſe veriſimile tam
duras leges ſibi ipſi imponere voluiſſe, vt
eaſdem ſibi mutare non liceret, vt in pro-
poſito eleganter *per Piſtor.q.iur.4.num.55.*
56.lib.2. ſubdendo per hoc nullum eſſe cõ-
tractum tam validum, quin contrario con-
ſenſu diſſolui poſſit. Nec quod voluerint
ſibi manus ligare, quominus poſſent diſpo-
nere, ne aliàs abſurdum ſequeretur, quod
principaliter ad eorum fauorem inductum
fuit, id in odium veniret retorquendum
contra *reg.l. quod fauore. ff.de legib. vt ad hoc*
eam allegat Menoch.conſ. 286.nu. 23.& ſeqq.
lib.3.& conſ.319.ſub num.16.lib. 4. & alia id
genus ſimilia, quæ peti poſſunt ſup.hic *ad*
141 *num.50. & ſeqq.* verſ. Hiſce conceſſis. † Et
prçterea eligendum eſt illud, per quod om-
nibus conſulitur, aut nullus aut aliquis aut
minus læditur; ſed per interpretationem,
quod pater vinculetur, tolleretur libera fa-
cultas diſponendi eidem patri, tolleretur &
filijs ipſis, læderẽtur & creditores, quorum
intereſt hæredem ad eſſe, nam per hoc (ſe-
cundum vulgatas hactenus doctrinas) poſ-
ſent filij abſtinere, ſi ad ius proprium refer-
retur effectus dictæ ſtipulationis. ergo vi-
detur etiam ex his cauſis in hanc ſententiã
faciliùs inclinari debere, quod pater non
cenſeatur vinculatus *ad Dec.conſ.386.ſub n.*
7.Ang.conſ.81.num.3.conſ.82.numer.1.& 2.
142 *Caſanat.conſ.45.à num.19.ad 22.* † & videtur
contra ius quod libero diſponendi arbitrio
quis priuetur, cui tamen ius commune
adeò ſemper fauet *l.vel negare.quemad.teſta.*
143 *aperian.l.1.C.de ſacroſan. eccl.* † At verò be-
neficia quibuſcunque conceſſa, ſic ſunt ex-
audienda, vt minus lædant ius commune,
& ideò iniquum reputatur auferri diſpo-
nendi facultatem *l.ex facto. 43.poſt princ. ff.*
vulg.Dec.d.conſ.386. ſub d. num.7. & Ang.d.
num.2.d. conſ. 82. cum alijs pleniùs vt per Ca-
144 *ſanat.* † Demum cum hæc (quod liberis
hominibus rerum ſuarum permiſſa ſit alie-

natio) iuris ſit regula, rectè hinc ſequitur
eidem regulæ tandiù ſtandum, quandiù cõ-
trarium edoceatur, affero in teſtem huius
dicti aucthorem virum doctiſſimum, (&
quo neminem adnotaui tam bene feudalia
interpretantem) *Hartm. Piſto. d.q.4.n.45.*
par.2. Concordant ijdẽmet *Piſto. & Roſent.*
cum hiſce in dictis per eos, et relatis ſupra hic
verſ. ſin verò vti radix. nu. 28. et ſeqq.
145 † Reſtat vltimum, quod conſiſtit in con-
ſideratione eius, quatenus ſtare ampliatiuè
adiectionem filiorum aliquis dicat, quod,
& ſi demus, non tamen hinc ſequi neceſſe
eſſe oſtendimus; diſtinguendo ſeu declarã-
146 do quomodo ſe habeat iſta ampliatio, † Nã
aut dicimus ineſſe ampliationẽ ex eo, quia
vbi effectus fuiſſet forte ad patrem ſolum
reſtrictus, quod idem effectus fuerit etiam
ad filios ampliatus ad augendum fauorem
erga patrem, quatenus in filiorum commo-
dis magis delectatur, quàm in proprijs, ita
quod eos magis diligere dicãtur patres, q̃ ſe
metipſos *l. iſti quidem. in fin. vbi glo. in verſic.*
magis ff. de eo quod met. cau. l. contra pietatem.
C. de teſtam. man. latè Socin. iun. in l. centurio
num. 208. ff. de vulg. Octau. Simone. de decret.
lib. 3. tit. 8. inſp. 1. nnu. 10. Menoch. præſ. 56. et
ſeq. lib. 6. Intrigl. de feu. q. 56. nu. 208. cũ ſeqq.
& patet in term. quod factus fuit fauor ipſis
parẽtibus, qppe qui Conradum Imperato-
rem intercellerunt de feudo ad filios pro-
rogando, *ut in §. cum verò Conradus. tit. 1. lib.*
1. in vſib. feu. accedat huc Ang. conſ. 110. nu. 2.
et 3. ex quo id bene colligitur, *et ad Rip. reſp.*
16. ſub num. 2. et 3. lib. 3. de don. et gratijs per-
ficiendis. vbi quod hæredibus ſtipulamur
reſpicit fauorem ſtipulantis, *et ad ſup. hic ſub*
num. 121.

Ergo hoc concedendo, ea proculdubio,
quæ mox etiam ſub anteced. cauſa vincu-
lationis dicta ſunt, rectiſſime huc intrabunt,
de iure paterno, de fauore non retorquẽdo,
de iure filiorum ſecundario non proprio
&c. vt in dictis locis, vltra etiam *in d. c. 12. et*
13. proximè præcit.
147 † Aut dicemus, quod erit ſecundum mẽ-
bèum, conſiderari fauorem filiorum, eo ip-
ſo quod ſunt nominatim vocati, nec per
hoc de neceſſitate inferri poſſe ad ius ali-
quod proprium eorum cũ præiudicio pa-
tris, ſatis patet ex eo, quia adeſt quidem fa-
uor quidam in filijs, ſed ſemper originem
trahens à patre, qui propterea ſit ſemper re-
cognoſcendus *ad ſup. hic verſ. ſi verò. nu. 28.*
et ad cap. 9. per tot. & ad cuius fauorem prin-
cipaliter fuit habitus reſpectus *ad Rip. mox*
citat. aliàs ſequeretur abſurdum quod ſtipu-
lator hoc mutare, nec acceptò ferre poſſet
(quod abſonum eſt) teſte *Rip. d. lib. 3. reſp. 16.*
ſub num. 5. tit. de donat. et grat. renocan. & tãto
magis quia hæc nominatio continet aliam
in ſe cauſam, nempe prælationis, per quam
(eò ipſo quod filius præfertur extraneo;
certe poteſt dici ſibi fuiſſe fautum, at non
per hoc neceſſario inferri ad ius proprium
tale, propter quod libera diſponendi facul-
tas ſit patri vetita *vt ſup. hic ſub num. 137. et*
148 *ſeqq. verſ. conſideremus.* † Nec obſtat quoad
nobis acquiſitum eſt non poſſe a nobis in-
uitis auferri, quia hoc procedit, vbi irreuo-
cabiliter fuit acquiſitum, non vbi reuocabi-
liter, *vt ait Rip. d. reſp. 16. nu. 6. lib. 3. de donat.*
etc.

Eò verò non extenderimus ſaltem hunc
fauorem, quod per hanc nominationẽ data
cenſeri debeat facultas filijs repudiandæ
hæreditatis, & rem ſtipulatam ſibi vindicã-
di ſeu retinendi, quaſi non obſtent hoc caſu
quod filius teneatur ſtare facto patris, quod
reuocare alienata per eum & ſimilia idque
ex eo quod cum beneficio legis, etiam quod
hæres ſit poſſit eadem facere *per l. ſcimus C.*
de iur. delib. Quia ad hæc obſtant & reſiſtũt
eædem rationes de quibus ſupra, ſcilicet, ne
in odium parentum retorqueretur benefi-
cium proprium in filios collatum, *et per alia*
de quibus lat. iis iam ſup. per tot. maximè d. verſ.
ſin verò radix nu. 28. et ſeqq. et cap. 24. per tot.
149 † An ſaltem ad illud, quod ſi delata nõ ſit
filio hęreditas, poſſit rẽ in ſtipulatum dedu-
ctã retinere, attenta ſui nominatione toties
ſupra repetita? Hic vere elucet fauor in fi-
lios, vt poſſint huiuſmodi rem ſibi retinere,
vel acquirere, nam nihil diuertit ab hoc iu-
re, omnia in idem quinimò iura bene con-
ſpirant, non lęditur pater, cui quod ſemel
placuit ampliùs diſplicere non poteſt, vt fi-
lij ſcilicet omninò nullum patris factum
impugnent, filius rem ad quam ſemel fue-
rat vocatus omninò conſequatur, hæredi
extraneo nulla anſa conquerendi remanſa,
quia in concurſu cum filio non vocatus, ſed
per eam ſtipulationem ſub filij adiectione
ſegregatus, & ſolummodo extra cõcurſum
(filio non exiſtente) de iure admiſſus.
150 † Vnde intrant eam interpretationem fa-
cile recipiendam, per quam omnibus con-
ſulitur, omnes capiunt vtilitatem, nulli ter-
tio præiudicium fit, *iuxta Bal. in l. bonorum.*
num. 3. C. qui admitt. cum alijs pluribus enun-
lat. per Caſan. dic. conſ. 45. d. num. 20. et ſeqq.
151 † & per quam quis iure ſuo vtitur *iuxta l.*
Gracchus. C. ad leg. iul. de adult. l. nullus videtur
dolo, ibiq. Dec. et Caguol. ponunt exempla ff. de
reg. iur. & huc pertinent, ac intrant quę ſu-
pra mox in term. prælationis diſcurreba-
152 mus. † Et quod dicitur, intellectus eſſe re-
ducendos (in quantum poſſibile eſt) ad cõ-
munes regulas *Intrigl. de feu. q. 39. num. 135.*
et ſeqq. Vt à ſufficienti partium enumera-
tione

tione,enarrationeq, cauſarum, quæ afferri poſſint, cui adiecta cenſeri poſſit filiorum mentio in ſtipulatione ſibi & filijs, & non inuenta inter cęteras hac cauſa, quod pater ideo ſit ſtipulatus etiam filijs ad ligandas ſibi manus, & ad fimbrias filijs dilatandas in proprium ſui ipſius præiudicium, concludere demum liceat, nihil obeſſe libero parentum arbitrio diſponendi, nec quicquam facere, quin ex vinculo iuris teneantur filij hæreditatem parentum delatam agnoſcere, ſi velint rem in ſtipulatum de-
153 ductam ſibi vindicare. † Nam quælibet diſpoſitio à ſua cauſa regulatur *l. cancellauerat*
154 *ff. de his quæ in teſt. del.* † Vnde ſemper eſſe cauſam inſpiciendam, ob quam diſpoſitio ordinatur *ait glo. in l. legata inutiliter. ff. de adim. leg.. Ang. d. conſ. 110. ſub num. 7. verſ. &*
155 *ideò concludi.* † & eſt (quod vulgò dicimus) non ipſum factum ſed cauſam facti potiùs attendi, & conſiderari debere *iux. Crau. cōſ. 202. num. 7. conſ. 304. num. 3. conſ. 319. nu. 6. Menoch. conſ. 123. num. 19. Bec. conſ. 94. num.*
156 *17.* † Quæ iura, ad id ipſum oſtendendum quod liberum fuerit reſeruatum diſpoſitionis arbitrium) in caſu non longe diſſimili *attulit Caſanat. d. conſ. 45. ſub n. 133. cui iungendus n. 132. ibid. ante, & n. 140. & ſeqq. & repete alia ad idem adducta ſup. hoc eodem*
157 *cap. verſ. Hoc ita num. 30.* † Intellige ſemper aut per ſe, vbi poteſt pater per ſe ſolus diſponere, aut cum alio, vbi non poteſt ſine eo, *iuxta declarationem infra tit. de alienat. ſub verſ. Id verò cur ita. n. 21. & ſeqq. Iunctis num. 28. & ſeqq. cap. 52.*

CAP. VIGESSIMI TERTII Pærtic. 1.

Limitationes ad regulam præcedentem, quibus quod pater non poſſit pręiudicare.

S V M M A R I V M.

1 *Stante ſtipulatione patri & filijs, nudè, & ſimpliciter, procedunt antedicta de poteſtate pręiudicandi: quæ ceſſant data aliqua circunſtātia, ex qua iure peculiari fuit filijs acquiſitum.*

2 *Exemplum in feudo, vbi dantur caſus, in quibus poteſt præiudicare vt alienãdo, dantur & alij in quibus non poſſit, vt prælegando.*

3 *Aliud exemplum in donatione facta patri, ipſo viuente; & poſt mortem eius, filijs, maximè ad complementum relicti antecedentis, & num. 9.*

4 *In ſtipulatione alia conſimili, collata poſt mortē ſpecificè.*

Secus ſi non ſpecificè, reiecta opinione contraria. ſub eod.

6 *Quia expreſſa nocent non expreſſa non nocent. & num. 7.*

6 *Dies incertus expreſſè appoſitus æquiparatur conditioni.*

7 *Et icuntur huiuſmodi prouiſiones limitatæ.*

Diſferunt exprimi poſt mortem, vel non exprimi ſub eod. *& num. 8. 9.*

10 *Aliud exemplum in patre ſibi & filijs ſtipulante, quod vxore tranſeunte ad ſecunda vota ſtatim bona fiant filiorum.*

Coniecturæ conferunt ad dignoſcendum an fuerit filijs principaliter ſtipulatum, an cū præſuppoſito ſucceſſionis. ſub eod.

11 *Aliud exemplum in donatione patri et filijs ex Catherina ſuſcipiendis, vbi filijs non poſſe præiudicari* reprobato Menoch. *nec prælegari. & num. 15.*

12 *Quę formula habet naturam conceſſionis ex pacto & prouidentia.*

13 *Ex vi diſpoſitionis animo deliberato in certas perſonas, colligitur quod priuatiuè quoad alios.*

14 *Attendenda declaratio donantis cum dicta clauſula.*

Filios non conſequi quaſi hæredes ſtante formula, nec patres reuocare, nec cum donante ſimul ſub eod.

16 *Leges donationi adiectæ ſeruandæ.*

17 *Nec pater poteſt pręiudicare, vbi donatū proli aut familiæ.*

18 *Non eſſe vnicam donationem ſed plures.*

19 *In donatione aui erga filium & nepotem contēplatione matrimonij fuit pro filijs iudicatum contra creditores paternos.*

20 *Quia talis donatio eſt pars contractus dotalis, & idem cum eo.*

21 *Retroceſſio talis donationis à patre facta innalida.*

22 *An talis donatio fuerit cauſa finalis matrimonij: et an conferenda vel imputanda.*

23 *Filij (etiam alterius matrimonij) cēſentur comprehenſi, ſtante clauſula, filijs ſuis legitimis etc. vt* ibid. *et num. 24.*

An veniat ſecundo genitus in vocatione primogeniti. ſub eod. 24.

25 *In materia conſiliorum ſunt qui deſiderent ſe velle videre, quid in ea cauſa fuiſſet deciſum.*

26 *Veniunt omnes filij, ſi non fuit contemplatum matrimonium.*

Quod declara vt nu. 27.

28 *Aliud exemplum quod non poſſit præiudicari ſtante donatione patri et filijs cum prohibitione*

ne alienandi annullatione et translatione vt.
28 Menoch.in cõl.t t53.declaratur eod.& 29.
30 *Standum eſt expreſſis, et in claris non eſt opus coniecturis.*
31 *In donatione pro ſe et hæredibus etiam facta cõtemplatione matrimonij, filios oportet eſſe hæredes, et pater poteſt præiudicare. & nu. 33. et 34.*
32 *Cauendum eſt à diuerſitate terminorum et formularum.*
35 *Si donatio facta ſimpliciter, et non liberis.*
36 *In term. dicti exempli ſuccedatur viriliter, et ordine ſucceſſiuo.*
37 *Adnotatur differentia caſus ſtipulationis pro ſe et filijs, à caſu vbi Auus donat filijs et nepotibus.*
38 *Aliud exemplum, ſi aliunde conſtet quod voluerit acquiri filijs æquè principaliter.*
39 *Vt in clauſulis* de vno in alterum etc.
40 *Idem ſi filij factum interueniſſet.*
41 *Vt in ſimultanea inueſtitura.*
42 *Item Si pro ſe deſcendentibus ſuis hæredibus ac ſucceſſoribus in infinitum.*
43 *Pacta matrimonialia circa ſucceſſiones quomodo ſuſtineantur. et ſeqq.*
44 *Vt ſi, quod primus maſculus tantum ſuccedat in tali domo vel Caſtro.*
45 *Fauore matrimonij ſuſtineri, pro quo multa ſpecialia ſunt inducta.*
46 *Diſtinctio de quibuſdam bonis, aut de omnibus circa validitatem et ſeqq.*
51 *Vbi de quibuſdam, et in caſu permiſſo pater nõ poteſt præiudicare.*
52 *In caſu quod primò natus, vel idoneior eligendus habeat dicta bona, quid iuris ſi primogenitus præmoriatur, et alia ad idem.*

1 QVæ † hactenus defendimus fauore patris, vt poſſit præiudicare, ita intelligenda propono, ſi verſemur in mera clauſula ſtipulationis ſibi & filijs nude, & ſimpliciter: Cęterùm ſi nõ nude, & ſimpliciter, aduertendum diligenter conſidero. Nam quęlibet minima circunſtantia variat factũ; exemplis hoc illuſtremus, maxime quia (borũ occaſione) non pauca, quæ ab initio in contrarium adduximus, ſup. ad princ. huius cap. (præiudicium ſcilicet fieri non poſſe à parentibus) hæc alijs, vbi dicebatur fieri poſſe prę iudicium, non eſſe contraria, ſed diuerſa comperiemus: prout generaliter verùm eſt, in his, quæ competunt filijs iure titulóue particulari non hæreditario ſeù per viam ſucceſſionis immediate, non poſſe eis præiudicari *probant de Ponte conſ. 25. numer. 4. Aufr. ad Cap. Toloſ. dec. 454. vbi refert ſic pluries fuiſſe deciſum cum alijs relatis per add. ad Surd. dec. 322. nu. 12.* & deſeruiẽt pro exemplis infraſcripta.

2 † Primum exemplum ſit de feudis, in quibus aliter atque aliter poteſt pater prę iudicare, poteſt & nõ p̄iudicare; Delinquẽdo alienãdo, & alijs modis (*vt infr. tit. de culp. et ſeqq.*) *poteſt*, p̄legãdo verò nõ poteſt, *vt infr. tit. de exhęred. verſ. et tu ex hac paritate. n. 52. e. 51.* id verò cur tã varię? q̃a illos caſus natura feudi, & ſubiecta materia ferre poteſt; hunc non poteſt, vt ibid. plenius edoceo, nec repeto. ergo ſubiecta materia eſt exacte inſpicienda, & ſit primum exemplum, & loco primę cuiuſdam limitationis.

3 † Secundum exemplum ſit in donatione facta patri ipſo viuente, & (poſt mortem eius) filijs ſuis, idque forte ad implementũ legati, quod teſtator ex teſtamento voluit omninò peruenire ad legatarium, & eius poſteros: hoc caſu pater nõ poterit proculdubio prę iudicare, tum ob illam circunſtãtiam, quia in executionem, & implementũ legati antecedentis, ſecundum quod pater erat grauatus reſtituere poſt motem ſuam, & prædium donatum omnino erat peruẽturum ad poſteros ſcilicet ad nepotes ex vi legati prædicti, vt ita optime in hoc caſu cõſuluerit *Soc. iun. conſ. 142. per tot. præſertim ad prædicta viden. ſub num. 9. verſ. ſecundò pro. numer. 10. 11. 12. 13. et ſeqq. et ſub num. 20. in princ. num. 21. verſ. et ad hoc benè, et num. 25.*
4 *Vbi diuerſas eſſe donationes lib. 3.* † Tum ob ſtipulationem collatam poſt mortem, quia hoc caſu aliter ſibi, aliter filio pater fuit ſtipulatus, & ſit vna ex limitationibus, quod filij iure proprio ſuccedãt *ad cit. per Mazol. conſ. 1. num. 99.* quicquid ipſe aliter dixerit, non eſſe caſus diuerſos ſtipulari pro ſe & filijs, vel pro ſe, & poſt mortem ſuam *et videt inhærere huic opinioni Surd. dec. 322. n. 44.* vbi cõfundit ſtipulationẽ pro ſe & hr̄dibus, vt tacitè comprehendat caſum poſt mortẽ, cum caſu explicito poſt mortem meam filio meo dari, *et clarè num. 66. in fin. et ſeq.* vbi expreſſe eundem Mazol. relatum ſequitur,
5 † ſed male quia expreſſa nocẽt, non expreſſa non nocent *l. nonnunquam. 51. ff. cond. et*
6 *demonſ. l. actus legitimi. ff. de reg. iur.* † Et dies incertus expreſſim appoſitus ęquiparatur conditioni *Iſern. de eo qui ſibi. col. 2. verſ. hoc*
7 *pactum* † & per hoc eſſe dicas prouiſiones limitatas vt colligitur *ex Iſer. de ſucc. feu. nu. 9. et benè in hoc D. Fulu. nepos in add. ad D. Regen. Lanar. inf. cit. part. 2. num. 107.* qui verò dicit ſeù ſtipulatur ſibi & filijs, hic dicitur habere ſenſum pro ſe principaliter, & pro filijs acceſſoriè, & ſe ſubmittit diſpoſitioni iuris communis, ſecundum quod ſit locus ſucceſſioni legali: Qui verò addit, & exprimit, & poſt mortem ſuam filio ſuo dari, tam filio principaliter ſtipulãtur, quàm pro ſe ipſo, *iuxta tex. l. quodcunque 45. §. ſi quis ita ff. de verb. oblig.* de quo vidimus *ſup. cap. 19. ſub princ.*

princ. quem tex. non video quin poſſit, &
ad hunc caſum applicari, cum ibi dictis,
8 † *& ita Mant. de tac. & amb. lib. 14. tit. 18. nu.*
12. part. 2. diuerſificauit caſum ſtipulationis
ſibi & filijs, a caſu ſtipulationis poſt mortẽ
dari filio: & licet in caſu noſtro adſit vtrũq;
non adeſt tamen eodem modo, vt in ſtipu-
latione ſimplici, ideſt acceſſorie, ſed alio
ideſt ęque principaliter.
9 † Prout in eiſdẽ term. in quibus conſuluit
Mazol. & in eademmet cauſa, & caſu, hæc
eſſe diuerſa exprimere, vel non exprimere
verba prædicta, ita quod pater non poſſit
præiudicare, ſi expreſſa ſint *ſcripſit Soc. iun.*
in d. conſ. 142. lib. 3. & multò fortius quia
donatio huiuſmodi verbis concepta venit
executiue (vt dictum eſt) ad legatum antea
factum, in quo ſine dubio pater præiudi-
care non potuiſſet, *vt in eodem conſ. Soc. &*
etiam Maz. vnde & ratio ſubiectæ materiæ
ſubintret, vt in primo exemplo.
10 † Tertium exemplum (huic ſimile) vt idẽ
ac in eo dicendum ſit, ſi pater ſibi & filijs
fuit ita ſtipulatus in pactis matrimoniali-
bus, quod vxore tranſeunte ad ſecunda vo-
ta, ſtatim iura, & bona transferantur, & ſint
filiorum, & nepotum, nam hic iſta concur-
runt, primò ſtipulatio patris poſt mortem
ſuam, dum ſupponitur tranſitus ad ſecũda
vota propriæ vxoris, qui caſus non poteſt
dari niſi poſt mortem ipſiuſmet patris, &
ita intrat ſtipulatio, in qua pater ſtipulatus
eſt filio poſt mortem dari. Item concurrit
clauſula, quod ſtatim dicta bona transferã-
tur in filios, & ſic vt filij capiant in vim ſti-
pulationis & contractus immediatè, & nõ
expectata aditione alicuius hęreditatis adea
quæ infra mox *partic. 2. nu. 43. et ſeqq. 51. et*
ſeqq. et ad ſupra cap. 13. num. 69. et ſeqq. Item
concurrit quod ex prouiſione facta filijs, &
nepotibus natis, & naſcituris ex ipſiſmet
coniugibus (excluſis filijs qui poſſent naſci
ex eadẽ vxore ex ſecundo matrimonio) ſatis
dat intelligi filios fuiſſe vocatos cõtempla-
tione matrimonij, & ſecundũ ſubiectã mate
riam principaliter, & non acceſſorie, & ita
fuit iudicatum, *vt multis relatis teſtatur D.*
add. ad Surd. dec. 322. ſub num. 9. & 10. et cen-
ſuit Rot. flor. me referente. vt in dec. mea flo. 51.
ſub num. 26. et ſeqq. iuncta generali regula,
quod coniecturæ multum probant ad di-
gnoſcendum, an fuerit ſtipulatum princi-
paliter, an verò cum præſuppoſito ſucceſ-
ſionis, *vt ibidem dico numer. 26. ex Surd. in d.*
dec. 322. num. 19. et ſeqq. pro vna parte, et nu.
42. et ſeqq. etiam pro alia: confert (quod in
caſu magis dubitabili in idem incidemus,
exemplo proximè ſequenti. *et ad nu. 8. infr.*
partic. ſeq.
11 † Quartũ exemplũ ponamus *ex Menoch.*
conſ. 40. lib. 1. per tot. vbi in donatione patri,
& filijs ex Catherina ſuſcipiendis, In quo
licet Menoch. defendat, quod poſſit pater
filijs primi matrimonij pręiudicare, in filios
ſecundi motrimonij diſponendo (Id quod
eſſet ſecundum regulam noſtram, quod pa
ter ſibi & filijs ſtipulando poſſit pręiudica-
re) tamen in hac parte ei non aſſentimur,
ſed magis Cauagn. ad id. conſ. 40. per rationes
ab eo adductas, maxime quia ſumus in caſu
vbi donans pręſcribit legem, & leges adie-
ctæ contractui ſunt ſeruandę, & verba ſunt
reſtricta ad certam perſonam, & reſtrictio
proceſſit ab ipſo donatore, qui contempla-
tus eſt matrimonium & filios ex eodem, &
ideò iniunxiſſe dicitur grauamen patri de
reſtituendo filijs, ſeu proli ex eodem matri-
monio, itàquod nõ ſit vna donatio, ſed du-
plex, vna patris & altera filiorum, ſeu ſit
quidem vnica, ſed in plures ęque principa-
liter extendibilis, non ſecus ac dicimus de
fideicommiſſo, quod eſt vnum, ſed ad plu-
res ſucceſſiue pertranſiens, ęquo tamen iu-
re, ex quo alter alteri reſtituere perpetuò
vſq; in infinitũ cenſetur grauatus *Cauagnol.*
ad prædicta omnia ad tot. illud conſ. 40. pręcipuè
12 *verò num. 16.* † Vbi quod ea verba pro ſe &
filijs ſuis ex Catherina ſuſcipiendis, habent
naturam conceſſionis ex pacto, & prouidẽ-
tia donatoris, & acceptoris quoq;, & ſic eos
ad ſucceſſionem inuitaſſe, vt ad alias per-
13 ſonas transferri non poſſet *num. 20.* † Vbi
ex vi diſpoſitionis factę & directæ animo
deliberato in certas perſonas, fuiſſe ſic di-
ctum priuatiuè quoad aliás, vt non poſſit
14 diſtribui alijs, nec ſibi adimi, *ſub n. 31.* † Vbi
quod attendenda declaratio donantis pro
patre & filijs ex Catherina ſuſcipiendis, &
15 ſic ex certa perſona *num. 37.* † Vbi nec vni
quidem ex eiſdem filijs poſſe pręlegari, cũ
debeat æqualiter reſtitui, *num. 39. idem af-*
firmans Fontanel. de pact. dotal. lib. 1. clau. 4.
gloſ. 9. num. 7. et ſeqq. Vbi ita iudicatum, et re-
deundo ad Cauagn. num. 39. & filios non ſuc-
cedere quaſi hęredes hoc caſu dicit *add. lit.*
F. ad Alex. conſ. 77. ſub num. 10. lib. 6. nec re-
uocare, nec ſimul quidem eum donante d. glo.
9. num. 5. Vbi tractari de bonis datis (puta)
cum grauamine de reſtituendo *& num. 41.*
16 † Vbi ideò leges, qualitates, & conditiones
adiectas eſſe ſeruandas, nec poſſe à patre
reijci onus ſibi iniunctum de reſtituendo
filijs ex prima vxore, quia ius ipſis quęſitũ
ipſis inuitis tolli non poteſt, *vt ſubijcit num.*
42. et ad num. 43.
17 † Vbi quando donatio fit ad commodũ
prolis, aut familiæ intrat contemplatio
eiuſdem ex ſpeciali cauſa, & idem ſi poſte-
18 ritati, *vt ſub num. 53. 54. et 55.* † Vnde non
eſſe vnicam donationem, ſed duas, ità quod

ne alienandi annullatione et translatione vt.
28 Menoch.in cõl. 1153.*declaratur* eod.& 29.
30 *Standum eſt expreſſis, et in claris non eſt opus coniecturis.*
31 *In donatione pro ſe et hæredibus etiam facta cõtemplatione matrimonij, filios oportet eſſe hæredes, et pater poteſt præiudicare. & nu. 33.et 34.*
32 *Cauendum eſt à diuerſitate terminorum et formularum.*
35 *Si donatio facta ſimpliciter, et non liberis.*
36 *In term. dicti exempli ſuccedatur viriliter, et ordine ſucceſſiuo.*
37 *Adnotatur differentia caſus ſtipulationis pro ſe et filijs, à caſu vbi Auus donat filijs et nepotibus.*
38 *Aliud exemplum, ſi aliunde conſtet quod voluerit acquiri filijs æquè principaliter.*
39 *Vt in clauſulis* de vno in alterum *etc.*
40 *Idem ſi filij factum interueniſſet.*
41 *Vt in ſimultanea inueſtitura.*
42 *Item Si pro ſe deſcendentibus ſuis hæredibus ac ſucceſſoribus in infinitum.*
43 *Pacta matrimonialia circa ſucceſſiones quomodo ſuſtineantur. et ſeqq.*
44 *Vt ſi, quod primus maſculus tantum ſuccedat in tali domo vel Caſtro.*
45 *Fauore matrimonij ſuſtineri, pro quo multa ſpecialia ſunt inducta.*
46 *Diſtinctio de quibuſdam bonis, aut de omnibus circa validitatem et ſeqq.*
51 *Vbi de quibuſdam, et in caſu permiſſo pater nõ poteſt præiudicare.*
52 *In caſu quod primò natus, vel idoneior eligendus habeat dicta bona, quid iuris ſi primogenitus præmoriatur, et alia ad idem.*

1 QVæ † hactenus defendimus fauore patris, vt poſſit præiudicare, ita intelligenda propono, ſi verſemur in mera clauſula ſtipulationis ſibi & filijs nude, & ſimpliciter: Cęterùm ſi nõ nude, & ſimpliciter, aduertendum diligenter conſidero. Nam quęlibet minima circunſtantia variat factũ; exemplis hoc illuſtremus, maxime quia (horũ occaſione) non pauca, quæ ab initio in contrarium adduximus, ſup. ad princ. huius cap. (præiudicium ſcilicet fieri non poſſe à parentibus) hæc alijs, vbi dicebatur fieri poſſe pręiudicium, non eſſe contraria, ſed diuerſa comperiemus: prout generaliter verùm eſt, in his, quæ competunt filijs iure tituloue particulari non hæreditario ſeù per viam ſucceſſionis immediate, non poſſe eis præiudicari *probant de Ponte conſ. 25. numer. 4. Aufr. ad Cap. Toloſ. dec. 454. vbi refert ſic pluries fuiſſe deciſum cum alijs relatis per add. ad Surd. dec. 322. nu. 12.* & deſeruiẽt pro exemplis infraſcripta.

2 † Primum exemplum ſit de feudis, in quibus aliter atque aliter poteſt pater pręiudicare, poteſt & nõ p̃iudicare; Delinquendo alienãdo, & alijs modis (*vt infr. tit. de culp. et ſeqq.*) poteſt, p̃legãdo verò nõ poteſt, *vt infr. tit. de exhęred. verſ. et tu ex hac paritate. n. 52. & 51.* id verò cur tã varie? q̃a illos caſus natura feudi, & ſubiecta materia ferre poteſt; hunc non poteſt, vt ibid. plenius edoceo, nec repeto. ergo ſubiecta materia eſt exacte inſpicienda, & ſit primum exemplum, & loco primę cuiuſdam limitationis.

3 † Secundum exemplum ſit in donatione facta patri ipſo viuente, & (poſt mortem eius) filijs ſuis, idque forte ad implementũ legati, quod teſtator ex teſtamento voluit omninò peruenire ad legatarium, & eius poſteros: hoc caſu pater nõ poterit proculdubio pręiudicare, tum ob illam circunſtãtiam, quia in executionem, & implementũ legati antecedentis, ſecundum quod pater erat grauatus reſtituere poſt motem ſuam, & prædium donatum omnino erat peruẽturum ad poſteros ſcilicet ad nepotes ex vi legati prædicti, vt ita optime in hoc caſu cõſuluerit *Soc. iun. conſ. 142. per tot. præſertim ad prædicta viden. ſub num. 9. verſ. ſecundò pro. numer. 10. 11. 12. 13. et ſeqq. et ſub num. 20. in princ. num. 21. verſ. et ad hoc benè, et num. 25.*
4 *Vbi diuerſas eſſe donationes lib. 3.* † Tum ob ſtipulationem collatam poſt mortem, quia hoc caſu aliter ſibi, aliter filio pater fuit ſtipulatus, & ſit vna ex limitationibus, quod filij iure proprio ſuccedãt *ad tit. per Mazol. conſ. 1. num. 99.* quicquid ipſe aliter dixerit, non eſſe caſus diuerſos ſtipulari pro ſe & filijs, vel pro ſe, & poſt mortem ſuam *et videt inhærere huic opinioni Surd. dec. 322. n. 44.* vbi cõfundit ſtipulationẽ pro ſe & hędibus, vt tacitè comprehendat caſum poſt mortẽ, cum caſu explicito poſt mortem meam filio meo dari, *et clarè num. 66. in fin. et ſeq.* vbi expreſſe eundem Mazol. relatum ſequitur,
5 † ſed male quia expreſſa nocẽt, non expreſſa non nocent *l. nonnunquam. 51. ff. cond. et*
6 *demonſ. l. actus legitimi. ff. de reg. iur.* † Et dies incertus expreſſim appoſitus ęquiparatur conditioni *Iſern. de eo qui ſibi. col. 2. verſ. hoc*
7 *pactum* † & per hoc eſſe dicas prouiſiones limitatas vt colligitur *ex Iſer. de ſucc. feu. nu. 9. et benè in hoc D. Fului. nepos in add. ad D. Regen. Lanar. inf. tit. part. 2. num. 107.* qui verò dicit ſeù ſtipulatus ſibi & filijs, hic dicitur habere ſenſum pro ſe principaliter, & pro filijs acceſſorie, & ſe ſubmittit diſpoſitioni iuris communis, ſecundum quod ſit locus ſucceſſioni legali: Qui verò addit, & exprimit, & poſt mortem ſuam filio ſuo dari, tàm filio principaliter ſtipulãtur, quàm pro ſe ipſo, *iuxta tex. l. quodcunque 45. §. ſi quis ita ff. de verb. oblig.* de quo vidimus *ſup. cap. 19. ſub princ.*

princ. quem tex. non video quin poſſit, &
ad hunc caſum applicari, cum ibi dictis,
8 † *& ita Mant. de tac. & amb. lib. 14. tit. 18. nu.*
12. part. 2. diuerſificauit caſum ſtipulationis
ſibi & filijs, à caſu ſtipulationis poſt mortē
dari filio: & licet in caſu noſtro adſit vtrūq;
non adeſt tamen eodem modo, vt in ſtipu-
latione ſimplici, ideſt acceſſorie, ſed alio
ideſt ęque principaliter.
9 † Prout in eiſdē term. in quibus conſuluit
Mazol. & in eademmet cauſa, & caſu, hæc
eſſe diuerſa exprimere, vel non exprimere
verba prædicta, ita quod pater non poſſit
præiudicare, ſi expreſſa ſint *ſcripſit Soc. iun.*
in d. conſ. 142. lib. 3. & multò fortius quia
donatio huiuſmodi verbis concepta venit
executiue (vt dictum eſt) ad legatum antea
factum, in quo ſine dubio pater præiudi-
care non potuiſſet, *vt in eodem conſ. Soc. &*
etiam Maz. vnde & ratio ſubiectæ materiæ
ſubintret, vt in primo exemplo.
10 † Tertium exemplum (huic ſimile) vt idē
ac in eo dicendum ſit, ſi pater ſibi & filijs
fuit ita ſtipulatus in pactis matrimoniali-
bus, quod vxore tranſeunte ad ſecunda vo-
ta, ſtatim iura, & bona transferantur, & ſint
filiorum, & nepotum, nam hic iſta concur-
runt, primò ſtipulatio patris poſt mortem
ſuam, dum ſupponitur tranſitus ad ſecūda
vota propriæ vxoris, qui caſus non poteſt
dari niſi poſt mortem ipſiuſmet patris, &
ita intrat ſtipulatio, in qua pater ſtipulatus
eſt filio poſt mortem dari. Item concurrit
clauſula, quod ſtatim dicta bona transferā-
tur in filios, & ſic vt filij capiant in vim ſti-
pulationis & contractus immediate, & nō
expectata aditione alicuius hęreditatis adea
quæ infra mox *partic. 2. nu. 43. et ſeqq. 51. et*
ſeqq. et ad ſupra cap. 13. num. 69. et ſeqq. Item
concurrit quod ex prouiſione facta filijs, &
nepotibus natis, & naſcituris ex ipſiſmet
coniugibus (excluſis filijs qui poſſent naſci
ex eadē vxore ex ſecundo matrimonio) ſatis
dat intelligi filios fuiſſe vocatos cōtempla-
tione matrimonij, & ſecundū ſubiectā mate
riam principaliter, & non acceſſorie, & ita
fuit iudicatum, *vt multis relatis teſtatur D.*
add. ad Surd. dec. 322. ſub num. 9. & 10. et cen-
ſuit Rot. flor. me referente. vt in dec. mea flo. 51.
ſub num. 26. et ſeqq. iuncta generali regula,
quod coniecturæ multum probant ad di-
gnoſcendum, an fuerit ſtipulatum princi-
paliter, an verò cum præſuppoſito ſucceſ-
ſionis, *vt ibidem dico numer. 26. ex Surd. in d.*
dec. 322. num. 19. et ſeqq. pro vna parte, et nu.
42. et ſeqq. etiam pro alia: confert (quod in
caſu magis dubitabili in idem incidemus,
exemplo proxime ſequenti. *et ad nu. 8. infr.*
partic. ſeq.
11 † Quartū exemplū ponamus *ex Menoch.*
conſ. 40. lib. 1. per tot. vbi in donatione patri,
& filijs ex Catherina ſuſcipiendis, in quo
licet Menoch. defendat, quod poſſit pater
filijs primi matrimonij prȩiudicare, in filios
ſecundi motrimonij diſponendo (id quod
eſſet ſecundum regulam noſtram, quod pa
ter ſibi & filijs ſtipulando poſſit prȩiudica-
re) tamen in hac parte ei non aſſentimur,
ſed magis Cauagn. ad id. conſ. 40. per rationes
ab eo adductas, maxime quia ſumus in caſu
vbi donans prȩſcribit legem, & leges adie-
ctæ contractui ſunt ſeruandȩ, & verba ſunt
reſtricta ad certam perſonam, & reſtrictio
proceſſit ab ipſo donatore, qui contempla-
tus eſt matrimonium & filios ex eodem, &
ideò iniunxiſſe dicitur grauamen patri de
reſtituendo filijs, ſeù proli ex eodem matri-
monio, ita quod nō ſit vna donatio, ſed du-
plex, vna patris & altera filiorum, ſeù ſit
quidem vnica, ſed in plures ęquè principa-
liter extendibilis, non ſecus ac dicimus de
fideicommiſſo, quod eſt vnum, ſed ad plu-
res ſucceſſiue pertranſiens, ęquo tamen iu-
re, ex quo alter alteri reſtituere perpetuò
vſq; in infinitū cenſetur grauatus *Cauagnol.*
ad prædicta omnia ad tot. illud conſ. 40. prȩcipuè
12 *verò num. 16.* † Vbi quod ea verba pro ſe &
filijs ſuis ex Catherina ſuſcipiendis, habent
naturam conceſſionis ex pacto, & prouidē-
tia donatoris, & acceptoris quoq;, & ſic eos
ad ſucceſſionem inuitaſſe, vt ad alias per-
13 ſonas transferri non poſſet *num. 20.* † Vbi
ex vi diſpoſitionis factȩ & directæ animo
deliberato in certas perſonas, fuiſſe ſic di-
ctum priuatiuè quoad alias, vt non poſſit
14 diſtribui alijs, nec ſibi adimi, *ſub n. 31.* † Vbi
quod attendenda declaratio donantis pro
patre & filijs ex Catherina ſuſcipiendis, &
15 ſic ex certa perſona *num. 37.* † Vbi nec vni
quidem ex eiſdem filijs poſſe prȩlegari, cū
debeat æqualiter reſtitui, *num. 39. idem af-*
firmans Fontanel. de pact. dotal. lib. 1. clau. 4.
gloſ. 9. num. 7. et ſeqq. Vbi ita iudicatum, et re-
deundo ad Cauagn. num. 39. & filios non ſuc-
cedere quaſi hȩredes hoc caſu dicit *add. lit.*
F. ad Alex. conſ. 77. ſub num. 10. lib. 6. nec re-
uocare, nec ſimul quidem cum donante d. glo.
9. num. 5. Vbi tractari de bonis datis (puta)
cum grauamine de reſtituendo *& num. 41.*
16 † Vbi ideò leges, qualitates, & conditiones
adiectas eſſe ſeruandas, nec poſſe à patre
reijci onus ſibi iniunctum de reſtituendo
filijs ex prima vxore, quia ius ipſis quȩſitū
ipſis inuitis tolli non poteſt, *vt ſubijcit num.*
42. et ad num. 43.
17 † Vbi quando donatio fit ad commodū
prolis, aut familiæ intrat contemplatio
eiuſdem ex ſpeciali cauſa, & idem ſi poſte-
18 ritati, *vt ſub num. 53. 54. et 55.* † Vnde non
eſſe vnicam donationem, ſed duas, ità quod

mortuo patre expiret prima donatio; quia
remittitur in ſecundam donationem, dicit
ibid. Cauag. numer. fin. ex Couar. et Menoch. in
conſ. 1153. mox citand. quod dictum, non eſſe
vnam, ſed duas donationes bene applicatū,
bene quadrat, & intrat, vt in hunc caſum,
& conſimilem, de quo in ſeq. exemplo. Cę-
terùm ſi communiter, & indefinite (vt fa-
ciunt Docto.) impingetur; quia nó procedit
in caſu formulę ſupraſcriptę pro ſe & filijs,
à qua nó absũt termini ſucceſſionis legalis,
19 vt ſup. late hoc c. iā oſtensū, † & ita in conſi-
mili caſu Aui filio & nepoti donāti cōtēpla-
tione matrimonij, fuiſſe iudicatum pro filijs
excluſis creditoribus paternis dicit Moder.
Add. ad Surd. dec. 322. ſub n. 3. et ſub n. 9. et ſeqq.
vbi latè & egregiè, vir verſatiſſimus, de ſti-
pulatione huiuſmodi ad contemplationem
matrimonij cũ certa perſona, acquiri filijs,
20 vt filijs ex Præſ. de Amat. conſ. 68. † quia
talis donatio ſit pars contractus dotalis, &
cenſetur vnus, & confunditur cum eo, &
debet pariter iudicari ſicuti donatio ex cau
21 ſa dotis &c. vt ibi per eum, † et ex Franc. dec.
205. fuiſſe iudicatum retroceſſionem talis
donationis à patre factam nullam, quia in
pręiudicium filiorum vocatorum fieri non
potuerit, & ita non poſſe à patre pręiudica-
22 ti vt num. 11. adde num. 17. † vbi an talis do-
natio fuerit cauſa finalis matrimonij, ad
effectum ſciendi an ſit imputanda in legiti-
mā, aut conferenda et excell. Fontan. de pact.
dot. par. 1. clau. 4. gloſ. 9. num. 19. et ſeqq. Vbi
in fortioribus term. quando filijs fuit ſtipu-
latum, non exprimendo huius vel alterius
matrimonij, defendit ſolos filios primi cen-
ſeri vocatos, ob cauſam finalem cōtempla-
tionis matrimonij, licet obtinere non po-
tuerit, vt ipſe teſtatur, vtcunque multum
reclamans, vt ſub num. 36. verſ. per hæc ego.
23 † Limitat idem Fontan. vt filij etiam al-
terius matrimonij cenſeantur comprehenſi
ſi donatio facta ſit filijs ſuis legitimis, & na-
turalibus, & de legitimo, & carnali matri-
monio procreatis, q̃a hęc verba ſint genera
lia, & quæ aliàs eſſent ſuperflua, vt ibid. nu.
36. verſ. Idem quod ſupra, et ſub num. 38. verſ.
24 et licet † & ita ſe defendit à Cancer. (qui eū
notauerat de inaduertentia) in 3. part. var.
reſol. cap. 7. de pact. et videri poteſt Fontan. ſub
dictis verſ. (et optimè quidem) ob caſuum di-
uerſitates, & circumſtantias (ad quod ani-
maduertendum dicebamus, ſub num. 136.)
et ad Menach. d. conſ. 40. reſpondet ab eo diſ-
ſentiens ibid. ſub n. 41. verſ. ad conſ. Menoch.
ex conſ. eiuſd. Menoch. 97. et 20. Vbi tenuit in
vocatione primogeniti ex certis cōiugibus,
non venire ſecundo genitos ex eiſdem, etiā
ſi non adſit primogenitus, in quo vere di-
25 ſpoſitio locum habere poſſet. † Vnde benè
quod ſubijcit d. verſ. ad conſ. ſolere ipſum, &
ſolere plures viros doctos dicere (in mate-
ria conſiliorum) quod voluiſſent videre de-
ciſionem Senatus, qui ſuper eo caſu decla-
rauit ad iudicandum quam Iuſtitiam foue-
ret in illo.
26 † Item limitat, & declarat ibid. Fontan.
numer. 27. vt in caſu ſimplicis donationis,
ex eo quia non fuerit contemplatum matri
monium, procedant doctrinæ, quæ habent
quod omnes filij indiſtinctè cēſeantur vo-
cati, vt apud Surd. cōſ. 72. per tot. ſecus ſi fuiſ-
ſet contemplatum, nam (ſecundum eum)
cenſeretur vocatio reſtricta ad ſolos filios
primi matrimonij. Verùm (vt ipſe fatetur,
& iam dictum eſt, ipſe obtinere non potuit,
27 † & ſic concludas ſimplicem donationem
in pactis dotalibus non reſtringere propter
ſolam contemplationem matrimonij; re-
ſtringere verò vbi (vltra contemplationem
matrimonij) adſint alia verba reſtringētia,
putà ex tali vxore, et alia vt in exemplis 3. et
4. ſup. num. 10. et ſeqq.
Sublimitando, vt etiam vbi fuerit contē-
platum matrimonium (ſecundum opinio-
nem D. Fontan.) adhuc tamen omnes ve-
niant propter clauſulam filijs ſuis legitimis
et c. vt ſup. num. 23. 24.
28 † Menoch. verò d. conſ. 1153. lib. 12. loqui-
tur in caſu, & poteſt afferri pro alio exem-
plo, in quo apparet donatum patri & filijs
cum prohibitione alienandi, annullatione
alienationis, & tranſlatione (in caſum alie-
nationis) ad ipſius filios ſeù factę ſeù fiendę
vt patet ex facti ſpecie, et ad nu. 65. 66. quare
ſeruanda eſt voluntas donantis, nec poteſt
alienatio conſiſtere, ſtante huiuſmodi clau-
ſula; & licet ad eam infringendam vtatur alijs
fundamentis vt nu. 1. et ſeqq. 54. et ſeqq. tamē
(vt dixi, ſic ſimpliciter non initiant. Vnde
animaduerte ad motiua ibid. data per Sena-
tum in ea cauſa num. 55. et ſeqq. (quæ erant
fortiſſima ad ſuſtinēdam alienationem pa-
ternam, cum conſenſu ſubſequuto donato-
ris) quam inſudauerit Menoch. ad ea reſol-
uenda, maxime verò ad illud, huc cadens,
quatenus defendebatur alienatio, motiuan-
do quod filij tanquam acceſſoriè vocati cē-
ſeantur n. 58. 59. ad quod reſpōdet Menoc.
negando alteram donationem eſſe acceſſo-
29 riam, † non male in caſu ſuo, quia ex dicta
clauſula reſultat prohibitio, & vltra eam
ſpecialis quędam prouiſio in filios, At abſq;
hoc aut alio conſimili, & in ſpecie formulę
pro ſe & filijs non militaret differentię ra-
tio, quia vbi ſpecialiter ita conuentum, ibi
30 acquieſcendum, † quia ſtandum eſt expreſ-
ſis, & in claris non eſt opus coniecturis, &
lex data contractui ſeruanda l. legem. 9. C. de
donat. l. perfecta donatio. Cod. de donat. quæ ſub
mod.

mod.l.ſicut ab initio.C. de act.et oblig. vt in pro-
poſito (vltra Cauagn. ſup. cit.) etiam Chaſſan.
conſ.6.ſub num.12.Rot.diuer.dec. 489.in prin.
par.1.Surd.latè cōſ.217.per tot.maximè n.21.
31 Sicuti,† & ſeruiet pro ſublimitatione ad prę-
dicta, e contra in donatione pro ſe & hære-
dibus, etiã quod facta ſit filijs ex cauſa ma-
trimonij, oportere eos eſſe hæredes, & poſ-
ſe patrem præiudicare patet ex Socin. iun.
conſ.58.per tot.lib.2. et ex Surd.d.dec.322.nu.
84. reſpondendo ad octauam coniecturã,
ſub nu. 29. 30. et 31. qui proprie loquitur in
hac ſtipulatione, vt patet ex princ. dec. et ſub
num.55.verſ.quinto deducitur, ibi, quia Dom.
Conſtantinus expreſsè ſtipulatus eſt pro hęredi-
32 bus, num.ſeqq.et ſub d.nu.84. † (adeò cauen-
dum eſt à diuerſitate terminorum, & for-
33 mularum) † ſic in caſu Dec.conſ.215.non at-
tenditur quod ex cauſa matrimonij, quia in
eadem formula pro ſe & hæredibus, vt ſe
ipſum explicat ſub nu.5. ad fin.et meliùs in fi.
34 † vbi admitteret acquiſitionẽ in filijs, quan-
do expreſsè dictum fuiſſet, quod mortuo
Colino patre, donatio eſſet liberis acquiſi-
ta, vel quod pater fuiſſet ſtipulatus pro ſe &
35 liberis futuri matrimonij, † ſecus in eo caſu,
vbi donatio fuit facta ſimpliciter, & non li-
beris, & ſeruiat pro maiori declaratione an-
tedictorum, et ad idem Menoch. conſ.506.nu.
10.et ſub num.16. verſ. non obſtat ſecundum.
36 † Cęterùm in terminis dicti exempli, & qđ
ordine ſucceſſiuo ſuccedatur, & quod per
fideicommiſſariam, & quod viriliter, & nõ
ꝓ portionibus hæreditarijs vide nouiſſimè
Fontan.iam citat.de pact.dot.part.1.clauſul.4.
gloſ.9.per tot. vbi de pluribus iudicatis teſtatur
præſertim ſub nu.3.et 6.et ſub 25.ad fin.et n.8.
37 † & notanda differentia (quam ibi aduertit)
caſus ſtipulationis pro ſe & filijs, à caſu vbi
Auus donat filijs, & nepotibus nu. 10.et per
ſeqq. vt primo caſu filij habeant à patre, qui
propterea poſſit præiudicare, altero non
habeant, & ideo non poſſit.
38 † Demum hoc etiam intret in exemplum,
ſi vel ex facto ipſo, per quod de neceſſitate
inferatur, vel ex verbis expreſſis reſultet de
voluntate libera contrahentium, quod filij
habeant æque principaliter ac pater, nam
cedendum eſt (hoc caſu) voluntati pręciſę
l.ſemper in ſtipulationibus.ff.de reg.iur.l.quic-
quid adſtringendæ.ff.de verb.oblig. et ad propo-
ſitum Tom.de Mar.de feu. ex pacto ant.ſub nu.
90.in med. col. verſ. et ſequitur, et ad cap. 13.
ſup.ante fin.
39 † Vbi ſtantibus clauſulis de vno in alte-
rum concedendo, attentis meritis ſingulo-
rum &c. vt ibid.& hic benè conferant Iura,
quibus probatur ius tertio quæſitum ex cõ-
tractu illi non aſſentienti adimi non poſſe
40 Piſto.q.iur.4.num. 18. lib. 2. † & idem ſi filij
41 factum interueniſſet vt nu.31.† vt in ſimul-
tanea Inueſtitura nu. 92. Intelligendo tamẽ
vt ſub eod.nu.92.ſub verſ. eſt tamen: ad eum
42 remitto, † Item ſi pro ſe filijs & deſcenden-
tibus ſuis hæredibus ac ſucceſſoribus in in-
finitum, vt per hanc clauſulam poſſit liberè
diſponi ex Menoch. conſil. 255.per tot.libr.3.
Burſat.conſ.31.nu.10.11.lib.1.adde infr.n.
43 † Adde antedictis (circa pacta matrimo-
nialia; & ſucceſſiones) hæc quidem ſuſtineri
vbi vel eſt talis conſuetudo ita cõtrahendi,
ſeu quando vltrà conſuetudinem & pactũ,
ad eſt iuramentum; ſeu vbi pactum conti-
neret, non ſucceſſionem in omnibus bonis,
ſeu in hæreditate, ſed tantum eſſet de par-
44 ticularibus bonis, † vt ſi fuiſſet pactum in
contractu matrimonij, quod primus filius
maſculus ſuccedat in tali caſtro vel domo,
vt per Dec.conſ.578.viſo conſilio ſub nu. 3. ſub
verſ.quod ſaltem, & nu.9.per tot. vbi elegãter.
45 † Subdens quod hoc ſit fauore matrimo-
nij, pro quo multa ſunt ſpecialiter inducta
& num.10.& in conſ.224. in cauſa quæ quodã
ſub num.8.iunctis ſub num.2.& ſeqq. eod.conſ.
præſertim ſub num.4. verſ.concludendo tamen.
46 † Vbi diſtinguit, quando eſt factum pactũ
de quibuſdam bonis, præſertim ea ſpecifi-
cando, vt teneat pactum. aut quando facta
eſt conuentio inter fratres, quod altero
præmoriente ſine liberis, omnia eius bona
deueniant ad ſuperſtitem, & iſto caſu pa-
ctum ſit de futura ſucceſſione, quod non
47 valet † quam opinionem fuiſſe penes Dec.
perpetuam & conſtantem dixit ibid. add. lit.
b.verſ negatiuam quæ Tiraq. & Grat. allegat.
Addo ego Alb.conſ.457. num.2. lib.3. & add.
48 ad eund.pri.vbi ex Bellon.de comm. † & loqui-
tur Alb.extra cauſam matrimonij, vt huiuſ-
modi conuentiones vocantes maſculos &
deſcendentes, & (eis non extantibus) pro-
ximiores ſint validę, cum factæ ſunt, non
ſub nomine hæreditatis, ſed duntaxat de
49 certis bonis. vt ibi per eum. † Vnde Tiraq.
malè arguit Dec. de contrarietate, vt aduertit
add.ad d.conſ.578.lib.6. verb. bonorum, quæ
tamen hic addita nõ obſtant antedictis exẽ-
plis, vt patet, quia exempla ſupranotata
pertinent ad donationes; non ad pacta ſuc-
50 ceſſionum: † de quibus nonnulla diſſerui-
mus ſupra cap.3. num. 18. & ſeqq. quæ cum
hiſce coniungere poteris vt (quid iuris ſit
circa pacta de ſuccedendo vel non ſucce-
dendo) Vberius intelligas.
51 † Et coniungendo vltima primis, (dum
ab initio huiuſce partic. dicebamus in ſimi-
libus, non poſſe à parentibus præiudicari
filijs) dic, et hoc caſu, vbi filij vocati ſunt
ad partem bonorum, ita cenſeri vocatos,
vt res ad eos iure proprio ita competant, vt
pater in eis præiudicare non poſſit, nec te-
ſtando

ſtando nec fideicommittendo, adeo quod nec legitima de huiuſmodi bonis detrahi poſſit, *vt concludit Dec.d.conſ.578.in fi.iuncto*
52 *ſub nu.3.verſ.ſed dato.*†& in caſu pacti quod primò natus vel idoneior eligendus haberet dicta bona, quod ita ius priùs quæſitum ſit primogenito, vt pręmoriente eligere debente ante factam electionem ſolùm primogenito acquiratur reſoluit. *ibid. Dec.ſub num.10.& ſeqq.*reddit rationem, quia(quoad eũ)fuerit donatio pura,& reſpectu aliorum conditionalis, & ideo non facta electione, remaneat ius quæſitum primogenito, cui erat ius quęſitum purè, licet ſub conditione (videlicet) quod in caſu electionis factæ de alio reſolui potuiſſet, & eo decedente extantibus eius liberis, excludantur fratres dicti primogeniti quæ nota, quia ſubtilia,& male declarata à doctor. *vel teſte eod. Dec.ibid. ſub d.num.3.circa fi.*vbi pleniùs vide.

CAP. VIGESSIMI TERTII. Partic. 2.

Reſponſiones ad contraria in princ. huius cap.à nu. 1. vſque ad nu. 15 oppoſita.

SVMMARIVM.

1 Dec.*in ſtipulatione pro ſe filijs & ſucceßoribus quibuſcumque maſculis, volens filios nomine proprio habere* reprobatur ex alijs docto.
2 Bero. *volens filijs acquiri nomine proprio, vbi pater nihil erogauit de ſuo,ęquè* reprobatur.
3 *Item* Chaſſan. *qui tamen* defenditur *in caſu ſuo, &* declaratur *quia loquatur in donatione rei propriæ factæ per donantem,& n.ſeqq.*
5 Mart.etiam reprobatus.*in donatione pro ſe et filijs ex eius legitimo corpore deſcendentibus cum reſeruatione directi dominij,& nu.ſeqq.*
6 *Verba inter executiua valent ad declarandum.*
7 *Patrem non poſſe præiudicare in emphyteoſi p ſe & filijs,reprobatur cũ* dec.Gam.7.*& add. ibid. diſtinguente.*
8 Menoch. conſ.155.& 308.loquitur *in donatione facta à Marito Conſtantiæ vxori & eius filijs(contemplatione matrimonij, concludens Conſtantiam non priuari effectu ſtipulationis ſi tranſeat ad ſecunda vota, qui tamen nõ approbatur,&* contra eum, & alios *in eodemmet caſu* optimè Rimin. iun.
9 *Maioratus contemplatione matrimonij poſtea inſtitutus non reuocatur.*
10 Menoch.conſ.489.*donationem factam filio vnius ex fratribus donantis,ſtipulante Notario,non poſſe reuocari* probatur.
11 Menoch.cõſ.513.*in donatione principis facta ſororibus pro ſe filijs & deſcendentibus quibuſcunq, non poſſe diſponi,& nu.ſeq.*
12 *In liberalitate principis habet locum ius accreſcendi.*
Eſt in omnes tranſitoria, nec poteſt præiudicari, vbi perpetua(aut in familia, ſub eod.*& nu. 17.18.vbi de iudicatis.*
13 *Vbi ſunt vocati cum qualitate maſculinitatis, aut aliorum poſt eos, & num. 14.*
15 *Quando ſit vocatio non natorum, ipſi per fideicommiſſum admittuntur.*
16 *In donatione Titio & deſcendentibus cum hoc quod deferat arma,& inſignia.*
17 *Secundum* opin. Dec.*de qua ſupra ſub nu. 12. fuit iudicatum.*
18 *Et defenditur ex voce deſcendentium,qua etiam naſcituri comprehenduntur.*
Limita ne hoc procedat vbi deſcendentes ipſo iure veniunt, vt in feudis ſub eod.
19 Natt.& Surd.probantur,*qui loquuntur in caſu,vbi propter matrimonium.*
20 Rol.probatur *loquens in donatione Regis cuidam & eius primogenito facta, & alijs ſucceſſiuè,vt non poſſit præiudicari.*
21 *Idem in fideicommiſſis.*
22 *Primogenia,in effectu,ſunt quædam donationes ſub modo, &c.*
23 *Et videntur eſſe tot donationes,quot vocati.*
*Et acquiritur cuiq; dominium ſtatim poſt mortem anteceſſoris, adeo quod non ſit opus reſtitutione aliqua.*ſub eod.
24 *Maioratum inſtituens cenſetur facere omnes ſubſtitutiones neceſſarias ad perpetuitatem inducendam.*
25 *Prout & quilibet, qui aliquod factum vult.*
Idem in fideicommiſſis. ſub eod.
26 *Oſtenditur* non bene applicari *ad terminos formulæ noſtræ pro ſe & filijs* l. quoties. C. de donat. quæ ſub mod. *nec* Bart.ad l.qui Romæ.§.Flauius.de verb.oblig.*et ſeqq.*
27 *Materia ſanè confuſionibus plena.*
28 *Paſſus arduus et periculoſus.*
29 *Materia ardua et profunda.*
30 Bart.opinio ad d.§. Flauius. *quod res ſtipulata tertio poſſit reuocari ab vtroque ſimul donante et donatario* valde controuerſa.
31 *Tenentes* contra Bart.
32 *Tenentes* pro Bart.
Conciliantur opiniones diſtinctione caſuum ſub eod.
33 *In ſtipulatione(qui eſt primus caſus)ſibi et filijs poteſt præiudicari.*
34 *Eadem eſt poteſtas contrahendi et diſtrahendi.*
35 *Partes poſſunt totum contractum diſſoluere.*
36 *Nec ſufficit vnius tantum voluntas.*
37 *Non eſt in dicta clauſula neceſſaria ratificatio filiorum,quæ tamen eſt neceſſaria in dictis iuribus*

ribus num.43.et ſeqq.

38 *Non probantur* docto. *paſſim confundentes term. dictorum iurium cum term. formulæ prædictæ.*

39 *Secundus caſus exponitur, cum ſtipulatũ eſt etiã deſcendentibus, et apparet quod pro familia, primogenito, pro maſculis, pro agnatis, dicitur enim acquiri filiis irreuocabiliter.*

40 *Nec applicatur* d. §. Flauius. *vt poſſit per ambos ſimul fieri reuocatio, et ratio, quia hoc procedit tantum inter extraneos.*

41 *Exemplum vbi pro filijs naſcituris.*

42 *Vbi pro deſcendentibus.*

43 *An ſufficiat ſola acceptatio primi donatarij et ſeqq.*

44 *Infantibus acquiritur ius irreuocabiliter eorum fauore.*

Conciliandi occaſio quadam ſub eod.

45 *Poteſt ſtipulari pro filijs nondum natis.*

46 *Quæ ſtipulatio de generali conſuetudine ſuſtinetur.*

De fideicommiſſis primogenijs etc. vt ſupra hic: non recta applicatio ad feuda aut emphyteoſes. ſub eod.

47 *Pater poteſt reuocare in profectitijs, nõ in alijs.*

48 *Tertiũs caſus, vbi adeſt iuramentum promiſſorium, vt acquiratur irreuocabiliter abſenti. declara vt ibid.*

49 *Quartus caſus in patre. vbi diſtinguitur.*

50 *Stipulatio in filium ſuſtinetur ſaltem quoad emolumentum proprietatis.*

51 *Quid ſi ex filijs, alij ſint in poteſtate alij emancipati, quibus ſimul ſtipulatus eſt pater vt ordine ſucceſſiuo, et ratio.*

52 *An ante acceptationem filiorum licita ſit reuocatio, et non eſſe neceſſariam acceptationem dicitur. ſed donationem ſtatim valere.*

Reiecta opinione contraria. ſub eod.

53 *Non eſt tamen ſtatim valida donatio ab ipſomet patre facta (et eget ratificatione, et ante eam eſt reuocabilis.*

54 *Et ratio, quia donatio ex vnius ſolius conſenſu non poteſt conſiſtere.*

55 *Aſt ratificatione ſequuta valida fiet. quę eſt neceſſaria. 57.*

56 *Regula* l. abſenti. ff. de donat. *habet locum in donatione paterna filio abſenti facta.*

58 *Demonſtratur non dari caſum conſimilem* doctrinę Bart. ad d. §. flauius. nec d. l. quoties.

59 *Quintus caſus vbi Notarius pro abſente ſtipulatur latè et ſeqq.*

61 *Acceptatio eſt de ſubſtantia et perfectione.*

62 *Notarius non poteſt operari perfectionem contractus.*

63 Surd. in dec. 111. & 206. declaratur.

64 *Ratificatio (ante ius quæſitũ tertio) poteſt quãdocunque fieri, et ſit per eam actus irreuocabilis.*

65 *An morte donantis reuocetur donatio, an ante ratificationem diuerſi ſunt caſus.*

66 *Ius reuocandi donationem non tranſit ad hæredes.*

Concluditur de primo caſu ſubdiſtinctionis in ſtipulatione Notarij. ſub eod.

67 *Secundus caſus cum donationi iam factæ adijcitur aliqua qualitas, tempus vel conditio, qui caſus eſt in term.* Bart. ad §. Flauius. & d. l. quoties. *vbi quid iuris circa poteſtatem reuocandi, ſi Notarij non adſit ſtipulatio.*

68 *Eadem eſt poteſtas contrahendi & diſtrahendi.*

69 *Eius eſt velle, cuius eſt & nole.*

70 *Vltima pacta ſeruantur.*

71 *Partes poſſunt totum contractum diſſoluere.*

72 *At ſi ſtipulatio adſit Notarij, an acquiratur abſenti irreuocabiliter.*

73 *Ratio diuerſitatis inter donationes ſtipulatas per Notarium pro abſente, & inter vocationes factas de tertio à duobus ſimul, poſt donationem factam principaliter à donante ipſi donatario & ſeqq.*

74 *Specialia non multiplicanda*

75 *Qualitates adiectæ contractui dicuntur ineſſe, & eſſe part contractus.*

76 *Valet receſſus à contractu in totum vel pro parte.*

77 *Omnis interpretatio fieri debet ne fiant eluſoria.*

78 *Et quod verba aliquid operentur.*

79 *Etiam in ſylaba.*

80 *Perfectio donationis in irreuocabilitate & immutabilitate conſiſtit.*

81 *Contractus ab initio ſunt voluntatis ex poſt neceſſitatis.*

82 *Nihil refert quod quid ex æquipollentibus fiat*

83 *Non curandum de modo, dummodo ſequatur effectus.*

84 Conciliãtur docto. *ſentientes pro irreuocabilitate ex ſtipulatione Notarij vel contrà ſentientes.*

85 *Et cauendum monet auctor à doctor. qui caſum à caſu non diſtinguunt, ſed confundunt.*

86 *Tollitur obſtaculum, quod cõpetat vtilis actio, & ita quod ſit perfecta donatio in tertium collata* ex dicta l. quoties.

87 *Clauſula* pro ſe & hæredibus, *nihil operatur, ſed tantum exprimit quod ipſo iure inerat.*

88 *Et ſepius dicitur abundare, nec nocet abundans cautela.*

89 *Reſpondetur ad obſtaculum prædictum, quia licet vtilis actio acquiratur ſine ceſſione, non tamen ſequitur quin ratificatio ſubſequi non debeat.*

90 *Superfluum eo ipſo euitatur, quod ambiguitates tolluntur.*

91 *Satis dicuntur operari verba, quæ dubitationem abigunt.*

92 *Etiam aliquorum anxiam & moroſam.*

93 Tex. d. l. quoties. *variè fuiſſe intellectum explicatur.*

No-

Notarij ſtipulatio non ſuperflua multò magis ſi ad eam accedat ſimul & patris ſtipulatio ſub eod. *& ſeqq.*

95 *Quid vbi interuenit Nuntius, vel epiſtola.*

96 *Alia ex quibus donatio ſit irreuocabilis vt ex clauſula Conſtituti, ſi res ſit tradita &c.*

97 Menoch. *ponit alios caſus* in conſ. 489. *qui hic deſcribuntur, vbi & quando ſit neceſſaria ratificatio. & ſeqq.*

98 *Donatio nulla, ratificatione non conualidatur.*

99 *Imò poteſt conualidari re integra.*

Nec obſtare nullitatem ſub eod. *et num.* 102.

100 *Item quomodo ſit nulla & ad quem effectum adhuc exponitur.*

101 *Mens & animus donantis qualis ſit (dũ donat) abſenti.*

102 *Quando actus nulli poſſint ratificari.*

Actus non poteſt impugnari de nullitate in caſibus. ſub eod.

103 *Cum extraneus abſentis nomine ſtipulatur acquiritur ei actio, ſi ratum habuerit, & cedantur ei actiones.*

Quæ ceſſio non eſt neceſſaria, ſed tantum ratihabitatio, ſi ſtipuletur Notarius pro abſente. ſub eod.

Concluditur circa effectus diſtinctionis dictorum caſuum. ſub eod.

104 *Et malè eos cenſuiſſe in term. formulę pro ſe & filijs, in feudis et emphyteoſi, filios venire iure proprio, & quod tot donationes, et tot inueſtiturę etc.*

105 *Et qui compararunt caſum inueſtiturę intra annum peti ſolitæ.*

106 *Et loci, quibus vtuntur ad dicendum quod tot inueſtituræ etc. referuntur et refelluntur. et ſeqq. vbi latè.*

108 *De dotario remiſſiuè.*

POſita regula, quod ex ſtipulatione patri & filijs, filij capiant non iure proprio, & immediatè ex contractu, ſed iure paterno per viam ſucceſſionis, eaque (vti credimus) ſatis benè firmata, & ex declarationibus mox prælibatis magis, ac magis (quaſi ab oppoſitis) enucleata, reliquum eſt vt ad Docto. exaduerſò oppoſitos, in initio huius capitis relatos reſpondeatur.

Et quidẽ (pro reſpõſione) dicimus, quoſdam verè (& in term. ſtipulationis noſtrę) ſcripſiſſe cõtrarium, ac per nos ſupra, vnde ſufficeret dicere ſic loquutos contra vera principia Iuris ſecundnm doctrinas, vt ſup. per tot à nobis adductas, & cum alijs etiam doct. prę manibus cõprobatas; & alios in alijs
1 term. ſic ſcripſiſſe † ſed in ſpecie reſpondemus; & in primis ad *Dec. in conſ.* 238. *aliàs.* 239. vbi in ſtipulatione pro ſe ſuiſq; liberis, & ſucceſſoribus quibuſcunque maſculis, *vt num.* 4. voluit fuiſſe quęſitum ius filijs, vti filijs, nec teneri hæredes eſſe, nec patrem poſſe præiudicare *vt num.* 5. *et ſeqq.* dico in ſpecie reprobari *à Surd. d. dec.* 322. *num.* 81.
2 *et ſeqq.* † *et ad Bero. in d. conſ.* 155. *vol.* 3. vbi voluit in donatione patri & filijs, quando nihil pater erogat de ſuo, filium non habere à patre, ſed à donante, & ideò patrem nõ poſſe pręiudicare, dico in ſpecie reprobari *ab eod. Surd. dec.* 324. *ſub num.* 7. *et ex profeſſò ſub nu.* 8. vbi eius dictum de communi pro ſe non eſſe tutum; quia ipſe non reſpondet Aret. & iuribus ab eo allegatis in contrariũ
3 quem nemo impugnat † *Ad Chaſſ. in cõſ.* 53. *num.* 55. ſupponentem ius quęſitum filijs, vt filijs ideò tolli eis non poſſe, *reſpondet Surd. ead. dec.* 322. *ſub num.* 81. eum non probare quod ſit quæſitum vti filijs, nec eſſe curandum de eo quod perfunctoriè loquatur,
4 † Ego aduerto non loqui in term. patris, & filij ab alio tertio accipientis mediante ſtipulatione ſibi & filijs, qui ſunt termini noſtri, ſed loqui in donatione rei proprię facta per donantem: Caſus eſt huiuſmodi (vt colligitur ex princ. eiuſd. conſ.) Quędam Iſabella nubens cuidam Franciſco, ex nunc prout, ex tunc, & ex tunc, prout ex nunc, poſt eiuſdẽ Iſabellę mortem donat, cedit, & tranſportat pro ſe, & ſuis primo filio naſcituro, & prouenienti ex matrimonio inter ſe ipſos, & caſu quo hic primus decedat, & ſecundò, & ſucceſſiuè vt ibi per varios gradus, & in defectum filiorum, & filiarum demũ ipſi Franciſco ſuo ſponſo futuro pręſenti, & ſtipulanti, & acceptanti pro eorum ſucceſſoribus perpetuò &c. ſummã quinq; centum librarum &c. vt ibi. plura inſurrexerunt dubia ex hoc themate. Inter cętera (faciens ad locum allegatum) eſt ſecundũ dubium, An dicta Iſabella donatrix potuerit ex poſt declarare talem fuiſſe ſuam intẽtionem, etiam in præiudicium alicuius ex vocatis in dicta donatione, *vt ſub num.* 47. *verſ. ad ſecundum dubium* vbi *per num. ſeqq.* arguit primò pro parte affirmatiua quod poſſit declarare, & deinde arguit pro contraria *ſub num.* 51. *et ſeqq. et pro hac parte d. num.* 55. vtitur hoc fundamento, quoniam ex quo, filijs natis ex dicto matrimonio fuit ius quęſitum per ſtipulationem factam per eorum patrem pro eis, non poteſt eis tolli, & benè quidem, ſed caſus eſt diuerſus à ſtipulatione noſtra, nã vt illa eſt donatio quędam inter viuos, *vt dicit ibid. Chaſſ. ſub d. nu.* 47. *in fin. et num.* 48. ità intrãt quæ ſupra *par. præced. ſub num.* 14. *et ſeqq.* ſcilicet Donationem perfectam nõ recipere reuocationes, aut declarationes, Item aduertẽdum quod in eo caſu, primò fuit radicata acquiſitio in filijs & filiabus ſucceſſiuè, & poſt eos caſuè demum deficientes vocatus pater vltimo loco

loco, quod eſt caſui noſtro omninò con-
trarium, vbi acquiſitionem ſuppoſuimus
primò radicatam in patre, & mox in filio,
ex quo etiam pariter oritur, quod in eodem
caſu, pater ſtipulatus eſt pro filio primò, &
deinde pro ſe ipſo, quando autem pater ſti-
pulatur pro filio ſolo, ſtipulatur vti mini-
ſter, & perinde eſt ac ſi filius ipſe ſibi fuiſſet
ſtipulatus *ad dicta ſupra, et cap.19.nu.12.13.*
& ideò nil iuris capiunt filij à patre, ſecus
quando pater ſibi ipſi primò ſtipulatur, vt
in caſu noſtro. Itē in caſu Chaſſ. adeſt pro-
miſſio de non contraueniendo, & Iura-
mentum *nu.60.et ſeqq.* quare ex diuerſis nō
infertur.

5 †Ad *Mart. voto 215.* vbi in donatione pro
ſe & filijs ex eius corpore legitimè deſcen-
dentibus, reſeruando ſibi directum domi-
nium, & cum pacto redimendi quandocū-
que pro pretio, vt ibi, conſuluit alienatio-
nem factam per patrem de conſenſu domi-
ni directi non poſſe à filijs reuocari. Huic
reſpondetur *vt ad Dec.ſup.* quia eſt idem ca-
ſus, & vlterius poſſunt fundamenta facilli-
me tolli, nam quod pater filijs vt filijs, ad
hoc reſpondit in contrarium, *et de veriori
Surd.d. dec. 322.* prout de magis communi,
vt in dubio pro filijs, & hęredibus teſtatur
Add.ad.eand.dec.322.in princ. Nos verò ali-
ter, ſed in idem incidentes, quod qualitas
hæreditaria non propterea ſit excluſa, vt
docuimus in feudo, multo fortiùs in dona-
tione quæ, pacto circunſcripto, eſſet in om-
nes tranſitoria ad relata ſup.*cap.21.num.2.
et ſeqq.* Ad aliud quod per viam priuilegij
reſultabit reſolutio ex dicendis infr. *proprio
tit.cap.24.* Ad Aliud de ſtipulatione Nota-
rij habebitur reſponſio ex tit. peculiari de
ſtipul. per Notar. *infr.cap.25.* Conatus eſt
idem *Mart. d. vot.215.nu.22.et ſeqq.reſpon-
dere ad d. dec. 322.* ex diuerſitate caſuum,
quaſi Surd. loquutus ſit in formula pro ſe
& filijs, ipſe verò eſſet in caſu ſtipulationis
pro ſe & filijs Notario ſtipulante pro vtriſ-
que ſed inutiliter, Nam video term. omni-
nò ſimiles, cum etiam in caſu Surd. Nota-
rius ſtipulatus fuerit, & ad fundamentum
(quod ex hoc fiebat) conatus eſt reſponde-
re, *videatur ſub num. 6. verſ. non obſtat, et ſub
num.64.verſ.quamuis.* Item video verbum,
hæredibus, in quo maximum ſuę deciſionis
fundamentum facit *Surd.d.dec.322.*(& nos
hic ſupra innuimus) etiam in caſu *Mart.* &
6 licet non ſit inter diſpoſitiua, † tamen ſatis
eſt eſſe inter executiua, & acceſſoria, ſaltem
ad declarandam intentionem concedentis
quod etiam de hæreditaria qualitate cogi-
tarit in præcedentibus, vbi de filijs tantum
mentionem fecit, (*vel eod. ipſo Surd. teſte in
d.dec.322.nu.10. ex Bal.Soc.Dec.et alijs ibid.*
relatis. Mentionem verò facta fuiſſe de hę-
redibus *in conſ.215.apud Mart.* apparet ma-
nifeſte ex caſu poſito *in princ. conſ. verſ. ſed
quia, et num.25.et ſeqq.* Vbi conatur reſpon-
dere ad hoc, ſed fruſtra, quia reſponſiones
non tollunt cogitationem hęreditarię qua-
litatis, quinimò, ſi bene aduertatur, eam ma
gis ac magis confirmant, Mitto quod fun-
datur in *l. quoties. et alijs iuribus infra mox,
et alibi oſtenſis* non facere ad ſtipulationem
7 noſtram. † Quapropter *de dec.Gam.Luſit.5.
et eiuſdem opinione* valde per hęc dubitandū
ne ſubſiſtat, vbi in emphyteoſi pro ſe & fi-
lijs patrem non poſſe præiudicare, *et add.
ibid. ad num. 7.* dicit omnes opiniones con-
trarias communes eſſe, & diſtinguendo
(ait) quando emphyteoſis eſt hæreditaria
aut quādo empta de pecunia patris, ſaltem
quoad ipſam pecuniam, ſeù quando libere
per pactum vel ex conſuetudine vendi po-
teſt, vt his caſibus pater poſſit præiudicare
quia ſit hæreditaria, Non hæreditaria au-
tem, ſed tamen antiqua vt non poſſit prę iu-
dicare: In noua ob merita patris poſſit prę-
iudicare, In noua gratuita nō poſſit, prout
nec poſſe præiudicare ſi filij ſint emancipa-
ti, quàm diſtinctionem veram exiſtimat, &
vti talem proponit *ad eand. alia dec. Luſ.18.
ad num. 1.* ſed in puncto iuris aliter ſe rem
habere exiſtimo ex poſitis fundamentis, vt
omnibus caſibus indiſtinctè poſſit pater
prę iudicare *ex latè deductis in præſenti cap. 23.
per tot.*

8 †Ad *Menoch.in conſ.155. verſ. ſexto dato cū
nu.ſeqq. lib.2. cui addi poteſt conſ. 308. ſub nu.
25.verſ.ſexto argumentatur*, Reſpondetur
loqui in caſu diuerſo, ſcilicet in donatione
facta à marito Conſtantiæ vxori & ſuis fi-
lijs contemplatione matrimonij, quæ vxor
tranſiuit ad ſecundum matrimonium, &
quæſitum an eſſet priuata effectu donatio-
nis, & dictum eſſe priuatam, ſed & an filij
eiuſd. Conſtantiæ poſſint prætendere par-
tem in eiſdem bonis, cum filijs primi matri-
monij, & quicquid reſpondeat *Menoch.* poſ-
ſe, quod eſſet fauorabile noſtræ opinioni,
quod ſtipulans ſibi & filijs habeat ſucceſſo-
res filios, tamen contrarium videtur verius,
ob particularem intuitum habitum ad vnos
ex vno matrimonio filios, & ad matrimo-
nium ipſum, & ita in term. & in eodem caſu
(contra *Menoch.Cepb. & alios conſulentes*) te-
*nuit, & acerrimè defendit Rim. iun. conſil.295.
lib.3. & magis inſigniter contra prædictos nomi-
natim in conſ.569.vol.5. per tot. videndus præ-
ſertim* ad caput matrimonij contemplati
*num.21. & ſeqq.31.37. & ſeqq.45.47.51.55.
56.124.161. & ſeqq.* Vbi non obſtante Iura-
mento, *& num. 183. ſub 198. & ſeq. cui addi
poteſt Molin.de Hiſp.primog.lib.4.c.2.ſub num.*
17.

9 17. 18. † Vbi maioratum contemplatione
futuri matrimonij anteà inſtitutũ non poſ-
ſe reuocari, ne tertius (qui poſteà matrimo-
nium contraxit) circumueniatur, & ſumus
in declarationibus noſtræ *reg. ſup. in 3. & 4.
exemplo part.* 1. quæ quidem declarationes
etiam ex his valide confirmantur.
10 † Idem *Menoch. conſ. 489. ſub num.* 20. 21.
lib. 5. loquitur in donatione facta filio vnius
ex fratribus ipſius donancis, ſtipulante No-
tario pro filio abſẽte, quam (cum fuiſſet re-
uocata per donantem, & patrem donatarij)
conſuluit non potuiſſe reuocari, & optime
quidem *per l. cum maritus. §. vlt. ff. de pact.
dot.. Aret. conſ. 74. ſub nu. 9. ante fin.* quid enim
ſi filio, ipſi pręſenti, & acceptanti fuiſſet do-
natũ an fuiſſet locus reuocationi? minime,
quia donatio perfecta &c. per hæc mox al-
legata iura, ergò nec ſtãte ſtipulatione No-
tarij, qui eius nomine acceptauit ſecundum
eoſdem, & id maxime, ſecundum nos, ſi po-
ſteà fuit acceptatio ſubſequuta, ſed hic non
eſt caſus ſtipulationis noſtrę pro ſe & filijs,
& ideo non obſtat.
11 † Idẽmet *Menoch. conſ. 513. & 514. lib. 6.* in
donatione principis facta Laudomiæ, &
Catherinæ Sororibus de Bazonis pro ſe fi-
lijs & deſcendentibus quibuſcunque, cum
alijs quibuſdam declarationibus, vt in facti
ſpecie *ad d. conſil.* 514. ex d. Catherina nati
Angelus, & Ferrantes qui diuiſerunt bona.
Mox Ferrantes deceſſit relicta hęrede inſti-
tuta propria Vxore (viuo adhuc Angelo)
quæſitum fuit an potuerit Catherina diſ-
ponere in pręiudicium dicti Angeli, & reſ-
12 pondit *Menoch.* non potuiſſe, & bene, † tum
quia intrat ius accreſcẽdi in liberalitate illa
principis *ex tit. C. ſi imper. liber. ſoc. ſine hære-
de deceſ. lib.* 10. *vt ibid. oſtendit* Menoch. *d. conſ.
513. ſub princ. & num. 1. cum ſeqq. & d. conſ.
514. num.* 1. 2. *&* 3. (quanquam ipſe putem
eo textu iſtud ius accreſcendi non probari,
ſed inferri ad prælationem quandam, ſcili-
cet quod (ſi velit princeps) poſſit retinere,
ſed ſi alij concedere velit, in hoc præferat
ſocium cuilibet alij *addicta infra cap. 34. ſub
num. 96. & ſeqq.* Quicquid ſit, hactenus com-
muniter cenſuerunt docto. eo tex. probari
ius accreſcendi, vnde vix poſſet ab hac opi-
nione recedi, & dicit *Menoch. d. conſil.* 514.
num 4. dictum titulum procedere etiam in
alijs principibus, vltra Imperatores ipſos.
Tum etiam quia voluit Dux donator bona
hæc perpetuo tranſire ad filios, & deſcen-
dentes dictorum fratrum de Bazonis, & in
eis permanere, idquod fieri non poſſet niſi
mediante fideicommiſſo, ex quo grauamen
de reſtituendo *vt ibid. d. conſ. 513. ſub num. 4.
verſ. & præterea num.* 5. *&* 6. vbi late diſtin-
ctis duobus caſibus, ad conciliationem ſui
ipſius) & licet alleget *ſub d. nu. 4. Dec. in conſ.
607. num.* 11. tamen in eo non firmat, & re-
cte quia Dec. dictum non caret dubio, in
caſu vbi donatum fuit à fratre Iulio fratri
ſuo, & eius filijs ac deſcendentibus, nulla
facta mentione perpetuitatis, vel quod in
familia ſeũ agnatione, aut alterius conſimi-
lis, dum voluit ſuccedi ordine ſucceſſiuo,
& Iulium non potuiſſe diſponere, nam or-
dine ſucceſſiuo, ita tamẽ quod ſint hæredes
intelligit *ibid. add. ſub n.* 10. *in verbo ſucceſſiuo*
(quicquid eſſet in caſu *Menoch.* ob alias cir-
cumſtantias particulares, *vt ſup.* mox nota-
tum eſt.) & quicquid eſſet, ſi vltra verbum
deſcendentibus, adeſſet alia qualitas per quã
proſpiceretur familiæ, *vt in caſu Menoch. &
ad. add. ad Alex. conſil. 87. lit. f. ſub numer.* 10.
13 † Vbi ſi eſſent vocati cum qualitate maſcu-
linitatis, putà, filij maſculi, vel filij certi ma-
trimonij, quod non cenſerentur quaſi hęre-
14 des vocati; *& ad Alb. conſil. 452. lib. 3.* † vbi
vltra verba *filijs*, *& deſcendentibus* ſunt &
vox *maſculi*, & clauſula *vocans alios poſt eos,
etiam eis deficientibus V. Fontan. de pact. dot.
15 par. 1. clauſ. 4. glo. 9. n. 2. & ſeqq.* † quia quan-
do fit vocatio nõ natorũ, tunc ipſi per fidei-
commiſſum admittuntur indubitanter, &
in hoc non eſſe trepidandum, quia, vt ait,
ita recipiat Senatus in concuſſe *ſub d. nu. 2.
ex Decian. reſp. 4. num. 89. & reſp. 17. num. 13.
16 & ſeqq. vol.* 1. † vbi in donatione facta Titio,
& deſcendentibus, adiecta cauſa, quod vult
conſeruari nomen, & arma, ad inferendum,
quod de maſculis non de fęminis intelliga-
17 tur, *vt refert eadem gloſ. num.* 30. † quicquid
ſit, pro opinione Decij ſtant, & obſeruantia,
& iudicata, *vt per d. Fontan. d. num. 2. & ſeqq.*
18 † propter vim vocis *deſcendentium*, ſub qua
etiam naſcituri continentur, & ita videtur
quod de gradu in gradum, & ordine ſucceſ-
ſiuo, *vt ibid. per Dec. & Fontan. vbi ſupra*,
verùm hoc non procederet in materia, vbi
deſcendentes maſculi ipſo iure veniant, vt
in feudis, nam in his (idem eſt dicere, pro ſe
ſimpliciter, vel pro ſe, & filijs; vel pro ſe, &
deſcendentibus &c. *ad ſup. hoc cap. num. 73.
& ſeqq. & alijs locis.* & ita ex hac periodo ha-
bes exemplum declarationis, addẽdum alijs
de quibus ſup. habes & aliquid ad fauorem
regulæ noſtræ *ex dicta add. ad Dec. vt dictum
eſt.*
19 † Natt. verò *conſ. 609. Surd. conſ. 457.* non
ægent particulari reſponſione, quia loquũ-
tur in term. exemplorum tertij, & quarti,
vbi quãdo propter matrimonium pro quo
etiam dicta *ſup. hoc eod. cap. nu. 3. & ſeq. part.
anteced.*
20 † Ad *Rol. in conſ. 2. ſub num.* 106. *volum.* 1.
vbi in donatione facta à Rege cuidam, &
eius primogenito, & alijs ſucceſſiue non
poſſe

poſſe præiudicare. *Reſpondetur* naturam
ipſam maioratus ſeu primogenituræ hoc
ſecum ferre ne poſſit prçiudicari, quia alio-
qui deſtrueretur primogenitura, tantum
21 abeſt vt conſeruaretur, † & ſicut dicimus
de fideicommiſſo in familia, vt omnes ſuc-
cedãt titulo eodem (inter eorum quoſlibet)
coęquali, & vt in ius æquè in omnibus pro-
prium *ad ſup.cap.16.num. 9. & 10.* ita idem
fit & in primogenitura, *ad latè Molin. de iur.*
22 *primig.lib.1.tit.1.ſub num. 16.* † Vbi primo-
genia (in effectu) eſſe quaſdam donationes
ſub modo, ſeu ſub conditione factas omni-
bus primogenijs familiæ, ita vt perpetuò
ordine ſucceſſiuo ſuccedãt, et primogenia
ſint iudicanda *iuxta trad.in l. quoties. cum ſi-*
23 *milibus C.de donat.quæ ſub mod.* † et videãtur
eſſe tot donationes in quemlibet primoge-
nitum ex vocatis, quot ſunt perſonę vocatę
perinde ac ſi vnicuique earum nominatim
atque ſpecificè facta fuiſſet donatio. Ideoq;
abſque aliqua reſtitutione, quilibet vocatus
conſequetur dominium eodem inſtanti, &
momento, quo purificatur conditio, vel ve-
nit dies vocationis, ex propria perſona, non
autem ex iure per defunctum tranſmiſſo, vt
eleganter *per eund.ibid.num.17.pluribus alle-
gat.& eod.lib.1.cap 4.num.14.15.16.*

24 † Vbi quod maioratũ inſtituens cenſen-
dus eſt facere omnes ſubſtitutiones ad ipsã
perpetuitatem inducendam neceſſarias, &
ſine quibus ipſa bona perpetuò in familia
conſeruari non poſſent, tametſi id aliter nõ
expreſſerit, vnde nec alienationes factę va-
25 luiſſent. † Qui enim, *vt ſubijcit ibid. Molin.*
vult aliquod factum cenſetur velle omnia
ea, quæ ſunt ex natura ipſius, & ideò per
ſubrogationem conſeruari, quæ eluderetur
aliter in alios diſponendo, hæc (per ſe cla-
ra) manifeſtam faciunt differentiam formu-
larum in primogenijs à formula noſtra or-
dinaria pro ſe & filijs. Idem & in fideicom-
miſſis *ad ſupra cap.13.num. 60.& ſeqq.vſque
in fin.* vbi alia ad propoſitum etiam de pri-
mogenitura, vel maioratu vel familiæ re-
licto.

26 † Ad ea quæ opponuntur *ex l. quoties.C.
de donat.quæ ſub mod. & ex Bart.l.qui Romæ.*
122.*§.Flauius. ff.de verb.oblig.* dic non benè
applicari, toto cęlo diſtant à formula no-
ſtra: in formula pro ſe & filijs, ſupponimus
per ſucceſſionem filijs acquiri, vnde reg.
quod ſucceſſor non poteſt infringere factũ
defuncti. In doctrinis legum contrariarum,
ſupponimus acquiſitionem ad fauorem ter
tij abſentis non per ſucceſſionem procede-
re, ſed ex ipſo immediate contractu, *vt bellè
per Menoch.conſ. 506.ſub numer.* 10. *lib.6.* in
hæc verba. *Et prædicta confirmantur auctori-
tate eorum, qui ſcripſerunt, quod ſi quis alicui
donat, donec vixerit, & poſt eius mortem, res
donata perueniat ad tertium, hunc tertium con-
ſiderant Doct. vt extraneum, qui perſonam im-
mediatè donatoris non repreſentat, & in cuius
detrimentum non poſſet is donatarius immedia-
tus præiudicium aliquod afferre. Iunctis ſupra
adduct.in cap.19 per tot.*

Modò, vt cognoſcamus non bene ap-
plicari ea quę dicuntur in caſibus dictarum
legum cum doctrina *Bart.* ad caſum formu-
læ noſtrę, atq; ad tollendas multas confu-
27 ſiones, † quibus hæc materia perſcatet *vel
teſtè Claro.in §.donatio.q.13. ſub princ.iuncto*
28 *verſ.ſecundus eſt articulus.paulò ante fin.* † vbi
addit paſſum eſſe arduum, & periculoſum
& proximè etiam (ad hanc materiam)
29 *Fontan. de pact. dotal. clau. 4. in princ.* † Vbi
hanc clauſulã donationis continere arduã,
& profundam materiam.)

30 † Hoc primo conſtituimus; *doctrinam
Bart.ad d. §. Flauius*, ſententis donationem
factam ad fauorem tertij abſentis poſſe an-
te acceptationem de vtriuſque conſenſu
donantis, & donatarij reuocari, eſſe quam
31 maximè controuerſam. † alijs negantibus
eam eſſe veram, & communem, & magis
communem, & veriorem eſſe pro negatiuã
*Excell.Fontan.d.clau.4.glo.9.num.4.& ſeqq.
par.1. Menoch. conſ.506.& 92. num.75.cum
ſeqq.Add. Moder.ad Gam.dec.Luſit.8.ad num.
2.per tot. præſertim verſ.vides igitur*, vbi nec
Bart. opinionem eſſe veram quę iudicando,
& conſulendo non ſeruatur, & quod ipſe
contra ſemper conſuleret, & iudicaret; niſi
abſens eſſet in tanta mora acceptãdi quod
res derelicta videretur, *vt in d.l.abſenti*, nota-
tur, & pluries vidiſſe ſic iudicatum.

32 † In contrarium pro opinione *Bart.* quod
poſſit reuocari ante acceptationem alij di-
xerunt, & comm. & magis comm. & verio-
rem *Surd.conſ.150.ſub num.102.vbi de magis
com. & veriori ex Clar. in §. donatio q.13. ſub
verſ.ſecundus eſt articulus.* dicenti, quod non
auderet, ſi contingeret caſus, ab ea recedere
in iudicando, vel conſulendo, *& in cõſ.351.
nu.35.vbi Bart.ad d.§.Flauius. ſequi omnes In
conſ.296.num.71.lib.3.vbi de comm.& verio-
ri, ſe excuſauit quod contra eandem opinionem
ſcripſerit in conſ.92.num.75.Surd.vidend.dec.
209.ſub numer.9. & ſeqq.13. & ſeqq.& conſ.
573.num.27.28.lib.4.vbi pariter de communi;
& ſecundum hanc opinionem declarauit Senat.
Sabuſ.teſte Fabr.in ſuo Cod.lib.8.tit.35. defin.
2.tit.de donat.quę ſub modo.*

Quid dicendum?

Ex diſtinctione caſuum credo confuſio-
nes facile tolli poſſe, & certitudinem col-
ligi.

33 † Et primus caſus ſit, vbi pater ſibi & filijs
ſtipulatur, hunc caſum ad tē non pertinere,

nec

nec quęſtioni locum eſſe ex eo demonſtre-
tur, quod pater poteſt filijs præiudicare ex
ſimplici actu (putà dilinquendo, vel alienã-
do) vt infr. de culpa, Nec dubitatur quin ex
vtriuſque & Domini, & feudatarij conſen-
ſu poſſit filijs præiudicari, maximè in feu-
do nouo, *vt infr. tit. de alienat. at in dictis ſpe-
ciebus. §. Flauius, et l. quoties* non ex ſimplici
34 actu poteſt fieri pręiudicium, † ſed oportet
vtriuſque conſenſum concurrere ad reuo-
candum, cum eadem ſit poteſtas contrahẽ-
di, & diſtrahendi *l. nihil tàm naturale. ff. de
35 reg. iur.* † & partes poſſunt totum contractũ
36 diſſoluere *arg. l. diuerſa. C. de tranſact.* † Nec
ſufficeret voluntas vnius tantũ, *vt per Bart.
in d. §. Flauius. num. 1. quem ſic intelligit, et ſe-
quitur Bald. in l. cum à ſocero. ſub num 10. C. de
iur. dot.* & ita etiam per hæc, & alia iura *tenet
Petr. de Grego. de conceſ. feu. par. 3. q. 7. ſub. nu.
38. ad fin. et ſub num. 40. etiam ad fin. et nu. 41.*
Nec opponatur de feudo ex pacto & pro-
uidentia, vbi patrem non poſſe pręiudicare
nam primo dico, imò etiam & in hoc, & in
omnibus procedere facultatem præiudicã-
di, ſecundum Iura feudalia originaria, *et ad
infr. d. tit. de alien. num. 33. et ſeqq. 42. et ſeqq.
cap. 52.* & in term. feudi ſeù fidelitatis hanc
ex mutuo cõſenſu finire *eſt tex. vt infra cap.
49. ſub num. 13.* non eſſet autem finita ſi in
ſucceſſoribus firma conſiſteret.

Secundo ſufficit dare inſtantiam in vno
vt falſitas in vniuerſum detegatur, atqui
etiam in feudo ex pacto, & prouidentia no-
uo admittunt Docto. dictam facultatem.

37 † Tertio dico nõ poſſe applicari quęſtio-
nem de ratificatione, quia poſtquam pater
ſibi & filijs ſtipulatus eſt, non expectatur
acceptatio filiorum, ſed ſufficit ſola accepta
tio patris, filij veró non ex acceptatione, ſed
ex ſucceſſione acquirunt, vt toties fuit dictũ
vel (& ſi dicamus) quod filij etiam capiant
ex acceptatione, dic quod capiunt ex acce-
ptatione ſucceſſionis ſeù hæreditatis, non
ex acceptatione ipſiuſmet contractus im-
mediate, *de qua loquimur in term. d. l. quoties:*
quare nullo modo *poteſt ea l. applicari ad ca-
ſum. ſtipulationis pro ſe et filijs, lõgè diſſimulem
38 ac diuerſum* † *et tamen paſſim Docto. confundũt
et vnum in alterius argumentum ſucceſſiuè de-
ducunt D. Sol. de alien. bon. feu. ad princ. numer.
21. Mart. voto. 215. num. 32. et 38. d. deciſ. 209.
num. 16. et ſeqq. Menoch. Fontan. et alij ſupra
cit.*

39 † Secundus caſus ſit cum ſtipulatum eſt
etiam deſcendentibus, vel poſteris, & ap-
paret quod pro maſculis, aut pro agnatis
aut pro familia, aut pro primogenitis; vt
hoc caſu concedendum ſit ipſis acquiri ir-
reuocabiliter, ita quod non detur reuocatio
nec de conſenſu quidem vtriuſque donan-
tis, ſeù inſtituentis, & donatarij, ſeù alteriu
ex huiuſmodi deſcendẽtibus, ratio eſt quia
nec hoc caſu cadit diſputatio, vtrum ſit ne-
ceſſaria ratificatio, & an ante eam poſſit be-
neficiũ reuocari, *iuxta trad. per Bart. et alios
40 præſertim per Soc. in d. §. Flauius,* † quia hu-
iuſmodi diſputatio procedit inter extra-
neos, non antem procedit cum acquiritur
deſcendentibus, nam cenſetur eis irreuoca-
biliter acquiſitum, quod nullo modo am-
plius ab eis tolli poteſt, etiam per primos
ipſos acquirentes, *vt formaliter Alb. lib. 3.
conſ. 457. num. 2. et ſeqq. et præſertim num. 4.
41 Rot. diu. dec. 489. ſub num. 1. in fin.* † vbi pari-
ter pro filijs naſcituris, *et num. 5.*
42 † Vbi pro deſcendentibus *lib. 1. Menoch.
conſ. 1126. num. 15. lib. 12. Molin. de Hiſp. pri-
43 mog. lib. 4. cap. 2. n. 74. et 75.* † Vbi an (ſuffi-
ciat acceptatio primi donatarij, diſtinguit
tàm in maioratu, quàm in alijs donationi-
bus, aut agi de donatione; quæ alicui facta
eſt, vt eo moriente in alium, vel in alios eo
tempore viuentes transferatur, & hoc caſu
poſſit reuocari; & rectè, *quia ſunt term. d. §.
44 Flauius, ſeù l. quoties,* † niſi quoad infantes,
quibus acquiritur ius irreuocabiliter eorũ
fauore *vt ibid. d. num. 75.* abſque ratificatione
*ad quod adde Farin. deciſ. 12. nu. 16. tom. 1. par.
1.* Vbi non admittendum in alijs perſonis
Aut agi de donatione iure maioratus,
vel aliter perpetuò familię facta, vt hoc ca-
ſu dicendum ſit proculdubiò ſubſequuta
primogeniti, ſeù primi donatarij accepta-
tione, eam ſufficere, ne ea donatio poſſit re-
ſpectu ſequentium vllo pacto reuocari, &
ſubdit ibi rationes, ſequutus eſt *D. Fontan.
mox citan. in glo 9. clau. 4. gloſ. 1. ſub numer. 5.*
Et in his term. opiniones concordando, di-
cemus procedere opinionem negatiuam ſu
45 pradictam contra Bart. † poſſe autem ſti-
pulari etiam pro filijs nondum natis *patet
ex Natt conſ. 531. numer. 31. Surd. conſ. 531.
46 ſub num. 34.* † & de generali conſuetudine
ſuſtineri *Fontan. d. clau. 4. ad princ. ſub nu. 18.
pag. 58. iunctis num. 12. et ſeqq. ante ad idem,
et gloſ. 9. ſub num. 5. par. 1. pag. 130.* & iſta in-
tellige in term. in quibus Docto. loquuntur,
vbi ſcilicet, ita vocati ſunt deſcendentes, vt
admittantur non per ſucceſſionem hęredi-
tariam, vt in feudis, & in emphyteoſi, ſed
per fideicommiſſariam, In quibus loquun-
tur *Fontan. et Alb. mox cit.* qui licet addant
exempla de feudis, & emphyteoſi, tamen
re vera non eſt bona applicatio nec compa-
ratio de vno ad aliud, & propterea cauendũ
ab hoc; quicquid enim doctrina princi-
palis ſit in ſe vera, non tamen applicatio
eſt admittenda per præpicta, *et alia ad ſupra
verſ. ad Rollan. num. 20. et ſeqq.*
47 Item intellige prædicta cũ declaratione
niſi

Digitized by Google

niſi ſint bona profectitia, quia poteſt pater
reuocare in profectitijs, nõ in alijs *Rot.diuer.*
dec.289. num.2.lib.1.Surd.conſ.351.ſub num.
34. lib. 3. Non ſunt tamen profectitia, cum
ea quę filijs dantur non ſortiuntur effectum
niſi poſt mortem parentũ, vt primogenia *D.*
Meus Bellon. ſplendor Iure conſultorum conſ.
55.num.44.
48 † Tertius caſus vbi adeſt Iuramentum
promiſſorium (nõ ſufficiente aſſertorio) vt
hoc caſu acquiratur abſenti de ęquitate ca-
nonica irreuocabiliter ante acceptationẽ,
vt pluribus *oſtendit Fontan.d.clau.4.ad princ.*
num.14.& ſeqq.Teſſ.d.dec.70.num.8.Seraph.
de priuil.iuram.priuil.24.per tot. ex quibus,
ſcilicet ex Fontan.& Teſſ. quia conſtat de iu-
dicatis non vltra heſitandum: quæ intelli-
ge ſi cum iuramento adſit qui pro abſente
ſtipuletur, alioqui nihil ei quęreretur. *Gabr.*
conſ.129. ſub numer.9.conſ.165.num.9.lib.1.
Cartar.dec.43.num.10.Farin.inter poſth.deciſ.
104.num.8.in fin.par.2.
49 † Quartus caſus eſt in patre, In quo plu-
res caſus verificantur. Primò, ſi ſtipuletur
ſibi & filijs, de quo dictum eſt non intrare,
vt ſup. in primo caſu: Secundò ſi ſtipuletur
ſibi & deſcendentibus, & ſubdiſtinguo, aut
per viam ſucceſſionis, aut ordine ſucceſſiuo
per fideicommiſſariam, & intrabũt dicta in
ſecũdo caſu: Tertiò ſi ſtipuletur filio in po-
teſtate ſimpliciter, & non ſuſtineri huiuſ-
modi ſtipulationem ad fauorem filij *ſupra*
50 *diximus cap.19.num.3.& ſeqq.* † nunc addi-
mus ſuſtineri ſaltem quoad emolumentum
proprietatis, *Alb.conſ. 36. nu. 4. iunctis num.*
ante, & poſt. Quarto ſi filio emancipato, &
51 ſuſtinetur, *vt ſup. d. cap. 19.* † Quintò ſi ſibi
& filijs, quorum aliqui ſint in poteſtate, ali-
qui emancipati, nam hoc caſu videtur ſti-
pulatus ordine ſucceſſiuo, vt diſpoſitio pa-
riformiter intelligatur quoad omnes ſecũ-
dum, *Imol.ad l.Gallus. §.quidam rectè: ſub nu.*
26. Paulò ante fin.et ibi per tot. de ſtipulationi-
bus parentum in filios ff.de lib. et poſthum. Sex-
tò ſi filio in poteſtate, ſed poſt mortem ſuã,
& etiam valet, & ſuſtinetur *vt d.c.19.nu.10.*
52 *nu.4. et 6.* † in quibus caſibus intrare poteſt
an ante acceptationẽ (ſi ſit ſtipulatum pro
filijs abſentibus) poſſit reuocari ſtipulatio-
nis effectus, verùm non eſſe opus ratifica-
tione, ſed ſtatim valere, & eſſe perfectam
donationem *dicit Alb. conſ.36.num.4. Vbi de*
comm.Theſſ.d.dec. 70. num. 13. 14. Vbi ibi ita
indicatum per Senat. Excellentiſs. Non obſtat
Surd. conſ. 351. num. 33. vbi videtur tenere
contrarium, ſed ipſe *Surd.ibid.* obiter loqui-
tur, & præterea Docto. per eum allegati
loquuntur non in ſtipulatione patris pro
53 filio abſente, † ſed in term. donationis factę
ab ipſomet patre erga filium, vt egeat rati-
ficatione, & ante eam ſit reuocabilis (quod
nota pro ſeptimo caſu in termin. patris) *Vi-*
deantur Dec.in conſ.226. numer. 14. Curt. iun.
conſ.52.num.13.conſ. 55.num. 10.Rol.cõſ.19.
num.5.et 6.et ſub num. 22.vol. 1. allegati per
eum, & videbis omnes loqui in eiſdẽ term.
& cum eiſdem verbis, ſequutos *Caſtr.* (origi-
narium illius met opinionis in indiuiduo
caſus patris donantis Margaritę filię) *in cõſ.*
171. lib. 2. quem pariter citauerat *ibid. Surd.*
num. 32. ſed non faciebat, nec facit ad pro-
poſitum ſuum, dum tractat (in eo conſ.
Surd.) de ſtipulatione, de qua ſupra, de qua
non tractat *Caſtr.et alij mox cit.* Ratio diuer-
ſitatis eſt, quia quando pater donat filio fi-
lięue abſentibus, nemine pro eis acceptãte,
54 ſolus ipſe conſentit, † ideò donatio non
poteſt dici valida vel perfecta ex vnius ſo-
lius conſenſu, *vt per Clar. in §. donatio. q. 12.*
verſic. ſed pone. ſi nõ valida ergo reuocabilis;
ſit demum valida ex alterius etiam concur-
rente conſenſu, prout fit in omnibus con-
tractibus, vt ſit neceſſe concurrere duorum
conſenſum agentis putà, & patientis, Inte-
rim dum non conſiſtit donatio, quis dubi-
tat quin poſſit reuocari? fac ratificationẽ ſuc
55 cedere, † tunc demum, quia adimpletus
manebit actus donationis ex vtriuſq; con-
ſenſu, erit fietque irreuocabilis donatio, *vt*
hæc optimè per Caſtren. in ipſo illo conſ. 171.
ſub num.2.lib.2.ad quem remitto, & ad Farin.
in toties allegat.dec.12.ſub num.9.& ſeqq.lib.
1.tom.1. vbi plura de neceſſitate iſtius con-
56 ſenſus. † Intrat enim in hac donatione pa-
terna facta filio abſenti, regula ſolita *l.abſen-*
ti.ff.de donat.de qua Teſſ.d.dec.70.in prin. quia
eſt generalis, non diſtinguens de donatione
facta abſenti à patre vel ab alio, ſed indefi-
nitè loquitur, vt nemine pro eo ſtipulante
57 non teneat (abſente inſcio) donatio † Et eſſe
opus ratificatione, ſeù acceptatione ad eius
irreuocabilitatem *ait Menoch. conſ. 489.nu.*
17.lib.5.aliàs ante eam reuocabilis Surd. d.cõſ.
151.num.28. in fin.& nu.33. vbi plures citat.
58 † Ex his apparet non dari caſum conſimilẽ
doctrinæ *Bart. ad d. §. Flauius, nec l. quoties,*
quia in ſtipulatione paterna non intrat rati-
ficatio, in donatione verò paterna non in-
trant dictę doctrinę, quia non continent
donationem, ſed pactum donationi fortè
appoſitum, non trahendæ ad caſum præſẽ-
tem, vt aduertit ingenioſè *D. Præſ. Teſſ.in d.*
dec.70.ſub nu.4. verſ.hi ſunt, ibi ſub alio verſ.
Item loquitur, circa med. col.& ad fin. verſ.D.
Ozaſ. Vbi Docto. loqui in pacto adiecto do-
nationi, nõ in ipſa donatione abſenti facta.
Did.var.reſol.lib.1.cap.14.ſub num.11.ad fin.
& ſub num. 12. id optimè confirmãs Clar.in §.
donatio.q.13. vbi hos caſus diſtinguit ſub princ.
& diſtinctim de his agit.

59 † Quintus caſus eſt, vbi Notarius pro ab-
ſente ſtipulatur: & hic ſubdiſtinguo, ſi ſti-
pulatur iuxta term. caſus ſecundi de quo
num.39 ſupra, vt in eiſdem term. procedat
quod irreuocabiliter: non tàm ex vi ſtipula-
tionis per Notarium, quàm ex natura rei, ſe-
cundum ea quæ ibi dicta ſunt. Sin verò ſti-
puletur iuxta term. donationis, aut alterius
contractus ad fauorem tertij, tunc adhuc
ſubdiſtinguo, vel ſtipulatur ſimpliciter in
caſu, & term. donationis cum donatur ab-
60 ſenti, † & hic iam non amplius hęſitandum
acquiri abſenti inſcio reuocabiliter ante ac-
ceptationem, & irreuocabiliter poſt acce-
ptationem, prout hęc eſt *comm. magis comm.
& verior opinio, vt teſtatur Teſſ. d. dec. 70. ſub
d. num. 4. d. verſ. Hi ſunt Farin. d. dec. 12. per tot.
par. 1. tom. 1.* quem ſufficeret vnum allegaſſe
quia plenè, & magiſtraliter & ad euidentiã
oculi, vt ſic dicam. Acquieſcit enim intel-
lectus ex eius lectione, & ponderatione,
oſtendens ante acceptationem deficerę cõ-
ſenſum donatarij, nec ſuppleri poſſe per
Notarium, cum conſenſus ſit perſonaliſſi-
mus, & ſine quo, ante vel poſt, aut in ipſo
61 actu, actus perfectus dici non poteſt † cui
(adde tu) acceptationem eſſe de ſubſtãtia
&, perfectione *Mol. de Hiſp. primog. lib. 4. cap.
2. ſub num. 62. ad fin.*

62 † Notarium verò operari quidem validi-
tatem donationis, quæ aliàs eſſet inualida,
perfectionem autem, adeò quod poſſit dici
perfecta non operari, & ideò interim, ante-
quam perfectionetur per conſenſum ſub-
ſequentem, mediãte acceptatione, poſſę re-
uocari.

63 † Nec obſtant *Surd. dec. 111. & 206.* am-
bę in eadem cauſa, quia non loquitur merè
in caſu donationis, an ante ratificationem
ſit reuocabilis, ſed loquitur in caſu, vbi du-
bitatum fuit an mortuo donanre, poſſet ea-
dem donatio ab abſente, cui facta erat, ra-
tificari, in primo caſu admittenda eſt fa-
cultas reuocandi ante ratificationem, in al-
tero pariter admitto poſſe (non obſtante
morte donantis) adhuc ratificari, prout itá
fuit deciſum apud Surd. in hoc caſu, & idẽ
tàm poſt mortem donantis, quàm donatarij
affirmat, & ſic iudicatum refert *Teſſ. d. dec.
64 70. num. 9. per tot. iuncto num. 5. in fin.* † vbi
non referre an ratificatio, quę de iure requi-
ritur, fiat ex interuallo poſt factam donatio-
nem, an verò ſtatim ſubſequatur, quia (mo-
dò ius tertio non ſit quæſitum) ſemper po-
teſt ratificari donatio, ita quod illi ius poſt-
ea irreuocabiliter acquiratur, vt per me
*dec. bon. 59. nu. 15. & ſeqq. Surd. Teſſ. Cabal. &
alij allegati.*

65 † Et hos caſus diſtinxit, & pro diuerſis
conſtituit *Mol. de Hiſp. primog. lib. 4. cap. 2.
num. 77.* Vbi contra opinionem Did. (quod
donatio à donanre reuocari poſſit ante ac-
ceptationem) tenet, referendo ſe ad antea
ſcripta ibid. in quibus eandem opin. defen-
dit, & vere tenuit *vt ſub num. 71. verſ. vt cun-
que autem & num. 72.* at quamuis huiuſmo-
di donatio reuocari poſſit, nullo tamen iure
(ecce) cautum inuenitur quod morte do-
66 nantis reuocetur, † Imò verò communiter
opinari ſolet ad hæredes donantis ius illam
reuocandi non tranſire, *prout eund. Molin. al-
legat Surd. d. deciſ. 111. in fin. & licet in d. alia
dec. 206. ſub num. 7. adhuc eundem alleget,* im-
probando tamen rationem, quod ius reuo-
candi non tranſeat ad hæredes, quia (vt ait)
nõ ſit bona: male tamen imprubat, impro-
bat enim ex eo (vt ibid. ſubijcit) quod dona-
tio hoc caſu, vbi ſtipulatus eſt Notarius nõ
poſſit reuocari, & ſic nec in hęrede, nec in
alio poſſe verificari dictã rationẽ. (cũ tamẽ
hęc opinio ſit minus vera, & cõtraria verior,
& varijs iudicatis corroborata vt ſupra) de-
ſtructum manet eius dictum, & benè intrat
dicta ratio verificabilis cum pręſuppoſito,
quod nundum acceptata donatione, poſſit
per hæredes reuocari, quemadmodum po-
tuiſſet ſi per donantem ipſum, iuxta veriorẽ
(vt dictum eſt) opinionẽ: Et quid præmor-
tuo donatario aut vno ex duobus donatarijs
ante acceptationẽ *vide. Gratia. dec. Marc. 39.
n. 8. & ſeqq. Farin. int. poſthu. dec. 591. nu. 1. &
ſeqq. par. 1.*

Et hic ſit primus caſus ſubdiſtinctionis
factæ occaſione ſtipulationis per Notariũ
67 pro donatario abſente, & inſcio. † Alius ſuc-
cedit caſus, cum non donatio ſit principa-
liter, ſed donationi iã factę adijcitur aliqua
qualitas, tempus vel conditio, putà dono
Titio, vt poſt aliquod tempus ſit Eccleſiæ
vel Hoſpitalis huius vel illius, aut ſub ali-
qua conditione &c. & hi ſunt Caſus *Bart. et
aliorum in §. Flauius. & l. quoties.*

His caſibus profectò, extra Notarij ſtipu-
lationem, facilius intrat facultas reuocandi
per donantem ſimul & donatarium, & de
vtriuſque conſenſu, ante tamen acceptatio-
nem, ſeù ante diei vel conditionis aduentũ,
*ſecundum opioninem Bart. vt patet. ex Menoch.
conſ. 489. ſub num. 21. verſ. reſpondetur ſecun-
do, & conſ. 92. num. 74. conſ. 296. num. 7. Surd.
68 conſ. 209. ſub num. 13. & ſeqq.* † ratio eſt quia
eadem eſt poteſtas contrahẽdi vel diſtrahẽ-
69 di *l. nihil tàm naturale. ff. de reg. iur.* † & eius
eſt velle cuius eſt nolle *l. ſi diuerſa. C. de tran-
70 ſac.* † & vltima pacta ſeruantur *l. pacta noniſ-
71 ſima. C. de pact. inter empt. & c.* † & partes poſ-
ſunt totum contractum diſſoluere *d. l. ſi di-
uerſa*, Et per hęc & alia iura ità dicit *ex do-
ctrina Bart. ad d. §. Flauius Petr. de Grego. de
conceſ. feu. par. 3. q. 7. ſub numer. 38. ad fin. &
num. 39.*

Digitized by Google

72 *num.39.ſub num.40.in fin.& nu.41.* † Secus
autem vbi interuenit Notarij ſtipulatio, nō
hoc caſu acquiritur Tertio illi abſenti, &
inſcio etiam irreuocabiliter, prout in hiſce
term. loquuntur, & firmant Docto. *Bald.ad
l.cum à ſoccro. ſub num.10. C.de iur.dot.quem
ſequutus eſt Aret.ad d.§.Flauius.col.pen.verſ.
licet autem prędicta, vbi dictum Bal.in ſe eſſe ve
rùm ait.* Menoch. *conſ. 151. num.26.conſ.161.
ſub num.49.lib.2.conſ.92.num.76.lib.1.conſ.
1153. num.56. in fin. lib. 12.licet confuſè cum
alterò caſu donationis abſenti factæ principali-
ter ad ibid.num.54. & ſeqq. & per tot.conſ. &
in alijs conſ.* etiam confuſe cum ſtipulatio-
nibus pro ſe & filijs, in feudis, & emphyteo-
ſi (&) vt patet ex prędictis, male, & diuerſos
eſſe caſus huiuſmodi adduximus præced.
73 caſu in fin. iura. † Modò occurrit aliquam
diuerſitatem rationis dare inter dictos caſus
donationis ſtipulatę per Notarium pro ab-
ſente; ſeù vocationis factę de tertio à duo-
bus ſimul contrahentibus, ſeù à donante, &
donatario, qui vocant hūc Tertium ſub die
vel ſub conditione *iuxta d. §. Flauius. et d.l.
quoties*. Ego dicerem quod in primò caſu
Notarius nō poteſt ſua ſtipulatione acqui-
74 rere irreuocabiliter, † quia ſpecialia non
ſint cumulanda *l. 1. C.de dot.promiſ.* Atqui
hoc caſu donatio (quę aliàs abſenti facta)
eſſet nulla, fit valida ex ſtipulatione Notarij
pro abſente, at non ex omni parte perfecta
proptereà redditur, vt dictum *eſt ſupra ſub
numer.60. ex dec.12.par.1.tom.1.apud Farin.
omnino videnda*, & ad *infra per nos ad tit. de
ſtipul.patr.& fil.per notarium*. Atqui ſi abſen-
ti acquireretur irreuocabiliter ex ſtipula-
tione. Notarij, eadem hæc vltra validitatē
operaretur etiam perfectionē donationis,
& ſic duo intrarent ſpecialia. Secus è con-
tra in altero caſu, vbi per duos principaliter
contrahentes diſponitur in tertium, quia
contractus, ſeù donatio inter eos eſt valida,
75 † Et validę etiam qualitates ſeù conditio-
nes adiectæ, & quæ cenſentur eodem iure,
ac contractus principalis, quia dicuntur in-
eſſe, & eſſe pars contractus & ex coherentia
contractus ſuſtineri *l.iuriſgētium.§.quinimò
76 ff.de pact.* † & valet etiam receſſus in totum
vel pro parte ead. *l.iuriſgentium.§.adeò*, ergò
non refert (quoad validitatem, quod adſit
qualitas dandi Eccleſiæ, aut hoſpitali tali
tempore, vel poſt tale tempus, quamuis Ec-
cleſia aut hoſpitale ſint abſentes, aut nemo
adſit, qui pro eis acceptet. Modò interrogo
ſtipulatio Notarij quid operaretur? An va-
liditatem; atqui iam ineſt ipſo iure validitas
an nihil omnino? Atqui hoc eſt abſurdum
dicere, quod contrahentes voluerint adhi-
bere Notarium fruſtratorie, & facere actum
77 eluſorium, † omnis autem interpraetatio
amplectēda eſt ne eluſoria fiant, *Caſtr.conſ.
255.in fin.lib.2. Cran.conſ.603.numer.6.cum
alijs per me in deciſ. flor. 1. numer. 86. & 87.*
78 † ac vt verba aliquid operentur *l. ſi quando
79 112.in princ.de leg. 1.* † etiam in ſylaba *cap.
ſolitæ, & ibi glo.in verb. tanquam, et Felyn. de
maior.et obed.et d.nu. 87. mox cit.* Quare hoc
caſu, ſi ſtipulatio Notarij non poteſt opera-
ri validitatem actus ex ſeſe validi, vt aliquid
operetur, cum nihil aliud operari poſſit
80 quam perfectionem donationis, † quę in
irreuocabilitate, & in immutabilitate con-
ſiſtit *iuxta l.perfecta donatio.4.C.de donat.quæ
ſub mod.etc.* hanc eandem operari neceſſe eſt
dictam ſtipulationem per prædicta. Atqui
(replicabis) nunquam induci perfectionem
niſi ex conſenſu ipſius donatarij non ſup-
plibili per Notarium, vt ſupra dictum eſt,
Reſpondeo conſiderando perfectionē do-
nationis, vel ex parte donantis, & donatarij,
vel ex parte vtriuſque in reſpectu ad Tertiū.
in primò caſu neceſſarius eſt omnino con-
ſenſus ad ipſummet actum donationis per-
fectionandum, & quoad hanc perfectionē
Notarius nihil poſſit, nec ad eam ſuę vires
ſe extendant.

In altero, dico perfectionari poſſe con-
tractum per Notarium, non ad effectum
repreſentandi ex ſua perſona conſenſum
alterius, hoc enim eſt impoſſibile, quia con-
ſenſus eſt perſonaliſſimus, vt iā dictū eſt, ſed
ad effectū ità ligādi, & obligādi ambos, & do
nātē & donatariū per ſuā acceptationē pro
abſente de conſenſu amborum permiſſam
in eo actu, vt non habeant ampliùs os ad lo-
81 quendum; & ad reuocandum, † quia con-
tractus ab initio ſunt voluntatis ex poſt ne-
ceſſitatis *l. in commodato. §. ſicut. ff. commod.*
& ita redactus ſit ad eum ſtatum, qui æqui-
paretur omnimodæ perfectioni cauſari ſo-
litæ per conſenſum prædictum, propter ir-
reuocabilitatem cauſatam ex vinculo inter
ipſoſmet principales, & auctores beneficij
ſibi ipſis iniecto ad fauorem Tertij illius,
82 Notatij ſtipulatione mediante † cum nihil
referat, quod quid per æquipollens fiat, dū-
modò idem ſequatur effectus. *l. fideicomiſ-
ſa. & ibi Bart. de lega.3. Ozaſc.dec. 109.nu.2.*
83 † nec curandum de modo dūmodo ſequa-
tur effectus *Surd. dec. 35.num. 8. Ego de hiſce
84 dec.Flo.57.nu.4.et 5.* † Quę cum ita ſint op-
tima nacta eſt occaſio conciliandi omnes
Docto. vt qui ſentiunt pro irreuocabilitate
ex ſtipulatione Notarij, intelligi debeant, &
opportunum ſibi vendicent locum in do-
natione fauore Tertij in caſu *§. Flauius, et l.
quoties*. Alij verò in donatione facta abſenti,
vt ſaltem ante acceptationem poſſit reuo-
cari, non autem quod ſit irreuocabilis om-
85 nino; † *Vnde cauendum à Fontan. Adden. ad*

Surd. et alijs ſupracit. quidum opinionē pro-
priam pro irreuocabilitate abſolutè, perti-
naciter conantur defendere, caſum cum ca-
ſu Doctores cum doctoribus, hoc vel illo
caſu promiſcuè loquentibus intermiſcent;
86 ſat ſit aduertiſſe. † Nec etiam aliud obſta-
bit (vt nihil maneat indiſcuſſum in profun-
da materia) quod etiam abſq; adminiculo
ſtipulationis, Notarij, donatio ſit per ſe ſe
valida, & perfecta, ita quod competat vtilis
actio ad eam, non ſolùm tertio illi donata-
rio viuenti, ſed etiam eius hæredi, ſi ille
moriatur ante aduentum conditionis, vt eſt
determinatum per tex. præciſè in d. l. quoties C.
de donat. quæ ſub mod. Quare huiuſmodi ſti-
pulationem per Notarium (velimus noli-
mus) remanere ſuperfluam, & ſine effectu
operandi concedendum erit, & ruet dicta
ratio, maxime quia non eſt inſolitum quod
huiuſmodi ſtipulationes Notariorū ſuper-
87 fluò iaceant, † quia ſtipulatio pro ſe & hæ-
redibus nihil operatur, ſed tātum exprimit
id quod ipſo iure inerat, teſte Rip. reſp. 16.
num. fin. lib. 3. titul. de donat. et gratijs reuocan.
Affl. de eo qui ſibi, vel hæred. ſuis etc. ſub nu. 10.
88 verſ. nam ſæpius homines. † Vnde ſępè abū-
date, ita quod abundans cautela nō noceat
dicit Gerard. Mazol. conſil. 1. num. 78. 80. 81.
Vbi ſtipulationem hodie apponi à Notarijs
in omnibus contractibus, etiam validis de
ſe, vnde eſſe contractum frequentatiſſimū,
cum tamen ſine ea ſtare poſſint.
89 † Reſpondetur ex eo tit. nil aliud reſul-
tare, quàm quod vtilis actio competat, ex
hoc verò non poteſt inferri de neceſſitate,
quod ratihabitio ſubſequi non debeat, nāq;
Doct. omnes, qui volunt per ſtipulationem
Notarij acquiri abſenti vtilem actionem ſi-
ne ceſſione, principaliter quærunt, & diſ-
putant, an in extraiudicialibus, vel conuen-
tionalibus ſtipulationibus, ſicut in prætor-
rijs, & iudicialibus poſſit Notarius alteri
ſtipulari, vtilemq; actionem ſine ceſſione
ei acquirere; & licet plerique Doctor. in di-
uerſas tranſierint ſententias, nihilominus
multò plures fuerunt, qui in omnibus indi-
ſtinctè cenſuerunt per ſtipulationem No-
tarij acquiri poſſe actionem abſentibus ſine
ceſſione, ideò mentionem de ratificatione
non fecerunt, quia non quærebant, an eſſet
neceſſaria ratificatio abſentis, ſed ſolum an
Notarius poſſet acquirere abſenti abſq; ceſ-
ſione, quæ diuerſa eſt quæſtio ab illa, an ſit
neceſſaria ratificatio, de qua ſi fuiſſent ijdē
Doctor. interrogati, vt fuerunt de altera,
vtique veriſimiliter reſpondiſſent neceſſa-
riam eſſe ratificationem, prout & opinio
illa Docto. quod acquiratur abſenti actio ſi-
ne ceſſione, declaratur, vt procedat ſequuta
prius ratificatione, ſecundum magis com.
opin. Vt hæc ferè ad verbum per Farin. d. dec.
12. ſub num. 14. per tot. par. 1. to. 1. Vnde ma-
nifeſtò conſtat quatenus ex tex. illo l. quoties.
datur vtilis actio, non propterea excludi
quin ſit ratificatio neceſſaria ad perfectam,
& irreuocabilem acquiſitionem. Superue-
nit Notarius pro abſente ſtipulator, & ecce
introductam (per eius interuentum cū ſua
ſtipulatione) perfectionem plenariam vſq;
ad irreuocabilitatem, & ecce effectū hunc,
& ecce operationem ſtipulationis præfatę.
& quantumuis etiam ex tex. illo diceres in-
duci irreuocabilitatem, tamen cum ſint cō-
trariæ circa id ſententiæ, nec tex. ſatis ſe
90 declaret, † ad euitandum inconueniens ſu-
perfluitatis, ſufficit dicere, ſtipulationem
non eſſe ocioſam, eò ipſo quod per eam am
biguitates tollūtur Felyn. in c. ſolitæ de maior.
91 et obed. Natt. conſ. 673. num. 8. † & ſatis ope-
rari dicuntur verba quæ dubitationem abi-
gunt Crau. conſ. 1000. pro Genero in Corol. ſub
num. 49. in conſ. 70. nu. 29. et 40. Surd. dec. 195.
92 num. 10. † etiam anxiam aliquorum, & mo-
roſam Tiraq. ad l. ſi vnquam. verſ. reuertatur.
nu. 2. C. de reuoc. donat. et in l. retr. §. 1. gloſ. 9.
93 num. 220. † d. verò tex. l. quoties. varie fuiſſe
intellectum conſtat, nam alios poſſe reuo-
cari ante ratificationē, alios verò non poſſe,
vi facta in illis verbis, iuxta donatoris volun-
tatem, aliter atque aliter intellectis, pateat ex
Fontan. d. clau. 4. glo. 9. n. 6. par. 1. vbi in pūcto,
& ad ſupradicta confert quod ibid. ſubijcit
Fontan. hāc opinionem de irreuocabilitate
ſaltem tenendam, vbi vel adeſt contempla-
tio matrimonij vel ſtipulatio patris, aut
Notarij, aut omnium ſimul, vel iuramenti
interpoſitio, vt ibid. per eū. Adeò verum eſt
(vel ex ipſiſmet Doct.) Notarij ſtipulationē
non eſſe ſuperfluam, ſed magis ac magis rē
in claro conſtituere pro irreuocabilitate
94 ſtatim, non expectata ratificatione, † & hoc
multò magis ſi ſimul, & pater, & Notarius
ſtipulati ſint pro filijs, ad Fontan. ibid. et
Menoch. conſ. 489. num. 17. et 18. Teſſ. d. deciſ.
70. num. 13. 14. et 17. vbi de Iudicatis per Sena-
tum.
95 † Quid vbi interuenit nuncius vel epi-
ſtola? eſſe neceſſariam ratificationem, &
eſſe neceſſarium quod fuerit nūcius ad hoc
ſpecialiter deſtinatus Surd. conſ. 351. nu. 29.
et ſeqq. vbi de differentia inter, Notarium,
Iudicem, & alium Clar. in §. donatio. q. 12.
96 per tot. † Alia ex quibus ſit irreuocabilis
donatio (putà) ex clauſula conſtituti, ſi res
tradita & ſimilia vide Menoch. d. conſ. 1153.
num. 62. et ſeqq. num. 7. et per tot. conſ. Clar. in
d. §. donatio. q. 13. ſub verſ. ſecundus eſt articu-
lus. in fi. hiſce de donatione, adde infra c. 41.
à num. 32. vſque in fin. vbi de ratificatione
tacita.

Hi

Hi ſunt caſus, quos pro elucidatione hu-
ius profundæ materiæ conſtituendos pu-
97 taui. † *Menoch. verò in conſ. prealleg. 489.*
nu.17. lib. 5. ponit alios caſus, cum donator
abſenti donat, nemine pro eo ſtipulante, vt
ſit neceſſaria omninò eiuſdem ratificatio,
98 † cui ſecótra dicitur, qđ nec per ratificatio-
nem poteſt conualidari, ex quo eſt nulla,
nec valet huiuſmodi donatio, *vt ſup. dictum*
eſt, et teſtatur de cōmuni ex Parix. et alijs Clar.
in §. donatio. q. 12. ſub princ. Rom. conſ. 295.
licet ipſe ibid. teneat contra comm. quem
arguit *Mando. ibi lit. c. Surd. conſ. 351. nu. 28.*
in fin. nu. 29. et 30. & non poſſe ratificari *dicit*
ibid. Clar. per verſ. ſeqq. vbi poſt Rom. Marſ. *et*
alios de comm. & ideo ſemper poteſt reuoca-
99 ri, *vt ait Surd. d. loco.* † Tu dic poſſe conuali-
dari re integra per ratificationē ſubſequen-
tem, *vt pleniſſimè per Gareiam in tract. de ex-*
plic. priuil. num. 133. et ſeqq. ſupponit Molin. *de*
Hiſp. primog. lib. 4. cap. 2. numer. 60. et ſeqq.
non obſtat nullitas, quia non eſt nullitas
contra conſtitutiones, *ad ea quæ infra c. 54.*
part. 3. num. 30. ſed eſt magis quædam inua-
liditas actus ex defectu conſenſus. Hunc
autem poſſe ex poſt interuenire ſupra iam
oſtendimus; *et ad hęc poſſent addi dicta infra*
cap. 52. num. 84.
100 † Item, quod non valeat interim dona-
tio, id itá intelligitur, vt non valeat ad effe-
ctum, quod ante acceptationem vllum ius
aut dominiū cenſeatur translatum, & quod
adhuc ſuperſit dunatori ius reuocandi do-
nationem, *vt patet ex Surd. Mol. Garz. & alijs*
ſupra cit. non quoad omnimodam nullita-
tem, quæ contingeret, ſi ageretur (putà) de
alienatione ipſo iure nulla, quia contra ius
publicum, contra quam vel alienans ipſe
poſſict venire *ad excell. D. Præſ. Bello. conſ. 17.*
nu. 65. ſeeus ſi reſpiceret intereſſe merè priuatū
vt ibid. per numer. ſeqq. ad d. cap. 52. nu-
mer. 84.
101 † Et profectò ea mens non eſt donatoris, vt
velit donare vel obligari antequam donata-
rius, de ea donatione certior fact⁹, acceptet:
ſed tamen & eiuſdem mens etiam eſt, vt de-
mum ſequuta ſcientia & acceptatione do-
natarij, donatio irreuocabiliter conualide-
tur, ſicut in altero caſu reuocabiliter, *vt ait*
Molin. d. lib. 4. cap. 2. ſub num. 62. verſ. ſecundò
102 *quia*, † quod autem poſſit ratificari actus,
vbi nullitas non eſt ipſo iure aut iuris publi
ci *vide plura per Surd. dec. 53. 70. & ad tit. C. ſi*
maior factſ. & actum non poſſe impugnari
de nullitate in his & alijs caſibus *Surd. conſ.*
284. *num. 6. & pluribus ſeqq. lib* 4.
103 † Seu (qui eſt ſecundus caſus *Menoch. in d.*
conſ. 489. ſub num. 17. lib. 5.) cum extraneus
abſentis nomine ſtipulatur, vt hoc caſu ac-
quiratur abſenti, ſi ratum habuerit, & cedā-
tur ei ab huiuſmodi extraneo actiones, vtrū
que enim neceſſarium eſt in priuati pro alio
ſtipulatione *Pereg. de fideic. art. 51. num. 14.*
ſeu (q. eſt tertius caſus Menoc.) cū Notarius
nomine abſentis ſtipulatus eſt, vt abſenti ac-
quiratur etiam abſque ceſſione, ſi ratum ha-
buerit. Cuius dicta ſat ſit tetigiſſe, Conclu-
dendo ex caſuum præfata diſtinctione cla-
re reſultare de veritate principalis quęſtio-
nis noſtræ, an in huiuſmodi ſtipulationibus
fauore abſentium interpoſitis, & in dona-
tionibus ſit neceſſaria abſentium ratifica-
tio, ſeù acceptatio nec ne ad ſimilium actuū
plenā perfectionē, vſq; ad irreuocabilitatē,
& an poſſint opiniones inter ſeſe contrariæ
concordari, & confuſiones tolli, & profun-
da materia, & ardua (ſecundum Docto. &
iuxta rei veritatem) penetrari, & ad certitu-
dinem reduci.
104 † Præcipue verò illud (ex hac caſuum di-
ſtinctione) colligimus male eos cenſuiſſe,
qui dixerunt in term. formulę pro ſe & fi-
lijs, aut in feudis, vel emphyteoſi, filios veni
re iure proprio, itá quod tot cenſeantur In-
ueſtituræ, aut donationes, quot ſunt perſo-
næ nominatæ eis comprehenſæ, nam hoc
non procedit in primò caſu ſuprapoſito,
quicquid aliter atque aliter ſit determinatū
in alijs caſibus de quibus ſupra, & tamen
plerique aliter ſcripſerunt *ex præcit. ſub prin.*
105 *d. cap. 23.* † & *nouiſſimè etiā Regen. Lanar. in re*
pet. tit. de his qui feu. dar. poſſ. ſub n. 232. & ſeq.
vnde oriri (ſubijciēs) quod tenetur ſucceſſor
infra annum petere inueſtituram, quod ne
quidem dictum conuenire, innoteſcat ex
ſup. not. cap. 47. num. 88. et ſeqq. vbi cauſæ
huiuſmodi inueſtituræ petendę enarrantur
cum quibus nil conuenit huiuſmodi: & itá
error ſecundus. Acceſſit & tertiùs, dum etiā
in feudo hæreditario per hanc rationem idē
voluit. (Accedat quod allegat *Affl. ad tit. de*
106 *ſucceſſ. feu. §. in alio verò feudo num. 2.* † vbi lo-
quitur in duobus fratribus de beneficio in-
ueſtitis, inter quos non mirum quod tot ſint
Inueſtituræ, quot perſonæ, quia alter alteri
non ſuccedit, adeo verùm eſt inueſtituras
haberi pro diuerſis: In caſu noſtro loqui-
mur de vnica prima Inueſtitura, ſēper vna,
non diuerſa inter patrem & filium ęquè
principaliter, cum ſolus pater ſuſcipiat in-
107 ueſtituram † Et quia cum eodem concordat
Fulu. nepoſ. ad tit. ſi vaſ. feu. priu. ſub num. 16.
aut loquitur, et hunc ipſum videamus, ponit
in feudo ex pacto & prouidentia duas con-
cluſiones tanquam veras, prima quod tale
feudum debeatur ex contractu omnibus il-
lis, qui ſunt comprehenſi in Inueſtitura gra
datim tamen, & ſucceſſiuè, itá quod in quo-
libet ſit cōtractus dominij conditionalis de
per ſe Allegat. *Iſer. ad tit. de ſucceſſ. feu. nu. 9.*

 vbi

vbi tamen loquitur in term. primogenituę, & ſic in caſu diuerſo *ad ſupra hic verſ. ad Rolan. numer. 20. et ad verſ. ſecundum exemplum num. 3. par. 1. et ad verſ. demum num. 38. ead. part. 1. deinde allegat eund. Iſer. ad tit. de feu. al. per feder. §. præterea ducatus. ſub num. 38. ſed ibid. Iſern. alldgat tex. l. ſi arrogator. §. 1. ff. de adopt.* quem non conuenire formulę noſtræ docuimus *ſup. c. 13. verſ. in primis nu. 4. et c. 34. num. 50.*

Item dixit *ibid. Iſern.* factum patris non poſſe præiudicare, ſibi contrarius, cum alibi dixerit poſſe exhęredando, *vt infr. cap. 15. de exhæred. numer. 11.* Item *eund. Iſer. allegat ad tit. de Cap. Conrad. ſub nu. 5.* vbi nihil aliud dicit, quam quod omnibus videtur datum, quod nos negamus, ſed patri principaliter filijs per ſucceſſionem, ſeu per ordinem, *vt ibi dicit Iſern.* Item allegat *eundem ad tit. de eo qui ſibi et hæred. ſuis etc. verſ. hoc eſt regulare,* ſed loquitur in caſu, vbi adiectus eſt modus, ſeu conditio: & præterea loquitur de agnatis, in quibus idem concedimus, noſtra formula eſt de filijs, nec de tot donationibus quot perſonę minimè verum. Allegat adhuc *eund. Iſern. ad tit. de Inueſt. de re alien. facta, num. 7.* vbi quod feudum ſubiacet reſtitutioni, nec poteſt alienari, vel pręſcribi: & ſic non bene applicatur, & prætereà eius dictum nō ſubſiſtit *contra tex. apertos, de quibus infra tit. de præſcrip. tit. de alien. etc.* Allegat *euod. Iſern, ad tit. qual. olim pot feu. al. ſub num. 6. circa fin.* Vbi quod feudum non eſt patris, niſi dum viuit, poſt mortem eſt filij, non beneficio patris, ſed eius qui dedit, & nihil aliud *per l. cum patronus. de lega. 2. et per d. §. ſi arrogatur,* qui loci non conferunt cum ſtipulatione ſibi & filijs, & prætereà Iſern. alibi ſe melius explicauit, dum vtrunque adeſſe, & munificentiam concedentis, & prouiſionē patris admittit, *vt infr. c. de exhęred. 51. num. 11. ex ſupra cap. 23. numer. 61. et antecedd. ibi.*

108 † Et prætereà ibi agit Iſern. de dotario ſuper feudo conſtituto contra conſtitutiones Regni, & contra legem Friderici *in tit. de feu. al per fed.* negari enim non poteſt quin ſit coarctata diſponendi facultas, ſed non totaliter, ita quod dici poſſit ius inſolidum, & totale taliter fuiſſe in filios tranſlatum, vt hinc inferri poſſet ad tot donationes, quot perſonę. Ex quibus liceat concludere, quàm aliquando parum ſit fidēdum opinionibus doctorum in meris allegationibus fundatis. Caterùm non arguendum quod tot donationes; quot perſonæ *adde ad ſup. cap. 13. nu. 73. 74. cum declarationibus, vt nu. 75. et ſeqq. vſq; in fin. cap.*

Supereſt alia oppoſitio ex conceſſione per priuilegium, ſeu ex ſtipulatione per Notarium. de his agemus ſigillatim particularibus capitibus inſlicutis, vt mox ſubſequitur, & primò de conceſſione patri & filio per viam priuilegij & de ſtipulatione patri & filio per Notarium in poſteriore loco.

CAP. VIGESSIMVM QVARTVM.

De Conceſſione patri & filio per priuilegium.

S V M M A R I V M.

1 *Per priuilegium etiam, et per viam gratiæ fiunt conceſſiones.*
2 *An eodem iure cenſendæ hæ conceſſiones, ac aliæ quæ per viam contractuum ſeu ſtipulationū. et ſeqq.*
3 *Feudum non poteſt reuocari ſine culpa, ſecus ſi per priuilegium ſit conceſſum. nu. 10. et 11. vbi etiam de alijs.*
4 *Quia quæſitum fuit ius ex prouidentia concedētis.*
5 *Iuriſdictio conceſſa à Principe per priuilegium, non cenſetur cumulatiue conceſſum.*
Princeps poteſt tollere priuilegium ſine cauſa. ſub eod.
6 *Et illud declarare ac reuocare.*
7 *Maximè conceſſum motu proprio, quod poteſt alterari, dummodo non in totum.*
8 *Capiunt enim filij immediatè à concedente, non autem ex prouiſione paterna.*
9 *Id quod maximè verificabile videur in caſu priuilegij.*
10 *Qui volunt ob delictum patris filium priuari, loquuntur quādo ex prouiſſione patris eis fuit quæſitum, ſecus quando ex libera et immediata Principis conceſſione.*
11 *Eſt enim merum beneficium concedentis, et habetur ex mortis cauſa capione per filios. num. 12. et 13.*
14 *Et ideo pater non poteſt præiudicare.*
15 *Concedens per priuilegium videtur ſponte concedere abſque vlla opera patris, quo caſu habent filij ex beneficio et liberalitatę concedentis, ſecus ſi à patre, quià caperent vt eius heredes.*
Maximè ſi datum patri et filio nominatim. ſub eod.
16 *His non obſtantibus idem in priuilegijs, quod in ſtipulationibus ſtatuitur. et ſeqq.*
17 *Quocunque modo ſtatuat Imperator eſt lex. et num. 18.*
19 *Ex tituli diuerſitate rei natura non variatur.*
20 *Cauſa facti inſpicienda magis quam factum ipſum.*

21 *Ac.*

21 *Acquiſitio per priuilegium fuit modus inuentus à Principibus.*

22 *Qui ſucceſſit in locum inueſtititurae, vt in Regno, vb. omnia feuda conceduntur per viam priuilegij.*

23 *Subrogatum ſapit naturam eius, cuius in locum ſubrogatur.*

24 *Quando Rex concedit feudum, et facit priuilegium, eo ipſo transfert dominium abſq, alia traditione poſſeſſionis.*

25 *Priuilegium rei naturam non immutat, Imò eãdem ſequitur.*

Priuilegium (vt in feudo) tranſit in contractum. ſub eod.

26 *Nec eſt propriè priuilegium, ſed contractus. et num. 27.*

Seu beneneficium. ſub. eod. 27.

28 *Et quia beneficium, ideò latè interpretandum.*

29 *Priuilegium tranſferens ius formatum, dicitur contractus, et reuocari non poteſt.*

30 *Dicitur verò ius formatum, ſi tranſferatur dominiũ, vſusfructus, aut adeſt alia cauſa oneroſa ſeù correſpectiua.*

31 *Præſertim priuilegia tranſeunt in contractum, vbi eſt conſuetudo, ex confirmatione in Curia cum ſtipulatione Notarij et iuramento.*

32 *Et apud nos, vt per interinationes.*

Reſponſiones ad contraria. ſub eod.

33 *Non eſt verùm poſſe Principem reuocare ſine cauſa.*

34 *Diſtinguitur de duplici perſona concedentis & acceptantis priuilegium.*

35 *Ex perſona concedentis cadit conſideratio, an prilegiũ conceſſerit cum cauſa vel ſine, & dicitur ſi ſine cauſa poſſe cum cauſa vel ſine reuocare & declarare, cum ampliationibus & limitationibus remiſſiuè.*

36 *At ſi cum cauſa, vt propter aliquod factum vel dationem non poſſit.*

37 *Non obſtante clauſula* motus proprij, *quia hæc nõ tollit, quin feudum ſit beneficium, licet largo modo etiam Priuilegium.*

38 *Nec poſſit quidem per ſucceſſorẽ principis reuocari.*

39 *Secus vbi datur poteſtas reuocandi in caſu priuilegij ſine cauſa conceſſi, quia etiam ſucceſſor poſſet reuocare.*

Hactenus inſpecta perſona concedente. ſub eod.

40 *Atqui, cum agitur de intereſſe accipientis, aliud eſt, vt circa modos acquirendi, ad hæc enim non animaduertit concedens.*

41 *Vel ſe tacitus remiſſit ad diſpoſitiones iuris circa huiuſmodi, prout præſumitur concedens id voluiſſe quod ius diſponit.*

42 *Nihil cum interſit ipſius, hoc vel illo modo intentio ſua compleatur.*

43 *Non curamus de modo, dummodo ſequatur effectus.*

44 *Dicta de priuilegijs quoad concedentem, non debent confundi quoad recipientem*

45 *In feudo acquiſito per priuilegium etiam habet locum* tit. An agnat. & tit. de feu. cognit. *& idem (à fortiori) admittendum in alijs ſtipulationibus vel donationibus.*

46 *An ex priuilegio quæratur ius abſenti An ex contractu examinatur, & quo caſu locum habeat explicatur.*

47 *Et in priuilegijs & in ſtipulationibus ſemper requiritur ratificatio, et cõſenſus abſentis recipere debentis, aliàs poteſt interim reuocari.*

48 *Reſpondetur ad illud quod (maximè ſtante priuilegio) dicatur capi à concedente non à patre.*

Et dicitur etiam à patre haberi tanquam cauſa corperatiua. ſub eod.

49 *Quia pater primo contemplatus.*

Concedens eſt agens, pater eſt recipiens ſeù patiens, & cum pater primo loco, filius altero ſit vocatus, nec declaratũ fuit an filius ſucceſſiuè an per viam ſucceſſionis ſit admittendus, ſumus in dubio, in quo ad hærendum eſt regulę vt per viam ordinariam ſucceſſionis ſub eod.

50 *Naturæ duo ſunt authores, natura naturans & natura naturata, et qui.*

51 *Natura multas nouas ſemper de properat edere formas.*

52 *Natura eſt inſtinctus quidam etc.*

53 *Effectus naturales alij principales, alij acceſſorij.*

Hæc applicãtur ad propoſitũ, vt natura naturãs ſit Cõcedẽs Natura naturata pater recipiẽs vt pater ſit prĩcipalis, filius acceſſorius ſub eod.

Et quod filij habeant à Concedente ſed mediante patre, et ſic ab vtroque. ſub eod.

54 *Imò plus à patre, quia cauſa immediata eſt pater, quę fortius operatur quàm mediata.*

55 *Cauſa magis determinat ſubiectum proximum, in quod magis influit quàm remotum.*

56 *Reſpondetur quod filij habeant ex mortis cauſa capione, oſtendendo id eſſe contra veritatem et ſeqq.*

Mortis cauſa capio dici non poteſt, quod habet ſpeciale nomen contractus ſub eod.

59 *Quæ dicuntur de modis acquirendi in alijs, etiam vigent in priuilegijs.*

Etiam quod nihil fuerit per patrem erogatum. ſub eod.

60 *Notatur periculoſum eſſe ſolum referre, non examinando, declarato* Fontan. *diſtinguenti caſum formulæ pro ſe et filijs, à caſu vbi aus ſtipulatus eſt filio ſoli, aut nepotibus contemplatione matrimonij, vt primo caſu pater poſſit præiudicare, altero non poſſit. num. 61.*

62 Trentacinq. opinio erronea dicitur, *quod in feudo nouo pater non poſſit præiudicare, et quod feudũ habeatur ex ſola prouidentia cõcedentis.*

63 *Seù, quod in ſtipulatione pro ſe et filijs, pater*

dicatur præſtare nudum miniſterium.
64 *Et nulla vis facienda in allegato, nec allegante. cum ambo erronea aſſerunt.*

1 ETiam † per viam priuilegij poſſunt fie-
ri conceſſiones, ſeù per viam gratiæ,
*vt per Bald. de nou. form. fidelit. §. Inueſtitura
num. 2. et ſeqq.* Vbi in feudo *Mart. vot.* 215.
vbi in donatione quorundam bonorum, & per
alios, & infra in diſcurſu.
2 † Sed an eodem iure cenſendæ huiuſmo-
di cōceſſiones, ſeù acquiſitiones, vt reliquæ
per viam contractus, ſeù ſtipulationum? vi-
detur dicendum quod non per ea quæ dicit
3 *Boſſ. de principe num.* 14. † vbi tametſi feudū
non poſſit reuocari ſine culpa ſeu ſine cau-
ſa aliqua, tamen ſecus vbi conceſſum ſit per
priuilegium, & pleniſſimè *D. Senat. Ferrar.
reſp. 8. per tot. inter reſp. pro Illuſtriſs. Domin.*
4 *Lenici.* † & quia quæſitum fuit ius filijs ex
prouidentia concedentis, & conceſſio (ita
facta) eſt diuerſa ab paterna, vnde nō poſſit
pater præiudicare, vt ſubijcit *ibid. num.* 22.
Idem Boſſ. et per trad. à Crau. conſ. 411. *nu.* 31.
5 32. *lib.* 3. † Vbi quando Princeps concedit
alicui iuriſdictionem per viam priuilegij,
eundem non cenſeri cōcedere cumulatiue
*ex Ang conſ. 275. pratenſis col. 2. circa med. et
num.* 32. quatenus ibidem dicit poſſe prin-
cipem tollere priuilegiū, etiam ſine cauſa,
*et idem dicit Gabriel. de iur. quaſ. non toll. concl.
7. num. 1. lib. 3. et Menoch. conſ.* 331. *num.* 93.
6 94. 95. 96. *et* 104. † Vbi & reuocari, & decla-
rari poſſe priuilegium, cum non ſit per viā
contractus, & ſit ſine ſtipulatione nomine
abſentium, & ideò nullum ius quæſitum
per l. abſenti. de donat. etc. vt ibid. ſub num. 93.
verſ. primo ſic.
7 † Eſt ergo priuilegium (*ſubijcit num.* 94.
cum præſertim ſit cōceſſum motu proprio)
ergo poteſt declarari, & alterari etiam, dū-
modo non in totum *vt ibid. et numer.* 95. 96.
8 *refert* Mart. *d. vot.* 215. *num.* 13. *et* 14. † & (ſi
vnquam verificabile dictum illud, quod à
donante accipiatur immediatè, non autem
ex prouiſione paterna *ad gloſ. Bart. et alios in
rubr ff. de vulg. cum alijs per Polit. in tract. de*
9 *ſubſtit. in præſud. nu.* 17.) † Profectò videtur
verificabiliſſimum in caſu priuilegij, *vt in
term. ad* Mart. *d. voto* 215. *ſub numer. 3. Bero.*
10 *conſ. 155. ſub nu. 5. lib.* 3. † Vbi ita diſtinguit,
vt illi qui volunt ob delictum patris bene-
ficio priuari, loquuntur (& ita debent intel-
ligi) quando ex facto ſeù contractu patris,
ſeù Aui id fuiſſet quæſitum, ſecus verò quā-
do ex libera, & immediata conceſſione
Papæ, qui in hoc ſicut fuit gratus patri, ita
& filijs ipſius, vnde delictum patris eis no-
cere non debeat, *iuncto ibid. numer.* 6. 7. *et* 8.
11 † dum conſiderat ſemper, & inculcat merū
beneficium concedentis, ſubdendo quod
habent filij per mortis cauſa capionem nō
à patre, ſed à concedente, *vt ſub d. num. 6. ex
Bal. poſt Bart. in l. 1. in fin. C. per quas perſonas*
12 *nob. acquir.* † Non ex donatione patris taci-
ta, ſeù expreſſa, ſed ex mortis cauſa capione,
*vt ſubijcit d. numer. 8. in fin. allegati per Surd. d.
dec* 324. *num. 1. allegato Bero. num.* 3. *Quibus
accedat etiam Petr. de Grego. de conceſſ. feu. par.*
13 3. *q.* 7. *num.* 30. † Vbi ex quo filij capiunt ex
mortis cauſa capione, ita non capiunt em-
14 phyteoſim à patre ſed à domino, † ergo pa-
ter non debet poſſe præiudicare filijs ex do-
ctrina *Bart. in l. mortis cauſa capio. ff. de donat.
cau. mort.* & trahit *Petr. de Grego.* hoc dictū
de emphyteoſi ad feudum, & ita etiam paſ-
ſim docto. in termin. ſimplicis ſtipulationis
15 inter priuatos, *vt ibid. per eos* † Confirman-
tur prædicta, quia concedens per viam pri-
uilegij videtur ſpōte concedere, nulla ope-
ra patris, quo caſu filij dicuntur vocari non
vti hæredes, ſed habere ex beneficio, & libe-
ralitate concedentis, prout ſecus eſſet, ſi
opera patris præceſſiſſet, quia tunc vti hæ-
redes, *et hanc diſtinctionem facit Lanar. conſil.*
89. *num.* 6. *ſequi videtur Fontan. de pact. dot.
par. 1. clau. 4. gloſſ. 9. poſt numer.* 7. 8. 10. *et* 11.
Modern. Adden. ad Surd. dec. 324. *num.* 1. *et* 2.
Vbi maximè ſi fuerit datum patri & filio
ſub nomine proprio *ex Alex. Trentac. lib. 3.
var. reſol. tit. de feu. reſol. 3. ſub num.* 5. Hiſce
adde eiuſdem ſententiæ virum eminentiſſ.
D. meum primum Præſid. Bellon. *conſ.* 55.
ſub numer. 28. *et ſeqq.* vbi non habeti à patre
ſed à principe.

His non obſtātibus, quę dicta ſunt in term.
conceſſionis per viam ſtipulationis pro ſe
& filijs, etiam ad terminos iſtos gratiæ, vel
16 priuilegij optimè applicantur, † Differētia
eſt in nudo nomine, non in effectu, per di-
uerſas vias itur Romam, Roma ſemper ea-
dem. Modus iſte per viam priuilegij eſt
diuerſa ac alia via acquirendi, actus tamen
ipſi qui per hanc, aut aliam viam geruntur,
ijdem ſunt ſemper, nec per hoc alterantur,
eorumuè natura immutatur, iura eadem,
17 iuris Regulæ eædem ſemper erunt, † Nam
& quodcunque Imperator per Epiſtolam,
& ſubſcripſionem ſtatuit, vel cognoſcens
decreuit, vel de plano interlocutus eſt, vel
edicto præcepit legem eſſe conſtat, *vt eſt in*
18 *l. 1. ff. de conſt. princ.* † Vna lex eſt per varios
modos, & vias:
19 † Nec ex tituli diuerſitate rei naturam
variari probat *l. non vt ex pluribus. ff. de reg.*
20 *iur. Crau. conſ.* 1000. *pro Gen. n.* 409. † & cau-
ſam facti magis inſpiciendam, quam factū
ipſum, *patet ex l. quod ergo. §. fin. l. Lucius. ff. de
infam. cum alijs adduct. per Crau. ibid. nu.* 415.
21 † Acquiſitio verò ſeù conceſſio per viā
pri-

priuilegij, vt tandem dicam, fuit modus
adinuêtus,& adhiberi ſolitus à Principibus
iuxta not.in d.l.1. ff. de conſt. princip. & Mart.
d.voto 215. in princ.at non alterans, vt dictũ
22 eſt, † Sed quod ſuccedit in locum Inueſti-
turæ,vt in Regno Sciciliæ non fit côceſſio
feudi per viam Inueſtituræ, ſed per priui-
legium, quod naſcitur ex oraculo Regis,&
ſuccedit in locum Inueſtiturę Intrigl. de feu.
q.9.num.296.q.23.num.39.& q.55.num.75.
Petr.de Grego.de conceſ.feu.par.2.q.4.num.2.
23 † vnde intret regula,quod ſubrogatũ ſapit
naturam eius cuius in locum ſubrogatur l.ſi
eum.10.§.ſi iniuriarum.& ibi Iaſ. & cæteri. ff.
ſi quis caut.l.1.§.hæc actio,& ibi Bart. ff. ſi quis
teſtam.lib.eſſe iuſſ.& c.l.ſolet. ff. de iuriſd. omn.
iud.ego dec.Flo.28. num.17. & dec. 22.nu.12.
24 † & fit,(quando Rex côcedit feudum alicui,
cui deinde faciat priuilegium) quod eo ip-
ſo det, & tranferat dominium in accipien-
tem abſq; alia traditione poſſeſſionis, vt ait
Iaſ.in prælud.feu.nu.72. Petr.de Grego. d.par.
2.q.4.ſub num.3.verſ. & in tantum,& in part.
1. q. 8. vbi concord. iuncta ibid. plena add. Did.
Couar.variar.reſolut.lib.2.cap.19.ſub num.3.
vbi hoc procedere in priuilegio non in cô-
25 tractu. † Nec priuilegium rei naturam im-
mutare,ſed quinimò eam ſequi,& ſecundũ
eam debere intelligi & interpretari mani-
feſte demonſtratur ex eo,quod priuilegium
non facit,quin feudum ſit feudum, & quin
ſit iuxta regulas feudales regulandum, ſeu
quin fiat irreuocabile ſine cauſa, quia trâſit
in contractum,itâ vt nec ab Imperante qui-
dem ſubdito adimi poſſit, vt ait Roſent. in
Synop.cap.x.conc.x1.in gloſ.A.verſ.ſed ſuper-
26 flua. † Nec eſt propriè priuilegium ſed cô-
tractus,vt ait in term.feudi Menoch.d.côſ.331.
27 num.96.verſ.reſpondetur. & num.97. † Nec
eſſe priuilegium etiam Natt.conſ.163.Surd.
conſ.47.ſub num.33. ſed eſſe beneficium dicit
Malateſt.latè probans conſ.65.inter conſ. Sylu.
Surd.conſ.384.ſub num.46.48.49.& conſ.47.
28 ſub num.33. † & quia beneficium, ideò latè
interpretandum Menoch. d.conſ.331. à n.36.
29 ad 40. Surd. d. num. 49. † Confert & hùc di-
ctum Bero. in conſ. 146. num. 23. lib. 3.Card.
Tuſc.in verbo onera concl. 141. numer. 5.quod
priuilegium transferens Ius formatum dici-
tur contractus, & reuocari non poteſt.
30 † Dicitur verò ius formatum, quando trâſ-
fertur dominium,aut vſusfructus, aut adeſt
cauſa oneroſa,ſeù correſpectiua, vt ait ibid.
31 Bero.num.28.& ſeqq. † & hæc maximè vbi
priuilegia ſolent tranſire in contractum, vt
in Cathalonia, vbi omnia tranſeunt, cum
confirmentur in Curia cũ ſtipulatione No-
tarij,& Iuramento,vt teſtatur doctiſſ.Fontan.
de pact.dotal.clauſ.4. glo.10. num. 36. part.2.
32 † Prout apud nos in Excellentiſs. Senatu
per Interinationem, de qua per D. Sol. in ant.
tit.de Indulg.& t.per tot.iuncto tit.dell'auttori-
tà,e giuriſdictione del Senato, verſ. apertenerà
al Senato, pag. mihi 337. Ante interinationê
reſcripta non operantur D.Traſ. Bello. conſ.
38.num.11. & ſeqq.

Non obſtant contraria & ad Boſſ. primo,
33 eius dicta non ſubſiſtere dicimus,† Neq; enim
verum eſt poſſe dominũ reuocare ſine cau-
ſa,vel culpa,vt patet ex Menoch. d. conſ.331.
num.83.& ſeqq.nu. 100. & ſeqq.& num.105.
& ex Roſ.d.cap.10.concl.x1.nu. 1. & gloſ. A
vbi infiniti concord. & de communi.

Verùm (vt hoc ipſum pro ſolutione tàm
Doctrinæ Boſſi quàm aliorum contrariorũ
allatorum ſub initiũ iſtiuſmet cap. faciliùs
34 intelligatur) † Conſidero duplicem perſo-
nam,alteram concedentis,& alteram priui-
legium acceptantis,ex quarum diuerſitate,
& diuerſos effectus fieri:ex perſona conce-
dentis cadit conſideratio an priuilegiũ con-
ceſſerit cum cauſa, vel ſine cauſa; & hinc
aliæ,& conſiderationes, & effectus; huiuſ-
35 modi ſcilicet, † quia ſi ſine cauſa poſſit pri-
uilegium pro arbitrio reuocare, multò ma-
gis, & declarare,etiam ſine cauſa, quia hoc
ſpeciale eſt in principe, vt poſſit reuocare
ſuum priuilegium,quamuis ex eo iam alte-
ri ſit ius quæſitum,etiam ſine culpa,& nul-
li facit iniuriam, cũ nullo iure ſit obligatus
Rex concedens priuilegium hoc ſeruare
Bal.ad l.qui ſe patris.num.34.C.vnde lib.Petr.
de Grego.de conc.feud.par.1.q.7.nu.1.& ſeqq.
vbi ampliat, & limitat, & alias rationes accu-
mulat ibid.add. prima lit. A. Itê hoc dicit Crau.
in conſ.411.num.32. lib.4.
36 † Si cum cauſa, putà propter aliquod fa-
ctum vel ob aliquam dationê,ſubdiſtinguo;
aut res eſt adhuc integra, aut non ampliùs
integra: ſi res ſit adhuc integra, putà ſi nun-
dum acceptatio ſequuta, ſi non traditio, ſi
non inueſtitura,& alia ſimilia,& multò ma-
gis ſi intraret quod prima conceſſio facta
fuiſſet ad beneplacitum concedentis, vel ſi
eſſet contra ius; poſſit admitti reuocandi
poteſtas, vt plenè in term. feudi & doctiſſi-
mè per D.Senat.Ferrar. Ab Anciſa Senatorem
(à me cognitum & integerrimum & doctiſſimũ)
in reſp.8.pro D.Leinici ſub num. 24. & per tot.
Sin verò res non ſit ampliùs integra, regu-
lariter non poſſit tex.ad literam tit. 7. de nat.
feu. vbi Principem nô poſſe inueſtitum de-
inueſtire ſine culpa, & tit. de feu. ſine culpa
non amitt.tit.Quo temp.mil. inueſt.pet. deb. §.
ſancimus.tex.etiam inſignis.in §.ſi facta.titu. ſi
de feu. def. vbi dominum nec intereſſe præ-
ſtando liberari,quominus feudi poſſeſſionê
tradat,facta iã inueſtitura, tametſi pęniteat.
Ad petrum de Grego. mox ſub num. 35. præcit.
nu.10.et ſeqq. (vbi de Comm.) adferentem
plures

plures rationes inter cęteras (*num.16.*) illã;
quia talis conceſſio feudi propter factum,
vel dationem, ſit contractus nominatus, in
quo non ſit locus pęnitẽtiæ ex magis *Cõm.*
opin. et ibid. ampliantem & limitantem hãc
concluſionem. *et ita etiam Menoch.conſ.531.*
37 *ſupracit.num.92. et ſeqq.* † Vbi ampliat pro-
cedere non obſtante clauſula *motus proprij,*
quia hæc clauſula non tollit, quin feudum
ſit beneficium, quamuis etiam priuilegium
(lago tamen modo) dici poſſit *et ad Gabr. de*
Iure quæſito non tollen. concl.7. num.2. et ſeqq.
Conferunt citati per Roſent. d.c.10. concluſ.11.
38 *lit. A. per tot. glo. et per totã eã concl.* † & quod
nec à ſucceſſione quidem Regis poſſit re-
uocari *vt ibid. Grego. nu. 17. et ſeqq.* vbi hanc
opinionẽ iuribus & rationibus fundat. Nõ
intromodò materiam (quia extra particula-
re inſtitutam) An princeps poſſit ſua priui-
legia putà Immunitatem reuocare, ſaltem
mediante contracambio, ob nouas cauſas
ſuperuenientes, ob publicam aliquam vtili-
tatem aut neceſſitatem, remitto *ad Lancel.*
Corr. in templ. omn. Iud. lib.1. de Imperat. cap.
1. Cap.4. de præſtant. et poteſt. Imper. verſ. col-
lectas. et verſ. priuilegia poteſt reuocare. peregr.
de Iure Fiſci. lib.1. tit.3. per tot. Reſtau. de Imp.
q.55.97.98.114. et 115. latiſſimè et ex profeſſò
facundiſs. Dom. meus Præſ. Benc. in ſua patri-
monialis et Ciuitatis Taurini. allegat. 20. verſ.
non obſtat. et ſeq. vbi ſi pretium ſit commen-
ſuratum nõ poſſe reuocari. Cęterùm quod
priuilegia ex cauſa oneroſa conceſſa non
poſſint regulariter reuocari, ſecus quoad
gratioſa *adde gl. fin. Communiter receptam. in*
c. debet. de reg. iur. in 6. Couarr. var. reſol. lib.3.
c.6. num. 1. Mol. de iſp. primog. lib.3. c.3. n.6.
cum ſeqq. Luc. de pen. in l. fin. C. de locat. præd.
ciuil. lib.11. col.2. cũ ſeqq. Garzias de explicat.
priuileg. numer. 174. vbi in mercede vel dona-
tione à principe facta. et nu. 583. et ſeqq. vbi de
39 *priuilegio ex cauſa oneroſa vel gratioſo.* † Pro-
ut è contrà, vbi ſit locus reuocationi, quia
ſine cauſa fuerit conceſſum; etiam ſucceſſo-
rem poſſe reuocare *dicit add. ad eund. Grego.*
d. par.1. q.7. ſub lit. A. verſ. quod procedit.
Hæc (inſpecta perſona principis concedẽ-
tis, ad quæ debent referri eius cogitationes,
ſeù præſumptiones pro eo, quia eiuſdem
40 interſit. † Atqui cum agitur de eo quod poſ-
ſit concernere id quod intereſt ipſius primo
acquirentis, vel filiorum, putà circa mo-
dos acquirendi, aut alia ſimilia, de his
non cogitat concedens, exercuit libera-
litatem, contulit beneficium, id ſatis quoad
eum, de cætero aut nil aliud conſiderat;
41 † aut (ad ſummum) ſe ad Iuris diſpoſi-
tionem tacitus remiſit, prout iſta eſt pręſũ-
ptio Iuris quędã, quod id (ad ſummum) co-
gitaſſe, ſeu voluiſſe pręſumitur, quod de
Iure, & ſecundum regulas Iuris fieri ſolet,
vt latè per Iacob. in ſua Inueſt. verſ. Princeps
Pedemontium, ibi, ſed quæro ſub numer. 1. et 2.
42 † ſufficit (vt repetam) quod ſua intentio im-
pleatur, an hoc vel illo modo, niſi aliter ex-
preſſim declaret, quid ad concedentem?
43 † Non curamus de modo, dũmodo ſequa-
tur effectus *l. cum in adoptiuis. §. quæ autem C.*
de adopt. Balzar. quæ fuit prin. cau. benef. amitt.
§. illud. ſub num.3. verſ. quarto ſtante.
44 † Quare (quæ dicta ſunt de priuilegijs)
habito reſpectu ad dominum concedentẽ,
non debent confundi, & immiſceri, cum ijs
quæ reſpiciunt accipientem, & ideò conſi-
derationes cum cauſa, vel ſine cauſa, cum
datione correſpectiua, vel ſine ea, ad id ha-
bitæ, et ponderatę, an poſſit pro arbitrio ꝑ
dominum concedentem priuilegium re-
uocari, non faciunt ad propoſitum caſum
accipientis, ſeu nõ pertinent ad modos acci-
piẽdi, cũ ex diuerſis non inferatur, & cum
habeamus text. in termin. iam ampliùs non
erit hæſitandum.
45 † In feudo enim acquiſito per priuilegiũ
non eſt dubium quin *procedat tit. An Agnat.*
et tit. de cognit. feu., vbi quod feudum acqui-
ritur ſucceſſione, quia nihil immutatur de
natura feudi, vt dictum eſt, quare ſi ita eſt in
feudo, idem (ad exemplum eius) erit & in
alijs vel ſtipulationibus, vel donationibus
pro ſe & filijs, & quidem à fortiori, quia ſi in
feudis, vbi qualitas ſanguinis pręponderat
hæreditariæ qualitati, vt alibi dictum eſt,
quantò magis in alijs ſui natura ad quoſli-
bet hæredes tranſitorijs, in quibus hæredi-
taria præponderat qualitas?
46 † Non obſtat quod ex priuilegio quęra-
tur Ius abſenti, ex contractu autem non
quæratur, *vt per Menoch. d. conſ. 331. ſub d.*
num.93.94. et num.99. vbi d.l. abſenti, & alia
quæ dicunt, donationem non valere, niſi
fuerit ab abſente acceptata, nõ procedere,
nec locum habere in conceſſionibus priui-
legijs, et beneficijs Principum, quæ acqui-
runtur ſtatim habita notitia, & ſcientia eo-
rum, quibus ſunt conceſſa. Quia reſpõdetur
hoc pertinere ad poteſtatem, & voluntatem
donantis, ſcilicet an potuerit, & an voluerit
transferre ipſo iure, ſeù ſaltem poſt habitã
notitiam eorum, quibus conceſſum fuit, &
potuiſſe, & voluiſſe non ambigitur, ſed hęc
ſunt diuerſa à modis, quibus res acquiri poſ-
ſit, pendentibus à Iure communi, ad quod
cenſetur ſe conformaſſe concedens, *vt di-*
ctum eſt ſupra et fuſius explicatum cap. 18.
numer. 724. et ſeqq. & cap. 26. numer. 12.
47 † quinimò verius eſſe etiam in priuilegijs,
ęquè ac in donationibus requiri accepta-
tionem, & conſenſum recipere debentis *D.*
Senat. Ferrar. In reſp. 8. numer. 12. et ſeqq. int.

reſp.

Digitized by Google

reſp. pro domino Leiniri vbi elegãter. Garzias in tract. de explic. priuil.num,133.et ſ.qq. vbi latiſſime in ambobus & interim ante acceptationem poſſe reuocari *n.140.et ad Molin. de Hiſp.primog.lib.2.cap.7. num.68.* vbi nec gratiani, nec priuilegium ignoranti acquiri. *et ad ſupra cap. 23. part. 2. ſub numer. 60. et ſeqq.*

48 † Neque etiã obſtat quod dicebatur (maxime per viam priuilegij) illud verificari,
quod capiant filij à concedente nõ a patre:
quia fateor habere à concedente, & vtroſq;
& patrem, & filium ab eo habere, nam profectò (ſi non donaſſet, non haberent, ſed an
hinc inferẽdum, ergo habent eodem modo?
ſi de modo nihil declarauit concedens? & ſi
modus aliunde eſt petendus, vt ſupra dictũ
eſt, vltra quod, nõ eſt abſolute verum, quod
filij habeant à ſolo concedente, nam & à
patre etiam videntur aliquo modo habere:
nam cum ante huiuſmodi priuilegia (à cõmuniter accedentibus) ſoleant præcedere
ſeu tractatus, ſeu merita, & pacta cum patre
ipſo fiant, etiam aliquid ei tribui neceſſe eſt
ſaltem vt cauſę cooperatiuę, & ſine qua nõ
ſequeretur conceſſio *Ad Fonton. de pact.do-*
49 *tal.clau.4.glo.9.nu.33.34.35.par.1.* † Is primò contemplatus, ſine quo Princeps aliàs
forte priuilegium non fuiſſet conceſſurus
ad ibid.per eum num.35. verſ.ſi etiam, & ſecũdum hæc, poteſt hæc res hoc modo melius
demonſtrari, ſi dicamus in hac donatione
duos concurrere agentem, & patientem,
Agens eſt donator ipſe, patiens pater & filius, Atqui pater primo loco, filius altero;
pater ex eo titulo immediate indubitanter
acquirit, filius verò An ex eodem titulo, an
vero ſucceſſiue, & ſi ſucceſſiue, an per viam
ſucceſſionis ordinarię, an per viam fideicõmiſſi, tanquam ſit filius vocatus nomine
proprio, de hoc nihil expreſſe diſpoſitum
vel declaratum, quare ſumus in dubio, In
dubio vero ſtandum eſt regulæ quæ
eſt vt per ſucceſſionem vt alibi ſæpe dictum. & oſtenſum *ſupra cap. 23.numer.37.*
50 † Sic dicimus duos eſſe auctores naturę, naturam naturantem, ideſt Deum ipſum, qui
eſt auctor naturę, & naturam naturatam,
51 quæ dicitur auctor rerũ naturalium, † iuxta
illud, natura multas nouas formas edere
deproperat *l.2.§.ſed quia diuinæ.C.de vet.iur.
enucl.Iſern.in probæm.feu.in princ.* Concedẽtem ęquiparo naturę naturanti, qui eſt auctor donationis, vti Deus auctor naturę, patrem vti naturam naturatam, cum ſit cauſa
52 inſtinctus ad donandum, † vt natura eſt inſtinctus quidam ad producendos effectus
naturales, *vt probatur ex Arg.et alijs ad prin.
Inſt. de iur. nat. gen. et ciu. Alber. in dictio. in*
53 *verb. natura, vbi allegat plures tex.* † Atqui
vti effectus naturales quidam ſunt primi, &
principales, vt coniunctio maris, & fęminę,
alij ſecundarij, ex his fluentes, vt educatio
partuum. Ita & in hoc caſu, vt pater ſit primus, & principalis, filius verò conſideretur
vti in conſequentiam, & ſecundariò, & non
per omnia, vt pater ipſe, & ità pater habere
dicatur ex ea conceſſione immediate, & filius quoque, ſed non immediate omnino,
ſed mediante patre, & ſic per ſucceſſionẽ
ipſi patri, quæ conſiderationes tam cadunt
in caſum priuilegij, quàm in omnem alium
patris, & filij prouiſionalem, & ſi mediante
patre, ergo filij habent ab vtroque, à concedente mediante patre, & à patre immediate, Imò videtur quod non ſolum à patre
capere, ſed magis ab eo capere quàm a concedente quodammodo dici poſſe videãtur
54 † iuxta illud quod cauſa immediata influẽs
fortius operatur *l. ſocium qui in eo. ff.pro ſoc.
l.ſi mulier ff.rer.amot.et dicit Paul.de Caſtr.in
conſ.23.ſub num.2.col.2.verſ.primò quia ſem-*
55 *per et ſeqq. ibid.lib.1.* † & quod cauſa magis
determinat ſubiectum proximum, in quod
magis influit quàm remotum, quæ iura adfert.in term.priuilegij *Crau. d. conſ.313.nu.
31.32.et 34.*
56 † Ex hiſce excluditur illud adinuentum,
quod habeant filij ex quadam mortis cauſa
capione. Quia (ex quo iſta capio habet ſpeciale nomen contractus, ſcilicet donationis
inter patrem & filium in poteſtate, quæ cõfirmatur morte patris, non poteſt propriè
57 dici mortis cauſa capio, † quæ habet nomẽ
generale, & non habet locum vbi datur ſpeciale nomen contractus, *vt declarat. Caſtren.
in l. mortis cauſa ff.de donat. cau.mort.et Petr.
de Grego.* in term feudi, & emphyteoſis, ac
donationis, *de conceſſ.feu.par.3.q.7.ſub num.
53.ſub verſ. eodem modo.* Reſpondendo ad
oppoſitum factum prius per *eund. num. 30.
ſupra pro contrario allegat:* ſed ego aliter adhuc reſpondeo, regulam eſſe quod in conceſſione facta patri & filijs, pater veniat immediate ex eo titulo, filij verò quod per
viam ſucceſſionis, *vt ſupra cap. 23. verſ. ſin
vero radix num.28. et per tot.* Quare intrare
58 nõ poteſt mortis cauſa capio. † Certe enim,
qui hæreditario aut legati, & fideicommiſſi iure capit, ex morte alterius nanciſcitur
capiendi occaſionem, ſed quia proprio nomine hæ ſpecies capiendi appellantur, ideò
ab hac definitione ſeparantur *verba tex.d.l.
mortis cauſa capitur. 31. ff. de mort. cau. don.*
hic iure ſucceſſionis, & hæreditario, quare
obſtat cõtra *Bero. Mart.et alios, tex.rotundus,*
59 † & vigent, quod dicta de ſtipulatione patri & filijs, quoad modum acquirendi, vendicent hæc ipſa ſibi locum etiam in conceſſionibus per viam priuilegij, ni me fallunt
prin-

principia Iuris, etiam quod nihil fuerit à
patre erogatum, *vt per Surd. d. dec. 324. ſub
num. 8. verſ. tertio reſpondetur, et per alia Iura
de quibus cap. 23. ſub verſ. ſin verò vti radix
ad ſin. num. 42. et eod. cap. partic. 2. num. 2.*

Et plenius non intrare mortis cuſa capio-
nem *infra cap. 33. numer. 21. et ſeqq. vbi vide.*
60 † Non omittam quam periculoſum ſit ſolũ
referre (non Examinando) quod reſultat mi-
hi ex *Fontan. in contrarium allegato*, nam di-
ctum eius facit pro ſententia noſtra, dum
ibi diſtinguit caſum formulæ pro ſe & filijs
a caſu formulę, vbi auus ſtipulatus eſt filio
ſoli aut nepotibus contemplatione matri-
monij, vt primo caſu pater poſſit pręiudica-
re, altero non poſſit, quia primo caſu filij
habeant à patre, altero non à patre, ſed to-
tum ab auo donãte, per cuius Iuramentum
in donatione appoſitum, & per ſtipulatio-
61 nem Notarij fuit eis ius quæſitum, † vnde
nil mirum ſi vno caſu pater poſſit præiudi-
care, altero verò non poſſit, *vt ibid. Fontan.
ſub num.* 10. Id verò non ne eſt quod cona-
mur oſtendere diuerſos eſſe caſus formulã
noſtram, & caſum contemplationis veræ,
& proprię? *vide de eod. Fontan. vt ſupra c. 19.
num. 61. et alia hoc eod. cap. numer. 15. et ſeqq.*
62 † allegat, *idem Modern. Add. ad Surd. etiam
Alex. Trentae. vt ſup. d. num.* 15. quem tamen
Alex in nonnullis erraſſe comperio, primo
ꝙ in feudo nouo pater nõ poſſit filio pręiu-
dicare contra com. opin. *de qua infr. tit. de
alienat. num. 18. cap. 51. ſecundo quod feudum*
habeatur ex ſola prouidentia dantis, cuius
contrarium verius eſſe oſtendimus *cap. 19.
numer. 63. cap. 23. num. 39. 66. 139. & ſeqq. &
ſupra hic. ſub num. 53. & ſeqq.*
63 † Tertio quatenus ſtante formula pro ſe
& filijs, pręſupponit patrem pręſtare mini-
ſterium ſuum nudum, id quod iam refelli-
mus, & eſſe patrem vti radicem, & funda-
mentum alibi latè probauimus, & tunc ſuũ
nudum miniſterium tantum dici præſta-
ri per eum, cum pater ſoli filio ſtipulatur,
non quando & ſibi & filio *ſup. c. 19. nu. 12. &
ſeqq. & cap. 23. num. 16. & ſeqq.* & demum ca-
ſus eſſe diuerſos, & diuerſimode iudicandos
64 nec confundendos † Quæ vis ergò facien-
da in allegante, & allegato? & quæ fi-
des ambobus? & ſtet concluſio idem
eſſe (in puncto de quo agimus)
in priuilegijs, ac in
alijs communiter
ſtipulationibus
aut Inueſti-
turis, ius
&
idem iudi-
cium.

CAP. VIGESSIMVM QVINTVM.

De ſtipulatione patri & filio per Notarium.

S V M M A R I V M.

1 *Natura ſtipulationis ſibi & filijs non alteratur
ex ſtipulatione Notarij. & ſeqq. & pręſertim
num. 5.*
2 *Notarius eſt vti miniſter.*
3 *Seù vti negotiorum geſtor.
Nulla eſt voluntas Notarij cum contrahente,
nec contrahentis con Notario.* eod.
4 *Notarius non aliud poteſt, quàm quod de iure,
nec aliud ipſe præſumitur velle, quàm quod
ius vult. vt in ſtipulatione pro ſe & filijs.*
6 *Stipulatio per Notarium eſt ſtipulatione per pa
trem debilior.*
7 *Filij ſuccedunt vti hæredes, non obſtante ſtipu-
latione per Notarium.*
8 *Reſpondetur ad contraria.*
9 *Notarij, Iudices & alij Officiales ſtipulantur pro
abſentibus, ſed diuerſimodè.*
10 *Stipulatio pro abſente debet conferri in perſona
Notarij. Vt promiſit mihi Notario, tãquam
publicæ perſonę ſtipulanti pro Titio, vel pro
omnibus quorum intereſt &c.*

1 HAnc † naturam iure ipſo cõmuni inſitã,
& à nobis defenſã, quod ex ſtipulatio-
ne patri & filijs, acquiratur patri principali-
ter, filijs verò ſecundariò, & ſucceſſione
mediante, non immutat ſtipulatio eiſdem
verbis concepta per Notarium, vel ſolum
vel vnà cum patre (filio abſente) ſtipulan-
tem.
2 † Primò quia Notarius eſt tantum vti mini
ſter, qui facit pro alio, vnde intrat regula, ꝗ
facit per alium, per inde eſt ac ſi faceret per
ſemetipſum, *iam ſup. cap. 19. numer. 12. 13. c.
23. nu. 26. & ſeqq.* ponderata, Seù eſt vti ne-
3 gociorum geſtor, † & proptereà nulla eſt
voluntas Notarij cum contrahente, nec cõ-
trahentis cum Notario, quoad acquiſitio-
nem, *vt poſt Bart. Bal. Alber. & alios tradit
Tiraq. in tract. de conſtit. poſſ. lim. 30. num. 78.
Bero. conſ. 4. num. 35. in ſin. lib. 2. & nouiſſimè
Farin. dec. ſeù voto 12. par. 1. tom. 1. Rot. Rom.
num. 6. in princ. & ad ſin.*
5 † Item Notarius non aliud poteſt, quam
quod iura volunt, imò nec aliud ipſe velle
præſumitur, quàm quod Ius commune di-
ſponit, quippe qui ad iuris ipſius diſpoſitio-
nem cenſetur ſe conformare, vt in term.
ſtipulationis pro ſe, & filijs ſuis *ita ſcripſit*

Rim.

Rim.iun.in conſ.295.num.42.48.vſque ad 55. lib.3.& conſ. 569.num.37.& 38.ſub nu.161.
5 *& 183. lib. 5.*† nec ex ſtipulatione Notarij,
rei ſeu actus natura immutatur, vnde ſi res
erat ad hæredes tranſitoria, ſtipulatio pro
ſe & hæredibus non operabitur quicquam,
quia expreſſio eorum quæ tacite inſunt ni-
hil operatur *Rip. lib. 3. reſp. 15. de donat.&
grat. reuoc. & dicitur poſita ad cautelā Mazol.*
6 *conſ.1.num.78.80.*† Accedat quod ſtipula-
tio per Notarium eſt ſtipulatione per patrē
longe debilior, quia ſtipulatio patris eſt ſta-
tim valida, ſtatim perfecta, & conſequenter
irreuocabilis, nulla egens ratificatione ad
eius perfectionem *ad ſup. cap. 23. partic. 2.
num.37.& ſeqq.* At ſtipulatio per Notarium
operatur quidem validitatem actus, ſeu cō-
tractus, ſed perfectionem, quæ gignitur ex
ſolo partium conſenſu, ſeu volūtate, ex qui-
bus contractus fit irreuocabilis, hoc non
operatur, vt oſtendimus *ſupra cap.23.par.2.
num. 62.* quia deficiente conſenſu contra-
ctus non poteſt dici perfectus.
7 † Quare quod filij ſuccedant vti hære-
des, non obſtante ſtipulatione Notarij pro
eis, *adduco in term. Surd.in deciſ.322.ſub num.
64.65.* reſpondendo ad motiuum contrariū
per eum allatum *in ead. dec. ſub num.6.verſ.
Nec obſtat, & ſupra iam per nos cap.23.nu.28.
& ſeqq.*
8 † Non obſtat contraria ſupra allata *ad cap.
23.ad fin.princ.num.15.* ante verſ. contrariū
cenſuerunt, quia omnes doctores ibid. cit.
loquuntur in diuerſis term. prout caſus di-
ſtinximus, & hoc ipſum plenius enucleaui-
mus *ſup. d.cap.23.parti.1.per tot.par.2.n.52.
et ſeqq.et etiam antecedd.ibi.*
9 † Aduertas autem Notarium, Iudices, &
alios officiales pro abſentibus & ignoranti-
bus ſtipulari poſſe, ſed cū hiſce declarationi
bus, vt Notarius, vel Iudex in actu ſui offi-
cij pro abſente ſtipuletur, ſcilicet Notarius
in actu de, quo à partibus fuit rogatus: Iu-
dex in actu iudiciali, ſecus ſi extra officium
ſuum alteri ſtipuletur, nam vti à priuato
10 facta haberetur ſtipulatio huiuſmodi.† Se-
cundo, vbi verba promiſſiua ſunt collata in
perſonam Notarij, ſecus ſi ad abſentem re-
lata forent, nam ſtipulatio eſſet funditus
nulla, Ideoque Notarij dicere ſolent. *promi-
ſit mihi Notario, tanquam publicæ perſonæ ſti-
pulanti pro Titio abſente vel pro omnibus, quo-
rum intereſt, aut in futurum intereſſe poſſit, vt
notat Peregr.de fideic. art.51.nu. 13.poſt Bal.
Ang.Aret.et Iaſ.in l.ſtipulatio iſta.§.ſi ſtipuler.
ff.de verb.oblig. et alios (vt ibi per eum) citat.
Seraph.de priuil.iuram. priu.24.num.5.et 6.*

CAP. VIGESSIMVMSEXTVM.

Quod filij non poſſint repudiata hæreditate feudum retinere.

SVMMARIVM.

1 *Si res ſit tranſitoria pater cenſetur filijs vt hæredibus ſtipulatus ſecus in non tranſitorijs, &* origo huius opinionis *ibid. et num.4.*
2 *In dubio pater cenſetur ſtipulari filijs vt hæredibus. quod refellitur. num.9.*
3 *Vnde non poſſunt conſequi niſi ſint hæredes.*
5 *Filij ſuccedunt equaliter.in operis declarato.§.ſi liberi.*
6 *Et declarata* l.ſi quis operas.
7 *Queſtio an filio vt filio etc. multarum confuſionum cauſa, examinato* Loffr. *et num.10.*
8 *Operæ officiales in ſolos filios tranſeūt, et an etiā repudiantes.*
11 *Iſern. ſibi contrarius animaduertitur*
12 *Cauſa à modo diſtinguenda.*
13 *Et vtrum filij conſequantur ex iure proprio an paterno.*
14 *Si paterno oportet eſſe hæredes.*
15 *Et ius paternum dicitur, quia pater fuit contemplatus, et ius in eo principaliter radicatum, et filij ſecundario conſiderati et ſeqq.*
18 *Emphyteoſis capitur à patre ſi pro ſe vxore et filijs.*
19 *Quare vitium patris nocet.*
20 *Et vnicus contractus et vnica ſtipulatio eſt, ex qua tàm pater quàm hæredes admittuntur.*
Exemplo tradito de radice ad truncum. ſub eod.
21 *Filij acceptò ferunt initium acquiſitionis patri, et ius ſuum.*
22 *Et pater poteſt ſe priuare, vnde non capient poſtea filij ex ſucceſſione.*
23 *Limita vt poſſit feudum retineri repudiata hæreditate.*

1 IAm† verò ad quintum accedamus; quid iuris ſit quando pater ſtipulatur ſibi & filijs, quantum ad effectum an poſſint filij delata hæreditate repudiata rem retinere: circa quod communiter diſtinguitur, vt ſi res ſui natura ſit tranſitoria ad quoſcunq; hæredes, pater cenſeatur filijs vt hæredibus ſtipulatus, ideo filij non poſſint hæreditatē repudiare, & rem conſequi in ſtipulatum deductam, ſi non ſit tranſitoria, pater cenſeatur filijs, vt filijs ſtipulatus, & ideò etiam vt ijdemmet abſtinentes ab hæreditate paterna eam rem conſequi poſſint: hæc videtur

tur originaria opinio *Bart. in l. vt iuriſiurādi.*
§. ſi liberi ff. de op. libert. in l. ſi tibi decem. §. ſi
pactus. ff. de pact. in l. quod dicitur. 130. num. 6.
de verb. oblig. Alex. in hiſmet locis, præſertim
in d. §. ſi pactus. ſub num. 8. & alij quoque com-
muniter, & in l. ſi non ſortem. §. libertus. ibique
Iaſ. ſub num. 32. & ſeqq. ff. de cond. ind. plures
affero in dec. Flor. 51. num. 20. & ſeqq. & ſupra
cap. 18. in princ. & cap. anteced. vbi latè expli-
2 *caui* † licet in dubio (ſecundum doctò. cō-
muniter) pater cenſeatur ſtipulatus pro fi-
lijs vt hæredibus, *vt per Alex. ſub d. num. 8.*
& de communi Surd. dec. 322. nu. 32. & ſeqq.
3 † Ita quod non ſolùm abſtinere non poſ-
ſint ab hæreditate delata, ſed & ſi delata nō
ſit; non aliter poſſint conſequi huiuſmodi
rem, niſi fuerint hæredes, *inferat & probet*
Surd. ead. dec. 322. num. 39. in fin. & num. 40.
& id multò magis accedētibus coniecturis,
de quibus ibi & nos in dic. dec. Flor. 51. num. 26.
4 † Sed addimus in præſentiarum originem
quod ſui natura non tranſitoria, hæc tran-
ſeant in filios etiam abſtinentes ab hæredi-
tate paterna, acceptò *referri glo. magna ad l.*
non ſortem. §. libertus. ſub 6. differ. verſ. Item
quia: ſeu Bart. in prædict. loc. quatenus in ma-
teria operatum volunt, quod ſi pater ſit ſibi
& liberis ſtipulatus, liberi, ſeu filij poſſint
abſtinentes conſequi operas à libertis *per*
d. l. vt iuriſiurandi: § ſi liberi, & l. ſi quis operas
ff. de oper. libert. l. quodcunq. §. ſi quis ita ff. de
verb. oblig. & quod ex hoc (de ſtipulatione
ſcilicet operarum argumentum ſit tractum
ad feuda, & emphyteoſim) *patet ex cit. ſupra*
mox, & in alijs loc. præſertim verò ex Iaſ. in d.
§. libertus num 33. ad quos remitto.
5 † Verùm hoc totum eſt erroneum, & ſub-
lato fundamento *d. §. ſi liberi:* corruet omne
ſuper ædificatum. In eo enim §. ſi liberis nil
aliud dicitur quā quod filij ęqualiter ſucce-
dunt in operis: ex hoc autem inferri. ergo
licere filio abſtinere hæreditate paterna,
minime poſſe ſatis colligitur *ex dictis ſupra*
cap. 22. & ad cap. 15. per tot. & nunc damus
inſtantiam de feudo, in quo viriliter ſucce-
ditur, *vt in d. cap. 15. ſub princ.* & tamen hæ-
reditate repudiata retineri non poſſe mani-
feſtum eſt nec dicamus *cum Bart. in d. §. ſi li-*
beri. ſub num. 4. hoc ita eſſe in feudo ex con-
ſuetudine, quia imò eſſe ius commune, &
communiſſimum, tàm in feudis, quàm in
alijs continuè *oſtendimus; & ſupra cap. 23.*
num. 106. & infra (antequam hinc recedamus)
oculis ſubijciemus: dixerimusq; magis ex er-
roribus errores, & dato vno inconuenienti
alia multa ſubſequuta &c. *vt dicebamus in*
6 *huiuſce tract. præfat. nu. 12. & ſeqq.* † In *l. verò*
ſi quis operas. de oper. libert. nil aliud dicitur
quàm quod ſtipulatio operarum ſibi & li-
beris etiam ad poſthumos pertinet. *in d. l.*
quodcunq; §. ſi quis ita: de verb. oblig. non agi-
tur caſus noſter, in quo ſibi & filijs; ſed agi-
tur de ſtipulatione ſoli filio facta poſt mor-
tem filio ſuo dari, qui eſt alius, & diuerſus
caſus, *& de quo ſupra cap. 19. per tot.* præſer-
tim *in princ.* meliùs fortè allegari potuiſſet
l. cum Patronus. §. cum libertus, & l. ſi operarū.
ff. de op. libert. vt facit Iſern. ad tit. an agnat. vel
fil. ſub numer. 2. vbi per hanc l. operarum tenet
quod filius, etiam non hęres feudum habeat
iuxta prædictam opinionem; *& ad tit. de al.*
pat. feu. §. & ſi libellum, vt vtrobique allegans
etiam d. §. ſi quis ita, & add. ad Iſern. in titul. an
agnat. &c. num. 4. in verb. prouidentia col. 2.
ante fi. ſed de his mox aptiori loco dicemus.
7 † Verùm, ſi vis ampliùs deguſtare incon-
ſtantias, & vlterius confuſiones circa hæc
Doct. An filio, vt filio an vero vt hęredi, cō-
ſidera aliam diſtinctionem *Bart. in l. quod di-*
citur de verb. oblig. iuncto Loff. in conſil. 1. vbi
num. 66. eam ponit inter rem quæ non po-
teſt tranſire ad filium, niſi vt hæredem,
& rem, quæ non poteſt tranſire ad illum,
niſi vt filium, poſtea (ſubdens) ſi ſit res quæ
poſſit tranſire ad filium, vt filium, & eadem
poteſt tranſire ad eum vt hæredem, tunc
in dubio tranſit ad eum, vt hæredem: hæc
verò ante reſoluāt, an poſſis repudiata hę-
reditate rem retinere quæ (dicam primo)
illa res eſt quę non poteſt tranſire ad filium
niſi vt filium? cū ſimus in ſtipulatione, vbi
8 ſemper filio vt filio fit ſtipulatio † Atqui po-
teſt verificari de operis officialibus, quæ in
ſolos filios tranſeunt *Goffred. in d. l. cum pa-*
tronus. §. cum libertus. num 4. in fin. iuncto nu.
5. col. fin. Hoc ita eſto; verificabitur ne tamē
quod ad ſolos filios vt filios ita pertineant,
vt etiam non hæredes ipſi conſequantur?
minime verò, cum ex d. §. cum libertus. nō
poſſint filij conſequi opereas, niſi vt hære-
des, & quidem immediatè, adeo quod quā-
uis hęredes (ſi ſint hęredes hęredum) non
9 admittantur † Sic fac eſſe tale quid, quod
poſſit tranſire ad filium vt filium, & idem
tranſire ad filium vt hæredem, vbi intrare
poteſt hoc dubium vt in dubio tranſeat ad
filium vt hæredem: cum omnimode & cer-
tudinarie hęredem eſſe oporteat? cum cer-
ta ſit circa hoc iuris diſpoſitio, vt ſi quid cō-
petat iure proprio, non oporteat, ſi hæredi-
tario oporteat, ſi etiam alio titulo ſingulari,
non oporteat, prout facti ſpecies, occaſione
quo in caſu verſemur, demonſtrabit. quid
10 ergo in his immorari? † Quare ſequere *le-*
gere Loff. in d. conſ. 1. nam num. 99. titubat, &
ſub numer. 107. (naufragium faciens) ne-
ſcit quo ſe vertat, quinimo videtur recedere
à Bart. vt nomen filij intelligatur de eo, vt
hærede in tranſitorijs, vt ſic procedat etiā
in non tranſitorijs, vt in feudo, ex eo quod
ſit

Digitized by Google

ſit poſſibile feudum eſſe tranſitorium ad fi-
lios, vt hæredes: quod nihil eſt, & ipſemet
non acquieſcit vt ibi. Sed nullus eſſet finis
11 (hac in re) confuſionum, † nec mirum ſi
Iſern. ipſe, ſibi fuit contrarius *vt d.num.107.*
nec vllomodo ſaluabilis, *quicquid fruſtra pro*
eo, et ad eum ſuſtinendum conetur Loffr. ibi, &
12 paſſim *per conſ.tot.* † Quare alius exitus ex-
quirendus. Repeto cauſam à modo diſtin-
guendo *vt in cap. 18. ſupra num. 17. et ſeqq.*
13 Modum verò in duobus conſiſtere † an ex
perſona propria filij acquirant, an verò ex
aliena: & ex propria quidem perſona, qua-
tenus proprio iure nitātur *iuxta trad.cap.19.*
per tot. At ſi ex aliena, dupliciter vel ex per-
ſona patris, vel alterius: ſi proprio iure nitā-
tur filij, vel alterius, quā patris poterunt re-
pudiare hæreditatem paterna remque reti-
14 nere † ſi iure patris, non poterunt, hic verò
eſt caſus quando pater ſibi & filijs ſtipula-
tus eſt, vt de hoc latiſſime cap.33. diſcuſſum
nec eſt repetere neceſſarium.

Hùc enim vere cadit, quod non poteſt
vnum ſine altero haberi: ratio eſt, quia vtrũ-
que eſt quid hæredirarium, hæreditas autẽ
ſcindi non poteſt *vt ſupra cap.6.num.22.23.*
& 25. & cap.8. num. 1. & ſeqq. nec ſupereſt
15 alius titulus quàm ſucceſſionis † Quia titu-
lus principalis & immediatus, ſeù ius prin-
cipale, & immediatum & quod ſumpſit ori-
ginem, quod fuit formatum, radicatum, &
fundatum in ipſo patre acquirente, tranſit
in eius heredem, vel ſucceſſorem, qui in eo
iūre dicitur repreſentare defunctum, non in
alio, forte poſtea ſuperuento, *vt per Aretin.*
mox cit. & alios. & dicitur ſucceſſor vti iure
defuncti, & eius acceſſione vti & inniti ſecõ-
dariò, & acceſſoriè non principaliter *vt ſup.*
d.cap.23.num.125. & ſeqq. & ad num.28. &
ſeqq. vbi alia ad hoc ipſum, licet me referã ad
16 *hunc locum.* † & in term. feudi noſtris eſt
doctrina *Loffred.in conſ.1.num.132. & melius*
num.179. vbi quod dominus concedens cõ-
ſiderat ſeruitium eius, cui concedit princi-
paliter, ſeruitium deſcendentium, ſecun-
dariò: *& ad tit. epiſc. vel Abb. ſub princ.*
17 † vbi eleganter, dum eum tex. defendit, cul-
pã patris filio nocere: quoniam (ait) dum
dominus conceſſit feudum Titio & filijs,
principaliter elegit, ac reſpexit patrẽ, *& idẽ*
Mar. Frec. de ſuf. feu.lib.3. ſub n.15.col.2. ſub
med. & col.3. in princ. & ideò cum ſpes filio-
rum eſſet (vt ſubijcit ibid. Loffr.) principa-
liter fundata in perſona patris, feudum re-
uertitur ad dominum: & dominus recupe-
rat hoc feudum quaſi cauſa, ob quam de-
dit, non ſecuta, & quod infeudatio eſt do-
natio ob cauſam: quod nota ad multa, in
quibus lapſum eſt, eo ipſo quod Doctores
idem in feudo ac emphyteoſi ſtabilierunt
non nocere factum patris filijs, ſicut non
noceret in term. vel donationis ſimplicis
vel fideicommiſſi, aut aliorum iurium pro-
prio iure ad filios ſpectantium: quia in feu-
18 dis, filij iure patris nituntur. † Confert quod
ait *Cald.de reno.emph.q.19. ſub n.82.* adducẽ-
do *l.ſi tibi.§.ſi pactus ff.de pact. l. iuriſiurandi.*
§.ſi liberi.ff.de oper.liber. in term. emphyteo-
ſis conceſſæ pro ſe vxore & filijs, quod ea
capiatur à patre eo mediante, & ſtipulante.
19 † Quapropter vt eius capacitas tanquam
in capite fundatur, ita & in membris vitiũ
20 nocere neceſſe eſt † & *quod ait add. ad Ioan.*
de Anan.conſ.10. ſub num.6. vbi quod vnicus
eſt contractus, & vnica ſtipulatio, ex qua
tàm pater, quàm hæredes admittuntur, &
quę primò completur in patre, & ipſo mor-
tuo, renouatur in filio: ſic radix humorem
proprium diffundit ad truncum, & ad ra-
mos, & fit ex omnibus ſimul vna arbor: ſic
ſuper poſito fundamento fiunt parietes, &
hinc reliquę partes domus inſtituũtur, vt ta-
men, & arbor, & domus non ſolum originẽ
& principium recognoſcant à radice, ſeu
fundamento, ſed etiam eſſentiam & formã
ad Caſtr. conſ. 164. ſub nu.3. lib.2. vbi pulchrè,
& Ang.conſ.110.num.2. & ſub 3. vbi etiam in
21 *term.* feudi. † eadem ratione ſit idem & in
patre prouidente ſibi & filijs, vt filij non ſo-
lum originem patri acceptò referant, & ini-
tium, *vt ait Menoch.in conſ.705.nu.33.lib.8.*
ſed & ius ipſorum, ita quod non iure pro-
prio, ſed ex ſucceſſione dicantur habere,
22 ideſt ex iure paterno. † Vnde ſi non repe-
rirent in hereditate ſeù in ſucceſſione, quia
pater ſe fortè priuaſſet, nõ poſſent in eo ſuc-
cedere, *vt ait Caſtr.in l.idem Iulianus.§.ſi quis*
alicui. ſub num. 4. ff.de leg.1. cuius verba retuli
ad quandam huius (quod dico) maiorem
explicationem, non quod in reliquis, quæ
ibi, dicit, ſequendum cenſeam: dum ait in
feudis (ſtante ſtipulatione pro ſe & liberis)
filios habituros, etiam ſi repudient hæredi-
ditatem paternam: cum hoc ſit manifeſtè
falſum, *tàm ex prædict. quàm ex alijs &c.* & eſt
à rationis naturalis dictamine longè alienũ,
quod pater (huiuſmodi formula filios ſe-
cum vocans) vnquam eandem formulam
cogitauerit trahendã in conſequentiam cõ-
tra ſe ipſum, *vt de hoc ſupra d. cap. 3. nu.138.*
& ſeqq. vbi plenè.
23 † Hoc limita, vt poſſit repudiata heredi-
tate feudum retineri per filium in caſu de
quo *ſupra cap.13.num.20.24.* ibi recurre Et
interim conclude non poſſe filios repudia-
ta hæreditate feudum retinere, ſecundum
prædicta, & ſecundum *tex.tit.an agnat. &c.*
& §.filius.de Capit.qui cur.vend.

CAP.

Digitized by Google

CAP. VIGESSIMVMSEPTIMVM.

Quod filius non delata hæreditate poſſit feudum retinere.

S V M M A R I V M.

1 *Quod filius non delata hæreditate poſſit feudum retinere.*
2 *Hic eſt effectus ſtipulationis pro ſe & filijs, vt filij omnino habeant, etiam hæredes non inſtituti.*
Fortè præteriti, & qui nolint nullum dicere teſtamentum. ſub eod.
Limita vt. ſub eod.
3 *Vel ſi relicta ſit legitima filio, alio hærede inſtituto.*
4 L. cum patronus. 22. §. cum libertus. l. ſi operarum. 29. de op. libert. declaratur. *& ſeqq.*
5 *Vnuſquiſque ſibi & hæredibus ſuis cenſetur ſtipulari, quod aliquando de ſolis liberis intelligitur.*
6 *Operæ officiales tranſeunt in ſolos liberos & ratio.*
7 *Opera ſoli patrono promiſſæ non tranſeunt in filios, niſi fuerint hæredes ex eius iudicio.*
8 *Ex eo quia (non adiecta clauſula liberiſque eius, an ſi adiecta eſſet, poſſent filij non immediatè hæredes in operis ſuccedere. et num. 9.*
10 *Dicti textus ſupplent ſibi inuicem in eo quod alteri deficit & ſeqq.*
11 *Non hæres, id eſt cui non ſit delata hæreditas.*
12 L. quodcunque. §. ſi quis ità. de verb. oblig. citata per Iſern. *non facit ad propoſitum.*
13 *Si delata non ſit hæreditas, eſt verùm ſemper, & in omni materia, ſiuè tranſitoria ſiuè non trãſitoria, poſſe filios conſequi etiam non hæredes in ſtipulatione ſibi & filijs.*
14 *Vt in term. donationis rei tranſitoriæ ad omnes.*
15 *Reprobata diſtinctione de tranſitorijs vel non tranſitorijs.*
16 *Diſtinctiones operarum officialium & artificialium, et quid ſint, et quomodo tranſeant ad hæredes vel filios. num. 17. et 18.*
19 *Filius non hæres, quia non delata hæreditas, non poteſt venire contra factum defuncti.*
20 *Ratio, cur non delata hæreditate, filij nihilominus conſequantur, admittenda etiam in feudo mixto.*
21 *Quæ ratio conuenit et tranſitorijs et non tranſitorijs.*
22 *Vbi eadem ratio, ibi idem ius.*
23 *Oportet eſſe capacẽ tempore delatæ hæreditatis, vt quod ſeruus tali tempore reperiatur liber.*
24 *Legitimè factum retractari non debet.*
25 *Locatio operarum in perpetuum an permiſſa.*

1 SVpereſt † ſexto, & vltimò, quid iuris ſit (quando pater ſibi, & filijs ſtipulatur) quantum ad effectum, an (ſi non ſit delata filijs hæreditas) poſſint filij rem in ſtipulatũ deductam retinere: hæc quæſtio in feudis, & emphyteoſi eſt iam reſoluta, quod ſic; vt
2 *ſupra cap. 16. per tot.* † & hic (*vltra alium ſupra cap. 22. num. 137. et ſeqq. adnotatum.*) eſt verè effectus huiuſcemodi ſtipulationis, vt omnimodo filij habeant ſiuè hæredes inſtituti, ſiuè etiam præteriti, & nolint teſtamẽtum de nullitate impugnare, prout non cogũtur de nullitate dicere ſi nolint *iuxta Alber. Bart. et alios ad l. filio præterito. 17. ff. de Iniuſ. rup. Mynſing. Inſtit. de exered. lib lib6. etc. et in term. Iacob. de Ardiz. in ſua ſumma. de ſucceſſio: feu. verſ. Item quæritur, quem refert Add. ad Iſer. tit. An agnat. ſub numer. 4. lit. x. verb. prouidentia col. 2. ad princ. et per tot. col. et poſſint* apptobare dummodo ex certa ſciẽtia *Brun. de pot. et eff. formæ et ſolen. lim. 28.* licet in præiudicium tertij non propterea valeat teſtamentum, *vt ait Ceph. conſ. 133. numer. 121. lib. 1.* dummodo tamen non ſint exhæredati (*vt infra nu. 11. et c. 51. num.*
3 *7. et ſeqq.* † & ideo habebunt filij in caſu, ſi pater eis reliquerit legitimam alio hærede inſtituto, vt latè dictum eſt *cap. 23. num. 137. per tot. cui nouiſſimè addo Reg. Lanar. in rep. tit. de ſucc. feu. nu. 22. et probat tex. in iure, qui eſt ſingularis in materia*) l. cum patronus. 22. §. cũ *libertus inuſtad. ſi operarum 29. ff. de op. libert.*
4 † Nam hic tex. duos caſus cõtinet, primum cum libertus promiſſit ſe daturum operas patrono ſtipulanti, & acceptanti, non adiecta formula ſibi liberiſq; eius quo, caſu videtur quod ad ſolum Patronum pertineat
5 ſtipulatio. † Verùm quia vnuſquiſq; ſibi, & hæredibus ſuis cenſetur ſtipulatus, id quod ſecundum ſubiectam materiam, aliquando de ſolis liberis intelligitur, & ideò ad ipſos etiam extenditur ſtipulatio, *vt eſt in tex. cap. vn. de duobus fratribus à cap. inueſt.* ita eſt in ſtipulatione patroni ſimpliciter concepta, vt extendatur etiam, ſed tamen ad liberos tantum *vt in d. §. cum libertus, et eſt in glo. magna in fin. ad l. ſi non ſortem. §. libertus. ff. de cond. inde. Goffred. in d. §. cum libertus. n. 4. ad fin. et ſub num. 5. col. fin. ſub princ. verſ. et ſicut.* quia ad extraneos non tranſeunt officiales, ad quas ille tex. eſt reſtringendus, & de eis intelligendus *vt per Goffred.*
6 † Quippe quę (cum cohærant perſonæ) ſint intranſmiſſibiles, nec in alium, præterquam in filium, tranſmittantur, ratione peculiari ob identitatem perſonę cum patre *iuxta Goff. in d. verſ. et ſicut, et in l. ſeruus 10.*

ſub

ſub prin.verſ.Item.licet,et in l.à duobus ſub nu.
8.circa med.col.verſ.vbi alibi,et in d.l.ſi opera-
rum ſub num.1.et nu.6.ſub princ.verſ.aut non
eſt,et num.7.et ſub num.5.col.2.verſ.aliqui ta-
men, quicquid ſit de artificialibus vt in iiſd.
7 locis.† Ideò ad filium nô tranſibunt operæ
ſoli patrono promiſſæ,niſi fuerit hæres eius
ex eius iudicio, ideſt heres eius immediatus
l.ſciendum 70.§.idem dicitur.de verb.ſign. per
quod confirmatur , quod dicimus aliquid
poſſe ſpectare filio vt filio,quales ſunt ope-
ræ(vt diximus officiales)& tamen non poſ-
ſe eundem id conſequi , niſi demum ſit, &
hæres, & quidem immediatus, & per dire-
ctum , ita quod non ſufficiat hæredem eſſe
per alium ſeù per indirectum,ſed hoc dictũ
ſit obiter , dum tex. explicamus vt faciliùs
ad intentum deueniamus.
8 † Alter verò caſus qui continetur eo tex.
§.cum libertus, & qui inſeruit materiæ præ-
ſenti, eſt quatenus ex eo quia non adiecerit
(liberiſq; eius . An per hoc) ſi adieciſſet li-
beriſq; eius(à contrario ſenſu)inferri poſſit
filium etiam hæredem non immediatum,
ideſt per alium hæredẽ exiſtentem, in ope-
ris ſuccedere,Hanc quæſtionem non reſol-
uit *d.§.cum libertus* ſed reſoluit tamen *tex.l.*
9 *ſi operarum.* † vbi clarè his verb. *filio autem,*
et ſi heres non extat, omnimodo competit dum-
10 *modo non exhæredatus.* † Ac vt *d.§.cum liber-*
tus hoc mutuat *ex l.ſi operarum* & ex ea ſup-
pletur: ita è conuerſo,etiam *d.l. operarum*
(ne ſit ingrata)aliquid mutuat *à d.§.cũ* liber
tus, & capit ab eodẽ ſupplementũ quoddã:
nam dum ſupponit filio competere opera-
rum iudicum, etiam non hæredi, extraneo
verò non competere,neceſſariò ſupplendũ
eſt, quod ſimus in caſu vbi adiecta fuit for-
mula(ſibi liberiſque eius *de qua in d. §.cum*
libertus, vt de qua etiam ſtipulatione *eſt tex.*
in l.ſi quis operarum.§.eod.tit. vt propterea ex
his duob. locis ſimul iunctis optime pro-
betur filium huiuſmodi ſtipulatione ſibi &
liberis ſeu filijs comprehenſum etiam non
hæredem conſequi rem in ſtipulatum de-
11 ductam , † Non hæredem, inquam, non
ideò , quia poſſit hæreditatem delatam re-
pudiare, ſed non hæredem , quia non ſit ei
delata, alio putà inſtituto, vt in his termin.
loquuntur ambo tex. dum (ad oppoſitum
filij non hæredis) ponitur exemplum de
ſeruo inſtituto *vt in d.§.cum libertus*,& dum
ad oppoſitum filij non hæredis,ponitur he-
res extraneus , imò verò ſuppouitur filius
dummodò non exhæredatus *in d. l.ſi opera-*
rum: ibi niſi exhæredatus ſit , quaſi inferri
voluerit quod filius quoquomodo intelle-
ctus vel inſtitutus, vel preteritus, dummo-
dò expreſſim non exhæredatus conſequa-
tur operas à patre ſibi & filijs ſeu liberis ſti-
pulatas *ſicut in ſpecie ad Goffr. in d. §.*
cum libertus. numer. 5. col. fin. in princ.
& ita locos contrarios paſſim tales repu-
tatos , quam bellè conuenientes inuicemq;
ſibi ipſi adminiculãtes ex hac interpretatio-
ne aduerte, quam quidem interpretationẽ
in ſula illa *l.ſi operarum*,quod non hæres in-
telligendus ſit, quia non poſſit , quia delata
non ſit, nun quia delata poſſit repudiari, fũ-
datam *in d.l.ſi operarũ*, corroborat & ſequi-
tur etiam *add.ad Iſern.tit. An agnat. &c. ſub*
num.2.lit. L. verſ. in hoc ſuccedit etiam qui non
eſt hæres:in fi.addit.vbi pariter ſe refert ad aliã
addit.in verſ. quanquam ſit ex pacto & proui-
dentia,quæ eſt ibid.ſub num.4.lit.X. vbi latiſſimè
col.fin. per tot. & nouiſſimè Reg. Lanar. in rep.
tit.de ſucc.feu.ſub num.26. & ſeqq. vltra cita-
12 *tos pleniùs dict.cap.16.ad eos remitto.* † eo nô
omiſſo,quod citatur *ibid.per Iſern.& add. ad*
eum d.l. quodcunq. §. ſi quis ita. de verb. oblig.
re vera non faciens ad caſum noſtrum,cum
ibi principaliter ſoli filio ſtipulatus ſit Pa-
ter; At in noſtro, patri principaliter & pri-
mo loco:filio verò ſecundariò,quæ inter ſe
13 differunt *ex latè poſitis ſub cap.18.* † Ac ne il-
lud quidem ſilentio inuoluendum? iſta nos
intelligere in omni materia , in qua pater
ſibi & filijs prouidendo ſtipulatus ſit , ſiue
ea ſit ſui natura tranſitoria ad hæredes, ſiue
non tranſitoria, vt ſi non delata ſit hæredi-
tas, res in ſtipulatum deducta nihilominus
14 à filio capi poſſit, † vt in term. donationis,
&rei ſui natura ad extraneos tranſmiſſibilis
donatæ,dicit,*Cauàgnol.in obſeru.ad Menoch.*
conſ.40.ſub nu. 49. vbi eleganter(meo iudicio)
& per Bertr.in conſ.235.ſub nu.13.ſub princ.
15 *vol.2.par.1.* † vbi in ſpecie reprobat diſtin-
ctionem *Bart.* de rebus tranſitorijs, vel non
tranſiturijs: Circa quòd viden.etiã *Cauagn.*
ad interpretandum , & euitandum ipſum
Bart. hic mox citatum .
16 † Ceterùm diſtinctionem , & optimam
declarationem operarum ſi vis percipere,
vide omninò *Alciat.[egregiè] ad l.ſciendum.*
17 *77.num.5.lit.d.ff.de verb.ſign.* † vbi operarũ
duplicem eſſe ſpeciem,quæ officiales dicũ-
tur, ideſt perſonam patroni reſpicientes: &
quæ artificiales,quæ ad artificium,quæ au-
tem exercitium aliquod , ſeu aſſiduitatẽ nô
complectuntur, ad obſequium attinẽt , nec
18 operarum nomen habent , † & ibi latiùs,
quemadmodum tranſeant vel ad filios tan-
tum,vel ad hæredem primum tantum , vel
ad hæredes hæredum atque etiam ad filios
etiam ſi non ſint hæredes. In quo tamen
ego latior fui, vt ſupra; vbi eſt alia remiſſio
vt in cap.13.ſub num.32. pro hac materia.
19 † Adde his, quod licet filius in caſu non
delatæ hæreditatis non cogatur eſſe heres,
non poterit tamen eo prætextu , quod non

ſit hæres, venire contra factum defuncti *vt per Piſtor. q. 1. n. 70. verſ. ecce quã doctè par. 2.*
30 *poſt Camer. per eum allegat.* † & adde rationem cur non delata hæreditate filius nihilominus admittendus ſit ad feudum, quia quoties non ſtat per eum, qui ad feudum vocatur, quin adeat hæreditatem defuncti, debet admitti etiam in feudo [quod aiunt] mixto, ſcilicet pro ſe & hæredibus, quia illa conditio, ſub qua illud defertur, pro impleta habetur *Alu. & Bal. ad tit. An agnat. vel fil. Ioann. Bapt. Ferret. conſ. 178. num. 7. & 8. vbi pulchrè.* cum alij citatis per *Phanuc. hãc ipſam rationem ſeu motiuum nominatim afferentem in tract. diu. de Inuentar. cap. 243. n. 29. Rol. conſ. 53. nu. 25. vol. 3. conſ. 48. nu. 50. vol. 4. Theſ. dec. 99. num. 24. Clar. §. feudum q. 9. Peregr. conſ. 11. n. 4. & volum. 1. Menoch. conſ.*
31 *816. num. 24 conſ. 1033. num. 18.* † quæ quidem ratio tàm conuenit alijs rebus ſui natura tranſitorijs quàm feudis, & ideo corroboratur veritas eorum quæ diximus *ſup. hic*
32 *num. 13. 14. 15.* † quia vbi eadem ratio ibi idem ius *l. illud. ff. ad leg. aquil.*

33 † Intellige prædicta in eo, qui tempore delatę hæreditatis fuit capax, nam ſeruus reſtitutus ad libertatem, poſtquam alijs ſuis forte fratribus iam erat hęreditas delata, & acquiſita, non admittetur ampliùs ad feudi
34 ſucceſſionem, † ne (quod legitime factum eſt) ſuperuenienti facto poſtea retractetur, qui ſi re integra ideſt nundum delata & acquiſita manumiſſus fuerit, in feudum rectè ſuccedere poterit, *vt eſt in tex. tit. ſeruus poſt delat. ſucceſ. manum. ff. in feu. non ſuccedere. 106. inter fragm feud. apud. Cuiac.* & hic etiã nota hunc locum, quatenus de cohæredibus loquitur, & de ſucceſſione delata coniunctim, & per modum acquiſitionis feudi: per quæ ad rem noſtram ſeu rationem proxime accedi patet.

35 † Adde ad materiam operarum profundæ memoriæ & eruditionis legalis virum D. Nouar. nouiſſime in perleganti ſua praxi dationis in ſolutũ *poſt Collectan. dec. N. cap. par. 2. q. 14. per tot.* vbi locare operas in perpetuum eſſe ſpeciem ſeruitutis, an admittẽdi huiuſmodi locatio, vbi poſſe, ſed cũ hoc quod locator non cogatur præciſe ſeruire, & poſſit ſoluendo intereſſe ſe liberare: ſublimitando vt fauore eccleſiæ licita ſit locatio, nec intret ſolutio intereſſe, ſed omninò operę fini pręſtandę &c. vt ibi pleniùs cum pluribus iudicatis.

CAP. VIGESSIMVM OCTAVVM.

De vltima oppoſitione contra nouam rationem tit. An agnat.

S V M M A R I V M.

1 *Conceſſa ratione noua* ad tit. An agnat. *multa ſubuertentur. & præſertim diſtinctio feudorũ ex pacto & prouidentia, hęreditary mixti & hæreditarij ſimplicis.*
2 *Quæ non videtur innouanda aut abolenda vt* late eod.
3 Ex l. non omnium. & l. ſeq.
4 *Non debemus eſſe nouarum opinionum inuentores.*
Licet noua inducere nomina. ſub eod.
5 *Subuerſio manifeſta oſtenditur.*
6 *Contrarium, quia diſtinctiones illæ ſint inutiles & pernicioſæ.*
7 *Intentio authoris non eſt eas omnino conuellere.*
8 *Sed de veritate inquirenda & quidem etiam cũ effectu.*

1 HActenus † de octaua oppoſitione contra nouam rationem *tit. an agnat. &c. à cap. 18. vſque ad antecedens* 27. ſed ſupereſt, quod nonò & vltimò videtur omnibus antedictis vehementer reſiſtere, quod ex dicta (ſic poſita ratione) ſubuerterentur omnino multa paſſim in feudis tradita, & inter cętera illa potiſſimum, adeò decantata ductrina, & nunc paſſim recepta diſtinctio feudi ex pacto & prouidentia, & hæreditarij: ſi quidem omnia feuda ſecundum prædicta eſſent quid hæreditarium, ſeù hæreditaria, & nullum ex pacto, & prouidentia, & quicquid ſit, omnia pariformiter cenſerentur.
2 † Quam tamen diſtinctionem nullo modo abolendam ſubuertendamue *dicunt. Vult. de feu. cap. 8. num. 55.* & ne plures, vbi neceſſe non eſſe conſidero, recenſeam videatur *Roſent. in Synop cap. 2. concl. 53. & in add. 1. ibid. vbi, infinitis comulatis (more ſuo)* tandem dicit hanc diſtinctionem conſulendo, & decidendo obſeruandam & eã à maiore omnium parte eſſe approbatam, & nouiſſimè (vnico circa hoc ſolum ex profeſsò tractatu) enixe eam defendere conatur *Carolus à Kirchberg. in lib. inſcripto. diſcurſus de feudo ex pacto, & prouidentia,* vt appellant, & feudo hæreditario *vbi cap. 1. num. 1. & ſeqq.* relatis etiam cõtra eam ſentientibus, & ad ſingula accomodata reſponſione, *vt num. 32. & ſeqq.* ipſe tenet communem diſtinctionẽ

dnum.

Digitized by Google

à num.16.& ſeqq.vbi ſub num.26.amplius dicit hanc diuiſionẽ non modo iuri feudi nõ repugnare,ſed eidem etiam vel maximè cõſentaneam eſſe:vt hinc(ſubijciendo *n*.28.) non iniuria vehementer indignari videatur *Ioan.Alſot. in diſp. feu.* 2.*num.*11.quod nonnulli ex interpretibus noſtris hanc diuiſionem adeò improbandam, & velut omni ratione deſtitutam ex ſincera iuris feudalis prudentia penitus exterminandã eſſe exiſtiment, cum tamen non ſolum nihil in ea reperiatur, quod tanta reprehẽſione dignũ videri queat, ſed inſuper etiam bonis nitatur rationibus, quibus authoritatem ſuam ab aliorum calumnijs tueri, ac vindicare poſſit: & hinc etiam fiat, vt manere debeat ſalua huiuſmodi diuiſio, *vt ſubijcit num.* 30. tanquam iamdudum communi vſu recepta, ita vt oleum atque operam ſit perdere aliter eam tentare à foro relegare,ac reijcere *vt num.* 29. propter authoritatem communis opinionis *propter quãm Hartm.Piſtor. cum eandem diuiſionem multis argumentis improbaſſet in q.* 1.*num.*99.*et ſeqq.* ſubijcit tandem nolle ſe propterea cuiquam authorẽ eſſe, vt vel cauſas agendo hanc ſuam ſibi ducem proponat ſententiam, idq; propter auctoritatẽ doctorumqua, diſtinctio iſthęc nititur,*et alij vt apud eund. Carol. d.cap.*1.*nu.*
3 10.† & eſt trita *reg. l.non omniũ cũ l.ſeq.ff.de legib.*non eſſe,quæ à maioribus noſtris con-
4 ſtituta ſunt facilè reijcienda:† At nouarum opinionum *ne ſimus inuentores monet. Natt. conſ.*149 *ſub num.*7. *Ozaſc. conſ.*60.*num.*4.

Et ait Horatius.
Licuit ſemperque licebit.
Signatum præſenti nota producere nomen.

5 † Subuerſio reſultat manifeſta, quia ſi feudum ſit ex pacto & prouidentia, ergo ex prouidentia legis,vel conſuetudinis ſecundũ vnos,aut ex prouidẽtia ipſius concedentis ſecundum alios, *vt recenſet Carol.in d.diſcurſu feu.cap.*3.*num.*3.*et ſeqq.vbi num.*5.*approbat primum ſenſum:*ergo nec quod feudũ ſit quid hæreditariũ, nec quid aliud de alijs, quæ diximus,& firmauimus poterit intrare Imò verò intrabunt contraria vt putà omnia ruta allata ad cap.13.ſupra; quæ tamen negabamus feudo poſſe applicari: aut alia ad cap. 18. vel 19. per tot. demum,ſi feudum ſit quid hæreditarium ſimpliciter,non ne hoc ipſo, altera, (q̃ effingitur ſpecies) ex pacto & prouidentia, tanquam contraria, manebit ſublata in totum, extincta, & extra rerum naturã?hoc patet ad ſenſum,& patebit adhuc magis ex infra mox dicendis.

6 † At hiſce aut ſimilibus, quæ afferri poſſent, non obſtantibus, nec mouentibus,ea ſum in ſententia huiuſmodi diſtinctionem fuiſſe,non dicam inutilem,aut ſuperfluam, ſed iniurioſã, ſed pernicioſam, ac vt,libere dicam, peſtem, quæ vniuerſam feudorum materiam infecit: an verò abolenda ea ſit, aut an poſſit aboleri,hoc aliud eſt.

7 † Nec intentio noſtra huc tendit ad eam radicitus euellendam contra prædicta,quibus addo ſequutam hanc diſtributionem etiam in ſummo Sacroque Rotę Romanæ Tribunali *vt in dec.*375.*numer.*7.*in dec.*404. *par.*1.*tom.*11.*apud Far.*

8 † De veritate(in pręſentiarum contendimus exhauriienda) alia mox ſequentur ſua ſponte, ſi non per omnia, omninò, aliqua ſaltem pro parte, & cum aliquo effectu etiã notabili non ſolum ſpeculatiuis,& veritatis ac certitudinis amatoribus proficuo ſed & conſulentibus etiam ac iudicantibus ipſis in pleriſque: *V*erùm vt aliquo ordine,ne& ipſi cum alijs confundamus, vel confundamur in hiſce explicandis procedentes,Hanc perniciem, & iniuriam in tribus diſtinctim diſquiremus,& examinabimus,quoad iniuriã ipſimet illatam *tit.an agnat.vel fil. etc. ſeù §. filius.de capit.qui cur.vend.primo loco:* deinde quoad illatam in fõte ipſo feudorum materię,ſcilicet ipſiſmet alijs contextibus conſtitutionibus concluſionibuſuè feudalibus & 3.ac vltimò,quoad illatam ipſiſmet feudorum interpretibus.

CAP. VIGESSIMI OCTAVI.
Partic. 1.
De Iniuria contra tit. An agnat. &c.

S V M M A R I V M.

1 *Iniuria et pernicies contra* tit. An agnat. &c. *proponitur.*
2 *Feudi diſtinctiones non textuales ſed magiſtrales*
3 *Feudum mixtum non repertum apud Iſern.*
4 *Verba ad quid reperta.*
5 *Vox* hæredis *poſita in inveſtitura facit quod oporteat eſſe hæredem ex opinione* pyleanorum.
6 *Et etiam de iure communi.*
Secus ſi pro ſe et filijs abſq, voce hæredis. ſub eod.
7 *Qui,*tit.an agnat.&c. *de feudo ex pacto et prouidentia ſolum intellexerunt et non de hæreditario.et num.* 10.
8 *Cur introducta dicta diſtinctio.*
9 *Varia de ſucceſſione iure ſanguinis vel hereditario remiſſiuè.*
10 *Contra tamen.*
11 *Lumen non quærendum vbi claritas ſolis apparet.*

An oporteat eſſe hæredem primi vel vltimi ſub eod.

12 *Diſtinctiones cur et quo caſu fiant in diuerſitate ſcilicet ſpecierum.*

13 *Seù ad conciliandas diſcrepantes diſpoſitiones.*

14 *Diſtinctiones prædictas non bene fuiſſe compoſitas probatur auctoritate.*

15 *Et inuoluiſſe materiam feudalem.*

16 *Quod liceat noua inducere nomina quomodo permiſſum.*

17 *Filij nomen expreſſum ab homine facere quod etiam non hæres acquiat reprobatur.*

18 *Reiectis fundamentis opinionis contrariæ.*

19 *Nec referre an vox hæredis proferatur à lege vel ab homine. et num. 20.*

21 *Ad illud quod deterior fiat conditio filij reſpondetur remiſſiuè.*

ET primò de iniuria illa textibus *tit. An agnat. vel fil. etc. et tit. de c. qui cur. vend. §. filius. vt part. ſeq.*

1 † Vt iniuriam, & perniciem illatam ipſi
tit. An agnat. vel fil. &c. iuxta propoſitum
ordinem manu palpemus, dicemus duas de
intellectu tit. An agnat. vel fil. &c. extitiſſe
opiniones inuicem pugnantes: altera vt ille
tex. ſolù intelligi poſſit de feudo ex pacto
& prouidentia, & non de hæreditario: alia
verò vt de hæreditario tantùm, & non de
ex pacto & prouidentia, vt videri poteſt
inter cęteros *Hartm. Piſtor. de feu. q. 2. per tot.
& alij cit. cap. 1.*

2 † Ex hac diſcordia parta hęc vocabula, pro-
ut huiuſmodi diuiſiones non eſſe textuales
imò textibus ipſis, & naturæ feudali repu-
gnare, & eſſe terminos magiſtrales à Pileo
maximè & Bulgaro adinuentos, omnes vno
ore concedunt *Iſern. ad tit. An agnat. &c. in
princ. verſ. Hæc autem verba. Camerar. in §. prę
terea ducatus. in princ. de prob. feu. al. per fed.
fo. 762. Hartm. piſt. quæſt. unic. cap. 1. ſub princ.
& nu. 2. & 9. & n. 99. & c. 2. ſub princ. Carol. à
Kirch. in diſcur. de feu. c. 1. nu. 4. 5. & 15. Intrig.
de feu. quæſt. 48. in princ. ſubdens quæſt. 49. n. 3.*

3 † feudum verò mixtum nó repertum apud
Iſern. quia in ſuis comment. feudalibus nul-
la de eo ſit mentio patet *ex Tom. de Mar. de
feu. mixto num. 1.*

Illi qui cenſuerunt tex. non procedere in feudo conceſſo pro ſe & filijs, ſeu pro ſe & liberis poſteris &c. ita quod non ſit immixta (hæredis) vox: ideò moti ſunt, quia rigoroſum nimis viderent, quod filij non poſſent retinere feudû repudiata hęreditate, Agnati autem poſſent; Vnde filij deterioris conditionis exiſterent quam agnati, cótra omnia iura, & *de his dictum eſt ſupra cap.* 2. ideò & euitare hunc contextum, & ſaluare ſimul dum voluerût, federe diſtinctionis iſtius huiuſmodi ſibi ſatis conſultum putarunt, vt de feudo pro ſe & hæredibus, quod hæreditarium mixtum, non de feudo pro ſe & filijs &c. quod ex pacto & prouidentia appellatunt, context. ille foret intelligendus.

4 † Cum enim teſtibus philoſophis, & te-
ſert in indiuiduo ad defenſionem huiuſce
diuiſionis *Carol. in d. diſcur. cap. 1. ſub nu. 32.*
verba ideò ſint reperta, vt res ſignificent, &
ſint eorum quæ ſunt in anima paſſionum
notæ, *vt aiunt Ariſtot. ac. I.C. in l. Labeo. ff. de
ſupell. leg.* certè ſi hunc ipſum finem aſſe-
quantur, & nos in cognitionem eius, cuius
ſigna ſunt deducant, nihil eſt quod in eis
tantoperè immoremur; nihil eſt quod tam
ſolicite de verbis curemus, *niſi (& monet
Quintil.)* maxima rerum verſentur momẽta,
*& refert idem Carol. c. 3. ſub n. 7. & ad Hartm.
Piſtor. pariter in propoſito de feu. cap. 1. ſub
num. 9.*

Hæc verò cum manifeſta ſint, teſtat vt
ſuppoſitum illud comprobetur; probatur
autem ex *Roſent. in Syn. feu. cap. 2. conclu. 33.*
5 *per tot.* † Vbi vocem. *hæredis*, expreſſam in
inueſtitura facere quod oporteat eſſe hęre-
dem ex opinione Pijleanorum *vt ſub nu. 5.
& ſeqq. iuncto num. 50. & ſeqq.* dum ibi facit
differentiam an, filij, vox ſubintelligatur ta-
citè an verò exprimatur, quia primo caſu
dicit feudum informe vel ſimplex, & pro-
cedere d. tit. An agnat. &c. in poſteriore ve-
rò dicit feudum ex pacto & prouidẽtia, quo
caſu, filij, expreſſiorem ecliquit diſpoſitioni
6 iuris communis. † De iure autem communi
nos habere *tex. in l. cum Patronus. §. cum li-
bertus. ff. de op. libert.* vbi (vt ait, ſi pater ſtipu-
letur liberis operas, eaſdem ijs acquiri poſ-
ſe, etiam ſi non ſint hęredes; ſecus ſi ſibi, &
hęredib. vt vere ad eos non pertineant ope-
ræ, niſi ſint & hæredes ſicut & de feudo in-
formi dicitur ergo (ſubdens) expreſſio illius
vocis (liberis) plus energiæ, & efficaciæ
habet, quam ſi tacite actum inſit; *addẽdo ſub
num. 55. 56.* vbi feudum datum ſit pro ſe, &
filijs, fuiſſe receſſum ab illa diſpoſitione di-
cti tituli vt continuando eandem materiá,
vt ibi, ex eius dictis pręcipue reſultet neceſ-
ſitas quædam præfatæ diſtinctionis intro-
ducendæ, vt quod ſub formulis varijs lon-
giori ſermone eſſet vtendum id vna, aut al-
tera voce, aut perpaucis ſanè vocibus nomi-
nari poſſe: hæreditarium ſimpliciter, hęre-
ditarium ſecundum quid, ex pacto, & pro-
uidentia &c. *vt ibid. per tot. concl. 33. 34. 35.*

7 † Et idem omninò contingeret quoad eos,
qui (totum e conuersò cenſuerunt de feudo
ſolo ex pacto, & prouidentia tex. an agnat.
&c. eſſe intelligendum de quib. *Piſt. d. q. 2.*
8 *per par. 1.* quia eadem eſt ratio &c. † Quare
omnem iſtam diſtinctionem videri in feu-
dis introductam propter ſucceſſores, & ex

diuer-

diuerſo ſucceſſionis iure, & alia ad rem iſtã
latiùs extendi *Vult.de feu. cap.8.num.25.per*
tot.& ad Carol.in diſc.feud.cap.1. num. 13.20.
9 *50. & ſeqq.* † vbi varia de ſucceſſione iure
ſanguinis, quæ in feudo ex pacto & proui-
dentia, & de ſucceſſione iure hęreditario,
10 quæ in feudo hæreditario verificetur. † In
tantum quod *Nicol. bader. diſp. 4. numer.3.*
feudum ex pacto, & prouidentia eſſe deffi-
nierit, in quo *tit. An agnat. &c.* locum non
habeat; Hęreditarium verò in quo locum
habeat, *vt refert Carol. in diſc.feu.cap.3.n.27.*
Atqui (ſecũdum nos) & contra prędicta ob-
loqui incipiam in hunc modum, ſcilicet,
Qui ſoli lucem meliorem opponere vellet
nonne ſoli iniuram quandam inferre di-
ceretur? Qui loco lucis addendæ tenebras
inijceret, non ne damnum ſibi ipſi, & per-
niciem? & ſane ita contingit in pręſentiarũ:
Nam tex. noſter An agnat. vel fil. (vt limpi-
diſſimus ſol) ipſe per ſe ſe ſplendeſcit: hu-
iuſmodi verò interpretationes Cimerias,
tenebras, inijciunt, vt patet ex prooem. ſu-
pra: Quare &c. Nam quiduis? quid deſide-
ras, quod ex tex. clariſſimè iſto nõ emergat?
ſi cupis ſcire an feudum pro ſe ſimpliciter
conceſſum repudiata hærediate poſſit reti-
neri, An ſub alia formula putà, pro ſe, & ſuis.
An ſub alia putà pro ſe & filijs, An ſub alia
putà pro ſe & hæredib. An ſub alia putà pro
ſe & filijs hæredib. ſeu pro ſe filijs & hære-
dib. quid ad imaginarias diſtinctiones re-
curris? quid [vt aiunt] ad gloſſas vbi tex. ha-
betur? nam cum tex. vno verbo dicit feudũ
retineri non poſſe hæreditate repudiata;
nonne omnia dicit? nonne ſingula prædicta
amplectitur? ſecundum notiſſimum axioma
quod tex. indiſtinctè & indefinitè loquens
indiſtinctè, & indefinitè eſt intelligendus.
Atq, vtinam cęteri textum fuiſſent imitati.
11 † Lumine non mendicato quæſitoue, vbi
apparet ſplendor ſolis *vt ait Mar.frec.de ſub*
feu.lib.3.form.2.ſub nu.2.ad fin. fo. 396.

Iterum ſi vis ſcire an oporteat eſſe hære-
dẽ primi vel vltimi defuncti? ecce eũdẽ tex.
te reſoluentem, vt filium oporteat eſſe hæ-
redem ſui patris vltimò defuncti, nam lo-
quitur de feudo paterno, quod non poteſt
verificari de primo quæſitore, ſed de alio
poſt eum: Agnatum autem non oportere:
quod ſufficit, abſque eo quod inquiras an
agnatum oporteat (ſaltem primi quæſitoris)
eſſe hæredem; quia de hoc non erat quęſtio
in hoc tex. ſed tantum de vltimò defuncto:
nec erat neceſſarium de hoc inquirere ob
aliam rationẽ diuerſam ſuccedendi *ad cap.*
10. per tot. ſupra.

Adhuc ſi vis ſcire an [retentis eiſdem ter-
minis feudi ſic ſimpliciter, & indefinitè in
textu prolati] adeò oporteat filium eſſe hę-
redem, vt etiam teneatur ad onera hæredi-
taria; & hoc quam luculẽter reſoluitur, qui-
nimò quam habet tex. hoc ipſum pro indu-
bitato? dum ad euitandum hoc onus datur
remedium in fine: vt filius nouam inueſti-
turam ſibi à domino procuret. & dũ agna-
tus immunis dicitur, niſi quoad fructus:
quaſi cum hoc ſuppoſito certo, iuncto ar-
gumento à contrario ſenſu, idipſum indu-
bitatum eſſe in filio intelligeremus, vt ſi re-
tineret hæreditatem ad debita paterna te-
neretur Hæc autem cum ita ſint, inutiles, &
ſuperfluas euadere huiuſcemodi diſtinctio-
12 nes neceſſe eſt: † Nam diſtinctiones fiunt
in diuerſitate ſpecierum: vel effectuum vel
totius in partes ſecundum logicos, *& apud*
Roſent.in Synop. cap.2. concluſ.65.ſub num.5.
13 † Seu ad conciliandas diſpoſitiones, quæ
inter ſe ſe aliquo pacto diſcrepantes videã-
tur *ad c.ſuper litteris. vbi Imol. de reſcr. Crauet.*
conſ.985.nu.68. Cephal.conſ. 208.nu. 2.lib.2.
Mant.de coniect.vlt.vol.lib.11.tit. 3.numer.4.
Nulla ex ſupradictis aderat occaſio ita di-
ſtinguendi, ſecundum mox delineata, ergo
ſuperflua omninò huiuſmodi diſtinctio.
14 † Prout non benè eſſe compoſitam, neque
neceſſariam *dixerit rectè Bald. quem retulit*
Hartm. Piſt.quæſt.iur.q.1.ſub num 111.ad fin.
part.2. vbi vlterius dicit Hartman. & neceſ-
ſariam prorſus non eſſe, & inſuper inter-
pretationi huius iuris plurimum officere:
15 † & Paulò ante *ſub eod.nu.* 111. hanc diſtin-
ctionem multas materias iuris feudalis mi-
rum in modum inuoluiſſe, obſcuras, & in-
tricatas reddidiſſe, quæ ſine illa ex ipſis ver-
bis huius iuris longe faciliùs explicari poſ-
ſent. *Hæc Hartm. Viden. quoque num. 99. &*
ſeqq. ibid.
16 Non obſtant exaduerſo allegata, † Quia
quod liceat noua inducere nomina, conce-
ditur dummodu in caſu neceſſario, at non
vbi minimè neceſſarium eſt, & multò mi-
nus, vbi nouitas eſt damnoſa *ad dicta mox n.*
12.et ſeqq.
17 † Neque verò coadiuuat quod dicebatur
filij nomẽ & in inueſtitura expreſſum & ab
homine, parere eum effectum, vt etiam ſi nõ
ſit hæres poſſit acquirere feudum *iuxta op-*
poſita ſub num. 6. & è contra vocem, *hæredis*
expreſſam operari quod eſſe oporteat hæ-
redem *vt ibid.num.5.* quia hoc erroneum eſt
omninò, cum expreſſio eius, quod tacite in-
eſt nihil operetur & tum demum verba cũ
aliquo effectu operandi accipienda ſint, ſi
negocium, de quo agitur aliàs non ſubſiſte-
ret, vt in term. vocis *hæredis*, his, & alijs, &
adductis. *dicit Vult.de feu.cap. 8.ſub num.25.*
18 *verſ.nec eſt quod vereamur.* † Tex. autem al-
legatus à *Roſ. l. cum patronus: §.cum libertus.*
ff.de op.libert. non probat id ad quod addu-

citur, vt ſcilicet expreſſa vox filij, vel liberorum ob maiorem energiam operetur quod filij poſſint conſequi operas, etiam ſi hæredes non exiſtant, nam ad cap. anteced. ſupra, hunc locum explicantes, diximus poſſe quidem (ſi non ſint hęredes, quia hæreditas non ſit delata) non tamen repudiare, ſi delata: & cómunis opinio, quę eſt *vt procedat. tit. an agnat. etc. etiã in feudo pro ſe et filijs de qua ſupra c. 1. nu. 22. et ſeqq. et cap. 28. par. 3. num. 39.* ponit rem extra difficultatem, & ita ceſſante vi aut energia allegata quoad effectum poteſtatis repudiandi, qui ſunt termi-
19 ni noſtri, fuit applicatio mala † *et de voce hæredis*, vt nihil referat, ſi tacite vel expreſſe, ſi ab homine vel à lege *vltra Vul. mox cit. dicunt alij ſupra cap. 23. ſub num. 70. citati* & eſt magis communiter ita receptum, vt quoquomodo pronuncietur pro filijs tantum maſculis ea vox accipiatur *iuxta tit. de al pat. feu. verſ. & ſi clientulus ex tit. de lege Cõr. verſ. profecto. ex tit. in quibus cau. feu. amitt. ad fin. ex tit. hic fin. lex. §. ſi Vaſſallus. ex Pinel. ad l. 1. par. 3. n. 88. & ſeqq. C. de bon. mat. Mynſing. obſ. 72. numer. fin. Cent. 5. Ioan. Schon. lib. 1. diſp. 6. theſe. 33. & 34. vbi dictam diſtinctionem reijcit & idem fac. Tiraq. de iure primog. q. 40. n. 191. idem Couar. pract. 99. cap. 38. ſub num. 4. verſ. ex quib. infertur Melan. loco Com. feu. 13.*

20 † Nulloq; iure probari hanc diſtinctioné eamq; commentitiam, & falſam eſſe *poſt Vult. ſub d. num. 25. 30. 31. & à veritate iuris alieniſſimam poſt Henr. Boer. dicit Carol. in d. diſc. feud. cap. 4. num. 31. vbi latè à num. 29. & multis ſeqq. infra*, ita quod nulla ſit facienda vis in ea voce (*hæredis*) ad conſtituendum, an hæredem eſſe oporteat nec ne, ibidem latiſſime oſtendat, & rectè ſi (vt decet) à tex. tit. An agnat, vel fil. non recedamus, ſecundum quem delatam hæreditatem repudiare non licet, & conſequi feudum: & vltra prædicta, ex quib. apparet omnium formularum, quoad hoc, vnicam eſſe rationem, vnicum effectum, vnicum finem iuxta intétum & diſpoſita in d. tit. An agnat. quare nó erat quod in dictarum diſtinctionum ſtudijs & elucubrationibus adeò elaboraretur.

21 † Ad ea veró quæ de deteriore conditione filij, quám agnati opponebantur, ſufficiant, quæ dicta ſunt ſupra cap. 2. vbi nec bené applicári, & contrarium verius eſſe ſatis luculenter (ni fallor) oſtendimus.

†

CAP. VIGESSIMI OCTAVI. Partic. 2.

De Iniuria contra feuda in fonte.

S V M M A R I V M.

1 *Subuerſio feudorum oſtenditur, quæ naſcitur, ex huiuſmodi diſtinctione feudorum ex pacto & prouidentia, &c.*

2 *An iure ſanguinis an verò iure hęreditario ſuccedatur non bona quæſtio, cum vtrũque ſimul concurrere poſſit.*

3 *In nomine, vbi ſolũ eſt differentia, ſi in re ipſa nõ ſit, non curandum de huiuſmodi differentia.*

4 *Huiuſmodi diſtinctiones feces feudorum dixerũt aliqui Docto.*

5 *Et chimeram & monſtrum eſſe feudum mixtum.*

6 *Et nullius auctoritatis.*

7 *Et diſtinctionem erroneam.*

1 NVnc † aliquid de ſecundo damno, ſeù iniuria attingamus: hoc autem conſiſtit in varia variorum textuum (in terminis terminantibus loquentium) ſubuerſione, nam cum ex hoc titulo bene intellecto (tanquam ex equo Troiano) varię ſolidęque & inuicem ſibi concordes, certęque euaderent ex textuum feudalium fontibus concluſiones, has ferè omnes in dubio poſuit, imò verò etiã ſubuertit peſſima iſta diſtinctio feudi ex pacto & prouidentia, hæreditarij ſimpliciter, vel mixti: certum eſt enim (vt vnum hoc mihi nũc exemplum proponam, quod delictũ patris noceat & filijs, vt tit. de culpa infra late, At quãto in conflictu poſita eſt iſta certitudo non magiſtralis, ſed textualis? videatur infra d. tit. de culpa) videantur & tituli ibidem ſequentes. Accedat & aliud, quod generaliter traditur, in feudo ex pacto & prouidentia, proprio iure, proprio nomine ſuccedi, vnde fiat quod pater filijs præiudicare non poſſit *vt Hartm. piſt. de feud. q. 1, numer. 30. & ſeqq.* vbi etiam eſſe tot conceſſiones quot perſonæ In feudo vero hæreditario ex perſona defuncti, & ideò ad factum eiuſdem & filius tanquam hæres teneatur, hæc verò quantum à veritate principiorum feudalium diſtent. *ſupra Cap. 13. num. 73. & ſeqq. cap. 23. par. 2. n. 25. & ſeqq. & 104. & ſeqq.* late fuit demonſtra-
2 tum † quid de illo? in *quo Carol. à Kicberb. in ſuo diſcurſu tàm latè ſe difundit*, referre an iure ſãguinis, an iure hęreditario ſuccedatur, defen-

Digitized by Google

defendens quod iure ſanguinis *vt cap.2.nu. 13.20. 50. & ſeqq.* vbi varij vtriuſq; ſucceſſionis effectus:non ne hæc non officere ſed quinimò ſe compati cauſam ſanguinis & modos acquirendi edoctum fuit *ſupra cap. 18.et cap.23. ſub num. 68.et infra cap.35.nu. 36.ſub 43.49.et ſeqq.*

Sed vellem prętereca ſcirè an textuum Cōpoſitores hoc principium, vnde cæteræ emanant concluſiones, ſciuerint, An verò ignorauerint;ſcilicet,anita feudum deriuet à ſolo concedente,aut à conſuetudinis lege, vt in nihilo ſit habenda parentibus per filios gratia An vero e contra ità dependere poſſit etiam à parentibus,vt etiam eiſdem eſſet per eoſdem commodum acceptò ferendū? ſi quidem, in primo caſu, cederemus parētes non poſſe præiudicare, non tamen in poſteriore, vbi poſſe, vt plenius d. cap. 23. per tot.enucleamus:ergo ſi dixerimus ignoraſſe,eam pedibus irem in ſententiam,quod Interpretes ſuperuenientes aliquid amplius addidiſſent, quàm in ipſis contextibus contineretur, & ideò in feudo ex pacto & prouidentia,non poſſe præiudicari,quia ex ſolo concedente recognoſcantur huiuſmodi feuda, ad quod textus, & eorum ſcriptores 56 anni. aduerterint, & ideò quid mirum ſi ſup... ſi do ſu pueniſſet huiuſmodi&opinio& docti ... atqui toto cęlo erraret, qui in eo perſiſteret feudales ſcriptores hæc principia ignoraſſe, ergo ſciuerunt,atque vtinā& ... ſtātū aut paulominus quoq, ſciremus aut ſciuiſſent alij poſt eos, & tamen indiſtinctè dixerunt (etiam applicatiue ad inueſtituras ipſas actualiter *ad Piſtor quæ eſt cum q. 1. ſub num.101.*)alienationes, culpas, repudiationes, renunciationes ſubinfeudationes parētum nocere filijs,non nocere agnatis,nec domino *vt infra ſuis titulis*. Id cur ità? niſi vno illo principio ducti, quod filij ſuccedunt in feudum,vt in ius patris,*& nos id ipſū latè tum textibus præ manibus iam probauimus ſupra cap. 9. per tot.* niſi vnam illam telam ſequuti? vt ex ſimplici feudi nomine, & appellatione, de eo vere feudo intellexerint ſemper, quod adinuentores ex pacto, & prouidentia dictitarunt.

3 †Ita quod in nomine ſola ſit differentia in re ipſa verò nulla *Hartm.Piſt.de feu.q.1. ſub.nu.15.* vbi feudum proprium, & in propria natura eſſe, & dici ait feudum ex pacto, & prouidentia *ſub.nu. 99.* vbi huic diſtinctioni aſſentiri periculoſum eſſe ait, & longe ſecurius diſpoſitioni iuris feudalis adhęrere &c. *Carol.latè in diſc. feu.cap.1.num.32.& ſeqq.* vbi etiam latè defendit,*& cap.3 ſub.num.46. et 47.* vbi etiam benè quoad hoc: nec nos in nominis ſcrupulo inſiſteremus, ſi cum nomine rerum inſita natura faceſq; prima non fuiſſet immutata. atqui cū omnia ſurſum deorſumq fuerint verſa, & contra intentionem optimarum conſuetudinum, & ad earum perniciem manifeſtam retorta, id eſt quod audire nō poſſumus, nec ſequi;nec ſoli ſumus

4 †cum huiuſmodi diſtinctiones feces feudorum,appellauerint magni viri inter cæteros *Ioan.Conſalu.de feu.cap.2.num.3.Carol. à Kitb.in diſc. feud.cap.1.num.8.*

5 † & chimerā vel monſtrum feudum mixtum,ex eo,quod priori parte vnam,& poſteriore aliam formam repreſentet *Ioan. Vagnor. diſp. feu. 4. theſi.9.Carol. d. diſcept. cap. 2 ſub numer.20.*

6 † & nullius apud ſe authoritatis eſſe dictū feudum mixtum. *idem cap.3.numer 84.in fi.*

7 † & diſtinctionem eſſe erroneam *idem cap. 4.num.56.* alia ad idem, ſequentia & dicenda ad proximam particulam ſubſequentem indicabunt, quæ cum his accumulata, hanc veritatem etiam atque etiam corroborabunt.

CAP. VIGESSIMIOCTAVI. partic.3.

De Iniuria contra feudorum profeſſores.

SVMMARIVM.

1 *Diſtinctio feudorum ex pacto et prouidentia, hereditarij mixti, et ſimplicir nil aliud peperit quàm diſurdias.*

2 *Adeò quod quęratur ab omnibus, certi nihil dicatur.*

3 *Alia de varijs diſceptationibus et diuerſis opinionibus.*

4 Iſern.*princeps Feudiſtarum.*

5 *Concedit primò dictam diſtinctionem et alibi negat.*

Feudum ex pacto eſt prouidentia eſſe feudum ſibi et liberis conceſſum, vno loco dixit, et alibi hæreditarium. ſub eod.

6 *Vt maior in hoc quàm in alio fuerit contradictio teſte ipſa add.*

7 Loffredus *valde laborauit inconciliando Iſerniam ſibi ipſi, ſed fruſtrà.*

8 *Feudum informe alij ex pacto & c. hæreditariū alij.*

9 *Feudum ſibi liberis vel hæredibus ex ſuo corpore deſcendentibus hæreditarium quidam dixerunt, contrarium alij.*

10 *Vocem hæredis neceſſitate ad hæreditatē adeundam vni, contra alij.*

12 *Reijciunt alij feudum mixtum, Alij ex pacto & prouidentia dicendum putant ſeu familiare. & num.13.*

14 *Omnia feuda eſſe ex pacto & prouidentia alij.*

15 *Contra omnia feuda eſſe hæreditaria alij.*

16 *Ius feudorum nullo modo agnouiſſe feudum hæreditarium alij nō obſtante voce (hæredis) adiecta.*

17 *Effectus ſunt diuerſi quia (aiunt) ſi, ex pacto &c. filius non cogitur eſſe hæres, ſecus ſi hæreditarium.*

In mixto ſufficere eſſe primi acquirentis hæredem, licet non ſit vltimi, è contra oportere eſſe vtriuſque ſecundum alios ſub eod.

18 *Quia aliàs non inſtituti non, ſuccederent, alij cōtra.*

19 *Ex vacillationibus & repugnantijs arguitur ad erores incurſos.*

20 *Martin. ſcutum ſuum albo nerògque variabat, quo telorum omnium amaritudines deuitaret.*

21 *Dicta differentia fuit ductrix tot varietatum.*

22 *Eius quod non eſt, nulla poteſt eſſe certa definitio aut ſcientia.*

23 *Ex huiuſmodi vaſillationibus arguitur etiam deſperata veri certique cognitio.*

23 *Segnities & credulitas* docto. *qui aues imitati ſunt.*

24 *Exemplo diſcipulorum Pytagorę ipſe dixit.*

25 *A Cic. et aliis irriſorum.*

26 *Vel leuiſſimus error in initio omnem aditum claudit ad veritatem.*

27 *Circa principia vt benè iacta ſint ſolicitudo adhibenda.*

28 *Error fundamenti totum maſſam corrumpit, ex quo omnis proceſſio eſt ex principio.*

29 *Arguitur apud Roſenth. ſecta illa Pileanorum et Neapolitanorum.*

30 *Ad rectam ſemitam dicitur redeundum eſſe inſpectis principijs feudalibus.*

31 *Quæ tamen natura poteſt variè alterari.*

32 *Non tamen hinc variæ feudorum ſpecies conſtituendæ.*

Plus valet veritas et rei ſubſtantia, quàm ludibrium verborum ſub eod.

Vbi alteratur natura feudi, illud dicitur improprium. ſub eod.

33 *In alijs remanet proprium et in propria natura.*

Vbi animus eſt alterandi feudū, id expreſſim fieri debet, aliàs feudum erit ſemper proprium. ſub eod.

Vnuſquiſque cenſetur cōtrahere ſecundum naturam actus, de quo agitur, et ſe aſtringere iuri et legibus de eo actu loquentibus. ſub eod.

34 *Non eſt credendum quod vnò aut altero verbo (fortè ad maiorem expreſſionem poſito) voluerit natura actus alterari.*

Dicta diſtinctio non erat neceſſaria ſub eod.

35 *Non datur accidens ſine ſubiecto.*

Dicta diſtinctio non erat neceſſaria quoad qualitatem hæreditariam includendam vel excludendam. ſub eod.

Ex hæreditaria qualitate feudum non alteratur. ſub eod.

36 *Conceſſio (cui in feudum dederis) propriam feudi naturā habet, et tamen qualitas intrat hæreditaria.*

Feudum non alteratur ex obligatione eris alieni defuncti ſoluendi. ſub eod.

37 *Vnica feudorum diuiſio, vt aliud proprium ſit, aliud improprium.*

38 *Sub qua diuiſione omnes feudorum ſpecies continentur.*

Et proprium manet, etiam cum qualitate hæreditaria intellectum. ſub eod.

Dictæ diſtinctiones ex hoc prætextu male introductæ. ſub eod.

39 Tit. an agnat &c. *non intelligendus de feudo improprio hæreditario abſolutè, ſeù ad omnes tranſmiſſibili, quia eſſet lex de indubitabili.*

40 *Sic inanis euadit inueſtigato, an feudum præſumatur ex pacto etc. an hæreditarium.*

41 *Quia feudorum natura eſt certa pro qua præſumitur.*

42 *Differentiæ inter feudum mixtum et ex pacto euaneſcunt.*

44 *Reſpondetur ad contraria, et ad primū non eſſe curandum de communi quæ euidenti ratione falſa conuincitur.*

45 *Receptæ opinioni non omnino adherendum, vt plenius ibid. opini.*

46 *Noui authoris poteſt contra commonem opionio teneri, quæ melioribus rationibus inſtructa ſit.*

Et ibidem dictum Senecæ. ſub eod.

47 *Et poteſt contra communem tali caſu iudicari.*

48 *Quando ſit ſequenda communis opinio.*

49 *Non præſumitur pro communi opinione, quando falſitas illius coruſcāti veritatis luce detegitur.*

50 *Narrantur Docto. qui ita ſenſerūt et eraditādas dictas diſtinctiones dixerunt.*

51 *Roſenth. deſideraui t Principum ſimul connenſum cum Imperatore ad remedium imponendum.*

52 *Opus eſſe Oedipo aliquo vel Alexandri gladio ad diſſoluendos gordios nodos.*

53 *Fauorabilis eſt interpretatio, quæ reducit ad ius priſtinum.*

54 *Seù ad Ius Commune generale.*

55 *Qualibet res facile ad naturam ſuā reuertitur.*

56 *Reficere facilius quàm de nouo facere.*

57 *Nomina tamen omnino non abhorrenda cenſet hic author.*

57 *Leges non ſunt impoſitæ verbis, ſed rebus.*

59 *Dummodo rei natura non violetur nec res ipſa.*

60 *Concluditur hoc firmandum feudum, patri acceptò ferendum à quolibet ab eo ſucceſſore. Agnatum verò alio iurè initi atque ad ſucceſſionem admitti.*

Age

AGE verò ad ruinam vltimam ſupra
propoſitam, in reliquos Iuris feu-
diſtici profeſſores ſummos & minimos re-
dundantem, accedamus, non ſine nauſea;
ſed inſpiciendum tractandum que eſt vul-
nus, vt eo cognito ac ei⁹ cauſa, remediū poſ
1 ſit conueniens applicari † Quid enim aliud
peperit dicta diſtinctio quam cōtentiones,
& cōtrouerſias? *In hac (ait Vult. de feu. cap.
8. num. 23. in fin.)* feudi diſtributione, quæ
hodie forenſis magis eſt, quam Scholaſtica,
vix quicquam eſt, quod non ſit controuer-
ſum, quam varietates, fluctuationes, repu-
gnantesq; non ſolum alij alijs, ſed etiam
plerunque ſibimetipſis opiniones. *Piſtor. q.
iur. q. 1. ſub princ. & nu. 2. & 9. & 81. & c. 2.
ſub princ.* quàm tenebræ, Chaos, nodi Gor-
diani, deſtructiones. *vt in præfat. ſupra num
1. & ſeqq.* quā omnimoda incertitudo, & ve-
2 ritatis oppreſſio totalis † Adeò, ꝙ vt de phi-
loſophis (ait Cicero) ab omnibus queratur,
certi nihil dicatur, vt in indiuiduo hoc ipsū
dicit *Piſt. d. q. 1. ſub princ. verſ. ex quo tam
diuerſa, refert Carol. à Kircherb. in diſcep. feu.
3 in præm. nu. 3.* † Sed enim verò *ait ibid. Carol.
num. 2.* ſi vnquam aliàs interpretes noſtri
varias atque diſcrepantes habuerunt opi-
niones, quibus nullum ad ſcientiam aditum
eſſe rectiſſime Cebetes Philoſophus affir-
mauit, tum vel maximè in euoluenda in-
dole horum feudorum ita contrarijs opi-
nionum fluctibus inter ſe, votiſque ſunt di-
ſtracti, vt totam hāc materiam non tam ex-
plicaſſe diſputando, quam iuxta veteris
Comœdi ſententiam, nimium altercando
etiam atque etiam implicaſſe videantur.
4 † Paucula quædam, exempli gratia, ad no-
temus: ipſe in primis Feudiſtarum (quem
aiunt, Princeps & Auriga, *Iſern. vt per. Piſt.
q. iur. q. 1. ſub. num. 83. Vbi hoc, & alia plura
5 de hoc viro) accedat.* † *Is ad tit. an agnat. vel. fil.
ſub. num. 2. ad fin. de ſucceſſ. feu. dictam diſtin-
ctionem concedit: contra in tit. de al. pat. feu. num
10. & ſub num. 13. Idem in d. tit. An agnat &c.*
feudum ſibi & liberis conceſſum ex pa-
cto & prouidentia eſſe dixit, *ad princ. verſ.*
hæc ſunt verba, aſt eſſe hereditarium *dixit
ad tit. In quib. cau. feu. amitt. num 11. verſ.
6 quando verò ſub fin.* † Vt maiorem hac in re
quam in alia *Iſern. fuiſſe contradictionem non
ſubticuerit add. ipſa ad eund. Iſern.*
7 † Et, valdè laborans in eo ſibi ipſi concili-
ando, *Loſſr. conſ. 1. ſub. nu. 98. & ſeqq. vbi nu.
143.* eò recurrit, vt (ne tantū virum aberaſ-
ſe dicamus) rectius putet ſi impreſſoribus,
& ſcriptoribus error adſcribatur, *& num.
142. ad fin.* miratur, vt ibi, ſed omnia fru-
ſtrà, Videatur *Carol. à Kricherber. in diſcur.
feu. cap. 1. num. 76. & ſeqq. & per tot.*
8 † Ad alia, feudum in forme alij ex pacto,
& prouidentia cenſuerunt, *Clar. in §. feudū
q. 9. verſ. ſed quid dicendum. Tom. de Mar. de
feu. iure fin. num. 10.* hæreditarium *alij Rol.
conſ. 97. num. 39. vol. 1. Intrigl. q. feu. 47. num.
fin. & q. 49. num. 11. & ſeqq. & num. 153. cum
ſeqq. num. 158. cum ſeqq. num. 176. 179. Craſſ.
in §. hæreditas q. 12. num. 29. Affl. dec. 195. nū.
9 7.* † Sic feudum pro ſe liberis vel heredibus
ex ſuo corpore deſcendentibus hereditariū
dixerunt. *Tom. de Mar. de feu. hæred. ſub num.
20. Intrigl. q. 47. num. 33. 37. & 57.* Contra-
rium *Affl. de eo qui ſibi &c. num. 3. circa fin
10 Gabr. lib. 6. de verb. ſign. concl. 3. nu. 22.* † Sic
vocē (*hæredis*) neceſſitare nōnulli ad heredi-
tatem adeundā, et nō neceſſitare volunt alij,
*vt conſtat ex Rol. conſ. 69. nu. 19. vol. 1. Intrigl.
11 de feu. q. 47. num. 8. 41. 53. 59. & ſeqq.* † Alij
conſtitui feudum mixtum, At ex pacto, &
prouidentia alij, *Intrigl. q. 50. num. 204. cum
ſeqq. & num. 210. Vult. lib. 1. c. 8. ſub num. 30.
12 Ozas. dec. 139. nu. 14. dec. 161. per tot.* † Rei-
ciunt & alij feudum mixtum, *vt Roſent. c. 2.
concl. 49. Natt. conſ. 681. num. 2. nouiſſimè, &
pleniſſimè Carol. à Kircherb. in diſcur. feu. cap.
13 3. p tot.* † Prout & alij ex pacto, & prouiden-
tia, & familiare dicendum putant, *vt Arius.
Pinel. ad l. 1. par. 3. ſub num. 84. C. de bon. mat.
Contra Tom. de Mar. in tit. 1. à num. 6. ad 10.*
qui inter hæc differentiam conſtituit, Totū
contrarium *Camer. in §. præterea ducatus de
14 prob. feu. al. per fed.* † Vbi omnia feuda eſſe
ex pacto & prouidentia, pro quo etiam
*Hartm. Piſto. q. 1. ſub. num. 11. & ſeqq. Burſat.
15 in conſ. 148. num. 28. lib. 2.* † Contra, omnia
feuda eſſe hæreditaria, reiecta diſtinctione
feudi hæreditarij, aut non hæreditarij *dicit
Silua. conſ. 30. num. 13. 14. declarat quo reſpe-
ctu Hartm. Piſt. d. q. 1. num. 33. & ſeqq. noui-
ſſimè Lanar. in rep. tit. qui feu. da. ten. num. 37.*
16 † Vbi quod ius feudorū nullo modo agno-
uit feudum hæreditarium, prout Docto.
intelligunt *ex inuentione Iſern. & num. 35.
notat abſurdum ſi ille tex. propter verbū (hære-
dis) veniat intelligēdus* in feudo hæreditario,
ſequeretur quod omnia iura feudalia in
quibus ſit mentio de hærede loquerentur
de feudo hæreditario, vbi varios enumerat,
qui tamen intelliguntur de filio ergo falsū
&c.
17 Sed mihi nominum diuerſitas moleſtiā
non ingeſſiſſet, Ingeſſit ſubſtantiæ rerum
& effectuum alteratio, & diſcordiæ incon-
ciliabiles inde irreptæ & variȩ per errorem
traditiones, nempe in feudo ex pacto & pro-
uidentia non cogi eſſe hæredem, in hære
ditario cogi *ad Mantic. de tac. & ambig. lib.
23. tit. 3. numer. 61. iam alibi citat.* In mixto
verò oportere omnino hæredem eſſe iuxta
Clar. in d. §. feudum q. 9. verſ. nunc proſequēdo,
cui obſtat ꝙ mixtū hoc feudū excludūt, licē
ſuffi-

Digitized by Google

ſufficere primi acquiſitoris eſſe hæredem
(etiã ſi non vltimi) ſecundum vnos, e cõtra
verò oportere & vltimi eſſe ſecũdum alios,
*ad Carol.à Kircherb.in diſc. feu. cap. 3. nu.85.
& ſeqq. Roſ.in c.2. concl.33. per tot. Surd.conſ.
317.num.36. Meno.conſ.498. nu.8. lib.5.* vbi
oportere eſſe vtriuſque, & de magis communi,
contra quod ſufficiat primi tantum
*in conſ.977.ſub nu.14.& ſeqq.& ad conſ.987.
ſub num.24.lib.10. Harm. Piſto.q.iur.q.2. nu.
16.& q.14.per tot.Carol.in diſc.feu.cap.3. nu.*
18 *85.& ſeqq vidend.* † Aliàs verò (quod ſanè
peius eſſet) quod filij vel agnati (forte hęredes
non inſtituti) ideo, quia hac qualitate hęreditaria
deſtituti ſint, excludantur a ſucceſſione
feudi, e contra tenentes alij, vt non
excludantur, *vt infra ad cap.35.num.34.&
ſeqq.44.& 45.69.70.& per tot.& ſupra cap.
27.nu.20.explicauimus* Nullus horũ, & ſimilium
vacillationum vnquam eſſet aut diſſidiorum,
& errorũ finis; occaſio in diſcurſu
materiam ſubministrabit. Iſta pro nunc ſufficiant,
vt ruinam intelligas, oculis cernas,
proh dolor, euidentem, damnum ipſis feudorum
profeſſoribus ingens doleas, veritatem
19 oppreſſam omnino fatearis † Nam ex
tanta vacillatione, & repugnantia, quid
aliud inferas aut arguas, quam huiuſmodi
adinuentionum errores, & falſitatem *iuxta
l.qui falsò.ff.de teſtib.Crau.conſ.992.ſub.num.
14.verſ.non obſtat.cõiectura lib.6.& conſ.993.*
20 *ſub nu.28.ad.fin.verſ.tertio.reſpõdetur* † Quo
nomine male audiuiſſe Mart. aiunt, ſcutum
eius albo nigroque ab eo variatum, quo telorum
omnium amaritudinem deuitaret:
21 † Hanc verò differentiam tot varietatum
fuiſſe ductricem *ſcribit And. Knichen.in tract.*
22 *de pact. Veſtitur.par.1. cap.5. num.1.* † &, vt,
ego arbitror, ideo quod eius quod non eſt
nulla quoque poſſit eſſe certa definitio, nullaque
ſcientia, *vt ait Carol.in diſcur.feu.cap.
3.ſub.numer.*74. Item quid arguas aliud quã
deſperatam veri certique cognitionem? *ad
eund.in cap.4.ſub.nu.1.* quam ſegnitiem, aut
23 credulitatem quãdam doctorum † qui Palamedis
aues imitati ſint, quarũ vna volante,
& aliæ volant authoritatem dicentium,
24 non rationum momẽta inſequuti, † & exemplo
diſcipulorum Pythagoræ, qui ſecuri,
& contenti authoritate præceptoris ſui,
etiam ſine ratione quid affirmantis, errores
ſuos vulgato illo, ipſe dixit, tanquam tutiſſimo
quodam authoritatis clypeo defende-
25 bant † à Cicerone tamen, & alijs eruditis
iam olim irriſi, *vt p Kircherb.in.d.diſc.feu.c.*
26 *1.ſub.num.11.* † Cum certum ſit vel leuiſſimum
errorem in principio omnem aditũ
27 intercludere ſolere ad veritatẽ. † Pro uideque
circa principia (qualia hæc eſſent ſi
benè iacta fuiſſent) magnam ſolicitudinẽ
adhibendam benè moneat *Neniz. in ſylu.
nupt.lib.5.num.80.circa fin.refert.in propoſito
Kircherb.ſub d.num.11.ad fin. & ad cap.2.ſub*
28 *num.15.* † Vbi errorem fundamenti totam
maſſam corrũpere, ac vitiũ principij totius
eſſe corruptiuum, ex quo omnis proceſſio
eſt ex principio, Hæc verò facto ipſo confirmant
quod antea verbo, & voce faſſi sũt,
vt ſupra part.2. (ipſimet feudorum Interpretes)
de damno ac de ruina ſupradictis, vt iã
nullus remoneat dubitandi de hac re locus.
29 † Nec ſit quiſquam, cui iam tandem nauſeam
non faciat ardua illa diſſenſio & ſecta
Pyleanorum & Neapolitanorũ *apud Roſẽt.
in Synop.cap.2.concl.33.per tot.præſertim ſub.
num.5.qui has inſtituit ſectas, & cap.7. concl.
21.etiam per tot. præſertim verò in princ. vbi
idem.*
30 † Haſce quæſo dirimamus tandẽ; id quod
facile euentutum ſperamus, ſi ab obliqua,
quam hactenus tenuerunt alij, ad rectam ſemitam
redeuntes, remque omnem ab vera,
primordiali, propriaque origine, & natura
cum textib. ipſis, & eorũ Inſignibus Compilatoribus
libere, id quod re vera eſt, &
nos profiteamur. Feudi naturam vnicã eſſe
eam quã ab initio ſemel imbibit & induit,
cum natura dicatur qualitas data ab initio
generationis, ex qua virtus actus vel contractus
proficiſcitur, & ſemper regulariter
ineſt, niſi per aliquod accidens alteretur,
puta, per pactum vel contrariam conſuetudinem
*ad tit. de feu. non hab. propr. ferè.
& ibi not. Docto. Bald. rectè naturam deſcribens,
ad l. vn.§. libertatibus. C. de Cad. tollen. & ad
tit.89. Conditio.tacitè.feu.ſequi apud Cuiac. in
fragm.feu.Bec.conſ.* 101. *num.16. & 35.* putà
quod in feudis filij nepotes & omnes à
primo deſcendentes maſculi vſque in infinitum
ſuccedant, & ſub conditione fidelitatis
&c. vt in vulgatis. loc. & nos paſſim in
hiſce libris.
31 † Verũ vt vt hęc natura poſſit ex cõuẽtione
varie alterari, putà, ſi concedatur feudum
etiam fœminis, vel ſi etiam vt extranei poſſint
ſuccedere, aut aliter modis mille, ac vt-
vt varius ſit alterandi modus, & varia ſint
nomina alterationi huiuſmodi congruẽtia
indita & coparata.
32 Non tamen per hoc diuerſas eſſe feudorum
ſpecies ſtatim dixerimus, *vt admittit
Roſent.in ſynop.cap.2.concl.65.num.5.* Cęterum,
quicquid ſit de hoc, quod nos non faſtidit,
dum à veritate & ab ipſa rerum eſſentia
non aberretur, quia plus valet veritas
& rei ſubſtantia, quam ludibrium verborũ
*l.1.C.de nudo iure quæſit.tollen.Garcia.de explicatione
priuileg.q.155.num.* 845. quatenus &
tantiſper, dum non conſtat de aliqua alteratione
in contrarium, ſemper feudum nil
aliud

Digitized by Google

aliud erit quam proprium , & in propria
natura,conſiderandum & habendum,quod
ſi conſtet de aliqua alteratione iam propriũ
amplius dici non poſſe , ſed propter altera-
tionem tranſeat in impropriũ, adeo quod
in qualitate alterata ſit quidem impropriũ
& ſortiatur, breuis demonſtrationis cauſa,
nomen illius alterationis , non tamen quod
33 diuerſa ſpecies ſit cõſtituta , † Vnde in alijs
& proprium,& natura propria maneat,nec
ab ea aliquo pacto receſſum cenſeatur , aut
aliquid commutatum , *vt ait Sonsbec. de feu.
par.4.ſub nu .32.35.& 37. Schrad. de feu.par.
8.c.1.nu.9. exemplis illuſtrat Garzon. de form.
ad feu.recip. num. 92.97.107.118.125.132,
155.& 137.Crau.conſ.984.num.38. Rol.conſ.
2.num.135.lib.1.Siluan.conſ.42.num.5.* vnde
(ad ſummum) feudũ poſſit ad eam diuiſio-
nem reduci,vt aliud ſit proprium aliud im-
proprium , vt mox dicemus , Improprij
varia ſint nomina , non variæ ſpecies ta-
men.

Hæc cum ita ſint , conſtituamus vnum
hac in re vniuerſa fundamentum, vbicunq;
eſt animus alterandi inſitam feudi naturã,
de hoc oportere quod expreſſis & enixis
verbis conſtet, vnde expreſſam , enixam,&
deliberatam voluntatem ſic concedentis in-
eſſe appareat . Nam in dubio ſunt iura in
contrarium, vt verba ſint ſecundum ſubie-
ctam materiam intelligenda,vnde ſi ſubiecta
materia habeat certam naturam , vt in feu-
dis,ſecundum eandem veniant interpretã-
da *ad citat.ſup.hoc cap.part.1.num.17.* An ita-
que erit concedendum,quod vbi feudum
ſine aliqua formula concedatur,alterari vo-
luerit aliquo pacto? minimè,quia vnuſquiſ-
que cenſetur contrahere ſecundum natu-
rã actus, de quo agitur , & ſe aſtringere iuri,
& legibus de eo actu, vel contractu loquẽ-
tibus *Crau.conſ.86.num 9. Surd.per plura ex-
empla dec.13. num.5.& ſeqq. dec. 60. num.2,
conſ.198.num.10.& ſeqq. conſ.164. num.47.
& ſeqq & de hoc infra in formula propria cap.
31.num.10.& ſeqq. & ad ſupra cap. 23. num.
98.c.25.num.4.* Idem planè erit, vbi dictum
ſit *pro ſe & ſuis , pro ſe & filijs , pro ſe & hæ-
redibus , & conſimilibus formulis* , de quibus
34 ſuis peculiariter locis † neque enim creden-
dum, quod vno aut altero verbo (forte ad
maiorem expreſſionem poſito) voluerint
partes rei naturam alterare ſine maiori aut
euidentiori expreſſione *ad Hartm. Piſtor.
in ſpecie q.iur.q.1.num.111. per tot. & a num.
99.& ſeqq.uidend.in propoſito iunctis cap.38.
num.67.et ſeqq.infra.et cap. 77. nu.31. iunctis
antecedd. ibid.* Quare hactenus hiſce diſtin-
ctionibus non egemus, quia ſumus ſemper
in vna eademque feudi natura ex formulis
prædictis , non variata,non alterata , vt di-
ctum eſt,vnde non eſſet ſubiectum de quo
35 prædicari , in quo verificari poſſent . † Cũ
non detur accidens ſine ſubiecto *l.2. ff.de
vſufr.l.eius qui verſ. quas verò. ff. ſi cert. pet.
deciſ.noſtra flor.20.nu.30.31.*& in propoſito
feudi mixti dicit *Carol. a Kircherb.in diſc.feu.
cap.2.num.10.verſ.reſpondetur.*

Ac ne quidem , quod pertinebat ad qua-
litatem hæreditariam includendam , vel ex
cludendam,erat neceſſaria dicta diſtinctio,
quia hoc ipſum quod feudum non poſſet
retineri repudiata hæreditate,ſed quod aut
vtrunque relinquere aut vtrunque retinere
oporteat,in nullo violat naturam feudi, vel
alterat;ecce ergo quomodo ſemper in eodẽ
rei ſtatu verſemur , vnde diuerſificationi,
quæ ſit ex conſtitutione diuerſarum ſpecie-
rum , ſeu ex partitionibus , nullus , nec hac
occaſione quidem, pateſiat locus.

Quod autem illud feudum non alteret,
patet,quia extat diſpoſitio de ea particularis
in term.feudi proprij, vt intelligunt omnes
eum tex.*ad ſupr. cap. 1.num.21. et ſeqq. et ita
dicit Diduc. var.reſol.lib.2.cap.18.num. 4. in
feu.ſenat. Ferrar. in reſp. pro Dom. Leinici. 6.
num.4.* eſt inquam *tit. an Agnat etc.et §. filius
de Capit. qui cur. vend.* & probat etiam *tex.
36 tit.de feu.non haben.prop.nat. feu.* † Vbi con-
ceſſio,cui in feudum dederis, propriã feudi
naturam habet, & tamen hæreditaria intrat
qualitas *vt infr. ad form. ipsã,et ita per Piſtor.
q:iur.q.1.num.92.et conferunt dicta ſupra cap.
18. numer. 24.* dum cauſam ſuccedendi,
quæ conſiſtit in filiatione , vel ſanguine à
modo diſtinguimus , ita tamen quod ambo
cõcurrere poſſint, iuncta ratione quod feu-
dum quid ſit hæreditarium cenſendum,
vnde incongrua ſit vnius ab altero diuiſio,
tantum abeſt vt hæreditaria qualitas ali-
quid mutet, vel alteret.

Sed nec in effectibus , quos parit titulus
hæreditarius , (ideſt quod hæres teneatur
ex facto defuncti,quod ad debita ſoluenda,
& ſimilia) alterata cẽſetur feudi natura,ideò
que obuia paſſim ſunt iura feudalia hoc
ipſum comprobantia, & nos ſuis peculiari-
bus locis omnia animaduerſa recẽſebimus ,
quæ vniformitas contextuum de feudo, vt
in propria natura ſemper loquentium,hoc
magis magiſque ſuadet , atque confir-
mat.

37 Concluſio itaque omnium ſit ſinceram
feudorũ diuiſionẽ vnicã dari, vt aliud ſit ꝓ-
38 priũ aliud impropriũ feudũ, † prout ſub hac
diuiſione comprehendi omnes feudorum
ſpecies, affero *Intrigl.de feu.q.38. nu.71.72,*
& proprium quidem manere etiam ſi filium
oporteat delatam hæreditatem accipere,ſi
feudum velit , nec vllo ex capite ab hoc, &
ab oneribus hæreditarijs excuſari poſſe,niſi
reme-

Digitized by Google

remedio nouę Inueſtiturę *vt in fin. tex. An Agnat.etc.* in improprio vero, dictam con-
cluſionem quod oporteat delatam hæredi-
tatem capere, multò magis & abſque vllo
39 omnino dubio intrare. † Ideoque bene, qui
cenſuerunt de hoc genere feudi ad extra-
neos tranſmiſſibili tex. non loqui, tanquam
de re indubitabili, & quia re vera tanquam
hæres ſuccedit, aliàs non ſucceſſurus *ad
Hartm. Piſt. queſt. iur. q. 2. num. 33. 34. cum ſi-
milibus, et ad ſupra cap. 2. numer. 21. et ſeqq.*
40 † Sic inanis euaderet inueſtigatio, an feudũ
præſumatur ex pacto & prouidentia, an hę-
reditarium, de quo tanta cōgeſſerunt *Ozaſ.
dec. 161. Mant. de tac. et ambig. lib. 23. tit. 9. per
tot. Intigl. q. 50. Menoch. lib. 3. præſ. 94. Sol. in
ant. decret. Sabaud. de feu. decret. quia in pleriſ-
que. ad rubr. glo. vn. ſub num. 11. Tom. de Mar.
tit. 1. num. 46. cum ſeqq. Vult. lib. 1. cap. 8. num.*
41 *32. cum. ſeqq.* † Cum natura ſit certa, proqua
pręſumitur, & vnum ſit de dictis formulis
idemque Iudicium, nec in certis opus ſit ad
coniecturas recurrerę *l. continuit. §. cum ita
de verb. oblig. Menoch. de præſump. q. 4.*
42 † Sic differētię inter feudũ hæreditarium
mixtum; & ex pacto & prouidentia euane-
ſcerent, enumeratę vſque ad triginta *per
Frec. de ſub feu. tit. diff. int. feu. ex pacto etc.* &
ad centum triginta *per Sebaſtian. Neapol in
quodam ſuo conſ. vt hæc, et alia in progreſſu.*
43 † Et per antedicta *per tot. hoc cap.* non erit
difficile reſpondere adductis ad eiuſd. cap.
principium, nam quod pertinet ad illud,
quod magis communiter fuerint receptæ
huiuſmodi diſtinctiones.
44 Reſponderi poteſt primò nihil curandũ
de communi, quæ euidenti ratione falſa
conuincitur *Gayl. lib. 1. obſ. 153. nu. 6. Natt.
conſ. 122. nu. 1. Ant. Mar. Corton. de com. opin.
tit. 8. num. 24. tit. 9. nu. 86. cum ſeqq. Neuiz.
in ſil. nupt. lib. 5. num. 67. Surd. conſ. 2. num. 48.
conſ. 294. num. 29. maximè cum ſumus in caſu
legis Sonib. de feu. par. 12. numer. 163. Vinc. de
Franc. in emphyteoſi dec. 30. Didac. var. reſ. lib.
2. cap. 18. num. 1. per tot. Magdal. de num. teſt.
in teſtam. par. 1. cap. 16. nu. 51. et 505. et term.
noſtris Carol. à Kirch. in diſcur. feu. cap. 2. n. 24.*
45 † Vbi non tamen vnquam vel receptiſſimę
opinioni tantum tribuere debemus, vt velut
loti alicuius Homericæ, ita eius dulcedine
irretiti, etiam contra Iuris auctoritatem ei
quicquam deferendum eſſe exiſtimemus.
46 † *Et latius in cap. 4. num. 45.* Vbi illius gratia
ne latum quidem vnguem à verò deſcendē-
dum, & vnius etiam auctoris nouam opi-
nionē cōtra cōmunem teneri poſſe, quando
melioribus rationibus inſtructa eſt.

Accedat Seneca Non te moueat (dicens)
preceptorum auctoritas, ſed quis eo melior
ſi foueat ratione attendito, quia iuſtitia &
veritas ipſa, vt quid melius ſemper eſt attē-
denda, & communi opinioni præferenda
*teſte Phan. de Inuent. cap. 243. ſub nu. 12. alios
referent, et ait D. Sen. Ferr. in reſp. 11. pro dom.
Lein. num. 1. et ſeqq.* vbi exornat in term. feu-
di, dicens, nulli dubitationi locum relinqui
quin deferenda ſit vulgò credita recepta ſē-
tentia, quando omnia eius fundamēta ſub-
uertuntur, & firmiores rationes pro alia ad-
47 ducuntur † non ſolum contrà communem
conſuli, & iudicari poſſe, ſed etiam omnino
teneri, refert multos inter cæteros *Surd. et
Magd. iã p me ſupra cit. n. 44. addo Curt. Iun. cōſ.
100. n. 11. Bertaz. cōſ. ciu. 6. n. 53. Hōded. cōſ. 39.
n. 37. conſ. 59. nu. 68. lib. 1. Surd. etiam in feudis*
48 *conſ. 317. nu. 19.* † Sequendę quippe (*vt ſubij-
cit Kirch. d. cap. 4. nu. 46.*) Comm. opin. quan-
do vel textibus muniuntur, vel nullus tex-
tus, nullaue ratio Iuris refragatur, ſecus ve-
ro ſi Iuri contrarię ſint aut viua aliqua, &
vrgenti ratione confundantur *ex pluribus*
49 *ibid. cit.* † Nec pręſumitur pro communi opi-
nione, quando falſitas illius corruſcanti ve-
ritatis luce detegitur, *vt ait Corton. d. tit. 9.
nu. 118. et refert. Kirch. d. num. 46. in fin.*
50 † Occurrebant ſecundo loco nonnul-
lorũ eiuſdem Profeſſionis Inſignium Viro-
rum, circa hoc ipſum ſenſu, & ſententiæ
hunc ad ſcopũ tendentes Hartm. Piſt. queſt.
iur. cum non placerent dictæ diſtinctiones
materiam ſe cogitandi dare, & anſam cer-
tius aliquid conſtituendi prębere profeſſus
eſt *in quæſt. 1. ſub num. 112. ſub verſ. Cæterùm
ſubijciens ad fin.* hoc vnico remedio, ſcilicet,
ſi illę eradicentur, huic inter ſe diſſentientiũ
opinionum fluctuationi rectè conſuli poſſe
& ſi aliqua pars Iuris correctione deſiderat
hęc certè, maximopere requirit, vt proinde
51 cura iſta haud immeritò ſuſciperetur † Ac-
cedat *Roſent. Imperatorum, et Principum con-
uentum deſiderant, vt ſup. in præfatio retuli-
mus locum, num. 4. retulit etiam Kirch. in diſc.
feu. in præbem. num. 4.* vbi vlteriùs pleroſque
ceu coretico (vt ait) inuolutos labyrinto
Dędali alicuius opem, ſiue Ariadnes comi-
tantia fila, quibus ſeſe commode explicare
valeant nō immeritò deſiderare, & ipſemet
aſſumpſit onus dictas diſtinctiones decla-
randi, *vt cap. 1. ſub num. 11.* per tot. licet nec
bene ei ſucceſſerit, retinendo, ex ſui ſenten-
tia, diuiſionem feudi ex pacto & prouiden-
tia, & hęreditarij ſimpliciter, tanquam ge-
52 neraliſſimam; quod erroneum eſt. † Et ad
idem accedat *quod idem Carol. cap. 3. nu. 77.*
opus eſſe Oedipo aliquo, vel Alexandri gla-
dio, quo nodus iſtè gordius varijs implici-
tus nexibus penitus diſſeretur.

Occurrebat & tertiò, quod non nouę, no-
ſtra interpretatione, Inuētiones fierent, ſed
antiquę, & vere naturę feudorum inſitę re-
peteren-

peterentur,& quaſi fauillæ(hactenus abſcō
53 ditæ) excitarentur. † Fauorabilis autem eſt
illa interpretatio, quæ nos ad priſtinum rei
ſtatum reducit l.*ſi vnus* §.*ſi pactus*,*ff.de pact.*
c.1.de pact.in 6.D. Morot. reſp. 30. num. 16.
54 †Seu ad ius commune generale l.*quanquã.*
C.de teſtam.milit.L.ſi ſerui C.de noxal. & quod
illa ſumenda ſit interpretatio, qua feudum,
quantum fieri poteſt, ad propriam ſuam
55 naturam redeat,†accedente eo, quod res
quæuis facilè ad naturam ſuam reuertitur
dicit Roſen.in Synop. feudo.cap.7.concl.44.nu.
14. Senat.Ferrar. reſp. 9. num. 23. pro Dom.
Leinici. & agitur de reſtaurando ſeu refici-
endo,non de nouo faciēdo, quę ſunt diuer-
56 † ſa *et reficere facilius datur, quam de nouo fa-*
cere l.triticum.ff.de verb. oblig.l.1.§. deinde in
fin.ff.de riuis.cum ſimilibus adductis per.Surd.
conſ.121.num.1.et ſeqq.lib.1. Alia afferri poſ-
ſent, ſed iſta ſufficiant, res enim loquitur
ipſa,nec erit ſine fructu, vt ex progreſſu re-
rum vlteriore palpabitur manu.

57 †Dum tamen ſcias me nomina ipſa non
omnino abhorrere,ſed cum alijs facilè hiſce
vſurum,vt ſi feudũ pro ſe ſimpliciter con-
ceſſum, Informe, ſi pro ſe & filijs ex pacto
& prouidentia,ſi pro ſe, & omnibus hære-
dibus, etiã extraneis,hæreditarium ſimpli-
citer,ſi pro ſe,& fratre fraternum, ſi pro ſe,
& fæmineis fæmineum &c. id genus alia,
58 †Cùm ſciam leges non eſſe verbis impoſi-
tas ſed rebus *l.2.C.comm.de legat.* ſicut faciũt
I.C.ipſi,qui ſepulchra vocant alia hęredita-
ria,alia etiam familiaria *etc.vt ſupra cap.13.*
59 *verſ.tertium exemplum nu.28.*† Dummodò
res ipſa, reique natura non violetur, non
abſumatur; nec nos eum alijs (huiuſmodi
voculis magis,quam internæ rei veritati in
tenti) in errores, in ſcopulos impingamus,
nec confractus adeò euidenter, vel vltimus
60 hic etiam obex impoſterum terreat, † Et ea
demum(ad tit.An Agnat.vel fil.&c.) duce
ratione, hoc firmetur in mente, feudũ patri
ſiuè primò, ſiuè alteri poſt eum in eadem
linea ſucceſſori eſſe acceptò ferendũ; Agna
tum verò alio Iure inniti, atque ad ſucceſ-
ſionem venire,ſeu feudum eſſe quid hære-
ditarium quoad filium,& non eſſe, imò eſſe
deſtinere quoad agnatum; vnde & diuerſi-
tas effectuum ſuborta qui in ſuperioribus
patuerunt, & in ſequentibus adhuc capiti-
bus,plenè colligentur.

F I N I S.

primæ partis circa poſitam & firmatam rationem ad
tit. An Agnat.&c.

Sequitur ſecunda pars circa eandem rationem practicandam in modis
quibus feuda acquiruntur.

Digitized by Google

Digitized by Google

ANTONII MONACHI

DE RECTA FEVDORVM INTERPRETATIONE,

Pars Secunda Cap. 29.

Circa rationem tit. An Agnat. vel fil. practicandam in modis quibus feuda acquiruntur,

PRÆFATIO.

SVMMARIVM.

1 *Quando congruunt inter ſe præcepta & experimenta firma rerùm proficiſcitur cognitio.*
2 *Experti rem magis attingunt, quàm qui rationē artis ſine experientia habent.*
3 *Experimentum veri Sermonis eſt, quod concordat cum rebus ſenſatis.*
4 *Veriſsimi ſunt ſermones, qui concordant cum rebus ſenſatis.*
5 *Experientia eſt rerùm magiſtra.*
6 *Veriores redduntur ſermones cum vniuerſalibus cognitis ad particularia deſcendimus.*
7 *Tunc opinamur vnum quodque cognoſcere cum cauſas cognoſcimus primas, & prima principia vſque ad elementa.*
8 *Oportet de rebus mundanis & honeſta viuendi formula ex certis principijs philoſophari nō ſtatim de ſtillicidijs rixari, & nimium altercā do veritatem amittere.*
9 *Cicero aſſumpſit onus tractandi de iure ciuili, et qua methodo ſeù ratione.*
10 *Iuſtin. à quo incipiendum putauit de iure ciuili tractaturus.*
11 *Dictum Galeni circa modum tractandi materias.*
12 *Non ſufficit dicere vniuerſaliter, niſi vniuerſalia etiam particularibus accomodentur.*
13 *Vnde profectum quod ſolet hodiè dici non tam generales regulas, quàm deciſiones in term. eſſe attendendas.*
14 *Quod conſilium maximè ſequendum eſt in materijs brocardicis, et ibid. alia de deciſionibus.*
15 *Omne ius in acquirendo, conſeruando, aut in minuendo, conſiſtit. Secundum quem ordinem eſt procedendum in ſequentibus.*
16 *Ab acquiſitione inchoandum, & de varijs feudi acquirendi modis, qui exponuntur.*
17 *Agendum proponitur de præcipuis, ideſt de Inueſtitura, ſucceſſione priuilegio, præſcriptione, & ſententia ſeù re iudicata.*
18 *De iure accreſcendi, remiſſiuè.*

Hactenus rationem tit. An agnat. vel fil. &c. poſuimus, obicibus ſublatis firmauimus, nec non & ex cauſis (quaſi à priori) demonſtrauimus: ſupereſt, vt ab effectu, ſeu à poſteriori demonſtratione vtamur, & eam indiuidualiter practicemus, ac de eius congruitate, veritate, ac firmitate per applicationes ad latam feudorum ma-
1 teriam experimenta faciamus; † Si quidem, vt dicebamus in præfatione *vel Quint. teſt. ibi 12. ſuarum inſtit. cap. 6.* quādo congruunt inter ſe præcepta, & experimenta, firma rerum proficiſcitur cognitio: *& Ariſt. in 1.*
2 *methā. ait* † Expertos rem magis attingere, & efficaciores eſſe, quam eos, qui rationem
3 artis ſine experientia habent, † *Et ex noſtris Bald. l. 1. num. 9. C. de ſeru. fugit* experimentū veri ſermonis eſſe, quod concordat cum rebus ſenſatis: *cum quo & Surd. conſ. 135. nu. 15. Mantic. conſ. 4. num. 25. lib. 1. & Idem Bal.*

ad

ad rubr. C. de probat, *quem refert. Natt. conſ.*
4 *23 1. num. 1.* † ait, veriſſimos ſermones eos,
5 qui concordant cũ rebus ſenſatis: † eſt enim
experientia, rerum magiſtra *cap. quam ſit. de elect. in 6. §. ſed hodie. Inſtit. de ſatiſd. Surd.*
6 *conſ. 61. num. 36. lib. 1.* † & veriores reddi ſermones
noſtros cum vniuerſalibus cognitis
7 ad particularia deſcendimus, † & quod tunc
opinemur vnũquodque cognoſcere, cũ cauſas
cognoſcimus primas, & prima principia
vſque ad elementa *dicit Vant. de nullit. tit. quoties, & intra quod tempus ſub num. 58. verſ. & quoniam*: Nec erit ſiue ordine & metho-
8 do huiuſmodi tractatus, † *cum Oldendorp. in libr. variarum lectio. ad Iur. Ciuil. Interp. tit. de Iure Ciuili, qui eſt tit. 4. pag. 19. verſ. viden. quid ſit*) ſic oportet de rebus mundanis,
& honeſta viuendi formula (auctore Deo)
ex certis principijs philoſophari, & veritatem
inquirere, non verò (Sathana Duce, de
Stillicidijs ſtatim aut iure parietum rixari,
& tandem nimium altercando veritatem
prorſus amittere: *& fo. 21. in prin. verſ. quod et.*
9 *refert. Ciceron. dicentem* † Tractabo (quoad
potero) eius ipſius generis ius ciuile noſtrũ
ſed ità, vt locus ipſe notus ſit, ex quo ducatur
quęque res, & ars iuris, vt non difficile
ſit quęcũq; noua cauſa cõſultatioue acciderit,
eius tenere ius, cum ſcias à quo ſit capite
repetendum: Hoc vno poſito, quod ad cognitionem
diſciplinæ ſatis innumerabilia
naſcuntur, quibus, implentur iuris conſul-
10 torum libri. † *Et Iuſtin. noſter. Inſt. de iuſt. et iure*: His igitur (inquit) generaliter cognitis,
& incipientibus nobis exponere iura
populi Romani, ita videntur poſſe tradi
commodiſſime, ſi Primò leui, ac ſimplici
via, poſt deinde diligentiſſima, atque exactiſſima
interpretatione ſingula tradantur
11 † *Eſt & Gal. de comp. medic. per gen. lib. 2. monitum*, neceſſarium eſt inquit, primum nos
in vniuerſum vitæ formulam quandam didiciſſe,
qua propoſitum inueniamus, deinde
per hanc viam in multis particularibus
exerceamur oportet *& apud Ariſtot. in 2.*
12 *Metaph. cap. 7.* † Neq; enim oportet ſolum
hęc vniuerſaliter dicere, ſed particularibus
etiam accomodare, quę enim de actionibus
fiunt diſputationes, ſi vniuerſaliter tractantur
communiores, ſi particulariter veriores
ſunt, ſequitur *Aretin. in conſ. 100. in princ.*
13 † vt hinc profectũ putem, quod hodiè non
tàm generales regulę, quã deciſiones in terminis
(quod aiũt) ſint attẽdẽdę *ex cõſ. Felin. in cap. Rodulphus. numer. 3. in fin. de reſcript. Magon. dec. flor. 66. num. 21. & Lucens. 7. num.*
14 *29. 30. Surd. conſ. 386. ſub num. 16.* † Vbique
quidem ſeruandum huiuſmodi conſilium,
ſed in materijs Brocardicis quam maxime
Bertaz. Conſ. Ciu. 15. num. 20. & ſeqq. quia deciſio
ſemper ſuper re certa formatur & deciſiones
ſũt maximè vtilitatis & auctoritatis
& laudandi deciſionũ auctores, quemmadmodum
e contrà eſt pauperis Doctoris reſpondere
de iure per regulas generales, &
celeberrimi deciſionem in terminis cõtrouerſię
habere, vt hæc & alia firmat I. C.
pręclariſſ. D. Nouar. in Collect. 1. ſuper pragm. Regn. Neapol. & ad nos dec. flo. 50. nu. 35. Ordinem
itaque huiuſmodi fortiter tenentes
& poſt rationem, de qua ſupra, vel principium
quoddam vniuerſale, traditam fundatam,
& poſitam Ad particularia deuenientes,
eorum ordinem ſic inſtituemus, vt
15 quemadmodum † omne ius in acquirendũ,
in conſeruando, vel in minuendo, *conſiſtit iuxta L. fin. ff. de legib. ſtã*, & a modis, quibus
acquiruntur feuda inchoemus, Poſtea
ad eos quibus eadẽ conſeruantur feuda ſeu
retinentur tranſeamus. Mox ad eos quibus
minuuntur, finiunt, vel ammittuntur
tertio loco, Hincque demum ad eorum acceſſoria
quædam in fructibus, in eorum
executionibus, in acceſſionibus, & melioramentis
conſiſtẽtia accedamus. Et ſuccedet
bonus, vt ſperamus, finis, Deo bene iuuãte.

Ad primum ergo quod pertinet, varios
eſſe feudi acquirendi modos palam eſt:
16 † Acquiruntur nempe inueſtiturà, quaſi inueſtitura,
priuilegio, contractu, vltima voluntate,
donatione, pręſcriptione, ſentẽtia,
emptione, armis, ſeu vi bellica, ſucceſſione,
& iure accreſcendi *tex. in tit. de feu. cogni. in fi.* vbi de inueſtitura, & ſucceſſione *in tit. de conſuet. recti feudi*, vbi vltra hæc. De quaſi
inueſtitura *c. 8.* vbi de ſucceſſione *cap. 9.* vbi
de vi bellica, datione in dotem, qui modus
referri poteſt ad donationem, vt ipſe ait, Itẽ
de donatione ipſa per legatum, per diuiſionem
hæreditatis per permutationem, &
per uenditionẽ *Schrad. de feu. p. 5. per plura c.*
vbi conſtitui feudum ſex modis, inueſtitura,
præſcriptione, apprehenſione poſſeſſionis
alicuius rei, tanquam feudalis, iuſſu domini
facta, poſſeſſione annali, ſcientia, &
patientia domini interueniente, recognitione,
& ſententia vel alijs, quę vim ſententiæ
habent *Roſental. in ſynop. feu. cap. 6. cõcl. 1. & 2.* vbi ijdem fere modi omnes enumerantur,
& per tot. cap. 6. in pluribus concluſionibus
exponuntur *Foreat. de feud. cap. 8. num. 11.* vbi de feudo amis conſtituto *et nu. 13.* vbi per inueſtituram, tempus, & arma:
Vult. (licet alio modo cõſtituta differentia
inter modum conſtituendi, vel acquirendi,
feudum) *in tract. de feud. q. 7. in princ. & 9. 9. etiam in prin. Addo hic Bald. in tit. de noua forma fidelit. §. inueſtitura. numer. 2. & ſeqq.* vbi
per priuilegium, gratiam, aut vltimam voluntatem.
& Roſ. d. cap. 6. concl. 72. & ſeqq.
vbi per ius accreſcendi.

Nos

17 † Nos ex pluribus hiſce modis aliquot ſelegimus, magis præcipuos, ac neceſſarios occaſioni magis opportunos, & in præſentiarum ſatis pro reliquis, ſuffecturos, & erũt inueſtitura, ſucceſſio, priuilegium, præſcri-
18 ptio, & ſententia, ſeu res iudicata, † Nam tractatus de iure accreſcẽdi cadit ſub materiam ſucceſſionis, & aliqua iam tracta sũt ſupra *cap.11.num.38.& ſeqq.* & alia per occaſiones ſuis opportune locis applicabuntur.

CAP. TRIGESSIMVM.

De Inueſtitura.

SVMMARIVM.

1 *Plura ſignificata vocis Inueſtituræ proponuntur.*

Agendum proponitur de Inueſtitura ſimpliciter primo loco: & de formulis in ea contentis in poſteriore. ſub eod.

Inueſtitura ſimpliciter conſiderata habet tres inſpectiones vt. ſub eod.

2 *Feudum, prout eſt eccleſiaſticum, non eſt quid hæreditarium, & effectus.*

3 *Secus ſi ſeculare, & effectus, quia tenetur ſucceſſor adimplere inueſtituram à prædeceſſore factam.*

4 *Succeſſio triplex vniuerſalis, generalis, & ſingularis, ex qua diſtinctione infertur ratione diuerſitatis inter eccleſiaſtiũ & ſeculare. & ſeqq.*

5 *In eccleſiaſtico hæreditaria qualitas locum non habet.*

6 *Error eſſe detegitur, quod ſucceſſor in feudo laico ex pacto & prouidentia nõ teneatur implere inueſtituram à defuncto promiſſam.*

7 *Et probatur contrarium eſſe verius ex* Piſto.

8 *Quicquid eum non probauerit Roſent. qui reprobatur malè intellecto per eum tex. tit. An agnat. &c.*

9 *Et opinio cõtrà eum, & prima ſupradicta adhuc probatur.*

Limita in agnato, vt non teneatur adimplere dictam inueſtituram promiſſam ab agnato defuncto. ſub eod.

Quid in fiſco ſucceſſore remiſſiuè. ſub eod.

Etiam inſpecta perſona recipientis, quatenus filius ex eo recipit per ſucceſſionem, ſed præmia inueſtitura, in qua conſiſtit beneficium & ius patris in filium ex perſona ſua deſcendens, & quæ continet correſpectiuitatem, per quã intrat promiſſio paterna. ſub eod.

10 *Non obſtat quod feudum ſit donatio, liberalitas aut beneficiũ, quia hæc nõ ſint merè talia, ſed correſpectiua ad merita, ſeù fidelitatem et eſſe quanaam donationem ob cauſam.*

Et competit condictio cauſa data etc. ſub eod.

Quæ differunt, quia donatio continet merum lucrum. ſub eod.

11 *Item reſpondetur, aliud eſſe donare rem, aliud ius in re. In donatione rei procedit, quod titulus ſit mera donatio, et quod eius naturam ſequatur In donatione iuris ad rem procedit rei ipſius naturam non mutari, vt ſe donetur feudum, ſit et natura feudi nihilominus attendẽda.*

12 *Mediante donatione feudi, ius in re donari intelligitur.*

13 *Item inſpecto animo concedentis, feudum poteſt dici donatio et liberalitas, At inſpecta natura feudi, non poteſt dici mera liberalitas propter correſpectiuitatem.*

14 *Et dicitur ius in re ſeu vniuerſitas facti vel iuris.*

Et feudum eſt magis facti quàm iuris. ſub eod.

15 *At cum nihilominus ſit iuris, ius iſtud eſt regulans, non nudus titulus donationis, ita quod ſi nihil in eo iure inſit, euaneſcat donatio,*

16 *Aliud eſt vendere rem aliud ius in re.*

17 *Aliud venditionem eſſe liberam, aliud rem ipsã liberam eſſe.*

18 *Non obſtat quod poſſit dari feudum liberè, ſicut et iuriſdictio.*

19 *Quia diſtinguitur de caſtro conceſſo per viam ſimplicis donationis, et conceſſio non erit feudalis, aut per viam donationis non ſimplicis ſed qualitatiuè, putà donamus in feudum, et erit feudum non mera donatio.*

20 *Quando conceſſio ſapit meram donationẽ aut allodium, an verò feudum remiſſiuè.*

21 *Feudum eſſe non donationem etiam ex ſignis ſeù conïecturis colligi poteſt.*

22 *Donationem eſſe non feudum. et num. 28.*

23 *Donatum fuiſſe caſtrum et dominium tranſlatũ quomodo dignoſcatur.*

24 *Feudum eſſe non donationem.*

25 *Aliud feudum aliud donationem in conceſſione caſtri.*

26 *Pleniorem eſſe donationem quàm feudum, et differre donationem ab infeudatione.*

27 *Aliud exemplum donationis libera.*

29 *Vbi verba multum in donationem violentarent.*

30 *Argumentum malè deductũ à donatione ad feudum vel emphyteoſim.*

31 *Et ad alia, in quibus non cadit ſimilis correſpectiuitas.*

32 *Opponitur rationi auctoris ad tit. an agnat. etc. cõmunis opinio, quod in feudo ex pacto etc. nõ nocet alteratio poſterioris inueſtituræ contraria prima.*

33 *Niſi ſit primus Acquiſitor, quem admittunt poſſe alterare.*

34 *Etiam ſi agatur de maioratu ſeù primogenitura.*

14 Omnia feuda eſſe ex pacto & prouidentia alij.

15 Contra omnia feuda eſſe hareditaria alij.

16 Ius feudorum nullo modo agnouiſſe feudum hareditarium alij nō obſtante voce (heredis) adiecta.

17 Effectus ſunt diuerſi quia (aiunt) ſi, ex pacto &c. filius non cogitur eſſe hæres, ſecus ſi hæreditarium.

In mixto ſufficere eſſe primi acquirentis hæredem, licet non ſit vltimi, è contra oportere eſſe vtriuſque ſecundum alios ſub eod.

18 Quia aliàs non inſtituti non, ſuccederent, alij cōtra.

19 Ex vacillationibus & repugnantijs arguitur ad erores incurſos.

20 Martin. ſcutum ſuum albo nerògque variabat, quo telorum omnium amaritudines deuitaret.

21 Dicta differentia fuis ductrix tot varietatum.

22 Eius quod non eſt, nulla poteſt eſſe certa definitio aut ſcientia.

23 Ex huiuſmodi vaſillationibus arguitur etiam deſperata veri certique cognitio.

23 Segnities & credulitas docto. *qui aues imitati ſunt.*

24 Fxemplo diſcipulorum Tytagoræ ipſe dixit.

25 A Cic. *et alijs irriſorum.*

26 Vel leuiſſimus error in initio omnem aditum claudit ad veritatem.

27 Circa principia vt benè iacta ſint ſolicitudo adhibenda.

28 Error fundamenti totum maſſam corrumpit, ex quo omnis proceſſio eſt ex principio.

29 Arguitur apud Roſenth. ſecta illa Pileanorum et Neapolitanorum.

30 Ad rectam ſemitam dicitur redeundum eſſe inſpectis principijs feudalibus.

31 Quæ tamen natura poteſt variè alterari.

32 Non tamen hinc variæ feudorum ſpecies conſtituendæ.

Plus valet veritas et rei ſubſtantia, quàm ludibrium verborum ſub eod.

Vbi alteratur natura feudi, illud dicitur improprium. ſub eod.

33 In alijs remanet proprium et in propria natura.

Vbi animus eſt alterandi feudū, id expreſſim fieri debet, aliàs feudum erit ſemper proprium. ſub eod.

Vnuſquiſque cenſetur cōtrahere ſecundum naturam actus, de quo agitur, et ſe aſtringere iuri et legibus de eo actu loquentibus. ſub eod.

34 Non eſt credendum quod vnò aut altero verbo (fortè ad maiorem expreſſionem poſito) voluerit natura actus alterari.

Dicta diſtinctio non erat neceſſaria ſub eod.

35 Non datur accidens ſine ſubiecto.

Dicta diſtinctio non erat neceſſaria quoad qualitatem hereditariam includendam vel excludendam. ſub eod.

Ex hereditaria qualitate feudum non alteratur. ſub eod.

36 Conceſſio (cui in feudum dederis) propriam feudi naturā habet, et tamen qualitas intrat hæreditaria.

Feudum non alteratur ex obligatione eris alieni defuncti ſoluendi. ſub eod.

37 Vnica feudorum diuiſio, vt aliud proprium ſit, aliud improprium.

38 Sub qua diuiſione omnes feudorum ſpecies continentur.

Et proprium manet, etiam cum qualitate hæreditaria intellectum. ſub eod.

Dictæ diſtinctiones ex hoc prætextu male introductæ. ſub eod.

39 Tit. an agnat &c. *non intelligendus de feudo improprio hæreditario abſolutè, ſeù ad omnes tranſmiſſibili, quia eſſet lex de indubitabili.*

40 Sic inanis euadit inueſtigato, an feudum præſumatur ex pacto etc. an hæreditarium.

41 Quia feudorum natura eſt certa pro qua præſumitur.

42 Differentiæ inter feudum mixtum et ex pacto euaneſcunt.

44 Reſpondetur ad contraria, et ad primū non eſſe curandum de communi quæ euidenti ratione falſa conuincitur.

45 Receptæ opinioni non omnino adherendum, vt plenius ibid. opini.

46 Noui authoris poteſt contra commonem opionio teneri, quæ melioribus rationibus inſtructa ſit.

Et ibidem dictum Senecæ. ſub eod.

47 Et poteſt contra communem tal: caſu iudicari.

48 Quando ſit ſequenda communis opinio.

49 Non præſumitur pro communi opinione, quando falſitas illius coruſcāti veritatis luce detegitur.

50 Narrantur Docto. qui ita ſenſerūt et traditādas dictas diſtinctiones dixerunt.

51 Roſenth. deſiderauit Principum ſimul conuentum cum Imperatore ad remedium imponendum.

52 Opus eſſe Oedipo aliquo vel Alexandri gladio ad diſſoluendos gordios nodos.

53 Fauorabilis eſt interpretatio, quæ reducit ad ius priſtinum.

54 Seù ad ius Commune generale.

55 Qualibet res facile ad naturam ſuā reuertitur.

56 Reficere facilius quàm de nouo facere.

57 Nomina tamen omnino non abhorrenda cenſet hic author.

57 Leges non ſunt impoſitæ verbis, ſed rebus.

59 Dummodo rei natura non violetur nec res ipſa.

60 Concluditur hoc firmandum feudum, patri acceptò ferendum à quolibet ab eo ſucceſſore. Agnatum verò alio iure inuiti atque ad ſucceſſionem admitti.

Age

AGE verò ad ruinam vltimam ſupra
propoſitam, in reliquos Iuris feu-
diſtici profeſſores ſummos & minimos re-
dundantem, accedamus, non ſine nauſea;
ſed inſpiciendum tractandumque eſt vul-
nus, vt eo cognito ac ei⁹ cauſa, remediũ poſ
1 ſit conueniens applicari † Quid enim aliud
peperit dicta diſtinctio quam cõtentiones,
& cõtrouerſias? In hac (ait Vult. de feu. cap.
8. num. 23. in fin.) feudi diſtributione, quæ
hodie forenſis magis eſt, quam Scholaſtica,
vix quicquam eſt, quod non ſit controuer-
ſum, quam varietates, fluctuationes, repu-
gnantesq; non ſolum alij alijs, ſed etiam
plerunque ſibi metipſis opiniones. Piſtor. q.
iur. q. 1. ſub princ. & nu. 2. & 9. & 81. & c. 2.
ſub princ. quàm tenebræ, Chaos, nodi Gor-
diani, deſtructiones. vt in præfat. ſupra num
1. & ſeqq. quã omnimoda incertitudo, & ve-
2 ritatis oppreſſio totalis † Adeò, q̃ vt de phi-
loſophis (ait Cicero) ab omnibus queratur,
certi nihil dicatur, vt in indiuiduo hoc ipsũ
dicit Piſt. d. q. 1. ſub princ. verſ. ex quo tam
diuerſa, refert Carol. à Kirchberb. in diſcep. feu.
3 in præm. nu. 3. † Sed enim verò ait ibid. Carol.
num. 2. ſi vnquam aliàs interpretes noſtri
varias atque diſcrepantes habuerunt opi-
niones, quibus nullum ad ſcientiam aditum
eſſe rectiſſime Cebetes Philoſophus affir-
mauit, tum vel maximè in euoluenda in-
dole horum feudorum ita contrarijs opi-
nionum fluctibus inter ſe, vorique ſunt di-
ſtracti, vt totam hãc materiam non tam ex-
plicaſſe diſputando, quam iuxta veteris
Comœdi ſententiam, nimium altercando
etiam atque etiam implicaſſe videantur.
4 † Paucula quædam, exempli gratia, ad no-
temus: Ipſe in primis Feudiſtarum (quem
aiunt, Princeps & Auriga, Iſern. vt per. Piſt.
q. iur. q. 1. ſub. num. 83. Vbi hoc, & alia plura
5 de hoc viro) accedat. † Is ad tit. an agnat. vel. fil.
ſub. num. 2. ad fin. de ſucceſſ. feu. dictam diſtin-
ctionem concedit: contra in tit. de al. pat. feu. num
10. & ſub num. 13. Idem in d. tit. An agnat &c.
feudum ſibi & liberis conceſſum ex pa-
cto & prouidentia eſſe dixit, ad princ. verſ.
hæc ſunt verba, aſt eſſe hereditarium dixit
ad tit. In quib. cau. feu. amitt.. num 11. verſ.
6 quando verò ſub fin. † Vt maiorem hac in re
quam in alia Iſern. fuiſſe contradictionem non
ſubticuerit add. ipſa ad eund. Iſern.
7 † Et, valdè laborans in eo ſibi ipſi cõncili-
ando, Loffr. conſ. 1. ſub. nu. 98. & ſeqq. vbi nu.
143. eò recurrit, vt (ne tantũ virum aberaſ-
ſe dicamus) rectius putet ſi impreſſoribus,
& ſcriptoribus error adſcribatur, & num.
142. ad fin. miratur, vt ibi, ſed omnia fru-
ſtrà, Videatur Carol. à Kricherber. in diſcur.
feu. cap. 1. num. 76. & ſeqq. & per tot.
8 † Ad alia, feudum informe alij ex pacto,
& prouidentia cenſuerunt, Clar. in §. feudũ
q. 9. verſ. ſed quid dicendum. Tom. de Mar. de
feu. iure fin. num. 10. hæreditarium alij Rol.
conſ. 97. num. 39. vol. 1. Intrigl. q. feu. 47. num.
fin. & q. 49. num. 11. & ſeqq. & num. 153. cum
ſeqq. num. 158. cum ſeqq. num. 176. 179. Craſſ.
in §. hæreditas q. 12. num. 29. Aſſl. dec. 195. nu.
9 7. † Sic feudum pro ſe liberis vel heredibus
ex ſuo corpore deſcendentibus hereditariũ
dixerunt. Tom. de Mar. de feu. hærca. ſub num.
20. Intrigl. q. 47. num. 33. 37. & 57. Contra-
rium Affl. de eo qui ſibi &c. num. 3. circa fin
10 Gabr. lib. 6. de verb. ſign. concl. 3. nu. 22. † Sic
vocẽ (hæredis) neceſſitate nõnulli ad heredi-
tatem adeundã, et nõ neceſſitate volunt alij,
vt conſtat ex Rol. conſ. 69. nu. 19. vol. 1. Intrigl.
11 de feu. q. 47. num. 8. 41. 53. 59. & ſeqq. † Alij
conſtitui feudum mixtum, At ex pacto, &
prouidentia alij, Intrigl. q. 50. num. 204. cum
ſeqq. & num. 210. Vult. lib. 1. c. 8. ſub num. 30.
12 Ozas. dec. 139. nu. 14. dec. 161. per tot. † Rei-
ciunt & alij feudum mixtum, vt Roſent. c. 2.
concl. 49. Natt. conſ. 681. num. 2. nouiſſimè, &
pleniſſimè Carol. à Kircherb. in diſcur. feu. cap.
13 3. p tot. † Prout & alij ex pacto, & prouiden-
tia, & familiare dicendum putant, vt Ariuſ.
Pinel. ad l. 1. par. 3. ſub num. 84. C. de bon. mat.
Contra Tom. de Mar. in tit. 1. à num. 6. ad 10.
qui inter hæc differentiam conſtituit, Totũ
contrarium Camer. in §. præterea ducatus de
14 prob. feu. al. per fed. † Vbi omnia feuda eſſe
ex pacto & prouidentia, pro quo etiam
Hartm. Piſto. q. 1. ſub. num. 11. & ſeqq. Burſat.
15 in conſ. 148. num. 28. lib. 2. † Contra, omnia
feuda eſſe hæreditaria, reiecta diſtinctione
feudi hæreditarij, aut non hæreditarij dicit
Silua. conſ. 30. num. 13. 14. declarat quo reſpe-
ctu Hartm. Piſt. d. q. 1. num. 33. & ſeqq. noui-
ſſimè Lanar. in rep. tit. qui feu. da. ten. num. 37.
16 † Vbi quod ius feudorũ nullo modo agno-
uit feudum hæreditarium, prout Docto.
intelligunt ex inuentione Iſern. & num. 35.
notat abſurdum ſi ille tex. propter verbũ (hære-
dis) veniat intelligẽdus in feudo hæreditario,
ſequeretur quod omnia iura feudalia in
quibus ſit mentio de hærede loquerentur
de feudo hæreditario, vbi varios enumerat,
qui tamen intelliguntur de filio ergo falsũ
&c.
17 Sed mihi nominum diuerſitas moleſtiã
non ingeſſiſſet, Ingeſſit ſubſtantiæ rerum
& effectuum alteratio, & diſcordiæ incon-
ciliabiles inde irreptæ & variẹ per errorem
traditiones, nempe in feudo ex pacto & pro-
uidentia non cogi eſſe hæredem, in hære
ditario cogi ad Mantic. de tac. & ambig. lib.
23. tit. 3. numer. 61. iam alibi citat. In mixto
verò oportere omnino hæredem eſſe iuxta
Clar. in d. §. feudum q. 9. verſ. nunc proſequẽdo,
cui obſtat q̃ mixtũ hoc feudũ excludũt, licẽ
ſutti-

ſufficere primi acquiſitoris eſſe hæredem
(etiã ſi non vltimi) ſecundum vnos, e cõtra
verò oportere & vltimi eſſe ſecũdum alios,
*ad Carol. à Kircherb. in diſc. feu. cap. 3. nu. 85.
& ſeqq. Roſ. in c. 2. concl. 33. per tot. Surd. conſ.
317. num. 36. Meno. conſ. 498. nu. 8. lib. 5.* vbi
oportere eſſe vtriuſque, & de magis com-
muni, contra quod ſufficiat primi tantum
*in conſ. 977. ſub nu. 14. & ſeqq. & ad conſ. 987.
ſub num. 24. lib. 10. Harm. Piſto. q. iur. q. 2. nu.
16. & q. 14. per tot. Carol. in diſc. feu. cap. 3. nu.*
18 *85. & ſeqq vidend.* † Aliàs verò (quod ſanè
peius eſſet) quod filij vel agnati (forte hęre-
des non inſtituti) ideo, quia hac qualitate hę-
reditaria deſtituti ſint, excludantur a ſucce-
ſſione feudi, e contra tenentes alij, vt non
excludantur, *vt infra ad cap. 35. num. 34. &
ſeqq. 44. & 45. 69. 70. & per tot. & ſupra cap.
27. nu. 20. explicauimus* Nullus horũ, & ſimi-
lium vacillationum vnquam eſſet aut diſſi-
diorum, & errorũ finis; occaſio in diſcurſu
materiam ſubministrabit. Iſta pro nunc ſuf-
ficiant, vt ruinam intelligas, oculis cernas,
proh dolor, euidentem, damnum ipſis feu-
dorum profeſſoribus ingens doleas, verita-
19 tem oppreſſam omnino fatearis † Nam ex
tanta vacillatione, & repugnantia, quid
aliud inferas aut arguas, quam huiuſmodi
adinuentionum errores, & falſitatem *iuxta
l. qui falsò. ff. de teſtib. Crau. conſ. 992. ſub. num.
14. verſ. non obſtat. cõiectura lib. 6. & conſ. 993.*
20 *ſub nu. 28. ad. fin. verſ. tertio. reſpõdetur* † Quo
nomine male audiuiſſe Mart. aiunt, ſcutum
eius albo nigroque ab eo variatum, quo te-
lorum omnium amaritudinem deuitaret:
21 † Hanc verò differentiam tot varietatum
fuiſſe ductricem *ſcribit And. Knichen in tract.*
22 *de pact. Veſtitur. par. 1. cap. 5. num. 1.* † &, vt,
ego arbitror, ideo quod eius quod non eſt
nulla quoque poſſit eſſe certa definitio, nul-
laque ſcientia, *vt ait Carol. in diſcur. feu. cap.
3. ſub. numer. 74.* Item quid arguas aliud quã
deſperatam veri certique cognitionem? *ad
eund. in cap. 4. ſub. nu. 1.* quam ſegnitiem, aut
23 credulitatem quãdam doctorum † qui Pala-
medis aues immitati ſint, quarũ vna volan-
te, & aliæ volant authoritatem dicentium,
24 non rationum momẽta inſequuti, † & exem
plo diſcipulorum Pythagoræ, qui ſecuri,
& contenti authoritate præceptoris ſui,
etiam ſine ratione quid affirmantis, errores
ſuos vulgato illo, ipſe dixit, tanquam tutiſ-
ſimo quodam authoritatis clypeo defende-
25 bant † à Cicerone tamen, & alijs eruditis
iam olim irriſi, *vt p Kircherb. in. d. diſc. feu. c.*
26 *1. ſub. num. 11.* † Cum certum ſit vel leuiſ-
ſimum errorem in principio omnem aditũ
27 intercludere ſolere ad veritatẽ. † Pro inde-
que circa principia (qualia hæc eſſent ſi
benè iacta fuiſſent) magnam ſolicitudinẽ
adhibendam benè moneat *Neniz. in ſylu.
nupt. lib. 5. num. 80. circa fin. refert. in propoſito
Kircherb. ſub d. num. 11. ad fin. & ad cap. 2. ſub*
28 *num. 15.* † Vbi errorem fundamenti totam
maſſam corrũpere, ac vitiũ principij totius
eſſe corruptiuum, ex quo omnis proceſſio
eſt ex principio, Hæc verò facto ipſo con-
firmatur quod antea verbo, & voce faſſi sũt,
vt ſupra part. 2. (ipſimet feudorum Interpre
tes) de damno ac de ruina ſupradictis, vt iã
nullus remaneat dubitandi de hac re locus.
29 † Nec ſit quiſquam, cui iam tandem nau-
ſeam non faciat ardua illa diſſenſio & ſecta
Pyleanorum & Neapolitanorũ *apud Roſet.
in Synop. cap. 2. concl. 33. per tot. præſertim ſub.
num. 5. qui has inſtituit ſectas, & cap. 7. concl.
21. etiam per tot. præſertim verò in princ. vbi
idem.*
30 † Haſce quæſo dirimamus tandẽ; id quod
facile euenturum ſperamus, ſi ab obliqua,
quam hactenus tenuerunt alij, ad rectam ſe-
mitam redeuntes, remque omnem ab vera,
primordiali, propriaque origine, & natura
cum textib. ipſis, & eorũ Inſignibus Com-
pilatoribus libere, id quod re vera eſt, &
nos profiteamur. Feudi naturam vnicã eſſe
eam quã ab initio ſemel imbibit & induit,
cum natura dicatur qualitas data ab initio
generationis, ex qua virtus actus vel contra
ctus proficiſcitur, & ſemper regulari-
ter ineſt, niſi per aliquod accidens altere-
tur, puta, per pactum vel contrariam con-
ſuetudinem *ad tit. de feu. non hab. propr. fer.
& ibi not. Doct. Bald. rectè naturam deſcribens,
ad l. vn. §. libertatibus. C. de Cad. tollen. & ad
tit. 89. Conditio. tacitè. feu. ſequi apud Cuiac. in
fragm. feu. Bec. conſ.* 101. *num.* 16. *&* 35. putà
quod in feudis filij nepotes & omnes à
primo deſcendentes maſculi vſque in infi-
nitum ſuccedant, & ſub conditione fideli-
tatis &c. vt in vulgatis. loc. & nos paſſim in
hiſce libris.
31 † Verũ vt vt hęc natura poſſit ex cõuẽtione
varie alterari, putà, ſi concedatur feudum
etiam fœminis, vel ſi etiam vt extranei poſ-
ſint ſuccedere, aut aliter modis mille, ac vt-
vt varius ſit alterandi modus, & varia ſint
nomina alterationi huiuſmodi congruẽtia
indita & coparata.
32 Non tamen per hoc diuerſas eſſe feudo-
rum ſpecies ſtatim dixerimus, *vt admittit
Roſent. in ſynop. cap. 2. concl. 65. num. 5.* Cęte-
rum, quicquid ſit de hoc, quod nos non fa-
ſtidit, dum à veritate & ab ipſa rerum eſ-
ſentia non aberretur, quia plus valet veritas
& rei ſubſtantia, quam ludibrium verborũ
*l. 1. C. de nudo iure quæſit. tollen. Garcia. de expli
catione priuileg. q. 155. num.* 845. quatenus &
tantiſper, dum non conſtat de aliqua alte-
ratione in contrarium, ſemper feudum nil
aliud

aliud erit quam proprium , & in propria
natura,conſiderandum & habendum,quod
ſi conſtet de aliqua alteratione iam propriũ
amplius dici non poſſe , ſed propter altera-
tionem tranſeat in impropriũ, adeo quod
in qualitate alterata ſit quidem impropriũ
& ſortiatur, breuis demonſtrationis cauſa,
nomen illius alterationis , non tamen quod
33 diuerſa ſpecies ſit cõſtituta, † Vnde in alijs
& proprium,& natura propria maneat,nec
ab ea aliquo pacto receſſum cenſeatur , aut
aliquid commutatum , *vt ait Sansbec. de feu.
par.4.ſub nu .32.35.& 37. Schrad. de feu.par.
8.c.1.nu.9. exemplis illuſtrat Garzon. de fœm.
ad feu.recip. num. 92.97.107.118.125.132.
155.& 137.Crau.conſ.984.num.38. Rol. conſ.
2.num.135.lib.1.Siluan.conſ.42.num.5.* vnde
(ad ſummum) feudũ poſſit ad eam diuiſio-
nem reduci,vt aliud ſit proprium aliud im-
proprium , vt mox dicemus , Improprij
varia ſint nomina , non variæ ſpecies ta-
men.

Hæc cum ita ſint , conſtituamus vnum
hac in re vniuerſa fundamentum, vbicunq;
eſt animus alterandę inſitam feudi naturã,
de hoc oportere quod expreſſis & enixis
verbis conſtet, vnde expreſſam , enixam,&
deliberatam voluntatem ſic concedentis in-
eſſe appareat . Nam in dubio ſunt iura in
contrarium, vt verba ſint ſecundum ſubie-
ctam materiam intelligenda,vnde ſi ſubiecta
materia habeat certam naturam , vt in feu-
dis,ſecundum eandem veniant interpretã-
da *ad citat.ſup.hoc cap.part.1.num.17.* An ita-
que erit concedendum,quod vbi feudum
ſine aliqua formula concedatur,alterari vo-
luerit aliquo pacto? minime,quia vnuſquiſ-
que cenſetur contrahere ſecundum natu-
rã actus, de quo agitur , & ſe aſtringere iuri,
& legibus de eo actu, vel contractu loquẽ-
tibus *Crau.conſ.86.num 9. Surd.per plura ex-
empla dec.13. num.5.& ſeqq. dec. 60. num.2.
conſ.198.num.10.& ſeqq. conſ.164. num.47.
& ſeqq & de hoc infra in formula propria cap.
31.num.10.& ſeqq. & ad ſupra cap. 23. num.
98.c.25.num.4.* Idem planę erit, vbi dictum
ſit *pro ſe & ſuis , pro ſe & filijs , pro ſe & hæ-
redibus , & conſimilibus formulis* , de quibus
34 ſuis peculiariter locis † neque enim creden-
dum, quod vno aut altero verbo (forte ad
maiorem expreſſionem poſito) voluerint
partes rei naturam alterare ſine maiori aut
euidentiori expreſſione *ad Hartm. Piſtor.
in ſpecie q.iur.q.1.num.111. per tot. & a num.
99.& ſeqq.uidend.in propoſito iunctis cap.38.
num.67.et ſeqq.infra.et cap. 77.nu.31. iunctis
antecedd. ibid.* Quare hactenus hiſce diſtin-
ctionibus non egemus, quia ſumus ſemper
in vna eademque feudi natura ex formulis
prædictis , non variata,non alterata , vt di-
ctum eſt,vnde non eſſet ſubiectum de quo
35 prædicari , in quo verificari poſſent . † Cũ
non detur accidens ſine ſubiecto *l.2.ff.de
vſufr.l.eius qui verſ. quas verò, ff. ſi cert.pet.
deciſ.noſtra flor.20.nu.30.31.* & in propoſito
feudi mixti dicit *Carol. à Kircherb.in diſc.feu.
cap.2.num.10.verſ.reſpondetur.*

Ac ne quidem , quod pertinebat ad qua-
litatem hæreditariam includendam , vel ex
cludendam,erat neceſſaria dicta diſtinctio,
quia hoc ipſum quod feudum non poſſet
retineri repudiata hæreditate,ſed quod aut
vtrunque relinquere aut vtrunque retinere
oporteat,in nullo violat naturam feudi, vel
alterat;ecce ergo quomodo ſemper in eodẽ
rei ſtatu verſemur , vnde diuerſificationi,
quæ fit ex conſtitutione diuerſarum ſpecie-
rum , ſeu ex partitionibus , nullus , nec hac
occaſione quidem,pateſiat locus.

Quod autem illud feudum non alteret,
patet,quia extat diſpoſitio de ea particularis
in term.feudi proprij, vt intelligunt omnes
cum tex.*ad ſupr. cap. 1.num.21. et ſeqq. et ita
dicit Diduc. var.reſol.lib.2. cap.18.num. 4. in
feu.Senat. Ferrar. in reſp. pro Dom. Leinici. 6.
num.4.* eſt inquam *tit. an Agnat etc.et §. filius
de Capit. qui cur. vend.* & probat etiam *tex.
36 tit.de feu.non haben.prop.nat. feu.* † Vbi con-
ceſſio,cui in feudum dederis, propriã feudi
naturam habet, & tamen hæreditaria intrat
qualitas *vt infr. ad form. ipsã,et ita per Piſtor.
q.iur.q.1.num.92.et conferunt dicta ſupra cap.
18. numer. 24.* dum cauſam ſuccedendi,
quæ conſiſtit in filiatione , vel ſanguine à
modo diſtinguimus , ita tamen quod ambo
cõcurrere poſſint, iuncta ratione quod feu-
dum quid ſit hæreditarium cenſendum,
vnde incongrua ſit vnius ab altero diuiſio,
tantum abeſt vt hæreditaria qualitas ali-
quid mutet, vel alteret.

Sed nec in effectibus , quos parit titulus
hæreditarius , (id eſt quod hæres teneatur
ex facto defuncti,quod ad debita ſoluenda,
& ſimilia) alterata cẽſetur feudi natura ,ideò
que obuia paſſim ſunt iura feudalia hoc
ipſum comprobantia, & nos ſuis peculiari-
bus locis omnia animaduerſa recẽſebimus ,
quæ vniformitas contextuum de feudo, vt
in propria natura ſemper loquentium,hoc
magis magiſque ſuadet , atque confir-
mat.

37 Concluſio itaque omnium ſit ſinceram
feudorũ diuiſionẽ vnicã dari, vt aliud ſit p-
38 priũ aliud impropriũ feudũ,† prout ſub hac
diuiſione comprehendi omnes feudorum
ſpecies, aſſero *Intrigl.de feu.q.38. nu.71.72.*
& proprium quidem manere etiamſi filium
oporteat delatam hæreditatem accipere,ſi
feudum velit , nec vllo ex capite ab hoc, &
ab oneribus hæreditarijs excuſari poſſe,niſi
reme-

remedio nouę Inueſtiturę *vt in fin. tex. Au*
Agnat.etc. in improprio vero, dictam con-
cluſionem quod oporteat delatam hæredi-
tatem capere, multò magis & abſque vllo
39 omnino dubio intrare. † Ideoque bene, qui
cenſuerunt de hoc genere feudi ad extra-
neos tranſmiſſibili tex. non loqui, tanquam
de re indubitabili, & quia re vera tanquam
hæres ſuccedit, aliàs non ſucceſſurus *ad*
Hartm. Piſt. quęſt.iur.q.2.num.33.34.cum ſi-
milibus, et ad ſupra cap. 2. numer. 21. et ſeqq.
40 † Sic inanis euaderet inueſtigatio, an feudũ
præſumatur ex pacto & prouidentia, an hę-
reditarium, de quo tanta cõgeſſerunt *Ozaſ.*
dec.161.Mant.de tac.et ambig. lib.23.tit.9.per
tot. Intigl. q.50. Menoch. lib.3.præſ. 94.Sol.in
ant.decret. Sabaud.de feu.decret.quia in pleriſ-
que.ad rubr. glo.vn.ſub num.11.Tom.de Mar.
tit.1.num.46.cum ſeqq.Vult.lib.1.cap.8.num.
41 *32.cum.ſeqq.* † Cum natura ſit certa, proqua
pręſumitur, & vnum ſit de dictis formulis
idemque Iudicium, nec in certis opus ſit ad
conjecturas recurrere *l. continuus. §. cum ita*
de verb.oblig.Menoch.de præſump.q.4.
42 † Sic differẽtię inter feudũ hæreditarium
mixtum; & ex pacto & prouidentia euane-
ſcerent, enumeratę vſque ad triginta *per*
Frec.de ſub feu. tit. diff. int. feu.ex pacto etc. &
ad centum triginta *per Sebaſtian. Neapol.in*
quodam ſuo conſ.vt hæc,et alia in progreſſu.
43 † Et per antedicta *per tot.hoc cap.* non erit
difficile reſpondere adductis ad eiuſd. cap.
principium, nam quod pertinet ad illud,
quod magis communiter fuerint receptæ
huiuſmodi diſtinctiones.
44 Reſponderi poteſt primò nihil curandũ
de communi, quæ euidenti ratione falſa
conuincitur *Gayl. lib. 1.obſ.153.nu.6.Natt.*
conſ.122.nu.1. Ant. Mar.Corton.de com.opin.
tit. 8. num.24.tit.9.nu. 86. cum ſeqq. Neuiz.
in ſil.nupt.lib.5.num.67. Surd.conſ.2.num.48.
conſ.294.num. 29. maximè cum ſumus in caſu
legis Sonsb. de feu.par.12.numer.163.Vinc.de
Franc.in emphyteoſi dec.30. Didac. var. reſ.lib.
2.cap.18.num. 1. per tot.Magdal.de num.teſt.
in teſtam.par.1. cap.16.nu.51.et 505.et term.
noſtris Carol.à Kirch.in diſcur.feu.cap.2.n.24.
45 † Vbi non tamen vnquam vel receptiſſimę
opinioni tantum tribuere debemus, vt velut
loti alicuius Homericæ, ita eius dulcedine
irretiti, etiam contra Iuris auctoritatem ei
quicquam deferendum eſſe exiſtimemus.
46 † *Et latius in cap.4.num.45.* Vbi illius gratia
ne latum quidem vnguem à verò deſcendẽ-
dum, & vnius etiam auctoris nouam opi-
nionẽ cõtra cõmunem teneri poſſe, quando
melioribus rationibus inſtructa eſt.

Accedat Seneca Non te moueat (dicens)
pręceptorum auctoritas, ſed quis eo meliori
ſi foueat ratione attendito, quia iuſtitia &
veritas ipſa, vt quid melius ſemper eſt attẽ-
denda, & communi, opinioni præferenda
teſte Phan. de Inuent.cap.243.ſub nu.12.alios
referens, et ait D.Sen.Ferr.in reſp.11.pro dom.
Lein.num.1.et ſeqq. vbi exornat in term. feu-
di, dicens, nulli dubitationi locum relinqui
quin deſerenda ſit vulgò credita recepta ſẽ
tentia, quando omnia eius fundamẽta ſub-
uertuntur, & firmiores rationes pro alia ad-
47 ducuntur † non ſolum contrà communem
conſuli, & iudicari poſſe, ſed etiam omnino
teneri, refert multos inter cæteros *Surd. et*
Magd.iã p me ſupra cit.n.44.addo Curt.Iun.cõſ.
100.n.11.Bertaz.cõſ.ciu.6.n.53.Hõded.cõſ.39.
n.37.conſ.59.nu.68.lib.1.Surd.etiam in feudis
48 *conſ.317.nu.19.* † Sequendę quippe *(vt ſubij-*
cit Kirch.d.cap.4.nu.46.) Comm.opin. quan-
do vel textibus muniuntur, vel nullus tex-
tus, nullaue ratio Iuris refragatur, ſecus ve-
rò ſi Iuri contrarię ſint aut viua aliqua, &
vrgenti ratione confundantur *ex pluribus*
49 *ibid.cit.* † Nec pręſumitur pro communi opi
nione, quando falſitas illius coruſcanti ve-
ritatis luce detegitur, *vt ait Corton. d.tit.9.*
nu. 118.et refert. Kirch.d.num.46.in fin.
50 † Occurrebant ſecundo loco nonnul-
lorũ eiuſdem Profeſſionis Inſignium Viro-
rum, circa hoc ipſum ſenſu & ſententiæ
hunc ad ſcopũ tendentes Hartm. Piſt. quęſt.
iur. cum non placerent dictæ diſtinctiones
materiam ſe cogitandi dare, & anſam cer-
tiùs aliquid conſtituendi prębere profeſſus
eſt *in quæſt.1.ſub num. 112.ſub verſ.Cæterùm*
ſubijciens ad fin. hoc vnico remedio, ſcilicet,
ſi illę eradicentur, huic inter ſe diſſentientiũ
opinionum fluctuationi rectè conſuli poſſe
& ſi aliqua pars Iuris correctionẽ deſiderat.
hęc certe, maximopere requirit, vt proinde
51 cura iſta haud immeritò ſuſciperetur † Ac-
cedat *Roſent. Imperatorum, et Principum con-*
uentum deſiderant, vt ſup.in præfatio retuli-
mus locum, num.4.retulit etiam Kirch.in diſc.
feu.in prœhem.num. 4. vbi vlterius pleroſque
ceu ceretico (vt ait) inuolutos labyrinto
Dędali alicuius opem, ſiue Ariadnes comi-
tantia fila, quibus ſeſe commode explicare
valeant nõ immeritò deſiderare, & ipſemet
aſſumpſit onus dictas diſtinctiones decla-
randi, *vt cap.1.ſub num. 11.* per tot. licet nec
bene ei ſucceſſerit, retinendo, ex ſui ſenten-
tia, diuiſionem feudi ex pacto & prouiden-
tia, & hęreditarij ſimpliciter, tanquam ge-
52 neraliſſimam; quod erroneum eſt. † Et ad
idem accedat *quod idẽm Carol. cap. 3. nu.77.*
opus eſſe Oedipo aliquo, vel Alexandri gla-
dio, quo nodus iſte gordius varijs implici-
tus nexibus penitus diſſeretur.

Occurrebat & tertiò, quod non nouę, no-
ſtra interpretatione, Inuctiones fierent, ſed
antiquę, & vere naturę feudorum inſitę re-
peteren-

peterentur, & quaſi fauillæ (hactenus abſcō-
53 ditæ) excitarentur. † Pauorabilis autem eſt
illa interpretatio, quæ nos ad priſtinum rei
ſtatum reducit *l.ſi vnus §.ſi pactus, ff.de pact. c.1.de pact.in 6.D. Morot. reſp. 30. num. 16.*
54 †Seu ad ius commune generale *l.quanquā. C.de teſtam.milit. L.ſi ſerui C.de noxal.* & quod
illa ſumenda ſit interpretatio, qua feudum,
quantum fieri poteſt, ad propriam ſuam
55 naturam redeat, †accedente eo, quod res
quæuis facilè ad naturam ſuam reuertitur
dicit Roſen.in Synop. feudo.cap.7.concl.44.nu. 14. Senat. Ferrar. reſp. 9. num. 23. pro Dom. Leinici. & agitur de reſtaurando ſeu refici-
endo, non de nouo faciēdo, quę ſunt diuer-
56 † *ſa et reficere facilius datur, quam de nouo facere l.triticum.ff.de verb. oblig.l.1.§. deinde in fin.ff.de riuis.cum ſimilibus adductis per.Surd. conſ.121.num.1.et ſeqq.lib.1.* Alia afferri poſ-
ſent, ſed iſta ſufficiant, res enim loquitur
ipſa, nec erit ſine fructu, vt ex progreſſu re-
rum vlteriore palpabitur manu.
57 †Dum tamen ſcias me nomina ipſa non
omnino abhorrere, ſed cum alijs facilè hiſce
vſurum, vt ſi feudū pro ſe ſimpliciter con-
ceſſum, Informe, ſi pro ſe & filijs ex pacto
& prouidentia, ſi pro ſe, & omnibus hære-
dibus, etiā extraneis, hæreditarium ſimpli-
citer, ſi pro ſe, & fratre fraternum, ſi pro ſe,
& fœmineis fœmineum &c. id genus alia,
58 †Cùm ſciam leges non eſſe verbis impoſi-
tas ſed rebus *l.2.C.comm.de legat.* ſicut faciūt
I.C. ipſi, qui ſepulchra vocant alia hęredita-
ria, alia etiam familiaria *etc.vt ſupra cap.13.*
59 *verſ.tertium exemplum nu.28.*† Dummodò
res ipſa, reique natura non violetur, non
abſumatur; nec nos cum alijs (huiuſmodi
voculis magis, quam internæ rei veritati in-
tenti) in errores, in ſcopulos impingamus,
nec confractus adeò euidenter, vel vltimus
60 hic etiam obex impoſterum terreat, † Et ea
demum (ad tit. An Agnat. vel fil.&c.) ducę
ratione, hoc firmetur in mente, feudū patri
ſiuè primò, ſiuè alteri poſt eum in eadem
linea ſucceſſori eſſe acceptò ferendū; Agna-
tum verò alio Iure inniti, atque ad ſucceſ-
ſionem venire, ſeu feudum eſſe quid hære-
ditarium quoad filium, & non eſſe, imò eſſe
deſtinere quoad agnatum; vnde & diuerſi-
tas effectuum ſuburta qui in ſuperioribus
patuerunt, & in ſequentibus adhuc capiti-
bus, plenè colligentur.

F I N I S.

primæ partis circa poſitam & firmatam rationem ad tit. An Agnat. &c.

Sequitur ſecunda pars circa eandem rationem practicandam in modis quibus feuda acquiruntur.

Digitized by Google

ANTONII MONACHI

DE RECTA FEVDORVM INTERPRETATIONE,

Pars Secunda Cap. 29.

Circa rationem tit. An Agnat. vel fil. practicandam in modis quibus feuda acquiruntur,

PRÆFATIO.

SVMMARIVM.

1 *Quando congruunt inter ſe præcepta & experimenta firma rerùm proficiſcitur cognitio.*
2 *Experti rem magis attingunt, quàm qui rationē artis ſine experientia habent.*
3 *Experimentum veri Sermonis eſt, quod concordat cum rebus ſenſatis.*
4 *Veriſſimi ſunt ſermones, qui concordant cum rebus ſenſatis.*
5 *Experientia eſt rerùm magiſtra.*
6 *Veriores reddūtur ſermones cum vniuerſalibus cognitis ad particularia deſcendimus.*
7 *Tunc opinamur vnum quodque cognoſcere cum cauſas cognoſcimus primas, & prima principia vſque ad elementa.*
8 *Oportet de rebus mundanis & honeſta viuendi formula ex certis principijs philoſophari nō ſtatim de ſtillicidus rixari, & nimium altercādo veritatem amittere.*
9 *Cicero aſſumpſit onus tractandi de iure ciuili, et qua methodo ſeù ratione.*
10 *Iuſtin. à quo incipiendum putauit de iure ciuili tractaturus.*
11 *Dictum Galeni circa modum tractandi materias.*
12 *Non ſufficit dicere vniuerſaliter, niſi vniuerſalia etiam particularibus accomodentur.*
13 *Vnde profectum quod ſolet hodiè dici non tam generales regulas, quàm deciſiones in term. eſſe attendendas.*
14 *Quod conſilium maximè ſequendum eſt in materijs brocardicis, et ibid. alia de deciſionibus.*
15 *Omne ius in acquirendo, conſeruando, aut in minuendo, conſiſtit. Secundum quem ordinem eſt procedendum in ſequentibus.*
16 *Ab acquiſitione inchoandum, & de varijs feudi acquirendi modis, qui exponuntur.*
17 *Agendum proponitur de præcipuis, ideſt de Inueſtitura, ſucceſſione priuilegio, præſcriptione, & ſententia ſeù re iudicata.*
18 *De iure accreſcendi, remiſſiuè.*

Hactenus rationem tit. An agnat. vel fil. &c. poſuimus, obicibus ſublatis firmauimus, nec non & ex cauſis (quaſi à priori) demonſtrauimus: ſupereſt, vt ab effectu, ſeu á poſteriori demonſtratione vtamur, & eam indiuidualiter practicemus, ac de eius congruitate, veritate, ac firmitate per applicationes ad latam feudorum ma-
1 teriam experimenta faciamus, † Si quidem, vt dicebamus in præfatione *vel Quint. teſt. ibi 12. ſuarum inſtit. cap. 6.* quādo congruunt inter ſe præcepta, & experimenta, firma rerum proficiſcitur cognitio: *& Ariſt. in. 1.*
2 *methā. ait* † Expertos rem magis attingere, & efficaciores eſſe, quam eos, qui rationem
3 artis ſine experientia habent, † *Et ex noſtris Bald. l. 1. num. 9. C. de ſeru. fugit.* experimentū veri ſermonis eſſe, quod concordat cum rebus ſenſatis: *cum quo & Surd. conſ. 135. nu. 15. Mantic. conſ. 4. num. 25. lib. 1. & Idem Bal.*

ad

17 † Nos ex pluribus hiſce modis aliquot ſelegimus, magis præcipuos, ac neceſſarios occaſioni magis opportunos, & in præſentiarum ſatis pro reliquis, ſuffecturos, & erũt inueſtitura, ſucceſſio, priuilegium, præſcri-
18 ptio, & ſententia, ſeu res iudicata, † Nam tractatus de iure accreſcẽdit cadit ſub materiam ſucceſſionis, & aliqua iam tracta ſũt ſupra *cap. 11. num. 38. & ſeqq.* & alia per occaſiones ſuis opportune locis applicabuntur.

CAP. TRIGESSIMVM.

De Inueſtitura.

SVMMARIVM.

1 *Plura ſignificata vocis Inueſtituræ proponuntur.*

Agendum proponitur de Inueſtitura ſimpliciter primo loco: & de formulis in ea contentis in poſteriore. ſub eod.

Inueſtitura ſimpliciter conſiderata habet tres inſpectiones vt. ſub eod.

2 *Feudum, prout eſt eccleſiaſticum, non eſt quid hæreditarium, & effectus.*

3 *Secus ſi ſeculare, & effectus, quia tenetur ſucceſſor adimplere inueſtituram à prædeceſſore factam.*

4 *Succeſſio triplex vniuerſalis, generalis, & ſingularis, ex qua diſtinctione infertur ratione diuerſitatis inter eccleſiaſticũ & ſeculare. & ſeqq.*

5 *In eccleſiaſtico hæreditaria qualitas locum non habet.*

6 *Error eſſe detegitur, quod ſucceſſor in feudo laico ex pacto & prouidentia nõ teneatur implere inueſtituram à defuncto promiſſam.*

7 *Et probatur contrarium eſſe verius ex* Piſto.

8 *Quicquid eum non probauerit Roſent. qui reprobatur malè intellecto per eum tex. tit. An agnat. &c.*

9 *Et opinio cõtrà eum, & prima ſupradicta adhuc probatur.*

Limita in agnato, vt non teneatur adimplere dictam inueſtituram promiſſam ab agnato defuncto. ſub eod.

Quid in fiſco ſucceſſore remiſſiuè. ſub eod.

Etiam inſpecta perſona recipientis, quatenus filius ex eo recipit per ſucceſſionem, ſed præuia inueſtitura, in qua conſiſtit beneficium & ius patris in filium ex perſona ſua deſcendens, & quæ continet correſpectiuitatem, per quã intrat prouiſio paterna. ſub eod.

10 *Non obſtat quod feudum ſit donatio, liberalitas aut beneficiũ, quia hæc nõ ſint merè talia, ſed correſpectiua ad merita, ſeù fidelitatem et eſſe quandam donationem ob cauſam.*

Et competit condictio cauſa data etc. ſub eod.

Quæ differunt, quia donatio continet merum lucrum. ſub eod.

11 *Item reſpondetur, aliud eſſe donare rem, aliud ius in re. In donatione rei procedit, quod titulus ſit mera donatio, et quod eius naturam ſequatur In donatione iuris ad rem procedit rei ipſius naturam non mutari, vt ſe donetur feudum, ſit et natura feudi nibilominus attendẽda.*

12 *Mediante donatione feudi, ius in re donari intelligitur.*

13 *Item inſpecto animo concedentis, feudum poteſt dici donatio et liberalitas, At inſpecta natura feudi, non poteſt dici mera liberalitas propter correſpectiuitatem.*

14 *Et dicitur ius in re ſeu vniuerſitas facti vel iuris.*

Et feudum eſt magis facti quàm iuris. ſub eod.

15 *At cum nibilominus ſit iuris, ius iſtud eſt regulans, non nudus titulus donationis, ita quod ſi nibil in eo iure inſit, euaneſcat donatio,*

16 *Aliud eſt vendere rem aliud ius in re.*

17 *Aliud venditionem eſſe liberam, aliud rem ipſã liberam eſſe.*

18 *Non obſtat quod poſſit dari feudum liberè, ſicut et iuriſdictio.*

19 *Quia diſtinguitur de caſtro conceſſo per viam ſimplicis donationis, et conceſſio non erit feudalis, aut per viam donationis non ſimplicis ſed qualitatiuè, putà donamus in feudum, et erit feudum non mera donatio.*

20 *Quando conceſſio ſapit meram donationẽ aut allodium, an verò feudum remiſſiuè.*

21 *Feudum eſſe non donationem etiam ex ſignis ſeù coniecturis colligi poteſt.*

22 *Donationem eſſe non feudum. et num. 28.*

23 *Donatum fuiſſe caſtrum et dominium tranſlatũ quomodo dignoſcatur.*

24 *Feudum eſſe non donationem.*

25 *Aliud feudum aliud donationem in conceſſione caſtri.*

26 *Pleniorem eſſe donationem quàm feudum, et differre donationem ab infeudatione.*

27 *Aliud exemplum donationis liberæ.*

29 *Vbi verba multum in donationem violentarent.*

30 *Argumentum malè deductũ à donatione ad feudum vel emphyteoſim.*

31 *Et ad alia, in quibus non cadit ſimilis correſpectiuitas.*

32 *Opponitur rationi auctoris ad tit. an agnat. etc. cõmunis opinio, quod in feudo ex pacto etc. nõ nocet alteratio poſterioris inueſtituræ contrariæ primæ.*

33 *Niſi ſit primus Acquiſitor, quem admittunt poſſe alterare.*

34 *Etiam ſi agatur de maioratu ſeù primogenitura.*

35 *Reſpõdetur Comm.de qua ſupra n.22.nõ eſſe veram quoad filios, eſſe tantum veram, quoad agnatos et ſeqq.et num.63.et ſeqq.*
36 *Argumentum procedit ab alienatione ad alterationem.*
37 *A fortiori, quia ſi alienari poteſt multò magis in aliquo alterari.*
38 *Alienatio paterni feudi nocet deſcendentibus, at non agnatis.*
39 *Paternum feudum quid, et eſſe idem quod antiquum.*
40 *Qui totum dicit nihil excludit.*
41 *Itaquod nulla perſona excipiatur.*
42 *Et eſt contra tex.ipſum dicta opinio.*
43 *Et conuicitur etiam ex loquacitate Iſer.in hac re.*
44 *Alteratio inueſtituræ accedente omnium conſenſu in eorum præiudicium tenet.*
45 *Etiam per ratihabitionem ſubſequutam.*
46 *Nec ſolum ſi expreſſè, ſed etiam ſi tacitè conſenſum ſit.*
47 *Putà ſi agnati paſſi ſint fœminam inueſtiri.*
48 *Aut ſi hæredes fuerint defuncti, qui conſenſit alterationi.*
49 *An confecto inuentario, remiſſiuè.*
Et ſi omnes conſentiendo ſibi præiudicarunt, ergo et ſucceſſoribus, aliàs actus euaderet illuſorius. ſub eod.
50 *Domino et arbitro licet pro arbitrio diſponere.*
51 *Res à ſe acquiſita poteſt alteri refutari.*
52 *Argumentum à fideicommiſſis ad feuda in propoſito non benè applicatum oſtenditur.*
53 *Alterationem inueſtituræ in præiudicium agnati non tenere probatur.*
54 *In præiudicium filij tenere probatur ex tit. An agnat.&c.*
At non agnatorum, niſi conſenſerint vt ibid.
55 *At ſi conſenſerint adeo præiudicãt ſibi et poſteris agnati, vt fiat nouum feudum, ita quod in caſum caducitatis non poſſint amplius ad illud aſpirare, et dominus præferatur.*
Parentes omnes proprijs filijs præiudicant. ſub eod.
56 *Contra Roſ.qui reprobatur.*
57 *Et quicquid etiam dixerit Manti. qui pariter reijcitur.*
58 *Si non ſuſtinerentur alienationes, conſenſus, vel alterationes in præiudicium etiam ſucceſſorũ eorum qui conſenſerunt, iam feudalia omni commercio priuarentur.*
59 *Nec vllus eſſet vnquam cum feudatarijs contracturus, ſicut dicimus de minoribus, ſi omnia quæ cum eis geruntur, ſemper poſſent reſcindi.*
60 *Oppoſita iuxta ſe poſita magis eluceſcunt, et mẽs ex eis declaratur.*

1 INueſtitura† (vt hoc præmitamus) multi-
pliciter ſumitur, vel pro ipſo inueſtien-
di actu, ſiuè contractu, vel pro ipſa poſſeſ-
ſione, quæ contractus illius conſequens eſt,
vel pro ſcriptura illa, quæ ad memoriam
feudi conceſſa, cõfecta eſt: vel pro toto illo
actu, quo hoc agitur, vt feudum conſtitua-
tur *vt explicat Vult. de feu. cap. 7. num. 6.* qui-
libet ex ſignificatis intentioni noſtræ de ra-
tione experienda poterit inſeruire. Accipiẽ
do tamen potiſſimum ſignificatum, quate-
nus pro inueſtitura intelligimus actũ illum
in vniuerſum, ſcriptura mediante, repreſen
tatum, duplici pacto inducemus ex perimẽ-
tum, ſcilicet, vel cõſiderando inueſtituram
ſimpliciter ac vt in ſe, vel conſiderando in-
ueſtituram, prout in formulis varijs, quas
poteſt continere, & erunt huiſce cap. de in-
ueſtitura, duæ inſpectiones. Prima de inue-
ueſtitura ſimpliciter, ac vt in ſe: Altera verò
de formulis varijs, de quibus propterea ſi-
gillatim, & vtiliter ſecundo loco tractabi-
tur.
Inueſtitura ſimpliciter, ac vt in ſe, poteſt
conſiderari triplici reſpectu, vel reſpectu
concedentis tantum, vel recipientis tãtum,
vel vtriuſque ſimul: vt ſingulis hiſce caſibus
veſtigia rationis nouæ, qualitatiſque hære-
ditariæ in feudis animaduerti poſſint. Quo-
ad concedentem ſeù inueſtientem cadit cõ
ſideratio prout feudum eſt, vel eccleſiaſti-
cum, vel ſeculare, per quam ex diuerſitate
inter hæc ipſa diffinitionũ nam quaſi ab op-
poſitis rationis præfatæ veritas magis ac
2 magis ſplendeſcet † Nam prout feudum
eſt Eccleſiaſticũ, quia nõ cenſetur quid hæ-
reditarium. ideò ſucceſſor prælati non tene-
tur adimplere inueſtituram promiſſam ab
eodem prælato prædefuncto poſt mortem
3 moderni poſſidentis: † e contrà verò, prout
eſt laicum ſeù ſeculare, quia eſt quid hære-
ditarium, ideò tenetur adimplere, *vt eſt in
tit. 3. qui ſucc. feu. da. ten. lib. 1. in tit. qui ſucceſſ.
ten. 9. eod. lib. in tit. 25. quibus. mod. feu. conſt.
pot. in fi. in tit. 27. de feu. dato in Vic. leg. Cõmiſ.
reprob. verſ. hoc autem d. lib. 1. in tit. 35. de Cler.
qui inueſt. fat. lib. 2. in tit. 58. de not. feud. §. item
4 ſciendum verſ. item hæredis eius* † Ratio di-
uerſitatis eſt, quia ille non ſuccedit iure hæ-
reditario, vt ſecularis cum ſit ſucceſſio tri-
plex vniuerſalis, generalis, & ſingularis, ſuc
ceſſor autem Eccleſiaſticus ſit tantum ge-
neralis, nõ vniuerſalis ſeù hæreditarius, ſi q-
dẽ prælati nõ ſuccedũt ex nuouo titulo ſuc-
ceſſionis hæreditariæ nec iure defuncti,
ſed ſuccedunt ex titulo, & iure conceſſionis
per Papam, aut Epiſcopum, & ideò non te-
nentur ſeruare omnes contractus prædeceſ-
ſoris, quia ſunt diuerſæ perſonæ ex diuerſo
iure &c. *vt eleganter per Calcan. in conſ. 125.
num. 13. præcipuè num. 14. per tot. et etiam nu.
16. viden. in propoſito, et ad cap. de præbend. C.
apoſtolica. 8. q. 1. c. ex tranſmiſſa de fil. presbit.*
dum

Digitized by Google

5 † dũ definiũt in eccleſiaſtica hæreditariam
ſucceſſionem locum non habere, *& in term.*
præciſè noſtris eſt glo. fin. in dict. tit. qui ſucceſſ.
& c.3. lib.1. in vſib. feu. & Iſern. & alij ad huc
tit. Roſent. in Syn. feu. cap.6. concl.16. ſub num.
13. & ibi per tot. de materia, & in concl. ſeqq.
ſucceſſor verò laicus eſt etiam vniuerſalis,
6 hęreditarius † vt hinc incipiamus dignoſce-
re errorem eorum, qui hanc concluſionem
(quod filius, teneatur inueſtituram in caſũ à
mortis patre factã ratã habere) nõ ꝓcedere
dixerunt in feudo ex pacto & prouidentia,
vt per Iſern. in d. tit. 3. ſub num. 18. ad fin. lib.
1. in vſib. feu. Loffred. eum referens ad eund. tit.
verſ. fin. in paraph. feu. Affl. num. 52. eod. loco.
Primo enim obſtat textus pręfatus indiſtin-
ctè loquens. Secundo imò verò eoſdem tex
tus loqui ſimpliciter de feudo, ergo de pro-
prio, & recto feudo conuenientiùs quàm de
improprio. Tertio quia verum eſt in hoc
feudo filios accipere à patre, & recognoſce-
re ius paternum, Vnde confunditur & falſa
detegitur ratio *Affl. ibi allegata* dicentis
quod feudi ius, & cauſa à patre nõ pendeat:
vt alibi iam plenius hunc errorem detexi-
7 mus & ſuſtulimus † Ergo ita tenendum (ex
veritate) quod etiam hoc ipſum procedat in
feudo ex pacto & prouidentia, prout in
term. terminan. hiſce fundamentis, ita di-
ſcurrit, & tenuit, *Hartm. Piſtor. quæſt. iur. lib.*
8 *2. q. 25. num. 19. & 20.* † Quicquid in ſpecie
eum non probauerit *Roſent. in Synop. feu. c.*
6. concluſ. 15. ſub numer. 8. in gl. H. & quidem
male, tum quia contra rationem euidentẽ,
tum quia ipſe ſe refert ad per eum dicta *in*
cap. 2. q. 33. & q. 7. q. 21. Vbi peſſime cẽſuit,
reſtringendo diſpoſitionem tit. An agnat.
&c. vt intelligatur quoad effectum ſimpli-
cem, quod filius teneatur eſſe hæres, & nõ
vlterius, ideſt quoad effectus, qui promanãt
ex eo quod quis ſit hæres, vt quod teneatur
oneribus hæreditarijs, quod defuncti factũ
approbare, & hoc quando in Inueſtitura eſt
clauſula pro ſe & hæredibus, & non tenea-
tur eſſe hæres quando pro ſe & filijs, ideſt
in feudo ex pacto &c. Hęc enim omnia fal-
ſa, & erronea iam oſtendimus, vnde deſtru-
cto fundamento &c. alia ad idem habebi-
9 mus; infr. tit. de ſubinfeu. † Confirmatur
principalis opinio *quod tex. qui ſucceſſ. feu.*
dar. ten. intelligatur de filio, ità quod tenea-
tur ſtare Inueſtituræ factæ per patrem, non
autem agnatus, *vt doctè per Lanar. in rep.*
eiuſd. tit. ſub num. 58. iunctis pluribus auto. ibid.
relatis vt nu. 35. 36. & ſub nu. 43. & idem de
agnato quod non teneatur adimplere Inue
ſtituram huiuſmodi *optimè Piſtor. d. quæſt.*
25. nu. 21. allegans rationem, qua nos con-
tinuè vtimur quod Agnatus proprio Iure
feudum conſequatur, nec alius Agnatus ab
alio cauſam dicatur habere.

Quid autem iuris ſit in fiſco, vt in eo qui
non per viam tranſmiſſionis, ſed per viam
priuationis ſuccedit *ibid. Piſtor. num. 22.* po-
nit vt non teneatur *ex Aluar. Afflict. &*
Rauen. in d. tit. 3. lib. 1. in vſib. feu. ad eos re-
curre, neque enim omnia pleniùs diſcur-
rere ſubiecta permittit materia.

Hæc quoad concedentem. Nunc quoad
recipiẽtem. Huius ratione deducũtur quę-
dam argumenta, ſeù fundamenta, Primùm
videtur afferri poſſe quod Inueſtituræ ti-
tulus non eſt, nec eſſe poteſt ſucceſſoribus
prima, & immediata cauſa acquirendi feu-
di, ſed eſt ipſamet ſucceſſio, qua Iuris prę-
defuncti exiſtentia indicatur, & de hoc di-
ximus ſupra *cap. 23. per tot.* & ideò hære-
ditaria qualitas, quę facit vt ſucceſſor tenea
tur factum defuncti adimplere.

Secundum quatenus inueſtitura cõtinet
correſpectiuitatem, per quam intrat proui-
ſio paterna, & ità ius patris in filios, vt de
hoc pariter dictum eſt ſupra *eod. cap. 23.* qui
propterea complere teneantur.

10 † Nec obſtat (ſi obijcias) quod feudum
ſit donatio, liberalitas ſeù beneficium *§. fin.*
In quib. cau. feu. amitt. lib. 2. Ergo ſine corre-
ſpectiuitate Quia reſpondetur non eſſe mę-
ram liberalitatem, ſed eſſe correſpectiuam
ad merita, ſeù ad fidelitatem, & quandam
donationẽ ob cauſam, vnde competat con-
dictio cauſa data in ſpecie *tit. de feu. ſinè*
culpa non amitt. & ad tit. qual. Dom. propr. feu.
priu. Mangil. de imput. q. 30. ſub num. 7. Roſen.
cap. 1. q. 4. cap. 9. q. ſeù concl. 66. nu. 34. Bero.
conſ. 66. num. 7. 10. lib. 1. & conſ. 121. ſub. num.
20. lib. 2. Vbi differre, quia donatio continet
merum lucrum *Balzar. de feu. in prælud. q.*
5. ſub numer. 1. & ibid. per tot. vbi etiam eſſe
contractum, & quidem ſtricti iuris. Vide
differentias *vt per Senat. Ferrar. reſp. 10. ſub*
11 *num. 464. & ſeqq. pro dom. Leynici.* † Item re-
ſpõdetur aliud eſſe donare rem, vt fundum,
aliud ius in re aut vniuerſitate facti vel iuris
ſimplex donatio (in qua diuerſum conſti-
tuitur, eſt donatio rei, vt fundi, & in huiuſ-
modi procedunt, ibi dicta; Donatio Iuris in
re, aut vniuerſitatis regulanda venit ex natu
ra illius iuris, vel vniuerſitatis, vnde ſi in
eo iure, vel in ea vniuerſitate adſit corre-
ſpectiuitas, donatio, ſeù actus ille per viam
donationis eam non impedit, ità quod do-
natio quidem ſit, inſpecta origine, & moti-
uo ipſius donantis, ſed in reliquo ius illud
quod donatur, retineat naturam ſuam, Et
12 ità eſt in feudo. † Quo mediante ius in re
donari ait *Vult. lib. 1. de feu. cap. 2. ſub num. 6.*
13 † Et inſpecto animo concedentis poſſit di-
ci donatio, & liberalitas, quia feudum amo-
re conceditur *cap. vn. de pign. dat. feu.* & eſt
actus beneuolentię *vt in d. §. fin. in quib. cau.*

amitt.etiamſi emptum fuiſſet vt infr.cap.57.
par.8.num.59.& ſeqq.
At inſpecta ſui ipſius natura, ex hoc ipſo
euitetur ne ſit, nec cenſeri debeat mera li-
beralitas, aut mera donatio, quia continet
14 correſpectiuitatem† Et dicitur Ius in re ſeù
vniuerſitas facti, vel Iuris vt per Balzar. in
præl.d.q.5.n.fin. an ſit magis facti an Iuris V.
Camil.de Curt. in diuerſ. par.1. verſ.reliquum
15 num 36.& ſeqq.fo. 81.† Quo caſu ius illud
eſt regulans, non titulus donationis nudus,
ità quod ſi nihil in eo iure inſit euaneſcat
donatio Menoch.conſ.658.num.1.& ſeqq.lib.
16 7.Surd.conſ.127.num.29.† Et aliud eſſe ven-
dere rem, aliud ius in re eſt apud Afflic. de
feu.non haben.&c.in fin.Vult.d.cap.2.d.num.
6.Caſtren.in l.ſi ſic.98.§.1.in fin.de leg.1.cum
alijs vt per me in dec. Bonon.54.nu.36. & con-
fert. quod ait Alex.in conſ. 44. numer.7.lib.7.
17 † Aliud vēditionem eſſe liberam, aliud rem
liberam eſſe.
18 † Nec etiam obſtat, quod poſſit donari
feudum liberè, ſicut & Iuriſdictio Menoch.
19 conſ.202.ſub num.21. lib. 3. † Quia aut quid
putà Caſtrum, conceditur per viam ſimpli-
cis donationis, & conceſſio non erit feuda-
lis, nec feudum cēſebitur, aut per viā quidē
donationis, ſed non ſimplicis, at cum decla-
ratione donationis in feudum, & erit feudū
non mera donatio, nec libera erit res, ſed
feudalis, ita diſtinguit Pariſ.per eum allegat.in
conſ.23.num.15.iuncto num. 16.lib.1.& ipſe-
met Menoch. ibid. numer. 21.in fin. & ſeq. ita
rem hanc intelligit, & declarat. et ibid. per
20 tot.latè videndus. † Quando conceſſio ſapit
meram donationem, aut allodium, an verò
ſapiat feudum, & ad idem Crau. conſ. 293.
per tot.Ozaſc. conſ. 38. num. 7.et ſeqq. Burſat.
conſ.46.num.13.qui conſuluit in eodem caſu, ac
Menoch.conſ. 191. lib.2. Cephal.conſ.369.lib.
3. Rol. conſ. 50. lib. 3.repetito in conſ.1.lib.4.
Albenſ. conſ.64. num.64. et conſ.568.num.4.
poſt Oldrad.in conſ.159.Bero.eum concilians in
conſ.65. num.25. et per tot. et conſ.6.num.6.et
ſeqq.lib.1.Soac.in præl. feu.cap.20.nu.10.cum
21 ſeqq. † Et feudum eſſe non donationem ex
ſignis adhuc per Menoch.conſ.378.num.67.et
22 ſeqq. lib.4. † Donationem eſſe non feudum
23 in conſ.808. lib. 4. † Donatum fuiſſe Caſtrū
& dominium fuiſſe translatum, quibus ex
verbis colligatur, idem Menoch.conſ.606.nu.
24 6.et ſeqq. lib. 7. † Imò feudum eſſe non do-
nationem in præſ.104.num.26.præſ.91.lib.3.
25 † Aliud eſſe feudum aliud donationem in
conceſſione Caſtri, Bero. conſ. 152. lib. 2.
26 † Pleniorem eſſe donationem, quam feudū,
& differre donationem ab in feudatione
27 Menoch.conſ.307.num.34.lib.4.† Aliud exē-
plum donationis liberæ ex verbis, & clau-
28 ſulis &c. Menoch. conſ. 255.lib.3.† Et aliud
donationem eſſe non feudum in conſ. 1. nu.
29 6.et ſeqq.conſ.2. num.253. lib. 1. † vbi verba
nimis in donationem penderent, ad eamq;
violentarent, vltra Crau.& Ozaſc.cum alijs
ſupra cit. videri etiam poſſet Petr. de Grego.
de conceſſ.feu.par.2.q.1.et 2.per tot.et ibid.add.
ſub numer. 10., in fin. iuncto etiam numer. 9.
ante.
30 † Vnde ex prædictis, & alia errorum
detectio in promptu fiat, malè ſi quidem
fuiſſe deductum à ſimili argumentum, vi-
delicet à donatione ſimplici ad feudum, vel
emphyteoſim, quaſi hæc eſſent ſimilia, cum
tamen diſtent toto Cœlo, et tamen ita argu-
mentatus eſt poſt Bart. et aliòs quos citat. Dec.in
conſ. 238. ſub num. 6. ſub verſ. venio ad 6.poſt
princ.d.num.6. Menoch.in conſ.309.num.1.&
et 2.iuncto num.27.lib.4.in conſ.155.num.27.
28.29.lib.2.clarius à ſimili præcisè in cōſ.1153.
num.2.in fin.numer.3.et 4.lib.12.in conſ.489.
ſub nu. 22. libr. 5.et aly multi vt per prædict.
31 † Alter & ſecundus error eſt, quia ſi feudū
acquiritur Inueſtitura, & ſic ex actu duorū
in idem conſentientium, & vnde correſpe-
ctiuitas, ac viciſſitudinaria obligatio, vel ex-
preſſe, vel tacite, ergò male, & erronee, ple-
raque iura fuerunt paſſim accommodata,
quaſi ſimilia huic materiæ feudali; & inter
quæ argumentum conſiſtere non poterat
vt de his dictum eſt ſuperiore cap. 13. quo
recurras, ne ſæpius idem repetatur. Sufficit
meminiſſe, vt ibi dicta etiam hac occaſione
magis confirmentur.
Hęc quoad recipientē; ſed quod pertinet
ad vtrūq; ad Inueſtiētē ſimul, & Inueſtitū in
32 ſurgit difficultas cōtra rationē noſtrā, † ꝙ
magis communiter tenent Docto.in feudo
ex pacto. (& de quo nos ſupra, & ſemper
loquimur, dum feudum ſimpliciter nomi-
namus) non nocere alterationem niſi ad
præiudicium alterantis, non autem filiorū
vel agnatorum Menoch. in addit.ad præſump.
92. in tertio caſu poſt med.et in quarto caſu in
fin.Petr.de Grego.de conceſſ.feu.par.3.q.5.nu.
3.et ſeqq.in q.6.n.8.et ſeqq.Roſent.in c.6. cōcl.
69.num. 3.et in glo. ibi, et num.14.et num.27.
33 et 28.† Niſi ſit primus acquiſitor, quem ſo-
lum poſſe alterare cum domino directo,
omnes admittunt, Grego.d.q. 6.in fin.& q.7.
verſ. ergo autem num. 37.& ad q. 5.num.10.
11. Intrigl. de feu. q.10.num.75.alij vt infr.c.
52.de alienat.num.18.& ſeqq. Roſent.d.concl.
69.num.24.& ſeqq. Menoch.conſ.1.num.125.
34 lib.1.† Id quod procederet etiam in primo-
genitura, vel maioratu, vt plene Id.Menoch.
in conſ.993.d.nu.1.ad 22.lib.10.Grego.d.q.7.
per tot.& iterum in materia feudi Schrad. de
feu.par.5.cap.2.numer.42.Surd.conſ.573.ſub
num.26.27.lib.4.
35 † Verùm nec hæc communis opinio in
puncto

punctoiuris videtur vera in filijs, licet verã
admittamus in agnatis.
36 † Primò omnes admittunt argumentum
ab alienatione ad alterationem *Iſern.in con-*
ſtit. conſtitutionem in 1. col. in princ. Petr. de
Grego.d.q.7.num.1.& ſeqq præſertim nu.52.
53. Abb. Mandel.in conſ.568 num.9.in fin.&
num.10. Menoch.d.conſ. 993. ſub num.16.&
37 *ſeqq.lib.10.* † Et admittunt à fortiori,quia ſi
alienare, multo magis alterare licebit, ſeù
mutare Inueſtituram, *Menoch. in conſ. 635.*
num.10. in fi. & num.11. lib.7.Roſen.d.concl.
69.ſub.numer. 28. Petr.de Grego.d.par.3.q.6.
num.13.& q.7.num.52.
38 † Atqui habemus quod alienatio pater-
ni feudi nocet deſcendentibus alienantis,
licet non agnatis, & idem in term. refuta-
tionis, vt infra hiſce titulis docebitur, *&*
conuincit tit. de al. pat. feu. qui loquitur de
feudo proculdubio antiquo,quod aliter pa-
ternum vocatur,& quo nomine excluditur
primus acquiſitor proculdubio, & nouum
feudum, vt admittit de feudo paterno eum
tex.loqui,ipſe *Grego.d.q.7.ſub numer.2.* nec
eſt de hoc dubitandum cum ſimus in claris
ex definitione paterni feudi clara de qua
39 *in tit.de nat.ſucceſſ feu.* † Vbi paternum feu-
dú vocatur quicũq, ex ſuperioribus acquiſi
uit,ergo omnis à primò vſq; ad vltimũ vſq;
in infinitũ ſucceſſor,ergò de feudo antiquo,
& quantumuis antiquiſſimo propter di-
40 ctionem vniuerſalem, quicunque. † iuxta
illud quod qui totum dicit nihil excludit *l.*
ſi cui in principio.de leg.1.l. Iulianus de legat.
41 *3.dec.noſtr.flor.70.numer 5.* † Ità quod nulla
perſona excipiatur *vt ibid. num. 18.ex Crau.*
quilatè in conſ.294.num.1.& ſeqq.
Ergò (& multo magis) alteratio nocebit
42 deſcendẽtibus licet non agnatis.† Augear-
que tibi huiuſce erroris indiciũ nõ ſolũ di-
ſtinctio feudi ex pacto& ꝓuidẽtia male vſur
pata, & introducta,ſed eti error manifeſtus
cõtra tex.ipſũ, quatenus ipſe tex. reſtringi-
tur ad excluſionem feudi ex pacto, de quo
tamen proprie eſt ſermo in eo tex.ad ſupt.
proxime.
43 † Et quatenus ipſe Iſern. excluſor, *vt*
apud Grego.ſub d.num.2 adeò eſt ea in relo-
quax, vt quo ſe vertat neſciat, demum verò
cadat in d.excluſionem ad ipſius vere con-
tex.deſtructionem. Quarè ſi ardua,ſi diffici
lis quæſtio, ſi diuerſimodus ſermo propo-
nitur ab eo,*Grego. in princ. d.q.7.* ne mireris,
ſignum hoc tibi ſit abſconditę adhuc veri-
tatis, ignorati que eius,à quo ea deduci poſ-
ſet, veri principij.
44 † Secundò omnes admittunt,quod vbi
eſt omnium conſenſus, tunc alteratio pri-
mæ inueſtituræ teneat in pręiudicium om-
nium conſentientium *Surd.conſ.384.nu.28.*

29.lib.3.conſ.510.ſub.num.5. in conſ.317.nu.
11.lib.3.in conſ.440.ſub. num.46. Ozaſ.dec.
23.ſub num.28.Caſtr.conſ.48.circa.præſentem
numer. 1.lib.2. Crau. conſ. 995. per tot. lib.6.
45 † etiam per ratihabitionem ſubſequutam,
vt ibid.num.26. Roſent.in cap. 6. d.concl.69.in
glo.A.Petr. de Grego. d. par.3.q.6.numer.10.
Menoch. conſ. 103.num.57.lib.1.in conſ.722.
numer.65.lib.8.Decian.conſ.73.num.50.lib.2.
Intrigl.cent.2.art.2.num.269.Magon.dec.luc.
14.num.40.Alex.in l.ſi mihi & Titio.num.17.
de verb.oblig.Ruin.conſ.20. num.17.lib.1.Iaſ.
conſ.24.num.4.lib.3. Bero.conſ.55.nu. 16.lib.
2. Gabriel. de dilat.concl. 2.num. 25.Surd.conſ.
46 *317. num. 11.* † Nec ſolum ſi expreſſe, ſed
etiam ſi tacite conſenſum ſit, *Gregor. d.par.*
3.q.5.in princ. Surd. conſ.440. ſub.numer. 46.
47 † putà ſi agnati (ad quos feudum pertine-
bat) paſſi ſint fæminam inueſtiri, ipſi am-
plius non admittentur, *Menoch.conſ.160.nu.*
48 *6.lib. 2.* † Vel ſi hæredes fuerint defuncti,
quia eius factum impugnare non poſſunt
49 *Schrad.de feu.par.5.cap 2. num. 41.* † Vbi ſi
non ſcripto Inuentario hęres ſit, *Id. Menoch.*
in addit. ad præſ. 92. in 1. caſu in fin. lib. 3. in
conſ.722.num.65.lib.8.Roſent.d.cap.6.concl.
69.in fine, & ecce caſum noſtrum deciſum,
ſi quidem filij,& deſcendẽtes ſunt hęredes,
nec poſſunt feudum retinere, & repudiare
hæreditatem, ex tit. an agnat. &c. quod in
feudo recto, quod ex pacto & prouidentia
dicunt, procedere toties dictum fuit.
Tertiò dixero(ſi agnatis conſentientibus
tacite, vel expreſſè, alteratio in eorum prę-
iudicium ſuſtinetur, ergo cum effectu, &
irreuocabiliter, ne fiat actus illuſorius quod
eſſet in conueniens *vt alibi diximus vt in cap.*
35.num.66.in cap.23.par.2.num.77.
Et cum feudum ſucceſſione acquiratur,
per quam omne ius actiue, & paſſiuè tranſ-
fertur, vt diximus, nulla poteſt eſſe differen-
50 tia inter defunctum,& ſucceſſorẽ † &quod
defuncto licebat, ex eo quia eſſet domina-
tor,& arbiter, *vt per Roſent.d.concl.69.num.*
25. non ne eadem ratio viget in ſucceſſore?
51 † & ſi tanquam rem à ſe acquiſitam poſſit
acquiſitor alteri de conſenſu eius,à quo ac-
quiſiuit refutare, *vt id. Roſent.cap.2.concl.15.*
& in gl. 6. cur non poterit idem facere &
hæres? ex eo forſan quod à ſe acquiſita non
52 ſit?† At hæc non eſt neceſſaria ratio, cum
paſſim habeamus in iure noſtro, acquiſitio-
nes factas ab alijs, ab eorum ſucceſſoribus
transferri in alios, rationem autem neceſſa-
riam eſſe oportere *ſupra cap. 4. num. 30. 31.*
diximus. Alia ergo ratio erat inquirenda;
quæ nam? quod feudum ſit ex pacto & pro-
uidentia, & ità ad inſtar fideicommiſſi, vel
primogenituræ, quæ non poſſint alienari,
aut alterari; Atqui nec dari feudum ex pa-

ctο defenſum eſt, ſed & ſi illud demus, tamē
non iutrare æquiparationem vidimus eo
ipſo, ꝙ etiā feudū ex pacto & ꝓuidētia ſuc
ceſſione acquiratur, non fideicōmiſſa, aut
primogenia, in quibus non ex ſucceſſione
fit acquiſitio, ſed eſt ordo ſucceſſorius tan-
tum, & acquiritur ex primo titulo non per
viam ſucceſſionis, vt pariter dictum eſt ſu-
pra *cap. 23. verſ. ad Rol. nu. 20. par. 2.* Quare.
libere dicamus doctores hiſce & ſimilibus
rationibus vti cum ſemel imbuta oſcitanter
opinione exiſtentię, & differentię dicti feu-
di ex pacto &c. ab alijs: ad cuius tamen de-
fenſam cum rationes verè non peruenirēt,
& quando peruenissent? iuxta illud.

Collapſaq; ruunt ſubductis tecta columnis.

In haſce certè nugas coloreſuè quęſitos
neceſſariò incidendum erat, *nam vt ait
Terent.*

*Cum in dubio eſt animus facili momento
huc atque illuc compellitur.*

53 †Quarto (quod quidem pertinet ad agna-
tum) habemus rationem noſtram in term.
confirmatam *per Signorol. de Homod. in conſ.
10. ſub numer. 4. verſ. item non obſtat tertium,*
vbi alterationem inueſtituræ ob id agnatis
non præiudicare, quia à genere habent, &
ex alio Iure, quàm à defūcto patre eius filię,
qui ad fauorem filiæ alterauerat Inueſtitu-
ram, & hoc vltra adducta *ſupra cap. 13. per
tot.*

54 †Quintò, & vltimo, quod pertinet ad fi-
lium ſeù filios, habemus textum ipſum in
term. *ideſt tit. an agnat. &c.* dum agnatis con-
ſentientibus feudum aliàs paternum fieri
poteſt nouum, ſi nouum, & cum effectu tali,
vt omnis ſit præcluſa via agnatis ad illud
aſpirandi, vt filius adeò teneat, vt nouum,
vt non teneatur oneribus hæreditarijs de-
functi, vt non ſit hæres, vt iure proprio te-
neat, iuxta ſupra *c. 1. ad fin.* Dixerit ne men-
dacium tex: quod eſſet feudum nouum, ſi
propter filios agnatorum conſentientium
quibus cōſēſus iſte nō pręiudicaſſet, remāſiſ
ſet antiquū, ſeù paternū? profectò hoc mini
mè dicendum, nec contra tex. nec contra rei
naturam, quia ſi nouum, ergo nullo pacto
antiquum, & ſi antiquum, ergo non nouum,
cum hæc ſint contraria inuicem ſe expel-
lentia *ad latè Ozaſc. dec. 23. num. 20. & ſeqq.*
55 *pręſertim numer. 28.* † *vbi ex Bal. ad tit. an.
agnat. &c.* ſcribit dominum agnatis præfer-
ri, qui nouæ Inueſtituræ conſentiendo, Ius
veteris Inueſtiturę perdiderunt, & perinde
eſt, ac ſi feudum eſſet finitum &c. *vt ſup.
d. cap. 1. ante fin.* & optimè pleniſſimè, *&
eleganter ad Piſtor. quæſt. iur. lib. 2. cap. 7. nu.
54. & plurib. ſeqq. & q. 13. etiam per tot.* vbi
parentes proprijs filijs omnes præiudicare,
cuius opinio cum ſit hoc inſigni tex. muni-
ta, vltra mille alios, vt apud eum, & cum
ſumma, quam nos adduximus, ratione,
56 †Cedere neceſſe erit ipſi Roſent. qui cōtra
eum inuexit *in cap. 9. concl. 79. num. 14. & ad
cap. 2. concl. 16. num. 4.* vbi pariter excipit ne
conſenſus agnatorum in mutanda inueſti-
57 tura præiudicet eorum filijs. † Et quicquid
dixerit etiam *Mantic. de tac. & ambig. lib. 23.
tit. 20. numer. 22.* vbi quod poſteris, qui non
poſſunt conſentire, nullum fieri præiudiciū
poſſit, cuius dictum non ſolum ex iam di-
ctis, ſed & ex alio ſubuertitur, quateuus vti-
tur comparatione fideicommiſſi. & primo-
e genituræ, à quibus feudum diſtat toto cęlo,
Vide tu Piſtor. plenius in ſupra cit. locis, & verò
niſi conſenſus parentum filijs pręiudicarēt,
nūquam feuda etiam omnibus conſentien-
tibus, tam firmiter alienarentur, aut alterari
poſſent, quin altero ex conſentientibus de-
fūcto, liberi ex eo alienationes, & alteratione
58 huiuſmodi in irritū poſsēt vocare † atq; adeò
omnia bona feudalia omni pene comercio
priuarētur, *vt egregiè. Piſtor. notat in d. q. 7. n.*
59 †61. ſimile eſt quod dicitur de minoribus
vt non ſemper, quæ cum eis geruntur ſint
reſcindenda, ne quodammodo commercio
eis interdicetur, nemine cum his alias con-
tracturus *vt eſt in l. quod ſi minor. 24. §. no ſē-
per. ff. de minorib.*

Inter hæc tamen continuè mirare, quā
ſibi ipſi ſemper conſtans fuerit textuum feu
dalium compilator ad hoc, quod in feudo
ſit hæreditaria ſucceſſio, Vnde ſucceſſor te-
neatur vel ad debita vel ad facta defuncti
Anteceſſoris præſtanda *cum præter tit. an
agnat. &c. & tit. de Capit. qui cur. vend. §. filius*
confluant in idem & conſpirent varij alij
tituli *ſupra num. 3. relati,* ex quibus de hære-
de in feudis, & de neceſſitate adimplendi
per eum, quę fecerat defunctus laicus, quic-
q̄d eſſet in feudo eccleſiaſtico, in quo ſecus,
ex eo quippe, quia hæreditaria qualitas in
eum non cadat, ex qua textuū in idem con-
cordantiū, tantò magis oporteat in dicta ra-
tione inſiſtere, eiq; adhærere, & inuicibili-
tatem eiuſdem concedere & fateri, etiam ab
oppoſitis inter feudum eccleſiaſticum &
60 ſeculare, † cum oppoſita inter ſe poſita ma-
gis elucescāt et mens magis declaretur ego
*dec. luc. 25. num. 45. flo. 51. num. 28. & dec. 71.
num. 44. lucens. 56. num. 28. bonon. 40. par. 3.
num. 45.*

CAP.

CAP. TRIGESSIMVM PRIMVM.

De formula pro ſe.

S V M M A R I V M.

1 *Dij boni, quanta occaſione huius formulæ dicuntur.*
2 *Alij feudum ſub hac formula conceſſum vocant ſimplex Alij informe quaſi ſine forma.*
3 *Rarò reperitur inueſtitura ſic concepta ſimpliciter, quin faciat mentionem de filio, hærede, aut alio ſucceſſore.*
4 *Filij in feudo informi ſuccedunt.*
5 *An tãquam hęredes videtur quod nõ quia, habẽt à lege. num. 8.*
6 *Et per alia vt exemplo feudi ex pacto & prouidentia.*
7 *Hoc feudum cum hac formula feudum ex pacto &c. dixerunt.*
8 *Et qui conſtituerunt differentiam notantur ſub num. 9.*
10 *Contrarium defenditur filios non poſſe repudiare hæreditatem. & ſeqq. num. 13.*
11 *Feudum cum hac formula eſt rectum & proprium.*
12 *Vnuſquiſque ſibi & hæredibus ſuis cenſetur ſtipulari, feudi tamen capacibus ſecundum ſubiectam materiam.*
13 *Reſpondetur ad contraria.*
14 *In feudo ex pacto & prouidentia etiam procedit tit. An agnat.*
15 *Feudum non ità habetur à lege, quin etiam habeatur ex prouiſione paterna.*
16 *Legitima habetur à lege, & tamen eſt de iure paterno, & de eius bonis detrahenda.*
17 *An feudum cum dicta formula ſit ex pacto an hæreditarium.*
18 *Euitantur ineuitabiles contrarietates Iſern.*
19 *An hoc feudum æquiparetur pactionato, remiſſiuè.*
20 *An præſumatur ex pacto &c. an hæreditarium.*
21 *De controuerſia inter Neapolitanos, & Tyleanos apud Roſ.*
22 *Contra Roſent. & pro Piſto.*
23 *Et contra Mantic. cuius dicta reprobantur.*
24 *Feudum informe in locis vbi feuda eſſent hæreditaria etiam pro hæreditario eſſet habendum.*
25 *Item aliud eſſet adiecto pacto alienandi ex Natt.*
26 *Qui Natt. ponit. quidam, quod pactum ſit perſonale, & ponitur contra eum Surd.*
27 *Pro cuius opinione fuit iudicatum.*
28 *Limitatio Natt. dicitur vera, ſed non benè applicata.*
29 *In emphyteoſi procedit regula quod quiſq; ſibi &c. & ſeqq.*
31 *Eadem regula procedit ſecundum ſubiectam materiam, & de ea cum ſuis ampliationibus & limitationibus.*
32 *Etiam ſi dictum ſit pro ſe tantum & ſub num. 35.*
33 *Quid in ciuilitate ſibi acquiſita ſine mentione filiorum.*
Et alia de eadem & incolatu ibid. *num. 36.*
34 *Quid ſi dictum pro ſe ſolo, ſeu pro ſe ipſo, ſolo.*
35 *Quid ſi per ſe & hæredes aut per ſucceſſores ſuos.*

HActen⁹ de inueſtitura vt ſimpliciter ſequitur de ea videre vt in cõpoſito, id eſt
1 in ſuis formulis, & primò dij † boni, quanta occaſione huius formulę pro ſe dicuntur, ſed nos in primis, & ante omnia rem ſincerè declaremus.

2 † Feudum, ſub hac formula conceſſum, modo ſimplex appellant, quod quam ſimpliciſſima appareat formula iſta; modò informe, quaſi ſine forma, ſeù ſine certa forma *D. Ant. Sol. ad Ant. ſub decr. de feu. ad rubr. decr. quia in pleriſque glo. vn. num. 11. Roſent. in Synop. cap. 2. concl. 33. numer. 27. 53.* vbi, & informe, & ſimplex, *& in concl. 50. in princ. Ozaſc. dec. 162. ſub numer. 9. Cabal. reſol. crim. caſu. 182. num. 16.* vbi quando datur alicui nulla facta mentione filiorum neque hæ-
3 redum. † rarò tamen reperiri hanc ſimplicem formulam (adeò quod non ſit inueſtitura, quæ non de filio hærede aut alio ſucceſſore mentionem faciat) *dicat Loffr. conſ. 1. ſub num. 128.*

4 † Videtur ergo dicendum quod, tametſi filij ſuccedãt in feudo informi *Arnon. epito. 93. Tom. de mar. tit. 1. num. 51. 56. 57. in tract. de gen. & qual. feu. Mol. de Hyſp. Primog. lib. 1. cap. 3. num. 4. Clar. in §. feudum. quæſt. 9. verſ. ſed quid dicendum, & quæſt. 83. ſub princ. verſ. ſi verò feudum. Did. var. reſol. lib. 2. cap. 18. numer. 3. in fin. Valaſc. de iure emph. q. 39. num. 11.*

Tamen videtur dicendum quod ſuccedere non habeant filij, vti hæredes, nec iure tituloue hæreditario, ſed iure proprio.
5 † quia (cum pater eis minime ſtipulatus fuerit) non à Patre, ſed à lege, ſeù à conſuetudine, à legis, vel conſuetudinis prouidentia habere dicuntur *iuxta §. cum verò Conra-*
6 *dus. de his qui feu. da. poſſ.* † Quia ſolet tranſire ad eos, ad quos ex natura feudi regulariter tranſit, nec perſonale cenſetur, *vt ait Cabal. d. caſ. 182. ſub nu. 16.* A fortiori quam in feudo ex pacto, & prouidentia, nam in feudo ex pacto &c. eſt ſaltem pactum, & ſtipulatio patris erga filios, hic verò nulla-

eorum mentio, at datum etiam filijs(prout
ius intelligit) cenſetur, *vt ait Iſern. in §. huius
autem. col. 4. quibus ex cau. feu. amitt. Loffred.
conſ. 46. ſub num. 11.* ergo, vt in feudo ex pa-
cto filius ſuccedit etiam nõ hęres nec quoad
eum procedit tit. an agnat. &c. *teſte Ozaſ.
& alijs de quibus per Roſent. d. cap. 2. concl. 50.
ſub num. 6. & in glo.* à: multò minus in iſto.
7 † Quod quidem ex pacto & prouidentia
eſſe exiſtimarunt docto: *vt Piſtor. quæſt. iuris
quæſt. 1. num. 16. vbi etiam nihil differre à recto*
8 *vt patet ex eod. Roſ.* † & ita ęquiparando
hanc informem formulam formulæ *pro ſe
& filijs*, iure proprio filios ſuccedere, ità
quod pater eis non poſſit præiudicare eſt
apud *Menoch. in conſ 158. num. 60. 61. lib. 2.
in conſ. 378. ſub num. 52. lib. 4.* & vere huc tẽ-
dere videtur totus conatus eorum, qui de-
fendunt tale feudum præſumi ex pacto, &
prouidentia, adeò quod quaſi à lege vel cõ-
ſuetudine habẽtes filij, non autem à Patre)
intret, diſpoſitio *l. 3. ff. de interd. & releg.* quę
habentur a lege, à genere, à rerum natura
manere filijs, incolumia, tanquam iure
proprio, non paterno ad ſe ſpectantia *ad
Ozaſc in dec. 161. ſub num. 7. verſ. & ratio eſt
& n. 12. & ſub fin. dec.* quanquam hoc ipſum
in dec. 162. ſub nu. 9. mox deſtruat, dum vult
in informi habere locum *tit. an agnat. &c.*
in formi verò ex pacto &c. non habere lo-
cum, eo clypeo innixus, quod expreſſiò filij,
in inueſtitura, hanc vim habeat, quam non
habeat tacita eiuſdem vocis ſubintellectio;
ſed id nos ſupra iam refellimus *cap. 28. par.*
9 *1. num. 17. & ſeqq.* † non ineleganter itaque
dixit *Piſtor. quæſt. iur. q. 2. ſub num. 29. in fin.*
Ipſum Cacheran. vel non ſatis ſibi cõſtare,
vel proprietatem feudi ex pacto & proui-
dentia minus recte percepiſſe, dum inter
feudum ſimpliciter a feudo ex pacto & pro-
uidentia diſtinxit in *ea dec. 162.* Cum prius
in dec. 161. eadem cenſuiſſet: *ibid.* Piſto. *per n.
ſeqq.* ſingula refellendo.
10 † Quibus tamen non facientibus tex. tit.
an agnat. &c. procedere in feudo iſto infor-
mi verius eſt, non ſolum, quia tex. indefinite
loquitur, quæ ratio communis eſt & alijs
11 formulis: † ſed etiam quia feudum ſub hac
informi formula conceſſum dicitur rectum
ſeù proprium, vt idem ita vocat *Roſent. d.
cap. 2. concl. 33. ſub d. num. 53. in concl. 50. ſub
numer. 5. ſub princ. & concl. 21. ſub num. 1. vbi
optimè Surd. ad tit. An Agnat ſub num. 19. ſub
verſ. eſt verùm: à Kircherb. teſtans de comm. in
in diſcur. feu. cap. 4. num. 14. de feudo* autem,
prout eſt rectum, & ſtat proprie, intelligen-
dum eſſe cõ tex. illum iam alibi probauimos
ſupra cap. 1.
12 † Et demum etiam quia huc intrat regu-
la quod vnuſquiſque ſibi & hæredibus ſuis
cenſetur ſtipulatus, ſi non hęredibus omni-
bus extraneis, ſaltem hæredibus feudi capa-
cibus, ſecundum ſubiectam materiam, vt in
term. feudi ſimplicis allegatur *d. reg. per
Loff. conſ. 1. num. 127. Natt. conſ. 164. nu. 16.
Piſtor. quæſt. iuris. q. 1. num. 34. & nos quoque
alibi c. 23. n. 74.* & hoc ꝓbauimus etiã in feu
dis, procedere *c. 27. n. 5.* &(allegato *in term.
tit. an agnat.*) *Greg. de Conc. feu. lib. 6. q. 1. n. 4.*
13 † Quapropter (hanc eſſe magis commu-
niter receptam opinionem, teſtes ſint innu-
meri citati per *Roſent. in cap. 7. concl. 20. glo.
b. & in concl. 21. In glo. A. et in cap. 2. concl. 33.
d. nu. 53. et concl. 50. per tot. et in dict. glo. refert*
ita iudicatum, & alia ad ſaturitatem.
14 † Ad contraria reſponderi poteſt multi-
pliciter, primo deſtructo fundamento in
contrarium quod ſcilicet in feudo ex pa-
cto & prouidentia non procedat d. tit. An
Agnat. ſiquidem imò verò procedere eſt
magis communis opinio vt ſupra *cap. 1. nu.
22. et ſeqq.* ergo retorquebitur argumentũ,
vt ſicuti in hoc euitari non poteſt huiuſmo
di diſpoſitio, tit. An Agnat. ità nec in eo in
formi. & multò magis in hoc ꝓcedat quã in
altero ex pacto & prouidentia ad ſupra hic
ſub num. 6. licet dictum ibi non admittamus
in fonte veritatis: retorquemus tamen & in
ducimus in argumentum hac occaſione.
15 † Item reſpondetur non ità haberi feudũ
à ſola lege vel conſuetudine, quin etiam ha-
beatur a patre, & ex iure paterno, *vt ſupra
cap. 13. per tot.* Hoc autem vel conſimili in
caſu, ſucceſſio non excluditur hæreditaria:
16 † Exemplum de legitima, quę habetur a le-
ge, & tamen, quia eſt de iore paterno, & de
eius bonis detrahenda, ità non excludit ius
hæreditarium *Old. in conſ. 94. numer. 16. et ad
ſupra cap. 14. num. 26. & ſeqq.*
Quod ſi replicetur, feudum informe non
tranſire ad extraneos, ſed ad feudi capaces
tantum, ex docto. ſub initium citat. verſ. vi-
detur ergo, quare non poſſe dici quid hæ-
reditarium, ad hoc iam ſatisfactum eſt ſu-
pra cap. 14. ſub princ. eò redeas.
17 † Et ex his quidem ita poſitis, à multis li-
berabimur allucinationibus, in primis ab
ea quæſtione an feudum informe ſit ex pa-
cto & prouidentia an hæreditarium: nam
veritas eſt vnum ita ineſſe, vt ex natura inſit
ſcilicet quod ſit ex pacto & prouidentia
ſeù rectum feudum ad deſcendentes tranſi-
torium quia eiuſdem sãguinis ex inſita feu-
do natura; Alterum verò ità ineſſe, vt non
ſit contra, vel præter naturam quod inſit
nec de natura proprie, ſed ſecundum natu-
ram, poſteaquam ei naturæ non inconue-
niat adheſio iſta iuris hæreditarij, imò verò
appprime congruat ad ſupra *cap. 28. par. 3.
num. 35. et ſeqq. et ad cap. 2. ad fin. verſ. ex qui-*
bus

bus per tot. ergò (ſi ſenſum inſpiciamus) di-
cemus eſſe ex pacto & prouidẽtia & hęredi-
tarium ſimul, ſi corticem verborum ſequa-
mur, dicemus nec ex pacto, nec hęreditariũ,
ſi veritatem ſecundum veros & proprios
terminos textuum feudalium, eſſe feudum
rectum, & proprium, quod repudiata hæ-
reditate retineri non poteſt, vt in tit. no-
ſtro.

18 † Ita ſi conſtituerimus, *Iſer. nec aliorum*
nos faſtidient, contrarietates, aliàs ſine hiſce
ineuitabiles, & de quibus etiam *apud Petr. de*
Grego. de conceſſ. feu. par 3. num. 1. & ſeqq. &
ad ſupra cap. 28. par. 3. per tot.

19 † Prout nec faſtidiet An feudum in for-
me magis pactionato, quàm hæreditario
ęquiparetur *de quo Roſ. cap. 7. concl. 20. ſub*
num. 29. & cap. 2. concl. 33. ſub num. 5. ad fin.
num. 10. ad in fi. num. 27. 46. vbi præciſe. quia
hæc poſſunt eſſe ſimul & ſe inuicem com-
pati, vt ſupra de feudo ex pacto & prouidẽ-
tia dictum eſt, quod poteſt ſimul & quid
hæreditarium eſſe & dici.

20 † Nec diſputatio illa, aut tàm ſedula in-
quiſitio, an feudum præſumatur ex pacto
&c. vel hæreditarium, quia vtrumq; ſimul
eſt, & eſt abſque corruptione, aut in aliquo
alteratione ſubſtantiæ feudalis: & error eo-
rum deprehenditur, qui non eſſe ex pacto
cenſuerunt, *vt apud Mant. de tac. & ambig.*
lib. 24. tit. 9. num. fin. quàm tamen acrem cõ-
trouerſiam appellat *Roſ. cap. 2. d. concl. 50.*
ſub num. 1. quam acritudinem, per huiuſmo-
di principiorum feudalium rite deductorũ
veritatem, facile eludes.

21 Sed (quod in primis facit) illud ſit, quod
Roſen. in d. concl. 50. ſub nu. 5. & 6. dum con-
tendit prætenditque in eandem ſententia
opiones Neapolitanorum & Pileanorum
diuerſas vnire dicit Neapolitanos bene di-
cere, quia feudum informe ſit feudum ex
pacto & prouidentia, in quo procedat tit.
an agnat. Pyleanos verò & ipſos bene, qua-
tenus hæreditarium eſſe quantum ad effe-
ctum tantùm & ſimpliciter ad hoc vt tit. an
agnat. habeat etiam in hoc feudo in formi
locum, non tamen quod ſit quid hæredita-
riũ abſolute, id quod & prius dixerat ęqui-
parando feudum pro ſe & hæredibus feudo
informi *in concl. 33. ſub nu. 5. ante fin. & alijs*
locis vt ſupra hic ſub numer. 19. nam ſi petitio
eidem diſplicet principij *vt in d. cap. 2. concl.*
33. numer. 59. an non ſit petitio principij, &
nodum magis connectere, quàm ſoluere: dũ
ait quod quantum ad effectum tit. an agnat.
&c. feudum ſit hæreditariũ, & poſtea quod
non ſit hæreditarium, hoc certe tollere
22 non poterat Roſent. † ergo benè, & melius
eo Piſto. ab eo refutatus eod. num. 59. &
alibi iam fuit: *vt infra cap. 35. numer. 12. &*
ſeqq. & nu. 30. & ſeqq nam cur. tit. An agnat.
vult. filio: ũ non poſſe repudiata hęreditate
feudum retinere niſi ob rationem, quia feu-
dum ſit quid hæreditarium & quidẽ cũ ef-
fectu, puta ſoluendi es alienum defuncti
vt eſt in textu ipſo.

23 † Sic fruſtra etiam illud (quod quiſque
ſibi & hæredibus ſuis proſpixiſſe cenſeatur)
euitare contendit *Mant., de tac. & amb. lib.*
23. tit. 9. num. 12. et ſeqq. aut ſanè ab te om-
nino, dum vult. id ei non obſtare, quominus
feudum ex pacto & prouidentia magis quã
hæreditarium cenſeri debeat: quia hoc eſt
laterem lauare propter prædicta, & pręte-
rea tex. feudales ab eo adducti, clare nimis
id ipſum probant, nec reſponſiones ad eos
ſunt ſolidę vt patebit intuenti, nam *ad num.*
14. quod verbum (*videtur*) exprimat veri-
tatem, quid refert? nam ſi quiſque cenſetur
ſtipulari præſumptiuè, hoc ſatis eſt ad in-
tentum, ſi ex rei veritate, & certitudinariè
multò magis, ecce effectum eundem &
multò magis &c. ad *num. 15.* quatenus intel
ligit *tit. an agnat.* de feudo hæreditario ſolo
eſt contra comm. omnium ſententias &c.
vt cap. 1. numer. 22. & ſeqq. & cap. 28. par. 3.
num. 39. Mitto alia eiuſdem Mantic. ex his
tanquam ex vnque leonem.

24 † Cæterùm, quia poſſunt eſſe conſuetu-
dines vel conſtitutiones particulares, in
quibus feuda ſint hæreditatia ſimpliciter,
hoc caſu feudum informe, quod rectum, &
ad deſcendentes tantum tranſiret ex regulis
iuris feudalis communis, eſſet & ipſum hę-
reditarium ſimpliciter reputandum in lo-
cis, vbi tales conſuetudines, aut conſtitutio-
nes vigerent *Petr. de Grego. de conceſ feu. par.*
6. q. 1. num. 18. et ſeqq. et plenius par. 3. q. 3. per
tot. in eod. tract.

25 † Limitat *Natt. in conſ. 164. ſub num. 16.*
vt licet in ipſo principali contractu feudi
informis, intelligatur prouiſio, etiam hæ-
redibus facta, tamen ſecus in pacto adiecto
contractui cum poteſtate alienandi, per ea,
quæ ipſe ibid. & conſ. anteced. in eadem
cauſa, vbi latè circa hoc, & maxime quod
26 ibi priuilegium eſſet perſonale, † ſed contrà
(eo in ſpecie reiecto) tàm in dd. conſſ. quam
in conſ. 51. cenſuit. Surd. in conſ. 419. nu. 59. in
fin. et ſeqq. vbi ait priuilegium ob merita, aut
quod tranſiuit in contractum eſſe reale, cõ-
tinere cauſam oneroſam *iuncta num. 51. et*
ſeqq. lib. 3. vnde intret ſubiectæ materię ra-
tio, quæ ſuadeat, quod pactũ illud informe
etiam de hæredibus intelligatur, ſecundum
quam huiuſmodi actum informem regulari
ipſe *Natt. admittebat ſub d. num. 16.* ſed cum
ſuppoſito quod ibi priuilegium eſſe perſo-
nale & ità, pactum nec poſſet intelligi
cum tacito ſubintellectu hæredis, quod
ſup-

Digitized by Google

ſuppoſitum erroneum eſſet ſecundũ Surd.
27 † & ita contra Natt. fuiſſe ea in cauſa iudicatum
teſtatur id *Surd.dec.322. ſub.num.70.
ex Siluan.conſ.65. in fin.et de viſu proprio ſen-*
28 *tentia.* † Quare dictum Natt. in ſe verum
erit, & limitatio vera, ſed applicatio ſola eſt
erronea, quicquid pro parte eum ſequi videatur
*Petr.de Grego.de conc.feu.par.6.q.1.in
add.in fine.*

29 † Idem etiam in emphyteoſi priuatorũ,
quia procedit dicta regula, quod vnus quiſque
ſibi & hæredibus &c. & idem in eccleſiaſtica,
quoad eos, qui ſunt eius capaces,
ideſt filios, & nepotes *vt Mantic. ex profeſſò
de tac.et amb. lib. 22. tit.9. per tot. ad Cald.de
renou. emph. q.24. ſub num.82. Valaſc.de iure
emph. q.39.numer.11.q.50.num.23.Menoch.*
30 *conſ. 989.nu.39. lib.* 10. † & ibib.per tot. in
term.coloniç: vbi iuxta ſubiectam materiã
31 intelligit dictam propoſitionẽ, *et in praeſ.47.
p tot.lib. 3.* vbi ampliationes, & limitationes,
32 & q.d in priuilegio & alijs. † Ac etiã ſi dictũ ſit
pro ſe tantum *etiam in conſ.290.in term.feudi
contra Decian. in conſ.29.lib.2.quem allegat n.*
8.tenens, quod hęredi cenſeatur proſpectũ,
*et adhuc in conſ. 705.num.5.et ſeqq. lib.*8. vbi
pluribus iurib⁹, & exẽplis exornat hoc dictũ,
33 & contrarijs reſpondet per tot. † Sic etiam
Ciuilitas à patre ſibi, ſeù pro ſe acquiſita
nulla filiorum facta mentione intelligitur
etiam pro filijs, & deſcendentibus *Menoch.
conſ. 165.num.6.lib.2.conſ.1088.num.42.lib.*
11. & ita ſecũdum ſubiectam materiã, quod
ſemper notandum.

34 † Declara tamen prędicta niſi verba ſint
adeo prægnantia & manifeſta, vt non niſi
perſonam vnã includant, vt ſi ceſſio ſeù conceſſio
ſit facta ꝑ ſe ſolo, multò magis ſi pro
ſe ipſo ſolo vt in caſu *Decian.d.reſp.29.n.45.*
35 *et plurib.ſeqq.lib.2.vbi vide.* † Item ſi dictum
*per ſe et ſucceſſores ſuos, Aut per ſe et hæredes
ſuos,* vt traſuerſales per hoc non cenſeantur
comprehenſi Inueſtitura, quamuis habente
clauſulam *In antiquum etc. vt per Inſignem
virum D. Prim. Præſid.Bellon.conſ.45.nu.72.*
73.74.*num.79.et ſeqq. vbi vocem (ſuos)* eſſe
perſonaliſſimam, nec poſſe verificari niſi in
in hæredibus loquentium ſiue nominatorũ
*ſed ad Decian. mox. cit. iunge Menoch. præcit.
hic ſupra nu.32.* vbi videtur arguere *Decian.*
Tu dic. bene *Decian.* circa dictum ipſum in
ſe verùm, ſed male quoad applicationem,
vt patet ex dictis *per eund. Menoch. d. conſ.
290.n.8.in fin.prin.ante verſ.quoad verba:* &
pro confirmatione *dicti Decian.* (quod in
ſe verùm ſit, ſcilicet) vt taxatiua vox taxet,
& excludat aliàs perſonas pręter nominata:
& Omne aliud non poſitum, & eius naturã
eſſe omnia alia negare *adde tex. in l.3.§.cum
Titio ibique Bart.in ſum.ff.de adim.lega.cap.2.
et cap.paſtoralis.de cau. poſſ.et propr.cap.1.de
ſequeſt.poſſ.clem.exiui de paradiſo. §.cum autẽ
de verb. ſign. quem tex. meliorem de iure trad.
Iaſ.ad l.iam hoc iure. num.4. in fin. ff.de Vulg.
Caſſad. dec. 1.de teſtam.num.3. Sen.Ferr.reſp.
13.pro dom.Leiniei. vbi pleniſſimè.*

36 † Item adde ad ciuilitatis materiã quod
tranſit in filios etiã alibi natos, & plura alia
de ea & de incolatu cum pulchris quęſtionibus
deciſis *vt per D. Nouar. Collect.ſuper
pragm.Neap.t 15. et in eligantis; ſuo tract.
de elect.et variat. for.ſectio. 4.quęſt.63.* vbi copioſe
quomodo acquiratur, & An quis poſſit
appellari Ciuis quibuſdam caſibus *vt ibi
per eum.*

CAP. TRIGESSIMVM SECVNDVM.

De formula pro ſe & ſuis.

SVMMARIVM.

1 *An feudum cenſeatur ex pacto et prouidentia, an hæreditarium ſub hac formula conceſſum. et ſeqq.*
2 *Eſt rectũ, et proprium, non tamen excluſiuũ qualitatis hæreditariæ.*
3 Si ſibi & maſculis ſub eod.
4 Si ſibi & illis de domo.
5 *Quidam hæreditarium ſecundum quid.*
Sed motiuum fruſtratorium oſtenditur. ſub eod.
6 *Varia ſignificata vocis* (ſuum) *putà, ſi inſtituãtur frater et ſui.*
7 *Si ſubſtituantur* Titius & ſui.
Si et ſui hæredes ſub eod.
Sunt qui ſuperflue poni dicant. ſub eod.
Suorum appellatione in ſubſtitutione etiam venire collaterales. ſub eod.
8 *In dubio hæc dictio (ſuis) magis referenda ad teſtatorem quàm ad hæredem fallit. et num. 11.*
Subſtitutio de genere meo, et ſuos, ideſt eiuſdem generis, vnde filij ſororum non admittentur. ſub eod.
9 *Præcario conceſſum alieni ſi non dictum ſibi et ſuis, omnes de familia comprehenſi cenſentur.*
10 *Nec reſtringitur ad ſolos filios, licet ſui dicantur ipſi tantum filij.*
12 *Veniunt etiam nepotes in ſubſtitutione.*
13 *Verbum (ſuus) verificatur etiam in muliere licet filios non habeat in poteſtate.*
14 *Vſq, ad quartum gradum et ordine ſucceſſiuo ſui intelliguntur.et num.15.*
15 *De effectu ſi de teſtatore vel ſubſtituto.*
16 *Declarato aliquo* Rebelle & ſuis, *fœminas non comprehendi.*

17 Pro

17 Pro ſe ſuis & de domo *quæ comprehendantur.*
18 Pro ſe & ſuis liberis aut filijs *non intelligitur de nepotibus.*
19 *Alia, appellatione ſuorũ qui veniant remiſſiuè et num.19.*
20 *Quod ordine ſucceſſiuo et per viam fideicommiſſi.*
21 *Declara vt non ordine ſucceſſiuo ſed ſimul remiſſiuè.*
22 *Vox (ſuut) in feudis an excludat emancipatos* ſub eod.
23 *An nepotes etiam in emphyteoſi.et num.24.*
25 *Vox ſuis, reſtringit vt adiecta voci filys etiam voce ſui.r.& num.26.*
Contrarium in emphyteoſi ſub eod.
*Diſtinguitur priuata emphyteoſis ab eccleſiaſtica.*ſub eod.
27 *Et ratio differentiæ.*
28 *Quia emphyteoſis eccleſiaſtica habet certã naturam, vt feuda, in quibus Vox (ſuut) non reſtringit. et num. 29.*
30 *In contractibus filiorum appellatio ſtat ſtrictè et conciliantur opiniones.*
31 *In contractibus verba ſtrictè accipienda.*
32 *Mens talis præſumitur, qualem verba ſecundum ſubiectam materiam intellecta, præſeferunt.*
33 *Ita quod perſonæ, de qua agitur, conueniant.*
34 *Secundum naturam actus, cui interponuntur.*
Vnde in emphyteoſi priuata mens eſt vna, in eccleſiaſtica alia ſub eod.
35 *Alex.authoritate non attenta.*
36 *Qui tamen alibi contra dixiße refertur.*
Non tamen receditur à Mantic.ſaltem in eccleſiaſtica, quod nepotes veniant. ſub eod.
37 *Referuntur tamen plures* Alex. ſequentes. *num.37. fortè ſequendus num.40. maximè ſi adiecta aliqua taxatiua. et num.41.*
38 *At pronepotes nunquam venirent.*
39 Quid ſi pro ſe filijs, & nepotibus.
In donationibus et feudis vox filij ad nepotes extenditur. ſub eod.
42 *Quid in fideicommiſſis et primogenijs.*

1 ET † in hanc formulam eccidit malleus
queſtionis, an feudũ cẽſeatur ex pacto
& prouidẽtia, Alijs ex pacto alijs hereditariũ
ſentientibus, *vt ex profeſſò Tom. de Marin.
de Gen. et qual feud. tit.1.num.73. vbi in verſ.
quid ergo.* tenet eſſe ex pacto & prouidentia
& contra rationem, quę ei videbatur obſtare,
& fauere alteri parti tenẽti eſſe quid hereditariũ,
ſcilicet quod vnuſquiſq; cenſeatur ſibi.
& heredibus ſuis proſpexiſſe, conatur reſpondere,
ſed omnia inutiliter, & fruſtrà, ſi
quidem ſtat firmum, quod etiam in feudo
ex pacto & prouidentia procedit d. ratio, &
dicta diſpoſitio tit. An agnat. & præterea
cum vtrumque concurrere poſſit, & ratio
ſanguinis, & qualitas hæreditaria omnia
hęc euaneſcunt, ſed ad hęc ſufficiat applicatio
eorum, quæ pręcedentis formulæ occaſione
dicta iam ſunt: dicemus itaq; etiã hoc
feudum ſub hac formula conceſſum eſſe &
rectum, & proprium, nec tamen hæreditarię
2 qualitatis excluſiuũ, † & ità omnes bene
dixerint, tàm qui filium non poſſe hæreditatem
repudiarę, & eſſe hæreditarium, ſeù
ęquiparari formulæ pro ſe & hæredibus
dixerũt *vt Sol. ad nouiſſ. cõſtit de alien. bon. feu.
in princ. numer.3. Alex. conſ.26. vol.5. Petr. de
Grego. de conceſſ. feu. par.6.q.12. in prin. et per
tot. Caputaq. dec.302. par.1. Valaſc. de iure
emph. q.44. num.15. Pinel. de bon. mat. par.3.
ſub num.90. ſub princ. verſ. ex eiſdem Mant. de
tac. et amb. lib.23. tit.3. n.37. Capye. in inueſtit.
in tit. feudorum clauſulæ: col.1. in fin. pag.96.*
3 *et Grego. mox. citãd.* † Quã qui eſſe ex pacto
& ꝓuidẽtia ideſt rectũ, ſeù ꝓpriũ *vt Marin.
d. verſ. ego autẽ ad Marſ. Sing.160. col.2. ad fi.
intelligi* pro ſe, & maſculis conceſſum ait, &
ità etiam *tenuit addit. ad Iſern. de ſucceß. feu.
§. hoc quoque ſub num.3. lit. R. ante fin. ipſius*
4 *addit.* vbi alios refert. † *et ibi ſi ſibi, et ipſis de
domo. Bertaz. conſ. ciu.90. numer.4. verſ. et cum
nulla allegat. Ozaſc. dec.161. in fin. Iſern. cit. à
Loff. in conſ. primo num.113. et ſub num.121.
et 127. et Mar. Frec. ex profeſſò ſequitur ac tuetur
Piſto. quæſt. iur. q.1. num.22. par.2.* Intelligendo
tamen verba ex pacto & prouidentia,
non vt conſtituentia aliquam propriam
ſpeciem, ſed prout indicant feudum proprium
ſeù rectum cum eo ſe compatientia,
per toties replicata.

Nec qui volunt eſſe hæreditarium, ſcilicet
ſecũdum quid (*vt ait Mantic. in loco mox.
cit*) amplius extimeſcant rationẽ, qua moti
ſunt ad ità dicendum; quaſi quod hic intellectus
magis conſonet menti recipientis
5 feudum, † ex quo per eum facilius habebit
hęredem, & inuitabuntur deſcendentes ad
agnoſcendum eius hæreditatem, vt feudũ
conſequi poſſint, vt diſcurrit *Petr. de Grego.
de conceſ. feu. par.6.q.1. ſub numer.15. et 16.*)
Quia etiam quod feudum eſſet ex pacto &
prouidentia, quod nos rectum, & proprium
interpretamur, habebunt intentum per ſupradicta,
& alia inteced. & paſſim in tractatu
iſto: bene in eo quod hęc formula, prout
& formula *pro ſe, et hæredibus*, ſit ſecundum
ſubiectam materiam intelligenda: & optime
quidem, propter varias acceptiones huius
6 vocis ſuum † Putà ſi inſtituat teſtator
fratrem, et ſuos Dec. conſ.252. ſub num.1. et 2.
7 vbi dat tres intellectus. † Si ſubſtituas *Titiũ,
et ſuos* Mãtic. *de cõiect. etc. lib.8. tit.14. nu.19.
et ſuos hæredes. numer.20. Fontan. defendens
Maot. de pact. dot. par.3. clau.4. num 30. 31.
Maynard. verò dec.9. lib.5.* docet ſecundum
communem vſum loquendi in Francia eam
voçu-

voculam, *et ſuis*, ſuperfluò adijci, tàm in cō-
tractibus quàm in vltimis volūtatibus, quia
nullam importet vocationem vel ſubſtitu-
tionem: & ità fuiſſe multis arreſtis declara-
tum; & alia vt ibi: Atqui ſuorū appellatione
in ſubſtitutione etiam collaterales venire
refert. id Mant. ità indicatum ſub d. num. 19. in
8 *noua addit.* † Et in dubio eſſe referendum
magis ad perſonam teſtatoris, quam hære-
dis *ibid. in addit. ſub d. num. 20. teſtatur ſic indi-
catū.* Si ſubſtituam *proximiores de genere meo*
& ſuos ideſt eiuſdem generis, vnde filij ſo-
rorum non admittentur *Menoch. conſ. 329.
num. 23. lib. 4.*
9 †Et ſi precariò cōcedatur alicui nec adij-
ciatur *ſibi & ſuis*, ſui nihilominus (qui ſint
de familia, cenſebuntur comprehenſi, non
filij tantum *l. cum precario. 21. la ſecunda ff.*
10 *de precar.* † non ità ſtrictè accipienda huiuſ-
modi vox, vt tantum ad filios, licet hi ſoli
proprie dicantur ſui, reſtringatur *Bertr. cōſ.
180. lib. 1. par. 1. in conſ. 61. par. 2. & conſ. 104.*
11 *ibid.* † quibus locis attenta propoſiti natura
parum refert an intelligeretur de ſuis teſta-
toris vel hæredis *in conſ. 196. num. fin. lib. 2.*
12 *par. 1.* † Vbi venire etiam nepotes in ſubſti-
13 tutione *in conſ. 101. vol. 3. par. 2.* † vbi verbū
(*ſuos*) quamuis patriam inferat poteſtatem,
verificari tamen in muliere, quæ liberos in
poteſtate non habet *in conſ. 138. num. 5. 6. 7.*
14 *ead. par. & lib.* † Vbi vſque ad quartum gra-
dum, & ordine ſucceſſiuo *in conſ. 186. num.
3. eod.* vbi idem per omnia *in conſ. 38. ſub nu.*
15 *16. lib. 4.* † Vbi de effectu, ſi de teſtatore vel
ſubſtituto. *Aretin. in conſ. 39. numer. 2. & per*
16 *tot.* † Vbi declarato *rebelle aliquo, & ſuis* fę-
minas non comprehendi *Menoch. eum refe-
rens, & alios in conſ. 928. numer. 66. lib. 10.*
17 † Quod ſi non per ſe ſtet ea vox, ſed cum
alia iuncta, aliud importabit, putà ſi inueſti-
tura contineat *pro ſe ſuis, & de domo*, quia nō
ſolum deſcendentes, ſed omnes de caſata
18 complectetur *Mantua conſ. 93. lib. 1.* † *Si pro
ſe & ſuis liberis vel filijs* intelligetur de filijs
ipſis non de nepotibus *Menoch. conſ. 328.*
19 *num. 14. 15. lib. 4.* † & alia, vt qui appellatio-
ne *ſuorum* contineantur & ad materiam iſtā
recurrere ad *Barbat. in repet. l. cum acutiſſimi.
numer. 110. & ſeqq. C. de fideic. Valaſ. de iure
emph. q. 44. num. 15. Menoch. de ſucceſ. progreſ.
§. 16. num. 12. Cal. de nomin. emph. q. 24. num.
40. vbi remiſſiuè referens ſimpliciter prædictos.
Ozaſc. conſ. 58. Crau. conſ. 21. numer. 1. & 2.*
20 † vbi ordine ſucceſſiuo aut per viam fidei-
commiſſi, de quo etiam *Mantic. de tacit. &*
21 *amb. lib. 22. tit. 9. num. 10.* † quod tamen de-
claratur vt non ordine ſucceſſiuo ſed ſimul
*per eund. Crau. conſ. 67. ſub numer. 5. ſub verſ.
ſecundo reſpondeo*, & de quo etiam *Bertrand.
d. conſ. 180. num. 6. & ſeq. lib. 1. Dec. in d. conſ.*
251. quem impugnat *Crau. d. conſ. 22. ſub nu.*
22 *6.* † *& latè Teſſ. q. foren. 95. par. 1. vbi quid iuris*
ſiue in teſtamētis ſiue in cōtractibus Subij-
ciamus & illud verùm non eſſe, quod vox
illa (*ſuis*) adiecta filijs in feudis excludat
emancipatos, quaſi ſui non ſint, nec in po-
teſtate, quia ea vox (*ſuis*) ibi ſtat magis de-
monſtratiue, vel ex vſu quodam, quam vt
cenſeri debeat appoſita ad reſtringendum
feudum ad filios in poteſtate, cum ſit ſub-
lata differentia emancipationis, & patriæ
poteſtatis, & etiam quia vox illa *ſuis* eſt No-
tarij, non Concedentis, nec Recipientis, ex
quo dans vtitur verbo (*ſuis*) & recipiens
vtitur verbo (*meis*) & ità ſe habet communis
vſus *Petr. de Grego. de Conc. feu. par. 6. q. 11. nu.*
23 *8. 9. & 10.* † Nec nepotes *Petr. de Grego. ead.
par. 6. q. 14. numer. 16. & ſeqq. &* ibi per *tot. de*
24 *hac formula pro ſe, & filijs ſuis:* † Secus in
emphyteoſi nam *vox. filij* in ea ſtat ſtri-
ctè excluſiuè ad nepotes *Salyc. ad l. 2. num.
32. & ibid. Iaſ. num. 191. C. de Iu. emph. Alex.
in conſ. 61. num. 2. lib. 1. Imol. in l. cum vir. in
fi. ff. de cond. & dem. & de magis comm. Mantic.*
25 *de tac. & ambig. lib. 12. tit. 12. in prin.* † Tantò
magis ergo vbi voci *filijs* adiecta ſit vox *ſuis*
quatenus videtur adijcere reſtrictionem
26 † Prout vox (*ſuis*) etiam reſtringit *Natt. cōſ.
164. num. 31. Menoch. in conſ. mox allegando
vbi ſub n. 13. ad fi. et in his term. allegato Salyc.
& Iaſ. dixit Petr. de Grego. d. par. 6. d. q. 14. nu.
18. & Menoch. in conſ. 318. num. 14. 15. lib. 4.*
verùm contrarium in emphytheoſi priuata
pro ſe, & filijs, & à com. receſſit *Mantic. d.
tit. 12. num. 6. & ſeqq.* Ego diſtinguerem de
emphyteoſim priuatā ab eccleſiaſtica, vt in
priuata procederent antedicta quod in-
telligatur reſtrictio, in eccleſiaſtica nequa-
quam.
27 † Ratio differentiæ ſit, quia in eccleſia-
ſtica certa eſt eius natura, pro nepotes vſq;
admittens. *§. emphyteoſim. Auth. de non alien.
rebus Eccle. Mantic. d. lib. 21. tit. 9. ſub num. 5.*
28 *& 6.* † Vnde ſicuti in feudis (quia certa eſt
eorum natura, quod ad omnes deſcenden-
tes tranſeant) vox illa *filijs* non reſtringit,
ſed nihilominus eoſdem dicitur ſignificare
ſecūdum ſubiectam materiam, *§. fin. in qui-
bus cau. feu. amitt. §. cum. viro Conradus. de his,
qui feu. dare poſſ. Schrad. de feu. par. 7. cap. 44.
numer. 44. & cap. 5. num. 3. Iaſ. in d. l. 2. ſub d.
num. 191. in fin. C. de iur. emph. Galin. de verb.
ſign. lib. 8. cap. 25. num. 13. Raud. de anal. cap.
12. numer. 2. & 6. lib. 1. Surd. dec. 73. num. 16.*
ità eſſe etiam in Eccleſiaſtica facilè admitti
29 poſſe videtur † tam quia materia eſt indife-
rens quoad gradus, quo caſu filius ample-
ctitur omnes ſucceſſores capaces ad *Alex.
conſ. 17. num. 12. lib. 5.*

Quàm quia hæc certitudo naturæ ope-
ratur

ratur ne videatur ſub p̄textu vnius, aut alte-
rius verbi ab ea receſſum, ſed maior vis req̃
ritur & maior expreſſio & veriſimile eſt ꝙ ſi
cōtrahetes voluiſſent emphyteuſim huiuſ-
modi ad filios tantum reſtringere contra
naturam ipſius propriam, aliquid amplius
dixiſſent, vnde talis eorum voluntas melius
appareret : ſecus in emphyteoſi priuata,
cuius cum natura maxime pendeat ex con-
uentione partium, partes autem dixerint de
30 filijs, † Et de iure *filiorum* appellatio ſtrictè
ſe habeat in contractibus, vt dicunt pręfati
docto, qui dixerunt quod ad nepotes non
tranſeant) ideò benè ſtat hæc ipſa eorum
opinio, quia voluntas contrahentium pręſ-
ſumitur eſſe ea, quæ de iure, & conformis
iuri cōmuni, vt ſupra & ità non obſtat quod
ait. Mantic. in d. tit. 12. *n.* 7. eſſe magis inſpi-
ciendum mentem contrahentium, quam
verborum propriam ſignificationem, quia
an hæc ſit mens, hoc eſt de quo diſputatur,
& præterea imò in contrarium eſſe mentē
colligimus ex proprio verborum ſignifica-
31 tu, iunctis regulis communibus † Quod in
contractibus verba ſtrictè accipienda, pro-
ut etiam in inueſtituris *Rol. conſ. 79. nu. 38.
vol. 2. Vult. de feud. lib. 1. cap. 7. nu. 56. Roſent.
in ſyn. feu. cap. 6. concl. 28. & ibi in glo. 1. cum
ſeqq. et cap. 1. concl. 5 per tot et in term. vt per
docto. pręcit. vt ſupra*, è contra verò in eccle-
ſiaſtica eadem conſideratio benè intret, nā
(vt verba ſunt ſecundum ſubiectam mate-
32 riam accipienda) † Ità mens talis eſſe præ-
ſumitur, qualem verba ſecundum ſubiectā
materiam accepta, indicant, tametſi ea im-
propriari contingat *l. inſulam. ff. de præſc.
verb. l. ſi vno. in prin. ff. locati. Iaſo. in præl. feu.
num. 13. Menoch. conſ.* 116. *numer.* 231. *lib.* 2.
33 † ità quod perſonæ, qua de agitur, conue-
niant *Sard. conſ. 453. num. 52. 53. lib. 3.*
34 † Secundum naturam actus, cui interpo-
nuntur, *vt latè exornans in conſ. 460. num. 15.
et ſeqq.* mens ergo contrahentium in priua-
ta eſt vna, quam proprietas vocis demon-
ſtrat: In eccleſiaſtica alia, quam verbi ſigni
ficatio ſecundum ſubiectam materiam in-
tellecta admittit: vnde ex diuerſis non infer-
tur: & federe diſtrinctionis vtraq; opinio
maneat conciliata, & re vera omnes docto.
pro alia parte contra Mantic. loquuntur in
eccleſia ſt. ca *Alex. excepto in d. conſ. 61. n.* 72.
35 *lib.* 1. † ſed cum non ex profeſsò, ſed obiter
loquatur aliud agens: & docto. per eum cit.
(viſi per me diligenter) loquantur vel in
contractibus ſimpliciter, vel in emphyteo-
ſi etiam ſimpliciter, parum de hac auctori-
tate curandum. Neq, verò obſtat quod etiā
priuata habeat certam naturam, quod tran-
ſeat ad quoſcunque vt alibi diximus.

Quia id procedit, & verùm eſt ſimpliciter
ſeu vbi ſimpliciter fuit conceſſa: Aſt vbi in-
trat conuentio *pro ſe et filijs*, iam non agitur
de emphyteoſi prout in ſui natura, quia *filij*
adiectio eam alterat, & alterando reſtringit
ad filios, & ſic *filius* hic ſtat de neceſſitate
reſtrictiue. At in eccleſiaſtica ſecus, quia cū
filij ipſi veniant ex natura eiuſdem, ipſorum
comprehenſio, ſeu expreſſio poteſt intelli-
gi etiā demōſtratiue. Quare illud huc intrat
quod verba demonſtratiue in dubio ſtare
pręſumuntur *vt ſupra cap. 23. nu. 33. et ſeqq.*
vbi de hoc latè. Id quod in priuata intrare
non poteſt in qua non demonſtratiuè ſed
magis limitationis ſtati *filiorum* adiectio.
36 † Veruntamen alio loco Alex. *nempè in
conſ. 128. num. 6. lib.* 1. loquitur ex profeſsò,
& tenet nepotes non venire, ſed non allegat
alia iura, quam ſupradicta, auctoritas tanti
viri me terret, ratio me conuincit, vt non
diſpliceat opinio Mantic. ſaltem quoad ec-
37 cleſiaſticam. † At *Alex. refert. Gabr. de verb.
ſign. concl. 1. num. 61. et in eccleſiaſtica, licet obi-
ter loquatur Hond. conſ. 54. num. 41. lib. 1. item
ipſum Alex. in d. conſ. 61. etiam refert. Rim.
iun. conſ. 440. num. 66. lib. 3. relatus ab Hond.
mox cit. qui etiā citat Alex. d. conſ. 61. Gabriel.
et in term. eccleſiaſticæ conſ. 69. n. 22. lib. 2. iūct.
nu. 17. et ſeqq. et nu. 23. 24.* vbi multò magis
ſi expreſſi filij nomine proprio: Addi poſ-
ſent alij plures, citat *per D. meum Pręſ. Bene.
alleg. 13. verſ. quarta coniectura. pro. D. patrim.
Cont. dom. Comit. ſancti Secundi.*
38 † Cęterùm quicquid ſit de dicta quęſtio-
ne, & eius veritate, certè pro nepotes nun-
quam comprehendi; ſub ea formula *pro ſe
et filijs* dicit *Menoch. conſ. 321. num. 40. lib. 4.*
39 † quid *ſi pro ſe filijs, et nepotibus*, & alia *V.
Mantic. d. lib. 22. tit. 13. Bero. conſ. 97. num.
10. 11. lib. 1.*

Et dictam regulam quod in contractibus
verba ſtrictè accipiantur, limita ne proce-
dat in donationibus, aut feudis vt in term.
vocis (*filijs*) ad nepotes extēdi ſic dicta reg.
declarata *dicit Bero. conſ. 121. numer. 15. et
ſeqq.*
40 † Et dicta opinio Alex. fortè tenēda quia
cū eo trāſeunt cōmuniter docto. nec adeſt
41 contradictor excepto Mantic. † & eò magis
ſi aliq̃d amplius vrgeat, quia fortè ſit dictio
aliqua taxatiua, putà (*tantum*) vel ſi dictum
ſit *pro ſe filijſq; ſuis*, quæ eſt, formule noſtra,
& ita in term. emphyteoſis Eccleſiaſticę
*Calder. dec. 11. tit. de loca. quem retulit Alex. in
conſ. 17. ſub num. 4. lib. 5. et Gabr. de verb. ſign.
d. concl. 1. num. 65.*

CAP.

CAP. TRIGESSIMVM TERTIVM.

De formula pro ſe & filijs.

S V M M A R I V M.

1 *Feudum ſub hac formula conceſſum ex pacto, & prouidentia appellatum, in quo non ſit neceſſe eſſe haredem.*
Verùm contra. ſub eod.
2 *Verba dicta clauſula ſtant demonſtratiuè.*
3 *In dubio demonſtratio non praſumitur cauſa diſpoſitionis.*
4 *Cauendum à Doct. qui confundunt materias diuerſas ab hac feudi in term. huius formula.*
5 *Huic formula reſpondere videtur vnus iuris locus l. cum patronus. §. cum libertus de oper. libert. & tamen non per omnia ſunt ſimilia, & in quibus ſint, & in quibus non, cũ ſuis diuerſitatum rationibus. & ſeqq.*
8 *Opera tranſeunt ad filios, ſi conuenta.*
9 *Conuentio alia expreſſa, alia tacita, et tacita qua dicimus vnunquenque praſumi ſibi & haredibus ſtipulari.*
10 *Ex duabus cauſis non deficit effectus, ſi vna earũ tantum ceſſet.*
Si expreſſa ſit conuentio cum clauſula pro ſe et liberis, in hoc opera et feudũ conueniunt, vt filius conſequatur ſi non hares ſit, quia hareditas non delata. ſub eod.
11 *An filio liceat repudiata hareditate operas conſequi, lex non definit, feudorum conſuetudines definiunt, et ſic non licebit. et num. 12.*
13 *Error aduertitur eorum qui ſpeciali conſuetudinis iure fuiſſe introductum, ne liceat repudiata hareditate feudum retinere, quaſi ſit in contrarium ius commune in alijs, et reijcitur.*
14 *Quod cautum in iure non reperitur, non eſt ſuperſtitioſis adinuentionibus praſumendum.*
15 *Illud dicitur expreſſum, in quo eſt eadem ratio, vel legiſlator interrogatus ſic veriſimiliter reſpondiſſet.*
16 *Allegans ſpecialitatem debet afferre rationem.*
17 *Alius error notatur eorum, qui feudum aut emphyteoſim dicunt capi ex titulo mortis cauſa capionis, et reijcitur. & num. 18.*
19 *Actio et paſſio non poſſunt ſimul eſſe in eodem ſubiecto.*
20 *Declaratur hoc axioma remiſſiuè.*
21 *Vt quid ſit mortis cauſa capio, requiſita, et exempla.*
Putà ſi pretio accepto hareditatem omiſiſti. ſub eod.
Putà ſi è contra vt pretio accepto hareditatatẽ adires. ibid.
Putà vt ſi conualueris, *reddatur tibi* ibid.
Putà ſi hares inſtitutus ſis, ſi mihi decem dederis, *quia datum cauſa conditionis implendæ* ibid.
22 *A patre acquiſita ſuo titulo in filios trãſeũt mediante titulo ſucceſſionis.*
23 *Omniaque mortis occaſione capiuntur, ſaltem impropriè, dicũtur mortis cauſa capi.*
24 *Dictus error ab alijs Doct. animaduerſus.*
25 *Bart. titubauit, ſub odorauit tamen et inclinauit in idem.*
26 *Et probatur eius dictum quoad ius accreſcendi.*
27 *Voces nonnulla filij dictioni æquiparata, in quibus idem ſit ius, enumerãtur,* poſteri, liberi, deſcendentes, *etc.*
28 *Innumera id genus formula, remiſſiuè.*

1 FVit etiam in feudo (ſub hac formula
conceſſo) dubitatum an procederet cõ-
ſtitutio tit. An agnat. &c. rationes dubitan-
di fuerunt: *Prima* quod feudum hoc compe
teret ex vi legis, ſeu conſuetudinis, itẽ quod
feudum cenſeretur acquiſitum filijs vt filijs
non autem filijs, vt hæredibus, item quod
filij haberent ex pacto & prouidentia con-
cedentis, prout ex pacto & prouidentia ap-
pellant huiuſmodi cum hac formula feudũ
conceſſum *Roſ. cap. 2. concl. 33. nu. 1. Vult. de
feu. cap. 8. nu. 27. verſ. dictum eſt ſupra.* Mãric.
*de tac. & ambig. lib. 23. tit. 3. num. 29. Clar. in §.
feudum q. 9. verſ. quãdoque verò Tom. de Mar.
de gen. & qual. feu. tit. 1. num. 75.* Menoch. *preſ.
130. num. 12. lib. 4.* Verùm hæc, & alia iam
diſcuſſa ſunt ſupra pluribus capitibus *cap.
1. numer. 12. & ſeqq. cap. 9. per tot. cap. 13. per
tot. cap. 18. per tot. cap. 23. per tot. præſertim
num. 111. & ſeqq. & num. 152. & ſeqq. additis
num. 73. & ſeqq.*
2 † Vbi quod verba *pro ſe & filijs* ſtant de-
monſtratiue, ideò eorum expreſſio, quæ ta-
citè inerant, non limitat diſpoſitionẽ *Natt.
cons. 34. numer. 4. 5. Crau. conſ. 227. num. 4. 8.
conſ. 245. ſub num. 9. conſ. 273. ſub num. 9. conſ.
297. ſub num. 6. conſ. 301. nu. 5. Pariſ. conſ. 92.*
3 *num. 42. lib. 1.* † Nec in dubio demonſtratio
præſumitur cauſa diſpoſitionis *Surd. dec. 104*
4 *num. 36.* † Quare ſolum cauendum eſſe ab
erroribus meminerimus eorum, qui cõfun-
dunt materias, iura applicãdo huic formu-
læ, quæ ab eadem valdè diſtant, *vt notatum*
5 *eſt ſupra cap. 19. ad fin. iuncto tot. cap.* † Non
poſſum tamen tacere nullum huic formulę
pro ſe, & filis iuris locum magis reſpondere
(quod viderim in toto corpore iuris) quàm
vnum in ſpecie operarum *patrono & liberis
ſuis* promiſſarum *in l. cum Patronus. § cum*
6 *libertus. ff. de oper. libert.* † quo loco adeò

vtuntur

vtuntur feudiſtici Interp. vt nihil ſupra:
videas *cap. 27. & Loffr. conſ. 1. num. 6. & 15.*
7 *Roſ. cap. 2. concl. 33. ſub num.* 28. † & tamen
(ſi bene perpendatur) nec per omnia poteſt
cum feudis conuenire: diſponit tex. primo
loco, quod vbi libertus promiſit operas, nec
adiecit *liberiſq; ſuis*, quod idem eſt ac ſi di-
ctum eſſet, ſi patronus ſtipulatus fuiſſet ope
ras ſimpliciter non adiecto liberiſque ſuis,
liberi non habebunt operas, ſi non ſunt hę-
redes? An idem in feudo: minimè, quia ſu-
pra *d. c.* 27. eos probauimus habituros: ergo
non conueniunt, ſed quia non ſufficit hoc
dicere, quæ nam erit diuerſitatis ratio? illa
8 (vt puto) † quia licet operæ non tranſeant
niſi ad filios, non tranſeunt tamen per ſe, &
ſui natura, ſed ità demum ſi fuerint conuen-
tę *l. operis. 31. de oper. libert. Zaſ. ſing. reſp. lib.*
9 *1. cap. 3. num. 27. & ſub num.* 88. † conuentio
autem vel eſt tacita, vel expreſſa, tacita eſt
cum pater ſimpliciter ſtipulatur, quia vir-
tualiter hæc ſtipulatio continet quod vnuſ
quiſque ſibi, & hęredibus ſuis cenſetur pro-
ſpexiſſe, ſi hæredibus, ergo hæredibus pro-
prie, ſcilicet, qui adiuerunt per tex *l. ſi pactũ
ff. de probat.* filij ergo non hęredes immedia-
ti patri non ſuccedent, quia vox illa in eis
(quatenus hęredes non ſunt, nó verificatur;
& ità nec intrat diſpoſitio, ſecus ac ſi filij
poſſent venire ex alio, nempe ſi citra con-
uentionem expreſſam ex ipſa rei natura ſuc
cederent, vt in feudis, in quibus ex natura
feudali ſuccedunt, quia, vtcunque verifica-
ri non poſſit in eis vox illa *hæredis* actu: aliũ-
de ſuppletur ideſt ex natura rei quod ſuffi-
10 cit eis, vt admitti poſſint, † Ex duabus enim
cauſis, ſi vna deficiat, at ſuperſit altera, non
deficit vel ceſſat effectus *§. adfinitatis: inſt.
de nupt. Ozaſt. dec.* 118. *num.* 6. Sin verò ex-
preſſa ſit conuentio, ideſt *pro ſe, et liberis*, in
hoc ambo conueniunt, quod vbi delata nó
ſit hæreditas, liceat tamen operas, aut feudũ
prętendere, quia in caſu operarum verifica-
tur vox, ſi extant, liberi, etiam ſi hæredes nó
exiſtãt, ergo intrabit diſpoſitio: In caſu verò
feudali diſpoſitio de liberis admittendis,
ſiue ſit tacita ex conſuetudine, & rei natura,
ſiue expreſſa, ex conuentione, ſemper ineſt
quare hæreditarię qualitatis defectus effe-
ctum huiuſce diſpoſitionis remorari non
11 debebit† hoc ergo feudum mutuaſſe dice-
mus ab hoc iure cõmuni in operis, vt ſi de-
lata non ſit hęreditas, feudo filius non pri-
uetur, ſicut nec operis priuaretur. Atqui cũ
hac differentia, quia hoc eſt generale in feu
dis, non eſt generale in operis, ſed in hoc tã-
tum caſu, vbi ſcilicet *pater ſibi, et liberis* fuit
nominatim ſtipulaus.

12 † Atqui ne iuri cõmuni, à quo hoc mutua-
uit, ingratum ſit feudum, ecce aliud quod
mutuat à feudo ius operarum, nam caſum,
an filio liceat repudiata hæreditate operas
prætendere ſeu retinere nullus tex. pręciſe
definit in toto corpore iuris communis: de
feudo verò habemus tex. toties nominatos,
ſcilicet *tit. An agnat. etc. et §. filius. de Capitan.
qui cur. vend.* vbi non licere, hinc ergo ad
operas liceat arguere, vtrobique enim ea-
dem viget ratio, quia vtrobiq; pater fuit ſti-
pulator principaliter, & fundamentaliter,
& fuit prouiſor, & magis in operis, in quibus
citra prouiſionem paternam nullus erat ſuc
ceſſioni filiorum locus, quàm in feudis, in
quibus aliquid etiam defertur conſuetudi-
ni ac naturæ feudorum, ita quod citra con-
uenientionem ſeù prouiſionem illam ex-
preſſam, filij admittãtur, vt dictum eſt, ergo
à fortiori procedit argumetum à feudo ad
operas *vt hac ex dictis cap. 13. nu. 51. et ſeqq.*
vbi valere argumentum inter hęc, quatenus
ſit eadẽ ratio, licet alioqui regulariter ſecus
iunctis *dictis cap. 27. per tot.*

13 † Et hac quidem occaſione, duo alij er-
rores & deteguntur & tolluntur: primus
eorum, qui hoc ipſum, quod in feudo non
poſſit hæreditas repudiari, & feudum reti-
neri, tribuerunt cõſuetudini ſpeciali in hac
materia, quaſi in contrarium ſit ius commu
ne in alijs *l. 1. ad municip.* & ſunt in hoc nu-
mero *Bart. in l. vt iuriſiurandi. §. ſi liberi. ſub
numer. 4. ff. de op. libert. Imol. in cap. potuit. ſub
num. 61. vbi hoc eſſe ſpeciale et contra ius com-
mune expreſſim dixit ext. de loca. Mantic. de
tac. et ambig. lib. 22. tit. 17. num. 3. et alij* com-
muniter. Vbi propterea non debere ad cõ-
ſequentiam trahi: nam primò nullus locus
eſt in iure communi, quo tale quid vnquam
14 affirmetur † vnde intrat, quod cautum iure
non reperitur non eſt ſuperſtitioſis adin-
uentionibus pręſumendum *Crau. conſ. 90.
num. 2. cum alijs adducit. per Surd. in dec. 255.
ſub n. 2. in fi.* ſecũdò imò ius eſt in cõtrarium
15 expreſsè, † quia illud dicitur expreſſum, de
quo vel I. C. interrogatus, ſic veriſimiter
reſpondiſſet, vel in quo eſt eadem ratio
vt dicit ibid. Surd. numer. 23. quàm ſubeſſe
mox diximus, argumentando à feudis ad
operas, & è contra, vt dictum eſt, & in caſu
præſenti non ſolum legiſlator de hoc caſu
interrogatus idem diſpoſuiſſet, quinimo in
indiuiduo diſpoſuit per d. tit. an agnat. &c.
16 & alibi, quo ſtante † qui allegat ſpecialitatẽ
debet afferre rationem, aliàs ſtat ius commu
ne diſponens, & refugium manet miſerorũ
allegare ius ſpeciale iuxtà *ſupra iam dicta c.
23. num.* 110.

17 † Alter, & ſecundus eſt error eorum, qui
filios capere à patre feudum vel emphyteo
ſim titulo donationis cauſa mortis, ſeù mor-
tis cauſa capionis *Imol. in cap. potuit ſub n. 68.*

ext.

ext.de loca.Bart.in l.mortis cauſa capitur.ff.de
donat.cau.mort. cum alijs citand. Nam dona-
18 tio † cauſa mortis certe non eſt,non ex par-
te donantis,quia dominus qui cóceſſit feu-
dum donauit inter viuos , & ſtatim habuit
effectum donatio ſeù conceſſio irreuocabi-
liter ad tit.de feu.ſine culp.non amitt. Quæ nó
conueniunt donationi cauſa mortis, non
ſtatim effectum habenti,& vſq, ad mortem
regulariter reuocabilis. l. 3. l. 6. et ibi Bart.
ff.de don.cau.mort. ex parte veró patris acci-
pientis, non poteſt intrare donatio erga fi-
lios, quia ſi eſt donatarius non poteſt eſſe
19 donator; † cum actio, & paſſio non poſſint
ſimul eſſe in eodem ſubiecto, nec quis poſ-
ſit eſſe ſimul agens, & patiens l. Vranius. in
princ.ff.de fideiuſſ.et mand.l.frater à fratre. in
princ.ff.de cond. ind. Surd.dec. 109. numer.5.
20 †declara tu hoc axioma, vt per Maluaſ.conſ.
41.num.19.vol.1.quæ tamen declaratio hic
21 non obeſſet, nec ad rem faceret: † Sed nec
mortis cauſa capio eſſe poteſt , quia vt ſit
eidem locus, duo requiruntur,quod nullus
ſit titulus ſpecialis , & quod nullus titulus
antecedens ſed ipſa per ſeſe, & immediatè
ſtet , vt modus acquirendi perſonæ,in quā
quid confertur mortis cauſa l. mortis cauſa
capitur.31. ff. de don.cau. mort. Putà ſi pretio
accepto hæreditatē prætermiſiſti vt in l.quę
pretio. 8.ff.eod. tit. aut e contrà, ſi vt pretio
accepto hæreditatem adires iuxta l.eum quę
21.ff.eod.mortis cauſa cepiſti,qa ex hoc mo-
dò immediate,& etiam quia hic modus pro-
prio titulo caret , ſic ſi quis propter alterius
mortem donet, putà ſi quis filio vel fratre ſuo
moriente donet Menio ea conditione,vt ſi conna-
luerit alteruter eorum reddatur ſibi res,ſi deceſ-
ſerit maneat apud Meuium , vt in l. mortis
cauſa. 18. eod. hic intrat mortis cauſa capio,
& Meuius ex hoc modó immediatè acqui-
rere:ſic veniet caſus ſi fac quem teſtamento
hæredem inſtitutum ſub conditione, ſi mi-
hi decem dederit ab hoc ſi accipiam hæc
decem cauſā conditionis implendæ data,
erit mortis cauſa capio vt in l. inter. 38.ff.de
don. cau. mort. & ecce hæc ex hoc modó
immediatè , ſed titulo carente mihi acqui-
ri.
22 †Cæterùm vbi titulo feudi vel emphyteo
ſis antecedente hæc eadem patri acquirun-
tur,iam incipit ceſſare acquiſitio immedia-
ta in filio, de quo in præſentiarum quæſtio
eſt: &id eſt quod cauſat ſucceſſionem,& ſic
ius hæreditarium vndè per hoc ceſſet mor-
tis cauſa capio vt eſt in d.l. mortis cauſa capi-
tur. ſaltem mortis cauſā capio proprie cap-
23 ta , † nam ſi impropriè , certum eſt omnia
quæ occaſione mortis capiuntur mortis
cauſa capi , & ideó etiam ea quæ habent ti-
tulum particularem vt ex ead. l. infertur. &
per ibi docto.& ad ſupra cap. 24.numer. 11.&
ſeqq.num. 56. & ſeqq. ex quo tutò poſſimus
24 concludere ad dictum errorem † prout ità
eſſe, licet non ſic explicantes, dicunt alij vt
Did.Conar.ad rubr.ext.de teſtam.par.3.nu.26.
quem retulit, & ſequutus eſt, Menoch.in cōſ.
161.ſub num.49.verſ. ſextò ſuffragari,& nu.
50.lib.2. Petr.de Grego. de feu. conceſſ. par.3.
quæſt.7.ſub num. 53.ſub verſ.eodem modo.ad
fin. col. ex quibus alios pro vtraque ſenten-
25 tia habebis.† Et Bart.ipſe (vt animaduertit
ex alio per eum citato Did.) non firmauit
pedes in hoc,ſed in alio viſus eſt acquieſce-
re, nempe non eſſe locum iuri accreſcendi
vt fuiſſet,ſi mortis cauſa capio extitiſſet,ſed
eſſe locum ſucceſſioni ex natura contractus
emphyteotici, vno ex fratribus decedente
ſine hæredibus ad fauorem alterius fratris
ſuperſtitis alteram partem poſſidentis in l.
ſi mihi & Titio.§ 10.numer.6.ibi præterea &c.
vt ibi iuncto num.5. ff.de verb.oblig. & in conſ.
58.num.2. verſ.præterea poſito iuncto num.1.
lib. 1. vbi ſub verſ. concluditur ergo : nota
verba,vel iure ſucceſſionis &c.& licet titu-
bet in modis refer tu ad cauſam, quia hacte
nus omnes hæſitarunt in materia vniuerſa
26 (certo duce eis deficiente) † ad dictum autē
Bart.non ex iure accreſcendi ſed aliter ſuc-
cedi adde eleganter vt per Corn. conſ. 122.nu.
pen. et fin.lib.2.
27 † Amplia autem prędicta omnia, vt pro-
cedant etiam in alijs quibuſdam vocibus in
hac materia voci filij æquiparatis , & per
quas ęquè feudum ex pacto , & prouiden-
tia,vel (ſecundum nos) feudum rectum,ſeù
proprium conſtituitur ſunt autem hæ po-
ſteri, liberi, deſcendentes, hæredes ſanguinis,ex
corpore, iure francorum , ſucceſſores feudales,
maſcul.,legitimi,proles,ſoboles,genus,generatio
poſteritas, familia,de domo, agnatio,parentela,
conſanguinei, linea, proximitas, gentilitas,pro-
ſapia,propinquus,coniunctus,de Cippo, de ſtir-
pe,& aliæ de quibus per Carol. à Kicherb.in
ſuo diſcur.feud.cap.4.num. 4.& ſeqq. & num.
50.& ſeqq. Tom.de Mar.de Gen.& qual. feu.
tit. 1.num.67.& ſeqq.pleniſſimè Intrigl.de feu.
quæſt. 47.per tot.Petr.de Grego.de conceſ. feu.
par.6.à q. 10.vſque in fin.per qq. ſeqq.Roſent.
in ſynop.feu.cap.2.concl.38.& per plures ſeqq.
vſque ad concl.49.Piſto.quæſt.iur.q.1.n.17.&
ſeqq.par.2. Schrad.de feu. par.2.c.3.nu.23.&
ſeqq.Capyc.in ſua inueſt.verſ.feudorū clauſulæ
fo.95.col.1.& ſeqq. Tiraq.in 1.retr.§.1.glo.9.
num.1.& ſeqq.nu.193.& pluribus ſeqq. Mol.
de Hyſp.primog.lib.3.cap.4.nu.9.11.Menoch.
præſ.88.per tot.lib.4.Cald.de nom.emph.lib.2.
28 quæſt. vlt. per tot. † vbi innumeras id genus
recenſet formulas & ad ſupra cap. 13. num.
82. & ſeqq.

CAP.

CAP. TRIGESSIMVM QVARTVM.

De formula pro ſe & Titio filio.

SVMMARIVM.

1 *In hac formula multa et contrariæ notantur opiniones an habeat locũ tit.* An agnat. *ſeù quod non liceat repudiata hæreditate feudum retinere.*

2 *Contra comm. opinio quod liceat. et num.7.*

3 *Et ſuccedit filius etiam exhæredatus. ſub nu.7.*

4 *Ex ratione quia etiam filiorum contemplatione cenſeatur feudum datum æquè principaliter, adeò vt filius habeat ſimul cum patre viuo.*

5 *Idem in donatione.*

6 *Eſt differentia* an Titio filio nominatim, *an filijs in genere.*

7 *Imo etiam ſi dictum ſit* pro ſe & liberis.

Contrarium non licere repudiare et retinere defenditur. ſub eod *et ſeqq.*

8 *Non referre an nomine proprio, an appellatiuo probatur et ſeqq.*

9 *Vt in ſtipulatione* ſibi & filio, *qui erat amicus. et ratio. et num.14.*

10 *Demonſtratio vice nominis fungitur.*

11 *Exhæredatio dicitur nominatim facta etiam ſũ nomine appellatiuo.*

Idem eſt exheredo filios ac filium meum Titium ſub eod.

12 *Nominatio per circunſcriptionem eadem ac facta nomine proprio.*

13 *Pronomen, ipſius, perſonaliſſimum ad oculum demonſtratiuum.*

15 *Cauſa vbi ſub nomine proprio, eadem ac vbi ſub appellatiuo.*

16 *Nominatio habet effectum reſtringendi.*

Ad incluſionem nominatorũ et excluſionem aliorum. ſub eod.

Vt in emphyteoſi. ſub eod.

17 V*el ſi vni ex filijs ſtipuletur.*

18 *Non eſt neceſſe nominare nomine proprio niſi ad tollendam ambiguitatem, cui ex pluribus legare voluit.*

Aut quod vni ſoli tantum dare, quantum omnibus alijs ſimul in diuiſione hæreditatis. ſub eod.

19 *An nomine propriò an appellatiuo effectus eſt idem, quia omnes ſuccedunt in infinitum.*

20 *Is ſenſus eligendus, qui vitio caret.*

21 *Feudum ſub hac formula cõceſſum etiam dicitur per Iſern. ex pacto et prouidẽtia, vt filius ſuccedat, ſi non heres. quia non delata hæreditas, ſecus ſe delata.*

22 *Differentiam dari, quia vbi nomine proprio, ſucceſſio fit per capita.*

23 *Nec eſt locus repreſentationi vel tranſmiſſioni in hæredem.*

Niſi ex coniecturis aliter inferatur ſub eod.

24 *Sed reſpondetur hæc procedere in alia materia diuerſa.*

25 *Ex nominatione nulla fit alteratio, nec in natura rei, nec in natura actus (nec in ipſo actu) quod latè exponitur. et ſeqq.*

26 *Non in natura rei, quia eſt de natura feudi, vt non poſſit ſimul repudiari et retineri propter text. expreſſos.*

27 *Vnde ſtandum eſt regulæ, quandiu de exceptione non docetur.*

28 *Nullus locus in iure aut feudis, quod nominatus nomine proprio fuerit principaliter contemplatus.*

A ſimili iuris communis an liceat argumentari, et nõ licere vbi eſt tex. expreſſus in feudis. ſub eod. *num.29. et 30.*

31 *Non in natura actus, quia ſiuè propriò ſiuè appellatiuo nomine vocentur filij ad feudum, ſemper viget viciſſitudinaria obligatio, quæ eſt cauſa prouiſionis paternæ.*

32 *Non in actu ipſo, quia ſolus pater perficit actũ maximè fidelitatis, vnde impoſſibile dicere quod filio ſit acquiſitum ſimul cum patre, cũ eodem non interuenienti ad eam præſtandam.*

33 *Actus perſonaliſſimus qui.*

34 *Conſideratur etiam fidelitas, quæ non permittit alium quàm verè interuenientem ad eũ actũ et iurantem.*

35 *In obligatione viciſſitudinaria ſucceſſione ſuccedituur.*

36 *Cur non poſſit filius repudiare et retinere ſecundum Docto.*

37 Docto. *huius opinionis, quod in hac formula non liceat repudiare, recenſentur et ſeqq.*

37 *Regula eſt quod in contractibus* pro ſe & filijs *pater cenſeatur ſtipulari prius ſibi, et poſt mortem ſuam filijs: Cui acquieſcendum eſt.*

40 *Non negatur tamen reſpectus quidam maior habitus ad nominatos, ſed plus et minus non faciunt differre ſpecie.*

41 *Pater poteſt præiudicare filijs in feudo ſub d. formula.*

42 *In dubio nulla eſt differẽtia inter dictas formulas, et quod ordine ſucceſſiuo, et quod licita ſit alienatio patris.*

43 *Diſtinctio quod contemplatione filij propriò nomine, alias ſi appellatiuo reijcitur.*

44 *Qui tamen Iſern. ſenſit filio nomine proprio ſcẽſeri ſtipulatum vti hæredi.*

45 *His filiorum nominatio non tollit quin ſucceſſiuè capiant, et patriam contemplationem. et num.46. vbi examinatur add. ad eund.*

Ratio contraria opinionis de contemplatione principaliter perſona filij ponderatur et

L reij-

reijcitur ſub eod. *num.46.et ſeqq.*

47 *Terminos contemplationis non benè applicari ad hanc formulam oſtenditur.*

48 *Contemplatio vbi verè et benè procedat.*

49 L. vſusfructus. C. de vſufr. *perpenditur et declaratur.*

50 *Item* l. profectitia §. 1. ff. de Iure dot. l. aditio. §. 1. de acqu. hæred. l. ſed ſi plures. §. in arrogato. de vulg. l. dedit. ff. de ſolut. Docto. in l. cum oportet. C. de bon. quæ lib. *procedere dicuntur in term. vera contemplationis.*

51 *Datum alicui contemplatione alterius, perſona contemplata acquiritur. et num. 56.*

52 *Id quod non poteſt verificari niſi in perſona in aliena poteſtate conſtituta et alia ad idem.*

53 *Argumentum à contemplatione procedit, vbi actus ſtatim et immediatè fit in fauorem alterius, vt ſtatim illi acquiratur.*

54 *Fidelitas eſt de ſubſtantia feudi.*

56 *Vtilitas ſpectat ad eum, cuius contemplatione aliquid fit. et ratio. et vbi procedat. et num. 70. et 71.*

57 *De feudo filio conceſſo non debetur patri vſusfructus, et cur.*

58 *Contemplatio non operatur de neceſſitate vtilitatem in perſona contemplata. et num. 59. et 60.*

61 *Cauſa proxima attendenda.*

Ex contemplatione filij, etiam ea data; non infertur ad ſimultaneã acquiſitionem ſub eod. *et num. 62.*

63 *Filius acquirit ſibi feudum ſibi conceſſum, aut à patre eius nomine ſtipulatum, tanquam peculium caſtrenſe vel quaſi. et nu. 64. et 79.*

65 *Emancipatus viuo patre non acquirit feudum patri et filio conceſſum, niſi inueſtitura ſit ſimultanea.*

66 *Quid iuris vbi principaliter fuit quæſitum filio.*

67 *Vnico modo filius ſimul cum patre acquirit per ſimultaneam inueſtituram.*

68 *De ſimultanea inueſtitura remiſſiuè.*

69 *Poteſt acquiri vel totum vel pars, dum de hoc reſultet.*

70 *Poteſt pater filio ſoli acquirere.*

72 *Ad eum beneficium non pertinet, qui non debet gerere officium.*

73 *In correlatiuis vno deficiente deficit et alterum.*

74 *Voluntas domini volentis habere alium Vaſallum, quam inueſtitum attendenda.*

75 *Et vbi ab initio vnum, vt patrem, ſemel elegit, quia vt magis dilectũ principaliter conſiderauit.*

76 *Conſiderauit patrem principaliter, & eius ſeruitium, alios ſecundario.*

77 *Is ſenſus accipiendus, per quem vtrique conſulitur.*

78 *Vt patri dicenti de pecunia filij acquiſiuiſſe, non crederetur, ſic nec filio.*

Merita non ſunt cauſa finalis, ſed impulſiua cõceſſionis. ſub eod.

79 *Ex ſolis coniecturis meritorum filij non poteſt inferri ad acquiſitionem pro filio, niſi nomine eius fuerit ſtipulatum.*

Varietates adnotantur. ſub eod.

80 *Error Docto: quod non poſſint parentes filijs præiudicare. et num. 82.*

81 *Non poteſt fieri quin aliqua etiam filiorum inſit contemplatio.*

83 *In feudo filio conceſſo contemplatione patris, pater ſuccedit contra regulas ordinarias feudorum, & hoc habet æquitatem.*

84 *Filia, cui datum feudum contemplatione patris, non damnanda ad intellectum nonnum* tex. tit. quemadmo. feu. ad fil. pertin. *et ſeqq. nec inquietanda. et num. 91.*

86 *Filia non retrahenda ab hoc feudo ob ſuſpicionem turpis quæſtus.*

87 *Parentes vulgò appellamus etiam omnes agnatos et cognatos.*

88 *Filia inhoneſta poteſt exhæredari etiam à matre. et num. 89.*

90 *Mulier luxurians dedecori eſt parentelæ.*

91 *Dominus caducato feudo non tenetur alios inueſtire.*

93 Damnetur, *ideſt non culpetur.*

94 *Condemnare pertinet ad Iuſdicentes.*

95 D. tex. *intelligitur etiam de feudo antiquo, contra errorem multorum, qui tantum de nouo.*

96 *An dominus cogi poſſit ad renouandum. et num. 97.*

An in feudis aut emphyteoſi fiat renouatio in alios, quàm in vocatos. ibid.

99 *Renuntiatione facta fauore filiorum in manibus domini, vt filij inueſtiantur, feudum manebit antiquum.*

98 *Filiæ magis concedenda renouatio, quàm agnatis.*

100 *Ità poteſt feudum patri concedi nomine filij, vt fiat filij ſi pater promiſſerit aut iurauerit fidelitatem pro eo.*

101 *A me factum dicitur, ab alio factum, ſed meę contemplatione.*

102 *Inſpicitur ille, cuius contemplatione fit actus.*

103 *Illi cuius contemplatione fit competit actio.*

104 *Filio nominato nomine proprio, an nepos comprehendatur, et quid in feudo, & num. 109.*

105 *Contrà, ex opinione auctoris in materia feudi.*

106 *Qui reſpondet ad contrarios.*

107 *Niſi adiecta ſit vox,* hæredis, putà Titio & Lelio eius hæredi, *quia de ſolo hærede fuit cogitatum non de alio, niſi de nominato.*

108 *Ratio adijcitur, quodquãdo filij nominãtur cum aliqua qualitate, quæ non inſit, nec verificari poſſit in nepote, filiorum appellatione non veniunt nepotes.*

109 *Prout in his term. loquũtur citati pro contraria opinione ſupra num. 104. maximè in glo. c.*

Non

110 *Non attenditur expreſſio nominis proprij. Vbi poſſit conſtare, quod diſponens ſenſerit etiam de nepotibus.*
111 *An nomine filiorum veniant nepotes plura remiſſiuè.*
Non venire in odioſis dato exemplo vt. ſub eod.
112 *An nepos præferatur patruo remiſſiuè.*

1 APeriet† hæc formula campum ad notabiles difficultates in tam variata, quam intricata contemplationis materia *teſte Roſent.in ſynop.feu.cap 9.concl.66.nu.7.* & eſſe in multis varias eaſque contrarias, & diſſentientes opiniones *dicit numer.9.ad fin.* & ità eſſe experti iam fuimus *ſupra cap. 23. num.107.& ſeqq. 123.& ſeqq.* ſed non propterea duximus, quæ ad eadem materiã pertinent, peropportuna huiuſce capitis occaſione, fore prætermittenda.

2 † Quæramus itaque, an in feudo conceſſo ſub formula *Patri, & Titio filio,* & vbicunq; ſit conceſſio patri & filio, nomine proprio adiecto, habeat locum tit. An Agnat. &c. ità quod ei liceat repudiata hæreditate feudum retinere? Etquidem communis opinio eſt, vt poſſit adeò quod *tit. An agnat.& c.* nullum in eo ſibi vindicet locum *Petr.de Grego. de conceſſ.feu.par. 6.q. 14.num.15.ad fin. Roſ. in ſynop.feu.cap.9.concl.66.ſub nu.35.Intrigl. de feu.q.47.num.20. Balzar.de ſucceſſ. feu.ad princ.ſub.num.9.col. poſt eund.num.3. in vltima linea fo.68.in col.eiuſd.fo.1.in fin.*
3 † & ſuccedet filius etiam exhæredatus, vt dicunt omnes præfati *& Iſern. ad tit. de ſucceſſ. feu. ad princ.ſub numer. 1.verſ. ſi autem eſt datum. Roſent. d. concl. 66. num. 26.*
4 † Ratio eſt (vt aiunt prædicti in *dict. loc.* & adhuc in alijs *vt Grego.in d.par.6.q.14.ſub.numer.21.verſ. ſubintelligit, & q.2.ſub.num.9.ad fin.*) quia filiorum etiam contemplatione cenſetur tale feudum cõceſſum, & ità ęquè principaliter, vnde omnes, & pater & filius inſimul, & pro indiuiſo poſſideant, & teneant feudum, ſeù medietas patri, & medietas filio cenſeatur acquiſita, *vt ait Roſent.d.concl. 66.nu.25.ex Iſern. & Affl. tam in tit. de ſucc. feu.quàm in tit.de alien.pat.feu.& ad Petr.de Grego.in precit.locis, & ad Affl.dec.393.num. 3.& ſeqq. & ibid. Vrſil. numer. 2.& ſeqq.*
5 † Vbi in donatione,
6 † & conſtituit differentiam *an ſi patri et Titio filio.an ſi patri et filijs, ſeù liberis* fuerit ſtipulatum. *Menoch. conſil. 394. numer. 25. 26.lib.4.*
7 † Vbi in feudo *Lanar.in repet. feud.cum hac per tranſit* pluribus in locis *ad tit.de ſucceſſ.feu.num.71.in fi. ex Iſern.per l.quodcunque §.ſi quis ita de verb. oblig.ex l.fin.C.de vſufr.* Vbi ampliat etiamſi dictum ſit tantum *pro ſe et liberis,et num.74. in princ, et ad fin.* quibus in locis non tenere exhęredationem patris, *et ad tit.ſi Vaſal.feu. priue:etc.ſub num.44.paulò ante fin. et in add. ad eun. tit. ſub num.14.in fin princ.* quibus in locis ait obid delictum patris filio non nocere.

His non mouentibus, cenſeo in puncto Iuris, & ſecundum rei veritatem, idem omnino eſſe, ſi dictum *ſit ſibi et Titio filio, ac ſi ſibi et filio, ſeù filijs,* adeò ꝙ filius & ordine ſucceſſiuo ęque admittatur, & repudiare hęreditatem non poſſit, & feudum retinere, ex identitate rationis demonſtrata *ſupra d. cap.23.num. 123. et ſeqq. quibus addo Affl. de alienat.pat.feu.ſub num.10.verſ.ſecundo verò caſu;* & quod Iura indiſtinctè de filio loquũtur, ergo nominis proprij adiectio non diuerſificabit, quia expreſſio hæc non facit quin filius filius non ſit, & in cuius perſona conſiſtere acquiſitio obligatiouè nõ poſſit,
8 Vnde ſi non ceſſat cauſa nec effectus: † & ità nihil referre an præceſſerit nomen proprium an appellatiuum, & quod ordine ſucceſſiuo ſit locus, tenet *Caſſane. in conſ. 6. ſub num.1.ad fin. princ.et per tot. conſ.* Vbi, vt videre eſt apud eum, conſuluit in caſu ſtipulationis *patris ſibi et filio* ipſius patris, qui
9 vnicus ei erat. † Id quod æquiparatur expreſſioni nominatim factæ, prout ibid. Caſſan. nominationem hanc continuè profite-
10 tur, & rectè † ſiquidem demonſtratio vice nominis fungitur *l.certum. ff. ſi cert.pet.l.*
11 *nominatim ff. de cond.et demonſt.* † & exhæredatio dicitur nominatim facta, quæ appellatiuo nomine, quo perſona ſignificatur fit *Ruin.conſ.134.nu.24.lib.2. Menoch.conſ. 3.num.28.lib.1.et egregiè Alex.conſ.134.ſub numer. 2. lib. 1.* vbi idem eſſe *exhæredo filios meos, et filium meum Titium,* & etiam iterum
12 *Menoch.conſ.825.nu.15.et ſeqq.lib. 9.* † Vbi nominationem per circũſcriptionem, quoad comprehenſionem, ſicque quoad ſignificationem, & effectum, nihil differe à nominatione facta nomine proprio, & ibi alia
13 ad idem. † Coadiuuat pronomen, *ipſius,* nõ tantum ad oculos demonſtratiuum ſed etiã perſonaliſſimum *Mar. frec. de ſub feu. lib.3. verſ.ſecunda formula.num.11.fo.398.Decian.*
14 *reſp.29.num.47. libr. 2. Berre. conſ. 24.* † Et quod nullus alius aderat filius, cui poſſent verba adaptari, nam hoc caſu expreſſio cẽſetur ſingularis, & in indiuiduo *Alex.conſ. 134.ſub num.3.lib.1.*

15 † Cauſa quoque eadem videtur ineſſe in vna atque in altera formula, quia vtrobiq; nominationem cauſa reſtringendi fuiſſe factam, & propterea nullam conſtitui poſſe differentiam etiam *ſup. d. cap.23.d.num.74.*
16 *et ſeqq.* oſtendimus † Quod verò nominatio reſtringendi vim habeat *vltra d.cap.23: d.num.74.dicta, facit Surd.conſ.559.num. 12. 13.Loſ-*

13.*Loffred. conſ.* 1. *ſub num.* 73. vbi ad incluſionem nominatorum, & excluſionem aliorum, *Gabr. conſ.* 69. *ſub num.* 20. *et ſeqq. lib.* 2. Vbi per hoc emphyteoſim reſtringit ad nominatos nomine proprio, *Balzar. de ſucc.*
17 *feu. ſub num.* 10. *fo.* 68. *col.* 3. *ſub princ.* † Vbi ſi pater paciſcitur *pro ſe, et vnò ex filijs*, non comprehenduntur alij fratres *Magon. dec.*
18 *floren.* 13. *ſub num.* 16 † Vbi ad tollendam ambiguitatem neceſſe fuiſſe nominare per nomen proprium, cui plurium legare intẽderit Auus *per l. ſi communis ſeruus. ff. de ſtip. ſeruo.* quid preterea ſi inter plures velit dominus vnum habere dimidium in diuiſione alios verò (licet plures) alterum dimidium non ne nominibus eorum proprijs erunt nominandi *Videatur Roſent. cap.* 9. *concl.* 66. *num.* 36. 37. *vltra ſupr. cap.* 14. *vbi vide.*
19 † Reſpondent quoque effectus, quia etiã liberi nominati nomine proprio in infinitũ vſque ſuccedent in feudo *Intrigl. d. q.* 47. *nu.* 21. *ex Petr. de Grego. de conceſ. feu. par.* 6. *q.* 14. *vbi id dicit nu.* 16. *& ſeqq. licet Intrigl. non alleget ſub his num.* In quibus tamen loquitur Grego. de formula in genere, ideſt de ea de qua ibi eſt ſermo, *pro ſe, & filijs.* ergo aut quod de illa formula generali dixerat idem tribui voluit formulæ *pro ſe & Titio filio*, & habemus intentum, quia vel ex ore ipſorum hæ formulæ æquiparantur, aut non, & tũc
20 falsò allegatus fuiſſet Grego. † Atqui primus ſenſus eſt magis eligendus, tanquam vitio carens *l. quoties in ſtipulationibus.* 80. *ff. de verbor. obligat. l. quoties.* 12. *ff. de reb. dub.*
21 † & eſſe ex pacto & prouidentia feudum (ſub quauis harum formularum) conceſsũ, tenuit *Iſern. ad tit. an agnat. &c. ſub nu.* 2. *iuncta ibi addit. in verſ. in hoc ſuccedit. lit. L.* quæ intelligit Iſer. quod filius ſuccedat etiam nõ hæres, ideſt ſi non poſſit, quia delata non ſit hæreditas, ſecus ſi delata, *Iuncto eodem Iſern. & add. in verſ. l.* 3. *lit. A.* vbi videtur & Iſern. & add. nolle adhærere illi opinioni Modernorum diſtinguentium formulam *pro ſe, & liberis, & pro ſe, & filio Titio*, dum aiũt, quod ſi ea quæ ſunt à genere remanẽt in columia, ad quid expreſſio nominum? cum etiam ſine ea feuda (ſecundum Modernos illos) eſſent omninò incolumia remãſura apud omnes indiſtinctè? & deſtrueret alioquin feudum ex pacto, & prouidentia, cui nunquam locus eſſet ſecundum Iſern. ibid. ex quibus haurias clarè in his formulis nihil diuerſi conſtitui, & omnes eſſe ex pacto, & prouidentia, & ideò omnes vt eiuſdem ſpeciei, ſic & eiuſdem naturæ, ac ſicut in vna, ſic & in alia oporteat eſſe hæredem, ſi hæreditas ſit delata, & ideò intrant ijdem effectus in ambabus, etiam quoad qualitatem hereditariã.

Non obſtat dari alias differentias inter
22 has formulas. † Quia (aiunt) vbi filij ſunt nomine proprio nominati ſuccedatur in ca
23 pita, non in ſtirpes; † Nec etiam ſit locus repreſentationi nec tranſmiſſioni ad hæredem, *Menoch. conſ.* 124. *num.* 88. *et ſeqq. conſ.* 200. *num.* 5. *et ſeqq. nu.* 96. *et ſeqq. lib.* 2. *in conſ.* 209. *num.* 27. *et ſeqq. lib.* 3. Vbi contra videtur ſentire, ſed id propter coniecturas &c. *in conſ.* 220. *num.* 19. 20. *eod. lib.* 3. *in conſ.* 417.
24 *num.* 4. *et ſeqq. lib.* 5. † Siquidem iſta procedunt in alia materia, vt fideicommiſſi, aut ſubſtitutionis, quàm pro diuerſa habẽdam, & diſtinguendam ab materia ſtipulationũ & contractuum poſuimus ſupra *cap.* 18. *nu.* 32. *et ſeqq.*
25 † Præterea nulla ex hac nominatione fit alteratio (reſtrictione excepta, & diuiſione de qua ſupra *nu.* 16. *&* 18.) non in natura rei, non in natura actus, non in ipſo actu.
26 † Non in natura rei, quia agitur de feudo, cuius ea eſt regula, vt feudum retineri non poſſit repudiata hereditate *in d. tit. an agnat.*
27 *in d. §. filius. de Cap. qui cur. vend.* † Regulæ verò ſtandum eſt, quatenus de exceptione doceatur *D. Morot. protopr. Reſp.* 1. *num.* 21. *et ſeqq. et ſupra c.* 17. *num.* 29. *c.* 23. *ſub nu.* 37. *et ſeqq. et num.* 144. *et hic infra nu.* 39. nec eſt ab ea recedendum, niſi in ſpecie probetur exceptio, *vt in dec. noſtr. Flor.* 24. *num.* 17. 18. 19. *et ad Bonon. dec.* 14. *num.* 24. *Bonon.* 40.
28 *punct.* 4. *nu.* 37. † Quod verò filius quaſi ſui ipſius contemplatione vocatus principaliter cenſeatur, ſi nomine proprio ad feudum vocetur, hoc nullo iuris feudalis loco reperitur, nec hac de re quicquam in textibus vſuum feudalium exponitur, *vt fatetur ipſe Roſ. in d. c.* 7. *concl.* 66. *nu.* 8. Nos verò vnum infra reperiemus locum, ſed non faciet ad Rhumbum, Atqui (replicabis) à ſimili iuris communis, poterit ita res diffiniri, vt profitetur *eod. loc. Roſent.* ſed vel nullum reperies ſimile, vt in reſponſione ad contraria expe-
29 riemur, † vel non eſt ad ſimile iuris communis recurrendum, vbi habemus deciſionem feudalem expreſſam, & indefinitè loquentem *ex tex. tit.* 1. *lib.* 2. *de feu. cognit. et ad eund. Roſent. cap.* 1. *concluſ.* 15. *per tot. Soac. in prælud. feu. cap.* 7. *nu.* 3. *et* 4. *Schrad. de feu. par.*
30 1. *q.* 6. *per tot.* † Vbi deficiente tex. feudali quod Ius ſequendum, an ciuile an Canonicum, & hæc magis, vbi agitur de alteratione ad alibi dicta *cap.* 30. *num.* 32. *et ſeqq.*
31 † Non in natura actus ipſius, qui geritur, quia ſumus ſemper in obligatione reciproca, & viciſſitudinaria, & in quam maximè cadit, quod pater fuit prouiſor, & reliqua de quibus *ſupra cap.* 23. *numer.* 26. *et ſeqq.* ex quibus fit, vt is ſit recognoſcendus, vt ab eo ius in filium deriuare dicatur, vnde nõ poſſit tale ius diuidi ab alijs &c. vt ibid. & alibi

ſupra, & in hoc fuit magna alluſio, dum cenſuerunt Docto. feudum tale immediatè à Concedente recognoſcendum per filium, vt dictis locis fuit latè oſtenſum.

32 † Non in actu ipſo, quia pater ſtipulans *ſibi, et Titio filio*, ſolus eſt qui interuenit, ſolus qui ſtipulatur, ſolus qui inueſtitur, ſolus qui fidelitatem iurat, ſolus qui paciſcitur, qui promittit: In his enim term. & cum hoc ſuppoſito ſemper loquimur, in quo verè ſumus in dubio, prout in dubio dicunt Docto. cenſeri filij contemplatione feudum conceſſum, & ideò principaliter vocatum, nam de alijs caſibus, qui contingere poſſunt, infra aliquid videbimus, ſed nihil ad quęſtionem præſentem, in qua verò, & propriè verſamur. Itaq. ex quo in actu ipſo nulla ineſt, vel detegitur mutatio, ſeù alteratio, duo hinc eliciuntur argumenta dictam contemplationem principalem, & ius principale in filio nomine proprio nominato excludentia; primum argumentum in ipſa rei euidentia conſiſtit, quia ſi ſolus pater eſt in prædictis, & circa prædicta, impoſſibile eſt, per rerum naturam, filium ſimul ęque principaliter ſubintelligi, nam (vt reliqua omittam,) accipiamus fidelitatem,

33 † Hæc autem cum perſonaliſſima ſit, quomodo tranſlata à perſona patris etiam in perſonam filij cumulatiue fingere poterimus? *ad §. omnes filij ſi de feu. defer. fuer. contr. cum alijs vt infra cap. 34. num. 34. et cap. 47. num. 88. et ſeqq.* dicemus magis opportuno loco. *cap. 51. nu. 48. et ſeqq. infra. de exhered.* conuincit tex. hanc in rē (meo iudicio) mirabilis *in tit. de Inueſt. facta marito in fragm. feud. apud Cuiac.* vbi ſi maritus ſolus de feudo ſuæ vxoris inueſtiatur ea abſente, niſi nominatim inueſtiatur quaſi negotium eius gerens, nil agit pro ea, ſed ſibi acquirit, ſin verò in ſimul inueſtiantur, ſimul pro parte acquirunt: ecce neceſſariam ſimultaneam inueſtituram, etiā quod agatur de re ipſa vxoris, vnde intrare poſſint quod eius contemplatione fieret inueſtitura, & tamen hoc non attenditur, ſed tātum merum ipſum factum, ſcilicet quiſnam actualiter fuerit inueſtitus.

34 † Nec alterum argumentum minus conuincit, nam ſi fidelitas à quolibet feudi acquiſitore ſiue ex inueſtitura prima, ſiue ex ſucceſſione aliorum poſt eam præſtāda eſt, & eadem iuranda *vt cap. 47. num. 87. et ſeqq.* ſi hoc ipſo tempore, cum ſit inueſtitura, filius nō interuenit, filius fidelitatem non iurauit, in neceſſariam conſequentiam filij eiuſdem de feudo acquiſitio debet de alio tempore, de alio actu aut medio apto ad acquirendum verificari. Hoc verò tempus, hoc medium aptum non poteſt aliud conſiderari, quàm ſolitum & ordinariũ in alijs, ideſt per ſucceſſionem, & ſic poſt mortem patris, quo tempore demũ verificari poteſt terminus ſucceſſionis, & peti à filio feudum, & intra annum & diem renouationem conſequi, ſuum fidelitatis iuramentum præſtare *vt plenè d. tit. 47.* & conferant ac intrent axiomata, vel verba eſſe ſecundum ſubiectā materiam capienda interpretandaue, vel de habilitate, ſeù de tempore habili intelligenda, vel vnius incluſionem, eſſe alterius excluſionem, & è contra, vel cenſeri contrahentes ſeſe ad iuris communis diſpoſitionem conformaſſe, Quæ quidem iuris diſpoſitio, quando maximè ſtipulatio initiū ſuſcepit à perſona patris, ea eſt, vt ordine ſucceſſiuo intelligantur filij comprehenſi

35 † & in hac quidem materia obligationis viciſcitudinarię, non ſolum ordine ſucceſſiuo, ſed etiam ſucceſſione ipſa, ex qua ad hæreditariam infertur qualitatem, vt hæc toties dicta ſunt; & in propoſito *ad Roſent. in cap. 9 concl. 66. num.* 13. vbi conſiderat in contractibus onerofis patrem prius ſibi, deinde ordine ſucceſſiuo filijs acquiſiuiſſe cēſeri.

36 † Adde tu quod diſpoſitum eſt, (& admittunt Docto.) in formula *pro ſe et filijs* habere locum tit. An Agnat. &c. vt non liceat repudiata hæreditate feudũ retinere, Idque inter cętera, quæ afferuntur, ne aperiatur via filijs repudiandi hæreditates paternas, ne in odium patrum acquirentium feuda redundent eorum bona in filios vota, & prouiſiones ad dicta iam ſuperiore *cap. alibi cap. 18. ſub num. 27. et ſeqq.*

Hæc & ſimilia inconuenientia ſuccederent etiam cum filio ſic nominato; Quarè minimè admittenda hęc opinio, vel quia in dicta inconuenientia incidere faciat, vel quia eò minus vera appareat, quod repugnantias detegat Docto. dummodò nolunt inuitari filios ad huiuſmodi repudiationes, modò permittunt ſaltem in filio proprio nomine vocato, & demum ſtantibus fundamentis contra hanc ſententiam allegatis.

37 † Aqui nec ſolus ſum in hac ſentêntia,
38 ſunt & alij Eminentiſſimi Viri. † *Roſent. in d. cap. 9. concl. 66. n. 57. et ſeqq. ait in hac verba*
39 *ſed mihi hæc res non ita expedita eſt † Regulæ enim vel axioma receptum, et approbatum eſſe dict. c. 7. q. 16. n. 15. et hac queſt. anteatradidi, quod in contractibus Pater pro ſe et filijs ſtipulās videatur prius ſibi et poſt mortem ſuam filijs ſuis quæſiuiſſe: huic igitur tandiù acquieſcendū videtur donec contrarium probetur Iam verò in legibus non videtur huius doctrinæ prodita exceptio in caſu, quo filij nominibus proprijs fuerint nominati, et ibid. numer.* 58. reſpondet *ad l. fin. C. de vſufr.* allegatā pro ea opinione,

& ità pro dimidia non acquiri filio *ait num.*
59. cum citat. in glo. H. & ſub numer. 60. in fin.
40 † *licet eod. num. 60. dicat. certè negari non poſſe*
quin ad filios ita expreſſos magnus habitus re-
ſpectus videatur, & in hoc bene, nam ex plu-
ribus forte vnum eligere cui beneficium
conferas, hoc ipſum per ſeſe indicat prędi-
lectionem. Atqui quod pater non poſſit
præiudicare non admitterem, quia ſi con-
cedamus poſſe præiudicare *ſtante formula*
pro ſe & filÿs, ergo & ſtante alia, quia plus,
& minus non faciunt differre ſpecie, *ſupra*
cap. 17. num. 61. cap. 23. num. 50. & 62. nec
ex eo quod plus dilectus fuit hic filius, in-
fertur quod ob id natura rei maneat immu-
41 tata ad prętudicium patris, † & ità in term.
patrem poſſe prętudicare filijs nomine pro-
prio vocatis alienando adduco *Iſern. de al.*
pat. feu. num. 19. ſub princ. vbi in feudo anti-
quo, quem retulit, & ſequutus eſt *Afflic. mox.*
citand. Gozad. conſ. 4. num. 30.

Ad idem adduco *Afflic. in tit. de alien. pat.*
feu. ſub. num. 10. ſub verſ. pro ſolutione, & ſub
42 *num. 11. verſ. ſi autem nulla.* † Vbi quod in
dubio nulla eſt differentia inter dictas for-
mulas: & quod ordine ſucceſſiuo, & quod
licita ſit alienatio patris in feudo nouo, &
antiquo, *Sonsbec. de feu. par. 13. ſub num. 6. fo.*
43 *294. ſub princ.* † Vbi diſtinctionem *Iſern. ad*
tit. ſi Vaſ. feu. priuet. præſumi quod contem-
platione filij ſi nomine proprio, & e contra
ſi appellatiuo reijcit in ſpecie, & ait nihil
eſſe, & Sonsbec. ſequutus eſt *Piſto. queſt. iur.*
86. ſub numer. 31. in q. 4. numer. 89. & q. 1. ſub
44 *num. 24.* † *Qui tamen Iſern. in eod. tit. de alien.*
pat. feu. verſ. & ſi libellum ſub nu. 17. expreſ-
ſim tenet quod filio etiam nomine proprio
nominato pater ſtipuletur vt hæredi, ideſt
vt ſucceſſori, *vt refert. Loffred. conſ. 1. numer.*
106. 107. & 58. ante. Capyc. in Inueſt. feu. tit.
feudorum clauſula col. 8. poſt med. verſ. pro ſo
45 *ſiphace, & Iuba filÿs ſuis fo. 96.* † Vbi hanc
nominationem non tollere, quin filij ordine
ſucceſſiuo veniant, & quin patris contem-
platione habeant, allegato tamen Iſern. in
hanc ſententiam *ad tit. de ſucceſſ. feu. ſub nu.*
46 *1. ante fin* † ſed male dicit *add. ad ipſum Iſer.*
tit. de ſucceſſ. feu. ſub nu. 1. lit. Q. verſ. ſi autem
ſed iſte addés nõ animaduertit quod Iſern.
bene, indubitanter tamen allegato *Iſern.*
ad tit. de alien. pat. feu. etiã voluiſſe hoc quod
dicimus ex verſ. poſſe tamen probari con-
trarium, vbi hoc expreſſim dixit, dictum
quidem ex noſtri ſententia in ſe verùm ſe-
cundũ prædicta, & prout adhuc ex ſolutio-
ne contrariorum forte clarius eluceſcet:
Iſernia multum deferendum puto in dictis
ſub d. nu. 17. quia ibi agit ex profeſsò & per
legitima fundamenta *à numer. 10. vſque ad*
num. 19.

Neq; enim obſtat quod pro ratione con
trariæ opinionis adducitur de contempla-
tione, & de (ob eam) principali feudi acqui-
ſitione in perſona filij nominati proprio
nomine, iuxta ſupra ſub princ. huius cap.
verſ. ratio eſt num. 4. quia ad hoc multipli-
pliciter videtur reſponderi poſſe.

47 † Prima reſponſio illa ſit, terminos con-
templationis non bené applicari, nam ſu-
mus in formula, qua *pater ſibi, & filio* ſtipu-
latus, & ſic vbi duplex nominatur perſona
48 † at contemplatio ibi eſt, vbi in vnam per-
ſonam concipitur ſtipulatio, in aliam vtili-
tas confertur principaliter, & redundat,
Ruin. conſ. 30. ſub numer. 6. lib. 2. & in term.
formulæ pro ſe & filÿs: Mart. nouiſſimè voto.
215. ſub num. 34. vbi in quibus terminis in-
telligi debeat contemplatio, *Cephal. conſ.*
617. num. 172. Magon dec. florent. 13. num. 29.
& ità eſt in omnibus Iuribus, quæ allegan-
48 tur † *vt in l. fin. C. de vſufr.* vbi ratio dubitan-
di erat, quod vſusfructus videretur conceſ-
ſus filio, aut ſeruo contemplatione patris
vel domini, & ideò vel non poſſet in filio
manere, niſi hęrede patris, vel ipſe, eo pri-
uaretur, eo amiſſo in perſona patris ex ali-
qua cauſarum *de quib. in textu*, & tamen Im-
perator contrarium definit, quod filius etiã
non hæres habeat vſumfructum, & quod
eo non priuetur, ſequuta priuatione in pa-
tre, Ratio decidendi eſt, cum, *vt ſubdit in fin.*
ibid. textus, plerumque veriſimile ſit teſta-
torem contemplatione magis filij, quam
patris, vſumfructum ei reliquiſſe, ecce quod
verba relicti in ſolum filium ſonant, dubi-
tatio verò erat an contemplatione patris,
ità quod in eum vtilitas collata cenſeretur
& ita in term. cenſet ac intelligit, (licet non
hac pauló latiori explicatione) *Roſen. in d.*
cap. 9. concl. 66. num. 58. et ad plura exempla
Surd. dec. 118. per tot.

50 † Allegãtur *& l. profectitia. §. 1. ff. de iur. dot.*
l. aditio. §. 1. ff. de acquir. hæred. l. ſed ſi plures. §.
in arrogato, & ibi Doct. ff. de vulg. l. dedit. ff.
de collat. Doct. in l. cum oportet. Vbi ſub prin.
ſunt hæc verba, *Patri quæri ſinè à patre pro-*
fectum dici, quod eius contemplatione filio datur
C. de bon. quæ lib. & alia id genus *vt per Ro-*
ſent. in d. cap. 9. concl. 66. num. 9. Curt. de feu.
par. 5. num. 4. Iſern. infr. ad fin. citan. & paſſim
Doct.

Sed his Iuribus nihil magis probari, quã
quod diximus filio acquiri, ſcilicet eũ qui-
dem nominari, ſed in patrem commodum
tranſire, hocque caſu cõtemplationem in-
trare euidenter conſtat, & ità *Roſent. pręſen-*
ſit ſub d. num. 9. verſ. quoniam, & ratio ipſa
51 conuincit † Quia axioma eſt ità conceptũ
quod datum alicui cõtemplatione alterius
acquiritur perſonæ contemplatæ *l. ſi filius.*
fami-

Digitized by Google

familias, et ibi Bart. ff. de donat.cau.mort.Bal.
in l.Cum oportet. num. 3.C. de bon.qualib.cum
aliys cit.per Seraph.dec.1108.nu.4.& in term.
per Roſent. d. cap. 9.concl.66.numer.11.12.et
52 *ſub num. 30.* † Id quo non poteſt verificari
niſi quando agitur de perſona in aliena po-
teſtate conſtituta, vti filio, & quando agitur
an ſint computanda inter profectitia, vt op
time totam hanc rem explicat melius quàm
alius (quod viderim) *Seraph.d.dec.1108. ſub*
d. num. 4. et ſeqq. quibus adde tu *Menoch. in*
conſ.81.num.53.54.lib.1. & licet non audeat
decidere *Roſ. in d. cap.9.concl.66.numer.33.*
an hoc ſit verùm ſolum, niſi quando agitur
de perſona in poteſtate, propter aliàs quæ-
ſtiones, An datum mulieri cẽſeatur mariti,
An Ambaſciatoribus cenſeatur Principum
cum tamen nec mulier, nec Ambaſciatores
ſint in poteſtate mariti, vel Principis, Tamẽ
ex quo *extat. d. dec. Seraph. vbi num. 6.* dicit
eſſe rationabilius, quod non acquiratur ma-
rito, aut Principi, ſicque ceſſet contem-
platio, iuncta etiam decis. Biſign. & alia
Iſpalen. ibid. allegatis, cum regula quod al-
teri per alterum non acquiratur, niſi per
eos qui ſunt in poteſtate, & per auctoritates
ac de comm. (vt ibi) conquieſcere poterit
circa hæc intellectus, aduertas tamen ibi
allegari *Rom. ſub conſ. 174.cum ſit conſ.172.*
53 *errore fortè impreſſorum.* † His adde *Cran.in*
conſ.279. ſub num. 2. verſ. ſecundò reſpondeo,
dum ait argumentum procedere, quando
actus ſtatim, & immediatè, & principaliter
fit in fauorem alterius, vt ſtatim illi acqui-
54 ratur &c. vt ibi per eũ. † Vnde benè Mart.
& Ceph. ſupra cit. ceſſare contemplationẽ,
vbi relinquitur filio non patri, ſed malè in
eo, vbi patri, & poſt eum filio clarè
conſtare quod non contemplatione patris
ſed ipſius filij, & ideò patrem non poſſe
præiudicare, quia fundamentum præiudi-
cij non ſtat in hoc, ſed in radice, & iure pa-
terno, vt alibi diximus, maximè cap.23: vbi
multa alia ad eandem materiam, eò denuò
recurre, vt quæ hic deſunt, ex eo ſuppleã-
tur, & è contrà; materia tota ſurſum deor-
ſumque verſa adhas cõpulit inculcationes,
& maiores elucubrationes.

Item & ſecundo conſiderandum, quod
nos ſumus in conceſſione, quæ habet im-
mixtam exaduersò promiſſionẽ fidelitatis,
& aliorum, prout continere poteſt Inueſti-
tura, deme fidelitatem, demis actum, demis
55 feudum ipſum † Quia fidelitas eſt de ſub-
ſtantia feudi, & ſine qua non conſtituitur
feudum, nec in eſſe deduci poteſt *Curt. de*
feu. par. 1. q.7.num.3.Scharad.par.2.q.2.nu.
28.Vult.lib.1.cap.7.ſub nu.55.verſ.eſt etiam
in fin. ergo qui legetur in inueſtitura fideli-
tatem expromiſiſſe, cum quo fuerit conſti-
tutum feudum, is habebit feudum, cum alio
qui non expromiſit, non fuit conſtitutum,
non fuit ei ſimultanee datum, nec pręſum-
ptiue, nec contemplatiue, nec vllo modò
quia deficit actus neceſſarius ad illius ac-
quiſitionem quomodo ergo habebit aut ha-
bere poterit dictum feudum niſi ſubordi-
nateſ

56 Et hinc illud eſt quod aiunt, & rectè, vti-
litatem ſpectare ad illum, cuius contempla-
tione aliq̃d fit, ſeù vbi expreſsè cauetur, vt
ad illũ ſpectet vtilitas prout in caſu *l.ſi lega*
tum.quib.mod. vſusfr.amitt.et in l. ſi quis vſũ-
fructum. ff. de vſufr. leg. Seraph. d.dec.1108.
ſub d. nu. 4. Hic ceſſat expreſſio, quia ſimul
ſtant beneficium feudi, & onus fidelitatis,
& ſi vis dignoſcere in quem beneficiũ feu-
di fuit collatum, vide in quem & onus fi-
delitatis, ſtatimque intelliges hanc perſonã,
in qua vtraque coniuncta ſunt, fuiſſe con-
templatam, & quicquid alia etiam poſſit
cenſeri contemplata, non tamen principa-
liter, ſed alio modo, ideſt per viam ſucceſ-
ſionis ſeù ſubordinate *vt infra num. 62. 76.*
77.

57 † Et hęc quidem adeò vera ſunt, vt etiãſi
filio ipſi datum ſit feudum, cuius ratione
cadere poſſet materia de contemplatione,
adhuc tamen verùm ſit vſumfructum feudi
patri non acquiri, ratione illa, quia cum pa-
ter eius feudi non ſit capax, & dominus fi-
lium elegerit fidelem, ab eòque ſeruitia mi
litaria, & fidelitatis ſibi præſtari velit, tacitę
actum videatur, vt commoditates feudi nõ
ad patrem, ſed ad filium pertineant *arg.C.*
vn. §. fin. in quib. cau. feu. amitt. iunct.auth.
excipitur, et ibi not. C. de bon.quæ lib.et ita Ro-
ſent.d.cap.9.concl.66.num.15. et ſeqq.et à nu.
13. et ſeqq.cum glo. O. P. Q. vbi latius vide
& dicitur peculiũ caſtrenſe, prout & quod-
libet donatum à Principe, in quo pater nõ
habet vſumfructum *Surd. dec. 39. num. 67.*
vbi ſublimitat ſi res donata poſſit tranſire
ad deſcendentes.

58 † Et idem omnino eandem ob cauſam
intelligerem in feudo ipſi filio ob merita
patris conceſſo, vt vidi ego patres de Prin-
cipe valde benemeritos procuraſſe, vt filius
de feudo aliquo Inueſtiretur, licet adhuc
ſine merito apud Principem, nam quomo-
do hęc concordari poterunt, quod filius
fidelitatem iurauerit Principi, & quod pa-
ter habiturus ſit feudum, licet eius contem-
platione, & ob merita eius filio conceſſum?
non habet illud feudum niſi ille fidelis, nec
alius poteſt habere, niſi cum hoc ſuppoſito
fidelitatis pro eo expromiſſę, nec fidelitas
vnius eſt fidelitas alterius, vt dictum iam eſt
profectò nõ video cuius effectus poſſit hoc
caſu eſſe, vel deſeruire contemplatio hu-

iuſmodi, quantumuis ex parte Principis ſumma fuerit erga patrem, & cum potiſſimum fuiſſet Principis patrem contempla-
59 tus, ab eoq; ad concedendũ motus † poſſunt enim hęc ſimul ſe habere, & quod contemplatus fuerit vnus, vt hic pater, & quod nihil eidem acquiſitum quis voluerit,
60 *Menoc. præſ. 26. num. 19. in fin. lib. 3.* † Nam & quatenus quis donauerit contemplatione alterius, non tamen ob id ſequitur, quod ei acquiri debeat, *ad Cranet. conſ. 288. ſub nu. 5. verſ. quinto verò, et ait ibid. Menoch. ſub nu. 23. verſ. nec obſtat vxori, vel reſtitui, vt ait Alciat. de præſumpt. reg. 1. præſ. 18. ſub nu. 2. verſ. Tertio ego, ibi, vnde dato.* Quare cum vlterius huic conſequentiæ repugnet natura rei, qua de agitur, multo minus effectũ huiuſmodi admittemus feudo conceſſo filio contẽplatione patris, per prędicta, & faciet quod de effectibus quibuſdã *n. 83. et ſeqq. infra* dicemus, & qđ fidelitatis expromiſſio, quæ prætenditur à domino ex hac ipſa indiuidualiter perſona, eſt cauſa proxima, ergo alia cauſa erit remota in patris contem-
61 platione conſiſtens. † Cauſam autem proximam attendi in hac materia eſt doctrina *Bart. et aliorum in l. ſed ſi plures, §. in arrogato. ff. de vulg. etc. et ad ſupra cap. 24. nu. 54. 55. et infra cap. 47. num. 104.*

Sed & ſi (vt tertiam reſponſionem addamus) demus aliquid, ſeù deferamus huiuſmodi contemplationi; occurrit quod non propterea de neceſſitate inferri poſſit, ergò pater principaliter ſibi vnam dimidiam, & aliam partem filio ſimultanee acquiſiuit, nã
62 conſequentia hęc mox fuit ſublata † & prętered contemplatio ſe habere poteſt duplici modo, vel per modum intentionis principalis, vel per modum intentionis ſubordinatę: quare non poteſt firmiter alteram earum ſtabiliri, ſed vnamquamque in caſu ſuo ſubintelligi neceſſe eſt, & ita malè inferes ſimpliciter ad ſimultaneã acquiſitionẽ, cum poſſit non eſſe ſimultanea, ſed ſubordinata. quid ergo? ex alto diſcuſſio hæc repetenda, nam ſi prouiſor erit pater fundamẽtalis intrabit ſubordinata, ſi vt miniſter, intrabit principalis, & ſimultanea. Ac proùt in feudis intrat pater, vt prouiſor fundamẽtalis ita intrabit ſubordinata, vt de his omnibus latius iam fuit diſcuſſum *d. cap. 23.*

Reiecta (ex his) contemplatione in terminis noſtris, ad plura licebit inferre, vltra ea, quę identidem mox tacta ſunt.

63 † Inferemus primò, quod eo demum in caſu filius ſibi acquiret feudum, cum vel ipſemet fuerit inueſtitus abſque patre vel pater eius nomine, ità quod ſucceſſione opus non habeat, nec qualitas intret hære-
64 ditaria: † Idque quia feudum eſt quid acquiſibile filio, vt quid caſtrenſe, vel quaſi *Roſent, in ſynop. feu. cap. 9. concl. 66. num. 31. ad fin.* vbi in perſona ſtipulante pro miniſterio ſeù inſtrumento adhibita *et num. 35. 41. et ſeqq. et cap. 7. concl. 14. num. 16.*

65 † Inferemus ſecundò, quæ dicta ſunt de acquiſitione, non ſimultanea, ſed ſubordinata poſt mortem, etiam in filio emancipato procedere, quia ſemper verum eſt patrẽ ſibi ipſi principaliter acquiſiuiſſe, filijs verò ſubordinate, & maximè ſtante correlatiuo fidelitatis promiſſę in patre ſolo, abſque ipſo filio emancipato, & ità idem in emancipato tenendum *dixit Roſen. d. cap. 9. concl. 66. numer. 14. & ſeqq. vſque ad nu. 20. incluſiuè,* licet non bene firmus, nec mirum, cum careret duce ab vna parte, ab alia tamen ingenij vis duceret ad veritatem.

66 † Inferemus tertiò, vbi principaliter fuit quæſitum filio, id eſt ſub formulis de quibus *ſupra cap. 19.* poſſe quidem filium etiam nõ hæredem feudum conſequi, non tamen vt ſimultaneæ acquiſitioni ſit locus, ſed ſucceſſiuæ, & poſt mortem, & probatur *ex Roſent. d. c. 7. concl. 14. num. 18. iuncta ibi glo. r. & in locis citatis ſupra d. c. 3.*

67 † Inferemus quarto, vnicum eſſe modum, quo filius ſimultanee cum patre feudum acquirat, nempe ſi ipſe inueſtiatur, aut pater tam pro ſe, quam nomine filij, iurando etiã eius nomine fidelitatem *iuxta infra c. 34. nu. 100. dicenda, iuncto Roſent. in d. cap. 9. concluſ.*
68 *65. num. 11.* † Vbi de ſimultanea patris, & filij Inueſtitura, *& nu. 13. & concl. 66. nu. 6.*
69 *& num. 20. & ſeqq.* † Vbi poſſe acquiri vel totum, vel partem dummodo expreſse vel
70 tacite agatur, *& num. 35.* † Vbi poſſe filio ſoli acquirere, Ratio ſit, quia regulariter
71 † Quod vtilitas ſpectet ad eum, cuius contemplatione aliquid fit, procedit ſi expreſse caueatur, aliàs ſecus. Cautum verò dici non poteſt, ſi deficiat ſubſtantiale fidelitatis ex parte filij. In tantum quod tametſi nominarentur pecuniæ filij datę, aut eius merita, nec per hoc ad feudi ſimultaneam acquiſitionem aliquid inferri poſſe dicerem ex defectu ſigni principalis, quo princeps facto ipſo declarat talem ſibi eligere fidelem, & non talem nec alium, qui non interueniat
72 ad complendum actum talem, † nec enim pertinet ad eum beneficium, qui non debet gerere officium, *vt in tit. de mil. vaſ. qui bell. arma depoſ. & ad Ang. Peruſ. cõſ. 110. ſub n. 3.*
73 † Vbi quod in correlatiuis altero extremorũ deficiente deficit vtrunq; in ſpecie feudi;
74 † & voluntas domini, ne habeat alium Vaſallum, quam ſenſerit, attenditur *tit. de fratr. de no. benef. inueſt. Bald. conſil. 41 ad fin. lib. 1.*
75 † Cui facile fuiſſet, ſi voluiſſet iam tum ab initio filium vnà cum patre inueſtire, hoc face-

facere, & ſi non fecit, ſignum eſt quod ſolū
patrem pro tunc principaliter, ac vt magis
dilectum voluit ad Cran. conſ. 289. ſub nu.2.
ſub verſ.ſecundò reſpōdeo,filium verò poſtea,
& ordine ſucceſſiuo ad Roſen. ferè idem dicē-
76 tem d.cap.9.concl.66.num.13.† conſiderauit
enim patrem principaliter, & eius ſeruitiū,
aliorum vero ſecundariò, vt ſupra d. cap.23.
num.40.& nu.106.& ſeqq.num. 123.& ſeqq.
77 † Secilus ſane eò magis amplectēdus, quod
vnum facit alterum non omittit, ſeù quod
vtriqi caſui conſultum maneat ad dec. noſtr.
Lucen.21.nu.19.Flor.c.n.81.& bon.19.n.20.
78 † eo etiam non prætermiſſo,quod filius ip-
ſe non dicatur acquiſiuiſſe,ſed præſumatur
pater de ſua pecunia, in tantum vt nec patri
dicenti ſe de pecunia filij acquiſiuiſſe cre-
deretur,iuxta Caſſane.in conſ.6.num. 6.in fin.
& num.7.ſed tutior eſt reſponſio antedicta,
quæ videtur falcem mittere ad radicem,be-
ne conſiderata; Cui accedat quod pecunia
aut meritum poſſunt quidem eſſe cauſę im-
pulſiuæ, ſed non finales, ita quod horum
contemplatione Dominus moueatur,Cum
feudi datio ſtet in beneuolētia domini &c.
vt pleniùs infr.patebit cap.57.partic.8.& ali-
bi etiam iam tetigimus. Vnde per hoc non
videantur intrare dicta Roſens.d.cap.9.conc.
79 66.ſub num.28.† Quod ex ſolis coniecturis
obſequiorum, aut meritorum filij reſultare
poſſit vel præſumi dicta acquiſitio imme-
diata, & ſimultanea, ergo filios niſi eo caſu
quo pater nomine etiam filij acquiſiuiſſet,
quem ibid. ponit, & recte, in eo aut ſimili,
non in alijs.quare ad varietates aduerte, vt
ſub num.29.ibid.& num.ſeqq. vtrum nomina-
tio ſola ſufficiat vt filio pars acquiratur: Ex-
trica te hiſce difficultatibus per prædicta.
80 † Inferemus quinto, errari dum putant
Docto. non poſſe parentes filijs præiudica-
re exhæredando, delinquendo, alienando
&c. vt per Roſent.d.cap.9.concl.66.num.26.
& ſeqq.nam cum eadem ſit ratio harum for-
mularum, & nulla etiam diſtinctio penes
tex.feudales, dum omnes indefinitè loquū-
tur,habebunt locum præiudicia,de quibus
infra ſuis locis ad tit. peculiares de culpa, ex-
hæredat.alienat.&c.
81 † Et cum fieri non poſſit quin ſit ſemper
aliqua contemplatio etiam in filios ad Caua-
gno.in conſ.40.num.43.lib.1. apud Menoch.&
ad eund. Menoch.conſil.151.ſub nu.23.& ſeqq.
82 † ſequeretur abſurdum, quod nunquam
culpæ,vel alienationes ſucceſſoribus noce-
rent, vt & ſenſit hoc abſurdum ipſe Roſent.
d.cap.9.concl.66.ſub num.51.
83 † Infertur ſextò, alios huiuſce nomina-
tionis filij ꝓprio nomine eſſe effectus, duos
iam factos, ſcilicet quod huiuſmodi nomi-
natio facta ceſſeatur ad effectum vel reſtrin-
gendi vel etiam rationis indiuidēdo vt ſupr.
nu.16. & ſub 18. Hiſce addatur, & tertius vt
ſi conceſſum ſit feudum filio cōtemplatio-
ne patris, & ob eius merita, poſſit pater ei
ſuccedere in tali feudo, quicquid aliter eſſet
de iure regulari feudorum quo aſcendentes
non ſuccedunt deſcendentibus vt ſup. cap.
1.num.13.& ſeqq. nam hoc caſu ſuccedunt
& per Roſens.d.cap.7.cap.14.numer.19.& in
glo.5.Vult.de feu.cap.9.ſub num.101.ante fin.
Borcholt.cap.7.part.2.de ſucceſſ.ſub numer.9.
Schrad.de feu.par.7.cap.6.ſub num.4.verſicul.
tertio hac. Aluar.præpo.Afflic.& alij commu-
niter ad tit.de nat.ſucc.feu. quæ concluſio vi-
detur inniti magna æquitate, vt poſtea quā
pater non poteſt habere viuo filio vſumfru-
ctum in feudo ad iura cit.ſupra num.63.64.
verſ.inferemus primo.iuncta l. fin.C.de vſufr.
ſaltem ſentiat commodum ſucceſſionis ex
vi promeritorum ſuorum.
84 † Addi poteſt & quartus effectus, quia fi-
lia cui datum fuit feudum propter ſeruitiū,
& amorem patris, & ſic patris contempla-
tione, non eſt damnanda à parentibus nec
reuocanda,vt eſt in tex.tit. Quemadm.feud.ad
85 fil.pertin.† Cuius contextus multi allegātur
intellectus vt ibid.Aluar. præpoſ. & alij latè
Sonsbec.de feu.par.9.num.124.Soac.in prælud.
feu.cap.31.num.c2.13.Aiunt hi inter cętera,
dū dominus dat filiæ poſſe inſurgere agna-
tos, & quærelari quaſi ipſi non fuerint in-
ueſtiti; Verùm nec hūc nec alium hactenus
allatum eſſe poſſe germanum eius tex.ſenſū
colligetur ex verbis ipſis, dum alium & nos
ſenſum accomodamus; vt filia cui datum
fuit feudum patris contemplatione, non
reuocetur ab vllo ex parentibus ſuis, nec
damnetur, vt eſt formaliter in tex. Non re-
uocetur,ideſt non retrahatur ab huiuſmodi
86 receptione beneficij.† Quaſi timore incur-
rendi ſuſpicionem turpis quęſtus,ad l. quin-
tus Mutius. ff. de donat. int. uir. & vxo.Ozaſc.
dec.140.num.9.Menoch.præſ.51. per tot.lib.3.
nam prętextus iſte excluditur eo ipſo, quod
conſtat de cauſa antecedente, ideſt amoris
domini erga patrē ſeu eiuſdē promeritorū,
quæ debent credi fuiſſe cauſa feudi etiam
in filiam transferendi tanquam licitę, non
autem illicitus ille prętextus: Ab vllo ex pa-
rentibus,ſiuè proprie de aſcendentibus tex.intel-
ligas, ideſt de auo,auia,aut matre intelligas, ſiuè
87 impropriè etiam de alijs † Quos vulgò parētes
vocamus, ſcilicet de agnatis, vel cognatis, vt
aiunt Præpoſ.Aluar.Cuiac. & alij ad hunc tex.
Tiraq.in 1.retract.§.1.gl.8.n.1.Gozad.cōſ.79.
n.4.5.Menoch.præſumpt.84.n.18.lib.4. Nota
88 à parentibus, † vt a quibus (ſi proprie intel-
ligas) filia hæc vel deſeri, vel exhæredari
poſſet ſub prætextu, putà, vitæ inhoneſtæ,
iuxta auth. vt cum de appellat. cognoſ. §. aliud
89 quo-

89 quoque capitulum. † Et ſi à parentibus, er-
go etiam à matre, forte ſuperſtite, *Tiraq. in
l. leg. connub. ſub numer. 45. col. 2. ſub princ.* &
ita male reſtringeretur textus ad agnatos
quærelantes ex intentione doctorum, vt
ſupra citatorum. *Damnetur:* quomodo poſ-
ſunt parentes damnare cum careant iuriſ-
dictione? *damnetur* ergo, ideſt nó deſeratur,
ſeorſum non ponatur, nó iudicetur vt mu-
lier inhoneſta, non aliqua nota afficiatur ab
eis, qui de eadem ſunt parentela, quaſi de-
90 decori eidem fuerit, † prout eſſe ſolet mu-
lier luxurians *Spec. tit. de actore §. 1. verſ. ſed
verum maſculo, & ibi add. Tiraqu. d. num. 45.
poſt princ. verſ. & ſimile, & col. 2. verſ. item, &
91 tutor, & num. 46. in princ.* † & ita non inquie-
taretur ab vllo ex ſuis parentibus, vt elegan-
ter *per glo. in titul. 1. qui feu. dar. poſſ. in §. 1. in
verſ. frater in fin.* Hic mihi viſus eſt intelle-
ctus verus huius tex. poſteàquà verba om-
nia apprime videntur congruere, cum alijs
intellectibus verba reſiſtant; nã vbi feudum
eſt reuerſum ad dominum, non eſt locus
92 quærelis, cur non inueſtiat agnatos † cum
non cogatur alios inueſtire, & ſit in eius po-
teſtate dare vel non dare, *vt dicunt eod. titul.
quemadmod. feu. ad ſſm. pertin. ipſi ſcrib. & inf.
num. 96. 97. & fin.* Iterum quæ nam poteſt
in agnatis reuocandi poteſtas effingi? &
93 quæ damnandi? † niſi *damnetur*, pro culpe-
tur, accipias, non autem *pro condemnetur*, cũ
condemnandi ius ipſis parentibus minimè
congruat aut competat, de quibus loqui-
94 tur præciſe tex. † ſed Iudicentibus ſolis per
ſententiam ferendam *ad Surd. dec 327. num.
95 15. & 16.* † Accedat error quatenus intelli-
gunt *Doct. ibid. & Natt. conſ. 414. ſub num.
3.* textum procedere tantum in feudo nouo:
Cum tamen nihil vetet quin & de antiquo
intelligi poſſit, *vt optimè per Sonsbec. de feu.
cap. 9. num. 124. & 125.* & manifeſte conuin-
citur, quia ſi de nouo intelligatur, in eo nõ
ſunt agnati feudi capaces, quare manent
alij, q. ex, æquitate præſuppoſita, vt infra mox
dicemus, peteret admitti: ſi de antiquo, idẽ,
quià poſſunt eſſe finitæ lineæ omnium vo-
catorum, ſeu Agnatorum feudi capacium,
quo caſu alij Agnati poſſent ſubintrare ad
petendam renouationem ex eadem æqui-
tate? hæc nonne ſunt palpabilia, ità quod
maiori demonſtratione non egeant?

Supereſt nunc in eo inſiſtere, an filia (quę
aliàs feudi non capax) fuit de hoc feudo pa-
terno vel nouo inueſtita, rectè fuerit inue-
ſtita, ità quod alij agnati nullam conquæ-
rendi habeant occaſionem ex eo quod filia
fuerit eis prælata; & dicimus eos carere
96 omni cauſa conquerendi: † Ad cuius rei
vberiorem cognitionem aduertendum ad
cõtrouerſias Doctor. alijs dicẽtibus Agna-
tos non eſſe admittendos, ſi dominus nolit,
alijs verò eſſe, etiam ſi nolit. Et quia difficilis
eſt queſtio, ego deciſiue procedendo, ſic
pro eius determinatione diſtinguendum
puto; Aut ſumus in queſtione retentionis
ſimpliciter, aut in quæſtione prælationis,
ſi ſumus quæſtione retentionis, ideſt ſi do-
minus feudum vel emphyteoſim pro ſe re-
tinere velit, faciliùs intrat, quod non poſſit
cogi ad renouandum: quia prima charitas
incipit à ſe ipſo, & nemini iniuriam facit,
qui iure ſuo vtitur, *& ità cenſuit in h. s. term.
Clar. in §. feudum. q. 87. in fin.* vbi teſtatur nũ-
quam vidiſſe ſeruari contrarium, & quod
forte durum eſſet obtinere *Ruin. conſ. 152.
num. 5. ad fin. & num. 6. lib. 1.* vbi dictos ca-
ſus retentionis à prælatione diſtinguit *Me-
noch. conſ. 400. ſub num. 31. in fin. lib. 4. Gozad.
conſ. 29. ſub num. 21. & 24. verſ. 30. reſpondeo*
vbi in his term. dicit non eſſe communem
(ab Dec. ſic dictam) in contrarium, & hoc
falſum eſſe. vnde non obſtat *Ceph. in conſ.
173. num. 17. in fin. lib. 1.* quià allegat Dec. &
loquitur per tranſennam, quemadmodum
eund. Ceph. obiter ad idem allegauerat &
Gayl. obſ. 108. ſub num. 3. lib. 2. & tamen ve-
riorem cõtrariam dixit in fortioribus term.
prælationis vt ibid. verſ. ſed verior opinio
eſt. Hæc in terminis ſimplicis retentionis:
Quid ſi dominus pro ſe retinere nolit feu-
dum vel emphyteoſim, ſed velit alios in-
ueſtire, tunc intrat quæſtio perdifficilis de
prælatione, An poſſit pro arbitrio quem
velit inueſtire, an verò teneatur conſangui-
neos vel proximiores præferre remotiori-
bus aut extraneis; Hic dicimus magis com-
munem eſſe teneri præferre conſanguineos
intra annum petentes & re integra ſe inue-
ſtiri *Clar. in §. emphyteoſis q. 43. nu. 1. & ſeqq.*
vbi id procedere tàm in deſcẽdẽtibus, quàm
in agnatis, non in cognatis, & quod aliàs, ſi
non fieret renouatio, fieret eis iniuria, & poſ-
ſent appellare *Gabr. lib. 3. com. concl. tit. de Iu-
re emphyt. concl. 1. Trentacinq. var. reſol. lib. 3.
reſol. 5. de Iure. emphyt. nu. 1. & ſeq. cum alijs
poſt hæc ſcripta viſis & cit. per add. ad Clar. d.
q. 43. in princ. & in §. feudum. q. 86.* vbi hanc
frequentiori Doctorum calculo fuiſſe re-
ceptam opinionem. Sed contrarium & ve-
riorem eſſe aliam alij tuentur, & forte me-
lius in puncto iuris *vt Gayl. d. obſ. 148. ſub
num. 3. lib. 2.* vbi verius eſſe; quod dominus
non teneatur conſanguineos præferre ex-
traneis, & ità in practica ſeruari, niſi aliter
conſuetudine receptum ſit. *Fachine. lib. 1.
Contr. iur. cap. 100.* vbi ex eo quod quiſque
ſuæ rei eſt dominator & arbiter, & quod
nemini iniuriam facit, qui iure ſuo vtitur.
& per alia iura reſpondendo *ad Bart. in l. 1.
§. permittitur. ff. de acq. quot. & eſt.* & ad alia
omnia

omnia ſigillatim iura,in quibus feudata ap-
pa.et opinio prælationis proximiorum ex
quauā æquitate. *& ad Clar in d.§.emphyteo-
ſis.q.43.*vbi eadem repetit.& in *d.§.feudum.
d.q.* 87. vbi hanc, quod dominus cogatur
præferre, feudorum placitis minus con-
ſentaneam videri teſtatur *per tex. in tit. de
allod. in fin. in illis verbis & dominus in ſuos
vſus illud habeat redigendi liberam facultatem
& in tit.de prob.feu.al.per fed.§. callidis. in il-
97 lis, & ad dominum liberè reuertatur*: † ſed
quia difficile eſſet à magis comm. opin. re-
cedere,recedo tamen, & non aliter eidem
adhęrebo,quàm cum requiſitis ex ſententia
Dominorū Cameralium *apud Myſing, obſ.
16.Cent.5. obſ. 78. cent. 6.* primò quod con-
ſanguinei intra annum petant renouatio-
nem. Secundò quod re integra alio nun-
dum inueſtito. tertio quod ſint hæredes.
98 † Secundum quæ omnis erit præcluſa via
conquęrendi, ſi filia eis præferatur, quia &
conſanguinea, & proximior, & hæres pro-
prij patris, & cum motiuo meritorū patris,
quare debuiſſe præferri & debere ſunt In-
terp.doctrinæ *apud Pariſ. conſ.22.nu. 36. &
ſeqq.conſ.ſeq.num.244.& ſeqq.conſ. 28.nu.4.
& ſeqq.conſ.101.col.fin.lib.1.Soc.iun.conſ.76.
num.121.& ſeqq.lib.1. conſ.104. in fin. lib.2.
Soac.in prel.feu.cap.31,nu. 13.Sonsbec.d.c.9.
num. 124.et ſeqq.* et nemini fit iniuria. *Pariſ.
conſ.23.num.250.Roſent.c.7. concl.74. in glo.
y.* vt quoquo te vertas intret intellectus no-
ſter *ad d.tex.quemadm.feu. etc.* nec poſſit in-
telligi procedere in caſibus à doct.commu-
niter traditis: facilè verò à communi poſſe
recedi, eam limitando fac. quod in termin.
prælationis emphyteoſis eccleſię *dicit Grat.
reſp.110.ſub num.34. quem ad hoc vide, vbi in
puncto iuris dominum non poſſe cogi ad præfe-
rendum lib. 2.*
99 † Addamus, & effectum quintum,quia ſi
contemplatione filiorum facta ſit renūcia-
tio feudi in manibus domini, vt ſcilicet filij
Inueſtirentur, non per hoc feudum fiet
nouum,ſed remanebit,prout erat, paternū,
in eoq; ſucceſſores à primo acquiſitore deſ-
cendentes ſuccedent, *vt eſt in titu.de Vaſ. de-
crep. ætat. et infra ad tit. de refut. agemus* vndè
malè *Roſent.in cap.9.conclu.66. ſub numer.*8.
dum dixit nullum eſſe tex. feudalem hac de
re loquentem.adſunt in his term. non adsūt
in alijs,quia adeſſe nō poſſent, vt viſum eſt.
100 † Addamus & ſextum,quatenus ità poteſt
feudum patri nomine filij concedi, vt eiuſ-
dem nomine, & pro eò promiſſa vel iurata
per patrem fidelitate, fiat filij cuius contē-
101 platione actualiter conceſſum fuit † per re-
gulas communes à me factum dici, quod
mei contemplatione ab alio factū eſt *l. ideq;
in fi.et l.ſeq.ff.manda.l. ſed et ſi plures. §.in ar-
rogato.ff.de vulg.Rol.conſ.10.num.9.10.lib.1.
102 Menoch.de recup.rem.15.nu.510.*† & quādo
aliquid fit contemplatione alterius inſpici
illum cuius contemplatione fit actus, *Crau.
conſ.231.nu.16.conſ.288 ſub princ.conſ.304.
103 ſub num.* 4. † & quod illi cuius contempla-
tione fit competat actio *Surd. dec.118.nu.2.
vbi alia,de quo tamen vide Crau. conſ.288.ſub
num.5.et ad Roſent. cit.in term. feudi ſupra hic
ſub verſ.Inferemus quarto.*
104 † Addamus & ſeptimum, quod dubitari
poteſt, an feudum tranſeat ad nepotem filij
nomine proprio nominati, nam videretur
dicendum, quod non, quia filij appellatio
hoc caſu non extēditur ad nepotem *Natt.
conſ.164.num.9.conſ. 163.nu.1. et ſeqq. Surd.
conſ.123.num.14.conſ. 559. num. 13.*& ita in
term. feudi, quod non pertineat ad ſucceſ-
ſorem filij dixit *Curt. de feu. part. 3. in princ.
num.2.Laud.ad tit.1.§.et quia vidimus.nu.26.
et de com. Roſent.cap.7.concl.15.num.12.et ibi
glo. N.et concl.42.num.21.et ibi glo.O.*
105 † Ego verò aliter dicerem, quia eſt de
natura feudi, vt tranſeat ad ſucceſſores maſ-
culos, Et ita quod conceſſio ſit realis, vnde
eo ipſo quod conſtituitur maioratus, omnes
tamen admittūtur eius maioratus capaces,
licet aliquorum proprio nomine facta ſit
nominatio *Molin.de Hiſp.primog.lib.1.cap.4.
num.52.et ſeqq.*Ita eo ipſo quod conceditur
feudum, ex quo eſt eius naturæ vt tranſeat
ad deſcendentes maſculos,& nominationis
alij poſſunt eſſe effectus, ita quod ſuperflua
non iaceat, idem & in eodem feudo omninò
dicerem nepotes venire.
106 † Non obſtant contraria,nā *Natt.et Surd.*
loquūtur in priuilegijs,aut in materia odio-
ſa,aut in materia non reali ſed perſonali, vt
per eos ita diſtinguentes; *Roſent.* autem qui
dicit de communi,non video vbi hanc cōm.
fundet,ex quo citat *Curt.et Laud.* ſolum, qui
loquuntur in conceſſione feudi facta Titio
patri & Margaritæ filiæ, & ſic extra term.
feudi proprij,quia fęmina vocatur in quibus
cedimus *ad Vult.cap.9. ſub num. 47.fo. 398.
ſub princ. cum concord.* & licet citet *Roſent.*
plures alios, tamen ipſi loquuntur in fidei-
commiſſo aut ſubſtitutione, quos caſus ſi-
miles dicit,ſed decipitur, quia aliud in vlti-
mis voluntatibus, aliud in lege,aliud in cō-
tractu,*vt diſtinguit Bart. in l. liberorū de verb.
107 ſignifi.*† Nec opponatur *Mar.frec.de ſub feu.
diff.2.numer.15. lib.3. fo. 399.* quia loquitur
quando conceditur Titio & Lelio eius hæ-
redi, nam nominationi nominis proprij
adiectio hæredis facit videri contrahentes
non de alio hęrede, vel ſucceſſore ſentiſſe,
quàm de vnico illo nominato, contra regu-
lam ipſam, quam ibidem poſuerat, vt de
omnibus ſucceſſiuè hæredibus eſſet intelli-

108 genda

308 genda diſpoſitio;† & habet rationem, quia quando filij vocantur cum aliqua qualitate, quæ non ineſt, nec verificari poteſt in nepote, filiorum appellatione non veniunt nepotes *D.Fontan.de pact.nuptial.clau.4.glo.*
309 *9.nu.44.par.1.*† & ita omnes cit. per *Roſent.* in ambabus dictis glo.maxime in glo.O.loquuntur in fęmina, & tertia perſona nominata, quæ non ſit de deſcendẽtibus, & maſculis acquirentis.*et in d.concl.15.nu.12.alle-*
310 *gat Bal.Curt.Iun.Gabr.*† ex quibus non attẽditur nominatio nominis proprij, vbi poteſt conſtare quod diſponẽs ſenſerit de nepotibus, ſed quæ maior eſt coniectura quã natura feudi, quæ admittit deſcendentes maſculos? & ideo retorqueo in propoſito allegatos per eum.
311 † Cęterùm an nomine filiorum veniant nepotes plures conſiderationes facit *Fõtan. mox allegat. Caſanat. conſil.* 58.*per tot.excell. D.Praſ.Bellon.conſ.2. per tot. in conſ.* 11. in fideicommiſsis & primogenijs: aliqua per nos *ſupra cap.32. num.30.et ſeqq. Gabr.in Comm. concl.de verb.ſign.concl.1.per tot.* Non venire in odioſis *Dom.Ricc.par.4.dec. Cur. Archiep. Neap.64.viden.in pulchro caſu.vbi ſi pater poſſit filium carcerare non tamẽ patruus nepotem; et ita iudicatum vt ibi.*
312 † Et an nepos pręferatur patruuo in ſucceſſione Regni vel feudi refert diuerſimode iudicatum in diuerſis Tribunalibus, ſed plura iudicata ſtare pro nepote egregie *D. Nouar. Collect. ſuper pragm. Regni Neap.* 100. & quia eſt altiſſima quęſtio, vt ait add. ad *Gam.dec.Luſit.307.in prin.*) ideò ad eand. & Doctores alios remitto lectorem, & *ad Myſing.obſ.25.Cent.3. Teſſ. quaſt.for.35.lib. 1. Bellam. dec. 724. Vigel.dec. 33.Cent.1. poſt Tiraq.de Iure primog. quaſt.* 40. tantò magis, quia huc opportune non cadit, ſed hæc pauca relata volumus remiſſiue, & perfunctorie quidem.

CAP.TRIGESSIMVMQVINTVM.

De formula pro ſe & hęredibus.

SVMMARIVM.

1 *Vox* hæredis *accipitur pro filio in feudis.*
2 *Similium ſeu æquiparatorum idem eſt iudicium.*
3 *Maior virtus expreſſi quàm taciti.*
4 *Regula hac eſt Brocardica.*
5 *Magis afficit obligatio expreſſa quàm tacita.*
6 *Et expreſſus conſenſus quàm tacitus.*
7 *Magis aduerti ſolet quod ſpecialiter exprimitur.*
8 *Omnem dubitationem abigit expreſſio.*
9 Hæredis, *vox infert ad hæreditariam qualitatem.*
10 *Propter hanc vocem & concedens & recipiens ad eam qualitatem reſpexiſſe cenſeatur.*
11 *Text.feudales modò hæredem ſimpliciter, modo filium nominant.*
12 *Feudum ſub hac formula conceſſum non poteſt abſque hæreditaria qualitate retineri.*
Dua opiniones contraria referuntur, ſed tamen vnanimes in vno, quod habeat locum tit. An agnat.&c. *ibi de feudo mixto, vel hæreditario duplex opinio propter hanc formulã Pileanorum et aliorum.* ſub eod.
13 *Mixtum dicitur feudum ſub hac formula datum.*
Seù hæreditarium ſecundum qui!. ſub eod.
14 *In feudo ſub hac formula conceſſo habere locũ tit.an Agnat. etc. vt non poſſit repudiata hæreditate feudum retineri eſt comm opin.*
Vox hæredis *eneruata in feudis, quomodo, et qua ratione.* ſub eod.
15 *Concedens reſtrixit hanc vocem, ne videretur omnes fortaſſe perſonas vocaſſe, ad modum acquirendi nõ aduertit, ſed ſolus recipiens cuius hoc intereſt.et num.16.*
17 *Recipiens non cogitauit de eneruanda voce* hęredis.
18 *Sua cuique illibata iura conſeruari debent.*
19 *Facilè permittendum quod tibi non nocet et Alteri prodeſt.*
20 *Ea interpretatio recipienda, per quam minus iuri communi derogatur, aut correctio inducatur.*
21 *Sublata eſt quaſtio an feudum ſit ex pacto, an hæreditarium.*
22 *Et ceſſat feudum mixtum (quod eſt monſtrum vel chimera, et erroneum. et num. 23.*
24 *Mixti feudi inuentio in aliquo defenditur.*
25 *Merum imperium eſt et mixtum.*
26 *Mera conditio vel mixta.*
27 *Feudum hoc dicitur etiam ex pacto et prouidẽtia.et num.42.*
28 *Sublata etiam quaſtio an feudum ſit pręſumendum ex pacto etc.an hęreditarium.*
29 *Non entis nulla ſunt qualitates.*
30 *Sublata etiam quaſtio Pyleanorum et Neapolitanorum.et num.31.et ſeqq.*
34 *Sublata et alia, an de neceſſitate oporteat eſſe hęredem, ita quod non poſſit feudum conſequi etiam ſi per te non ſtet quominus ſit et hæres. ſub eod et nu.35.et ſeqq. ſub nu.44.et 45.*
36 *Ita quod ſãguinis ratio reguletur ab hęreditaria qualitate.contra ſub nu.43.*
37 *Sed diſtinguitur de agnato, in quo non eſt neceſſaria dicta qualitas, ac de filio, in quo diſtinguitur an ſit delata hæreditas vel non delata. et num.38.*
39 *Non eſſe de neceſſitate ſimpliciter, quod quis ſit hæres.*
40 *Sufficere primi vel vltimi eſſe hæredem.*

41 Non

41 *Non curandum de Docto. alibi contrarium dicente, cauſæ inſeruiendo.*
42 *Non eſſe neceſſe primo vel vltimo eſſe hæredẽ ſub num. 44. et 45.*
43 *Vbi hæreditas non eſt delata, non eſt neceſſaria qualitas hæreditaria.*
In deſcendentibus non poteſt dari caſus, quod quis fiat hæres primi acquiſitoris, niſi etiam vltimi fiat hæres, ſecus in tranſuerſalibus ſub eo. et num 49. et ſeqq.
Qualitas ſanguinis eſt regulatrix, non hæreditaria. ſub eod.
44 *Contrahentium mens imprimis inſpicienda, et ex veroſimili colligenda.*
46 *Non erat neceſſaria diſtinctio de hærede ſanguinis, hæreditatis, feudi.*
47 *Et ratio introductionis huiuſce diſtinctionis reprobata.*
48 *Vox* hæredis *qualitatem ſucceſſoris deſignat.*
49 *In agnato an oporteat eſſe hæredem primi vel vltimi ſunt controuerſiæ, et num. 50.*
Auctor diſtinguit inter verba oporteat, *et* ſufficiat, ſub eod. *num.* 50. 51. *et ſeqq.*
53 *An teneatur eſſe hæres agnati defuncti. et num. 56.*
Qualitas hęreditaria non eſt medium abſolutum conſequendi feuda. ſub eod.
54 *Non intrat regula quod oporteat, quando quid non eſt neceſſarium vſui de quo agitur.*
55 *Sanguis ſolus continuatus eſt medium etc.*
Niſi interrumpatur hoc medium, putà ex delicto patris. ſub eod.
56 *Agnatus ſuccedet, ſi hæres vel ſi non hęres vt. et num. 57. 58.*
59 *Quid ſi repudiaſſet hęreditatem ſui Anteceſſoris.*
Et opinio auctoris ibid.
60 *Quid de agnato, qui non repudiauit.*
61 *Quid de agnato, cui non fuit delata hæreditas.*
62 *Quid de agnato proximiori non inſtituto, an excludatur à remotiore inſtituto. et num. 63.*
64 *An ex defectu qualitatis hæreditarię, agnati vel feminæ excludantur à feudo, & dominus admittatur, opiniones contrariæ. et num. 55. et ſeqq.*
65 *Magna captio eſſet ſi excluderentur.*
66 *Et Illuſio.*
67 *Et occaſio interuertendi feudi.*
68 Impugnatur Curt.
69 *Ex priuatione ab hæreditate poteſt inferri ad priuationem feudi vel emphyteoſi & alia abſurda. & inconuenientia. & num. 70.*
71 *Quid ſi ſaltem in re certa fuerint inſtituti.*
72 *Non obſtante quod non ſit hæres vniuerſalis.*
73 *Secus in emphyteoſi priuata, vbi quod oporteat eſſe vniuerſalem & ratio.*
74 *Quid in eccleſiaſtica.*
75 *Quid ſi dictum* pro filijs & hæredibus.
76 *Quid ſi* pro hæredibus etiam extraneis aut quibuſcumque. *& num.* 77.
78 *Conſanguineus cum vtroque coniuncto ſuccedit.*
79 *Quid ſtante ſtatuto in contrarium.*
80 *Quid ſi agatur de hæreditate communis parentis; & quid ſi de alterius.*
Et quid de agnato vltra decimum gradum. ſub eod.
81 *Alia de dicta formula, remiſſiuè.*
82 *Idem eſt dicere* tibi, & hæredibus tuis, ac tibi vel hæredibus tuis.

1 NEC † deerunt difficultates in hac formula: videbatur dicendum in feudo ſub hac formula conceſſo non habere locũ tit. An agnat. &c. & ideò licere filio repudiata hæreditate feudum retinere, ſi quidẽ hæredis vox in materia feudali valde fuit eneruata, & valde de viribus proprijs ei detractum, ex quo merum filium maſculum indicat, ſiuè ea vox prolata ſit ab homine, ſiue à lege, *vt ſupra cap.* 28. *partic.* 1. *numer.* 19.

Sed contrarium eſt verius, quod habeat locum d. tit. an agnat, &c. in feudo *ſub hac formula* conceſſo; & ratio eſt duplex, vna à ſimili ſeu à comparatione, quandoquidem, ſi in alijs formulis ita fuit dictum ex rationibus de quibus ibi; idem & in hac dicen-
2 dum, † Quia ſimilium, ſeù, ęquiparatorum idem eſt iudicium: *l.* 1. *ff. de leg.* 1. *Bart. in l.* 2. *circa fin. de leg.* 2. Altera verò à maiori, ſeù à fortiori, quia ſi (vbi nulla mentio hęredum ſit) eſt tamen locus tit. An agnat. &c. multò fortiùs idipſum concedendum, vbi ipſamet vox ſui natura id indicat & ſuadet, energiã enim habet maiorem ipſa nominis expreſſio, quantumuis non mutet effectum, nec rei conditionem alteret ad ſupra. *d. cap.* 28. *partic.* 1. *verſ. hac verò numer.* 6. *iuncto tamen*
3 *verſ. neq. verò coadiuuat nu.* 14. † & facit cõmune axioma quod maior eſt virtus expreſſi, quam taciti *l. precibus. C. de Impub. & c.*
4 † quæ reg. licet ſit brocardica *ad Azon. in*
5 *brocard. rubr.* 51. *de tac. & expreſſ.* † tamen negari non poteſt, quin magis afficiat expreſſa obligatio, quam tacita *Surd. conſ.* 441.
6 *num.* 18. † Expreſſus conſenſus quam tacitus *Loffred. in conſ.* 7. *ſub numer.* 30. *& ſeqq.*
7 *Menoch. conſ.* 143. *num.* 22. *lib.* 21. † & quia magis aduerti ſolet quod ſpecialiter expri-
8 mitur *Natt. conſ.* 186. *ſub num.* 8. † & quia omnem dubitationẽ abigit expreſſio *Crau. conſ.* 1000. *pro gen. in carol. ſub nu.* 29. *& conſ.*
9 70. *numer.* 29. *&* 30. *vbi exornat.* † Hæredis autem vocem ad hæreditariã inferre qualitatem liquet ex *l. hæredis appellatione l. hædis appellatio, & l. hæredis ff. de verb. ſign. & l. hæreditas ff. de reg. iur. & ità in term. Siluan.*
10 *conſ.* 30. *num.* 19. *&* 20. *in fin.* † & hac voce tam concedentẽ, quàm accipientem ad ius quod-

quoddam hæreditarium reſpexiſſe cenſeri dicit *Nicol.euer.iun.in conſ.50.num. 31. vol. 2. à Kirch. in diſc. feu. cap. 4. numer. 19. ad fin.* Accedat tertia ratio, quæ ex viciſſitudinaria deſumi poteſt denominatione.

11 † Nam tex. feudales modò nominant filium ſimpliciter; modò hęredem ſimpliciter *in §. ſimpliciter de lege Conr. in tit. de eo apud quem vel quos &c. in tit. de benef. fratr. in tit. de eo, qui ſibi vel hæred. in tit. de duob. fratr. à cap. inueſt. in tit. de ſucc. feu. §. hoc quoque. in tit. quib. mod. feu. amitt. §. præterea. in tit. de his qui feu. dar. poſſ. §. & quia vidimus. in tit. de ſucceſſ. fratr. in tit. ſi de feu. defr. §. fin.* itá quod appareat iſta nomina fuiſſe habita pro ſynonimis, vnde quod de vno dictum eſſet, etiā, & de altero dictum voluiſſe ſatis oſtenderint dicti context. Dicamus amplius, ſi dubites, an (vbi ſunt filij ſimpliciter nominati) intret hæreditaria qualitas, ecce in promptu reſponſionem affirmatiuam intrare: cur? quia, & hæredes ijdem ſunt, & dicūtur: Sic e contrà (ſi dubites) an vbi non ſit delata hęreditas, retineri poſſit feudum datum cum clauſula *pro ſe & hæredib.* ecce, & ſimilē reſpectiue reſponſionem æquè affirmatiuam: Cur? quia, & filij ijdem ſunt, & dicuntur, ſecundum prædicta, & per alia, ſecundum quæ iam alibi idem fuit admiſſum.

12 † Et ita ſe habet communis opinio, vt feudum ſub hac formula conceſſum, retineri non poſſit repudiata hæreditate, nam duæ inter ſeſe contrariæ opiniones traditę *à Piſto. quæſt. iur. q. 1. num. 49. Roſ. in Syn. feu. cap. 2. conclu. 33. per tot.* in hoc ambæ conueniunt, quod habeat locum tit. An. Agn. &c. prima ſcilicet eorum, qui exiſtimarunt feudum hoc mixtum eatenus ſolum æſtimari hæreditarium, vt quis non tàm in feudo, quàm in cęteris bonis allodialib. hæres eſſe cogatur, ſic tamen, vt qualitas illa hæreditaria feudum ipſum nihil omninò afficiat; neque in eo iure hæreditario ſuccedatur, ſed feudum propriam ſuam retineat naturam & ſecundum eam ſolum iudicetur. In qua opinione, *quam Pileanam vocat Roſ. d. conclu. 33. num. 5.* ipſe extitit, & pluribus iudicatis confirmauit *num. 37. & ſeqq. Vult. de feu. c. 3. num. 78. iuncto num. 82.* Altera verò eorum qui exiſtimarunt hoc feudum eatenus effici hæreditarium, vt immutata prima natura feudi non hæreditaria, quantum ad ſucceſſionem, & eius effectum attinet, incipiat eſſe, & reputari pro hæreditaria, adeò vt ſuccedens defuncto vaſallo iure hęreditario in ipſo feudo ſuccedat, nec alio quam hæreditario iure, & titulo id capere cenſeatur &c. vt pleniùs *per Piſto. & Roſ. in præcit. hoc. & à Kirch. num. 79.* Nam (qui, quid in alijs diſcordent) in hoc vnanimiter conueniunt, quod habeat locum tit. An Agnat. &c. *vt latè Roſ. ſub d. nu. 5. & per tot. concl. 33. d. cap. 2.*

13 † Nam mixtū dici feudum ſub hac formula datum, eſt pariter certum *Piſto. quæſt. iur. q. 3. Borehol. c. 3. nu. 18. Clar. in §. feudum q. 9. nu. 4. Roſ. cap. 2. concl. 49. Vult. de feu. cap. 8. nu. 23. in fin.* ſeu hæreditarium ſecundum quid vt per *Ozaſ. dec. 161. num. 1. Roſ. in d. concl. 49. in glo. fin. Graſſus in §. hęreditas. q. 12. nu. 29. verſ. aut loquimur. Burſat. de comm. conſ. 91. nu. 13. lib. 1. A Kirch. in diſc. feu. cap. 4. ſub numer. 17.*

14 † & hanc ſententiam quod feudum hæreditarium conſtituatur, & ita intrare tit. An agnat, &c. communi docto. calculo receptā eſſe, & ab hac opinione temere non recedēdum *dicit à Kirch. d. cap. 4. num. 24. & ſeqq.* vbi innumeros recenſet: *ita quod titulū. An agn. &c.* proprie intelligendum de formula iſta pro ſe & hæredib. cenſeat *Roſ. cap. 2. conclu. 33. ſub num. 38. 39.* licet id non ſit concedēdum: prout nec illa conciliatio complectēda inter Pileanos & Neapolitanos *ad ſupra c. 31. num. 21. 22.*

Ad contrarium reſpondetur, vocem (*hæredis*) in materia feudali, quoad hoc vnum fuiſſe eneruatam, ne ſcilicet omnis generis hæredes, quos iſtiuſmodi vox ambitu ſuo complectitur, intelligātur fieri vel eſſe feudi capaces; Cęterū data capacitate aliquorum, putà deſcendētium maſculorum à primo acquirente, quin ij debeant modos regulares ſuccedendi ſeruare, & ita hæreditatem non ſcindere, & delatam ſimul cu feudo acceptare, non fuit quoad hoc eneruata dicta vox hæredis, ſed ſuæ naturali vi, ac
15 virtuti omninò relicta: † quia Concedens, dum non omnis farinæ homines ſibi vaſallos eſſe vellet, (qui tàm lato ambitu continerentur) *ad tit. de fratr. de no. ben. inueſt. Curt. de feud. par. 3. ſub num. 20.* vocem huiuſmodi ad quaſdam tantum voluit fuiſſe coanguſtatam: Ad modum verò quod pertineret acquirendi, hoc cum non tàm ſuam tangeret perſonam, quàm perſonam Recipientis, vt cuius valde interſit ſine hærede decedere, vt diximus ſupra, *cap. 4. num. 5.* ideò quicquid concedens nō aduerterit de dicto modo acquirendi.

16 † Acceptor tamen de eodem cogitauit *ad Loffr. conſ. 1. ſub num. 130.* quia eius (vt dictū eſt) intererat cogitaſſe ad hoc vt ſibi de hærede prouiſum eſſet, aut eo non careret niſi ex propri ſorte voluntate.

17 † Et ita nulla fuit occaſio eneruandæ huiuſmodi vocis in hoc quoad Acceptorem.

18 † Debent enim ſua cuiq; iura illibata cōſeruari *l. fin. C. de Præpoſ. Sacr. Scrin. lib. 12. in fi. l. ſeruus dotalis. 58. in fi. ff. ſol. matr. l. ſi quis à liberis. §. totum. ff. de lib. agnoſc. l. & ſi alienare.*

Digitized by Google

*nare 32.poſt med. ff.de fideic. liber.l.ſtatu libe-
ros.§.ſtichus annua: ff. de ſtatulib.*
19 † Et facile permittendum quod tibi non
nocet,& alteri prodeſt *vt in l.2.§.item varus.
ff.de aq.plu.arcen.Menoch. de arbitr. iud. Caſ.
168.num.13.& caſu 237.num.19. Surd.deciſ.
236.num.12.*& in materia feudi vel emphy-
teotis *Idem in conſ.208.num.10.lib.2.* Hęc eò
magis, quia non diminuendo de viribus di-
ctæ vocis, id fieri contingit etiam cum mi-
nore lęſione iuris communis, prout hoc qđ
hæreditariam qualitatē ea vox ſibi ex pro-
pria natura conſeruet, eſt de iure communi
feudali ex tit.expreſsò An agnat.&alijs alibi
citat.
20 † Et ea interpretatio eſt libenter ſuſcipiē-
da, per quam quantò minus fieri poſſit iuri
cōmuni derogetur aut correctio inducatur
*l.præcipimus.32.§.fin.& ibi Bart. C.de appell.
l.ſancimus 27.C.de teſtam. Alex.conſ.7.nu.9.
lib.1.Dec.conſ.444.nu.15.Schrad. de feu. par.
10.ſect.7.num.52.53.*
Hoc fundamento itaq; poſito, quod nul-
la ſit differentia inter hanc,&alias formulas
antecedentes, ita quod in omnibus proce-
dat diſpoſitio tit. An agnat.&c. vt non poſ-
ſit hęreditate repudiata feudum retineri: Per
hoc multæ quæſtiones, atque inconciliabi-
les controuerſiæ prorſus conquieſcent, &
ſedabuntur.
21 † Erit primo loco deciſa ſublataq; quæ-
ſtio an feudum pro ſe & hæredibus ſit ex
pacto & prouidentia,an verò hęreditarium
de qua ſupra *ad cap.31.num.17.& ſeqq.*
Quia nullum feudum, ſecundum hanc
formulam, & alias prædictas, ne tantillum
quidem deuiat à recta, & regulari feudi na-
tura,quare vel ſecundum nos, vnà cum tex-
tib.feudalib.etiam hoc feudum ſub tali for-
mula conceſſum erit proprium: ſeù (ſecun-
dum alios) erit ex pacto & prouidentia,qđ
idem eſt: prima verba ſunt textuum. Alia
doctorum. Ceſſabitque mixtum aut ſecun-
22 dum quid hæreditarij nomen. † Prout eſſe
chimęram & monſtrum, & erroneam di-
ſtinctionem probatum eſt ſupra c.28.*partic.
23 2.nu.4.& 5.*† & ibidē etiā hanc eſſe erroneam
24 diſtinctionem,† quod ſi nihilhominus vel-
lis feudi mixti verba vſurpare, non curabo,
ſi in alio ſenſu, ſcilicet ex eo quod duo mix-
tim concurrant, & quod quis ſit de deſcen-
dentibus à primo ſtipite, & quod idem ſit
& hæres,a *Kicherb.cap.3.ſub num.74.in fin.*
vbi eſſe vt participium in grāmatica, quod
25 naturam ſapiat vtriuſque† prout & merum
imperium dicimus & mixtum *l. imperium.
26 ff. de iuriſd. om. iud.* † Meram conditionem,
vel mixtam *l.cum ſeruus.81.ff.de cond.& dem.*
Hoc non curarem, dummodo rerum veri
ſenſus non ſubuerterûtur, vt alibi iam dixi.
ſed arguo inuentionem huiuſmodi vocum
ad conſtituendas differentias, vbi non ſunt,
27 ſeu ſpecies, vbi non eſt neceſſarium † Porrò
feudum hoc dici ex pacto, & prouidentia
omnium latiſſimè *Kirch. in diſc. feu. cap. 4. à
num.29.ad 49.incluſiuè.* ergo differentia non
eſt inter iſta.
28 † Erit & ſecunda quæſtio deciſa, an ſit in
eo diutiùs (elaborandum) an feudum ſit ex
pacto & prouidentia præſumendum, an
verò hæreditarium ſecundum quid, de quo
dictum eſt ſupra *c. 28. partic. 3. & nunc adde*
quia cum hoc feudum mixtum nō ſit in re-
29 rum natura: † ideò non entis nulli ſunt qua-
litates *l.eius qui in prouincia ff. de reb. cred.&
in term.vt d. cap.28. partic.3. nu.22.* & idem
de differentijs *vt d.partic.4. ad fin.*
30 † Erit & tertia quæſtio deciſa opinionū
Pileanorum & Neapolitanorum *de quibus
ſupra numer.12.& cap.31.numer.17.& ſeqq.*
inter ſe ſe pugnantium amba ſcilicet in ali-
31 quibus peccare, † Pileanorū vnà cum Roſ.
in eo, quatenus ità indefinitè ponunt feudū
proprium ità (vt aiunt) ſuam naturam reti-
nere, vt nihil ex hæreditaria qualitate im-
mutet, ſed tantum quoad effectum, vt ſit lo-
cus tit.an agnat.&c.tē iſtam intelligunt: Er-
gone (interrogabo.) Si Pater feudum alie-
nauerit, poterit reuocari alienatio à filio hę-
rede? poterit (ſecundum eos) ſaltem cō-
fecto inuentario, quia eo excepto, quod ad
ſatisfaciendum titulo an agnat. &c. oportet
eſſe hæredes, in reliquis hoc ipſum quod
ſint hæredes non officit, redicula ſane ex-
poſitio: Nā qui effectus reſultat ex eo quod
quis ſit hæres? ille ſane, vt non poſſit reuo-
care factum defuncti, & alia vt alibi: Tex.
ergo ille *An agnat. &c.* debet intelligi cum
conſequentia iſtius, & omnium effectuum,
quos hæredis exiſtentia, qualitaſq; hæredi-
taria ſecum trahit, vt eſt in tex. ipſo *tit. An
agnat.&c.* alioqui ſeruiret de vento, & eſſet
lex, in Ludibrio poſita, quod non eſt dicē-
dum. Cum nec inuētario quidem facto lo-
cus ſit reuocationi, *vt infra ad tit. de alienat.
cap. 52.num.19.60.& ſeqq.*
Præterea quomodo hæc ſeiungi poſſint
non video, quod quam rem conſequaris vti
hæres: eandem non hæreditariam cenſeas,
& tamen hęc volunt Pileani, vt feudū pro
ſe & hæredibus adeundo hæreditatem cō-
ſequatur, filius, & tamen rem eſſe hæredita-
riam negātes; videatur ad hæc *Roſ. d.cap.2.
concl.33.ſub num.5.& num.40. numer. 30.&
ſeqq.* Mihi hęc adeo palpari videntur, vt nec
vlteriori egere videantur demonſtratione
& his iunge *Piſto. quæſt.iur.q.1.à num.42.ad*
57. excluſiue: In eu eſt ſequenda dicta opi-
nio, quatenus nihil de propria natura feudi
immutari concludit: Neq; enim, vt demus

hære-

Digitized by Google

hæredem non poſſe reuocare feudum alie-
natum , aut contra factum defuncti venire
hoc quicquam , quod contra naturam dici
poſſit, congenerat: cum iſta alienatio, priua-
tio per culpam, refutatio &c. intrent in hãc
materiam , & ſint magis ſecundum naturã
quam contra aut præter, ad ea, quæ ſupra.
cap. 10. num. 10. et ſeqq. et ad cap. 51. num. 68.
32 †Neapolitanorum verò, & Piſto. opinio
alia de qua *ead. q. 1. à numer. 57. vſque in fin.*
alterum pariter continet errorem, & quidẽ
ad extremitatem tendentẽ quatenus feudũ
cum dicta formula ità abſolute hæredita-
rium, ſeù rem hæreditariam eſſe cenſent, vt
varios effectus introducant rei meræ hęre-
ditarię cõuenientes, ideſt quod de eo teſta-
ri liberè, alienari, in ligitimam imputari
&c. id genus, poſſit vt late *Piſto. d. cap. 1. nu.*
33 *61. & plurib. ſeq.* † Nam hæc in feudo ſim-
pliciter & abſolute hęreditario vt cumque
verificari & concedi poſſint ad *cap. 38. &*
39. & alibi. per tex. in tit. de feud. nõ hab. prop.
nat. feu. & ibi not. Henr. Bocer. in tract. de diff.
& qual. feu. cap. 5. num. 11. & 15. à Kircherb.
in diſc. feu. cap. 2. num. 12. In feudo cum for-
mula pro ſe & hæredibus nunquã verificari
aut concedi poterunt propter vnitatem ſeù
identitatẽ & conformitatẽ naturæ cum for-
mula pro ſe & filijs, & quia nihil ſit facien-
da diſtinctio de feudo mixto, propter quod
ità in ſpecie determinauit *à Kicherb. in d. diſc.*
feu. cap. 3. num. 84. in fin.
34 † Bene tamen hæc Neapolitanorũ opi-
nio in eo, quatenus feudum rem hæredita-
riam eſſe admiſit, prout e contrà peſſimè
quod qualitas hæreditaria, ſit regulatrix
non ſanguinis ratio , vt ſtatim mox. *adde*
prædictis nu. 12. 13. 14. & c. 31. num. 21. 22.
Quæſtio erit deciſa & quarta An ſcilicet
oporteat eſſe hęredem, ità quod ſi quis non
ſit hæres, non poſſis in feudo ſuccedere, li-
cet ſis capax, tanquam vnus ex deſcenden-
tibus primi ſtipitis, nam vt cumque in feu-
do cum hac formula complures conclu-
dant hanc neceſſitatem præciſam , quod
oporteat eſſe hæredem *vt dicta ſupra cap. 28.*
partic. 3. num. 15.
35 † Ità quod citra ius , & nomen hæredis
feudum retineri non poſſit *vt ex Cuman.*
in cap. ſi aliquem verſ. antiquis ſub num. 70. ait
Intrigl. de feu. q. 49. num. 4. & refert. Kicherb.
36 *in diſc. feu. cap. 3. ſub num. 76.* † & ſanguis re-
guletur, à qualitate hæreditaria iuxta *Alb.*
conſ. 3. num. 12. Cannet. in extrauag. volentes.
§. conſequenter differendum eſt cum alijs prout
exornat Kirch. d. cap. 3. num. 75. Piſto. d. cap. 1.
numer. 66. Loffr. in conſ. 52. ſub numer. 55. vbi
latè : Tamen ex prędictis firmiter poſſumus
inferre ad hanc diſtinctionem.
37 † Quod aut ſumus in filio, aut in agnato,
ſi ſumus in agnato, res eſt expedita non in-
trare hanc neceſſitatem *vt eſt apertus tex. tit.*
An agnat. Roſent. d. cap. 2. concl. 33. nu. 39. &
40. vbi refert iudicata, quicquid dicant in-
38 fra citandi in ſeq. illatione. † ſi in filio, aut eſt
delata hæreditas, & cogitur, aut non eſt de-
lata, & non cogitur *vt ſupra cap. 16. num. 2.*
3. & cap. 27. per tot. hoc enim vltimo caſu
ſumus extra term. d. tit. an agnat. &c. ità cẽ-
ſuit, & dixit *Dec. conſ. 207. ad fin. quem ab im-*
pugnatione addent. ibid. egregiè tuetur Zanch.
ad l. hæredes mei §. cum ità. par. 4. num. 453. ad
Trebel. & alij vt Roſent. optimè (ad id) intelli-
gens ac interpretans tit. An agnat. in Syn. feu.
cap. 11. concl. 6. num. 7. & ſeqq. & cap. 7. concl.
22. in princ. cum ibi glo. prima lit. A.
39 † Et non eſſe de neceſſitate ſimpliciter,
quod quis ſit hęres, adde ſupradictis *Soac.*
q alios fuiſſe allucinatos teſtatur de fęm. ad feu.
recip. num. 12. iunct. num. 62. & 63. vbi Bal &
alios hoc dicentes explicat Menoch. in conſ. 754.
num. 13. 14. & ſub num. 14. et ſub numer. 18.
verſ. nec obſtat lib. 8. in conſ. 1043. nu. 18. lib.
11. vbi per enumerationem Doctorũ hoc probat.
40 † Et ſufficere eſſe primi, vel vltimi hæredẽ,
cum hæreditas non eſt delata *in conſ. 1033.*
num. 18. eod. conſ. 987. num. 33. & ſeq. lib. 10.
vbi oportere eſſe vltimi vel primi hæredẽ,
ſi ſit delata hæreditas, ſecus ſi non delata, &
ibi reſpondet *ad Ozaſ. in conſ. 36. nu. 46. 48.*
quod non loquatur in hoc feudo mixto, ſed
in ſimpliciter hæreditario : *& numer. 35. &*
ſeqq. reſpondet ad aliam difficultatem , quę
ibi fiebat , quod iſtud procederet , quando
lex dat, ſed homo aufert, alium inſtituendo,
non autem quando alia lex aut ſtatutum,
putà fæminas excludentia , in cuius diſtin-
ctionis opinione pariter reperio fuiſſe *Surd.*
in conſ. 402. lib. 3. Nam (inquit Menoch.) Doctò.
pręcitati generaliter loquuntur &c. vt ibi per
eum , reijciendo huiuſmodi diſtinctionem:
& Id. in conſ. 960. ſub numer. 12. & 44. in conſ.
931. ſub num. 23. lib. 10. in conſ. 816. num. 24.
lib. 9. vbi de agnato, & hanc opinionem hãc
habere ęquitatem *in conſ. 906. ex Pinel.* quẽ
retulit hoc dicentem, & idem *per Surd. conſ.*
395. num. fin. Item adde his eund. *Menoch.*
conſ. 906. ſub num. 16. lib. 10. in conſ. 977. num.
19. eod. lib. vbi enumeratis hinc inde docto-
ribus hanc magis Com. Doct. ſententiam
alioſq; non curandos profitetur *in cõſ. 999.*
41 *ſub num. 11. verſ. præterea eod. lib. 10.* † Vnde
nõ curandum, quod aliquo alio loco Idem
Menoch. contrarium ſenſerit, cauſę inſer-
uiendo *vt conſ. 464. numer. 3. lib. 5. conſ. 810.*
num. 28. & ſeqq. lib. 9. in conſ. 448. ſub nu. 12.
lib. 5. quia multò plures ſunt loci, in quibus
magis, profeſsò aliam ſententiã tenuit ex vt
ſupra patet: & quod feudum hæreditarium
mixtum antiquum poſſis conſequi, ſi hęres
non

non ſis quia hæreditas nó delata hoc etiam admittit *Surd. in conſ.305. n 43.& conſ.446. num.9.10.lib.3.*&ita fuiſſe iudicatum *Capyc. dec.64. num.7.8.optimè Crau.in conſ.1000. pro gen.in rep. numer.30. & ſeqq. numer.77.*
42 † Vbi feudum *pro ſe & hæredib.* idem quod feudum ex pacto & prouidentia eſſe in propoſito proprie iſto, *& verſ. ab opinione. ſub eod.num.vbi ità aliàs iudicatum per Senat.enũciat.& ſub num.78.verſ.conſequenter*, vbi nó eſſe neceſſarium, vt nouiſſime defuncto vel acquiſitori primo hæres is fiat, qui ad feudũ aſpirat, hæc ſunt verba formalia, *& ibi per numer.ſeqq.* ad alia obiecta reſpondet. Non veritus recedere ab opinione aliàs tenta *in conſ.197.256.913.& de alijs iudicatis adde infra hic n.44.& ſeqq.* alijs huius ſentẽtiæ citatis etiam de comm. & magis communi teſtantibus *vt Soc.iun. in cõſ.42.n.4.vol.3.Affl. dec.140.nu.3.* allegatis etiã cõſuetudinibus ꝑ hac parte, & de veriore, & de veriſſima exornat hanc opinionem *Kicherb. in diſc. feu.c.4.num.39.per tot.vbi refert vltrà prędic.Gayl. obſ.154. num 21.l.b.2.Vult.de feu.lib 1.cap.8 num.30. verſ ità enim nannulli Fachin.lib.7.contr.iur.cap.4 §.ego hanc poſtremam.Piſt. d.q.1.n 99.& ſeqq.* vbi ingenue fatetur ſe (remotis interpretũ auctoritatibus, ab hac sẽtẽtia minime eſſe alienũque refert & ſequitur *Ioan.Nicl.diſp feu.1.th.10.et Bocer.de diff.& qual feu.cap.5.nu.27.& iungẽ eund.Kirch.d. cap.4.n 48.49.vb hoc feudum mixtum* eſſe ex
43 pacto, &c. † & his omnibus *adde Surd. qui in conſ.63.num.24 lib.1.* in ſpecie cum non eſt delata hæreditas, agnatum in feudo ſuccedere Docto.& numero plures,& grauiores affirmare, & hanc eſſe communiorẽ & in iudicando ac conſulendo tenendam, & aliã vt ibi: illud vero nota quod *ait Rol. conſ.29. num.12. lib.3. Phan. tract diu.de inuent.cap. 243.ſub num.30.* in deſcendentibus caſum non poſſe dari quod fiat hæres primi, niſi vltimi defuncti hæreditat. Sed ſolum in tranſuerſalibus & ſic poſſe repudiare hæreditatem paternam vt ibi per eos.

Et ſumma hęc ſit quod qualitas ſanguinis regulet, non autem qualitas hæreditaria ad ea, quæ ſupra cap. 23.& potentior vbi agitur de feudo ex pacto & prouidẽtia vt ſit mediãte hac formula, *Menoc.in conſ 690.n.7.& ſeqq. vbi latè de hac maiori potentia in propoſito lib. 7.* nam ſi Vaſſallus alium ſibi voluit hęredem, non-ne id ſibi ſatis ſit vt habeat pro arbitrio hæredem electum; abſque eo quod in perniciem etiam filij tendat, vt feudum per hoc amittat? ità quod nec filius nec agnatus habeant ob defectum huiuſce qualitatis, nec extraneus hęres inſtitutus, quia non capax: Hæc vero nec menti nec rationi congruant, nec in ſenſum ſani capitis cadere poſſunt, maximè cum feuda in honorem familię, & eiuſdem conſeruatio-
44 nem acquirantur † Eſt autem in omni diſpoſitione ipſa contrahentium, mens in primis inſpicienda, & ex veroſimili colligenda cum ſimilibus de quibus latius exornans in ſpecie *à Kircherb. d. cap.4.numer.37.& 38. Piſto. d.q.1.ſub num.112.& infra c.27.num. 19.& ſeqq.*

An verò primi vel vltimi hęredem eſſe ſufficiat, aut oporteat res ęquè ex prędictis deciſa manebit; Nam certus eſt & præſcriptus ſuccedendi modus in *tit.de natura ſucc. feu.* in quo illud demum deciditur vt vna linea durante non ſit locus alteri lineę, ideſt inter aſcendentem, & deſcendentem ſemper procedit, quod deſcendens aſcendenti debet eſſe hæres cũ ſuppoſito ſemper hęreditatis delatę, ſicut inter alios alterius lineę ideſt inter agnatos ſemper procedet, quod alter alterius eſſe non cogatur hęres: Ac ne quidem primi acquiſitoris, quia ſufficit eſſe ſucceſſorem, ſeu ab eo deſcendentem rametſi non ſit eius hæres, quia forte repudiauerit hæreditatẽ patris, aut quia alius (putà fiſcus) eam cęperit propter aliquod delictũ feudo ſolo relicto, in quo fortè non potuit executio pro parte fiſci cõſumari, ratio eſt, quia hunc caſum non eſt complexius tit. An agnat. &c. dum feudum & hęreditatem ſimul connexa reſpectu eiuſdem defuncti vtrunque ſimul relinquentis, ſupponit, ita quod hæreditas diuidi non poſſit *vt in c.1. ſupra dictum eſt*, ergo quod lex non dicit non eſt ſuperſtitioſis inuentionibus præſumen-
45 dum vt alibi dicimus. † Et ita in term. tenuit Rota flor. me referente *in dec.noſtr. flo.62 n. 3.19.& 21.& dec.51.num.31.32.* & cum res ſit clara mirandum eſt quanta congeſſerint Docto. an ſufficiat eſſe primi an vltimi: pro quo *vltra cit.ſupra, vide Surd.ad §.titius,num. 29 30.ſi de feu.def.&c.* ſed ceſſet admiratio nam cum illud in capite gererent, oportere eſſe hæredem de neceſſitate, e contra verò duritiem ſentirent, quod ex defectu qualitatis hæreditariæ, quis feudo priuaretur hanc ad euitandam diuerticulum aliquod inquirendum erat, vt ſi non eſſet hæres vltimi, ſufficeret quod primi, ſed vt non erat tutum ſed erroneũ ſuppoſitum, ità nec remedium potuit applicari opportunũ.
46 † Prout nec opus erat altera illa diſtinctione, aliũ eſſe hęredem ſanguinis, alium hęreditatis, aliũ feudi, *de qua Inno. de iure patron. ad rubr. Bal. de eo qui ſibi vel hær. ſuis add. ad Iſern.tit. An agnat. vel fil. ſub num.4.verſ.prouidentia ſub verſ.durum eſt Gayl. obſ.154.ſub num.4.et per tot.lib.2. Mar.frec.de ſub feu lib. 3.tit.diff.int.feu.etc.diff.16.per tot.Camil.de Curt.in diu.par.1.§.multotiens.nu.20.& ſeqq.*

47 *fo.45.col.3.et ſeqq.* † Nam ad inueniendum in quo tit. An agnat. &c. poſſet verificari, etiam in caſu vbi filius, putà hæres inſtitutus nō eſſet, fuit comparata dicta diſtinctio: ſed non erat neceſſe, nam nec tex. ille feudalis, nec alius quiſquam in tota materia qualitatem hæreditariam ità adamauit, vt ſi, per caſus contingentiam, eius fortè occaſio non adeſſet, corrueret per hoc filiorum ſucceſſio in feudis, quinimò dicta diſtinctio eſt contra tex. ipſum: nam tit. An agnat. &c. non ſolùm non fecit iſtam diuiſionem feudi ſanguinis, & hæreditatis, ſed hæc omnia ſimul intellexit, nam pater, & filius indicat ſanguinem, repudiatio hæreditatis hæreditatem, & retentio feudi feudum ipſum: ità quod ſanguis feudum ſecum trahat, & hæreditas feudum; Quorum ſi vnum, in cōtingentia caſus (idest delatę hæreditatis in quibus term. tex. præcise loquitur) disiungas, tunc verè ſucceſſio omnino corrueret ſecundum eum tex. quia filius non ſuccederet in feudo: dicamus igitur dictam diſtinctionem primò ſuperfluere, deinde textui ipſi repugnare, & tertio nullius prorſus vtilitatis eſſe, quia aut eſt delata hæreditas deſcendenti, & non ſufficit alterum eorum hęredem eſſe, ſed omnia concurrere neceſſe eſt aut non eſt delata, & verbum, ſi non hæredis, ſucceſſoris ſaltem intrabit, ſi non vniuerſalis; ſingularis ſaltem) cum ſucceſſor de vtroq, dicatur *vt ſupra cap.9.nu.13.et ſeqq.et cap.30.num.2.et ſeqq.et alibi etiam.*

48 † Et in his term. benè dixiſſent, qui quod vox hæredis qualitatem ſucceſſoris deſignet dixerunt *Gayl. obſ. 159.numer.4.in obſ. 154.nu.1.et ſeqq.lib.2.*

49 † Hæc ità in filio; in agnato autem ſunt contentiones, an primi ſufficiat hęredem eſſe, an vltimi, hæredem autem eſſe oportere, in hoc omnes conueniunt *Syluan. conſ. 30.ſub num.21.et ſeqq. Ozaſc.dec.162.ſub nu. 6.Menoch.conſ. 940.numer. 29.et ſeqq.lib.10. conſ.172.num.3.et ſeqq.lib. 2.* qui aiunt non perueniri ad extrema ſine medio, & mediū inhabile impedire extrema coniungi. Dum tenent ſufficere eſſe hæredem primi, mediante tuo anteceſſore, cui hæres extitiſti *Surd.conſ.108.numer.9.et conſ. 395.num.41. Brun.conſ.11. num.3.et 4.lib. 1.Surd. conſ.63. nu.4. 5.et 21.* vbi opus eſſe alterius eſſe hæredem, licet non vtriuſq; *Natt.etiam ſtrenuè in conſ.159.à nu. 1. ad 5.* his accedat *Vult.de*
50 *feu.par.1.cap. 9. num. 103. et ſeqq.* † Vbi in fine verſ. in hoc conflictu opinionum: dicit opinionē, quod ſufficiat eſſe hęredē vltimi, veriorē eſſe, theoricę ac practicæ magis cōſentaneam, à qua iudicando, & cōſulendo recedendū non ſit, & refert *Kicherb. hoc ipſū, et opiniones iſtas contrarias in diſcur.feu.cap.3.* *numer. 85.& ſeqq.* Ego verò hac in re tàm controuerſa. (vt patet maximè ex Vult. & Khircherb.& alijs ſupra:) Ego (inquam) diſtinguo inter verbum oporteat, & verbum ſufficiat: An ſufficiat eſſe hęredē primi vel vltimi? dicam ſufficere aſſero Eminentiſſ. *Do. mei Praeſ. Bellon. in propoſito auctoritatē in conſ.45. ſub nu.81.& Senat. Ferrar. in reſp. 6.pro Dom.Leyn.nu.8.9. vbi tamen ſub nu.10.* ait eum præferri, qui ſit hæres primi & vltimi *ex Natt.latè conſ. 679. & 682.* vnde in
51 filio, ſi adſit, dicam ſufficere. † Quia hoc modo erit & hæres primi *per reg. l. qui per ſucceſſionem ff.de reg.iur.* ſi ſit agnatus idem, qui ſi pariter fuerit hæres ſui patris defuncti, erit & primi illius hęrēs, per eandem ra-
52 tionem, & ecce quomodo conueniunt. † & ità in term. *dicit Surd. d.conſ.108. ſub d.nu.9. lib. 1.* idq, etiam ſi per viam fideicommiſſi tantum hæres eſſet, procederet *Id.Surd. cōſ. 446.ſub num.9.& 10.lib.3.*

Ad ſecundum an oporteat, poteſt oportere, poteſt & non oportere: ſi delata ſit hęreditas filio, oportet, ſi non delata nō oportet, nec propterea filius priuatur feudo, quaſi non ſit hæres vltimi, & conſequenter nec primi, quid enim ſi primus Acquiſitor & vltimus defunctus alium ſibi hæredē inſtituiſſent quam filium, quid abſurdius dicere, quod ob hunc qualitatis hæreditariæ defectum filius ſit feudo priuandus? *vide ſupra cap.16.num.2.& ſeqq.et cap.27.et 28. par.1.cap.23.num.127. quicquid cum alijs currat.D.Senat. Ferrar.in d.reſp.6.num.15.et ſeqq.nam vide dict.part.1.* ex qua colliges errores & ęquiuoca.

Sin verò idem quęras quoad agnatum, dicam nunquam oportere, quia ſi ſibi delata ſit hæreditas agnati defuncti, nunquam oportebit, quia non poteſt cogi eius hæreditatem adire *iuxta tit. An agnat.etc.* & hoc tantò magis ſi ſui Genitoris hæres fuiſſet, quia ſic eſſet hęres primi, mediante ſecundo, cuius hæres fuiſſet, vt mox dictum eſt: Difficultas eſt, ſi hæres non fuiſſet proprij Genitoris, vel ſi aliqs ex anteceſſoribus ſuis hæreditatem ſui genitoris repudiaſſet: hic quid dicendum? nec hoc caſu ipſe crederē amitti feudi ſucceſſionē per rationem, qa feudū eo tēpore quo fuerat repudiata hæreditas à ſuo genitore, iam nundum erat in hæreditate, vnde propterea non intrare quod feudum non poſſet ab ea diuidi: nec hodie, cū feudi ſucceſſio deuoluitur, in eadem illa reperitur: vnde quid impedit, quin hodiè ſucceſſor illud conſequi poſſit, illa illius repudiatione non obſtante? Nec obſtat quod fuerit interruptum medium ordinabile: quia negatur ex defectu hæreditariæ qualitatis rumpi ſeriem ſucceſſorum feu-

feudi capacium, dummodo ſint de ſangui-
ne qui regulat, non qualitas hęreditaria
vt dictum eſt, & etiam dummodo non fue-
rit ob aliquam culpam interrupta ſucceſ-
ſio. Adde his iufr.cap.55.in fin.

53 † Quid ſi idem agnatus poſſet adire hę-
ditatem defuncti agnati eo quod ſibi delata
eſſet & hoc medio fieri hæres primi an
teneatur? *Surd. reſpondet quod ſic in conſ.63.*
num.24. Mihi videtur nos in idem reincide-
re, quod inculcamus cum tex. tit. an agnat.
poſſe Agnatum repudiata hæreditate feu-
dum retinere, nec obſtare medium ordina-
bile interrumpi per ſupradicta, quibus ad-
do ex quo qualitas hæreditaria non eſt ab-
ſolute neceſſaria ad feudi acquiſitionem,
54 † Ideò nõ intrat regula de medio ordinabi-
li eo caſu vbi non eſt neceſſarium vſui quo
de agitur iuxta dictum Menoch.conſ.172.
num. 5. in fin.lib.2. Vno tantum caſu qua-
litas hęreditaria habetur vt medium neceſ-
ſarium abſolute quãdo ſcilicet concurrunt
iniuntque ſimul, & eodem tempore feudũ
& hæreditas, quę ſit delata, vt hoc medium
amplexus eſt tex. an agnat.&c.& §.filius.de
capit. qui cur. vend. In alijs caſibus non eſt
nec de iure eſſe poteſt, imò verò & in caſu
illo vbi eſt poteſt euitari *ſecundum conſilium*
eiuſdem tex.in fin. dum ibi datur modus eui-
tandi ne ſis hæres, & tamen habeas ſeu-
dum.

* Adeò verùm eſt non eſſe neceſſariam di-
55 ctam qualitatem: † Sanguis ſolus cõtinua-
tus eſt medium neceſſarium & ſine quo nõ
ſuccedıtur in feudo & hic ſemper cõtinuat,
nunquàm interrumpitur dum durat linea,
dum extãt agnati deſcendentes à primo in-
ueſtito etiam ſi feudum per mille manus
ambularet. *vt dicit Gayl.d.obſ.149.n.3.lib.2.*
Quod ſi forte hoc medium interrumparur
ex delicto, putà anteceſſoris, huc verè intra-
ret, quod medium inhabile impedit extre-
ma coniungi, & ita quod filij feudo ſint ca-
rituri agnati tamen regulariter non, quia
alio iure ſuccedunt vt infra tit. de culpa, &
& alijs ſeqq. comprobabitur: vt hoc interim
tactum ſit ad maiorem (quaſi ab oppoſitis,
intelligentiam, quam male vno caſu, quam
bene alio applicabile ſit dictum tale; & ad-
huc quam longe à ſincera rerum veritate
abierint Docto. etiam in materia iſta: quid
mirum ſi cum tanta titubatione & contro-
uerſia in hiſce, vt in reliquis fere omnibus
de more? Adde alium caſum in quo filius
non ſuccedet, ſi pater ſui anteceſſoris repu-
diaſſet hæreditatem in qua erat & feudum
ad *infra cap.56.num.20.et ſeqq.* & alium ex-
aduersò, ſi filius poſſet eſſe hęres vltimi de-
functi poſſeſſoris feudi an eſſet ad feudum
admittendus non obſtante dicta repudia-
tione patris. *ad idẽ c.56.n.33.et ſeqq.* Vbi tali
caſu vtrunque ſimul concurrere & quod
oporteat & quod ſufficiat. Quæ nota quia
alibi non inuenies ſic diſtincta.

56 † Nunc ad praxim, ex his propterea hæc
credo inferri poſſe, Primò agnatũ, qui fue-
rit hæres ſui genitoris, & in cuius linea hæ-
reditas nunquam repudiata ſit, facilè obtẽ-
turũ in iudicio feudum, tametſi hæreditatẽ
agnati vltimò defuncti non caperet ex opi-
nione eorum qui ſufficere primi eſſe hære-
dem mediatè vel immediatè exiſtimarunt
inter quos Silua. & Clar. ſupra cit. & ità de
hac praxi teſtatur *Alſot.diſp.feu.13.cõcl.10.*
& hanc rationi magis conſonam oſtendit
ibid.in gloſ.ſub lit.C. refert. Kircherb.d.cap.3.
num. 86. et ſub num. 88. & optimè quidem
ſublato de medio dicto feudo mixto, prout
hanc ob cauſam in hac videtur reſidere
Kircherb. ibid. dum iſta alijs relinquit, quia
ipſe de hoc genere feudi nihil intelligere
57 voluit vt ſupra ſub num.21.33. † Quicquid
aliam, quod oporteat etiam vltimi defuncti
eſſe hæredem magis communiter receptã
alij dixerint *vt Piſto. quæſt. iur.q.1.num.72.*
communiorem, et veriorem Burſat. conſ.49.nu.
59.vol. 1. quia cum repugnent iuris feuda-
lis principia in conflictu eſt rationabiliori
ad hærendum & in puncto videtur cum ea
opinione quod ſufficiat primi Acquiſitoris
eſſe hæredem pertranſire etiam in feudo
*mixto D.Præſ Bellon.conſ.45.ſub num.*81.82.

Secundò agnatum, qui non fuerit hæres
ſui Genitoris, ſi tamen hæres agnati ſit
vltimò defuncti, æque facilè obtenturum
ex opinione eorum qui voluerunt vltimi
defuncti hęredem eſſe oportere probata
ex Piſt. & Burſ. mox cit & ex Vult. hic pau-
58 lò ante præcit. † Quam pariter in praxi re-
ceptam affirmat *Put.dec.2.de feu. et Kircher.*
*d.cap.3.d.num.*88.

59 † Tertia agnatum, qui repudiauerit
hæreditatem ſui anteceſſoris difficilius
obtenturum, non quia principia iu-
ris feudalis reſiſtant, nam non reſiſtere pro-
batum eſt, ſed quia ità receptum eſſe com-
muniter videtur ex eo prætextu, quod non
ad alium finem qualitatem hæreditariam
contineat, quàm ne agnatus poſſit repudia-
ta hæreditate Vaſalli feudum retinere, &
quod oportear eſſe hęredem vltimi, vel pri-
mi non vtriuſque ſimul vt per *Surd. d. conſ.*
63.num.24.in fin.princ.et num.12.in fin.et nu.
14.et 29.iunct.num.4.et 21. ego tamen etiam
in iudicando contra ſentirem, quia repu-
diatio iſta hęreditatis non fuit facta in tem-
pore quo feudũ eſſet annexum iuxta mox
dicta *ſub num.52.in fin.*

60 † Quarto agnatum, qui non repudiaſset
hęreditatem paternam, aut alios, qui nun-

quam repudiaſsent, hos citra omnem omnino dubitationem in feudum ſucceſsuros
ad Surd.d.conſ.63.nu.21.lib.1.cum ſimilibus
& ſupra hic num.56.
61 † Quintò agnatum, cui non fuit delata, vel
ſui anteceſſoris, vel agnati ꝓxime defuncti
hæreditas, omninò feudum habiturum, vt
eſt apud ipſum Surd. d. conſ.63. ſub num.21.
et num. 24. cum alijs, de quib. ſupra ſub nu.34.
iunct. dictis ſub num.51. et ſeqq.
62 † Sextò Agnatum proximiorem, qualitate hæreditaria deficientem, quia forte nõ
fuerit hæres inſtitutus, non excludi ab remotiore hęrede forte inſtituto ex Capyc. in
dec.199.n.2.et ſentit.Cancer.Citat.per Menoc.
in conſ.498.ſub numer.12. verſ.nec repugnat,
quàm ipſe opinionem ſequitur ob identitatem rationis, quia & hic viget ratio prioritatis gradus, & ordinis ſeruãdi iuxta tit.de
63 nat.ſucc.feu.† & tamen etiam in hac ſpecie
reperiuntur Doctores in contrarium, quod
remotior, & hæres præferatur vt Syluan.
in conſ.52.num.13.refert.Surd.d.conſ.63.nu.
8.lib.1.
64 † Septimò Eãdem ob cauſam dura mihi videtur opinio eorum: qui cenſuerunt feudum ad dominum reuerti, ſi agnati non ſint hęredes inſtituti, ſed fęminę; agnati enim non habebunt, quia non ſint hæredes, aiunt hi Nec fęminę, quia non ſunt capaces feudi, ergo ad dominum reuerti neceſſe eſt
Curt. e feud. par.1.8.q.prin. Natt.conſ.683.
num.1.conſ.464.in fin. Menoch.conſ.498.ſub
num.11.lib.5.conſ.1.nu.316.lib.1.conſ.400.
num.69.et ante lib.4.et ad alios cit.per Zanc.in
d.§.cum ità par.4.num.455.cum quibus ipſe
videtur reſidere, & hoc indicare videtur
Surd.in d.conſ.63.ſub nu.8.lib.1. quam ideò
opinionem non ſequendam arbitrarer, nec
in iudicando ſequerer, tum quia tendit ad
neceſſitatem qualitatis hęreditarię (prout
ità Zanc.dicto numer.455.quam tamen excluſimus vbi hęreditas non eſſet delata, etiã
ex communibus opinionibus, & multò magis ex viua ratione; & rebus iudicatis; tùm
etiam) ſi vis errorem aduertere, vide eund.
Zanc. cit.per eum, idm pro vna, quàm pro altera opinione ibid.numer.452.pro vna, et d.num.
455. pro altera, & videbis pleroſque ex ibi
citat. ſtare modò pro vna, modò pro altera
parte, ſibiq; repugnantes eſſe, vt in ſpecie
animaduertit etiam Surd.d.conſ.63.ſub num.
24.verſ.nec.aduerſatur, Ob horum in conſtãtiam à prędicta ſententia non recedendum
putarem, & q̃ magnam ęquitatẽ ſapiat includere agnatum, & ſummam inquitatem
excludere, vt ad dominum reuertatur ex
nulla ex cauſis approbatis à iure feudorum,
inter quas quod defectus qualitatis hęreditarię faciat priuari feudo, non reperitur ad
tit.de nat.feu. Item tit. de feudo ſine culpa non
amitt. vbi ad cauſas ingratitudinis reſtringuntur textus, & quidem non ad omnes, vt
65 ibi.† Vltià quod magna captio eſſet, vt ex
vnica hæredis vocula (tantum demonſtratiua ad Ceph.conſ.312.num.48.et ſeqq.) tam
grauis iactura intraret ad tex.in l. prator. 3.
in princ.ibi non promittit, ſed demonſtrat:et ibi
alioquin magna captio erit. ff. de collat. bon.
Crau.in d.conſ.1000.pro Gen, et repet ſub nu.
77.verſ.atque ità in ſpecie, vbi abſurdum, &
66 illuſionem in term. vocat. † & quod, vbi
vterque, & dominus, & Vaſallus tendebat
ad fauores, & commoda ſanguinis, hęc hoc
nihilo illuderẽtur ad Bertr. in conſ.235. ſub
67 n.11.par.1.lib.2.† & quod facilis eſſet datus
aditus excludẽdi agnatos, inſtituendo alios
vt per Surd.cõſ.63.ſub n.24.ſub verſ. nec aduerſatur, vbi auctoritatẽ Curt. male intellectã, cæteros fefeliſſe dicit explicite, notatq;
ibid. multos ex aduerſantibus eſſe varios, vt
dictum eſt. Et verùm intellectum Curt. in
hoc propoſito vide apud eund. Surd.in conſ.
68 5.num.53.et ſeqq.† Sed (vt dicam quod ſentio) non poteſt excuſari Curt. quod agnatos
non inſtitutos, ſed feudi capaces excludat
propter fęminas inſtitutas. Nam eo ipſo,
quod aliqui reperiũtur agnati, hi ſunt proximiores in ratione ad feudum, ad quod ſolum aſpirant, licet vlteriores ſint quoad allodium, cum præcedant fęminæ: Quarę,
quicquid dicat Surd. hoc nunquam admittendum, vt ex dictæ qualitatis defectu ex-
69 cludi poſſint: Cum (vt hoc alijs rationibus
addã) ex vniuerſali alterius inſtitutione, aut
hęreditatis priuatione ad priuationem feudi, vel emphyteoſis non poſſit inferri, vt ait
Ang. Aret.in conſ.52.num. 64.ad fin. et num.
ſeqq. & daretur alioqui diſpoſitio per indirectum circa feuda contra tit. de ſucceſſ. feu.
in princ. Nec abſurdum contra alium textũ
in tit.de nat.ſucc.feu. poſſet euitari: In quo
diſponitur vt deficiente vna linea, feudum
in aliam tranſeat, cum alijs citat. per nos in
dec.flor.54.num.1. lineę autem non applicatur, vt alterius lineę debeat eſſe hęres, nec
quicquam eo tex. diſponitur, ſed tantum ac
ſimpliciter, vt ex defectu vnius altera ſubintret, altera ſuccedat, Ergo idẽ in eo, qui reperitur de ea linea ſubintrare, omninò futurum dicẽdum eſt, cum per eum huiuſmodi linea repreſentetur.
70 † Per quam mediante eo, aut alio in eadem ipſa linea exiſtente primum ſtipitem
repreſentari fateri neceſſe eſt vt per Ang.
Peruſ.in conſ.110. num. 4. ecce quot inconuenientia, & quot contra textus ipſos abuſus. Quare in term. habeo Rol.in conſ.2.ad fi.
lib.1. vbi reſpondendo ad oppoſita. ibi d.nu.
4. & ſic ad Curt. relatũ, & alios vt eod.nu.43.
vbi

Digitized by Google

vbi quod filius non poteſt, agnatus autem
poteſt ſuccedere, etiam non hæres agnati:
Quam Rolan. ſententiam non conuellit
Menoch. in d. conſ. 1. numer. 316. & ſeqq.
dum in eadem cauſa in qua ſcripſerat
pro altera parte Rol. eidem reſpondere
conatur Menoch. ſed quinimo adhæret vt
num. 318. ſolùm enim tollendo factum præ-
ſuppoſitum prætendit reſpondiſſe vt *num.*
317. allegant ambo Brun. & Aretin. ſed &
Alciatum addit. Menoch. ibi.

71 † Octauò Hæc faciliùs erunt admitten-
da, ſi ſaltem in re certa fuerint filij vel agna-
ti inſtituti, *Menoch. de adipiſc. rem. 4. nu. 167.*
& ſeqq. Gayl. Obſ. 120. numer. 4. lib. 2. Clar. de
Com. in §. feudum q. 86. Menoch. in conſ. 987.
ſub. num. 30. verſ. reſpondetur primo vbi com-
plures recenſet, licet (ſibi contrarius) aliud
dixiſſet *in conſ. 930. num. 6. & ſeqq. lib. x.* ſed
prædictam ſententiam eſſe magis commu-
niter receptã, & veriorẽ *dicit Celſ. Hugo. conſ.*
26. num. 64. cum alijs, quos longa ſerie re-
cenſuit *Roſ. in ſyn. feu. cap. 7. concl. 22. in glo.*
72 *lit. c. & ipſe ibid. num. 1.* † Nec officit quod
hæres particularis non ſit proprie hęres, ſed
loco legatarij *l. quoties. pen. C. de hæred. inſtit.*
cum alijs cit. per Roſ. in d. cap. 7. cõcl. 20. in gl. 1.
quia in caſu noſtro non refert etiam ſi nul-
lo modo ſis hæres, cum tibi imputari non
poſſit: ergo multò minus in caſu iſtò, in quo
id ampliushabes, quia de te aliquo pacto
meminit teſtator: accedat quod iſtius opi-
nionis origo pendet ex radice infecta, quod
ſecudum Neapolitanorum ſententiã opor-
teat eſſe hæredem vniuerſalem, vt patet ex
ipſo *Roſ. in d concl. 20. num. 17.* quod ſuppo-
ſitum cum erroneum eſſe oſtenſum ſit, nul-
lum poteſt in ea opinione conſtitui funda-
mentum, & ideo non attendendi doctor.
(hoc ſuppoſito decepti) contrarium ſentiẽ-
tes, quos refert *Menoch. d. conſ. 940.* qui tamẽ
non loquuntur omnes in feudo *& Roſ. in d.*
73 *concl. 20. in glo. lit. n.* † ſecus in emphyteoſi
(præſertim priuatorum quia, cum in hac ra-
tio ſanguinis principaliter non vigeat) ſed
hæreditariæ qualitatis, vt ea conceſſa *pro ſe,*
& hæredibus ſolum quis ſit hæres, proprie, ac
vere, ſit videndum; ideò inſtitutus particu-
lariter non ſuccedet, quia non eſt propriè
hæres, ſed tantũ vniuerſalis, qui eſt propriè
hæres, ſuccedet, *vt benè per Hond. conſ 54. nu.*
fin. reſpondendo ad nu. 21. lib. 1. Fach. in. contr
iur. lib. 4. cap. 20. & nullum quoad hanc em-
phyteoſim ab hoc diſſentire, & omnes con-
uenire refert *did. var. reſol. lib. 2. cap. 18. in fin.*
& Roſ. d. cap. 7. concl. 20. gl. lit. n. col. 2. in prin.
74 † Idem tamen in Eccleſiaſtica eſſe affirmat
ibid. did. his adde *Peregr. de fideic. artic. 32. &*
doctio. in ea glo. n. citati, & ad Magon. dec. Flor.
75 *117. num. 1. & ſeqq. ſub num. 42. & ſeqq.* † Vbi
etiam ſi dictũ *pro filijs, & hæredib. & vt n. 46.*
76 † multò magis q̃a dictũ *pro hæredib. etiam ex-*
traneis, idem importãs pro extraneis, ac pro
quibuſcunq; *vt ibid. num. 48.* ex quo oppoſi-
tò contrarium ius in feudo fortiùs ſubſiſte-
77 re colligas paulò euidentiùs. † & hęc ita ve-
ra ſunt, vt emphyteoſis huiuſmodi tranſito-
ria ad extraneos ampliùs ad dominum dire-
ctum non ſit tranſitura *Menoch. conſ. 216. nu.*
29. iunct. etiam num. 1. & ſeqq. lib. 3.

78 † Nono dicamus etiam conſanguineum,
qui vnà cum vtrinque coniuncto admitti-
tur ad feudum *Surd. dec. 239. nu. 9. in conſ. 31.*
num. 35. & ſeqq. conſ. 72. num. 7. conſ. 415. ſub
num. pen. & fi. Menoch. conſ. 86. num. 15. lib. 7.
79 *conſ. 498. num. 1. lib. 1.* † ſi forte (ſtante aliqua
municipali conſtitutione) non poſſet ſucce-
dere vnà cum vtrinque coniuncto (vt erat
dubium in d. dec. 239.) hunc non eſſe exclu-
dendum à feudo dicendum foret, quia de-
lata ei hæreditas non eſſet, nec ſibi quicquã
80 imputari poſſet: † Quod tamen haberet lo-
cum, vbi ageretur de hæreditate communis
parentis: Non autem ſi ageretur de hæredi-
tate, ad quam de iure, & ipſa natura vnus ex
vtrinque coniunctis decederet ſuperſtite al
tero, cum alio illo conſanguineo, nam cum
ad huius defuncti ſucceſſionẽ de iure ſolùm
admittatur vtrinque coniunctus (conſan-
guineo excluſo, *auth. ceſſãte. C. de legit. hęred.*
ſolus coniunctus admittetur ad feudũ, quia
ſolus admittitur ad hæreditatem, cuius feu-
dum eſt portio, & à qua ſcindi non debet,
& ita in feudo hæreditario mixto. *tenuit*
Menoch. in conſ. 498 per tot. lib. 5. nimis quidẽ
laborioſè, & nimis etiã rigoroſe ſe reſtrin-
gens ad dictum feudum mixtum cum eadẽ
hæc ratio procedat etiam in feudo *pro ſe &*
filijs.

Decimò & vltimò quæram An agnatus
extra decimum gradum, cui delata non ſit
hęreditas vltimò defuncti feudi poſſeſſoris,
putà quia ex teſtamento fuerit excluſus, aut
ab inteſtato alius eum præcederet, admit-
tendus veniat ad ſucceſſionem feudi? excel-
lentiſs. D. Protopr. Bellon. negat in feudo
mixto, ſed hæc opinio defendi poteſt ex eo
quod cenſuerunt hactenus doctor. in feudo
mixto oportere eſſe hæredem, & ideo qua-
litatem hęreditariam eſſe abſolutè neceſſa-
riam, qua caret huiuſmodi agnatus; vnde
intret regula quod ceſſante cauſa, & aliæ
conſimiles. Aſt (ſecundum nos) aliter dicen-
dum foret, quia non admittimus qualitatẽ
hæreditariam eſſe abſolute neceſſariam, ſed
abſolute eſſe neceſſariam ſanguinis ratio-
nem, quæ viget & in hoc agnato à primo
ſtipite; quod ſemper ſupponimus, deſcen-
dente, & idem viget & manet ſemper effe-
ctus, non repugnantibus inſtitutis feudali-

buſ,dum gradum non pręſcribunt, ſed ſufficit(ſecundum ea) quod ſit Agnatus deſcēdens à primo acquirente vſque in infinitum vt ad hæc repeti poſſunt, tàm quæ *ſupra hoc ipſo cap. ſub num. 53. & ſeqq. quàm quæ in cap. 1. num. 16. & ſeqq.* iàm ſcripta ſunt. Tantò magis admittendus huiuſmodi agnatus, tametſi extra decimum gradum conſtitutus, ſi cum qualitate quod ſit deſcendens & de ſanguine, forte coniunctam haberet & hæreditariam, quia vel inſtitutus ex teſtamento, vel aliter ab inteſtato proximior prædicto vltimo defuncto *iuxta auth. multò magis. C. de Sacroſ. Eccl.*

81 † Et de hac formula ſatis: Quod ſi cupias ſcire an ex formula *pro ſe, et hærede* in ſingulari, poſſit hæres hæredis ſuccedere vſque in infinitum cum pluribus declarationibus ad idem vide *Mar. free. de ſub feud. lib. 3. titul. de formal. inueſtit. §. ſecunda formula per tot. fol. 395. Intrigl. de feud. q. 48. nu. 10. Petr. de Greg. de conceſs. feu. par. 6. q. 2. numer. 5. 6. iuncta ibi addit. vbi contrariam tenet, & allegat Mar. vbi ſupra, et alios, vt ibi apud quos an in plurali, an in ſingulari nihil referre*, cum limitationibus tamen (vt dixi) *de quib. per Mar. free. et ad Surd. conſ. 123. num. 18. poſt Natt. conſ. 163. n. 8. ſi verbo hæredis adiecta ſit vox. Ipſi, et conſ. 164. ſub n. 9. Roſ. in Syn. fea. c. 7. concl. 42. glo. o. anti. fin.* & ſi an de hærede immediato, ſeù primò tantum an verò etiam de alijs *l. ſciendum. 70. ff. de verb. ſign. et ibid. Alcia. l. qui per ſucceſſionem. ff. de regu. iur. Peregr. de fideicom. art. 32. num. 71. et ſeqq. art. 33. num. 11. et ſeqq. art. 1. num. 18. 19.* & ſecundum ſubiectam materiam accipiendam huiuſmodi vocem aliquando pro liberis tantum, & aliter vide diſtinctionem *Angel. Aret. conſ. 110. ſub nu. 2. verſ. item præmitto.*

82 † Non ignores tamen tantum eſſe dicere *tibi et hæredibus tuis, quantum tibi vel hæredibus tuis*, quoniam (*Vel*) dictio quando ponitur inter hæredem & contrahētem pro (*Et*) ponitur ordine ſucceſſiuo *c. 1. in rub. et nig. et ibi Bald. in princ. de eo, qui ſibi et hæredibus ſuis etc. Capye. in ſua inueſtit. tit. feudorum clauſula. verſ. et ſciendum. pag. mihi 93. in princ. 2. col.*

CAP. TRIGESSIMVM SEXTVM.

De formula pro ſe & filijs hęredibus.

SVMMARIVM.

1 *Sub hac formula non continetur neceſſitas qualitatis hæreditariæ, quicquid dictum ſit contrà per Docto. oportere eſſe et filium et hæredem, et num. 2.*
3 *Paſſim pro ſeudum hunc dixerunt.*
4 *Plures ſenſus proponuntur huius formulæ explicandi, et ſeqq.*
5 *Primus ſenſus an etiam hæredes extranei ea formula vocentur, et ſeqq.*
Et vocari ſi materia ſit tranſitoria col. 5.
6 *Propter copulam* (Et) *quæ ſtat augumentatiuè quid in feudo, et emphyteoſi eccleſiaſtica.*
7 *Secundus ſenſus, vt hæredes vnà cum filijs ſuccedant in contractibus vel vltimis voluntatibus, quid iuris circa hoc, et num. 8.*
§9 *Tertius caſus, intelligendo ſubordinatam ſucceſſionem, vt primo filij deinde hęredes admittātur, defectis demum filijs, et nu. 10. et ſeqq.*
11 *Quid in feudis.*
Quid in alijs tranſitorijs ibid.
12 *In donatione.*
13 *In emptione.*
14 *In materia tranſitoria aut non tranſitoria.*
15 *Quid in vtraque emphyteoſi.*
16 *Feudum non eſt de tranſitorijs ad extraneos, et* vox Hęredis *reſtringitur ad filios, et ideo hic ſenſus non intrabit.*
17 *Niſi ex conſuetudine res eſſet tranſitoria.*
Aut alia lege municipali in feudis et emphyteoſi ſub eod.
18 *Aut ſi non conſtaret de origine.*
19 *Quartus ſenſus, ſi filius non ſit hæres an feudū habeat.*
20 *Quintus vt de fœminis, quæ ſint hæredes intelligatur, vt verbum filijs nō reſtringat verbum hæredibus, vt in emphyteoſi ſeculari et eccleſiaſtica, et nu. 21.*
Secus in feudis. ſub eod.
23 *Vbi indicatur prælatio, vt primo filij et eorum in defectum, poſtea fœminæ ſuccedant.*
24 *Vt omnes deſcendentes vltrà filios ipſos ſuccedant.*
25 *Sextus, vt ex voce,* & hęredibus, *cenſeatur data facultas diſponendi qui accōmodatus rebus tranſitorijs, et nu. 26. 27.*
28 *Idem* ſi ſibi filijs, & cui dederit.
29 *Non accommodatur feudo aut emphyteoſi eccleſiaſtica.*
30 *Septimus ſenſus, vt fiant diſtributiones viriliter non pro portionibus hæreditarijs.*
31 *Octauus vt voluerint contrahentes tollere dubiū an filijs vnà cum patre, an verò poſt eius mortem ſucceſſione mediante.*
32 *Non refert ſi dicatur* filijs & hæredibus, an filijs cum hæredibus.
33 *In feudis ordine ſucceſſiuo poſt mortem patris, et num. 35.*
34 *Quia viuentis nulla eſt hæreditas.*
36 *In his term. vox* hęredis, *pro ſucceſſore ſimpliciter accipitur.*
Infert eadem vox ius quoddam patris redundās in filios. ſub eod.

Vox

37 Vox hæredis, quod intelligatur variè, vt remiſſiuè & ſub num.63.

38 Diſtinguitur in donatione, an pro ſe & filijs, an pro ſe & hæredibus.

Nouus caſus an vtraque qualitas requiratur, quod ſit filius, et etiam quod hæres, opiniones referuntur in feudis, in tranſitorijs vel non, in priuilegio immunitatis, In legato ſub eod. vſque ad 41.

42 Contrarium ponitur in feudo ſecundum delatam vel non delatam hæreditatem, et ſeqq.

Ad contraria reſpondetur ſub nu.45.

46 Solent homines hæredes appellare etiam deſcendentes.

Refellitur Piſto. 46.

48 Formulæ conſimiles referuntur, ſi ſibi & hęredibus maſculis, ſi legitimis, ſi ex legitimo ſuo corpore, etc.

49 Quicquid controuertunt docto. quibus reſpondetur. ſub eod. & nu. 50. 51.

52 Copula ET non obſtat, licet amborum copulatorum concurſum deſideret.

Quin imò aliquãdo ampliat, ordinat, aut arctat, etc. ſ nu. 3

54 Docto. non faciunt differentiam formulæ pro ſe filijs hæredibus à formula pro ſe filijs & hæredibus. et num. 56.

55 (Et) copulam pro, ideſt, interpretantur.

56 Et filius ſtat ſubſtãtiuè, hæres adiectiuè et qualificatiuè.

Homo albus minus importat, quàm homo ſimpliciter. ſub eod.

An vox hæredis, qualificet de neceſſitate, quod oporteat eſſe hæredem ſub eod.

57 Imò (ET) copula inducitur ad hunc ſenſum concurſus duorum.

58 Hæres, et ſucceſſor promiſcuè accipiuntur.

Et ſufficit eſſe hæredem ſingularem, quicquid deficiat qualitas hæreditaria in vniuerſum ſub eiſd. et nu.57. et 58.

59 In omnibus contractibus ſolet apponi clauſula pro ſe & hęredibus, et tamen ſucceditur etiã in bonis titulo ſingulari, et ſeqq.

Intelligitur dicta clauſula quis ſtipulatus ſuis, quaſi præſumptiuè hæredibus. ſub nu.61.

62 Inferendo ad potentiam, ſeu ſpem, non ad actum ipſum.

63 Singulari ſucceſſione non excluſa, vt probatur cum tex.

Quatuor hæredis ſignificata, remiſſiuè. ſub eod.

64 Probatur textib. feudalibus nihil conſtituẽdum ſiue appoſita ſit vel nõ appoſita vox hęredis.

65 Et authores feudiſticos nũquam de tali differentia quicquam cogitaſſe.

1 NEC † minor erit difficultas in hac, quã in præcedenti formula, non quidem ad firmandum, quod ſit locus tit. An Agnat. quia facile omnes admittunt hæredem eſſe
oportere: quàm ad conuincendum non intrare hanc neceſſitatem hæreditarię qualitatis ſimpliciter & omnino quam tamen Scriben. adeò infixerunt, vt cenſuerint priuari capacem feudi, qui ſit de ſanguine, &
2 proximior ſi non ſit & hæres † & conſtituerint vtrunque neceſſarium eſſe; & filiũ eſſe, & eſſe hæredem, alioqui non ſuccedatur in feudo, ita Alex. conſ.44. in princ. vol.1. vbi in emphyteoſi. & ibi add. 1. etiam in feudo lib.1. plures allegans, & nos mox quoque, & altã ac dubiam eſſe quæſtionem dixit Iaſ. in l. Gallus. §. etiamſi. numer.34. ff. de lib. & poſth.
3 † & paſſum eſſe profundum Felyn. in cap. ex parte. il primo ſub num.17. in antiqu. ſeù in alijs ſub num. 38. verſ. reſtringe quinto, paulò
4 poſt princ. ibi, ad idem quod not. Aug. † Nos exemplo Impe. in l. fi. C. de Com. ſeru. manum. Paul. de Caſtr. conſ. 317. viſo, & examinato puncto. ſub num. 1. lib. 1. Natt. conſ. 195. Dec. conſ. 252. num. 1. & 2. (vbi plures ſenſus ad formulam pro ſe et ſuis prius explicat, vt ad ſuum deueniat) omnes ſenſus huic formulæ accomodabiles proponemus.
5 † Primus itaque ſenſus erit, an etiam hæredes extranei cenſeantur comprehenſi? & quidem cenſeri ſi materia ſit tranſitoria ſui natura, ſeù ex pacto, aut aliter ad extraneos tenent communiter Docto. Alex. ad l. quod dicitur 130. ſub nu. 18. de verb. oblig. Menoch.
6 conſ.587. num. 6. lib. 6. † propter copulam, ET quę ſtat augumentatiue Alex. conſ.120. ſub nu.1. lib.1. et ibi add. lit. A. vbi vide Mantic. de tac. & ambig. lib. 14. tit. 19. num.24. Burſ. conſ.31. n.8. lib.1. iterũ Manc. de tac. etc. lib.22. tit. 19. per tot. vbi in emphyteoſi Eccleſiaſtica pleniſſimè viden. Sed hic ſenſus non cadit in feudo vt ſupra cap. 23. num.70. cap. 35. num. 11. cap. 36. num.64. cap.28. part.1. num.17. et ſeqq. et ita Bero. conſ.110. ſub num. 46. lib.2. nec in materia differenti, vt in feudis, officijs, &c. vt per Farinac. par.1. dec.663. num.17.18. vbi quod vox hæredibus ſtat coniunctiuè cum verbo filijs; etiam quod adeſſet copula, ET, quę qualificatur ex verbo, filijs, et ſub num. fin. Vbi quod in huiuſmodi conceſſionibus ſemper eſt videndum, an materia ſit differens vel indifferens, quia eſt cardo totius materiæ huius.
7 † Secundus erit, ſi diceremus hæredes ità vocatos cenſeri, vt vnà cum ipſis filijs ſint admittendi ad rem in ſtipulatum deductã; quid enim ſi cum filijs inſtitutis eſſent & extranei inſtituti, an hi ſimul cum filijs ſuccedent? videtur poſſe dici quod ſic, non ſecus ac ſi legatum, vel fideicommiſſum ſit filijs et hæredibus Bal. Ang. Imo. et Alex. quos refert Iaſ. in d. §. etiam ſi ſub num.25. ff. de lib. et poſth. Vbi tamen vide, Vide Bal. ad. l.1. nu.
8 14. C. de iur. emph. † Contrarium eſt veriu-

in hac materia, quia aliud eſt in vltimis vo-
luntatibus, aliud in contractibus Mantic. de
coniect. vlt. vol. lib. 8. tit. 14. num. 11. per tot. In
primo ampliant, in altero reſtringũt, vt ibid.
Mantic. et ad Bal. d. numer. 14. iuncto num. 15.
conferent quæ dicentur in ſenſu ſeq. & quę
mox de copula, vt non ſemper coniungat
ęqualiter, & quod mox in anteced. ſenſu
retulimus, et quæ cap. 23. num. 137. et ſeqq. in
materia prælationis.
9 † Tertiùs erit ſenſus, ſi diceremus dictam
formulam continere ſubordinatam ſucceſ-
ſionem, vt primò filij, deinde eorum hære-
des eis deficientibus, vel vt eis non extanti-
bus ijdem admittendi ſint, non tamen vnà
cum eis hæredes extranei ſimul inſtituti,
ſed ſoli filij, Surd. deciſ. 322. ſub num. 72. verſ.
10 pro reſolutione, et num. 73. † Secus eis non
extantibus, ſeù deficientibus, vt tùm demũ
hæredes extranei admittantur vt ibid. Surd.
numer. 76. Rim. Sen. conſ. 437. num. 8. 9. lib. 3.
Cald. de nom. emph. q. 24. num. 83. Alex. conſ.
44. ſub num. 1. lib. 1. Vbi in emphyteoſi, et idem
Alex. conſ. 9. ſub num. 7. et 8. lib. 2. Claud. Seyr.
tamen in l. Gallus. §. etiamſi. num. 22. 23. ff. de
lib. et poſth. diſtinguit, ſi copula fuerit poſita,
vel non, tamen dicta opinio videtur com-
munior.
11 † Sed nec hic ſenſus applicatur feudis,
quia procedit in rebus ſui natura, aut ex
pacto ad extraneos trãſmiſſibilibus, in qui-
bus adiectio (hæredis) ad verbum (filijs) ſtat
augumentatiue ad omnes hæredes, etiam
extraneos, vt ait Loffred. in conſ. 1. ſub nu. 60.
ſub princ. Item Burſat. in conſ. 31. num. 9. lib. 1.
12 † Vbi de donatione Alex. in conſ. 120. nũ. 1.
13 libr. 1. † Vbi in emptione priuata iuncta ibi
14 addit. lit. A. † Vbi Add. ità declarat, & diſtin-
guit materiam, vel natura, vel pacto non
tranſitoriam à tranſitoria, & ipſum Alex. ſi-
bi ipſi conciliat in eadem materia emphy-
teotica viſum addenti ipſi contrarium, ſed
15 non ità eſt, vt ibi, † & de vtraq; emphyteo-
ſi ſiue ſeculari, ſiue Eccleſiaſtica Mantic. de
tac. et ambig. lib. 14. tit. 19. numer. 24. tom. 2.
16 † feudum verò non eſſe de tranſitorijs ad
extraneos, & (hæredis) vocem ſtare ſtrictè ad
filios vel deſcendentes iam millies ſtabilitũ
fuit, quare non intrabit in eum huiuſmodi
17 ſenſus. † Niſi ex conſuetudine res eſſet ad
extraneos tranſmiſſibilis, aut alia lege mu-
nicipali Petr. de Grego. de conceſ. feud. cap.
6. q. 3. ſub numer. 7. vbi in feudis, Menoch. conſ.
18 587. ſub num. 9. lib. 6. vbi in emphyteoſi † Aut
aliàs non conſtito de origine Sol. decre. Rẽ-
publicam. par. 2. glo. 7. ſub numer. 13. et ſeq. de
Iur. Emph. in Aut. Sab. detr. vide etiam ſupra d.
cap. 23. num. 21. et ſeqq. cap. 26. per tot.
19 † Quartus ſenſus erit ſi filius non ſit hæ-
res, quia aut non inſtitutus, aut quia Inſtitu-
tus q. dẽ, ſed nolit adire; hoc caſu hęres ſuc-
cederet nõ filius, vt tenet Surd. d. dec. 322. ſub
nu. 73. et nu. 76. hic ſenſus pro parte intrat,
quatenus delatam hæreditatem repudians
filius non ſuccedet in feudo, quatenus verò
non ſit delata ſuccederet ab Exea de pact. ſub
num. 219. ſub verſ. tertio ſublimita, & alibi di-
ctum eſt plenè.
20 † Quintus ſenſus erit, vt formula pro ſe fi-
lijs et hæredibus etiam de fęminis, quæ ſint
hæredes intelligatur, vt verbum filijs non
reſtringat verbum (hæredibus) ſed terminus
(hęres) tanquam communis ad maſculos, &
hæredes extendat pręcedẽs verbum (filijs)
vt in term. emphyteoſis Ladercb. conſ. 102.
numer. 4. poſt Bal et alios quos allegat, Gozad.
conſ. 20. num. 7. Menoch. conſ. 587. num. 1. 2. et
21 per tot. lib. 6. † In emphyteoſi eccleſiaſtica
de qua tamen Vide Farin. par. 1. dicta dec.
663. ſub num. 18. Seraph. dec. 604. to. 1. ſed nec
hic ſenſus intrabit propter naturam feudis
peculiarem, vt huiuſmodi vox de maſculo
22 tãtum intelligatur. † Imò licet vox hæredibus
in re tranſmiſſibili ad extraneos operetur
vt etiam fęminę comprehendantur Mantic.
de tac. et ambig. lib. 14. tit. 19. nu. 26. iuncto ſub
23 num. 25. ibid. † Tamen hoc ità intelligitur
ꝙ filius habeat pręlationẽ, ſcilicet, vt primo
filius, & eo non extante, fęminę ſuccedant
24 Ladercb. d. conſ. 102. num. 5. † Item operatur
quod omnes deſcendentes vltra filios ipſos
ſuccedant. vt ait Salic. ad l. 2. numer. 30. C. de
iur. emph. et ſequitur Ladercb. ſub d. numer. 5.
quod & in feudis contingit, ſed quoad de-
ſcendentes maſculos tantum.
25 † Sextus ſenſus ſit, vt ex voce, et hæredi-
bus cenſeatur conceſſa facultas patri ſtipu-
lanti de re etiam pro arbitrio diſponendi,
quaſi Concedens cogitauerit filios etiam
26 ſecundum intentionem ſtipulantis, † qui
ſemper cogitat de commodo ſuo amplian-
do, iuxta illud quod, prima charitas incipit
à ſe ipſo, quod vnuſquiſque ſibi & hæredi-
bus ſuis cenſetur proſpexiſſe, & ad iam re-
27 lata num. 9. et ſeqq. † Et hic quidem ſenſus
intrat in ſtipulatione rerum ad extraneos
tranſeuntium, ità quod non ſolum pater,
ſed & filij poſſint diſponere de huiuſmodi
rebus Burſat. d. conſ. 31. nu. 8. 9. lib. 1. Menoch.
conſ. 255. num. 4. ſub num. 11. verſ. nec obſtat.
et num. 29. et ſeqq. lib. 3. vbi num. 34. allegat
dic. reg. quod quiſque ſibi, & hęredibus ſuis
cenſeatur prouidiſſe: et in conſ. 506. ſub nu. 9.
28 verſ. Hit ſic explicatis. † & idem ſi ſit clauſula
ſibi filijs et cui dederit, vt ibid. num. 32. et in cõſ.
28 869. ſub num. 6. 7. 8. lib. 9. † Ergò nec in
Emphyteoſi Eccleſiaſtica, nec in feudo in-
trabit hic ſenſus, poſtea quam iſta non trã-
ſeunt ad extraneos ad Alex. conſ. 30. num. 11.
et ſeqq. lib. 1. conſ. 6. à num. 10. ad num. 12. ex-
cluſiuè

3 *cluſiuè lib.* 2. Clarius tamen in feudo ad ea
quæ de exhæredat. & alijs ſucceſſiue tit.in-
fra ſuo loco reſultabunt.

30 † Septimus ſenſus ſit quoad diuiſiones,
An ſcilicet ſint hę faciendę pro virili,an ve-
ro pro hæreditarijs portionibus,vt quidem
regulariter pro hæreditarijs portionibus
ſint faciendę,vbi hæredis qualitas exprimi-
tur,ſecundum ea,quæ ſupra cap.5. plenius
dicta ſunt. A quibus lóge abſumus in term.
feudi,quia pro virili faciendam diſtributio-
nem ibidem probatum eſt.

31 † Octauus ſenſus, vt velint contrahentes
dubium explicare, an filijs vnà cum patre,
an verò ſucceſſiue poſt eius mortem, & ſi
ſucceſſiue, an principaliter etiam filijs, an
verò ſubordinatè cenſeatur ſtipulatum, nā
in ſtipulatione *pro ſe & filijs* (abſque adie-
ctione) *hæredis*, extant dubia, ſed tamen re-
ſoluta, *vt ſupra cap.* 23. *per tot.* præſertim
num. 2. *& ſeqq.* omnem verò tollit difficul-
tatem vox (*hæredis*) adiecta, quæ primo in-
fert ad tempus mortis, & ſic ſucceſſiue poſt
patrem, quia viuentis nulla eſt hæreditas;
32 † In tantum quod non referre dicatur, ſi di-
ctum ſit *filijs,& hæredibus*, ac ſi *filijs cum hæ-
redibus*, vt vtroque caſu filij ſucceſſiue ha-
beant,non ſimul, *Bero. conſ.*110.*ſub num.*44.
*lib.*2.*Claud.à Seyſell.ad l. Gallus.§. quidam re-*
33 *ctè.numer.* 18.19.29. *ff.de lib.& poſth.* † & in
term.dictæ clauſulę *pro ſe filijs & hęredibus,
aut pro hæredibus ſolum*, quod idem eſt, quia
natura feudi eſt illa quæ operatur,quod di-
cantur vocati ordine ſucceſſiuo (ait) *Curt.
de feu.par.*3.*ſub numer.* 19.*in q.* 17. *Grego.de*
34 *conceſſ feu.par.*6.*q.*2.*num.* 8. *&* 9. † Vbi di-
ctam rationem quod viuentis nó detur hæ-
33 reditas adfert *& q.* 16. *nu.* 3. † & in terminis
clauſulæ *pro ſe filijs & hæredibus ead. par.*6.
36 *q.*12. † & in his terminis vox (*hæredis*) pro
ſucceſſore ſimpliciter accipiatur, vt poteſt,
*Loffr.conſ.*1.*num.*58.106.107. Infert ſecúdò
eadem vox ad ius quoddam accepto feren-
dum per filios ipſimet patri ſtipulanti præ-
defuncto; vt vel hinc conſtet,quod filij non
ſuccedant iure proprio, & principaliter, *ad
Menoch.d.conſ.*506.*ſub d. nu.*9. *& ad ſutè ex-
plicata d.cap.*23.*num.* 31. *& ſeqq. & nu.* 120.
& ſeqq. Hic ſenſus optime intrat in feudo,
& nulla eſt difficultas (vt patet ex præcit.&
alibi *per tot.tractat.præſertim in partic.præced.
num.*17.*& ſeqq. cap.* 28. & alia ante eam, &
ad ſeq. ſenſum. Tu autem *vide* Menoch. *in d.*
37 *conſ.*506.*num.*4.*et ſeqq.lib.*6. † ad id,quomo-
do verbum *hæredis* intelligatur an ſucceſſi-
uè,an ſimultanee, an de filio,an de hærede
proprie,an etiam de extraneo, diſtinctis ca-
38 ſibus quibuſdam. † & quatenus in ſpecie
num. 10.diſtinguit caſum donationis *pro ſe
et filijs,à pro ſe et hæredibus.et idem ſub nu.* 14.

Nonus, & vltimus ſit ſenſus, An vtraque
qualitas requiratur, ideſt quod ſit filius, &
quod ſit & hæres,nam multi cenſuerunt in
feudis vtranque qualitatem requiri. ſiue ſit
hæredis vox de per ſe,ſiue iuncta cum voce
*filiorum,vel liberorum Alex. in l.quod dicitur,
ſub num.*18.19.*et ſub num.*21.*ff.de verb.oblig.*
vbi diſtinguit de materia tranſitoria, vel nó
tranſitoria: vt primo in tranſitoria admittā-
tur etiam hæredes extranei, ſed hoc nó per-
tinet ad hunc caſum, pertinet ad caſum ſe-
cundum,hic ſupra explicatum: Vt ſecundò
in re non tranſitoria ad hæredes, quale eſt
feudum,oporteat filium eſſe ſimul & hęre-
dem, quia alioqui vox *hæredis* filio adiecta
ſuperflua iaceret, *vt ait ibid. Alex.*num.18.*ad
princ.et d.num.*21.*ad fin. quem ſequitur teſtans
de communi Loffred.in conſ.* 1.*ſub num.* 60.*ſub
princ.* ideò enim ſuperflua, quia non poſſet
operari trāſmiſſionem ad extraneos, ſubie-
cta materia impediente, ergo ſaltem quali-
tatem hæreditariam in filio operabitur; &
ita etiam dicit latiùs exornans *Piſtor. quæſt.
iur.q.*3.*num.*34.*et* 35.ex quo etiam *vt nu.*36.
liceat à fortiori ità dicere,nam ſi vbi eſt ſim-
plex dictio *hæredis* in formula *pro ſe et hære-
dibus* feudum eſt hæreditarium, ità quod
oporteat eſſe hæredem, & tamen ibi vox
hæredis non ſtaret ſuperfluè, quia acciperetur
pro filio, quantò magis hic vbi dictio
hæredis non poteſt imporare filium, quia
de filio facta eſt mentio ergò omninò qua-
litatem hæreditariam ſecum trahet. *iuncto*
39 *etiam nu.* 25. 26. 28. *et* 30. † Vbi quod indi-
ſtinctè vbi ſit mentio hęredum,ſiuè dicatur
pro ſe filijs et hæredibus,ſiuè pro ſe et hęredibus,
ſiue,ſit res tranſitoria ad hæredes ſiuè non,
neceſſe ſit, vt qui eam rem conſequi velit,
veniat vt hæres, & ita etiam ſi conſequi ve-
lit feudum, *et idem Loffred.in conſ.* 1.*ſub num.*
55.*vbi de comm.et ſub d.numer.* 60. *Surd.conſ.*
446.*num.*8.*ad fin.et* 9.*Menoch.conſ.*640.*num.*
40 17:*multos citans lib.*7.*vbi num.*18. † Idem in
priuilegio Immunitatis *pro ſe filijs, et hæredi-
bus* conceſſo, vt pertineat ad filios, qui ſint
41 hæredes † & in legato *pro filio et hæredibus
Caſtr.conſ.*77.*num.fin.lib.*1.

42 † His non obſtantibus in feudo ſtabit fir-
mum,quod toties diximus, ſi delata ſit hæ-
reditas,oporteat eſſe hæredem, ſi non dela-
ta,non oporteat,ratione illa, quia, ſi delata,
eſt locus tex. An Agnat. &c. ſi non delata,
eſt locus ijs, quæ diximus ſanguinis cauſam
regulare non regulari à qualitate hæredita-
ria,quę ęquè viget in feudo,ſub hac formu-
la conceſſo,ac in alijs,cum hæ formulę ſint
vniformes *pro ſe,et hæredibus,et pro ſe filijs,et
hæredibus*,vt dictū eſt ex *Alex. Loffr. et Piſto.
ſup.* quod propterea retorquetur,& eſſe vni-
formes communis omnium eſt concluſio

etiam

43 etiam inter diſſentientes.† Nam ſi feudum
ſub altera ex dictis formulis conceſſum, ſit
proprium ſeù, quod aiunt, ex pacto & pro-
uidentia, ſecundum vnam claſſem relatam
à Piſtor.d.q.3.à num.1.ad 16.incluſiuè,& dicit
magis com.Bellon.conſ.30.num.2.Veriorem,et
receptiorem Pinel. ad l. 1. part.3.num.88.94.
C.de bon. mater. eamque in iudicando ſolitū
ſequi iudicium Camerę Imperialis *Miſyng.*
quem refert Piſtor.num.1.ſub fin.in obſ.2.cent.
4.et Vult.de feu. lib.1.cap.8.num.31. Infinitos
congerit Kirch.qui prædicta, & alia in diſc.feu.
cap.4.num.52. habemus intentum, quia &
in hoc gerere feudi procedit dicta diſtin-
ctio delatę, vel nó delatę hęreditatis, *vt ſup.*
ad formulam pro ſe,& fil.cap.præced.latius di-
44 *ctum eſt.* † Sin verò ſit mixtum hæreditariū
ſecundum aliam claſſem eiuſd. *Piſtor.à nu.*
17.ad plures ſeqq. idem.planè erit, tam quia
re vera nullum hæreditarium mixtum eſſe
in rerum natura,& diſtinctionem eſſe erro-
neam diximus, quam quia etiā ea conceſſa,
quoad hoc,idem eſſe ac in feudo ex & pro-
uidentia etiam oſtenſum fuit *ſup.ſub form.*
pro ſe,et hæredib. Nam eſt pes in eo figendus
feudi naturam eſſe vnam, cauſam concedē-
di vnam in ſanguine, & eius ratione poſitā,
modū vnū aut alterū in adeūdo, vel nó adeū
do; omniaqua ſimul concurrere poſſe. Aſt
vbi modus non concurrat ſimul cum natu-
ra, & cauſa, non obideffectum ſucceſ-
ſionis in feudo ceſſare poſſe, vel debere, vt
alibi diximus.

Ad contraria, ex his patet reſponſio. Ve-
rùm particulariter reſpondendo dicemus
primò: Conſtito de natura actus, ac quid
materia ſubiecta ferat non eſſe vim tantum
45 conſtituēdam in vocula illa *hæredis*, † maxi-
mè quia homines ſoleant in negotijs ſimi-
libus hæredes appellare deſcendentes, &
agnatos, quos ſucceſſores ſperant perpetuò
in feudo, *vt ait Pinel.ad d.l.1.par.3.num.18.*
C.de bon.mat. refert. Piſtor.d.q.3.nu.5.ad fin.
Pręttereà ſiuis conſtituere, ecce non ne eui-
tabis ſuperfluitatem? quatenus operabitur
in delata hæreditate, vt oporteat eſſe hęre-
dem,& ſic in term.habilibus, quos ſemper
ſupponere neceſſe eſt in qualibet materia,
& in quolibet iuris loco.

46 † *Ad Piſtor. in ea q. 3.* nullum tu ipſe in
eo facias fundamentum, quandoquidem
diſtinguit feudum ex pacto & prouidentia
a feudo mixto hęreditario, vt in eo minimè
neceſſe ſit hęredem eſſe, *vt ſub nu.25.* In hoc
ſit neceſſe, vt in hoc reguler qualitas hæ-
reditaria, *vt ſub num.30. verſ. præ cæteris cla-*
rius,& ad ſub numer. 26. vbi ex Pariſ. quod
qualitas (hęredibus) alteret qualitatem (*li-*
beris) Quorum nullum ſubſiſtit, vel quia om
nia eſſe vnius generis feuda ſublato feudo
mixto, iam probatum eſt, vel quia etiam
eo conceſſo quod feudum ſit ex pacto
& prouidentia (ſeù ſecundum nos)
proprium, idem omnino intret, vt
verificetur hęreditaria qualitas ex magis
com. opin. vel quia abſurdum ſit dicere fi-
liationem, ſeù ſāguinis cauſam trahi ab illa
qualitate hęreditaria in feudo proprio, &
recto, ſiuę quia iſthæc planę, & ſincerę cō-
trahentium menti aperte repugnent ad iu-
ra, & rationes per ipſummetallatas *à num.*
1.ad num.16. ibid. & ſuper omnia, quatenus
nos(noſtra interpretatione) non ità vnum
includimus, quod alium omninò excluda-
mus, dum & ex pacto & prouidentia ſeù
proprium eſſe, & ſimul hęreditarium con-
cedimus promiſcuè, non ſeparatim vnum
ab altero *ad ſupra cap. 38. partic. 3. num.25.*
et ſeqq. quò remitto, ne toties idem repeta-
mus.

47 † Nec iſta examinatio caſu facta videa-
tur, nam ad aliàs formulas inſeruiet &, in
quibus cum dictionibus, in maſculos aut
familiam ſonantibus, hanc vocem *hęredis* ſi-
mul intermixtam animaduertes, nam &
in hiſce eaſdem contentiones videbis, ſed
firmus ſis, omnia eſſe eiuſdem generis feu-
da, in quibus delata hęreditas non ſit repu-
dianda, non tamen quod ſis priuandus feu-
do ſi tibi non delata.

48 † Quarum formularum nonnullas refert
Piſto.d.q.3.vt num.39.ſi ſibi,& hæredibus ma-
ſculis num.40. legitimis, numer.41.ex legitimo
corpore deſcendentibus,& de formula pro ſe fi-
lijs, et hæredibus, ex ſuo corpore, vel per virilē
ſextum etc. Alex.conſ.56.lib.2.In quo cauebis
à Tom. de Mar. tit. 20. Roſ.cap.2.concl.43.&
liberè dicas eſſe ex pacto & prouidentia nō
excluſa qualitate hæreditaria, ſi hęreditas
49 delata. † Aiunt ex pacto & prouidentia
eſſe feuda ſub conſimilibus formulis, *Citati*
per Kircherb.in diſcur. feud.cap.4.num.50.51.
50 *Sic euitabis diſcordias.* † Quia Piſtor. Vult eſſe
hęreditaria, quia oportet hęredes eſſe, *vt*
d.q.3.num.65. quia e contra alij, quod ſint ex
pacto & prouidentia *vt per Kircherb.nu. 54.*
vbi in ſpecie reijcit *Piſt.& ad Surd.dec.322.*
ſub.nu.76. & 78. vbi requiri quod ſit hęres,
quia ſit hæreditarium mixtum. ſed ad quid
perditio hæc, quia ſi adhoc, quod ſint ex pa-
cto & ꝓuidētia, vt liceat repudiare hęredita
tē, malè dicerēt, quia ſiue des eſſe hęredita-
riū cū Piſtor. ſiuè ex pacto & prouidentia cū
Kircherb. idem eſt effectus, eadem qualitas
intrat, vel non intrat, prout eſt vel delata, vel
nó delata hæreditas Ergo inanis diſputatio,
51 † Scio quod Docto. adeo fixerunt qua-
litatem hæreditariam formulę pro ſe & hę-
redibus, & vt ſi non ſit delata hæreditas om
nino priuentur Vocati quia, de neceſſitate
hæ-

hæredes eſſe oporteat, quod non contingit in feudo pro ſe & liberis, ideſt ex pacto & prouidentia *vt per Menoch. in clauſula pro hæredibus legitimis conſ.* 810. *nu.* 28.29.*lib.*9. Sed ſatis fuit oſtenſum *in cap. anteced. num.* 34.*& ſeqq. nu.* 39. *& ſeqq.* hoc ipſum procedere etiam in feudo mixto in ſpecie cit. per Menoch. in pluribus alijs locis, vbi magis frequenter aliter tenuit, quam dixerit. in d. *conſ.* 810. eò recurre, maximè ad rem iſtam faciens, quod adhuc, ſi feudum dicas, & velis hæreditarium mixtum, id ipſum cum etiam ſit ex pacto & prouidentia *ad Piſtor. q.*3.*ſub num.*19.*& ſeq.* Vincere habet quod eſt potentius, ideſt quatenus ex pacto eſt & prouidentia, iuxta eund. *Menoch. in conſ.* 690.*nn.*7.*& ſeqq. lib.*7. vt quoquo te vertas, in idem incidas ſemper, non eſſe de neceſſitate ſimpliciter, quod quis ſit hęres ad feudum conſequendum, vbi hęreditas non ſit delata.

52 † Nec obtenebret copula, *Et*, amborum concurſum requirens, *Alex. d. conſ.* 120.*nu.*
53 1.*lib.*1.*Bero. conſ.*109.*num.*7.*lib.*2. † quia vt eleganter *dicit Bal. ad l.* 1. *nu.* 14.*&* 15.*C. de iur. emph.* copula aliquando ampliat, ordinat, aut arctat, & poteſt pluribus modis ſumi, & tunc dat orationi licitum ſenſum, & veriſimilem, & expone (ſubdens) quod oratio inclinatur in meliorem partem, Vnde quia eſſet abſurdum hæredem extraneum iungi hęredi ſuo, intelligitur quod debeat eſſe hęres ſanguinis, non hęres extraneus *hæc Bal.*

Id quod vel ex eo maximè probatur
54 † Quia non faciunt differentiam Docto. inter formulam *pro ſe filijs hæredibus*, & formulam cum copula *pro ſe filijs & hæredibus* dum promiſcue eis vtuntur in eadem quęſtione. *Alex. in d. l. quod dicitur num.*17.18. *et ſeqq. ff. de verb. oblig.* Menoch. *conſ.* 104.*nu.* 15. *et ſeqq. lib.* 1. *et conſ.*286.*numer.*20.*lib.*3.
55 † Et, copulam pro ; *Ideſt*, interpretantes Menoch. *conſ.* 987.*numer.*14.*lib.*10.*Petr. de Grego. de conceſſ. feu. par.*5.*q.*2.*num.*25.*Ruin. in conſ.*160.*n.*9. *Vol.* 1.*et in term. apud Ferrat. caut.*37.*in princ. iuncto numre.*1.*verſ. de tertio autem, et quarto caſu.* Nec poteſt aliter fieri quantum ad hoc, an filius qualificetur ab illa voce *hæredis*, ſiuè ea vox ad hæreat voci
56 *filio.* Abſque copula † Quia tanquam adiectiuum filiũ ipſum tanquam ſubſtantiuum qualificaret, *ad Ioan. Monac. in c. ſi Ciuitas.*17. *n.*6.*de ſēt. excom. in* 6. Vbi ꝙ adiectiuũ additũ ſubſtantiuo contrahit iſtud, & coarctat, vt homo albus minus importat, quam homo ſimpliciter, ſiuè ea vox hæredis adijciatur voci *filio* & patet ex ſupracit. *et ex Bal. ad l. Gallus, §. etiamſi ſub num.* 2. *verſ. tu in hoc vltimo membro ff. de liber. et poſthum. etc. et ad Alex. conſ.*56.*ſub num.*3.*lib.*2.*Menoch. latiùs in conſ.*877.*num.*21.*et ſeqq. lib.*9. ſublata itaque differentia, ſignum eſt quod vis in copula non ſit facienda, ſed in alio, An ſcilicet ità vox *hæredis* qualificet filium, vt oporteat eſſe hęredem omnimodo, ità quod ſi non ſit, quia hæreditas non delata, ſit feudo priuandus, & ità incidimus ſemper in ſupradicta, nec copula (quantum adhoc) habet locum in ſcena; quicquid nudo verborum cortici, & in errore feudi mixti inſidentes hactenus Docto. allucinati fuerint, non omnes tamen omnino.

57 † Cui nihilominus nudo copulę verbo aliquid & nos deferentes, dicemus imò verò copulam concurrere ad verùm ſenſum, quē quærimus, ſemper indicandum. Nam & aderit concurſus hæreditariæ qualitatis ex neceſſitate in ſuo caſu, ſi nempè hęreditas ſit delata, quo caſu non licebit repudiata hæreditate feudum retinere, & aderit (ſi non hęreditarię qualitatis) ſaltem ſucceſſionis ſingularis concurſus, etiam in ſuo caſu, vbi non ſit delata ſecundum ſupra *c.* 23. *et cap.* 27. In quo verbum *hæredis* verificari nihilominus continget poſitum in In-
58 ueſtitura, † cum hæres & ſucceſſor promiſcuè accipiantur *l. ſi verò.*64.*§. de virò ff. ſol. matr. l. quadam. §. his autem ff. de eden. l. omnes §. fin. ff. vſufr quem cau. Alex. conſ.*44.*ſub nu.* 1.*vol.*1.*Dec. conſ.*207.*ſub num.*4.*Corb. de cau. priu. ob alien. ampl.*17.*ſub numer.*3.*Graſſ. de vlt. vol. §.* 1.*num.* 19. *Menoch. conſ.*1143.*nu.* 9.10.*lib.*12.*Roſent. in cap.*2.*concl.*40.*glo. fin. et ſupra cap.* 8. Nec obijcias qualitatem tamen hæreditariam deeſſe, Quia etiam in omnibus contractibus rerum ad extraneos tranſitoriarum ſolet apponi clauſula *pro ſe*
59 *ſe et hæredibus*, † quę monet rem eſſe tranſmiſſibilem ad omnes, *Menoch. conſ.*506.*nu.*
60 14. *lib.* 6. † & tamen non omnes hæredes ſuccedunt, niſi in caſu ſuo, ideſt vbi dalata hæreditas eſt, & res inſit, in hæreditate. Cęterùm ſi non inſit non ſuccedent, & ſi alienatio eius rei fiat in aliquem, vel legatum,
61 non ne ſucceſſio intrabit ſingularis? † Nõ ne ad ſucceſſorem? *vt dicit tex. in §. denique quæ ſit prim cau. benef. amitt.* in perſona agnaqui non tenetur eſſe hęres, ergò patet quod vox *hæredis* non ideò adiecta fuerit à contrahentibus, quaſi ad hæreditariam qualitatem omninò inducēdam, ſed ad ſingularem quoque, & prout contigerit caſus: in tantum quod hæc formula ita veniat ſubintelligenda de hæredibus, ideſt de futuris præſumptiuè non abſolutè hæredibus
62 *add. ad Alex. in con.*120.*lit. A. lib.* 1. † ſiuè ad Indicandum potentiam, vel ſpem, quod ſint futuri hęredes non actum ipſum, quod re vera futuri ſint *Cæphal. conſ.*312.*num.*48.

63 *et ſeqq.* † Succeſſione ſingulari non excluſa, & de qua vltrà dicta, eſt tex. ſingularis *in l. in conuentionibus. ff. de verb. ſignif.* vbi ſtipulatio fauore hæredis ad legatarium quoq; poteſt pertinere, inſpecta mente nó verbis: & quatuor hæredis ſignificata *ponit* Menoc. *conſ. 958. numer. 9. lib.* 10. pro vniuerſis, pro herede nomine tantum, vel in re certa, & pro deſcendentibus.

Adeò ſomnia apparent omnium, qui in feudis hanc introduxerunt neceſſitatem, cũ nec in reliquis vllis talis ſit neceſſitas vlla, niſi in ſuo caſu &c. vt dictum eſt.

64 † Finiamus cum aliquot textibus feudalibus, hoc probantibus, nullam ſcilicet ex eis conſtitui differentiã, ſi adiecta vel non adiecta ſit vox *hæredis*.

Primò ſe offert *tex. de feu. March. tit. 14. lib 1. Vbi in verſ. ſi verò: legitur ita, ſinè deſcendentibus maſculini ſexus hæredibus*, & pauló poſt *ſub verſ. ſi duo fratres ità, ſi vnus eorum ſine deſcendentibus maſculini ſexus* abſq; voce *hæredibus*. Deinde *tit. de ſucceſſ. fratrum. 11. lib. 2. vbi ſub verſ. ſi enim,* ità legitur, *Titio ſinè legitimo herede maſculo defuncto,* cum primò, & ſub principium contentus fuiſſet, *liberorum aut maſculorum vocibus, ibi. Prima cauſa liberorum eſt, filijs enim exiſtentibus maſculis, vel ex filio nepotibus. Itẽ accedat tit. de Inueſt. quam Titius accepit à Sempronio 13. lib. eod. 2. ibi. vt haberet ipſe, & hæredes ſui legitimi: maſculi. iunctis, verbis quod quia filia, ſinè liberis* (ait tex.) *deceſſit,* maritus fæminę non ſuccedat, ex eo quia vox *hæredes* ſupra ſtat pro voce liberorum. *Accedat tit. 1. de his qui feu. dar. poſſ §. cum verò Conradus,* ibi, *ſine legitimo hærede* ſepius replicato. *& Mox in §. hoc quoque aliter,* ibi, *Quod in maſculis deſcendentibus,* abſque heredis adiectione. *Item tit. de ſucceſſ. feu. vbi in princ. filijs, & filiabus, & in §. hoc quoque ſinè hærede maſculo. Item tit. de benef. fratr. 20. lib. 1. vbi in princ. ſiue filio maſculo,* & pauló poſt, *ſine hærede maſculo. In tit. 14. de Vaſal, decræp. ætat. Vbi verba ſinè legitimo hærede, ideſt filio,* quia aliàs frater nõ ſucceſſiſſet. *In tit. de eo qui ſibi, vel hæredib. ſuis maſc. & fæmin. Inueſtit. accepit.* tàm in rubr. quam in nigro. Vbi tamen in nigro ſcilicet ſępe de deſcendente, & maſculo abſque adiectione *heredis. In tit. ſeq. de duob. fratr. ibi, quandiù ipſi, vel eorum hæredes maſculi viuerent.* & ſtatim, *& maſculis deficientibus* omiſſa

65 ea voce, † ex quibus ſatis claré, ac abſolutè patere poteſt nullam feudiſticis auctoribus talem in mente vnquam fuiſſe conſtituendi inter has formulas differentiam, cũ promiſcuè vſurpare ſoliti fuerint, vt patet ex loc. præcit. vt demũ textibus ipſis & palpabilibus rationibus cõuictis aliquando ſit in hoc cedendum, & differentia dictarum formularum repellenda, veritatique ad herendum claræ & patenti.

CAP. TRIGESSIMVM SEPTIMVM.

De formula pro ſe hæredibus & ſucceſſoribus

SVMMARIVM.

1 *Quod oporteat eſſe hæredem ſtante hac formula.*
2 *Aliàs non proderit inueſtitura ei qui non ſit heres.*
3 *Maximè vt aliquod operetur vox* ſucceſſoribus *vltra vocem* hæredis.
4 *Et aliquid amplius verborum geminatio.*
5 *Qui dixerunt feudum eſſe hæreditarium cũ hac formula conceſſum, & tranſire ad extraneos & fæminas.*
6 *Contrarium ſtatuitur, & ratio, vt nil plus importet, quam* pro ſe & hæredibus.
7 *In quo non eſt ſimpliciter neceſſarium hæredem eſſe.*
8 *Et probatur auctoritate* Docto.
9 *Ad contraria reſpondetur ſecundum delatam vel non hæreditatem.*
10 *In iure patronatus cur oporteat eſſe hæredem*
11 *Quid in donatione immunitatis ſeù exemptione propriorum bonorum.*
12 *In emphyteoſi etiam fæminas admitti.*
13 *Seù ſi verba ferant hæreditariam qualitatem.*
14 *In materia facta tranſitoria per pactum.*
15 *In locatione ad longum tempus tranſire ad extraneos, quicquid dubitetur an ſit eccleſiaſtica.*
16 *In feudo aut emphyteoſi eccleſiaſtica dicta verba geminata non operantur neceſſitatẽ qualitatis hæreditariæ, nec quod tranſeant ad extraneos aut ad fæminas.*
17 *Non innitẽdum cortici verborum aut vni aut alteri verbo.*
18 *Clauſula* pro ſe filis hæredibus ſucceſſoribus, & cui dederit impropriatur, *vt ad ſucceſſores tantum maſculos pertineat.*
19 *Mens inſpicienda.*
20 *Clauſulam* de hærede in hæredem *intelligi de deſcendentibus etiam non hæredibus ex coniecturata mente, quæ in omnibus prævalet & præfertur omnibus, ſicut anima præfertur corpori. & num. 21.*
22 *De ſubſtitutione* ſucceſſorum & heredum *remiſiuè.*
23 *Adiectio* ſucceſſoris *aliud in feudis, aliud in priuilegijs operatur.*

De

24 *De ſtylo Notariorum non attendendo, & non nocere aliquando.*
25 *Ex voce* (francum) *adiecta à Notario feudũ non fieri alienabile.*
26 *Maxime poſitis verbis inter executiua. & num. 27.*
27 *Verba quod poſſit diſponere* &c. *poſita in executiuis non dant facultatem alienandi.*
28 *Verba* pro ſe & hæredibus maſculis *non alterantur per alia in executiuis* , & quibus dederit, *adiecta.*
29 *Nec clauſula*, ad habendum &c.
30 *Nec clauſula*, faciant quicquid velint.
31 *Non eſt vis in vocula conſtituenda, forte incidenter prolata.*
32 *Executiua tamen habent vim declarandi.*
33 *Aliquando etiam diſponendi.*
34 *Et ampliandi.*
35 *Parùm fidendum fundamento allegantis ſtylũ Notariorum.*
36 *A Notarij verbis non recedendum cum ſcripſiſſe cenſeatur de conſenſu partium.*
37 *Idem eſt* pro ſe & hęredibus, ac pro ſe & ſucceſſoribus.
38 *Non obſtante adiectione vocis*, In infinitũ aut In perpetuum. *& num. 39.*
40 *Feudi mixti ſpecies etiam hic excluſa.*
41 *Et ſuperflua redditur quæſtio, an feudum conceſſum cum clauſula* iuris frãchorum *ſit ex pacto & prouidentia an hæreditarium , & ſeqq.*
43 *Et laborioſum magis quam vtile vel neceſſariũ inquirere an ſufficiat eſſe hæredem particularem.*
44 *In legatario prætendente emphyteoſim.*
45 *Et arguuntur* Docto. *& num. 46.*
In feudo, iure antiqui feudi conceſſo, qui ſuccedãt & an etiam tranſuerſales, vbi eſt clauſula pro ſe hæredibus & ſucceſſoribus ſub eod. *num. 46.*
47 *Si duo ſimul acquirant feudum , alterum alteri nec eius deſcendentis alteri ſuccedere , non quod agnatum oporteat eſſe hæredẽ , ſed quia collateralis collaterali non ſuccedit.*
48 *Et quia ſinguli videntur proprijs deſcendentibus proſpexiſſe.*
49 *Reprobatur Caroc. qui locationem ad longum tempus,* pro ſe & ſucceſſoribus, *reſtrixit ſãtum ad maſculos : nec iura ab eo adducta hoc probare oſtenditur. & num. 50.*
In emphyteoſi, cum dicta clauſula conceſſa, fœminas ſuccedere , non tamen extraneos , ſi ſit eccleſiaſtica. ſub eod.
51 *Verbum* ſucceſſor *variè capitur, vt in feudo aut emphyteoſi.*
52 *Et fœminas venire, non tamen in feudo, & nu. 53.*
54 *Appellatione* ſucceſſorum *veniũt etiam fœminæ in materia tranſmiſſibili.*
56 *In emphyteoſi eccleſiaſtica* pro ſe hæredibus & ſucceſſoribus in perpetuum *ſolos de ſanguine admitti.*
57 *De conceſſione* ſibi filijs & liberis, & vno ſucceſſore.
58 *Alia de huiuſmodi formulis, remiſſiuè. & num. 59.*
De clauſula pro ſe & ſucceſſoribus ad faciẽdum & diſponendum , prout eis & ſucceſſoribus placuerit. ſub eod. *& num. 59.*
60 *Intentio auctoris quæ fuerit explicatur.*
61 *De officio conceſſo liberis, filijs hæredibus ſucceſſoribus , cum facultate nominandi ſucceſſorẽ & de alijs in materia officiorum remiſſiuè.*
62 *Vox ſucceſſoris in officio non indicat hæredem.*

1 AN † in feudo conceſſo ſub hac formula *pro ſe hæredibus & ſucceſſoribus.*
oporteat eſſe hæredem? videtur dicendum
quod ſic, vt illa geminatio verborum ſimul
iuncta aliquid plus operetur, & verbũ ſucceſſoribus
ſimul iunctum cum verbo hęredibus
hoc magis operetur , quod oporteat
eſſe hęredem, & ità *Loffr. conſ. 52. ſub nu. 52.
53. & 54. Pariſ. conſ. 23. num. 16. & ſeqq. lib.
1. & dicit Soc. conſ. 10. int. conſ. Brun. num. 17.*
2 † quod ſi recepta ſit inueſtitura *pro ſe hæredibus & ſucceſſoribus* non debet illis prodeſſe,
qui non ſunt hæredes, quem refert *Rim.
Iun. conſ. 513. num. 95. lib. 5. & ait Curt. Iun.*
3 *conſ. 138. num. 15.* † quod ſi verbum *hęredibus*
per ſe prolatum non requirit hęreditatẽ
hanc tamen requirit verbum , *ſucceſſoribus*
quod ſubijcitur vt aliquid operetur . *& Ca-*
4 *ſanat. conſ. 45. num. 160.* † vbi hoc operari
hanc verborum geminationem ſeù cumu-
5 lationem *hæredibus. & ſucceſſorib.* † & huc
applicari poſſent Docto. qui cenſuerunt.
Feudum ſub hac formula conceſſum eſſe
hæreditarium, & tranſire ad fęminas, & extraneos,
inter quos *Petr. de Grego. de conceſſ.
feud. par. 6. quæſt. 4. num. 1. & 2. Socin. Sen. conſ.
266. num. 36. 37. ex Intrigl. de feu. quæſt. 48.
num. 35. Rim. Iun. d. conſ. 513. nu. 96. Mantic.
conſ. 197. num. 59.* videtur ſimpliciter tranſire
*Præclariſſ. Senat. Blancard. addit. ad Pont.
9. laud. 14. quæſt. de laud.*
6 † In contrarium ſtant alij Docto. & ratio
ipſa, nam inueſtitura *pro ſe hęredibus & ſucceſſoribus*
in feudo nil amplius importat,
quam ſi ſimpliciter dictum eſſet *pro ſe & hęredibus
vt ex Imol. refert. Petr. de Grego. in
quæſt. 4. in princ. & firmat Pręceſ. Amedeus
à Ponte dicta quæſt. laudim. 14. ſub nu. 7. Rol.*
7 *conſ. 96. nu. 8. lib. 1.* † atqui ſupra ad formulam
pro ſe & hæredibus. cap. 35. firmatum eſt
non eſſe ſimpliciter neceſſarium , quod
oporteat eſſe hæredem, quare ibi dicta hic
8 pro repetitis habeantur. † Et præterea in
term. terminant. Quod neceſſe non ſit eſſe
hęre-

hæredem ſtante formula prędicta in feudo aut Emphyteoſi Eccleſiaſtica, quatenus nō ſit delata hæreditas: vt in *d. cap.* 25. dicebamus adduco *Rol. conſ.* 53. *nu* 15. *& ſeqq. reſp.* ad obiectum contrarium poſitum per eum *num.* 6. 8. *& 9. vbi ſub numer.* 17. *ſub verſ. non obſtant modo*, teſtatur de commun. à qua nō ſit recedendum.

9 Ex quibus ad contraria patet reſponſum vt procedant, vbi delata eſt hæreditas, non autem vbi non eſt delata iuxta *d. capitul.* 35. ſeù vt procedant in materia tranſitoria ad omnes hęredes, vbi alius niſi hæres non
10 ſuccedit vt, per *Cabal. conſ. Ciuil.* 73. † vbi in iure patronatus oportere eſſe hęredē, quia ius patronatus tranſit ad extraneos, ſeù *per*
11 *Surd. conſ.* 140. *in princ. & num.* 24. † vbi in donatione immunitatis, ſeù exemptionis
12 propriorum bonorum † & in emphyteoſi priuata etiam fęminas admitti neque enim
13 hic rei natura reſiſtit, † ſeù ſi verba ferant hęreditariam qualitatem, *vt verba ſucceſſionis, vel ſuccedat,* nam oportere eſſe hęredem ex vi verborum non inconuenit, in quibus term. loquitur *Caſanat. numer.* 158. *& ſeq. d.*
14 *conſ.* 45. † ſeù quia licet materia non ſit tranſitoria ad qualibet hæredes, ſi tamen fuerit facta tranſitoria per pactum, putà ex conceſſione plena *cū facultate diſponēdi, vel eum adiectione vocū pro ſe, hæredibus, & ſucceſſoribus quibuſcunque* in quibus terminis loquitur *Pariſ. d. conſ.* 23. *vt patet ibid. num.* 169. *& ſeqq.* non firmans in eo ſolo, quod deficiat qualitas hæreditaria, quam deſiderabat
15 *ibid. nu.* 166. 167. † Alius caſus, eſt *apud Rol. conſ.* 96. *vol.* 1. vbi locationem ad longum tempus tranſire ad extraneos, quicquid an ſit emphyteoſis eccleſiaſtica dubitetur vt ibid. per eum.

16 † Cæterùm ijs vel conſimilibus caſibus demptis in feudo proprio, ſeù emphyteoſi Eccleſiaſtica aut alia materia nō tranſitoria dicta verba geminata non operantur de neceſſitate, quod oporteat eſſe hęredē, prout nec operantur vt vel ad extraneos, vel ad fęminas feuda tranſeant, vnde non tranſire niſi ad maſculos deſcendentes dicit. *Intrigl. de feud. quæſt.* 48. *num.* 30. *Capyc. in tit. feudorum* clauſulę *verſ. eidem Lelio, & verſ. ſeq. fo.* 93. *col.* 1. & ità reſolutum fuiſſe coram principe in cauſa Vlmetę teſtatur *A Pont. d. q.* 14. *ſub d. num.* 7. maximus vix & protopretes Meritiſs. Excollentiſs. huius Sacre. Senat. Pedemont. eiuſdem pro ſuo tēpore decus & ornamentum.

17 † Neq; enim cortici verborum tam inſiſtendum, vt à vera mēte recedatur ex ſubiecta materia exhaurienda, non autem ex vna aut altera vocula, fortè ſub adiecta, vel ex ſtilo quodam, vel per ignorantiam Notariorum vt aduertit *Surd. d. conſ.* 140. *num.* 25. *& ſeqq. in term. dictæ formulæ Menoch. conſ.* 514 *per tot. præſertim num.* 10. *& ſeqq. lib.* 8.
18 † vbi clauſulam *pro ſe filijs hæredibus & ſucceſſoribus & quibus; dederit* impropriari, & ad ſucceſſores tantum ſanguinis pertinere,
19 & idem *in conſ.* 1135. *numer.* 23. *lib.* 12. † & mentem inſpiciendam *Boſſ. de princ. ſub nu.*
20 308. † vbi per clauſulā *de hærede in hæredem* intelligi de deſcendentibus, licet non ſint hæredes, ex coniecturata mente teſtatoris,
21 † quę in omnibus attēditur & pfertur verbis ſicut anima prefertur corporis hęc *Boſſ. & ad idē Cald. de nomine emphyt. q.* 24. *n.* 56. *Bero. cōſ.* 110. *n.* 17. 18. 37. *ſub n.* 46. 51. 53. 65. *& per tot.*
22 *lib.* 2. † vbi in ſubſtitutione ſucceſſorum, & hęredum *Rip. lib.* 2. *dec. reſrc. reſp.* 26. *ſub nu.*
23 17. *& ſeqq.* † vbi adiectionem *ſucceſſoris* aliud operari in feudis aliud in priuilegijs *Surd. conſ.* 410. *num.* 51. *in fin. & num.* 52. *lib.*
24 3. † vbi de ſtilo aliquo Notariorum: & ideò non nocere aut efficere in ſpecie loquens inueſtiturę feudalis *Ozaſc. in dec.* 163. *in fin.*
25 † vbi propter vocem, *Francum*, adiectam à Notario feudum non fieri alienabile:
26 † maximè ſi clauſulę huiuſmodi ſint poſitę inter executiua *Natt. conſ.* 582. *num.* 8. *et* 9.
27 vbi † verba (*poſſit diſponere, et ordinare quēad modum. Princeps ante præſentem contractum poterat*) poſita inter executiua non inferre ad poteſtatem alienandi, *et ad conſ.* 464. *ſub princ. et num.* 4. *et ad* Menoch. *conſ.* 61. *nu.* 33. *iuncto nu.* 24. *lib.* 1. *et conſ.* 543. *ſub nu.* 3. *lib.* 6.
28 *ex Dec. conſ.* 193. † verba *pro ſe, et hæredibus maſculis* nō cenſeri alterata per alia in executiuis adiecta, *et quibus dederit Ozaſc. conſ.*
29 42. *num.* 46. † vbi in term. feu. *de clauſula ad habendum etc. Crau. in conſ.* 1000. *pro Gen.* 29. *iuncto numer.* 291. *ante, et num.* 297. *cum ſeqq.*
30 *et ſub numer.* 315. 318. 319. *et* 348. † vbi de clauſula, *et faciant quicquid velint Albenſ.*
31 *conſ.* 51. *num.* 22. † vbi cum conſtat de veriſimilmente, non eſſe conſtituendam vim in leui vnica dictione incidenter prolata, & quę poſſit multis modis intelligi: *et ad idem Intrigl. in feudis. quæſt.* 49. *num.* 116.

32 Caute tamen hęc omnia † tam quia executiua verba, ſi non alterandi ſaltem vim habent declarandi *Menoch. d. conſ.* 545. *d. nu.* 3. *ad fin. lib.* 6. *Natt. conſ.* 39. *ſub num.* 7. *conſ.* 582. *ſub num.* 10. *Curt. Iun. conſ.* 3. *ſub num.* 3. *in huiuſmodi clauſulis Rand. de Anal. cap.* 25. *num.* 75. *et cap.* 34. *nu.* 136. *Ozaſ. conſ.* 16. *nu.* 5.
33 † Quàm quia aliquando etiam vim habent diſponendi *ad Natt. conſ.* 580. *num.* 9. *et per tot. Menoch. conſ.* 87. *numer.* 41. *et ſeqq. lib.* 1.
34 † vbi ampliare diſpoſitionem multis caſibus *Laderc. latè in conſ.* 1. *per tot. viden. Cald. de renou. emph. q.* 1. *num.* 33. *et ſeqq.* Adde his
35 † quod aiunt nonnulli parum fidendum

fun-

fundamento allegantis eſſe de ſtilo Nota-
riorum *ad Surd.conſ.43.ad fin.et in term.feu-
dalis inueſtituræ in conſ. 440.numer.52.53.re-*
36 *ſpondendo ad numer.8.9.10.* † & ità etiam
Menoch.d.conſ.87.num.45.et ſeqq. à Notarij
verbis non putat recedendum, quia ſcripſiſ
ſe cenſetur de partium voluntate, *et idem in
conſ.323. num.23. reſpondendo ad nu.1.lib.4.*
quare in hac ambiguitate hanc rem reſolue
ſecundum *dicta infra cap.ſeq.verſ.ſecundo in-
tellige num.63 et ſeqq.*
37 † Ex ſupradictis infertur, Primò idem eſſe
pro ſe & hæredibus ac pro ſe & ſucceſſoribus,
ita quod in feudo proprio ſuccedant tantū
maſculi, ſicut & in improprio ſeu hæredi-
tario ſimpliciter ſuccederet etiam extranei
ex ſingulis dictis formulis *Petr. de Grego. de*
38 *conceſſ feu.part.6.quæſt.5.* † vbi non obſtan-
39 te etiam verbo *in infinitum.& q.6.* † vbi *ſi in
perpetuum*, & dictas voces idem importare
*dicit. Alex.conſ.44.ſub num.1.lib.1.*quicquid
*Roſent. ſe relinquere indeciſum dicat in cap.2.
concl.40.in glo.d. ad fin.*
40 † Infertur ſecundò quod ſicut in formula
pro ſe & hæredibus excluſimus feudi mixti
ſpeciem, includentem quod oporteat eſſe
hæredem, ita in hac formula ſit pariter ex-
41 cludenda, † vnde ſuperflua ſit queſtio, an ex
formula *pro ſe hæredibus & ſucceſſoribus, iure
francorum* feudum fiat ex pacto, & prouidē-
tia, an verò hæreditarium mixtum *de qua
Intrigl de feu. quæſt. 49. numer. 95. & ſeqq.*
42 † exrit enim vtrunq; (vt ſic dicam) quia
ſi delata ſit hæreditas, oportebit eſſe hære-
dem, id quod congruit cum feudo mixto;
& ſi non delata, non oportebit.
43 † Sicuti etiam laborioſum fuit, magis quā
vtile, vel neceſſarium, inquirere, an propter
hanc formulam ſufficiat eſſe hæredem par-
ticularem, aut legatarium, aut aliter ſingu-
larem ſucceſſorem, prout ſufficere tenent
omnes propter *vocem ſucceſſoris*, qui etiam
de ſingulari verificatur, & rectè, quia dicūt
veritatem *Petr.de Grego.d. q.4. num. 3. & 4.
Intrigl.d.q.48.num.31.& 32. Menoch. conſil.
810.num.5.lib. 9.Bero.conſ. 110.num. 53.54.*
44 *lib.2.Amed.q.laud.14. & 31. num.3.* † vbi in
legatario prætendente emphyteoſim, *& per
Rol.in feudo d.conſ.53. num.18. lib. 3.* & ſol-
uendum eſt omninò releuium, etiam quod
non ſit hæres aut ſucceſſor vniuerſalis *plenè
d.Capan.de Iure releu. par.1. quæſt.19. per tot.
præſertim num.13.& 14.iunct.alijs nu.præced.*
& etiam quod ſit feudum ex pacto & pro-
uidentia, vt optime hanc in ſententiam in-
clinauit *Id.Capan.par.4.q 27.nu.47. & ſeqq.*
licet hæſitabundus, cum ſolito errore, quod
in hoc dicit hæreditaria qualitas, quia fun-
damenta nouiſſime iam iacta ſunt hanc non
deeſſe ad ſupra *c. 1. & 33. & paſſim.* Quare
iam non amplius hęſitandū, ſed ſtet opinio
firma, etiam in iudicando, clauo demum in-
45 uenta ante † qui tamen dum omnes huc du-
cti fuęrunt, ex prętextu neceſſitatis, quod
oporteat eſſe hæredem, male in cauſa hac,
licet non male in cauſato, poteſt enim dici,
ſi in caſum non delatæ hęreditatis, & nihilo
ei relicto, poteſt filius aut alius deſcendens
nihilominus feudum retinere; quantò ma-
gis, vbi ſit à teſtatore aliquo relicto particu-
lari honoratus? & ita non omninò præteri-
46 tus vel oblitus † Ad hoc (quod ratio ipſa na-
turalis ſatis conuincit) Affero tamen *Amed.
in tit. Qui feu. dar. poſſ. ſub num.* 132. dum ibi
ait; quod licet ad feudum iure antiqui feudi
conceſſum, ſolùm deſcendentes à primo
Acquirente ſuccedāt, ſuccedere tamen etiā
tranſuerſales; vbi in inueſtitura ſit formula
pro ſe hæredibus & ſucceſſoribus, & in hanc
ſententiam ſæpiùs Cameram inclinaſſe, &
hoc omnimodo poſſe procedere, quando
tranſuerſalis haberet voluntatem defuncti
primi vel vltimi, vt quia ab aliquo ex eis in
teſtamento vel aliter fuiſſet poſt inueſtitu-
ram ſpecificè vocatus ad feudi ſucceſſionē.
47 † Sic bene in ſe, quod dixit *Soc. conſil. 10.
verſ.circa ſecundum inter conſ. Brun. lib.1.* vbi
ſi duo ſimul acquirunt feudum, alterum al-
teri non ſuccedere, nec eius alterius deſcen-
dentes, Id verò non ex eo, quod oporteat
agnatum eſſe hæredem, & ſi non ſit hæres,
ideo uon poſſe ſuccedere, prout refert *Rim.
iun.conſ.513.num. 94. iunctis num.ſeqq.lib.5.*
ſed quia alter in portione alterius eſt Colla-
teralis, non eſt de dęſcendentibus à primo
ſtipite, & ideò alter alteri non ſuccedit, vt
diximus *ſupra cap.1. num.15. & ſeqq.* vbi vt
collateralis, ſeu agnatus, alij collaterali, ſeu
agnato ſuccedat, neceſſe eſt, quod vterque
agnatus pendeat ex eodem communi parē-
ti, alias non eſt ſucceſſioni locus per prædi-
48 ctam rationem, & etiam per aliam, † quia
ſinguli videntur proprijs ſuis deſcendenti-
bus tantum proſpexiſſe, & non deſcenden-
tibus ab eorum altero, & ita definit *Rim. d.
conſ.513.numer.96.& ſeqq. maximè num.99.*
vbi adducit dictam rationem *poſt Iaſ. in cōſ.
152.Col.4.circa fin.ſub verſ.confirmantur pre-
dicta vol. 2.& ſunt tex.feudales in term. d.cap.
1.citati ſupra per nos.*
49 † Sic cum verbum (*ſucceſſor*) idem im-
portet, quod verbum *hæres*, & in materia
tranſitoria intelligatur de quolibet hærede;
videtur malè dixiſſe *Caroc. de locat. part. 2.*
50 *capit.* 110. † vbi quod locatio ad longum tē-
pus, pro ſe, & ſucceſſoribus, intelligatur tan-
tum de maſculis, quia hoc eſt erroneum, nā
ad omnes extraneos poteſt trāſire, vt ſupra
dictum eſt ex *Rol.conſ.96.vol.1.* nec Docto.
quos allegat *Caroc.* faciunt ad rem, quia
Bald.

Digitized by Google

Bald. in allegato *tit. quib. mod. feud. conſt.* poteſt loquitur in feudo, quod trahit etiam ad emphyteoſim cōceſſam per clauſulam *pro ſe ſimpliciter*, & ſic extra terminos clauſulę noſtræ *Ruin. verò ab eo adductus ſub cōſ.* 100. *errore cū ſit cōſ.* 160. *n.* 4. *vol.* 1. id poſuerat inter rationes dubitandi, aliter tenens in rationibus decidendi *vt num.* 12. *& ſeqq. maximè num.* 16. vbi ſuccedere fęminas in emphyteoſi *pro ſe & ſucceſſoribus* conceſſa, nō tamen extraneos, quia cum ſit Eccleſiaſtica ad eos non tranſeat, & in eadem ſentētia eſt *Crau. conſ.* 251. *nu.* 4. *Menoch. conſ.* 1. *nu.* 463.
51 *& ſeqq.* † vbi reſpondendo ad obiectum *ſub num.* 441. per ſe factum decet verbum (*ſucceſſoris*) variè capi, vt in feudo proprio pro maſculo, & in improprio etiàm de fęminis *Magon. deciſ. Lucen.* 14. *numer.* 36. 37. *&* 38.
52 † vbi in emphyteoſi de ſui natura tranſmiſſibili, cum eſt priuata ob verbum *ſucceſſoris* additum verbo *hęredis* fortius fęminas com-
53 prehendi † quicquid eſset in feudo ex eo q̀ à hoc regulariter non ſit tranſitorium niſi ad maſculos *Menoch.* 1503. *num.* 5. *&* 6. *lib.* 1.
54 † vbi appellatione ſucceſſorū venire etiam fęminas, quia de re agitur hæreditaria *Bero.*
55 *conſ.* 110. *n.* 14. *lib.* 2. † vbi quando ſit mentio *hæredum vel ſucceſſorum.* in materia tranſmiſſibili vel non tranſmiſſibili, & per varia exē-
56 pla ante, & poſt *& conſ.* 102. *lib.* 1. † vbi in emphyteoſi Eccleſiaſtica *pro ſe hæredibus, & ſucceſſoribus in perpetuum* ſolos de ſanguine admitti ob naturam contractus, *& conſ.*
57 107. *eod. lib.* 1. † vbi de conceſſione *ſibi filijs & liberis ſuis, & vno ſucceſſore,* quod hoc verbū vnum tantum ſucceſſorem extraneum demonſtret, & non plures, quare cōceſſio nulla eſſet.
58 † Alia de id genus formulis pete *ex Curt. Iun. conſ.* 4. *num.* 23. 24. *Alex. conſ.* 193. *col.* 1. *vol.* 2. *Balzar. de ſucceſ. feu. ad princ. et de alie-*
59 *natione paterni feudi. ſub num.* 6. † & de clauſula *pro ſe, et ſucceſſoribus ad faciendum, et diſponendum prout eis, et ſucceſſoribus ſuis placuerit Crau. conſ.* 255. *ſub num.* 4. *verſ. ſed hic dubitatur et plenè etiam Mant. de tac. et ambig. lib.* 22. *tit.* 14. *num.* 22. *et tit.* 19. *per tot. et Petr. de Grego. de conceſſ. feu. par.* 6. per varias quęſtiones in tota illa parte *Capyc. in ſua inueſtitura. tit. feudorum Clauſulę. Tom. de Mar. Intrigl.* & alij paſſim. Ad quos poteſt recurri
60 † Cum intentio noſtra non fuerit ab alijs collecta recoligere; ſed ea tantum in mediū proferre, quæ pertineant ad dignoſcendū an feudum ſit quid hæreditarium, ità quod non liceat hæreditatem repudiare & feudum retinere iuxta tit. An agnat. &c. etiam per ſingula (vt vides) feudorum indiuidua diſcurrendo, & in eorum quibuslibet hæc ipſa verificando. Per quæ ad varias notitias contingit deueniri certas, abſque, ni
61 fallor, alluſione. † Non omittam tamē quę late & eleganter diſcurit in materia officij conceſſi vel pro ſe & liberis ſeū filijs, vel *pro ſe et hæredibus, vel pro ſe et ſucceſſoribus,* vel cum facultate nominandi ſucceſſorem in officio vnum ex filijs vel Agnatis nouiſſime & poſt hæc ſcripta ſub prælo adhuc exiſtentia *Horat. Montan. vir doctiſſimus in ampliſſ. ſuo tract. de Regalib. tit. de Regalib.*
62 *officijs per tot.* † notando in propoſito verbi *ſucceſſoris*, quod in officio vox iſta non indicet hęredem, ſed ſucceſſorem in exercitio
63 officij *vt ibid. nu.* 28. *circa princ.* † & quod huiuſmodi cognitio an iure hæreditario ſuccedatur confert ad id quod quis creditoribus non teneatur, ſi iure hęreditario non acquirat rem in ſtipulatum deductam *vt num.* 43. ſecus ſi tanquam hęres ad quem remitto quia pleniſſime & ſolide de multis quęſtionibus ad idem per *tot. tit.* ſi tamen principia à nobis tradita circa huiuſmodi formulas non deſeras in oportunis de quo te monitum volui dignis ex cauſis, & ne te confundant doctrinę morem antiquum inſequentes.

Et hęrede inſtituto extraneo, eum ad quē pertinet feudum non teneri ad onera hæreditaria nec ſeruire obligationem defuncti dixit etiā nouiſſimè. *Gallup. in Meth. vniuerſ. iur. feud. par.* 1. *cap.* 5. *num.* 57. propter rationem vt ibi, licet Montan. vbi ſupra cenſeat feudatarium debere contribuere, *vide Gallup. vbi de iudicatis.*

CAP. TRIGESSIMVM OCTAVVM.

De formula pro ſe & hæredibus quibuſcunque.

SVMMARIVM.

1 *Feudum vel datur perſonę principaliter vel hęredi principaliter, et quid vtrunque.*
2 *Ius hæreditarium ſolis hæredibus competit.*
3 *Differentia dictæ diſtinctionis in propoſito.*
4 *Principale poteſt conſiſtere ſine acceſſorio.*
5 *Quid quando feudum hæredi datur principaliter.*
6 *In operis* ſibi conceſſis, ſiuè ſibi & hęredibus *hæredes ſoli ſuccedent.*
7 *Sic in ſepulchris* ſibi & hęredibus *conſtitutis. Quæ tamen differunt à feudis.* ſub eod.
8 *In feudo hæreditario ſimpliciter non eſt neceſſarium deſcendere à primo ſtipite, ſed quod quis ſit hæres vltimi morientis.*

9 *Quia*

9 Quia hoc caſu feudū eſt inſeparabile à reliquo patrimonio.
10 Agnatuſq, hares agnato non haredi in eo præfertur.
Tit.An agnat. non intelligitur de feudo hæreditario.ſub eod.
11 Feudi abſolutè hæreditarij formula,& an prædicta ſit de illis,diuerſæ opiniones.
12 Cauſa difficultatum,quod voces vniuerſales alij vniuerſaliter intelligunt,& alij ad ſubiectam materiam reſtringunt.
13 Sunt qui extraneos comprehendant non fæminas.
14 Communis opinio eſt vt fiat hæreditarium abſolutè per dictam formulam.
15 Et per vocem omnibus.& num.19.
Et veniant etiam fæminæ nu. 14.& 15.et ſeqq. vſque ad 19.
20 Contradictores referuntur.
21 Facilitabitur reſolutio vt de quibuſcunque abſolutè, ſi ad dictam formulam adijciatur aliquid plus, vt pro ſe & ſucceſſoribus quibuſcunque etiam ſingularibus.
22 Si pro ſe hæredibus & ſucceſſoribus quibuſcunque.
23 Si pro ſe ac quibuſcūque alijs hęredibus & ſucceſſoribus etiam extraneis.
24 Si pro ſe & hęredibus & ſucceſſoribus vniuerſis.
25 Si pro ſe filijs & hæredibus quibuſcunque vtriuſque ſexus.
26 Si pro ſe filijs & hæredibus omnibus & quibuſcunque propter geminationem. & num. 27.In continenti ſecus ſi ex interuallo.
28 Si pro ſe & hæredibus quibuſcumque & quibus dederit.
29 Si cum clauſulis poteſtatem alienandi indicantibus. vt,et quibus dederit, Ad habendū etc.quicquid placuerit etc. prout videbitur,pleno iure.
30 Ponens in locum ſuum etc.
31 Cum facultate vendendi pignorandi,etc.
32 Et habentibus cauſam ab eis. et num.33.
34 Ius & actionem habentibus ab eo.
35 Habeat poteſtatem tenendi etc.
36 Habeant,teneant,poſſideant.
37 Ita quod alienare poſſit, vel do cum pacto alienandi.et num.38.
Et poterit alienare etiā ſine conſenſu. ſub eod.
39 Ad habendum tenendum.etc.num.73.et ſub num.75.
40 Quicquid voluerit perpetuò faciendi.
41 Sine aliqua contradictione, ſeù omni contradictione remota.
42 De varijs hiſce formulis,remiſſiuè.
43 Cum plena poteſtate bailia & arbitrio etc.
44 Vt ſine licentia poſſit alienari.
45 Pro libito , prout libuerit, prout voluerit maximè geminatis.
46 Ità quod feudum habeat naturam rerū allodialium.
47 Vt poſſit permutatio fieri in aliud.
48 Aut ſi etiam pro extraneis. et num.49.
50 Aut ſi clericus inueſtiatur veriſimiliter filios non habiturus.
Quod etiam de baſtardis quamuis dictum ex legitimo corpore ſub eod.
51 Aut ſi feuda ſint ex conſuetudine alienabilia.
52 Ad ſtylum curiarum eſt recurrendum.
53 In Germania nulla ex his clauſulis attendūtur. nu.86.& 87.
54 Formula regulantur multum à ſituatione.
55 Vtrum verbum, liberè, ſub vno aut altero verbo apponatur refert.
56 Sic conſtitutum an obligationi bonorum aut aliter.
57 An conditio appoſita ſubſtantię an reſolutioni actus.
58 An pœna quantitati an obligationi.
59 An in prohibitione alienandi ponantur verba vniuerſalia.
60 An verbum (vendendi) præponatur verbo alienandi.
61 Vox (quoruncunque) qualificat vocem bonorum,cui adijcitur.
62 Vox (in perpetuum vel in infinitum) appoſitum verbo remaneat aut verbo prohibeo.
63 Refert vtrum verba ſint poſita in diſpoſitiuis vel in executiuis.
64 Vt de clauſula ad habendum &c.
65 Intelliguntur ſecundum ſubiectam materiam.
66 Ad excludendum repugnantiam.
67 Non inhærendum verbis aliquando; quia ex capite Notariorum.
68 Quæ mentem contrahentium plerunque effugiunt.
69 Vel poſita ad faciliorem exitum,quare non debent alterare.
70 Etiam quod contractus ſit iuratus.
71 De clauſula de non reuocando hic vel illud poſita.
72 Et de diſpenſatione Papæ.
74 Notarios errare per imperitiam , licet non præſumatur,et pro eis præſumatur ratione officij. et num 75.
Quando verba dicantur poſita inter executiua aut diſpoſitiua.ſub eod.
76 Contraria opinio,quod formula hæc ſit ad ſubiectam materiam regulanda procedet cum leui adiuncto ſeù adminiculo.
Vt maſculi , iuris francorum,in auitum antiquum &c.ſub eod.
77 De more tamen patriæ capacibus,et de modo articulandi hunc morem . et num. 78.
79 Vel quibuſcunque hæredibus ligitimis.
80 Secundum iura feudalia aut Prouincię.
81 Ab eis deſcendentibus maſculis & fęminis,

82 *Feudi natura in nullo mutata.*
83 *Et generaliter vbi ſimilia verba, et vbi talis mẽs deprehendi poteſt. et num.* 84.
85 *Et ſecundum ſubiectam materiam, vnde propter verba prægnantiſſima non habebunt fœminæ officia publica.*
86 *Vbi eſt mos ne vox vniuerſalis adeo extendatur vt in Germania.*
87 *Vt in patria pedemontana.*
88 *Niſi adſint alia verba adiecta vt* & quibus dederit.
89 *Non admittitur ſpurius niſi legitimatus. et nu.* 90.
91 *In feudo, quod non ſit hæreditarium de ſtricto iure, et quod cautius agendum. et num. 93. ibiq; de alienatione feudi et emphyteoſis in manum mortuam. Eſſe licitam ob clauſulam noſtram.*
92 *In alijs ſecus.*
94 *Vt in emphyteoſi Eccleſiaſtica, quæ ſub hac formula conceſſa tranſit ad omnes.*
95 *Quod non mutatur cur ſtare prohibetur.*

1 FEudum † vel perſonæ principaliter da-
tur, vel Hęredi principaliter; Perſonæ
datur cum vel ſimpliciter datur, quia cen-
ſetur datum iuxta propriam naturam feudi
& ſic decendentibus maſculis Acquiſitoris
ad ſupra cap. 31. vel cum pro ſe & filijs, & ſi-
militer, *vt in cap.* 33. vel cum pro ſe & hære-
dibus *vt in cap.* 34. eò quia in materia feuda-
li vox (hęredis) de deſcendentibus maſculis
accipiatur; & ideò perſona principaliter
huiuſmodi verbo repreſentatur, hęreditaria
qualitas in conſequentiam *ad cap.* 35. Hęre-
di verò datur cum nulla perſonarum ratio-
ne habita in eum (quem hęredem eſſe con-
tigerit feudum confertur, nulla conſidera-
tione an ſuus vel de liberis quis ſit, an extra-
neus habita iuxta formulas mox explican-
das pulchre *D. Gallup. nouiſſimè in meth. vniu.*
2 *Iur. feu. pars. 1. cap. 5. num. 27. & ſeqq.* † cum
ius iſtud hęreditarium ſolis hæredibus cō-
petat *glo. in. l. 1. §. permittitur. in ver. impetra-
bile, & ibi Bart. ff. de acq. quotid. & gſt. Fariu.
par. 1. dec. 642. num. 12. vbi plures allegan-
tur.*
3 † Hinc verò tanquam ab appoſitis, veri-
tas rationis noſtrę magis ac magis eluceſcat
facto, vt (ità dicam) paralello. Nam cur vbi
Perſonę conceditur feudum, eadem perſo-
na hęreditatem delatam repudiare non po-
teſt, & feudum retinere? ſi verò delata non
ſit poſſit? quia perſona fuit principaliter cō-
ſiderata, hæreditaria qualitas ſecundariò,
quare ſi delata ſit hæreditas acceſſorium
ſuo adherere principali continget, ſin verò
non delata, non ideò ceſſabit principale,
4 quia ceſſet acceſſorium. † Si quidem notum
eſt principale conſiſtere poſſe ſine acceſſo-
rio *iuxta not. in cap. acceſſorium de reg. iur. in
decr. & in l. cum principalis. ff. eod. tit.* exem-
plum de promiſſione operarum facta *pro
ſe & liberis* memoria repetatur, de quo
ſupra cap. 27. per tot. nam ibi concluſimus fi-
lios etiam non hæredes ex defectu hæredi-
tatis non delatę, nihilominus operas conſe-
quuturos.
5 † Cur verò è contrà, vbi hæredi feudum
datur, ab vllo alio quā ab hærede effectiuè
acquiri non poteſt? Niſi quia hæredi omni-
modo, & principaliter collatum fuit, vnde
fiat in conſequentiam neceſſariam, vt niſi
6 ſis hęres, non poſſis illud acquirere. † Exem-
plum idem occurrat de operis promiſſis *ſibi
tantum*, quia intelligitur *ſibi & hæredibus, &
multò magis, ſi ſibi & hæredibus* explicite An
filij ſuccedent? minime quia fuit hæredi
ſimpliciter ſtipulatū, & principaliter quare
filij non hæredes, non conſequentur, vt di-
7 ctum eſt fuſius *in d. cap. 27.* † Sic vbi *ſibi &
hæredibus ſuis* quis ſepulchra conſtituit; An
non hærodes habebunt? minimè, quia ſolis
hęredibus fuerunt conſtituta *vt in l. familia-
ria 5. & ſeqq. ff. de relig. & ſumpt. fun.* Atqui
(replicabis) habebunt filij etiam abſtinen-
tes ſe, *vt in l. 6. quæ ſequitur ſub princ.* ſed re-
cordare rationem, quoad hoc, diuerſitatis
inter feuda, & ſepulchra allatam *iam ſupra*
8 *cap. 13. num. 28. & 29.* † & ità bene *Tom. de
Mar. lib. 1. de gen. & qual. feu. tit. 8. num. 6. 7.*
non eſſe neceſſe filios, vel agnatos eſſe de-
ſcendentes à primo acquirēte, ſed ſufficere
ſuccedentem eſſe hæredem morientis, quā-
uis de ſanguine non fuerit, vt ibi latius per
eum, quem refert *Carol. à Kircherb. in ſuo diſ.
feu. cap. 4. num. 60. in fin. vt plenius cap. 3. nu.
52. 54. 56. 58. vſque ad 60. & num. 62. 64. 66.
67. ſub 68. & ſeqq. Surd. conſ. 475. numer. 8. et
ſeqq. in conſ. 551. num. 25. in conſ. 573. nu. 11.*
9 *12. 13. Menoch. conſ. 1115. lib. 12.* † Vbi quia
inſeparabile à reliquo patrimonij, *et in cōſ.
810. num. 28. 29. lib. 9. Rim. Iun. conſ. 461. nu.*
10 *47. et ſeqq. lib. 4.* † Vbi agnatum hæredem
agnato non hæredi præferri, quod adeo
verùm eſt *vt titu. An agnat. etc.* de tali feu-
do non intelligatur abſolutè hæreditario,
tanquam de re indubitabili, & ob alias ra-
tiones tactas *ſup. cap. 1. ſub num. 24. et hiſce
adde Clar. in §. feudum. q. 9. verſ. 1.* Quare (ne
in re tàm clara diutius immoremur) rem cō-
paratione iſta ipſis oculis magis ſubieciſſe
contenti, ad aliquas formulas huiuſmodi
feudi abſolute hęreditarij explicatrices, vel
de quibus (an explicent) dubitatur, acceda-
mus.
11 † In primis ſe offert *formula pro ſe et hęre-
dibus quibuſcunque*, per quam an feudum
abſolute hæreditarium conſtituatur graui-
ter contendunt inter ſeſe Docto. *ità quod*

add.

Digitized by Google

add. ad Alex. in conſ. 30. ſub nu. 11. lit. B. lib. 1.
In hoc puncto (ait) quantò plura legi, tantò mi-
nus diſcernere facilè non datur quæque ſit cre-
brior opinio, adeò Doctores Doctoribus, imò ijdē
ſibi ipſis contradicunt, & quas quidem con-
tradictiones eleganter cumulat Garzon. de
fam. ad feu. recip. ſub nu. 80. et Carol. à Kirch.
multos ſibi ipſis diſſentientes in d. diſc. feu. cap.
4. num. 61.
11 † Cauſa difficultatum fuit, quod alij vo-
ces vniuerſales vniuerſaliter intelligāt, alij
verò ad ſubiectam materiam fore eas re-
ſtringendas putent, Auctore Bald. vtriuſque
dicti, et diſſidij vt referunt, Carol. nu. 59. et 60.
et Garzon. in loco mox cit.
13 † Sunt & qui omnes extraneos cōprehē-
di dicant, non tamen fęminas, ne plures im-
proprietates cumulentur, Dec. conſ. 28. per
tot. lib. 1. Surd. eum referens. conſ. 317. num. 15.
14 lib. 3. † Verùm (ne longius abeamus) magis
communiter receptam, & in praxi ſeruatā
eſſe opinionem quod abſolute hæreditariū
feudum conſtituatur conſtat ex quam plu-
rimis citat per Garzon. et Kircherb. videndos,
quibus ego alios addo Ozaſc. dec. 26. numer. 18.
Soc. Iun. qui magis comm. dicit conſ. 72. nu. 22.
23. lib. 1. Burſ. conſ. 22. numer. 3. et ſeqq. vbi de
comm. et veriori etiam quoad fæminas, et nu. 8.
vbi hanc opinionem in practica ſeruari, et in
conſ. 76. num. 7. lib. 1. Roſent. in ſynop. feu. cap.
2. concl. 35. num. 3. et in gl. c. et concl. 36. in fin.
15 † Vbi de voce omnibus Gallina. de verb.
ſign. lib. 9. cap. 1. nu. 10. et ſeqq. Petr. de Grego.
de conceſſ. feu. par. 6. q. 7. vbi Addens hanc
opinionem confirmat Rol. conſ. 79. vol. 2.
conſ. 94. num. 35. 36. vol. 1. Surd. conſ. 440. nu.
11. lib. 3. D. Morot. contra eos qui fæminas aut
alios inhabiles duplici inhabilitate excluſerunt
(etiam Bec ſupra cit. in ſpecie reiecto) in reſp.
30 num. 1. Vbi iſtam opinionem veriorem,
& magis receptam teſtatur Bammac. circū-
ſcriptis ſurdis muris, & alio modo imper-
16 fectis † De inhabilibus reſpectu ſanguinis
tantum loquens in §. feudum ea lege. q. 4. per
tot. à num. 47. ad num. 49. tit. ſi de feu. def. etc.
17 Bero. conſ. 65. num. 54. et ſeqq. † Vbi etiam ad
fæminas lib. 1. Mantic. de tac. et ambig. lib. 22.
tit. 19. num. 22. Menoch. conſ. 600. num. 6. lib.
6. (ex Tiraq. de retrac. conſang. §. 1. glo. 7. num.
22.) et in conſ. 931. num. 2. lib. 10. Kirch. d. cap.
18 40. num. 60. † Vbi etiam fæminas, & legata-
19 rios ſuccedere, & nu. 64. † Vbi de clauſula,
Et omnibus eius hæredibus, & de qua etiam
Vult. de feu. cap. 9. ſub num. 121. verſ. item ſi
feudum conceſſum, & alij vt per Kircherb.
mox cit.
20 † Cum tamen dicta opinio habeat contra-
dictores, vt patet ex Garzo. et ex Kircherb. in
præcit. loc. quib. addo Aſin. in praxi Iud. cap. 7.
ad princ. per tot. et num. 18. et ſeqq. Natt. conſ.
159. num. 6. et ſeqq. conſ. 525. num. 12. Ozaſc.
dec. 169. num. 5. Surd. conſ. 445. num. 3. 4. 5. 43.
44. 50. lib. 3. Menoch. conſ. 391. num. 27. lib. 4.
conſ. 934. num. 18. conſ. 999. ſub numer. 10.
lib. 10. et conſ. 906. nu. 31. eod. lib. in conſ. 1155.
num. 45. et ſeqq. lib. 12. Teſſ. dec. 99. num. 22.
Bammac. in d. §. feudum ea lege. ſub num. 50. ad
21 fin. ſi de feu. def. † Ideò cautius ageretur, ſi
huic formulę generali aliquid amplius adij-
ceretur, nam remoueretur omnis difficul-
tas, putà ſi Pro ſe et ſucceſſoribus quibuſcunque
etiam ſingularibus, Alb. conſ. 185. numer. 9.
22 † Si pro ſe hęredibus et ſucceſſoribus quibuſcun-
que, Natt. conſ. 159. ſub num. 17. 18. Rol. conſ.
96. num. 5. et ſeqq. iuncto num. 45. et ſeqq. lib. 1.
Rot. apud Farin. (in term. tamen Emphyteoſis.)
23 par. 1. dec. 261. et 280. † Si pro ſe ac quibuſcunq;
alijs hæredibus, et ſucceſſoribus, etiam extraneis,
24 Menoch. conſ. 1129. nu. 28. 29. lib. 12. † Si pro
ſe hæredibus & ſucceſſoribus vniuerſis Bertran.
conſ. 46. num. 4. 5. vol. 3. par. 2. Teſſ. lib. 2. quęſt.
32. nu. 27. ad D. Pręſ. Bellon. conſ. 45. num. 75.
25 76. Roſent. cap. 2. concl. 40. † Si pro ſe filijs et
hęredibus quibuſcunque vtriuſque ſexus Id.
26 Bertr. in conſ. 182. vol. 5. † Si pro ſe et hęredibus
omnibus et quibuſcunque, vt geminatio iſta
aliquid operetur, vt in d. add. ad Alex. in conſ.
30. ſub num. 11. lit. B. lib. 1. Surd. conſ. 453. nu.
51. lib. 3. Decian. poſt conſ. 141. nu. 34. 35. apud
Menoch. Surd. conſ. 445. num. 3. 4 lib. 3. Cran.
conſ. 294. num. 1. et ſeqq. et ſub num. 7. verſ. 13.
27 iterum Surd. conſ. 369. num. 15. 16. † Vbi de-
clarat, ſi geminatio fiat incontinenti, vel ex
interuallo, & in term. feudi conſ. 440. nu. 35.
36. et ſub num. 34. ad fin. lib. 3. Soac. in pręlud.
28 cap. 30. in fin. † Si pro ſe et hæredibus quibuſ-
cunque, et quibus dederit Menoch. conſ. 931. nu.
29 2. lib. 10. Surd. conſ. 573. ſub num. 14. † Si cum
clauſulis poteſtatem alienandi indicantibus, vt
clauſula, et quibus dederit Morot. d. reſp. 30. nu.
2. Ad habendū tenēdū etc. et quicquid placuerit.
etc. prout videbit etc. pleno iure vt apud Meno.
30 conſ. 126. et ſeqq. † ponens in locum ſuum et in
rem propriam ad habendum etc. Menoch. conſ.
361. num. 38. 39. lib. 4. conſ. 593. num. 3. 4. lib.
6. de præſum. lib. 3. præſ. 115. num. 65. et ſeqq.
& in feudis conſ. 910. numer. 25. 26. lib. 10.
31 † cum facultate vendendi, pignorandi, alie-
nandi, ità vt poſſit facere, & diſponere quic-
quid voluerit tanquam de re ſua propriā
Menoch. conſ. 993. ſub num. 28. et ſub num. 31.
32 lib. 10. † Et habentibus cauſam ab eis, aut cum
poteſtate alienandi etc. Natt. conſ. 159. ſub nu.
12. et ſeqq. conſ. 246. ſub num. 8. verſ ſed aduer-
tendum Surd. conſ. 551. ſub numer. 8. Rol. conſ.
99. lib. 2. Schrad. par. 7. cap. 3. nu. 4. cum. ſeqq.
Roſ. cap. 2. concl. 36. et ibi glo. c. Brun. conſ. 14.
diuerſ. vol. 1. Bero. conſ. 65. numer. 76. lib. 1.
33 † Vbi cauſam ideſt titulum interpretatur, &
quid importet hæc clauſula, explicat etiam

N 2 Me-

Menoch. conſ. 216. numer. 11. et ſeqq. lib. 3.
34 † Aut Ius, et actionem habentibus ab eo Crau.
conſ. 84. num. 10. et ſeqq. et ſub num. 6. et conſ.
35 92. num. 5. et ſeqq. † Habeat poteſtatem tenendi
etc. Menoch. in conſ. 4. poſt tract. de recup. poſſ.
36 num. 4. 18. et ſeqq. † Habeant, teneant, poſſideãt,
37 Ozaſc. conſ. 37. num. 18. et ſeqq. † Ità quod alie-
nare poſſit.
38 † Vel dò cum pacto alienadi Roſ. cap. 9. cõcl.
40. num. 2. 3. vbi quod alienatio poſſit fieri
ſine conſenſu, quaſi pactum eſſet ſuperfluũ
D. Protopreſ. Doctor grauiſſimus Morot. reſp.
29. nu. 1. & ad idem etiam Illuſtriſſ. Mantic.
de tac. et ambig. lib. 23. tit. 24. per tot. Vbi etiã
latè de pluribus ex dictis formulis, et Bec.
conſ. 88. per tot. et D. Præſ. à Ponte. q. Laud. 14.
numer. 18. Surd. conſ. 551. ſub numer. 8. lib. 4.
39 † Ad habendum tenendum etc. Raud. in appẽd.
par. 3. num. 41. de analog. Surd. conſ. 15. nu. 10.
40 Specul. de empt. §. 1. num. 7. † et quicquid volue-
rit perpetuò faciendi Bec. conſ. 21. num. 24. pro
ſe hæredibus et ſucceſſoribus ad habendum tenẽ-
dum etc. idem conſ. 88. numer. 20. in fin. lib. 1.
41 † Sine aliqua contradictione Cabal. conſ. ciu. 74.
lib. 1. Omni contradictione remota Menoch.
conſ. 1. n. 126. et ſeqq. et cõſ. 1129. n. 30. lib. 12.
42 † & de varijs huiuſmodi formulis in vnum
cumulatis in aliqua Inueſtitura Id. Menoch.
conſ. 323. lib. 4. conſ. 724. lib. 8. Adde Card.
Tuſc. lit. c. concl. 295. et ſeqq. Kircherb. in diſt.
43 feu. cap. 4. nu. 71. et ſeqq. † Cum plena poteſta-
te, baylia, et arbitrio alienandi ſine contradictio-
ne, & alia id genus in emphyteoſi, vel liuello
Menoch. conſ. 216. num. 15. et ſeqq. lib. 3. et nu.
44 28. etiam in feudis † Vt ſine licẽtia poſſit alienari
Natt. conſ. 246. ſub num. 8. verſ. præterea ipſi
contrahentes col. 2. poſt med. et conſ. 216. ad
princ. Rand. de analog. lib. 1. cap. 34. num. 307.
45 311. Surd. conſ. 10. num. 50. et ſeqq. † Vbi de
verbis pro libito, prout libuerit, prout voluerit,
maximè geminatis, ſeu inculcatis, vt num.
46 54. licet in alia materia. † ità quod feudum ha-
beat naturam rerum allodialium Gayl. lib. 2.
obſ. 154. num. fin. Roſ. cap. 9. concl. 38. num. 8.
47 9. † Vt poſſit permutatio fieri in aliud prædium
48 Surd. dec. 156. † vel ſi etiam de extraneis facta
eſt in ſpecie mentio, et apud Burſ. conſ. 22. nu.
49 2. lib. 1. † Aut talia ſint verba, quæ non niſi
de extraneo intelligi poſſint, Menoch. conſ.
50 801. ſub princ. et num. ſeqq. † vel ſi ſubiecta
materia, aut perſonarum ratio coadiuuet,
putà ſi clericus ſit aut decrepitus qui Inue-
ſtitur pro ſe et hæredibus quibuſcunque, nam
cùm veriſimiliter non ſint liberos habituri
etiam de extraneis intelligenda omnino ve-
nit formula, Garzon. de fæm. ad feu. recip. ſub
num. 85. Aut ſi ita dictũ cum præsbitero pro
ſe & filijs ex proprio corpore nam nihilo-
minus de baſtardis erit intelligendum Gal-
lup. in meth. feu. par. 1. cap. 6. num. 72.

51 † Aut ſi ità ſit conſuetudo, quod feuda
ſint alienabilia in extraneos ad D. Morot.
reſp. 29. num. 23. ante et poſt numer. ſeqq. iunct.
conſ. 30. poſt princ. et num. 1. dum ibi loquitur
in eodem feudo, vt in reſp. 29. ſupponit for-
52 mulam pro ſe et hæredibus quibuſcunq; † quã
ob cauſam circa prædicta eſse ad ſtylum
curiarum tãquam ad Cynoturam aliquam
recurrendum, & exinde naturam cuiuſque
feudi diiudicandam monet Kirch. in d. diſc.
feu. cap. 4. nu. 65. Clar. in §. Emphyteoſis. quæſt.
53 28. ad fin. † Ità quod in Germania (iſtis clau-
ſulis non attentis) inhabiles non venire te-
ſtetur ex Hoſtien. Card. in ſum. de feu. §. quali-
ter, et etiã refert. Garzon. de fæm. ad feu. recip.
num. 81. in fin. et ad infra num. 82.
54 † Hæc tamen cum hiſce temperamentis
intellige, vt primo huiuſmodi vel verba,
vel formulæ valdè à ſituatione regulentur,
ſi enim dicatur in Inueſtitura, Infeudauit pro
ſe ſuiſque hæredibus vtriuſque ſexus natis, &
naſcituris ex ſuo corpore legitimè deſcendenti-
bus, & ſucceſſoribus quibuſcumque, vt hoc ca-
ſu etiam extranei, & legatarij cenſeantur in-
uitati, ſecus ſi pro ſe ſuiſque hæredibus, & ſuc-
ceſſoribus quibuſcumque vtriuſque ſexus &c.
ſecundum Bertran. conſ. 303. ad fin. lib. 6. & in
55 conſ. 308. etiam in fin. eod. lib. 6. † ſic multum
refert vtrum verbum, liberè ſub vno, an ſub
altero verbo apponatur, Alex. conſ. 12. nu. 1.
& ſub 8. lib. 2. Vbi ratio, Surd. conſ. 265. num.
31. 32. 33. & aliud exemplum in conſ. 268. ſub
num. 54. & ſeqq. præſertim ſub num. 61. in cõſ.
56 313. ſub num. 20. & ſeqq. † Sic refert an con-
ſtitutum appoſitum legatur obligationi bo-
norum, an aliter, Carroc. de excuſ. bono. par. 2.
57 q. 33. ſub numer. 19. † An conditio appoſita
ſubſtantiæ actus an reſolutioni Surd. cõſ. 38.
ſub num. 23. 24. & conſ. 527. ſub nu. 18. et ſeqq.
58 † An pœna ſuppoſita quantitati, an obliga-
tioni facti Statil. dec. 159. ſub num. 12. 13. poſt
59 tract. de Saluian. interd. † An in ipſa pro-
hibitione alienandi ponantur Vniuerſalia,
vel geminata verba, quod nõ poſſit quouis mo-
do, vel titulo, vel qualitercunque, vel quomodo-
cunque alienare, aut aliter, vt per Surd. in dec.
124. ſub num. 17. iuncto princ. in facti ſpecie &
60 num. 20. † An verbum vendendi præponatur
verbo alienandi ad dec. noſtr. Lucen. 58. nu. 13.
iuncta alia flor. 40. num. 31. & num. 36.
61 † Vbi quod vox, quorumcunque, qualificat
vocem bonorum, cui adijcitur & numer. 39.
62 † Sic vox in perpetuum vel in infinitum adie-
cta verbo remaneat, operatur vnum effectũ,
& verbo prohibeo, alium Pedr. cõſ. 68. nu. 12.
& conſ. 46. num. 29. & ad ſubiectam materiam
regulatur d. dec. flor. 40. num. 35. in noſtris.
63 † Secundo intellige ſi verba ſint poſita
inter diſpoſitiua, non ſi inter executiua; (id
quod præcedenti eſt affine) Rot. apud Farin.

64 par. 1. dec. 438.num.2.& 435.num.11.† Vbi
de clauſula ad habendum &c. quia ſi inter
executiua, verba hæc non alterant princi-
palem diſpoſitionem. Dec.conſ.239. num.8.
Pariſ.conſ.26.num.13.lib.2.Menoch.conſ.84.
65 num.45.† ſed ſecundum ſubiectam materiã
debent intelligi,& ad eam regulari Dec.cõſ.
66 278. num. 8. in fin. † ad excludendam repu-
gnantiam,quæ alioqui ſibi eſſet cum diſpo-
ſitiuis Pariſ.conſ.110.nu. 102.lib.1.Ozaſ.dec.
164.num.5.Oldrad.conſ. 245. ſub num.6. latè
Roſent.in Synop.feu.cap.2.concl.37.nu.5.& 6.
pront in term.& in ſpecie iſta Kirchberb.ſic limi-
tauit in d.diſc.feu.cap.4.num 66.67.& ad infr.
in form. ſeq. numer. 26. et ſupra form. præced.
67 vbi alia ad idem num.26.cum ſeqq.† maximè
quia plerunque ex capite apponuntur No-
tariorum, & ideò eis non eſſe inhærendum
ſemper,ſed pactis deliberate appoſitis dicat
Sfort.Odd.conſ.49. num.17. Ozaſc.d. dec.164.
num.2.ad Tiraq.in.l.rctr.glo.1.§. 30. num.4.
68 † Vt quæ mentem contrahentium delibe-
ratam non raro effugiant, nec principalem
augeant diſpoſitionẽ tex. in Clem. 1. de præb.
69 Natt.conſ.530. num. 6. † Vel ad faciliorem
exitum, & executionem contractus cenſeã-
tur appoſita,quare non debét eum alterare,
70 Dec.conſ.193.ſub nu.5. † etiam ſi contractus
ſit iuratus Seraph. de priuil.iur. priu.84.num.
106.cum ſeqq.Crau.cõſ.156.nu.9. Natt. conſ.
71 582.ſub num. 6.† Vbi de Clauſula non re-
uocando poſita inter diſpoſitiua, vel exe-
72 cutiua † & de diſpenſatione Papę,vbi mul-
tæ clauſulæ executiuæ apponuntur a Can-
cellaria præter ſcientiam Papæ, quia Papa
non exprimit niſi diſpoſitiua fundáiia gra-
73 tiam,et ad idem Ozaſc.conſ.68.nu. 16.† & de
clauſula ad habẽdum poſita inter executiua,
vel diſpoſitiua in feudis, & an cenſeatur
conceſſa licentia alienandi feudum, Ozaſc.
tot.dec.164.Bec.conſ.88.numer.11.14.24.44.
et ſeqq.Surd.conſ.450. ſub numer.26.27.lib.3.
74 † & Notarios errare Menoch.conſ.327.n.46.
75 † per imperitiam, licet hoc non præſuma-
tur,ad eund.conſ.399.numer. 44.et ſeqq. lib.4.
ergò conſtare oportet & probari errorem
quia alioqui ratione officij pręſumitur pro
Notario,Alex.conſ.125. ſub numer.10.lib.1.
Natt.conſ.262. num.6.conſ.505. num.7. alia
pleniùs vide apud Magdal.de n.teſt.in teſtam.
par.1.c.16.num.31.et ſeqq.Gabr. com. concluſ.
de conſuet.concl.3. iunctis his,dictis ſupra form.
præced.num.32.et ſeqq. et apud Card. Tuſc.lit.
c.concl.304.vbi quæ de Stylo,an operentur,
quando autem dicantur verba poſita inter
diſpoſitiua, vel executiua V. vt optime per
Rot.apud Farin.par.1.dec.287.ſub num. 1. et
ad Laderch.conſ.1. per tot.et ad Menoch. conſil.
160.ſub num.38.conſ.255. num. 35.conſ.402.
num.17.conſ.1033.num.14.15.lib.11.And.ab
ex ea de pact.nu.226.et iterum Rot. Farin.par.
1. dec.438.ſub num. 2. vbi de clauſula ad ha-
bendum etc.poſita immediate poſt narratiuã
rei datæ in emphyteoſim dec.642.num.7.et
ad ibid. num.3.et per tot. de hac clauſula in
emphyteoſi.

76 † Tertio intellige, vt facili negocio in al-
teram opinionem reſtringentem vocem
vniuerſalem ad ſubiectam materiam, inci-
dendum foret ex aliquo adminiculo, vel le-
ui, puta ſi ex alijs verbis Inueſtituræ appa-
reret de mente reſtringere volentium feu-
dum ad propriam naturam, putà ſi voci
vniuerſali adiecta ſit dictio maſculi, Iuris
francorum, in auitum, ſeù antiquum &c. vt
notat add. ad Alex. in d.conſ. 30.ſub num.11.
lit.B.in fin. lib.1.Sol. ad antiq ſabau.decr.cit.de
feu.decr.quia in pleriſque par.2.glo.vnic.iuxta
77 prin.et num.10 † Vbi etiam ſi ſint verba de
more tamen patriæ capacibus, Iacob.in ſua
78 Inueſt.verſ.et quibuſcunque num.3. † Vbi de
modo articulandi hunc morem Surd. conſ.
440.ſub nu.55. Vbi eſſe probandum,Ozaſc.
79 dec.26.ſub num.8.et 18. † Vel ſi dictum ſit
quibuſcunque hæredibus legitimis, Morot.
80 reſp.83.num. 7.11.22. † ſi clauſula,ſecundũ
Iura feudalia,aut etiam prouincię, Menoch,
conſ. 391.ſub.nu.56.et 29.lib.4.add. hic. infra
cap.ſeq.nu.51.et 52.

81 † Si clauſula Pro ſe ſuiſque hæredibus,et ſuc-
ceſſoribus quibuſcunque ab eo, et ab eis deſcen-
dẽtibus maſculis,et fæminis Menoch. conſ.930.
82 num.7. lib. 10. † Si clauſula feudi natura in
nullo mutata Affl.in § feudum ea lege. num. 1.
ſi de feu.deſ.etc.et in tit.de feu. non haben.prop.
nat.feu.num.1.Kirchberb.d.cap.4.ſub.num.67.
83 in diſc.feud. † et generaliter vbi talia verba
adſint, ex quibus hoc ipſum colligi poſſit,
Dec.conſ.193. et conſ.171.nu.3.et ibid.referc.
84 Kirchberb. † et vbi quo quomodo mens talis
deprehenderetur, cui incumbendum non
veiborum anguſtijs, vt in form.præced. num.
85 17.et ſeqq.et alibi ſæpe monemus. † Sic ad
fæminas non tranſeunt officia publica pro-
pter verba hæredibus, et ſucceſſoribus de ſuo
corpore deſcendentibus, propter ſubiectam
materiam ab alijs differentem, Farin.par. 1.
dec.663. num. 16. vbi à feudis arguit ad dicta
officia.adde hiſce latè Gallup.nouiſſimè in Meth.
vniu.iur.feu.part.1.cap.5.num. 40.et ſeqq: re-
gula tamen noſtra ſemper excepta ante ocu
los ſemper habendo & circa officia vide Mõ
tan.per nos citat. c. 37. num.61. ſupra.

86 † Quarto intellige.niſi ſicubi mos ſit, vel
conſtitutio, vt vox vniuerſalis ad habiles tã-
tum reſtringatur, vt de Germania ſupra iam
87 nu.53. dictum eſt; † & in patria Pedemon-
tana adeſt ſpecialis conſtitutio vt apud Sol.
in d.decr. quia in pleriſque: de feu. in ant.Sab.
88 decr.† Quod tamen ſublimita, vt non pro-

cederet, ſi vltra vocem vniuerſalem, adeſſent alia verba, vt, *et cui dederit Do. Morot. d. reſp. 30. n. 3. vel quibus vendere, aut legare voluerit, Surd. conſ. 440. ſub num. 15. et ſeqq. vſq; ad num. 33. vbi latius declarat dictum decret. lib. 3.*

89 †Quintò, alij limitarent in ſpurio non admittendo ad feudum cum hac clauſula cõceſſum, tanquam omninò incapaci *Surd. conſ. 384. ſub num. 71. 72. Vbi ponit rationem, Menoch. conſ. 906. num. 32. lib. 10. licet ibid.* & fæminas non comprehendi dicat, quod tamen eſt contra com. opin. *de qua iam ſupra hac form. num. 14. et ſeqq. dictum eſt, adde cap.*
90 *ſeq. num. 14. 15. 16.* † Niſi fuerit legitimatus, quia tunc admittereretur ad feudum *pro ſe et hæredibus quibuſcunque conceſſum, Menoch. conſ. 1098. num. 1. et ſeqq. lib. 11. in conſ. 930. num. 48. conſ. 934. nu. 17. 18. lib. 10. V. tamen in form. ſeq. verſ. Cæterum in eo in fin. num. 9.*

91 †Sexto, & vltimò non omittendũ, quod forte aliquantò cautius, & ſtrictius ſit agendum, vbi dicta clauſula ſit poſita occaſione feudi, quam aliorum contractuum, vt ſcilicet non ſit facile tantum ei deferendum, quin poſſit aliquãdo intra cancellos ſubiectæ materiæ contineri, & de habilitate intelligi, ſecundum poſteriorem opinionem, nam ex quo in materia feudi, ita di ſpoſitum reperitur, vt vox *hæredis* pro filio accipiatur *ad ſupra c. 23. num. 70. c. 35. nu. 11. c. 28. part. 1. ſub. num.* 18. qui dicit, *pro ſe et hæredibus quibuſcunque*, perinde eſt ac ſi diceret *pro ſe et filijs quibuſcunque*, quo caſu vt extranei non comprehenderentur, ita nec illo, cum ſint ſynomina, & ideò eorum opinionẽ, qui negant ea formula feudum conſtitui hæretarium ſtricti Iuris rationi magis eſſe conſẽtaneam *dicit rectè Kircherb. in diſc. feu. cap. 4. num. 62. in prin.* Id autem non ideò dico, vt per hoc recedatur à communi illa opinione quã ſemel admiſſimus, ſed vt per hoc cautiores ſimus, ne fortè in vnum, aut alterum tantum Inueſtituræ feudalis locum illapſa hac formula ſtatim feudum eſſe mere hęreditarium ſtatuamus, ſed omnia diligentius examinemus, veram mẽtem, ſi aliunde magis eluceſcat, perſcrutemur, ab ea non diuertamus, iuxta iam ſupra præmonita *cap. 35. num. 44. c. 37. num. 19. et ſeqq.* quę hic pro repetitis habeantur *et, ad Natt. conſ. 163. ſub num. 11. ad fin.*

92 † Quæ tamen cautela non tam fortè neceſſaria eſſet in alijs materijs in quibus appellatio *hæredis cuiuſcunq*, ſtæ abſolutiſſimè, & in proprio ſignificatu hæreditariæ qualitatis, quia non apparet ſpecialis deciſio, prout in feudis, quod vox *hæredis* in merum
93 filium ſonet † Quare ſi in feudis ſonat in filium, ideò poteſt dici intellectum fuiſſe de filijs quibuſcunque, ſcilicet quoad numerũ, vt omnes ſcilicet filij, nepotes, & deſcendẽtes ſint inuitati, & ità non iacebit omnino ſuperflua illa dictio vniuerſalis, *ad Rol. conſ. 96. num. 18. lib. 1. Loffred. conſ. 1. ſub num. 178. Dec. in c. in præſentia. ſub num. 150. de probat.* Cum verò in alijs *vox Hæredis* non ſonet in filium, ideò ſtabit proprie, vt non ſolũ omnes hæredes quoad numerum, ſed omnes hæredes quoad qualitatem hæreditariam, ideſt omnes hæredes, actuſhæredes, cenſeãtur inuitati abſolutè, & ſine tanta, vt ſic dicã, circumſpectione: vnde poſſit fieri alienatio etiam in manum mortuam, vt in term. emphyteoſis imo etiam feudi ſub hac clauſula conceſſi *dicit Illuſtriſs. & Reuer. D. Ricc. dec. Cur. Archiep. Neap. 136. par. 1. per tot. vir* verſatiſſimus in iure noſtro vt tot elegantiſſima eius opera conteſtãtur, & inſignem memoriam commendant: meritò ad inſignẽ epiſcopatus dignitatem euectus, & maioribus dignus.

94 † Exemplum ſit de formula hac adhibita in emphyteoſi Eccleſiaſtica, *vt apud Did. var. reſol. cap. 17. ſub num. 5. ſub. verſ. quarta concluſio. lib. 2. Natt. conſ. 120. num. 21. Rol. d. conſ. 96. n. 45. et ſeqq lib. 1. Menoch. conſ. 906. num. 30. et ſeqq. lib. 10. Mant. de tac. & ambig. lib. 22. tit. 19. nu. 22. & ſeqq.* apud quos plene quod ad omnes hæredes tranſeant hæc emphyteoſis, ſub hac formula conceſſa, ex quo, à fortiori, facies de alijs iudicium, propter reſtrictam emphyteoſis Eccleſiaſticæ naturam, quæ reſtrictio nõ reperitur in alijs & ideò a fortiori, quia *vox Hæredis* fortius
95 vim ſuam in hiſce retinebit. † Quod enim non mutatur, cur ſtare prohibetur? *l. ſancimus C. de teſtam. & deciſ. noſtr. Bonon. 20. num. 9. & dec. 69. num. 34. & flor. 24. num. 15. & ſeqq.* Vbi alia ad idem, & maxme, quod non ſit a regula recedendum, vbi non conſtat de exceptione, de qua conſtat in feudis, non conſtat in ſpecie in alijs, ſecundum mox dicta.

CAP. TRIGESSIMVM NONVM.

De formula, & Cui dederit.

SVMMARIVM.

1 *Æquiparatio huius formulæ cum præcedenti, vt feudum ſit hæreditarium tranſmiſſibile ad extraneos & ad fęminas etiam in emphyteoſi & ſeqq.*
5 *Huic formulæ par eſt alia,* pro ſe, & pro quibus voluerit.

6 Sou

6 *Seu* & quibus iura concedere voluerint.
7 *Conſenſus non neceſſarius in alienatione ad effectum vt dominus præferatur, ſed tantum ad effectum recognitionis & approbationis, ne forte fiat in manum mortuam aut aliter inhabiles alienatio, Contra num.* 16.
8 *Minus erit neceſſarius conſenſus vel licentia, ſi aliàs ſine his fuerit alienatum.*
In alienatione dominus directus præferendus. ſub eod.
12 *An ſuccedatur ab inteſtato & tranſea etiam ad extraneos, Contra ſuccedi num. 13. & ſeqq. reſpondetur ad contrarios num. 17. & ſeqq.*
10 *Feudum cum hac formula*, excepta facultate alienandi, *in alijs propriam naturā retinet.*
11 *Adeo quod collecta non ſoluantur.*
14 *Spurij clerici non ſuccedunt niſi cum conditione ſi legitimabuntur, ſi erunt capaces, & n.* 15.
16 *Clericus beneficiatus in ſacris conſtitutus ſuccedit.*
Emphyteoſis eccleſiaſtica non tranſit ad extraneos nec ad legitimatos. ſub eod.
17 *Rim. reijcitur, & num.* 18.
Niſi in term. licentiæ qua quis non ſit vſus. ſub eod.
19 *Decedens ab inteſtato dicitur diſponere & ſic dare, vt in emphyteoſi.*
20 *In primogenitura feudo & emphyteoſi:*
Et voluntas dicitur expreſſa & euitatur cōtradictiones. ſub eod.
21 *Faciliùs intrabit opinio quod ab inteſtato cum adminiculo alterius, vt verbi adiecti* quibuſcunque, quocunque modo, quocunque titulo.
22 *Vel ſi eſſet feudum emptum.*
23 *An deſcendentes poſſint alienare, & quid ſi ſit pronomen,* ipſius, *& num.* 24.
25 *Et quid ſi dictum* pro ſe & cui ipſe vel hæredes dederint.
Vel ſic, quod dictus N. & eius heredes teneāt cum facultate alienandi. *ſub eod.*
26 *Limita ne procedat, ſi verba ſint tantum in executiuis.*
27 *Nec in Sicilia.*
28 *Non vbi aliàs reſultaret repugnātia*, vt ſi ſaluum ius, cum clauſula & ſuis ſucceſſoribus quibus dederint, *& nu.* 29.
30 *Non vbi dicta formula poſita inter ipſos diuidentes, et non à concedente.*
31 *Non in alia*, & cui ius dabit, *qua, excluduntur feminæ, et nu.* 32.
33 *Et de duplici intellectu, remiſſiuè.*
34 *Non in alia*, & cui in feudum dabis, ſeu iure feudi faciant, ſeu & cui legitimè dederis, *et num.* 35. 36.
37 *Non ſi probibita expreſſè alienatio.*
38 *Non ſi cum clauſulis,* ſaluo iure epiſcopatus, feudi, & emphyteoſis.
39 *Non vbi* pro ſe & ſucceſſoribus maſculis & cui dederit.
40 *Non vbi*, cui jus & caſus dabit, *et quod sit attendendum.*
41 *De differētia*, & quibus iure, & quibus bona.
42 *Formula hac eſt pinguior, quam* & quibuſcūque, *et de eius vi.*
Vt poſſit alienari tanquam allodiū et alia vt 42.
43 *Si tamen non ſit dictum* ſaluo iure feudi.
44 *Quid ſi dictum*, vt omnes illi quibus ipſe dederit, habeant.
45 *Si dictum abſolutè* cui dederis, *non ſi*, & cui in feudum dederis.
46 *Acquirens cum hac clauſula non poteſt ſibi aut deſcendentibus ſuis feudum in allodium conuertere.*
47 *Non poteſt quis cauſam poſſeſſionis mutare.*
Perſona loquētis in generali ſermone excipitur. eod.
48 *Nemo poteſt ſe ipſum eligere.*
49 *Nemo poteſt ſibi authorare.*
50 *Actio et paſſio in eodem ſubiecto ſimul concurrere non poſſunt.*
51 *Aliæ declarationes quod ex dicta clauſula feudum non fiat hereditarium etc. remiſſiuè.*
52 *Et an in generali diſpoſitione pleraque veniant.*

PRęcedenti formulę valdè affinis & coniuncta eſt formula, qua feudū (*ſibi et cui*
1 *dederit*) conceditur † adeo qđ has formulas
ęquiparari dixerit *Tom. de Mar. tit. 31. num. 8.*
Rol. conſ. 79. n. 20. et ſeqq. lib. 2. Ozaſc. dec. 26.
ſub nu. 18. Sol. ad ant. Sab. decret. tit. de feu. decr.
quia in pleriſque par. 1. glo. vn. ſub num. 9.
2 †Et dicitur feudum hęreditarium & alie-
nabile in quemcunque ſine conſenſu do-
3 mini, vel agnatorum † prout etiam idem eſt
in emphyteoſi *Clar. in §. emphyteoſis. qu. 13.*
verſ. vlterius quęro. in §. feudum. q. 31. verſicu.
vlterius quæro. Corb. de cau. priu. ob alien. lim. 2.
et de cau. priu. ob mort. ciuil. num. 31. Valaſc.
de iure emph. q. 28. Schrad. par. 2. cap. 4. nu. 62.
Roſent. cap. 2. concl. 36. in princ. Bammac. (plu-
res enumerans et contrariam reprobans) in tit.
ſi de feu. def. etc. §. feudum ea lege. numer. 40. et
ſeqq. Menoch. conſ. 865. numer. 7. lib. 9. et conſil.
930. num. 47. lib. 1. Kicherb. in diſc. feu. cap. 5.
num. 15. 16. 17. vbi allegat varios, qui de Cōm.
4 *iuncto cap. 4. num. 68.* † vbi eſſe hæreditarium
ad fęminas & ad omnes extraneos tranſmiſ-
ſibile, ſiue permutando, ſiue teſtando, ſiue
ab inteſtato &ç. *et ad Bero. de hac clauſula cōſ.*
5 *66. et ſeqq. lib. 1.* † Cui par eſt clauſula *pro ſe*
et pro quibus voluerit. Ruin. conſ. 85. nu. 5. lib. 1.
Rub. conſ. 110. Curt. iun. conſ. 130. nu. 6. Cald. de
6 *non emph. q. 24. num. 71.* † ſeu, *et quibus iura*
ſua concedere voluerit Cęuall. Commun. Cont.
com. q. 787. nu. 21. quem cum alijs ex eo re-
fert. *Kicherb. d. cap. 4. d. numer. 68. in fin. Surd.*
conſ. 551. ſub num. 5. et ſeqq. lib. 4.
7 † Quæ tamen intellige, vt non ſit neceſſa-
rius conſenſus, vel licentia ad effectum qđ

dominus præferatur ſed ad effectum ap-
probationis , mediante recognitione ei-
dem fienda poſt ſequutam alienationem
ne forte perſonæ prohibitæ , & inhabiles
(manus mortuæ) vel potentiores in poſſeſ-
ſionem introducerētur domino directo ir-
requiſito, *vt pulchrè per Illuſtriſs. D. Amed. à
Pont. quæſt. Laud. 14. nu. 8. et ſeqq. iuncto nu. 2.
et ſeqq. per tot. et num. 11. vbi ita* concordari
putat opiniones diuerſas , aliàs quidem cō-
ſenſum deſiderantes. *vt ibid. num.* 8. retulit
authores , & aliàs non deſiderantes *vt ibid.*
8 *d. num. 2. et 6.* † & minus dubium, quod ne-
ceſſarius non ſit conſenſus ius , ſi iam aliàs
ſine conſenſu , vel licentia aliqua fuerit fa-
cta alienatio *Natt. conſ. 322. nu. 2. Surd. conſ.
105. num. 12. et ſeqq. lib. 2.* In alienatione ta-
men eſſet dominus directus præferendus
niſi aliquibus caſibus *D. Ricc. in dec. Cur.
Neap. 58. vbi limitationes, et iudicata adfert per
eleganter incomparabilis memoriæ Vir.*
9 Cæterùm in eo non bene conueniunt in-
ter ſeſe Docto. An ſit locus ſucceſſioni ab
inteſtato , vbi cum hac formula eſt datum
feudum, ità quod omnes hæredes etiam ex-
tranei in feudo ſuccedant , nam alij admit-
tunt tantum capaces ex naturā feudi , quia
in primo acquiſitore , & donec apud eum
eſt feudum naturā feudi recti retinet *Zaſi.
de feu. par. 17. ſub num. 25. verſ. ex hac conclu-
ſione. Bammac. in tit. ſi de feu. def. etc. §. feudum*
10 *ea lege. num. 31.* † & excepta facultate alie-
nandi in alijs feudi recti retinet naturam
11 † adeo quod collectæ non ſoluantur *vt ait*
12 *Ozaſc. in conſ. 14. per tot.* † & in term. non ſuc-
cedi ab inteſtato *Rimin. iun. conſ. 176. nu. 25.
vſq; ad finem vol. 2. Surd. conſ. 475. nu. 5. vol. 4.
Cald. latè de nom. emph. quæſt. 7. nu. 45. et ſeqq.
vbi contra Curt. iun. conſ. 4.* quod requiratur
expreſſa diſpoſitio .
13 † Verùm contraria opinio verior eſt &
communior quod ſuccedatur ab inteſtato
*Rip. in l. ex facto. §. ſiquis ita. num. 16. ad fin. ff.
ad Trebell. Tom. de Mar. titu. 31. num. 5. Roſ. et
Rol. ſub initio citat. Id. Roſ. cap. 9. concl. 41. nu.
6. 7. 8. Natt conſ. 218. num. 6. 8. 10. conſ. 246.
num. 1. et ſeqq. Petr. de Grego. de conceſſ. feud.
part. 6. 9. 16. num. 2. D. Præſ. Primarius Moroe.
reſp. 30. num. 5 6. Schrad. part. 7. cap. 3. num. 2.
Crau. conſ. 1000 progene. in repet. num. 74. 75.
Surd. conſ. 384 numer. 54. 54. 55. vbi de magis
Com. in d. conſ. 475. ſub num. 23. 25. vbi ita iudi-
catum ex Mant. ibi relato conſ. 551. numer. 21.
verſ. dum autem et num. ſeq. in conſ. 572. nu. 31.
vol. 4 Kieberb. (alios etiam referens de commu-
ni pariter teſtes in diſc. feud. cap. 4. d. numer. 68.*
14 † non tamen ſuccederet ſpurij , clerici , vel
ſimiles *Menoch. conſ. 930. num. 48. 49. lib. 10.
V. tamen ſupra cap. antecced. verſ. quinto alij li-*
15 *mitarent num. 89. 90.* † Niſi fuiſſent ſub con-
ditione, *ſi legitimabuntur, ſi erunt capaces inui-
tati, Natt. conſ. 296. num. 7. 8. conſ. 247. nu. 1.*
16 † Atqui clericum beneficiatum & in ſacris
conſtitutum ſuccedere & ita fuiſſe iudicatū
vide *Mandel. conſ. 754. num. 12. iunctis à num.
18. et ſeqq. vſque in fin. lib. 4. Et contrà conſil.
242. num. 9. et ibi add. lib. 3.* vbi emphyteoſim
eccleſiaſticam non tranſire ad extraneos (&
ſic nec ad legitimatos & de magis com. *Clar.
in §. emphyteoſis. q. 28.* caſus alios diſtinguēs
ibid. plene.
17 † Ad Rimin. reſpondit ipſemet *Surd. in eod.
illo conſ. 475.* tenentem non ſuccedi ab inte-
ſtato *ſub n. 25. in fi. princ.* cum eſſe ſolum nec
de eius auctoritate curandum *&c. vt ibi , &*
18 *in conſ. 462. num.* 8. † vbi dicit eius dictum
pati difficultatem niſi in term. licentię con-
ceſſę , qua quis non ſit vſus , vt ibid. per
Surd. quod deſeruiat pro ſubdeclaratione
19 quadam † Sed aliter dicas, quod qui ab in-
teſtato decedit dicitur diſponere , & ſic da-
re , vt in ſpecie emphyteoſis dicit *Menoch.
conſ. 922. num. 2. 3. 4. & ſeqq.* vbi alia exempla
20 *conſ. 950. num. 9. & ſeqq. lib. 10.* † vbi in pri-
mogenitura, feudo, & emphyteoſi *in conſ.
210. num. 50. lib. 3. conſ. 667. num. 6. lib. 7. in
conſ. 679. num. 9. eod. & preſumpt. 27. num. 10.
lib. 4. & d. conſ. 950. num. 16. Cald. in d. tract. de
nom. emph. d. q. 7. num. 45. & ſeqq.* & contrà
eund. Rimin. ſtat communis opinio, vt pa-
tuit ex mox compluribus citat. omnibus
fere & de magis communi & de veriori te-
ſtantibus pleniſſime.
21 † Facilius autem intrabit hæc opinio , ſi
verbis *& quibus dederit* , adiecta appareat
alia conſimilia *vt quibuſcunque, quocunq; mo-*
22 *do , quocunque titulo* , † vel ſi alias appareret
feudum emptum *Natt. conſ. 683. num. 10. et
de feudo empto. Surd. conſ. 105. num. 10. 11. lib.
1. conſ. 317. num. 25. et 35. lib. 3. Theſaur. dec.
146. num. 9. Ozaſc. conſ. 38. num. 5. et ſeqq. Sol.
in ant. ſub decr. tit. de feud. decr. Tolāt par. 2. gl.
4. num. 16.*
23 † Item non ſatis inter ſe cōueniunt Docto.
in eo , an ab ſucceſſoribus poſſit alienari
feudum ſub hac formula *et cui dederit* con-
ceſſum maximè adiecto pronomine ipſe,
namque non poſſe licentiamq, cenſent re-
ſtrictam ad ſolum inueſtitum *tenet Natt. in
conſ. 163. et 164. per tot.* Contrarium, & forte
melius & in ead. cauſa *Ozaſc. conſ. 19. in ſe-
cundo artic. numer. 15. et ſeqq. num. 22. et ſeqq.*
24 † vbi clauſulam *et cui voluerit* æquiparat
formulę *et quibuſcunque num. 27. 28. Syluan.
in conſ. 61. per tot.* vbi infinitas adducit ratio-
nes & reſpondet ad omnia quæ in contra-
riam partem adducta ſunt à *Natt. in d. conſ.
163. 164. ſubdens ità fuiſſe iudicatum Bec. conſ.
88. per tot. vbi quoque ità iudicatum Surd. hæc,
et alia referens in conſ. 384. ſub num. 46. et 47.*
reſ-

Digitized by Google

reſpondendo ad obiectum factum ibid. ſub
num. 8. verſ. quartò inniti.et num. 9.cum ſeqq.
et ad conſ.419.ſub num.59.et ſeqq.et conſ.511.
25 quibus pariter locis Natt.reprobatur,† Sed
omnis ſcrupulus eſset ſublatus,ſi et de hære-
dibus fieret, vt ipſe quidem ſuaderem fieri
mentio hoc modo, putà pro ſe et cui ipſe, vel
hæredes dederint vel ſic, ità quod dictus N. et
eius hæredes teneant etc.cum facultate alienan-
di diſponendi etc. vt in Caſu Ozaſc. d.conſ. 19.
ſub num.29. verſ. et quod dicta.es ſub num.35.
verſ. inſuper omnis. Surd.conſ. 15. ſub num.2.
et 8. vbi ſi ambæ formulę pro ſe et cui dederit
et pro ſe et quibuſcunque ſimul poſitæ fue-
rint.

Verùm quia in quæſt. principali mox tacta
num.23.et 24. videò etiam alia in contrariū
iudicata: Ita hac in re hoc firmo, eſse ad di-
uerſitatē caſuū & circūſtātiarū diligēter attē
dēdū ob q̄ diuerſitatē etiā diuerſimode iudi
cari contingit: de quo te remitto ad Burſat.
egregiæ in conſ.131.à num.97. vſque in fin.lib.
21. hunc cape ad hanc animaduerſionem
pro omnibus vnum & te hinc extricabis.

26 † limita prædicta, vt vim ſuam, & eam qui-
dem quam mox deſcripſimus, non ſeruet
hęc formula, ſi ſit inter verba tātum execu-
tiua add. ad Iſern. tit. de feu. non hab. etc. in
verb.dederis.in fin.Tom.de Mar.tit.31.numer.
14.Roſent. cap. 2.concl. 15. num.4.et ſeqq.cap.
7.concl.40.num.2.Bammac.ſi de feu.def.etc.§.
feudum ea lege. num, 36.37. Crau. conſ.1000.
pro genere ſub num.348. Ozaſc.dec.164.nu.2.
Mantic. de tac. et ambig. lib.23.tit. 24.num.9.
adde hic infra.num.51.52.

27 † Item limita, ne dicta formula procedat,
nec Vllam vim habeat in Regno Sciciliæ
iuxta declarationem Iſern. d. tit. de feu. non
hab.etc.in fin.Grego. de conceſſ. feu. par.6.q.8.
in fin.

28 † Item declara, vt ad repugnantiam eui-
tandam dicta formula non niſi de hæredi-
bus ſanguinis intelligenda veniat Menoch.
conſ.514. à num. 10. ad fin. Vbi tamen hunc
notat effectum, quod ſaltem in capaces poſ-
ſit fieri alienatio, etiam citra conſenſum
Domini lib. 6.et in conſ.334.num. 33.et ſeqq.
29 lib.4.† Vbi ſi ſit ſaluum ius ſucceſſionis aliqui-
bus, cū clauſula pro ſe et ſuis ſucceſſoribus qui-
bus dederint et ad infra hic num.51.52.

30 † Item declara, vt dicta formula vim ſuā
ſeruet, ſi ſit prolata à concedente, ſecus ſi ab
alio putà à fratribus diuidentibus, quia hęc
aſsertio nihil præiudicatura eſt rectę feudi
naturę, ideoq; ad refutantem reuerteretur
feudum, quia non potuiſset is, cui fuit refu-
tatum, libere diſponere, & ideò eo pręmor-
tuo ante refutantem locus eſſet tit. de eo qui
fin.fec.ugn.49.lib.2.in vſib. feu. quo feudum
ad fratrem rediret qui refutauerat fratri in
diuiſione, eo ſine liberis defuncto.

31 † Item declara vt non procedant pręedi-
cta in formula, et cui ius dabit, nam feudum
erit proprium ex eo quia huiuſmodi clau-
ſula ad ius refertur, ergo ad naturam pro-
32 priam feudi & iuxta eam Menoch.† vbi ex-
cludi fęminas in conſ.391.nu.56. lib.4.Carol.
à Kircherb.in diſc.feu.cap.4.ſub num.74.Crau.
conſ.1000.pro gen.num.361.Iacob.à S.Greg.in
ſua Inueſt. verſ. ità etiam quod ipſi Vaſſalli nu.
2.Petr.de Grego.de conc.feu.par.6.q.8.ſub nu.
33 8.† Vide duplicem intellectum in pulchro
34 caſu apud Bertran.conſ.59.vol.7.† Nec pro-
cedant in formula, et cui in feudū dabis tit. de
feu.non hab. etc.in fi.et ibi Affl. ſub nu. 1.verſ.
ſecūdu Inueſtituram Crau. d. conſ.1000.nu.361.
35 † Nec in formula Iure feudi faciāt Crau.ibid.
36 ſub num.334.† Nec in formula, et cui legiti-
mè dederis Kirch.d.cap.4.ſub d.nu.69.Menoch.
conſ.845.num.9.et 10.lib.9.Corb. de cau.priu.
37 ob alien.lim.2.num.3.† Vel ſi prohibita eſset
in ſpecie alienatio Kircherb. ſub d.num.69.in
fine, remittens ad Dec. conſ. 171.num.3.Crau.
conſ.92. num. 6. Menoch.conſ.61.num 18.aut
aliter vt per Crau. d.conſ.1000.numer.331.in
fin. et ſeqq. præſertim num. 334.354.et 360.et
ſeqq.Roſent.in cap. 2.concl. 26.nu.5.et per tot.
concl.et in glo. lit.c. Menoch. conſ.545.num.8.
38 lib.6.† vbi de clauſulis ſaluo iure Epiſcopa-
tus, feudi, et Emphyteoſis, & apud quos adhuc
de his, & alijs conſimilibus formulis, et idem
39 in conſ.987.num.1.et ſeqq.lib.10.† vbi ſtante
formula pro ſe, et ſucceſſoribus maſculis, et qui-
bus dederit eſse proprium feudum, et in conſ.
40 238.num. 24. 25.et 52.† vbi de clauſula cui
Ius et cauſam dabit & quod ius ſit attendendū
Capyc. in Inueſt. feu. cap. feudorum clauſulæ
col.4. verſ.aduertendum tertio fo.94.

41 † Vbi facit differentiam an dicatur, et
quibus bonu concedere volueris, et demum om-
nes in d. tit. de feu. non hab. etc. vbi eſt propria
Sedes.

42 † Item intellige vt in vno differat hæc
formula à præcedenti, et quibuſcunque, quia
formula, et quibus dederit eſt pinguior,
eo quod nullam recipiat reſtrictionem
etiam de habilitate, & quod poſſit dari
quocunque titulo, & quibuſcunque perſo-
43 nis tanquam allodium † Quando non eſt
dictum ſaluo iure feudi, vt in ſpecie D. Mens
Morot.alijs relatis) receptiſſimam omnium ſen-
tentiā dicens, in d.reſp.30.ſub num.2.Bammac.
in tit.ſi de feu.def.§. feudum ea lege, num.30.et
39.Roſen. qui communiorem, et veriorem, in
cap.9. concl. 41.numer.20.et concl.39.per tot.
Petr.de Grego. de conceſſ. feu.par.6.q.8.nu.4.
Zaſ.de feu. par.12.ſub num.25.verſ.ſecundo.
Capyc.d.fo.94.col.2.verſ. aduertendum tamen
44 † Vbi etiam ſi additum ſit verbum habeant, vt
omnes illi quibus ipſe dederit habeant, & ad
verſ.

45 verſ.aduertendum ſecundo. † Vbi ſi dictũ
ſit abſolute *et cui dederis*, ſecus ſi ita, *et cui in*
feudũ dederit, iũcta col. anteced. ad fi. et tot. ead.
col. 2. hęc omnia *ex tex. claro de feu. non hab.*
etc. ibi, *vel ad proprium, vel ad libellum*, & ibi,
Vbi ergo ſic dictum eſt, et cui in feudum dederis,
aliud eſt et propriam feudi naturam habet. et ex
alio non minus eleganti in d. §. feudum ea lege
ſi de feu. def. vbi in term. dictę formulę ſubij-
cit tex. hæc verba. *Quod ſi Vaſallus alienauit,*
feudum eſſe deſinit apud emptorem. et hic etiam
Docto. et Prapoſ. num. 5.

46 † Verumtamen acquirens non poſſet
ſibi ipſi aut deſcendentibus ſuis feudum in
allodium conuertere, *arg. l. ſicut. §. ſuperua-*
cuũ, et §. pen. quib. mod. pign. vel hyp. ſolu. l. ſi. C.
de remiſ. pign. l. et qui. 10. C. de diſtr. pign. cũ ſi-
milibus, vt per Roſent. in his term. in cap. 9.
concl. 41. numer. 20. et in gl. o. Bammac. in d. §.
feudum ea lege. nu. 45. 46. ſi de feu. def. Præpoſ.
ibid. de feu. non hab. etc. num. 5. Tom. de Mar. de
gener. et qual feu. tit. 31. num. 7.

47 † Vbi non poſſe mutare ſibi cauſam poſ-
ſeſſionis, & quia perſona loquẽtis in genera-
li ſermone excipitur, *addit. Zaſ. de feu. pa. 12.*
48 *nu. 28.* † Adderem ego, quia nemo poteſt ſe-
ipſum eligere *ad Cepo. caut. 96. et ibid. add.*
49 *Surd. conſ. 4. nu. 39.* † Quia nemo poteſt ſibi
authorare *conſ. 9 ſub numer. 35. et 37. in fin. et*
ſub num. 42. vbi declarat, et conſ. 50. numer. 12.
50 † Et quia actio, & paſſio in eodem ſubiecto
ſimul concurrere non poſſunt *l. Vranius in*
princ. ff. de fideiuſſ. l. frater à fratre. in princ. de
Cond. indeb. Surd. dec. 109. num. 5.

51 † Item aliàs declarationes, quod per di-
ctam clauſulam, *et cui dederint cum facultate*
expreſsè diſponendi et in quancunque perſonam
alienandi feudum nõ eſſe mere hęreditariũ
nec venire in reſtitutione fideicommiſſi nec
facultatem diſponendi verificari in inſtitu-
tione vniuerſali, licet poſita appareat inter
verba diſpoſitiua, propter alia verba repu-
gnantia ibidem adiecta, ex quibus clauſu-
læ permittentes alienationem etiam poſitę
in diſpoſitiuis neceſſariò debeant reſtringi
& declarari, vt per eas quam minus fieri po-
teſt, cenſeatur derogatum naturę feudi, ne
inducatur perplexitas, & contrarietas in ea-
dem inueſtitura, vide de his elegantiſſimè,
vt ſolet ſemper, penes Inſignis nominis *I.*
C. D. Meum Prim. Præſ. Bellon. in conſ. 30. per
tot. Cum quo Eminentiſſimo Viro, lętatus
ſum me concordaſſe in meis ſcriptis ante
hoc conſ. iam primò impreſſis circa mate-
52 riam † An generalis diſpoſitio ſeù inſtitu-
tio omnia comprehendat, etiam ea in qui-
bus ſpecifica requiritur nominatio aut ex-
preſſio, aut ſi, an requiratur, dubitetur, *In*
dec. mea Bono. 71. vbi ampliſſimè materiam
diſtinctis caſibus diſcutio. confer & videbis
intelligendo (vt ad rem redeam) facultatẽ
alienandi operari quoad præiudicium domini
directi, & ſine eius conſenſu. Sed non
in præiudicium comprehenſorum in inueſtitura
vt ibid. ſub num. 31. in fin. & ſeqq. &
clauſulæ ab eo ponderatæ, importantes reſtrictionem
dictę clauſulę *et quibus dederint*,
ſunt, quia dictum fuit *in feudum nobile rectũ*
&c. Item *ſine licentia ſuę Celſitudinis*. tertio
quia facta conceſſio duobus inſolidum, &
quartò dictio *expreſſè* vt repilogauit has
clauſulas *ibid. ſub num. 70. verſ.* ſecundus caſus
Idem excellentiſſ. conſultor ſufficiat
breuiter innuiſſe, ad horreum vberrimum
recurre, & ſinum tuum imple. *ego etiam*
in tract. de Interpret. inueſtit. lib. 10. cap. 3. par.
1. obſeru. 3. per totum. pleniſſime tracto materiam
quando diſpoſitiua diſpoſitiuis, vel
executiuis repugnant, & quæ executiua &
diſpoſitiua, intentio erat imprimendum curare,
ſed opus creuit in immenſum vt ſic dicam,
& ego ſenex, nec vacuus laboribus, dũ
ad hoc etiam opus feudale incũbo, & illud
præparo vt imprimatur: non deſperendum
tamen, dum ſpiramus.

CAP. QVADRAGESSIMVM.

De formula pro ſe & fœminis.

SVMMARIVM.

1 *An fæminæ ſuccedant cum maſculis, & quid ſi tàm fæminis quàm maſculis dictum ſit & nu. 2. ſecus ſi ſimul vocatæ. & num. 21.*

3 *Fallit in feudo improprio vbi ſimul ſuccedunt.*

4 *Si expreſſim nominatæ, non ſi ſubintellectæ. & num. 5. 6.*

7 *Si obſeruantia probaret quod non ſimul.*

8 *Vel ſi eſſent vocatæ in defectum per verba maſculis deficientibus, donec quandiu &c. aut in caſu quo maſculos non habeant.*

9 *Aut vbi clauſula vſque ad vnum.*

10 *Tam & quam, quouſq, ſtatim ſecuta morte bona redeant ad dominum directum, ad tertiam generationem, ad vitam, tunc, extantibus maſculis. & num. 11.*

12 *Verbis tex. ſtandum non obſtante rubrica, & id quando. num. 13. & ſeqq.*

17 *Fæminæ non ſuccedentes cum maſculis ſuccedũt ordine ſucceſſiuo.*

Verbum, deficere, præſuponit præexiſtentiam rei quæ deficiat propriè, ſed impropriè capitur etiam pro non exiſtere ſub eod. *& num. 18. 19. 20.*

22 *An fæminam oporteat eſſe hæredem ex diſtinctione reſoluendum proponitur & ſeqq.*

23 *In caſum non exiſtentiæ vel defectus maſculorum*

Digitized by Google

lorum ſi ſola ſit filia erit, hæres.

24 *Quid ſi filia vltimi defuncti non ſit capax feudi quia ad eam tenor inueſtituræ non extẽdatur, Adſit tamen amita comprehenſa, hęc non erit hæres, & tamen ſuccedet in feudo.*

25 *Idem ſi fiſcus ſuccedat ob delictum, proximior quamuis non hæres ſuccedet in emphyteoſi ad fiſcum non tranſmiſſibili.*

26 *Ad hoc ne fęminę ſuccedant, an ſufficiat vel momento extitiſſe conditionem, quia nati filij, ſed ſtatim mortui.*

27 *Conditione deficiente deficit effectus.*

28 *Plures conditiones omnes impleri neceſſe eſt, vt ſit locus diſpoſitioni.*

29 *Ante aduentum conditionis actio non competit de quo remiſſiuè.*

30 *Debet probari conditionis euentus.*

31 *Etiam ſi actus ſit momentaneus, quia operatur.*

32 *Et ſufficit ad ius acquirendum.*

33 *Et momentum eſt in conſideratione.*

34 *Procedit etiam ſi filij non ſucceſſerint contra glo.*

35 *Conciliatur glo. cum alijs fœdere diſtinctionis partus vitalis à non vitali. Si vitalis deficiat conditio, aliàs non & num. 39. 40.*

36 *Quia pars non vitalis habetur pro mortuo, ſeu pro non nato, ſeu quaſi non extiterit. & num. 37. 38.*

41 *Plura de partu vitali aut non vitali, nonimeſtri octimeſtri. &c. de fide obſtetricum, de cauſis abortuum &c. remiſſiuè. & ſeqq.*

42 *Et an octimeſtris ſit vitalis pro & contra & ſeqq.*

46 *Declarato. Affl. ſequenda eius opinio concilians. & num. 50.*

47 *In feudis natus & illicò mortuus non excludit fœminas. & num. 52.*

48 *Quia mors ſubito contingens non accidentaliter ſed naturaliter dicitur ſuperuenire. & num. 51.*

49 *Nam dicta opinio videtur æquior, & humanior.*

53 *Quis dicatur* illico deceſſiſſe, *remiſſiuè.*

54 *Fœmina ſemel excluſa an ſemper cenſeatur excluſa. & ſeqq.*

55 *Ordinarium facit ceſſare ſubſidiarium remedium.*

56 *Frater non admittitur vocatus, ſi naſcatur filius.*
Idem ſi filius fratris. ſub eod.

57 *Diſpoſitione ſemel impleta non eſt locus alteri vocato.*

58 *Subſtitutio ſemel extincta non reuiuiſcit.*

59 *Nec ius ſemel extinctum.*

60 *Fœmina excluſa etiam deſcendentes eius excluſi.*

61 *Sic primo excluſo à primogenitura, etiam eius deſcendentes.*

62 *Excluſio ad omnes deſcẽdẽtes excluſi extẽditur.*

63 *Fallit in renunciatione eo præmortuo, cui fuit renunciatum.*

64 *Item ſi in contrarium ſit conſuetudo quod fœmina non cenſeatur excluſa.*

65 *Item non cenſetur ſemper excluſa à feudo improprio.*

66 *In quo ſimul cum maſculis ſuccedit. & nu. 67.*

68 *Item quid in feudo hæreditario ſimpliciter aut mixto an fœmina ſemper ſit excluſa. & n. 69.*

70 *Quid in emphyteoſi eccleſiaſtica.*

71 *An bona ſint primi vel vltimo defuncti, & quid iuris in propoſito.*

72 *Excluſa ab hæreditate patris non tamen fratris.*

73 *Remotiores (licet excluſæ ad tempus ſi fuerint proximiores) admittendæ.*

74 *In renunciatione fœminæ ſi fratres aut nolẽt aut non poſſent.*

75 *Paria non ſuccedere vel non eſſe in rerũ natura.*

76 *Excluſio fauore certarum perſonarum deficit deficientibus perſonis.*

77 *De muliere dotata excluſa à ſtatuto donec &c.*
Vel ſi ſimpliciter. ſub eod.

78 *In maioratibus ſemel excluſus non ſemper excluſus.*

79 *Idem in fideicommiſſo perpetuo.*

80 *An fœminæ in fideicommiſſo admittantur, ſi vocatę nõ extantibus maſculis, ſi extet ſtatutum earum excluſiuum.*

81 *Et ſi ſtante ſtatuto, vt fœmina dote ſit contenta, an dicatur excluſa à dote in qua fuit inſtituta.*

82 *Differunt an per reintegrationem fœminæ admittantur, an per ſucceſſionem, remiſſiuè, & num. 83.*

84 *Fœmina cenſetur excluſa ſemper quoad maſculos, nõ quoad dominum directum, qui tenetur reinueſtire.*

85 *Fœmina admittitur ſemper ſtante pacto inueſtituræ ne ſemel excluſa cenſeatur excluſa.*

86 *Item ſi ſemel fuiſſet admiſſa non excluderetur à maſculo poſtea ſuperueniente. Idem in primogenitura, nu. 88. limita n. 90. & ſeqq.*

87 *Quæ tamen decedente maſculi ſuccederent.*

89 *Fœmina deſcendens ab excludẽte præfertur maſculo alterius lineæ.*

90 *Quandò fœmina admiſſa excludatur à maſculo ſuperueniente, & num. ſeqq.*

91 *Filiæ iam poſſeſſores feudi partis paternæ excluduntur à maſculo ex fratre.*

92 *Ex fœmina ſemel admiſſa ſi naſcantur maſculi, & ex aliquo eorum naſcatur maſculus & foemina, maſculus erit præferendus & ratio. ſub eod.*
Traditur caſus ſi feudum ad foeminam peruenerit, deinde in eo maſculi ſuccedant, & deinde foeminæ, vt hę ſi ſint proximiores alijs maſculis concurrentibus præferantur. ſub eod. n. 93.

94 *Hæc excluſio à nullo alio allegari poteſt, quàm ab eo, cuius intereſt, ſcilicet ab agnato.*

95 *De feudo foemineo & alijs eius formulis, remiſſiuè.*

Et

ET in hanc formulam, Pro ſe & fœminis
aliquando eſſe hæredem, aliquando
non eſſe, iuxta vel delatam, vel non delatā
hæreditatem cadet occaſio, vt ex declara-
tione ſenſuum, qui ad hanc formulam ap-
plicari ſolent conſtabit: & primò.
1 † An fœminę vnà cū maſculis ſuccedere
habeāt? & dicitur in feudorū materia quod
non, Bart. in l. vt iuriſiurandi. §. ſi liberi. n. 5. ff.
de op. libert. Menoch. conſ. 391. num. 14. et ſeqq.
lib. 4. et conſ. 930. nu. 6. lib. 10. nam ſuccedent
ſolùm poſt maſculos, q. omnino defecerint
vt patet expræcit. & ita in his term. in indi-
2 uiduo † Imò vero in fortioribus putà in
formula Tam maſculis quam fœminis magis
comm. eſſe fęminas non ſuccedere vnà cum
maſculis teſtatur excellentiſſ. D. Protopręſb.
Morot. reſp. 29. nu. 4. et ſeqq. Menoch. conſ. 506.
num. 17. et ſeqq. lib. 10. conſ. 973. nu. 1. et ſeqq.
eod. lib. 10. vbi nu. 14. et 19. refert ità iudicatū.
& admittit hanc eſſe comm. opin. licet ex
tationib. vt per eum, ab hac recedendum
cenſeat Surd. in conſ. 317. num. 16. et ſeqq. prę-
ſertim num. 19. lib. 3. et ad Burſat. conſ. 63. ſub
num. 11. lib. 1.
3 † Niſi (& ità ipſe limita) eſſemus in feudo
improprio, & in omnes alienabili; quia fę-
minę expreſſim vocatę ſimul cum maſculis
4 ſuccederent † Quicquid eſſet difficultas,
ſi non expreſſe eſſent vocatæ, ſed tantum
tacite, ſub aliqua forte verborum vniuer-
ſalitate vt per Surd. in conſ. 407. num. 4. et 5. ad
fin. et num 6. 26. ſub 34. verſ. ſecundum. et verſ.
ſeq. vbi ità fuiſſe iudicatum Ceſſaret verò om-
ne dubium, & manifeſtum eſſet quod ſimul
5 ſuccederent † vt in caſu D. Morot. vbi non
ſolum fęminę expreſſę ſed & clauſulę adie-
ctæ vniuerſales in d. reſp. 29. ſub d. num. 6.
iunctis num. 7. 8. et 9. vſq; ad verſ. ſecundo pro-
duxit, excluſiuè, & ſic vtriſque ſimul inter-
6 currentibus † Quemadmodum ex aduerſò
vbi vna aut altera tantum non ſufficeret ad
includēdam ſimultaneam ſucceſſionem, vt
ex clauſula generali ſolùm, fœminas ſimul
non venire dicit Menoch. d. conſ. 973. nu. 18.
7 lib 10. † & hoc ipſum, quod fœminę ſimul
vocatæ non cenſeantur multò magis in-
traret & minus dubie, ſi obſeruantia ſub-
ſequuta indicaret non ſimultaneam ſucceſ-
ſionem, ſed ſucceſſiuam poſt maſculos, vt
ibid. Menoch. ſub num. 19. verſ. ſexto admiſſo.
8 † Vel etiam ſi ſimus in expreſſis, putà ſtan-
tibus verbis vocantiuus in caſum deficien-
tium maſculorum; vt vel his deficientibus;
in eorum defectum, cum maſculi ex me defe-
cerint, deſinant, vel deceſſerint, ità vt fœminę
ſuccedant donec, quouſque, quoad, vel quamdiu,
etc. vel ſi vocentur in caſū, quo filij maſculos
non habeant tunc fœminæ ſuccedant ad Ozaſ. dec.
23. num. 53. Garzon. de fœm. ad feu. recip. ſub
num. 57. ante fin. Soc. iun. conſ. 1. nu. 1. et ſeqq.
lib. 1. Menoch. conſ. 105. nu. 75. lib. 1. D. Morot.
reſp. 23. num. 15. Roſ. cap 7. concl. 39. et 45. nu.
15. et ſeqq. Bart. in l. ſi mihi et Titio num. 6. et
ibi Iaſ. num. 12. verſ. quartum fundamentum
9 ff. de verb. oblig. † Vel vbi verba Vſq; ad vnū
Ruin. conſ. 169. num. 2. lib. 1. et in dec. noſt. Flor.
50. num. 16. 17. et ibi à num. 11. vſque ad num.
10 32. † Vbi de vocib. Tam, et quam, quouſque vi-
xerint, ſtatim ſecuta morte bona reuertantur
ad dominum directum, ad tertiam generationem
ad vitam aut ſi eſſet aduerbiū tunc, & in ſpecie
ſucceſſionis fęminę poſt maſculos Surd. dec.
11 95. ſub num. 28. † vbi de clauſula extantibus
maſculis importare ſuſpenſionem, & idem
operari ac ſi dictum eſſet donec erit aliquis
maſculus, & ad Bart. d. num. 5. & huc confert
tex. ſub tit. de eo, qui ſibi maſc. & fœm. feud. acq.
in illis verbis contex. Vel his deficientibus.
12 † Quæ ſunt attendenda non obſtante ru-
brica nigro diſſimili, quia non poteſt rectè
argumentari à rubro ad nigrum ſtante di-
uerſitate, vt in ſpecie Roſ. in cap. 7. concl. 45.
num. 17. (quicquid hoc argumentum exti-
meſcat Ozaſc. in dec. 23. num. 53. ad fin. & nu.
13 54.) † neque enim erat extimeſcendum, cū
regula ſit ſtandum eſſe nigro aliter ſe ha-
benti, nō rubricę, Euerard. in loco lega. a rubr.
14 † Maxime vbi nigrum eſt generalius Alb.
Mand. ad l. 1. numer. 10. & ſeqq. ff. de reb. cred.
15 † Aut vbi non ſumus in dubio, ſed nigrum
eſt clarum, & certum, nam generalitas ru-
bricę ad nigrum reſtringitur Carpan. ad ſtat.
Mediol. cap. 173. num. 11. & 16. vide caſus di-
ſtinguentem Gabr. conſ. 12. per tot. lib. 1. Maſc.
de gener. ſtat. interpr. concl. 2. num. 189. 201. et
ſeqq. et ad dec. noſt. Flor. 46. num. 78. et dec. ſeq.
16 num. 38. et ſeqq. † vbi num. 39. generalitatem
rubricę non attendendam, ſi verbis in nigro
contentis ſit contraria, confert ad eandem
ſpeciem tex. viden. in tit de duob. fratr. à capit.
inueſtit. 18. lib. 2.
17 † Aliter & ſecundus caſus ſit, quod ex eo
quod fœminæ ſtante hac formula non in-
trant regulariter vnà cum maſculis, intrent
propterea ſucceſſiuè in caſum defectus
maſculorum & poſt eos, prout verbum de-
ficere præexiſtentiam rei, vel perſonæ ſup-
ponit proprie loquendo, licet impropriè,
etiam ſine præexiſtentia poſſit intelligi,
18 † Vt deficere, idē ſignificet, quod non exiſtere
ad Pariſ. conſ. 19. num. 164. lib. 2. Ozaſ. conſ.
74. numer. 10. in fin. et numer. 11. 12. 49. et 50.
Mantic. de coniect. vlt. vol. lib. 11. tit. 6. num. 2.
Morot. reſp. 89. num. 6. Cabal. conſ. Ciu. 164.
164. nu. 14. lib. 1. alia Surd. quem vide, in conſ.
236. num. 3. et numer. 38. et ſeqq. lib. 2. in conſ.
376. num. 1. et 5. lib. 3. Peregr. de fideicom. art.
19 18. et 29. num. 18. † & in term. feudi verbum
deficere intelligendum & importare idem
quod

Digitized by Google

quod per mortem *Menoch. conſ. 933. nu. 14. et ſeqq. lib. 10. ſic pro non exiſtere in conſ. 50. num. fin. lib. 1. et in tit. de inueſt. quam tit. accep. à Sempr. 13. lib. 2.*

20 † Quinimò intrent vlterius fæminæ in defectum vocatę etiam eo caſu, quo tempore mortis ipſius Acquiſitoris nulli extarent maſculi, ità quod ipſæ ſolæ eſſent, nam & hoc caſu ſuccederent *ad Peregr. de fideic. d. art. 18. num. 17. et ad art. 29. num. 18. 19. 20. et in term. quod fæmina hoc caſu non exiſtentibus maſculis ſuccedat eſt tex. in §. filia verò. ibi filijs non extantibus et ibi Bald. de ſucceſſ. feu. §. quin etiam. tit. Epiſc. vel Abb. alijque citati per Surd. in conſ. 353. ſub num. 15. ad fin. lib. 3. Zaſ.*
21 *de feu. par. 8. de feu. ſucceſſ. num. 46.* † Et hæc niſi fæminæ ſimul cum maſculis eſſent vocatæ *Burſat. conſ. 63. numer. 10. 11. lib. 1.* quo caſu quis dubitaret quin ſimul ſuccederēt cum maſculi?

22 His ſenſibus pręmiſſis, qui in tres cadunt ſignificatus, vt fæmina primò ſimul cum maſculis non ſuccedat; vt ſecūdo ſuccedat maſculis nullis extantibus; vt tertio eis quidam extātibus ſed poſtea deficientibus ſuccedat: Veritas quod poſſit fęmina eſſe hęres, poſſit & non eſſe, optime verificabitur:
23 † Nam in caſibus non exiſtentiæ vel defectus filiorum: ſi ipſa ſola ſit relicta à defuncto, hæc erit & hæres, ac feudum retinebit *tex eſt notand. in tit. de duob. fratr. à cap. inueſt.* vbi filiæ defertur feudum, quæ filia eadem hæres nominatur ibid. ad fin. ibi *ſi tamen is qui filiam reliquit ſine hærede deceſſiſſet*: Ecce quod decedendo cum filia, cum hærede deceſſiſſe præſupponit, ſicut è contrario ſi ſine ea etiam ſine hærede. & cui filiæ (quod amplius eſt) commune illud axioma accōmodat ad litteram ibi *vnuſquiſque enim ſibi*
24 *ſuiſque hæredibus videtur proſpexiſſe* † Fac tamen filiam vltimi defuncti non eſſe capacem, quia vſque ad eam ſe non extendat inueſtitura, ad certas perſonas fortè reſtricta, inter quas nō ſit filia hęc, ad eſſe tamē amitam, quę ſit intra numerum perſonarū cōprehenſarū, hic filia erit hęres, nō tamen feudū habebit: Amita feudū habebit, aut emphyteoſim; & non erit hæres cum hæres ſit filia, & ecce caſum, in quo ſuccedetur in feudo ab eo, qui non ſit hæres; ſed id Cur ità? niſi quia delata hęreditas non fuit, exiſtente filia cui delata prout ità fuit iudicatum *vt in dec. flor. 51. numer. 31. 32. et per tot. inter noſtr.*
25 † Et idem ſi fortè fiſcus ſucceſſiſſet vltimò defuncto ob aliquod eius delictum, nam & hic proximior, licet non hæres, capiet emphyteoſim ad fiſcum non tranſmiſſibilem, *vt in alia dec. flor. 62. num. fin. et per tot.* etiam in noſtis.
26 † Poſſent addi pro corollario alia ad hāc formulam, An putà, ſufficiat vel momento extitiſſe liberos, qui mox deceſſerint ad hoc ne fęminę admittātur per ea, quę dicuntur, ſufficere, vel momento extitiſſe conditionē *l. cum vxori. C. quam dies leg. vel fid. ced. l. hæredib. in princ. ff. ad trebel. l. 2. cum. ſeq. C. de poſt. hær. inſtit. Tiraq. in l. boues. §. hoc ſermone nu. 127. ff. de verb. ſign. in l. ſi vnquam. in verſ. ſuſceperit liberos. numer. 151. 153. C. de reuoc. don. Natt. conſ. 191. num. 7. conſ. 200. ſub nu. 7. Gabriel. com. concl. de fideic. lib. 4. cōcl. 7. n. 1.*
27 † & quod conditione deficiente deficit effectus *Crau. conſ. 985. num. 116. conſ. 1000. pro gene. numer. 392. 395. 396. vbi in feudis Surd.*
28 *dec. 202. num. 5. et 10.* † Et ſi plures ſint conditiones omnes verificari neceſſe eſt, vt ſit locus diſpoſitioni *Surd. dec. 135. num. 1. niſi*
29 *vt in caſu Surd. conſ. 487. n. 10. lib. 4.* † & ante aduentum conditionis actio non competit. *Id. conſ. 403. num. 2. et ſeqq. numer. 40. et ſeqq.* vbi latè diſtinguendo, & declarando mate-
30 riam hanc, *et Idem dec. 144. num. 12.* † & debet probari conditionis euentus *Id. dec. 210. num. 5. et conſ. 238. lib. 2. in conſ. 410. ſub num. 56. et ſeqq.* vbi in feudis, & fęminis ad ea aſpi-
31 rantibus. † Etiam ſi actus ſit momentaneus, quia hunc operari in materia feudi *tradit*
32 *Menoch. conſ. 1. num. 472.* † & ſufficit ad ius
33 acquirendum *Crau. conſ. 995. num. 15.* † Et eſt in conſideratione momentum *Marſ. Sing. 671. 677. Ozaſc. conſ. 13. num. 36. et ſeqq.*
34 † Id quod etiam procedit tametſi filij non ſucceſſerint *Caſanat. conſ. 4. num. 6. et à num. 92. vſque ad num. 104. et conſ. 6. numer. 42. D. Tepat. lib. 2. de cond. in gen. col. 3. ſub prin. verſ. quoad conditionis*: & paulò poſt verſ. conditio ſi deceſſerit ſine hęrede, *Ceph. cōſ. 46. ſub n. 41. 44. lib 1. cōſ. 484. n. 30. 31. lib. 4. et in term. noſtris eſt deciſio Iſern. ad. tit. Epiſc. vel Abb. §. quin etiam. num. 4. vbi ait gloſ. contra tenentem* non videri continere veritatem: *refert. ibid. Affl. ſub num. 16. et 17. Curt. de feu. par. 3. q. 27. ſub num. 32. col. mihi. 3. pag. 352. ſub princ. poſt verſ. retenta igitur, alios referens Ruger. conſ. 1. ſub num. 129. Marc. dec. 169. ſub nu. 6.*
35 *par. 2.* † Verùm fœdere diſtinctionis poſſūt omnia conciliari, & benè intelligi, diſtinguendo partum vitalem à non vitali, vt ſi vitalis, quia natus tempore debito, deficiat conditio, & fæmina non ſuccedat, ſin mi-
36 nus, ſuccedat, † quia partus non vitalis habetur pro mortuo *Surd. dec. 138. ſub num. 16.*
37 *et 19.* † Et pro non nato *Cepol. conſ. 50. n. 5.*
38 † Et quaſi non extitiſſet, quia non perſeuerauerit ibid.

39 † Et ita conciliat opiniones contrarias *Affl. in d. §. quin etiam. ſub num. 18. & 19. tit.*
40 *epiſc. vel Abb.* † & hęc eſt communis diſtinctio in omni materia, an partus ſit vitalis an non, an veriſimiliter viuere potuiſſet an nō,

an

an legitimo tempore editus an non, an ex-
tractus an non, & ſi extractus, an veriſimili-
ter (vt dictum eſt) viuere potuerit nec ne
Gabriel.conſ.55.in fin. lib.1. Angel.Peruſ.cõſ.
51.col.2.ad fi.Cepo.conſ. ciu.50.à num.5. ad 8.
Magon.dec.Flo.41.per tot.Affl.dec.236.Cran.
conſ.210.num.56.Clar.in §. teſtamẽtum.q.45.
verſ.vlt.Boer.dec.220. Marſ.ſing. 106.col.mi-
41 *hi.4.poſt princ.* † Latiſſime alijs cumulatis &
de magis comm. (traditis ſignis ad cognoſ-
cendum quando ſit vitalis quando non, de
fide obſtetricum, & earũ electione, de cauſis
abortũ cauſantibus aut partus immaturos,
de partu ſeptimeſtri; & alia *Menoch. cõſ.284.*
per tot.lib.3.& conſ.880 lib. 9. vide etiam dec.
42 *noſtr.bon.42.num.29. & ſeqq.* † vbi an noni-
meſtris, an in octauo menſe natus quis præ-
ſumatur, & quando ſit nonimeſtris, & etiam
octimeſtrem eſſe vitalem ibi vide cum citat.
43 † *dicit tamen Affl.in d.§.quin etiam.ſub nu.20.*
natum in octauo menſe non haberi pro fi-
lio, & ita conſuluiſſe & iudicatum fuiſſe in
ſacro Regio concilio, & ita eſt & extat *eius*
44 *dec. 236.* † ſed plura alia iudicata in contra-
rium remiſſiuè vide *in d.dec.noſt.bon.42. ſub*
45 *nu.32.* † *Et contrà eand.dec.Affl. inſurgit Boer.*
d.dec.220.& alij (vt apud Vrſil. ad eand. deciſ.
236.ſub num.1.verſ.ſin autem partus, &c. vbi
an ſufficiat, quod partus viuus oriatur &
an etiam oporteat eſſe vitalem pro, & con-
tra vt ibi, & nouiſſimè impugnat *d.dec.Affl.*
Sfort.Od conſ.28.eo relato ſub numer.4 & 14.
iunctis nu.23.& ſeqq.Burſ.conſ. 63.nu. 20.21.
46 † Sed pro opinione Affl. & Petr. Vrſil.
cum per eum *citat.ad eand.dec.236.* video ſta
re alia iudicata *vt Magon.& Boer.* ſupra, qua-
tenus (quantum ad hoc) quod natus in octa-
uo menſe non ſit vitalis *non diſſentit Affl. vt*
patet ſub num. 2.d. deciſ. 236.& ſub num.4.5.
quicquid ſit quoad aliam quæſtionem, an
etiam ſuppoſito, quod nõ ſit vitalis ſufficiat
vel momento vixiſſe ad effectum, quod ſit
locus ſucceſſioni huius, vel illius, & ad alios
huiuſmodi, de quibus per *Vrſil. in princ.add.*
quam quaſt. videtur decidere tex.c.nam & ego.
de verb. Sign. vbi non dici natum, qui ſtatim
deceſſit, ad litteram, quem ibi citat *Vrſil.poſt*
Tiraq. vt ibi pro opinione Affl. quem ibi Vrſil.
47 *poſt Tiraq.* ipſum ſequutus fuit. † Cæterum
quicquid ſit de iſta controuerſia in alijs; cer-
te in materia feudi, quod natus, & illicò
mortuus non excludat fæminas videtur eſ-
ſe communis opinio, de qua *teſtatur Ruger.*
conſ 1.ſub num.129.ex Bertr.(qui ita obſerua-
ri ait) in conſ.276.ſub numer.1.vol.1.par.1.&
ex alijs relatis, & ſequutis per Tom. de Mar.de
gen.& qual.feu.tit.11.num. 32. per tot. & etiã
de communi Hond.conſ.54.num. 37.lib.1.Clar.
in §.feudum.q.80. in fi. & videtur ratio vrge-
48 re † quia mors ſubitò contingens non acci-
dentaliter, ſed naturaliter dicitur ſuperue-
nire *vt per Ruger.d.conſ.1.num.112. & ſeqq.*
num.119.& ſeqq.iunctis num.60. verſ. quarto
49 *quia, & nu.ſeqq. et etiam d.nu. 129.* † At dicta
opinio quod fœmina ſuccedat ſi filius illicò
moriatur eſt æquior *teſte Zaſ.de feu. par.8.de*
feu.ſucceſſ nu.47.in fi. & refert. Tom.de Mar.
d.tit.11.ſub d.nu.32.& humanior, vt ait Iacob.
à S.Georg.in ſua inueſt.verſ.& fœminæ. ſub nu.
11.de communi & æquiori, relato Ozaſc. etiam
Burſat.conſ.63.nu.18. lib. 1. quam alia quod
momẽtum ſufficiat ad faciendum deficere
50 conditionem † Ideò tenenda æquior opinio
vtroq; caſu; *vt ait ibid. Burſat.* Aut ſane opi-
nio diſtinguens de partu vitali aut non (vt
concilians) omninò ſequenda per ea, *quæ*
dicit Vrſil.ad eand.in d.dec.236.num.1.
51 † Vbi quod partus congruo tempore edi-
tus, licet illicò mortuus, facit deficere con-
ditionem, ſicut è contra incongruò non fa-
52 ciat † & multò magis, vbi non eſſemus in
verbis conditionalibus, in quibus verè pro-
cedit quod ſufficiat conditionẽ vel momẽ-
to extitiſſe, ſed in fæminis poſitis diſpoſiti-
uè, *ita ſcilicet pro ſe maſculis, et fœminis, vt nota-*
nit Tom.d.num.32.ex Iacob.de S.Georg. in ſua
53 *inueſt.verſ.et fœminis. ſub num. 11. ad fin.* † &
ibid. etiam *quis dicatur illicò deceſiſſe: quod pa-*
riter et Tom. dixerat ſub d. nu.32.in fi.et Affl.
ad. d.§.quin etiam. num.18.tit. Epiſc.vel Abb.
Marc.dec.169.ſub num.7.Burſat.conſil.63.ſub
num.17.vbi refert Mar. mox cit. & ſaltem ar-
bitriu Iudicis remittit.
54 † Eo vero caſu, quo fœmina cenſetur ex-
cluſa intrat alia quæſtio, an in perpetuum,
an verò ad tempus, & reſolutio pendet ex
præcedentibus, vt ſi vocatæ ſint in caſum
deficientium liberorum maſculorum non
niſi ad tempus cenſeantur fœminæ excluſæ,
id eſt durantibus, & viuis maſculis : *ad ſupra*
num.3.et ſeqq. & ideò ſemel excluſæ non ſẽ-
per excluſæ cenſebuntur : ſin verò ſint ſim-
pliciter vocatæ & ſic in caſum non exiſten-
tiæ maſculorum ex maſculis extantibus ſe-
mel excluſę, erunt & in perpetuum excluſę
vt eſſe Comm. & communiorem opinionẽ,
ita quod contrarium dicere eſſet contra ſti-
mulum calcitrare dicit *Vult.part.1. q.9. ſub*
num.51.vbi plenè vſque ad nu. 56. Roſ.cap.7.
concl.44.num.13.et glo.l. vbi ita iudicatum re-
fert cum alijs citat.in dec. noſtr.Flor.50.num.3.
et ſeqq.num.11.et ſeqq.nu. 33.et 36.et per tot.
vbi in caſu deficientium maſculorum pro
fœminæ ſucceſſione fuit iudicatum *Brun.ſu-*
per ſtat.quod extant maſc.art. 10.numer.62.et
art.13.num.63.et 26.Burſat.conſ.63.num.17.
Hond.conſ.54.numer.34. et ſeqq. lib.1. Fachin.
contr.iur. lib.7.cap. 45. vbi remouet omnia
argumenta contraria & ità male *Maut.* con-
trarium ſentiens *de tac.et amb.lib.23.tit.35.*

quia,

quia, vltrà quod loquitur contra Com. nec
poteſt tollere verba de tex. in d. §. quin etiam
Epiſc. vel Abb. illa relicto maſculo vlterius fæ-
minæ non admittuntur, quæ ſunt abſoluta ad
infra tit. de refutat. cap. 54. part. 2. ſub num. 35.
et part. 3. num. 3. et 4. et ad cap. 50. ſub num. 8.
quicquid ipſe dicat ibid. ſub nu. 19. latè Piſto.
pro intelligentia huius §. quin etiam: part. 3. qu.
feu. 30. Praterea cum fœminæ vocatæ ſint in
ſubſidium amplius non ſuit admittendæ:
55 † Quia ordinarium facit ſubſidiarium ceſ-
ſare ad dec. noſtr. bon. 36. nu. 3. et Flo. 20. n. 60.
56 † & habemus ſimile de fratre in quem pro-
uiſio de eo facta ceſſat, & filij præferantur,
nec frater amplius admittatur nato filio vt
in l. tale pactum. §. pater qui dotem. ff. de pact.
Idem ſi filiis fratris fuit ſtipulatū. de Ponte. cōſ.
23. ſub num. 20. et Alciat. de eo qui ſibi etc. n. 6.
57 vbi vide † Et quia quando diſpoſitio ſemel
ſortita fuit effectum ſuum in perſona maſ-
culorum, & in eis impleta, iam fœminis non
poteſt eſſe locus ex reg. l. bouer. §. hoc ſermone
ff. de verb. ſign. ad Ruin. conſ. 117. num. 8. iunct.
(ad huius declarationem) nu. 8. et 9. lib. 2. Mol.
de Hiſp. primog. lib. 1. cap. 6. num. 20.
58 † Et vbi ſubſtitutio ſemel fuit extincta non
reuiuiſcit Menoch. conſ. 413. numer. 29. libr. 5.
59 † Nec ius ſemel extinctum, vt in ſpecie Iſer.
quem refert Menoch. in conſ. 331. nu. 61. et 53.
lib. 4. licèt malè contrariam opin. ſequatur
ſed non firmiter, vſus propterea, alio etiam
fundamento num. 55. et ſeqq. ad firman-
dum ſuam ea in re ſententiam & reſpon-
ſum.
60 † Id quod ampliari poteſt, vt fœmina ex-
cluſa etiam ab ea deſcendentes maſculi ex-
cluſi cenſeantur Surd. in term. conſ. 85. nu. 10.
et ſeqq. vbi V. num. 24. Balzar. de ſucceſſ. feu. ad
princ. ſub numer. fin. plenè Mant. de tac. et amb.
lib. 23. tit. 36. per tot. Menoch. conſ. 172. per tot.
lib. 2. conſ. 400. num. 34. et ſeqq. vſq. ad nu. 45.
lib. 4. et præſertim num. 37. conſ. 986. num. 36.
in conſ. 976. num. 10. vbi plures cumulat in em-
phyteoſi, et feudo. lib. 10. et in conſ. 1036. lib. 11.
61 † Sic Primò excluſo à primogenitura, &
omnes deſcendentes ex eo cēſentur excluſi,
vt dicit Menoch. conſ. 442. num. 12. 13. libr. 5.
62 † Et eſt regula quod excluſio extenditur ad
omnes deſcendentes excluſi Crau. conſ. 177.
num. 4. conſ. 184. num. 2. tanquam ex radice in-
fecta ad eund. conſ. 206. Surd. conſ. 95. num. 10.
verſ. attamen prædictis, et dec. 41. num. 7. et 8. et
iterum in dec. 239. num. 8. conſ. 316. conſ. 355.
num. 45. et ſeqq. lib. 3. Nati. conſ. 581. num. 29.
63 vbi in ſtatutis et num. 30. vbi in baronia † falle-
ret tamen in renunciatione præmortuo eo
cui fuit renunciatum, ante ipſum renun-
ciantem Do. Præſ. Morot. latè reſp. 22. per tot.
Surd. etiam in feudo conſil. 446. nu. 19. et ſeqq.
libr. 3. aut ſi ex propria perſona venirent
Menoch. in feudis conſ. 986. num. 41. lib. 10.
64 † Limita verò vt ſemel excluſa non ſem-
per cenſeatur excluſa, ſi in contrarium ex-
tet conſuetudo Roſ. cap. 7. concl. 44. num. 75.
Affl. de nat. ſuc. feu. nu. 43. vbi hanc conſuetu-
dinem eſſe in Regno. Petr. de Grego. de conceſſ.
feu. par. 6. q. 16. nu. 7. Bal. in l. quoties. C. de ſuis
et legit. Burſat. conſ. 63. ſub num. 9. lib. 1.
65 † Limita ſecundò vt non cenſeatur ſem-
per excluſa à feudo improprio vel hæredi-
tario Surd. conſ. 384. ſub num. 31. et ſeqq. lib. 3.
66 in conſ. 407. num. 26. † vbi ſimul cum maſcu-
lis ſuccedere ad inſtar allodialium Menoch.
conſ. 331. num. 55. et ſeqq. et conſ. 400. nu. 17.
lib. 4.
67 † Vbi tamen V. num. ſeqq. contradicit
Pariſ. conſil. 23. numer. 55. lib. 1. Ozaſc. conſ.
38. num. 44. Gayl. lib. 2. obſ. 148. numer. 3. in fi.
68 † Non ſi feudum ſit hæreditarium mixtum
tantum Menoch. d. conſ. 400. num. 25. et ſeqq.
69 † ſecus ſi hæreditarium abſolutè vt per cit.
idque ad inſtar allodialium, in quibus ſem-
per fœmina ſuccedit maſculis deficientibus
iuxta præcit. et Pariſ. conſ. 22. n. 17. d. conſ. 23.
num. 52. lib. 1. vbi ratio; Surd. dec. 95. num. 26.
et 27.
70 † Vbi in emphyteoſi Eccleſiaſtica, licet
ſecus in feudo, & adducitur per eum alia ra-
tio, quia bona nō ſint illius primi, ſed iſtius
71 vltimi. † Vel, etiam ſi extent, ſi tamen actu
non ſuccedant Surd. conſ. 416. nu. 14. 15. 16.
72 lib. 3. † Aut ſi excluſæ ab hæreditate Patris
non tamen poſtea ab hæreditate fratris
Gayl. obſ. 148. num. 7. lib. 2.
73 † Nec tametſi proximiores fœminæ pro-
pter maſculos excluſæ fuiſſent eo caſu, quo
ad tempus tantum fuerunt excluſæ, remo-
tiores erunt excludendæ, ſed admittendæ
Ruin. conſ. 154. num. 7. lib. 2. Surd. conſ. 446.
num. 19. 20. 21. lib. 3.
74 † Vbi in renunciatione fœminę ſi fratres,
aut maſculi nolent, aut non poſſent ſucce-
dere & in conſ. 138. num. 12. in conſ. 233. nu.
3. & ſub num. 14. verſ. & non mouet.
75 † Vbi paria non ſuccedere, vel non eſſe
in rerum natura & conſ. 473. num. 5. lib. 4.
76 † Vbi quod excluſio facta fauore certarū
perſonarum, ceſſat eiſdem ceſſantibus, ità
quod fœminę non cenſeantur perpetuò ex-
cluſæ, vt per Gayl. d. obſ. 144. num. 10. & ſeqq.
lib. 2. Honded. conſ. 54. num. 6. lib. 1. Surd. dec.
95. ſub num. 27. & ſeqq. & dec. 252. num. fin.
& vtrobique concord. D. Morot. reſp. 7. per tot.
reſp. 23. num. 14. & ſeqq. Gayl. obſ. 144. num. 5.
77 lib. 2. Menoch. conſ. 1170. num. 28. † Ambo de
muliere dotata excluſa à ſtatuto, vel quouſq;
&c. extabunt maſculi. Vel ſi abſolutè ſeù ſim-
pliciter n. 29. lib. 12. & per tot. conſ. vbi etiam
de renunciatione, Mol. de Hiſp. primog. lib. 1.
cap. 6. numre. 21. 22. verſ. hæc autem re-
gula

78 *gula* † Vbi in maioratibus, quod maſculus
ſemel excluſus non ſemper tamen *Mantic.*
79 *de Coniect. vlt. vol. lib. 8. tit. 12. ſub nu. 11.* † Vbi
idem in fideicommiſſo perpetuo *Surd. dec.*
80 *84. nu. 9.* † vbi fæminas ſuccedere in fidei-
commiſſo nõ extantibus maſculis vocatas,
non obſtante ſtatuto excluſiuo feminarum
Laderch. conſ. 25. ſub num. 4. ſub verſ. quarta
81 *exceptio.* † vbi feminam in dote inſtitutam
non dici excluſam, etiamſi extet ſtatutum,
vt ſit contẽta dote ſibi relicta, nec vltra pe-
tere poſſit. *Hond. conſ. 9. per tot. 14. per tot. lib.*
2. et in dec. noſtr. Flor. 55. per tot. D. Protopraſ.
Morot. reſp. 23. num. 16. Pariſ. de put. de feudi
82 *reintegratio.* † Ex quibus de reintegratione
fæminarum: & de differentia an per reinte-
grationem feminæ admittantur an per ſuc-
83 ceſſionem. † Sed hæc nimis a remotis, & de
quibus ſunt tract. *vt Brun. ſuper ſtat. excluſ.*
fæm. Gabr. de ſtat. concl. 4. lib. 6. vbi latè ampliã-
do et limitando.

84 † Limita tertio vt femina ſemel excluſa
ſemper cenſeatur excluſa quoad maſculos,
ſeu agnatos, non autem quoad dominum
directum, quia is tenetur eam reinueſtire.
Clar. in §. feudum. q. 80. verſ. ſed quæro. Bero.
conſ. 67. num. 50. 51. lib. 1. Ioan. Bapt. Ferret. in
conſ. 108. in fin. cum alijs cit. per Menoch. et quos
ipſemet ſequitur in conſ. 986. ſub num. 41. verſ.
ſeptimo, et vltimo lib. 10. vide tamẽ ſupra c. 34.
nu. 96. 97. et adde Gallup. in meth. feud. par.
4. c. 7. nu. 21. vbi generaliter an dominus tenea-
tur reinueſtire.

85 † Limita quarto ſi inueſtitura contineat,
ita quod fæmina ſemel vel pluries excluſa, etiã
admitti valeant vt apud Menoch. conſil. 110. in
facti ſpecie ſub verſ. anno 1532. lib. 2.

86 † Limita quinto vt quatenus femina ſe-
mel fuiſſet admiſſa, & feudum poſſediſſet
non amplius à maſculo ſuperueniente ex-
cludi poſſet *Gerar. contra Obert. in §. ſimiliter*
ſi quis inueſtitus: de Cap. qui cur. vẽd. in §. ſi quis
miles. tit. Conſtit. feu. loth. reg. Curt. de feu. par.
3. mem. 1. num. 33. ad fin. vbi rationes. Surd. cõſ.
502. ſub num. 14. verſ. ſic è contra. vbi magis
87 *com* † vt tamen decedente femina maſculi
iterum admittantur *Menoch. conſ. 413. num.*
31. lib. 5. conſ. 566. num. 15. lib. 6. Alb. qui de
magis com. conſ. 106. num. 10. & 11. quicquid
Surd. (ſed per tranſennã) *aliter voluiſſe vi-*
deatur in dec. 230. nu. 12. cum in d. conſ. 502.
aliter ſcripſerit allegato Alb. & alijs, &c.
& magis receptam etiam dicit hanc ſentẽ-
tiam rationibus allatis, & contrarijs ſublatis
Mant. de tac. & ambig. lib. 23. tit. 34. num. 31.
88 *& ſeqq.* † & idem in primogenitura, vt fæ-
mina ſemel admiſſa in perpetuum maſcu-
lus ſit excluſus *Menoch. conſ. 250. nu. 54. lib. 3.*

89 † Quæ quidem limitatio ampliatur, vt in
concurſu etiam maſculi, & feminæ, femina
deſcendens ab excludẽte preferatur maſcu-
lo alterius lineæ ſeù in linea collaterali
Surd. conſ. 317. num. 38. conſ. 349. num. 21. &
ſub num. 32. D. Morot. reſp. 30. num. fin. verſ.
non obſtat.

90 † Declara tamen dupliciter, vt primò fæ-
mina etiam admiſſa excludatur à maſculo
ſuperueniente, quando fæminæ fuerunt
vocatæ in caſum deficientiæ maſculorum
præſuppoſita eorum exiſtẽtia, & qui poſt-
ea defecerint, quia conſtat de mente, vt
donec ſupereſt maſculus femina non poſ-
ſit feudum retinere *ità egregiè Surd. in conſ.*
407. num. 36. & ſeqq. lib. 3. & eſt tex. in tit. de
91 *eo, qui ſibi, & hæred. &c.* † Vbi filiæ iam poſ-
ſeſſores feudi pro parte paterna excludun-
tur à maſculo filio fratris ſui Patris: nã ipſas
poſſediſſe elicitur ex *verſ. fæminis verò totam*
ſui patris partem ſibi defendentibus iuncto
verſic. Maſculo quidem hoc feudum totum ſibi
vindicãte, ex quibus colligitur feminas fuiſſe
reas, & poſſeſſores contra vindicantem,
actorem. In hac eadem ſententia fuit etiam
Menoch. conſ. 413. nu. 54. lib. 4. & in conſ. 318.
nu. 40. 41. vbi ità fuiſſe iudicatum contra Mant.
aliter ſentientem, *& refert hoc quoque Surd.*
d. num. 36.

92 † Et ſecundò, vt ſi ex femina ſemel ad-
miſſa naſcantur maſculi; & ex eorũ aliquo
naſcatur vnus maſculus, & vna fæmina
præferendus ſit maſculus feminæ, quia licet
maſculi deſcendant ex radice infecta, atta-
men habito reſpectu ad primum ſtipitem,
non mutabunt ſexum ſuum maſculinum,
ſed vt maſculi cenſebuntur *ità Menoch. conſ.*
172. num. 36. lib. 2. & idem in conſ. 331. num.
45. & ſeqq. lib. 4. vbi num. 48. ex Anch. ponit
alium caſum in fortioribus term. vt quia
feudum ad fæminam peruenerit, ſi deinde
in eo maſculi ſucceſſerint, & deinde feminæ,
ſi ſunt gradu proximiores, ipſæ preferantur
93 maſculis. † vt propterea præſens declaratio
hanc ſubdeclarationem ad huc reciperet;
pro qua adde eund. *Menoch. conſ. 887. ſub nu.*
62. verſ. reſpõdetur & nu. ſeqq. lib. 9. vbi refert
Molin. (referentem complures eiuſdem
opiniones & Aanchar.) *in tract. de Hiſp. pri-*
mog. lib. 3. cap. 5. num. 71. 73. 74.

94 † Item ſcito hanc excluſionem neminẽ
alium allegare poſſe niſi Agnatum, vel
Principem quorum interſit eam allegare
Surd. conſ. 353. num. 21. & 33. in conſ. 371. nu.
52. lib. 3.

95 † Cæterum alia de feudo fæmineo, & de
alijs eius formulis videri poterunt *Tom. de*
Mar. tit. 11. de Gen. & qual. feu. Garzo. de fem.
ad feu. recip. & c Vult. cap. 9. nu. 55. cum ſeqq.
Roſ. cap. 7. concl. 31. 35. & 45. Doctо. ad t. 1. de
feu. fæm. in tit. An mar. ſucced. vxori in tit. ſi
de feu. def. §. mulier habens feudum, cũ alijs
ſimilibus.

CAP.

Digitized by Google

CAP. QVADRAGESSIMVM PRIMVM.

De formula pro ſe & extraneo.

S V M M A R I V M.

1 *Poteſt quis alteri ſtipulari qui non ſit de deſcẽdentibus.*
2 *Inueſtitura comprehenſi poſſunt dici non extranei.*
3 *Sub hac formula eluceſcit hæreditaria qualitas.*
Quia cenſetur ſtipulatum extraneo vti ſucceſſori vel hæredi. ſub eod.
4 *Filij nati faciunt deficere conditionem, vnde amplius extranei non admittantur.*
5 *Poteſt expreſſim inueſtitura contineri vt frater fratri ſine filio decedenti ſuccedat.*
6 *Quod frater fratri aut filia ſuccedat.*
7 *Pactum quod frater fratri ſi ſine hærede decedat, ſuccedat.*
Habebit frater poſt mortem ſecundum tex. feudalem. ſub eod. *&* *num.8.*
9 *Specialè eſſe in feudo quod frater fratri ſtipuletur eſt erronea opinio, quia intelligitur fratri vt ſucceſſori, quod fieri communiter poteſt.*
10 *Ratio cur fratri vti ſucceſſori poſſit quis ſtipulari: quia non dicitur alteri ſtipulari.*
11 *Perſona extrinſecus non intelligitur.*
12 *Et perſona hæredis ſubintellecta cenſetur.*
Etiam in materia strictè interpretanda. ſub eod.
13 *Frater fratri ſi ſtipuletur etiam in caſu contrariæ opinionis, non excluditur qualitas hæreditaria.* ſub num.14.
14 *Nedum frater ſed etiam extraneus pro extraneo poteſt ſtipulari in feudo.*
15 *Vbi frater fratri ſuccedit, oportet eſſe hæredem.*
16 *At ſi iure ſpeciali, vt per Doct. intelligatur ſtipulatum ſuccedetur pro dimidia & filij in ea non ſuccedent.*
Niſi filijs ſit ſtipulatum poſt mortem.
17 *Vt in emphyteoſi* pro ſe & vxore.
18 *In feudo conceſſo à principe, portio vnius accreſcit alteri. Contra.num.21.*
19 *Itaque ſi decedat ſine liberis.*
20 *Vxor ſoluet partem pretij ſi emptum ſit.*
21 *Immo an ſit locus iuri accreſcendi vbi* Menoch. *fuit ſibi contrarius vt 18. & 21. diſtingue vt remiſſiuè & num.22.*
In feudis regulariter ſicut nec in contractibus non habet locum. Fal. *in titulatis.* ſub eod.
An ſcilicet pro ſe & fratribus abſentibus, an eorum nomine, an ſibi in totum, an pars tantum, *& ſi abſens non ratificet.* ſub eod.
23 *Seu an feudum ſit diuiſibile aut non diuiſibile ad effectus de quibus vt ibid.*
24 *Si intelligatur ſtipulatum vti ſucceſſori culpa fratris ſtipulantis noceret fratri, pro quo ſtipulatum eſt ac contra.*
25 *Stipulatio intellecta fratri vt ſucceſſori valida & malè qui cenſuerunt non admittendos transuerſales, pro quibus fuit ſtipulatum, ex eo quod nemo fuerit pro eis ſtipulatus.*
Et malè quoque matrem nec aſcendentem de linea materna poſſe pro deſcendentibus ſuis ſtipulari. ſub eod.
26 *Comm. opinio vt frater fratri ſtipulari poſſit facilius procedet in quibuſdam caſibus.*
Si conceſſio fiat à Principe ſupremo, ſi per verba inflexa, ſi cum iuramento, ſi præſens cui ſtipulatur. ſub eod.
Quæ & feudis applicantur. ibid.
27 *Et in emphyteoſi.*
Quid quando apponitur pactum rei alterius. ſub eod.
28 *Generale eſt, cũ verba obligatoria vel executiua non referantur ad alterum ſed vbi vtrunque refertur ad eum qui ſtipulatur, vt promittis mihi dare nomine Titij, vt ſit valida ſtipulatio.*
29 *Et tunc ad tertium non ad ſtipulantem pertinet vtilitas, qui actiones ſibi ipſi acquiſitas tertio illi cedere tenetur.*
30 *Alias non ſubſiſteret ſtipulatio.*
31 *Etiam in cauſa dotis niſi extraneo ſtipulante.*
32 *Stipulatio alteri facta conualidatur ratificatione ſubſequuta.*
33 *Etiam tacita ex rei (putà) poſſeſſione aut ex ſcientia abſque improbatione.*
Vt in emphyteoſi pro ſe & vxore. *ibid.*
34 *Vbi res eſt penes eum cui fuit ſtipulatum transfertur dominium.*
35 *Deſideratur ratificatio abſentis, niſi Notarius ſtipulatus ſit pro eo quia acquiritur actio hoc caſu abſenti etiam citra ratificationem ex* Surd.
Ratificatio re ipſa inducitur. ſub eod.
36 *Quando ſit neceſſaria & quando non.*
Sed melius remiſſiuè vt. ſub eod.
37 *Alia de ratificatione ex ſcientia etiam præſumpta remiſſiuè.*
38 *Defuncto decedente ſine filio feudi capace, ſed relicto extraneo hærede, an alter extraneus cõprehenſus amittat feudum, quia ſibi non ſit delata hæreditas ſed alij.*
39 *Quod dicitur ante acceptationem donationem non acquiri quomodo intelligendum.*
40 *Ex duobus donatarijs ſufficit alterum acceptaſſe.*

1 POteſt † præterea quis ſibi, & alteri, qui
non ſit de ſuis deſcendentibus, ſtipu-
lari, vt fratri, vt vxori, & ceteris ſimilibus,
qui non ſuccedunt ex natura feudi, & ideò
vocari poſſunt extranei *ad glo. in §. Titius*
2 *ſitios. verſ. per anon. ſi de feu. def. & c.* † Qui tñ
ſi ſint Inueſtitura comprehenſi, poſſunt nõ
extranei dici, *vt per Purpur. in conſ. 367. ſub
num. 83. ſequitur Surd. in conſ. 349. num. 38.
lib. 1.*

In hac autem formula hæreditariam elu-
ſceſcere qualitatem poſſe, vel ex eo intelli-
3 gamus. † Quia huiuſmodi formula hunc
habet intellectum, vt extraneo, vt fratri, vt
Vxori tanquam ſucceſſoribus cenſeatur ac
quiſitum, ſeù tanquam hæredibus, *tex. eſt
elegans. in l. tale pactum. 41. §. pater qui dotem.*
4 *ff. de pact.* † Vbi amplius quod filij ex ſtipu-
latore nati faciunt deficere prouiſionem in
perſona fratris, cui prouiſum erat tanquam
ſucceſſori & ipſi filij ſuccedant excluſo fra-
tre etiam in poſterum poſt mortem filiorũ
cum non venerit caſus, *& ad tex. in l. cum
auus. ff. de cond. & demõſtr. Menoch. conſ. 458.
numer. 6. 7. lib. 5. & in term. vt per Cald. &
Menoch. ſupra citan. & ſunt tex. in tit. de benef.*
5 *fratr. 20. lib. 1.* † vbi poteſt hoc expreſſum
Inueſtitura continere, *vt frater fratri ſine fi-
lio decedẽti ſuccedat in tit. de feu. March. 14. §.*
6 *fi. eod. lib.* † Vbi *quod frater fratri, aut quod filia
ſuccedat. in tit. 1.6. cum verò Conradus. in tit. de
ſucceſſ. feu. §. filia verò. ad fin.* quibus locis de
nullo alio acquirendi modo ad fauorẽ fra-
tris agitur, quam quod eidem inueſtito, qua-
tenus ſine filijs decedat, alter frater ſucce-
dat, & ſic per viam ſucceſſionis tantum,
non ex titulo inueſtituræ immediatè: *et idẽ
in tit. de fratr. de no. benef. inueſt. 32. lib. 2. in
princ.*

7 † Vbi ſtante pacto fratrem fratri, ſi ſine
hærede decedat, ſuccedere, *& poſtea §. ſeq.*
8 † Vbi dum dicit per pactum fratrem habi-
turum intelligit poſt mortem, nam eo ipſo
quod diſputat tex. an ad dominum an ad
alium debeat pertinere, Vaſallum mortuũ
fuiſſe neceſſariò fatendum eſt, alioqui enim
intempeſtiua eſſet prætenſio domini viuo
adhuc Vaſallo. Et idem eſt *in tit. de duob.*
9 *fratr. à capit. inueſt. in fin. 18. lib. 2.* † ex quibus
falſa eorum opinio detegitur, qui cenſuerũt
ſpeciale eſſe in feudo, vt frater fratri ſtipu-
lari poſſit, cum in contrarium ſit iuris reg.
ad citat. *vt per Pereg. mox. citand.* quia nedũ
locus vllus feudalis hoc dicit, ſed omnes
dicunt contrariũ, vt frater fratri, extraneus
extraneo ſtipulari quidem poſſit, ſed quo-
modo? acceſſoriè, ac vti hæredi ſeù ſucceſ-
ſori, non autem principaliter, vt optimè, &
*latè per Curt. Iun. in tract. de feu. par. 2. q. prin.
num. 62. & ſeqq. viden.* Cuius ſententiã om-
nium veriſſimam cenſuit *Oth. Melan. loco
com. feu. 22. & aſſenſis Celſ. Hugo. conſ. 113. ſub
nu. 1. verſ. quinimo. & numer. 2. 3. & Roſent. in
Synop. feu. cap. 3. concl. 12. n. 2. alios citat*, licet
cũ communi teneat *Menoch. conſ. 162. ſub n.
6. ſub verſ. & hæc magis. Peregr. verò de fideic.
art. 51. ſub nu. 1.* tradit quomodo valeat ſti-
pulatio alteri facta & quomodo vt valeat
concipienda, adde infr. *num. 26.*
10 † Ratio autem quod extraneo, vt ſucceſ-
ſori, poſſit quis ſtipulari, eſt quia qui ſtipu-
latur hæredi, non dicitur alteri vel tertio
11 ſtipulari. † Nam licet perſona extrinſecus
non intelligatur *l. ſtipulatio iſta. §. Chryſogo-*
12 *nus. ff. de verb. oblig.* † Tamen perſona hære-
dis ſubintellecta cenſetur *l. ſi pactum. ff. de
probat. etiam in materia* ſtrictè interpretanda
& ita *Loffred. conſ. 38. ſub num. 2. iuncto num.
1. vſque ad numer. 3.* vbi eſt caſus in term. Id
autem euidentius probat id quod dicimus
in feudo ſub hac vel cõſimili formula con-
ceſſo, hæreditariam qualitatem verificari.
13 † Nec tollitur hic hæreditariæ qualitatis
effectus, etiam in caſu contrariæ opinionis,
quod frater pro fratre ſtipulari poſſit in
feudis, quam commu. aut habitam pro cõ-
muni *ipſemet Curt. aſſeruit d. par. 2. num. 56.
circa in fin. Mantic. de tac. & ambig. lib. 14. tit.
22. num. 3. verſ. ſed* hęc communis, & magis
receptam *Ruin. conſ. 5. nu. 4. vol. 1. ſequuntuſq;
eum Menoch. d. conſ. 162. ſub d. numer. 6. lib. 2.
& conſ. 331. ſub num. 98. lib. 4. Roſent. d. concl.
12. in gl. A. per tex.* quos allegant, qui tamen
hoc non probant, imò probant contrarium
vt viſum eſt ſupra n. 5. & ſeqq. et ad Curt. d. par.
14 *2. nu. 64.* † & de matre, quod poſſit alteri ſti-
pulari, *vt per Menoch. d. conſ. 331. ſub nu. 98.
adde infra num. 25.* Quicquid ſit tu etiam te-
nendo cum magis communi, id omninò
conceſſeris, quod ſemper ſaltem pro dimi-
dia per ſtipulatorem poſſeſſa, oportebit hãc
eandem dimidiam te capere per viam ſuc-
ceſſionis hæreditariæ, ſi tibi aperta fuerit ad
eam ſucceſſio, putà quia alter frater ſine hæ-
rede filio, aut filia deceſſerit, prout & in
totum oportebit eſſe hæredem, ſi frater hic
qui deceſſit totum feudum ſemper poſſe-
diſſet, quia nihil omninò poſſediſſet alter
frater, cui ſimul ſtipulatum erat, fortè ex eo,
quia iſte alter frater ſucceſſionem expectaſ-
ſet, ſequendo alteram opinionem, non qui-
dem communem, ſed tamen in puncto iu-
ris ſuſtentabilem, & textibus ipſis conſur-
mem.
15 † Et ità vbi frater fratri ſuccedit oportere
hæredem eſſe, *Menoch. conſ. 464. n. 12. lib. 5.
Tom. de Mario. tit. 12. n. 5. Celſ. Hugo. vbi ſupra
nu. 9. adde infra. num. 38.*

At admiſſa communiori opinione, quod
in feudis de iure ſpeciali frater fratri, extra-
neus

neus extraneo ſtipulari poſſit, feudum ab
initio et pro quo fuit ſtipulatum acquiſitũ
erit pro dimidia, vnde filij ſtipulantis extã-
16 tes non ſint ſucceſſuri in iſta dimidia, † niſi
eis ſit ſtipulatum poſt mortem ſtipulantis,
nam hoc caſu filij ſuccederent excluſis ex-
traneis pro quibus fuerat ſtipulatum *vt per*
Capyc. in ſua Inueſt. §. feudorum Clauſulę verſ.
pro ſe & filijs fratrum fo. 97. col. 2. in princ.
17 † *Dec. in term. emphyteoſis pro ſe & Vxore*
conſ. 58. num. 1. & 2. add. ad Alex. in conſ. 39.
in verb. perceperit. lib. 2. Menoch. conſ. 160. nu.
50. lib. 2. vbi in eadem formula *pro ſe et eius*
18 *vxore* multos referens. *& num. 51.* † Vbi in
feudo conceſſo à Principe portionẽ vnius
ex defunctis alteri accreſcere, *& numer. 52.*
19 † Vbi id procedere ſi decedat ſine liberis,
ſecus ſi cum liberis, nam ipſi ſuccedent, *vt*
ait ſcribert omnes in l. vnic. C. quan. non peten.
part. Ruin. Dec. & alij per eum ibi cit. quibus
adde Cald. de nom. emphyt. lib. 2. tit. 62. §. 24.
num. 36. & idem ſi cum hæredibus extraneis
ſecundum diſtinctionem *Menoch. conſ. 514.*
20 *num. 5. lib. 6.* † Et ſoluet partem pretij vxor,
ſi emptum ſit. *Abbas conſ. 46. num. fin. lib. 1.*
Bero. conſ. 178. num. 7. & ſeqq. lib. 2. vbi ple-
nius an cenſeatur donare, & quando. *Salic.*
in l. filiæ. C. fam. ercis.
21 † Verùm in eo quod ait Menoch. eſſe lo-
cum iuri accreſcendi contrarium idẽ ipſe
tenuit etiam in feudo conceſſo à Principe
in conſ. 467. num. 14. & ſeqq. lib. 5. vbi decla-
rat quando id locum habeat, & ibid. per tot.
non eſſe locum iuri accreſcendi, *& ad conſ.*
376. num. 39. lib. 4. conſ. 489. num. 8. lib. 5. vbi
22 *diſtinguit.* † Intellige prędicta ſecundum di-
ſtinctionem *Alex. in conſ. 24. num. 6. lib. 5.*
relati per Illuſtriſſ. Tuſc. Card. lit. E. concl. 135.
numer. 5. an quis pro ſe & fratribus abſentibus
ſtipuletur, an nomine abſentium, & an ſibi in
totum, an pro parte tantum, ſi abſens non ratificet
ad quod adde *Corb. de can. priuat. ob lin. fin.*
num. 103. & ſeqq. Schrad. par. 7. cap. 1. per tot.
Peregr. de fideicom. d. art. 51. numer. 11. 12. In
feudis regula eſt, vt in contractibus, nõ eſſe
locũ iuri accreſcẽdi ſed fallit in feudis titula-
tis, ducatus vel comitatus propter naturam
quam retinent indiuiduam *Grat. reſp. 4. nu.*
25. verſ. 2. lib. 1. cũ alijs vt per Gallup. in meth.
feu. par. 1. cap. 5. num. 108.
23 † Et Secundum aliam, an feudum ſit di-
uiſibile, vel indiuiſibile *ad Tom. de Mar. tit.*
12. numer. 15. adhoc vt interpretemur an in
totum acquiratur ſtipulanti ipſi præſenti
an verò pro parte tantum, & an teneat in
totum ſtipulatio, an verò pro parte tantum
ſtipulantis, quæ difficultates non caderent
data alia opinione, quod extraneis vti ſuc-
ceſſoribus fuiſſet acquiſitum, quia in totum
ſuccederetur per extraneos tanquam hære-
des in vniuerſum ius defuncti. Item quate-
nus non ex Iure accreſcendi, ſed non de-
creſcendi (vt aiunt præcit.) Sed ex ſucceſ-
ſione vere vel totum, vel pars feudi cape-
retur. Verùm contrà com. calcitrari cum nõ
poſſit, hæc intellexiſſe ſufficiat, in reliquis
ſtet quiſque in diu ſeruatis.
24 † Secundus effectus eſſe deberet, vt re-
tenta opinione Curt. quod ſtipulatum cen-
ſeatur extraneo vti ſucceſſori, culpa fratris
ſtipulantis feudum etiam pro alio fratre
nocere haberet eidem fratri, prout nocet, &
filio, infra tit. de culpa, & de alienat. Nam
eadem eſt ratio, quia vterque hæres eſt, &
ſucceſſor. *Atqui aliter cenſuit Loffr. poſt Iſern.*
in paraph. feu. tit. 1. lib. 1. verſ. quod autem fo.
1. col. 3. per tot. & ſeq. ad prin. ex ratione quod
frater capiat magis ex pacto & prouidentia
quam ex ſucceſſione, quæ tamen eſt erro-
nea, vt toties nos alibi diximus; & error hic
ex illa comm. opin. qua feudum principali-
ter acquiri dicitur euaſit, cum tamẽ veritas
ſit, vt ſecundariò, & per viam ſucceſſionis.
Et in ſtipulatione matris pro ſe & filijs an
valeat & an mater poſſit præiudicare latè
Ang. Aret. conſ. 64. vbi pro & contrà & tenet
poſſe acquirere actionem realem non per-
ſonalem & non poſſe præiudicare *& ibid.*
num. 18. alię diſtinctiones, (vt fit in re turbi-
dá & fundamento non benè poſitò) non ta-
men reſpondent *ad premiſſa ſupra hic num. 3.*
& ſeqq. & in quo nos hic vim facimus, &
Angel. loquitur in emphyteoſi.
25 † Tertius effectus erit, vt licet frater fra-
tri non poſſit ſtipulari, valeat tamen ſtipu-
latio collata in fratrem vt ſucceſſorem per
ſupradicta iura, & ita diceres malè ſen-
ſiſſe *Surd. in conſ. 471. ſub num. 7. lib. 4.* cum
citat. dum ait immò etiam ſi feudum fuiſſet
expreſſe pro trãſuerſalibus cõceſſum, quod
illi non admitterentur, quia pro eis nemo
eſt ſtipulatus, *& in conſ. 351. num. 28. in fin.*
& num. ſeqq. lib. 3. & malè quoque in conſ. 573.
nu. 29. lib. 4. cum citat. Vbi nec matrem, nec
aſcendentem, aliquem per maternam lineã
poſſe pro deſcendentibus ſtipulari, & non
valere ſtipulationem; ſed intelligas Surd.
loqui mere quoad ſtipulationem ſimplicẽ,
vt non teneat non autem quod loquatur in
ſtipulatione ſpecifica in caſum ſucceſſionis
ſeu mortis, qui ſunt termini noſtri, & in qui-
bus loquitur tex. *l. tale pactum 41. §. fin. ff. de*
pact. cum alijs Iuribus ſupra ſub initium al-
latis, vbi per prędicta teneret optime ſtipu-
latio.
26 † Cõmunis autem opinio, de qua ſupra,
vt poſſit alter alteri ſtipulari facile proce-
det in quibuſdam caſibus, *de quibus per Curt.*
de feu. d. par. 2. à num. 65. vſque ad 70. ſi con-
ceſſio fiat à Principe ſupremo, ſi per verba

inflexa, ſi cum Iuramento, ſi is pro quo quis
ſtipulatur ſit præſens, & omnibus modis
de quibus in l. ſtipulatio iſta. §. alteri. Inſt. de
verb. oblig. quæ, & feudis applicantur, *ad*
Natt. conſ. 467. ſub numer. 12. & ſeqq. & per
tot. conſ. illud. & conſ. ſeq. & ait Curt. ad fin.
num. 69. & vbi verba ſunt inflexa ideſt no-
mine alterius *Mantic. d. tit. 23. num. 5. lib. 14.*
Pereg ſub num. 9. citat. Alex. d. conſ. 24. num.
6. lib. 5. & Tuſc. ſupra relat. & non eſſe du-
bium quando apponuntur verba inflexa,
ac tunc eis poſſe in feudis valide alteri ſtipu-
27 lari *dicit Loffred. d. conſ. 38. nu. 2.* † & idem in
Emphyteoſi, vt poſſit quis alteri ſtipulari
contra Curt. Iun. conſ. 55. tenet Mant. d. titul. 2.
num. 7. iuncto num. 3. verſ. quod autem, & ra-
tione eorum iuncta de qua ibid. num. 6. cui adde
Surd. quando apponitur pactum rei alterius cōſ.
28 *322. num. 6. 7. lib. 3.* † & eſt generale in omni
materia, quando verba obligatori, vel exe-
cutiua non referuntur ad alterum, vel vbi
vtcunque refertur ad eum qui ſtipulatur, vt
promittis mihi dare nomine Titij, *Natt. cōſ.*
261. num. 5. vel pro Titio quod idem eſt. Rom.
conſil. 442 num. 5. Surd. deciſ. 229. numer. 13.
29 † & tunc quamuis ad tertium non ad ſtipu-
lantem pertineat vtilitas contractus, tamen
actio, & obligatio ſtipulanti acquiruntur
cedenda poſtea per eum illi, pro quo ſtipu-
latus eſt *l. pen. Cod. ad exhib. cum alijs, vt ibid.*
Surd. numer. 14. & ad dec. bonon. noſtr. 59. ſub
30 *num. 5. & ſeqq.* † Alioqui non teneret ſtipu-
latio *Surd. ex ornans. conſ. 179. nu. 19. & ſeqq.*
31 *lib. 2.* † etiam in cauſa dotis niſi eſtraneo ſti-
pulante *conſ. 206. num. 33. eod. lib.* & vbi fuit
feudum nouum datum in antiquum &c. vi-
de ad hoc propoſitum *Natt. mox ſub nu. 26.*
cit. & ſupra cap. 1. ſub num. 17. in fin.
32 † Et hiſce etiam accedat, vt ſtipulatio al-
teri facta conualidetur ratificatione eius, pro
quo fuit ſtipulatum ſuperueniente *Menoch.*
33 *conſ. 371. num. 15. & ſeqq. lib. 4.* † etiam taci-
ta ex poſſeſſione rei, aut ex ſcientia abſque
improbatione *Dec. in conſ. 98. ſub num. 1. et 2.*
quem ibi refert Menoch. numer. 20 21. in term.
34 *Emphyteoſis pro ſe, & vxore* † & vbi res eſt
penes illum, cui fuit inutiliter ſtipulatum
bene manere, & transferri dominium *Bero.*
conſ. 178. num. 9. lib. 2. & fac. tex. l. debitor. 59.
§. fin. ff. ad Sen. Conſ. Trebell. & prædictis atte-
das Surd. conſ. 351. ſub num. 29. & ſeqq. lib. 3.
35 † Vbi deſiderat ratificationem in term.
feudi vel primogenituræ, niſi Notarius fuiſ-
ſet ſtipulatus nomine abſentis, quia tunc
acquiritur Ius abſenti, etiam citra ratifica
tionem *ex Rol. per eum cit. ſub num. 33. ſcilicet*
in conſ. 19. num. 22. & ſeqq. iuncto num. 6. et 7.
lib. 1. Corbul. de can. priuat. ob lio. finis. nu. 108.
& ſeqq. vbi varia Iura quod ratificatio etiā
36 re ipſa ſufficiat. † Quæ quando ſit neceſſa-

ria, & quando non vide tres caſus diſtinctos
apud Menoch. conſ. 489. num 17. lib. 5. primus
cum donatur abſenti nemine pro eo ſtipu-
lante, vt hoc caſu ſit neceſſaria donatarij ac-
ceptatio. Secundus quando extraneus ab-
ſentis nomine, vt hoc caſu opus ſit ratihabi-
tione abſentis, & ceſſione actionis ſtipulan-
tis. Tertius quando Notarius nomine ab-
ſentis, vt hoc caſu abſenti acquiratur ſola
ratihabitione, ſecundum opinionem Caſtr.
ibi relatam, quam reijcit, & dicit ratihabi-
tione nulla opus eſſe es magis recepta opi-
nione *vt d. num. 17. ad fin.* Adde quartum in
patre pro filio ſtipulante, vt & hic idē quod
nulla opus ſit ratificatione, *vt ibid. num.* 18.
Addamus & quintum in conceſſionibus,
priuilegijs, & beneficijs principum, quę ac-
quiruntur ſtatim habita notitia, & ſcientia
eorum quibus ſunt conceſſa, *l. vlt. ff. de cōſtit.*
princip. Alex. & alij in l. qui abſenti. ff. de acqu.
poſſ., Menoch. conſ. 331. nume. 99. lib. 4. ſed de
ſupradictis latius iam *actum eſt ſupr. cap. 23.*
partic. 2. num. 59. & ſeqq. quò omninò recur-
re quia magis ex profeſſo & ne decipiaris.
37 *et ad cap. 24. & 25.* † Alia de ratificatione
ex ſcientia, & ex ſcientia quidem præſupta
adde Menoch. vltra d. conſ. 371. nu. 19. & ſeqq.
in conſ. 650. num. 2. & ſeqq. lib. 7. in conſil. 705.
ſub num. 4. in conſ. 767. num. 15. lib. 8. in conſil.
914. num. 9. lib. 10. in conſ. 1153. numer. 13. &
ſeqq. lib. 12. vbi plenius. & in donatione &
actibus merè fauorabilibus tacitam ratifica-
tionem ſufficere ex ſola ſcientia etiam præ-
ſumpta eſt apud *Farin. par. 2. dec 653. num. 2.*
in poſthu. ego dec. bon. 59. numer. 18. V. adde. ad
Gratia. dec. March. 39. num. 3. et ſeqq.
38 † Finiamus hanc formulam cum hoc, ſi
defunctus Vaſſallus deceſſerit ſine filio feu
di capace, ſed relicto eſtraneo hærede, An,
frater huiuſmodi formula pro ſe, & fratre
comprehenſus (idem dico de Vxore, & alio
quolibet eſtraneo comprehenſo) ob id ca-
rebit feudo quod hęres non ſit? minime ve-
rò, primò quia fuit ei ſtipulatum vti ſucceſ-
ſori, quę vox etiam de ſingulari verificatur,
& militant alia omnia dicta in form. pro ſe,
& filijs cum ibi adduc. ſecundo, & id eò ma-
gis quod es communi, magiſque hodie re-
cepta opinione, de qua ſupra, frater habet
dimidiam Iure proprio viuente ſtipulante,
& aliam dimidiam habiturus eſt iure accreſ
cendi, vel non decreſcēdi, & ſic non in vim
ſucceſſionis ſecundum prędictam opinionē,
vt patet ex ſupra hac partic. citat. ad quos
recurras, noſtri enim non erat Inſtituti om-
nia illa examinare, Quare ad inſtar agnati
etiam non hæres omnimodo acquiret, & fa-
ciunt ad hoc adducta per *Loffred. ſupra cit.*
in verſ ſecundus. numer. 24. quamquam Iura
ſucceſſionis quoad alteram partem magis

re-

remanſiſſe, quam iuris accreſcendi ipſe cẽſerem, & tutius ducerem ſecundum vera principia iuris, & iuris quidem accreſcendi, quod tamen ius accreſcendi non excluderẽ in caſibus vbi verba ſuaderent, de quibus infra in ſeqq. & ad dicta plenius *cap. 11. num. 38. & ſeqq. ſupra, vbi recurre: & adde ſup. hic num. 14.*

Et hic finis ſit impoſitus formulis, quatenus hæ deſeruire poterant ad propoſitum noſtrum, & verificationem (in eis titul. An Agnat. &c. quod non poſſit hæreditas delata repudiari, & feudum retineri, ſecus ſi nõ delata, & hæc ſufficiant ad materiam [in propoſito] inueſtiturarũ, & quarundam formularum, in eis contentarum, ad perſonas

39 & earum ſucceſſores ſpectantium. † eo nõ omiſſo [ad maiorem præcedentium declarationem] quod dicitur per donationem ante acceptationem non acquiri donatario procedere quoad dominum, ſecus quoad validitatem ipſius donationis & actionis donatario quęſitæ, multò magis ſi ſit iurata *Rot. Rom. int. poſth. Farin. par. 2. dec. 653. num. 1. et ſuppleat ad dicta ſupra cap. 3. par. 2. num. 53. et ſeqq.* diſcurſa.

40 † Et ex duobus donatarijs ſufficiet vnum acceptaſſe donationem *Grattan. d. dec. Marc. 39. in add. ad num. 8.*

CAP. QVADRAGESSIMVM SECVNDVM.

De ſucceſſione.

Poſt modum acquirendi feudum per inueſtituram ſequeretur modus acquirẽdi per ſucceſſionem. Verùm abunde dicta ſunt neceſſaria quoad eam ſupra *cap. 23. per tot. et alibi etiã.* Ideò ſufficiant ibi pleniſſime de ea tractata.

CAP. QVADRAGESSIMVM TERTIVM.

De priuilegio.

Etiam de conceſſione ſeu acquiſitione per viam priuilegij actum eſt ſupra *cap. 24.* vbi peropportune cadebat hęc materia: Ideò rem actam ampliùs non agemus.

CAP. QVADRAGESSIMVM QVARTVM.

De præſcriptione feudi.

SVMMARIVM.

1 *Præſcriptione feudum acquiri, & de varijs de ea quæſtionibus remiſſiuè.*
2 *Poſſeſſio defuncti genitoris prodeſt et liberis ad præſcribendum.*
3 *Idque beneficio hæreditariæ qualitatis.*
4 *Plura de acceſſione et habente cauſam ab alio remiſſiuè.*
5 *Feudum præſcriptione acquiſitum tranſmittitur in filios.*
Præſcriptio æquiparatur veritati. ſub eod.
6 *Animaduerſio ad tit. de vſu Mediolanenſium.*
7 *Eodem iure cenſetur feudum præſcriptum ac conſtitutum.*
8 *Et naturam feudi recti et veri induit.*
9 *Præſcriptio contrà patrem decurſa nocet filijs.*
Reiecta diſtinctione feudi ex pacto et prouidentia et hæreditarij. ſub eod. *et num. 11.*
Non obſtat non valentibus agere ibid.
10 *Qui patitur rem præſcribi dicitur alienare.*
11 *Ad dicendum non nocere filijs in feudo ex pacto malè argumentati ſunt Docto. à fideicommiſſis ad feuda.*
12 *Ratio diuerſitatis quia in fideicõmiſſis iure proprio ſucceditur.*
13 *Et tot præſcriptiones quot perſonæ, quæ ſilent in feudis.*
14 *Præſcriptionem obſtare etiam nondum natis in feudo ex pacto probatur.*
15 *Vbi agitur de filio non eſt opus intrare præſcriptionem. et numer. 50. et ſeqq. et numer. 61.*
16 *Superfluum vel indubitabile non deducendum in controuerſiam.*
17 *Quoad agnatum vnicus eſt tex. feudalis de præſcriptione.*
18 *Scilicet annalis ex §. Titius. ſi de feu. def. etc.*
In alijs non cadit nu. 50. et ſeqq. nu. 61.
Cõtra quem decurſa nocet eius filijs, et probatur. ſub eod. num. 19.

20 *Vox*, omninò, *præciſam habet naturam, nullã recipiens reſtrictionem, idem quod in perpetuum, (omnimodo) omnes caſus complectens.*
21 *Lex non debet cenſeri poſita ad decipiendum, aut in ludibrio, num.22.*
23 *Si eſſet locus reuocationi feudi præſcripti non eſſet verum quod tranſiſſet pleno iure et in perpetuum.*
24 *Nullus alius tex. loquitur de præſcriptione niſi quoad dominum, num.25. et ſeqq.*
Ideſt 30. annorum vt declaratur ſub eod. nume. 25.
Quæ an procedat etiam quoad vnita feudo. ſub eod.
An ſufficiat ſcientia officialium abſque ſcientia domini. ſub eod.
26 *Contra quam nec opus eſt titulo.*
28 *Vox* longa *indicat decennariam vel vicennariam.*
29 *Requirens titulum & bonam fidem.*
30 *Et contra dominum procedit, quod inueſtitura præſumatur, qua præſumptio operatur, vt ſit vaſallo iuramentum deferendum inueſtiturã præceſſiſſe: Reprobatur Vult.32.& ſeqq. adde 44. et ſeqq.*
31 *Vbi extant probationes ceßant præſumptiones.*
34 *Non eſt abſurdum quod ex curſu temporis inducatur præſumptiua probatio, quæ propriè non ſit præſcriptio.*
35 *Ex poßeſſione decennali intrat præſumptio tituli allegati accedente aliquo facto alterius cõtra quem præſcribitur.*
Inueſtitura præſumpta coniectura. ſub eod.
38 *Alia extat annualis præſcriptio inter vaſallum et dominum, quæ examinatur et primo de noua intra annũ. n.36.37. poſtea de alia poſt annum explicatis textib. ad id facientibus et cõciliatis, num. 39. et ſeqq.*
40 *Sufficit vnius anni poſſeſſio iuncta ſcientia et patientia domini, num.41.*
41 *Anni tempus viſum ſufficiens in multis.*
42 *Exempla, ſi primò mihi poſtea tibi datum eſt in emphyteoſim, et ego taceam per annum, eris tutus.*
43 *De ignorantia aut ſcientia præſumpta, remiſſiuè.*
Et de anno integro etiam remiſſiuè. ſub eod.
47 *Caſus in quibus tacitus conſenſus inducitur ex anni lapſu, qualis eſſe debeat ſcientia domini remiſſiuè.*
48 *Alia præſcriptio ex §. porrò, num.49.*
51 *Alienatio feudi agnatis ad eam non conſentientibus non præiudicat, et eſt nulla, et ſeqq.*
55 *Vbi eſt eadem ratio ibi et ius idem.*
56 *Nec dicitur lex extendi, vbi eſt eadem ratio ſed enucleatur, num.57.*
58 *Ipſa ratio dicitur lex communis ad omnes caſus.*
59 *Maximè quando in lege eſt expreſſa.*
60 *Quia continet omnes caſus comprehenſiuè non extenſiuè.*
61 *Error docto. quod obſtet vel non obſtet filijs aut agnatis præſcriptio adnotatur; nu.63.*
64 *An ex tit. de probib. feu. al. per fed. ſit ſublata præſcriptio triginta annorum, et ſeqq.*
65 *Speciali nota digna, ſi omiſſa, neglecta cenſentur.*
66 *Quod quis vult veriſimiliter exprimitur.*
67 *Negatiua magis negat quàm affirmatiua affirmet.*
68 *Legis natura eſt vt futuris det formam negocijs non præteritis.*
69 *Præſcriptio, de qua in tit. de probib. etc. intelligenda quoad futuras, non quoad præteritas iam completas præſcriptiones. Contrà vt ibid.*
70 *Aduerbium* (hactenus) *indefinitum, omne tẽpus tranſactum comprehendens.*
71 *Verbum* (caſſamus) *ad validos pertinet. nume. 72.*
Non currit præſcriptio in inualidis. eod. numer. 72.
73 *Per legem generalem poteſt ius quæſitum auferri.*
74 *Præſcriptio poteſt tolli à principe.*
75 *Præſcriptio etiam triginta annorum fuit ſublata d. tit. de probib. etc. Contra opin. multorum, num. 76.77.*
78 *Melius eſt ſe ipſum corrigere, quàm ab alijs corrigi.*
79 *Præſcriptio centenaria, quæ dicitur immemorabilis, ſemper excipienda.*
80 *Quia eſt quaſi quoddam alterum ius naturale.*
81 *Ei debita ſicut matri reuerentia.*
82 *Nunquam excluſa cenſetur, niſi expreſſè, et in ſpecie dicatur.*
83 *Et cuius ſunt aliæ prærogatiuæ, vt remiſſiuè.*
84 *Aequipollet veritati nec de titulo vel bona fide docendum.*
85 *Nec opus quidem eſt titulum allegare, nec bonam fidem, num. 86.*
87 *Poteſt tamen tolli per actus contrarios.*
88 *Et eſt probanda, et quomodo, remiſſiuè.*
89 *Dicitur immemorabilis conſuetudo ſeu præſcriptio.*
90 *Concluditur verificari rationem ad tit. An agn. etc.*
91 *Propoſitum in mente retentum nihil operatur.*

Quod

1 QVod † præſcriptione feudum acquiratur,& de varijs quæſtionibus, & caſibus circa eam videre poteris apud Scrad. de feu.par.5.cap.4.per tot.Roſen.cap.6.concl.77.et ſeqq.à quibus alios habebis, quibus in materia, Marchionatus Salutiarum adde. Ozaſc.vol.2.conſ.19.num.8. 14.et ſeqq.61.et ſeqq.127.et ſeqq.et rõſ.ſeq. 20. ꝙ eſt eruditiſſ. D.Petrini Belli in ead.cauſa Nos verò)id ſolũ dum agimus, vt rationem noſtram, etiam in caſu præſcriptionis contingentem practiſemus & comprobemus) hanc ex tribus optime comprobari oſtẽdere præparamus.
2 † In primis probari exiſtimamus huiuſmodi rationem ex concluſione, quam conſtituimus,quod poſſeſſio defuncti genitoris prodeſt & eiuſdem liberis ad præſcribendũ, quæ probatur ex tit. de vſu Mediol. Vbi patris, & filij tempora ad præſcriptionẽ inducendam coniunguntur et ibi glo. in verſ. per triginta annos. poſt princ.ibi,in verſ. ſed quod dicitur.et Aluar.in d.tit. de vſu Mediol.ſub num. 3.ibi,quod patet quia filius, et alij omnes; ſed omnium clariſſime hunc conceptum expoſuit Vult.de feu. lib.1. cap. 9.num. 13.in fi. Poſſeſſione(inquit) tamen auctoris continuata cum poſſeſſione ſucceſſoris,quæ habetur pro vna.
3 † Hæc autem continuatio non niſi beneficio hæreditariæ qualitatis, & quia quis hæres ſit fit vt patet ex l. Pomponius. 13. §.1.et ſeqq.ff.de acq.poſſ.l. nunquam.31.§ vacuam l captam.40 l.hæres43.iuncta l.hæres22. ff. de vſucap. et b.ſce adde ijcrn.a t.tit.ſi de feu.
4 def.§.ſi vaſallus de feudo ſuo:num.2.3. † Vbi plura de acceſſione, & habente cauſam ab alio ad hanc materiam.
5 † Probatur ſecundo loco hoc ipſum ex alia concluſione, quam pariter poſuimus, quod feudum præſcriptione acquiſitum tranſmittitur in viam ſucceſſionis in filios. Nam quod in feudo præſcripto habeat locũ ſucceſſio in deſcendentes dicit ad literam, & notat Aluar.in d.tit. de vſu Mediol. num.3. Nota,inquit, quod in re præſcripta iure feudi habet locum ſucceſſio,& ſubijcit rationẽ, quia cum præſciptio æquiparetur veritati, perinde debet eſſe ac ſi fuiſſet vera Inueſtitura, in qua etiam ſi feudum eſſet nouum ſuccedunt deſcendentes,et ibid. anteà Bald. eadem
6 dixerat. † Sed aduerte quia quidam legunt eum tit.de Vſu Mediol.ſub tit. de feu.dat. in vit. leg.Commiſſ.et ità ille tit.nõ eſt tit.ſed.§. et loco §.ſed ad rem,idẽ dixit dicta ratione repetita, & alijs auctoritatibus adductis Iacob. à S. Georg in ſua Inueſt. in verſ. Ità quod ipſi Inueſtiti habeant num. 14. Curt.par. 3. mem.2.ſub
7 num.6.fo.mihi.309. † Vbi quod eodem Iure cenſetur feudum præſcriptum, ac feudum conſtitutum,& id quidem ſecundum naturam feudi, & ideò non niſi ad eos tranſitoriũ,ad quos ex natura feudi pertinet, Alex conſ.15.numer.12.lib.5. cum alijs adductis pe Menoch.conſ.104.num.7.et 8,lib.1. Vbi tamẽ non ſequere eum,quatenus eſſe hæreditariũ putat,& æquiparat feudo informi, nam eſt rectum, ita tamen quod ſi delata ſit hæreditas non poſſit retineri repudiata hæreditate: (ſecundum toties expoſita) & præſertim in propoſito feudi informis ſupra ſuo loco, ꝙ ſemper procedit ſiue hæreditarium dicas ſiue ex pacto, & prouidentia, vt ibi, & alibi
8 paſſim. † Cæterùm feudum ita præſcriptũ naturam feudi veri & recti ſuſcipere (ex recepta, & vera interpretum ſententia) dicit Roſent.d.cap. 6.concl. 77.numer. 11.& 12.& conclu.79.in princ.& cap. 2.conclu. 51. Vbi te ponit in libertate, vtrum hæreditarium eſſe velles an verò ex pacto,& prouidentia. In ſeruiant tamen huiuſcemodi ad fundandũ deſcendentes Ius ſuum ex progenitoribus dimetiri, & quod ex æquiparatione feudi præſcripti, cum feudo per Inueſtituram acquiſito,idem omnino Iudicium fieri debeat circa hæreditariam qualitatem in ambobus verificabilem.
9 † Probatur & tertiò ex alia [quam præterea ſtatuimus, concluſione quod præſcriptio,ſecundum Iuris feudalis principia, non intrat, nec verificatur in filijs, ſed tantum intrat,& verificatur in Agnatis,& eorum filijs,& in hiſce quidem non niſi in vno caſu vt infra num. 17.& ſeqq. ratio eſt quia patris alienatio filijs ſtatim præiudicat, [vt oſtendemus in tit. de alienat.& in tit.de refut.]ergo fruſtra quæritur de præſcriptione hæc an præiudicatura ſit nec ne filijs, & deſcendentibus, & hoc ſiue alienatio ſit valida, ſiue inualida, nec obſtat quod aiunt præſcriptionem in feudo hæreditario præiudicare in feudo verò ex pacto & prouidentia filijs non præiudicare, vt per Menoch. conſil. 825. numer.51.52.lib.9. maxime cum agere non potuerunt ad Minado.conſ.10. ſub numer.30. verſ.ſed miror,& nu. ſeqq.iuxta Ozaſc. in dec. 177.per tot. Vbi declarationes (maxime pro non valentibus agere) & Surd.in conſil.353. num.28.in fin.& num. ſeqq. lib. 3. vbi pariter diſtinguit feudum hæreditarium à feudo ex pacto & prouidentia. Quia reſpondetur (es principijs toties poſitis) huiuſmodi diſtinctiones Iuribus feudalibus repugnare, & vtroque caſu filios ſuccedere in feudum, vt in Ius patris, ergò non nomine proprio, quo ſolo caſu alienatio aut præſcriptio nõ noceret, vel ex opinione ſupradictorum in feudo ex pacto & prouidentia, & prætèrea ſi alienatio ſtatim nocet filijs, vt dictum eſt, quando intrabit præſcriptio? ad nocendum ſufficit enim vna alienatio, etiam abſq; alia
10 quæ conſiſteret in præſcriptione † nam &

qui patitur rem præſcribi dicitur alienare
*l. alienationis. ff. de verb. ſign. vt per hãc rationẽ
quod noceat præſcriptio Menoch. d. conſ. 825. nu.
54. 55. lib. 9. & Surd. in d. conſ. 553. num. 29. et
30. lib. 3.* (licet erronee & in term. feudi hæ-
reditarij) vt mox dictum eſt.
11 † Sed & alius additus error dum ad docẽ-
dum non nocere præſcriptionem filijs, ma-
le & minus congrue vſi ſunt argumento à
fideicommiſſis ad feuda. *Minad. & Ozaſc.
mox cit. quibus adde Intrigl. de feu. q. 51. nu. 56.
Ioan. Schon. diſp. feu. q. the. 121. ad fin. lit. a. Do.
Sol. in nouiſſ. conſtit. tit. de alienat. bon. feu. gloſ.
vn. num. 21. iuncto num. 19. et 23.*
12 † Si quidem in fideicommiſſis procedũt
ea omnia quæ dicuntur, Iure proprio, &
ęquè principaliter omnes ſuccedere, *vt per
13 Minad. ſub d. numer. 30.* † Quod tot ſint præ-
ſcriptiones, quot perſonæ, & huiuſmodi
alia, *vt latè per Intrigl. d. num. 50. et ſeqq.* quæ
ſilent in feudis, in quibus non iure proprio
ſed Iure ſucceſſionis; & ita ſecundario non
principaliter ſucceditur, vt toties firmaui-
14 mus † quicquid in term. præſcriptionem in
feudo ex pacto, & prouidentia obſtare etiã
nondum natis defendat *Car. Sen. in conſ. pen.
col. 4. ſub num. 4. verſ. et ſi opponatur quem re-
fert, licet reprobet, Minad. d. conſ. 10. num. 29.*
15 † quod autem vbi agitur de filio non occur-
rat intrare (vti diximus) pręſcriptionem id
adeò procedit & verùm eſt, vt ſi euoluatur
liber feudalis, nullus reperiatur Iuris locus
qui de huiuſmodi præſcriptione in ratione
ad filios ne minimum quidem verbum fa-
ciat: Id verò cur ita? quia (arbitror) aliena-
tio patris ſiue valida ſiue inualida ſemper
etiam filijs pręiudicat, ad quid ergo require-
re tex. an etiam præſcriptio præiudicaret,
primo iam pręiudicio ex ipſomet actu alie-
nationis ſolius cauſato ſatis ſuperque ſuffi-
16 ciente? † eſſet enim vel ſuperfluus tex. hu-
iuſmodi vel de indubitabili cõtra *l. Domitius
labeo. ff. qui teſtam. fac. poſſ. Surd. conſil. 259.
ſub num. 20. lib. 2.* & ſic pateat, vel hinc pro-
bari quod Ius filiorum pendeat à patre; &
taliter quidem, vt quemadmodum pręſcri-
ptionis quæſtio in ipſo patre alienante nõ
poteſt intrare nec ea ſe valere, vt ità dicam
ita nec in filio, ex quibus identitas Iurium
de vno in alium deriuantium, etiam paſſiuè
dignoſcatur.
17 † Id autem dabitur efficacius intelligi ab
oppoſito Agnati, quoad quem vnum tan-
tummodo præſcriptionis genus in textibus
feudalibus inuenio *ſcilicet in §. Titius: ſi de feu.
18 def.* † licet hæc proprie præſcriptio non ſit,
vt infra de refutat. cap. 54. & eſt annalis de-
currens à tempore ſcientię alienationis, ſeù
refutationis, *vt ibi part. 3. per Docto. eod. loco,*
vbi ex profeſsò, & probatur mirabiliter in-
tentio noſtra, dum ibi præſcriptio, quę no-
cuit ipſimet agnato proximiori, qui intra
annum feudum remotiori agnato refutatũ
non reuocauit, nocuit & eius filijs, vt colli-
19 gitur ex verbis, † (*Omnino remouebitur*) q̃bus
omnimoda, & perpetua excluſio indicatur,
ergò extenſiuè ad omnes eius deſcendentes
*Balzar. de pac. ten. §. quoniam num. 8. & tit. de
ſtat. et conſuetud. ad tex. num. 4. et in d. §. Titius
num. 7. Ar. Pinel. in auth. niſi tricennale. ſub
num. 55. verſ. facit quintò. C. de bon. matr. Crau.
20 conſ. 122. num. 2.* † Et quæ vox *omnino* præ-
ciſam naturam habet, nullam reſtrictionem
recipiens, idem dicens quod in perpetuum
*Menoch. conſ. 1. num. 21. conſ. 2. nu. 256. 257.
lib. 1.* vt vox *omnimodo* omnes caſus com-
prehendens *Id. Menoch. con. 272. n. 78. lib. 3.*
confirmatur hoc ipſum *ex tit. quib. mod. feu.
amitt. §. præterea. ibi Nullo modo ad eum re-
petendum regreſſum habet: et tit. de alienat. pat.
feu. tit. An agnat. vel fil. ex quibus* apparet per
conſenſum agnatorum in capite ſtabiliri
alienationes irreuocabiliter, & cum effectu
in perſonis in quas factæ fuerunt. Alioqui
enim dici poſſet legem poſitam ad decipiẽ-
21 dum, † quod eſſet abſurdum *ad nota. in cap.
Abbate. circ. fin. de verb. ſign. Crau. conſ. 285.
num. 2. in fin. et num. 3. Affl. de iur. proth. §. 1.
22 ad fin. l. nihil proponi 123. §. 1. de leg. 1.* † Aut
in ludibrio. *l. fin. C. de bon. mat. Pinel. in d.
auth. niſi tricennale. ſub nu. 14. verſ. quia veriſ-
ſima, et ſub d. num. 55. verſ. facit ſeptimo, Crau.
conſ. 1000. pro gen. ſub num. 61. et ſub num. 77.
et ſub num. 438. et ſun. corol. num. 35. et in conſ.
83. num. 25. in conſ. 102. ſub nu. 7. verſ. 5. dico.*
23 † Neque enim verùm eſſet quod pleno iu-
re, & in perpetuum ſi deſcendentes poſſent
reuocare, & huiuſmodi propter eos ſemper
immineret periculum *ad not. D. Sol. in ant.
Sab. decr. Tolant. par. 3. glo. vn. nu. 8. tit. de feu.
et iuncto etiam princ.* Et ita etiam ex hoc ca-
pite ratio noſtra confirmatur, quicquid in-
ruat contra *Pinel. ſupracit. Piſtor. var. qq. in
q. 8. num. 45. & ſeqq.* nam non ſolùm alijs ra-
tionibus per Pinel. ſed & his ex Iuris prin-
cipijs, & ipſis textibus feudalibus exhauſtis
eſſet reſpondendũ: Id quod ipſe impoſſibile
puto, niſi tex. ijdem de libro deleantur. *hiſce
adde inf. d. cap. 54. part. 2. nu. 38. et ſeqq. part. 3.
num. 3. et ſeqq.*
Sed ad huc aduertas, hoc caſu circunſcri-
pto, nullum alium adeſſe locum feudalem
qui de pręſcriptione, nec in term. quidem
24 agnati loquatur. † Volue, & reuolue tex.
omnes de pręſcriptione feudi loquentes,
nullum inuenies de agnato, omnes ad
dominum reſpicies pertinentes: videbis pri
mò *tex. in §. ſi quis per triginta. ſi de feud. def.*
Vbi etiam non Inueſtitus præſcribit, ergo
contra dominum, qui non inueſtiuit, *et ibi
Docto.*

Doćto. ità intelliguns; et Menoch. conſ. 1098.
25 num.14.et ſeqq.† vbi ponit requiſita lib. 11.&
his adde quoties puta quis rem aliquam tã-
quam feudalem poſſidet ſpatio 30.annorũ,
& de illa preſtat ſeruitia vti Vaſallus domi-
no,quę requirit eſſe cõtinuatã per 31.an.ꝙ
vti feudalis poſſeſſa,quod cũ patiẽtia domi
ni recipiẽtis ſeruitia feudalia, ꝙ adſit bona
fides vt ꝑ Bam.ad §.Itẽ ſi quis per 30.annos.ſi
de feu.def.&c. & alios,& nouiſſimè ad materiã
plenè vt per Gallup.in meth. vniu.iur.feu.par.
1.cap. 14.& ſeqq. vbi etiam quæ probanda
& de modo articulandi, & procedere etiam
in re vnita feudo per viam præſcriptionis
dicit idem Gallup.ibid.par.5.cap.6.numer.11.
Adde And. Capan. etiam nouiſſimè in tract. de
Iure releuij par.2.q.1.ptot.vbi nõ ſufficere ſciẽ-
tiam officialium niſi cum quibuſdam decla-
rationibus vt num.8.& ſeqq.& vltrũ Gallup.
ſupra quoad requiſita ad talem præſcriptio-
nem videri poteſt Schrad.de feu.par.5.cap.4.
Bammac.in loco præcit. Capan. d.tract.part.3.
quæſt. 17.)
26 † Adeò quod titulo in dicto caſu opus nõ
ſit Crauet.cõſ.277.ſub prin.ſub verſ.primò qa,
Surd.cõſ.234.n.30.31.Roſen.in cap.6.concluſ.
77.num.8.iunctis num.4.& ſeqq. & gloſ.c.per
tot.Vbi infinitos congerit,& ibi in princ.& gloſ.
a,& ſeqq.agi de feudo præſcribendo contra
dominum, vt in poſterum dominus tenea-
tur ac ſi Inueſtiſſet, nec audiatur etiam pro-
bare volens Inueſtituram vllam nunquam
præceſſiſſe.
27 † Eſt alius tex.de præſcriptione loquens,
& hic pertinens ad dominum in §.fin. de cõ-
28 ceſſ.recti feu.in.1.reſp.† Vbi vox lõga indicat
decennariam,vel vicennariam iux.titu.C.de
long.temp.præſcr. l.ſi quis diuturno.ff.ſi ſeru.
vind.l.1.§.fin.ff.de aq.plu.arcen. l.apparet.§.ſi
quis.ff.de itin.actuq.priu.l.2.C.de ſeruit.l.fora-
men.ff.Vrban.pręd..Archid.in cap.alienationes.
12.q.2.Bartol.in l.1.§.quod ait. ff.de ſuperfic.
Tiraq.de conſtit.poſſ.lim.21.num. 13.in fin.&
de præſcrip.glo.4. ad fin.
29 † Quæ requirit cum bona fide etiam ti-
tulum:l.vn.C.de vſucap.tranſf.Inſt.de vſucap.
in prin.Crau.conſil.277.ſub princ. verſ.primò
30 quia, & numer. 1.† Et in hac ſpecie propriè
cadit quod Inueſtitura præſumatur, quæ
præſumptio operatur,vt Vaſſallo (pro quo
ſtat præſumptio) ſit deferendum Iuramen-
tum Inueſtituram præceſſiſſe, & incumbat
domino onus probandi Inueſtituram non
præceſſiſſe(Ecce quod de domino) quo ꝓ-
bante Inueſtituram non pręceſſiſſe:iam ceſ-
ſabit præſcriptio,quia deficiente Inueſtitu-
ra deficere dicitur titulus, aliàs quidem prę-
ſumptus, ſed nũc probatione contraria ex-
31 cluſus,† Vbi enim de rei veritate cõſtat per
probationes ceſſant præſumptiones Iuris,
& nihil operantur, vt optimè in term. Roſen.
32 cap.6.concl.29.num.7.et 8.† Vbi egregiè ac
33 bene ſeipſum à Vulte. defendens † Quan-
doquidem quatenus Vult. ait in cap.9.nu.5.
ſe nullibi hoc reperiſſe in tex. feudalibus,al-
lucinatus eſt,ſi non vidit d.§.fin.in 1.reſp.de
34 Conſ.recti feu.† Nec eſt abſurdum, quod ex
curſu temporis inducatur præſumptiua ꝓ-
batio, quæ tamen propriè non ſit pręſcrip-
tio, prout inter hæc eſt differentia ad Gabr.
de præſum.concl. 11.nu.28. Maſcar.de probat.
concl.526.Menoch. præſump.60. lib.3.Magon.
35 dec.Luc.60. num. 12.† & ex poſſeſſione de-
cennali intrare præſumptionem tituli alle-
gari,accedente præſtatione diuturna tradi-
tione,aut facto eius, contra quem pręſcribi-
tur innumeris allegatis dicit Cald. de renou.
emph.lib.1.q.15.nu. 12.& ſeqq. Interim cer-
tum eſt agi hoc §.de Inueſtitura in caſu do-
mini cum Vaſſallo tantũ,& nihil de agnato
cum alio agnato,& de varijs coniecturis In-
ueſtituræ præſumptę vide egregiè per inſi-
gnem Modernum I. C. Iul.Cęſ. Gallup. in
ſua meth.vniuerſ.iur.feu.par.1.cap.4.(hodie in
manus cadens dum,hic noſter imprimitur tracta-
tus)num. 19.& ſeqq.
36 † Eſt & alia vnus anni præſcriptio, in quo
(non ſecus ac in alijs, cadit inter eoſdem
Vaſallum,& dominum controuerſia in §.fi.
tit.ſi de Inueſt.int.dom.&c.cui reſpondet tex.in
§.fin. de conſuet.rec.feu.ibi, Vbi verò noua eſt
37 poſſeſſio,† res ita definitur, vt ſi poſſeſſio ſit
ita noua, vt annus nec dum completus ſit,
hæc nihil proſit Vaſallo ad faciendum pro
eo pręſumptionem,& hinc ad deferendum
ei Iuramentum:Ratio eſt quia in tanta tem-
poris exiguitate magis ignorantia quędam,
vel negligentia domini præſumitur, quam
deliberata eius voluntas,aut animus volen-
tis feudum dari, conſtitui, vel permitti, vt
probatur ex verb. ipſius §.fin.ſi de Inueſt.&c.
ibi, Alioqui iuſta ignorantia vel parui tem-
38 poris negligentia &c.† At è contrà, ſi poſ-
ſeſſio ſit ita noua, quod annus tranſierit,
tantum proſit iſta poſſeſſio, vt præſum-
ptionem pariat ſufficientem ad deferen-
dum Iuramentum ipſi Vaſſalo iuxta dict.
§.fin. de conſuet.recti feu.ibi, Niſi aliud fa-
ciat pro poſſidente, quaſi velit dicere, quod
ſi iam annus ſit completus,quo(ſciente do-
mino,& non tradicente,poſſederit,ità id fa-
cere dicatur pro poſſidente, quod deferri
ei poſſit Iuramentum, quia adeſt in id dif-
finitio ſpecialis, in d. tex.§.fin.ad fin.ſi de In-
ueſt. nam leges per leges,& Iura per alia in-
39 telliguntur † ſicque hi loci non ſunt con-
trarij inter ſeſe, ſed maximè cõueniunt ſibi
ipſis & concordant.
40 † Nec ſufficit vnius anni completi poſ-
ſeſſio ſola, ſed vlterius cum hac vnius anni
poſſeſ-

poſſeſſione, neceſſarium eſt vt ſimul concurrat ſcientia, & patientia, ſeù non contradictio Domini, quæ qualitas (contenta ſpecifice *in tit. ſi de Inueſt.*) innuitur virtualiter *in tit. de conſue. recti feudi* in illis verbis, *Niſi aliud faciat pro poſſidente* & ità horum verborum intellectus ſuppletur *ex d. tit. ſi de Inueſt.*

41 † Et hoc anni tempus adiuncta ſcientia
viſum eſt in terminis hiſce ſufficere exemplo aliorum multorum in Iure noſtro, etenim adeſt primo in materia noſtra *§. Titius filios, ibi, Vel per annum ex quo ſciuit, ſi de feu. def. etc. in §. præterea ſi quis in feudatus, de prohib. feu. alien. per feder. in tit. quo temp. mil. inueſt. petere debeat et in aliena materia plures caſus ponit gloſ. in d. §. fin. ſi de inueſt. Tiraq. de retr. par. 1. §. 1. gloſ. 10. nu. 3. 7. et ſeqq. Balzar. in §. ſi quis. num. 14. et 18. ſi de Inueſt. int. dom. Capol. caut. 80. num. 13. Menoch. conſ. 100. d. num. 33. ad 36. lib. 1. Cald. de renou. Emph. lib. 1. q. 15. num. 26. et ſub num. 37. in fin. princ. et q. 20. numer. 7. Vbi ex Curt. de feu. 2. par. q. 2. princ. num. 3. Valaſ. de Iur. Emphy. q. 14. nu. 7.*
42 † Vbi conceſſum prædium in emphyteo-
ſim primo mihi & mox tibi ignoranti, &
ego taceam per annum tua Inueſtitura re-
43 conualeſcit, mea inutilis redditur † & quo-
ad illud quod dictũ eſt de ignorãtia præſũpta,
aut ſcientia *adde dec. noſtr. flor. 7. n. 15. et ſeqq.*
et ſub num. 30. et ſeqq. Vbi etiam de anno in-
44 tegro aliqua. † Et quoad diſtinctionem ſi
minus anno integro, vt Iuramentum domino ſit dandum, ob præſumptinoem aliqualẽ contra eum ortam, ex exiguitate hac temporis: ſin veró integrò anno vt iuramentũ ſit Vaſallo deferendum, & ei ſtandum ſi Dominus contrarium non probet, *vide Roſent. in cap. 6. concl. 79. num. 2. et 3. iunctis ibi*
45 *glo. A.* † Vbi maxime nota quod error à do-
46 mino ſit probandus *in gl. b.* † Vbi domino
incumbere probationem nullam interceſſiſ-
47 ſe Inueſtituram *in glo. c.* † Vbi caſus in qui-
bus conſenſus tacitus inducitur ex anni lapſu, & cuiuſmodi iſta ſcientia domini eſſe debeat, vt proſit Vaſallo, & ibi per aliàs gl. alia per tot. citatis more ſuo multis, quos ipſe per te in caſuum contingentia diſcurrere poteris & videre.

48 † His accedat aliùs *contex. in §. porrò. In*
primò reſp. tit. qualit. olim poi feu. alien. vbi poterat Vaſallus feudũ alienare antiquo more, ſed dominus reddito præcio redimere dummodo hoc beneficium redimendi non amiſerit, vel refutatione, vel annali ſilentio à die ſcientiæ computando, *et in 2. reſp. in*
49 *verſ. præſcriptione*, † Vbi nulla diſtinctione
facta an ſciuerit, vel ignorauerit, dicitur dominum hoc beneficio præſcriptione triginta annorum ſubmoueri. Et ecce nec hic quidem aliud agi quàm de domino.

Nullus alius reperitur in textibus feudalibus locus qui de præſcriptione poſitiuè; ſeù affirmatiue loquatur, licet alium reperturi adhuc ſimus, qui negatiue, vt (pauló poſt hæc) indicabimus.

Quare cum aliquo myſterio id factum
50 vel prætermiſſum exiſtimarim. † Cur itaque:
niſi quia ſi loquaris de filio non cadat quoad eum de præſcriptione quæſtio aliqua cũ (vt dictũ eſt) iam aliunde, ideſt ex ſola alienatione patris fuerit excluſus? & cur? niſi ſi loquaris de agnato, quia nec contrà eum cadat de præſcriptione inquiſitio, nec ei opponi poſſe contingat. Id quod ratione cõuinci videtur (meo iudicio) palpabili quã iã ſupra tetigi, ſed modó plenius ſenſũ meũ explico quia cũ præſcriptio ſupponat alienationẽ, alienatio veró alia ſit illicita, alia licita, iam in illicita non reperies præſcriptionem, quia feudum ad dominum directum redijt (ipſo facto) ſeù ad Agnatos regulariter, ad præiudicium etiam omnium filiorum, *vt infr. d. tit. de alien. illic. c. 53.* videbimus. Ac ne quidem in altera, quam dicimus licitam, quia ſupponimus factam cũ domini conſenſu, & ſic in caſu permiſſo, ſed quæ quoad agnatos poſſit eſſe licita omnino, poſſit eſſe & non licita: ſi licita omnino, quatenus vltrà dominũ etiã ipſi conſenſerint, hoc caſu ſi conſentiant non intraturam præſcriptionem quis manifeſtè non videt cum ſtatim ex proprio conſenſu ſibi ipſis præiudicarint? ſi non licita omninó, quatenus ob defectum conſenſus Agnatorum nõ poteſt ad eorum præiudicium dici omnino valida, Vnde ad nullitatis beneficium poteſt recurri, quo ſtante ad quid præſcriptionis inquirere refugium?

51 † Namque alienationem iſtam agnatis
non conſentientibus factã ità ab initio nullam eſſe vt eis non præiudicauerit *tex. eſt clarus in tit. de alien. pat. feu. Vbi in princ. Alenatio feudi paterni non valet. etiam domini voluntate, niſi agnatis conſentientibus ad quos*
52 *beneficium quandoq; ſit reuerſurum.* † Non va-
let ait tex. ergó in ſui initio nulla *ad tit. de ſucceſſ. feu. in fin. princ. cum ib. ſcrib. ibi, Nulla ordinatione defuncti in feudo manente, vel va-*
53 *lente.* † Et eſſe nullam dicit *Kir[...]herb. in diſc.*
feu. cap. 5. num. 56. Vult. cap. 11. num. 82. (adde
54 *ad hæc infra cap. 54. num. 3. 18. et ſeqq.* † Qua
nullitate ſtante iam nullo pacto poteſt eſſe alicui præſcriptioni locus *ex tex. ad litteram tit. de probib. feu. alien. per Federic. ad fin. prin.* omnia, & ſingula hæc probans in vim eorũ verborum *Non valet*, vt inferat ad inualiditatem ab initio, ibi ex verbis *non valuit*, & præſcriptioni hac ipſa de cauſa locum non eſſe, ibi, *nullius tẽporis præſcriptione impediẽte.*

Nec

Nec dicas loqui eum tex. de alienatione, vel pręſcriptione dominum reſpiciente, quem tantum non afficiat; quia ratio adiecta etiã caſum agnatorum complectitur, *non valet*, inquit tex. Et ideò (& hæc eſt ratio in inualiditate poſita) præſcriptio vlla impediet, porrò hęc inualiditatis cauſa, ſeu ratio etiã viget ex defectu conſenſus agnatorum, vt patet ex præalleg. *illo tex. de alien. pat. feu.*

55 † Et ideò apertus ſit locus alij axiomati, vbi eſt eadem ratio ibi, & idem Ius &c. *l. illud.*

56 *ff. ad leg. aquil.* † Nec enim dicitur lex extẽdi vbi eſt eadem ratio, ſed dicitur enucleari *l. ſi poſtulauerit. §. ſed ſi negauit. ff. de adult.*

57 † Nec dicitur quis extendendo nouum caſum addere, ſed quod in primo caſu in ratione includebatur ſecundum æquitatem detegere ſiue declarare, quia lex dicit omne quod in ratione conſiſtit, nec dicitur caſus omiſſus, vbi eſt eadem ratio. Imò quæ ſunt eiuſdem rationis includuntur ſub diſpoſitione ex ſignificatione, id eſt, tanquam expreſſa proprie non tacitè, vt hæc & alia *per*

58 *Crau. in conſ. 183. num. 3. per tot.* † Et ipſa ratio dicitur lex communis ad omnes caſus. *Id. in conſ. 187. num. 2. in conſ. 190. ſub num. 2.*

59 *quoque.* † Et hæc maximè quia eſt expreſſa in lege, & ideò eſt efficacior: *vt plenè per eund. Crau. in conſ. 227. ſub num. 2. in fi. & numeris ſeqq. & in dec. noſtr. Lucen. 2. num. 46. iunctis numeris 10. 11. ibid. in dec. 66. num. 2. et*

60 *in dec. flor. 47. numer. 8.* † Vbi, *& d. dec. Luc. 2. num. 10. 11.* dicitur per rationem expreſſam comprehendi omnes illos caſus, in quibus ipſa militat, nõ extenſiuè, ſed cõprehenſiuè, quemadmodũ ſub genere comprehenduntur omnes ſpecies, quando (*vt declaratur ead. dec. 47. num. 42. 43.*) ratio prolata eſt per verba diſpoſitiua, prout fit in *d. tit. de probib. feu. alien. per Feder.* & ideò ob defectum cõſenſus ęgnatorum etiam nulla erit quęlibet præſcriptio.

61 † Quare concludendũ eſt liberè in term. feudalibus quæſtionem de præſcriptione quoad filium vel agnatum non intrare, niſi vno illo caſu in term. refutationis feudi, *de quo in d. §. Titius filios. in fin. ſi de feu. def. &c.* ex cuius caſus expreſſione, & mẽtione particulari argui poteſt, quod ſi alius cõtingere potuiſſet caſus eiuſdem præſcriptionis, eum veriſimiliter non omiſiſſent feudiſtici auctores.

62 † Ex quibus ſic vt ſupra (iuxta principia) & dogmata feudalia fundatis, inferri poſſet toto cęlo à recta deuiatum via per Interpp. dum pręſcriptionem hanc filijs aut agnatis applicarunt, dicentes in feudo ex pacto, & prouidentia non obſtare filijs, aut agnatis præſcriptionem, in hæreditario obſtare, vt

63 ſupra dictum eſt. † Et tamen hanc receptã eſſe Doctorum ſententiam dicit *Menoch. d. conſ. 825. num. 49. & ibi adde ſeqq. ad hanc materiã præſcriptionis lib. 9. D. Morot. in reſp. 89. ſub nu. 2.* Vbi excludi agnatos præſcriptione triginta annorũ, ſi alienatio facta ſit in extraneos, *Surd. conſ. 353. ſub num. 28. verſ. ſi præmiſſa, & num. ſeqq. Rol. à Val. conſ. 3. num. 90. lib. 1. Schrade. de feu. par. 5. cap. 4. num. 5. Menoch. conſ. 1098. nu. 27. & ſeqq. lib. 12 Carol. à Kirch. in diſc. feu. cap. 5. nu. 83. 90. 91. Piſtor. quæſt. iur. q. 8. per tot. Bammac. in §. ſi quis per triginta. q. 11. nu. 75. & ſeqq. ſi de feu. def. &c.* vbi non obeſſe in feudo ex pacto, obeſſe in hæreditario, aut vbi filius ſit hæres, quibus & ſimilibus cedendum erit, ſed veritatem indicaſſe, & tex. feudales, ac eorum mentẽ veram (ni fallimur) expreſiſſe, id ſaltem pro lucro habeatur, & pro ſolatio acquieſcentia intellectus ad veram intelligentiã tot. contextuum, hactenus perperam varieque intellectorum.

64 † Imo verò (ad maiorem explicandæ veritatis occaſionem, vnam quæſtionem non omittamus, *An ſcilicet ex eo tit. de prohib. feu. al. per Feder.* ſit ſublata tricennalis præſcriptio? nam inter opinionem affirmatiuam vnam, & negatiuam alteram, *quas ponit Bammac in d. §. ſi quis per 30. q. 8. num. 46. & ſeqq. ſi de feu. def.* quæ tibi magis placuerit, neſcio: Mihi videtur eam ſublatam omnino, inſiſto enim in veſtigijs antedictis, nam ſi auctores feudorum, poſt ſpecificas mentiones variarum pręſcriptionum, inter quas ad fuit & illa 30. annorum præſcriptio, noluerunt vbi admittenda erat eam admittere (in vno ſcilicet eo caſu annalis pręſcriptionis) An veriſimile quod ſi eam admittendã cenſuiſſent, etiam in altero caſu, hoc prætermiſiſſent? pręſertim cùm appareat adeò ex profeſsò adeoque efficaciter de hac ipſa materia actum lege generali; eò magis attendenda, quod in fine ſit poſita poſt leges aliàs conſimiles præſertim Conradi Imperatoris, quaſi extremam manum imponens & præterea quod huiuſmodi pręſcriptio dici poterat notabilis & ſpeciali nota digna vnde ommiſſa neglecta cenſeri

65 poſſet iuxta † *l. item apud Labeonem. §. hoc edictum. ff. de Iniur. Ego dec. flor. 14. num. 8. et*

66 *bon. 54. ſub num. 30.* † Et ſi voluiſſent Compilatores expreſiſſent *ad l. vn. §. ſin autem ad deficientis. C. de caduc. tollen. iunct. notat. in dec. noſtr. bon. 66. num. 19. et ſeqq.* ſed hiſce opus non habemus propter d. tex. quatenus vſus eſt verbis, *nullius temporis*, quæ omne omni-

67 nò tempus excludunt † ex vi negatiuę quæ violentiùs negat, quam affirmatiua affirmet, *vide Bart. in l. cum ſatis. C. de agricol. et*

cenſit

tenſit. lib. 1 r. & præterea quatenus idem-
met tex. vſus eſt ratione, *quia quod ab initio*
non valuit etc. nec aliter ſuadet materia ſu-
biecta, ſi quidem patet ex princ. d. tex. Stu-
dium, & ſcopus legiſlatoris Federici, in eo
particulare vt ſeruitio, & honori Imperij
eſſet omnino conſultum, quod futurū cre-
didit ità efficaciter prohibendo alienatio-
nes vt ità inualidæ manerent quod nulla
poſſent pręſcriptione conualidari, in quo
tantum præmere placuit legiſlatori, quan-
tum datur intelligi etiam ex eo, quod
non ſolum alienationes futuras ad irritum
deducere ſtatuit, ſed etiam iam antea
factas, contrà vel propriam legum naturam
68 † quæ huiuſmodi eſt regulariter vt leges fu-
turis dēt formam negocijs, non autem præ-
teritis *l. leges, & conſtitutiones. ff. de legib. l. per*
diuerſas. §. vlt. C. mand. Menoch. conſ. 240. nu.
1. et ſeqq. lib. 3. et in term. decreti, et feudi in cōſ.
331. ſub num. 113. *verſ. reſpondetur primo, et*
69 *nu.* 114. *in fin. lib. 4.* † adeò vt adhuc in ſpe-
cie noſtra, quod, lex non veniat intelligenda
de præſcriptionibus præteritis iam perfe-
ctis, ſed de futuris, & quod lex non obliget
de præterito, ſed de futuro ſcriptum reli-
querit *Id Menoch. in conſ.* 837. *num.* 46. *lib.* 9.
Vbi in feudis. & tamen etiam alienationes
præteritas comprehendit conſtitutio, ergò
iam perfectas etiam tricennales. Nā ſi verifi
cari oportet, *verbum pręſcriptionis* poſitum in
tex. & tex. amplexus eſt etiam alienationes
pręteritas, ad quas nam alias referemus ver-
bum niſi ad præſcriptas? etiam tricennales
ex vi vocabuli præſcriptionis indefinite in
tellecti, & in quibus vltra verificationem
verborū erat neceſſitas prouidendi, quan-
doquidem ſi nondum fuiſſet decurſa præ-
ſcriptio ex alio potuiſſent alienationes re-
uocari, quia nullæ ex alia antecedenti Con-
ſtitutione de qua in *tit. de prob. feu. alien. per*
Loth. verùm quia per hanc nihil prouiſum
erat circa alienationes præſcriptas, ideò
ſucceſſit alia hæc conſtitutio, *vt ait Balzar.*
hoc tit. in §. vnde. num. 2. poſt. Affl. et alios quę,
ſic ait à Nos autem ad pleniorem Regni
vtilitatem prouidentes, non ſolùm in poſterum
ſed etiam huiuſmodi alienationes illicitas hacte-
nus perpetratas hac pręſenti ſanctione caſſamus
et in irritum deducimus, nullius tēporis pręſcri-
ptione impediente, quia quod ab initio etc. Nota
enim (vltrà ſenſus iam expoſitos) aduerbiū
70 † *Hactenus*, indefinitum, cuiuslibet tempo-
ris tranſacti comprehenſiuum idem impor-
tans quod verba *hucuſque, vſque in hanc diem*
Balzar. hoc tit. §. Vnde. num. 6.
71 † Nota verbum *caſſamus* &c. quod non
poteſt applicari alienationibus aut validis.
quia legitimè factis, aut inualidis, quia iam
ſui natura, & de per ſe inualidę ſint nec ęgeāt
72 alio Iure aut remedio innalidante. † Nec
currit præſcriptio in inualidis *Rol. conſ. 5. n.*
64. vol. 1. ſed ſolùm applicantur valide prę-
ſcriptis, in quibus opus erat remedio per
73 viam legis generalis. † quia per hanc poteſt
tolli Ius quamuis tertio queſitum, *Surd. in*
conſ. 260. num. 64. et 65. Vbi exempla etiam
in feudis *D. Sol. plura ad hac cumulans lib. 4.*
Crim. decr. Sab. tit. de Tortura glo. 1. ſub num. 4.
74 *verſ. prohibitio, et num. ſeq. vſque in fin.* † quin
imò poſſe tolli præſcriptionem à Principe
probatur *ex l. præſcriptio. C. de oper. publ. et*
Surd. in dec. 2. num. 2. et ſeqq. qui loquuntur in
actu priuato, vel contractu geſto cum prin-
cipe, quantò magis ſi per viam legis genera-
lis?
75 † Quapropter partem affirmatiuam te-
nentium etiam tricennalem fuiſſe ſublatam
veriorem, & ſequendam puto, eique ipſe
adhærebo vnà *cum Affl. poſt alios. in dec. 254.*
ſub nu. 1. et 2. et citat. per Roſen. in cap. 9. concl.
97. glo. g. per tot. quicquid Bammac. alteram ne-
gatiuam oſtendat eſſe magis communem, in d. §.
ſi quis per 30. num. 49. et ſeqq. et alij relati per,
Roſen. cap. 9. concl. 97. lit. H.
76 † Et lętatus ſum, mę poſt hæc ſcripta, in-
ueniſſe virùm, qui ad affirmatiuam com-
probandam eiſdem rationibus, & medijs
per mę vt ſupra explicatis, vſus eſt, eo ad-
huc per me non viſo, *is eſt Carol. à Kirchberb.*
in ſuo diſcur. feu. cap. 5. num. 143. et ſeqq. iun-
ctis. num. 141. et. 142. ante, vbi ſub num. 143.
notat dicta verba tā effuſa & maximè negatiuā
vniuerſalem maiorem vim habentem &c.
& pauló poſt ponit pręſcientiā pręſcriptio-
num, *et num.* 144. facit vim in ratione quod
ab initio &c. *et num.* 145. ab vtilitate Regni
ſumit indicium ex veriſimili, *et num.* 146.
hanc ſententiam etiam nouiſſime ſequi ip-
ſum Roſen, adnotat in *d. cap. 9. concl. 97. nu.*
37. Vbi tandem ait vtriuſque partis ratio-
nibus, textibus ipſis feudalibus, & Iuris feu-
dalis hiſtoria maturius, & exactius perpen-
ſis, & ponderatis ſibi videri meliores, ac
fortiores rationes eorum, qui 30. vel 40. an-
nos ad dominum excludendum non ſuffi-
77 cere arbitrentur, *et num.* 38. † Addit neque
Cameram Imperialē ab hac opinione abhor
rere, & ſic aliquando pronunciare voluiſſe,
niſi quid diffinitiuū ferre obſtitiſſet. Cuius
quidem ſentētiam eò magis ſequerer, quod
aliàs contra ſenſerit Roſen. & ſe ſe nunc re-
tractare nō erubuerit, ſignum cognitę vio-
78 lentius veritatis, & bonum quidem, † Cum
melius ſit ſe ipſum corrigere quàm ab alijs
corrigi, *Cran. conſ. 236. ſub nu. 15. ad fin. conſ.*
1000. in rep. num. 69. Natt. conſ. 194. ſub nu.
13.
79 † Præſcriptionem centenariā excipiamus
quam aiunt immemorabilem, aut memo-
riam

riam hominum escedẽtem *ad Menoch. conſ.*
80 *649.nu.7.lib.7.* ob ſequentes rationes.† ſiue
quia non tam ſit præſcriptio, quam veluti
alterum quoddam ius naturale *Mol.de Hiſp.*
81 *primog. lib. 2.cap. 2. num. 22.* † & ei debita
ſicut matri reuerentia *Crau.conſ.251.ſub nu.*
3. quapropter huiuſce temporis immemo-
82 rabilis ſummum eſt priuilegium † Quod
hæc preſcriptio nunquam excluſa cenſetur
niſi expreſſe,& in ſpecie dicatur, *Bello. conſ.*
8.num.9.10.Burſat.conſ. 23. num. 21. & ſeq.
83 *vol.1.* † & alias ob prærogatiuas cuius ſunt
plures *l.1.§ fin.ff.de acq.plu.arc.et ita in term.*
Curt.de feu.par.2.q.prin.3.per tot. et q.ſeq.ſub
num.7.Affl.d. dec. 254. num.5. Bammac.in d.
§.ſi quis per 30.num.55.ſi de feu. def.Roſen.d.
c.9.concl. 97. in glo. g. h.i. Illuſtriſs. Amed. à
ponte tit.de his qui feu.da.poſſ. nu. 152.et ſeqq
et num.162.Menoch.conſ.1050.nu.18.et ſeqq.
lib.11.conſ.701.num.95.et ſeqq. Vbi in feudis,
et vtroque conſ. de alijs varijs effectibus lib. 8.
Mant.etiam in feudis , emphyteoſi eccleſia etc.
cõſ.288.et 293.lib.1.Kirch.in diſcur.feu.d.cap.
5.num:151.Camil.de.curt.in diu.iur.feu.par.
1.§. declarata igitur materia. nu. 139.pag.76.
84 *Menoch.conſ.837.num.42.et ſeqq.lib.9.* † Et
æquipollet veritati, nec de titulo vel bona
fide docendum *Alex.conſ.6. n. 1.lib.1.Natt.*
in term.feudi conſ.456.nu.14.et pluribus ſeqq.
85 † & eſt communis opinio,quod titulum al-
legare minime ſit opus, vt quicquid diſſen-
tiant quidam, *latè per Menoch.conſ.90.n. 65.*
86 *et ſeqq.* † Nec bonã fidem, quia preſumitur,
vt ib.d.num.75. vbi nota declarationem.
87 † Poteſt tamen excludi per actus contra-
rios *Rot.apud Farin. par.1. dec. 324.num.13.*
vel quia caſus nunquam venerit *Amed.de*
Laudim.q.47.num.2. et ſeqq. vbi in præſcri-
ptione libertatis a laudimio, ſi in cẽtum an-
nis nulla interfuit alienatio. *adde infr. capit.*
57.part.19.ſub num.9. remiſſiue de potentia
88 conſuetudinis & eſt probanda & quomodo
ibid.in d.dec.445. vbi late in term. primoge-
niture, vt circumſcripto hoc caſu immemo-
rabilis præſcriptionis ſiue conſuetudinis,
89 † prout vtroq, hoc nomine vocat *Alex.d.cõſ.*
6.num.1.lib.1.) poſſis in reliquis arguere ad
vtranque partẽ rationis noſtræ, tam quoad
90 filium,quam quoad agnatũ, † quod ſcilicet
feudum ſit quid hæreditarium in filio,qua-
tenus ipſi nocet alienatio, ità quod non ſit
opus ad eum excludendum præſcriptione,
non ſit quid hæreditarium in agnato, qua-
tenus ipſi nec alienatio nocet, ſi non con-
ſenſerit,nec præſcriptio 30.annorũ,& hæc
quidem inſpecta veritate, ac puritate Iuris
& textuum feudalium (quicquid hactenus
à pleriſque dictum fuerit) contextibus de-
tortis,hanc vſque in diem.Ceterum in om-
nem Caſum, vbi in alienatione interuenit
cõſenſus domini, & ità licitè quoad eum, ſi
quiſquam non acquieſcat interpretationi
de qua ſupra *num.51.et ſeqq. et infra cap.54.*
part.3.num. 17.et ſeqq. per quam defende-
batur poſſe Agnatum dicere de nullitate
abſque adminiculo præſcriptions, ad ea
quæ ſubijcio *infra cap.52.nu.83.et 84.* capiat
hic præſcriptionem, & cum ea ſe defendat
Agnatus aduerſus ſimilem alienationem,&
vtatur opportunis remedijs, quatenus non
fuiſſet decurſa aut ex defectu legitimi tem-
poris, aut quia non valenti agere non cu-
currerit præſcriptio Aut aliter iuxta trad.
Docto.in materia,etiã feudi maxime ab ini-
tio hic ſupra citatorũ, ex quibus pleniſſimè
Nãq; perſiſto in remiſſione adeos,ex reſolu
tione iã ad princip.huiuſcemet capitis facta
& ibid.per nos declarata. Cũ intẽtio noſtra
nunquã fuerit de libris libros facere,ſed ne-
ceſſaria tantum,ad occaſionem tam vrgen-
tem & celebrem perueſtigare,ſcrutari,&ad
commune Reipublicæ commodum, quæ
pro tenuitate ingenioli mei cõperi oppor-
tuna libenter in mediũ proferre. † Ne eſſet 91
propoſitum in mente retentum quod nihil
operatum fuiſſet *l. non omnis ff. ſi cert. pet.*
l.ſi repetendi C.de Condict.ob cauſ.et per me dec.
lucen.25.num.8.

CAP. QVADRAGESSIMVM QVINTVM.

De ſententia feudali.

S V M M A R I V M.

1 *Per ſententiam feudum acquiſitum tranſit in filios.*
2 *dicitur feudum proprium ſimplex et rectum.*
3 *Etiam quod ſit iniuſta ſententia , dummodo in contradictorio lata.*
4 *Vt in ſententia pro fœmina lata.*
5 *Etiam per ſententiam qua in rem iudicatam tranſiuit acquiritur.*
Exceptio rei iudicatæ tranſit in hæredem in beneficium et damnum.ſub eod.et num.18.
6 *Factum cum defuncto hæredibus etiam nocet et prodeſt.*
7 *Succeſſor non dicitur omnino alius ab eo cui ſuccedit.*
8 *Succeſſor habet cauſam ab eo qui reportauit ſẽtentiam in feudo fauorabilem.*
9 *Probationes ſucceſſori præiudicant vti et ſentẽtia.*
10 *Nemo plus iuris poteſt transferre , quàm ipſe habeat.*

11 Non

11 *Non recognoſcitur alius nec ſibi præiudicatur, ſi quid iure proprio competat.*

12 *Sententia contrà patrem lata nocet filio in feudo et primogenio. et num. 19.*

13 *Filius ſucceſſor eſt patri hæres.*

14 *Hæredi nocet ſententia contrà defunctum lata.*

15 *Quid quando non agitur cum ijs quorum non intereſt principaliter.*

16 *Sententia Regis præiudicat filio ſucceſſori. et ſub num. 19.*

17 *Sententia lata cum Camera ità nocet Baroni, qui ab ea cauſam habuit, ac ipſi Cameræ.*

20 *An noceat refert an ante vel poſt motum iudicium ſucceſſerit.*

21 *An noceat filiæ ipſi in caſu vt num. 22. et 23.*

24 *Idem in agnato, vt in filia in dicto caſu, vt non præiudicet ſententia cũ et filiæ et agnati principaliter interſit, et iure proprio cõpetat ius. et num. 25.*

Nocet durãte vita agnati qui litigauit. ſub eod. num. 24.

26 *Sententia quæ facit ius quoad alios, nunquam facit quoad eos qui habent ius æquè principale.*

27 *Vt obſtet exceptio rei iudicatæ, oportet quod ſit eadem cauſa agendi in feudo, emphyteuſi Eccleſiaſtica.*

28 *Non obſtare quod ſententia lata cum agnato alijs noceat vel proſit etiam ignorantibus et non citatis ſecundum comm.*

Explicato §. ſi Vaſalus de beneficio. ſi de feu. def. & c ſub eod.

Legitimè factum non debet ex ſuperuenienti actu infirmari. ibid.

Reſpondetur ad obſtatulum iunctis dictis Affl. quod ſententia cum agnato alijs noceat alia ratione fieri quam hæreditaria, vt plenè. ſub eod. num. 28.

Et hanc eſſe receptiſſimam opin. à qua in conſulendo & iudicando non ſit recedendum. ſub eod.

29 *Ratio adducitur.*

30 *Ad abſurdum vitandum, ne omnes lites ſuſcitarent, vt plenè. & num. 60.*

31 *Non ſæpius de vno quærendum.*

32 *Ne iterum de eadem re iudicium quis ſubire cogatur.*

33 *Id Quod eſſet abhorrendum.*

34 *Reſpondetur ad Ozaſc. dicentem non obſtare ſententiam alijs agnatis. num. 36. & 37.*

36 *Et defenditur Dec. Pedem. ab eo relata ex alio capite, ſcilicet quod ſententia non fuerat lata cum legitimo Contradictore, vt plenè. & num. 37.*

38 *Quis dicatur legitimus contradictor & requiſita vt in allodio, fideicommiſſo, feudo, remiſſiuè. & num. 40.*

39 *De alijs neceſſarijs vt ſententia alijs noceat in feudo, remiſſiuè.*

41 *Et quibus præiudicet.*

42 *Duobus modis poteſt intereſſe principaliter, remiſſiuè.*

43 *Sententia ſuper inhabilitate teſtatoris contrà hæredem non nocet ſubſtituto.*

44 *Vel ſi appareat iniqua vel iniuſta.*

45 *Vel prolata in vno incidenter non nocet in alio, in quo principaliter.*

46 *In dubio non præſumitur alij obeſſe, quàm ei contrà quem fuit lata.*

47 *Item ſi per fraudem, ſi per culpam, ſi per dolum aut colluſionem, ſi per imprudẽtiam, aut ſordes, negligentiam, contumaciam. & ſeqq.*

50 *Colluſio eſt probanda.*

51 *Coniecturæ ex quibus probatur, remiſſiuè.*

54 *Negligentia quomodo commiſſa cenſeatur.*

56 *Si non fuit probatum, quod erat probandum.*

57 *Fraus debet abeſſe in term. feudi.*

58 *Non nocet ſi lata legitimis defenſoribus non cõparentibus.*

59 *A ſententia validè lata non datur appellatio per legatarios ſubſtitutos aut alios ad quos acceſſoriè.*

60 *Ne res in infinitum abeat.*

61 *Quod verùm, ſi non fuit quicquã omiſſum, aliàs appellari poterit.*

62 *Item licebit appellare agnato liti interuenienti, qui interuentus & appellatio non poteſt ei denegari.*

63 *Etiam in caſu quod non liceret principali appellare.*

64 *Datur conſilium vt aſſiſtatur iudicio & appelletur.*

65 *Malè quod liceat appellare, vbi legitimè fuit cauſa agitata in feudis dixerunt Docto. hic notati.*

66 *Vbi requiritur ſcientia, an ipſa præſumatur, an verò ignorantia.*

67 *Appellari vbi poteſt, appellandum à die ſcientiæ.*

68 *Statim ex quo ſciuit.*

69 *Etiam abſque ſententiæ notificatione.*

70 *Sententia inter duos contra Tertiùm non parit exceptionem rei iudicatæ inter ipſos duos.*

71 *Quia diſpoſita collectiuè ex parte aliquorum verſus alios, non habent locum inter ipſos.*

72 *Teſtes & confeſſiones inter alios an alijs noceãt vel proſint in alio iudicio remiſſiuè.*

73 *Quid ſi contra fuerit iudicatum.*

74 *Sententia lata pro vno ex duobus litigantibus contra tertiùm exequi poteſt non obſtãte appellatione alteriùs ex illis duobus pro quo nõ fuit lata.*

75 *Proteſtationes ſeù reſeruationes inter alios nõ afficere Inueſtitos.*

76 *Recognitiones non probant feudum, & ſolis Recognoſcentibus obſunt.*

77 *Caducitas declarata à quolibet tertio poteſt allegari.*

78 *Faciliùs prodeſt ſẽtẽtia inter alios quàm noceat.*

79 Re-

79 *Reſciſſio teſtamenti etiam ijs, qui non interfue-runt prodeſt.*
80 *Et validitas teſtamenti pronuntiata.*
81 *Et approbatio teſtamenti facta per hæredem.*
82 *In ſpecie feudi quod faciliùs proſit.*
83 *Cōcluſio ad affinitatem feudi cum iure communi, & de iure paterno in filijs, & de proprio in agnatis.*

SEquitur vt (per occaſionem ſententiæ) rationem quod feudum quid ſit hæreditarium confirmemus, Nam cū etiam per ſententiam, quæ tranſierit in rem iudicatā, feudum acquiratur, *vt ſupra cap. 29. nu. 16. & ſeqq. et ad citandos mox:* Ex tribus concluſionibus, quas vti veras ſtatuemus, hoc ipsū deducetur.
1 †Prima ſit concluſio, quod huiuſmodi feudum per ſententiam quæſitum tranſit in filios noſtros, *ita ait Petr. de Bellapert. de feu. cap.6. verſ. ſed quæritur,* Vbi ait per ſententiam, qua quid feudum eſſe fuit iudicatum, feudum conſtitui, vel ſaltem declarari ad exemplum iuris ſeruitutis; *Roſ. cap. 6. concl.*
2 72. † Vbi quod in poſterum feudum erit, ſimplicemq, ac rectam feudi naturam ſortietur, *et idem dixit Schrad. de feu. par. 6. cap. 1. ſub num. 3. et ad par. 5. cap. 5. num. 13. Vult. de*
3 *de feu. cap. 9. num. 22.* †etiam ſi iniuſta ſit ſententia dummodò fuerit in contradictorio lata, & non per contumaciam aut per col-
4 luſionem † Vt in ſententia pro fœmina lata *Garzo. de fœm. ad feu. recip. ad fin.* eſt enim generale etiam per ſententiam, quę in iudicatum tranſiuit, res nobis acquiri, & noſtras fieri, *vt not. in rubr. ff. de re iud. et in l. ex diuerſo, maximè per Bald. ff. de rei vind. Calcan. conſ. 36. num. 27.* Et vaſallum agere poſſe & conueniri & tranſigere valide *eſt tex. in §. ſi vaſallus de beneficio, et ibi doct. ſi de feu. def. etc. et tit. de controuer. inter vaſal. et alium de benefic.* Hęc, dummodo poſt ſententiam ſit ſequuta traditio *Ozaſ. vol. 2. conſ. 19. ſub nu. 23. et niſi quoad actionem in rem vtilem ibid. nu. 19.*

Hæc cum ita ſint, clarum eſt ius ſucceſſorum ex iure anteceſſoris, qui obtinuit ſententiam, pendere, ab eo debere recognoſci
5 † Per regulam, quod exceptio rei iudicatæ tranſit ad beneficiū hæredis, ſicut & in eius damnum *l. ſi à te. §. Iulianus. l. exceptio. l. ſi*
6 *mater. §. eandē. ff. de excep. rei iud.* † & per aliā, quod factum cum defuncto hæredibus etiā nocet, vel prodeſt *l. ſi pactum. ff. de probat. et in term. rei iudicatæ Franc. Dec. N cap. 179. nu.*
7 *1. et 2.* † & ad huc per aliam, quod ſucceſſor nō dicitur omnino alius ab eo cui ſuccedit, & propterea ſententia cum prædeceſſore ei prodeſt, & nocet, *Alex. in l. ſępè. num. 69. ff. de re iud. Menoch. conſ. 421. num. 59. alios referens lib. 5.* Prætereà huc intrat argumentum à fortiori, quia ſi in feudo recto & proprio verum eſt in proxime defuncti ius ſuccedi, *vt ſupr. cap. 9. per tot.* cum tamen feudum ab eo proxime defuncto ſæpe non pendeat, ſed ab alio ante eum Acquiſitore, quantò magis acquiſitionem feudi per ſententiam ei accepto feremus, à quo quodammodo ſolo, ex lite eius bene acta, & vel ex ſententia etiam iniuſta, reportata, ius ſibi vindicabunt ſucceſſores, & dimetientur? *Auth. multo magis C. de ſacroſ. eccl.* Item adhuc à fortiori, quia ſi ſucceſſori etiam nocet ſententia, vt mox oſtēſuri ſumus, quantò faciliùs proderit, cum facilius proſit ſentētia inter alios etiam lata, quàm noceat? vt infra etiam pro-
8 babitur† & in term. quod ſucceſſor cauſam ab Auctore dicat habere, qui obtinuerat ſētentiam in feudo fauorabilem *adduco Cran. conſ. 1000. pro gen. nu. 445. et Bertran. in conſ. 30. num. 2. 3. 4. vol. 4. et in conſ. 251. num. 2. 3.*
9 *volum. 8.* † Vbi probationes præiudicare in term. feudi, & ſicut præiudicat ſententia
10 ſucceſſori ex eo, † quia nemo plus iuris poteſt in alium transferre, quam habeat penes ſe ipſum *vt ait Imol. in conſ. 40. Menoch. conſil. 437. num. 12. lib. 5.* vbi hoc dicit in term. feudi, ità à contrario ſi habet ius, id transferet in ſucceſſorem, & ſucceſſor ab eo recognoſ-
11 cet, † ſicuti e contra non recognoſceret, nec anteceſſor ei prẹiudicaret, ſi ex propria perſona caperet *iuxta Oldr. conſ. 94. num. 7. et ad ſeq. concluſ.*
12 † Secunda ſit concluſio, quod ſententia contra patrem lata in cauſa feudi filio præiudicet indubitanter, *probatur per Oldrad. in d. conſ. 94. ſub num. 6. et 19.* Vbi loquitur proprie in filio, non in agnato, & in term. primogenij, qui ſunt fortiores, & conuincitur
13 hæc veritas † quod ſecundum tex. rotundū *in tit. An Agnat. &c. & in tit. de Capit. qui curr. vend. §. filius. filius ſucceſſor feudi eſt* patris hę-
14 res, † Hæredi verò ſententiā nocere latā cū defuncto in term. feudi *eſt penes Ozaſc. dec. 157. numer. 18. iunctis etiam numer. 16. et 17.*
15 † Vbi quando non agitur cum his quorum intereſt principaliter, ſed ſecundariò ſentētia præiudicat *et iuncto num. 2. ibi dum refert*
16 *Oldr. in d. conſ. 94.* † De ſententia Regis vt præiudicet filio ſucceſſuri in Regno, quem ſequuntur alij relati *per Menoch. in conſ. 630. num. 23. et 24. lib. 7. et in conſ. 904. nu. 64. lib. 10. et in conſ. 1118. à num. 1. ad 6. lib. 12.* Vbi V. declarationem, & his adde *eund. Menoch.*
17 *conſ. 437. ſub numer. 12. lib. 5.* † Vbi in term. feudi ſententiam latam cum Camera ità nocere Baroni, qui ab ea cauſam habuit, ſicuti
18 Cameræ, *et in conſ. 934. nu. 35. et ſeqq.* † Vbi diſtinguendo caſus illum ponit, quādo quis hæres eſt, vt ei ſententia præiudicet in feudo, & Emphyteoſi Eccleſiaſtica, relato etiā

ibi

19 ibi Oldrado ſupra cit. † & adhuc in filio hę-
rede ſententiam cum patre latam præiudi-
care in conſ. 501. num. 1. lib. 6. Vbi de com-
muniori opinione in term. primogenij, et
in conſ. 1098. à num. 10. ad nu. 13. vbi in term.
feudi, & etiam primogenij lib. 11. & in conſ.
503. ſub num. 24. ad fin. & num. 25. lib. 6. vbi
nocere hæredi ſeù ſucceſſori in Regno, & digni-
tate Surd. in conſ. 189. num. 8. lib. 2. Vbi ſen-
tentiam nocere ſucceſſori in term. feudi
20 † Vbi num. 46. nota limitationem an ante,
vel poſt motum iudicium ſucceſſerit, & hâc
quidem concluſionem tutiſſimam puto in
term. feudi. In quibus toties probauimus fi-
lium eſſe hæredem patris, ac vt in eius ius
ſuccedere, & ſic ceſſat ratio quod proprio
Iure, allegata perperam, & cum errore ſoli-
to ab ijs quibus non præiudicare filijs ſen-
tentiare viſum eſt vt patet ex Menoch. d. cõſ.
501. ſub numer. 2. in 2. caſu ad fin. lib. 6. quem
vnum ſat ſit retuliſſe, cum alios referat.
21 † Tertia concluſio, quod ſententia non
noçet agnatis aut filię, lata cum alio agnato
ob particularem cauſam ſequutá cum ipſo
agnato, ſeù lata cum patre, & contra eum
litigante de iure filiæ, id verò non alia ra-
tione neri conſtat, quã illa, quia hi proprio
iure vtuntur, quare eis non obeſt ſententia,
vt de filia pleniſſime Loffred. in conſ. 10. à nu.
22 1. & ſeqq. per tot. vidend. † Vbi ſi vnus agna-
tos agat cum patre filiæ, non quidem prin-
cipaliter cum patre ad eum excludendum
à feudo, ſed agat cum patre vt ſaltem poſt
eius mortem ipſe admittatur ad excluſionẽ
filiæ, & obtineat ſententiam fauorabilem,
hęc ſententia poſt eiuſdem patris mortem
filiæ non præiudicabit, quia eiuſdem prin-
cipaliter intererat, & cum ea erat litigandũ
non cum alio quantumuis patre, quare tan-
quam res inter alios non præiudicaſſe ſen-
23 tentia, vt ibid. maximè ſub num. 7. † Vbi inter
alia dicit quod emolumentum dictę litis ad
filiam ſpectabat proprio nomine, & quod
24 cauſa dicitur propria ipſius filiæ † & idem
erit in agnato eodem in caſu, quo de Iure
aliorum agnatorum non eſt principaliter
quæſtio, ſed ſolius illius agnati tantum: pu-
tà ſi forte ob Vaſalli particularem aliquem
actum contractum, promiſſionem aut quid
tale reliquos agnatos feudi ſucceſſores non
obligans) actum ſit, & lis agitata, & ſenten-
tia contra talem Vaſallum reportata, hanc
enim ſententiam non nocere alijs agnatis,
niſi durante vita Vaſalli teſtatur Roſent. in
Synop. feu. cap. 9. concl. 27. numer. 1. iunctâ glo.
A. ad Affl. in §. ſi Vaſallus de beneficio. ſub nu.
9. verſ. 4. pro hoc. ſi de feu. def. Peregrin. viden.
art. vlt. nu. 60. de fideic. & in his quidẽ term.
procedat doctrina, quod agnatis non præiu-
25 dicet ſententia cũ alijs agnatis lata, † Quia
agnati ex propriâ perſona, ex proprio Iure
ſuccedant, nimirum ſi illa ſententia nó no-
ceat, vt hac nominatim ratione vſus eſt
26 Ozaſc. in dec. 157. num. fin. † & in hiſce ſim-
pliciter term. habet locum quod dicitur,
vbi ſẽtẽtia de ſui natura facit ius quoad alios
quod tamen nunquam faciat Ius contra ha
bentes Ius ęque principale, nec eis noceat
vt ſubdit Ozaſc. ead. dec. 157. ſub numer. 17.
nam non ſolum viget vna ratio, qua agnati
omnes æque principaliter prætendunt ad
ſe feudum ſpectare, ſed etiam in indiuiduo
quoad hoc ipſum, quatenus ex proprio fa-
cto ille Vaſallus ità fecit vt poſſet ſententiã
contrariam in ſe trahere. Nam eſt quod
obijcere poſſint & alij, an ex facto tuo po-
tuiſti nobis præiudicare? & ad hoc nulla
erat, nec eſt replicatio, quin agnati aduerſus
huiuſmodi ſententiam ſe tueri poſſint.
27 † Nam vt obſtet rei Iudicatę exceptio,
illud inter cetera traditur requiſitum, quod
eadem ſit cauſa agendi idem Ius, l. cum quę-
ritur. cum duab. ſeqq. ff. de excep. rei iud. & in
term. feudi Surd. conſ. 189. n. 29. lib. 2 Menoch.
in term. maioratus in conſ. 501. nu. 15. & ſeqq.
lib. 6. & in term. Emphyteoſis Eccleſiaſticæ in
dec. noſtr. flor. 52. nu. 7. & ſeqq. non eſt autem
eadem cauſa, ſeù idem Ius, ſi ſententia fuit
lata occaſione facti particularis eius Vaſal-
li agnati contrà quem lata fuit, non autem
ex cauſa, quæ ſibi cum alijs eſſet communis
de qua mox tangimus obiectione ſubſe-
quenti.
28 † Neque enim obſtat quod ſententia lata
cum agnato noceat, vel proſit alijs agnatis
etiam ignorantibus, & non citatis, vt relatis
hinc inde opinionibus contrarijs tandem in
hac reſident, & de magis communi ac ve-
riori teſtantur Roſent. d. cap. 9. concl. 27. num.
8. iuncto. numer. 3. Intrigl. de feu. cent. 2. art. 5.
nu. 142. 143. Molin. de Hiſp. primog. lib. 4. c. 8.
num. 3. & 5. & poſt omnes diligenter Bammac.
in tit. ſi de feu. def. §. ſi Vaſallus de beneficio ſuo
ſub num. 42. verſ. contrariam, & num. 43. poſt
relatos contrariæ factionis Docto. ſub eod. num.
42. in princ. & nouiſſimè Fuſar. de fideic. ſubſt.
quæſt. 602. vbi pleniſſimè cum iudicatis. & trã-
ſibus Senat. noſter. in vna Marchionatus Montis
Caprelli referẽte Doctiſſ. & Vigilãtiſſ. D. Senat.
Ferrario ſub. martij hoc an. 1635. licet in con-
trarium videretur vrgere conſ. 31. excellentiſſ.
D. Bello. Præſid. At dictam opin. primam re-
ceptiſſimam, nec eſſe ab ea in conſulendo &
iudicando recedendum dicit d. q. 602. ſub nu.
4. Fuſar. & hoc probat tex. ipſe in d. §. ſi Vaſal-
lus de beneficio. ſi de feu. def. & c. ibi omni
tempore firmum erit illud iudicium. ex quo in-
fer etiam quoad filios, ſeù agnatos, ad hoc
vt verba verificetur ad not. in cap. præced. ſub
verſ. id autem dabitur, iunct. d. ite in ſeq. verſ.
li-

Digitized by Google

litibus finiendis, ſit malè Iſern. hoc eod.§.col.3. ad fin. verſ. ſed nunquid, quod hic locus de
agnato non loquatur, & *Affl.ibid. ſub num. 9. verſ. ſed in roairarium*, nam cum vltrà par-
ticularem caſum eo tex. adſit, & ratio illa,
ſeù magis ſtabilimentum indefinitum ac
generale, intrat quod nō dicatur caſus omiſ
ſus *ad ſupra cap. anteced. numer. 56. & ſeqq.* &
quod eſt legitime factum, non debet ex ſu-
peruenienti actu infirmari, *vt ait Afflic. hic d. num. 9. & Schen. num. 1. in fin. & ſub num. 3. adde aliam rationem tum tit. de contr. iat. Vaſ. et alium, ibi, Ipſe enim ſolus vtiliter agendi &c.*
quæ pariter cadit in agnatum litigantem
nō ſolum inſpecta perſona domini, ſed etiā
cuiuſlibet alterius agnati idemmet intereſ-
ſe poſt eum habentis, quarè quomodo dici
poteſt caſus omiſſus? per eandem remiſſio-
nem, quemadmodum è contrà non præiu-
dicaret ſi fraudulenter, & huc cadit, quod
nec alijs præiudicauerit, vt mox dicemus
ſicut nec domino, vt eſt in eodem tex. quare
non ſunt neceſſaria argumenta ad proban-
dum an agnatis agnato præiudicauerit *de quibus Afflit. ibid. nu. 8. & 9.* cum habeamus
tex. multominus eius opinio (vt contrà tex-
tus ipſos) erit recipiēda, ergò ſi ità eſt, quod
etiam agnatis noceat, vel proſit ſententia,
ſubijcies ſtatim veram non eſſe rationem
quod agnatus Iure proprio feudum con-
ſequatur vnde & æqua filij ac agnati erit
conditio, & ceſſabit differentia, ac etiam di-
uerſitatis ratio.

Reſpondetur enim eo caſu, quo ſententia
cum agnato afficit agnatos, ſecundum præ-
dicta quæ veriſſima ſunt, & rectè procedūt,
id non fieri ex eo, quod ſint ſucceſſores Iure
hæreditario, quibus noceat factum defun-
cti, ſed ex alio, & quidem cum præſuppoſito,
quod talis ſententia fuerit lata cum legiti-
mo contradictore, quæ indifferenter præ-
iudicat, nulla habita ratione an ex perſona
propria Ius competat, an verò ex aliena, &
per ſucceſſionem hæreditariam, vt patet ex
præcitat. & relatis, etiam ab ipſis latè in
term. agnati cum agnato.

29 † Ratio eſt, quia hoc caſu dicitur agi qq;
principaliter, nam eo ipſo quod actum cū
vno legitime, perinde eſt ac ſi actum fuiſſet
cum omnibus ſimul, & ſufficit ſemel bene
30 actum, † Aliàs ſequeretur abſurdum & in-
conueniens manifeſtum, quod omnes in in-
finitum agnati litem eſſent ſuſcitaturi, id ip-
ſum ſibi non nocuiſſe ſententiam perpetuò
allegaturi, eandem ſemper cantilenam de-
cantaturi, *rōtra tex. in l. ſingulis. 6. ff. de excep. rei iud. ibi, Vnum iudicati finem ſufficere ne aliter modus litium multiplicatus inexplicabilem faciat difficultatem* quem tex. adducit in ſpe-
cie *Ar. Pinel. ad l. 2. par. 3. ſub num. 49. col. 4. ad fin. pag. 377.*
31 † Ne ſæpius de eodem quę-
ratur, *vt in l. licet. §. fin. Naat. Caup. Stab.*
32 † Ne iterum aliud de eadem re iudiciū ſu-
bire cogatur, vt ait in ſpecie quoque per d.
iura *Peregr. de fideic. art. vlt. ſub num. 51. verſ. ſed horum opinio ad fin. princ. & hic infra num. 60. Bammar. num. 42. in fi. & nu. 43. & nu. 53.*
33 † Et ob hanc rationem contrariam opinio-
nem quod non noceat alijs agnatis in pra-
ctica abhorrendam *dicit. Mol. d. lib. 4. cap. 8. ſub num. 3. ad fin. vt ſit litium finis.*

34 † Adeò quod nihil obſtet quod *dixit Ozaſ. d. dec. 157. num. 16. & 17.* quatenus ait non
obeſſe ſententiam alijs agnatis, tanquam
habentibus ius coęquale, quia exempla per
eum allegata procedunt, & loquuntur in
term. coęqualitatis ſimultaneę, tam iure ip-
ſo actiuo, vel paſſiuo, quam in executione
eiuſdem iuris. Nos ſumus in caſu vbi, licet
ius ipſum ſit in omnibus idem, & coęquale,
exercitium tamen eius eſt in poſſeſſore eius
actualiter, aut in prętendente ex nunc prin-
cipaliter, in alijs verò poſt eum ſecundariò,
& demum eo mortuo tantum, quare non
procedit, nec benè applicatur illa reſpōſio
Ozaſ. adducta vt ſuę opinioni faceret, quod
ſententia cum agnato non præiudicaret.
35 † Meliùs defendi poterat deciſio illa Excel-
lentiſſimi, Prudentiſſimique Senatus opti-
ma in eo caſu, ex eo quod non cum legiti-
mo contradictore, id eſt non legitime ac vi-
riliter agente, ſed cum culpoſo lis eſſet, cū
abſque probationibus, quæ fieri potuiſſent,
& nunc fieri offerebantur, fuiſſet illa prima
ſententia prolata, vt meritò non nocuiſſe,
& audiendum nouum Vaſallum fuerit de-
ciſum, nam huiuſmodi caſibus non nocere:
& limitari traditionē, quod agnatus noceat
agnato, in hac ſpecie ponūt omnes Docto.
ſupracit. *quibus adde Surd. in conſ. 189. num. 39. & 40. in term. defectus probationum, & in-*
36 *fra verſ. limita vt.* † & ad dictam reſponſio-
nem noſtram *ad Ozaſ. Peregr. ſub d. num. 51. in verſ. aer diſtinguendum, fortè reſpexerat.* dum
ſubiecit *ſufficere, quod ſententia ſit lata cum principali legitimo contradictore*, & non ob-
eſſe quod ſequentes agnati Ius in feudo
ex prouidentia domini non habeant ex per-
ſona Victi, nam Victus legitimam perſonā
habuit ſiſtendi, & rem in iudicio deducendi
&c. quem communiter referunt, & ſequun-
tur alij, *vt patet ex Bammac. & Iatrigl. ſupracit. & clarè Honded. conſ. 28. ſub num. 12. lib. 1.*
37 † Vbi alios vocat ſecundariò ſucceſſores in
ſpe &c. *vt infra ſub verſ. ſecundus caſus & ad ſupra num. 28.*
38 † Quis autem dicatur legitimus contra-
dictor ponit requiſita *Menoch. conſ. 390. nu. 41. lib. 4.* Vbi ſex ponit, *& in conſ. 180. num. 54. 55. 56. 57. lib. 2.* in Allodio, fideicōmiſſo,

P feudo

feudo, *Surd.conſ.189.num.29.37.& ſeqq.41.*
39 *& ſeqq.* † Vbi etiam de alijs neceſſarijs, vt noceat ſententia cum alijs lata, in ſpecie feudi, *& ad idem Menoch. conſ.421.num.58. & ſeqq.lib.5.conſ.688.numer.38.& 40.lib.7.*
40 *conſ.904.nu.68.72.lib.10.* † *& optimè Tiraq. declarat legitimum contradictorem de nobilitat.*
41 *cap.37.num.4.& ſeqq.* † *& ibi à nu.1.& ſeqq.* quibus præiudicet ſententia cum alio lata, *Alex in l.ſæpè.num.76.ff.de re iud. Phan.de inuent.par.5.§.explicitis. à num.22.ad num.34. Peregr. de fideic. art. vlt.num.40.& ſeqq. 46. et ſeqq.Surd.conſ.437.nu.26 lib.3.Tuſc.Card. Illuſtriß. lit. S. concl. 174. & 175. Bero. conſ.*
42 *104. num.46.& ſeqq.lib.2.* † Et duobus modis poteſt intereſſe principaliter, prout explicat *Bart.ad l.ambitioſa num.19.ff.de decret. ab ord.fac. Bal. in §.quibus.num.37.& ſeqq.C. de nou.Cod.fac. remiſſiuè Mantua conſ.200.in fi.lib.1.*ad quod remitto.
43 † Limita, vt non ſemper ſententia cum hærede præiudicet ſubſtitutis, putà, ſi ſuper inhabilitate teſtatoris fuerit lata *Menoch.cõſ.*
44 *911.ſub num.23.lib.4.* † Vel ſi appareat ini-
45 qua, & iniuſta *conſ.688.num.38.lib.7.* † Vel prolata incidenter ſuper vno non nocet alteri ſuper eodem principaliter, *Id. Menoch.*
46 *conſ.904.num. 69.* † & in dubio non præſumitur alij obeſſe, quam ei, contrà quem lata
47 fuit *n.68.77.& in d.conſ.688.n.40.* † Item ſi
48 per fraudẽ *Loffr.cõſ.10.n.25.* † ſi per culpam aliquã contradictoris *Natt.conſ.537.n.32.l. ex contractu 44.in fin. ff.de re iud. l.1.§.fin.ff.*
49 *de Carbon.edic.* † ſi per dolũ, vel colluſionem, *l.villicum non iuſto. de colluſ. deteg.Surd.deciſ.*
50 *256.num.12.* † Quæ colluſio per dolum eſt probanda *Natt.d.conſ.537.num.30.31.35.*
51 *Crau.conſ.997.num.11.& ſeqq.* † Vbi de cõ-
52 iecturis ex quibus probatur, † Si per imprudentiam aut ſordes *l.ſi per imprudentiam. 61. ff. de euict. Caroc. de loca. part. 3. capit. 48.*
53 † Si per negligentiam *l.ſi ſeruus plurium. 53. §.1.in prin.de leg. 1. in d.l. principaliter. 19.ſ. de liber.cau. Menoch.conſ.688.nu.35.& ſeqq.*
54 † *Vbi etiam quomodo commiſſa cenſeatur lib.7. & in term.feudi conſ.504.n.65.& ſeqq.lib.10.*
55 † ſi per cõtumaciam *Marſil.ſing 4.Crau.cõſ. 989.ſub num.10.conſ.997.ſub num. 28.& ſub n.19.& 20.* Vbi rationes aſſignantur, *& cõſ. 1000.prope n.num.61.& ſub n.77. declara vt præiudicet in term., vt per Farinac. dec. 2. nu.6. lib. 2. & D.Moroc. reſp. 21.numer. 11. & 12.*
56 † ſi non fuit probatum quod probandum erat, & probari poterat, *Alex. in l. ſæpe. ſub num.107.de re iud.Surd. conſ. 437. ſub nu.26. Peregr. Bammac. & alij ad hæc iam ſupracit.*
57 † Et adhuc in terminis feudi fraudem abeſſe debere ſunt *tex.in tit.de contro u. int. Vaſal. ibi Dummodo fraudulenter actum non ſit. Item ſi nulla Bertr.conſ.23.num. 6.vol.4. Pinel.d.l.*
58 *3.ſub nu.50,lim.6.C.de bon. mat.lib.1.* † Item ſi lata legitimis defenſoribus non comparentibus, *Rot.apud Farin.par.1.dec.264.nu.4. dec.271.num. 2.*
59 † Ceterum à ſententia validè lata alijs pr̃iudicante nõ dari appellationem per legatarios, ſubſtitutos, & alios, quibus nocere dictum eſt *dicit Peregr.d.art.vlt.ſub num.56.*
60 † Vbi in fine rationem, ne res in infinitum abeat, nam quiſque ſubſtitutus & in fideicommiſſo ſucceſſor poſſet pro ſuo intereſſe
61 appellare † & id verum in term. in quibus loquitur Peregr. ideſt quando agnatus litẽ paſſus, appellationis remedia ordinaria nõ omiſit, ſecus ſi omiſit, quia alij agnati poterunt appellare *Molin.de Hiſpan. primog.lib. 4.cap.8.num.10.Bammac.in d.§. ſi Vaſallus de*
62 *beneficio.num.60.tit.ſi de feu.def.* † Item licebit appellare ſi agnatus velit interuenire liti, & intra terminos datos ad appellandum appellare voluerit, quia nõ poſſet ei appellatio, & interuentus iſte denegari *l. ab executore.§.alio de appellat. c. cum ſuper. Vbi Felyn. poſt alios num.11.de re iud. Crau conſ.202. ſub nu.21. Menoch.conſ. 904.nu.71. lib.10. Natt. in conſ.99.num.2. Did.pract. qq. c.13. nu.1.2. Cornaz.dec.Luc.128.nu.12. Menoch.de arbitr. caſ.18.*
63 *Honded.conſ.25.per tot. lib.1.* † Etiam vbi appellatio prohibita eſſet principali *Surd.conſ.271.nu.22.& in term.feudi Menoch.*
64 *conſ.501.num.10.& ſeqq lib.6.* † & in eiſdem etiam term.feudi dat conſilium, vt appelletur, vt iudicio aſſiſtatur, *Bãmac.in d.§.ſi Va-*
65 *ſallus de beneficio.nu.61.* † Sic malè indiſtinctè in his term. feudi poſſe appellari, etiam vbi legitime & cum legitimo contradictore his fuit defenſa *cenſuit Roſent. in Synop. feu. cap.9.concl.27.num.19. et malè Crot. et alij citati per Peregr. d. art. vlt. num.56. ad fin. prin.*
66 *qui idem ſenſerũt.* † Vbi vero requiritur ſciẽtia, an hæc præſumatur an ignorãtia, & alia ad idem *Surd.conſ. 189.num.49. et ſeqq.lib.2.*
67 † & vbi poteſt appellari à die ſcientiæ poſſe in hoc bene *Roſent.d.num.19. iuncta ibi glo. ... Natt.conſ.51.n.11. Menoch.conſ.853.n.23.et*
68 *ſeqq.lib.9.* † ſtatim ex quo ſciuit *Menoch.cõſ. 904.nu.70.lib.10.lib.9. Peregr. d.art. vlt. n.54.*
69 † A ſcientia ſententiæ contra ſe latæ etiã abſq; notificatione ſeu denunciatione, quia non ſunt de ſubſtantia *Menoch.conſ.876.num.1.et ſeqq. lib. 9.*
70 † Nec omittendum, quod ſententia lata inter duos conſocios litigantes ſimul cõtra tertium nullam parit exceptionem rei iudicatæ inter ipſos duos *Bald.conſil.309.nu.23. lib.1. Albenſ.conſil.38.num.10.lib. 1. Menoch. conſ.252.num.18.lib.3.conſ.476.num.9.lib.5.*
71 *Burſat.conſ.176.num.5.lib. 2.* † per regulam quod diſpoſita collectiue ex parte aliquorũ verſus alios, non habent locum inter ipſos

l.qui

Digitized by Google

l.qui proprio.46.§.fi.et l.ſeq.ff. de procur. Surd. dec.176.num.5.et per plura exempla dec. 239. num.3. et ſeqq. declarando vt num. 12. et ſeqq. et in conſ.551.nu.30. lib. 4. vbi in term. feudi.

72 †Item an teſtes ſeu confeſſiones & alia nobis præiudicent, & alijs proſint in alio iudicio *Surd. dec. 309.*

73 † Quid ſi contra fuerit iudicatum *dec.196. num.7. et in term.feudi conſ.423.nu.23.et ſeqq.*

74 *lib. 3. num. 7.* † Item ſententiam latam pro vno ex duobus collitigantibus contra tertiũ exequi pro eo, pro quo fuit lata, non obſtãte appellatione alterius collitigantis, qui non obtinuit *dicit Surd. dec. 335.num.7.et in term. feudi vide conſ. 349.numer. 34.35.lib.3.*

75 † Vbi proteſtationes ſeu reſeruationes quo-

76 ad alios nõ afficere quoad Inueſtitos. † Recognitiones non probãt feudum, nec niſi ipſis recognoſcentibus obſunt non alijs *Bertr. conſ.3.num.5. et ſeqq.lib.2. part.1.de quo plenè Roſen. cap.6. concl.70. pertot.et concl. 69.*

77 † Caducitas declarata à quocunque tertio opponi poteſt *Surd. deciſ.280. numer.60.*

78 † faciliùs prodeſt ſententia, quam noceat, inter alios lata *l.ſi hæres.ff.famil.erciſ.l.ſi ſeruus plurium.53.§.1.de leg.1.Crau.conſ.45.ſub num.2.et ſub num.8.vbi ratio conſ.202. nu.22. conſ.205.et 206. vbi plenè de hoc conſ. 220.ſub num.20.21.conſ.278.ſub num.1. Rot.gen.dec.*

79 *29.et 103.* † ſic reſciſſio teſtamenti etiam ijs qui non interfuerunt prodeſt *Petr. de Ranu. ſing.753.Bartol.in l. poſthumus. §. ſi quis ff. de*

80 *inoff. teſt.* † & validitas teſtamenti pronunciata *Menoch.conſ.423.num.23.lib. 5. ſicut et*

81 *nocet num.24.et ſeqq.* † & approbatio ipſiuſmet hæredis facta de teſtamento *Surd. conſ.*

82 *411.ſub num.32. et ſeqq. lib. 3.* † & in ſpecie feudi quod faciliùs proſit *ad Loffred.conſ.10. num.14.per d.l.poſthumus.§. ſi quis ex his,etc.*

83 † Ex quibus hic vltimò loco dictis dignoſce affinitatem feudi cum Iure communi, & ex poſitis ſupra cõcluſionibus, firma rationem noſtram, quatenus etiam ex capite ſententiæ intelligamus ius filiorum, vt paternum, Ius verò è contra agnatorum vt proprium, & cum hiſce ſit finis huic parti ſecũdæ ad modos acquirendi pertinenti; quos non opus fuit omnes peculiari dote locupletare, quia ex quinq; explicatis hiſce modis, & reliquorum (quippe eodem pede deambulantium) cognitio dependet, nec longiores eſſe occurrit.

F I N I S.

Partis Secundæ circa practicandam rationem nouam ad tit. An Agnat.&c.

Sequitur tertia pars circa practicandam eandem rationem in modis quibus feuda retinentur.

ANTONII MONACHI

DE RECTA FEVDORVM INTERPRETATIONE,

Pars Tertia Cap. 46.

PRÆFATIO.

Circa rationem tit. An Agnat. vel fil. practicandam in modis quibus feuda retinentur.

De retentione feudi.

SVMMARIVM.

1 *Retinetur quid per mediam perſonam.*
2 *Signum iuris ab anteceſſore recognoſcendi ſtat in retentione eius, quod non retinendo ſucceſſori præiudicatur.*
Ex qua perſona quis lucrum capit eius & factũ preſtare debet, etiam non iure factum aliquãdo ſub eod.
3 *Quæ regula procedit etiam in fideicommiſſis, & in quacunque alia materia, ſi non ſit factum inuentarium: et num. 4.*
5 *Et quando lucrum capitur iure hæreditario non alio.*
Quæ verificantur in filio, non in agnato. ſub eod.
6 *Ex retentione feudi in filios beneficium redundat ad §. 1. tit. de feu. dato in Vic. Leg. Com.*
Poteſt alius inueſtiri vaſallo viuente ſi conſentiat, aliàs ſi non conſentiat, non valet inueſtitura, et ſic retinendo vel non retinendo præiudicatur, vel non præiudicatur ſucceſſoribus. ſub eod.
7 *Ab eo ius habere dicimur cuius in poteſtate eſt vni donare et alium priuare.*
8 *Exemplum in feudo ipſo.*
9 *Non à defuncto, ſed iure proprio quid competere dicitur, in quo anteceſſor non poteſt præiudicare.*
10 *Vt circa Inſignia agnationis.*
11 *Retentio verificatur in duobus in recognitione ſeu renouatione feudi, et in ſubinfeudatione.*

QVod ius in nos tranſiens pendeat ex alieno iure, putà anteceſſoris, etiam per occaſionem retentionis non ineleganter repreſentatur. † Tum ex eo, quod per medias perſonas aliquid retinemus. *Iſern. ad tit. de alien. pat. feu. paulò ante fin. adde ad idem infra cap. 51. num. 22. ex §. ſoluto auth. de nupt.*
2 † Tum ex eo quod dum poteſt anteceſſor retinendo ſibi & poſteris prodeſſe & nõ retinendo præiudicare, ſignum hinc euidens exurgit, quos ille alteri ſuum ab eo anteceſſore dimetietur, & e contrà ſi nec prodeſſe nec præiudicare poteſt. ſignum eſt quod ex proprio, *vt eſt de vtroq, glo. fin. qui ſucceſſ. feuda. teneant. vbi et eſt ratio (inquit)* quia ſucceſſor prædictorum nihil habet à prædeceſſore, vnde eius factum non tenetur habere ratum, ſed in hærede ſecus, Azo. quia ex qua perſona quis lucrum capit, eius quoque factum præſtare tenetur, etiam ſi quandoque iure factum non eſſet *vt. ff. de reg. iur. l. ex qua perſona. et C. de liber. cau. l. ſi ab eo: habentus*

glo.cui adde l.cum à matre.C.de rei vend.vt per
3 *Surd.in d.conſ.237.num.4.in fin.* † & quam l.
cum a matre. in fideicommiſſo, & in qua-
cunque aliâ materia, non facto inuentario
procedere *dicit id.Surd. conſ.353.ſub n.5.col.*
4 *ſeq.ante med.lib. 3.* † & etiam dictam reg.ex
qua perſona *conſ.571.num.55.lib.4.* vbi etiã
quod ex propria perſona, quid competat,
ſi ſis hæres abſque beneficio inuentarij.
5 † & quando lucrum iure capitur hæredita-
rio non alio, vt dicit idem *Surd. d. conſ. 237.*
num.72. Iſta in feudo verificantur & in filio
& in agnato, & in filio quidem vt retentio
parentum ei aut proſit, aut præiudicet, in
agnato verò totum contrarium, quippe qui
capiat ex perſona propria, non vt hæres,
cum filius capiat vti hæres, vt ſæpe dictum
eſt.
6 † Sed exemplum clarum in term. reten-
tionis feudi, ex qua beneficium in filios re-
dundet ſit *ex §. 1. tit. de feu. dato in Vic. Leg.*
Com. vbi poteſt alius inueſtiri Vaſallo inue-
ſtito viuente, ſi ipſe conſentiat, ecce ſuppo-
nas conſenſiſſe; non ne hoc ipſo non reti-
nendo, & ſe ipſum, ſucceſſores priuauit? ſe-
cus ſi non conſentiat, nam non conſentien-
do retinuiſſe id ſucceſſoribus proderit, *vt*
declarat tex. in fin. quia tametſi dominus ſo-
lus inueſtiuerit, non tenebit tamen inueſti-
tura in præiudicium vllius nec Vaſalli vi-
uentis feudum retinere volentis dum aſſen-
tiri recuſat, nec ſucceſſorum eius, quibus
retinendo, non conſentiendo aliũ inueſtiri
feudum conſeruauit.
7 † Sic ab eo ius habere nos dicimur, cuius
in poteſtate eſt vni donare, & alium priuare
Surd. conſ.260. ſub numer.18.lib.2.& in conſ.
427.ſub num.7.8.num.12.& ſub nu.19.lib.3.
8 † Vbi feudum illud haberi à patre, in quo
pater poteſt præiudicare, vni auferre, & in
alium conferre.
9 † Sicut e conuerſo nõ à patre, ſed nomine
proprio ea habere dicimur, in quibus factũ
patris non poteſt vllo modo nec non reti-
nendo quidem, pręiudicare vt in fideicom-
miſſis *ad auth. res quæ cum ibi not. C. Com. de*
legat.l. filiusfamilias.114. §.cũ pater.de leg.1.
10 † vt in inſignibus agnationis, quę non amit-
tit filius emancipatus *Pomp.Roch. de inſigni-*
bus fam.lib. 1. cap. 22.col.7. poſt med.verſ.iſto
11 *etiam pag.68.* † hæc de retentione ſimplici-
ter, ſed vlterius ſciendum retentionis ter-
minos adhuc verificari poſſe in duobus vel
in recognitione, ſeù renouatione feudi, vel
in ſubfeudatione: de quibus propterea ſepa
ratim agendũ; & in his ratio tit. An Agnat.
&c. experienda.

CAP, QVADRAGESSIMVM SEPTIMVM.

De recognitione ſeù renouatione feudi.

SVMMARIVM.

1 *Recognitio patris & nõ recognitio alijs prodeſt & nocet.*
2 *De Recognitione remiſſiuè etiam de alia quam poſſint pratendere Vaſalli pro oſtendendis titulis poſſeſſorũ, & generaliter facta quæ contineat.*,
3 *Antynomia proponitur inter §.* pręterea ſi quis infeudatus. de proh.feu.al.per Fed.&tit. de Cap. conr. & tit. quæ fuit pri.cau.benef.amitt.Cum tit.Quo temp. mil.*& opiniones conciliantium. & ſeqq. vſque ad num.* 8.
4 *Euitanda eſt correctio.*
7 *Compilatores faciunt mentionem de vſu Mediolan.quando ad eſt in contrarium.*
9 *Opinio Auctoris circa conciliationem dictorum tex.*
10 *Verbum* (Sancimus) *proprium legiſlatoris.*
11 *Inter diuerſitatem iurium optime intrans diffinitiones legiſlatorum. & num.25.*
12 *Varia circa purgationem moræ ſententię Doct. referuntur.& ſeqq.vſque ad num.25.*
26 *Tit.quo temp.mil.declaratur.*
27 *Vaſallus poſt annum & menſem ſtatim comparens an admittendus ad recognitionem. & nu.30.& 32.Celeri ſatisfactione. & nu.33. & ſeqq.*
28 Damnetur *ideſt feudum amittat.*
29 *Verbum (amittat) eſt priuatiuum, licet per ſententiam declaratoriam.*
31 *Quod intellige.*
35 *Non eſt anſa danda Vaſallo ad incuriam & irreuerentiam.*
36 *Tex. in §. preterea ſi quis in feudatus declaratur.*
37 *Verbum(pollicendo)ponderatur.*
38 *Honor non datur ſi ſponte dominus nõ recognoſcatur.*
Sed contemptus & ingratitudo.ſub eod.
Differentia ratio inter feudum & emphyteoſim ac alia circa non petitum intra tempus inueſtituram.ſub eod.
39 *Defenduntur tex. prædicti ab iniurijs, quod rigoris & odij ſint pleni.*
40 *Aduerſus multos Doct. non eſſe opus Iudicium fuiſſe motum &c.vt num.45.& 46.*
41 *Intellige & declara. & ſeqq*

46 *Si dominus intra menſem declaret caducitatem non oberit declaratio.*

47 *Alius poteſt inueſtiri tranſacto tempore legitimo, quo non fiat à Vaſallo petita inueſtitura.*

48 *Nec præiudicat domini declaratio etiam eo caſu, quo facta ſit oblatio à Vaſallo poſt modicũ tempus.*

49 *Quando dicatur modicum tempus, vel quod celeri ſatisfactione remiſſiuè.*

50 *Pleuè de tempore purgandi moram remiſſiuè.*

Annus & dies incipit currere non à morte, ſed ab adita hæreditate, Imo contra vt ſub eod. et an mortis appellatione veniat ciuilis. ibid.

Et an ſit tempus vtile vel continuum. ſub eod.

51 *Non facta recognitio tempore legitimo nocet etiam filijs.*

52 *Ratio quia in eis feudum eſt quid hæreditarium.*

Non agnatis. ſub eod. & num. 51.

Quia dicta ratio ceſſat in agnato ſub num. 52.

53 *Et ideò ſi non ceſſaret, quia eſſemus in feudo hæreditario, etiam agnato præiudicaret.*

54 *Reijcitur opinio quod feudum proprium ob non petitam inueſtituram amittat agnatus.*

55 *Reddita ratione.*

Ex non petita in tempore inueſtitura non offenditur immediatè perſona Domini. ſub eod.

56 *Sed offenſio eſt in negligentia ſola, non in contẽptu.*

57 *Plus eſt delictum in cõmittendo quàm in omittendo. & num. 58.*

59 *Longa differentia eſt inter* contemnere & negligere.

60 *Opinio quod feudum non amittant agnati ob nõ petitam inueſtiturã eſt communis, et benignior. & num. 61.*

62 *Plura de caducitate per hoc incurſa, remiſſiuè.*

Feudum ità caducatum ſtatim vadit ad agnatũ ſub eod.

63 *Contra per tex.*

64 *Reſpondetur tex. loqui de infeudato non de inueſtito. & num. 66.*

65 *Et alij tex. ad idem inducuntur.*

67 *Præiudicat defectus prędictus in vtroque feudo nouo et antiquo.*

68 *Opponitur opinio, quæ idem in filio quod in agnato ſtatuit, vt non præiudicetur.*

69 *Reſpondetur hanc opinionem minimè veram & deuiare à iuribus feudalibus & à ratione.*

70 *Et deffenditur auctoritatibus, & rebus iudicatis.*

71 *Mirum eſt Commentatores, quę ex proprijs meditationibus effinxerunt magis attendere, quã verba legis.*

72 *Ratio quod filius non habeat à patre reijcitur.*

73 *Feudatarius ſeù hæres priuatur feudo.*

74 *Reijcitur opinio diſtinguentium feudum informe, vt præiudicetur à formi vt non prędicetur.*

75 *Concluſio auctoris de communi vel non communi; cum diſtinctione circa illud, an filius ſolus priuetur an verò non priuetur, vt agnatus ex non petita in tempore inueſtitura.*

76 *Limitationes quædam remiſſiuè. & num. 77.*

78 *Filijs magis indubitanter præiudicaretur ſi lis fuiſſet cum patre conteſtata.*

79 *Negligentia tranſiret in contemptum et noceret etiam agnatis, ſi Vaſallus interpellatus, adhuc neglexiſſet petere inueſtituram.*

Sed quidam contrà cum Auctore. ſub eod.

80 *Feudum hoc caſu deuolui ad dominum ex §. denique reprobatur. et num. 83.*

81 *Non valet argumentum à delicto in omittendo ad delictum in committendo.*

82 *Tametſi vterque contrafacere dicatur.*

84 *De proclamate, vt omnes ad certũ tempus veniãt ad capiendam inueſtituram, remiſſiuè.*

85 *Vaſſallo moriente intra annum et diem quantũ temporis ſuperſit ſucceſſoribus ad eam petendam.*

86 *Quilibet agnatus in contumaciam præcedentis habet integrum annum et diem.*

87 *Et ratio.*

88 *Iuramentum duplex contrahentium, et ſucceſſorum.*

89 *Effectus iuramenti contrahentium.*

90 *Actus duplex alter tranſitorius in ſucceſſorem, alter non tranſitorius.*

91 *Actus recognitionis non eſt tranſitorius, quia perſonaliſſimus.*

92 *Renouatio cur fiat.*

93 *Signa deuotionis et reuerentiæ ſunt perſonaliſſima.*

94 *Suam quiſque ſibi non defuncto inueſtituram petit.*

95 *Licet Vaſallus iurauerit fidelitatem* pro ſe & ſucceſſoribus, *tamen ſucceſſores tenentur etiam iurare.*

96 *Iuramentum ex parte iurantis perſonale eſt. et ſub num. 97.*

97 *Nemo poteſt alterius animam obligare.*

98 *Vbi iuratum* pro ſe & ſucceſsoribus *non tenetur iurare quis quoad dominum nouum directum.*

Quod adhuc limita vt ibid. remiſſiuè.

99 *Hæredi poſſunt tempora integra competere.*

100 *Non an hęres ſit ſpectandum, ſed quo iure an proprio vel hæreditario.*

101 *Integra manẽt tempora ſiuè feudum ſit nouum ſiuè antiquum.*

102 *Hanc inueſtituram filij capiunt non ex perſona patris ſed ex propria.*

103 *Tollitur error eorum, qui cenſuerunt tempus*

cum patre incohatum continuare, non integrũ ſupereſſe, ſublato errore, quod filij peterẽt inueſtituram ex perſona patris.
104 *Cauſa particularis et immediata attendenda, non remota aut generalis.*
105 *Et regula ſpecialis non generalis.*
106 *Concluſio.*
107 *De materia remiſſiuè.*
108 *Noua inueſtitura non neceſſaria in acceſſionibus ſeu additamentis.*
109 *Dotis augumentum vel donationis dicitur eadẽ dos.*
Additio ad ſtatutum dicitur vetus ſtatutum. ſub eod.
De re vnita cum feudo remiſſiuè. ſub eod.
110 *Alia plura de iuramento fidelitatis et aſſecurationis.*

1 ET †primò de recognitione, circa quam
quoad rem noſtram pertinet, huiuſmo
di aſserimus concluſionem, vt filijs proſit
recognitio patris, noceat autem non facta
intra legitima tempora eiſdem, Agnatis ve-
rò non noceat Hanc prius quam firmemus,
præſciendum quod ſiue Vaſallo mortuo,
ſiue domino directo, ſucceſſores tenentur
intra annum, & diem, dummodò non exce-
dant annum, & menſem, ire ad dominum,
& iurare ei fidelitatem, feudique ab eo ſuc-
2 ceſſionem recognoſcere. † De qua plenè in-
tegro *tract. Syluan. de feu. recogn. Roſent. in
Synop. feu. cap. 6. concl. 29. et pluribus ſeqq. D.
Gallup. in meth. feu. par. 5. cap. 7. vbi an ſubditi
poſſint cogi ad recognoſcendum Do. Ricc. collect.*
2150. vbi latè an intra annum & diem cum
varijs limitationibus: nec proprie com-
prehendi in generali recognitione *ibid.
Gallup. num. 10. et 11.* & alij per diſcurſum,
ex quibus (quę hic deerunt, alia peti poterũt
tangimus enim neceſsaria ſolùm ad Inſti-
tutum noſtrum.
3 † Non omiſserim tamen antynomiam,
quam putant ſubeſse inter *§. præterea ſi quis
Infeudatus. de prohib. feu. al. per fed. item inter
tit. de Cap. conra. ſub princ. item inter tit. quæ
fuit prim. cau. benef. amitt. in princ.* in quibus
annus, & dies fuit præſcriptus ad hanc In-
ueſtitutam petendam, *cum tit. quo temp. mil.
inueſt. pet. deb. in quo annus et menſis*, Ad quam
conciliandam alij emendant, vt loco men-
ſis, legi debeat diei *Cuiac. et Hotom. ad hunc
tit.* Alij hunc locum fuiſse correctum *per fed.
vt in §. præterea ſi quis Infeudatus, et per Con-
4 rad. vt d. tit. de leg. Conr.* † Atqui euitanda eſt
legum correctio, *vt reiecto Afflic. ait, et hanc
conciliationem reprobat Syluan. de feu. recogn.
5 q. 8. num. 3. iunctis ſub num. 1. et 2. ante.* † Alij
*diſtinctione vtuntur, vt ex d. tit. quo temp. mil.
etc.* tempus anni, & menſis detur militi actu
ſeruienti, ex alijs contrarijs annus & dies pa-
gamò actu in ſeruitio nõ exiſtenti, quia con-
ueniat illum plus temporis habere, quã pa-
ganum, *ità ibid. Docto. et Syluan. in ea reſidet.
Tom. de Mar. tit. de feu. ex pacto et prouid. ant.
de Iure regni. num. 40. 41.* Vbi ait hanc eſse
veriorem opinionem, & ibi eam exornat
6 † Quæ tamen opinio non placuit *Forcat. de
feu. cap. 4. ſub num. 6. 7.* ea de cauſa, quia in
his feudorum textibus pro Vaſallo miles
paſſim capiatur, addens quod retardatio
obſequij huiuſmodi militem magis afficiat
quam paganum; Vnde ad aliam concilia-
tionem, ſcilicet quod tempus menſis com-
petat ex vſu Mediolanentium per rationes
vt ibi per eum. Sed facile diluitur, cum non
conſtet hanc eſse Mediolanenſium Conſti-
7 tutionem, † Nec ſoleãt Compilatores feu-
dales prætermittere mentionem particula-
rem de huiuſmodi vſu Mediolanentium,
quando ſubeſt, *et ab alijs diſcrepat ad tit. de
alien. pat. feu. ad tit. qui teſt. ſint neceſſ. ad tit. de
vſu Mediolan. ad tit. de leg. Conr. §. ex eadem
lege. Imò verò in d. tit. quę fuit prima cau. benef.
amitt. in princ. d. tit. quo temp. mil.* Mediolanẽ-
ſium vſus enunciatur, ſed abſolutè, non autẽ
8 in ſpecie aliquid de menſe dicentibus. † Alij
quod annus & menſis militi armatę militię
conueniat, dies priuato *Menoch. conſ. 1133.
num. 8. et ſeqq. lib. 12.* quę opinio coincidit in
ſecundam ſupra relatam *ſub num. 6.* quare
eadem ſupplebit reſponſio.
9 † Mihi videtur nullam eſse antynomiam
ſed ſummam inter prædictos omnes con-
textus concordiam, Conſtituendo regulam
quod annus & dies competat, At quia du-
bitatum etiam fuit an aliqua adhuc purga-
tio morę poſset dari, ſi poſt hoc ipſum tem-
pus iam elapſum, paratus eſset Vaſallus re-
cognoſcere, ideò hue reſpicere tempus mẽ
ſis, ideſt quod elapſo anno, & die, ita demũ
purgari liceat mora, ſi Vaſallus intra men-
ſem ab anno, & die elapſis paratus ſit reco-
gnoſcere, & id petat, ſecus verò ſi etiam mẽ-
ſem elabi patiatur, quia amplius non admit
tetur Vaſallus ad purgandam moram. qua-
re non ſunt contrarij hi inter ſe loci, ſed di-
uerſi, alij enim loquuntur de tempore dato
ad petendum nouam Inueſtituram, ſeù ad
faciendam recognitionem ſecundum regu
lam, *alij verò ſcilicet tit. ille quo temp. mil. etc.*
10 de tempore ad purgandam moram † Qua-
mobrem nota ad eund. tex. verbum *Sãcimus*
legiſlatoris proprium *vt ibid. Balz. et idem ad
tit. de feu. ſinè culp. non amitt. ad princ. tex.*
11 † Opus enim fuit huiuſmodi Imperatoria
conſtitutione, quia inter varia Iura de pur-
gatione morę aliter atq; aliter ſtabilientia,
vt pes firmaretur, legiſlatore opus fuit, vt
inter menſem poſſet in hac materia mora
purgari.

Alij

12 † Alij enim dicunt moram purgari poſſe
tantiſper, dum nullum damnum paſſum eſt
13 *Angel. Peruſ.conſ.312.num.3.* † Alij de ęqui-
tate canonica moram poſſe quandocunque
purgari, etiam Iuramento non obſtante, dū-
modo ſoluatur id quod intereſt, *Loffr.conſil.*
41.num.8. Menoch.conſ.543. ſub num.2.verſ.
14 *reſpondetur ſecundò:in fi.* † Alij quod ante in-
terpellationem quandocunque vel ex arbi-
15 trio *Menoch.conſ.1133.num.14.lib.12.* † Alij
quod ante litem conteſtatam nunquam tes
cadat, & liceat moram purgare, *et ita ſeruari*
16 *Burſat.conſ.26.nu.fin.lib.1.* † Alij quod ante
petitam caducitatem petita renouatio; ex-
cuſet a mora *Menoch.conſ.467.ſub nu.7.lib.5.*
17 *et n.9.et ſeqq.* † Alij quod intra breue tempus
l.ſi quis filium.§.fin.ff.de collat.glo.in l.Æmi-
lius.39.in ver. reſtitui,et ibid.Bald. ff.de minor.
l.ſi inſulã.84.et ibi Bart.et alij ff. de verb.oblig.
18 *Teſſ.dec.260.num. 2.et 6.* † vel celeri ſatisfa-
ctione *Menoch. in Emphyteoſi et feudo conſil.*
19 *543.lib.6.* † Alij etiam non dari vllo modo
purgationem moræ elapſo tempore legali,
in pęna adiecta, vt hic in materia feudi,
Surd.conſ.97.num.29.et ſeqq. Vbi etiam non
obſtante ęquitate canonica, & de communi
Alex.conſ.14.num.2.lib.2. Crau.conſ.166.nu.
15.Schrad.de feu.par.6.capit.2.ſub numer.9.
Vbi hanc ſententiam veriſſimam Indicat.
20 † Etiam in mora medici temporis, *Affl.titu.*
per quos fiat Inueſt.§. nullum.ſub num.10.
21 † Et alij contra, vt admittatur purgatio
etiam in legali, ſi res ſit integra, & Ius partis
adhuc deterius factum non ſit *Surd.in conſil.*
550.nume. 9.et ſub numer.12.verſ.quod verò,
22 † ſeù ante declarationem caducitatis *Burſ.*
conſil.91.num.16.et 17.et de vtraque opinione
pro et contra in term.feudi Roſent.in Synop.feu.
cap.6.concl.59.et latiùs Siluan.de feu.recognit.
q.27.à num.4. vſque ad num.17. excluſiuè vbi
non eſſe licitam purgationem,et à num. 17.vſq.
23 *ad nu.21.incluſiuè,vbi eſſe:* † Ipſe verò tenet
posteriorē ſi celeri ſatisfactione mora pur-
getur, *vt num.26.et ſeqq. Schrad.de feu.par.6.*
cap.2.num.9.et ſeqq.et præſertim ſub num.12.
24 † ſed & hac admiſſa opinione cum alia ſu-
pra de modico tempore, nec tamen erat fi-
nitalis, nam quo tempore & quanto, celeris
iſta ſatisfactio fieri poſſet, & quomodo, & ad
quantum modicum iſtud tempus reduci,
25 nec ſatis conſtabat † Nam & circa hoc ipſū
etiam variæ ſunt Docto.contentiones, *vt*
apud Menoch.de arbitr.iud.lib.2.cōſ.7. per tot.
Schrad.de feu.d.par.6.cap. 2. num.12. qui ar-
bitrio demum Iudicis remittunt, vide etiam
pleniùs de purgatione morę, & quando, &
quomodo *vt per Capan.de Iur.rele.par.5.qu.*
13.14. 15.et 16.et 26. & quid in minore *qu.*
21.22.
26 Ad remouendas iſtas difficultates, † ac ne
temporis electio in alieno ſemper remane-
ret arbitrio, vt in ſimili *per Surd. in dec. 189.*
num. 9.et 10. ſuperuenit ex profeſſò proui-
dus legiſlator generali lege ꝓpoſita ſic ſan-
tiens, *Vt nemo miles vltra annum et menſem*
vadat vt Inueſtituram etc.petat etc. Nota hūc
modum loquendi negatiue conceptum, cū
aduerbio *vltrà*, vt nemo, ſcilicet ne quis vltra
annum vadat, quaſi dicere voluiſſet legiſla-
tor, debeat quiſque intra annum, & diem
petere Inueſtituram iuxta conſuetudinem,
& leges prædictas, quæ ſeruentur, ſed ſi
forte contingat elapſum hoc tempus fuiſſe,
caueat, qui ſic elabi permiſit, ne & menſem
elabi permittat ad moram iam incurſā pur-
gandam, & aduertat quod intra menſem
ſaltem compareat, quia benigne recipietur
Vaſallus recognoſcere volens quaſi celeri
ſatisfactione, ad id temporis in vim legis
perſtricta admiſſaque morę purgatione, nō
tamen vltra menſem vllo modo. Vnde fac
vim in verbis illis, *vt nemo vadat.* item in il-
lis *vltra annum, et menſem*, neque enim his
verbis præſcribitur tempus petendæ reno-
uationis, dixiſſet enim *ſancimus*, vt quilibet
intra annum, & diem, ſeù intra annum, &
menſem aut ſimiliter. Quare hic modus lo-
quendi poteſt ſtare cum ſuppoſito anni, &
diei, iàm ex alijs textibus præſcripta, vt pro-
ptereà nulla ſit contrarietas, ſed vnitas ad-
miniculatiua ſeù suppletiua vnius ad alte-
rū ex contextibus præfatis. Itē nota alia ver-
ba *in fin.princ. Et ſi (vt ſupra dictum eſt) non pe-*
tierit damnetur, quaſi dicat nulla ei remiſſio
fiat, ne tantillum quidem temporis expecte-
tur, nec etiam ſi ſtatim compareat amplius
excuſetur, ſed omninò damnetur (niſi tamē
legitima cauſa fuiſſet, vt iam præmonuerat
tex.ipſe ibid.) *omnino damnetur* ad feudi amiſ-
ſionem, quibus verbis intelligimus dictum
tempus in cauſam moræ purgandæ fuiſſe
ſic ſtabilitum. Alioquin enim ſi etiam poſt
annum & menſem poſſet excuſari Vaſallus
à feudi amiſſione, quaſi adhuc eſſet in tem-
27 pore purgandæ moræ. † Maxime ſi ſtatim
ſe offerret Vaſallus *ad Surd.conſ. 550.ſub nu.*
5.& ſeqq.lib. 4. iam verba illa non verifica-
rentur, quia verba illa omnem omninò
aditum excludunt, vt omninò quis damne-
tur, nullo modo amplius audiatur excluſo
temperamento, ſi ſtatim, compareret con-
28 ſiderato à Surd. mox cit. † *Damnetur* enim
ait abſolute tex, ideſt fęudum amittat *ad glo.*
fin.ibid.ibid.in illis verb.meritò amittat feudum
29 † Quod verbum eſt priuatiuum licet per
ſententiam declaratoriam *Crau. conſ. 239.*
num.1.& 2.atq; infra tit.de alienat. feu.illic.c.
53.num.56.& ſeqq.citandi.& in term.de verb.
damnetur,in ſpecie huius tit. Syluan. de feu.re-
cogn.q.22.nu.12.ad prin.& q.23.ſub num.10.
ideſt

Digitized by Google

ideſt expeditè remotis ſolitis iudiciarijs di-
30 lationibus, vt ibid. num. 12. † Demum ità in-
telligit tit. quo temp. mil. &c. vt elapſo tempo-
re non liceat morã purgare Syluan. d. q. 22. n. 10.
31 † & licet ſententiam requiri poſtea dicat
in q. 23. num. 39. & ſeqq. dum ibi reſpondet
ijs qui non deſiderari ſententiam dicebant
ex fundamento d. tit. quo tẽp. mil. poſito add.
num. 10. tamen aliud circa impoſſibilitatem
moræ purgandæ nec tollit, nec impugnat.
32 † Demum & in hunc ſenſum hunc tit. quo temp.
mil. &c. intellexit Vult. de feu. lib. 1. cap. 7. ſub
num. 61. verſ. ſed non vſquequaque per tot. vbi
pariter aliorum reijcit opiniones, & eum
vide, quem ſic fere diſcurrentem me vidiſ-
ſe poſt hæc ſcripta lætatus ſum non pa-
rum.

Non potuit tamen prouidus legiſlator,
& poſt eum feudalium Inſtitutorum colle-
ctor periculum effugere, quandoquidem
dum non fuit benè intellectus, manſerũt in
term. iſtis controuerſię, adeò quod pro vtra
que parte communes opiniones referan-
33 tur. † Licet pro parte affirmatiua pro cele-
ri ſatisfactione, & ante Iudicium motum,
ſeù litem conteſtatam liceat hanc moram
purgare, dicant ſtare ipſam benignitatem
propter controuerſas ſententias ſequendã
vt patet ex Roſ. d. cap. 6. concl. 59. num. 2. iun-
cta glo. a. b. per tot. & glo. e. in fin. & pro altera
negatiua ibid. num. 4. & d. glo. e. vbi hanc eſſe
Iuri communi magis conformẽ &c. Syluan.
hinc inde diſputans, & primam ſequens vt ęquio
34 rem q. 27. num. 25. 26. & ſeqq. † Nam (quic-
quid eſſet in alijs caducitatibus aut in Em-
phyteoſi, in quibus de communi obſeruan-
tia teſtis eſt Burſat. in conſ 26. in fin. lib. 1. per
nos relatus in dec. flor. 36. n. 6. in fi. et ſequutus in
35 dec. 58. num. 9.) † Hic in materia feudi erat
expreſsè prouiſum ea conſtitutione in tit.
quo temp. mil. & à qua nec nunc quidem in
puncto Iuris ſub prętextu benignitatis eſſet
recedendum, quæ enim benignitas eſt dare
anſam Vaſallo, eique viam aperite ad deſi-
diam? ad incuriam? ad negligentiam? (legi-
tima cauſa ſemper excepta) quę ſemper ape
riretur, hoc poſito in Vaſallo dum remoue-
retur ſemper, expectando iudiciũm, dum
ſciret ſe non niſi à die litis conteſtatę feudo
36 cadere. † Contrà clarum tex. d. §. pręterea ſi
quis in feudatus: ibi, ſua incuria, vel negligentia
de probib. feu. alien. p fed. & ideò morã adhoc
vſq; tempus tracturo, interpellationes ex-
pectaturo, id quod omne ipſimet inſitę na-
ræ feudi repugnaret, à & vigilãtia, ac reue-
rentia debitis à Vaſallis longe abhorret
ad tit. de form. fidelit. & de no. form. fidelit. &
præterea vrget hanc in rem tex. ipſe in d. tit. qua
fuit prim. cau. benef. amitt. vim faciendo in
verbo Pollicendo, cum glo. in d. §. præterea in
verb. petierit, dum ſupplet, ideſt fidelitatem
37 pollicendo. † Quo verbo ſpontanea Vaſalli
oblatio indicatur ad honorem huiuſmodi
exhibendum vt in l. 3. ff. de pollicit. & ad tit.
qual. iur. deb. Vaſ. dom. fidel. in fin. vbi nomi-
natim vitam, membrum, mentem, & eius re-
38 ctum honorem cuſtodire iurabit, † Honor
autem non daretur, ſi ſpontè non recogno-
ſceretur Dominus, ſed contemni videretur
ex tex. claro in d. tit. quæ ſit prim. cau. benef.
amitt. vbi dicitur ingratus, & in d. §. præterea
ſi quis in feudatus, vbi dicitur negligere: ibi in
verbo negligentia, & ad Syluan. de feu. recogn.
q. 27. num. 7. et ſeqq. (quicquid euitare cone-
tur hunc ſcopulum ibid. num. 38. et ſeqq. cui
aliquantulũ ſatisfacturi ſumus pauló poſt)
præterea Vaſallus eſt ſciens mortis, quæ
contigit, eſt ſciens temporis quod decurrit,
ergò facilius ei ſuccedit, ne damnũ aliquod
patiatur, quæ iniquitas autem eſſet, fingere
dominum aut principem innumeros plerũ-
q; vaſallos habentẽ hoc onere grauatũ vt in
vigilet, & inquirat modò de huius modò de
illius morte, modò de tempore tranſacto,
vel non tranſacto, an cum legitima cauſa,
vt dici poſſit non tranſactum, an ſine vt
tranſactum, adeòq; minutiſſimas (quarum
ſolus eſt Vaſallus ſciens) rerum circunſtan-
tias perſcrutari, adhoc vt poſſit reſolui ad
interpellandum ad mouendum Iudicium?
hæc (vel ad oculum) omnia quam abſurda?
Accedat quod in alijs vt in emphyteoſi, etiã
ſi intra tempus non petatur Inueſtitura, nõ
tàm facile fraus domino contingere poteſt
ad excutiendum onus ſubiectionis, quia ſo-
lutio canonis actualis habet vim recogni-
tionis, & per eam iugum continue explica-
tur, conſeruatur, & viuum continetur. Non
ſic in feudo, in quo fidelitas ſola eſt, & in
mente tantum; Actus verò poſitiui non
fiunt niſi per occaſiones, quæ plerunque
niſi in centum (vt ſic dixerim) annis con-
tingunt, quo caſu facile contingeret abſur-
dum, quod diſſimulata per multum tempo-
ris renouatione, quæ erat intra tempus prę-
dictum petenda, & non exercito aliquo ſuc-
ceſſiue actu, quaſi æquipollenti ob defectũ
occaſionis, iugum quàm facile excuteretur,
& paulatim feudum in allodium conuerte-
retur, & quaſi allodium vſurparetur, quibus
ad obuiandum comparata eſt d. Conſtitu-
tio Imp. Federici, & cum miſterio, & ob id
ſuppoſita in ſpecie ſanctio de anno, & die
in d. §. præterea ſi quis infeudatus. Quare om-
nem benignitatem eamque coniunctam cũ
iure communi, & latentibus naturæ feudi-
ſticę principijs ſtare pro domino ex prædi-
ctis conſtet. Et augeatur ex eo quod non
contenti demum Feudiſtici Auctores præ-
ſcripſiſſe annum, & diem, quod ſatis erat,
ad-

Digitized by Google

addiderint, & aliud anni, & menſis tempus
ſatis fuiſſe hoc ipſo manifeſtatam benigni-
tatem, & æquitatem abſque eo quod
alij aliam ex capite introducerent, quorum
eò maius (fas ſit cum bona eorum venia ve-
ritatem tandiù ſepultam detegere) ſit pec-
catum, quod viderint tot in locis feudali-
bus hoc præciſe deciſum abſque vlla pror-
ſus mentione huiuſmodi moræ purgandæ,
& tamen quod tex. non dicit ipſe dixerint,
& adhuc etiam aliquid maius, quatenus viſo
etiam alio tex. de anno, & menſe, per quem
illi modico, poſt tempus elapſum, interual-
lo cõſultum erat, nõ acquieuerint, omniaq;
cum grano ſalis, & conuenientiſſime, & ex
neceſſitate quadam præciſa per Feudiſticos
Auctores tam bene acta & opportune ſtabi-
39 lita ſubuerterint. † & eo vſque eruperint
(quod peius eſt) vt hæc iura rigoris, & odij
plena, ab æquitate remotiora dixerint idque
ſub male concepto eo prætextu quod cir-
cumuentioni atque anguſtię temporis in-
uitantur, *inter quos Vult. lib. 1. de feu. cap. . 1. ſub num. 23. verſ. cęterùm ſunt. Menoch. conſ. 467 num. 12. & ſeqq. lib. 5.*
40 † Vt demũ concludere liceat (aduerſus
Syluan. Roſen. Vult. & alios) non eſſe opus
Iudicium fuiſſe motum, litem conteſtatam
aut aliqua declaratione, ad feudum, ob non
petitam Inueſtituram intra annum & diem
amittendum; ſed verius eſſe quod non pur-
gata ſaltem mora intra annum & menſem
omnino amittatur etiam quod Vaſallus nõ
fuerit requiſitus, vel interpellatus, *vt dicit Vueſemb. de feu. cap. 8. nu. 3. communem præſupponit Iacob. in verſ. qui quidem Inueſtiti præſtiterunt. num. 37. Syluan. d. q. 27. ſub n. 19. cui non reſpondet in ſolutionibus, et reſpondit Hotom. conſ. 32. n. 7. veriſſimam iudicat Schrad.*
41 *vt dictum eſt* † & ſi bene aduertas hæc erit
communior *vide cit. per Roſen. d. cap. 6. cõcl. 59. in glo. e.* Non obſtante altera quæ etiam
communior, & æquior dicitur *à Burſa. in d. conſ. 91. num. 18. Allegato per Vult. in mox cit.*
loco, quia ſi bene (vt iterum moneo) aduer-
tas, vel iſta opinio procedit, vbi cum lapſu
42 tẽporis eſt adiuncta aliqua excuſatio. † Ità
enim breue tempus ad purgandam moram
cum aliqua excuſatione coniungit *Clar. in §. feudam. verſ. ſed nunquid vaſallus, & ad alios citat. per Roſen. in d. gloſ. A. in princ. et ipſe ſe-*
43 *quendo ait in iudicando ſeruandum.* † Vel di-
cta opinio procedit, vbi intra modicum tẽ-
pus petitur renouatio, *vt in caſu Burſat. d. nu. 17. et concedunt Schrad. et alij ſupracit.*, quod
& nos concedimus, in vno hoc ab alijs non
diſcrepantes, ſed libenter conuenientes, ſed
in alio tantum, quatenus hoc modicum tẽ-
pus dicimus eſſe vnius menſis ab anno cum
44 tex. quo temp. mil. & c. † cum alij commu-
niter hoc non tangant, immò dicant, & malè,
nullum reperiri tex. feudalem de purgatio-
ne moræ agentem *vt Afflic. quæ fuit prim. cau. benef. amitt. ad fin. princ. et Cal. de renou. emph. q. 5. num. 18. in fin.*

Quare dictam opinionem vel non eſſe
communem dicemus, vel ſi eſt, nõ officere,
cum & nos idem concedamus, ſi intra mo-
dicum tempus, non ſic diſſolute, vt vſque
ad declarationem domini, quid enim ſi re
ad notitiam domini nõ niſi poſt longiſſimũ
tempus deuenta, tandiù propterea Domi-
nus ad declarandum diſtuliſſet? an proficua
erit Vaſallo tanta culpa, eò maior, quod tẽ-
poris longitudo magis ac magis eam adau-
45 xit. † & ita in term. celeris ſatisfactionis an-
tequam ſequuta fuiſſet declaratio aut in
Iudicium vocatio *eſt deciſ. 166. apud Guid. Pap. et ità tenet Vult. d. cap. 11. ſub d. verſ. ceterùm. Grat. pcũ allegat.* clariſſime diſtinguẽs
an oblatio recognitionis facta ante declara-
tionem vel Iudicium motum, an poſt *conſ. 49. num. 23. vol. 1. et ità ibid. Vult. refert iudi-*
46 *catum. ex Pap. in d. dec. 166.* † & in his term.
modici temporis in emphyteoſi teſtatur de
obſeruãtia *Burſa. cõſ. 26. in fi. adde Menoc. alios vltra prædictos referentem mox citandũ.* Quare
in hoc demum reſideamus, modicum tem-
pus *ex tex. quo temp. mil. etc.* eſſe vnius men-
ſis, modicum tempus ex Doctorib. qui ani-
mum ad tex. hunc non reflexerunt, eſſe in
arbitrio poſitum, accomodabile tamen hoc
arbitrium ad menſem, de quo eſt tex clarus.
Iuuare poſſe hanc diſcuſſionem de menſe
ex d. tit. deſumptam, vt ſi dominus intra
menſem declaret, nõ obſit declaratio, quo-
minus, ne dum perfecto menſe, poſſit reno-
uatio prætendi, & dominus ad eam facien-
dam cogi nec Vaſallus cenſeatur excluſus,
47 ſi interim dominus aliũ Inueſtiret. † Prout
abſque dubio excluſus maneret ſi non pe-
tita intra tempus legitimum renouatione,
alium iam inueſtiuiſſet Dominus, *vt per Ceph. conſ. 147. num. pen. et fin. lib. 1.* vbi quod
ponit intra annum, & diem ſupple tu intra
annum, & nõ vltra menſem ſecundum tex.
ſed ſecundum Docto. etiam vltra menſem,
dummodò celeri ſatiſfactione ante decla-
rationem aut litem conteſtatam, *vt per Cald. viden. de renou. emph. q. 5. num. 18. iuncto num. 16. 17. et Menoch. conſ. 133. num. 14 et 15. lib. 12. ità intelligendum etiam in conſ. 467. ſub num. 6. verſ. quarto admiſſo lib. 5. ſecundum*
48 *Docto. allegat. qui ſunt præcitati.* † Et ita etiam
poſt factam oblationem à Vaſallo poſt mo-
dicum tempus amplius non præiudicare
domini declarationem. *Item Menoch. conſ.*
49 *543. num. 7. lib. 6.* † *Et ibid. per tot.* quando
dicatur modicum, tempus, vel celeri ſatisfa-
ctione fieri, *et in trac. de arbitr. iud. caſu. 7. p tot*

Vbi

50 † Vbi plenè de tempore purgandi morã,&
ita concludamus & hic ſiſte, & nota in feu-
dis purgari moram, vel intra menſem ab
anno & die, vel poſt etiam menſem celeri
tamen ſatisfactione, antequam declaratio
domini de caducitate præcedat, idque ex
communi ſententia Docto. *quicquid ſecundũ
tex.in d.tit. quo temp. mil.* intra menſem tan-
tum purgari poſſet mora. Sed eò redacta
res eſt, vt cum acceſſorio ſit ſtandum, non
cum principali cum Interprete non cum
textu &c. exiguum tamen eſt in hoc malũ,
& ideò tollerabile, cum agatur de diebus
tantum plus minuſuè parum referre poteſt,
qui terminus incipit currere non à die mor
tis, ſed à die aditę hæreditatis *Fulu.ad Lan.
rep.tit. ſi vaſ.feu. ſub nu.9.* Imò à die mortis,
iuncta ſcientia, & aditione *vide omninò no-
uiſſimè doctiſs. D. Capan. de Iure releu. part.1.
quæſt.*22.dum meus hic tractat. iam ſub prę-
lo eſt exhibitus *& ibi d.quęſt.* 23.an ſit hic an-
nus & dies continuus aut vtilis, vbi eſſe vel
vtile vel cõtinuũ reſpectu diuerſorũ *vt ibid.*
& an procedat in morte præſumpta vel ci-
uili & in quibus mors ciuilis non continea-
tur *quæſt.24. Adde infr.c.64. ſub numer.25.*
& iterum quando currat tempus *id. Capan.
par.5.q.29.et.30.*
51 † Nunc ad comprobationem rationis ad-
ductæ, quod feudum ſit quid hæreditarium
in filijs non in agnatis, hæc ex prædictis
exurgit manifeſta, quatenus verum eſt non
factam fuiſſe recognitionem debito tẽpo-
re, nocere & non facienti, & eius filijs, non
nocere autem agnatis, *ex Iſern.verſ.ſãcimus.
ſub num.2.col.4.in fin.verſ. ſi ergò, & col.ſeq.
& explicat ibid.add.lit.g. verſ.ſi ergo perdidiſ-
ſet*, Vbi intelligit Iſern. loqui de feudo ex
pacto, & prouidentia, vt omiſſio Inueſtitu-
ræ noceat filijs, agnatis verò non noceat, &
52 hanc opinionem eſſe veriorem. † Id verò
qua ratione defendi poteſt? niſi quia in filio
feudum ſit quid hæreditarium, vnde intret,
vt quod obſtat defuncto, obſtet & hæredi,
vt in puncto dicitur *in d.add.poſt Iſern.ſub d.
verſicul.quid ergo. & Loffred.in paraph.ſeu.ad
eand. loc. in verſ. ex hoc patet. in fin.1.col.et in
princ.ſeq.fo.*18.& vtrobique, quæ ratio ceſ-
53 ſat in agnato † & ideò vbi non ceſſaret, pu-
ta quia eſſemus in feudo merè hæreditario,
tunc præiudicatum eſſet tàm agnato, quàm
filio, quia vterque hoc caſu veniret vt hęres
ad Loffr.mox cit.et ad d.add.lit.g.ad fin. qui ꝓ-
pterea in his term. feudi mere hæreditarij
bene dixiſſent, ſic culpam nocere filio quia
hæres; non nocere agnato quia non veniat
vt hæres, dicit etiam *Alex.in conſ. 30 nu.17.
54 lib.1.* † licet male ſubijciat ex non petita In-
ueſtiturà intra annum feudum deuolui ad
dominum, & ſic ad præiudicium etiã agna-
torum, vt benè reijcitur *per add. ad eund. ſub
lit.ſ.verſ.excludatur.* vbi add. ait contrariam
opinionem, quod Vaſallo non petente In-
ueſtituram infra legitimum tempus feudũ
redeat ad agnatos) eſſe veriorem, & cõmu-
55 niorem, & certè ita eſt, † nam illud quod fa-
cit culpam Vaſalli nocere etiam agnato, in
caſu tantum vno (Iure quodam ſpeciali) In-
ductum eſt, vbi ſcilicet ex culpa offenditur
dominus directò, & immediate contẽnitur,
vt dominus habeat ſuæ Iniurię vltionem, vt
in dd.tit. de culpa, & alienat, dicetur. Quam
culpam immediatam in eſſe crediderunt in
non petita congruo tempore Inueſtitura,
*Ioan.de Anan.in conſ. 52.num. 5. Iacob.in ſua
Inueſt.verſ.qui quidem inueſtiti nu. 46. vbi vl-
terius refert ita fuiſſe iudicatum in ſacris audi-
tijs Taurini ſe conſulente in cauſa multũ* ardua;
videtur cum hac tranſire *Lanar.in rep.titu.ſi
vaſ.feu. priu. num.41.* vbi ambas opiniones
56 refert.† Sed hæc erronea ſunt, ſi quidem
propter negligentiam (non propter contẽ-
ptum in perſonã immediate) aufertur feu-
dum Vaſallo intra tempus non recognoſ-
centi, *vt reſpondẽdo in ſpecie ad Ioan.de Anan.
dicit Menoch.conſ.305.nu.6. alios citans.lib.4.
et reſpondendo ad Iacob.dicit Scheneid. in epito.
feu.par.5.ſub num.59.verſ. neq, obſtat funda-
57 mentum.* † Idque propter differentiam, quę
eſt in delicto in committẽdo quod eſt plus,
quam in omittendo, quod eſt minus, *vt dicit
Siluan.de feu.recogn.cap.27.nu.36.iunct.ſeqq.
58 vbi adhuc declarat.* † Et pluribus In termin.
exornat *Rol.in conſ. 64.num.4. et ſeqq.libr.3.*
59 † Seu quia longa differentia eſt inter con-
temnere, & negligere, *vt ait Siluan. in ſpecie
60 de feu.recogn.q.87.ſub nu.3.* † & deniq; quia
hæc eſt communis opinio de qua late, *vt
61 per Rol.in d. conſil.64.per tot.* † & æquior, &
benignior &c. *vt vbi, et in conſ. 64. num.27.
et ſeqq. lib.2.* refert ac ſequitur tenendam in
conſulendo, & iudicando, & ſecundum eã
pluries fuiſſe iudicatum, atteſtans *Surd.in
conſ.510.num.1.per tot.lib.4.* ità quod contra
vnum illud iudicatum de quo per *Iacob.à S.
Georg.* adſint plura pro alia opinione, *et hãc
veram dicit Menoch.conſ.304.ſub nu.42.lib.3.*
62 † *Vbi per num.ſeqq.* plura de caducitate per
hoc incurſa, nec interim dũ viuit delinquẽs
manebit apud dominum, ſed illicò ad agna-
tos pertinebit, quicquid *dicat Schrad. qu.18.
num.8. quia eum reijcit Roſent.in cap.11.concl.
17.num.13.et 14.et concl. 10.ſub numer.1.vbi
de commun iuncta ibi glo. 6.*
63 † Verùm obſtat hiſce (nam & veritatem
cum textibus inquirere ſtudemus) *tex. in d.
§.præterea ſi quis infeudatus.de prob.feu.al.per
Fed.* quatenus ſimpliciter, & præciſè loqui-
tur in illis verbis, *et feudum ad dominũ redeat*,
non facta diſtinctione an ſint agnati, vel
non

non, & cum indiſtinctè loquatur, indiſtin-
ctè intelligi debeat, *vt in ſpecie per Iacob.in*
d.verſ.qui quidem Inueſtiti ſub d. num.46.ſub
princ.
64 † Reſpondeas tex.loqui de infeudato ibi,
ſi quis infeudatur non de inueſtito; poteſt
enim quis eſſe Infeudatus, nec dum tamen
Inueſtitus, ideſt cum illis ſignis, *de quibus in*
tit. quid ſit inueſt. in princ. hic ergò ſic infeu-
datus non debet permittere elabi annum,
& diem, quominus accedat ad dominum
ad inueſtituram huiuſmodi petendam, &
obtinendam,quod ſi non faciat,meritò feu-
dum amittet, meritò, & liberè dici potuit
redeat ad Dominum. quia cum eſſet ipſemet
primus acquiſitor, ſi ipſemet priuatus re-
manſit,quomodo in deſcendentes eius tran
ſibit? cum nemo det quod non habet, benè
65 ergo quoad Dominum. † Non ſic in alijs
loquutus eſt locis, ideſt quod feudum re-
deat ad Dominum nec in tit.quo temp.mil.
nec in tit. quæ fuit prim. cau. &c. in princ.
quibus in locis non ſtatim legitur quod feu-
dum ad Dominum redeat, vt in contrario,
ſed contextus iſti contenti Verbis, *amittit,*
damnetur &c. nil vlterius ſubiecerunt, Id
vero cur itâ? quia eſſemus in caſu Inueſtitu-
ræ, vbi aliæ erant,& ſunt regulæ,non quod
debeat ad Dominũ redire, ſed ad alios putà
agnatos, quibus agnati contumacia non
nocuit, quibus ſuum locum tollere nolue-
rant text.illorum Auctores. Adeò obſeruā-
da plane que demiranda ſunt verba con-
textuum, tantum abeſt vt eis(quod quidam
fecerunt)in aliquo vel minimo detrahēdũ.
66 † In term.verò dictam diſtinctionem de In-
ueſtito,& Infeudato *fecit Ioan. Rayn.ad d.§.*
prætereà ſi quis infeudatus.numer.3. & 4. vbi
67 vide. † Vlteriùs collige non eſſe diſtingue-
dum feudum nouum ab antiquo, vt in feu-
do nouo præiudicet Inueſtitura ſuo tem-
pore non petita,in antiquo non præiudicet
ſecundum relatos *ab Iacob.ſub d.nu.49.verſ.*
qui quidem Inueſtiti;Menoch.conſ.467.ſub nu.
14.15.libr.5.conſ.757.num.11.lib.8 & alios
iam ſupra relatos,& adhuc referendos,quia
tex. ad ſunt de vtroque loquentes, vt de feudo
nouo eſt d.§. prætereà &c. ac de feudo nouo, &
antiquo ſunt alij mox.cit. dum indiſtinctè lo-
quuntur, & valde generaliter, itâ quod re-
ſtringere ad feudum nouum, ſit litteram
violare, quicquid & hic titubantes Docto.
contra auſi fuerint attentare, ſed magis cō-
munis, & verior eſt iſta opinio, *vt patet ex*
præcit.à num.52.in ſeqq.
68 Maior difficultas eſt de filio, ſi quidem
maior pars Doctorum ſupracit.ad fauorem
agnati, loquitur etiam in term.filij, vt ob
non petitam intra annum Inueſtituram,nec
filius priuetur, nec ei præiudicetur, *quibus*
addo Menoch. in conſ. mox. cit. & Soc.Sen.conſ.
66 num.18.lib.3.Surd.conſ.76.per tot.vbi in
emphyteoſi, & feudo etiam in ſpecie noſtra, vt
ſub num. 12. & ſub nu.17. verſ.argumentum,
& verſ. ſecundo reſponderi videatur maximè
Rol.& Surd. iam ſupracit. vbi de vtroque, &
filio, & agnato loquuntur, & communem
opinionē affirmant *Scheneid.in epitom. vſur.*
feu.par.5.cap.5.ſub num.59. verſ.aut verò eſt
feudum.fo.330.in med.
69 † Quid dicendum? veritas eſt hanc com-
munem deuiare à iuribus feudalibus,& à ra-
tione(quibus innixa ſunt)toto cęlo. Iura feu
dalia habent vt ex quacunque culpa Vaſal-
lus priuetur,etiam filius priuetur. Nā quic-
quid in agnato diſtinguatur an culpa dire-
ctò dominum reſpiciat, an per indirectum,
in filio quocunque modo ſemper verum eſt
eum priuari, *tex. eſt rotundus in tit.31. ſi vaſ.*
feu.priu.cui defer. lib.2. cuius hæc ſunt verba.
Vaſalli feudum delinquentis, licet ad agnatos
quandoque pertineat, filius tamen ad id nullate-
nus aſpirabit. Ecce diſtinctionem litteralem,
& ineuitabilē inter filium,& agnatum, ſunt
& alij *tex.in tit.de culp. & in tit.de alien. infr.*
cap.52. vbi oportunius quam hic afferendi.
70 † Non caremus Auctore,nam latiſſimè om
nium ac perſpicuè rem iſtam explicauit
exornauitque videndus omnino *Piſtor. qq.*
iur.q.16.num.9.& plurib.ſeqq.lib.2.Vbi in fi.
num. 9. hoc communi omnium, vel ſaltem
paucis exceptis, plurimorum iuſtiſſimo cal
culo receptum eſſe, *& idem repetit ſub nu.12.*
ad fin. princ. & ſub num. 13. Vbi ſecundum
hanc ſententiam tàm communem quam
melioribus rationibus ſuffultam iudicandū
& reſpondendum eſſe, *& num.21.* vbi nomi-
natim addit rationem noſtram, quod filius
à patre capiat feudum, & quod eius bene-
ficio illud nanſciſcatur, *& paulò poſt in verſ.*
probatur prætereà, luculenter colligi quod, fi-
lius non tàm beneficio maiorum, quàm à
patre feudum conſequatur, & ab eo ſolam
cauſam habere cenſeatur. *& num.22.* Com-
mentitium eſſe,quod pleriſque in ore eſt fi-
lios feuda beneficio maiorum adipiſci,&c.
71 vt ibi per eum † & mox (ſubdens, mirū eſſe
Commentatores noſtros plerunque ea,quæ
ex proprijs ipſorum meditationibus effin-
xerunt, attendere, quam verba legis &c. vt
ibi,& ijs addendi plures eiuſdem opinionis
citati à *Roſent. in cap. 11. concl. 4. in glo. A.*
72 † Itaque ex ijs reijcitur ratio, quæ in pro-
prijs hiſce term.adducta *fuit à Soc. Sen. in d.*
conſ.76.lib.1. num. 6. & 7. quod filius non
habeat à patre,ſed à maioribus,nā hoc prę-
ſuppoſitum in indiuiduo reijcit Piſtor. vt
ſup. ita quod nec lege nec ratione vlla ſit
ſuffulta hæc opinio,imò è contrà, & omni
lege,& & omni ratione ſit deſtituta,aperte-
que

Digitized by Google

que rationi, & legi reſiſtat, ſecundum prædicta, quibus addenda quæ in term. terminantibus allata ſunt ex Iſern. Loffr. & addit. ad Iſern. ſupra hic *ſub d. numer. 52. & ſeqq.*
73 † Sic feudatarium ſeù hæredē priuati feudo dicit *Cald. de renou. emph. q. 4. numer. 31.*
74 *Piſtor. q. 18. num. 1. vbi V.* † Quicquid etiam aliter ſentiat *Roſent. in d. cap. 1. concl. 5. ſub num. 6. & 7.* diſtinguendo feudum informe, vt in eo præiudicetur filio à feudo formi pro ſe & liberis, quod in hoc non præiudicetur, nam idem eſſe in omnibus, iam ſupra oſtendimus, & in ſpecie ſequendo Piſto. vbi ſupra dixit *Carol. à Kircherb. erroris eſſe pleniſſimam hanc diſtinctionem in ſuo diſc. feu. cap. 5. num. 100. ſub princ. iunct. num. 97. in fin. et 99. in fin. et erroneum omninò* (quod ſubijcit) textus feudales de feudo informi loqui, nō de feudo pro ſe & filijs, vel liberis, vt alibi etiam ſupr. oſtenſum fuit tex. feudales loqui de feudo proprio, & recto &c. & nullam eſſe differentiam, ſi Inueſtitura expreſſim nominet filios, vel ſi tacitè ipſi contineātur vide ſupra.

75 † Concluſio ſit quod ex non petita Inueſtitura intra annum per patrem, ſecundum Doctor. filius non priuetur feudo ex pacto & prouidentia, hanc eſſe communem in ſpecie, & in indiuiduo huius caſus, Aſt in genere de omni culpa magis communem eſſe, quod priuetur, quia generaliter traditur ex quacunque culpa patris filio præiudicari, Hancque eſſe præferendam alij magis communi (in illo ſcilicet tantum caſu non petitę tempore cōgruo inueſtituræ:) ex infraſcriptis collige: primò, quia textus feudales pro ea ſtant, & rationes inuincibiles de quibus ſupra, hiſce enim ſimul iunctis licitum eſt à communi opinione, in indiuiduo illius caſus recedere, vt alibi ſupra iam dictum eſt. Accedat quod pro hac ſtet opinio Iſern. Pincipis Feudiſtarum, & ex profeſsò tractantis vnà cum Loffre. & addit. ad Iſern. vt apud eos videre licet, cum alij, vel conſulēdo, vt parti inſeruirēt, vel aliud agendo, ideſt dum tractarent de agnatis tātum iuxta facti ſpecies propoſitas, promiſcuè filios & agnatos nominauerint, non autem quod ex profeſsò quæſtionem de filijs aſſumpſiſſent, diſcurre per omnes præcir. & rem ità ſe habere videbis, & prætereà cū alij ſenſerint filijs, & agnatis præiudicari, alij verò nec filijs nec agnatis, hic optima erit tibi occaſio conciliandi Doctores diſtinctione, vt filijs præiudicetur, agnatis nō præiudicetur, cum in conflictu opinionum maxime attendātur doctrinæ per viam di-
76 ſtinctionem conciliantes † Sunt tamen hoc in puncto declarationes nonnullæ, ſeu limitationes, *quas vide apud Piſtor. d. q. 16. à nu.*
77 *24. vſque in fin.* † maximè ſi tempore immemorabili præſcriptum eſſet, *Bero. conſ. 115. lib. 1. num. 24. & ſeqq.* aut alia præſcriptione ibid. *& ad Menoch. conſ. 304. num. 64.*
78 *lib. 4.* † Et indubitanter etiam ex Docto. ſententia contra ſentientium, vt filijs præiudicaretur ſi iam mota eſſet lis cum patre, *vt Socin. Sen. d. conſ. 66. num. 18. in fi. & nu. 19. lib. 3.*
79 † Et fortè negligentia tranſiret in contemptum, ita quod etiam agnatis præiudicaretur, ſi Vaſallus monitus, & interpellatus à Domino, adhuc negligeret petere Inueſtituram *ex ſententia Sylua. de feu. q. 87. in fin.* de qua tamen dubito, prout eam reijcit in ſpecie *Piſtor. q. 18. ſub numer. 6. Roſent. cap. 11.*
80 *concl. 17. numer. 12. et ſeqq.* † ſed malè in eo, quatenus feudum ad Dominum deuolui cenſuit *ex §. denique; qua fuit prim. cau. benef.*
81 *amitt.* † Tum quia nō valet argumentum à delicto in omittendo ad delictum in committendo, *iuxta Bart. in l. licet. §. fin. ff. de pecul. Dec. conſ. 178. aliàs 177. numer. 3. ad tex. et ibi. Bald. in l. Argentarius. §. eum autem. ff. de eden. Prob. ad Monac. cap. 2. numer. 1. de cenſib. in 6. Crau. conſ. 988. num. 3. Surd. conſ. 342. nu. 17.*
82 † Tametſi vterque, & omittens quod facere debet, & committens quod facere non debet contrafacere dicatur *id. Surd. cōſ. 369.*
83 *num. fin.* † Tum etiam quia §. ille denique: continet caſum ſpecialem, vt Dominus habeat ſuę iniurię vltionem, ergò non trahendus in conſequentiam *l. quod verò contrà ra-*
84 *tionem. l. vis ſingulare ff. de legib.* † Cęterùm de proclamate, vt omnes ad certum vſque tempus veniant ad capiēdam Inueſtituram alioqui feuda amittent, caducitatem ipſo Iure cenſeri cauſatam ob vim proclamatis *dicit Menoch. conſ. 304 numer. 42. 49. 50. lib. 4.* & an Princeps præſumatur propter eum remiſiſſe pænas præteritas *num. 50. et ſeqq.*

Expedita primo loco poſita concluſione ex qua ratio manet noſtra elucidata, ſuper-
85 eſt altera, † ſecundum quā dicimus, ſi Vaſallus moritur intra annum, & diem, non petita Inueſtitura integrum eiuſdem anni, & diei tempus ſupereſſe, & filio & agnato, quę concluſio tametſi videatur deſtruere antedicta. Tamen (ab oppoſitis) explicat facilius intentum noſtrum, & ratio noſtra ex hoc ipſo quaſi ab oppoſitis melius datur intelligi, & ecce probatam hanc concluſionem communiter ex Docto. *ex Iſern. in primis ad tit. quo temp. mil. etc. ſub n. 2. ex Balzar. ibid. ſub num. 20. Syluan. de feu. recogn. q. 4. Ro-*
86 *ſent. cap. 6. concl. 45. et alij adhuc citandi* † Ità quod quilibet agnatus in cōtumaciam proximioris habeat etiam integrum annum *Cald. de renou. emph. q. vlt. à num. 11. vſque in*
87 *fin.* † Ratio eſt quia actus Inueſtituræ ſeu

fide-

Digitized by Google

fidelitatis huiuſmodi eſt actus perſonaliſſimus.

88 † Id verò vt oſtendam, diſtinguo de duplici iuramento altero contrahentis, & altero
89 ſucceſſorum † *vt in § fin. de nou. feud. & ibid.* de vno effectu. Iuramentum contrahẽtis habet hunc effectum, vt obliget etiá eius ſucceſſores ad obſeruantiam contentorum in contractu, ſeu in prima inueſtitura quæ fit de feudo nouo *iuxta tit. qui teſt. &c. ad fin. non tamen vt obliget, vt vinculet animam ſucceſſorum ad ea quæ dicta ſunt ſupra cap. 5. num.*
90 *90. & ſeqq.* † Item diſtinguo de duplici actu vt alter ſit tranſitorius in ſucceſſorem, alter verò non tranſitorius, ſed cuiuſque perſonaliſſimus, vt ſunt perſonaliſſima ea quæ dependent ab animo, à voluntate noſtra & quæ meri facti ſunt & in mero facto cõ-
91 ſiſtunt *ad ea quæ eod. cap. 5. per tot.* † modò ità eſt de actu iſto recognitionis, quę etiam dicit per inueſtitura, quę fit per ſucceſſores *vt d. tit. qui teſt. &c.* vt ſit perſonaliſſimus ſiue ex eo quod Dominus dum Iuramentũ à te ipſo perſonaliter poſtulat animam illaqueare procurat, vt fortius ei obligeris, ſiue ex alijs quoque.

92 † Nam cur ſit iſta renouatio? *dicet Roſent. in cap. 6. concl. 29. num. 6. & ſeqq.* inter cęteras cauſas, hæc adeſt ne Vaſallus nouus illam ignorantiæ cauſam prætendere poſſit, ecce ignorantiam eius propriam, quam eſſe quid perſonaliſſima conſtat, Item, vt fidelitas promiſſa, (vt pote perſonalis) ecce ad litteram, ſibi reiteretur. Item quia eſt ſignum reuerentiæ, & deuotionis, quam Vaſallus domino debet, *vt ibid. cui adde Cald. de renou.*
93 *emph. q. 5. ſub nu. 15. verſ. eam autem.* † Hæc verò ſunt ſingulorum propria, nam potuiſſet pater eſſe Dominus fidelis, reuerens, & deuotus, poteſt & nolle eſſe filius, id quod ſatis indicaret, hanc Inueſtituram non petendo quia cenſetur tacite renunciare *vt ibi per Cald. ſub numer. 12.* Iatè quare proprio actu, propria voluntatis declaratione opus fuit honorifice petendo, &c. vt plenius per eũd. *Roſent. d. cap. 6. concl. 65. vbi per tot.* de modo
94 petendi Inueſtituram † cum ſuam ſibi non defuncto Inueſtituram petat, *vt ait Iſern. & Balzar. in cit. loco qua temp. mil. & nunc addo Loſſr. in paraph. ad eund. loc. verſ. ex hoc patet col. 2. poſt princ. fo. 18. Roſent. d. Cap. 6. concl. 45. nota. 1. in fin. adde his Syluan. de feu. recog.*
95 *q. 88. num. 2.* † Vbi ait ſi Vaſallus moriatur, tunc quamquam pro ſe & ſucceſſoribus iurauerit, nihilominus eius hæres tenetur Iu-
96 ramentum præſtare, † en quod Iuramentũ ex parte iurantis eſt perſonale, neque per-
97 ſonã iurantis egreditur. † Non enim poteſt quis alterius animã obligare, nec alienũ factum promittere, quod in ſua non eſt poteſtate &c. vt per eund. relatum ad litteram *Schrad. vbi eſt eadem clauſula pro ſe & ſucceſſoribus par. 6. cap. 1. num. 14. Surd. in dec. 148. num. 56.* vbi eleganter, & etiam quod agnatus ſuccederet per ius accreſcendi & eſſe perſonale etiam in term. eiuſd. Clauſulæ, & *dec. 159. num. 5.* vbi præſtandum perſonaliter, licet ibi concludat, quod etiam per procuratorem, ſi ratificetur, & vt in fine cum diſtinctione prædicta ad ligandum animã, vel ad validitatem contractus reiiciens verborum formalitatem in dicto Iuramento. *& Surd. in d. conſ. 148. refert Illuſtriſſ. Ricc. collect. 2190. ad fin. poſt hæc ſcripta viſus & dũ imprimuntur.*

98 † Secus tamen quoad Dominum directũ nouum, vt ſtante dicta clauſula, ei non teneatur iurare *Roſent. & Syluan. mox cit. Menoch. conſ. 467. ſub num. 6. & 7. lib. 5. Quod tamen adhuc limita vt per Surd. conſ. 208. per tot. lib. 2.*

Ex quibus ſic firmatis optimè reſultat illa concluſio, tempora remanere integra ſiue filio ſiue agnato, quia hæc vtrique competant iure proprio, nec obſtet quod filius ſit hæres non agnatus, ſecundum noſtram
99 rationem, † nam & hæredi poſſe tempora integra competere eſt tex. notandus in propoſito *in l. fin. C. ſi pend. appell. mors interuen.* vbi hæredes non reſiduum tantum tempus habent ſed etiam alios quatuor menſes.
100 † Nec enim quod hæres ſis ſpectandum, ſed an iure hæreditario, vel proprio cum alterutrum verificari poſſit in hærede *l. ſi duo rei. 93. ff. de ſolut. l. venditrici. 2. de reb. al. non alien. l. Rebius. 30. ff. de pact. dotal. l. non eſt nouum. 10. in princ. ff. de act. empt. cum ſimilibus.*

101 † Secundo infertur verius eſſe, vt ſiue feudum ſit nouum, ſiue antiquum, & in vtroq. caſu, quod tempora integra eſſe debeant ex ſententia *Iſern. in d. tit. quo temp. mil. ſub num. 2. dum inquit ad litteram* quod filius in nouo feudo, maxime etiam in veteri, ſuam non defuncti Inueſtituram petit. *Schrad. de feu. par. 6. cap. 2. num. 71.* vbi clare rationem à
102 nobis iam tactam ponit. † Quod licet filij ſuccedant ex facto patris, hanc tamen Inueſtituram non ex patris, ſed ex propria perſona petunt, hanc etiam opinionem ſequitur *Vult. de feu. lib. 1. cap. 7. ſub num. 86. ad fin.* & dictam diſtinctione tandem reiicit *Sonbec. de feu. cap. 51. nu. 12. per tot.* deinum *diſcrimina Roſent. in tex. ipſo add. cap. 6. concl. 45. in fi.* negaſſet quoad feudum nouum *in glo. tamen* [illegible] *quæ eſt penult. hanc* ſecutus eſt, [illegible] ſua concluſ.) dicens textus generalitatem mutare pro hac parte, adiectis his præciſis verbis, *Quod vt æquius, re benè deliberata in iud. eſt potius ſecundum arbitrariter.*

& ex conſuetudine ſeruari dicit *ex Caſſan.*
de qua obſeruantia ex eod. etiam Vult. teſtatus
erat in fin. d. num. 86. hanc etiam (reiecta illa
diſtinctione) ſequutus eſt tam in feudo,
quàm in emphyteuſi *Cald. de renou. emph. q.*
6. ſub num. 20. verſ. cæterum licet, iunctis num.
18. 19 et ipſo num. 30. in princ.

Et acquieſcat intellectus tollendo præ-
textum erroneũ, is erat penes Docto. quod
feudum nouum filius haberet ea perſona
103 patris, † & ideo cõtinuare debuiſſe tempus
cum eo iam inchoatum *ad tex. (licet non al-*
legetur) l. ea q. 5. §. ſi quando et §. ſeq. C. de tẽp.
in integ. reſtit. ſic ſcribit Roſent. d. concl. 45. in
fin. ſic Gayl. lib. 2. obſ. 50. nu. 7. Hannet. de iur.
feu. lib. 3. cap. 1. ſub fi. Aluar. tit. quo temp. mil.
ſub num. 8. Prapoſ. ſub num. 5. Iacob. in ſua In-
ueſt. verſ. qui quidem inueſtiti num. 34. ſic Vult.
ex aliorum ſententia d. cap. 7. ſub d. num. 86. ſub
verſ. Hanc deciſionem, ſic Syluan. de feu. recogn.
q. 40. ſub num. 3. et 4. vbi allegat *l. Emilius, et*
l. etiam ff. de minor et l. cum antiquioribus. C. de
iur. delib. Hoc autem fundamentum cum ſit
erroneum per prædicta, cum non cadat in
rem præſentem, ergò & ædificium ſuper
ædificatum cadere neceſſe eſt. Non dico
erroneum abſolutè, quia abſolutè eſt verum
quæ competunt iure hæreditario tranſire
cum eadem qualitate, ſed dico non bene
applicari, cum huius deciſionis alia ſit
ratio particularis, & congrua illa ſcilicet,
quod renouatio ſpectet nomine proprio, &
ideò tempora ſint propria & tanquam talia
integra præſeruanda, illa vero ſit generalis
quæ non intrat vbi adeſt ſpecialis nec con-
104 uenit huic ſpeciei † Quia cauſa particularis
& immediata eſt attendenda, non remota
aut generalis *l. pen. ff. de cond. ob turp. cau.*
Crau. conſ. 99. num. 61. conſ. 1000. pro gen. in
105 *concl. ſub num. 1. 2. et 3.* † & regula ſpecialis
non generalis *dec. noſtr. bonon. 40. punct. 4.*
num. 30. cum ſimilibus verùm quid amplius
inſudamus? cum adſit tex. in hanc rem ro-
tundus *tit. de Capit. Conra. in princ.* vbi vtriq;
ex Vaſallo per defuncto, & eiuſdem hære-
dibus idemmet anni & diei tempus indultum
eſſe conceditur?

106 † Cum itaque idem ſit in filio, & in agna-
ob identitatem rationis in vtroque, confir-
matur quod quemadmodum, vbi quid ex
perſona defuncti agnoſcitur nocet factum
eius, ſic pari ratione, vbi ex Iure proprio
nõ noceat; nec eius acceſſione, ſed proprio
iure vtamur, Ita ſit, vt contraria iuxta ſe po-
ſita magis eluceſcant, & cum his etiam ve-
ritas præfatæ orationis noſtræ ad tit. An
107 agnat. &c. viua exurgat. † reliquas quæſtio-
nes (ad hanc materiam pertinentes) habebis
ex citat. in diſcurſu præſertim ex Roſent.
Schrad. & Syluan. qui plenius alijs, & ex
profeſſo, pleniſſimè verò *Cald. de renou.*
emphyteotica, vbi omnia ad materiam reno-
uationis propriam hanc noſtram in qua
verſamur.

108 † Non omittamus tamen hanc nouam
inueſtituram minime deſiderari in acceſſio-
nibus, puta vbi ex iure accreſcendi feudi
pars capitur, aut in additamentis ad ſupra
cap. 11. num. 39. Sic ſi Vaſallus habens feu-
dum antiquum inueſtiatur de alio feudo no-
uo adiuncto ita quod hoc habeat tanquam
alid antiquum, noua fidelitas per eum non
iurabitur, quia hoc eſt acceſſio & additamẽ-
tum prioris & eiuſdem naturæ, & antiquũ
vt illud; Idem verò fieri ſolet iudicium de
109 principali, an additio ſit, † vt augumentum
dotis dos eadem eſt, non noua dos *l. ſi pro-*
prietati. ff. de Iure dot. nec augumentum do-
nationis dicitur noua donatio, nec additio,
ad ſtatutum dicitur nouum ſtatutum ſed
vetus; vt per hæc & alia late exornans ita
dicit in pũcto de quo ſupra *Perill. D. Ferrar.*
Senat. ſua ætate Eminentiſſimus in reſp. 1. pro
Illuſtriß. D. Leijnici num. 39. & ſeqq. & D.
Gallup. in meth. feud. par. 5. cap. 6. num. 1. &
3. & alia de re vnita cum feudo. ibid. num. 8. et
ſeqq. Adde Capan. de iure rel. par. 4. q. 29. per
tot. et ita deciſum per Rot. apud Farin. in poſth.
par. 1. dec. 752.

110 † Item de iuramento fidelitatis an pręſtã-
dum à Vaſallo, ab Habitatore, à Muliere, à
Ciuitate, ab vniuerſitate, an perſonaliter, an
per procuratorem, an ante inueſtituram, an
poſt, an priori Domino, an poſteriore, ſi ſo-
lùm fiat ſolutio in pecunia, vel cenſu, an re-
mitti à Domino, an præſumatur pręſtitum,
An idem cum iuramento aſſecurationis, &
ſimilia, vide deciſa ex iudicatis de quibus
per D. Nouar. Collect. pragm. Neap. 108. per
tot. et ad infra cap. 57. par. 6. num. 4. 5. 6. et 10.

CAP. QVADRAGESSIMVM OCTAVVM.

De Subinfeudatione.

SVMMARIVM.

1 *Subinfeudatio non fuit ab Imp. Feder. ſublata.*
2 *Subinfeudare quid ſit.*
3 *Subinfeudans non alienat.*
Sed concedere dicitur non cedere, quæ ſunt diuer-ſa. ſub eod.
4 *Vſufructuarius vendendo, aut donando vſum-fructum non dicitur alienare ſed retinere.*
5 *Qui pretio vtitur, non minus dicitur habere, quã qui re principali vtitur.*

Pro-

Digitized by Google

Prohibitus alienare poteſt fructus obligare non vſumfructum conſtituere. ſub eod. et ibid. de feudo dato in dotem.

6 Ius alimentorum cedi non poteſt, commoditas poteſt

7 Subinfeudans remãet adhuc Vaſallus domini ſui.

8 An Vaſallus Vaſalli mei ſit meus Vaſallus.

9 Dominus dicitur habere duos Vaſallos ſubinfeudantem, et ſubinfeudatum.

10 Subinfeudatus recognoſcit ſubinfeudantem.

11 Commiſſa per eum felonia ſubfeudum reuertitur ad ſubinfeudantem.

12 Etiam quod fuiſſet leſa maieſtas primi Domini. et num.13.

14 Subinfeudante renunciante in manibus Domini, feudum remouebitur ab ſubinfeudato ille tamen tenebitur de euictione.

15 Poteſt ſubinfeudato præcipi ne trahat ſubditos extra territorium.

16 In concurſu Domini primi et ſubinfeudantis præfertur iſte in ſeruitio.

17 Limita niſi Dominus ſit Rex aut ſupremus Dominus patriæ vniuerſalis.

18 Declara adhuc, vt remiſſiuè.

19 Alia de iuribus ſubinfeudantis remiſſiuè.
Laudimium cui debeatur remiſſiuè. ſub eod.

20 Duo inſolidum non poſſunt poſſidere, nec Domini eſſe. et num.21

22 Quæ axiomata declarantur quomodo procedãt aut non et num.23.

24 Primus Dominus poſſidet ciuiliter ſed quomodo.

25 Emphyteuta vel feudatarius etiam ciuiliter, ſed quomodo.

26 Subinfeudatus poſſidet naturaliter.

27 Et etiam omnes eius ſucceſſores.

28 Dominium vtile vel directum ſecundum I. C. eſt dominium ſeù quaſi. et num.29.

30 Subinfeudans retinet quaſi dominium.

31 Dominium rerum dotalium eſt penes vxorem quaſi dominium penes maritum.
Intellige reuocabiliter. ſub eod.

32 Idem in Vaſallo, quod tex. probatur.

33 Effectus quod ſubinfeudans ſit Dominus, et ſubinfeudatus quaſi Dominus.

34 Dominus per vltimũ Conductorem dicitur poſſidere.

35 Etiam in liuello et feudo.

36 Et dicitur continuari poſſeſſio etiã nõ apprehẽſa.

37 Feudatarius eſt poſſeſſor, Dominus proprietarius.

38 Vſufructuarius cedere non poteſt vſumfructũ, poteſt tamen vendere.

39 Aliud poſſidere, aliud in poſſeſſione eſſe, vel in fructuum perceptione.

40 Vt ſubinfeudatio ſit valida requiſita et ſeqq.

41 Ne fiat in potentiorem, et qui ſint potentiores. et num.42.

43 In quos nec alienatio.

44 Ne in minus idoneum, ſed in æquè dignam perſonam, et quæ ſit æquè digna. et ſeqq.

45 Doctor poteſt dici æquè digna perſona, quia nobiles ſunt Doctores, magiſque nobiles quã nobiles genere, et Doctoratus eſt dignitas. et nu. 46.47.48.49.

50 Vt fiat ſubinfeudatio in perſona eiuſdem qualitatis vel conditionis.

51 Limita in caſibus in quibus etiam ruſtici poſſunt ſubinfeudari.

52 Vt fiat ſubinfeudatio ſub eadem lege, qua feudum ipſum.

53 Ratio, quia non debet feudum alterari.

54 In dubio præſumitur facta inueſtitura ſub eiſdem formis ac prima.
Non eſt licitum ſubinfeudare ſtante pacto prohibitiuo de alienando. ſub eod.

55 Subinfeudatio paterna extenditur ad filios. et n. 56.57.60.61.

59 Reiecta diſtinctione an feudum ſit ex pacto et prouidentia an etc.

62 Agnatis non præiudicat ſubinfeudatio niſi durante vita ſubinfeudantis, et eius ſucceſſorũ. et num.63.

64 Aut quando viuente aliquo, interim res poſſit manere penes aliũ, et eo mortuo ceſſare, declaratur ſcilicet quando ius aliquod adhuc manet in perſona viuente et ſeqq.
Vt in feudo refutato, in ſubfeudo, in vſufructu vendito, in re fideicommiſſaria creditori in ſolutũ data in marito delinquẽte in feudo quoad fructus. etc. ſub eiſd.

72 Error eorum detegitur qui in alia materia, in qua nullum ius manet penes viuentem idem cenſuerunt, et ratio diuerſitatis et ſeqq.

73 §. Cornelio Felici non habet locum in feudalibus.

74 Et pro dicto errore detegendo et pro dicta diſtinctione ponderantur tex. feudales tit. an agnat. Item §. Titius.

75 Vno repudiante fit locus ſucceſſioni alterius et quomodo.

76 Ex renunciatione feudi Vaſallus amittit omne ius ſuum.

77 Reiecto Iacob. qui retorquetur contra ſe ipſum. et num.79.

78 Vſufructuarius ſi cedat vſumfructum ſtatim amittit et remeat ad proprietarium, ſi alienat non amittit, et ratio.

80 Reſoluto iure Vaſalli etiam ius ſub vaſalli penitus reſoluitur.

81 Cedere vel ſubinfeudare ſunt diuerſa.

82 Subfeudatario delinquente in Dominum ſuperiorem ità quod ſit ſubfeudo priuãdus ſubfeudum ad Dominum reuertetur.

83 Idem in renunciatione aut alienatione aut in delicto etc. 84.85.

86 Subfeudi iura omnia hodiè ferè ſubuerſa, nec ſubinfeudationes amplius fiunt.

87 Sed excandeſcentia hodiè conceduntur, et quæ hæ ſint etiam remiſſiuè. et num.88.

89 Quæ ſubfeuda Galli retrofeuda appellant.

91 *Feuda ruſtica in quibus conſiſtant.*
92 *Quæ poſſunt vendi abſque regio aſſenſu.*
93 *Et tales domines non excreent arma nec aliud nobile officium.*
94 *Conſuetudine quadam introducta retrofeuda.*
95 *Quæ conſuetudo ſeruanda.*
96 *Plenè de feudis ruſticis & in redditu exiguo conſiſtentibus remiſſiuè.*
97 *Subinfeudationes etiam hodiè fieri poſſunt, ex poteſtate ſubinfeudandi in ipſa inueſtitura conceſſa.*

1 SVbinfeudationem non fuiſſe *ex conſtit. Feder.* ſublatam *in tit. de prob. feu. alien. per Feder.* & quæ requirãtur, vt valeat *ponit eleganter Kircberb. in diſc. feu. cap. 5. num. 7. & ſeqq. Bertaz. conſ. 110. lib. 1. ciuil.* Vbi tam in emphyteoſi quam in feudo, & ſine domini conſenſu poſſe eandem fieri per eoſdem, *& alios in §. beneficium ſi à Vaſallo Ibiq, Bammac. num. 7. 8. 9. & 14. ſi de feu. def. &c. Roſen. cap. 9. concl. 52. n. 8. cum ſeqq. & concl. 48. in princ. Petr. de Grego. de conc. feu. par. 1. q. 2. num. 11. 12. Camil. de Curt. in 1. diu. iur. feu. §. datur etiã facultas. numer. 3.* & de alijs requiſitis (vltra prædictos nouiſſime, *& plenè D. Regen. Lan. in rep. §. ſed etiam res. per quot fiat inueſt. & Roſen. d. cap. 9. concluſ. 44. & c. 7. concluſ. 46.* & eſſe ſpeciem quandam retentionis expſamet eius diffinitione colligi poteſt.
2 † Cum nihil aliud ſit ſubinfeudare, quàm retento iure Vaſallitico, aliũ ſibi feudatarium legitime cõſtituere dixi *retento* &c.
3 † Quia ſubinfeudans non alienat nec cẽſetur alienare. *Aluar. et Præpoſ. in §. illud quoque. de prob. feu. alien. per Feder.* quia ſe ſuo dominio non priuat, *& ideò dicitur concedere ad Bertaz. cõſ. prædicto. 110. ſub numer. 5. & 6. non cedere,* quia cedendo omne omninò Ius à ſeipſo abdicaret, *& Surd. conſ. 210. ſub numer. 48. ad conſ. 22. ſub nu. 37.* ergò *non cedit, ſed cõcedit,*
4 † & eſt exemplum de Vſufructuario, qui ſi vendat vſumfructum, ſi locet, ſi donet, ſi precario concedat, nihilominus vti frui dicitur, & vſum fructum retinere *l. arboribus. 12. aliàs eſt 13. §. Vſufructuarius. l. non vtitur.*
5 *38. cum l. ſeq. ff. de vſufr.* † Vbi ratio quod qui pretio vtitur non minus dicitur habere, quã qui principaliter vtitur, fruitur, ſic dicimus prohibitũ alienare poſſe tamen earum fructus obligare, vel alienare, non autem vſumfructum conſtituere vt in termin. feudi *per Capan. de Iure releuij. par. 4. q. 6. nu. 21. iunctis num. 16. & ſeqq. vide ante per tot. per plures part. lib. q. 7. cum ſeqq.* & talis emptor fructuũ nullum ius habet in re, vnde non capit in-
6 ueſtituram *ead. q. 7. num. 18.* † ſic ius alimẽtorum cedi non poteſt, commoditas poteſt *Rot. apud Farin. part. 1. dec. 251. ſub numer. 3.*
7 † Item ſubinfeudans remanet adhuc Vaſallus domini ſui *§. inſuper. de proh. feu. al. per*
8 *Feder.* † & dicere ſolemus an Vaſallus Vaſalli mei ſit meus Vaſallus *Natt. conſ. 487. nu.*
9 *32. 33.* † Imo dominus dicitur habere duos Vaſallos ſubinfeudantem, & ſubinfeudatũ ſuæ obedientiæ obnoxios *d. §. illud, et ibi Docto. Vult. lib. 1. cap. 10. num. 85. Montan. de feu. lib. 2. c. 4. in princ. Myſing. cent. 1. obſeruat. 62. in prin. Forcat. cap. 11. ſub nu. 15. D. Borrin. olim præceptor meus in eleganti ſua Caualc. par. 1. cap. 12. verſ. concluſio tamen, et par. 3. par. 1. cum ſeqq.*

10 † Dixi alium feudatarium; quia re vera hic ſubinfeudatus recognoſcere habet ſubinfeudãtem in ſuum Dominum directum, & immediatum, cuius eſt Vaſallus, & ei fidelitatem debet *Surd. conſ. 210. ſub num. 43.*
11 *lib. 2.* † Ità quod commiſſa felonia feudum ad ipſum, non ad dominum illum mediatũ redeat *d. §. illud et ibi Afl. Rayn. et alij Natt. cõſ. 600. n. 24. cũ ſeqq Surd. conſ. 210. n. 45. Menoc. cõſ. 338. lib. 4.* vbi ſi ſubuaſallus alienauit
12 † etiam ſi fuiſſet læſa maieſtas primi domini
13 *Crau. conſ. 995. num. 12. 16.* † Aut aliter eius
14 perſona offenſa *Natt. conſ. 119.* † hĩc ſi ſubinfeudatus renunciet in manu domini etiã ab ſubinfeudato feudum remouebitur, licet teneatur tali caſu de euictione ſubinfeudãs & ſic renuncians *Surd. conſil. 210. numer. 46.*
15 † & poteſt ſubinfeudato præcipi ne trahat
16 ſubditos extra territorium *num. 47.* † & in concurſu ſuperioris domini, & ſubinfeudãtis, ſeruitium, ſeù adiutorium debetur ſubinfeudanti. *D. Borrin. in Caualc. part. 1. c. 12. & 13. per tot.*

17 † Vbi tamen limitat niſi ſuperior ille dominus eſſet Rex, aut ſupremus vniuerſalis patriæ dominus, *et idem dixit Menoch. conſil. 604. num. 8. et ſeqq. lib. 7. Surd. d. conſ. 210. nu.*
18 *53. lib. 2. conſ. 561. num. 40. lib. 4.* † Declara vt per *Menoch. conſ. 1176. num. 19. 20. 21. lib. 12.*
19 † Alia de Iuribus ſubinfeudantis cum ſubfeudatario *V. apud Intrigl. cent. 2. de feu. ar. 5. num. 641. et pluribus ſeqq. D. Praeſ. à Ponte de Laud. q. 24. et ibid. Elegantiſs. addit. Dom. Senat. Blancardi. ad quæſt. cui.* debeatur laudimium *Capan. de Iure rele. par. 3. q. 34. per tot. vbi de releuio et alijs iuribus in ſubuaſallos.*

20 † Nec dicatur, quod duo in ſolidum non poſſunt poſſidere *l. ſi vt certo. §. ſi duobus ff. commod. l. hæreditate. §. pater peculij ff. de caſtr. pecul. Vacan. lib. 4. declar. 57. ſub numer. 12.*
21 † Nec domini eſſe *Surd. in term. dec. 288. n. 2. Menoch. conſ. 1156. ſub num. 50. lib. 12. Cald. de renou. Emph. quæſt. 15. ſub num. 23. ad fin. ſub num. 25. ad fin.*
22 † Quia reſpondetur duo in ſolidum poſſe poſſidere, ex diuerſis tamen cauſis *Coſt. de ratio. ratæ. quæſt. 71. nu. 4. Surd. deciſ. 51. nu. 8.*
23 † ſeu diuerſimode, & reſpectu diuerſæ qualitatis

litatis poſſeſſionis *Marcb.quæſt. delphin.655. num.2.par.2.et q.193.num.2.par.1.*& ita eſt
in ſpecie noſtra,quod oſtendo,diſtinguẽdo,
& cõſtituendo huiuſcemodi perſonas; pri-
mò dominum directum, ſecundò dominũ
(vt aiunt vtilem) ideſt emphyteotam, aut
feudatarium, & tertio ſubinfeudatum, ſeù
24 ſubemphyteotam.† Nam primus dominus
directus poſſidet ciuiliter, vera, & propria
ciuili poſſeſſione, *Cald.de renou.emph.q.13.*
25 *num.34.*† emphyteota autem, vel feudata-
rius, qui ſubinfeudauit poſſidet etiam ciui-
liter vera & propria ciuili poſſeſſione, ſed
alio modo, ideſt propriam penſionem ſi eſt
emphyteuſis, ſeù proprium ſeruitium ſi eſt
feudum, quod ſibi debet ſubinfeudatus.
26 † Ipſe verò ſubinfeudatus poſſidet natura-
liter abſolute,quatenus eſt in actuali rei poſ
ſeſſione, & percipit fructus *Cald.de renouat.
emph.q.15.num.30.*vbi ſic reſpondet in ſpe-
cie ad præfat. obiectum. *V.*omninò nouiſſi-
me *Poſt. de mand. de manut. obſ.52. num.20.
72. et per tot.* quomodo ſinguli poſſideant,
27 † & procedit etiam ſi eſſet longa linea ſub-
infeudatorũ, quia ſinguli pro ea penſione,
ſeruitio, aut alio quod recipiunt ab eorum
quolibet reſpectiue ſubinfeudato,dicuntur
poſſeſſores vel domini,& ita diuerſis reſpe-
ctibus,quo caſu non intrat obiectum,& da-
ri hunc caſum patet ex *Lanar. in repet. §. ſed
etiam res,per quos fiat Inueſt.num. 47. et ſeqq.*
vbi poſſe ſubinfeudari in primum,ſecundũ,
& alios vſque in infinitum, & etiam in mi-
nimo,& in feudo eccleſiaſtico,et quoad ex-
candentialia ſolita,& rem parem vtilem,&
quoad augumenta.

28 † Item aliter dici poſſe exiſtimarem, et
forte melius,ſi vtilis,vel directi dominij ſe-
motis parumper nominibus, propria Iure-
conſultorum dominij, & quaſi dominij &
commoditatis vocabula huc aduocare lice-
ret, vt dominium ſit Domini infeudantis,
quaſi dominium ſit ipſius Infeudati, At rei
ipſius vtilitates,& commoditates ſubinfeu-
dati *ad Capyc. dec.162.numer.7.& Surd.conſ.
210.ſub num.43.ante fin.Kirch.in diſ.feu.cap.*
29 *4.num. 142. & ſeqq.* † dum ibi vtitur voce
quaſi dominij,& vtilis vocem reijcit,ad quod
ipſum *adde Forcat.de feu.cap.2. ſub numer.4.
Cuiac. in 2. obſer. cap. 35. Duaren.in 1.diſput.
anniu.cap.17. Eguin. Baro.lib.4.de benef. cap.
7.Borcholt.de feu. cap.1.de defin. feu.num.14.
& ſeq. Ant.Vtil.ad §.omnium.ſub num.58.&
ſeqq.Inſt.de action.* & licet ipſe in verbis non
30 contendam, † Tamen in propoſito,ſi dico
ſubinfeudantem retinere quaſi dominium
bene me dicere arbitrarer,licet penes alium
ſint fructus, & rei adminiſtratio, *cum I. C.in
l.cum in fundo.78.in princ.ff.de iur. dot. in l.in
rebus.l.prædium. C.de Iur.dot.Surd.conſ.225.
num.15. Cald.de renou.emph.q.13.numer.53.*
31 † Vbi quod quaſi dominium rerum dotaliũ
eſt penes maritum,dominium penes vxorẽ,
quod tu intellige reuocabiliter *V. Capan. de
Iu.rel.par.4.quæſt.11.num.10. & ibid.per tot.*
ad materiam feudi dati in dotem ab vxore
ipſi marito *& q.12.*

At ſi dicam retinere vtile non tàm benè
quia hoc eſt penes quem eſt vtilitas rei, &
ſic penes ſubinfeudatum, quare ſaltem
quoad hunc animi conceptum explicandũ
liceat eis adhærere,qui vtilis dominij voca-
bula non probarunt,loco eius quaſi domi-
nium collaudarunt, quid ? eis adhęrere;
32 † Quinimò verò cum tex. ipſo libere hoc
ipſum profiteri; *eſt enim in tit. Inueſt. de re
alien.fact.§.rei autem lib.2. Rei autẽ p benefi-
cium inueſtita Vaſallus hanc habeat poteſtatem
vt tanquam dominus poſſit à quolibet poſſiden-
te ſibi quaſi vindicare.*notando verba impro-
prietatis illa *tanquam quaſi &c. & ad tit. de
controu. int. vaſ. & alium de benef.* ibi, *Cauſa
per Vaſallum etiam domino abſente, quaſi pro-
pria ad finem perducatur*. notando verbum
Domino abſque voce *quaſi*, vbi agitur de Do
mino infeudãte,& verbum *quaſi* vbi de Do-
minio feudatarij.

33 † Vnde ex ijs ipſis capio aliam occaſio-
nem reſpondendi ad obiectum, vt ſcilicet
cum Infeudans ſit Dominus, Infeudatus
quaſi Dominus, Cęteri nec Domini ſint,
nec quaſi Domini vllo modo, ac ne poſſeſ-
ſores quidem propriè, ſed detentores, quia
poſſident Domino immediato, qui ſubin-
34 feudauit † Non ſecus ac ſolemus dicere
Dominum,per vltimum conductorem dici
poſſidere *l.qui vniuerſas §.fin. vbi Alex. ff.de
acq. poſſ. Caroc. de loc. par. 1.tit. 22.numer.2.*
35 † & in term. liuelli aut feudi *Menoch. conſ.*
36 *338.nu.2.lib.4.*† & continuari poſſeſſionem
etiam nõ apprehenſam *Affl.dec. 167.Benint.
dec.12.Carroc.de loc. par.3.cap.103.rub.com-*
37 *mun. de vſucap. num. 3.* † feudatarium verò
eſſe poſſeſſorem, Dominum eſſe proprieta-
rium *eſt in §.fin.de Inueſtit.de re alien. fac.V.
nouiſſimè Gallup. in meth. feu. par. 4. in præ-
lud.n. 1. & 2.*vbi an Dominus ſit proprieta-
rius & alia de hoc dominio directo & eius
vt ibid.per tot.et par.5.per tot.ad materiam vti
38 *lis dominij et de effectib. et iurib.* † & ad hæc
aliud exemplum afferri poteſt in Vſufru-
ctuario, quiquidem cedere non poteſt vſũ-
fructum niſi proprietario & ſi cederet ad
Dominum rediret, attamen ità poteſt loca-
re,vel vendere nummo vno,vt ipſum quidẽ
Ius remaneat penes maritum,perceptio ve-
rò fructuum ad mulierem pertineat, elegãs
*tex.in l.ſi vſusfructus 66.in fin. ff.de Iur.dot.
Bertr.conſ.296.num.2. 3. lib. 8. ſic et hic* vt in
ſubinfeudante ipſum quidem Ius maneat,

Digitized by Google

in ſubinfeudatum fructuum perceptio trã-
ſeat, non tamen quod dominus aut poſſeſ-
ſor ſit, ſicut nec ille cui vſusfructus locatur
ſit vſufructuarius, ſed dicitur eſſe in poſſeſ-
39 ſione, vel fructuum perceptione, † Quæ
aliud ſunt quam vere poſſidere *Alex. conſ.*
83. num. 7. lib. 2. His quod vſusfructus non
poſſit transferre ſed commoditas poſſit ad-
de *Redoan. de reb. Eccl. etc. q. 58. nu. 46. et ſeqq.*
vbi egregie ad prędicta, *et q. 15. num. 10. 11.*
& differre vſumfructum à cõmoditate ſeù
à fructibus ipſis, ità quod hęc poſſint vendi
non autem vſusfructus plene incõparabilis
memorię *D. Ricc. I. C. nunc Illuſtriſſ. Epiſcopus*
dec. cur. Archiep. Neap. 118. par. 1. viden. in
propoſito fendi.
40 † Demum in ea diffinitione addidi verbũ
legitime quia vt ſubinfeudatio ſuſtineri poſ-
ſit valida, ac legitima quædam requirit.
41 † Primò ne fiat in potentiorem *Roſent. cap.*
9. concl. 44. et cap. 7. concl. 46. Natt. conſ. 491.
42 *num. 4. et ſeqq.* † Vbi etiam qui ſint poten-
43 tiores. † In quos nec alienatio quidem fit
44 *Menoch. conſ. 104. num. 58. et ſeqq.* † ſecundo
ne in minus idoneum, ſed in ęque dignam
perſonam, quia abeſſe debet omnis fraus
§. profectò. Vbi Doctor. de Cap. Conr. in §. 1. per
quos fiat inueſt. in §. ſi verò vel totũ. qual. olim.
pot. feu. alien. §. ſimiliter. de lege Conra. d. §. be-
neficium ſi à Vaſallo. ſi de feu. def. Ozaſc. conſ.
27. num. 22. 27. Petr. de Grego. de conc. feu. par.
45 *8. q. 16. num. 16. et 20.* † Vbi quod Doctor
46 poteſt dici ęquè digna perſona † Quia Do-
ctores ſunt in numero nobilium *D. Cabal.*
crim. 228. numer. 10. Fab. dec. 9. cum ſeq. C. de
47 *dignit.* † Sunt in dignitate *Boſſ. de indic. num.*
48 *111.* † Magis nobiles, quàm nobiles genere
Alex. conſ. 94. n. 2. in fi. lib. 1. et de quibus plura
49 *Surd. cõnſ. 122.* † & doctoratus eſt dignitas
50 *Natt. conſ. 537. nu. 65. in fin.* † Differunt hęc
perſona ęque digna & perſona ęque habilis,
& quæ ſint perſonę ęque dignę aut habiles
Bolognet. conſ. 6. num. 56. 57. Adde de Docto-
re quod etiam eius filij ſunt nobiles *Guid.*
Pap. dec. 389. Illuſtriſſ. Ricc. dec. cur. Archiep.
Neap. 93. num. 5. par. 2. vbi non poſſe puniri
pęna triremium.
Tertio vt ſubinfeudatio fiat in perſona,
quæ ſit ſimilis conditionis, & qualitatis ad
ſeruiendum cuius eſt ipſe Vaſallus, licet nõ
ſit paris dignitatis, vel nobilitatis cum Va-
ſallis, *vt ait Kircherb. d. cap. 5. nu. 9. in diſc. feu.*
51 † licet dentur caſus, in quibus poſſent etiam
inferiores, & ruſtici ſubinfeudari, *vt per*
52 *Rol. conſ. 1. num. 97. 98. 99. lib. 1.* † Denique
ità debet fieri ſubinfeudatio, vt Vaſallus ſub
eadem lege, qua ipſe feudum accepit in-
ueſtiat, non ſub alia *d. §. profectò. de Cap. Cor.*
exornat Kircherb. d. cap. 5. numer. 11. et ſeq.
53 † Ratio eſt quia non debet primę Inueſtitu-
rę tenor, vel ſolitum conſuetudinis alterari,
Curt. de feu. par. 2. q. 6. Bammac. d. §. beneficiũ
54 *à Vaſallo. num. 5. et ſeqq. ſi de feu. def.* † & in
dubio præſumitur quod ſub eiſdem formis
facta cenſeatur, *Surd. dec. 236. nu. 13. latè Ber-*
taz. conſ. ciu. 39. et 40.
Quæ tamen ſublimita, vt non liceat ſub-
infeudare ſtante pacto de non alienando,
quia tunc requiritur cõſenſus Domini, nec
in feudo exiſtente intra fines territorij in
quo Dominus habet iuriſdictionem, nec
in decimis quas laicus tenet in feudum ante
Cõcilium Lateranenſe, & alijs caſibus pro-
ut plene *Lanar. d. §. ſed etiam res. num. 47. et*
ſeqq. vbi pariter ponit requiſita pęrdicta ad hoc
vt teneat ſubinfeudatio.
Sed de his ſatis, nunc ad inſtitutum no-
ſtrum principale, Infeudatio rationis noſtrę
veritatem ex pluribus confirmat. Primò
quatenus ſubinfeudatio facta a patre ad fi-
lios extenditur, vnde eodẽ iure vtuntur cũ
ſubinfeudato, ac pater, & ſubinfeudationẽ
non poſſint infringere paternam, vt proba-
tur *primò ex tex. in §. fin. tit. 4. ſi de Inueſt. feu.*
55 *contr. fuer.* † Vbi loquitur de ſubinfeuda-
tione, & ſupponit quod ſubinfeudante ſine
hærede decedente feudum deuoluatur ad
Dominum, & deficiat ſubinfeudatio, quæ
à contrario ſenſu nõ deficeret, ſi deceſſiſſet
pater cum hærede, nam in eo continuaſſet
& feudatarius hæres, & ſubfeudatarius pro-
pter exiſtentiam hæredis *et in §. rurſus. quib.*
56 *mod. feu. amitt.* † Vbi ſubinfeudatus nullo
Iure poteſt ſe tueri aduerſus Dominum,
quominus feudum redeat ad ipſum ex cau-
ſis vt ibi, inter cæteras ea eſt, ſi Vaſallus ſine
hærede deceſſerit; ergò contrarium ſi cum
hærede, ideſt filijs deceſſiſſet *et ità tenent*
Doct. Curt. par. 4. numer. 85. Surd. ad §. Titius
num. 5. ſi de feu. def. etc. Ioan. Schon. diſp. feu. 9.
th. 11. Clar. in §. feudum. q. 32. verſ. ſed circa.
Roſent. cap. 9. concl. 48. numer. 4. iuncta gl. c.
57 † *Vbi de comm.* (licet ipſe non aſſentiat) *iun-*
ctis omibus in glo. a citat. per eund. Roſent. ità
quod non ſit dubitandum de hac cõmuni,
& vera opinione.
58 † Sed quid immoramur? cũ ſit tex. in term.
d. §. profectò de leg. Cõrad. vbi clare quod qui
habet feudum pro ſe & ſuis hæredibus po-
teſt dare cum eadem formula ſubfeudata-
rio, id autem non poteſt intelligi, niſi cum
ſuppoſito facultatis ſubinfeudãdi etiam ad
præiudicium propriorum hæredum, & pa-
tet.
59 † Nec hic eſt quod diſtinguas de feudo
ex pacto & prouidentia, & de feudo hære-
ditario, quod eſt refugium hactenus omniũ
commune *Roſent.* (*qui de hoc refugio in hac*
diſtinctione conſtituto) *d. cap. 9. concl. 48. nu. 7.*
Lanar. §. ſed etiam res. per quos fiat Inueſt. n. 54.
vbi

Digitized by Google

vbi ſaltem in feudo ex pacto, & prouidẽtia
filium poſſe reuocare ſubinfeudationem, ſi
ſit hęres cum beneficio &c. quia tex. de ſub-
infeudatione tractantes ſunt manifeſti, &
præſertim §. *profectò*. cum in termin. feudi
proprij (ideſt quod vocatur ex pacto, & ꝓ-
uidentia) loquantur. quare quo te vertes?
60 † Et ità firmatur (hac maxime occaſione)
ratio poſita, cum nulla alia poſſit dari, niſi
quod filij iure nitantur paterno, vnde eius
facto ſtare cogantur, *& in puncto Bald. conſil.*
265. ſuper eo quod excipitur ſub num. 2. libr. 5.
61 † Vbi quod agnatus non poteſt reuocare
ſubinfeudationem exiſtente filio ex ſubin-
feudante defuncto, quia [ait Bald.] in iure
patris ſuccedit filius in Vaſallitico paterno.
62 † Id verò fortiùs patet ex oppoſito, ſi
quidem agnatis non præiudicare ſubinfeu-
dationem, niſi viuentibus ſubinfeudante, &
eius poſteris certiſſima communis & indu-
bitata eſt opinio, *vt patet ex Surd. d. num. 5. §.*
Titius. ſi de feu. def. Vult. cap. 10. ſub num. 82.
verſ. tertiò ne fiat, & cap. 11. num. 106. vbi ex
Piſtor. q. 44. num. 16. ab Interpretibus ſinè hæſi-
tatione id receptum ait, & ad omnes alios ſupra
citatos. Mar. frec. de ſubinfeu. titul. quis dicat.
ſubfeudat. ſub nu. 11. fol. 99. Reg Lanar. in rep.
§. ſed etiam res, per quos fiat inueſt. nu. 9. et 10.
14. & ſeqq. & Menoch. conſ. 810. nu. 63. lib. 9.
Bal. d. conſ. 265. num. 3. lib. 5. Ex quibus vides
rationem noſtram in omnibus verificari, tã
quoad filium, quàm quoad agnatum, non
ſolùm quia afficitur filius illa patris ſubin-
feudatione paſſiuè, quia cogitur ei ſtare,
ſed etiam actiuè, quia vt ſucceſſor in idem
ius paternum, tandiù dum viuit arcet agna-
tum propter ius paternum in ſe ipſum con-
tinuans, nec (niſi eo demum cum tota ſua
deſcendentia defuncto) admittatur agnatus
ad feudum ex perſona propria, vt ex pręcit.
63 apparet † *& eſt tex. in §. hoc quoque de ſucceſſ.*
feu. vbi ſi frater dedit in ſubfeudum, aut ad
liuellum, aut fecit Inueſtiri filium de feudi
paterni propria parte, quæ ad eum perue-
nerat, eo tamen ſine maſculis decedente
corruunt huiuſmodi ſubinfeudationes, &
inueſtituræ, & feudum ad fratrem reuerti-
tur.
64 † Ex his autem omittere non poſſum vnũ,
quod tango *infra cap. 55. de renunc. num. 17.*
et ſeqq. aduertẽdum eſſe in hac materia, an,
& quando viuente aliquo, interim res illa
poſſit penes alium manere, eo verò mortuo
ceſſare. Ad quod ita reſpondetur id eo verè
in caſu verificari, quãdo ius aliquod adhuc
remanſit in perſona illa viuẽte. finge agna-
tum refutaſſe feudum remotiori agnato,
hic quia agnatus ille refutans non abdicauit
à ſe omne omnino ius feudi refutati, ideò
durante eius Vita durabit refutatio, & feu-
dum refutatum apud illum agnatum remo-
tiorem remanebit: *vt in d. cap. 55. fuſius viſũ*
65 *eſt & cap. 54. par. 1. num. 58. et ſeqq.* † ſic finge
datum quid fuiſſe ad liuellum, aut in ſub-
feudum; hic quia ius quoddam adhuc re-
manſerat in dante, ita ad vitam eius ſuſtine-
66 ri poterit datio, vt ſupra viſum eſt. † Idem
& in vſufructu vendito *vide infra de refutat.*
ſub verſicul. capiam quædam num. 65. et ſeqq.
67 *et infra numer.* 78. † ſic finge datam rem
fideicommiſſo ſubiectam creditori, tandiù
durabit datio, quandiù viuet debitor *l. peto.*
68 *§. prædium: de legat. 2.* † ſic in marito delin-
quente, qui priuatur fructibus fundi dotalis
eo viuente *Mar. frec. de ſubfeu. lib. 2. auth. 29.*
69 *nu. 2. fol. 356.* † ſic quandiù fideicommiſſa-
70 rius viuat, fiſcus capiet fructus † ſic nec ſub-
ſtitutus ſuccedet, ſi Monachus fuit grauatus
reſtituere, quia interim niſi ſequuta morte
71 naturali, nullum ius habet ſubſtitutus. † Sic
penes debitorem poſſunt manere feuda, vt
de fructibus ſibi ſatisfiat, interim dum viuit
debitor, vt hæc *infra de execut. in fructib. adde*
aliud exemplum ſimile infra cap. 65. ſub nu. 20.
72 *et §. fin. et ibi et aliud infra cap. 50. in fin.* † vt
propterea errauerint ij, qui in termin. vel
alienationis, vel renunciationis idem dixe-
runt *vt Roſent. Myſing. Iacob. à S. Georg. citati*
infra cap. 55. num. 18. et ſeqq. et cap. 54. nu. 35.
et part. 3. ſub nu. 71. 72. nam in his omne om-
ninò Ius à nobis tollitur, & ideò ſtatim fit
in alium tranſlatio, cui de Iure *ad infra cap.*
55. ad fin. et cap. 56. numer. 21. quod ceſſat in
primis caſibus, in quibus Ius nullum nundũ
quæſitum eſt alijs, cum vel nundum caſus
venerit, vel Ius aliquod remãſerit in primo
poſſeſſore. Vnde poteſt intrare alia perſo-
na, vt fiſcus, aut alius quaſi aut ſubrogata ei-
dem perſonæ, aut quaſi eandem repreſen-
tans dum illa viuit perſonam ſed in caſibus
alienationis, renunciationis, repudiationis,
aut etiam delicti, aliud eſt, quia continuò
Ius omne receſſit ab huiuſmodi ꝑſona alie-
nante, renunciante, repudiante, vel delin-
quente, vnde rectè ad quem, ſui natura de-
bet tranſire, illicò tranſit, ad agnatum putà,
73 vel ad dominum. † Vt id confirmant ij, qui
l. ſtatius florus. §. Cornelio Felici. ff. de iur. fiſc.
non habere locum in feudalibus cenſuerũt,
Mar. frec. de ſub feu. lib. 2. auth. 29. ſub num. 2.
74 *ad fin. princ. fo. 356.* † & ita aduerte ad modos
loquendi auctorum feudalium, & quidem
in term. alienationis, vel etiam refutationis
quatenus cadit in ſpeciem alienationis no-
ta *§. Titius. ſi de feu. def. ibi, pretio reddito etiam*
Viuo Titio. Item in term. repudiationis nota
tit. An agnat. etc. in eo ablatiuo abſoluto, *quo*
repudiato ad agnatos (ſi paternũ ſit) pertinebit.
Item in tit. an ille qui interfec. fratr. etc. ibi, pri-
uabitur beneficio ad agnatum proximiorem feu-
dum

75 dum pertinebit,& alibi paſſim. † Sic dicimus
quod vno repudiante fit locus alij aut per
Ius accreſcendi, vt in l. vtrum. 5. ſub princ. ff.
de adſign. libert. aut aliter vt ſucceſſione pro
76 ximioris ad inf. tit. de Repud. ſub princ. † & ità
intrat ratio Iacob. de beluiſ. dicentis, quod cũ
Vaſallus feudum renunciauit, perdit omne
ius ſuum, ità quod nullæ reliquiæ feudi re-
maneant apud eum. ergò ſtatim debent ad-
mitti agnati ad reuocandum, quem meritò
ſequutus fuit Tom. de Mar. titul. 2. de feu. ex
pact. et prouid. ant. ad conſtit. regni ſub nu. 130.
verſ. tertia concluſio, et retulit Iacob. in ſua in-
ueſt. verſ. et vnus ex dictis. ſub num. 8. verſ. ſed
77 pulchrum † qui licet teneat contrarium, nõ
tamen reſpondet ad hoc fundamentum ſo-
lidiſſimum in Iure, & iura quæ pro ſua opi-
nione adducit non faciunt ad propoſitum,
cum pertineant ad caſum ſuperiorem hic
tactum, quando ius aut eius reliquiæ manẽt
78 in transferente. † Exemplum ſit pulchrum
in Vſufructuario de quo obiter iam ſup. hic
numer. 4. 38. et 39. et 66. qui ſi cedat vſum-
fructum, quia Ius abdicatur totale, illicò re-
meat ad Proprietarium, ſi alienet tranſit in
eum, cui alienatur durate vita Vſufructua-
rij l. ſi vſusfructus 66. ff. de iur. dot. quia hoc
poſteriore caſu ius manet in alienãre, Huic
textui vtrunq; caſum amplectenti non in-
uenio reſponſum; et ad inf. de Refut. par. 2.
num. 1. et Idem ſi Vſufructuarius intret Mona-
ſterium vide Redoan. ſupra cit. nu. 39. vbi alia
ſimilia, alijque referuntur, ex quibus hæc
veritas detegitur & Beluis. & Mar. Non eſſe
ſolos dignoſcitur.
79 † Et ſi bene conſideretũr Iacob. ſub d. n. 8.
retorqueri poteſt contra ſe ipſum eius dictũ,
quod durante Iure refutantis debet durare
Ius acceptoris, quia hoc quidem dictũ ve-
rum in ſe ſit, & recte procedat cum ſuppo-
ſito quod in ſemetipſo continet, quod ſit
Ius in refutante; At ſi nullum remanſerit,
non ne & illicò (ſecundum hoc ipſum di-
ctum) Ius acceptoris ceſſare neceſſe erit? vti-
que dubio procul. Ita ſit vt (ad rem noſtram
redeamus, vt hoc ipſum axioma, quod reſo-
luto Iure datoris, etiam ius penitus reſolua-
tur acceptoris, optime cadat, & verificetur
80 in ratione vaſalli ad ſubuaſallũ † vt in term.
quod reſoluto iure Vaſalli, etiam ius ſubua-
ſalli penitus reſoluatur, ità quod huiuſmodi
ſubinfeudationes neque agnatis, neque etiã
ipſi domino quicquam præiudicent, dicit
Kircherb. in diſc. feu. cap. 5. num. 14. ex §. hoc
quoq; de ſucceſſ. feu. ex §. rurſus. quib. mod. feu.
amitt. Curt. part. 4. num. 85. verſ. declaratur, et
alijs vt ibi, et ad alios per nos iam ſup. hic rela-
81 tos verſ. id verò. † & diuerſa eſſe cedere, vel
ſubinfeudare optime vt per Surd. conſ. 210. ſub
num. 48.

82 † Addite hic alium caſum, nam ſi ſubfeu-
datarius delinquat in Dominum ſuperiorẽ
eo genere delicti, quo ſubfeudo ſit priuan-
dus, quæritur an ſubſeudum tandiù (dum
viuit ſubfeudatarius, manere habeat penes
fiſcum, vel dominum? aliqui tenebant quod
ſic, vt deſcribit Marin. frec. de ſubfeu. lib. 2. au-
thorit. 29. nu. 1. et 2. fol. 355. Contrarium fuit
tamen deciſum, vt ibid. qua ratione? ecce,
vt ibi ſub verſ. nec obſtat, poſt med. col. vbi hæc
ſunt formalia verba, ſi deliquit ſubfeudatarius
ea culpa, qua priuatur, reſoluitur illicò ius ſuũ,
quod ex Inueſtitura habebat. quando vero nõ
reſoluitur, quia nõ eſt tale delictum, ex quo
feudo priuetur, habet fiſcus ex ſua perſona
eo viuente, et ad fin. d. verſ. nec obſtat. Hoc ego
tenendum puto quod ſubfeudatario delinquente
eo viuẽte redit feudum ad Baronem à quo tenet,
nec interim percipiat fiſcus fructus, quos ille ſi
viueret percepiſſet ridiculũ videtur, quod fiſcus
eos capiat fructus ex perſona ſubfeudatarij poſt
delictũ, quos ſi percepiſſet reſtituere teneretur,
hac Frec.
83 † Et concludamus quod, quicquid in ſim-
plicibus terminis renunciationis, poſſit eſſe
magis comm. opinio quod feudum maneat
penes dominum durante vita renunciantis,
& ſucceſſorum ad cap. 55. numer. 17. et ſeqq.
tamen (auſim dicere) in genere magis cõm.
eſſe contrariam. In genere (dico) omnium
occaſionum, quibus ius abdicatur omnino
à nobis, ſtatim aperiri ſucceſſionem vel de-
uolutionem, cui de iure, & quidem perpe-
tuo non ſuſpenſiue.
84 † Sic in termin. alienationis vel delicti in
ſpecie. §. denique. quæ ſit pr. can. benef. amitt.
plerosque ſenſiſſe expreſſè Mar. frec. in propoſi-
to noſtro de ſubfeu. lib. 2. auth. 29. ſub numer. 2.
verſ. nec obſtat, paulò ante fin. fo. 357. et veritas
detecta eſt infra cap. de renunciat. à verſ. quæ-
ritur igitur et ſeqq. vbi quod deuoluitur feu-
dum ad dominum perpetuò, & non ſuſpen-
ſiue. Sic etiam in term. repudiationis vt in-
fra proprio cap. de repud. Idem & in termin.
refutationis vt ſuo loco quoque cap. 54. par.
2. num. 1. & de vtraque ſcilicet de repudia-
tione, & refutatione dictũ eſt hic ſupra hoc
cap. à verſ. ex his autem, & infra vſque huc.
& ſi ita eſt in hiſce ex receptis communiter
opinionibus, cur nõ idem eſſe debeat in re-
nunciatione? non obſtante in term. eiuſdẽ
communi opinione in contrarium, cum ſit
altera in alijs omnibus magis communis, &
vlterius ratio, quę eſt in omnibus cõmunis,
etiam renunciationi ſit congrua, vnà cum
textibus ipſis tam feudalibus, quam iuris cõ-
munis, ità quod ex tot tantiſque ſimul iun-
ctis, facile ab illa comm. in renunciatione
recedere poſſes etiam in iudicando, & con-
85 ſulendo. † Et hæc eò magis cum in term.
nun-

nunciationis habeamus tex. *ex profeſſò agē-*
tem in tit.de mil. Vaſ. qui arm. bell. depoſ. vbi
Clericus, qui ſeculo renunciauit, non retinet feu-
dum donec viuit, ſed ad Dominum & vel agnatū
deuoluitur prout extant, vel non extant agnati
feudi illius capaces, & ibid. ſic fuiſſe iudicatum
vt in §. qui clericus.tit.ſi de feu.defunc.fuer.cō-
trouerſ.int.dom.& agnat. vaſ. & ità parui fa-
cerem in hoc *Piſtor. cit.ad d.cap. 1.de renunc.*
ſub d.verſ. nec habeat, dum ità non diſtinxit,
& contra tex.ipſos manifeſte irruerit, & cō-
trà Com.opinionem, quàm ipſe faſſus eſt
ibid.*ideſt.in q.15.num. 50.* quicquid conetur
caput excutere.
86 † Hodie omnia fere, circa hæc, Iura per-
uerſa ſunt, nam ſubinfeudatio hodie ab au-
la fere receſſit, cum Inferiores ab Impera-
tore, aut Principe iura imperialia habente
nec infeudent, nec ſubinfeudent. *vide etiam*
Gallup. de hac materia mox.ſeq.nu. citand. per
tot.cap.3.
87 † Sed excandentias, quas vocant, tantum
concedant, ideſt feuda conſueta dari alijs in
feudum per Comites, vel Barones, &c. *vt*
per D.Gallup.in Metho.feud.part.2.cap.3.nu.
15. & ſeqq. vbi deſcribit & alia, & etiam ple-
nius Petr.de Gregor.de conceſſ. feu. par.1.q.2.
88 *num.6.13.20. & per tot.* † Vbi de his excan-
dentijs *Affl.de his qui feu.da.poſſ.ad princ.nu.*
33.in fin.Camil.de Curt. in diu. iur.feu. par.1.
§.ſed vnde.num. fin. pag. 12. Loffr. in regno.in
paraph.de contr.inueſt.§.ſi quis de manſo.verſ.
vbi non dat.etiam ſub princ. & verſ.ſeq.fo. 4.
89 † Quæ ſubfeuda Galli retrofeuda appellāt
Caſſan.ad conſuet. Burg. de feu. §.5. num.5.D.
Sol.ad antiq. Sabau.decr.tit.de nomin.dom.glo.
2.num. 5. vbi per tot. de ſubuaſallis Mar.Frec.
ſubfeu.lib.2.tit.quis dicat.ſubfeudat.num.9.fo.
90 *99.vbi plenè* † Et quod non cenſeatur nobi-
91 les niſi *vt ibid.n.11.& 13.* † & ſunt etiam feu-
da ruſtica, quę conſiſtunt in terris aratorijs,
vineis, paſcuis, eremis, quibus mediantibus
redditur domino par caponum, vel aliquid
amplius ſingulis annis, quæ non habent na-
turam feudi, ſed emphyteoſis *Affl. in præl.*
92 *feu.num.70.Gram.dec.77.num.7.* † Quę poſ-
ſunt vendi nec requiritur Regius aſſenſus
in horum alienatione, niſi ipſiuſmet Baro-
nis qui ſubinfeudauit *Affl.c.dec.243.ſub nu.*
1. & ſeqq. & præſumuntur allodialia niſi
probentur feudalia vere vel præſumptiue
93 late *D.Praſ. Bello.conſ.44.* † & tales homines
non exercent arma, nec aliud nobile officiū
Menoch. conſ. 65.num.30.& ſeq. lib.1.Gram.
d.dec.77.num.11.Garzon.de fam.ad feu.recip.
94 *n.88.& ſeq.* † fueruntque huiuſcemodi con-
ſuetudine quadam paulatim recepta cōtrà
rigorem Iuris *Clar. ad §. feudum. q. 33.verſ.*
95 *fin.* † Quę conſuetudo eſt in hiſce ſeruanda
96 *Roſent.cap. 2.concl.64.* † vbi plenè de huiuſ-
modi feudis ruſticis, & in redditu exiguo
conſiſtentibus. Ad ſimilitudinem eorum de
quibus *in tit. qui dica. dux. verſ. valuaſore*
97 *autem.* † Non tamen id aſſerimus, quin ali-
quo etiam nunc caſu vigere poſſit ſubinfeu-
datio, putà ſi daretur feudum cum poteſtate
ſubinfeudandi, *vt in caſu apud Ozaſ.conſ.23.*
per tot. Quæ ſic obiter dicta ſint, dum ſtet
confirmatio ex alijs de quibus ſupra ratio-
nis ad tit. An Agnat. &c. quod erat princi-
palis inſtituti & ex quo tàm vberes fructus
percepti, quàm colligi poteſt ex veris vario-
rum textuum intellectibus hac occaſione
apertis, & ex verioribus opinionibus, qui-
bus intellectus acquieſcat, per hæc vltrò
promanatis.

F I N I S.

Tertiæ Partis circa practicandam rationem nouam ad tit.
An Agnat. vel fil. in modis, quibus feuda retinentur.

Sequitur quarta pars circa practicandam nouam rationem tit. An agnat. vel fil.
in modis, quibus feuda finiunt ſeu deſinunt.

Digitized by Google

Digitized by Google

ANTONII MONACHI

DE RECTA FEVDORVM INTERPRETATIONE,

Pars quarta. Cap. 49.

Circa nouam rationem tit. An Agnat. vel fil. practicandam in modis, quibus feuda finiunt ſeù deſinunt.

PRÆFATIO.

SVMMARIVM.

1 *Deſinit ſeù finit feudum Euictione.*
2 *Ceſſione bonorum.*
3 *An poſſit rcuocari alienatio feudi ob ſuperuenientiam liberorum remiſſiuè.*
4 *Interitu rei feudalis.*
5 *Interitu obligationis.*
6 *Interitu perſonarum, in qualibet dignitate (etiã Regali) conſtitutarum. & num. 7.*
8 *Princeps poteſt ſtatim poſſeſſionem feudi apprehendere, ſecus ſi ex cauſa delicti.*
9 *Niſi alius ſit in poſſeſſione.*
10 *Item feudum deſinit præſcriptione libertatis.*
11 *Non tamen contra Imperatorem.*
12 *Præſcriptio quadragenaria ſufficit.*
Item feudum deſinit mutuo receſſu. ſub eod.
13 *Quaſi interitu perſonarum, vt ſi fiat quis Monachus, Clericus, mutus, &c.*
14 *Culpa Vaſalli, exhæredatione, alienatione, inficiatione refutatione, renuntiatione, & repudiatione.*

CVM Ratio noſtra hactenus verificata & practicata fuerit, in modis, quibus acquiritur feudum, & etiam quibus retinetur, ſequitur modò vt (iuxta propoſitum ab initio ordinem) in modis quibus
1 feudum finitur eadem experiatur. † Primò definit feudum euictione *de qua Schrad. par.*
2 *9. cap. 10. & par. 5. cap. 6. nume. 5.* † Ceſſione ſecundo loco idem auctor *d. cap. 10. num. 4. & ſeqq.*
3 † Et ibi an poſſit reuocari alienatio ob ſuperuenientiam liberorum de quo etiam *Tiraq. ad. l. ſi vnquam. verſ. donatione largitus num. 337. C. de reuoc. donat.*
4 † Item interitu rei feudalis *Sonsb. par. 12. num. 103. Vueſemb. cap. 15. num. 2.*
5 † Item interitu obligationis, putà ad tempus dato feudo, quod ſit finitum vt tit. *de feu. Guald. tit. de pign. dato feud. Ioan. Schon. diſp. feu. 10. theſi. 4. & 6.*
6 † Interitu perſonarum: *tit. qual. olim. pot. feu. alien. tit. apud quem vel quos Vult. cap. 11. numer. 1. & 7. libr. 1. Ioan. Schon. d. diſp. 10. th. 9.*
7 † In quauis dignitate (vel Regali) conſtitutarum *Ozaſc. conſ. 41. numer. 1. cum ſeqq.*
8 † Ità quod poſſit Princeps ſtatim poſſeſſionem apprehendere, quicquid ex cauſa delicti non poſſet *Surd. conſ. 440. num. 1. ad Menoch. conſ. 160. num. 1. lib. 2.*
9 † Niſi alius ſit in poſſeſſione *Surd. d. conſ. 440. num. 15.*
10 † Item deſinir feudum præſcriptione libertatis *Duar. cap. 8. numer. 2. Myſing. Cent. 4. obſ. 28. Gayl. lib. 2. obſ. 160. Ioan. Schon. d. diſp.*
11 *10. th. 8. Ozaſc. d. conſ. 41. num. 5.* † Non tamẽ contra Imperatorem *ibid. num. 4. Surd. conſ. 323. num. 26.*

Vbi

12 † Vbi 40. annis præſccibi facultatem in feudis. *A. Ponte. qui ſeu. da. poſſ. num. 40. cum ſeqq.* Item mutuo receſſu *tit. de fidelit. 76. in*
13 *fragm. feud. Cuiac.* † Item quaſi interitu perſonarum, ſi fiat quis Clericus, Monacus, mutus, Surdus aut aliàs impotens ad ſeruitia feudalia exhibenda *tit. de mil. Vaſ. qui bell. arma &c. tit. ſi de feu. def. §. qui Clericus tit. de benef. fem. Tit. clericatu feudum, amitti 109. apud Cuiac. in fragment. feud. tit. An mut. vel aliàs imperfect. tit. Epiſcop. vel Abb. §. mutus.*

14 † Item Culpa vaſalli, Exhęcedatione, Alienatione, Inficiatione, Refutatione Renũciatione, & Repudiatione: Regés à Ponte *conſ.* 147. *num.* 1. *lib.* 2. ad quos modos ceſtringemus tractatum; ad hos etenim omnia, quæ tcadi poſſunt pco vecificatione cationis noſtræ, facile ceducuntuc. In quibus explicandis micabiliter exurget veritas dictæ rationis ex textibus claris, & apertis, multęque confuſiones, & inconciliabiles (aliàs) cõtrouerſiæ dirimentur.

A Culpa inchoandum.

CAP. QVINQVAGESSIMVM.

De Culpa.

SVMMARIVM.

1 *An culpa noceat filijs vel agnatis Variæ opiniones proponuntur & ſeqq.*
2 *Docto. Vocant acrem ac dubiam quæſtionem.*
4 *Auctor putat facilem & deciſam textibus, filijs nocere non agnatis regulariter.*
5 *Regulariter non nocet agnatis, quia datur exceptio quod aliquando noceat.*
Nempe ſi Dominus directò offẽdatur, vt habeat ſuæ iniuriæ vltionem. ſub eod.
6 *Secus ſi non directò. & num.* 8.
7 Proximiocum *appellatione intelligũtur agnati.*
8 *Et eſt error eorum, qui tantum de filijs & deſcendentibus intellexerunt.*
Vox (quandoque) ponderatur ad §. denique. quæ fuit prima cau. &c. ſub eod.
Et Vox (nullatenus) *ibid.*
Tex. an illæ qui interf. frat. &c. explanatur. ſub eod.
9 *Et ſunt manifeſti pro dicta diſtinctione an directò vel non.*
10 *Et eſt commun. opinio & ſeqq.*
11 *Et ità pluries iudicatum.*
Idem in Maioratu. vt ſub eod.
14 *Ratio differentiæ inter filium & agnatum, quia filius à patre ius ſuũ dimetitur, non agnatus.*
15 *Menoch. palinodia decantata adnotatur.*
16 *Eſt error eorum qui dixerunt, quod culpa agnati Dominum principaliter offendentis non noceat alijs agnatis ſit æquior.*
17 *Pater Perduellionis reus iudicatus facit quod etiam filij hæreditate priuentur & memoria damnetur.*
18 *Propter immanitatem delicti, ob quam etiam animalia bruta aliquando ſuſpenduntur.*
19 *Ex hoc errore in alios incurſum oſtenditur, & in alias confuſiones circa priuationem vel non priuationẽ agnatorum omnium, aut aliquorũ etc. et ſeqq.*
22 *Cauſa horum errorum detegitur & remouetur. et explicatur tit. ſi vaſ. feu. priu.*
23 *Auctoris explicatio dicti tit. aduerſus alios. et ſeqq.*
24 *Verbum* Verbigcatia *quid importet.*
25 *Dominus poteſt facere gratiam feudi.*
26 *Gratia eſt strictè interpretanda, maximè ſi contrà ius commune. et num.* 28.
27 *Non extendenda de vno defectu ad alium.*
28 *Et quæ ſunt contra ius in primo actu conſumũtur, et de eo ſolu intelliguntur.*
29 *Conceſſio an ſit perſonalis vel præſumatur. et num.* 30.
Rationes dubitandi ad d. tex. ponuntur. ſub eiſd.
31 *Et ratio decidendi.*
32 *Reſpondetur ad contraria quia feudi anceſio per viam gratiæ retinet propriam naturam.*
33 Gratia *principis non extendenda in præiudiciũ tertij.*
34 *Secus ſi ex ea nemo lædatur niſi ipſe Princeps.*
35 *Admiſſis fœminis ad feudum hoc eſt beneficium non priuilegium.*
36 *Re ſua poteſt quis vti vel abuti quia dominus et moderator.*
Remiſſa felonia an feudum maneat antiquum ſub eod.
37 *Filio admiſſo ad feudum per gratiam an vſque ad quartum gradum an vſq in infinitum. nu.* 38 39 42. 43. et 44.
38 *Ad ius antiquum datur facilè reditus.*
40 *Vox* (etiam) *eſt ampliatiua.*
41 *Copula* (&) *repetitiua præcedentis orationis.*
45 *Aduerſus rationem præſumptionis ſeù ſuſpicionis contra agnatos intra quartum gradum remiſſiuè.*
46 *Si principaliter etiam filijs aut agnatis ſit feudũ conceſſum non amittitur feudum ex culpa in Dominum, ſed contra vt per Auctorem.*
47 *Delictum vnius alteri non nocet.*
48 *Nec nocet ſi vaſallus ſit in contumaciam damnatus.*
49 *Auctor hoc concedit in agnato non in filio.*
50 *Quia filius vti hæres ſuccedit in vitium defuncti.*

51 *Et*

51 *Et illi nocet eius contumacia.*
52 *Etiam agnato præiudicat, ſi offenſa principaliter Domini perſona.*
53 *Patre delinquente, ſiue auo, nepos non priuatur.*
54 *Ratio, quia hoc caſu filius non ſuccedit patri nec ex eius iure, ſed ſuccedit auo & ex perſona ſeu iure ipſius. & num. 55.*
56 *Generale eſt quod filius aliunde habet quàm à patre, id non amittat ob culpam patris.*
Filius occidat patrem, nepos ſuccedit auo occiſo in feudalibus, at non in burgenſaticis, & ratio diuerſitatis. ſub eod.
57 *Filius non priuatur feudo, ſi patre viuente delinquerit. ſed contra.*
58 *Filius dicitur ius habere in bonis paternis etiam patre viuente.*
49 *Si primogenitus committat rebellionem contrà Regem non ſuccedet ad primogenium poſt mortem patris, ſed ſuccedet ſecundogenitus.*
60 *Nec ad Dominum reuertetur & ratio.*
61 *In feudo indiuiduo altero ex duobus delinquente alteri non præiudicatur.*
62 *Item nõ amittitur feudum, ſi filij remiſſa culpa reinueſtiantur.*
An princeps poſſit facere gratiam in præiudiciũ Vaſalli remiſſiuè. ſub eod.
63 *Item ſi conceſſum feudum* Titio & filio eius Sempronio, *ſed contra Auctor.*
64 *Pœna quod Dominus habeat iniuriæ ſuæ Vltionem, non competit fauore Domini ſuperiorem recognoſcentis, prout nec pœna confiſcationis.*
65 *Delictum vnius ex pluribus feudi poſſeſſoribus non nocet alijs, feudi tamen eiuſdem portio manet penes Dominum durante vita delinquentis.*
66 *Factum fratris non nocet fratri ſucceſſori, qui iurauerat Domino fidelitatem nullo antepoſito.*
67 *In officio an culpa patris noceat filijs.*

1 AN † culpa vaſſalli, ob quã feudo priuãdus veniat, noceat filio, aut agnato? Hanc porrò dubiã eſſe quæſtionem, p p iura inuicem pugnantia, ac propter diuerſos, ac varios intellectus, dum quilibet ſuam tueri conatur opinionẽ aſſeruit nouiſſime *Camil. de Curt. in diu. iur. feu. par. 1. §. nunc de altera num. 42. fo. 59. col. 3.* & ita eſt, alijs cenſentibus in feudo nouo filijs præiudicari, non in antiquo In hæreditario ſemper alijs, in alijs verò aliquando, vt quando delictum reſpicit dominũ immediate. Atqui ne (in hiſce coaceruandis, nauſeam faciam, remitto te ad *Piſtor. quæſt. iur. q. 16. nu. 1. & ſeqq. Roſent. lib. 1. concl. 1. cum plurib. ſeqq. Clar. in §. feudum q. 66. Vult. lib. 1. cap. 11. num. 69. & ſeqq. Ioan. Schon. diſp. 11. ſub th. 3. diſp. 6. th. 124. Intrigl. q. 51. numer. 286. 287. & nouiſſimè omnium infinitis relatis, (ex quibus & tu alios quos volueris, habebis) Carol. à Kircherh. in ſuo*
2 *diſcur. feu. cap. 5. numer. 94.* † Vbi acrem eſſe (ait) diſputationem, eamque dubiam eſſe quæſtionem, & vix ſuſtentabilem, & per
3 *num. ſeqq.* † & etiam alijs dicentibus filijs nominatis nomine proprio non nocere delictum Patris, quos citat ità tenens *Menoch. conſ. 304. num. 26. lib. 4.* Nobis verò aliter longè ſe rem habere viſum eſt; & eſſe inter haſce ambiguitates credimus quam facillimam veritatis inuentionem, & ex teſtibus ipſis ad litteram, & ex ratione noſtra, & de-
4 mum etiam ex iudicatis ipſis. † Ex quibus hoc manifeſte verius eſſe conuincetur, filijs præiudicare culpam parentum: Agnatis regulariter non præiudicare: Regulariter di-
5 co, † quia etiam eis aliquando præiudicat culpa agnati defuncti, ſcilicet vno caſu tantum, quando culpa huiuſmodi directò Dominus offenditur; nam tunc fuit ſpeciali ratione, & contrà regulas iuris, ſeu iure ſpecialiſſimo *ait Bald. in §. ſi Vaſallus culpã n. 1. tit. ſi de feu. def.* conſuetudine comprobatum, quod & ipſis agnatis noceat culpa agnati vt habeat Dominus (*inquit tex. in §. denique què fuit pr. cau. benef. amitt.*) ſuæ iniuriæ vltionem *& ibid. omnes communiter D. Patrim. Bagnaſ. int. conſ. Ozaſ. vol. 2. conſil. 8.*
6 *num. 11.* † Sin verò immediatè Dominus nõ offendatur, agnati non amittent, imo ad eos pertinebit, vt ibid. ad fin. ibi *& non ad dominũ, ſed ad proximiores pertinent; ſi tamen beneficium fuerit paternum; ſic enim ſæpè pronunciatum ſcio*: Ecce de duobus agi, primò de feudo antiquo, quia paternum dicitur antiquum: & ſecundò ad proximiores pertinere *ait tex.* & ſic excluſiuè ad filios, incluſi-
7 uè ad agnatos: † quia appellatione, *proximiorum* intelliguntur agnati *ad titul. de nat. ſucc. feu. ibi & hoc eſt quod dicitur ad proximiores pertinere, iſti verò proximiores, &c.* vt ibi, & ita, *in term. dicit glo. ſuper ipſo verb. proximiores d. §. denique addit. hæc verba,* & non ad
8 filium Vaſalli: † *& erraſſe Tom. de Mar.* qui hanc vocem hic intellexerat pro filijs, & deſcendentibus *dixit Menoch. conſ. 99. num. 127. Vaſ. feu. priu. cui deferat. Vaſalli (ait. tex.) feudum delinquentis, licet ad agnatos quandoq; pertineat, filius tamen ad id nullatenus reſpirabit &c.* ecce *quandoq;* ait quia non ſemper agnati admitterentur. *Menoch. conſ. 99. num. 186.* nam ſtat firma diſtinctio *d. §. deniq; quæ fuit pr. cau. benef. amitt. filius tamen nullatenus ait*, quæ eſt vox negatiua magis afficiens, perpetua, & ſemper verificabilis idem importans quod *nullo modo cap. ſtatutum. ext. de reſtit. & plenè Alb. in diction. in ipſo verbo.*
Alium non minus apertũ ſi deſideras ecce

in

in tit. An ille qui interf. frat. dom. ſui &c. vbi ſi quis interfecerit &c. priuabitur beneficio: quia tamen erga dominum non fuerit facta, ad agnatum proximiorem feudum pertinebit, ſi paternũ fuerit ecce tria primò replicatam diſtinctionem illam an offenſa principaliter reſpiciat Dominum, an non: & ſecundo quia offenſa non reſpicit Dominũ, ecce ad agnatum (vis clarius) proximiorem feudum pertinebit ergò excluſiuè ad filium *l. cum prætor. ff. de iud.* & tertio quia ſi paternum fuerit. Ergo de antiquo, *iuxta tex. & ibi Docto. in tit. de ſucceſ. frat. verſ. quod ità intelligendum, prout* nec niſi ad antiquum admittuntur agnati, vt in facti ſpecie ſupra *cap. 1.*

Nec ſi adhuc contentus ſis, accipe alium, omnium hanc in rem optimum *in §. ſi Vaſallus culpam. tit. ſi de feu. def. &c. ſi Vaſallus (ait tex.) culpam commiſit propter quam feudum amittere debeat, neque filius, neque eius deſcendentes ad id feudum reuocabuntur, ſed agnati (qui quarto gradu ſunt) dummodò ad eos pertineat. Neque filius (ait)* ergò de feudo nouò, de quo non dubitatur: *neque deſcendentes* ergò de antiquo, quia feudum nouum eſt in filio reſpectu patris primi acquiſitoris, in quo admittitur facilius prçiudicari *Menoch. conſ. 1088. ſub num. 41. 42. lib. 11.* & antiquũ in alijs poſt filium immediatè primò acquiſitori non ſuccedentibus. *Sed agnati (ſubijcitur in tex.)* nota aduerſatiuum, ſed hoc ipsũ efficatius explicans diuerſum eſſe in agnatis &c. Nec omittamus aliũ extra text. ordinarios in *tit. 78. Culpã vnius.* ex cohæredibus cçteris nõ prçiudicare. *apud Cuiac. in fragm. feud.* quatenus viuo delinquente vel ſuis hçredibus, feudum ad cæteros agnatos venire non poteſt: ergo apud Dominum interim manebit: Ecce quod culpa delinquentis nocet ſibi & ſuis hæredibus in feudis, non nocet agnatis, quia hi demum poſt mortem delinquentis & hærçdum admittuntur, ex quorum exiſtentia, ſi nullum delictum interfuiſſet, nihilominus interim manebant excluſi *iuxta not. cap. 48. num. 64. & ſeqq. & alijs ibid. adductis iuncto cap. 10. numer. 1. & ſeqq.*

Nec pugnat *tit. 98.* ex delicto Vaſalli feudum ad Dominũ redire in eiſd. fragm. Vbi videtur dici quod interim non ad Dominũ ſed ad agnatos pertineat, quia *hoc tex.* recẽſentur cõtrariç opiniones, & vltima opinio ibi relata concordat, quod interim ad Dñm pertineat: aut ſi dicas huic vltimæ nõ videri adhçrere Compilatorem: dic hac opinionem non ſequendum ex tex. non approbato contra alios textus approbatos, ſic vt ſupra diſtinguentes, vt durante vita delinquẽtis feudum ad dominũ pertineat, poſt mortem vero eiuſdem & hæredum ad agnatos.

Quid ergò amplius (vt ad rẽ redeamus)
circa culpam & præiudiciũ allucinabimur
in tanta totq. cõtextuum claritate, quin fa-
teamur omnino culpam filijs etiam noce-
9 re, non agnatis? † meritò ob id quod textus
ſint pluſquam manifeſti religioni ſibi eſſe
debere putauit ab ijs quõquam modo rece-
dere, & cum alijs nonnullis aduerſu vento
verificari velle in cõtrarium proteſtatus eſt
Carol. à Kicherb. in diſc. feu. cap. 5. numer. 99.
10 † Vbi pariter hanc veritatem quoad agnatũ
communioribus votis fuiſſe receptam dicit
relatis Doctoribus ex *Clar. in §. feudum q. 66.*
& magis communem ex Gozadin. conſ. 84. nu.
3. Burſat. conſ. 148. num. 9. & durum eſſe ab
illa in iudicando recedere *Curt. Iun. in tract.*
de feu. par. 5. num. 2. vti ſubijcit ibi. Kicher. in
fin. eiuſd. numer. 99. et idem quoque Surd. conſ.
11 *110. n. 1. in fi.* † vbi amplius ità fuiſſe pluries
iudicatum; & in eadem claritate nulla ſub-
eſſe deberet difficultas, & his addendi *Piſto.*
q. 15. per tot. Vult. cap. 11. ſub num. 71. verſ.
quod ſi delictum & in fin. d. numer. 71. Roſ. cap.
11. concl. 10. glo. f. vbi de comm. iudicatis, &c.
Fulu. Lanar. nouiſſimè de veriori & comm. cum
iudicatis per eum traditis in add. ad Reg. Lau.
ſi vaſ. feu. priu. numer. 1. & ſeqq. vbi numer. 3.
idem in maioratu erecto de bonis Regis,
ſecus in erecto de bonis eius qui obtinuit
maioratum.
12 † Quare in eadem claritate vllus, nec
quoad filium eſſe ſcrupulus deberet, prout
latiùs oſtendit Idem *Kicherb. ibid. num. 97. &*
ſeqq. vbi ex Menoch. conſ. 99. num. 144. & ex
Piſto. communem pronunciat affirmando
ex hiſce ab hac opinione tàm in iudicando
quàm in reſpondendo recedendum nõ eſſe,
& his adde Bero. conſ. 114. numer. 59. libr. 1.
13 † Vbi filios priuari non Collaterales *D. Ca-*
bal. reiecta cõtraria caſ. crim. 182. ſub num. 19.
Menoch. exornans conſ. 954. num. 21. & 33. cũ
ſeqq. lib. 10. & conſ. 1080. num. 16. lib. 11. licet
in agnato ſecus, *(vt. ibid. num. 17. 18.)* teneat
& male, vt ſupra, *& conſ. 304. nu. 15. & ſeqq.*
lib. 4.
14 † Ad rationem An alia afferri poſſit, quã
illa, quod filius ius feudi à Patre dimetitur
vel recognoſcit, nõ item agnatus; profectò
non poteſt ex alio fonte iſtud deriuare, &
ità in term. præciſe iſtis Piſtor. quem iam
ad id attulimus *d. cap. 9. num. 40. 41.* At verò
quod contrariæ factionis Docto. dictam ra-
tionem admittent tantum in feudo nouo
ſecundum citat. ſupra *nu. 1.* reſoluat quiſq,
hoc libentius in poſterum admittere etiam
in antiquu, cum textus ſupracitati expreſſe
in antiquo loquantur, ad quos non video re
ſponsũ & propterea ad repugnãtias Doct.
15 etiam ſibimet ipſis aduerte † exemplo Me-
noch. qui non ſatis ſibi conſtans modò erit

mo-

modò negas, Nam in *conſ.99.*tenuit ob delictum contra Dominum agnatum priuari, *cantauit verò palinodiam in conſil. 304. ſub num.35.verſ.reſpondetur ſecundo. et num ſeq. et conſ. 305.ſub num. 9. lib.4.aduertit.Vult.d. cap.11.num.71.ad fin.princ.*(nauta ſi clauum
16 deſerat, ſubmergetur)†*et ipſe conuenio cum Camil de Curt. in par. 1.diu.iur.feu.§.nunc de altera nu. 64. par. 1.ibi defendendo,quod culpa agnati immediate dominum offendentis, noceat etiam agnatis,*inſurgit contra eos,qui dicunt alteram opinionem contra Dominum pro agnatis eſſe æquiorē *et addit hanc æquitatem cerebrinam non præferendam rigori,quando nō oritur ex iure ſcripto,et non omne quod inclinat vel trahit nos in aliquam ſententiam,eo ipſo poteſt dici æquitas,vt illam ſequamur, et cum tot ſint iudicia,quot capita,iam legum machina tot vigilijs ordinata penitus concideret,vt ibi num. 65.et ſeqq. vbi num. 68.et 69.* hanc opinionē pro Domino contra Vaſallum, quando directò offenſa fuit Domini perſona confirmat rebus iudicatis, Nam & ſi, vt hanc haberet Dominus iniuriæ ſuæ vltionem hanc ſolum ob cauſam ita fuiſſet ſtabilitum, & rigori hoc ipſum cuidam tribuēdum foret, non ne obſtaret, lex ità ſcripta eſt iuxta *l. proſpexit ff. qui et a quibus. prout ità in term.*
17 *Vult.cap.11.ſub n.71.ver.verumtamen*†Nec caremus in iure exemplo, quo filius priuatur hæreditate,ſi pater fuerit perduellionis Reus iudicatus, quid enim peccauit filius? & tamen ita eſt, memoria.n.etiā damnanda erat,*vt inſtit.de hæred.quæ ab inteſt.defer.§.interdum autem. l. quiſquis C. ad leg. iul. maieſt.*
18 † Propter immanitatem delicti, ob quam etiam animalia irrationalia aliquando ſuſpenduntur *vt in dec. no[illegible]uc.9.numer.9.et ſeqq. et ad addit.ad eam et Bald.ad hac in term. noſtris videndus in §. ſi vaſallus culpam, num. 1.tit.ſi de feu. def. etc.et ad infra cap.53.n.14.* vbi omnino vide.

Quamuis autem ex his ſit firmata concluſio,quoad agnatos, vt hi ex delicto in Dominum principaliter non commiſſo omnes admittantur ad feudum tamen ne nihil non turbulentum maneret, erroribus additi er-
19 rores,confuſionibus confuſiones. † Si quidem alij putarunt,eos tantum feudo priuari qui ſint iuxta quartum gradum tātum,idq; propter nimiam propinquitatem cum Va-
20 ſallo, qui deliquit. † Vnde eadem infectio eos teneat ex iuris præſumptione, per quā quanto proximiores, tantò & infectiores eadē delinquentis macula cenſeantur *Piſto. qq. iur.q.15.num.9.* vbi innumeros citat,& ex eis dicentes hanc opinionem in iudicando ſeruandam *et num. 10.* vbi adijcit dictam rationē nominatim, quibus addo *Borgholt. cap.8.numer.152.*vbi hanc opinionem communiter approbari *Menoch. conſ. 99.numer. 145.et ſeqq.lib.1.Ioan. Schin. diſp.11 th.5.in glo.d.alios etiam recenſet D. Cabal. conſ. crim. 182.num. 19.* licet hanc ipſe opinionem nō probet.*Roſ.cap.11.concl.10.gl.c.* vbi multos
21 (more ſuo)refert.†Alij verò e contra,vt nemine excluſo, omnes vſq; in infinitum admittantur agnati *Piſtor. d.q.15.num.17.vſq; ad num.19.incluſiuè,vbi ſub nu.16.verſ.deniq. alios recenſet,ſub d.num.19.*(exploſa præcedenti opinione) huic aſtipulatur, & ſecundum hanc reſpondendum eſſe ac iudicandum ſine hæſitatione vlla concludit, quem ſequutus *eſt Roſ. d.cap.10.concl.10,in fi.iuncta ibi glo.f.Vult.cap.11.nu.71.in fi.vbi Piſtor. collaudat* veriſſimè ſcripſiſſe, & demonſtraſſe, & contrariam opinionem ineptam, & inſulſam,vnde etiam factum ſit,vt exoleuerit,nec vſu ſeruetur,alios refert *Roſ.d.glo.f. et optimè* quidem, quia & hanc iam ſupra firmauimus.
22 †Sed id,quod cauſam dedit edicto dictisq; controuerſijs, nundum quod videam ſublatum*: hic eſt tit. ſi vaſ. feu. priu. cui deſer. ob illa verba ad eius petitionem admittuntur, qui quarto gradu ſunt remoti ab eo, qui id acquiſiuit, et etiam vſque in infinitum*, quæ verba primæ ſententiæ auctores interpretantur vt ſtent excluſiuè ,quoad exiſtentes intra quartum gradum, non autem quod alios vlteriores; At alterius ſententiæ Docto. dicunt ſic, ſcilicet dicta verba ſtare determinatiue, vt ſenſus ſit, admitti eos, qui ſunt in quarto gradu, & etiam vſque in infinitum, non quia ij, qui ſunt proximiores excludātur, ſed vt determinetur vſq; ad quem gradum agnati admittantur non vſq, ad quartum tantum,vt alias, ſed vſque in infinitum *vt eſt hic in d.tex.. ita explicat Piſtor. d. cap.15. num.17.Fachin.controu. iur. lib.7.cap.1.col.3. in princ.et huic adhæret ibid.;verſ. in hac igitur. ad D.Patr.Bagnat.int. conſ.Ozaſ.vol.2.ſub nu. 7.et ſeq.præcipuè 10.11. et ſeq.*

Verum(liceat mihi vna cum ipſo Fachin. cōtra hæc exclamare)*quid enim(ait Fachin.) magis repugnat, quam agnatos admitti, qui sūt in quarto gradu Vbi mox adijcias eoſdemmet admitti vſque in infinitum. Aut quid magis obſcurum eſſe poteſt,quam dicere agnatos admitti, qui ſunt in quarto gradu remoti ab eo,;qui feudū acquiſiuit, ſiue ſenſus ſit eos, qui ſunt in proximiori gradu non admitti,ſiue ſenſus ille ſit, admitti vſque ad quartum gradum? priorem ſenſum ſi author habuiſſet, id debebat exprimere, addita diſtinctione excluſiua eorum qui ſunt in propinquiori gradu; ſi poſteriorem, illa dictio vſque, adijcienda erat hoc modo agnati admittuntur vſque ad quartum gradum. Hæc doctiß. Fachin.d.col.3.verſ.ego video:*ex quo quid dices de noſtro feudorum Compilatore, non

ne

Digitized by Google

ne cauſam hinc capies peroportunam ir-
ruendi in eum, & in me quoque perpetuum
eius defenſorem? Ipſe tamen (hac vice) in-
ſurgam, & magis contra Compilatorem vr-
gebo, & quidem hunc in modum, *nam ſi eo
tex. tit. ſi vaſ. feu. priu. et c. in princ. rē de agna-
to ſtabili* erat, cum præciſè admittendo, &
indefinitè prout etiam in alijs contextib. to-
ties ſupra relatis, ad quid *in fine eiuſd. titul. ſi
Vaſall.* adieciſſe caudam hanc repetitam ad-
huc *in §. ſi vaſallus culpam. ſi de feu. def. etc.*
ibi in illis verbis, *ſed agnati, qui quarto gradu
ſunt, dummodò ad eos pertineat*: quid enim ſi
non ſint in quarto gradu, quid ſi vltrà; non
ne de omnibus agnatis idem eſt iudicium?
non ne omnes agnati indiſtinctè iam aliàs
vocati erant iuxta textus relatos ſupra *ſub
num. 3. et ſeqq.* quid mirum ſi lites? *quid mirū
ſi dicat Facbin. d. col. 3. verſ. ego verò, hanc litē
ortam eſſe partim ex repugnantia textuum feu-
dalium, partim ex obſcuritate, et hos tex. per tot.
in ſeqq. verſ. obſcuros dicat, et cōqueratur valde.*
Ego verò totum è diametro à quanto ma-
gis conſidero tanto, eò magis inſitam iuris
ſcientiam continuè contextuum harum ſeu
Compilatorum doctrinas probo & libētiſ-
ſime ſequar.
23 † Aduertendum eſt pro eorum vera in-
telligentia nouiſſime tandem. *In dict. titul. ſi
Vaſallus etc.* duos caſus exprimi, & ſtabiliri,
primū *in princ.* vt ex culpa Vaſalli filius feu-
do priuetur; agnatus nō priuetur: Alterum
ibi in verſ. niſi id iterum, et infra vſque in fin.
in caſu vbi dominus faceret gratiam de feu-
do ipſi filio, quo ob delictum patris & ipſe
priuatus manebat aut priuandus; ſed ante-
quam deueniat ad ſuum principalem ſco-
pum, ſupponit gratiam validam, & eam po-
tuiſſe fieri, quia nulli ſint agnati ex parte
Vaſalli, qui deliquit, ſed ſolus adſit filius, &
id eſt ad quod reſpicit verſ. ille (*verbigratia
ſi non ſint alij ex latere, quibus aperiatur*)
24 † Verbum enim (verbigratia) repreſentat
exemplum quia eſt verbū exemplificatiuū
Cępol. de extenſ. in princ. num. 86. & eſt ſimilis
modus loquendi cum dictione (*ſi*) *apud I. C.
in l. ſi per emptorem. 5. ff. de peric. & com. rei
vend. in l. nauiſ. §. fin. verſ. ſed diſtinctio. ff. Ad
leg. Rhod. de iactu. in princ. Inſt. de except. cum
ſimilib.* & ità ſuppoſito exemplo gratiæ, in
caſu poſſibili, ſcilicet ſi non ſint agnati à la-
tere eius qui deliquit feudi capaces, quid ſi
ſint agnati? diſtingue aut conſentient &
habebit locum gratia *ad tit. An Agnat. &c.*
aut non conſentient, & non habebit locum
in præiudicium agnatorum *ex eod. tit. An
agnat.* ibi conſentientibus agnatis quaſi à
contrario ſenſu, vt ipſis non cōſentientibus
non poſſit ità filium Dominus inueſtire; ſi-
cut vt in caſu noſtro, nec gratiam facere,
vnde quod ibi per argumentum à contra-
rio ſenſu inferri poteſt; vide quomodo hoc
citra argumentum ad litteram habes in *tit.
ſi Vaſall. &c.* in d. clauſula, *verbigratia ſi non
ſunt &c.* & ità nota quomodo leges per le-
ges intelligantur, & quomodo inui-
cem quid mutuent ſibi ipſis hi duo iuris
feudiſtici loci: quę quidem vel obiter dicta
ſint ad latentes tamen ſenſus magis ac ma-
gis demirandos, tantum abeſt quod ad dila-
cerandos.
25 † Cum hoc itaque ſuppoſito, quod Do-
minus poſſit gratiam facere filio (ſi non ſint
agnati) quibus præiudicetur vt in term. d.
tit. ſi vas feu. &c. vel ſi ſint, ſed conſentiant,
vt in *term. d. tit. an agnat. &c.* nata hinc occa-
ſio fuit quęrendi de ſucceſſione horum ip-
ſorum qui deſcendant ex hoc filio ità gra-
tiato, an primò ſuccedere poſſint in hoc feu
dum, & qui, & an omnes vſque in infinitū
an verò aliter. Nam ratio dubitandi fuit,
quod iſti ſuccedere non poſſent, quia ex
quo ſemel ius ammiſerunt ex eo delicto,
quod omnibus etiam deſcendentibus præ-
iudicauit *vt in l. d. §. ſi Vaſallus culpam. tit. ſi
de feu. def. ad litteram*, iam non detur regreſ-
ſus ad ius ſemel ammiſſum, vt infra *tit. de re-
nunc. numer. 9. cap. 55.* nec obſtat gratia, quia
ea facta eſt filio non deſcendentibus, qui di-
ſtinguuntur inter ſe, vt patet ex *d. §.* ſi vaſal-
lus culpam; ibi *neque filius, neque eius deſcen-*
26 *dentes*, &c. † & gratia eſt ſtricte interpretan-
da nec amplianda, ſed reſtringenda, maxi-
me ſi contra ius commune, vt hic, quia dici-
tur potius priuilegium, aut diſpenſatio, quā
beneficium, & ideò ſtricte, &c. *Natt. conſ.
504. num. 4. 5. conſ. 164. num. 5. & ſeqq. conſ.*
27 *600. num. 32. 33.* † vbi non extendenda de
vno defectu ad alium *Loffred. conſ. 7. in term.*
28 *feu. ſub num. 58. & ſeq.* † Vbi in his quæ ſunt
contra ius de primo *actu intelligi. & ad dec.
noſt. bon. 69. num. 15. & ſeqq.* & quando con-
ceſſio eſt perſonalis eſt indubitatum, hic
autem videtur perſonalis, quia electo filio
29 videtur eius perſonæ induſtria electa, † Itē
quia vbi agitur de feudo agitur de vſufru-
30 ctu *§. fin. in quib. cau. feu. amitt. lib. 2.* † Quibus
caſibus conceſſio præſumitur perſonalis
*Bal. in l. apud Iulianum §. ſi quis alicui. de leg. 1.
Ang. Aretin. in term. conceſſionis Principis, &
etiam inueſtituræ conſ. 117. num. 6. & 7. iunctis
num. 4. 5. 6. 8. & 9.* Alia de gratia & requiſi-
tis ad eam, & an pax, & an cogi ad pacem
*Vide Excellentiſſ. D. Nouar. dec. Neap. 32. per
tot.* vbi copioſe, vbi non poſſe niſi poſt mul
tos annos reus abſtinuerit à loco propter
pacem ei recuſatam.

At Senatus Pedemontanus conſtito de
recuſatione interinat gratiam ſub conditio-
ne quod abſtineat à loco, vel à contrada

vbi

vbi habitat offenſus *& ad infra cap. 53. num. 62.*

31 † Hoc tamen non obſtante, contrarium
deciſum fuit, ſcilicet deſcendentes ab eo filio
gratiato ſuccedere poſſe, dummodo ſint
maſculi, vt ibi dum tamen hos conſtet ab eo
per maſculos deſcendiſſe, ratio decidendi
eſt, quia hæc eſt natura feudi vt deſcenden-
tes maſculi ſuccedant *in eo tit. de ſucceſſ. feu. tit. de nat. ſucceſſ. feu. eſt indubitatum.*

32 † Ad contraria reſpondetur ſecundum
dicta *ſupra cap. 24.* quia feudi conceſſio per
viam gratiæ non tollit quin feudum ſit feu-
33 dum nec eius alterat naturam, vt ibi. † Item
reſpodetur gratiam Principis non eſſe extẽ-
dendam in præiudicium tertij, *vt ait in feudis Menoch. in conſ. 103. numer. 16. 36. lib. 1.*
34 † Secus ſi ex ea nemo lędatur, niſi ipſe Prin-
ceps, quia latiſſime interpretanda *Loffred.*
35 *conſ. 24. num. 8. vſque ad nu. 14.* † Sicque ad-
miſſio fæminarum ad feudum, beneficium
cenſetur non priuilegium, ideò latiſſime in-
terpretandum *Menoch. conſ. 331. num. 36. et ſeqq. vſque ad 40.* In caſu præſenti nemo ter-
tius lęditur, quia iam præiudicium aderat
ſtante amiſſione ex delicto, ſolus Princeps
ſibi ipſi damnum infert, feudum ad ſe deuo-
36 lutum à ſeſe abdicando. † Poteſt enim, vti,
& abuti, quia in re ſua quiſque dominator
eſt, & arbiter *l. in re mandata C. mand.* An autẽ
remiſſa felonia feudum remaneat antiquũ
examinat *Reg. Lan. in rep. tit. de vaſ. decrep. atat num. 56. et ſeqq.* vbi vide varias, & con-
trouerſas opiniones, ſed ipſe concludit eſſe
feudum antiquum, vt ait *add. ibid. lit. b.* licet
non videatur reſidere in opinione Iſern. di-
ſtinguentis *ſub num. 56. verſ. Iſern. verò iuncto num. 66. verſ. tenendo* opinionem Iſern.
ego autem non examino, quia nimis diſtat
à propoſito noſtro referre tamen volui obi-
ter & remiſſiue tantum. Cæterùm an noua
inueſtitura ſit petenda vide *Regen. Lanar. grauiſſ. I. C. ad §. ſed etiam res nu. 68. per quos fiat inueſtit.*

Ad rem redeundo: ad illud, quod diceba-
tur beneficium eſſe perſonale, vel quod ele-
cta induſtria perſonæ, vel quod in feudo ſit
vſusfructus, reſponſio reſultat ex ſupra ſcri-
pta natura feudi, ſucceſſores etiam his non
obſtantibus admittente, ex quibus autem
dignoſcatur fuiſſe electam induſtriam per-
ſonæ vide *Illuſtriſs. & Reuerendiſs. Epiſc. D. Ricci. par. 1. dec. Neap. cum Arch. Epiſc. 269. per tot. vbi in princ.* quod regulariter electa
cenſeatur *Menoc. conſ. 54. n. 14. & ſeqq. 41. & ſeqq. conſ. 93. num. 2. & ſeqq. 31 & ſeqq.*

37 † Dubitatio altera erat, an iterata iſta ad-
miſſio filij ità gratiati ad feudum, deberet
intra cancellos quarti gradus intercludi,
iuxta ius antiquum, de, quo in *§. hoc quoque. de his, qui feu. da. poſſ. ex §. hoc quoq, de ſucceſſ. feu.* & videbatur dicendum quod ſic ob eã-
38 dem rationem gratiæ reſtringendæ: † Et
quia facile ad ius antiquum aditus datur *l. ſi vnus. §. ſi pactus. ff. de pact. et innuitur* hæc
ſubdubitatio in eo modo loquendi compi-
latoris, dum primò innuit de quarto gradu
et eſt preterea tex. in d. §. ſi Vaſallus culpam. tit. ſi de feu. def. etc. Quibus non obſtantibus li-
buit ſuccedi vſque in infinitũ, vt ibid. ſubie-
cit tex. ratio eſt illa, quam ſemel adduximus
quia ſumus in materia fauorabili, & ampliã-
da &c. & ampliata ad omnes deſcendentes
primi Acquiſitoris, ſeu (vt hic dici poſſet de
filio iſto) primi Recuperatoris feudi, iuxta
vltimum ſtatum feudorum quod omnes
in infinitum ſuccedant, quem eſſe attendẽ-
dum ſupra deffendimus *cap. 12. per tot.* &
non illum quod vſque ad quartum gra-
dum.

39 † Ad contraria reſpondetur vere ea fuiſ-
ſe motiua cõtinendi ſucceſſores intra quar-
tum gradum: ſed placuit conſuetudine am-
pliare etiam vſque in infinitum. Vnde nota
modum loquendi Compilatoris *in tit. ſi Vaſat.* vbi non dixit ſimpliciter, *quod in infinitũ detur ſucceſſio: ſed primò poſuit quartum gradũ*
verbis quibuſdam adeò efficacibus, vt velle
hic pedes omninò figere videretur & ità
etiam eſt tex. ille particularis, *in d. §. ſi Vaſallus*, ex quibus omnibus datur intelligi in
hoc caſu gratiæ animos Auctorum Feuda-
lium magis remanſiſſe ſuſpenſos, an adhuc
intra quartum gradum eſſet retinenda ſuc-
ceſſio: ex conſuetudine antiqua quicquid
vbi incipit feudum à mera beneuolentia, &
merito fuiſſet facta extentio vſque in infi-
nitum) cum ab hac extentione videretur in
alio caſu retrahere radix infecta maſcula
ſuperuenta: ſed tandem tamen reſoluerunt
etiam ad hunc caſum ampliare & omnem
hunc eorum conceptũ ſatis repreſentarunt,
primò quoad animi ſuſpenſionem ſecun-
dum conſiderationem mox tactam, cui ad-
de aliam, adeò ſollicitũ fuiſſe Auctorem feu
di de hoc quarto gradu in hac ſpecie, vt in
dubio an quartus gradus eſſet computãdus
perſona delinquentis an à perſona filij, hoc
dubium auferre procurauerit, dum reſoluit
vt à perſona filij acquirentis, & ſic amplia-
tiue ad fauorem ſucceſſorum: *ibi remoti ab eo, qui id acquiſiuit,* nam ad filium referri pa-
ter, quia is fuit acquirens, *vt ibi filius etc. licuè acquirat etc. vt eſt in tex.* & quoad animum
ampliandi ibi in illis verbis poſtea ſubiectis
40 *et etiam vſque in infinitum.* † Vim faciendo
in voce (etiam) ampliatiua, & caſum ma-
gis dubitabilem includente *Soc. conſ. 23. poſt num. 7. vol. 1. Curt. in l. ſi ex falſis num. 4. C. de tranſact. Balzar. de feud. tit. per quos fiat inueſt.*

ad

41 *ad tex. num.3.* † Et in copula (*et*) repetitiua pręcedentis orationis *Balzar. in §.eſt et alia. in princ.quæ fuit pr.cau.benef.amit.* ex quibus facilè animaduertes emphaſim in tota oratione, & finem emphaſis in eo eſſe, vt indicaretur & ſuſpenſio animi Compilatoris circa hunc caſum, & eiuſdē demū deliberatio finaliter explicata, ſecundū prædicta, quod ſuccedatur in infinitum.

42 † Vnde concludes primò tex. ſi *Vaſallus culpam*: non officere quia vere eo tempore quartus gradus dominabatur: ſed in eo nō placuit poſtea inſiſtere iuxta aliū *tit. ſi Vaſ. feu. etc.* vbi ſuppletur quod ibi deficit, quartum quidem ibidem gradum referēdo, ſed in alio quod vſq; in infinitum ſiſtēdo & inſiſtendo.

43 † Concludes ſecundo hanc partem *tit. ſi Vaſ.etc: poſteriorem* non facere ad ea, quę dicuntur an agnati amittant feudū intra quartum gradum, an aliter: quia hæc materia eadu, vbi ex delicto Vaſalli ſimul, & de filijs, & de agnatis dubitatur an feudo priuati ſint, Caſus noſter cum præſuppoſito gratię factæ filio Vaſalli delinquentis, id agit, vt declaret eiuſdem filij ſucceſſores: vt dictū eſt, Id autem toto cęlo diſtat ab eo, an agnati feudum amitrant intra talem gradum, aut aliter; ad quod alij quidem inſeruiunt, iſte autē nihil, & ideò hoc (quod adeò faſtidiebat) ſublato, nec ad rem faciente (Achiles eorum) ſeù clauus ab eorum manibus erit detractus, qui voluerunt agnatos ad quartum gradum admitti, non alios, & melius qui ceſuerunt omnes in infinitum admitti, quia cum tex. iſte non impediat hunc intellectum ſeù ſenſum (vt non faciens ad rem) manent alij contex. ſalui pro hac parte circumſcripto omni repugnantiæ prætextu inter duos mox tactos context. & diligen-
44 ter nota; † quia etiam ſequaces huius opinionis, quod omnes agnati ſuccedant in infinitum valdè elaborarunt in dando verò ſenſu ad dictum text. vt aduerſarijs reſponderent, ſed fruſtrà, niſi hunc noſtrum capias ſenſum vide omnino inter cęteros *Piſto. qq. iur. q. 19. nu. 9. 11. 18. et 134. et q. 15. num. 17. Roſ. d. cap. 11. concl. 10. num. 5.* & huc confer, & videbis, & apud eos alia, &c. quæ hic cōſultò, omitto, ſufficiat arcanum detex. iſſe ex ſenſu noue allato.

45 † Maxime verò aduerſus rationem præſumptionis, ſeu ſuſpicionis contra agnatos intra quartum gradum *vide Piſto. d. q. 15. nu. 19. Roſ. d. num. 5. Menoch. conſ. 820. nu. 27. 28. lib. 9.* vbi ſeipſum retractat, & bene apud quos non procedere hanc ſuſpicionem in agnatis, *& ad repugnantias ex Fachin. dec.* (vt pariter dictum eſt) textus non eſſe repugnātes, ſed diuerſos, quemadmodum oſtenſum eſt, & ideò ſtare firmiter concluſionem, filiū priuari ex delicto patris, Agnatum nō priuari (niſi eo caſu vbi delictum directò reſpicit dominum) & ex his rationem noſtrā ad tit. an agnat. &c. ſemper ſibi ipſi coęqualem aduerte; *& hac quicquid dixerit nouiſſimè D. Galupp. in meth. feu. par. 4. cap. 5. numer. 60. & ſeqq. at præcipuè de illo quarto gradu, & eius contextu num. 67. 68. quem I. C. de iure feudali alioquin benemeritiſſimum & in alijs libēter ſequi ſolitus ſum; In hoc vellem replicationem ad meum intellectum vt ſupra per me datum ad d. tex. §. ſi Vaſallus culpam tit. ſi de feu. defun. & c.* cum alijs ad excluſionem omnium agnatorum concordantiſſimum, tantum abeſt vt diſcordem.

46 † Limitant pleriq;, vt nec filijs, nec agnatis culpa anteceſſorum noceat, ſi principaliter etiam eis fuiſſet conceſſum, *putà cum clauſulis de vno in alium, omnibus principaliter vel genere Id. Gallup. eod. cap. 5. ſub nu. 7. verſ. ſit etiam*: verùm vbi delictum principaliter non reſpicit Dominum id concedentem, tàm in filijs, quàm in agnatis ex vi dictarum clauſularum, per quas cōceſſio fit ad modū fideicommiſſi *vt per Gallup. ibid. numer. 71.* Atqui ſi principaliter, nec in filijs, nec in agnatis: Ratio eſt quia vel agnatis (etiā abſque huiuſmodi clauſulis) feudum ſpectat principaliter, & iure ꝓprio, vt toties replicauimus, & tamen priuantur, vt Dominus habeat iniuriæ ſuæ vltionem: quare quid plus poſſunt tribuere huiuſmodi clauſulæ? *& ita Camil. recedit ab hac limitatione, quia ſupradicta concluſio deſtrueretur in d. §. nunc de altera. ſub num. 70. par. 1. diu. iur. feud. pag. 61. vel 3. Oculatiſſ. D. nepos Fulu. ad Reg. lan. pa-*
47 *truum ſi vaſſ. feu. priu. num. 4.* † Niſi expreſsè dictum foret, quod delictum vnius alteri nō noceat, *vt nu. 71. & ſeqq. Fulu. ſub eod. d. n. 4. Roſ. cap. 11. concl. 7. ſub numer. 7. vbi ait ſe non animaduertere, qua ratione per iſta verba dictis textibus derogatum cenſeri debeat: niſi vbi expreſſum eſt, vt delictum vnius alteri non noceat, vt ibid. & in gl. b.* hanc In puncto iuris veriorem iudico. Cęterùm pro alia ſunt quāplures *vt apud Roſ. d. concl. 7. glo. a. vbi teſtantes de Com. vide adhuc Piſtor. q. 16. num. 27. et ſeqq.* vbi differentiam facit inter formulas, & formulas. Cęterùm in hoc opinionum conflictu quid variatum fuerit circa intelligentiā. *Bal. vide doctiſſ. Reg. Lanar. in rep. d. titu. ſi vaſ. feu. priu. & c. num. 34.* & irreſolutionem *ipſius Lan.* aduerte, dum ſimpliciter refert, *et num. ſeq.* & ipſe relatione conſenſus conquieſcit. *at Fulu. nepos d. num. 4.* firmat, & reſidet in opione, quod non noceat vt hic ſupra, ſed videtur etiam cum hoc tranſire ipſe *Reg. Ian. num. 35. dum refert* opinionem Bald. & ſic dimittit, non ſe expreſſe declarans.

Li-

48 † Limitant ſecundo loco, vt nec filijs, nec
agnatis noceat, ſi vaſallus in contumaciam
damnatus ſit Roſ. d. concluſ. 7. gloſ. fin. in fin.
49 † Ego in agnato concederem, ob aliam ra-
tioοem, quia delictum agnati agnato oon
nocet, & pro hac ſententia Burſat. conſ. 225.
num. 97. 98. vol. 2. In filio ſecus, ob eam ra-
tionem, quia venit ex iure patris, ac hæres
50 ſuccedit in feudo † Hæres autem ſuccedit
in vitio defuncti. c. is qui in iut. de reg. iur. in
51 6. † & illi nocet eius contumacia Neuiz. cõſ.
20. nu. 29. & ſeqq. vbi plurib. probat. D. Cabal.
reſol. crim. 298. num. 38. & ſeqq.
52 † Imò etiam præiudicaret agnato ex ea
cauſa per quam Dominus directo maoliſſet
offenſus ad Roſent. eod. loco, ac (vt exiſtimo) re-
ctè ſecus ſi non directò, vt per Burſat. mox. cit.
53 † Tertio limitatur, vt ſi pater deliquerit
viuo auo, filius eidem auo ſuccedat Bal. in l.
qui ſi patr. s. ſub num. 7. verſ. et collige argumẽ-
tum. C. vnde lib. Gayl. de pace publ. lib. 2. c. 13.
num. 25. et ſeqq. Piſtor. qq. iur. quæſt. 16. nu. 33.
54 † ratio eſt quia odium, & delictum patris
non oocet filio, niſi quando filius venit, &
ſuccedit ex perſona patris Bart. in l. Gallus. §.
quid ſi is. num. 2. ff. de lib. et poſt. Menoch conſil.
928. num. 46. lib. 10. iuncto ſub nu. 54. vbi filio
in totum acquiritur abſque vſufructu Patri
dando: ſecus ſi ex perſona patris quia exclu-
deretur filius, quod & contingit in feudis,
vt ſupra firmatum eſt, & Menoch. hic nu. 80.
ecce vel ex hac limitatione exurgere clare
55 rationem noſtram. † Quare ſi pater nepotis
ſucceſſiſſet auo, ita vt nepos non niſi ex per-
ſona patris ſui ſuccederet, oon procederet
dicta limitatio, vt ſubdit Piſtor. ſub d. num. 33.
ſecus ſi pater repudiaſſet quia iſte ſuus filius ſuc-
cederet Speculat. de feu. §. Nunc dicamus. ſub n.
56 2. in fin. † & eſt generale, quod filius ex pro-
pria perſona aliunde habet id non amittit,
etiam io terminis hæreſis, vel leſę maieſtatis
patris, quod verò ex patre, & ex perſona, &
cauſa patris amittit. Menoch. conſil. 1128. nu.
6. et ſeqq. lib. 12. conſ. 805. num. 7. et ſeqq. conſ.
808. num. 13. et ſeqq. lib. 9. & in term. prędatæ
limitationis eandem opinionem ſequitur.
Add. ad. D. Lanar. in rep. tit. ſi vaſ. feu. priu. ſub
num. 14. vbi diſtinguit de feudo radicato in
perſona patris, vt delictum eius noceat filijs
à feudo non radicato in perſona patris, vt
non noceat tradito exemplo aui iuxta d. li-
mitationẽ. Ambo Patruus et Nepos elegantiſ-
ſimè de re feudali ſcriptores legendi & obſer-
uandi, ſecus verò ſi iſte nepos non fuiſſet
conceptus in vita Aui, ſed poſt mortem, nã
ex perſona aui non poteſt, quia nullo iure
cognationis eum attigit, oec ex perſona pa-
tris propter delictum, ità Gallupp. in meth.
feu. par. 4. cap. 5. num. 74. & ſit prima subli-
mitatio.

Secũdo Sublimita, vt ſit filius occidat pa-
trem, nepos ſuccedat auo occiſo in feudali-
bus ſecus in burgenſaticis, ex ratione diuer-
ſitatis, quia primo caſu pater per patricidiũ
factus fuit incapax, & ſic factus locus alteri
poſt ipſũ, vt in ſecũdo pater factus fuit indi-
gn', cui fiſcus ſuccedit, & ideò nepos nõ ſuc
cedit non ex eo ꝙ delictũ patris extẽdatur
ad ipſum, ſed quia pater ſuus præuenit ſuc-
cedendo, ſed fiſcus ab eo abſtulit, vt in ead.
add. nu. 15. fo. 583. de Ponte de poteſt. progreg.
tit. de refutat. §. 9. fo. 426. & eſt pulchrum dictũ
V. D. Ful. Lan. in add. ad c. vn. ſi vaſ. feu. priuet.
num. 15. verſ. ſed quid ſi fil. cum quo ſimpliciter
& remiſſiuè tranſit Gallupp. cit. ſup. ſub numer.
45. ipſe (inquam) ibid. cit. num. fin.
57 † Item limita vt filius non priuetur feudo
ſi patre adhuc viuo deliquiſſet in Dominũ
tali delicto, ob quod feudo eſſet priuandus,
ſi illud penes ſe haberet vt eſt tex. §. quæſitũ
de Capit. qui Cur. vend. verùm contraria con-
ſtitutio inoleuit, & vſus cum ea pręualuit,
vt non ſuccedat in feudo poſtea patre mor-
tuo ex diſpoſitione §. in ſuper. & §. ſeq. de
proh. feu. al. per Fed. Balzar. ad dict. §. quæſitum
nu. 4. de Capit. qui cur. vend. Id autem incidit
58 in rationem noſtram. † Quatenus filius di-
citur ius quoddam habere in bonis paternis
etiam patre viuente vt in l. in ſuis ff. de lib. &
poſt. Cuius ratio haberi potuit ad eum tali
iure de præſenti & in habitu, & mox in actu
feudo ipſo priuandum, niſi ea, quæ tradun-
tur in d. §. in ſuper ſeruentur & ità hanc deci-
ſionem huic iuri, quod habet filius in feudo tan-
quam in re paterna, eſſe innixam pateat nomi-
natim ex Balz. ſub d. num. 4. verſ. qua ſtante. in
princ. col. 2. & fac. in verſ. limita in filio dum
dictam deciſionem procedere ait in feu-
do quod habet a patre, ſecus in eo quod
59 habet ab alio † Vnde in caſu primogenij, ſi
primogenitus committat rebelionem con-
tra Regem, non ſuccedet ad primogenium
poſt mortem patris ſed veniet ſecundo ge-
nitus, nõ fiſcus, q͠a fiſcus nõ capit niſi iã quę
ſita tempore publicationis bonorum, non
quæ poſtea acquiruntur, ità D. Fuin. Lanar.
ad patr. in repet. tit. ſi Vaſ. feu priu. nu. 16. vbi
60 examinat, † Sed an ad Dominum ipſe in fin.
etiam tenet, quod nec ad Dominum directũ
per rationem, quia Rex (ait) non contemplauit
perſonam in ſpecie iſtius primogeniti delinquen-
tis, ſed deſcendentes omnes primi acquirentis
feudum cum ordine primogenituræ, vnde donec
adſunt deſcendẽtes fideles, feudum non poteſt ad
Dominum deuolui: hæc Fuluius. ſed an alia Ra-
tio reddi poſſit? quia nempe pater, ob deli-
ctum filij non fuit priuatus feudo, quod in
eo remanſit, quare cõtinuari potuit in alios
ob facilitatem continuationis, ſecus vbi
qui deliquit erat Dominus, & poſſeſſor

Digitized by Google

feudi, quia cum ei tanquam Domino, & poſſeſſori fuerit ademptum, fuit interupta continuatio, per quam ſolam ſuſtinetur feudum in alijs, & ideò rectè intrauit quæſtio, an ex priuatione eiuſdem feudi in perſona poſſeſſoris fuerit præiudicatum alijs? Circa quam dictum eſt fuiſſe præiudicatum filijs ſemper, agnatis verò vno caſu tantum, cum offenſio reſpicit perſonam Domini directò, & immediate iure ſpeciali vt Dominus habeat ſuæ iniuriæ vltionem.

61 † Item limitat in feudo indiuiduo, vnde ſi ex duobus fratribus obtinentibus feudum alter proditor ſit Principis, totum feudum maneat apud alterum fratrem *Menoch. conſ. 305. num. 12. 13. iunct. etiam conſ. 304. in ead. cauſa lib. 4.* quia (aiūt) iure non decreſcendi tranſit in alium poſſeſſorem *ad eūd. cōſ. 304. num. 2. in fine, & num. 3. eod. lib. 4.* & Idem ſi duobus inſolidum *D. Protop. Bellon. conſ. 30. ſub num. 26. & ſeqq.* nec enim acquirere ſed retinere dicitur, & ideo totum retinet per ius non deſcreſcendi *vt ibid. eleganter (more ſuo)* nec poteſt alter in alterius præiudiciū alienare *ibid. num. 41.*

62 † Item ſi remiſſa fuiſſet culpa reinueſtiēdo putà filios *Menoch. conſ. 304. nu. 15. lib. 4.* An poſſit Princeps facere gratiam de homicidio vel alio delicto in prætudicium Vaſalli de iuriſdictione omnimoda inueſtiti, quid quoad bona confiſcata *Teſſ. quæſt. for. 71. lib. 4.*

63 † Item limita ſi dictum fuiſſet patri. & Titio filio eius, vt filius proprio nomine vocatus nō priuatur feudo ob eam cauſam, quia eius contemplatione & non patris fuerit conceſſum, ſecus ſi non eſſet proprium nomen filij expreſſum, quia tunc cenſetur datum filio contemplatione patris, purà ſi inueſtitura dicit *Petro, & filio eius, ità tenet Excellentiſſ. Fulu. ad Reg. Lanar. tit. ſi Vaſ. feu. priu. num. 5. allegat. Iſern. ad hunc tit. num. 4. latiſſimè Regens. de ponte in ſuo conſ. lib. 2. Gallup. in meth. ſeu par. 4. cap. 5. ſub num. 70.* At huic opinioni obſtarent dicta per nos *ſupra cap. 23. nu. 123. & ſqq. & cap. 34. per tot.* tum ex eo quia negamus ibi hanc in filium contemplationé, vnde deſtructa cauſa, & ea ceſſante ceſſare habeat & effectus, tum etiá ex eo, quia tam viget ſuſpicio infidelitatis ſemel commiſſę per patrem in filio expreſſim nominato, quàm in alio caſu filiorum non nominatorum, quia ſimplex illa nominatio nunquam ſuſtulit hoc vitium. Aſt ob hoc ipſum, & hanc ob ſuſpitionem priuantur filij & agnati quoque ad ſupra hic *num. 20. 45.* Nec Iſern. loquitur ſimpliciter in his term. ſed loquitur quando fuit filio etiam datum feudum, vt viuo patre habeat. *hæc enim ſunt verba Iſern. & hoc niſi datum eſſet feudum patri & filis nominatim non patris cōtemplatione, vt filij habeant tunc partem etiam viuo patre: vt iam d. cap. 23. ſub num. 132. ſub princ. fuit à nobis tactum, & animaduerſum,* ideò non repeto, & ita eum intelligit, & in his term. loquitur *Menoch. conſ. 304. num. 24. 25. & 26. lib. 4. ſupra num. 3.* hoc cap. præcit. dum ait copulatiue conceſſionem fuiſſe patri, & filijs factam, ità quod filij ipſi habeāt non ex perſona patris eiuſque contemplatione, ſed ex ſua cauſa ſuaque perſona, vt tunc in parte filijs obtenta non noceat delictum patris, noceat autē in parte alia, quę obtigit patri, & rectè quia ad illam admittuntur filij in vim contractus, ad illam verò per ſucceſſionem: vnde fiant quæ alibi dicta ſunt fuſius *vt cap. 19. per tot. & d. cap. 23. paſſim*, & vbi filij veniunt ex perſona propria, hoc ius prædominatur cauſę prę ſumptæ in contrarium ſuſpicionis contra eum, & ideò quid mirum, ſi filius hac non obſtāte, in proprio iure continuet? Ad Pont. non reſpondeo, quia perquiſiui locum tàm in lib. 2. quàm in primo perquàm diligenter & non reperi *cōſ.* allegat. & credo non eſſe inſertum in dictis libris, poſteaquam *D. Lancum citans, non ponit numer. conſil. dicit tantū in ſuo conſ. vt ſupra*, quem ità, vt reperi, ſic & ipſe retuli. Cęrte (vt ingenue fatear), videre voluiſſem Auctorem.

64 † Item declara, vt prædicta vltionis pęna, vel etiam cōfiſcationis feudi, aut bonorum non habeat locum, ſi ſubditus immediatè offendat feudatarium Dominum ſuū non habentem iura Imperij, *vt fuit indicatū per Excell. Senat. in vna Aſtenſi confiſcationis bonorum referēte per Illuſtri. D. Senatore Ferraris die... Martij 1632. & vidi. Doctiſſimi (in re non parum dubia ob diuerſitates opinionum) Deciſ. Domini mei Excellentiſſ. Præſid. Bentij qui exactiſſimè hanc rem examinauit.* Addita declaratione, niſi in caſu quo feudatarius fuiſſet à ſuo ſubdito occiſus cōtemplatione, & in perniciem Domini directi iura imperialia habentis *ex Bal. conſ. 59. num. 2. lib. 1. Boer. de ſedit. q. 6. num. 12.* & alijs vt ibi per eum quem ſpero hanc vtilitatem Reipublicę inter cęteras aliquādo allaturum vt promulgari ſemel permittat fæcundiſſimas elucubrationes.

65 † Item limita & declara prædicta, vt ſi vnus ex pluribus feudi poſſeſſoribus cōmiſiſſet culpam, ob quam feudum amitti deberet eiuſdem portionem ad Dominu quidem deuolui, ſed tandiu tantum, quandiù viuet delinquens *ex tit. Culp. vn. ex cohęred. cęter. non præiudic. in fragm. feud. apud Cuiac. & ad ſupra hic ſub num. 8. in fin.*

66 † Nec fidelitas, nemine antepoſito facta ab altero ex fratribus qui diuiſerunt feuda

à duo-

à duobus Dominis habita per primum inueſtitum, nocet alteri fratri ſuperſtiti, qui non tenetur alteri huic Domino talem fidelitatem iurare iuxta tex. in tit. *factum fratr. in feu. pat. frat. non nocere; qui eſt 93. inter fragm. feud. Cuiac.* vnde ratio, quod factum agnati agnato non præiudicet, quod antedictis apprime reſpondet & congruit.

67 † Quid in officio, An patris culpa in adminiſtratione officij noceat filijs vbi pater ſibi & filijs officium fuit ſtipulatus *Capyc. dec. 121.* videtur tenere quod noceat arguẽdo a feudis ad officia. Nouiſſimè verò diſertiſſ. I. C. Horat. Montan. in tract. de Regalib. dum meus tractatus imprimitur, ſuperueniens diſtinguit de officio patri & hæredibus conceſſo, vt hoc caſu præiudicet, vel patri & filijs & non præiudicet, vel ſi patri cum facultate nominandi & noceat *in tit. de Regalib. offic. numer. 52. per tot.* Regij conſiliarij fuerunt Ancipites in ea cauſa relata per Capyc. & nihil deciderunt. At velamine ſublato cum nouo fundamẽto, quo etiam feudum ſub formula pro ſe & filijs ex culpa amitti quia quid hæreditarium, liberius admittimus etiam in officijs culpam parentum filijs præiudicare ſub dicta formula conceſſis cum Capyc. & Iſern. per eund. D. Horat. citat. & adductis, licet confutando: eo præſertim iuncto, quod ſupra *cap. 23. ſub numer. 104. 105. & 106.* defendebamus valere argumentum a feudis ad reliqua eo recurre. & ſi titubauerunt Regij Conſiliarij referre tu ad cauſam, quia Duce certo carebant tunc, nunc demum (ſi Dijs placeat) forte fortuna vere detecto.

CAP. QVINQVAGESSIMVM PRIMVM.

De Exhæredatione.

S V M M A R I V M.

1 *An exhæredatio patris præiudicet filio in feudis & de controuerſijs ac diuerſis opinionibus, & num. ſeqq.*

8 *De legitima exhæredatione hęc intelliguntur, aliàs non afficeret.*

9 *Auctor ſequitur opinionem quod præiudicet indiſtinctè in feudis, & nu. 11.*

10 *Et ratio, num. 12. 13.*

14 *Ex iure patris tranſeunte in filium denominatũ fuit feudum paternum.*

15 *Dicta opinio auctoritate pluriũ docto. probatur, & num. 18. vbi de Comm.*

16 *Et filio nominatim comprehenſo nocet exhæredatio ex opinione Authoris.*

17 *Secus tamen ex comm. opinione.*

18 *Proponitur quod aiunt, con exhæredatio noceat nec ne, non eſſe ex eo dimetiendum an feudum ex iure paterno proueniat. ſub eod.*

19 *Data inſtantia de dote materna debita filio iuris miniſterio, à qua tamen poteſt filius exhæredari.*

20 *Reſpondetur & arguitur Affl. quod inciderit in caſum l. in ciuile.*

Et perpenduntur auth. de nupt. §. fin. & §. ſoluto. cum gloſ. in eiſd. locis ſub eod. & ſub n. 22.

21 *Exhæredatio verificatur circa ea, que iure hæreditario competunt.*

23 *Lucra nuptialia, patronatus & ſimilia beneficio parentum deberi auctoritate probatur reprobatis Roſent. & Affl. & nu. 24.*

25 *Æquiparatio de feudis ad fideicommiſſa vel primogenia improbatur.*

26 *Et æquiparatio Salic. de §. videamus. Cod. de rei vxor. actio. ad feuda.*

27 *Nec ex eo quod per exhæredatum non ſtet, ideo poſſe feudum retinere rectè applicatur.*

In feudo nouo exhæredatio afficit. ſub eod.

Et ratio quia videatur quid hæreditarium.

28 *Et à patre haberi, & num. 29. 30.*

31 *Vnde poſſit pater præiudicare.*

32 *Improbato Roſent. quoad feudum nouum.*

Reſpondetur ad eos qui in feudo nouo & antiquo non admittunt exhæredationem.

33 Tit. de ſucceſ. feu. in princ. explicatur, & *num. ſeqq.*

34 *Nec obſtare facultati exhæredandi oſtenditur. ibid.*

35 *Verba ſunt ſecundum ſubiectam materiam intelligenda.*

36 *Multò magis ſi eorum proprietas concurrat.*

37 *A verborum proprietate non recedendum niſi in caſibus expreſſis.*

38 *Naturaliter & non ciuiliter intelligenda.*

Ordinationis diſtinctio in poſitiuam & priuatiuam, & quid vtraque. ſub eod.

39 *Verba* ordinare ſeu diſponere *propriè eſt quãdo poſitiuè.*

40 *Id attenditur & preualet quod principaliter agitur.*

41 *Vbi quid negatiuè diſponitur, nec circa rem nec circa perſonam dicitur ordinatum.*

42 *Ex diſpoſitionibus negatiuis nõ inducitur habitus.*

43 *Non eſt eadem ratio ſi verbis affirmatiuis concipiatur ſententia vel ſi negatiuis.*

44 *Legitima non poteſt alterari vel minui.*

45 *Et tamen poteſt filius in totum ea priuari & ratio.*

46 *Iura patronatus interuerti non poſſunt.*

47 *Et tamen poteſt filius ab eis exhæredari.*

Iuſpatronatus eccleſiaſticum eſt quid hæreditarium, non poteſt repudiata hæreditate retine-

vi, differt ab alio ciuili liberorum. ſub eod.
48 Ex verbis tit. de ſucc. feu. Nulla ordinatione &c. non eſſe comprehenſam exheredationem.
Subiecta materia proxima inſpicienda non remota. ſub eod.
49 Fidelitas eſt æqua, & coequalis in omnibus.
50 Et omnes tenentur inſolidum.
51 **Iuramentum eſt indiuiduum, vnde non obſtat diniſio feudi.**
52 **Si onus eſſet æquale, commodum verò inæquale, ob inæquales portiones turbaretur omnis ordo feudalis & omini Dintentio, & nu. 53.**
54 Et offenderetur Dominus quatenus voluit omnes æqualiter admitti.
55 Quā ob cauſam fuit ità particulariter ſtabilitū.
56 Si Princeps dat facultatem alienandi, non tamen dat auctoritatem mutandi modum & legem ſuccedendi.
Tria ſunt quorum vnum non eſt aliud, feudi alienatio, formæ mutatio, & nouæ legis ſucceſſioni feudi datio, et qui hęc tria conglutinat facilè errat. ſub eod. & nu. 60.
57 Paritas iurium adeſt inter Dominum et Vaſallum, vt ſicut non poteſt Dominus priuare ſine cauſa, ſic nec Vaſallus alterare ſucceſſionem, et num. 58. ſub nu. 60. et 61.
Et ideo non poteſt prælegare vni altero omiſſo, adeo quod nec debeatur æſtimatio. ſub nu. 58.
59 Quia prælegando alteratur forma ſucceſſionis vel contractus.
Poteſt tamen præiudicarę priuando ex cauſa. ſub eod.
61 Tex. §. prædictis modis. Quæ fuit priu. ſ cau. benef. amitt. ponderatur, et nu. 62.
62 Poteſt tamen fieri diuiſio in feudis, et pater vni aſſignare de aliorum conſenſu. ſub eod.
63 Vox, in feudo, ad tit. de ſucceſ. feu. ponderata.
64 Vbi verba non conueniunt, ceſſat diſpoſitio.
65 Multa permittuntur in conſequentiam, quæ non principaliter.
Diſpoſitionem negatiuam diſponere et contrà. ſub eod.
66 Nullum, nihil, aut inefficax æquiparantur.
67 Tit. de ſucce. feu. traditur forma ſuccedendi, et declaratur.
68 Accelleratur ad Dominum reuerſio feudi per exhæredationem.
69 Et remiſſiuè de alijs ad d. tit.
70 Et de vocibus ordinationis, ordinamenti, vel diſpoſitionis, et nu. 72. 73.
71 Vltimarum voluntatum octo ſpecies.
74 Ex ordinamento nullo an impediatur ſtatutum deferens ſucceſſionem, putà domorum maſculis decedente defuncto ab inteſtato ſeu cū aliquo cum ordinamento tametſi nullo.
Ad intellectum ſtat. Taurinenſis, et ſeqq.
75 Reprobus denarius eſt denarius.
76 Teſtamentum nullum eſt teſtamentum.
77 Valens ad declarandum.
78 Ad faciendum incidi in edictum.
79 **In pœnam.**
80 **Vt competat actio ad exhibendum.**
81 **Vt tollat ius accreſcēdi etiam inutilis ſubſtitutio.**
82 Vt pariat obligationem naturalem.
83 Suſtinetur vt vna ſpecies vltimarū voluntatū.
84 Si ſtatutum prohibeat inter viuos alienari, ſit rectè alienatio iuſſa, licet ex teſtamento nullo.
85 Omnis minimus defectus ſufficit ne ſit ſtatuto locus.
Et amborum qualitatum ſtatuti deſideratur cōcurſus. ſub eod.
Et exiſtentia caſus ſtatuti debet verificari. ibid.
86 Alia de actu nullo, an nullius omninò ſit momēti an verò è contra, remiſſiuè.

1 AN † Exheredatio patris afficiat filium etiam in feudo? & hic ſunt ſciſmæ, alijs dicentibus afficere in hæreditario, non in feudo ex pacto & prouidentia *Mar. Frec. de ſubfeu. lib. 3. tit. diff. feu. diff. 23. Ioan. Schon. lib. 7. diſp. 6. th. 48. Barebols. cap. 7. in 2. mod. acq. feu. num. 61. Rolan. conſ. 23. nu. 53. lib. 1. & in hac reſidet Roſent. cap. 7. concl. 10. nu. 8. verſ. in feudo quidem.*

2 † Alijs afficere in feudo nouo ex pacto & prouidentia, non in antiquo *Scheneid. par. 6. cap. 3. de ſucceſſ. deſc. maſcul. ſub numer. 27. ſub verſ. & certè fo. 492. & num. 30. Vult. cap. 9. ſub num. 96. Com. de Mar. tit. 6. ſub numer. 14. verſ. in quo feudo fol. 3n5. Intrigl. q. 51. n. 171.*

3 † Alijs nec in nouo, nec in antiquo, ſi ſit ex pacto & prouidentia, in qua ſententia reſidet *Roſen. d. cap. 7. concl. 10. ſub d. nu. 8. verſ. feudū verò ex pacto & ſeqq. iunctis n. 11. & 12.*

4 † Alijs nec in hæreditario ſaltem, quod aiunt ſecundum quid, excluſo hæreditario ſimpliciter *ad Roſent. d. cap. 7. concl. 2. ſub nu.*
5 *3.* † Nec in vllo alio feudo alijs, *propter tit. de*
6 *ſucceſſ. feu. in princ.* † Quo nulla ordinatio defuncti firma manere poteſt, vel valere circa feudum, & in hac reſidet *Vult. in d. cap. 9. ſub d. numer. 96. ad fin. prius & ſtandum eſſe regulæ ait Schenei d. mox cit. ſub num. 28.* quicquid mox in feudo ſaltem nouo admittat exhęredationem ſed cogitandum relinquat, id quod innuit etiam *Roſent. d. c. 7. concl. 10. num. 4. in fin.*

7 † Aſt è contrà omninò cenſuerūt alij in omnibus afficere exhæredationem patris, ſiuè antiquum, ſiue hæreditarium ſecundum quid, ſiuè abſolute hæreditarium, vt per Docto. mox ſtatim citandos, dummodò tamen iuſta, ac legitima, fuerit exhæredatio-
8 nis cauſa † Quod ſemper ſupponimus, aliàs enim non afficeret exheredatio in feudo & non ſecus ac in allodio vt declarat *Schenei d. dicto loco ſub num. 30. verſ. ſtante igitur, Iacob. in ſua Inueſtit. verſ. præſentes num. 10. Clar. in §. feudum q. 74. Vult. d. cap. 9. d. num. 96. & alij omnes communiter.*

In

9 † In hac tanta Doctorum diſcordia ipſe quid diceres? ego verò vltimam opinionẽ omninò ſequar, & auctoritate. Ratio enim noſtra ſemper viget, ſemper erit clauus tenendus, quatenus diximus etiam feudum ex pacto & prouidentia filios à patre habere, à patre ius ſuũ dimetiri, quare poſſe patrẽ exhæredando pręiudicare.

10 † Nam vim iſtius reſolutionis, ex hoc ipſo pendere, an filij habeant ex patre; an non, concedunt aduerſæ factionis *Doct. vt patet manifeſtiſſimè ex Clar. in d. §. feudum. q. 78. ſub princ. verſ. aut eſt valida, Roſent. d. cap. 7. concl. 10. num. 8. & ſeqq.*

Atqui à patre filios feudum recognoſcere, id eſt quod toties replicamus, & continuè tuemur in omni genere feudi, vnde poſſe in omni genere, vel exhæredando præiudicare, iam non ſit dubitandum, & hæc ſit ratio, quæ probatur *primò ex tex. in §. prædictis quæ fuit prim. cau. benef. amitt. Vbi quod omnes cauſæ, quæ ſufficiunt ad exhædationem liberorum, ſufficiunt ad feudi priuationem*, & ſic lex feudalis approbauit legẽ de exhæredatione liberorum loquentem, exhęredatio autem non niſi quæ ſunt de hæreditate ſeù iure defuncti patris compræhendit, ergo feudũ quid hæreditarium.

11 † Addò *Iſern.* tenentem exhęredationem afficere etiam in feudo ex pacto & prouidentia *in tit. Imp. Loth. ſub num. 5. paulò ante fi.* ratione ſupraſcripta adiũctabis *formaliter Verbis; Tamen in vero negari non poteſt à patre proueniſſe, qui etiam in hoc feudo potuiſſet eum exhæredare, ſi culpam in patrem commiſiſſet. & ante eum Iacob. Ardiz.* (quem ipſemet citat in locis mox allegand.) *in ſum. de ſucceſſ. feu. §. ſed adhuc quæritur ſecundum addit. ad Iſern. ad tit. de ſucceſſ. feu. ſub num. 1. col. 4. lit. A. in verſ. de filio exhæredato, ſeù ſub rubr. An filius ſuccedat in feudo, ſecundum Curt. de feu. par. 3.*
12 *memb. 2. numer. 7. fo. mihi 269.* † Vbi filium exhęredatum non ſuccedere in feudo ea ratione, inquit, *quia per patrem videtur conſequi bona auita. refert. Curt. de feu. par. 3. memb. 2. n. 7. verſ. An filius pag. 269. ſic Bartol. Camer. in rept. tit. An agnat. vel fil. oppoſ. 1. num. 13.*
13 *in fin. dixit in hæc verba*, † *Cumque ea ratione pater in feudis exhæredet filium, quia copulatiuè concurrunt patria poteſtas, & res quæ certo modo fuit patris recta ratione &c.* & (ſecundũ hoc, eoque relato) ità concludente *Camil. de Curt. in par. 1. diu. iur. feu. §. nunc de altera. nu.*
14 *119. fo. 64. col. 4. in fi.* † ex hoc .n. iure paterno de nominatio illa feudi paterni deriuauit, *vt apud Loffred. in conſ. 1. ſub nu. 157.* vbi teſtatur in ſpecie præciſe exhæredationis Iſern. clarè dixiſſe filium in huiuſmodi feudo habere cauſam à patre, *iuncto num. 155. & ſeqq.*

15 † Auctoritates non deſunt, vt infra, nam pręter auctores mox citat. qui rationem adduxerunt (vt viſum eſt) adfero pro hac parte adhuc *Iſern. Principem, & Aurigã Feudiſtarum in pluribus locis ad tit. de ſucceſſ. feud. ſub num. 1. col. 3. verſ. eſt ratio. in fin. col. & col. ſeq. in princ. vbi citat Ardizo. in ſum. &c. in tit. de alien. pat. feu. ſub nu. 7. poſt med. vbi pluries de hoc dixiſſe profitetur, & in fin. eiuſd. princ. In tit. quæ fuit prim. cau. benef. amitt. ſub num. 5. col. ſeq. in prin. Vbi quoque ſe refert. ad dicta in tit. de ſucceſſ. feu. & in §. omnes. ſub numer. 2. paulò ante fin. tit. ſi de feu. def. &c.* Vnde non eſt captandus Iſern. ſi alibi aliter dixit, nam aut obiter tunc loquutus eſt, aut ſe remiſit ad alios locos, in quibus ſępius ſic ſenſerat & dixerat aut non eſt loquutus in term. noſtris præciſè, prout, ità reperi *eſſe in tit. de ſucceſſ. feu.* vbi dixit exhæredatũ non ſuccedere in feudo ex pacto & prouidentia ſed tamen ſuccedere ſi ſit nominatus nomine proprio, quare vide, & nota quod primo admittit in filio nomine proprio nominato, & ſic (quoad hoc) non eſt ſibi contrarius, ſi quidem nullo alio loco loquutus eſt de tali filio. *& ità benè reſpondit Add. ſuper verb. exhæredatus ad eund. Iſern. tit. de feu. cognit. nu. 5. verſ. ſucceſſione*, qui eſt locus ille, qui ab alijs contrarius ſupponitur, res miranda ſanè cum locus ad quem facta erat remiſſio tollat difficultatem, & ſe ſatis explicet, vt viſum eſt, & videas *adhuc eund. Iſern. in tit. An agnat. &c. num. 4. ante fin.* vbi pariter ità diſtinguendo ſe bene explicans omnem abi-
16 git dubitationem. † Quamquam ego re vera, etiam in filio nominato proprio nomine admitterem exhęredationem, cũ non agnoſcam differentiam inter hunc, & alios ad *ſup. cap. 23. numer. 123 & ſeqq. & cap. 34. per*
17 *tot.* vbi ex profeſſo, † *Communis tamen opinio ſtat pro Iſern. vt exhæredatus ſuccedat in feudo ſi fuit nomine proprio ad feudũ vocatus Intrigl. de feu. q. 47. num. 49. add. ad Petr. de Grego. de*
18 *conceſſ. feu. par. 3. q. 7. lit. B.* † *Cæterùm ad rem poſt Iſern. in eadem fuit ſententia addit. ad ipſũ in omnibus loco. pręcit. pręſertim verò ad d. tit. de ſucceſſ. feu. ſuper verb. exhæredabit, Prob. ad Ioan. Monac. in cap. ſi annum de Iud. in 6. Iacob. à San. Georg. in ſua Inueſt. in ver. præſentes nu. 9. communem enunciat Scheneid. d. par. 6. cap. 3. de ſucceſſ. Deſcen. maſc. ſub nnmer. 26. verſ. et communis. ſub n. 27. verſ. nec videtur, et ad n. 30. in fi. prin.* vbi à tantorum patrũ opinione recedere tutum non eſſe, alij multi congeſti *per Roſent. in d. cap. 7. concl. 10. glo. à. et glo. b. Afflì.* (*qui ſequutus eſt Iſern. ad tit. de ſucceſſ. feu. num. 72.*) *hanc omnium Summiſtarum aſſerit eſſe concluſionem in tit. quę ſit prim. cau. ben. amitt. ad §. prætereà ſi Vaſallus in explicatione gloſſ. ſeq. ad eund. §. numer. 27. et refert.*

ibid. Roſent. quibus addo. Cal. de nomin. emph.
Vbi in emphyteoſi, et feudo lib. 2. q. 12. ſub nu.
51. ex celebri quam vocat doctrina Bart. in l. vt
iuriſiurandi. §. ſi liberi ſub num. 6. verſ. porrò ſi
poneremus. C. de oper. libert. et idem obſeruandũ
in feudis ex Valaſc. de Iur. emph. q. 45. col. 1. et
receptiorem ex Coſta. vt ibi per eum, quicquid
diſſentiant Salic. ad l. 2. num. 27. in fin. et (obiter
tranſiens eo citato) Iaſ. ibid. ſub num. 188. C. de
iur. emph. demum omnium optimè defendendo
opinionem Iſern. Camil. de Curt. par. 1. diu. iur.
feu. d. §. nunc de altera à num. 99. fo. 63. col. 3.
vſque ad numer. 119. et iunctis etiam num. ſub
ſeqq. vſque ad numer. 123. incluſiuè, vbi d. num.
119. Lanar. nouiſſimè in repet. tit. de ſucceſſ. feu.
à num. 71. ad fin. et in add. num. 49. vbi de com-
muni. Concludamus (ait) *veriſſimam eſſe con-*
cluſionem etiam in feudo ex pacto et prouiden-
tia patrem poſſe filium exhęredare. qui exhęre-
datus feudum non habebit. etc. vt ibi per eum
et nouiſſimè etiam Reg. Lanar. in perelegãti rep.
tit. de ſucceß. feu. à num. 71. ad 74. ad fin. iunct.
ibid. add. Nepotis non minus egregriè num. 49.
vbi de communi, quę veritas ex ſolutione cõ-
trariorum dilucidius apparebit.

Dicunt primo loco Doctores, quod ex
eo non eſt dimetienda ratio exhęredationis,
quia fundum à patre habeatur, vel quod ex
eius Iure ſit dimetiendum, ſeù (vt vno ver-
bo dicam) & eſt in ratione noſtra, quod feu-
dum ſit quid hęreditariũ, vel (vt alij dicunt)
19 quod feudum ſit hæreditarium † nam (in-
quiunt) & dos materna debita eſt filio Iuris
miniſterio, ità quod non capiat hanc doté
filius, vt hæres, & tamen poteſt filius ab hac
dote, & à lucris nuptialibus exhæredari.
ergò per hoc quod poſſit exhęredari, non
benè concluditur, ergo feudum eſt quid hę-
reditarium, cum & in dote (quæ tamen nó
eſt res hæreditaria vt mox dictum eſt) ex-
hęredatio detur, ità in puncto exhęredatio-
nis *Afflic. ad tit. de ſucceſſ feud. ad prin. ſub nu.*
72. verſ. ſed contrà hoc oppono.
20 † Verùm ad hoc reſpondetur *Affl. videri*
incidiſſe in errorem l. inciuile. ff. de legib. nam
allegat auth. de nupt. in §. fin. vbi vix tangitur
materia, et omiſſit allegare. §. ſoluto. in ead.
auth. de nupt. ad quem locum ſe implicitè
remittit, & explicite detegit *Gloſ. in d. §. fin.*
ſuper verſ. dictum eſt, et cum qua eſt alia glo. in
§. hinc nos alia ſub verſ. ſi autem inteſtatus, ad
fin. vbi pariter vix tangitur. *et adhuc alia in*
§. et ſuper ijs in verb. diximus, occaſione pa-
riter eiuſdem tex. qui omnes loci habent re-
lationem *ad d. §. ſoluto*; quo loci hac materia
ad extenſum expoſita, & ex profeſsò decla-
rata, ſemper id inculcatur, hæc eſſe propria
vel viri, ſi lucra nuptialia, vel matris ſi dos,
vt ſub princ. d. §. ſoluto, ibi, habebunt quidem
propria hoc eſt dotem quidem mulier, ſponſali-
tiam verò largitatem Vir, & paulò poſt *per-*
cipiũt autem lucra, vir quidem ex dote, mulier
autem ex ante nuptiali donatione, et erunt hæc
eis propria, etc. Vbi datur licentia diſponen-
di ſicut de ſuo &c. *et ad fin. §. Ad hæredes*
venient hæc defuncti, tanquam illius ſub-
ſtantię conſtituta. Quare quicquid circa hæc
lucra factum ſit ea conſtitutione, vt poſſint
ad filios pertinere etiam non hæredes (in
quo ſpeciali lege opus fuit, aliàs de Iure nó
eſſet *ad ſupra cap. 13. num. 11. et ſeqq*) Hoc
tamen non ſuſtulit, nec effecit, quin hęc iura
paterna, vel materna eſſent de paterna vel
materna ſubſtantia, *vt eſt in tex.* meritò exhę-
21 redatio potuit ſubintrare. † Quę verificatur
& cadit vbi Iure hęreditario quid competit
ſecus ſi non iure hæreditario *Camil. de curt.*
§. nunc de altera. num. 122. fo. mihi 65. & cor-
22 ruit prætextus Afflic. † & verum eſt filios
à parentibus capere, etiam vbi non diſpo-
ſuiſſent parentes, *vt eſt in tex. Placuit enim*
nobis (ait tex.) per præſumptionem, quia pater (
dum non viuens alienauerit aut expreſſim obli-
gauerit aliquid harum rerum, aut moriens non
expreſſim in alium eas tranſpoſuerit, voluerit
magis ſeruare filijs etc. nota enim patrẽ alie-
nare valentem, notaque & ſeruantem, ſi nó
alienauit ipſis filijs ad ea quæ deduximus de
23 *retentione num. 1. cap. 46.* † & in term. (licet
ad malum finem) lucra nuptialia, patrona-
tus, & ſimilia beneficio patris deberi, & ex
parente proficiſci dicit, *Roſẽt. d. cap. 7. d. cõcl.*
10. num. 9. dixi ad malum finem quia hiſce
textibus vtebantur alij ad dicendum, quod
in feudo ex pacto & prouidentia licita ſit
exhæredatio, *vt ead. concl. 10. num. 5.* quam
comparationé ipſe repellere conatur, oſtẽ-
dens rationem diuerſitatis inter hæc, quaſi
ex beneficio patris habeantur, & feudum
quaſi non ex beneficio patris habeatur, ſed
aliunde: In quo mehercule Roſ. malè, cum
toties oſtenderimus etiam feudum ex pacto
24 capi à patre & eſſe de iure paterno. † Quare
vterque male, & Roſen. reijciens compa-
rationem, cum tamen vtrobique verum ſit
ius paternum ineſſe. & Afflic. admittens cõ-
parationem ſed erroneam, quod nullo caſu
adſit ius paternum, ſed tantum miniſterium
Iuris, ſecundum quod ob in gratitudinem
poſſit priuari filius, etiam propria re ſua
quamuis non paterna, & ideò feudum non
eſſe hæreditarium, nec ex hoc eſſe dimetiẽ-
25 dam poteſtatem exhæredandi † & ex ijs pa-
riter erronea detegitur comparatio feudi ex
pacto, & prouidentia cum fideicommiſſo:
quam tamen faciunt Docto. æquiparantes
feudum fideicommiſſis, ſeù primogenijs in
hac materia; *vt Tom. de Mar. d. tit. 6. ſub nu. 14.*
verſ. nec obſtat filium, fol. 325. Roſent. c. 9. cõcl.
6. ſub num. 8. iunct. glo. f. Cald. de nomin. emph.

lib. 2.

Digitized by Google

lib.2.q.12.ſub num. 52.Camil. d.numer.122.ſi
quidem in feudo ex pacto & prouidentia ad-
eſt ſucceſſio ex iure patris, & ideò poteſt
pater filio præiudicare, etiam exhæredan-
do: In fideicommiſſo non adeſt, quia quili-
bet iure proprio ſuccedit,&ideò non poteſt
ad Molin.plenè de primog. lib.1. cap.9.nu.2.&
ſeqq.Vbi in maioratibus, quem propterea malè
reijcit Camil.num.123.d.§.nunc de altera,& ad
Menoch.conſ.699.num.8.& 9.lib.6.& ita ma-
net firmum quod feudum etiam ex pacto&
26 prouidentia ſit quid hæreditarium † ſic etiã
male *calc.ad l.2.nu. 27. in fin.C.de iur.emph.*
dicit filium non exhæredari in feudo, vel
emphyteoſi pro ſe,& filijs, *vſus tex.§.videa-*
mus.C.de rei vxor.act. quia reſpondeo in hoc
tex. actio immediate competit filiæ, At in
feudo, vel emphyteoſi per ſucceſſionem iu-
req; hæreditario;& ideo ex diuerſis non in-
fertur.
27 † Nec tu huc applices quæ ſupra paſſim,
maxime verò *cap. 27.* dicebamus filium ni-
hilominus in feudum ſuccedere, quando
per ſe non fierit,quia hæreditas ſibi nõ fuiſ-
ſet delata, vt hic idem dici poſſit de exhęre-
dato, vt nihilominus ſuccedat in feudo,qua-
ſi per eum non fiet, quia ſatis dicitur per ſe
ſtare, & propriam culpam ei imputari poſ-
ſe,cum ex proprio delicto hanc ſibi prome-
ruerit pęnam, *vt ait in puncto Tom. de Mar.d.*
tit.6.ſub num.14. verſ. quorum ſententiam fol.
326.
Superioribus adde ſentẽtiam eorum, qui
ſaltem in feudo nouo exhæredationem ad-
mittunt, *vt ſub princ.ſup. hic num. 2. verſ. alij*
28 *afficere* † id verò cur ita? *quia,ait,Tom.de Mar.*
d.tit.6.num.14.verſ.in quo feudo.fo.325.feudũ
ex pacto & prouidentia nouum per omnia exa-
29 *quatum eſt hæreditario.* † & id quidem ideò,
quia videtur eſſe in hęreditate defuncti *Gayl.*
30 *lib.2.obſ.154.ſub num. 19.* † & videtur a pa-
tre haberi feudum nouum, ità quod poſsit
pater omnimodò præiudicare tanquam in
re à ſeipſo acquiſita. *Rip. ad l. in quartam nu.*
179.ff.ad leg.Falc. Menoch.conſ. 1088.ſub nu.
21.lib.11.& ſub lib.4.cap.1.inſp.1.par.3.verſ.
alter,& ſecundus in fi. Quarè ſi ità eſt in feudo
nouo, ſeù in ſucceſſore primo in eo feudo
nouo, ergò idem & in alijs ſubinde per iam
dicta *ſup.cap.11.& cap.10.num.23. & in c.9.*
verſ.demum ſaltem numer.33.& ſeqq. quæ hic
pro repetitis habeantur.
31 † Et hæc teneas (quicquid in feudo nouo
aliter dicat,& ſentiat *Roſent. cap.7.concl.21.*
num. 9. & ſeqq.) nam lapſus eſt in ea mate-
ria toto cęlo.
32 † Iam ad aliam obiectionem accedamus,
& eorum quidem qui excludunt ab omni
feudo nouo, & antiquo exhæredationem,
vt per Roſent.in d.c.7.concl.10.ſub num. 11.in
fin.& num.12.quia (ait) Roſen.res tertio ex cõ-
tractu meo debita, per me ſolum illi auferri non
poteſt,niſi conſentiente etiam eo, qui mecum cõ-
traxit, & ideò pater ſolus priuare non poterit,
niſi etiam domini qui conceſſit intercedente con-
ſenſu. Sed hunc caſum non benè applicari
ad terminos feudi latius diſcurſum fuit *ſup.*
c.23.par.2.num. 26.& ſeqq. 33. et ſeqq. 67.&
ſeqq.86.93.
33 † Sed remanet alia obiectio longè diffici-
lior *ex tit. de ſucceſſ. feu.* quod nulla ſit licita
ordinatio in feudis, ergò nec exhæredare
licebit, vt ſupra dictum eſt ſub verſ. Alij nec
in hæreditario, *num.4.* & in hac reſoluenda
valde elaborarunt *Docto. & Curt.de feu.part.*
3.mem.2.ſub num. 6.pag. mihi 268. ſub princ.
cuius dictum eſſe maximam reſtrictionem,
& diuinationem *ad d.tit.de ſucceſſ.feud.cẽſuit*
Scheneid.de ſucceſſ.deſcen.maſc.ſub num.28.vt
Camil.de Curt.in d.§.nunc de altera.ſub d.num.
99.vbi exactè,& alij qui afferri poſſent,iſti ſuf-
ficiant.
34 † Sed mihi videtur tex. hunc nil facere
aduerſus exhęredationem iſtam, de qua diſ-
35 putamus,patris in filium.† Suppono primò
quod verba ſunt ſecundum ſubiectam ma-
teriam intelligenda, à qua omnis diſpoſitio
recipit interpretationem, *Menoch.conſ.106.*
num.271.vbi alij concord. l.ſi vno ff. locat.l.in-
ſulam. ff. de præſcript. verb. cum ſimilibus.
36 † Multò magis ſi proprietas verborum con-
currat, cui in dubiò ſtandum eſt *l.non aliter.*
37 *de leg. 3.* † nec eſt ab eorum proprietate re-
cedendum, niſi in caſibus expreſsis *Surd. in*
38 *term.feudi conſ.407. ſub nu.1.* † Naturaliter,
& non ciuiliter intelligenda. *l. qui habet. ff.*
de tutel.l. de fideicommiſſo.ff.de cond.et demonſ.
cum ſimilib. vt per Bero. conſ. 71.num.20.21.
22.lib.1.Maluaſ.conſ. 22.num.40. & 41. Me-
noch. qui contra eos conſuluit in eadem cauſa,
conſ. 981. numer. 16.17.lib. 10.omnes in fen-
dit.
Suppono ſecundo differentiam inter or-
dinationem poſitiuam, & ordinationem
priuatiuam, Vt ordinatio, per quam ali-
quid ponitur, fit, conſtituitur circa rem ali-
quam, hoc vel illo modo, ſit proprie ordi-
39 natio † & in hoc verba *ordinare, ſeù diſpone-*
re proprie verificẽtur. *Feder. de Sen. in conſ.*
195.ſub numer.1.vbi plura ad propoſitum, ſed
in primis illud *quod ait, hoc verbum (ordinare)*
accipi pro omni actu circa rem aliquam
exercendo. nota circa rem aliquam, quia
facit ad propoſitum noſtrum. Non ſit è cõ-
uersò *ordinatio*, vel ſi ſit, ea ſit improprie, vbi
non circa rem aliquam fiat, Vnde res ipſa
afficiatur principaliter, ſed circa aliud, putà
vbi perſona ipſa principaliter afficitur, li-
cet in conſequentiam veniret negatio rei
ab ipſa perſona, nam hoc caſu non dicitur

ordinatio circa rem , ſed circa perſonam,
40 quæ principalis eſt in ea diſpoſitione† Vnde ſequitur id attendi , & pręualere quod principaliter agitur, non quod in conſequẽquentiam *ad Dec. Noſtr. Bonon. 68. nu. 38. & ſeqq. num. 52. 73. 74. & dec. ſeq. numer. 20. & ſeqq.*
41 †Imò verò, ꝑpriè quidẽ loquẽdo, nec circa
42 rẽ nec circa perſonã dicetur ordinatũ† quia ex diſpoſitionibus negatiuis non inducitur habitus *l. ex facto. ff. de hæred. inſtit. Bal. in l. 2. in fin. C. de cond. inſert. Surd. conſ. 456. ſub num. 34. ſub verſ. parùm etiam & ad numer. 47. ſub*
43 *verſ. ſecundo reſpondeo.*† & dicimus quod non eſt eadem ratio ſi verbis affirmatiuis concipiatur ſententia, ac ſi verbis negatiuis,
44 *Amat. dec. Marcb. 75. numer. 21.* † ſed magis proxime ad rem noſtram , habemus legitimam non poſſe alterari , vel minui *l. omni-*
45 *modò. l. ſcimus C. de inoff. teſt.* † & tamen poteſt filius ea priuari in totũ ex cauſa *§. aliud quoq; capitulum auth. vt cũ de appell. cognoſc.* principaliter enim afficitur perſona , quæ ſua culpa hanc ſibi noxam traxit, non legitima ipſa, quę non tangitur ſaltem principaliter , quicquid in conſequentiam ſuccedat eius priuatio.

46 † Sic habemos iora patronatus interuerti non poſſe *l. 4. ff. de iur. patron. & ad l. vt*
47 *iuriſiurandi. §. ſi liberi. ff. de oper. libert.* † & tamen poteſt filius ab eis exhęredari , *vt per Bart. in d. §. ſi liberi. ſub num. 6. verſ. porrò quẽ referunt, & ſequuntur communiter alij, vt patet ex Curt. d. par. 3. mem. 2. ſub d. num. 6. pag. 268. in princ. Valaſc. de nomin. emph. q. 12. nu. 51. lib. 2. & in propoſito noſtro (ad quod tendimus) Camil. de Curt. in d. §. nunc de altera nu. 103. f. 64. col. 1. in princ.* Quæ intellige de iure patrooatus liberorum prout de iure communi ciuili: Cęterùm quoad eccleſiaſticum certum eſt adeò eſſe quid hæreditarium vt non poſsit repudiata hæreditate retinere vt egregie per inſignem *I. C. D. Ricc. Deciſ. Cur. Archiep. Neap. 126. per tot. par. 1.*

48 † His præmiſſis dico eis verbis *d. tex. de ſucceſſ. feu. Nulla ordinatione defuncti in feudo manente, vel valente,* non fuiſſe comprehenſum caſum exhęredationis . Primo ex mox prædictis à *num. 42. huc vſque.*

Secundo ſi ſubiectam materiam proximã inſpicias, quæ eſt àttendenda , non remota, ſecundum prædicta. *num. 35. & ſeqq. quibus adde Surd. in term. feudi conſ. 312. numer. 23. 24. 25. lib. 3. Menoch. conſ. 153. num. 4. 20. 27.* & ibi fallentia *ponitur eo contex. modus ſuccedendi, quod filij tantum ſuccedant, non filię, quod æqualiter , quod nepotes ex filio loco ſui patris, nulla ordinatione firma manente, vel valente.* Ità quod (*ſecundum ſubiectam materiam*) non valeret vlla ordinatio contra diſpoſita hoc tex. putà , vel filiæ legando, vel vni ex filijs maiorem partem aſſignando , cęterum de alijs præter hæc non loquitur tex. nec de alijs prohibet ordinari , In eorum numero non eſt exhæredatio quæ eſt in iſto , quare de hac lex non loquitur & ità dicta verba *Nulla &c.* propter præcedentia accipienda eſſe , & de ordinatione qua inæqualiter diſponeretur *dicit Piſtor. q. 4. ſub num. 64. vbi d. tex. hoc modo interpretatur, & ad q. 13. n. 62.*

Tertiò ſi remotam inſpicias , ea huiuſmodi eſt, quia aliter faciendo quam quod diſponitur ec tex. natura feudi penitus alteraretur in præiudicium Domini, cui fidelitas eſt debita, & cuius cauſa datur feudum,
49 †Quę (vt eſt ęqua in omnibus) & coęqualis.
50 *§. omnes filij. ſi de feu. def.* † & omnes tenentur in ſolidum *Bammac. ibid. num. 16. 18. & ſeqq. & ibid. communiter alij, Vult. de feu. cap. 7. ſub numer. 91. Camil. de Curt. par. 1. diu. iur. feu. §. cum igitur num. 28. 29. 69. pag. 40.* Ità partes debent eſſe coęquales , & omnibus
51 æque ſaluę eſſe, † Ità quod nec obſtaret diuiſio inter eos , propter Iuramentum quod eſt indiuiduum, *Intrigl. de feu. q. 40. num. 19.*
52 *& ſeqq.* † Alioquin turbaretur hæc intentio , & omnis ordo feudalis cum Domini
53 damno manifeſto , † ſi onus æquale eſſet commodum vero inæquale ob inęquales portiones, *arg. l. quoties ff. ad trebel. l. nonnunquam. §. cum pater hæreditatẽ l. lucius §. lucius. ff. de leg. 2. Rayn. in §. præterea ducatus. ſub nu. 22. de prob. feu. alien. per Feder.* † & offenderetur Dominus , quatenus voluit omnes æqualiter admitti , *Bart. in l. vt Iuriſiurandi.*
55 *§. ſi liberi. ad fin. ff. de oper. libert.* † Hæc ne contingerent inconuenientia neceſſarium fuit ſtabilimentum circa hoc particulare & ecce *in tit. 1. lib. 1. §. & quia in fin. ibi. Quod hodiè ità ſtabilitum eſt , vt ad omnes æqualiter filios pertineat, ſublata etiam ibi ipſis Domini facultate eum quem voluiſſent ex pluribus eligendi , quæ anteà illis competebat, vt ibid.* ergo multò mininus ipſis Vaſallis debebat eſſe permiſsũ, & ecce aliud hoc in tex. cõprehenſum : hiſce verò adde omnino tex. in tit. ſi plures ſint Domini vel Vaſalli An plures fidelitates vel ſeruitia debeantur 77. *apud Cuiac. in fragm. feud. & ibid. alium tit. 102. Non cogi Vaſallum pro vno feudo duas fidelitates facere.*

56 † Id quod in tantum procedit, vt tametſi Princeps det alienandi facultatem non tamen intelligitur dare auctoritatem mutandi legem, & modum ſuccedendi , quod ſpectat ad ſolum Principem *Cãnet. in extrauag. Volentes. §. ſed neceſſaria. num. 9. & ſeqq. fol. 9. & ibid. num. 14. ait quod tria ſunt quorum vnũ non eſt aliud, feudi alienatio, formæ mutatio, & nouæ legis datio feudi ſucceſſioni, quorum vnum*

non

Digitized by Google

non eſt aliud, qui ergò iſta tria (inquit) conglutinat facilè errat, *& Cannet. refert ac ſequitur Menoch. in conſ. mox eitando num. 59. & hiſce addi poſſet Piſtor. d.q. 4. num. 64. & d.q. 13. num. 62.*

57 † Et tu ex hac paritate Iurium inter Dominum, & Vaſallum, & de qua toties in feudis *vt in tit. ſi dom. prop. feu. priu. &c.* Infer ꝙ
ſicuti licitum eſt Domino ex cauſa priuâre
Vaſallum feudo *tot. tit. quib. mod. feu. amitt. & tit. in quibus cau. feu. amitt.* tametſi non liceat eidem alterare ſucceſſionem in hunc,
vel in illum, ordinando aliter, ac fuit lege
58 feudali ſtabilitum. † Ità dic tu hac eadem
ratione non poſſe quidem Vaſallum alterare ſucceſſionem, hunc vel illum eligendo,
prælegando, aut aliter, *vt per Curt. qui de cõ. par. 4. num. 131. plenè Bammae. in d. §. omnes filij. num. 38. & ſeqq. ſi de feu. def. &c. Roſent. c. 7. concl. 7. num. 4. niſi accedente domini conſenſu vt ibid. gl. d. ex pluribus. cit. quibus addo Petr. de Grego. de conceſſ. feu. par. 3. qu. 7. per tot. nouiſſimè Lanar. rep. de ſucceſſ. feu. ſub num. 102.*
vbi relatis contrarijs opinionibus *à nu. 94. & ſeqq.* tenet non poſſe prælegari cuiuſcũq;
generis ſit feudum: Ac ne quidem æſtimationem deberi probat cum iudicatis *Add. Nepotis num. 40. & ſeqq. adde cap. ſeq. num. 28.*
59 *& ſeqq.* † Namque prælegando alterari formam ſucceſſionis vel contractus dicit, *Menoch. conſ. 286. num. 4. lib. 3. & in term. in conſ. 161. num. 26. lib. 2. & omnino conſ. 953. nu. 21. & ſeqq. lib. 10. & Cannet. d. extrauag. volentes.*
60 *§. ſed neceſſaria. nu. 9. & ſeqq. fo. 9.* † ex quibus
etiam conſtat magnam differentiam eſſe inter alterare ſucceſſionem, & alienare. Poſſe
tamen patrem diſponere priuãdo ex cauſa,
vt dominus poteſt, & ità benè ij, qui (ad demonſtrandum facultatem exhæredandi in
patre) vſi ſunt eo tex. *§. prædictis modis, quæ ſit prim. cau. benef. amitt. vt Aluar. ad tit. 1. §. & quia, lib. 1. in vſibus feu. ſub num. 14. Laudẽs. & cęteri teſte Camil. de Curt. in d. §. nunc de altera. ſub num. 99. col. ſeq. fo. 63. refert ſigillatim Roſen. cap. 10. conclu. 13. in gloſ. a.* & male qui
horum opinionem reiecerunt, *vt ibid. Roſen. nu. 2. Scheneid. de ſucceſſ. deſc. maſc. ſub nu. 27. verſ. nec videtur obſtare. fo. 492. Tom. de Mar. tit. 6. ſub nu. 13. verſ. quia paulò; Iterum Roſent. in cap. 7. concl. 10. ſub nu. 10.* nam admittimus
quod, & ipſi volunt, *eo. §. prædictis*, literaliter
non loqui, niſi de cauſis, quibus priuari poſſit Vaſallus a Domino. Sed tamen alterũ negari non poterat, quin induci poſſet tex. etiã
ad materiam exhæredationis patris quoad
filium hoc modò, vt ſicuti Domino licet ex
cauſa priuare Vaſallum, ità & patri liceat ex
cauſa priuare filium, vt ęqualitas ſupradicta
Iure feudali inter Dominum, & Vaſallum
61 paſſim recepta ſeruetur. † Et hæc collatio
inter ambos reſultat manifeſta, *in d. §. prædictis*, dum primo dicit tex. beneficium prędictis modis debere amitti, ſcilicet, *vt ſupra*, ad
fauorem Domini, idq; generali ratione, ibi,
tàm naturalis quàm ciuilis ratio ſuadet; quam
dum fundat idem text. ſuper conſtitutione
de exhæredatione loquente, *& inſtas* (vt eſt
in tex.) *exhæredationis* cauſas enumerante,
hinc duo reſultant, vel caſum patris in filiũ
eſſe comprehẽſum ſaltem illatiue ex collatione promiſcua inter vnum, & alterum caſum filij, & patris, Vaſalli, & domini, eodem
themate æqualitatis iurium ſemper retento, vel eſſe comprehenſum proprie, prout
ratio eſt expreſſa in tex. quæ cum ſit eadem,
& in patre cum filio, ac Domini cum Vaſallo, dicitur ambos caſus continere, non extenſiuè, ſed comprehenſiue *vt ſupra cap. 44. num. 56. et ſeqq.*

62 † Et ita cum communi faciat tex. ille ad
caſum noſtrum, quicquid nil ad propoſitũ
facere dixerit *Roſent. d. c. 7. concl. 10. ſub n. 10.*
& quicquid vehementer miretur de prædictis, qui hunc tex. patri applicarunt, *Cam. de Curt. in d. §. nunc de altera. ſub d. num. 99. d. col. ſeq. fol. 63.* poteſt tamen fieri diuiſio inter
fratres, & pater vni aſſignare de conſenſu
aliorum *Gayl. lib. 2. obſ. 116. num. 9.*

63 † Hęc de ſubiecta materia cui reſpondet,
& proprietas verborum; Intrant enim per
hoc dicta *ſupra num. 42. et ſeqq.* Namque ſiſte in vocula illa (*In feudo*) Cur in feudo nulla ordinatio maneat, vel valeat? quia voluit
tex. reſtringere ordinationem ad feudum,
ideſt circa feudum, circa rem ipſam iuxta
proprium ſignificatum eius verbi, de quo
dictum eſt: Atqui dum pater exhęredat filiũ
diſponit circa perſonam, nõ circa feudum,
de ꝑſona verò nihil verat tex. ille quin poſſit pro arbitrio ordinari, ergo hic caſus non
64 fuit eo text. comprehenſus. † Quia verba nõ
conueniunt, & ità ceſſat diſpoſitio *l. 4. §. toties. ff. de damn. infec.* & licet in conſequentiã
65 contineat filium feudo priuari, † Tamen
multa permitti in conſequentiam, aut per
indirectum, quæ non principaliter, certum
eſt in iure noſtro, & patet *ex Roſent. d. cap. 7. concl. 10. in princ. ſeù per accidens non principaliter vt ſub num. 8. ibid.*

Quid ſi aliquis omnes omninò filios priuaret etiam ſine cauſa, non ne (oppeneret
adhuc aliquis) hęc eſſet diſpoſitio negatiua?
& non ne hac diſpoſitione priuarentur filij, ergò etiam priuatiua ordinatio diſponit.
Reſpondetur huiuſmodi diſpoſitionem negatiuam ſine fundamento alicuius cauſæ
manere nullam, & inanem, & perinde ac ſi
facta non fuiſſet, & ita ceſſat obiectum, neq;
enim ex actu nullo reſultat aliqua diſpoſi-
66 tio, † Quia nullum, & nihil, aut inefficax

æqui-

Digitized by Google

æquiparantur *l. dari. ff. de verb. oblig. Zaſ. in*
l. cum quærebatur. nu. 3. ff. de re iud. Ideoque,
huiuſmodi ordinatione non obſtante, firma ma-
nebit diſtributio feudi inter filios, ſecundũ
regulas feudales, quæ ratio nullitatis ceſſat
vbi exhæredatio eſt iuſta, & valida, & manet
priuatio quoad exhæredatum citra lęſionẽ
dicti tex. de ſucceſſ. feu. per ea quæ dicta sũt
&c. Communiter recepta, & ex obſeruan-
tia ipſa cõprobata, quicquid vel diſtinguãt
nonnulli feudum à feudo, vt ab initio huius
cap. relatum eſt.
67 † Sed vt demum, hæc ſatis fusè explicata
ad breuem certitudinem aliquam reducan-
tur, proponimus aduertendum diligenter
Compilatorem *eo tit. de ſucceſſ. feu.* tradere
modum, & naturam ſuccedendi. Hęc enim
ſunt verba tex. *ſequitur de ſucceſſione feudi vi-*
dere, ſi quis igitur deceſſerit filijs, & filiabus
ſuperſtitibus ſuccedũt tãtũ filij æqualiter, vel ne
potes ex filio loco ſui patris, nulla ordinatione de
fũcti in feudo manente vel valente. Natura, in-
quã, quia de natura feudorum eſt vt tantum
maſculi ſuccedant, modus vt æqualiter, &
nepotes loco parentum; Ad hęc ſequuntur
verba *Nulla ordinatione defuncti in feudo &c.*
de qua ordinatione poteſt intelligi, niſi de
illa ordinatione poſitiua, quæ ſit contra di-
ſpoſita in hoc tex. & quæ ſit de feudo in
ſpecie; vt mox iã dictũ eſt. An ad illũ caſum
poſſint pertinere dicta verba prohibentia
ordinationem, qua filius à patre exhæreda-
tur? de hoc ne minimum quidem verbum
in tex. nec vlla ratio ad eum poteſt trahere.
Imò ratio diuerſitatis hoc efficacius oſten-
det, diſtinguendo de duplici genere perſo-
narũ hanc in rem intercurrentium, & de ſin-
gulis earum iuribus, porrò hæ perſonę vna
eſt Domini, altera Vaſalli. Ad Dominum,
& eius iura pertinet quod fili; tantum ma-
ſculi ſuccedant, & quod æqualiter ob fide-
litatis cauſam, vt ſupra iã retulimus, *et pro-*
bat tex. §. omnes filij, ſi de feu. def. fuer controu.
int. dom. et agnat. Vaſal. meritò nulla ordina-
tio defuncti contrà hoc ſtabilimentum erit
admittenda, tanquam ipſi Domino, ipſi na-
turæ feudorum præiudicialis, Ad Vaſallũ
patrem & eius Iura pertinet quod poſſit
filium ex cauſa exhæredare, exhæredat, &
eo ipſo filius, vt hæreditate ita, & feudo pri-
uatur, de hac negatiua ordinatione non in-
telexit *tex. ille*, quia eius intentio fuit iura
Domini & naturæ feudi conſeruare, non
Iura Vaſalli patris tollere, de quibus ne mi-
nimum quidem veſtigium. Id verò ita eſſe,
quia leges per leges veniunt intelligendæ,
ecce ex alio contex. difficultatem ſublatam
relato *iam ſupra ſub nu.* 10. *in fin.* & ratio eſt
in promptu, quod Iura cuique ſua ſalua eſſe
oportet, & illa interpretatio facienda, per
quam vtrique parti æquè conſulitur, vt
ſupra *cap. 35. numer. 10. cap. 22. numer. 14.*
15.
Nec adhuc obſtinatus inſiſtas in verbis
nulla ordinaitone in feudo, hic verò per exhæ-
redationem feudum tangi, nam aliud eſt or
dinationem fieri in feudo in indiuiduo, &
principaliter, aliud fieri in perſona, licet in
conſequentiam veniat feudum, quia in pri-
mo caſu loquitur tex. non in ſecundo, Vbi
alia diuerſaque ratio ſubintrat Iuriſpaterni,
& alia adhuc quod multa in conſequentiã
vt ſupra num. 65. & demum alia quia filium
exhæredari nil Domini interſit, quinimò
68 ei expediat † Quia per hoc acceleratur ad
eum reuerſio feudi, quę dicitur ipſi Domi-
no fauorabilis *§. ſi de ſucceſſ. fratr. tit. ſi de feu.*
def. mox. cit. in princ. tit. de Vaſall. decrep. ætat.
in princ. Felyn. c. per tuas. nu. 9. de prob. Carol.
de cau. priuat. ob lin. fin. numer. 56. Ad Petr. de
Grego. de conceſſ. feu. par. 3. quæſt. 7. ſub princ.
num. 12.
69 Cætera vide apud Docto. præcit. Scrad.
& alios declarationes ponentes, quas omit-
timus, ne chartas de alienis paſſim obuijs
70 impleamus † & de vocibus *ordinamenti, ſeù*
ordinationis, aut diſpoſitionis adde Dec. Noſtr.
flor. vlt. numer. 17. et ſeqq. et Bonon. etiam vlt.
71 † Et vltimarum voluntatum octo ſpecies
enumerans *Guid. Pap. q. 543. Caſſan. de cõſuet.*
Burg. tit. de ſucceſſionis. §. 3. en aultremente di-
cte teſtam. nu. 3. fo. mihi 237. et in §. 5. ad princ.
num. 3. fo. mihi 241. Surd. conſ. 380. numer. 33.
72 *lib. 3.* † *Vbi quid diſponere ſeù ordinare &c.* in no
73 tabili caſu ſtatuti Taurinen. † *De verbo ordi-*
nãmenti apud Crau. conſ. 236. ſub num. 6. cum
74 *ſeqq. Surd. conſ. 572. ſub num. 68. lib. 4.* † Nec
omitto caſum, qui mihi obtigit in facto, de
vno qui ordinauit ſorores eſſe ſuas hęredes
ſed non legitime omnino. Nam quæſitum
fuit coram Excellentiſs. Senatu, an agnatus
foret admittendus ad domum, vigore eius
ſtatuti, Cuius hæc ſunt verba. *ſi quis vel ſi*
qua ab inteſtato deceſſerit nullo facto ordinamẽ-
to rerum ſuarũ etc. vocans eo caſu maſculos
de parentela excluſis fæmins. & fuit reſolu-
tum ſtante dicto ordinamento, licet nullo
non intrare ſtatutum, & ideò maſculum nõ
admittendum excluſis fæminis, eo ordina-
mento tali quali, vocatis ad ſucceſſionem
quia non erat verùm, deceſſiſſe nullo facto
ordinamento; poterat enim dici quod deceſ
ſerat ab inteſtato, & quod poſſet maſculus
diuidere bona vnà cum ſororibus, quaſi ab
inteſtato omnes ſimul ſucceſſiſſent, quia
ordinamentum nullm, non facit deficere
cauſam inteſtati *Magdal de num. teſt in teſta.*
par. 1. 1. cap. 4. num. 51. et ſeqq. ſed non po-
terat dici quod deceſſerat nullo facto teſta-
mento, ita quod poſſet maſculus excludere.

Digitized by Google

re à domo totaliter vigore ſtatuti,erat enim
75 ordioamentum, licet nullum. † quia etiam
reprobus denarius, eſt denarius *l. eleganter*
76 *§.qui reprobos.ff.de pign.act.* † & teſtameotũ
eſt *l.2.§.1.ff.quemad.teſt.aper.Rayn.in §.pęna*
77 *ad fin.de probib. feu.al.per Feder.*†ad aliquid
valens putà ad declarandum *l.fin. ff.de reb.*
78 *eorum Teſſ. dec.192.num.12.*† ad facie.ndum
incidi in edictum *l.3.§.item ſiuè iure. ff.ad I.*
79 *C.Sylan.* † In pænam *Surd.dec.102.num.22.*
80 *et ſeqq.* exornans. † Vt competat actio ad
81 exhibendum *l.1. ff. de tab.exhib.* † Vt tollat
ius accreſcendi etiam inutilis ſubſtitutio
82 *Surd.dec.152.num.19.*† Vt pariat obligationem naturalem,vnde per modum excipiẽdi poſſent ſe tueri fæminæ prædictæ,maxime quia erant in poſſeſſione bonorum ſine vitio aduerſus dictum maſculum, qui nihil poſſidebat *Bertran.conſ.1207.num.5.lib.6.& plenius Magdal.de num.teſt.in teſtam.par.3.c.2. numer.28. & ſeqq. vbi de vera, & com.*
83 † & ſuſtinetur tanquam vna ſpecies vltimę voluntatis, licet imperfectæ *ad Mantic. de*
84 *coniect.vlt.vol.lib.3.tit.20.num.8.*† Vbi traditur effectus,ſi ſtatutum,prohibet inter viuos alienari,poſſe tamen alienationem fieri ſi teſtator iuſſit, licet nulliter ex teſtamento nullo; & non obſtante nullitate teſtamenti oppoſita per filium præteritum, hæres in eo ſcriptus poteſt immitti in poſſeſſionem hęreditatis à Iudice donec lis finiatur *Craſſ. in §. teſtamentum.q.48.in fin. vbi de comm.*& illud verbum, *ordinamenti*, importat etiam minorem quam libet diſpoſitionem, quæ non ſit vna ex illis octo traditis à *Pap.in d.q. 543.ſeù ex illis ordinamentis*, vt vocat *Caſſan. in præcit. loc.* & ideò deficiente hac qualitate ſtatuti (*nullo facto ordinamento*) quia non eſt verùm dicere nullum fuiſſe factum ordinamentum, cum factum ſit, & de eo appareat ex depoſitionibus quinque teſtium (licet nulliter) non potuerit ſtatuto locũ eſſe.
85 † Cum omnis minimus defectus ſufficiat, ne ſit ſtatuto locus *Rol. à Val. conſ.10.n.22. 28.vol.3. Natt.conſ.214.nu.12.Sol.in antiq. Sabaud.decret.dec. Blancha par. 3.glo.vn.ſub numer.12.Ozaſc.deciſ.59.numer.4.deciſ.88. num.6.*

Et cum ſtatutum duo copulatiuè deſideret,deceſſiſſe ab inteſtato,& ſine ordinamẽto, concurſus ambarum qualitatum erat verificandus, alias non potuit ſtatuto eſſe locus,*teſte Alex. conſ.155.numer.5.in fin.& numer.6.lib.7.* confert quod dicitur debere exiſtentiam caſus, de quo in ſtatuto verificari, aliàs non intrabit ſtatutum,*Crau.conſ. 313.ſub num.1.* vbi plura ad idem,& ità fuit iudicatum me conſulente,& fęminę ſimul cum maſculo admiſſę ad omnia bona etiã quoad domum. & ſententia habuit effectũ in cauſa Bernardini, cum Bernardini, referente Perilluſtriſ. D.Senat.Craueta poſtea
86 Pręſide Primario.† Ad illud de actu nullo, an nullius omnino ſit momenti an verò è contrà vide pulchrè *vt per Felyn. in cap. ex tenore. num. 9. de reſcript. cum alijs citat. per Mancin. tract. de Iuran.par.4.eff.203.& par.5.quaſt.9.*

CAP. QVINQVAGESSIMVM SECVNDVM.

De alienatione feudi licita.

S V M M A R I V M.

1 *Alienatio diſtinguitur in licitam in caſu permiſſo,& in illicitã in caſu prohibito,& quæ vtraque,& nu.ſeqq.*
Vendere & alienare eadem cenſentur eod.nu.1.
Si de conſenſu Domini & agnatorum, ſi conſuetudo alienandi,ſi per modum ſubinfeudationis ſub eiſd.
4 *Contrariorum eadem eſt diſciplina.*
5 *Illicita eſt nulla ipſo iure, et quæ vtraque, numer.6.*
Niſi appoſita clauſula ſaluo cõſenſu domini. aut ignorantia excuſet vel conſuetudo.
7 *Huiuſmodi alienationes licitæ vel illicitæ legitimæ vel illegitimæ appellantur.*
An Alienatio feudi præiudicet filij vel agnatis. ſub eod.nu. 7. & ſeqq.
9 *In feudo hæreditario nocet ſemper alienatio etiã agnatis.*
11 *Varię opiniones an præiudicet alienatio referũtur, & ſeqq.*
16 *Similis eſt contentio de emphyteoſi eccleſiaſtica, quæ egeret Cęſarea deciſione.*
17 *Patrem in emphyteoſi antiqua non poſſe præiudicare, ſi ſit eccleſiaſtica, ſecus ſi priuata, qui ita ſenſerunt.*
18 *Feudum nouum poſſe cum domini conſenſu ab Aequirẽte prælegari,ſeu alienari ad ſucceſſorũ præiudicium omnes concurrunt,& nu.28. & 31.*
19 *Ita quod beneficium inuentarij nihil prodeſſet.*
20 *Feudum nouum poteſt conuerti in primogenituram.*
21 *Ratio cur feudum nouum poſſit alienari ex aliquorum opinione.*
22 *Sed reijcitur quia contractus inter duos ad fauorem tertij poteſt ab eiſdem reuocari.*
23 *Alia ratio ſecundum alios cui reſpondetur, remiſſiuè.*
24 *Alia ratio, quia fortiùs eſt paternum quàm nonum*

uum etiam reijcitur, nu. 25.

26 *Qui dicunt filios conſequi non poſſe feudum niſi ſint patris hæredes: & de Com. quod in nouo pater poſſit præiudicare.*

27 *Quid in emphyteoſi.*

29 *Teſtamentum nullum poteſt confirmari à Principe.*

Quod conſenſus ſuperueniens poſt mortem prælegantis feudum nouum ſufficiat. ſub eod.

30 *Declara niſi in contrarium ſit conſuetudo prælegandi.*

32 *Feudum nouum non habet agnatos, et non cadit quæſtio an eis in feudo nouo præiudicetur.*

Præiudicatur filijs prælegãdo in vnum de capacibus etiam ſine conſenſu Domini. ſub eod.

33 *In feudo antiquo præiudicari poteſt filijs non agnatis. Niſi ipſis alienationi conſentientibus iuribus et filijs eorum tali caſu præiudicatur, nu. 36. 37. 38. et ſeqq.*

34 *Conſenſus eſt neceſſarius alicuius quando ſua intereſt.*

35 *Citationes, monitiones et proclamata ſunt neceſſaria ob eos quorum intereſt.*

37 *Sine conſenſu viuentis feudi inueſtitura concedi poteſt tertio ſub conditione ſi ſibi feudum eccleſiaſticum aperiatur.*

38 *Non eſt opus aſſenſu dummodo nullum tibi detrimentum contingat.*

39 *Non filius, ſed agnatus admittitur ad reuocationem feudi refutati in ſpecie §. Titius, numer. 40. 41.*

42 *Error omnium, qui cenſuerunt filijs non præiudicari, & num. 43.*

44 *Et ratio, quia filij omni caſu feudum acceptò referunt parenti.*

45 *Vnde eius factum præſtare debent.*

Etiam non obſtante beneficio inuentarij. ſub eod.

46 *Hodie tamen inualuit vt filijs non poſſit præiudicari in feudo ex pacto & prouidentia.*

48 *Et fundamenta remiſſiuè.*

Si non fuerit hæres, aut ſi ſit ſed cũ beneficio legis & inuentorij. eod. 50.

47 *Et tamen veritatem nouiſſe prodeſt etiam ad intelligentiam textuum feudalium.*

49 *Agnatis non præiudicari in feudo ex pacto & prouidentia.*

50 *Quid ſi hæredes ſint, aut cum beneficio legis et inuentarij remiſſiuè.*

Ratio noua ad tit. An agnat. etc. verificari oſtẽditur; ſicut e contra alię. ſub eod.

51 *Quid in feudo mixto an poſſit præiudicari filijs vel agnatis variæ opiniones referuntur, et num. 52.*

52 *Opinio Auctoris. ſub eod.*

53 *Confirmata auctoritate Docto. quod filij non reuocãt, agnati reuocant, dummodo non ſint hęredes, vel cum beneficio legis. ſub eod.*

54 *Verùm hæc doctrina in iudicijs ægrè obtineret.*

55 *Tamen valdè variatum circa hoc.*

56 *Et eſſet conſultius reiecta hac diſtinctione ex textib. feudalibus quæſtionem hanc definire.*

57 *Piſtoris Commendatur.*

58 *Quicquid Roſent. ab eo ſæpe quaſi de induſtria diſcedat.*

59 *Quicquid et Kicherb. à Piſto. & ipſe diſſentient.*

60 *Idem in feudo informi.*

61 *Inuentarij et legis beneficium conſeruat iura ꝓpria, non quæ ex perſona defuncti.*

62 *Non prodeſt inuentarium in feudo ex pacto et prouidentia filijs.*

63 *In feudo mixto, et etiam ex pacto et prouidentia ſaltem nouo. nu. 65. 66.*

64 *In feudo hæreditario.*

67 *Quod ſemel aſſumptum nunquam dimiſſum.*

68 *Feudum nouum etiam ex pacto et prouidentia fuit per omnia feudo hæreditario æquiparatũ et inuentarium non releuat. ſub eod.*

69 *Repilogatur ius agnati diſtinctione, aut Agnatus eſt hæres in allodio abſque Inuentario, et non reuocat. quod intellige.*

70 *Aut agnatus eſt hæres cum beneficio legis etc. et poteſt feudum reuocare.*

71 *Si tamen tantum ſit in hæreditate, quanti feudũ æſtimaretur.*

72 *Et reuocans tenetur omittere bona inuentario ſcripta.*

73 *Diſtinguendo, vt remiſſiuè.*

74 *Reprobato Vult. qui cenſuit agnatum hæredem cum inuentario reuocare non poſſe.*

75 *Agnatus non poteſt reuocare pro rata bonorum de Comm. licet contra.*

76 *Reſoluitur ſecundum docto. in feudo ex pacto et prouidentia admitti etiam filios ad reuocandũ feudum alienatum.*

77 *In feudo mixto vix diſcerni, quæ ſit magis cõm. opinio an proſit ſeu non proſit Inuentarium, et nu. 78.*

79 *Conciliatio inter hęc doctor.*

80 *Quid de feudo informi.*

Quid in feudo nouo ex pacto et prouidentia, nu. 87.

82 *Quid in feudo nouo hæreditario mixto.*

Quid in hæreditario ſimpliciter. ſub eod.

83 *Obiectio tollitur, quod ſi alienatio ſit nulla ea poteſt reuocari ab ipſo alienante, et per ſucceſſores eius. nu. 84.*

84 *Nec Hæres nec contrahens poteſt venire contra actum à ſe geſtum, contra legem annullãtem actum non fauore contrahentis ſed alterius.*

85 *Vbi lex factum conſiderat ſeu animum faciẽtis committitur pœna.*

86 *An emphyteoſis alienatio poſſit reuocari, quibuſdam caſibus aduotatis, remiſſiuè.*

In regno alienans feudum reuocare poteſt alienationem reddito pretio. ſub eod.

87 *An in feudo nouo erecto in primogenituram ſeu conceſſo iure Francorum poſſit pręiudicari.*

Præ-

1 PRæmittendum† eſt alienationem, feu-
di ſeu venditionem , quod idem eſt
ad tex. in §. fin. Cap. vn. de contr. int. dom.
et empto. poſſe fieri vel in caſu permiſſo,
& licito; vel in caſu illicito & prohibito. In
caſu permiſſo multifariam putà cum con-
ſenſu Domini directi &, agnatorum quo-
que, quatenus fieret in extraneum, ideſt qui
non ſit de deſcendentibus feudi capacibus
ſeù inueſtitura comprehenſis *ad tit. de alien.*
pat. feu. ad tit. An agnat. vel. fil. & c. ſeqq. nu.
fin. vel etiam ſine Domini conſenſu, ſed nõ
ſine conſenſu agnatorum proximiorum *iux*
ta caſum §. Titius. ſi de feu. def. & c. Roſ. cap. 9.
concl. 69. nu. 7. & concl. 28. per tot. & ad infra
2 *cap. 54.* † Vel ſi ſit conſuetudo alienandi
etiam ſine conſenſu Domini *Roſ. d. cap. 9.*
concl. 58. quæ tamen conſuetudo eſt probã-
da, & quomodo *Rol. conſ. 2. nu. 117. & ſeqq.*
3 *vol. 1.* † vel ſi fiat per modũ ſubinfeudatio-
nis *ad §. fin. de alien. feud. §. ſed etiam res. per*
quos fiat inueſt. In caſu verò prohibito à con-
trario ſi ſine connenſu Domini aut agna-
4 torum, † vt contrariorum eadem ſit iuris
diſciplina. *Inſt. de his qui ſunt ſui vel al. iur.*
5 † Quæ quidem alienatio in caſu prohibito
eſt ipſo iure nulla *vt ſupra c. 44. n. 51. & ſeqq.*
niſi conſuetudo excuſet *vt ſupra mox. nu. 2.*
aut aliud putà ignorantia, quia facta ſit alie-
natio ab ignorante *iuxta tit. de contr. int. dom.*
6 *et empt. feu.* † ſeù quatenus facta fuiſſet alie-
natio ſaluo beneplacito ſeù conſenſu Dñi
Gram. dec. 49. in fi. Teſ. q. for. 53, lib. 1. Schrad.
de feu. par. 6. cap. 2. Rolan. conſ. 51. nu. 29. lib.
2. Ozaſc. dec. 166. num. 4. et ſeqq.
7 † Huiuſmodi verò alienationes licitas
vel illicitas, legitimas vel illegitimas Doct.
appellant *add. ad Iſern. d. §. Titius filios. ſub*
princ. verſ. cum conſenſu lit. K. ſi de feu. def. etc.
Craſſus in §. Hæreditas. q. 12. num. 29. Roſ. d. c.
9. concl. 28. et plurib. ſeqq. de licita primò
8 agendum: † An hæc itaque præiudicet? &
dicimus regulariter filijs tantum præiudi-
care, non etiam agnatis, loquimur (aduerte
ſemper) in feudo recto, & proprio, (nam de
9 hæreditario ſimpliciter nõ loquimur. † Quia
in eo etiam agnatis nocet alienatio *Burſat.*
conſ. 49. num. 46. Vult. cap. 11. num. 77.) Dixi
re gulariter, quia eſt caſus quidam ſpecialis,
quo etiam aguatis alienatio præiudicat, *vt*
infra num. 3. et ſeqq. 19. et ſeqq. cap. ſeq.
10 Et tamen (licet ipſi rem hanc totam ità
reſoluamus, & veritatem ità ſe habere mox,
Deo dante, ad oculum oſtenſuri ſperemus)
vide quot altercationes, *Ar. Pinel. ad l. 1. par.*
3. num. 97. circa princ. et ſub num. 91. circa fin
cum ſeq. confuſionem Doct. et tenebras hac in
re exclamat altis verbis, et voce. & hoc eſſe
fortiſſimum dubium dixit *Affl. de alien. pat.*
feu. numer. 19. Intelligere poſſumus ex ipſo
Iſern. Auriga noſtro ad d. §. Titius. et ad d. tit. de
alien. pat. feu. verſ. et ſi clientulus, vbi confuſiſ-
ſimus paſſim caſum licitæ cum caſu illicitæ
alienationis confundit , textum generali-
ter loquentem ad feudi noui terminos re-
ſtringit, & pleraque alia comminiſcitur, &
ab re aliena , & inter ſeſe , ſi diligentius
intueare pugnantia. Intelligimus *ex Pinel.*
ſub d. num. 91. dum varias opiniones; & non
ſolum aliàs alijs, ſed etiam ſibi ipſas plerſiq;
repugnantes commemorat, *Intelligimus ex*
Roſen. d. cap. 9. concl. 66. cum ſeq. dum pariter
ea Pyleanorum, vel Neapolitanorum im-
maginaria inuoluitur factione.
11 † Alijs feudum nouum ab antiquo diſtin-
guentibus *Ant. Sol. de feu. decr. quia in pleriſq;*
par. 1. glo. vn. num. 5. verſ. quarè cum verbum,
12 † Alijs filijs præiudicare non etiam agnatis
Piſtor. qq. iur. q. 13. & 14. par. 2. Vult. cap. 11.
13 *num. 88.* † Alijs nec filijs, neç agnatis *Iſern.*
ad d. §. Titius ad prin. ſi de feu. def. Mõta. in vſus
feu. lib. 4. cap. 5. vbi crebriorem dixit, Piſtor. d.
q. 13. num. 18. Ioan. Schon. lib. 1. diſp. 9. th. 134.
Craſſ. in d. §. hæreditas. q. 12. numer. 19. Schrad.
14 *par. 8. cap. 8. num. 3. cum ſeqq.* † Alijs feudum
informe ab formi diſtinguentibus, & ad re-
medium inuentarij confugientibus alijs,
vt Ozaſc. conſ. 30. per tot. et dec. 181. 182. Vbi
etiam ſi ſine beneficio legis, & Inuentarij in
feudo ex pacto & prouidentia, *vt num. 15. et*
ſeqq. ead. dec. 182. refert has opiniones *Pinel.*
d. par. 3. ſub num. 92. Surd. ad §. Titius. num. 25.
cum ſeqq. ſi de feu. def. Rol. de Inuent. par. 4. q.
incip. Nunquid hæres fo. mihi 148. Clar. in §.
feudum. q. 41. verſ. 1. in fi. Corn. Neoſt. de feu.
Olan. ſucceſſ. cap. 3. in fin. Soac. in præl. feu. cap.
15 *46. num. 5. et ſeq.* † Et alijs feudum hæredita-
rium à feudo ex pacto & prouidentia di-
ſtinguentibus *Afflic. deciſ. 112. et ibid. Vrſil.*
16 † Et eſt ſimilis contentio in emphyteoſi Ec-
cleſiaſtica , adeò quod Cæſarea eſſet opus
deciſione *dicat Mugon. dec. Lucen. 7. num. 10.*
et dec. 44. in princ. Tiraq. in 1. retr. §. 11. glo. 6.
numer. 23. 24. et §. 32. gloſ. 1. num. 2. Clar. in §.
emphyteoſis. q. 16. verſ. his premiſſis, Gabriel.
17 *lib. 3. com. opin. de iur. emph. concl. 2.* † & patrẽ
in antiqua emphyteoſi non poſſe præiudi-
care *adde Barz. dec. buon. 66. Ric. in ſuis collect.*
2126. ad fin. ſi ſit Eccleſiaſtica, ſecus ſi ſecu-
laris, ſeù priuata, *Gum. dec. luſit. 8. et ibid. add.*
per tot. maximè num. 5. à quibus nos facili ne-
gotio ipſos liberabimus, & ratione duce, &
à partium enumeratione.
18 † Incipiamus à feudo proprio; & recto
nouo, ſeù (quod aiunt) ex pacto & proui-
dentia in quo nulla eſt difficultas, cum om-
nes communiter conſentiant primum ac-
quirentem cum conſenſu Domini poſſe
ſucceſſoribus a lienando præiudicare *gloſ.*
communiter approbata , in §. hoc quoque. de
ſuc-

Digitized by Google

ſucceſſ. feu. tex. in §. ſi fuerint. quib. mod. fea.
amitt. Roſent. cap. 9. concl. 66. Vult. cap. 11. nu.
76. Rot. apud Farin. par. 1. dec. 435. ſub nu. 13.
& deciſ. 438. ſub num. 1. Affl. dec. 112. nu. 5. 6.
Vbi etiā in feudo antiquo facto tamē nouo.
29 Ozaſ. vol. 4. conſil. 4. nu. 9. † Ita quod Inuen-
tarium nihil prodeſſet Sol. in d. verſ. quarè cū
verbum. ſub num. 5. fo. 81. col. 1. in fi. & col. ſeq.
in princ. ſuper decr. quia in pleriſque par. 1. gloſ.
vn. de feu. in antiq. ſub. decr. V. etiam Piſtor. q.
30 4. per tot. † Et poteſt feudum nouum conuerti in
primogenituram Bec. conſ. 52. per tot. Do. Praeſ.
Bellon. conſ. 9. num. 34. vbi plenè.
31 † Id verò cur ita? quia in feudo nouo pri-
mus acquirens præiudicare poteſt ſuis ſuc-
ceſſoribus, inquit Vult. ſub d. num. 76. ſed hæc
32 non eſt ratio, eſt dictum ipſum † Quia duo
contrahentes pactum in fauorem tertij cō-
tractui ſuo adiectum mutuo conſenſu illo
tertio inſcio, & inuito tollere, & mutare
poſſunt inquit Roſent. cap. 9. concl. 65. num. 3.
cum. ſeqq. et concl. ſeq. num. 4. et ſeqq. ſed hæc
doctrina (licet ſit in ſe vera) tamen non be-
ne applicatur, quia procedit vbi illi tertio
acquireretur immediate, & principaliter,
nos ſumus vbi per viam ſucceſſionis, ergò
ex diuerſis non fit illatio ad ſupra capit. 23.
part. 2. num. 67. & ſeqq. iunctis mox dicendis
per nos in applicatione rationis noſtræ.
33 † Quia (alij dicunt) facilius poteſt quis præ-
iudicare in re à ſe ipſo quęſita, vt cap. praeced.
numer. 28. & ſeqq. & ad cap. 30. numer. 51.
52. 55. & ſeqq. ſed ibid. vide reſponſionem.
24 † Quia fortius eſt feudum paternum quàm
nouum (ait Bologuet. conſil. 4. num. 10. et 39.)
25 ſed nec hæc conuincit. † Quare quæ alia ra-
tio remanet, niſi illa, quia filius etiam in
feudum proprium, ſeù quod vocant ex pa-
cto, & prouidentia ſuccedit, vt in ius patris,
ex quo facultas pręiudicandi ſtatim ſeſe of-
fert, & accedit iuxta ea, quæ (ne rem actam
agamus, iam fuſius dicta ſunt. d. cap. 23. num.
26 25. et ſeqq. † Confert ratio eorum qui dicūt
filios conſequi non poſſe, niſi ſint patris hę-
redes, Roſent. cap. 7. concl. 7. num. 3. Vbi hanc
eſſe communem omnium fere ſententiam
teſtatur, quod filijs in feudo nouo poſſit
27 pręiudicare iunctā glo. A. B. et ſeqq. † Et licet
Bertaz. in conſil. 114. et 116. in term. emphy-
teoſis contrarium conetur edocere, tamen
aduerte, quod in conſ. 115. (quod eſt in eadē
cauſa, concedit in feudo nouo poſſe præiu-
dicari, ſaltem domini conſenſu accedente
num. 13. vnde quæ in alijs conſilijs inſuper
addidit ad caſum noui feudi nō pertinētia,
non attendenda, tanquam obiter, & maiorē
exagerationem, & cumulum inſuper addita
28 (vt ſæpè faciunt Docto; † & profectò de
vtroque) & quod pater poſſit alienare in
feudo nouo, & quod prælegare cū domini

conſenſu ad præiudicium filiorum, eſt cō-
munis, communior, & communiſſima, &
veriſſima opinio, & ſecundum quam fuiſſe
iudicatum videndus Bammac. poſt alios in §.
omnes filij. n. 49. vbi in fi. neminē eſſe qui cō-
tradicat, et ſub num. 50. 51. vbi de iudicatis
circa validitatem teſtamenti, vbi Rex præ-
29 ſtiterat aſſenſum &c. † Imò teſtamentum
iam nullum poſſe poſtea confirmari à Prin-
cipe Loffr. conſ. 8. num. 24. et ſeqq. ſed nō ſuf-
ficere, in propoſito, conſenſum Domini ſu-
peruenire poſt mortem dicit poſt Burſat. Ber-
30 taz. d. conſ. 113. ſub d. nu. 13. † Intellige tamē
prædicta niſi ſit conſuetudo prælegandi,
31 Menoch. conſ. 104. num. 22. lib. 1. † ſed ad rem,
alienationem feudi noui præiudicare filijs
acerrime defendit Piſto. q. 4. lib. 2. qq. intr. cui
ſubſcribit, et ſecundum eum reſpondendum, et
iudicandum aſſeruit nouiſſimè omnium relatis
pluribus Kirch. in diſc. feu. cap. 5. numer. 6. poſt
Piſtor. idemmet atteſtantem d. q. 4. ſub num. 63.
32 ad fin. † Hæc de filio non cadunt in agnatū,
quia feudum nouum non habet agnatos,
Bammac. in d. §. omnes filij. num. 49. in fi. tit. ſi de
feu. def. etc. & ſi fiat alienatio aut prælegatū
in capacem ea teneret etiam ſine conſenſu
Domini excell. D. Bellon. conſ. 9. nu. 34. 35.
33 † Controuerſia verè eſt de feudo ex pa-
cto, & prouidentia antiquo, in quo (retentis
eiſdem term.) dic alienationem in caſu per-
miſſo filijs quidem præiudicare non autem
agnatis. Id verò manifeſtè probatur ex titu.
de alien. pat. feu. quo loci apertè dicitur alie-
nationem paterni feudi non valere etiam
Domini exiſtente conſenſu, niſi etiam adſit
conſenſus agnatorum, nā agnatis non præ-
iudicatur, niſi conſenſus proprius accedat;
ratio eſt in tex. ipſo ibi. Ad quos (ſcilicet ad
Agnatos) beneficium quandoque eſt reuer-
ſurum, ergò excluſiuè ad filios alienantis,
& quorum nec requiritur conſenſus, prout
è contra requiritur cōſenſus agnatorum, ſic
dicimus in refutatione non requiri Domi-
ni conſenſum, quia fit inter agnatos iā feu-
di capaces; An verò ꝓximior vel remotior
feudum habeat nihil ad eum, quia nihil eius
intereſt de quo infra cap. 34. par. 1. ſub n. 27.
34 † Ex eo quia conſenſus deſideretur eorū
quorum intereſt non aliorum ad actus per-
fectionem ad l. vlt. C. de remiſſ. pign. l. ſi conſt-
35 tiente. C. de donat. ante nupt. † Propter quod
monitiones, citationes, & proclamata fiunt
& ſunt neceſſaria ob eos qui, vt ius præten-
dentes poſſunt contradicere ad titu. C. de iur.
dom. impetr. et ad tit. in nouiſſ. conſtit. Sabau. de
form. ac ſolemn. obſeru. pro confirm. contr. et ibi
D. Sol. maximè glo. 3. numer. 9. 10. 11. 13. et ad
36 Dec. Noſtr. Flor. 7. per tot. † ſed quò longiùs
abimus? cum non deſint auctoritates nam
ita dicit in term. Iacob. in ſua Inueſt. verſ. et cū
pacto

pacto et 2. ſub numer.32. verſ. contrarium, nec
deſini tex. feudales in tit. de Cler. qui Cur. vendid.
37 † Vbi in feudo Eccleſiaſtico ſine voluntate
feudi poſſeſſoris viuentis poteſt fieri Inue-
ſtitura ſub conditione *ſi ſibi aperiatur*, ratio
eſt, quia, non eſt in huiuſmodi feudo ſucceſ-
ſor hæreditarius; & ideò nihil ſibi aut ſuc-
ceſſori ſuo præiudicatur *In tit. de feu. dat. in*
vic. leg. commiſſ. reprob.
38 † Vbi non opus eſſe conſenſu, dummodò
detrimentum ſibi non contingat *ad tit. quid*
iur. ſit, ſi poſt alien. &c. vbi, *profectò ſi Domini*
voluntate vendiderit &c. & ad tit. de feu. alien.
per Feder. ſub princ. ibi, ſine permiſſione illius
Domini ad quem feuda ſpectare dignoſcitur &
opt. mè in tit. ſi de feu. def. §. moribus. au ſi. in illis
verbis, & in tali inueſtitura cõſenſus eius de cuius
feudo ſit, exquiri non oportet. Id cur ità? quia
nihil eius intereſt, & ità in caſu noſtro filio-
rum nihil intereſt, quia pater ſibi, & eis præ-
iudicauit, & ideò non eſt eorum opus con-
ſenſu, aut interuentu ad huiuſmodi aliena-
tionem, ſed tantum agnatorum, quia eorũ
intereſt, & ſimile *in tit. An agnat. vel fil. &c.*
Vbi agnatorum conſenſus deſideratur, vt
de veteri poſſit noua fieri Inueſtitura, in
filium ipſum, vt ibi. & *in §. Titius ſi de feu.*
39 *def.* † Vbi pariter non filius ſed agnatus
admittitur ad reuocationem, & conſenſus
ex quo manifeſte conuincitur hoc, ius filijs
eiuſdem deſideratur tacitus, vel expreſſus,
vt teneat reſutatio in remotiorem agnatum
40 non filij; nequaquam competere, † quia
alioquin agnatus tanquam remotior in gra-
du excluderetur, vt *ad litteram Kircherb. in*
41 *diſc. feu. cap. 5. ſub n. 51.* † Nec pro filio adeſt
vllus ex Iure feudali locus, qui hoc Ius ei
tribuat, ideò nec nos id ei dabimus, cum ni-
hil ſit ſine certa Iuris auctoritate firmandũ
vt ſubdit ibid. Kircherb. & refert ante eum
Piſtor. q. 13. num. 34. 35. (quicquid ſibi quaſi
contrarius, aliter poſtea dixerit contrà *Piſto.*
ipſe Kircherb. d. cap. 5. à numer. 61. ad 78.)
42 † quare (quantum errauerit communis in-
terpp. Schola, quæ tenuit non præiudicari,
teſte Vult. d. cap. 11. numer. 86. Piſtor. d. q. 13
43 *num. 18.*) † pateat ex iſtis, quę manu palpã-
tur, *meritò Piſtor. d. q. 13. à num. 33. & ſeqq.*
aliam ſtrenue defendit, & eum ſequens
Vult. d. cap. 11. num. 88. ait in genere feudi fi-
44 lijs à patre præiudicari † quia (ſubdunt)
& ecce in rationem noſtram reincidentes,
verius eſt filios omni caſu feudum acceptò
45 referre patri. † Eius igitur, ſine quo ad feudũ
ipſis nullus eſt aditus, factum præſtare ne-
ceſſe habent, & *vt per eund. Molin. de Hiſp.*
primog. lib. 4. cap. 1. num. 25. vbi alios, & etiã
46 Inuentario facto; † Scio te mihi ſtatim obie-
cturum; quicquid ſit, hodie inualuiſſe, vt fi-
lij non minus, quam agnati poſſint reuoca-
re alienatum, ex pacto & prouidentia feu-
dum antiquum *vt tenent communiter Docto.*
in tit. ſi de feu. def. §. 1. Intrigl. de feu. q. 51. nu.
13. & ſeqq. ſecundum quam ità fuit iudicatum
etiam in emphyteoſi Eccleſiaſtica teſte Illuſtriſſ.
Ricc. collect. 2126. & Gam. dec. Luſit. 8. per tot.
iunct. add. ibid. ad num. 6. vbi de comm. & à qua
in conſulendo vel iudicando nõ ſit recedẽ-
dum, ſi hæres non fuerit, aut ſi fuerit quidẽ
ſed cum beneficio legis, & Inuentarij, ſecus
ſi ſimpliciter; & hanc ſententiam, vel ea de
cauſa potiſſimum recipiendam, quod iam
dudum cõſuetudine inualuerit, *dicit Myſin-*
ger. obſer. 85. cent. 4. vbi tamen inuoluit, &
pleniſſimè *Præclariſſ. Præſ. Bello. conſ. 48. per*
tot. (At nos ad ipſum §. Titius in cap. 44.
extricabimus) à qua in Iudicijs recedendũ
non eſſe *dixit Kircherb. d. cap. 5. num. 53. in fi.*
tametſi ipſe contrarium ſentiat, vt num. 51. ibid.
& pluribus citat. oſtendit communiſſimam
Roſent. cap. 9. concl. 67. in princ. & lit. d. ità
quod nunc eſſet contra ſtimulũ calcitrare.
47 † Scias tamen, & tu mecum, vnà cum
Piſtor. d. quaſt. 13. ſub numer. 76. verſ. non latet
nos; quicquid hæc ità ſint, prodeſſe poſſe
cognouiſſe veritatem, & prætereà illud, cõ-
trouerſias tantas ex incognita cum variorũ
textuum, qui nihil ad rem facerent peruer-
ſione exarſiſſe, *nam quid huc intrudere tex. tit.*
d. ſucceſſ. feu. quod nulla diſpoſitio teſtantis
valeat, *vt faciunt cita. in d. glo. A.* ſi ibi de mo-
do ſuccedendi, eoque non alterando agitur
& nos de alienando, inter quæ eſt toto cęlo
differentia, *vt cap. præced. tactum eſt, vel quid*
facit ad rem, quod filius dicatur proximior agna
tus, vt in eadem glo. a & Kircherb. d. cap. 5. ſub
num. 52. tàm quia non cadit agnatio nec ea-
dem in filio ratio, quæ viget in agnato,
quam etiã quia textus omnes, aliter in filio
aliter in agnato diſtinctim decernunt *vt in d.*
§. Titius. ſi de feu. def. d. tit. de alien. pat. feu. d. ti.
an agnat. vel fil. p quo adde Piſto. d. q. 13. n. 44.
& ſeqq. quã verò illud erroneũ, quod filij nõ
habeant à patre? cum tamen toties contra-
48 rium verius eſſe oſtenſum fuerit? † Cęterùm
reliqua fundaméta pro hac opinione, quod
filius poſſit reuocare recenſuit *Piſto. d. q. 13.*
num. 1. & ſeqq. quæ tamen omnia iam ceſſa-
re poſſunt ex traditis paſſim à nobis, *ſed ſi*
gillatim per Piſtor. ead. q. 13. num. 62. & ſeqq.
reſpondendo ad fundamenta *nu. 2. & ſeqq.*
& Excellentiſſ. D. Bello. in d. Conſ. 48. num. 49.
ſeqq. (forte, oculatiſſimus vir hoc præca-
uens) ad aliud & quidem magis tutum ac-
ceſſit fundamentum poſitum in nullitate
alienationis ob defectum ſolemniũ vt ibid.
per eũd quod cauſam in tuto collocauerat.
49 † Agnatis autem non præiudicare con-
cedimus, prout & hi omnes aperte probant
mox allati, *qui in filio, & agnato loquuntur*
Kir-

Kircherb.d.cap.5.numer.45.& ſeqq.Roſen.d.
concl.67.cap.11.num.9.Vult.cap.11.num.93.
50 & ſeqq.† Vbi quid ſi hæres ſit, aut cum be-
neficio legis,& Inuẽtarij,Craſſ.in d. §.hæredi
tas.q. vlt. num. 29. Piſtor. q. 12.per tot.etc.vt
ſupr.
Inferamus ad rationes vel aliorum, vel
nouam; Hãc verò vtrunque caſum com-
plecti, & filij, & agnati, etiam in his term.
conſpicis,& ſemper veram experiris ſecun
dum (vt in his term. loquar) vera Iuris Feu-
diſtici principia,quicquid garrierint poſtea
alij, nam præiudicatur filijs, quia ius me-
tiuntur à patre; non præiudicatur agnatis,
quia Ius non dimetiũtur ab agnato. In quo
iacet vis rationis noſtræ.
Age verò aliæ rationes ſupra verſ. Iduerò,
num.21. & ſeqq. ex aliorum ſententia allatę
huc non applicantur, quia omnes radicem
agunt in primo acquirente;& tamen etiam
alij vltra primum acquirentẽ poſſunt præ-
iudicare, vt dictum eſt, ergo ratio non eſt
vniuerſalis,ad omnes caſus,ergo mala ſupr.
cap.4.num.30.& ſeqq.
Et ex ratione noſtra vniuerſali, & ex idẽ-
titate formularum ſiuè informium, ſiuè for
mium pro ſe, & filijs, pro ſe,& hæredibus, idẽ
omninò fieri iudicium contingit, vt quod
dictum eſt de feudo ex pacto, & prouiden-
tia,nouo vel antiquo, idem quoque dici
oporteat & de feudo,ſiue informi,ſiuè mix
to,quod non detur reuocandi poteſtas filio,
detur agnato,& cum hoc moderamine tem
perentur opiniones inter ſeſe contrarię cir-
51 ca feudum mixtum, † Alijs dicentibus in
feudo mixto filium, & agnatum reuocare,
Piſtor.q.14.à num.2.vſque ad num.33.incluſi-
52 uè. † Alijs è diametro nec filium,nec agna-
tum à num. 34. ad 53. incluſiuè, nam ſecun-
dum principia feudalia filij nullo pacto re-
uocabunt, nec ſi fecerint Inuentarium, vt
mox dicam, Agnati reuocabunt dummodo
non hæredes, vel ſi hęredes; dummodo ſint
53 cum beneficio legis, & Inuentarij. † Et ità
ex rei veritate idem eſſe in feudo mixto ac
in feudo ex pacto, demum tenuit Piſtor.d.q.
14.num.54.vbi omninò vide. In feudo autem
ex pacto & prouidentia ita ſenſuiſſe, vt filij
non reuocẽt, patet ex loco ad quem ibid. ſe
retulit,& eſt locus ſupra cit.num.48. & licet
54 communiter aliter receptum ſit.† Ità quod
(vt ipſe ait) ad fin.d.num.54. hæc doctrina in
55 iudicijs egre obtinere.† Tamen etiam ſcias
quod in hijs term. feudi mixti dixit Id. Roſen.
cap.9.concl. 67.in glo.K.in fin.quod ſi conferas
loca de hoc loquentia, tantam plerunque inue-
nies veritatem, vt inter conſulentes ferè omnes
ſibi ipſis contrariãtes, vt neceſſe omninò habeas
hoc negocium ex legibus, & rationibus, non ex
neglecto quid vſu, & in Iudicijs obtineat, non
56 auctoritatibus, determinare,† Hæc Roſent con-
fert quod ſubijcit Piſtor.ſub d.num.54.paulò
ante fin. Quod valdè eſſet conſultius reiecta cõ-
muni diſtinctione, ex iuris feudalis textibus quę-
ſtionem hanc definire, atque hinc de feudo pro ſe
& hęredibus idem ſtatuere, quod in feudo alicui
ex liberis conceſſo iuris eſſe probauerat; ne dum
figmentis commentatorum inhærentes, de ina-
nibus vocabulis diſceptamus, ipſam rei veritatẽ
amittamus, quod pleriſque in hac materia con-
57 tigiſſe videmus † Hæc illo (Vir ſanè exactiſſimus)
& de re feudali, (iudicio meo) benemeritiſſimus,
tametſi non in omnibus, & per omnia tutus
ſed qui multa penetrauit, proximè acu rẽ
58 tangens in pleriſque.† Quicquid Roſent.ab
eo diſcedere, quaſi de induſtria, ſæpe videa-
tur, ſed ſenſus occultos (licet ſcripta eius
præuiderit) aut penetrare noluit Roſent,
aut ſi penetrauit, amplecti recuſauit, ſuo
quiſque ſenſu laborat, omnes duce vero &
59 fide caruerunt. † Et ideò æque deceptus
Kirch. qui eandem contra Piſtor. opinionem
tuetur in diſcur.feu.cap.5.à num.61.ad.78.vbi
num.66. de com. Roſent. tamen per eum non
allegato, cum tamen quaſi ad verbum eum
tranſplantaſſe videri poſſit legenti,& à quà
opinione ipſe Kircherb. paulò ante ſub num.
51.non abhorrebat.
60 † Ex eodem fonte deriuat, vt idem omni-
nò ſit dicendum in feudo informi, & omni
alio & nullo caſu prodeſſe Inuentarium
filijs, prodeſſe tamen agnatis, niſi vno aut
altero caſu, quando ſcilicet feudum eſſet
abſolute hæreditarium, aut quando per illi-
citam alienationem feudum Domino de-
61 uolueretur.† Nam certum eſt quod Inuen-
tarij,& legis beneficium cõſeruat Iura pro-
pria, iura proprio nomine competentia, nõ
ea quæ ex perſona, & iure competunt de-
functi, l.ſcimus.§.et ſi præfatam.et.§.in compu
tatione, et ibi ſcrib: C.de Iur.delib.et alia iura ci-
62 tata infra ca.64.nu.158.† Ac ne longius di-
uagemur, In term. feudi ex pacto & proui-
dentia non prodeſſe Inuẽtarium filijs Surd.
conſ.423.num.36.lib.3. multos referẽs, Moliu.
de Hiſp. primog.lib.4 cap.1.num.25. vbi alios
& indiſtinctę in omni genere feudi ſiue he-
reditarij, ſiue familiaris, Ioan. Schon. lib. 1.
diſp.q.th.130.Vueſemb.de feu.cap.11. ſub nu.
63 18.Surd.† in feudo mixto & etiam ex pacto
ſaltem nouo in conſ. 305.numer.45.et ſeqq.
64 † vbi inuentarium non prodeſſe quoad ea
quæ fuerunt hæreditaria defuncti,& eo nõ
obſtante, hæredem teneri habere ratum de-
functi factum, non ſecus ac quando feudũ
eſt abſolute hæreditarium, in quo Inuenta-
rium, indubitanter non ſaluat Phan. ract.
diu.de inuent.cap.243.nu. 37.iuncto.a nu.13.
ibid.verſ.caterùm et infra num. 42. Roſent. in
cap.9. concl. 71. num.19. quatenus (ait) filium
reuo-

reuocare non poſſe, etiam ſi hæres non ſit patris,
nam idem multò minus, ſi hæres ſit (licet cum
65 beneficio legis) † & idem ſi ſit feudum ex pa-
cto, & prouidentia, dummodo nouum, iun-
cta ibi glo. b. vt recenſet Docto. quod feudũ
ex pacto nouum, non poteſt reuocari per fi-
lium hæredem cum beneficio legis, & In-
uentarij, quam ſententiam in feudo nouo
communiorem, & ſine difficultate eſſe reſ-
pondit Burſat.conſ. 49.num. 50.vol. 1.retulit
Vult.cap.11.num.94.et Roſent. ibid.cum alijs,
66 vt ibi † & eſt generale, ſiue delictum reſpi-
ciat Dominum directè, ſiue nõ Vult.cap.11.
num.7. cum alijs, vt ibi, Infer tu hinc ad duo,
Ad primum, quatenus firmatum eſt filio
præiudicaſſe alienationem paternam, ergò
ſumus in prima parte dicti Roſent. Ad ſe-
cundum, quatenus admittit in feudo nouo,
nam ſi datur caſus quod ab initio cum feu-
dum conſtituitur, feudum fuerit ità hęredi-
tarium, vt Inuentarium nõ proſit, profectò
dicere nõ poſſumus naturam ſemel aſſum-
67 ptam fuiſſe dimiſſam, † Iuxta illud quod ſe-
mel aſſumpſit nunquam dimiſit, et ad ſupra
ad cap.9.num.33.et ſeq. verſ. demum ſaltem,
68 vbi vide. † Et feudum nouum ex pacto fuiſ-
ſe feudo hæreditario per omnia exæquatũ
etiam dicit Tom.de Mar.tit.6. ſub num.14. ſub
verſ. In quo feudo pag.mihi 325. & propterea
Inuentarium non releuare Idem tit.3.de feu.
ex pact.et prouid.. ſub numer.16.verſ. preterea
fo.251.Reg.de Pont.conſ.16.num. 80.lib.2.et
conſ.14.numer.27.eod.lib. Quare non poſsũt
iſta ſeparatim cenſeri feudum nouum, &
feudum antiquum in eadem perſona filij,
quicquid ſit in perſona agnati, vt ſupra c.11.
num.7.et ſeqq.et cap.9.num.33. et ſeqq.
69 † Ex his, vt vides, diuerſa eſt ratio in agna-
to, ad cuius rei vberiorem diſcuſſionem, ita
diſtinguamus, Aut agnatus eſt hæres in al-
lodio ſimpliciter abſque Inuentario, & om-
nes communiter tenent non poſſe feudum
alienatum reuocare, vt comm.affirmat Piſtor.
q.11.num.11.Clar.in §.feudum q.42. verſicu.
ſucceſſiuè quæro, Roſen.cap.9. concl.69.nu.15.
Surd.conſil.353.num.5.lib.3.Kircherb. in diſc.
feu.cap.5.num.79.alios referens, quod tamen
intelligit procedere, pro ea parte tantum,
pro qua eſt hæres, ſi alios habeat cohæredes
vt num.80.ex trad.ab Piſtn.q.9.num.12.vſque
ad num.16.cui addo Molin.de hiſp: primog.lib.
4.cap.1.ſub num.24.Surd.conſ.73.ſub nu.34.
conſil.150.num.83.84.Pinel.ad l.1.par.3.ſub
num.79.ad fin.et ſeqq.pag.513.et ſub num.80.
pag.517. Vbi ſi nihil ſit in hæreditate C.de
bon.mater. Fachin.lib.7.contr.iur.cap.13.ſub
lit.A.in fin. Roſen.c.9.concluſ. 75.et ad concl.
73.
70 † Aut agnatus eſt hæres cum beneficio le-
gis & Inuentarij, & tunc ei prodeſt ad reuo-
candum feudum alienatum, ſiquidem ad
eum proprio Iure, & ex perſona propria
ſpectat feudum, nõ autem ex Iure defuncti,
Vnde Inuentarium ei prodeſt, quia agit de
ſaluando propria Iura; et ita Clar.mox cit.
Pinel.num. 93.Roſen. cap.9.concl.71.nu.1.2.
(licet loquatur etiam de filio cum alijs; ſed
erroneè ſecundum feudorum Iura.) Atque
ità omnes tenere ait Curt.de feu.par.4.n.148.
71 refert Kirch.d.cap.5. num.81. † ſi tamen (ſub-
dit) num. 82. tantum non ſit in hæreditate,
quanti feudum ipſum æſtimaretur, vt ibid.
per tot.et ad Petr.de Grego.de cũceſ. feu.par.3.
q.6.num.16. et ibi add.fin. cui addo Roſen.d.c.
9.concl.72.num.7.et ſeqq.concl. 74.et cõcl.71.
num.3.et 4.et Surd. in term. feudi et Inuentarij
conſ.353.nu.7.lib.3.conſ.571.ſub nu.55.lib.4.
72 † & tũc qui vult reuocare tenetur bona In-
uentario ſcripta omittere, & alienata reuo-
care, Menoch. conſil.203.ſub num. 25.et ſeqq.
73 lib.3. † & pro qua parte, vide eundem caſus
diſtinguentem in conſil. 125. lib.2. & hoc de
74 agnato ſic procedit † Quicquid Vult. cap.
11.ſub num. 94. volu.prim. poſt princ. ſenſerit
agnatum hæredem etiam cum Inuentario
non poſſe reuocare, ibi, verſ. quod autẽ agna-
tur, idque ex eo, quia ſit regula Iuris indubi-
tata, quod hæres facto defuncti cui ſuccedit
contrauenire nec poſſit, nec debeat, nã hoc
non procedit quoad ea quæ proprio Iure
ſpectant ad hæredem, vt ſupra num.70.dictũ
75 eſt. † Alij dicunt vt pro rata bonorum non
poſſit reuocare et hanc eſſe comm. opin. à qua
in conſulendo, & iudicando non ſit recedẽ-
dum; Hoc dicit (licet teneat cõtrarium add.
ad Gam.dec.Luſit.8.ſub num.6.verſ. de hęrede
verò) & quidem optimis fundamentis, vt ibi
per eum, cuius opinionem exiſtimo veriſſi-
mam ſed alia opinio (vt dixi) inualuit A nõ
aliter prodeſt inuẽtarium niſi tribus ſimul
concurrentibus, quod filij ſint hæredes pa-
tris, Item & cum inuentario, & tandem quod
nullum ſentiant commodum ex hęreditate
vt ait eleganter D.Piſc.int.conſ.Ozaſ.volum.2.
conſ.21.num.71.iunct.ad quã dictam receptam
opin.num.70.
76 † Hæc eſt recta linea rationis, & Iurium
feudalium, tu ſi vis ſcire communes opinio-
nes, dic quod in feudo ex pacto, & prouidẽ-
tia plerique admittunt ad reuocationem tã
filium, quàm agnatum Roſen.cap.9.concl.71.
in prin.et lit.a.et concl.72.etiam in princ.Craſſ.
77 in §.Hæreditas.ſub num.29.verſ. alij verò. † In
feudo mixto, vix quæ ſit communior opinio, diſ-
cernes, ſi videas Roſen.in d.cap.9.concl.72.glo.
a. Vbi Inuentarium non prodeſſe collata gl.
d.vbi prodeſſe, et pro qua de iudicatis in Come-
ra Imperiali vt ſub num.5.et in Senatu Pedem.
vt in d.glo.d.ex Ozaſ.dec.180.numer.fin.et ad
Craſ.in d.§.hæreditas ſub nu. 29.verſ.cõtrariũ,

S Vbi

Vbi non prodeſſe, *licet Roſem.d.cõcl. 72.ſub d.num.*5.intrepide,&recte ſcribere pileanos
dicat prodeſſe ſentientes, & rectè quidem
cum ſuppoſito communi, quod mixtum ſit
idẽ ac feudũ ex pacto *vt ibid. Roſen.* & quod
ad iſtud ſuccedant filij iure proprio, non tã-
quam à patre capientes, ſed tanquam à ma-
ioribus licet hoc ſuppoſitum ſit erroneum.
Vnde ſecundum veritatem, nec in feudo ex
pacto, & prouidentia nec in mixto filius re-
uocaret, quia iure nititur defuncti, agnatus
78 reuocaret, quia ex iure proprio † & hoc ꝓ
cedit in vtroque feudo ex pacto, & prouidẽ
tia, & mixto, vt toties dictum eſt, & *Pinel.ad*
79 *l.1.par.3.num.94.C.de bon.mat.* † Quare con
ciliãdi occaſio erit aperta, vt vna opinio ad-
mittens reuocationẽ procedat in agnato, al
tera nó admittẽs ꝓcedat in filio *ad Brun. cõſ.*
18.*nu.*16.vbi in ter.ità diſtiguit, licet nó aſſẽ
tiat *Roſ.in d.cap.72.in gl. d.col.ſeq.ſub princ.*
80 & vere *Doct.* loquantur etiã in filio † Quo
ad feudum informe, eadem eſt ratio, ſiue il-
lud vt mixtum intelligas ſiue vt ex pacto,
ad. *Roſen.cap.2.concl.*50.niſi quia ſi vt feudũ
ex pacto, & prouidentia conſideres facilior
erit reſolutio, quod admitti poſſit ad reuo-
cationem feudi, ſecundum traditiones Do-
cto. ſi ſit hæres cum beneficio legis, & inuẽ
tarij, ſin ſi vt mixtum tantum pauló diffici-
lior euadet diffinitio, propter opiniones in
mixto magis diſſentientes. Dic agnatum cũ
beneficio legis ad reuocationẽ feudi in for-
mis admitti ſecundum *comm.traditiones Ro-
ſent.d.cap.9.concl.72. nu. 1.ad quẽ ſimpliciter
ſe remittit Vult d.cap.11.num. 91.in fin.*
81 † Quoad feudum nouũ ex pacto, & pro-
uidentia ſubſiſtunt antedicta *nu.18.& ſeqq.*
82 † Quoad verò hæreditarium mixtum, nec
inuentarium quidem ſaluare, quia teneatur
ſeruare factum defuncti *Affl.dec.112. num.
3.& 4.* multò magis quoad hæreditarium
ſimpliciter, in quo nec agnato, nec filio pro
deſſe inuentarium *communiter tenent.Roſen.
d.cap.9.concl. 72.num.6. & glo.e.Craſſ.ia d.§.
hæreditar quæſt.12.ſub num.32.verſ. aut loqui
mur* in feudo mero, & rectè quia merus hæ-
res in eo ſuccedit *ut ſupra cap.38. num.2.&
ſeqq.*& ideò vt in ius defuncti non vt in pro
prium &c. *& ut ſupra num.64.hoc.ipſo c. 52.*
83 † Vna ſupereſt obiectio tollenda, quia ſi
vt ſupra num.5.6.dictum eſt alienatio eſt nul-
la facta ſine conſenſu agnati, ergo, & alienãs
ipſe, & eius hæredes poterunt quandocun-
que reuocare, & ſic filij, & ſic veriſſima erit
communis opinio, ęquè filios ac agnatos ad
84 mittens ad reuocandum † Reſpõdetur hãc
nullitatem ob defectum conſenſus agnato
rum non tangere ius publicum, ſed ſolum
priuatorũ, & non eſſe ipſo iure nullum ſed
inualidum vt ait *Gullup.ſub.num.86.infra ci-
tandi num.*14.& tangere præiudicium ipſo-
rum agnatorum, qui poſſunt ſuo iuri renun
ciare, & ſibi ipſis præiudicare conſentien-
do vel alienando ad ſupra *cap. 23.par.2.nu.*
100. quare nec ipſimet alienantes nec filij
aut alij hæredes admittentur ad reuocandũ
feudum alienatum: vltrà quod vt pariter ad
uertendum, nec contrahens nec eius hæres
poteſt contrauenire actui etiam contra le-
gem facto, quando lex annullat aut prohi-
bet actum non fauore contrahentis ſed alte-
rius vt hic quia prohibita eſt alienatio ad p-
iudiciũ domini derecti principaliter *ad Pha.
de Inuent. par.7.num.111.verſ.15.quam qui-
dem & num.148.verſ.nunc. dicamus, & num.
ſeqq.in tract. diu. de Inuent. quæſt.244.Surd.
conſ.196.ſub.num,58. lib.2. Mol.de Hiſp.pri-
mog.lib. 4.c.1.num.17: & ſeqq. Roſen.*

CAP. QVINQVAGESSIMVM TERTIVM.

De alienatione feudi illicita.

SVMMARIVM.

1 *Alienatio in caſu illicito, vt ſine conſenſu Domini cui præiudicet plures opiniones etiam remiſſiuè.*
2 *Et Interpretum lites adnotantur.*
3 *Auctoris opinio ex §. denique. Quæ fuit pr.cau. benef. amitt. vt & filij & agnati priuentur vt habeat Dominus iniuriæ ſuæ vltionem. & num.*19.
4 *Adducuntur & alij tex. & eſt comm. opinio. et num.*5.
6 *Quicquid ſit controuerſiæ, quę ſit magis Cõmunis et num.*7.8.
9 *Auctor probat magis cõmunem, vt filij et agnati priuentur.et num.*10.11.
10 *Et in puncto iuris veriorem nec attendendam allegatum æquitatem.et num.*14.*et ſeqq.*
11 *Ad inſtar delicti quo directò offenditur perſona Domini.num.*12.*et* 13.
15 *§. Denique hanc in rem ponderatur. et nu.*18.
16 *Magis conſulto et deliberatè factum pręſumitur quod repetitur.*
17 *Actus geminatus difficilius tollitur, et geminata renunciatio impedit reſſiſſionem contractus.*
18 *Ratio de contemptu Domini perpenditur.*
20 *Hoc ius ſpeciale, vt habeat Dominus iniuriæ ſuę vltionem, reincidit in principia feudalia, et id quomodo oſtenditur.et num.* 21.
Conſiderato ſtipitè infecto vel vno ramo tantum ſub eod.

22 *Fidelitas eſt indiuidua, et de ſubſtantia feudi.*
23 *Forma ſicut dat eſſe rei, ità ea laſa ipſa res deſtruitur.*
24 *Et conceptus mentis de toto corpore ſeu familia circa eius fidelitatẽ inficitur et intrat alius cõceptus in contrarium.*
25 *Et loco beneuolentiæ, qua ab initio Vaſallum feudo honorauit, intrat intumeſcentia.*
26 *Natura intumeſcit quando offenſus videt iuxta ſe vel offenſorem, vel eius proximas perſonas, et totius familiæ candor primus interrumpitur.*
27 *Exemplum quod per vnum tota familia læditur in muliere corporis ſui prodiga.*
Qui fornicatur, in corpus ſuum peccat, non ſolũ ſui ipſius, ſed etiã totius Eccleſiæ, et per vnũ membrum macula in omne corpus diffunditur. ſub eod.
28 *Et loco honoris et deuotionis, quam natura feudorum deſiderat intrat indignatio.*
Nec Vaſallus videtur amplius poſſe honeſtè ſtare incuria. ſub eod.
29 *Vox* ſuæ, ad d. §. denique *ponderata.*
30 *Et vox* (ſaltem) *quæ eſt ſubſidiaria et diminutiua. et num 32.*
31 *Nulla alia pœna fuit comparata pro tali alienatione illicita, quam priuatio feudi.*
33 *Menoch. reprobatur dicens quod non obſtante pacto quod feudum ad Dominum reuertatur feudum aut emphyteoſim antiquam ad eum, non deuolui.*
34 *Quæſtio de beneficio inuentarij non intrat ex quo omnimodo feudum ad Dominum reuertẽdum eſt.*
35 *Item ſubuertitur dictum Roſent. quod ſucceſſores reuocent feudum illicitè alienatum.*
36 *Item eorum quiſquod in vita tantum alienantis teneat Dominus.*
Nemo tamen niſi Dominus poteſt opponere de nullitate talis alienationis. ſub eod. *et num. 63.*
37 *Quia hoc intelligitur ſi Dominus velit et poſt eius declarationem non antea.*
38 *Idem quamuis ius tertij eſſet excluſiuum intentionis agentis, vt intelligatur ſi ipſe tertius velit.*
Et debet eſſe conqueſtum in vita Vaſalli. ſub eod.
Nemo poteſt allegare defectum conſenſus Domini, nec agnatus quidem ibid.
39 *Fallit vt etiam agnatus ſi ipſius interſit.*
40 *Etiam non obſtante proteſtatione, nec iudicio inchoato.*
De proteſtatione contraria facto, remiſſiuè. ſub eod.
41 *Exempla remiſſæ caducitatis accipiendo decimas:*
Et quid ſi feudum ſit indiuiduum, vt non amittatur. ſub eod.
42 *Si pars tantum alienetur, ea tantum amittetur ſi tamen ea pars tanquàm feudum et nomine feudi alienetur.*
43 *Secus ſi vt allodium et nomine allodij, quia totũ amitteretur et ità conciliantur contrariæ opiniones.*
44 *Idem in fideicommiſſo. 45. & ſub num. 47. vbi limitatur.*
46 *Quid in non ſoluente Canonem, remiſſiuè.*
47 *Quid in emphyteota partem deteriorante remiſſiuè.*
48 *Quid ſi feudum negetur, idem vt in illicita alienatione. & num. 51.*
49 *Inficiatio alienatione peior.*
50 *In quo dolus probandus.*
52 *Differentia* an quis negauerit, an verò dubitauerit.
53 *Tàm de Vaſallo quàm de emphyteota negante, remiſſiuè.*
54 *An & quando noceat inficiatio, remiſſiuè.*
55 *In fideiuſſore & ſocio aut emphyteota negantibus, remiſſiuè.*
Sed probandum contrarium, rem eſſe feudalem, nec admittitur penitentia poſt litem conteſtatam. ſub eod.
56 *Priuationem intellige prauia citatione & ſententia.*
57 *Etiam ſi culpa eſſet notoria.*
58 *Etiam non obſtante* clauſula ipſo iure, *nam neceſſaria eſt ſententia pro auocanda poſſeſſione.*
59 *Si præſcribatur tempus, & poſt illud negetur audientia.*
60 *Si alienatio feudi vel emphyteoſis ſit nulla.*
In crimine læſæ maieſtatis non amittitur ipſo iure dominium, ſed adminiſtratio. ſub eod.
61 *Quid ſi de facto Princeps capiat bona à rebelle remiſſiuè.*
62 *Princeps poteſt aliquando de facto ſpoliare.*
64 *Valet alienatio tendens ad augumentum feudi.*
65 *Alienatio facta ab ignorante excuſat.*
66 *Alia de bonis Rebellium proditorum, et eorum publicatione, ſententia creditis detrahendis.*
67 *Quædam de neceſſitate aſſenſus Domini directi expreſſi non taciti cum limitationibus remiſſiuè.*

1 DIctum † eſt de alienatione licita; Quæramus nunc eo caſu, quod Vaſallus alienaret feudum ſine conſenſu Domini, & ità in caſu illicito Cui præiudicet alienatio: & in hoc variæ ſunt opiniones, nam vſque ad ſeptem *ipſe Roſ. refert. cap. 9. concl. 68. nu. 1. et ſeqq.* poſſet, & adijci quaſi octaua *ex eod. num. 11. et 12. iuncto num. 7. et glo. 9.* vt ſi feudum ſit ex pacto & prouidentia admittantur agnati ſaltem hæredes tunc beneficio legis, & inuentarij *Surd. conſ. 382. ſub nu. 35 et ſeqq.* vbi ſaltem poſt mortem alienan-

Digitized by Google

tis reuerti ad agnatos reſtituto pretio,& re-
dire ad agnatos, ſed interim viuo alienante
manere penes Dominum cenſuit *Iſern.pro-
ut refert Mar. Frec. de ſubfeud. lib. 2. author.
29.ſub num.1. et ſub 2.fo.356.verſ.nec obſtat.
ante fin.*

2 † Et tot eſſe,& tantas interpretũ noſtrorũ
lites,vt ad eas componendas Palæmon ali-
quis non immerito foret requirendus *dicit*
3 *Kicherb.in diſc.feu.cap.5.num.* 105. † Breuiter
non aberrabimus,ſi cum textu præmanibus
hanc queſtionem difiniamus:*is eſt in §.deni-
que in fine, quæ fuit pr.cau.benef. amitt.* vbi,&
filios , & agnatos priuari ob contemptum
Domini,vt habeat Dominus ſuę iniurię vl-
tionem.

4 † Adeò quod (cum hoc tex. tam claro,
iunctis alijs *vt in tit.quid iur. ſi poſt alien. feu.
Vaſal.id recup. vt in tit. de proh. feu. alien.per
Fed. §.callidis.verſ.pœna authoritate noſtra etc.
vt tit.de Vaſ. qui cont.conſt. Loth.reg. feu.al.)*
qua fronte quis contrarium aſſerere audeat
ſe neſcire videre profeſſus *ſit Piſtor. quæſt.*
5 *17.num.9.in fine.† et ibid.in princ.communem
dicens, et etiam hanc communem dicit Burſ.cõſ.
49.num.42.43.lib. 1. communem, et veriorem
non cauillando iura, Franc.Aretin.conſ.14.nu.
11.ante fi.et alij quos refert,et ſequitur Kicher.
d.cap.115.vbi à d. num.105. vſque ad nu.123.*
poſitis hic inde opinionibus reque diligen-
ter examinata hanc tenet, & tuetur, quàm
ſtrenue,& idem facit *Sonsb. de feu. par. 13. à
num.78.vſq; ad num.90. alij citantur à Roſ.d.
cõcl.608.in gl.a et gl.b.et in gl.c.nouiſſimè Excel
lentiſſ.D. meus Prçſ. Benc.alleg.19.(vbi eam
cum tex.et doct. ſedulò enumeratis confirmat)
verſ. non obſtat etiam, & ſeqq.*

6 † Cæterum hæc opinio an ſit magis com
munis valde *ex Tom. de Mar.* dubitari con-
tingit *qui tit.2.de feu.ex pac. & prouid.relatis
hinc inde opinionib. etiam teſtantib. de commu-
ni* pro ſingulis reſidet in ea opinione magis
communẽ eſſe agnatos non priuari:& idem
reſultare poteſt *ex Roſ. in d. concl. 68.in glo.
d.In qua de filijs magis* dubium at nõ de agna-
7 tis. † Attamen ſiue de filijs, ſiue de agnatis
& ad ſingulorum fauorem alios hinc inde
de crebriori teſtantes adducit *Kicherb.d.cap.
5.nu.105.106.et 107.Item Menoch.conſ.226.
numer. 218. lib. 3.vbi à numer. 189. vſque ad
fin.*

8 † *Roſ. autem in d. concl. 68. ſub numer.12.*
ſentiens vim eius *tex. §.deniq,* cenſuit quod
ſit intelligendus de feudo hæreditario,& de
feudo informi, quod hæreditario ait eſſe ſi-
mile & ità excludit feudum ex pacto & pro-
uidẽtia,vt ad hoc ipsũ filij& agnati admit-
tantur, nec eo priuentur *vt ibid. num. 11.ſe-
quendo ſeptimã opin. de qua ibid. num.,7.et ſub
num. 14.* verum alibi reiecimus hanc ſuam
imaginatium, quod tex.feudales loquantur
in term. feudi informis, ideò non repetam:
& certe magna eſſet reſtrictio *ad tex. iſtum:
et ad tot alios* : quos loqui de feudo rectò,&
proprio, quod ex pacto, & prouidentia ap-
pellant, pluſquam eſt certum : alibi fuſius
aperuimus,nec vllus,qui,vel limina feudo-
rum tetigerit , eſt aliter vnquam dicturus.
9 † Atqui ſi cum Doctoribus ſentientibus pri
uari etiam agnatos coniungas aliam opi-
nionem , qua dicitur delictũ directò in Do-
minum commiſſum æque agnatos afficere,
10 proculdubio erit magis communis; † Quia
hanc in caſu delicti huius eſſe magis com-
muniter receptam , & in iudicando ſeruan-
11 dam *dicit Vult.cap.11.nu.71.per tot.* † Quod
autem coniungi poſſint, & debeant, patet,
quia actu coniunguntur a Doctoribus,dum
ad id probandum adferunt, & vtuntur *d. §.
denique , quæ fuit pr. cau. benef. ammitt. vide
Vult. et alios citat. ſupra cap.6.et ſeqq.* vbi vi-
debis ex Doctoribus omnes textus ſimul cu
mulatos de delicto loquentes *cum tex. d. §.
denique* , & quod plus eſt ratio, qua vtuntur
vt habeat Dominus ſuæ iniuriæ vltionem,
12 non eſt niſi *in tex. d. §. denique* † quinimò,
quod mittit falcem ad radicem, *ipſe §.deniq;*
poſt culpam,caſum alienationis immediatè
ſubiecit, idem in ea ſtatuens litteris rotũdis.
13 † & non eſſe diſtinguendum inter delictũ
& alienationem *cedit Roſen. d.concl.68.num.
13.et 14,*quicquid pleriq; (vt ait)diſtinguãt
in gl.l.citati.et Lanar.in rep.tit. ſi vaſ.feu.priu.
hanc tenet *detecto egregiè errore glo* , (à qua
ſumpſit originem prima opinio Doctorum
non coſiderantium) *ibid. ſub nu.37.verſ.quid
dicendum. et numer. ſeqq. iunct. num. ante 36.*
ad quem virum Eminentiſſimũ in hac di-
ſciplina remitto , quia etiam reſpondet
contrarijs,nec ego ſoleo columnas trãſpor-
tare.Poſt hęc ſcripta viſus.*vbi ſub verſ.quid di
cendum.*hanc opinionem in puncto iuris ve
riorem teſtatur & peroptime confirmans
re bene examinata , *vt ibi.* & idem aſſerens
quando feudum amittitur ob ſeruitium nõ
prçſtitum , quia hæc omnia non ſolum re-
ſpiciunt directò Dominum ſed etiam totũ
Imperium , & Reipublicæ vtilitatem *num.*
14 *40.* † Nec huc mihi obijcias æquitatem ſta-
re pro altera opinione,quod agnati non pri
uentur cum *Bald. in d. §. ſi Vaſallus culpam
ſub num.1.ſi de feu.def.qui(in term.*delicti lo-
quens) adducitur in term. alienationis no-
ſtris *ab Roſ. d. cap. 9.q.68.glo.d.in princ.*quia
vltra reſponſionẽ in propoſito iam accõmo
datam *ſupra.d.cap.50. verſ.ad rationem num.
16.*vbi omninò vide:& vltra reſponſionem,
quæ ex hoc ipſo reſultat,quatenus confun-
ditur delictum cum alienatione,& ità intrãt
prædicta Adde tu aliam reſponſionem ad
iſtud

iſtud, quod iſtiuſmodi prætenſa æquitas eò magis effugienda, hincq; penitus ableganda proponitur, quod in nimis multa impetum faceret, nimis multa violaret; primo textum ipſum, ſecundo imò plures plures textus, & eorum litteram, tertio rationem expreſſá. Seù cauſam finalem. quarto rationem tacitam. quintò, & vltimò intentionē peculiarem, quæ paulò exactius ex noſtri ſententia (cum alij aut non tangant, aut vix tangant, aut nó omnia iſta tagant) voluimus vt ſequitur enarrare.

15 † Ad primùm violatur *tex.d.§. deniq;* vbi tex. legi poteſt ad litteram; nec eſt dubitandum quin loquatur in fęudo etiá antiquo, & ſic contrà agnatos, quia *in toto illo §. agnati complectuntur manifestè* & ita ex eodem ipſo tex. colligi fatetur *Roſ.d.cap.9.concl.68. ſub num.14. Piſtor.q.17.num.11.* & alij communiter, licet quidam de nouo tantum intellexerint, citati à *Roſ.d.concl.68.gl.m.* quos ipſe non recepit *vt ibid. ſub num.14.* nec tacere volui, vt ſcires nihil eſſe ſine contradictione.

Ad Secundum violantur plures tex. ad litteram iam ſupra citati *num. 4. hic et cap. 50.*
16 *num.6.et ſeqq.* † nam magis conſultò, enixè conſiderate, ſeu deliberate pręſumitur factum quod reperitur pluribus in locis repetitum *ad l. Baliſta ff. ad Trebel. cum alijs citat. in dec.noſt. Luc. 13. num.33. dec.33. num.15.*
17 *et in flor.56.num.23.* † actus geminatus difficilius tollitur & geminata renunciatio impedit reſciſsionem contractus *Dec.conſ.181. col.3. verſ. ſecundum eſt Alciat. in cap. cum cótingat.num.89. verſ. limitatur ſecundo.* de iureiur. cum his, & alijs cumulatis per *Menoch. conſ.412.num.87.lib.5.* quare maior detegitur iſthęc violatio, eoq, propterea minus facienda dicta opinio violatrix.

18 † Ad Tertium violatur ratio ſeù cauſa finalis in ipſomet *d.tex. §. denique* expreſsim cóprehenſa, illa nempe, *quia Dominum contemnère videtur.* quæ cum ſit generalis & complectatur omnes non poteſt aliquo pacto reſtrigi excluſiue ad filios vel agnatos vt concedit hanc eſſe rationem generalé ipſe *Roſ. d.cap 9. concl.68. num. 14.* vt mirandum ſit quod hoc ipſum agnoſcens tantus vir, contrarium tamen ſenſerit, coanguſtato tex. vt gàtum procedat in feudo informi, aut huic ſimili hęreditario *vt ibid.num.11.& ſeqq. ſequendo opin. ſeptimam, quã retulerat ibid.num.*
17 *7.* † Dixi etiàm cauſam finalem, hunc verò finē quomodo aſſequeretur Dominus niſi per modum alicuius pęnę, quę non eſſet ſeù proficiſceretur de iure ipſo, nam ſi ità eſſet de iure, Cur addidiſſe *vt habeat iniuriæ ſuę vltionem,* cum aliter quàm ex hac ſpeciali cauſa Domino conſultum ſeret? *vt paulò latius ad infra hic nu.29.& ſeqq.& ad ſupra cap.15. num.16.& ſeqq. vbi omnino vide.*

20 † Ad quartum hic ſupra de ratione expreſſa, Addamus quod, & ratio quędam tacita violaretur, quatenus, ſi bene conſideretur, ratio illa ſpecialis videtur in ius commune relncidere, & ad iuris feudalis principia redire, & hæc in ea verificari, & intrare, ſi quidem quando Dominus concedit feudum, neminem videt, in via ordinaria loquēdo, niſi Vaſallum ipſum quem inueſtit; filios, & deſcendentes prę oculis non habet.
21 † quid ergo ſibi ſe ſe offert prę oculis? quodam veluti corpus ſimul connexum, & in confuſo, à quo toto corpore in Vaſallo tanquam in capite, & in deſcendentibus tanquã in membris, omnia munera fidelitatis ſperat, & expectat *iuxta tit. de forma fid. & tit. de no forma fidelit:* itaq; hoc corpus, vtcunq, videatur à ſuis membris aliquam pati poſſe ſeiunctionem, ſicuti flumen quod diuiditur in plures ramos, qui mox in idem reincidunt. Ita, & filij, & agnatu ex eodem ſtipite, quatenus vel filij p cótinuationem in eadem linea dicuntur cum primo ſtipite continuare. vel agnati propter interruptionem lineę dicuntur quaſi riuuli ex primo fonte originali ad tempus quodammodo ſeiuncti eundem tamen fontem ſemper recognoſcétes, non tamen vltimum defunctum, & ita ex proprio eorum iure, vt hæc alibi diſcuſſa, hæc tamen ſeiúctio nullo modo conſiderari, vel dari poteſt in ratione ad Dominum, & eius reſpectu, quatenus eius perſona directò offendatur, licet enim perſona offendens ſit vna ſola tamen in ea, & per eam manet culpa in toto corpore, & in tota maſſa vt ſic dicam, comprehenſa: non ſecus ac ſi eſtingeres in ramo arboris duas infectiones vnam, quę ipſum tantum ramum infecerit, & hic ſatis erit hunc ramum abſcindere, & huic comparabimus caſum, quãdo iniuria non reſpicit Dominum directo, nam ſi delinquentem ipſum ſolum abſcindamus, ideſt feudi priuatione puniemus, id ſatis erit. Alteram verò infectionem quæ primo in ramum, deinde in ſtipitem tàm citò, tamq, violenter inciderit, vt non ſolum ramus ille, nec ſolum ſtipes, ſed, & omnes alij rami ad quos infectio forte nondum penetrauerat, ſint omnino ſcindendi, & eradicandi, & huic comparabimus caſum, vbi Dominus immediate offenditur, quia fidelitas à toto illo corpore in maſſa conſiderata
22 fuit etiam per vnum ſolum infecta, † Quia eſt indiuidua, & quę eſt de ſubſtantia imò verò ipſamet ſubſtantia, & forma feudi vt latè *Kicherb.in diſc.feu. cap.4.nu.119.& ſeqq.*
23 *Vult. lib.1.de feu.cap.6.* † & quemadmodũ forma dat eſſe rei, ita lęſa forma ipſa res læ

24 ditur, & deſtruitur † & loco fidelitatis in
mente ſibi conceptæ per dominum de toto
corpore illo de tota familia illa, intrat alius
conceptus mentis in ſuſpicione de ea conſi
ſtens quia ſępè ſolet eſſe ſimilitudo, & auda
cia eadem in talibus coniunctis, vt *ait in ſpe*
cie Bald. in d. §. ſi vaſſallus culpam ſub.num. 3.
25 † & loco illius beneuolentiæ, & gratiæ
qua dominus ab initio complexus eſt vaſſal
lum, & ramos eius id eſt ad diſcendentes, &
propter quam motus fuerat adiudandum *vi*
xta tit. in quib cauſ. feu. amitt. & tit. de feud.
dat. in vic. leg. comm. in fi. princ. intrauit intu
26 meſcentia † Natura enim intumeſcit, quan
do offenſus videt iuxta ſe non ſolum offen-
ſorem, ſed etiam eiuſdem proximas perſo-
nas, *vt ad hoc propoſitum vtar dicto Bald. in d.*
§. ſi vaſſallus culpam ſub. d. nu 3. ſi de feu. def.
& totius familiæ nitor ille, & candor conſer
uatus diù ante huiuſmodi culpam, hodie in
terrumpitur, non ſolum quoad delinquen-
tem, ſed etiam quoad familiam in quam to-
27 tam plerumq; macula inſpergitur † Vt dici
mus de muliere corporis ſui prodiga quam
cohilat toti familiæ eſſe opprobrio *ad l. ſi*
qua Illuſt. C. ad ſen. conſ. vt orſic. rant. de null.
ex defec. mand ſub num. 24. & per tex in c. ſed
& illud 26. q. 2. ſed & illud (dicit tex) Adde
quoniam, qui fornicatur in corpus ſuum peccat,
nō iſtud corpus ſolū, quod templum dei effectum
eſt, ſed et illud quod dicitur, quia omnis Eccleſia
corpus Chriſti eſt, et in omnem Eccleſiam vide-
tur delinquere, qui corpus ſuum maculauerit,
quia per vnum membrum macula in omne cor-
pus diffunditur quem textum etiam ſuperio-
28 ribus accomoda † vnde loco eius honoris,
& deuotionis, quam natura feudorum prę-
cipue deſiderat in vaſſallis, intrat indigna-
tio, rubor indecentia, per quę fit facile quod
Vaſſallus de eadem radice non videatur am
plius ſtare poſſe honeſte in curia domini, vt
pariter hunc punctum tangit, & conſiderat
Bald. in eod. illo §. ſi vaſſallus culpam ſub d. nu.
3. ſi de feu. def. etc.
29 † Ad quintam, & intentio quædam pe-
culiaris violata animaduertetur abſcondita
in pronomine illo ſuæ, & in ea voce ſaltem
debet habere dominus vltionem ſuæ iniu-
riæ, id eſt debet habere ſatisfactionem ſuæ
id eſt propriæ iniurię: haberet ne ſi feudum
vel filijs ſecundum aliquos vel agnatis de-
uolueretur atqui nihil minus: vt ſupra *verſ.*
ad tertium num. 18. dictum eſt. Haberet ne
aliquo pacto aliam, & ne hoc quidem, & da
30 tur intelligi ea voce ſaltem † Quæ eſt ſub-
ſidiaria, & diminutiua *Pariſ. conſ. 34. nu. 7.*
lib. 3. & profecto ita eſt finge enim vaſſal-
lum non eſſe ſubditum domino, ſed tantum
eum recognoſcere, quia feudum ab eo tene
31 at; † Profecto nulla alia pæna comparata
eſſet quàm priuationis feudi *tex. in Clem. pa*
ſtoralis in ver. deniq, et ibi latè Card. et cæteri de
ſent. et re iud. Ozaſ. conſ 64. num. 10. Gayl. de.
pignor. lib. 2. obſ. 15. ſub. nu. 3. adde ad maiorem
declarationem Meno. conſ. 99. num. 95. et ſeqq.
Natt. conſ. 593. num. 2. et 4. et conſ. 594. nu.
19. Roſſ. de crim. læſa maieſt. num. 106. et de
pæn. num. 47. Surd. conſ. 47. num. 32. 33. d. Ca-
32 *bal. caſ. crim. 172. per tot.* † Quod ſi vaſallus
ex alio ſit ſubditus aduerte ſtare etiam di-
minutiue eam vocem ſaltem, *vt ibid. Pariſ.*
& luc. de pæn. l. iuſtus ſub princ. C. de iure fiſc.
lib. 10. vt ad minus pæna hęc intret, vt feu-
dum ad dominum, ſi non aliud deuoluatur
ecce autem æquitas ne vnquam ſuggeret, vt
pæna nulla remanat tantę maculę imò quis
non inclinabit vnà cum tex. vt ſaltem feudi
dominus habeat hanc ſuæ iniuriæ vltionē,
vt ex his liberè profitear mè nullo pacto ab
hac opinione vnquam receſſurum, & conſu
lendo, & iudicando, ſi caſus (qui abhoren-
33 dus eſt) huiuſmodi contingeret † & mul-
tò liberius repellerē opinionē *Menoc. in cōſ.*
558. num. 10. lib. 6. vbi, etiam in pacto inueſtitu
ræ adiecto quod propter alienationem ſine con-
ſenſu domini factam feudum ad dominum reuer
tatur, negat deuolutionē feudi antiqui, aut
emphiteoſis ad dominum vnde nec mirum
ſi ipſemet nec ſibi ſatis fidès, accedit ad aliud
adminiculum *ibid. ſub d. n 10. in verſ. rurſus,*
34 *& quidem meo iudicio, rectè ibi vide* † & per
hæc erit ſuperflua quęſtio de inuentario in
caſu illicitę huius alienationis. quia ſi feudū
omnino deuoluitur ad dominum etiā quo-
ad agnatum ergo multo minus intrabit in
hærede licet cum beneficio inuentarij, &
ita tantus labor *apud Roſ. cap. 9. concl. 71. &*
35 *72. erit caſſus* † & ita etiam ſubuertetur *quod*
ait id Roſ. concl. 68. ad fin. ſucceſſores reuoca
re feudum illicitè alienatum, quia cum pri-
mis hoc non detur quomodo dabitur alijs
36 † Item & aliud, quod in vita alienantis tan
tum teneat dominus feudum quia ſi tene-
bit ſemper ad quid ità reſtringere, & pro
hoc adde *ſupra cap. 48. nu. 64. verſ. ex his au-*
tem declara tamen prædicta, vt nemo niſi
dominus poſſit opponere de conſenſu ab
eodem non prę ſtito in alienatione vnde dū
nondum oppoſuit dominus interim poſſet
feudum in alium transferri *vt infra nu. 63.*
37 † Quia licet alienatio ſit ipſo iure nulla, hoc
tamen intelligitur ſi dominus velit, & poſt
eius declarationem, non antea, *ita Ruin. cōſ.*
2. num. 7. lib. 1. & ſequutus eſt Natt. conſ. 475.
num. 14. & ad Meno. conſ. 355. ſub num. 8. & 9.
lib. 4. in conſ. 597. num. 7. conſ. 587. num. 19.
lib. 6. conſ. 626. num. 19. & ſeqq. lib. 7. & benè
conſ. 745. numer. 48. lib. 8. & ad conſil. 959.
numer. 7. lib. 10. conſ. 792. numer. 9. 10. lib. 8.
38 † vbi etiam ſi ius tertij ſit excluſiuum iuris
agen-

agentis, quia intelligitur ſi ille tertius vol-
uerit *conſ.1080.numer.10.& ſeqq.lib.11.* vbi
oportet eſſe conqueſtum in vita Vaſſalli, &
de quo per plura exempla *conſ.994. numer.
12.& ſeqq.lib.11.* & neminem poſſe allega-
re defectum conſenſus Domini, nec agnatū
quidem *idem conſ.129.num.31.32.conſ.158.*
39 *nu.97.conſ.157.ſub num.30. lib. 2.* † Id quod
amplia, & extende, vt tametſi dominus de-
clarauerit at poſtea executus non fuerit, ſed
receperit puta penſionem, vt hoc caſu cen-
ſeatur caducitas remiſſa *Meno.conſ.635. nu.
8.9.10. lib.7.conſ.650.num.7. eod. lib. 7.* vbi
hanc eſſe communem & ſeruandam in pra-
ctica, *& in conſ.674.num.12.13.14. & ſeqq.*
40 *eod.* † vbi etiam non obſtante proteſtatione,
vt in eo caſu, nec iudicio inchoato. vbi vide
de materia proteſtationis contrariæ facto,
an, & quando proſit vel non, de quo tamen
adhuc *vide Surd.dec.317.num.25.& ſeqq. &*
41 *conſ.435.nu.62.lib.3.* † Alia exempla in em-
phiteoſi, & feudo remiſſæ caducitatis acci-
piendo decimas *Alex.conſ.14.nu. 10.& ſeq.
lib.2.* & forte etiam ampliari poſſit, ſi feudū
eſſet indiuiduum *ad ſupra cap.50.numer.61.*
42 † Item intellige vt ſi alienetur pars tantū
ſine cōſenſu Domini pars eadem tantū am-
mittatur ſi tamen ea pars tanquam feudum,
43 & nomine feudi alienetur, † at ſecus ſi vt al
lodium, & nomine allodij fuerit alienatum
libere, quia totum amitteretur *tit.de vaſ. qui
cont.conſt.Loth.reg.feu. alien.* hoc diſtinctio-
nis moderamine intelligendus, & opinio-
nes diuerſæ concordandæ *Tom.de Mart.tit.
2.ſub.num. 21. Natt.conſ.479.num. 3.& ſeq.*
vbi in feudo, & emphyteoſi *Hōd.conſ.51.nu.
34.35.lib.1. Magon.dec.flor. 145.numer.11.*
44 † vt in fideicommiſſo, in quo alienans tan-
tū partē, tātū a parte cadit alienata *Meno.cōſ.*
45 *164.nu.21.lib.2.* † Sed cōtra(cantans) palino
diam, & dicens, ſe animaduertere alteram
opinionem eſſe magis communem *in conſ.
325.num.78.& 79.lib.4.& conſ.827. numer.
24.lib.9. Petra* late, & per plura exempla *de*
46 *fideic.q.10.nu.34.& plurib.ſeqq.* † & quid in
non ſoluente canonem *Affl.dec.153. Meno.*
47 *conſ.1068.nu.11.lib.11.* † & quid in emphi-
teota partē deteriorante *Corb.de cō.priuat.ob
deter. numer. 7.* limita in fideicommiſſo, vt
cadatur à toto in caſu *vt per D.meum Præſid.
Bellon.conſ.17.num.1.2.3.& 4.*
48 † Item intellige, vt quod dictum eſt de
alienatione illicita multò fortius procedat,
quando feudum quis negat, ſeu inficiatur
49 † quia inficiatio eſt alienatione peior, vt
quæ non modo trāsfert iniuſſu domini, ſed
etiam feudum ipſum radicitus euellere cō-
tendit, *vt ait Forcat.de feu.cap. 11. numer.20.*
50 † In qua dolus probandus *Ozaſ.conſ.64. nu.*
51 *18 Surd. conſ.151.num.45.lib.2.* † Vbi à iure
cōmuni iudici ab neganti feudum eius pri-
uationē *ex Affl.dec. 255. et alijs, vt ibi Bam-
mac.in §. vaſallus ſi feudum, et ſeq. ſi de feu.*
52 *def.alij in §.fin.de lege Conra.* † Quibus etiam
locis diſtinguitur, ſi quis vel negauerit, vel
dubitauerit. *Alia ad idem Balzar. ſi de inueſt.
fuer. contr.ad princ. ſub num. 7.verſ. ſed ſi in-
ranit. col. 3. et 4. per fol.35. Surd. in conſ. 371.*
53 *num. 82.et ſeqq.* † Vbi fuſius tam in vaſallo
quàm in emphiteota negante *Teſſ. dec. 50.*
54 *nu. 4.et ſeq.* † Vbi an et quando noceat in-
ficiatio *Iacob.in ſua inueſt.verſ.dictique vaſal-
li promiſerunt non committere feloniam num.*
55 *34.35.* † Vbi in emphiteota fideiuſſore, vel
ſocio negantibus. Alia de negante in pluri
bus caſibus deciſionibus confirmatis ſcribit
nouiſſime *D.Nou.Collect.ſup pragm.N cap.
141. per tot. viden.* At ſi negauerit ſe poſſi-
dere rem feudalem neceſſe erit vt conuin-
catur de mendacio probando contrarium,
qua probatione priuabitur feudo in pænā,
& applicabitur directò Domino, nec poſt li
tem conteſtatam licebit ei amplius pænite
re, & recognitionem facere fatendo feudū
*§.vaſallus ſi feudum, et §.fin.de lege Conrad. et
ita deciſ.per Sent. Dolan. vt per Grinel.dec. 63.
Gallup.in meth.in c.par.5.c.7.ſub nu.7.et etiam
Ozaſ.dec.29.per. tot.* vbi vide quod non ipſo
iure, ſed ſi petatur, & quod vſque ad ſenten
tiam poteſt pænitere *Mantic. de tac. et amb.
lib.22.tit.31.ad eand. materiam.*
56 † Item amiſſionem, ſeu priuationem in
prædictis caſibus intellige præuia citatione
& hinc ſententia *Borcholt. de feu.cap.8.num.
17.Clar in §. feudum q. 45. verſ. item quæro et
q.62.Siluan.plenè de feu.recogn.q.22 23.plura
ad idem per Capan. de iure rele. par. 5. q. 3. per*
57 *tot.vbi V.maxime nu.22.et quæſt.4.* † etiā ſi cul
pa eſſet notoria *Ozaſ. conſ. 64. ſub. num. 12.
Cran.conſ.983. ſub num. 31.Curt. de feud. par.
4.prin.nu.155. vbi limitationes Balza.de prob.*
58 *feu.al.per Fed.§.callidis* † Vbi non obſtanti-
bus *verb.ipſo iure* opus eſſe ſententia decla-
ratoria, pro auocanda poſſeſſione, *et in 5. in
ſuper nu.7.vbi de alijs verbis Menoch. in conſ.*
59 *1125.num.35.et ſeq.lib.12.* † Vbi ſi præſcri-
batur tempus, & vltra illud negetur audien
tia in term. feudi *Burſat.conſ.82. nu. 7. Surd.*
60 *dec.51.nu.18.* † Vbi ſi alienatio ſit nulla feu-
di aut emphyteoſis *Reg. Lan. in repet. tit. de
vaſ. decrep. ætat. num. 70.* in crimine læſæ
maieſtatis non amitti ipſo iure dominum,
ſed adminiſtrationem, & hanc eſſe *verior.
opin.* Idem ſi linea finita, vt non niſi per
ſententiá capiat Dominus quicquid ſit ho-
die reducunt Principes ad manus ſuas *Gal-
lup. in meth. feud. par. 4. cap. 7. num.*
61 *22. 23.* † Quid ſi de facto Princeps
auferat bona, & feudum a rebelle *Cran.
conſ. 319. ſub. num. 2.3. Boſſ. tit. quom. proc. in*

crim.not.nu. 16.17.18.et de ſent.num.58.ante
62 *et poſt Menoh.conſ.96.§.nu.3.lib.10.*† Vbi de
facto poſſe aliquãdo ſpoliare &c. Alia de re-
belle *per Gallup.in meth.feu. par 3.cap.2.nu.*
58.et ſeqq.et ad par.4.c.6. vbi plura de confiſca
tionibus,gratijs reſtitutionibus,et indulgẽtijs per
plures queſt.et ad ſupra c.50.num. 30.
63 † Demum intellige, vt de nullitate aliena
tionũ nemo dicere poſſit niſi Dominus vel
agnatus quorum intereſt *Surd.conſ.382. nu.*
25.conſ.305.ſub.num.50.& ſeqq.lib. 3.& ſu-
64 *pra num.36.* † & quod vbi alienatio tendat
ad augumentum feudi teneat *vt per Surd.*
conſ. 58 num.fin.lib.1.conſ.451. num. 23. lib.
4.Menob.conſ.1199.num.4.lib. 12. & per tot.
65 † & quod ab ignorãte facta excuſat à priua-
tione *Surd.conſ.442.ſub.nu. 11. Menoh. conſ.*
894.nu.13.& ſeqq. lib.9. §. ſi vaſallus feudũ
tit.ſi de feu.def.&c. et tit.de contro. inter dom.
66 12. † & alia plura quod bona rebellium fi-
ſco ipſo iure applicentur, an opus ſenten-
tia in confiſcatione, quę in ea bona veniant,
& quod veniant etiam aduentitia, an recu-
perentur mediante gratia, An ſpectet pu-
blicatio bonorum ad illum cuius tempore
delictum commiſſum eſt, quis proditor,
quis rebellis, an bona prohibita alienare ve-
niant, eſſe prius detrahenda credita quam
expenſas litis factas per fiſcum, & publica-
tionem in contumaciam contra hæredem
exequi vide locupletiſſimũ Nouar.Collect.
dec.Neap.42.plenè (vt ſolet) iudicatis, ha
bebis vbi pedes figere valeas.
67 † Et adde, adhuc pro complemento quę-
dam, quod aſſenſus Domini directi ſit ne-
ceſſarius in alienatione feudi, qui debet eſſe
expreſſus non tacitus, Idem in locatione in
perpetuum, in permutatione, in pignora-
tione; eum pluribus limitationibus in qui-
bus aſſenſus non exigitur vt pleniſſime re-
latis iudicatis per eund. D. Nouar.Collect.
ſup. pragmat.regni Neap. 104.*per tot. vltra*
ſupra cap. unteced. ſub num. 1. et in infra cap.
54.partic.2. ſub num. 23. & partic.3. numer.
37.et ſeqq.cap.39.num.7.et ſeqq.cap.44.num.
46.et ſeqq. cap. 52. numer.31.33. et ſeqq. &c.
Adde etiam pleniſſime de materia aſſenſus
quomodo obtinendus, A quibus, quando
Dominus poſſit cogi ad aſſentiendum, qua
forma ſit expediendus, quo tempore
ſit obtinendus, & alia magiſtraliter
& methodoſe iuxta propriam eiuſdemmet
libri inſcriptionem, *& per Gallupp. in ead.*
Metho.par.2.cap. 1. per tot. & conſenſum ſi-
ue ſententiam de alienando debere eſſe, ex
preſſam, nec ſufficere tacitã *Doctiß. D. Se-*
nat. & Aduoc.Patrim.Bagna.inter conſ. Ozaſ.
vol.2.conſ.22.num.11.12.& ibid.nu.13. quod
ſtatutum requirens conſenſum intelligatur
de expreſſo tantum, & quod in materia alie
nationis feudi ex decret.ducalib.debeat prę
cedere aut ſaltem actui interuenire *ibid. nu.*
20. regulariter poteſt interuenire etiã poſt,
& re non integra *ibid. num.18.& 19.* fac.ta-
men contra *d.Piſt.ibid. conſ.21. ante eod.* vbi
etiam in term Solis refert ſic iudicatum in
alijs tamen Tribunalibus *vt ibid. per eum nu.*
34.

CAP. QVINQVAGESSIMI QVARTI.

Partic. 1.

De refutatione feudi, interpretationem §.Titius filios.ſi de feu. def.&c.tit.26.lib.2.

S V M M A R I V M.

1 *Natura refutationis explicatur.*
2 *Non continent ceſſionem, quia eſſet renunciatio non refutatio.*
Renunciatione ſtante nõ daretur amplius regreſſus ad renunciatum. ſub eod.
3 *Refutatio continet quandam ad tempus ſuſpenſionem ſeù excluſionem.*
4 *Seù quandam præuentionem, ſeù anticipationẽ, quod declaratur.*
5 *Quæ anticipatio loci ſupponit locum in ſpe aliquando competiturum ei cui fit refutatio.*
6 *Vnde non poteſt fieri agnatis in feudo nouo, quibus nullum ius competit nec re nec ſpe.*
7 *Refutans cedit loco, non iure ſuo omnino.*
8 *Vnde feudum refutatum reuertitur ad refutantem eo præmortuo cui fuit refutatum etiam ſi vendidiſſet & euictionem promiſiſſet. & nu. 29.*
9 *Cauendum tamen, ne ità conueniat, quod in renunciationem tranſeat & caſus proponuntur pro diſtinctione vtriuſque. & ſeqq.*
10 *Renunciatio eſt, ſi feudũ paternum ità refutetur in manu Domini, vt filij inueſtiantur: ſed contra ad intellectum tit.de vaſ decrep. ætat.*
11 *Ratio adducitur quia occultatur verus actus quoad verba, qui tamen ineſt quoad iuris diſpoſitionem.*
12 *Verba* (Ad hoc) *eod.in tex. ponderantur.*
13 *Renunciatio non eſt, quæ fit inter (ipſos filios vel agnatos) non obſtantibus quibus vis clauſulis in renunciationem ſonantibus. & ſeqq.*
14 *Ratio adducitur, quia verba ſunt ſecundum ſubiectam materiam intelligenda & ad eam reſtrin-*

ſtringenda & alia et ſub num.23.

15 *Nec obſtante clauſula* pleno iure *& alijs.*

16 *Nec ſi aquiliana adſit ſtipulatio.*

17 *Fall.ſi conſtet refutantē voluiſſe à ſe omnino ius abdicare, quo caſu ſibi nō heredibus præiudicauit.in quo tamen Author contrà, quoad hæredes.& num.18.*

Nec ſi adſint verba, quod refutans cedit omne ius quod habet, vel habere ſperat *et poſſit.ſub eod.*

18 *Exemplum de eo qui refutando omnino renunciauit ad intellectum tit.de eo qui fin.fac.agn. et ſeqq.*

Ideſt quando de antiquo fit nouum.ſub eiſd.

20 *Conciliatur* d.tex.de eo qui fi. ſibi ipſi. & alij tex.de Vaſ.dec.ætat.

21 *Agnati non poſſunt ſoli mutare naturam feudi in totum, niſi aliqualiter quoad modum ſuccedendi.*

22 *Ius feudi nunquam refutatione perditur niſi in manibus Domini fiat renunciatio.*

23 *Si tamen fiat abſolutè & omnino, vt dimiſſo feudi paterni nou nomine nouum fiat.*

24 *An renunciatio præſumatur realis, an verò perſonalis, quę refutatio appellatur remiſſiuè*

25 *Sublimitatio* ad tit. de eo qui fi. &c.*vt Agnatus admittatur ad feudum omnino renunciatum in manibus Domini ſi non etiam ipſe refutauit aut conſenſerit refutationi.*

Refutatio poteſt fieri etiam inuito Domino ſub eod.

Verba (Niſi feudum omnino refutauerit) *ponderantur.ſub eod.*

Non confundenda refutatio, quæ fit inter agnatos, cum ea quæ fit in manibus Domini, quæ dicitur realis ſub eod.

26 *Renunciatio eſt refutatio quæ fieret extraneo nou comprehenſo in inueſtitura.*

27 *Cum remotiori aguato feudi capaci fit refutatio quid iuris ad intellectum §.Titius.& ſeqq.*

Refutatio poteſt fieri ſine conſenſu Domini.ſub eod, num.27.

28 *Refutatio duplex propria & impropria, & quæ vtraque* ad intellectum tit. de alien. pat. feu. in fine princ. & glo. ad tit. per quos fiat inueſt.

29 *Si propria feudum reuerti poteſt ad refutantem ſecus ſi impropria.*

30 *Et in hac diſtinctione ſtat vis intellectus §.*Titius & dictæ propoſitionis.

31 *Animus directò probari non poteſt, cum ſolus deus ſit ſcrutator cordium.*

Per indirectum poteſt probari vel præſumi & quomodo.ſub eod.

32 *Et probatur etiam ex factis vt animus adeundi.*

33 *Si Vaſallus nau habens liberos refutet, colligitur hinc animus propriè refutatis & cogitauis de reuocatione ad ſe.*

34 *Sicuti è contrà vt habens liberos cogitet de omnimoda renunciatione abſq; ſpe vlterioris reuerſionis ad ſe.*

35 *Verba §.* Titius. *in hanc rem referuntur apta ad vtrunque themata. & declarantur & ſeqq.*

36 *Habere vel non habere liberos animi diuerſi indicium eſt.& id oſtenditur.*

37 *In obſcuris quod minimum eſt ſequimur.*

38 *Attenditur conſuetudo dandi ad minus lucrum.*

39 *Procedit etiam in obſcuritate opinionum.*

40 *In locatione operarum.*

41 *In teſtibus de pluribus annis deponentibus.*

42 *In confeſſione.*

43 *In pænis, niſi pæna nimis minima eſſet. & num. 44.*

45 *In iudice qui eliget minorem pænam, in promiſſione, in duobus mandatis ſeu actibus, In litteris Cambij, in melioramentis, In oratione indefinita, vt emphyteoſis non feudum. & ſeqq.*

52 *In dubio videtur quis quantò minus fieri poſſit iuri communi derogare, illud lædere, corrigere.*

53 *In dubio non præſumitur quis ſibi præiudicare voluiſſe.*

54 *Nec irritam fieri ſuam diſpoſitionem.*

55 *Hæc iura applicantur ad refutationem non habentis liberos.*

56 *Refutans non habens liberos videtur de vita tātum ſuā propria cogitaſſe, ideſt ad vitam ſuā refutaſſe, quę eſt propria refutatio, quæ ad tempus fit.et num.65.*

57 *Exempla traduntur publicationis bonorum, vel alienationis allodialiū, quæ ſaltē ad vitā ſubſtinentur, et id quidem à fortiori in caſu præſenti.*

58 *Ità præſumendum eſt quod ad vitam ſuam tantum conceſſerit refutans.*

59 *Sic ex eo quod Rex dedit marito officium, ſi vxor decedat, non datur in ea ſucceſſio, quia intelligitur eius vita durante.*

60 *Maritus magnæ Dominæ dicitur eiuſdem radijs coruſcare, ſed ea ceſſante et mortua ceſſat coruſcatio. quod applicatur ad caſum præſentem.*

61 *Finito feudo pignus medio tempore contractum extinguitur, et ſeruitus. vt in feudo ità refutato ac refutante extincto locus datus eſſet et deſinat.*

Quanquam quod valeat alienatio feudi in remotiorem agnatum durante vita refutantis abſque aſſenſu Domini et aguati non ſeruatur in praxi vnde agnatus proximus ſtatim reuocat. ſub eod.num.61.

Maximè ſi non dum tradita poſſeſſio. ſub eod.

Amplia in fæmina, cui fuit de conſenſu Domini alienatum, vt poſſideat durāte vita alienantis ibid.

62 Qui

62 *Qui habens filios refutat remotiori anguato, de proprio tãtum loco nõ cogitat,ſed de iure ipſo et num.65.*
63 *Excedens terminos non miretur ſi et ipſe à ſuis terminis excedatur.*
Hic exceſſus vltra vitã propriam indicat et alienam, et ſic ius alienum non proprium tãtum. ſub eod.
Vox (alienandi) in §.Titius.ponderata,cum myſterio appoſita.ibid.
Agnatus poteſt ſtatim reuocare feudum alienatum ab agnato filios habenti. ibid.
64 *Vt poſſet ſtatim reuocari ob delictum commiſſum.*
66 *Bald. ignorauit rationem diuerſitatis inter eum qui habet filios,et eum qui non habet, dicens ſoluat Apollo.*
66 *Facti ſpecies* d.§.Titius.*remiſſiuè.*
68 *Alienatio fideicommiſſi an fieri poſſit in agnatũ remotiorem,remiſſiuè.*

1 Hæc † eſt natura refutationis, vt qui re-
futat loco cedat, nõ ius ipſum cedat,
is cui vnde ſi is cui refutatue,qui nõ poreſt eſ
ſe niſi de agnatis feudi illius capacibus,ꝑmo
riatur ei qui refutauit abſque hęredibus,feu
dum reuertitur ad ipſum refutantẽ, adeò
verum eſt eundem loco tantum ceſſiſſe,ſeù
2 locũ ceſſiſſe,non ius † Quia ſi ius ceſſiſſet,
eſſet renunciatio quędam,vel alienatio, per
quas ità ius noſtrũ à nobis abdicatur,vt nul-
lus amplius detur ad iura antiqua regreſſus.
vt hęc probantur in tit.de eo qui fin. fecit agnat. & ibi Doct.Surd. conſ.544.à nu.6. vſque in fin. vbi de deſcendentibus eius cui fuit refutatum,&
3 *idem in conſ.308.num. 26.lib. 3.* † ſic oprimè
refutationem, ſeù ad tempus, ſen ſuſpenſi-
uam quandam refutantis excluſionem con
tinere *aiunt Doctò.Roſen.cap.9.concl.50.num. 2.& ibi per tot. de refut. Cam. de prob. feu. al. per Fed.ad prin.fo.110.114.128.Balzar. de eo qui fin.fec.agnat. ad princ. numer.7.cum.ſeqq. Myſing.cent.3.obſ.93.in fi. Aut.Cont.de ſucceſ. feu.verſ.quidam interpretes pag.43.in fi. Ioan.*
4 *Sebon lib.1.diſp.9.th.31.* † Aut quandam prę
uentionem, quia is cui eefutatur, hunc ſibi
anticipat quodam modo locum, aliquando
ſaltem in ſpe ſibi competiturum; at certè in
præſentiarum nondum ad ſe pertinentem,
tanquam ab ſuo anteriore præuentum, &
hodie ipſummet locum occupante, locum
dico non ius, nam ius in ſpe agnati remotio
ris, nec occupat, nec impedit, nec præten-
dit anterior ille, quinimò ei iuri in ſpe inni-
xus facit,& poteſt facere refutationem, *Bal zar. d.tit.de eo qui fin.fet.agn.ſub. num.15.ad fin.* & ideò bene diximus refutationem pro-
prie ſumptã non verificari niſi in alio agna-
5 to feudi capace † Quia iſta anticipatio loci,
ſupponit locum in ſpe, & aliquando com-
petiturum,quod non poteſt dari niſi huiu-
ſmodi agnato eiuſdem loci aliquando ca-
paci future,ſi ſuperuiuat *ad Balza.mox.cit.et ad addit. Miſyng.egregiè obſ.23.nu. 4. 5.cent.*
6 *6.* † *vbi num. 6.* non poſſe fieri agnatis hanc
eefutationem in feudo nouo, quia hi agnati
cenſentur extranei, cum non deſcendant à
primo acquirente, vnde,& ſi fieret,eſſet alie
natio,& reuerteretur ad Dominũ,*& ad Iſern. tit.de alie.pat.feu.ſub.num.3. verſ. proximior. Bammac.in §.beneficium à Vaſallo num. 15.ſi*
7 *de feu.def.* † & ceſſare dicetur refutans ab oc
cupatione eius loci, non ſe omninò ab iure
feudi abdicare *Balz.de al.pat. feu. ſub nume.*
8 *15.col.2.ad fi.f.295.* † vnde feudũ eefutatũ re
uertitur ad refutãtẽ iure reuerſionis *ad Galup. in met.feu.par.3.4.5.n.5.* ẽriã ſi vẽdidiſſet, &
ꝓmiſiſſet euictionẽ *Dom.Morot.prim.praſ. reſp.83.à num.12.ad nu.19.* ferè ſimile quod
dicitur filium ſeù nepotem ſuccedere in
locum ſeù gradum defuncti, non vt in ius,
quia ex ꝑſona propria *ad ſupra c.6.n.26.& ſeq.* ſolueretue tamen releuiũ à refutante ad
quem præmortuo eefutatario feudum re-
dijſſet, vt latè cum varijs iudicatis per *Capã. de iu.rel.par.4 q.17.* ad inſtar agnati, qui ſol-
uit licet ad eum reuerti dicatur feudum *ad trad.ſupra cap.10.per tot.iuncto Capan.par. 1. q.19.num.14.* dum ibi concludit ſolui laudi
mium a quolibet ſucceſſore etiam in feudò
quia ſit eiuſdem capax, vt agnat. ex primo
ſtipite deſcendens, licet Capan. in hoc vi-
deatur ſibi contrarius, vt in *ead.par.4. q. 29. in fin.* vbi tamen ſe remittit ad dicta (vt ait)
ſupra, *& ſit ad d. cap. 17.* Aduertendum ta-
men, & cauendum, ne in renunciationem
9 aut alienationem tranſeat, † Nam etiam ad
fauorẽ agnati huius, ita poteſt refutari feu-
dum, vt non tam mera refutatio ſit, quam
ſimplex renuntiatio, alienatio, ceſſio, vel re-
miſſio, quod vt innoteſcat ſic caſus quoſdã
formo ac diſtinguo.
10 † Primum caſum conſtituo, quando refu-
tatio paterni feudi ita fit in manibus Domi
ni, vt filij inueſtiantur *iux. tit. de Vaſ. decr. ætat.* hic videtur dicendum renunciationem
intrare, ex eo quia renunciatio ſoleat rum
maximè verificari, cũ in manibus Domini
fit.tit.an agnat.vel fil.ad fin.tit.quib. mod. feu. amitt.§.rurſus ſi fidelis, vbi verbũ refutauerit
pro verbo renũciauerit ponitur; Contrariũ
veeius eſt, prout deciditur *in eo tex. de Vaſ. decr. ætat.* ratio eſt quia ibi eefutatio facta
fuit in manibus Domini, nõ abſolute, & ſim
pliciter Domino reſignando, ſed cum hac
ſola conditione, & ad hunc effectum tantũ,
vt filij inueſtiantue, & paternum remaneat
feudũ vt bene in *tex.* quia refutatio hoc ca-
ſu non alterat feudi naturã; & idẽ eſt filijs,
vel agnatis refutare, ac refutare in manibus
Domini

Digitized by Google

Domini,cum hoc vt ſtatim filios reinueſtiat,
11 † Ratio eſt quia occultatur verus actus quo
ad verba,qui tamẽ ineſt quoad iuris diſpo-
ſitionem vt per tex. l. ſingularia de reb. cred.
ità dicit pereleganter d.Reg. Lanar. ad §. ſed
etiam res num. 12.& 13.per quos fiat Inueſt.&
ita fit vt refutans admittatur in parte ſem-
12 pronij decedentis ſine liberis † & ita nota
verba,adhoc,ideſt propter hoc , & ad hunc fi-
nem reſtricte , vt filij inueſtiantur Archid. in
c.ad hoc.63.16.q.1. & poteſt dici hanc eſſe me-
ram refutationem eo ipſo quod filij ex eorum fa-
uore anticipatur acquiſitio , & aperitur aditus,
ad feudum ipſo eorum patre adhuc viuente .
13 † Secundus caſus ſit quando refutatio fit
inter ipſos met filios , vel agnatos nam re-
manet pura , & ſimplex refutatio, non ob-
ſtantibus quibuslibet renuntiationibus, aut
pactis abſolutis.aut compluribus aliquibus
clauſulis eſt tex.elegans in hanc rem in §. fin.
ſi de feud.def.fuer. contr. int Dom. & agn. Vaſ.
ex iuxta tit.de eo qui fin fec.aga.in prin. Vbi in
clauſula ſibi, & heredibus , & cui dederit,
14 † Ratio eſt quia quicquid agnati diuidẽtes
feudũ,agunt inter ſeſe id ex reciproca agũt
inter ſe metipſos contẽplatione , vnde quæ
inter ſerunt non ſunt ad alia , aut ad alias
perſonas extendenda, ſed ad ſubiectam ma-
teriam redigenda , & iuxta intentionem
contrahentium ſub intelligenda,& ità ibid.
Balz.ſub.num.3.verſ.quo ſtante; Affl. num. 3.
Roſ.cap.2.concl.21.vbi eleganter, & ad glo.6.
ibid.& in concl.20.glo.d.Brun.iat.conſ.feu.diu.
par.1.conſ.79.num.2. & ſeqq. Gayl. obſ. 148.
num.4.10.lib.2.Crau. conſ. 1000.in repet.nu.
71.Menoc. conſ. 335.num.5.& 37. lib. 4. conſ.
15 985 num.8.& ſeqq. lib.10. † Vbi non obſtã-
tibus clauſulis,vt plenò iure, & huiuſmodi
16 alijs & Surd.in conſ.308.nu.32. & ſeqq. † vbi
in feudis,& emphyteoſi ſi aquiliana ſtipu-
latio,& conſ.446.a nu.12.ad ſeqq.lib.3. Rim.
17 iun.conſ.461.nu.42.& ſeqq lib.4.† vbi falle-
re li refutans omninò voluit à ſe abdicare,
quia ſibi ſaltem præiudicauit,licet non he-
redibus d. Reg.Lanar.in repet tit.de Vaſ. decr.
ætat. num. 8. et ſeqq. vbi non obſtantibus
verbis,quod refutans cedit omne ius quod habet
vel habere ſperat,& poſſit,& alijs vt ibi vbi de
judicatis,licet quod dicit de heredibus, egò
non tàm facile admitterem per dicta iura
alienationem licitam permittentia vt in
cap. 53.ſupra,& ex tit. de al. pat. feu. vbi ſi li-
bellum vnus alteri fecerit de feudo paterno,
non eſt libellus, ſed quaſi refutatio.
38 † Sublimita in caſibus in eod.tit.de eo etc.exce
ptis, niſi ſcilicet omnino refutauerit , aut niſi ad
hoc refutauerit , vt Dominus eum quaſi de nouo
beneficio inueſtiret,ratio primi eſt,quia ſi om
nino , ergo eſt renunciatio ; quicquid adſit
verbum refutandi;ratio ſecundi eſt quia vbi
ad hoc fit refutatio, vt fiat feudum nouum
cadunt etiã term. renunciationis , & intrat
quod cenſetur renunciatum , quem ca-
ſum poſſe contingere patet ex tit. an agnat.
& ita fuit deciſũ quod refutatio ſit realis ob
verbi omninò D. Nouar.collect.prag. Neap.
106. nu. 14. vbi per tot. vide plura cum iudi-
catis ad præſentem materiam refutationis .
19 † Ratio rationis eſt,quia ex huius modi re
futatione, quæ habet vim renunciationis
mutatur feudi natura , quia de antiquo fit
nouum, vt ait tex.ibi , ſequuta inueſtitura iam
feudum erit nouũ,non obſtante ea voce quaſi
vt ſupra cap. 1. num. 28. 29. & ideò non eſt
amplius locus ſucceſſioni ad fauorem
eiuſdem refutantis , vt eſt in tex.d. tit.de eo
20 qui fin.&c.in acta etiam ibi glo. fin. † In eo dif-
fereas hic tex.de eo qui fin. fec. agnat. ad fin. ab
ſe ipſo in princ.et ab alio d.tit.de Vaſ.decr. ætat.
quibus ſupponitur feudũ redire ad refutan-
tem,quia loquuntur in refutatione ſimpli-
ci,ſecus in d.tit.de eo in fin. quia loquitur in re
nunciatione taliter facta , quod inueſtitura
ſit noua, & feudum fiat nouum cun interuẽ
21 tu Domini † Aliàs enim non potuiſſent ſo
li agnati mutare naturam feudi in totum,ni
ſi aliqualiter , & quoad modos ſuccedendi
inter ſe ipſos , ad Surd. conſ.304.ſub num.30.
& ſeqq.& Fulu.add.ad §.ſed etiam res,ſub nu.
73.vt in term. per quos fiat inueſt.fo.339. vbi
plenè ad hanc materiam,vt ſi refutatio facta
fuit ſimpliciter abſque noua qualitate vel
facto manſit feudum antiquum , ſi vero cũ
nouis pactis Domini cum aſſenſu,erit nouũ
& ad tit.per quos fiat inueſt.ad fin. princ.& ità
in term.vide Loffred.ad capit.1.in princ.de nat.
ſucceſſ. feu. col. 3. in fin. & col. ſeq.in princ.
et circa med.ad paraph feudal.fo.48.poſt eiuſd.
22 conſ. † & Ita bene quod ius feudi nunquam
perdatur niſi in manibus Domini fiat renũ-
23 ciatio Bertran.conſ.48.num. 5. vol. 6. † Si ta-
men fiat omnino ,& abſolute, vt dimiſſo feu
di paterni nomine,fiat feudum nouum per
prædicta, et per Ruin. conſ.1.num.21.22.23.
lib.1.et ad Surd.ità diſtinguentem in conſ.517.
ſub num. 14. in conſ. 544.per tot. vbi etiam in
ampliſſimis clauſulis, & ſub num. 5. vbi fit
24 inter agnatos non cum Domino lib. 4. † &
his omnibus locis an renunciatio præſu-
matur realis, & ſic ſit vera renunciatio , an
perſonalis , & ſic ſit refutatio , edocetur, &
plenè per D.Reg.Lanar.in repet.tit.de Vaſ.dec.
ætat.num.4.et ſeqq.vbi egregiè.vt ſolet,per tot.
eum libr.
25 † Sublimita tamen exceptionem trad. ex
tit. de eo qui fin.&c.quod tametſi feudum fuiſ
ſet renunciatum omninò in manibus Do-
mini,tamen ad idem tum admittatur agna-
tus,qui non refutauit aut non aſſenſit exclu
ſo Domino directo,vt per Ruin.conſ.1.num.
9.11.

Digitized by Google

9.11.*lib.* 1. dicens ſecus in feudo hæreditario *num.*12.*& ſeqq.& ad Alex.conſ.*13.*nu.*3. 4.5.*lib.*5.&infertur ex verbis,*niſi feudũ omnino refutauerit*, quaſi à contrario ſenſu velit, feudum non poſſe intelligi omninò refutatum deficiente cõſenſu vnius ex agnatis intereſſatis, & ſic quoad eum ſimplex manſerit refutatio non tranſita in renunciationem, omnem enim agnatum debere conſentire, vt feudum nouum fiat, & ſit mera renunciatio, *conſtat ex d. tit. an agnat. & ex dictis ſup.cap.*1.*num.*27.*& ſeqq.*nec eſſe confundendam refutationem, quæ fit inter agnatos, & dicitur perſonalis, cum ea quæ fit in manibus Domini quæ dicitur realis *dicit Reg. Lanar.d.tit.de Vaſ.decr.ætat.num.*6. *&* 7. Illa enim etiam inuito Domino fieri poteſt *Myſing. obſ.* 65. *Cent.* 5. *D. Nouar. Collect.pragm. Neap.*106.*num.*.2.

26 † Secundus Caſus adduci poſſet in refutatione,quę fieret ad finem quod extraneus non cõprehenſus in inueſtitura feudum habeat, nam hæc eſſet ſpecies ſimplicis renũciationis, quia patet hoc caſu videri actum vt feudum ſit nouum, quia noua cauſa feudum efficit nouum, & ſic eſſet omnimoda renunciatio,vnde nec ad iura nec ad feudũ renunciatum daretur amplius regreſſus, *vt in term.per Natt.in conſ.*564.*num.*8.

27 † Tertius(& pro nunc vltimus) ſit caſus, Cum remotiori agnato feudi capaci ſit refutatio, hic quid iuris? Hic incipiunt myſteria,hic difficultates,nam ſumus in tex.difficillimo *tit. ſi de feu. def.§. Titius filios* & quidem eo ſuppoſito, quod poſſit fieri hæc refutatio etiam abſque conſenſu Domini *iuxta tit.de Vaſ.qui contr.conſt. Lothar.reg.& ſupponit hic §.Titum.add. ſupra cap.*52. *ſub num.* 33.

28 † Nos ſincere dicamus, Refutationis duplex eſſe genus, alterum quatenus refutatio ſtat proprie, & in meris term. refutationis quam ſupra deſcripſimus, alterum verò ꝙ excedit,& tranſire videt, vel in ſpeciem renunciationis cuiuſdam, vel alienationis, & vtraque ſpecies poteſt intrare, quando ſit agnato, vt tamen nec renunciatio propriè vnquam ſit,nec alienatio. Non renunciatio quia non fit in manibus Domini, non alienatio quia non fit extraneo, ad quæ adduco *tex.tit.de al.pat.feu.ad fin. princ.* (*ibi*) *Et licet prohibeatur beneficij alienatio inter agnatos, tamen ſi paternum fuit concederetur,& ſi libellũ vnus alteri fecerit de feudo paterno, non eſt libellus,ſed quaſi refutatio iuncta ibi gl.in verb. concederetur, & optimè alia glo. in tit. per quos fiat inueſt.&c.§.ſed etiã vos,in verb.proximiori.*

29 † Si refutatio ſtet propriè,& in ſuis term. refutans agnatus poteſt aſpirare ad ſe poſſe reuerti feudum,vt dictum,eſt, ſin minus refutans amplius ſperare non poterit,eritque ei omninò præcluſa via vlterioris ad idem feudum ſpei, & totam conſequentiam feudi aliò diuertere neceſſe erit,*et videmus in d.* §.*Titius.*dum ibi de agnato inquiritur,an ſit admittẽdus,quomodoquãdo,ſeu intrà quod tempus & aliter vt in tex.

30 † Quare cum ob hanc effectuum diuerſitatem,quomodo ſtet refutatio valdè referat, iaceatque hic difficultas ad iſtud dignoſcẽdum,& difficultatem præuiderint prudentiſſimi feudorum Auctores, hanc eandem *hoc §. Titius filio*, tollere conſtituerunt. Verũ q. an Vaſallus voluerit,intellexeritué refutare ſuſpẽſiuè tãtũ,an verò abſolutè,id in

31 eiuſdẽanimo cõſiſtere cernebãt† Hucq. directò probari non poſſe, planè ſcirent,cum ſolus Deus ſit ſcrutator cordium *Mantic. conſ.* 24.*nu.*4.*vol.*1.*latè Maſc.de probat.concl.* 94. *in princ. & per tot.* At per indirectum tamen probari, aut præſumi poſſe non ignorarent, putà ab effectibus, ex qualitate facti aut orationis,&c. vt apud eund. *Maſc.concl.*

32 95. *ptot.et cõcl.*43.*per tot.& ſeqq.*† Vbi latè de probanda aditione ex factis. Item ex eo quod quis filios habeat vel non habeat animum probari *ad Tiraq.l.ſi vnquam.verſ.filios non habens ſub num.* 1.*C. de reuoc.donat.*

Ideò ab ijs ſumpto argumento, Feudiſtici

33 compilatores reſoluerunt,†vt ſi Vaſallus refutans ſine liberis exiſtens refutet, refutatio ſtet in proprijs ſuis term. vt ſecundum propriam naturam refutationis refutans cogitauerit de reuerſione in ſe ipſum, vnde agnatus proximior nihil dicere poſſit, nihil in-

34 terim opponere; † vt verò, è contrà,ſi cum liberis, naturam refutationis ex cedere prętenderit cogitationemque hanc de reuerſione in ſe ipſum dimiſerit, & ablegauerit vnde ſtatum apertum cenſeri poſſit Agnato proximiori ſubintrandi, & ſaltem pretio reddito feudum ſibi vindicandi, niſi conſenſerit &c. prout eſt in text. cuius ſunt verba.

35 † Titius filios maſculos non habens, partem ſuam feudi Seio, partem eiuſdem feudi poſſidenti agnato ſuo conceſſit. Sempronius proximior agnatus mortuo demum Titio partem illius feudi nullo dato pretio recuperare poteſt, quod ſi Titius filios proprios haberet pr,tio reddito

etiam

etiam viuo Titio; quod ſi conſen-
ſerit alienationi, vel per annum
ex quo ſciuit tacuit, omninò re-
mouebitur.

36 †Namque habere, vel non habere filios
animi diuerſi indicium eſſe, in eoque vim
conſtituendam ad animum iudicandum,
cenſuerunt feudiſtici Authores, nec iniuria;
quicquid hunc [vt ſic dicam] paſſum non
fuerint aggreſſi huc vſque Docto. Vlli
quandoquidem [& nos quidem ſic nouè
opinamur] qui filios non habens remotiori
dat de loco ſolo dando, non etiam de iure
totali tranferendo apprime ac veriſimiliter
intelligi poteſt, in dubio enim quis videtur
37 minimum concedere; † Quia in obſcuris
id quod minimum eſt ſequimur *l. in obſcuris*
ff. de reg. iur. & ibi Dec. & alij. l. nummis. 73. de
38 *l. 3. Rot. Rom. diu. par. 1. dec. 742. n. 3. et 4.* † Vbi
attendi conſuetudinẽ dandi ad minus lucrũ.
39 † Et procedit etiam in obſcuritate opi-
nionum *Natt. conſ. 478. num. 15. et ſeqq. cõſ.*
40 *306. num. 3. et 4.* † In locatione operarum,
vt in dubio detur merces minor, *Guid. Pap.*
41 *quæſt. 252.* † In teſtibus de pluribus annis
42 deponentibus *Natt. conſ. 188. numer. 3.* † In
43 Confeſſione *Natt. conſ. 245. num. 3.* † In pę-
44 nis *Natt. conſ. 44. ſub numer. 3.* † Niſi eſſet ni-
45 mis minima pæna *conſ. 346. num. fin.* † In Iu
dice qui eliget minorem penam *Natt. conſ.*
46 *254. num. 10.* † In promiſſione ibidem *n. 11.*
47 † In duobus mandatis, in duobus actibus
48 *Natt. conſ. 372. nu. 17. 18.* † In litteris cãbij
49 *Rot. Gen dec. 7. num. 4. et ſeqq.* † In meliora-
50 mentis *Magon. deciſ. Lucen. 81. in fine.* † In ora
tione in definita *Bertran. conſ. 4. nu. 1. vol. 4.*
51 † Vt emphyteoſis non feudum *Natt. conſ.*
52 *3. num. 2.* † & in dubio videtur quis quantò
minus fieri poſſit iuri communi voluiſſe de
rogare, illud lędere, aut corrigere *Crau. cõſ.*
1600. num. 69. cum ſeqq. iuncto nu. 74. in term.
53 *feudi.* † Nec in dubio quis præſumitur ſibi
præiudicare voluiſſe, *Crau. conſ. 33. num. 24.*
54 † nec irritam fieri ſuam diſpoſitionẽ *Natt.*
conſ. 563. in feudis. Crau. conſ. 52. Vbi alia
exempla, & ad eund. citandum infr. *part. ſeq.*
num. 1. et ſeqq.

55 † Hęc autem omnia huc turmatim con-
fluunt, nam locus, ad quem reſtringimus,
refutationem, eſt quid minus, longe differẽs
à jure ipſo totali in feudo, Item in refuta-
tione ſolius loci in nihilo ius cõmune feu-
dale lęditur:
At In renunciatione iuris lęderetur; in refu
tatione loci non omnino præiudicatur re
futanti, quia adhuc ſpem retinet reuerſio-
nis ad eum in iuris renunciatione non
poteſt negari, quin magis præiudice-
cetur ob omnem ſpem abſciſſam, quia re-
nunciantibus non datur ad renunciata re-
greſſus, Item refutatio loci firma manet ſal-
tem ad vitam refutantis. Iuris verò renun-
ciatio aut alienatio ſtatim inficit, vt nec mo
mento quidem temporis maneat apud eum
in quem fit renunciatio ſeù alienatio vt *in-*
fra ſub num. 63. et 64. hoc ipſo cap.
56 † Adde tu aliam demonſtrationem, qui di-
cit refutãtem ſine liberis refutare, idemmet
fatetur tacite quod de vita propria tantum
intellexerit, ideſt quod ad vitam tantũ pro-
57 priam refutauit † Nam & exempla in fortio
ribus habemus publicationis bonorum, vel
alienationis allodialiũ quatenus de his ha-
bemus ſaltem ad vitam delinquentis, vel
alienantis ſuſtineri vt in ſpecie feudi eſt lo-
cus inſignis *ſupra cit. cap. 50. in fin.* & de iure
comm. eſt in *l. Statius florus. 48. §. Cornelio*
Felici, cum ibi tradit. ff. de iur. fiſc. quam eße
communiter receptam opinionem dicit in term.
Cam. de Curt. in ſuo diuerſ. par. 1. §. nunc de al-
tera. num. 97. pag. 63. ex Clar. in §. feudum. q.
78. Gabr. concl. cri. 24. quãtò magis hoc ipſũ
ſuſtinebimus, non in delinquente, aut alie-
nante, qui omni omnino, & loco, & iure pri
uatur, ſed in refutante qui de proprio quidẽ
loco (ad quem tanquam ſibi perſonaliſſimũ
nemo alius poteſt quicquam prætendere)
diſponit, durante tãtũ ꝓpria perſona, & non
58 vltrà † Prout ità præſumendum eſt, quod
durante vita propria tantum cõcedere co
gitauerit, ſecundum rej qualitatem, quæ nõ
admittit ſucceſſionem, poſt perſonam refu-
tantis, alterius cuiuſquam nec extranei, nec
agnati remotioris in præiudicium proxi-
mioris, ergo ſecundum ſubiectam materiã
de vita ſua tantum durante intellexit, cum
ſola adeſſet abſque liberis *ad Reg. de ponte*
59 *conſ. 16. ſub nu. 81. lib. 2.* † vbi ex eo, quod
Rex dedit marito officium, quod cõtem-
platione vxoris, & tanquam marito, ſi vxor
decedat non datur ſucceſſio in ea re, quia in
telligitur eius vita durante, ſecundum natu-
ram officiorum, prout, & hic de natura feu
di eſt, vt agnato decedenti ſine filijs agnatus
proximus ſuccedat, vnde refutatio facta in
remotiorem agnatum non poteſt niſi ad tẽ-
pus vitæ eiuſdem refutantis, & non vltra in
60 telligi † Confert quod ſicuti maritus, quan-
do ſumus in magna domina, dicitur vxoris
radijs corruſcare *iuxta Gallupp. in meth. Iur.*
feu. par. 1. cap. 5. nu. 102. vbi tamen declarat. &
limitat. & ità quidem vt exiſtentia radiorum
cauſat corruſcationem, ità exaduerſo per ex
tinctionem radiorum propter mortem vxo
ris, ceſſet etiam corruſcatio, ſicut deficienti-
bus radijs ſolis dies obſcuratur, & finitur, &
ſucce-

ſuccedit nox, & ita in caſu præſenti, is cui fuit refutatum feudũ, corruſcat radijs refutantis, quatenus viuit ipſe refutans in quo ſunt radij, ex quorum exiſtentia corruſcat in eo loco is cui fuit refutatum, cæterum ſi deficiat refutans, deficiente radio ſuperuenit nox, & ablatio diei ſupradicto cui fuit refutatum, & intrat vt quemadmodum ſol à nobis ad indos tranſit, ita apertus ſit ſol, &
61 dies ad agnatum proximiorẽ † ſic dicemus finito feudo ceſſare ſeruitutem ei impoſitam *§. quid ergo de inueſt. de re alienat. facta*, & etiã finito feudo pignus medio tempore contractum extingui. *§ rurſus, quib. mod. feu. amit. de Ponte conſ. 147. num. 2. lib. 2.* ità & hic finito iure feudi in perſona refutantis, qui deceſſit, locus medio tempore datus extinguitur, & ex natura rei feudum ad alium reuertitur ad quem de iure, *& ad infr. hic partic. ſeq. num. 1. & ſeqq. & ad alia vt ſup. cap. 48. num. 64. & ſeqq.* vbi varia exempla ad hoc idem, *& num. 71.* cum quibus, & illud quod clerico omittente ob delictum temporale feudum eccleſiæ conceſſum durante vita eius feudum remanet apud Dominum, neque enim poteſt clericus ſuo delicto præiudicare in totũ ſucceſſioni ad Eccleſiam pertinenti *per §. fin. de Cap. Conra.* verum dictam opinionem quod valeat alienatio feudi in agnatum remotiorem durante vita refutantis, abſque aſſenſu Domini, & agnati, nullo modo in practica ſeruari, & quod agnatus proximior ſtati reuocare poterit, *dicit Fulu. nepos in add. ad §. ſed etiam reſ. num. 74. per quos fiat inueſt. ex Camer. ad tit. de prob. feu. al. per ſed. n. 25. lit. a maximè ſi nondũ poſſeſſio tradita ad Nouar. Collect. pragm. Neap. 106. nu. 10.* amplia prædicta adeo bene procedere, quod dicitur *hic in §. Titius* interim durante vita Vaſalli refutantis durare effectũ refutationis in remotiori agnato, vt idẽ etiã procedat in caſu vbi de conſenſu Domini feudum fuiſſet alienatum in filiam de quo ipſa fuiſſet inueſtita, *vt eſt in §. hoc quoque de ſucceſſ. feu.* ad prædicta exempla adde alia *in cap. 48. num. 64. & ſeqq. & c. 55. num.*
62 *19. & ſeqq.* † Non ſic iſte intellectus, non ſic iſta cadunt vbi Vaſallus filios habens, refutat remotiori. Nam non videri hunc Vaſallum de loco proprio, & ſolo cedendo cogitaſſe ex eo dignoſcitur, quia locus eſt correſpectiuus ad locatum, & ad eum reſtrictus etiam circumſcriptiue, vt aiunt Logici, & Phiſici. Atqui Vaſallus filios habens, & refutans ſe de proprio loco exire velle ſatis oſtẽdit, ex eo quia vitam filiorum, quos præ oculis habet conſiderat, nec tamen à tali reſolutione, prout decens fuiſſet, diſtrahitur, ergò vltra vitam propriam cogitationes ſuas extendit, & quidem cum effectu, quoad filios propter facultatem, quam habet eis præiudicandi, ſed an cum eodem effectu quoad agnatos? nequaquam cùm eis non poſſit aliquo pacto præiudicare, non miretur ergo ſi ſic refutans non obtineat in
63 tentum quia exceſſit terminos † Et qui excedit terminos, eidem mirum videri nõ debet, ſi & ipſe à ſuis terminis excedatur, *Alb. in c. cum contingat. de dolo, & contum. Teſſ. dec. 29. numer. 2.* & hic exceſſus vltra vitam propriam indicat animum alienantis non locũ tantum qui in ipſo erat, ſed ius quod incipere debebat in filijs circumſcripto loco, per propriȩ vitȩ defectum, extincto. *& ita in fin. d. textus vſurpauit Cõpilator* verbum *alienandi*, idque cum miſterio, quia Vaſallus habẽs filios, & refutans videtur alienare, vnde bene concluditur *eod. textu* non tenere alienationem in præiudicium agnati proximioris ità quod ipſe poſſit ſtatim reuocare *concordat text. de alien. pat. feu. in prin. et d. §. ſed etiam*
64 *ret per quos fiat inueſt.* † quemadmodum ſtatim reuocari poſſet propter delictum commiſſum, propter quod agnatus veniret feudo priuandus *vt dicit Cam. de Curt. in ſuo diuerſ. par. 1. §. nunc de altera num. 97. pag. 63.*
65 Ex quibus concludo rationem differentiæ habentis filios, & non habentis, vt qui habet filios, & refutat effectu ipſo animum detegat ſuum tangere voluntis quid de iure feudi in præiudiciũ proximioris agnati, quod non potuit ſine eius conſenſu, vt vere qui non habet filios, & refutat, non detegat hũc animum, cum ſit poſſibile, quod mere de loco tantùm cogitauerit. Nouus ſane intelle-
66 ctus, ſed oblatum accipito † Dum interim aduertas *Bald. ipſum in conſ. 276. ſub. num. 2. lib. 5.* ignoraſſe rationem diuerſitatis dicentem, *ſapiens inquirat, & ſoluat Apollo.* Reliqua (quibus ad inſtitutum confirmandæ rationis noſtrȩ noſtrum paulatim accedemus *ad hunc §. Titius filios*) aggrediamur. Omittam vero facti ſpeciem, quia ex prædictis, eam quiſque ſibi ex capite facile formabit,
67 † & eam deſcripſit *Fachin. contr. iur. lib. 7. cap. 9.* & rationes ſingulas omnium ſeparatim particularum *hoc. §. Titius.* contentarũ
68 aggrediar † Cȩterum ſcito, quæ dicta ſunt, vt poſſit feudum in manibus remotioris agnati refutari, non ſic ſimpliciter procedere in fideicommiſſis, vt latiſſimè per *Protopræſ. Excell. Dominum meum Bellon. in. conſ. 1. per tot.* ad quem doctiſſime, & fuſiſſimè tractantem libenter remitto cum maximè non ſit materia noſtra.

CAP.

CAP. QVINQVAGESSIMI QVARTI.

Partic. 2.

De ratione §.Titius filios.ſi de feu. def.&c.tit.26.lib.2.

S V M M A R I V M.

1 *Cur mors refutantis, vbi non extant liberi, ſit expectanda ad feudum reuocandum.*

2 *Refutans locũ ceſſit, ius retinuit, exemplo vſuſfructus, qui cedi non poteſt, commoditas verò alienari poteſt.*

Feudum vel emphyteoſis aut vſufructus poſſunt alienari quoad commoditates iure ipſo retento. ſub eod.

Ita quod durent durante Vita alienantis. ibid.

3 *Idem de Maioratu.*

Actus ad irritum non eſt reducendus ſed ſuſtinẽdus. ſub eod.

4 *Feudum eſt vſufructus.*

5 *vſufructuarius cedens vſumfructũ cenſetur id facere quoad commoditates, vt actus valeat.*

Aliàs enim non valeret, ſed ſtatim ad proprietarium rederet ſub eod.

6 *Cur agnatus mortuo refutante reuocat feudum etiam pretio non reddito.*

7 *Res cum pretio & conſenſu ſunt de ſubſtantia emptionis.*

8 *Cur ſi filios habeat refutans agnatus ſtatim reuocat.*

Ex hoc ipſo quod ſolus agnatus reuocat, non filij ipſi refutantis fundatur ratio quod filij ius à patre dimetiantur ſub eod. & ſub num. 9. & 10.

9 *Nam id ita eſt in agnato vt conſequatur iure proprio, vnde poteſt liberè iure ſuo vti.*

11 *Vnum & idem non poteſt ſibi ipſi eſſe cauſa & effectus.*

12 *Nec mors & vita in vno & eodem actu.*

13 *Nec quod vnum & idem ſit confirmans & confirmatum.*

14 *Error eorum aduertitur qui cenſuerunt alienationem feudi antiqui factã cum Domini conſenſu ſaltem durante vita alienantis validam.*

15 *Cur agnatus proximior reuocat pretio reddito alienationem factam à refutante filios non habente.*

Etiam quod pretium non ſit omninò iuſtum, niſi fraus ſit commiſſa. ſub eod.

Contra quod pretium debet eſſe æquale, ideſt iuſtum, & ſecundum communem valorem & æſtimationem peritorum. ſub eod.

16 *Opinio Auctoris, vt æquale pretium ſit refundendum tametſi iuſtum excedat, dummodo non in fraudem explicata §. etiam res & §. porro præcit. ad numer. 15. cum §. Titius. concordantibus.*

Et quomodo præſumatur quod in fraudem ſit facta refutatio. ſub eod. remiſſiuè.

Multi pretia confingunt ad fraudem aliorum. ſub eod.

Agnatus ſtante fraude verum pretium ſoluet non conuentum. ibid.

17 *Emit enim locum, quem ſibi anticipat, emit & ſucceſſionem, & quommodo id oſtenditur.*

18 *Nulla æquitas ſuadet quod quis re aliena et pretio vtatur.*

19 *Dominus ſoluit pretium ſi velit de feudo empta diſueſtire.*

20 *Et remotior agnatus, in quem facta erat refutatio, ab refutante pretium recuperabit at repetet, et ratio.*

21 *Pignori datum feudum, vt pecunia ſua die non ſoluta ſit creditoris poterit quandocunque recuperari ſed pecunia reſtituta.*

22 *Æquitas ſolita ſeruari ex textibus feudalibus.*

23 *Agnato licet recuperare pretio reddito etiam quod refutationi aſſenſerit Dominus.*

Cui non nocuit Domini conſenſus. ſub eod.

24 *Filius in retractu retrahit, ergo falſum quod factum patris noceat filio, et quod ius dimttiatur à patre. et num. 27.*

Reſpondetur ad hoc obiectum vt ſub eod.

25 *Item aliter reſpondetur non fieri hanc reuocationem omnino per viam prothomiſeos vt oſtẽditur. et ſeqq.*

26 *Beneficium retractus eſt mere à lege vel conſuetudine.*

28 *Nec tenetur venditor de euictione, ſed tantum ad pretij reſtitutionem.*

29 *Ratio differentiæ traditur cur nõ iure prothomiſeos in feudis et quo alio iure in eis.*

30 *Confirmatur in feudis locum non eſſe iuri prothomiſeos. ſub num. 32.*

31 *Hodiè indiſtinctè practicatur quod proximior habeat prælationem contra extraneum pro æquali pretio in quolibet genere feudi. et nu. 32.*

33 *Non probatur Fulu. Lanar. dicens poſſe agnatum vel vti iure prælationis pro æquali pretio, vel vti rei vindicatione.*

Cur ſi agnatus conſentiat amplius non poſſit reuocare. ſub eod. et ſeqq.

34 *Qui conſentit alienationi rei ſuæ validat alienationem nec amplius admittitur ad eam reuocandum. et num. 35.*

35 Eſt

35 *Eſt infallibilis regula conſenſum præiudicare præſtitum in transferendo ius ſuum in alium.*

Agnatum remoueri ex ſuo conſenſu à reuocando noceat et eius deſcendentibus. ſub eod.

Quod oſtenditur ponderatis verbis Omnino remouebitur, in d. §. Titius, ibid.

36 *De iure conſenſus non ſolum conſentienti ſed etiam eius hæredibus præiudicat.*

Filius in feudo cauſam à patre habere dicitur. ſub eod.

37 *Ex opinione Piſtor. malè reprehaſi per Roſent.*

Et Piſto. ſequutus eſt Vult. ſub eod.

38 *Sufficit agnatorum tempore alienationis proximiorum conſenſus vt alijs præiudicetur eorum ſucceſſionibus ſeù deſcendentibus.*

39 *Declara dummodo omnes agnati conſenſerint omnium linearum, quæ eundem ſtipitem poſſunt recognoſcere, alioqui ſi ſuperſit quis quāuis remotiſſimus ſolus poterit reuocare alienationem agnato remotiori factam. et num. 40.*

41 *Verùm Auctor attenta contrarietate Docto. cōciliationem ad fert et ſeqq.*

42 *Vnus et idem cenſetur conſenſus primi à quo alij dependent, ac ipſorummet dependentium.*

43 *Secus ſi deſcendentes ſint ex diuerſis lineis, quia primus vnius aut alterius lineę conſenſus nō eſt conſenſus primi aut deſcendentium in altera linea nec ille conſenſus afficit quoad iſtos.*

44 *Oblationes fiendæ proximioribus, ſi fiant nocent et alijs.*

45 *Idem et de proclamatibus, vt teneant contractus abſque periculo. et num. 46.*

47 *Idem vt noceant quoad ſpectantia etiam nomine proprio.*

48 *Alienatio, vt ſtabilis manere dicatur, debet eſſe perpetua.*

Omnes deſcendentes afficiuntur conſenſu præſtito per eorū anteceſſores, et ità iudicatum ſub eod. et num. 49.

Non afficiuntur ij quorum perſona in capite nō conſenſerat ſub eod.

50 *Imputandum ementi ſi ob defectum conſenſus contractus non conſiſtat, debebat enim cautè et ſeruatis ſeruandis agere.*

51 *Qui legem contemnit eius priuatur auxilio.*

52 *Circunſcripta diſpoſitione legali, decretali, ſtatutaria, aut ex conſuetudine non teneretur aliàs quiſquam oblationē acceptare nec iure ſuo priuaretur non acceptando.*

53 *Oblationum defectus aut conſenſus Anteceſſorū præiudicat nundum conceptis vel natis tunc temporis.*

1 ET † primò quæram cur mors refu-
tantis ſit expectanda ad reuocandum
feudum refutatum; facilis eſt reſpon-
ſio, quia poſſet contingere, quod remo
tior ille agnatus, cui fuit feudum refutatum
præmoreretur ſine hæredibus, ante ipſum
qui refatauit, quo caſu feudum ad eundem
ipſum refutantem reuerteretur. Quare hic
ordo non erat perturbandus, *tit. de ſucceſſ.*
2 *feu. in princ. tit. de nat. ſucceſſ. feu.* † Vltrà
quod refutans locum ceſſit, ius retinuit, ex-
emplo vſusfructus, qui cedi nō poteſt, quia
perſonalis, alienari tamen fructus, ſeù com
moditas poteſt licèt vſus nō *Surd. conſ. 103.
nu. 12. 13. lib. 1. & ad ſupra cap. 48. ſub. verſ.
ex his autem num. 64. & ſeqq. & in term. feudi
emphyteoſis, atq; vſusfructus.* quod ius retineatur
at quoad fructus, & commoditates teneat
alienatio durante vita alienantis, *Crau. in
conſ. 213. num. 2. Camil. de Curt. in diu. iur. feu.
§. nunc de altera num. 98. lib. 1. vbi ità iudica-
tum refert.* Ità fit vt quandiù durabit vſuſ-
fructus in perſona alienantis, eius commo-
da ad eum, cui alienatū eſt tandiù pertine-
bunt, *vt ait Crau. ibid. numer. 3.* & in perſona
3 hæredum, eius donec viuat alienans † *Vt in
term. maioratus Mol. de Hiſp. prim. lib. 1. cap.
26. numer. 9. Surd. conſ. 504. ſub. numer. 8. verſ.
octauo videtur lib. 4.* & per hæc reincidimus
in illud quod dicebamus de actu ad irritum
non deducendo, ſed ſuſtinendo *numer. 34.
vſq. ad 52.* quando quidem in hac eadem ma
teria vſusfructus, cui feudum, & emphyteo
4 ſis in hoc comparatur, vt mox viſum eſt †
imò verò feudum eſt vſusfructus, vt eſt in
difinitione feudi *in §. fin. quibus in cau. feu.
5 amitt. lib. 2.* † Habemus *ex l. 1. caſum deciſum
C. ſi pign. pigno. dat. ſit, & in l. rem quam C. de
iur. dot. et Crau. conſ. 222. ſub. num. 8. ad fin.* vbi
ſi vſufructuarius cedat alij vſumfructū in-
telligitur ceſſiſſe cómoditatem ipſius vſuſ-
fructus, & ſic fructus ipſos, vt ceſſio valeat,
ne alias cadat à iure ſuo, accipiendo vſum-
fructum proprie, & profectò ita eſt. Quia
cedendo, donādo, vendendo, vel aliter alie
nando, ſtatim ille extingueretur, & rediret
ad proprietarium *§. finitur, Inſt. de vſufr. l. ſed
& ſi quid. in fi. ff. de pigno. cum alijs pluribus ad
ductis per Surd. in d. conſ. 504. numer. 1. lib. 4.*
Hæc cum ita ſint ex eo quia hoc ius fuit re-
tentum à Vaſallo, interim nullus potuit alij
agnato eſſe locus apertus ad ſucceſſionem.
6 † Cur verò mortuo Vaſallo, qui refutauit
agnatus iſte proximior feudum alienatum
in remotiorem recuperabit, etiam pretio
non reddito, vt in tex. quia agnatus proprio
iure capit feudum, & cum habeat ſibi aper-
tam viam ad feudum acquirendum median
te ſucceſſione *iuxta tit. de feu. cognit. in fin.* nō
eget emptione ad eum ſibi comparandum.

Item

Item fuerat locus per agnatum remotio-
rem ſibi pretio comparatus, At hic locus
fuit vna cum perſona refutante extinctus,
quare non poteſt aplicari pretium ad rem,
quæ non eſt, quia non entis nullæ ſunt qua-
7 litates † & res cum pretio iuncto conſenſu
ſunt omnia de ſubſtantia emptionis, *Inſt. de
empt. & vend. ad princ.*
8 † Cur autem ſi refutans filios habeat, at re-
futet, ſtatim proximior agnatus poſſit reuo
care iam poſita eſt *ſup. part. 1. num. 38. & ſeq.*
Et infer tu quod ex incluſione agnati
ſpecifica ad hoc quod poſſit reuocare, exclu
duntur filij ne poſſint, & quare excludantur
niſi hac ratione, quod filius vtitur iure pa-
tris, & ideo ei præiudicare potuit pater, ſi-
cut à contrario, quia agnatus venit ex perſo-
na propria, & ex iure proprio, ita non affici
9 tur ex facto huiuſmodi agnati defuncti † ſed
libere vti poteſt iure ſuo *ad l. Gracchus. C. ad
leg. Iul. de adult. & in term. Piſtor. qq. iur. q.
6. num. 10. in fin.* & euidenter reſultat hæc fi
liorũ excluſio *ex eod. §. Titius* eo ipſo quod
ad conſpectum filiorum expreſſim de eis
nominatione facta admittuntur ſoli agnati,
10 *ad dec. noſt. Bonon. 66. num. 57.* † Item ex eo
quod filij hic ponuntur veluti cauſa quædã
diuerſitatis cur agnati vno caſu admittãtur
altero non admittantur, ſi ergo ſunt cauſa,
cur agnati admittantur, vel non admittãtur
non poſſunt ſibi ipſis eſſe cauſa vt admittan
11 tur, vel non † Quia vnum, & idem nõ poteſt
ſibi ipſi eſſe cauſa, & effectus, actio aut paſ-
12 ſio *l. Vran. ff. de fideic.* † Mors, & vita in vno
& eodem actu incõtinenti vita dando agna
to, mors deſtruendo hoc ipſum, dum date-
tur filio contra iura per me allegata *in dec.
13 flor. 28. num. 4. & ſeqq.* † ſeu quod vnum, &
idem ſit confirmans, & confirmatum, con-
firmans in agnato, confirmans, & confirma
tum in ipſamet perſona filiorum, contra *l.
quod per manus, & ibi glo. ff. de iur. codicil.* Ac-
cedat aliud abſurdum de quo mox in ſeq.
14 quæſtio † Hinc inferri poteſt, quam pericu-
loſa ſit opinio eorum, qui cenſuerunt aliena
tionem feudi antiqui valere ſaltem duran-
te vita alienantis ſi facta ſit cũ conſenſu Do
mini, cum quo tranſit *de Pont. conſ. 14. num.
26. lib. 2.* nam ſi ad fauorem agnati remotio-
ris non tenet, & ſtatim poteſt reuocari, quã-
tò minus pro extraneo?
15 † Cur verò agnatus proximior recuperat
pretio reddito? quia negari nõ poteſt, quin
in aliquo rem alienam prætendat, & occu-
pare intendat, ergo ſi eam velit quod emat,
ſeu redimat pretio reddito ei neceſſe eſt ex
iure prothomiſeos, vt hic dicunt *Doct. Kirc-
herb. in diſc. feu. cap. 5. num. 35. 36. vbi ampli-
at,* Vt ſit ſoluendum pretium, quamuis iu-
ſto maius, niſi ab emptore fraus commiſſa
allegetur, *vt ibi per eum, & num. 37. et ad Do-
cto. etiam in §. ſed etiam res, per quos fiat inueſt.
et in §. porrò, qual. olim pot. feu. alien. Roſe. cap.
9. concl. 86. per tot. et in glo. b. c. præſertim glo.
c. et glo. t. Schrad. de feu. par. 8. cap. 7. Fuluius ta-
men Lanar. in add. ad rep. §. ſed etiam res, per
quos fiat inueſt. num. 41. et ſeqq.* non inelegan-
ter defendit hoc pretium debere eſſe æqua
le, idest iuſtum, & ſecundum commune va-
lorem, & æſtimationem peritorum, teſtans
ita fuiſſe pluries iudicatum *numer. 64. et 72.
verſ. poſt hac ſcripta,* & ego ei (iunctis quoque
16 rebus iudicatis) non parum deffero † ſed ali-
quid ſcrupuli mihi inſurgit, quod de vero
pretio feudi non cadat hoc in caſu diſputa-
tio. Conſiderando quod ipſum totum feu-
dum, non emitur à remotiore agnato, ergò
totius feudi non eſt facienda æſtimatio, de
qua loquitur *Fulu.* ſed emitur locus, ſeu an-
ticipata quædam prout *ſupra hoc eod. cap. 54
par. 1. num. 4. et ſeqq.* quę non debet tanti ęſti
mari, ac ius ipſum feudi in vniuerſum, &
ideo minoris ſilicet ad ratã valoris huiuſce
ſit emptæ præuentionis. Quare aut non in-
trant termini de feudo in totum æſtiman-
do, in quibus loquitur *Fulu.* aut ſi intrant ali
qua æſtimatio, hæc cum reſpiciat ius quod-
dam ſolum æſtimabile pro parte, & ex opi-
nione eius cui feudum refutatur, qui poteſt
plus minuſue in pretio habere hanc præ-
uentionem, videtur quod alius, qui vult ab
eo reuocare, non poſſit conquæri, ſi ęqua
le pretium refundat, etiam ſi iuſtum exce-
dat, dummodo non in fraudem, ita enim ſe-
quimur regulam, & iuris communis, quo
idemmet pretium eſſe reſtituendũ, tametſi
iuſtum excedat, *dicit Tiraq. in 1. retr. §. 1. glo.
18. num 4. et ſeqq.* & iuris feudalis, quod hoc
dicit *ad literam in d. §. etiam res, et in §. porrò,
qual. olim etc.* hac phraſi vtendo pro æquali
pretio, per quam æquale, ideſt æquiualẽs,
& idem pretium indicatur euidenter, *et con
cordat §. Titius ſi de feu. def.* dum pretio red-
dito ait indefinite, ergo illo pretio, de quo
eſt ſermo, & quod datũ fuit ab alio cui fuit
refutatum, vt indicat participium reddito,
ideſt reſtituto, id quod influit ad totalem, cũ
eo quod venit reſtituendum indentitatem
ſaltem ope functionis in genere ſuo, & præ
terea non carebimus remedio, ſi aliquis for-
te abuſus ſubeſſet, quia, data fraude, locus
erit reuocatoriæ, vnde non eſt neceſſe recur
rere ad communem per peritos æſtimatio-
nem, tum quia non ſumus in term. propriè,
vbi feudum in totum ſit æſtimandum, tum
etiam quia, & ſi eſſemus, quoties inuenire-
tur pretium per fraudem concordatum, eſ-
ſet, vt dictum eſt, locus reuocationi, *vt per
Bald. Martin. Land. et al. et id limitant: niſi ap
pareret de fraude, multi enim inquit Bald. p̃ ia*

confingunt in fraudem aliorum refert Tiraq. in 1. retr. §. 1. glo. 18. num. 5. in fin. Agnatus er
gò ſtante fraude non ſoluet quantum alius
ſe ſoluere velle ſimulet, ſed quantum re ve-
ra ſoluit pretium numerare cogitur, *vt ait*
Roſen. d. c. 9. cõcl. 86. in glo. 6. et Sthard. de feu.
par. 8. cap. 7. ſub. numer. 6. & ità contra Fulu.
non recedo à communi ſententia in hac re,
prout apparet comm. ex mox cit. *& alijs ſu-*
pra mox ſub num. 15. & ſeqq. & ſi loco partis
pretij intrarent merita, eſſent & hæc in ra-
ta pretij habenda, quia hæc æquiparantur
pecuniæ *Gallupp. in meth. iur feud. par. 2. cap.*
2. num. 27. vbi ita in contingentia facti fuiſ-
ſe conſultum. Ex quibus autem præſumatur
quod refutatio ſit facta in fraudem vide ple
niſſimè *apud Capan. de Iur. releu. p. 4. q. 17.*
vſq; ad q. 24.
17 † Emit enim loců, vt quem ſibi hac redem
ptione anticipat, emit ſibi & ſucceſſionem,
quandoquidem exiſtentibus filijs ipſi erant
ſucceſſuri in feudo, ſi pater non refutaſſet,
Ipſi verò agnato nundum erat aperta ſuc-
ceſſio, quam tamen ex nunc ſibi acquirit, nõ
ex perſona omninò propria; quare opus eſt
pretio ad hæc ſibi comparanda, ſine quo ali
ter aliena non licet prætendere, *ad tit. de*
rer. permut. cum ſimilibus;
18 † Nec vlla æquitas ſuadet ꝙ quis re alie
na, & pretio vtatur *l. 2. C. de action. emp. &c.*
19 † ſic idem ſeruatur in Domino ipſo, vt reſti
tuat prætium ſi velit de feudo empto diſue-
ſtire *tit. 7. de nat. feu. ad fin. lib. 1. in tit. 16. de*
feu. dat. min. Valuat. ibi ſi vero pretium de bene
ficio acceperint, tunc aut pretium reddant, aut
20 *beneficium dimittant.* † & cum hic remotior
agnatus ſit bonæ fidei emptor, ex eo quia li-
cita ſit in eum alienatio feudi, & poſſit cre-
dere proximiorem ratum habiturum pro-
pter annum *de quo in fine tex. §. Titius.* Ideò
poterit ab refutante venditure repetere pre-
tium per eum ſolutum venditori *ex tex. de*
prohib. feu. alien. per fed. in fin. princ. ibi empto-
ri bonæ fidei ex empto actione de pretio contra
venditorem competente, vel alias idem pretiũ
conſequi ab illo proximiore agnato redimẽ
te, quod idem ſibi erit, cum paria ſint vel ab
eo habere, vel ab altero breui manu.
21 † Sic etiam pignori datum feudum, vt vſq;
ad certum tẽpus pecunia non ſoluta ſit cre-
ditoris, poterit quandocunque à debitore
recuperari, ſed tamen pecunia reſtituta, *vt*
in tit. de feu. dat. in vit. leg. com. repro. 27. lib. 1.
22 † Ex quibus exemplis facile colligimus quã
verum ſit æquitatem ſemper præ oculis ha-
bitam Feudiſticis Auctoribus ſolitamq; ob-
ſeruari, & eam ſequi, *vt diximus ſupra cap. 3.*
per tot. præſertim num. 5. & ſeqq.
23 † Et hoc amplia, vt liceat agnato pretio red-
dito recuperare, tametſi remotiori fuiſſet
alienatum cum conſenſu Domini, *Surd. obſ.*
305. num. 23. lib. 3. alios citans, ex ratione in
promptu, quia alias ſine eo conſenſu erat va
lida, quoad Dominum, ſed non quoad agna
tum, cui nõ nocuit domini cõſenſus *Cephal.*
plura cumulans conſ. 307. num. 7. & ſeqq.
lib. 3.
24 † Sed, & hic parumper ſiſtamus, non ne ſi
ſumus in retractu filius retrahit? *ita eſt. ex*
Boer. dec. 12. & 138. Tiraq. in 1. retr. glo. 9. nu.
46. & ſeqq. & ad dec. noſtr. flor. 28. per tot. &
ita etiam in term. noſtris eſt communis opinio, de
qua Kirch. in diſc. feu. cap. 5. 52. & alij relati ſu
pra cap. 52. num. 42. & ſeqq. nouiſſimè Gallup.
in meth. iur. feud. par. 2. c. 2. n. 15. & ſeqq.
ergo falſum eſt quod factum patris præiudi
cet filio, & datur inſtantia ad rationem no-
ſtram, quod filius ius ſuũ à patre nõ dimetia-
tur, & qua data ratio allata manifeſtatur er
ronea, & falſa, vt alibi diximus.
Reſponderi poſſet primo loco hæc omnia
eſſe aduerſus *tex. apertum in d. §. Titius*, vbi
agnati tantum, & quidem ſtatim admittun-
tur, id quod non poteſt intelligi niſi excluſi
ue ad filios tam in vita quam poſt mortem
patris, vt actus ſit perpetuus, & acquiſitio in
agnato proximiore irreuocabiliter duret,
ad ea quæ diximus ſupra *cap. 30. num. 58. c.*
52. num. 33. & ſeqq. & c. 54. par. 1. num. 38. et
ſeqq. & hac part. 2. num. 8. et ſeqq.
25 † At quia fortè intellectus hactenus non
acquieſcet, aduerte nos paulo in altiori lo-
co verſari, quã in mero iure prothomiſeos.
Namque in re vendita ad quam agnatus
aut alius habet ius prothomiſeos, nec agna-
tus forte, nec filius nec alius habet aliquod
ius in re aut in ſpe, actu, vel habitu, vnde ſi
vellit retrahere, id ex eo non eſt, quod ius
aliquod ei competat in re; aut circa rem
26 ipſam, † Sed eſt merum beneficium legis,
aut conſuetudinis, quod id concedit ſangui
ni, vel vicinitati, vt poſſint cõſanguinei, vel
vicini retrahere, & quia hoc eſt beneficium
legis, vel conſuetudinis factum generi &c.
ſta fit, vt quiſq; poſſit retrahere etiam filius,
& nos conceſſimus ſup. cap. 13. quæ à genere
à lege, à rerum natura filijs competeret, hęc
eis incolumnia remanere, vbi latiùs diſcuſſũ
eſt per plura exempla, & in hoc fundata to-
27 ta baſis filiorũ circa ius prothomiſeos † Eis
etiam ex opinione communi conceſſum vt
patet ex *Tiraq. mox cit. numer. 50. & ſeqq. vbi*
numer. 52. allegat l. debitor. § vlt. ibi. Quia non
28 *quaſi hæres. ff. ad trebel.* † & etiam in hoc eſt
fundata baſis, quod non teneatur venditor
de euictione, *quia (vt ait Henr. Boich. & facit*
ad propoſitum valde noſtrum) *in cap. conſti-*
tutus numer. 7. de in integr. reſti. non eſt verùm
quod teneatur de euictione ad intereſſe emptoris
ex quo res eſt euicta, (ecce & nota ſunt verba
pro-

Digitized by Google

*propria (propter defectũ Domini ſeu iuris ipſius
venditoris, ſc. alia de cauſa proximitatis, &
retractus, ſed ſolum tenetur emptori ad pretij
reſtitutionem, quod quidem pretium iam habet
per ipſum retractum, & quem Boich.retulit, &
ſequutus eſt ibid. Tiraq. d. num. 52.* & quem in-
ſignem Doctorem enũciauerat paulo ante
num. 46. ex Socin. vt ibi. Aſt deberi euictionẽ
in feudo, & nõ deberi & quando *vid. Gallup.
in metho. feud. cap. 2. part. 2. numer. 47. &
ſeqq.*
29 † In facti ſpecie noſtra ius erat ad feudũ
in agnato, & in ſpe & in re; in ſpe quia com-
prehenſus eſſet in inueſtitura, & aliquando
ſucceſſurus: In re quia ſaltem quoad ius, ne
ſcilicet ſine eius conſenſu poſſet in alium
fieri alienatio, hoc ſaltem ius erat præſen-
taneum, *per tit. de al. pat. feu. & alia iura alibi
citata.* In filio ius erat quidem in ſpe, ſed lõ-
ge debilius, quia erat in eo, ſub hac intrinſe-
ca qualitate, niſi pater aliter diſpoſuiſſet,
etiam abſque eorum interuentu, ſeu conſẽ-
ſu *dicto cap. 52. numer. 33.* Quare in hoc
conflictu Iurium opörtuit diuerſificare
caſum filij, a caſu agnati; In iure illo
prothomiſeos iura amborum ſunt ęqualia,
quia nullus altero habet plus, vel minus iu-
ris. Id quod habent, eſt ius ipſum prothmi-
ſeos omni alio iure in re ipſa, & quoad eam
carentes ſeu deſtituti, quarè quid mirum ſi
in eo vincat filius? eſt enim proximior, &
proximiori datur ius illud. Si e contra ei ce-
dat agnatus, eſt enim remotior, & ideò non
niſi poſt alium, & eo tacente, admittendus
& ex his puto obſtaculum fuiſſe ſublatum,
ex ratione diuerſitatis, & ſic nihil obſtare
concluſioni iam factæ quod filius non reuo-
30 cet feudum refutatum, agnatus verò reuo-
cet, † & inferendum tutius non habere lo-
cum in feudalibus ius prothmiſeos, neque
ob aliquas conſtitutiones, vel conſuetudi-
nes, quia nulla ſubeſt, neque ſecundum inſi-
tam feudorum naturam, vt ex prędictis ap-
paruit, *& ità teſtatur Franc. dec. 17. num. 11.
Fulu. ad d. §. ſed etiam res. num. 5. per quoſ fiat
inueſt. in rep. ad patruum.*
31 † Hodie indiſtincte practicatur, quod
proximior habeat prælationem contra ex-
traneum pro ęquali pretio, ſiue feudum ſit
ex pacto, & prouidentia, ſiue hæreditarium
32 *teſte Fulu. mox cit. num.* 4. † vbi quod ex tot
tantiſque deciſionibus, non poteſt amplius
hæc opinio tergiuerſari, *& in term. §. Titius.
ad. ſup. num.* 82. in quibus tamen, quia eſt ma
teria refutationis, per quam aliter, quã per
viam prothmiſeos eſt ſuccurſum agnato,
ideo in puncto iuris defendi poſſet non eſſe
iuri prothmiſeos locum ex rationum diuer-
ſarum concurſu, de quibus ſupra mox *à nu.*
33 25. vſque ad *numer.* 30. incluſiue, † *quicquid
dicat D. Fulu. ad d. §. ſed etiam res. numer.* 75.
quod poſſit agnatus, vti iure pręlationis pro
ęquali pretio, vel vti rei vindicatione illud
vindicando iure proprio, nam (ſecundum
hoc) *tex. §. Titius*, in ſua diſtinctione deſtrue
retur, & ſuperflua eſſet diſtinctio adeò deli-
berata, & longe abeſt à veriſimili, quod
vnquam fieret locus *d. §. Titius*, & alijs lo-
quentibus de redemptione reddito pretio,
cum data hac poteſtate vindicandi ex pręe-
tenſo iure proprio, quis eſſet tàm inſulſus,
quod vnquam accederet ad redimendum
cũ pretio pręmanibus, ſi poſſet ſine pretio?
ſtemus ergo in fundamentis *iactis ad tex.*
alias cademus, *nã & Fulu. ipſe Lanar.* patruũ
videtur ibid. notare, quaſi non poſuerit ſo-
lutionem, ſcilicet *ad d. §. Titius, & ipſe ſup-
plendo voluit ponere, ſed fruſtrà per prædicta,*
prout re vera patruum non ſoluiſſe patet
*ex numer. 35. verſ. oppono ibi reddito pretio. ad
eund. §. ſed etiam res fo.* 297.

Cur vero, ſi conſenſerit Agnatus proxi-
mior, omninò remoueatur poſtea à feudo?
& quidem eo præſuppoſito, quod de eius
præiudicio agitur, etiam neceſſarium eſſe
conſenſum, *vt diximus d. cap. 52. num. 33. &
34 ſeqq.* & pręſertim id in feudis, *vt ibid.* † Suc-
cedit huic, vt qui conſentit alienationi rei
ſuę validet alienationem, & amplius non
admittatur ad eam reuocandam *l. cum qua-
dam. C. de admin. tut. cum alijs pluribus addu-
ctis exornando per Piſtor. in term. q. 7. num. 51.
35 & ſeqq.* † & eſt infallibilis regula quod cõ-
ſenſus pręiudicat, quando pręſtatur in trãſ-
ferendo ius ſuum in alium, vt etiam in ſpe-
cie feudi per *Surd. conſ. 349. num. 11. in fin. &
num. 12.*

Argue ad rationem noſtram, quatenus
iſte agnatus proximior ex ſuo conſenſu, &
ſibi præiudicat, & ſuis deſcendentibus quo-
que.

Alioquin enim verba, *omninò remouebitur,*
non verificarentur *vt dictum eſt cap. 44. num.
36 17. verſ. id autem dabitur.* † Et ità eſt de iure
vt conſenſus non ſolum conſentienti, ſed
etiam hæredi præiudicet ità quod nec ei
regreſſus ad ius detur, cui ſemel fuit renun-
ciatum, *l. fin. C. de remiſſ. pign. & ad infr. cap.
ſeq. num. 9. & in term. Surd. conſ. 353. ſub nu.
27. Piſtor. d. q. 7. ſub num. 51. & ſeqq. vbi num.*
54. nominatim filios in feudis a patre cauſã
habere, & ius ipſorum a patre ità depende-
re, vt non niſi mediante perſona patris ad
37 feudum queant peruenire. † Qui propterea
male, & inconſiderate, & contra tot iura pro
hac ratione ſemper vniformia fuit reiectus
à Roſent. morem ſuum contra Piſtor. con-
ſeruante paſſim *ſed in ſpecie in cap. 9. concl.
79. ſub num. 7. & 14. At Piſtor. ſequitur,* hãcq;
ſententiam veriorem dicit *Vult. infr. part. 3.*

T 2 *num. 45.*

38 *num.45.ad verſ.id autem ritandus.* † & ſuffi-
cit agnatorum tempore alienationis proxi-
miorum, & in capite exiſtentium cõſenſus,
vt alijs pręiudicetur *ad Surd. conſ. 571. num.
53. in fi. 54. & 55. lib. 4.* Intelligo quoad ſuc-
39 ceſſores ex his ipſis deſcendentes. † Nam in
alio caſu ſi facta ſit alienatio in remotiſſimũ
& qui habet ante ſe primos in capite agna-
tos, & deinde etiam alios ſed tamen in linea
tranſuerſali gradu his ipſis remoriores, ſed
illi remotiſſimo anteriores, dic non ſuffice-
re conſenſum illorum proximiorum in ca-
pite, ſed oportere etiam alios conſenſum
ſuũ accõmodare, *ex ſententia Bald. & Collegij
Bononien. in tit. de alien. feu. ſub nu. 11. Mantic.
de tac. & ambig. lib 23. tit. 25. ſub num. 11. verſ.*
40 *ſed contraria,* † *vbi ſub nu. 16.* hanc commu-
niorem eſſe ſententiam ait, & ab ea in iudi-
cando non eſſe recedendum, veriorem, &
longe receptiorem ait *Roſen. cap. 9. cõcl. 81.
num 4. De Pont. Mant. in pracit. locis vbi exa-
minat hanc quæſtionem dictam opinionem tenẽt
Piſtor. q. 6. à num. 11. ad plures ſeqq. & ad idem
q. 7. nu. 14. 15. Clar. in §. feudum q. 42. verſ. ſed
maior.*

41 † Verùm quia contra cenſuerunt hac in
ſpecie Collegium Mediolanenſe, *vt teſtãtur
Bald. Roſent. Piſtor. & Clar. ſupracit.* Ideò co-
gitabam poſſe fædere diſtinctionis has opi-
niones conciliari hoc modo; Nam aut re-
motiores illi, ſeù intermedij deſcendunt ex
aliquo illorum proximiorum, qui erant in
capite, & conſenſerant, & hoc caſu eorum
conſenſus præiudicet etiam illis, ab hiſce
42 deſcendentibus † Quia vnus & idem vide-
tur conſenſus primi a quo dependent, ac
ipſorummet dependentium *Bart. in l. ſi ſu-
peratus. ff. de pigno. Surd. dec. 163. num. 9. iun-
cto etiam num. 8. Ita enim tex. §. Titius, et alij
ſimiles* non erunt poſiti in ludibrio, ex cõſẽ-
ſu vnius in capite validata alienatio erit om
nino, & ſemper valida, vt eſt de intentione
feudalium conſtitutionum. Aut remotiores
illi ſeù intermedij nõ deſcendunt ex aliquo
illorum proximiorum conſentientium, &
hoc caſu non præiudicat, ratio, eſt quia licet
prima facie videantur remotiores, tamen
quatenus in ipſi repręſentatur linea tota, &
ſic primus ſtipes eius lineę, qui ſi viueret
43 eſſet ęque proximus, † ideò non afficiuntur
eo conſenſu, vt non afficeretur ſtipes ille, ſi
viueret, & non conſenſiſſet, *ad Mantic. d. lib.
23. tit. 25. nu. 18. et 25. de quo plenè ad Roſent.
cap. 9. concl. 81. per tot. et ad hoc idem facit ali-
quid Caſtr. par. 2. conſ. 44. in fin. et incip. conſ.
circa præſentem* Item non afficerentur, quia
ſinguli agnati iure proprio veniunt, vnde
factum vnius alteri non nocet. In his itaquè
in terminis procedat Collegium Bononienſe,
cum alijs, vt ſupra relatis. In alijs vero mox
tactis hic ſupra ſub *num. 41. verſ.* Ideò cogi-
tabam, procedat opinio Collegij Mediola-
nenſis, & ſaluari poſſit, vt noceat conſenſus
44 in capite. † Sic videtur de oblatione, quæ
in vim alicuius particularis conſtitutionis
ſit fienda proximioribus ad contractum cõ-
ualidandum, nam proculdubio ſi fiat agna-
to proximiori ſuſtinetur, & dicitur aliena-
tio firma, & conualidata exemplo oblatio-
nis fiendę agnatis de feudo alienando vigo-
re decretorum *Ducalium apud D. Sol. in ant. de
feu. decr. Tolant. par. 2. glo. 3. num. 8. 9. & glo.*
45 *4. ſub num. 1. & ſeqq.* † & exemplo procla-
matum fiendorum, & formę ſeruandę ad-
hoc vt contractus confirmentur, & teneant
abſque periculo, *vt in nouiſſ. conſtit. Sab. tit. de
46 form. ac ſolem. obſer. pro confirm. contr.* † *vbi
D. Sol. in glo. vlt. num. 10. & 11.* alienationi
conſentientes vocati, & moniti non compa
rentes intelligi renunciare iuribus ſuis, ita
quod non poſſint amplius alienata reuoca-
re.

47 † Id quod procedit etiam in ſpectantibus
iure proprio *Sol. de alien. bon. feu. glo. vn. num.
30. verſ. quarè in nouiſſ. conſtit.* Vbi autem
eſſet iſta firmitas, & perpetua contractuum
conſiſtentia, ſi per ſucceſſores cõſentientiũ
48 nec dum forte natos liceret reuocare? † &
ſi alienatio debet ſtabilis, & firma manere
ergò perpetuò *l. ſufficit. ff. de cond. indeb. cum
alijs in propoſito §. Titius, noſtri, adductis, per
Ceph. in conſ. 307. num. 22. iunct. num. 21. ante
lib. 3.* ergo de neceſſitate filij, & deſcenden-
tes a conſentientibus continentur eo in cõ-
ſenſu, & eo afficiuntur ex hac opinione Me-
49 diolanenſi, † *& ità reperio iudicatum, vt per
Myſing. obſ. 50. cent. 1.* & his adde *infra verſ.
id autem amplia. num. 45. part. 3. & ſupra cap.
44. num. 18. & ſeqq.*

Non contineantur autem ij, quorum pri-
ma perſona in capite non conſenſerat iux-
ta opinionem Collegij Bonon. quia tunc ſi
50 contractus firmus non conſiſtat, † & quod
poſſit imputari, ei qui emit, cum non ſerua-
tis ſeruandis, & cautè non emerit *iuxta reg.
51 l. damnum. de reg. iur.* † & qui legem contẽ-
pſit eius priuatur auxilio *l. auxilium. in fi. ff.
de minor.* cum alijs in propoſito oblationis,
& formæ ſtatuti non ſeruatę *vt per D. Sol. de
feu. decr. Blanchæ par. 3. glo. vn. num. 12. iunct.
52 num. 13. in fin. & num. 14. vbi vide* † Circun-
ſcripto tamen decreto aut alia lege, conſti-
tutione, vel conſuetudine terminum ad ob-
lationem acceptandam pręfigente, non cõ-
geretur is, cui ea fit acceptare, nec non ac-
ceptando, iure reuocandi priuaretur, *vide
plenius Roſent. cap. 9. concl. 78. per tot.* de hac
materia refutationis & de cõſimilibus quę-
ſtionibus *egit Gallup. in meth. vniu. iur. feu.
par. 2. c. 5.* ſed in quibus tute, vere, & ſolidè,

in

Digitized by Google

in quibus verò non, tu ipſe diſcerne ex poſito maximè nunc demum verò (ni fallor) intellectu ad d.§.Titius,& iuncta fundamẽtalrati onequam defendimus,& continue ad rem applicamus, & ex latius diſcuſſos in indiuiduo *ſupra & per tot.cap.iſtud.*

53 † Cęterum quæ dicebamus oblationes ſeu conſenſus antecesſorum præiudicare etiam ſucceſſoribus dic vt multò fortius procedat,ſi tunc temporis nundum fuiſſent nati vel concepti *ad ea quę ſupra c.50.ſub nu. 56. dicta ſunt*, *& per* rationem aliam,quia nullo modò adhuc intererat eorum fuiſſe factas oblationes aut datos conſenſus, ex quo nondum erant nati ſeù cõcepti,& ideò nec acceptaturi nec recuſaturi, vnde non poſſint hodie contra aliquid obijcere aut conquęri *vt egregiè* per hæc & alia latius in term. feudi *conſuluit diſertiſſ. I. C. D. Franc. Piſcina inter conſ. Ozaſ.vol.2.conſ.21.ſub nu. 14.ſub verſ.ſed tñ.& n.15.vſq; ad n.20. incluſinè* dignus pater digniſſimo filio Ioanne Iacobo Piſcina Magno Regię Altit. Sabaudię Cancellario ob eximias animi & corporis dotes meritiſſime ad tantæ dignitatis culmen euecto & Iuriſprudentiæ, & aliarum ſciẽtiarum, humaniorumq; litterarum quã maximo profeſſore ſummis alijs dignitatibus & Senatoris & Primarij Præſidis in ſupremo Senatu, & maximarum legationũ apud ſummos Principes, vel Reſpublicas muneribus fęliciſſime defuncto, filio etiamnum Auiti nominis Franciſco,& paternarũ virtutum ac dignitatum Aẽmulatore, Pręclariſſimo iam. Senatore, Collega colendiſſimo plane glorioſus in cęlo & in terra.

CAP. QVINQVAGESSIMI QVARTI.

Partic. 3.

De annali præſcriptione ex §. Titius filios.ſi de feu.def. & c.tit.26.lib.2.

SVMMARIVM.

1 *Cur per lapſum anni à quo ſciuit agnatus feudũ refutatum, non poſſit poſtea amplius audiri ad renocandum.*

Quia cenſetur tacitè renunciaſſe iuri ſuo. ſub eod.

2 *Quando tempus præfinitur à lege eo elapſo inducitur renunciatio.*

3 *Verbum* (omnino) *eſt pręciſę ſignificationis.*

4 *Verbum* at remouebitur *eſt præciſæ ab negationis.*

5 *At ſi agnatus ſit minor quid iuris remiſſiuè.*

6 *An agnatus habeat annum à die ſcientiæ habitæ viuo adhuc refutante, an vero poſt mortem.& ratio.*

7 *Non ſufficit ſciuiſſe ſed & quod potuiſſet.*

8 *Potuiſſe non poteſt dici,cui nullum ius ad agẽdum competebat.*

9 *Non quælibet ſcientia ſufficit,ſed ſcire perfectè & cum omnibus ſuis qualitatibus.*

10 *Sola ſcientia ſufficit abſque denunciatione.*

11 *Contra extraneum agi non poteſt ad reuocationem poſt trigintaannos.*

12 *Non idem in agnato vbi ſolus annus.*

13 *Vbi adeſt tex.nihil haſitandum.*

14 *Reſpondetur ad contrarios qui volunt tricennariam præſcriptionem etiam in Agnato, & ſeqq.*

16 *Regula quam aiunt eſſe quod Præſcriptio in feudis ſit tricennaria eſt erronea.*

17 *Præſcriptio tricennaria in feudis nominatim prohibita.*

18 *Excluditur argumentum à validitate alienationis, quia eſt nulla ex cap. Imperialem de* prohib.feu.al.per fed. ſub.*nu.20.& 21.& ſeqq.*

19 *Vnde non habet locum quod res aliena vendi poteſt,quod ſupponit validitatem.*

20 *Nec quod poſſit inchoare præſcriptio,quæ pariter ſupponit validitatem.*

24 *Nullum in term.d.tit. de proh. feu.al.etc.et inualidum propriè capiuntur,ità quod alienatio verè et realiter ſit ipſo iure nulla.*

25 *Verba* (Non valet) *eadem, quod verba* Non poteſt.

26 *Ex quibus inducitur neceſſitas præciſa omnimodam tollens potentiam, ità quod reddant actũ contrarium impoſſibilem.*

27 *Et inducunt formam, quæ facit actum inutilem.*

28 *Cauſa prohibendi alienationes feudorum.et nu. 29.*

30 *Non eſt in poteſtate cuiuſquam ius publicum violare.*

31 *Nulla eſt alienatio cui agnati non conſenſerunt.*

32 *Agnatus ſcit aut ſcire debet alios adeſſe agnatos alioqnin eſſet craſſa ignorantia,Immo ſciẽtia præſumitur inter agnatos ſeù coniunctos. et num.35.*

Craſſa ignorantia nunquam excuſat. ſub eod.

Furtum committit agnatus feudum alienando ad præiudicium tot ſucceſſorum.ibid.

34 *Rei furtiuæ nulla vnquam currit præſcriptio.*

35 *Tollitur ſimilitudo de extraneo, et agnato in præſcribendo.*

Digitized by Google

Legum Romanarum non eſt vilis auctoritas, ſed non tanta vt vſum vincant aut mores. ſub eod.

36 *In ſymbolizantibus facilior eſt tranſ[illegible].*
Non eſt quærendum de conſenſu tacito per annum vbi feudum alienatur. ſub eod.

37 *An conſenſus ſimplex ſufficiat in præiudicium ſucceſſorum.*

38 *An in præiudicium ipſius conſentientis & quod ſic vt remiſſum ſuum ius intelligatur.*

39 *Et probatur ex tex. §. Titius. num. 40.*

41 *Plus eſt expreſſum quàm tacitum.*

42 *Plus afficit voluntas expreſſa, quæ facilius extenditur, quàm tacita quæ non tàm facilè, et reſtringitur ſecundum facti qualitatem.*

43 *Tacitus conſenſus aliquando non habetur pro ſufficienti, ſed opus eſt expreſſo.*

44 *Conſenſus tamen tacitus ex §. Titius. ſufficit.*

45 *Et præiudicat etiam proprijs filijs et deſcendentibus. ſed contra.*

46 *Auctoris opinio an præiudicet filijs et deſcendẽtibus. et ſeqq.*

47 *Vbi res per me, et ex meo iure ad te peruentura eſt, ſi conſenſus mihi qui ſũ principalis præiudicat, tantò magis tibi qui acceſſorius.*

48 *Hæredibus conſentientium præiudicaſſe conſenſum verius eſſe dicunt nonnulli.*
Non præiudicatur inſpectantibus iure proprio. ſub eod. et num. 49.

50 *Conſenſus de perſona ad perſonam, de re ad rẽ, de cauſa ad cauſam non extenditur.*

51 *Periculoſa dicitur aſſertio quod pater qui vendidit feudum ſuum tantum ius præſumatur vendidiſſe, non etiam ius filij.*

52 *Communis tamen diſtinctio eſt, vt conſenſus ſimplex noceat tãtum conſentienti, ſecus ſi vltra conſenſum accedat obligatio, vt noceat etiam alijs. et num. 53.*

54 *Conſenſus obligatorius afficit hæredem, cõfirmatorius non.*

55 *Diſtinguitur de hærede alienantis, vel conſentientis, an licitum ſit contrauenire.*

56 *Quoad effectum ne poſſit contraueniri pari paſſu ambulant conſenſus confirmatorius et obligatorius.*

57 *Sed quoad alios effectus, vt ad obligandum de euictione manet differentia.*

58 *Aliud eſt vendere aliud vendenti conſentire, & id in quo verificetur.*

59 *Conſentiens tranſactioni, venditioniuè rei fideicommiſſariæ an ſibi præiudicauerit caſu fideicommiſſi adueniente, remiſſiuè.*

60 *Simplex conſenſus non præiudicat, niſi etiam renunciatio.*

61 *Ad interrumpendum annalem præſcriptionem an citatio ſufficiat et alia vt numer. 62. & 65.*

63 *Annalis præſcriptio, de qua in* §. Titius *ad quẽ effectum conſideranda.*
Ponderãtur verba, ſi tacuit; ad d. §. Titius. *ſub eod.*

64 *Inueſtitura in remotiorem non valet ad præiudicium non conſentientis.*

65 *Non præfixo tempore non poteſt intrare quod tempus currat.*

66 *Annale tempus ad diſſentiendum non confundendum cum tempore ad redimendum. & num. 67.*

68 *Præſcriptio tricennaria non poteſt locum vllũ ſibi hic vindicare & ratio & num. 71.*
Mala fides impedit præſcriptionem. ſub eod.

69 *Monentur Agnati ne permittant elabi annum, aliàs ſilentio contractus confirmabitur.*

70 *Multæ declarationes & ampliationes. remiſſiuè.*

71 *Reprobatur Roſent. immiſcens alienationem in materia* §. Titius *cum præſcriptione tricẽnaria & cum extraneo.*

72 *Agnatus poteſt ſtatim reuocare feudum refutatum in manibus Domini & ratio.*

73 *Sed contrà.*

1 PErgamus † ad reliqua, cur ſi tacuit agnatus per annum a quo ſciuit, remouetur a reuocando amplius feudo refutato? quia ex taciturnitate cum anni lapſu coniuncta, cenſetur cõſenſiſſe in huiuſmodi refutationem, & tacite renunciaſſe ſuo iuri & facultati reuocandi feudum refutatum *ſecundum Doct. omnes ad hunc §. Titius. Cephal. cõſ. 307. num. 31. 32. Intrigl. cent. 2. q. 32. nu. 29. Bãmac. ad d. §. Titius. num. 7. & ſeqq. titu. ſi de feu. def. &c. Kircherb. diſc. feu. cap. 5. num. 83. Sonsbec. par. 13. num. 139. Aff. benè, & ex profeſsò in §. præterea. ſub num. 9. quib. mod. feu. amitt. lib. 1. & ſub num. 16. Gayl. obſer. 19. numer. 13. lib. 2. Myſing. obſ. 85. num. 9 Cent. 4. latè Surd. conſil. 349. num. 28. per tot. Vbi de comm. per Burſat. ibid. cit. & ſub numer. 33. verſicul. tertio dicit,*
2 † & eſt ratio quia eſt generale quod quãdo tẽpus præfinitur à lege eo elapſo inducitur renunciatio *Crauet. conſil. 166. ſub numer. 15.*
3 † & hic vlterius eſt verbum, *Omnino*, quod eſt præciſe ſignificationis *c. qualiter. de iud. Piſtor. qq. iur. q.* 8. *num.* 14. *lib.* 2. vbi in term.
4 † & verbum *remouebitur*, quod eſt præciſe (abnegationis) ſeù priuationis *vide ſupra de his ipſis cap. 44. num. 19. et ſeqq. vbi alia ad idẽ iura.* † Sed quid ſi ſit agnatus minor *Menoch.*
5 *conſil. 401. num. 42. 43. 44. lib. 5. Bammac. in §. Titius. numer. 15. ſi de feu. def. &c. Roſen. cap. 9. concl. 90. vt num. 2.*
6 † Sed cadit primò difficultas an agnatus cui ſecundum prim[illegible]m reſpõſum *d. §. Titius.* eſt mors vaſalli exp[illegible]anda, habeat annum à die ſcientiæ, & ſic [illegible]m viuo adhuc refutante, an demũ poſt [illegible]tem? Piſto. mouet hanc dubitationem, [illegible]eſoluit quod poſt mortem *in d. q. 8. num. 17. & ſeqq.* & quidem,

[vt

(vt opinor rectè) nam inter rationes per eũ
adductas, facit illa maxime quia viuẽte ad-
huc Vaſallo refutante, nullum ius ſibi erat
quæſitum, cuius vigore poſſet proteſtari,
aut cui poſſet applicari conſenſus, & conſe-
quenter renunciatio, nam non entis nullæ
ſunt qualitates &c. reliqua apud eum vide,
7 hanc regulam allegantem *ſub num.* 29. † &
præterea vtrunque requiritur & ſcientia &
proteſtas nec enim ſufficit ſciuiſſe, ſed &
quod potuiſſet ſimul concurrere, aliàs alte-
ro deficiente tempus non curreret *Roſent.*
8 *c.9.concl.96.nu. 3.& q. 84.* † potuiſſe autem
non intelligitur agere, cui nullum ius adhuc
ad agendum competebat *ad l.cedere diem.ff.
de verb.ſign.*

9 † Nec etiam quælibet ſcientia ſufficit, ſed
eſt neceſſarium ſcire perfecte, & cum om-
nibus ſuis qualitatibus. *Piſto. lib. 2.qq.iur.q.
12.num.28.& ſeqq.vbi amplè Kirch.multos re-*
10 *ferens cap.5.num.126.& num.43.* † Non eſt
tamen neceſſaria denunciatio, quia etiam
ſine ea ſufficit ſola ſcientia, *vt ibid. ſub num.
44.Roſ.cap.9.concl.93.num. 11.*

11 † Altera quæſtio mouetur, ſicuti ad fir-
mandum feudum in extraneo in quem fuit
feudum alienatum triginta anni requirũtur
*vt per Gayl.qui de Comm. lib. 2.obſ.19.nu.13.
cum glo. ad hunc §. Titius. in verb. per annum
& ibid.docto. Dec. in conſil. 395. numer. fin.*
An idem ſit & in caſu vbi agnatus refutat
agnato vt ad firmandum hanc refutationẽ
neceſſaria ſit eadem præſcriptio tricẽnaria?
& quidem non ſufficere annalem, eanque
eſſe neceſſariam *ſcribit Kicherb. d. cap. 5. ſub
num. 84.& ſeqq.& Piſtor.d.quæſt.8.ſub nu.31.
& ſeqq.*

12 † Veritas eſt in contrarium, quia quod
operatur taciturnitas in præſcriptione tri-
ginta annorum, quando feudum alienatur
in extraneum, idem operatur taciturnitas
annalis agnati proximioris, *vt ait Bammac.
ad hũc §.Titius.num.22.* Vbi plures cumulat,
& eſt communis opinio, vt patet *quia verba
tex.* ſunt clara, & præciſa per verba *omninò
remouebitur,* relatione habita ad omnia ante-
cedentia ex cõmuni opinione *vt per Intrigl.
cent.2.q.32.num.32.vel ipſo.Piſto. d.q.8.num.
31.et ante num. 12.teſte,* vbi vide, quia refert,
& admittit dictam relationem ad antecedẽ-
tia omnia ex com. opinione, *Gayl.cum alijs
ſupra cit. num. 1. hac partic.* vbi in ſpecie di-
ſtinguit agnatum vt habeat annum, ab ex-
traneo, vt opus ſit quoad eum tricennaria
Roſent.d.cap.9.conc.95.nu.1.in fi.et 2.; *vbi latè*
refert hoc *ex verbis tex. omninò remouebitur*
& de magis communi *d. num.1.in fin.et d.nu.
2.ante fin.iunctis glo. v.etc. Myſing.lib.4.obſer.
85.num.5.* vbi pariter quod in agnato remo-
tiore annus, in extraneo 30 anni, & licet iſta

13 ſufficeret, † Cum ſit tex. in puncto, vnde
vlterius nihil hæſitandum ſit, *ad l.ancillæ C.
de furt.* cum opinione communi cõiunctus,
tamen aliquid de aduerſarijs fundamentis
videamus.

14 † *Dicit Piſto. ſub d.nu. 31. et ſeqq.* regulam
eſſe quod præſcriptio in feudis ſit tricenna-
ria cui ſtandum ſit &c. vt ibi: *addit kircherb.
in diſc.feu.cap.5. num. 85.* hoc ius reuocandi
niti iuri ſuccedendi ex prima Inueſtitura,
ergò non debet amitti citius, quam ipſum-
met ius ſuccedendi cui innititur, ius autem
ſuccedendi non minore quàm 30. annorum
ſpatio extinguiergo &c. ſed fallax eſt hoc
15 argumentum, † quia ius ſuccedendi etiam
anno ammittitur, *vt eſt in.§.Titius, et commu-
niter ita ſentiunt Docto. vt dictum iam eſt,* ne-
gata itaque maiore, & deſtructo antecedẽti
deſtruitur conſequentia &c. & patet, nec
Docto. allegati faciunt ad rem, quia loquũ-
tur in iure ſuccedendi ordinario, non in iu-
re ſuccedendi feudali, in quo certus termi-
nus præſcriptus fuit nominatim, & ideo ei
ſtandum.

16 † Primum verò regulam eſſe quod præ-
ſcriptio in feudis ſit tricennaria eſt erroneũ,
multa diximus *cap. 44.* dum ibi à partium
enumeratione nullum inuenimus in feudis
locum de hac præſcriptione loquentẽ inter
Dominũ, & Agnatum, ſeu inter agnatos ip-
ſos, quicquid eſſe poſſit in alijs pluribus ca-
ſibus, vt inter Dominum & Extraneum *de
quibus per Schrad.& Roſen. in princ.d.cap.44.
num. 45. cit.* Nec dicatur id ſaltem eſſe (ex
Iure communi) regulare, in quo etiam ſe
fundat Piſto. quia hęc regula in alijs, ad feu-
17 da non recte applicari poteſt, † primò quia
huiuſmodi præſcriptio in feudis fuit nomi-
natim prohibita ex conſtitutione *Federici
Imp.in tit.de prob.feu.al.per fed. vt dico d.cap.*
18 *44.numer.48.& ſeqq.* & per alia vt ibi. † per
quam excluditur argumentum, ſi dicas alie-
nationem non eſſe nullam ipſo iure, ſed eſſe
19 de ſe validam, † ex eo quia aliena res vendi
poteſt, *vt ait in puncto Surd.conſ.382.num.23.
24.lib.3.Vult.de feu. cap.11.nu.79. Kircherb.*
20 *d.cap.5.ſub num.5.et 27.* † & propterea poſſe
inchoare præſcriptionem tricẽnariam, quę
aliàs non poſſet, ſi eſſet nulla *Curt.de feu.par.
4.ſub num.146.col.poſt ipſum num.4.ſub prin.
pag. 478.* quia ad hæc omnia ſatis fit cum d.
conſtitutione per quam & omnis præſcrip-
tio prohibetur necnon & nulla, & non va-
lens declaratur, *ad ſup.cap.23. partic. 2.num.
102.et c.44. num.51. et ſeqq.*

21 † Huic conſtitutioni accedunt alij cõtex.
feudales, nam primò ſe offert *tex. in tit.de al.*
22 *pat. feu. in prin.dicit,* † *Non valet,* nec dicas,
non valet, ſcilicet cum effectu *cum Vult.cap.
11. numer. 82. Kirch. d.cap. 5. numer. 56.*

T 4 † ſeu

23 † ſeù comparatiuè non valet ſcilicet quod
ſit nullum, ideſt inefficax, ex quo nullum &
inefficax æquiparantur l. ſi dari 25. ff. de verb.
oblig. Gabriel. in enchir. partiũ. in lit. N. in verb.
24 nullus. † Quia hic non valet importat nulli-
tatem propriè, ita quod verè, & realiter ipſo
iure alienatio feudi ſine conſenſu agnatorũ
facta ſit inualida, vt declarant Docto. in cap.
nõnulli. §. ſunt et alij extr. de præſcrip. vbi Abb.
ſub num. 6. verſ. ego ſum ſolitus, Felyn. in meo
antiquo ſub num. 47. ſub princ. Mantu. num. 15.
Corſet. lit. V. ſing. incip. verbum non valeat,
25 † Vbi verba (non valet) æquiparari verbis
non poteſt. et adde ad ſupra cap. 44. num. 51.
et ſeqq. et ad cap. 52. num. 83. et 84.
26 † Ex quibus verbis inducitur neceſſitas
præciſa & omnimoda potentia tollitur, ità
quod reddant impoſſibilem omnem actum
contrarium Bero. conſ. 27. num. 10. et ſeqq. lib.
2. Mar. Anguiſ. conſ. 42. num. 11. Mantu. conſ.
275. num. 4. lib. 1. Soc. Sen. conſ. 283. nu. 2. lib. 2.
27 † Vbi quod dicta verba inducunt formam,
28 quæ facit actum inutilem. † Porrò enim ità
fuit conſtitutum in term. d. titul. de al. pat. feu.
non ſolum pro agnatis, & ad eorum fauorẽ,
ſed generalius odio occultantium, alteran-
tium, aut fraudare intendentium iura, &
ſucceſſiones feudales, quod facilè cõtinge-
ret, ſi huiuſmodi alienationes aliquo caſu
ſuſtinerentur, & niſi ipſę ſucceſſiones (ſub
prætextu huiuſcemodi alienationum, tan-
quam omninò nullæ, & inualidę haberẽtur
iuxta in term. titul. de proh. feu. al. per fed. ſub
prin. et in §. callidis, et alio in tit. de proh. feu. al.
29 per loth. † Vbi ſi bene videas Dominorum
ſimul & Vaſallorum præiudicium, & inte-
reſſe connexũ apparet, Vaſallorum (inquã)
qui denegant ſeruitia Vaſallitica, eo pretex-
tu quod nihil habeant de bonis exhauſtis à
ſenioribus, vnde bene ſi eam calliditatem
tàm perniciem Domini, quàm Vaſallorum
ſucceſſorum tangentẽ, & lędentem públicũ
30 ſimul bonum conturbare diximus. † Quo
caſu quodammodo videretur non eſſe in
poteſtate cuiuſquam iura publica violare
iuxta Socin. mox cit. et ad ſupra cap. 23. part. 2.
ſub num. 100. et ad l. nec ex pretorio. ff. de regu.
iur. et Felyn. in term. clauſulæ non valet in d. c.
nonnulli §. ſunt et alij, ſub num. 48. verſ. nec ob-
ſtat ratio, et ad Affl. §. præterea quib. mod. feu.
31 amitt. num. 20. 21. 22. † & nullam eſſe alie-
nationem cui agnati non cõſenſerint ſenſit
Ioan. de Anan. conſ. 47. numer. 5. et 9. vbi etiam
abſque decreto irritanti, Dec. conſil. 395. num. 1.
et ad citat. per Brun. conſil. 80. num. 4. et ſeqq.
& licet ipſe non aſſentiat vt num. 9. 10. tamẽ
ad contraria non reſpondet, & loquitur
contra d. tex. §. præterea num. 20.

Sed ijs alia ratio accedat, per quam impe-
diri debeat præſcriptio prædicta. 30. anno-
rum in feudis, nam certũ eſt, quod agnatus
alienans ſcit, aut ſcire debet alios adeſſe
32 agnatos, † eſſet enim nimis craſſa ignorãtia
(ſi eam prætenderet, dum habeat penes ſe
Inueſtituram ad Rim. iun. conſ. 801. nu. 65. et
33 ſeqq. lib. 7. † & id maximè inter coniunctos
ab eodem ſtipite deriuantes, Inter quos tã-
tum abeſt vt ignorantia vt quinimo ſcientia
præſumatur Tuſc. lit. S. concluſ. 62. et ſeqq. vbi
plenè, et ad dec. noſtr. Bonon. 45. numer. 9. craſſa
autem ignorantia nunquam excuſat, Kirch.
diſc. feu. cap. 5. num. 41. & ideò ſimilis agna-
tus alienans dicitur ſemper in mala fide, &
furari quodammodo feudum, illud alienan-
do in præiudicium tot forte infantium, pu-
pillorum, vel etiam aliorum vocatorum
nundum natorum, quos poſt alienationem
34 naſci cõtingat, † Vnde videatur aliquo mo-
do intrare, quod rei furtiuę nulla vnquam
currat pręſcriptio iuxta. §. furtiuæ quoq; res.
Inſt. de vſucap. quod tamen additum ſit abũ-
de.

35 † Nec etiam obſtat ſimilitudo ab extra-
neo, qui præſcribit per 30. annos ad agna-
tum, quia non bene ſequitur, ita eſt in extra-
neo, ergò idem in agnato primò, quia de
agnato eſt tex. ad litterã. in d. §. Titius atten-
dendus, quia legum Romanarũ non eſt vi-
lis auctoritas, ſed non adeò vim ſuam extẽ-
dunt, vt vſum vincant aut mores, vt in tit. de
feu. cognit. ſub prin. poteſt præterea tradi ali-
qua diuerſitatis ratio, nam maiori tempore
opus eſt ad præſcribendum extraneo cõtra
agnatos, ob maiorem violentiam, & altera-
tionem, quæ fit in ipſa feuda, & ſucceſſores
legitimos ad ſup. ſub num. 28. 29. quorum ni-
hil omninò cadit in caſu refutationis inter
agnatos, nam eo excepto (quod remotiori
agnato conceditur anticipato ei loco, in re-
liquis nihil feudum alteratur, cum maneat
inter agnatos ipſos vocatos, & cum faculta-
te reuocandi, iuxta iam expoſita ex forma d.
§. Titius, inter quos pariter videtur poſſe in-
trare conſenſus, & tollerantia, quam non
tam facile permitterent agnati ad fauorem
extraneorum, quam inter ſeipſos agnatos
36 † quia in ſimbolizantibus facilior eſt tranſi-
tus l. an inutilis. §. acceptilatio. l. acceptilatum.
ff. de acceptil. l. in rem. §. item quæcunq;. ff. de rei
vind. D. Morot. in feudis reſp. 30. num. 16.

Infertur ex hoc tex. & ex hac differentia
inter extraneum, & agnatum non eſſe quæ-
rendum de conſenſu tacito per annum, vbi
feudum alienatur in extraneum, quicquid
Iſern. in hoc. §. Titius verſ. quod ſi cõſenſerit. vnà
cum Bammac. ad eiuſd. tex. numer. 77. et ſeqq.
dicant.

37 † Tollamus vnam adhuc difficultatem,
& finiamus, an conſenſus ſimplex ſufficiat?
quidam contendunt, dum volũt ſimplicem
con-

conſenſum non abſorbere ius futurum fi-
liorum, vel agnatorum, ad quos per mortẽ
Vaſalli demũ aperiri poteſt feudum *Roſent.*
cap.9.concl. 79. num. 7. ſed in præſentiarum
in eo tantum ſtet quæſtio, an ſimplex con-
38 ſenſus prȩiudicet conſentienti? † & quidem
ſimplicem conſenſum ſufficere, vt remiſſũ
ius propriũ intelligatur, ſunt iura notiſſima
l. vlt. C. de remiſ. pigno. l. ſi conſentiente. Cod. de
donat. ant. nupt. l. cum quidam. C. de admin. tut.
D. Sol. in ant. Sab. decr. de tranſact. glo. vn. n. 14.
in fin. vbi conſenſum ſimplicem præſtitum
ad actus ſubſtantiam in totum prȩiudicare,
& in term. Affl. tit. de feu. ſucceſſ. §. 1. ſub nu. 6.
ſub verſ. ſed hic quæro, et in §. præterea (vbi tex.
ipſe) nu. 2. ſub 9. ſub 16. verſ. vnde reuertendo,
et per tot. quib. mod. feu. amitt. D. Sol. in noniſſ.
conſt. tit. de alien. bon. feu. nu. 26. et ſeqq. Tiraq.
in 1. retr. §. 1. glo. 9. nu. 134. in ſpecie d. §. Titius
Crau. conſ. 1000. pro Gen. in repet. ſub nu. 102.
et conſ. 24. nu. 9. 10. ſed quo longius abimus?
cum caſus ſit deciſus per tex. noſtrum *d. §.*
39 *Titius* † Non dicam vim faciendo in verb.
Conſenſit, quod indefinite prolatum intelli-
gitur ſimpliciter de ſimplici, & indefinitè
40 † ſed, quod plus eſt, & ponit falcem ad
radicem, ad conſenſum inductum ex ipſo
tex. ſeu deductum ex ſola taciturnitate, à
quo agnatus ſciuit, *vnius anni*; profectò
hic conſenſus minus eſt, quam conſenſus
expreſſus, & etiam minus, quam ſimplici-
41 ter conſentire † Cum regula ſit plus eſſe
expreſſum quàm tacitum *leg. fin. Cod. de no-*
uat. l. expreſſa. de reg. iur. cum alijs in propoſito
allegat. per Affl. c. de ſucceſſ. feu. §. 1. num. 25.
42 *lib. 1.* † & plus afficere voluntatem expreſ-
ſam, vt quȩ facile extenditur, quam tacitam
quæ difficilius, imò verò reſtringitur ſecũ-
dum facti qualitatem, ſcribit *Natt. pluribus*
exornans conſ. 77. num. 15. Surd. dec. 23. num.
12. dec. 100. num. 4. conſ. 164. num. 47. & ſeqq.
lib. 2. Surd. benè etiam in ſpecie alienationis cõſ.
43 421. *num. 9. & ſeqq. lib. 3.* † Adeò verum eſt
quod tacitus conſenſus aliquando non ha-
beatur pro ſufficienti, ſed opus ſit expreſſo
44 *Menoch. conſ. 1168. lib. 12.* † & tamen ſufficit
iſte conſenſus tacitus *in d. §. Titius*, ergo non
amplius hæſitandum, quin conſenſus iſte
ſimplex ſufficiat ad inducendam remiſſio-
nem iuris ſui in feudi ſucceſſione, ad fauorẽ
agnati remotioris, cui fuerat refutatum, &
in term. quaſi arguens à fortiori à tacito ad
expreſſum *Menoch. conſ. 507. numer. 12. verſ.*
ſeptimò, & per tot. num. & ſeqq. lib. 6.
45 † Id autem amplia, vt etiam præiudicet
proprijs filijs, & deſcendentibus per ea quȩ
dicta ſunt *ſupra hic numer. 38. & ſeqq. part. 2.*
iunctis dictis. num. 18. & ſeqq. in cap. 44. & in
term. Petr. de Ceruet. vt refert Bald. conſ. 276.
num. fin. lib. 5. & Io. Schon. diſp. feud. th. 110.
& in lit. D. vbi expreſsè contrariam impugnat
quam tenuit Bald. d. conſ. 276. in fin. lib. 5. Roſ.
d. cap. 9. concl. 79. num. 1. in fin. Vbi de comm.
iuncta gl. a. et ad cap. 6. concl. 69. num. 23. 24.
& in glo. d. d. Marta. ſutè conſ. 6. numer. 20. ex
quibus mutationem inueſtiturȩ per primos
conſentientes etiam ſucceſſores obligare.
46 † Ego in puncto Iuris veriorem Schon.
opinionem exiſtimo in caſu *§. noſtri Titius*,
47 ductus † Ex regula, quam fortiter tenemus
quod vbi res per me, & ex meo iure ad te eſt
peruentura, proculdubio ſi mihi, qui ſunt
principalis præiudicauit meus conſenſus
multò magis tibi, qui & acceſſorius, & ità
quod filijs, & deſcendentibus fiat ex ſimpli-
ci conſenſu prȩiudicium rectè ſequatur, vbi
verò non ex mea perſona ſed ex ſua propria
& tuo iure eſſet ad te peruentura, tunc &
eo caſu meus conſenſus nullo pacto tibi
præiudicet, & ſic non præiudicet agnatis,
filij enim, & deſcendentes ex paterno iure
agnati verò ex proprio capiunt, vt firmaui-
mus, *Primũ probatur ex eodẽ ipſo Roſẽt. d. cõcl.*
79. n. 4. & 5. quatenus illas rationes aliorum
non probat, *iuncta gl. e.* Vbi quod obligatio
in pſona defũcti formata, talis qualis forma
ta eſt, tranſit in hæredem, nec hæredi datur
regreſſus ad iura cum defuncti conſenſu
repudiata, per iura ibid. allegata, allegans
48 inter cȩteros *Vult.* † *qui in cap. 11. num. 102.*
ait verius eſſe hæredibus conſentientium
anteceſſorũ ex ſuorum conſenſu ius reuo-
candi prorſus ademptum eſſe, licet quibuſ-
dam ſecus viſum ſit, *quos refert Piſtor. quȩſt.*
7. num. 42. vſque ad fin. & Roſent. cap. 9. concl.
116. ſed hodiè eſt d. concl. 79. & his adde ſupra
d. num. 38. & ſeqq.

Alterùm verò probatur *ex eod. Roſent.*
quatenus num. 3. dicit non præiudicari filijs,
vel agnatis in his quæ ad eos ſpectant &
pertinent nomine proprio, & licet mala ſit
applicatio quoad filios, quos in feudis no-
mine & iure proprio non ſuccedere ſed pa-
49 terno toties fuit dictum, † Eſt tamen bona
quoad agnatum, & verum dictum eſt in ſe
& probant cit. per eum *in gl. d. adde Menoch.*
conſ. 426. ſub num. 40. verſ. reſpondetur quarto
lib. 5. Surd. conſ. 15. num. 30. lib. 1. Alia enim
eſt perſona agnati ab illo agnato, qui refu-
tauit, a quo ius ſuum non dimettitur ex alt-
50 quo, & intrat quoad cũ alia regula, † quod
conſenſus nec de perſona ad perſonam, nec
de re ad rem, neque de cauſa ad cauſam ex-
tenditur, *vt ponit Roſent. d. cap. 9. concl. 80. &*
51 *in princ. & ibi glo. a.* † qua propter periculo-
ſum puto *quod ait num. 8. & ſeqq.* patrem qui
vendidit feudum, ſuum tantum ius præſu-
mi vendidiſſe, non etiam, ius filij vel agnati,
nam de agnato concedam, negabo vero
de filio omninò, quia venditio iuris ſui &
eius

Digitized by Google

eius effectus deſcendit ad proprios ramos, qui ſunt filij, non trahitur ad agnatos, qui non ſunt ſui rami, in quos radix illa humorem infectum tranſmittere potuerit, prout potuit in filijs.

52 † Hæc autem vt cunque in term. iuris & textuum feudalium ità ſe habeant, communiter tamen (in hac materia præciſè noſtra) ità diſtinguitur, vt conſenſus ſimplex, & nudus ad ipſum conſentientem reſtringatur & tàm filius quàm agnatus admittantur ad reuocandum, & hunc cõſenſum confirmatorium appellant, ſin verò pater alienationi conſenſit, & inſuper ſe obligauit non contrauenire, vel quicquam contra huiuſmodi contractum facere, (quem obligato-
53 rium vocitant conſenſum) † hoc caſu filius non poſſit contrauenire, ſi ſit hęres, ſecus ſi non ſit hęres, vt ſolere ità omnes communiter diſtinguere *dicit Curt. de feu. par. 4. num. 150. vſq; ad verſ. quartò ex prædicta excluſiuè pag. mihi. 481. Craſſ. in §. hæreditas. q. vlt. verſ. pen. et fin. plures allegans, et ibi pariter de cõm. Surd. conſ. 15. num. pen. et fin. lib. 1. Roſent. etiã communi* calculo approbari hanc ſententiã *d. cap. 9. concl. 79. in princ. et d. gl. a. Surd. conſ. 421. num. 13. 14. lib. 3. Intrigl. de feu. cent. 2. q. 7. num. 22. 23. 24.*

54 † Quia conſenſus obligatorius afficit hęredem, confirmatorius verò non ſtringit hęredem venientem ex proprio iure, vt *dicit Sol. in nouiſſ. conſt. Sab. de alien. bon. feu. gl. vn.*
55 *num. 29.* † Et ibi nota quod ex Ripa diſtinguit *num. 30.* de hærede alienantis, & de hærede conſentientis, ſcilicet vt hęres alienantis nullo modo poſſit contrauenire etiam ex iure proprio, vt verò hæres patientis præſcribi, & ſic tacitè conſentientis alienationi legali, poſſit ex propria perſona repetere, cum ex tacito illo conſenſu defuncti, qui ex negligentia inferretur nulla obligatio oriatur, quæ in hæredem tranſeat, vnde fiat, vt hęres illius ſic ſimpliciter conſentientis proprijs iuribus vti poſſit, *hæc D. Sol. et hæc ex communibus traditionibus.*

56 † Item aduerte quoad effectum contraueniendi, ideſt ne poſſit contraueniri ei cui ſemel conſenſum eſt, pari paſſu ambulare conſenſum cõfirmatorium, & obligatoriũ,

57 † Sed quoad alios effectus, puta ad obligãdum conſentientem de euictione, aut ad aliud inducendum, manet rectiſſimè differentia, quia ſolus obligatorius, hæc & ſimilia operaretur, confirmatorius tantum non operetur, *Crau. conſ. 33. num. 19. Viden. Surd. conſ. 421. num. 14. lib. 3. Mantic. de tac. et am-*
58 *big. lib. 4. tit. 10. numer. 6. et 7.* † Vbi quod in hoc verificetur aliud eſſe vendere, aliud vendenti conſentire *Natt. conſ. 38. in princ.*

59 † Alia in conſentiente tranſactioni, vel venditioni rei fideicommiſſo ſubiectæ, an ſibi præiudicauerit adueniente caſu fideicommiſſi *vide Sol. in ant. Sab. decr. tit. de tranſact. glo. vn. nu. 13. et 14.* vbi plenè, & plura *Surd. conſ. 70. vbi vide et dec. 208. num. 10.*

60 † Vbi ſimplicem conſenſum non præiudicare, niſi adſit etiam renunciatio, *pleniſſimè Peregr. de fideic. art. 40. numer. 67. et ſeqq.* vbi etiam in feudis, & emphyteoſi in *deciſ. noſtr. Luc. 60. num. 2. et ſeqq.*

61 † Quomodo autem hic annus interrumpatur, an ſola extraiudicialis interpellatio ſufficiat, an etiam citatio, an alterius litis conteſtatio vide *Piſtor. q. 12. num. 44. et 45. Schrad. par. 8. cap. 7. num. 59. Vult. cap. 11. nu.*
62 *108. in fi.* † *Roſent. hic relatus in cap. 9. concl. 94. ſub n. 7.* ſola citatione contentus eſſet, *vide ibid. in prin. et per tot.* neque enim ſingula alijs communia aſſumpſimus explicanda.

63 † Pro complemento ad iſtum *§. Titius.* propono vnum notabile, non ſatis animaduerſum, nõ agi hic de præſcriptione annali ad effectum agendi, ſed ad effectum tacendi, vel non tacendi, vt tacenti per annũ currat præſcriptio ad inducendum conſenſũ eius, non tacenti verò licet non agat nec currat tempus nec inducatur conſenſus, vt *probat. hoc text. manifeſtè, ibi, (ſi tacuit)* quaſi à contrario ſenſu, ſi non tacuit diſpoſitio tex. locum non ſit habitura, ergo quoquomodo conſtare poterit Agnatum cuius intererat nõ tacuiſſe, ſed loquutum fuiſſe, puta declarando ſe non aſſentiri huiuſmodi refutationi, ſeù poteſtando, iſta ſufficient ad hanc annalem præſcriptionem euitandã ad ius ſibi ſuum conſeruandum, ad etiã poſt annum agendum, & reuocandum, perinde ac ſi ab initio oppoſuiſſet inueſtiturę, quæ
64 fieret in remotiorem, † Et quæ non valet in præiudicium non conſentientis *vt ait Aff. d. §. præterea ſub num. 24. quibus mod. feu. amitt. et ad tit. de Vaſſal. decrep. ętat. num. fin. et ad tit. An agnat. vel fil. num. 34. 35.*

65 † Et non præfixo tempore ad reuocandũ non poteſt dici quod aliquod tempus currat, *ad Surd. dec. 40. num. 8.* Hęc aliquantulũ deguſtaſſe videtur *Roſent. d. cap. 9. concl. 94. num. 3. et 7.* Dum non eſſe propriè præſcriptionem aſſeruit, ſed quia omninò non penetrauit, ideò ſe inuoluit; nam ſi ſola declaratio diſſenſus agnati contra refutationem ſufficit, vt dictum eſt, quantò magis denunciatio, oblatio, citatio, litis conteſtatio ſufficient? de quibus ibi per eum.

66 † Prętereà quid immiſceri vnum cum altero, ſcilicet annale tempus ad diſſentiendũ & annale tempus ad redimendum, ſeù agendum; inter quæ magna eſt differentia, quia *tex. §. Titius tempus anni* præſcribit, ſeu ad diſſentiendum, ſeù ad conſenſum inducendum

cendum

cendum vt mox dictum eſt. Quare alia nihil ad rhumbum.

67 † Hoc vero præſuppoſito quod vel ex
contradictione ſeu ex non taciturnitate ſit
inductus diſſenſus,ad duo infero;primo an
agnatus poſſit reuocare,& quidem poſſe dicit
tex. *idem §. Titius*,cũ diſtinctione *ſi refutans
filios habuerit,vel nõ habuerit*,ſed in priore
caſu præfinit tempus vt durante vita refutantis
non poſſit, ſi filios habuerit poſſit:
Atqui hoc caſu , aut alio caſu ſi filios non
habuerit poſt mortem refutantis, quo tempore
reuocare,ſeù quãdo id non aperit nec
dicit tex. *dict. §. Titius*.ergo non ſunt confundendi
termini materię conſenſus, cui datus
eſt terminus *ex eo §. Titius*, cum materia vel
reuocationis , ſeu recuperationis,aut iuris
agendi ad rem alienatam,vel refutatam,cui
nulli fuerũt *eo §. Titius term.præfiniti*,& ideò
mala applicatio horum *ad materiam. §. Titius.*

68 † Secundò infero ex præſuppoſito huiuſmodi
diſſenſu per declarationes ſubſequutas;
nullum poſſe ſibi locum vindicare
præſcriptionem tricennariam; quia ex huiuſmodi
declaratione intrauerit mala fides
alienãtis,& ejus etiam in quem ſit refutatio,
impediens præſcriptionem *iuxta Iſern. in §.
præterea ducatus.ſub num. 48. Affl. ſub nu. 30.
de prob.feu. al.per fed. Menoch.conſil. 426.nu.
41. lib. 5. omnes Doct. in §. ſi quis per triginta
annos.ſi de feu.def. Borgholt.cap. 7.numer. 5.6.
Gayl.obſ.18.num.2.lib.2.Menoch. conſil. 1.nu.
457.num.499.et ſeqq. Roſen.cap.6. conclu.78.
num.3.6.Rol.conſ.3.num. 79.vol. 1. Vult.cap.
9.ſub num.14.vbi de comm. es ità iudicatum ex
Myſing.obſ.6.cent.4.et Gayl. d.obſ.18.*

69 † Reliquum eſt vt moneantur agnati, vt
ſint ſagaces, nec patiatur labi tempus anni,
aliàs ſilentio contractus confirmabitur *l. fi.
C. de his qui à non dom. man. §. penult. qual. ol.
pot.feu.alien. Bammac. ad hunc tex. nu.78. alios*
70 *citans, Iutrigl. de feu.art. 32.nu.25.* † Vbi per
totum poſuit multas declarationes, & ampliationes
poſt *Roſent.c.9.concl.95.numer.3.*
71 *et ſeqq.* † Vbi tamen quod immiſceat alienationem
in hac materia *§. Titius* , & dicat
non niſi à tempore mortis alienantis currere
incipere præſcriptionem 30. annorum,
non ſatis arridet, ſi verum eſt quod etiam ea
non expectata, agnatus poteſt ſtatim reuocare,
vt alibi dictum eſt , & fac. *hic §. Titius*;
quia ſi ab agnato ipſo remotiori poteſt ſtatim
reuocari , eo ſaltem caſu quo refutans
habet filios, quantò magis ab extraneo; Nec
replicetur dari caſum, vbi ab agnato nõ reuocatur
durante vita quia ratio quæ eſt hoc
caſu in agnato, non procedit, nec eſt applicabilis
ad extraneum, cum locus qui refutatur
congruat agnato , non congruat extraneo,
& ita in term. *affero Iacob. à S.Georg. in
ſua inueſt. verſ. et vnus ex dictis Vaſallis refutauit
feudum.ſub num. 8. col. mihi. 3. ſub princ.*
72 *verſ. ſed pulchrum*, † Vbi agnatum poſſe ſtatim
reuocare feudum refutatũ in manibus
Domini , quaſi cum Vaſallus feudum refutauerit
perdat omne Ius ſuũ, ita quod nullę
reliquię feudi remaneant apud eum,ergò
ſtatim debent (vt ſubijcit) agnati admitti ad
73 reuocandum, † cuius dicta applicando ad
caſum noſtrum procedant,ſecus tamen applicando
ad refutationem factam in manibus
Domini , quia hoc caſu durat durante
vita refutantis & eius filiorum, *vt ibid. cõcludit
et eſt comm. vt cap.ſeq. numer. 10. et ſeqq. et
præſertim à num. 18. vſque ad 21. et etiam per
ſeqq.*

Ad alia quæ occurrent inter legendos libros
ex ſit matis ſanis, (ni fallor) ſenſibus *ad
§. Titius* tu teipſum regulato. Neque enim
omnia quę intellectus capit aliquando poſſunt
ſigillatim calamo committi , improbo
labori quandoque cedendum.

CAP. QVINQVAGESSIMVM QVINTVM.

De renunciatione feudi.

SVMMARIVM.

1 *Renunciatio an præiudicet filijs aut agnatis variæ opiniones. et ſeqq.*
6 *Opinio Auctoris an competat ex iure proprio vel defuncti, vt primo caſu non noceat altero noceat. et num. 11.*
7 *Adeò quod non obſtet iuramentum ſi non noceat in præiudicium tertij.*
8 *Probatur text. filijs nocere ad declarationem. tit. de eo qui fin. fec. agn. et Auctoritate Doct. et num. 10.16. et 17.*
9 *Non datur renuncianti et eius ſucceſſoribus ad iura renunciata regreſſus.*
11 *Pater non poteſt filijs in his quæ iure proprio ad eos ſpectant vt in fideicommiſſis præiudicare.*
12 *Dummodo hęredes non ſint.*
13 *Aut ſi ſint, ſint tamen cum beneficio legis et inuentarij.*
14 *Quid ſi non adſit renunciatoria obligatio an prę iudicetur filijs. et num. 15.*
17 *Refutatio in manibus Domini durat durante vita refutantis et eius deſcendentiũ non agnatis.*
18 *Agnatus an ſtatim reuocet, an expectata morte renun-*

renunciantis et eius ſucceſſorum.

19 *Quidam quod etiam filij admittantur poſt mortem patris aiunt.*

20 *Repugnantia Doctorum oſtenditur circa hoc.*

21 *Opinio quod poſt mortem refutantis & deſcendentium fieri poſſit reuocatio nullo iure feudali niti edocetur.*

22 *Renunciatio non præiudicat ſi ab initio etiam filijs principaliter fuit feudum conceſſum & ratio.*

23 *Nemo eſt tam ſtultus, vt in præiudicium ſui & ſucceſſorum velit Domino feudum renũciare. & num.27.*

De reſignatione officij remiſſiuè. ſub eod. & *num.27.*

24 *Quod nihil eſſet quàm iactare ſuum.*

45 *Maximè quia agitur de honore amittendo.*

26 *Occurrendum abutentj commoditatibus feudalibus.*

28 *Refutationes inquiri ſolitæ, ſed ſemper cum aliqua cauſa, vt filij inueſtiantur, vt fiat feudum nouum, &c.*

29 *Vnus tex. in quo ſimpliciter refutatur* in §. rurſus ſi fidelis. Quib. mod. feu. amitt. *qui explicatur.*

An liceat inuito Domino feudo renunciare ad intellectum tit. de Vaſ. qui cont. conſtit. Loth. reg. &c. *ſub eod.* & remiſſiuè. & *nu.* 30.

31 *Princeps non debet admittere renunciationem in manibus ſuis in fraudem creditorum. Nec fuit admiſſus quidam vt num.33.*

Imò debet prohibere Vaſallo ne tradat poſſeſſionem poſt iam ſequutam alienationem ſic inſtantibus Agnatis. ſub eod.

32 *Aliàs competeret actio reuocatoria ex tit. Quæ in frau. cred.*

34 *Et ſi Princeps reciperet renunciationem teneretur ad debita.*

35 *Sicut tenetur quilibet donatarius feudi reſciſſa donatione facta in fraudem creditorum.*

36 *Tit. de reuocand. his. &c. habet etiam locum in feudalibus.*

37 *Grauatus fideicommiſſo an poſſit ante tempus reſtituere in præiudicium creditorum.*

38 *In renunciatione generali feuda non continentur.*

39 *De renunciatione ſororis bonis patris ea premortua an noceat eius filijs et num.40.*

RENVNCIATIONEM eam eſſe, quæ fit in manibus Domini abſolute, ità quod feudum ad eum totaliter deuoluatur ſupra diximus *cap.54. part. 1. numer. primo & ſeqq.* & ibi etiam vnum pro altero ſæpe accipi huiuſmodi refutationis, & renunciationis
1 vocabula. † Ad rem noſtram, an renunciatio filijs, & agnatis præiudicet? quidã quod & filijs, & agnatis durante tamen tantum vita renunciantis *Myſing. cent.6. obſ.23. n.2.*

2 † Alij diſtingunt vt in hæreditario filijs, & agnatis, In feudo verò ex pacto, & prouidentia, vt eo mortuo, nec filijs; nec agnatis *Intrigl. q.51. numer. 113.* vbi de hæreditario *num. 114.* vbi de ex pacto, & *num. 115.* Vbi Vaſallo renunciante mortuo, *Mar. Frec. de ſub feu. lib.3. int. diff. feu. &c. diff. 11. fo. 444.*
3 † Alij quod in feudo nouo, & filijs & agnatis, in antiquo nec filijs, nec agnatis *Roſ. cap. 9. concl. 52. num. 1. & ſeqq.* niſi ſint patris hæ-
4 redes *ſub num. 3. & ſeqq.* † Aliam & ſatis lõgam ex Bal. diſtinctionem adfert *Iacob. in ſua Inueſt. verſ. & vnus ex dictis Vaſallis refu-*
5 *tarunt feudum numer. 8. ad princ.* † Alij quod feudum hæreditarium poſſit in præiudiciũ etiam agnatorum Domino renunciari, ſecus feudum, ex pacto, & prouidentia, & hãc eſſe communem *Reg. Lan. in rep. tit. de Vaſ. dec. ætat. num. 18. ex glo. ad hunc tex. verſ. quod hic dicit, & ex alijs vt per eum.*

6 † Dicendum eſt id totum pendere an ex proprio an ex alieno iure quia ſi ex iure proprio non nocet, ſi ex alieno ideſt ex iure renunciantis nocet, *ad Natt. in conſ. 470. nu. 15. 16. & ſeqq.* Vbi id totum dinietitur ex eo
7 quia filius veniat iure proprio † & ideò defendit ei renunciationem non obſtare, adeò quod nec obſtet Iuramentum, quaſi in preiudicium tertij, *Iacob. ſub d. num. 8. verſ. addite pulchram limitationem*, dum ait tot eſſe conceſſiones quot perſonæ. Quarè cum etiam in feudo ex pacto, filios ſuccedere ex perſona patris, Agnatos verò ex perſona propria dixerimus, & id ſit continue ſuppoſitum noſtrũ, ideò firmare poſſumus, quod renunciatio filijs ſemper præiudicet, agnatis verò nunquam, niſi ſint hæredes abſolutè, & abſque beneficio legis & Inuentarij, *et ſic benè Natt.* in principali dicto quod renunciatio non obſit venientibus iure proprio, licet in applicatione ad filium malè, cum non ex iure proprio, ſed ex paterno
8 ſuccedat in feudo † Verùm hoc non ſufficit, arma deſumamus aliunde, *Conuincit in primis tex. cit. de eo qui fin. fec. agna. in verſ. Niſi feudum omnino refutauerit*, quod idem importat quod renunciauerit, quo indicatur eum qui abſolute renunciauit non poſſe redire ad feudum, & idem ſi nouum factum fuerit feudum, *vt ibid*, Id quod apertius colligitur ex eo, quod ſubijcitur de inueſtitura noua, de feudo nouo, nam de antiquo factũ fuiſſe feudum nouum fuit ſibi præiudicatũ & ideò refutans ideſt ille agnatus non ſuccedit, vt reſoluit *ibid. tex.* de filijs eius nihil adijcit ſcilicet, an licet ipſe nõ ſuccedat, idẽ pariter ſit dicendum & de filijs eius; Attamẽ virtualiter reſultat *deciſio ex eo tex.* etiã contra filios, vt nec ipſi ſuccedant ex eo quod feudum factum eſt nouum, in quo ſuccedit

ſolum

ſolum qui habet ius ab eo cui fuit renuncia-
tum feudum,excluſo refutante,& in conſe-
quentiam eius filijs qui (ſi feudum reman-
ſiſſet antiquũ) ſucceſſiſſent,ex eo verò quod
factum fuit nouum, ipſi priuati ſunt ea ſuc-
ceſſione,alijs ad eundem vocatis,& ſic *patet*
ex eo tex. manifeſtè de iuris paterni depẽdẽ-
tia in filios , ſine qua renunciatio illa non
præiudicaſſet, præiudicauit, ergo non erat
ius proprium in filijs, ſed paternum,profe-
ctò *ille tex. ſic vt ſupra,& ſecundũ ſuũ ſanũ*
ſenſum explicatus rationem tit. An Agnat. à
9 *nobis poſitam* non obſcure confirmat † &
hic omnibus ſuffragatur,applicarique po-
teſt regula non dari renuncianti,& eius ſuc
ceſſoribus amplius ad iura renũciata regreſ-
ſum *ex Iuribus deductis ſup.cap.54.part.1.nu.*
2.3.ex Crau.in term.feudi conſ.1000. pro gen.
in repet.num.72.Balzar.d.tit.de eo qui fin.&c.
num.9.& ſub num.16.17. Corb.de cau.priuat.
10 *ob renunc.in princ.& num. 35.& ſeqq.* † Nec
caremus auctoritate,admittunt Docto. pa-
trem qui renunciauit feudum , & promiſit
pro ſe liberis , & hæredibus , eis præiudicare,
allegando in ſpecie *l. cum à matre. C. de rei*
vind. vt videri poteſt ſupracit. numer.4.Iacob.
ſub d.num.8. poſt princ. verſ. Aut promiſit pro
ſe &c. Vbi eo præſuppoſito , quod pater in
renunciatione promiſerit *pro ſe , & eius libe-*
ris , & hæredibus admittit renunciationem
eis nocere,*allegat vltra Bald. etiam Paul. de*
Caſtr.in conſ.154.ſine lib.ego inueni in meo cõſ.
44.par.2. quod volui notare, ſufficit autem
dari caſum , in quo admittatur poſſe patrẽ
præiudicare filijs, ad firmandum quod filij
ex iure paterno ius proprium dimetiantur,
quamquam ſecundũ hanc rationem,abſque
alia diſtinctione, de qua per eundem *Iacob.*
vbi d.plenè , poſſet idem in omnibus caſibus
indiſtincte teneri , & vnica regula res iſta
11 terminari † Quemadmodum e contrà prę-
iudicare (etiam ſi maxime vellet) pater non
poteſt filijs quatenus iure proprio niteren-
tur,vt in caſibus fideicommiſſi,& ſimilium,
Peregr. conſ.7.numer.33..Albens.conſ.74.per
*tot.lib.1.vbi ſub num.3.*itá declarat de re,quę
12 iure proprio aut defuncti pertineat † Dum-
modo tamen hæredes non eſſent filij , qui
tunc non ex facto alieno , ſed ex proprio
ſibi ipſis voluntarie præiudicarent,& quo-
dammodo per accidens *vt ait Roſent.d.cap.*
9.concl.52.num.3. ſeù ex propria voluntate,
quaſi contrahendo ſeipſos obligantes,*ad §.*
hæres quoque. Inſt. de oblig.quæ ex quaſi contr.
naſc.iuncta.d.l.cum matre.C.de rei vind.
13 † Quæ ratio cum ſemper vigeat , ideò
ipſis etiam agnatis fieret præiudicium,ſi eſ-
ſent hęredes ſimplices,ſicut non fieret,ſi nõ
eſſent hęredes,aut ſi eſſent, eſſent tamen cũ
beneficio legis,& Inuentarij,*Curt.par.4.ſub*
num: 148. in ſpecie feudi. Intrigl.cent.2.art.3.
num.19.20.
14 † Nec obſtat, vbi non eſt renunciatoria
obligatio , *cum clauſula pro ſe, & hæredibus,*
filij non pręiudicari, ſed ſibi tantum ſoli *ex*
Alb. ſub d.num.3. quia id verùm,& ecce in
idem ſemper reincidentes, in his quæ filijs
iure proprio competunt,à quibus term. nos
15 longè diſtamus in feudis , † & ideò ſtet fir-
mum,quod ſimplex renunciatio pręiudicet
etiam filijs tanquam paterno iure nitẽtibus,
qa his etiá filijs ſẽper ſeù repudiatio,aut re
nũciatio pĩudicat,*Surd.cõſ.85.ſub n.13.*ſicut
alijs proprio iure venientibus non pręiudi-
cat *Surd.cõſ.85. ſub n.13. vt ibid.nu.2.& conſ.*
227.nu.18.19.licet malè exemplificans in feu-
do.
16 † Sed iam ad auctoritates claras , & prę-
ciſas accedamus , hoc primo conceſſit *Ro-*
man. in ſing. 184.incip. Quaro feudatarius. re-
tulit ſequendo *Caßane.conſ.28.nu.6.per tex.*
in §.neceſſitatc namque,verſ.ſi autem dißentiẽ-
*te,qual.olim.pot.feu.alien.*qui aiunt ex renun
ciatione feudatarijs ſequentibus pręiudica-
17 ri *Cur.de feu.par.4.numer.147.*† dum ait re-
futationem in manibus Domini durare
quandiù viuit refutans, & eius deſcenden-
tes *Paul.de Caſtr.in d.conſ.44.circa præſentem*
num. 4. vbi ęquiparat feudum iuri patrona-
tus *lib.2.*in nouiſſimè *impreſsis,& ad Clar.in*
§.feudum.q.34.verſ. fin. dum tantum loqui-
tur de agnato, vt ei non præiudicet,de hoc
autem quod ei non fiat præiudiciu m in feu-
do ex pacto,& prouidentia (quicquid ſit in
filio) eſt magis communiter receptum , &
ſatis eſt videre Docto. ab initio citat. & per
tot.hic.
18 † Quęſtio autem quoad agnatum in eo ſit,
an ſcilicet agnatus feudum renunciatũ poſ-
ſit ſtatim ſibi vindicare de manibus Domi-
ni,cui facta fuit renunciatio , an verò ei ſit
mors ipſius refutantis & ſucceſſorum ex-
pectanda,& interim ſuperſedendũ *ad Iacob.*
ſub d.num.8.verſ.ſed pulchrum num.4 ſupra-
cit, vbi non poſſe niſi demum poſt mortem
refutantis,& eius filiorum, & itá fuiſſe iudi-
catum,& ſe ſępius itá cõſuluiſſe, nec ab hac
opinione eſſe recedendum ait *Roſen. d.cap.*
9.conc.52.in glo.b. Intrigl.de feu.cent.2.art.7.
nu.17. in fin. Vbi reſpondet ad Iacob.de Beluiſ.
& Curt.d.par.4.numer.147. Bald.in tit.de feu.
*ſucceſſ.§.hoc quoque.num.12.*qui dicit renun-
ciationem non præiudicare agnato niſi vi-
uente ipſo refutante, & filio eius *& in tit.de*
al.pat.feu. nu.3. vbi non præiudicare agna-
tis niſi viuente Vaſallo,& eius liberis,*Alua.*
in §. fin. nu.27.quæ fuit prim.cau benef.amitt.
Vbi ſi Vaſallus refutauit feudum paternũ
Domino , non ſit præiudicium agnatis,niſi
donec viuit refutans , & ſui deſcendentes,
hac

hæc Aluar. & in hoc omnes concordare dicit ex Cuman. et Moz. Vult. lib. 1. c. 4. n. 76. verſ. ſiuè aut volũtate in fi. eiuſd. verſ. Piſto. qq. iur. q. 15. num. 27. 32. & ſeqq. & ſub 46. per tot. ſeqq. par. 2. Soac. in prælud. feu. cap. 14. in fin. plures alios refert Menoch. conſ. 1098. num. 29. lib. 11. & ſe ipſum conſ. 89. num. 16. & tu adde num. 17.
19 *& num. 117. lib. 1.* † quamquam nec in hoc ſibi ſatis conſtant Doćto. cum etiam alijs liberis hoc feudum concedant poſt mortem patris, *Myſing. alios citant cent. 6. obſer. 23. num. 2.*

20 †Sed tu hic inſurge, & quomodo impingant Doćto. animaduerte, nam ſi refutatio nõ nocuit filijs ſaltem in feudo ex pacto, & prouidentia quod dixerunt, *vt ſup. num. 2.* quomodò nocebit in altero puncto, vt dum viuit pater admitti non poſſint, admittantur tamen agnati? nam ſi in feudo ex pacto, & prouidentia filij nituntur proprio iure, æque vt agnati ſecundum eos, cur non debeant admitti in hoc caſu etiam, vt agnati? & tamen hoc caſu (aiunt Doćto.) filios non admitti, id cur tam varie? concorda tu tot huiuſmodi repugnantias, ſi potes. Firmandi ſunt pedes in ratione noſtra ius paternum in filio, ius proprium in agnato conſtituẽte & demum concede quod filijs prẹiudicetur ex renunciatione patris, agnatis verò non, quo clauo deſtituti Interpretes, quid mirum ſi huc vel illuc impulli fuerunt, modò vnum, modò illud diuerſum prorſus, & contrarium incauti aſſeuerantes?

21 † Item aduerſus communem illam opinionem quod ſit expectanda mors refutantis, & deſcendentium ad reuocandum feudum de manibus Domini cui fuit refutatũ *vltra dicta cap. anteced. par. 3. ſub num. 71. 72. 73. & par. 1. n. 56. & ſeqq. & c. 48. n. 64. & ſeqq.* Cui tex. hæc opinio nitatur, non video, nã quinimò à ſimili, & in caſu minus dubitabili, eſt *tex. §. Titius* Vbi ſtatim admittitur agnatus proximior ad reuocãdum feudum refutatũ ab eo qui habet filios. Ad ſummũq; habet expectare mortem refutantis, qui filios non habet, idque ob rationem, quia locus fuit tantum ceſſus, *vt ſup. cap. 48. nu. 72. & ſeqq.* quanto ergo minus expectanda ſit mors in caſu Domini, cui fuit alienatum? aut cur non ſaltem non debeamus ſequi doctrinam de qua in tex. (pro minori malo) denique in renunciatione in manibus Domini facta video verificari totum ius fuiſſe renũciatum ex conſolidatione directi dominij cum vtili, *ergò dictum Iacobi de Beluiſ. de quo per Iacob. ſub d. num.* 8. videtur bene procedere, quod Vaſallus ſic refutans ſit renunciator, & ita hoc ipſo, quia perdat omne ius ſuum, ideo ſit alij agnato illico aperta via ad reuocandum; rationes verò in contrariũ allegatę (ex Bal. & alijs) per Iacob. vnico verbo tolli & non ſubſiſtere eius opinionem dicendum ex eo, quia non agatur hic de refutatione loci, quę hoc importat, vt quãdiu viuat qui ſubrogauit in locum ſuum alium, tandiù hic alius teneat eundem locum, ſed de iure, quod ſemel excluſum à nobis per tranſlationem puta mediante renunciatione in alios ſtatim tranſit, non ſecus ac per mortem tranſeant ſucceſſiones.

22 † Limita, & declara, vt nec filijs noceat renunciatio, quatenus contemplatione filiorum principaliter etiam fuiſſet ab initio feudum conceſſum *Sontb. de feu. par. 12. ſub num. 121. Roſen. d. c. 9. concl. 52. num. 2. & ibi glo. A. latè, et Vult. lib. 1. cap. 10. ſub d. nu. 76. d. verſ. ſiuè autem volẽte,* Ratio eſt manifeſta, quia hoc caſu filij iuri proprio innituntur, tanquam principaliter vocati, de quo alibi ſupra iam plenius dictum eſt *cap. 13. ante fi. et cap. 23. partic. 1. numer.* 38. & ſaltem in hoc caſu poſſit ſuſtineri opinio *Myſing. ſup. num.*
23 *19. relata.* † Cęterùm quod pertinet, ad dicta ſupra de renunciatione in Dominũ, ſubijcio me credere quod raro practicaretur hæc opinio, cum nemo ſit tàm ſtultus, vt in præiudicium ſui, & liberorum vellet renũ-
24 ciare Domino, † quod nihil eſſet quàm iactare ſuum *l. cum de indebito. §. 1. ff. de probat.*
25 *Crau. conſ. 988. nu. 42.* † Vbi etiam cum agitur de honore amittendo vt fit in feudis, *et*
26 *conſ. 1000. pro gen. num. 127. ad fin.* † Vbi etiã de impendente male fructus feudi, nedum feudum ipſum eius profuſioni occurrendũ
27 eſſe † & ità nouiſſime poſt hæc (multis anteà annis iam ſcripta) vidi animaduerſum *per Doctiſſ. Lanar. in repet. tit. de Vaſ. decr. ætat. ſub num. 29. verſ. vos autem, dicentem, Vos autẽ ne credatis quæſtionem inuſitatã in Regno, quaſi quod non reperiatur quis ita ſupinus, vt velit Regi feudum refutare in primis aduertatis etc.* Inſequendo explicare modos ſecũdũ quos non eſſet inutilis quæſtio, an quando, & quomodo poſſit Vaſallus feudum Domino renunciare, ad eũ recurre, *et ad Horat. Mõtan. exactè more ſuo in ampliſſ. ſuo tract. de Regalib. tit. de regal. officijs num. 55. per tot. et nu. ſeqq.* vbi & in materia feudi & officij circa reſignationem, ſed ad principale intentũ redeũdo eius quod dicebamus non practicari eã opinionem quia nemo tam ſtultus &c. & ſupra, moueor adhuc adhoc credendum, quod oculatiſſimis Feudorũ Auctoribus nũquam tale quid in mentem veniſſe, liceat adnotare ex textuum feudalium reuolutione.

28 † Inuenimus enim diligenter inquirentes refutationem, ſed ſemper cum aliqua cauſa adiecta, vt filij inueſtiãtur, vt feudum nouũ fiat, *et ſimilibus iuxta tit. de Vaſ. decr. ætat. etc.*

tit.

tit.de eo qui ſin.fec.agnat.etc. in titul.an agnat.
29 *vel fil.etc.*† Vnus textus reperitur, vbi videtur *Vaſallus ſimpliciter refutare in §.rurſus ſi fidelis,quib.mod.feu.amitt.*&tamen ſi bene inſpicias *hic tex.id dat*,quod,vt aiunt,vendere nõ poteſt, ad liuellum enim dederat, pignori feudum obligauerat, feudum tale ſi refutat Domino quid mirum? dum meliorem conditionem facit,& rei,& Domini quoque,cũ ad eum res libera,ceſſante pignore,&liuello,reuertatur per Regul.quod reſoluto iure datoris reſoluitur ius Acceptoris.Nec ſuam rem lædat, imo forte adaugeat Domino rẽ gratam faciendo, abſque ſuo damno ſaltem notabili, forte quia ei res euaderet inutilis aut magis oneroſa eſſet tanquam alij obligata; Vt hæc innuunt verba *tex. ibi, vel poſtquam ad liuellum, etc.* & ibi *tunc ille qui ab eo acceperit nullo iure aduerſus Dominum ſe tueri poterit*, damno id totum cedit creditorit,nõ ſecus ac cũ pignus ſuper fundo feudali deperit, feudu ad Dominum redeunte *vt cap. 54.part.1.nu.61.* atqui dixerit quis, ideò renunciat Vaſallus vt excutiat ſeruitutis iugũ, ſeu ſeruitiorum onus, *ad titu.de Vaſ.qui cont. conſt.Loth.reg.* Vbi licere Vaſallo inuito Domino renunciare, ſed in caſu in quo poteſt renunciare, vtitur iure ſuo, ideò non poteſt ei quicquam imputari ex reg.alibi comprobata. Dixi in caſu in quo poteſt renunciare
30 †Quia *dictum tex.de Vaſal.qui contr.conſt.etc.* limitant doctor. ne procedat in quibuſdam caſibus,vt videri poteſt *Lanar.ad rep.titul.de Vaſ.decr.ætat.ſub num.21.et plurib.ſeqq.* ſatis tamen controuerſis,vt ibi per eum, nec ego me intromitto, quia nimis longe à re noſtra, & ipſe Lanar. plene tetigit omnia; ad eum remitto.
31 †Aduertendum adhuc tamen, quod ſi renunciatio fieret ab Vaſallo ære alienò obruſto, forte in fraudem creditorum, ex eo quia Rex feudo ad ſe reuerſo per renunciationem non teneretur ad ſolutionem æris alieni feudatarij, pro quo non eſt feudum cum Regis aſſenſu obligatum, non deberet Rex vel alius Princeps admittere renunciationem in præiudicium creditorum. Imò verò debet ad inſtãtiam agnatorum prohibere Vaſallo ne tradat poſſeſſionem feudi, facta iam alienatione, *vt eleganter per Regen. Lanar.in rep.tit.de Vaſ.decr.ætat.n.31. et ſeqq.*
32 † Vbi *num.34.* quod alias competeret actio reuocatoria,*et haberet locũ titul. quæ in fraud.*
33 *cred.*† & *numer.32.* ait in facti contingentia quendam feudatarium volentẽ cedere Regi offerentem feudum propter æs alienum, quod abſorbebat feudi valorem, non fuiſſe
34 admiſſum,† & ſi Rex admittit renunciationem tenebitur ad debita *Id. Regen.Lanar.ad d.§.ſed etiam ret.n.59.60. per quos ſrat inueſt.* quandò fit voluntarie ex parte vtriuſque.
35 † Sicut tenebitur quilibet donatarius feudi in effectu reſciſſa donatione tanquam facta
36 in fraudem creditorum,† *quia titu.de reuocabis etc.* habet etiam locum in feudalibus, *vt*
37 *d.nu.60.*† Aliud ſimile afferri poteſt in grauato reſtituere *ſi ſine filijs*: & qui forte grauatus ære alieno,vult prematurè reſtituere, vt non poſſit hoc facere in præiudiciũ creditorum,quia in eorum fraudem præſumatur facta talis reſtitutio, vt pleniſſime & egregie (vti ſolet omnia) *per magni, non immeritò, nominis Dominum Præſid. Primarium D.Bellon.in conſ 33.per tot.* vbi ex ꝓfeſsò diſtinctis caſibus ſublato obſtaculo *d. l. poſt mortem. 12. C. de fideic.* & per alium Eminentiſſimum *I. C. D. Præſid.Benei.meritò in eod. Sacro ordine ſubſequutiem in ampliſſima dec. Cruiſſis reſtitutionis fideicommiſſi fratrum de Ferrarijs etCreditorũ Bernardini grauate reſtitutione fideicommiſſi, et onuſti ære alieno.* ex qua quod ita cenſuit Senatus: Prodeant demum in lucem ſingulares eximij viri elucubrationes ad Reipublicæ incredibilem vtilitatem.Adde ad materiam onerum, æris alieni, hypothecę & ſimilium an tranſeant in Dominum vel Agnatum quibus fuit feudum apertum *inf.cap.65.ſub num.99.remiſſiuè,et cap.64.num.55.*
38 † Cęterùm in renunciatione generali feuda non contineri *dixi cap.13.num.23.* Niſi ex aliqua coniectura in cõtrarium,ſputa ſi eſſet reſeruatus vel impetratus Regius aſſenſus in tali renunciatione bonorum ſeu hæreditatum *Ita D.Gallup.in meth.vnin.iur.feu.par.*
39 *3.cap.4.num.39.*† *Vbi etiam notat,nu.40.* ſi renunciauerit ſoror ſimpliciter bonis patris & fratris &c. tunc ſi præmoriatur eius filijs ipſi non erunt excluſi à ſucceſſione feudorũ Patrui, quia intelligitur renunciatio ſi ſucceſſio deferatur renuncianti & ibid.refert iu-
40 dicata. † Idem ſi frater præmoriatur patre ſuperſtite, niſi forſam adeſſet Aquiliana ſtipulatio.*vt ibid. num.43.*ad eum recurre pro alijs quibuſdam declarationibus,neq; enim (vt ſępe conteſtati ſumus, moris noſtri eſt aliena tranſcribere.

CAP.

Digitized by Google

CAP. QVINQVAGESSIMVM SEXTVM.

De repudiatione.

S V M M A R I V M.

1 *Repudiationis et renunciationis differentia et quid vtraque.*
2 *Repudians non dicitur alienare, nondum enim acquiſiuit, et num. 3.*
4 *Nullius præſentia requiritur in repudiando.*
5 *Renũciatio facta ante delatam hæreditatem habet vim repudiationis.*
6 *Niſi adiectum ſit pactum* de non petendo.
Ob renũciationem hæreditatis ſoluitur laudimiũ non ob abſtentionem ſeu ob repudiationem. ſub eod.
7 *In indiuiduis alterum ſine altero ſeparabiliter non conſideratur.*
8 *Indiuidua conſiſtunt tota in toto et tota in qualibet parte totius.*
9 *Qui vult carnem debet habere et os annexum. nec poteſt diuidi contractus.*
10 *Pacta omnia appoſita inſtrumento eodem tempore ſumunt robur.*
11 *Si non ſuſtinetur refutatio nec dotatio in feudis.*
12 *Contractus dicitur vnicus.*
13 *Vno remoto tollitur alterum.*
14 *Si conducta fuerunt plures res ſub vna penſione, ſi vna vti frui non poſſumus licet à tota locatione reſilire.*
15 *Idem in emptore, qui aliàs non fuiſſet partem empturus.*
16 *Indiuiduitas inter feudum et hæreditatem occaſione repudiationis oſtenditur.*
17 *Quæ indiuiduitas tamen non eſt inſeparabilis, quæ eſt voluntaria non neceſſaria, vt et pacta poſſunt remitti et ſeparari, nu.* 18. 19.
10 *Repudiatio nocet repudianti et eius deſcendentibus.*
21 *Et ita etiam de iure communi in ſucceſſorio edicto.*
22 *Agnati non excludũtur ex repudiatione expreſſa vel tacita alterius agnati, nu.* 23.24.
25 *Quidam an filijs præiudicet repudiatio patris diſtinguunt.*
26 *Sed loquuntur in terminis renunciationis, licet verbo repudiandi vtantur.*
27 *Authoris opinio vt filijs prædicet, et agnatis ſtatim aperta ſit ad feudum ſucceſſio contrà communem.*
28 *Quæ non attendenda cum ſumus in caſu à iure deciſo.*
29 *Nepotem admitti non obſtante repudiatione patris ad emphyteoſim qui dixerunt, male cenſuerunt.*
30 *An repudiatio fieri poſsit per procuratorem & an reuocari remiſsiuè.*
31 *An repudiata hæreditate poſsit ad eandem rediri ex capite bonorum poſſeſsionis. remiſsiuè.*
32 *De clauſula,* Ceſsit, repudiauit, remiſit, *remiſſiuè.*
33 *Quod deſcendens ab eo qui primi acquiſitoris hæreditatem conſequenter & feudum repudiauit admittatur ad ſucceſsionem vltimò defuncti agnati ſi eius ſit hæres defenditur. & ſeqq.*
34 *Qui repudiauit hæreditatem vnius non prohibetur capere ex perſona alterius. & num.* 39.
35 *Vnicus caſus datur in quo ambo concurrant & quod oporteat & quod ſufficiat eſſe hæredem vltimi.*
36 *Reg. qui per ſucceſsionem.*
37 *Ceſſante præſuppoſito ceſſat & illatio.*
38 *Ad Ius ſemel extinctum, ſemel renunciatum an detur regreſſus. & num.* 41.
40 *Succeſsio in feudis manet vſque ad vnum ſuperſtitem ad inſtar arboris ſeù Vniuerſitatis.*
42 *Succeſsio eſt modus acquirendi, qui impleri poteſt ex alio modo & per æquipollens. & num.* 43.44.
45 *Caſus à caſu diſtinguitur.*
46 *Omnes deſcendentes præſumuntur eſſe heredes primi in vtilibus non in damnoſis.*

Renunciatio de qua in præced. cap. præſupponit ius acquiſitum & exiſtens in renunciante, qui deinde iſtud ipſum renun-
1 ciando remittit, & à ſe abdicat. † Repudiatio verò, de qua in præſenti cap. præſupponit ius delatum quidem, ſed nõdum acquiſitum, quod poſſit (ſi velit) acquirere, & ſi noli repudiare, vt propriè hoc caſu ſit repudiatio *Paul. de Caſtr. in l. ſicut C. de repud. hæred. Soc. Sen. conſ. 34. num. 1. in fin & num. 3. lib. 4. Meno. cõſ. 1220. n. 6. lib. 3. Cuiac. ad tit. an agnat. vel fil. apud eũ 54. lib. 4. Ant. Sol. in ant. Sab. decr. de iure emph. decr. in caſibus par. 1. gl.*
2 *1. num. 24.* † Vndè qui repudiat non dicitur alienare nondum enim acquiſiuit, vt poſſit intrare alienatio, *l. alienationis verbum §. qui*
3 *occaſione. ff. de verb. ſign.* † quare qui repudiat feudum, non alienat, non contrahit, nec diſtrahit, ſed proximiori locum aperit *vt egregiè per Frec. de ſub feud. lib. 2. §. pluribus autem modis poſſet limitari hæc conſtitutio numer. 74. fol. 166. Intrigl. de feu. art. 5. num. 796. & ſeqq. Cent. 2. dicitur* tamen alienare aliquibus caſibus & largo modo *Albert. conſ. 541. nu. 7. lib. 3. ex Cagnol. in l. non fraudantur num. 8.*
4 *de reg. iur.* † & ideò præſentia alicuius non requiritur in repudiando, a ſe ſolo fieri poteſt repudiatio, *Surd. conſ. 244. num. 18. in fin. lib. 2.*

5 *lib.2.* † & renunciatio facta ante aditam hę-
reditatem aſt delatam vere eſt repudiatio,
& in vim repudiationis ſuſtinetur vt ait
6 ibid.*Surd.num.45.* † declarando, ſi ſimplex
ſit renunciatio,non *ſi cum pacto de non peten-*
tendo ſub d. num. 18.verſ.nec dicere poſſumus.
Sic ob renunciationem hæreditatis eſt de-
bitum laudimium, quia iam ius quæſitum,
non ob repudiationem, quia eſt iuris quidé
delati, ſed nondu tamen quæſiti. *Ita Doctiſſ.*
Senat.Blancar. Dominus meus in eregia add. ad
Excellentiſſ.D.Protopræſid.A Ponte in tract.de
laudim.q.42.ad fin.

Hiſce ſuppoſitis accedat & aliud;nullum
efficacius eſſe teſtimonium, quod vnum ſit
connexum cum alio,quam indiuiduitas in-
7 ter hęc ipſa.† Quia in indiuiduis alterum
ſine altero ſeparabiliter non conſideratur
Bart.in l. Aurelius.§. idem quæſitum.ff.de libe-
rat.lega.Pedroch.in reſp.de Iur.& reſol.contr.
pro Com. Fran. Mart num.399.
8 † Quia conſiſtunt tota in toto, & tota in
qualibet parte totius. *l. via ff. de ſeruit.l. via*
conſtitut.§.quacunque,& ibi Bart.ff.ruſt.pręd.
Rim. Iun. conſ.624. num.2.lib.6.Surd.dec.7.
9 *nu.35.& ſeqq.* † Vnde illud quod, qui vult
carnem debet habere os annexum,& qui ap
probat iuramentum fidelitatis præſtitum
per aliquos, cenſetur etiam approbare im-
munitatem eodem tempore conceſſam, &
vnus, & idem contractus non poteſt diui-
di, ſed cum cauſa ſuiſque vitijs acceptari
Surd.conſ.52.num.41.vbi hac,& alia ad idem
lib. 1. ſic qui vult primogenituram debet
etiam onera agnoſcere *Idem Surd.conſ.351.*
10 *ſub numer.35.36.*† Sic dicimus quod omnia
pacta eodem poſita inſertaque inſtrumento
eodem, & tempore ſumunt robur,licet vnũ
in fine aliud in principio poſitum ſit, &
cenſetur vna, & eadé diſpoſitio, & corruit
in totum contractus,aut ſubſtinetur non ta
men pro parte tantum *Surd. conſ.457.num.*
11 *52.& ſeqq.& num.50.51.52.*† Vbi in feudis
ſi non ſuſtineatur refutatio, nec dotatio vt
12 ibi: † & dicitur contractus eſſe vnicus *Id.in*
13 *conſ.217.n.9. vbi pulchrè*† & vno amoto tol-
litur alterũ *l. emi §.ex cauſa.ff. de minor.Surd.*
14 *conſ. 431. num. 52.* † vnde ſi quis plures res
conduxit ſub vna penſione, ſi vna tantum
ex rebus conductis vti frui poſſit alia nõ poſ
ſit ypoterit ab omnibus, & à tota locatione
conductor reſilire *Imol. conſ.39.viſis ac pon-*
deratis Tiraq. in l.retr.§.23. gl. 1.nu.5.Caroc.
de loc. par. 2. cap. 84.de cond.imped.Surd.dec.
295. nu.17.& dec.155.Boſſ.de remiſſ.merced.
15 *conduc. num.21.& ſeqq.*† & idem in empto-
re, qui aliàs non fuiſſet partem empturus
ead.dec.295.num.16.17.18.& in conſ.13.nu-
mero 19. & ſeqq.,ac per tot.conſ.vbi de hoc ſo-
lo.

16 † Hęc indiuiduitas datur nobis intelligi in
eſſe inter feudũ, & hæreditatem occaſione
repudiationis *dum habemus tit.An agnat.&c.*
§.filius de Capit. qui cur. vẽd. quibus in locis
dicitur vnum ſine altero à filio recuſari non
poſſe;ſed aut totum, aut nihil: quare feudũ
eſſe quid hæreditarium omninò conuinci-
mur,cum etiam in proprijs term.hæredita-
tis,& feudi eadem axiomata locum ſibi vin-
dicare probauerimus *ſupra cap.6. num.3.7.*
9. 23. 34. 43. & ſeqq. & cap. 8. numer. 1.&
ſeqq.

Nec obijcias non ne ratio eadem vigeret
in agnato?& tamen in eo aliud conſtituitur
vt in *præcitat.cap.8.num.4.et cap.10.per tot.*
ſed ex his ipſis reſultat reſponſio. Non re-
peto.
17 † Hanc indiuiduitatem intellige non in-
ſeparabilem omninò, & neceſſarium, prout
eſt illa, quæ eſt inter animam,& corpus, vt
vno ſublato homo totus deſtructus maneat
ſed inſeparabilem ſecundum quid, quate-
nus intellectu non poteſt intelligi ſeparatio
rerum hæreditariarum ab ipſa hæreditate,
& ſeparabilem ſecundum aliud, quatenus
re vera nec feudum, nec vlla res hæredita-
ria ità connexa eſt hęreditati, quin poſſit ab
ea ſegregari, putà legando, fideicommittẽ-
18 do *& vt ſupra cap. 14. per tot.* † Nã & pacta
poſſunt remitti, & ſeparari, quæ tamen in-
19 diuidua dicebamus. † Sumus enim in indi-
uiduitate voluntaria aut accidentali non in
neceſſaria *ad Cabal. de diuid. & ind. par. 3.*
num.57.
20 † Amplia prædicta,vt hęc repudiatio nõ
ſolum noceat filio repudiãti, ſed etiam om-
nibus ex eo deſcendentibus,id enim indica-
tur ex *tex.dict.titu.An agnat.&c.ibi,quo repu-*
diato ad agnatos, ſi paternum ſit, pertinebit:
quæ clauſula minime verificaretur ſi repu-
21 diãtis filij ſuccederent nõ agnatus. † Prout
ita etiam portat ius commune vt filij repu-
diãtis maneãt excluſi, ex ſucceſſorio edicto
non admittendi *§.liberi, et § ſeq Inſt.de bon.*
poſſ. in not.§.placebat.et ſeq. inſt.de legit.agnat.
ſucc.clarius in l.2.in princ. ff. vnde legit. l. 1.§.
ſciendum.ff.de ſuis et legit.
22 † Agnati verò ſeù proximiores de latere
admittuntur, ſiue ſit expreſsè repudiata hę-
reditas *ex tot.tit.de ſucceſſ.edic.et ex tit.C.vn.*
23 *lib. cum ſeqq.* † Siue tacite per anni lapſum
inter deſcendentes, aut per Centum dierũ:
24 inter alios *Natt.conſ.488.nu.18.*† Ad agna-
tos enim vt iure proprio venientes cæpit
ſucceſſio pertinere, vbi prior noluit, & re-
pudiauit *l. 1. §. qui ſemel.d.tit.de ſucceſſ.edic.*
propriam enim quiſque bonorum poſſeſſio-
nem repudiare poteſt, alienam non poteſt
d.l.1.§.1.et l.2.ff.d.tit.de ſucceſſ.edic.
25 † Aliter tamen diſtinguunt Docto.vt per

Bal. in l. qui ſe patris. numer. 30. C. vnd. lib. per
Alex. eum referentem in conſ. 13. num. 3. lib.
5. Albens. conſ. 521. numer. 8. et ſeqq. lib. 3. qui
aiunt repudiationem patris non præiudi-
care filijs in feudo, vel emphyteoſi ex pacto
& prouidentia, ſecus in hæreditario, adeo
quod inuentarium non prodeſſet ex notiſ-
ſima, *et com. Doct. opin. vt ait Alb. nu. 9. d. conſ.*
541.

26 † Reſponde Docto. loqui in term. renun-
ciationis, licet verbo repudiandi vtantur, vt
datur intelligi vel *ex clauſula promiſſionis de*
non contrauenienдо pro ſe et hæredibus vt apud
Iacob de San. Georg. præced. cap. vt num. 18. vel
(etiam ſi loquerentur in term. repudiationis) lo-
querentur contrà tex. tit. An agnat. etc. & non
eſſent attendendi contrà tex. expreſſum; & præ-
terea eum dicta feudorum diſtinctione lo-
quuti ſunt, in qua tamen error communis
27 fuit ſuis locis detectus. † *V*t propterea dili-
genter caueas, nec, ab tex. ipſo recedendo
ſecundum rei veritatem, aliter dicas, quàm
quod per repudiationem filij etiã ſit illicò
aperta via agnatis ad ſuccedendum in feu-
do, alijs quibuſcunque ab ipſo repudiante
deſcendentibus omninò præcluſa *Surd. cõſ.*
85. ſub num. 13. vbi in ſuo caſu filios non ex-
cludi renunciatione, vel repudiatione ma-
tris venientes nomine proprio, ſecus ſi ma-
terno iure inniterentur.

28 † Aſt, replicabis, Commun. opinio eſt in
contrarium; eſto hoc; ſed aduerte quod &
illud etiam tradunt noſtri. cum ſumus in ca-
ſu à lege deciſo, *vt hic per d. tit. An agnat. &*
d. §. filius: non eſſe attendendas opiniones
conflictuſue Doctorum, *vt ait Loffred. cõſ. 38.*
num. 3. nec curandum de Comm. opin. quæ
euidenti ratione, & tex. claro falſa conſpici-
tur *vt ſupra cap. 28. partic. 3. num. 43. & ſeqq.*
& (quicquid ſit) hoc ſit tibi ſolatium, quod
intellectus acquieſcat ad veritatem, quę eſt
adæquatio rei ad intellectum ſecundum
29 Philoſoph. † & *ſic male Marcb. quęſt. 104. par.*
2. quod nepos admittatur ad emphyteoſim
non obſtante repudiatione patris, nec mi-
rum ſi titubans hoc dicit, *vt in fin. eiuſd. dec.*

30 † An repudiatio fieri poſſit per Procura-
torem, an, & quando reuocari *vide Surd. cõſ.*
457. num. 31. & ſeqq. lib. 4. & conſ. 523. nu. 20.
31 *et ſeqq.* † Vbi etiam an repudiata hæredita-
te poſſit ex capite bonorum poſſeſſionis ad
32 eam rediri. † & *de clauſula ceſſit, repudiauit,*
remiſit Vinc. de Franc. dec. 101.

33 † Supereſt hoc loco vnica quæſtio diſcu-
tienda, vtrum ita præiudicatum ſit deſcen-
denti ab eo, qui cum hęreditate partem etiã
ſuam feudi repudiauit, vt nullum ſibi ſu-
perſit remedium ad feudum acquirendum?
Quia in re vnicum mihi ſe offerre viſum eſt
remedium (licet à nemine hunc caſum in
puncto tactum viderim) ſcilicet, ſi iſte deſ-
cendens eſſet hæres hæreditatemq; agno-
uiſſet vltimò defuncti agnati; in qua reperi-
tur & feudum, vt poſſet admitti ad feudum,
ſicuti & ad hęreditatem ipſam, per eandem
rationem. quia hæreditas ſcindi non poteſt,
de qua *ſupra c. 8.* & licet ſcinderetur quoad
alium. puta extraneum, feudi non capacem,
non comprehenſum in inueſtitura & tran-
ſiret vel ad agnatum vel ad dominum idem
feudum, ſemota hæreditate, quæ ad alium,
ad quem ea pertinet, pertranſiret *ad not. d.*
c. 8. et ſeqq. præſertim in 11. Tamen non ſcin-
ditur, nec feudum ab ea ſeparatur, quando
alia via non eſt ſuccurſum ſucceſſori ad feu-
dum aſpiranti, puta in filio iuxta diſpoſitio-
nem *tit. an. agnat. vel fil. etc.* & prout in caſu,
quem nunc ſupponimus, de agnato cui ob
repudiationem paternam præcluſa eſt via
ex hoc facto patris amplius ad feudum aſpi-
randi; vnde ſatis ſibi erit, ſi ſaltem alia via
poſſit ſibi eſſe conſultum, hoc autem quanã
alia? niſi admittamus hanc viam, quod ſit
hæres dicti vltimi defuncti, per quam erit
pariter & hęres primi, & erunt omnia extre-
ma ſimul inuicem ſibi reſpondentia; & ſi-
34 mul conciliata: † Maximè cum de iure certũ
ſit, eum qui renunciauit ſeu etiam repudia-
uit hæreditatem vnius, aut aliter ex ſtatuto
aut ex alio fuit ab ea excluſus, vt hic agnatus
ob repudiationem antecedentem patris ſui,
nõ prohibeatur quominus poſſit ſuccedere
ad eandem hæreditatem, quæ ex perſona
alterius ſibi deferatur, vt propriè eſt in caſu
noſtro *iuxta Angel. conſ. 52. nu. 1. in fin. et n. 2.*
& in term. feudi quod filia, quę renunciauit
hæreditati patris non prohibeatur ſuccede-
re in feudo, quod ſibi ex perſona fratris de-
fertur (vt hic ex perſona agnati, *dicit Dec. ad l.*
quoties duplici. num. 6. ff. de regu. iur. et ad l. hæ-
reditas. num. 8. ff. eod. ſequitur Cagnol. ad d. l.
35 *quoties duplici.* † & hic erit vnicus caſus, in
quo ambo illa concurrant, & quod ſufficiat,
& quod oporteat, *de quibus ſupra cap. 35. nu.*
51. et ſeqq. Nam ad hoc, vt iſte agnatus ad-
mittatur, oportet quod ſit hæres dicti vlti-
mo loco defuncti, cuius occaſione admitti
eum continget ad feudum tanquam anne-
xum hæreditati, & vt quid indiuiduum ab
ea, vt dictum eſt, alioqui iam amplius non
admiſſibilem ob excluſionem eius ex repu-
diatione ſeu renunciatione paterna, vt oſtẽ-
ſum eſt: & etiam quod ſit huius hæres, nam
per hoc ſupplebitur ad defectum paternũ,
pater enim repudiando non fuit hæres, &
ideo remanſit excluſus à feudo cum eiuſdẽ
linea tota, at hoc modo deſcendens hic, &
adhuc in linea exiſtens ſupplet, cui ſufficit
vt ſit hæres vltimi, ad hoc vt poſſit dici hæ-
res & ſucceſſor illius primi acquiſitoris

† per

36 † *per reg.l.qui per ſucceſſionem. ff.de reg.iur.et*
l.fin.C.de hared. inſtit. & licet contra opponi
poſſet adhuc aliquid, putà quod in feudis
habeat locum ſucceſſio inter lineas diuerſas
de linea in alteram lineam, cum ſuppoſito
quod altera linea non ſit excluſa *iuxta tit de*
nat. ſucceſſ. feu. nec per aliquem interrupta
37 † quo ſuppoſito ceſſante in præſenti ſpecie
videatur ceſſare diſpoſitio, illatio vel con-
ſequentia, *vt inter noſtr. dec. Luc.13.num.40.*
38 *Flor.48.num.4.bon.66.nu.8.* † Aut quod ius
ſemel extinctum amplius non reuiuiſcat:
Aut quod renunciantibus ſeu repudiãtibus
& eorum hæredibus non detur amplius ad
iura renunciata ſeu repudiata regreſſus cũ
ſimilibus de quibus *in c.40.num. 59. ſupra c.*
30.num.32.et ſeqq.c.54.part.2.nu.38.et ſeqq.
part.3.num. 35.c.44.num.18.et ſeqq. cap.55.
et hoc cap.num.20.et ſeqq. Tamen (quicquid
dici poſſet de ſubtilitate iuris) opinio hęc
(dici poteſt) videriq; æquior, etiam ex iure
39 cõmuni † quo diſpoſitum inuenimus, poſſe
quem ex perſona ſua repudiare & ex aliena
perſona agnoſcere *ad l. ſi mihi purè. 59. ff. de*
leg.1.l.ſi ſeruo. 101.in princ. de leg. 1. & tantò
magis quia videtur occaſio omnis ample-
ctenda, per quam actus ſuſtineantur *ad cap.*
54.par.1.num.54.et part.2.ſub num.3.et ſeqq.
& corpus vnitum non deſtruatur, & vel in
vno illo conſeruetur, & præterea videtur
40 concurrere etiam illud † quod quamdiu
vnus ſuperſit de vocatis, tandiu in eodem
ſucceſſio debeat perpetuare, exemplo arbo-
ris, quæ plures habeat pullos, In qua, vt de-
mus omnes fuiſſe præciſos, ſi tamen vnus
aliquis maneat, vniuerſa virtus in eum con-
currit, & influit *vt eleganter per Bald. viden.*
in conſ.280.ſub num. 1. verſ. decimò probatur.
lib.3. & exẽplo Vniuerſitatis, q̃ in vno ſuſti-
netur *vt ibid.verſ.quarta ratio eſt.* Vltra quod
ad contraria ſupra propoſita videtur non
inepte poſſe eam applicari reſponſionem,
quod procedant aut in linea prorſus extin-
cta, quæ hic non eſt, cum adſit perſona de
eadem linea, inſpecto primo acquirẽte, aut
in iure penitus extincto, quod non eſt in
præſenti ſpecie, vbi adeſt adhuc principale
motiuum ſeu cauſa ſucceſſionis, ideſt sãguis
& ratio ſanguinis in hoc deſcendẽte, quem
ſupponimus eſſe de ſanguine & deſcendere
41 ex primo ſtipite, † vnde quando ius nõ fuit
penitus extinctum, facilè dari ad iura prima
regreſſum dicit *Menoch. conſil.2. num.237.et*
42 *nu.314.lib.1.* † & cum ſucceſſio ſit nõ cauſa
ſed modus ſuccedendi vt alibi ſæpe dictum
eſt *præſertim c.18.num.24.c.35.num.59.c.23.*
num.25. et ſeqq.nu.37.et ſeqq. maximè nu.59.
43 *et c.36.num.31.et ſeqq.* † videtur optime in-
trare non eſſe curandum de modo, dummo-
do ſequatur effectus *ad cap. 23.par. 2.nu.83.*
44 † nec referre quod quid ex ęquipollentibus
fiat *vt ead.pare.2. num.82.*

Hęc eò magis, quia nulla culpa imputari
poteſt huic deſcendenti, ſi pater repudiauit
ad dict. in cap. 27.per tot.cap. 23.numer. 137.
ex quibus ipſe hanc in ſententiam libenter
inclinarem, & erit caſus iungendus cũ alijs
45 *ſupra d.c.35.num. 56.et ſeqq.* † Aduertendo
tamen (ne confundaris) alium eſſe caſum
præſentem ab illo de quo *ibid.ſub numer.52.*
verſ.difficultas eſt. nam in caſu, de quo in prę-
ſenti agitur de primo feudi ſucceſſore, qui
repudiauit hæreditatem, in qua feudũ erat.
In altero verò agitur de alijs poſt eum, qui
repudiaſſent hæreditatem, in qua feudum
non erat: ratio diuerſitatis patet, quia primo
caſu intrat defectus poteſtatis diuidẽdi feu-
di ab hæreditate cum feudum in ea inſit: in
altero non cadit quæſtio, quia feudum non
erat nec eſt in hęreditate; & ideo non poteſt
aplicari nec inferri, repudiauit hęreditatem
anteceſſoris, ergo & feudum: qua feudi re-
pudiatione ceſſante, quid mirum ſi tali caſu,
priuandus neutiquam foret agnatus ſequẽs,
ex noſtri ſententia vt ibi.
46 † Illud hic non omittendum, quod omnes
deſcendentes præſumuntur eſſe hæredes
primi media perſona ſuorum parentũ, quia
vbi eis vtile eſt videri hęreditatem agnitam,
intrat huiuſmodi præſumptio *gloſſ. Caſtr. et*
Salyc.in l.cũ hęreditas.C.de poſit.In term.Ozaſ.
vol.2.conſ.2.num.54.55.56. vbi effectus glo.1.
§.1.verſ.ait autem.in verb.parentes.auth.vt hi
qui obligat. et ante Ozaſc. etiam in term. feudi
Bald.ad tit. An agnat. etc. ſub numer.1. Perill.
Sen.Ferrar. inter reſpon. Illuſtriſſ. D. Leynici.
reſp.7.ſub num.7.vbi num.8. ſecus in damnoſis
ex Tiraq.le mort. ſaiſi. par. 2. decl. 2.num.23.
24. Vbi tamen ipſum *Tiraq.* notat, quaſi
abutentem auctoritatibus Doctorum affir-
mantium ſuum præſumi hæredem, nam
Docto. (*ait D. Ferrar.*) loquuntur quando
hæredem præſumi conducit filio, *Ipſe verò*
Tiraq. cum ei eſt damnoſum, vt cum repelli-
tur à vindicando prędio allodiali vel feuda-
li, *in quo etiam articulo notauit Idem Senat.*
Ferrar. aberraſſe Rolan.in conſ.3.n.30.31.lib.
4. & hic ſit finis quartæ part. principalis.

F I N I S.

Quartę partis circa practicandam nouam rationem ad tit.an agnat.vel fil.etę.in modis, quibus feuda finiunt ſeù deſinunt.

Sequitur Quinta ſeù vltima pars circa practicandam rationem In acceſſorijs feudalibus.

ANTONII MONACHI

DE RECTA FEVDORVM INTERPRETATIONE,

Pars quinta ſeù vltima. Cap. 57.

Circa nouam rationem tit. An Agnat. vel fil. practicandam in acceſſorijs feudalibus.

PRÆFATIO.

DE FRVCTIBVS FEVDALIBVS ad interpretationem §. His conſequenter Hic finitur lex. tit. 28. lib. 2.

SVMMARIVM.

1 *Acceßoria feudi in fructibus, in meliorationibus, & in executionibus conſiſtunt.*
2 *Fructus ſunt de hæreditate.*
3 *Tanquam acceſſoria feudi & eiuſdem naturę.*
4 *Acceßorium ſequitur naturam ſui principalis.*
§. His conſequenter *aßumitur explicandus. ſub eod.*
5 *Inuectiuæ Docto. contra hunc locum. & ſeqq.*
12 *Auctor contrà haſce iniurias Docto.* ad defenſionem dicti §. His conſequenter accingitur. *& ſeqq.*
13 *Hæc conſtitutio vel conſuetudò eſt communiter recepta & ſecundum eam iudicatur. & num. 14. 15. & 16.*
17 §. His conſequenter conſecutiuus ad §. antecedentem, *qui ratione nixus eſt.*
18 *Sequela non differt ab eo quod ſequitur.*
19 *Verba*, His conſequenter, *adnotantur cum earum ſignificatu & efficacia.*
20 §. His conſequenter *fuit pluries repetitus. Nec eſt contra diſpoſitionem iuris cõmunis. ſub eod.*
21 *Ordo ſeruandus in eius explicatione proponitur.*

HActenus in feudis, vt feudis principaliter, vt in ſe ipſis conſideratis, experti fuimus & practiuauimus flexum & reflexum rationis nouæ ad tit. An Agnat. &c. cum particularibus vniuerſę, materię inſtitutis, & miram inter hęc eadem conformitatem, atque conſunantiam euidentem; Quod (ſcilicet) feudum capiat filius à patre, & ideò ſit quid hæreditarium prędefuncti patris: Non capiat verò ita è cõtra Agnatus ab Agnato: Supereſt vt idẽmet experimentũ etiam in acceſſorijs feudalibus faciamus: Et erit hic tractatus abſolutus.

1 † Acceſſoria in tribus conſiſtunt in fructibus, in meliorationibus ſeu augumentis & in executionibus: A fructibus inchoandũ; quod feudum ſit quid hæreditarium patris, indicium ſit non exiguum *quod ſecundum tex. tit. An agnat. vel fil. iuncto tex. §. his conſequenter. tit. hic fin. lex.* de fructibus debeant
2 ſolui debita hæreditatia defuncti, † Ergò fructus ſunt de hæreditate, & ità concedit *add. ad Iſern. ad d. tit. an agnat. ſub num. 3. lit. b.*
3 *in verb. fructus.* † Hanc autem naturam, vnde fructus hi ſumpſerunt? niſi à ſuo principali, quod eſt feudum, à quo dependent
4 † Per cap. acceſſoriũ de regul. iur. in 6. quicquid in ſurgant ſolitis inuectiuis, & in hunc tex. variè Doct. Alijs quippe dicere non du-
5 bitantibus † tex. hũc carere ratione, *vt Bald. et Schen. hic ad Tiraq. in 2. retr. §. 5. glo. 4. num. 3.*
6 † Alijs carere æquitate, *vt Didac. var. reſol.*
7 *lib. 1. cap. 15. num. 14.* † Alijs ruſticum, & ad

beneplacitum, *vt Iacob. de Beluis. quem refert*
Montan. ad Vſus feu. lib. 3. cap. 3. verſ. in quo
8 *paragrapho. pag. mihi. 105.* † In mera magis
voluntate quam in iure nixum. Alijs vt per
Mol. de H. ſp. primog. lib. 3. cap. 11. ſub nu. 10.
9 † Alijs etiam contrà regulam iuris com-
munis *Excellentiſs. D. Morot. reſp. 12. ſub num.*
1. & col. 4. ad fi. lib. 1. Cuiac. tit. 30. lib. 4. de feu.
Schrad. par. 2. part. princ. 9. ſect. 3. ſub num. 94.
Ioan. Schon. libr. 1. diſp. 11. th. 38. in glo. c.
10 † Vbi tandem concludit non eſſe ſubtilius
inquirendum de ratione, prout & in hoc
ipſum tandem incidit *ipſe Iſern. dum ait, hic*
eſt vſus non lex Imperatoris ad eund. §. ſub nu.
11 *20. col. 2. in med.* † Et irrationabilem diſpo-
ſitionem cenſuit *Reg. Lanar. ad tit. de ſucceſſ.*
feu. ſub nu. 45. referendo, et ſequendo Bal. Alu.
et Anch. et propterea (ſubdens) non exten-
dendum, *his adde Vult. de feu. cap. 110. ad fin.*
princ.

12 † Quæ nobis veriſimilia neutiquam vi-
dentur, tum ex rationibus adductis *ſupra*
13 *cap. 2. et 3. per tot.* tum etiam ex alijs † Quod
primò videamus hanc conſuetudinem paſ-
ſim communiterque receptam apud Italos
vt per Iſern. ſub d. num. 20. col. 2. verſ. talis con-
ſuetudo vbi apud Neapolitanos ex ipſiuſmet
ſacri conſilij Neapolitani Decreto.
14 † Item apud Germanos, & alios paſſim
15 *Roſent. cap. 10. concl. 42. nu. 35. 36.* † & quod
iſta conſtitutio ſeruetur eſt comm. opinio,
vt per Boſſ. tit. debitores an delinquenti ſoluere
poſſint, etc. ſub num. 7. ex Alex. in l. diuortio. col.
16 *2. ff. ſol. matr.* † & ſecundum eam iudicatum
Vinc. de Franc. dec. 19. Pereg. fideic. art. 49. ſub
n. 108. Alia Viui. dec. 8. lib. 1. Gallup. in meth.
feu. par. 4. cap. 7. nu. 5. vbi tamen ſubijcit iſtã
diſtinctionem eſſe localem & proinde pro-
cedere in Prouincijs vbi eſt vſu recepta
& eſſe cõmunem textibus feudalibus magis
ſubnixam, veriorem & iudicando, & con-
ſulendo ſequendam *Vult. hic vt ſub nu-*
mer. 1. teſtatur.

17 † Quod ſecundò loco aduertam hunc §.
his conſequenter eſſe conſequentiam §. antece-
dentis, quem nixum eſſe ratione admittunt
18 *Doct. et patebit infra cap. vlt.* † ſequela autẽ
non differt ab eo quod ſequitur, nec acceſ-
ſorium à principali *d. cap. acceſſorium de reg.*
19 *iur. in 6.* † Prout hanc vniformitatem, & co-
ſequentiam denotant *verba, his conſequenter,*
vt ait hic ad princ. Balzar. et probatur ex mul-
tis iuris locis l. 12. §. conſequenter vbi glo. ff. de
donat. int. vir. ex vox. l. 2. in fin. ff. pro don. l. his
conſequenter. ff. fam. ercis. §. his conſequens eſt
Auth. de æqual. dot. l. pen. in fi. ff. de ſtat. hom. l.
ſed et ſi 19. §. quibus conſequenter. ff. de vſufr.
l. huic ſcripturæ. 15. ff. ad leg. aquil. l. vt tantum
14. §. his conſequenter. ff. de ſeru. cor-
rupt.

20 † Quod tertiò videam hanc ipſam con-
ſuetudinẽ toties alibi repetitam, *vt in tit. An*
agnat. etc. et iterũ apud Gotho lib. 2. tit. 86. apud
Cuiac. lib. 4. tit. 86. ambo in tract. de feu. & apud
eũ in ſpecie legitur conſtitutio Imperatoria
de fructibus (per quod ceſſaret dictũ Iſern.
ſupra cõſtitutionem eſſe Imperatoriam ne-
gantis) vnde veriſimile iam ſuppoſitũ, quod
aliqua inſit ratio, magis corroboretur *arg. l.*
quod verò contrà rationem à contrario ſenſu, cũ
l. ſeq. ff. de legib. & quod quarto demũ videã
opinionẽ contrariam eadẽ ipſa conſtitutio-
ne fuiſſe propoſitã, argumentũ feci, ſignum
deduxi manifeſtum rei nõ perfunctorie im-
muſque conſiderate, ſed ex profeſſò, quaſi-
que contradictorio ventilatæ, vnde eo ma-
gis attendendum, non tam facile adeoq;
ſic ex abruptò inuehendũ, ad iniurias præ-
cipitandum; quid mirum cuiquam ſi & hu-
ius tàm celebris contextus rectam pro viri-
li interpretationem animoſe aggreſſuri ſi-
mus, ab iniurijs defenſuri, & (ſi fieri poſſit)
omnino liberaturi?
21 † Hunc ordinem ſeruaturi, vt verbis *con-*
text. dicti §. His conſequenter relatis præmiſſa
quædam conſtituamus primò loco vt ſecũ-
do rationes tum dubitandi tum decidendi
ſigillatim cum reſponſionibus ad contraria
ſubijciamus. vt tertio de iuribus & materia
fructuum in alis etiam materijs pro maiori
declaratione & complemento diſquiramus
& tractemus.

CAP. QVINQVAGESSIMI SEPTIMI.

Partic. 1.

Præmiſſum primum ad §. His conſequenter Hic finit. lex.

SVMMARIVM.

1 *Verba tex. §* His conſequenter, *referun-*
tur.
2 *Vbi duæ opiniones fuerunt relatæ circa fru-*
ctus.
3 *Vltimo relata opinio approbata cenſetur. et*
num. 9.
4 *Sed hoc fallit in clara iuris diſpoſitione.*
5 *Seù vbi ſunt verba,* quidam tamen, *et ſimilia*
importantia excluſionem ipſiuſmet loquentis.

Quod

Quod tamen examinatur.et num. 17.
6 Tit.An mut.vel aliàs imperf. declaratur, et an conciliabilis cum §. mutus.tit.Epiſc.vel Abbat.et ſeqq.
9 Clericus ſeipſum voluntariè excludit à feudo voluntariè renunciando.
10 Fæmina non poteſt leuare faydam ſui natura.
11 Ratio quod non poſſit ſeruire militat quidem in Clerico,et Fæmina,at non in muto, ſurdo et alijs.
12 Inter dictos enim non eſt ſimilitudo.
13 Diſtinctione declaratur verſ.quia ipſum ſeruire non valet.
14 Incapacitas triplex volũtaria, naturalis,et caſualis.
15 Voluntaria in Clerico.
16 Naturalis in fœmina et extraneo.
17 Caſualis in Imperfectis.
18 Caſus diffinitio.
19 In voluntaria quæ regulæ procedunt vt cap. damnum.
20 Imputandum ei qui ſe in neceſſitatem adegit.
21 In naturali quæ iura procedant. et numer. 22.
22 Ipſum ſeruire fœminis eſt prohibitũ et Clericis. et num.29 30.31.
33 In caſuali quæ iura procedant.
24 Afflictio afflicto non addenda.
25 Imperfecti poſſunt adhuc multa præſtare.
26 Imperfecti poſſunt ſeruire per ſubſtitutum.
27 An clerici et fœminæ.
28 Verſ. Quia ipſum ſeruire non valet nouo intellectu. Donatur,et explicatur.
31 Clerici efficiuntur Irregulares etiam pugnando contrà Turcas.
32 Tex.an mut.et de paterno feudo nouo eſte intelligendum.
33 Quicquid contrà quidam.
34 Dictus tex. intelligitur de vtroq; imperfecto à natiuitate vel ab acedenti.
35 In claris non eſt cauillandum.
36 Erronea diſtinctio Impedimenti perpetui,vel ad tempus in caſu d.tit.An mut.etc.
37 Imperfectio ex accidenti licet perpetua non excludit Imperfectum.
38 Imperfecti ſeruire poſſunt per ſubſtitutũ ex vi verborum tit.An mut.etc.
39 Qui vult antecedens vult et conſequens.
40 Fœmina ad feudum admiſſa cenſetur etiam admiſſa ad ſeruiendum.
41 Quod fit per ſubſtitutum dicitur propriè fieri.
42 Femina perpetuo impedimento dicitur quoad ſeruitia feudalia laborare et tamen ſeruire poteſt per ſubſtitutum.
43 Cardinalis ſeruit per ſubſtitutum licet perpetuo impedimento laboret.
44 Concluditur eſſe inhærendum tex.tit. An mut. &c.& cur.& num.47.
45 Non autem tex. §. mutus. Epiſc.vel Abb.& cur.
46 Cur cum eſſet contrarius his tex. alij An mut. Compilator eundem tamen tex.non omiſſerit & repugnantes textus interpoſuerit.
48 Fruſtratorium eſt laborare in quærenda conciliatione dictorum textuum quia ſunt inconciliabiles.
49 Opinio relata in princ. tit. An agnat. tenenda, non quæ ibid.ſubſequitur & cur.
50 Vbi primò relata opinio eſt æquior ei ſtandum eſt contrà poſteriorem rigoroſam.
52 Idem vbi poſterior eſt concepta huiuſmodi verbis,Quidam tamen,aut ſimilibus.
53 Cauſæ titubationum ſcribentium in aliqua materia.ſub eod.& num. 55. remiſſiuè & num. 56.
Ruſticorum de diuidendo rem per medium. ſub eod.
54 Caſus ſequutus in proprijs his term.noſtris diuiſionis per medium.
56 Veritas non quærit angulos.
57 Communiter interpretatur text.An mut.vt imperfectus ex accidenti feudum retineat, non imperfectus à natura.
58 An Monacus, Monialis, vel Monaſterium in feudo ſuccedat & quandiu.

VERBA TEX.

1 HIS † conſequenter (dicitur in tex.) quod ſi Vaſallus decedat ſine hærede maſculo 3 & contingat feudum ad Dominum reuerti, ſic diſtinguitur, quod ſi ante martium omnes fructus illius anni ex feudo prouenientes ad Dominum pertinebũt,ſi verò poſt kalendas martij vſque ad auguſtum omnes fructus, qui interim percipiuntur, ad hæredes Vaſalli pertineant, ſi verò poſt Auguſtum omnes fructus anni percipiet Dominus, quidam tamen dicunt quocunque tempore anni decedat omnes pendentes fructus ad Dominum pertinere

2 † Præmittendum primo loco duas hic
fuiſſe relatas opiniones, prima firmiter ac
diſpoſitiuè conſcripta. Altera verò ſimpli-
citer relata,& quidem cum voce, vel aduer-
ſatiua vel ad ſingularitatem tendente, *Qui-
dam ait tex.* ergò pauci tantum,& non com-
muniter, *Tamen*(ſubijcitur) id eſt auſi iſta te-
nere contra cōſuetudinem ipſam, quamuis
etiam in vim conſtitutionis Imperatoriæ
3 redactam, ſecundum Cuiac.† quare (quic-
quid vulgò dicant, vltimò loco relatam opi
nionem approbatam cenſeri, *ex not. in l. qui
filium. §. ſabinus. vbi gl. ff. ad S.C. Trebel. Bart.
in l. bona fides. ff. depos. Surd. Conſ. 269. num. fi.
Magdal. alior cumulant de n. teſt. in eſta. lib. 1.
4 cap. 16. num. 219. & 220. fol. 107.* † Tamen
hæc regula non habet locum, vbi ſumus in
5 clara iuris in contrarium diſpoſitione, † ſeù
vbi ſunt verba hęc, *quidam tamen*,& ſimilia,
importantia excluſionē ipſiuſmet loquētis
tex. in tit. de feu. fæm. ibi, Alij verò dicunt, quo-
rū opinio manifeſtè reprobatur, vt in *verſ.
mox ſeq. ibi Quod falſum eſt, tex. in tit. hic finit.
lex. §. ſi Vaſallus, ibi, Quidam alij dicunt omnino
ad Dominum pertinere, iūcta glo. in verſ. ſoluat
pretium, in fin.* vbi quod hi ſine dubio ineptè
lōquuti ſunt: ecce ergò reprobatam vltimā
opinionem illius con tex. *ſimile eſt in tit. An
mut. vel aliàs imperfec. feu. retim. ibi.*

QVIDAM TAMEN DICVNT

Verba tex. hæc ſunt.

Mutus & Surdus cęcus Claudus, vel aliter imperfectus, etiam ſi ſic natus fuerit, totum feudum paternum retinebit. Ober. & Gerard. et multi alij: Quidam tamen dicūt, eum qui talis natus eſt, feudum retinere non poſſe, quia ipſum ſeruire nō valet. Sic dicimus in Clerico, et in fæmina, et in ſimilibus.

6 † Nam poſita concluſione in princ. eius tex. quod mutus & alij, vt, ibi, totum feudū fraternum retinere poſſint ſecūdum Obertum, & Gerardum,& multos alios, ſubiecta eſt ſtatim opinio quorundam,& ſic non cōmunis, cum ſit quorundam tantum, & hęc opinio contraria eſt illæ quæ refertur in *§. mutus. Epiſc, vel Abb.*

VBI QVOD MVTVS NON POTEST TOTVM FEVDVM RETINERE, PARTEM ALIQVAM PRO SVSTENTATIONE VITÆ POTEST.

An autem Compilator reſederit in opinione poſita in principio, an verò in hac vltima, hic eſt punctus, dicendum eſt Compilatorem ſequi ſententiam de qua in principio, quod feudum huiuſmodi perſonę retineant, primò quia ex profeſsò, & firmiter fuit ibi ſtabilitum, vt patet ex ipſo tenore verborum.

Secundò quia Compilatorem eius fuiſſe intentionis, vt nolit alteram opinionem ſequi relatam *in d. §. mutus, & in d. verſ. quidā tamen.* Aduerte quod tex. ait *totum feudum paternum retinebit, totum*, vt hęc vox cum myſterio videtur adiecta, ergò excluſiue ad partem pro ſuſtētatione vitę, de qua loquitur *§. mutus.*

ETENIM TOTIVS §. VERBA HÆC SVNT.

Mutus feudum retinere non poteſt, ſcilicet qui nullo modo loquitur. Sed ſi feudum fuerit magnum, quo ei ablato ſe exhibere nō valeat, tum ei relinqui debet, vnde ſe ſuſtinere poſſit. Ex his omnibus caſibus feudum amittitur, et ad Dominum reuertitur.

Item aduertè quod idem tex. ponit opi-
nionem magis communem & quidem prin
cipalium Iuris feudiſtici auctorum, *ibi Ober
7 tus, & Gerardus, & multi alij* † Ergò pluribus
ſtandū fore voluit tex. vt in term. per elegā-
ter *Bolognet. 4. conſ. ſub nu. 116.* Item aduer-
te verba illa ſtatim ſubiecta, *quidam tamen*
aduerſatiua præcedentium, & paucorum
eiuſdem opinionis Doctorum, & quidem
cum myſterio ſubiecta, vt daretur intelligi,
quamuis remanſerit *d. §. mutus*, quia Com-
pilatores noluerunt ſubticere, per ea quæ
dicebamus *ſupra cap. 3. nu. 48. & ſeqq.* tamē
ſcirent omnes eum *§. mutus*, non eſſe ſeque
dum, quaſi continentem opinionem quo-
rundam tantum, non autem magis commu-
nem.

Nec

8 † Nec obſtat quod in fine dicti tex. *an*
mut.poſita ratio ibi *quia ipſum ſeruire nõ valet*
propter quam huiuſmodi opinio vltima vi-
9 detur approbata † & eo magis quia duo cõ-
currunt, & quod ſit vltimo loco relata, &
ideo cenſetur approbata *iuxta glo. in l.qui fi-
liũ §.Sabinus. ff.ad trebel. in l.bona fides. ff.de-
poſ.* Item concurrrit ratio ipſa mox relata
per quam indubitáter videtur admittendũ
in vltima opinione perſiſti, *Crot. in l. filiuſ-
fam.§.diui.num.160. in fin. de leg. 1. ad Surd.
dec.167.num.5.*
Ad hoc obiectum reſpondetur, hic refer-
ri rationem. prout in ea ſe fundantes iſti
quidam huiuſce opinionis, non ad hoc vt
referens eam ſequatur, ſed ad hoc vt eam
repellat ex mala applicatione *ad Bolognet.
in puncto d. conſ. 4. ſub d. numer. 116. &
ſub numer. 118. ad fin. & 119.* vt dedit
intelligi ſub illis *verb. ſic dicitur in clerico
& fęmina*, quaſi dixiſſet illa ratio benè appli-
caretur clerico, quia ſua culpa, ſua propria
voluntate ſe abdicauit, ſeculo renunciando
vt in tit.de mil. Vaſ. qui bell. arm.depoſ. Item
10 bene applicaretur fæminę † Quia ſua natu-
ra non valet leuare faydam, *vt plenè per
Garzo.de fam. ad feu.recip. in princ.* At non
in muto, imperfecto &c. quia in his nec eſt cul-
pa aliqua, vt patet, nec à natura feudi omni-
nò ſunt alieni, cum ſint maſculi regulariter
feudi capaces, ſed eſt caſus fortuitus tantum
quod ſic imperfectus natus ſit aut poſtea per
accidens talis factus, ergo applicatio ab vno
caſu ad alium non fuit recta ob diuerſitates
rationum, & noluiſſe adhærere illis paucis
inferunt verba. *ſic dicimus* in plurali, ideſt
nos ſic dicimus, ſi nos ergo nos ſeparatim
ab illis quibuſdam. Item ſic dicimus ideſt
huiuſmodi rationem non ſic indiſtinctè, &
in omni caſu procedere dicimus, ſed *ſic*, id-
eſt hoc dictum hanc rationem) *dicimus* ideſt
vſurpamus, & admittimus *In Clerico in fæ-
mina & ſimilibus* non in caſu diſſimili, qualis
eſt iſte de imperfecto muto &c. in quibus
nec culpæ reatus, nec naturæ omninò ſub-
11 eſt defectus. † quid plura? ſi adijciamus hãc
quæ militat in Clerico, & fęmina, non mi-
litare in muto, Surdo, & alijs de quibus in
tex. cum omnes poſſint ſeruire, & ideo om-
nes poterunt retinere vt perelegantèr, &
ſigillatim de omnibus oſtendit *Bolognet. d.
12 conſ.4.num.117.explicatis & † additis ibid.vt
num.118.* inconuenientibus ſeù incongrui-
tate ſimilitudinis inter Clericum, & fæmi-
nam cum muto, & alijs vt ſupra: & hęc ſecũ-
dum vnum intellectum.
13 † Qui hac diſtinctione adhoc clarior red-
ditur, vt verba quia Ipſum ſeruire non va-
let tidem imponent quod ſit incapax ſerui-
tij præſtandi, conſequenter & feudi vt quod
fundatur in ipſo ſeruitio. Iſtá autem incapa
citatẽ ex triplici cauſa deriuare ex propria
14 volũtate, ex natura aut ex caſu † ita quod
ſit triplex incapacitas voluntaria, naturalis
15 & caſualis. † Voluntaria in clerico qui pro-
pria voluntate ſeù ex facto omnino con-
trario & incompatibili deſeruit ſeruitiũ &
feudum, quia deſinit &c. *vt hic ſupra num.9.
in fin.de quo latè Bammac. in §. qui clericus ſi
de feu.def.& c.Ozaſc.dec.27.per tot.*
16 † Naturalis in fęmina ex natura feudi na-
turaliter inhabilis *vt ſupra hic num.* 10. & in
ſimilibus *vt ait tex.ideſt.* in his iiſdem ſimili-
bus, qui ſunt extranei nam & ipſi excludun-
tur à feudo & ſeruitio ex natura feudi,
ſecundum quam fuit conſideratum, quod
maſculi deſcendentes præſumptiuè & ve-
riſimiliter eſſet futuri eiuſdem fidelitatis, &
meriti, ac primus feudi Acquiſitor ob iden-
titatem ſanguinis *vt alibi diximus.* quæ ratio
ceſſat in extraneo & ideò naturaliter feudi
17 incapaci † Supereſt caſualis in Imperfecto
à natura an ex accidenti non refert, vtrobi-
que enim verificatur caſus & calamitas in-
cidens, & in ambobus inopinatus inſit rei
18 euentus, & ità caſus, † qui nil aliud eſt quã
inopinatæ rei euẽtus ex diuerſis cauſis pro-
ueniens ob aliud & aliud inceptis *juxta gl.
his verb. formaliter Caſum definientem ad §.
Theſauros. verſ. caſu Inſtit. de rerum diuiſ.*
Porro quantum hæc inter ſe diſtant? In ca-
19 pacem eſſe ex propria voluntate, † in qui-
bus term. procedunt Communes regulæ
*l. damnum quod quis &c.de reg.iur.in 6.l.quod
20 quis.ff.eod.tit.* † & ſemper ei imputari qui ſe
in neceſſitatem adegit. *vt per me in tract. de
execut.in veſtib.cap.21.nu.25.in tertia impreſ.
bonon. nouiter aucta & infra cap.64.num.48.*
21 † ſeù eſſe in capacem naturaliter & ex vi iu-
ris communis, in quo pariter aliqua volun-
tas eluceſcit, quatenus vnuſquiſque cenſe-
tur ſe cum diſpoſitione iuris conformare
22 vt alibi de hoc actuſimus iura † & in omnẽ
caſum ipſummet ſeruire eſt prohibitum
ſeù ob naturales defectus vt in fęmina vel
extraneo, ſeù ob ſeruitiorum incõpatibilita
tem vt in clerico iuxta optime conſideratã
*per Ioan.Bolognet.in grauiſſ. et diſertis.ad hãc
materiam conſ. 4. iam ſupra relato num.* 118.
omnino videndum, quia omnis, vt ſic dicã
ruminauit in materia dictorum text. inter
ſeſe pugnantium. Porrò, inquam, quantum
hęc diſtant à ſpecie ſeù à terminis, quibus
incapacitas a caſu derinauit, quos naturà
admiſerat & ideò naturaliter ſucceſſibiles,
quales ſupponimus eſſe iſtos mutos cæcos
aut aliter imperfectos: non admittimus eſſe
deſcendentes maſculos, & ſic radicitus & in
fonte capaces, ſed an ab ſuperuentum im-
pedimenti caſum hac capacitate fuerint
pri-

Digitized by Google

23 priuati; † In quo regulæ alijs ſupradictis ſe
offerunt omnino contrarię Caſus fortuitos
non nocere & excipi *l. contractus in fin. ff. de*
24 *regul. iur.* † Afflictionem afflicto non ad-
dendam *cap. ex parte. de Cler. agrot. ego*
dec. luc. 24. num. 10. flor. c. 2. num. 14. & bon. 11.
num. 64. & in puncto Ioan. Bolognet. d. conſ. 4.
25 *num. 21. & 55.* † Item hos ipſos naturaliter
& radicitus capaces non exui omnino fa-
cultatibus omnibus præſtandi ſeruitia, quia
poſſunt multa præſtare, vt multis oſtendit
Bolognet. d. conſ. 4. numer. 117. per tot. Fachin.
contr. iur. lib. 7. quæſt. 34. verſ. ſecundus articu-
26 *lus eſt* † Item hanc radicatam capacitatem
facilius operari quod in omnē caſū poſſint
tales Imperfecti ſeruire per ſubſtitutum, *ad*
trad. in §. ſi quis deceſſerit. tit. ſi de feu. def.
27 *fuerit contr. int. dom. & agn. Vaſ.* † Difficilius
in clerico & fœmina, nam vt ſubſtitutus cē-
ſetur ſubrogatus, & repreſentator ſubſtituē-
tis, nō tàm facilè intrat repreſentatio entis
ad non ens, ſicuti intrat entis ad ens. Nam
Imperfecti ſunt in radice capaces. & ideò in
ſymbolzantibus facilis eſt trāſitus alij verò
non ſunt, & licet Clericus eſſet in radice,
tamen radix fuit in totum euulſa ob incon-
patibilitatem ſeruitij diuini cum humano
Quare optime Compilator diuerſificauit
caſus Imperfectorum à caſibus clerici, fęmi
næ & ſimilium, & reſpondit ad illud quod
illi pauci dicebant, quia ipſum ſeruire non
valet, non bene applicari Imperfectis, benè
autem applicari poſſe clerico fæminæ &
ſimilibus, & ideò non impediri per hoc re-
tentionem feudi per dictos mutos cęcos, &
imperfectos.
28 † Et nota modum loquendi in illis Verb.
Quia Ipſum ſeruire non valet Non dicit quia
ipſe ſeruire non valet; quo caſu forte eſſet
applicabile dictum etiam Imperfectis ſaltē
circa ſeruitia quędam quæ per alios æquè
explicari nō poſſunt *iuxta exēpla trad. p Ioa.*
Bolognet. d. conſ. 4. n. 108. & n. 121. & in hoc
poſſet cadere aliquo modò ſimilitudo imp-
fectorum cum clerico fęmina, & ſimilibus.
Sed dixit quia ipsū ſeruire nō valet: In qui-
bus verbis alius fortè latet ſēſus ante hac nō
animaduerſus, & meo iudicio & nouus, &
menti Compilatoris ſatisfaciens, quæ tota
erat in eo vt tolleret obiectum illorū pau-
corum, quod obiectum non erat in eo quod
Imperfecti ſeruire nō poſſent, dixiſſet enim
ipſe aut ipſi: ſed in alio Quia ipſum ſeruire
non valet, ideſt (in noſtra lingua) Quia ipsū
ſeruire eſt inualidum, ſeu ipſe actus ſeruiē-
di ſeu ſeruitij pręſtandi non eſt validus, tan-
29 quam à iure prohibitus † quod vere & p-
prie verificatur in fœminis dum ab omni-
bus officijs publicis & ciuilibus arcentur &
eis ſe ingerere prohibentur *iuxta l. fęminæ. ff.*
de reg. iur. l. 1. §. ſexus. ff. de poſtul. & in puncto
30 *exornat Bolognet. d. conſ. 4. num. 118.* † ſeu etiā
in clerico, vt qui pariter prohibetur lege
ſeruire, cum nemo militās Deo ſecularibus
negocijs ſe immiſcere debeat *vt in rubr. &*
31 *nigr. ext. Ne Clerici vel Monach.:* † Item effi-
ciuntur irregulares etiam pugnando cōtra
Turcas *per not. in cap. ſententiam ſanguinis.*
eod. tit. & in puncto ſic dixit Id. Bolognet. ſub d.
num. 118. verſ. Clericus quoq;. poſt med. eius col.
& ſecundum hunc ſenſum ceſſat omnino
obiectum quoad Imperfectos, quia non eſt
verum quoad eos quod ſeruitium vel ſerui-
re eſſet inualidum aut prohibitum, ſed totū
contrarium, quoad eos, quia ſi poſſent ſer-
uire valide ſeruirent, quinimo tenerentur
ſecundum leges feudales *ad ea quæ infra la-*
tiùs hoc cap. partic. 8. per tot. & alibi paſſim cū
tit. de form. fidel. de no. form. fidel. tit. Quæ fuit
prima cau. feu. amitt. §. eſt & alia cum plurib.
ſeqq. cum ſimilib. & hic quidem mihi videtur
verus, germanus, & intimus ſenſus Compi-
latoris.
32 † Ex quo tutò inferri poſſe videtur ad ſe-
quentia. & primò quidem text. indefinitè
loquentem de feudo recto ſeu paterno ſeu
nouo intelligendum; & ita pariter alium
tex. contrarium §. *mutus. titul. epiſc. vel*
33 *Abb.* † quicquid pro conciliatione dixerint
aliqui vnum ad feudum nouum reſtringi,
& alium ad paternum. *vt per Bolognet. d. cōſ.*
4. num. 110. & ſub num. 129. verſ. tertia eſt in
humana. nam cum ambo tex. indefinite lo-
quantur indefinite ſunt intelligendi *vt ſup.*
cap. 1. num. 22.
34 † Secundò inferri poſſet nulla facta di-
ſtinctione Imperfecti à natiuitate, ab Imp-
fecto poſtea & per accidens tex. fore intel-
ligendum prout ipſemet literis rotundis ita
dicit illis verbis *Etiam ſi ſic natus fuerit* vbi
noto efficaciam in verbo *etiam* tanquam
ampliatiuè, & caſum magis dubitabilem in-
35 cludente *ad ſupra cap. 50. num. 40.* † & cum
eſſemus in claris non erat cauillandum *ad l.*
ancillę C. de furt. & tamē ita fuit communiter
diſtinctum *vt infr. numer. ſeq. & fin. citantur*
Auctores.
36 † Tertio inferri poſſet erroneam etiā fuiſ-
ſe diſtinctionē de Imperfecto perpetuo vel
ad tempus: quia tex. non diſtinguit Ideo nec
nos. Imo vtrobiq; eſt eadē ratio quia vtro-
bique viget caſus, ergo regulæ de fortuitis
caſibus vtrobique ſeruandæ & nota etiam
37 repugnantias † Imperfectio ex accidenti li-
cet perpetua non excludit imperfectum ita
omnes Cōmuniter *vt per Bolognet. d. conſ. 4.*
ſub num. 96. ad fin. nu. 97. 98. 99. et 122. Bām.
in §. qui clericus. num. 114. ſi de feu. def. et cap.
Schrad. de feu. par. 7. cap. 5. ſub n. 32. cur aliter
determinādum in Imperfecto à natiuitate?

38 †

38 † Quartò inferri poſſet *ex tex. An mut.*
cenſeri admittendum fore ſubſtitutum ꝓ
huiuſmodi Imperfectis: nam eo ipſo quod
eo tex.decernitur,tales Imperfectos etiam à
natiuitate feudum retinere, in neceſſariam
conſequentiam fit, quod Compilator cen-
ſuerit quod ipſi(alias inhabiles)poſſent per
39 ſubſtitutos ſeruire † per reg. quod qui vult
antecedens vult etiam conſequens. *l.ad rem*
mobilem.ff.de procur. Coſt.de ratio. ratæ.quæſt.
40 10.*num.* 12. † ſic dicimus fœminam ad feudũ
admiſſam cenſeri eo ipſo admiſſam ad ſer-
uiendum per ſubſtitutum *vt per Ozaſc.deciſ.*
41 27.*num.* 15.*et* 16. † quo caſu fœmina & qui-
libet alius, cum quo tacite cenſetur actum
quod poſſint ſeruitia pręſtare per ſubſtitutũ,
id quod per eundem fiet, propriè fieri dici-
tur, & ſeruitium per eum propriè fieri *vt ait*
Affl.in §.ſi quis de reſſerit.num. 6.*ſi de feu. def.*
etc. & per hoc non eſſet diſtinguendum q̃d
impediti impedimento temporali poſſint
ſeruire per ſubſtitutum, non autem impe-
diti impedimento perpetuo *iuxta cit.nu.*36.
37.*in* 3.*illat. hic ſupra, quibus addo Bolognet.*
42 *d.conſ.*4.*nu.*126.*et* 127. † cum demus apertè
caſum in fœmina perpetuo impedimẽto la-
borante & tamẽ per ſubſtitutum ſeruiente,
43 *ita Bolognet.ibid.ſub num.* 44. † & ſic in Car-
dinali *iuxta eundem mrt Bammar. in d. §. qui*
*clericus.num.*115.176.213. In fœmina tamen
non ſuccedere in feudo nec ſeruire per ſub-
ſtitutum, quando ſeruitium perſonale de-
betur *Vide Illuſtriſ.Ricc. Collect.*1151.*lim.*4.
*par.*6.

44 † Quintò inferamus ex tàm ſedulè ac ex-
acto examine facto à Compilatore *in d.*
tit. An mut. &c. Ibi ex verb. *etiam*, Item ibi
ex verb. *totum*. Item ibi dum proponitur
opinio quorundam, Item ibi, dum exponi-
tur fundamentum eorum & reijcitur,& ibi
dum deſimilitudine innuit & indicat inter
Imperfectos & clericos ſeu fæminas,& de-
mum ibi dum quæſtio & titulus particula-
riter, & ex profeſſo fuit propoſitus *in rubr.*
*An mut.&c.*eſſe concludendum huic textui
omnino inhęrendum, & prout iacet intel-
45 ligendum † Alium verò tex.§. *Mutus.* totſt
e contrario, cum ibi nec quæſtio examine-
tur ex profeſſo,nec principaliter; ſed acceſ
ſoriè & in conſequentiam & perfunctoriè
vt patet ex eius ſituatione inter. §. §. *d. tit.*
*Epiſcop.vel Abb.*qui cum alter omnino can-
tet, Ideò non poſſe negari repugnantiam
adhuc hodiè inconciliabiliter exiſtentem
46 *tum d.tit. An mut.&c.* † Sane non omiſſus §.
ille vel exeo ne quicquam de compertis
pręteremitteretur *ut ſupra ſub numer.* 7. aut
cum myſterio ad confirmandum verita-
tẽ quod eſſent aliqui qui contrà ſentirent,
quam ipſe referebat *in d. tit. An mut. &c.ibi*
quidam tamen quod factũ fuit in huiuſmod
eius contextus cum cæteris intermixtio-
ne.

47 † At in hac contrarietate ſtandum eſſe
*textui An mut.&c.*tanquam tum poſteriori,
tũ ex profeſſo tractanti,& contrariã nũ etiã
opinionem de qua *in §. mutus* referenti &
refellenti.ad *Corton.de Com.opin. lib.* 1.*tit.*5.
num. 43. vbi de Doctore qui ex profeſſo &
48 plene tractauit materiam. † & fruſtra ela-
borari de contextibus illis inuicem inter ſe
conciliandis, In quo tamen adeo laborarũt
Interpp.*præcipuè Piſtor. quæſt.*32.*ſub num.*
ſub num. 43.*Bolognet.d.conſ.*4 *à nu.*103.*vſq;*
*ad nu.*129. Namq; Compilator ipſe admit-
tit profiteturq; diſcordiam, ſed id tamen ad
eum effectum, vt demum demonſtraret &
conuinceret quid re vera tenendum foret
iuxta d.tit. An mut.&c.

49 † Sextò inferamus ad hoc quod tenenda
ſit opinio de qua *in prin.tex.tit. An mut.&c.*
quod huiuſmodi imperfecti feudũ retineãt
contrà alteram de qua in *d. §.mutus* non eſſe
opus recurrere ad alia adminicula, cum
50 ſimus ex prędictis in claris,† verũ vnum aut
alterum additur per Doct. & primò quod
dicta opinio quod feudum retineant ſit
ęquior & altera rigoroſa *vt latè per Piſtor.*
51 *d.cap.*42.*n.*27.*& ſeqq.* † quo caſu vltimo lo-
co relata opinio *de qua in d.tex.tit. An mut.*
&c.in poſteriore eius parte,& in d. §.mutus ei-
dem conformi, non cenſetur approbata con-
trà primò loco relatam, ſed prior *Bertr. cõſ.*
146.*n.*9.*vol.*5.*Marſ.ſing.*63.*verſ.attamen.&*
*ſing.*660. *Azoguid.de Com.opin.lib.*3.*cap.*13.
nu. 3. *In ſyntagm. com.opin. Taurini impreſſo.*
52 *tom.*1.*fol.*48.† Et adhuc ſecũdo loco, quod
vbi adſunt verba, quidam tamen non cen-
ſeatur vltimò relata opinio approbata
vt vltrà mox citat. et alios ſupra num. 5 *dixit*
*Roſent.cap.*7.*cõcl.*35.*n.*7.*et cõcl.*55.*n.*10.*et in*
*puncto §.Hic conſequenter Menoch. conſil.*689.
*nu.*16.*lib.*7.*reſpondendo ad princ.eiuſd.conſ.*

53 † Septimò & vltimò inferamus ad per-
plexitates plerunque ſcribentium ac etiam
iudicantium, vt in caſu noſtro, vbi & ſcri-
bentes titubarunt, & Iudices remedium
ruſticorum adhibuerunt in diuidendo rem
per medium *ad Teſſ. deciſ.*89.*ſub num.*1.*ſub*
verſ.Hinc inferebam, et ad tot.dec. obſcurita-
tes hac in re & titubationes aduerte & nota
ex *Fachin. Contr.iur.lib.*7.*cap.*34. Inter quas
ſe interponit, pluribus tamen caſibus inter-
polatis;& Iudicia diuiſionis per mediũ ad-
uerte & nota *ex Ioan. Bolognet.in d.conſ.*4.*n.*
100. vbi ait his formaliter verbis egregius
I.C.

54 † *Excellentes autem Iudices auditis tot hinc*
inde allegationibus, et ipſi longo tempore ſub-
ſtiterunt, huc et illuc per rationes ab vtraque
parte

parte adductas moti, et tandem in diuerſum votum protracti, medietas dictam D. Violãtam admitti iudicauit, alia medietas Dom. Marianum omnimodo recipiendũ eſſe aſſeruit, hæ enim erãt partes aduerſantes, vt ex tanta contradictione iudicium eorum redditum fuerit nullum hęc Bolognet.

55 † Horum cauſas iam ne amplius quęras, quia dictæ ſunt *ſup. c. 28. par. 3. n. 19. et ſeqq.* dicas libere, quia ſi bene fuiſſet intellectus *tit. An mut. etc.* nõ erat opus tot diuerticulis,
56 † quia (vt etiam alibi diximus) veritas non quærit angulos: & licet *Bolognet. ſubtiliſſimè aliqua penetrauerit, Imò verò multa ad rem iſtam et doctiſſimè et fuſiſſimè*, tamen dum clauus non tenetur, quid boni agi poteſt, & quomodo oſtium aperiri ad veritatem ſine? claue Tota vis conſiſtebat in applicatione eorum verborum tex. *tit. An mut. etc.* quia ipſum ſeruire non valet, quis tamẽ ex ſcribentibus vnquam aduertit ad illud pronomen Ipſum cum ſuis ſequelis? Alia vis etiam valde poſita erat in admittẽdo cõtrarietatem textuum prædictorum, vt libere incidi contingeret in veras reſolutiones *ex tit. An mut. etc.* reſultantes, & tamẽ demerſi ſunt pene Doct. in hac re, Id cur ità? quia nodus in ſcyrpo quęrebatur, aer verberabatur, ſuper nihilo & in non ente contendebatur. Alia vis erat in cõcordãdo tex. An mut. & c. ſibi ipſi *ideſt* primam partem cum poſteriore, & cui ſtandũ foret, vnde demũ in aliud inciderunt vt diſtinguerent imperfectũ ex accidenti, ab altero ſic nato ad ſupra *nu. 34.* Hi profectò ſi bene tex. intellexiſſent, iuxta ſupra explicata, huiuſmodi conciliatione opus non habuiſſent.

57 † Inter hæc tamen ſi vis communem intelligere, *Dic d. tex. An mut. etc.* communiter ità intelligi, vt habeat locum in muto, cęco, aut aliter imperfectis ex accidenti tantum, non ſi à natiuitate, vt, qui à natura, feudũ non retineat, qui ex accidenti retineat *ità omnes Docto. citati ſupra in 3. illatio. num. 9. quibus addo Roſent. d. cap. 7. concluſ. 27. et 28. Fachin. dict. lib. 7. cap. 34. et nouiſſimè Dom. Gallup. in ſua eleganti metho. vniu. iur. feud. par. 3. cap. 2. num. 4. et 5. vbi teſtatur de obſeruantia et alios errat.* Ad prædictos recurre in materia iſta, quia abunde ſatisfacient: dum tamen clauum teneas veri intellectus *d. tit. An mut. etc.* et eo vtaris in opportunis & vbi poſſis citra præiudicium Comm. opin. vel obſeruationum in praxi. In quo Iudicium deſidero bonum & purgatum, non ordinarium in caſuum contingentijs.

58 † An autem Monaſterium, Monacus Monialis aut Clericus in feudis ſuccedant *vltra Bammac. et alios in d. §. qui Clericus. ſi de feu. def. etc. vide Reuerẽdiſſ. Ricc. collect. 2153. par. 6. vbi non ſuccedere et limitationes, puta ſi ſeruitium ſit reale* quod poſſet per eos pręſtari, aut per Subſtitutum & vita tantum illorum durante et nõ amplius *ex Affli. Capyc. et alijs vt per eum, Et An fœminę ibid. collect. 2151. d. par. 6.*

CAP. QVINQVAGESSIMI SEPTIMI.

Partic. 2.

Præmiſſum ſecundum ad §. His conſequenter.

S V M M A R I V M.

1 *Senſus §.* His conſequẽter *circa tempora fructuum, et ſeqq.*
2 Interim, *ideſt, inter hac tempora. quia eſt vox limitatiua intermedij, ita quod vltra illud tempus non protendatur, et nu. 3. 4.*
5 *Vox* Vſq; *ſtat incluſiuè et cur hoc caſu, quando ſtet incluſiuè vel excluſiuè remiſſiuè, et nu. 7.*
6 *Reijcitur opinio eorum qui dixerunt ante auguſtum inceptum hæredis eſſe poſtea verò domini.*
7 *Ratio huius quia tempus aſſignatum intelligitur de completo.*
8 *Verbum* percipiuntur *perpenditur et de effectu.*
9 *Omnis diſpoſitio intelligitur de habilitate.*
10 *Fructus immaturi interim non capiẽdi, alioquin capiens tenebitur ad intereſſe.*
11 *Conductor non perceptis fructibus durante locatione, ea finita amplius eos non percipit.*
12 *Idem in vſufructuario, emptore ad tempus et in quolibet ad reſtituendum obligato.*
13 *Hæredi vaſalli dati ſex menſes continui hoc §. His conſequenter, contra domino, et nu. 14. 15.*
14 *Euitandæ controuerſiæ eorum qui aliter atque aliter tempora diuiſerunt.*
15 *Vox* ille *eſt demonſtratiua ad oculum.*
Verbum percipiet *ponderatur. ſub eod.*
16 *De fructibus antea à Vaſallo perceptis ampliùs non quærendum.*
Fructus poſtea percipiendi erũt domini. ſub eod.
17 *Et verum eſſe intellectum probatur auctoritate. et de Communi, et num. 18.*
19 *Reiectis qui contrarium cenſuerunt.*
20 *Omnium vnius anni fructuum in tres partes diuiſio. et qualis inter vaſallum et dominum exponitur.*

21 *Et quæ dicta ſunt de fructibus naturalibus etiam de induſtrialibus ſunt intelligenda.*
22 *Qui ſint fructus naturales, Et qui induſtriales remiſſiuè.*
23 *Appellatione* fructuum *etiam induſtriales cõtinentur.*
24 *Omnes fructus cedunt loco ſeruitiorum.*
25 *Veniunt etiam fructus iuriſdictionales vt pęnæ & mulctæ.*
26 *Cuius tamen finus ſit nundum exacti, et ſeqq.*
27 *Fructus iuriſdictionales pendere non dicuntur et cur. Contra nu.30.*
28 *Fructus iſtos ſufficit cęptos deberi de tempore aſſignato Vaſallis, vt puta ſententia ſubſequuta vt ſint hæredis.*
Quia habentur pro exactis, vel etiam ſi ipſo iure eſſet incurſa pęna. ſub eod.
29 *Imò etiam ideſt ſtatim commiſſo delicto et de iudicatis cum limitationibus remiſſiuè.*
31 *Veniunt etiam penſiones, quæ fructus ciuiles dicuntur.*
32 *Sed quomodo an ſufficiat ceſſiſſe diẽ, an oporteat etiam veniſſe diem et reliqua vt nu. 33.*
34 *Vna et eadem diſpoſitio ſcindi non poteſt.*
35 *Fructus ciuiles in quibus conſiſtant an ad ſucceſſorem ſpectent.*
36 *Quid de mercedibus locationum, et nu.43.*
37 *Et ratio diuerſitatis.*
38 *Penſiones loco fructuum ſuccedunt.*
39 *Et ſolent ad fructuum perceptionem regulari.*
40 *Et percipiendo penſionem perinde eſt ac ſi fructus perciperentur.*
41 *Qui ſoluit pretium rem ipſam dicitur pręſtare.*
42 *Et dicitur fructus emiſſe.*
44 *Inſpicitur tempus ipſorum fructuum vt ſit debita penſio.*
45 *Quid in caſu vbi primogenitus ſolus ſuccedit, an ſuccedat etiam in fructibus patre viuente.*
46 *Primogenitus tenetur alijs ad vitam et militiã ergo non ad contributionem in fructibus.*
Limita niſi ſecundo geniti eſſent hęredes inſtituti in burgenſaticis, primogenitus in feudalibus. ſub eod.
Penſiones etiam veniunt ex bonis quæ fructus naturales aut induſtriales nõ pariunt. ſub eod.
47 *Vt ſunt* domus, tabernæ, baiulatio etc.
48 *Filij maſculi ſuccedunt in huiuſmodi fructibus odio fœminarum à feudo excluſarum, ſi ſint adhuc pendentes, ſecus ſi à ſolo ſeparati.*
49 *Nix eſt in fructu et de ea ſoluitur releuium.*
50 *Diſtributiones fructuum appellatione non veniunt.*

1 SEcundò † præmittendum hunc eſſe verùm ſenſum *d.§ bis conſequenter*, quod à toto Martio vſque ad Auguſtum totum incluſiue, fructus qui interim percipiuntur, ſint hæredis, ſeù hæreditarij, ſeu de hęreditate Vaſalli prædefuncti, & reliqui cęterorum menſium à Septembris menſe vſque
ad menſem totum Februarij ſint Domini,
vel agnati, prout ad Dominum vel agnatũ
continget feudum deuolui? Nam in hunc
2 ſenſum omnia congruunt. † *Interim* ideſt
inter hæc tempora *l. libertus. §. in quæſtionibus. ff. ad municip l. ſi chorus. 73. de leg. 3. l. qui
ad certum. ff. loca. l. bonæ fidei. ff. de acq. rer. dom.*
3 † eſt enim ea vox, *interim* limitatiua temporis
intermedij *Ceph. conſ. 450. num. 27. lib.*
4 *3.* † Ità quod vltra illud tempus non protẽdatur
diſpoſitio *Surd. conſ. 406. nu. 64. lib. 4.
dec. noſtr. Bonon. 59. num. 20. 21.*
5 † *Vſque*, quæ vox ſtat incluſiue, ideſt
*vſque ad Auguſtum totum, & ità Forcat. de feu.
cap. 8. num. 14. in fin. Roſent. cap. 10. concl. 42.
num. 47. 48. Morot. reſp. 12. ſub princ. num. 1.
Peregr. de fideicom. art. 49. ſub numer. 108. vbi
ait omnes Feudiſtas ità intelligere, Schrad. par.*
6 *2. part. princ. 9. ſect. 3. num. 46. 47.* † Reiciens
eorum opinionem qui dixerunt ante Auguſtum
inceptum hæredis eſſe, poſt eundẽ
inceptum Domini, ratio aſſignari poteſt
7 vltra pręfat. Docto. † Quia tempus aſſignatum
debet eſſe completum *Surd. deciſ. 178.
num. 13. & ibid. per tot. & præterea dictio, vſq;
addita tempore diſcontinuo vt à tali feſto vſque
tale feſtum ſemper ſtat incluſiuè Bart. ad l. patronus.
34. §. Sempronio vers. quando dictio. in
fin. circa. med. col. ff. de leg. 3. vbi plenè per tot.
quando ea vox* (vſq;) *ſtet incluſiuè vel excluſiuè.*
8 † *Percipiuntur*, quod idem ſignificat ac
qui actu ipſo & in effectu capiuntur, quo
loquendi modo datur intelligi cenſendum
eſſe de fructibus, qui tales ſint, qui iuxta eorum
naturã ſint perceptibiles, ſcilicet, quia
ſint maturi, & tempus ſit congruum perceptioni
habileſq; ad eam ſeu perceptibi-
9 les † nam omnis diſpoſitio intelligitur ſẽper
de habilitate *ad l. 4. §. condemnatum. ff. de
re iud. l. qui teſtamento. ff. de teſtam. Ozaſ. dec.
95. ſub num. 23. dec. 101. num. 36.*
10 † Alias ſi adhuc forte immaturi perciperentur,
teneretur ſic percipiens ad eorum
reſtitutionem, quia eos non fecit ſuos, ſeu
etiam ad id omne quod intereſt, quantum
(videlicet) is ad quem feudum peruenit verìſimiliter
conſequuturus fuiſſet ſi fructus
ſuo tẽpore recollecti, & conſeruati fuiſſent
*Schrad. d. par. 2. part. princ. 9. ſect. 3. num. 22.
& 23. vbi limitationes.*
11 † Et idem in conductore, qui ſi non percepit
fructus durante locationę, non percipiet
ea iã finita, imò nec percipit fructus
qui licet pendeant durante locatione tamẽ
non matureſcunt niſi illa finita *Surd. dec.*
12 *131, num. 7. & Scrad. d. num. 22.* † Vbi idem
etiã in vſufructuario, i emptore intra tempus
redimendi, in hærede rogato reſtituere
& in quolibet alio reſtitutioni ob noxio, vt

ſi hi

ſi hi capiant fruct us non ſuo tempore, & immaturos, ſuos non faciant, & teneantur vt ſupra.

Hactenus de fructibus intra martium, & Auguſtum totum, prout pertinent ad hæ-
13 redem Vaſalli, ſequuntur alij. † Et Primò illud aduerte hæredi Vaſalli datos fuiſſe *ex hoc tex.* ſex menſes continuos, At non itá Domino continui dati ſunt menſes, ſed vel annus totus, vel reliquũ tẽporis, annus enim totus fuit datus in illis verb. *Quod ſi ante martiũ omnes fructus illius anni ex feudo prouenientes ad Dominum pertinebunt.* illius anni ſcilicet Ianuarij, Februarij, & reliquorum ſubſequentium, vſq; in finem, nam de omnibus poteſt dici, ac verificari quod ſunt & menſes & fructu s *Illius anni, vt eſt in tex.* in-
14 cipiendo annum, vti ſolet, à Ianuario, † Vt hinc occaſionẽ capias euitãdi cõtrouerſias, dũ alij à martio, & alij à Septẽbre incipere dixiſſent, *vt per Forcat de feu. cap. 8. n. 15. Iſern. hic ſub nu. 19. ſub princ.* Tex. enim vult quod ab Ianuario (more ſolito) incipiat annus, quia qui totum dicit nihil excludit, & ſi omnes fructus illius anni ex feudo prouenientes capiet, & quidem facta mentione temporis ante martium, quomodo hunc annum aliter diudicare, quam de anno ſolito, & prout ante martiũ de quo loquitur tex.?

Reliquum temporis fuit datum Domino, ibi *ſi verò poſt Auguſtum omnes fructus anni percipiet Dominus, Anni dicit,* ideſt reſi-
15 dui, *non dicit illius anni,* † Quia cum *vox Ille* ſit demonſtratiua ad oculum *Rol. conſ. 59. nu. 27. vol. 3. Surd. dec. 125. ſub nu. 1. noſtr. dec. Bonon. 71. nu. 47.* quaſi inferret totum illum annum eo pronomine demonſtratum, & ſic reincideret in primum tempus datum hæredi Vaſalli, illudque ſtatim deſtrueret *tex.* quarè cum myſterio dictum eſt ſupra, *illius anni*, quia annus totus intrat ad beneficium Domini, & nunc cum alio myſterio fuit omiſſum pronomen, quia *Anni* vox ſimpliciter prolata, vel bene conuenit ad reſiduum anni, vel ſi vis annum repreſentari, & id etiam poteſt, ideſt intelligendo de omnibus fructibus, qui anno imminente ſunt percipiendi, fortè iam ſata terra, recolligendi anno futuro, & huc reſpicit verbũ (*Percipiet*) futurum tempus reſpiciens, trã-
16 iactum excludens † Adeo quod de fructibus à Vaſallo iam ante perceptis nil vltrà quæratur, quippe ſui facti ſint perceptione *Scrad. d. ſect. 3. n. 1. cum ſeqq. vbi fusè. Menoch. conſ. 1064. num. 9. & ſeqq. lib. 11. adde infr. nu. 54. 55. part. 8.*

Reliqui tamen ab eo tempore percipiẽdi, ſiuè anni reſidui quoad fructus autumnales adhuc pendentes, & imminentes, ſiuè totius anni quoad fructus æſtiuos, æſtate, ſcilicet mox futura recolligendos, ſint Domini, *Et itá Doct. vt per Curt. de feu. par. 3. mem. 2. num. 47. fo. mihi. 297. Montan. in vſus feud. libr. 2. cap. 3. verſ. in ſecunda fol. 107.*
17 † Et fructus eſſe eo modo, vt deſcripſimus, diſtribuendos, hęrediq; vel Domino dimittendos communiter ita ſentiunt *Doct. Sõtb. de feu. par. 10. numer. 9. 11. 12. Ant. Cont. quib. mod. feud. amitt. ante fin. fol. 65. Forcat. d. cap. 8. num. 14. in fin. licet aliter innuat nu. 13. ſub*
18 *ſub princ.* † & hunc verum eſſe intellectum §. his conſequenter *reſpondit Myſing. reſp. 80. num. 10. Viu. dec. 8. num. 8. communem, & textibus feudalibus magis ſubnixã hanc opinionẽ, & veriorem, & in iudicando, & conſulendo ſequendam Vult. alijs relatis, de feu. lib. 1. cap.*
19 *11. ſub num. 110.* & ideò caueas *à Forcat. ſub princ. d. nu. 13. Mol. de Hiſp. primog. lib. 3. cap. 11. numer. 1.* quibus non placuit Auguſtum comprehendere *Item ab Iſern. ad hunc locum ſub d. num. 19. & Afflic. num. 11. 12. vel etiam Montan. d. cap. 3. verſ. & licet. libr. 2. fol. 106. vel à Roſent. cap. 10. concl. 42. num. 49. iuncta glo. VV. qui dum ſequitur Iſern. malè reprobat Bal. Nicol. de Neap. & alios in eadem gl. VV. citatos*, nam, vltrà claritatem veri ſenſus iam ex prædictis reſultantem, applica animum
20 † & dic vniuerſi vnius anni fructus in tres poſſe partes diſtribui in ęſtiuos, vt frumenta, in autumnales, vt vina, & in hyemales, vt olea. Hoſque poſſe contingere, vel fuiſſe iã totos perceptos, putà ſi in fine Februarij deceſſiſſet Vaſallus, nam totius anni recollectam habuiſſet frumenti vini, & olei, reſtitutioni minime amplius obnoxiam, & ſic nullos reſtituet, quemadmodum è contrà omnes fructus ab inde, ideſt à martio ad ſequens tempus poſtea percipiendi, erunt Domini. Ac vt per hęc habuit Vaſallus ſic decedens, & poſt eum eius hæres, omnes vnius anni fructus, ſic (vt paria ſint omnia inter Dominum, & Vaſallum, habebit Dominus decedente Vaſallo ante martium omnes fructus anni currentis imminentes ratio eſt propter ęqualitatem, quoad fieri poteſt, obſeruandam.

Hæc itá procedant & ſubintelligantur eo caſus quando cõtigit omnes totius anni fructus iam fuiſſe perceptos, At quia poſſet etiam contingere partem tantũ fuiſſe eorũdem fructuum perceptam, ideò & huic emergenti fuit prouiſum, vt decedente Vaſallo ab martio vſque ad Auguſtũ, fructus qui interim percipiuntur ad hæredes Vaſalli pertineant, vt verò eo decedente poſt auguſtum omnes fructus anni percipiat Dominus, vt propterea prima part tex. cõcernat ſtabilimentũ, vbi ab vna parte ſint omnes, aut ferè omnes fructus percepti, relinquendo

linquendo alteri ęquè omnes percipiendos
Altera verò pars concernat ſtabilimentum
circa partem fructuum perceptam, relin-
quendo alteri ęque partem aliá adhuc per-
cipiendam,& per hunc modum ſingula ſin-
gulis adeò ſemper inter ſeſe ęqualia præ-
ſeruantur,vt quandocunque moriatur Va-
ſallus,etiam ſi in tempore puta Decembris,
quo omnes fructus,& æſtiui,& authũnales
collecti ſunt, rẽintegretur Dominus in eo,
quatenus,& ipſe percepturus ſit futuri anni
fructus omnes, quicquid expenſas ſeminũ
plures fecerit forte Vaſallus,& ſimilia,quia
quod modo huic augeri , illi deperire ali-
quid videtur, id deinum ſucceſſu temporis
coęquatur, *& ità incipis paulò oculatius §.his
conſequenter intellectum,& verùm,& æquiſſi-
mum penetrare.* vt hæres Vaſalli habeat illos
ſex menſes à martio vſque ad auguſtum ab-
ſolute, Dominus habeat alios ſex etiam ab-
ſolutè. Verùm quia mortis tempus non eſt
in poteſtate,& poteſt contingere non in tẽ-
pore dato,& pręſcripto pro fructibus hęre-
dis Vaſalli, ſed in alio præſcripto pro fru-
ctibus Domini, Ideò, ne hic,hoc caſu mor-
tis ita contingente , ipſe hæres ſit in lucro,
& Dominus in damno, oportuit ita proui-
dere , vt etiam Dominus intrare poſſet ad
fructus reſidui temporis, tametſi martij ad
Auguſtum qui alias ſpectant ad hæredem
& ſic totum annum imminẽs habere,prout
& hæres totũ annum antecedens,ad æqua-
litatẽ ſeruandam,& ęquitatem quæ in pari-
bus cauſis & c. vt ſupra dicebamus.

21 † Amplia prædicta,quæ in term. fructuũ
naturalium tantum dicta ſunt, vt etiã pro-
cedant quoad fructus induſtriales, *Affl. hic*
22 *ſub num.14.16.17.* † Vbi qui ſint fructus na-
turales vel induſtriales, *Sebrad. par. 2. part.
princp. 9. ſect. 3. num. 50.51.52. Oth. Melan.
loc.com.feu. 82. Roſent.cap. 10. concl. 42. ſub n.*
50. Vbi quia tex. loquitur indefinitè, & qui
23 omne dicit nihil excludit. † Nam appella-
tione fructuum etiam induſtriales contine-
ri *eſt in l.bonæ fidei poſſeſſor. ff. de acq.rer.dom.
l.fructus. ff.de vſur. Bero.in cap.grauis.num.9.*
24 *de reſtit. ſpol.* † & concurrit identitas ratio-
nis ſeù finis, quia omnes fructus cedũt loco
ſeruitiorum, quæ erant exhibenda per Va-
ſallum, *vt benè conſiderat Affl. hic ſub d.num.*
14.& ità hanc veriorem dicit *Schrad. d. ſect.
3.nu.50.refert Roſen.in gl.aaa. ſub d.num. 50,
quicquid Iſern. Alu.& Præpoſ.contrarium ſen-
ſerint hic, & Montan. eos ſequens, in vſus feu.
lib.2. cap. 3. verſ. proinde pag. 108. et dubita-
uerit Vueſemb.conſ.93.lib.2.*

25 † Trahunt etiam *text. §.his conſequenter,* ad
fructus iuriſdictionales, id eſt ad pęnas, &
mulctas, quæ dicũtur fructus iuriſdictionis
*Surd.conſ.227.num.6. plenè Mol. de Hiſp. pri-
mog.lib.3.cap.11.num. 19 & ſeqq. vbi limita-
tiones Roſen.d.cap.10.concl.42.nu.64. Schrad.
d.ſect.3.num. 14. Tiraq.in 2. retr.§.5.gloſ.4.
num.21.& ſeqq. Balzar.quo temp. mil.ad tex.
cap.2.ſub nu.fin.fo.113.col.4.ante med. Perez.
de iur.fiſc.lib. 6.tit.5.nu. 44.Guid.Pap.q 535.*

26 † Verùm difficultas intrat, ſi in tempore
hæredi aſſignato non fuerint fructus huiuſ-
modi exacti, eſſent tamen iam tum debiti,
An fiant hæredum Vaſalli, & videtur quod
nõ, *tex. enim ait, percipiuntur,* id eſt actualiter,
& in effectu percipiuntur, *Item tex.* non vi-
detur de his intellexiſſe , quia in finalibus
27 verbis ponit verbum *pendentes,* † At huiuſ-
modi fructus pendere non dicuntur, cum
corpori alicui non adhæreãt ergo &c. *& ita
28 Vinc.de Franc.dec.168.nu.11.in fin.* † ſed reſ-
pondetur ad primum, quod ſat habuerunt
Docto. vt fructus huiuſmodi eſſent matura-
ti intra dictum tempus,& ità omninò debi-
ti, puta quia ſequuta ſit ſententia, vide ple-
nius, *vt per D.Cabel.res.crim.267.per tot.præ-
ſertim nu.6.* vbi poſt ſententiam haberi pro
exactis, *& ſub nu.19.20.cent.3.* Vbi maxime
ſi ipſo iure incurſa ſit pęna. *& ad idem Surd.
conſ.227.ſub num. 14.15. lib.2.* vbi quod non
eſt quęrendum quis eſſet dominus tempore
inquiſitionis, vel ſeutentię, *& in conſ.57.nu.*
29 20. † & quod plus eſt *nu.19.* late dicit quod
ſtatim commiſſo delicto eſt apertũ ius ad
primum Feudatarium, etiam vbi pęna ipſo
iure non incurritur, & ita ſolere iudicari in
Senatu Caſalenſi, vt ibi, ob rationes, *vt ibi
Schrad.de feu.par.2.parti. princ.9. ſect.3.d nu.
15.ad 21, vbi plenè, & in ſeqq. vbi limitationes.*

30 † Reſpondetur verò ad alterum, quod li-
cet proprie pendere non dicantur , tamen
improprie communiter pendere dicuntur
Crau.conſ.212.ſub nu.8.Surd.conſ.227.nu.21.
vbi hanc ob cauſam pertinere ad dominum
in eo caſu, *& conſ. 84.nu.4. lib.1.* vltrà quod
in ea *parte tex.* quæ figit pedes in diſtribu-
tione fructuum domino vel hæredi, nõ eſt
verb. *pendentes,* ſed eſt tantum in poſtrema
parte eiuſdem contex. contrarię & non ap-
probatæ opinionis, tantum relatiuè.

31 † Pertinet etiam hic *tex.§.his conſequenter*
ad penſiones, quia & hæ fructus ciuiles di-
cuntur, *& ita Sebrad.d. par.2. part. princ.9.*
32 *ſect.3.num.50.& plurib.ſeqq.* † Sola difficul-
tas eſt in eo quomodo procedat diſtributio,
alijs dicentibus ſufficere quod dies ceſſerit
pẽſionis, alij oportere, quod etiam venerit,
& alijs quod ſingulis menſibus, & alijs quod
in fine anni debita ſit , *vt patet ex Iſern. hic
ſub nu.20.& ibi add.lit.t.verſ.imò ſecus, Affl.
ſub num.16. Roſen.cap.10.conclu.42.num.55.*
56.57.58. *vbi ſub num.* 59. indeciſum relin-
33 quit tanquam ambiguum † & verè in alijs
penſionibus, quam in debitis ex cauſa mer-
cedis

cedis locationum , res eſt magis dubia , ſi
nundum dies venit, ſed tantum ceſſit, quia
non poſſunt dici perceptibiles hæ péſiones,
aut maturæ, *& ideò termini §. his conſequenter*
non poſſunt applicari *Ad Franc. deciſ. 168.*
ſub num. 11. verſ. quia in iſtis. quia ſi Vaſallus
decedat intra Martium, & Auguſtum, ea de
cauſa non percipiet hæres , quia nundum
venit dies , ſi alijs temporibus , quibus dies
veniret ex altera cauſa, quia ſcilicet hæc té-
pora iam non ſibi ſed Domino fuerunt tri-
buta . Vno caſu habebit, ſi vel mortuus ſit
intra Martium, & Auguſtum iam maturatis
penſionibus anteà , licet nundum forte per
incuriam, aut alia ex cauſa exactis, vel ſi pé-
dente eodem tempore Martij , & Auguſti
quo deceſſit , venerit dies , & ità cenſerem,
licet non habeam auctorem , allego tamen
eoſdemmet auctores omnes , qui concedũt
§. his conſequenter etiam in huiuſmodi pen-
ſionibus locum habere, *vt Schrad. ſupracit. et*
Roſent. quoque. Nam ſi habet locum *§. iſte*
etiam in penſionibus , profectò non video,
quomodo aliter verificari poſſit, quam hoc
pacto, nec poteſt ſcindi hoc dictum , *vt facit*
Roſen. qui modo hunc. §. habere locum in pen-
ſionibus cum Schrad. & alijs admittit , mo-
do verò negat , aut ſub dubio relinquit , an
ſit ità diſtributio facienda , nam aut eſt , aut
non eſt, ſi eſt, ideſt *ſi §. ille* penſiones etiam
amplectitur , ergò diſtributio intrat , ſi non
34 eſt, nec intrabit diſtributio. † Quia non eſt
dare medium, nec vna, & eadem diſpoſitio
poteſt ſcindi *ad l. inciuile. cum ibi not. ff. de le-*
35 *gib.* † & ita in ferè ſimili, dicimus quod hu-
iuſmodi fructus ciuiles conſiſtentes in pen-
ſionibus, cenſibus domorum , reſponſioni-
bus , & ſimilibus , quorum de tempore reſi-
gnationis nundum venerat dies ſolutionis,
ſpectant ad ſucceſſorem , ad quem etiá ſpe-
ctant fructus pendẽtes, *Rot. apud Farin. part.*
1. dec. 240. num. 2. & facit ratio ſub numer. 3.
quia reſignãs ſimpliciter ius à ſe abdicauit,
vt in caſu noſtro conſuetudo ipſa ſubſtulit
ius ſucceſſori Vaſalli poſt tempus Domino
datum ipſi propterea ſucceſſori in conſe-
quentiam neceſſariam ablatum.
36 † Minor difficultas erit in penſionibus,
ideſt mercedibus locationum , licet & has
Iſern. cum alijs confundat *de quo V. infra in*
fin. huius cap. nam illo ſeorſum relicto , an
dies venerit, vel non, res erit expedita, cum
tex, vt conductor, vel Colonus quia pro eo
tempore quo viuet Vaſallus pro eodem in
locatione continuabit, & ſoluet affictus ſeù
penſiones; cum hac tamen diſtinctione, vt ſi
intra Martium, & Auguſtum ſoluat affictus
pro rata temporis omnis elapſi, & elabendi
vſq; ad totum Auguſtum incluſiuè , ſi poſt
Auguſtum ſoluat hæredi pro tempore prę-
terito penſiones, pro futuro ſoluat Domino
ſi continuabit in conductione, ſin minus re-
cedet .
37 † Ratio horum eſt, quia etiamſi poſt Au-
guſtum decedat , debet habere penſiones,
quemadmodum habuiſſet fructus, ſi nõ lo-
caſſet , nec Dominus ſecundum tex. eſt
vnquam fructuum antecedentium capax,
ſed futurorum tãtum, aut ad ſummum prę-
ſentium, & exiſtentium tempore mortis Va
ſalli poſt Auguſtum vſq; ad totum Februa-
38 rium. † Penſiones autem loco fructuum ſuc-
cedunt *l. mercedes. 29. ff. de pet. hared. l. præ-*
diorum. 36. ff. de vſur. l. apud Iulianum. 40. §.
fructus. de leg. 1. Schrad. d. ſect. 3. ſub num. 59.
39 † & ad fructuum perceptionem ſolet péſio
regulari *Pereg. de fideic. art. 49. nu. 100. Hond.*
40 *conſil. 85. per tot. libr. 2.* † Vnde percipiendo
penſionem , idem eſt ac ſi Vaſallus fructus
illos percepiſſet, quia conductor eos perce-
pit loco eius *l. arboribus. 13. §. Vſufructua-*
rius. ff. de Vſufr. Caputaq; dec. 28. par. 2. Meno.
41 *conſ. 711. ſub num. 29. 30. lib. 8.* † & qui ſoluit
pretium rem ipſam dicitur præſtare *Menoc.*
conſ. 1156. num. 9. 10. lib. 12. vt facit condu-
42 ctor , vt patet, † quia dicitur fructus emiſſe
Natt. conſ. 284. ſub num. 2. Menoch. conſ. 669.
num. 6. lib. 7. Quare nihil intereſt Dominian
perceperim fructus per alium , vel per me-
met ipſum, aut alio modo. Vnde optimo iu-
re competit hæredi omnimodo penſionis
43 exactio, † & ità in hanc videntur in effectu
inclinare. *Schrad. d. ſect. 3. à num. 53. vſque ad*
num. 64. Roſen. ſub d. num. 55. iunctis gloſ. f. f. f.
& gloſ. g. g. g. & clarè & optimè Aucbar. conſil.
193. per tot. qui licet quaſi cõtrarium ſentiat
allegatus *à Schrad. num. 54.* tamen re vera in
dicto principali quod penſiones ſint debi-
tæ inſpecta ratione fructuum , quo vixit
Vaſallus , & ad formam d. §. non diſſentit,
44 ſed aſſentit. † Dicit enim ad litteram (vltrà
alia) quoad tranſmiſſionem illud tempus
debere conſiderari non quo ſoluitur péſio,
ſiuè affictus, ſed debet inſpici tempus ipſo-
rum fructuum quorum reſpectu debetur
penſio . *Confert Io: Bapt. Ferret. conſ. 118. per*
tot. vbi fructibus perceptis penſiones debẽtur etiã
ſi nundum dies earum venerit, prout è contra
anticipatę ſolutiones nocerent hęredi loca-
toris *Id. Ferret. conſ. 151. per tot.* eadem ratio-
ne quia ad fructus penſiones regulantur .
Et probatur id quoq; *ex dec. Rot. apud Farin.*
240. num. 5. part. 1. Vbi idem iudicium fieri
de fructibus, ac de penſionibus locationum
dicitur apertè ; ità quod non conſideretur
dies ſolutionis affictuum , ſed potius tẽpus
perceptionis fructuum , pro quibus affictus
ſoluuntur, & allegantur in ea concord. Vbi
etiam iunctis *num. 2. et 3.* aduerte quod di-
ſtinguitur hæc penſio ex locatione debita,
quæ

quæ aliter affictus communiter dicitur, ab alijs fructibus ciuilibus, quicquid multi iſta hoc in tractatu promiſcue ponant, *vt mox notaui verſ.minor difficultas.num.36.*

45 † Ad prædicta etiam adde an §. his conſequẽter procedat, vbi primogenitus ſolus ſuccedit, an ſuccedat etiã in fructibus feudi patre defuncto, poſt Calendas Martij, ità q alij filij nullam habeant portionem in eis? & non procedere, & ſolum primogenitum debere habere fructus omnes *ait Lanar. ad tit.de ſucc.feu.num.47.*

46 † Quia ſecundò genitis tenetur primogenitus ad vitam, & militiam, id eſt ad alimenta, ad ea quæ infra remiſſiue *cap. 64. nu. 56.* ergo non debet etiam contribuere in fructibus, ne duplici onere pręgrauetur, excipe niſi ſecundogeniti fuiſſent hæredes inſtituti in burgenſaticis, relicto primogenito herede in feudalibus, quia ſecundogeniti ſuccedent etiam in fructibus, & in penſionibus, tam ex rebus quæ producunt fructus naturales, & induſtriales, quam in penſionibus, quæ veniunt ex bonis quæ fructus natura-

47 les, ſeù induſtriales non pariunt. † Vt ſunt *domus, taberna, baiulatio, pondera, & menſuræ, Magiſtriactatus, Cenſus batinderia, moleudina,* & aliæ res ſimiles, *vt per Fulu. Lanar. in add. ad.d.tit.de ſucc.feu.num.44. Vbi ita iudicatum. de Ponte latiſſimè conſ. 49. per tot. vbi idem tenet.*

48 † Sic ſoli filij maſculi ſuccedent in huiuſmodi fructibus, odio fęminarum à feudo excluſarum, dummodò ſint adhuc pendentes, ſecus ſi à ſolo iam ſeparati, *vt ibid. per ipſum Regen. Lan. num. 40. cum ſeqq. iunct. n. 37. & ſeqq. ante.* & de penſionibus *adde infra c.*

49 *59. nu. 14. et ſeqq.* † Imo de niue quæ aſſeruatur, quod ſit in numero fructuum, & quod intret ad ſolutionem releuij dicit *erudit iſſ. Capan. in tract. de iure releu. par. 2. q. 17. nu. 2.*

50 *& ſeqq.* † diſtributiones non venire fructuũ appellatione, & varias inde illationes *vide per Illuſtriſſ. et Reuerendiſſ. Dom. Riec. part. 4. Collect. 1451. per tot.*

CAP. QVINQVAGESSIMI SEPTIMI.

Partic. 3.

Premiſſum tertium ad §. His conſequenter.

S V M M A R I V M.

1 *Si ſiut agnati eadem diſtinctio fructuum ſeruãda excluſo Domino. & ſeqq.*

2 *Quicquid alij diſſentiant.*

4 *Quorum argumenta magis operoſa ſunt quam ſtringentia.*

4 *Et eſt tex. manifeſtus* tit. An Agnat. &c.

5 *Et redditur ratio.*

6 *Limita ſi Vaſallus fuerit feudo priuatus, quod ad hæredes eius non pertinebunt.*

7 *Verbum* (decedat) *mortem importat naturalem.*

1 Tertio, † & vltimo præmittendũ, quod diſponitur *in d. §. his cõſequẽter.* fructus tẽporibus ibi diſcretis ad Dñm pertinere, idẽ eſſe & in Agnato, vt ſi adſit Agnatus ad quẽ feudum pertineat, eadem diſtinctio ſit ſequenda quoad fructus percipiendos, & habeat eoſdem fructus et Agnatus & ſub eiſdem temporibus, prout de Domino apparet hoc tex. ſtabilitum *Myſing. reſp. 80. num. 10. Vult. lib. 1. cap. 11. ſub num. 110. Sonsb par. 10. num. 10. Intrigl. qui de magis com. de feud. q. 57. num. 80. Ioan. Schon. diſp. feu. 11. th. 38.*

2 † Quicquid alij contra, *vt Bal. & alij relati per Vult. ſub d. num. 110. Mol. de Hiſp. primog. lib. 3. cap. 11. ſub numer. 11. verſ. quod autem fructus Albert. Brun. conſ. 106. Schrad. neruosè hanc tuetur d. par. 2. part. princ. 9. ſect. 3. num.*

3 *90. cum ſeqq. iunct. num. 82. ante* † ſed huius argumenta magis operſa eſſe quàm ſtringẽtia dixit *Roſent. qui cum Com. ſentit. d. cap. 10. concl. 42. ſub num. 45. cum glo. oo.* vbi alios referentes *de Com. & magis Com. ponit. & nouiſſimè D. Morot. reſp. 12. per tot. qui Primus aliàs praſ. Excell. huius Senat. elegantiſſimè more ſuo rem hanc tractauit, videndus,* & habemus *tex.*

4 *manifeſtum in tit. An agnat.* † vbi ſoluendum fore ſtabilitur, loquendo de Agnato, ſecundum quod alibi continetur, qui locus non poteſt intelligi niſi *de iſto §. his conſequenter* cum alius locus non reperiatur, qui de hac fructuum diſtributione agat præter iſtum vt omnes animaduertunt, & in ſpecie *D. Morot. ſub verſ. tertia fuit opinio in fin. primæ col. & in fi. totius verſ. d. reſp. 12. & Pereg. de fideic. conſ. 49. ſub num. 108. vbi ità iudicatum*

5 *refert ex Franc. dec. 19.* † Addo rationem cõuincentem: nam ideo fructuum pars redit ad Dominum, vt ſit loco ſeruitij quo incipit carere ob mortem Vaſalli, *vt infra ſuo loco dicemus*: Atqui hæc cauſa ceſſat ſtatim ſubintrante agnato cum eodem ſeruitij onere, & ideò nihil deperit Domino: Agnato verò in onus ſubintranti conuenit, vt & cõmodum correſpectiuum ad onera feudalia quibus ſe ſubijcit, feudum capiendo, & annexum ſimul & eodem tempore conſequatur *ex l. ſecundum naturam. ff. de reg. iur. & ex alijs infra part. 8. per tot. & part. 6. num. 4. & ſeqq. & part. 7. num. 3. & ſeqq.*

6 † Limitant Doct. vt hæres Vaſalli non
ſit vllos fructus conſequuturus, ſed omnes
vel ad Dominum vel ad Agnatum tranſeāt
vt ſi fuerit Vaſallus ex delicto feudo priua-
tus *Vult.d.cap.11.num.112 Ozaſc.de feu.par.
10.nu.78. Did. var.reſol.lib.1.cap.15.nu.14.
Tiraq.in 2. retr. §. 5. num.* nam ſi feudum
perditur quod eſt principale, ergo & acceſ-
ſorium, cuiuſmodi ſunt fructus. Item tex.
vtitur verbo, (*Decedat*) quo verbo datur in-
telligi hoc textu caſum tantum mortis Va-
7 ſalli comprehendi † cum verbum (*decedat*)
mortem importet naturalem *Surd. conſ. 90.
num.23.& ſeqq.præſertim num.26.lib.1.& ad
hæc eadem Pereg. d.art.49.ſub num.108.verſ.
quæ tamen.*

CAP. QVINQVAGESSIMI SEPTIMI.

Partic. 4.

Ratio dubitandi contrà hæredem ad §.His conſequenter

SVMMARIVM.

1 *Fructus pendentes ad hæredes non pertinent ſed ad Dominum quia ſunt pars feudi. & nu. 2.& 5.*
3 *Et ſequuntur Dominum feudi et emptorem pertinent.et num. 4.*
6. *Feudatarius non eſt plus quàm Vſufructuarius.*
7. *Fructuarius verò non aliter fit fructuum Dominus quàm perceptione.*
8. *Imò debent eſſe fructus et percepti et reconditi.*
9 *Et idem in Colono.*
10 *Fructus quomodo dicantur recollecti remiſſiuè.*
11 *Reprobatur* Cuiac. *qui eandem faciendam diuiſionem in feudis cenſuit quæ in Fructuario et Marito.*
12 *Contrarium defenditur iuxta §. His conſequenter vt etiam pars fructuum ad hæredem pertinere debeat.et ſeqq.*
12 *Fructus non ſemper ſequuntur Dominum fundi, vt cum venduntur, donantur, locantur etc. et num.13.*
14 *Et agitur ad intereſſe aduerſus Locatorem.*
15 *Et repetuntur à Domino actione perſonali ſi fructus alienauit.*
16 *Et emuntur etiam in herba.*
17 *Et debet Dominus permittere tolli.*
18 *Et eis pro arbitrio vti et abuti, etiā in mare proijcere.*
19 *Competit actio perſonalis ad fructus licet non realis.*
20 *Locator tenetur ad intereſſe in term. feudi.*
21 *Emphyteota impeditus vti frui non tenetur ad penſiones.*
23 *Verbum (*Videntur*) nota improprietatis.*
24 *Fructus de proximo colligendi dicuntur eſſe Cōductoris.*
25 *Licet Conductor reuera non ſit Dominus fructuum.*
26 *Quando Colonus faciat fructus ſuos remiſſiuè.*
27 *Conductor aliquando vt Proprietarius conſideratur remiſſiuè.*
28 *Aliud eſt vendere fructus aliud locare.*
29 *Differentia tamen non eſt magna.*
30 *Ad reg. fructus pendētes et limitationes remiſſiuè.*
31 *Permultæ ſunt differentiæ inter vſumfructum et feudum, nam Feudatarius ius pinguius habet.*
32 *Morte finitur vſusfructus, non feudum.*
33 *Item circa fructuum perceptionem per ſucceſſores.*
34 *In multis alijs conueniunt vſusfructus et feudum, id quod illuſtratur vt vnum contineat aliud et è contra. num.35.et 36.*
37 *Si in commiſſum cadant feudalia non ad Fructuarium ſed ad Proprietarium tranſibunt.*
38 *Fructus tamen et emolumenta accreſcunt Vſufructuario.*
39 *Licet inter vſumfructum et feudum ab vno ad aliud argumentari.*
40 *Quod tamen non deſtruit quin ſit aliter in feudo aliter in vſufructu facienda fructuum diſtributio ob particulares deciſiones vtrobiq; ex diuerſitate rationis.*

POST ea, quæ duximus præmittenda; ſequitur videre de rationibus dubitandi contrà *tex. §. his conſequenter*; & quia duas continet, deciſiones, alteram ad fauorem Domini alteram verò ad fauorem Hæredis Vaſalli, diſtinctis capitibus de vtraque agemus, & dubitandi rationes excitabimus.

1 † Et quidem contrà hæredem videbatur
dicendum nullam ad eum partem fructuū,
totam verò ad Dominū pertinere debuiſ-
ſe *vt eſt in fine d. §. his conſequenter: nam ratio
videbatur euidens.*

2 † Quia fructus pendentes pars feudi eſſe
videntur *l. fructus pendentes ff. de rei vindic. l.
quintus Mutius. 41. ff. de action. emp. And.
Capan. in term. feudi de Iur. releu. part. 4. q. 1.
num.9.* propter cohærentiam ſoli *vt ait Bald.
hic ſub numer. 1. & fac. cap. acceſſorium de reg.
iur. in 6. latè D. Præſ. et Meritiſſ. et facundiſſ.*

Teſ.

Teſ. dec.55.vbi effectus, et remiſſinè Did. lib.1.
var. reſol.cap.25. in princ.et cap.3.nu.3.Ozaſc
conſ.48.ſub nume.30.31.32.Dyn.ad d.cap.ac-
3 ceſſorium. † & eum ſequuntur ad quem per-
tinet fundus, vt ad emptorem Teſſ.d.dec.55.
Pereg.de iure fiſc.lib.1.tit.4.num.31. vbi ideò
quia pars fundi eſſe videntur, et ibi num. 32.
an faciat fructus ſuos etiam pro parte colo-
4 nica † Surd.in term. feudi venditi dec.294.ſub
num.3.iunctis num.1.et ſeqq. vbi etiam in alijs
5 † Quare per prædicta videtur dicendum
non poſſe aliquo pacto fructus pertinere
ad hęredem, & ideò nec fieri in eis execu-
tionem in pręiudicium Domini aut Agna-
torum ad dec.noſt.bon.68.num.54.et ſeqq.
6 † Item facit contra hęredem, quia Feuda-
tarius non eſt plus quàm vſufructuarius, cū
feudum nil aliud ſit, quàm Vſusfructus.§.fi.
quib. mod. vſuf. amitt. lib. 2. Borcholt. de feu.
cap.1.ſub nu.13.cum ſeqq. Vult. lib.1. cap.2.
num.2.
7 † Is autem ad quem vſusfructus fundi
pertinet, non aliter fructuum Dominus ef-
ficitur, quam ſi ipſe eos perceperit, ante
enim quàm perceperit ad hæredem non
tranſmittit §. it verò inſt. de rerum diu. l. qui
ſcit. 25. §. prim. in fin. ff. de vſur. l. ſi vſu-
fructuarius meſſem. 13. ff. quemadm. vſusfr.
amitt.l.defuncto. ff. de vſufr. l. in ſingulos.8.in
fin.ff.de an.leg.Rom.conſ.309.in fi.vide latè vt
per Vinc. de Franc. dec.167.per tot. vbi tàm in
Vſufructuario quàm in Donatore et eius hęredi-
bus.ſtante donatione ad vitam vel reſeruato ſibi
vſufructu, et in omni genere fructuum, et etiam
in penſionibus, introitibus etc. Add. ad Surd. dec.
272.in fin.
8 † Imò amplius debent eſſe & percepti,
& recolliti ad hoc, vt fiant vſufructuarij
9 Surd. conſ.333.num.14.lib.3.† Et idem in Co-
lono Caſtr.conſ.266.ad fi.lib.2.
10 † Vbi quando dicantur recollecti Surd.
dec.97.num.3.et ſeqq.Roſ.cap.10.concl.42.ſub
num.29.
11 † Vbi reprobat Cuiac. qui ſenſit eandem
faciendam diuiſionem, quæ in Fructuario,
& Marito.

His non obſtantibus deciſum fuit vt pars
fructuum ad hæredem Vaſalli pertineat, ex
ratione decidendi, de qua partic.6. mox age-
tur: Nūc ſupereſt ſolum, vt ad contraria re-
12 ſpondeatur: † & quidem ad primum re-
ſpondetur fructus non ſemper ſequi Domi-
num fundi, vt quando venduntur diuiſim
& ſeparatim à fundo A Ponte. de laudim. q.
7.ſub n.3. vbi nec ſolui laudimium, & Cabal.
13 conſ.Ciui.52.n.3.tom.1.† Quando donantur,
locantur, &c. ſimilia Surd.dec.326.ſub nu.31.
14 et ſeqq.† & agitur ad intereſſe aduerſus loca-
torem num.35.
15 † Et repetuntur à Domino actione perſo-
nali, ſi alienauit fructus Surd. d.dec.294.n.6.
16 † Et emuntur etiam in herba Surd. d. dec.
326.ſub num.44.
17 † Et debet Dominus permittere tolli l.
permiſiſti.§.permiſiſti ff.de præſc.verb.
18 † Et eis pro arbitrio vti, vel abuti etiam
in mare proijcere Surd. conſ.34.num.16.17.
lib.1.
19 † Competit actio perſonalis ad fructus
licet nō realis Rot. Rom.apud Farin.dec.181.
par.1.to. 1. vbi reijcitur Ozaſ.in dec.82.ex cōſ.
20 Rom.309.† in term.feudi Locatorem teneri
ad intereſſe Surd. conſ.442.et ad conſ.532.nu.
21 8.et ſeqq.† Nec Emphyteotam impeditum
vti frui teneri ad penſiones Menoch. conſ.
531.num. 15. lib.6. vt his ſimilia ſexcenta alia
22 addi poſſent. † quicquid eſſet ſi non fructus
feudi alienarentur ſimpliciter, ſed ſub
vſufructu concederentur ad ſupra c.48.ſub
num.5.
23 † Vnde (Videntur) ait tex. quę vox eſt no-
ta improprietatis Mantua.lib.1.conſ.106.nu.
47.

Quaſi dicat fructus videntur pars fundi,
reuera tamen non ſunt, nec ſemper haben-
tur, vt tales ad dec.noſt. bonon.prædic.68.num.
24 56.et ſeqq.† Imò eſſe Conductoris fructus, ſi
de proximo ſint colligendi dicit Menoch.cōſ.
25 965.ſub numer.10.lib.10.† Licet Conductor
Dominus re vera nō ſit fructuum Surd.conſ.
26 38.n.26.lib.1.† & quādo Colonus faciat fru-
ctus ſuos adde Valaſ. de iure emph. q. 20. ſub
27 num. 13. † & conſideratur Conductor ali-
quando, vt Proprietarius vide Surd. conſ.
28 575.lib.4.† Item his addo, quod licet aliud
ſit vendere fructus aliud locare Alex. conſ.
76.lib.5.
29 † Tamen non magnam eſſe differentiam
dicit Bertr.conſil.134.num.4. vol.7.
30 † Et ad regul.d.l.fructus pendentes, & eius
limitationes adde Surd.deciſ. 97.nu.10. Tiraqu.
in 1.retr.§.1.glo.7.num.43.& ſeqq. vbi plures
huc conferentes, & ad Didac lib.1.var.reſolut.
c. 15. vbi declarat quomodo dicuntur pars
fundi.
31 † Ad ſecundum reſpondetur; per multas
eſſe differentias inter vſumfructum, & feu-
dum: nam Feudatarius pinguius ius habet
Natt.conſ.501.nu.5.lib. 3.Hond. conſ. 86.nu.
25.lib.2.
32 † Morte finitur vſusfructus l. qui vſumfru-
ctum.3.§.morte.ff.quib. mod.vſuf.amitt. non
feudum tit.de ſucceſ.feu.tit.de nat.ſucc.feu.&
alias differentias poſuit Camil. de Cur. part. 1.
diu.iur.feu.§. vt igitur propoſitam. per tot. fol.
33 88.† Vbi nu.8.in ſpecie ponit iſtam quod Vſu-
fructuarius, quocunque tempore anni de-
cedat nō lucratur niſi fructus pceptos; Feu-
datarius verò regulatur ad formam §.his cō-
ſequenter: Nōnullas differentias refert etiam

Nati.conſ.563.ſub nu.22.& ſeqq. Soac.in prel.
34 *cap.26.Sonsb.de feud.par.10. num.10.* † Non
negandū tamen quin in multis conueniāt,
vt conuenientias ponunt *Soac. in prel. feu. cap.21.num.1.& ſeqq.Camil. de Curt.d.par.t. din.§.licet autem.per tot.fo.83.VVeſemb. cap.*
35 *14. de feud.* † In tantum quod ſe aliquando
habeant, vt continens, & contētum, vt feudum
vſumfructum aliquando, & e contra
vſusfructus feudū aliquando vel contineat,
vel tranſcendat: finge enim Titium habere
proprietatem Caſtri: Sempronium eiuſdem
habere vſumfructum: In eoq; Caſtro eſſe
bona feudalia, aut emphyteotica, & alia:
36 † Certe in hoc vſufructu ſunt iſta feudalia,
vel emphyteotica.

37 † At ſi ob non ſolutum Canonem, aut ob
commiſſam feloniam, aut aliam ob cauſam
feuda in commiſſum cadant, cui deuoluuntur
an vſufructuario an proprietario? proprietario
Iaſ.in l.fin.num.45.C.de Iure emph. Guid.Pap.q.477.Bero.conſil.75.ſolu.3.& ſeq.
38 *vol.1.Hond.conſ.86.num.21.lib.2.* † & tamen
eiuſdem rei fructus, & alia emolumēta vſufructuario
(vſufructu durante) accreſcunt
Tiraq.in l.retr.ad fin.tit.nu. 110.Decian.reſp. 123.num. 54. lib.3.Hond. d.conſ.86. num.22. lib.2. ſed hoc quod vſusfructus tranſcendat,
nec ipſius vſusfructus, nec ipſius feudi mutat
naturam, nam ſimul ſe inuicem compatiuntur,
39 vt continens, & contentum, † quare
licet ab vno ad alium argumentari, etiam à
fortiori, nam ſi in dicto caſu accreſcere dicuntur
emolumēta fructuario, tantò magis
accreſcent feudatario, vt ita argumentatur
40 *Hond.ibid.num.23.& ſeqq.* † Hoc tamen caſum
noſtrum non impugnat: ex quo adeſt
in ſpecie differentia propter modum capiēdorum
fructuum in feudis *iuxta d. §.his conſequenter*
diuerſum à modo capiēdi fructus
in vſufructu per rationem de qua *infra hic partic.10.*

CAP. QVINQVAGESSIMI SEPTIMI.

Partic. 5.

Ratio dubitandi contra Dominum ad §.His conſequenter

S V M M A R I V M.

1 *Videtur quod omnes fructus deberent ad hæredem pertinere.*
2 *Cultura totum annum importat.*
3 *Colonus tranſmittit fructus & cur, vſufructuarius autem non.*
4 *Sic ſocius.*
Licet enim hæres non ſit, attamen eſt emolumenti ſucceſſor. ſub eod.
5 *Emptor tenetur ſtare colono & ei permittere fructus tollere.*
6 *Et bonæfidei poſſeſſor facit fructus ſuos.*
7 *Vbi eſt datio ob cauſam regulatur ſecundum eā.*
8 *Et prorata temporis quo ſeruitium præſtitum eſt merces ſoluenda, vt in Aduocato, Doctore Poteſtate, &c.*
9 *Argumentum non fit ab vltima voluntate ad feudum.*
10 *Vtile dominium per mortem vaſalli reſoluitur.*

1 PRo hæredé verò contra Dominum videbatur
dicendum omnes fructus anni
debuiſſe ad hęredē pertinere, Primo *per tex. l.permiſiſti. §.permiſiſti ff. de præſc. verb. permiſiſti (ait tex.) vt ſererem in fundo tuo, et fructus tollerem obſtat exceptio doli ſi nō permittas tollere:* quod facit pro feudatario, qui forte
2 iam ſeminauit, & coluit. † Et quæ cultura
integrum annum importat, quia in materia
fructuū annus intelligitur pro cultura vnius
anni, & pro perceptione omnium fructuum
eiuſdem *Alb.conſ.124 num. 5.lib.1.* Accedat
quod feudum detur ob cauſam, ſcilicet ob
onera feudalia, & ad ea ſunt correſpectiua
quæ onera fuerunt per Vaſallum ſuſtentata,
vnde fructus facti ſint ſui, & ideo tranſmiſſibiles
ad proprios hæredes etiam extraneos
l.diuortio.et ibi Alex. num. 3, Soc.nu.10. ff.ſol.matr. Did.var.reſ.lib.1.cap.15.num.13. ad fin.et ſub num.14.paulò ante fin. innuit ſupr. partic.3.ſub num.5.et infra partic.6.num.4.et
3 *ſeqq.et partic.8.* † ſic colonus tranſmittit, &
ob onus penſionis quam ſoluit dicitur differre
ab vſufructuario, qui non tranſmittit
Alb.d.conſ.124.num.15. 16.et ad tot. conſ.ois in l.qui fundum.35.ff.loc. in §. Is verò ad quem cum doctr. ibi vt Myſing. num.7.Inſt. de verum diu.glo.in l.qui ſcit.25.§.præterea. verſ.ſeparati.ff.de vſur. Caſtr.conſ.270. ſub numer.3.et 4. par.2.Petr.de fideicom.articu.15.numer.117.
4 † *Sic in ſocio vt in l. verum. 64. §. in hæredem. ff.pro Soc.ibi licet hæres ſocius non ſit, attamen Emolumenti ſucceſſor eſt,* Applica, licet hęres
feudatarius non ſit, tamen emolumēti ideſt
5 fructuum ſucceſſor eſt. † Amplius emptor
tenetur ſtare colono & permittere ex æquitate
tollere fructus illius anni, quo coluit, &
ſeminauit *Surd.deciſ.40.num.1.et ante: quātò magis feudatario hæc competent iura? cū habeat ius in re, amplius quam colonus, et ad eum pertinebunt fructus, quos in hæredes ſuos tranſmiſſerit?*
6 † Item ſi ſunt bonæ fidei poſſeſſoris à ſolo
ſepa-

ſeparati: Feudatarius, qui habet ius, & vtile dominium, & ſic plus quam fructuarius, habebit plus, ſcilicet omnes, hæc ſunt verba propria *Iſern. hic ſub numer. 20. colum. 3. poſt eund. nu. verſicu. alijs videtur, et ibi add. lit. Z in verſ. quæ loquitur.*

His non obſtantibus deciſum fuit, quod non pertineant omnes ad hæredem.

7 † Nec obſtat primũ, quia, vbi eſt datio ob cauſam regulatur ſecundum eam, vt infra dicemus: ſed in ſpecie, ex quo Vaſallus non potuit ob mortem præſtare ſeruitia vaſallitica toto anno, ita nec fructus totius anni lucrari conueniens erat: ergo bene quod pro rata, ſeu pro quadam parte tantũ percipiat hæres eius & in his term. *loquuntur l. diuortio Alex. Soc. et Did. et Iſern. ſupracit.* qui retorquentur: *quibus adde Surd. conſil. 34. num. 15.*

8 † vbi pro rata temporis, quo quis ſeruiuit ſoluenda eſt merces in Aduocato, Doctore, & Poteſtate loquens Cetera iura totum annum complectentia præſupponunt totius anni onus, vt penſionem annexam pro integro anno ſolutam, quare non obſtant; maxime ſi addas dicenda in cap. ſeq.

9 † Ad alterum reſpondet ibid. Iſern. & clarius Add. ſupracit. vt non ſit licitum argumentum ab vno ad aliud, neque ab vltima voluntate ad feuda.

10 † Item reſpondet quod dictum vtile dominium fuit reſolutum per mortem vaſalli, & ideo amplius non attendi. Vide tu ibi. quia clare hanc difficultatem reſoluit, nec aliena libenter repeto, & pręterea ſatisfit ex ratione euidenti, *de qua mox ſupra nu. 7. et 8.*

CAP. QVINQVAGESSIMI SEPTIMI.

Partic. 6.

Ratio decidendi pro hęrede ad §. His conſequenter.

S V M M A R I V M.

1 *Rationes quinque ad quinque contenta in §. His conſequenter referendæ proponuntur.*
2 *Cur hæredi deſtinata pars fructuum. et ſeqq.*
3 *In feudo duo inſunt fruitio, et ſeruitium Vaſallitieum.*
4 *Onus fidelitatis eſt de ſubſtantia feudi.*
5 *An ſeruitia ſint etiam de feudi ſubſtantia remiſſiuè.*
6 *Ratione oneris annexi id quod fuiſſet perſonale fit reale et tranſmiſſibile.*
Vt in matrimonio fructus propter onera: ſub eod.
7 *Onera ſunt cuiuſdam pretij loco, et ideò debiti fructus et tranſmiſſibiles.*
8 *Fructus cenſentur loco ſeruitiorum.*
9 *Alia ad l. diuortio. ff. ſol. matr. et de diuiſione fructuum, et de tempore et reliquis remiſſiuè.*
10 *De fidelitate et iuramento fidelitatis et alijs quæſtionibus ad hac pertinentibus remiſſiuè.*
11 *Antiquiori ſeruitia præſtanda perſonaliter, Poſteriori per Subſtitutum.*
Declara vt ibid. remiſſiuè.
12 *Quid non apparentibus adhuc fructibus quomodo cum vidua facienda diuiſio?*

1 VIſis; † & reſolutis dubitandi rationibus ad §. his conſequenter, ſequitur, vt rationes decidendi intueamur. Ac vt res planior fiat: quinque in partes, & ſic quinque in rationes rem iſtam diuidemus. Primò quæ ſit ratio cur hæredi Vaſalli detur pars fructuũ vna, Secundò quæ ſit ratio cur Domino, vel Agnato alia, Tertiò quæ ſit ratio, quod non fuerit ordinata diſtributio fructuum inter hæredem & Dominum pro rata ſeruitij & temporis, quo vixit Vaſallus. Quartò quæ ſit ratio cur imò per tempora facta ſit diſtributio. Quintò & vltimò & ex his ipſis ſic diſcretis temporibus, quæ ſit ratio cur vna tempora magis data ſint & præſcripta hæredi, & Domino, alia; & non è contrà data Domino cui non data pręſcriptaue hęredi; an ſit dare rationem diuerſitatis?

2 † Ad primum quod pertinet: quod hæredi Vaſalli data ſit, ſeu relicta pars fructuũ, ea videtur ratio accomodari poſſe; † Quia
3 in feudo duo ſunt fruitio, ſeu vſusfructus & onus Vaſalliticum, vt probatur ex diffinitione ipſiuſmet feudi *de qua in §. ſi. quib. mod. feu. amitt. ibi vt proprietas quidem rei immobilis beneficiatæ penes dantem remaneat, vſusfructus verò illius rei ità ad accipientem tranſeat, vt ad hęredes &c. in perpetuum pertinęat, ad hoc vt ille, & ſui hæredes fideliter Domino ſeruiant.* Vim fac in verbis illis *ad hoc vt etc.* quibus inducitur cauſa finalis, vt ſup. *hic partic. 2. num. 12.*

4 † Et onus fidelitatis eſſe de forma ſubſtantiali, & eſſentiali feudi explicat *Vult. lib. 1. de feud. cap. 6. vbi latè & ne omnes recenſeam. Kicherb egregiè in diſc. feu. cap. 4. num. 119. & ſeqq.*
5 † & ibi etiam an ſeruitia ſint de feudi ſubſtantia. Quicquid ſit circa hoc, ſane, vt fideliter Domino ſeruiat *ait tex.* datur feu-

 dum:

dum: & ità ſit, vt tametſi inſpecta natura vſusfructus feudũ eſſet pſonale, nec fructus
6 in hęredem tranſirent: † Tamen quia intrat ratio oneris annexi, ſit ob hoc reale, vt propterea ratione oneris, quod viguit in Vaſallo durante vita eiuſdem, ius in fructibus ſic per eum iam quæſitum (ex eo, quia fructus ſint ad ipsũ onus coreſpectiui) ſit tranſmiſſibile in hæredem ipſius Vaſalli *ad l. ſicut. 8. §. ſi permiſſerit: ibi vendidiſſe rectè videtur propter onera matrimonij ff. quib. mod. pign. vel hyp. Solu. l. quęris 28. ibi Cum onera matrimonij fructus releuaturi ſint iam de ſuo maritus paciſcitur ff. de pact. dat. l. cum pater. 11. ibi Ne diuerſa ſententia fructum dotis ab oneribus ma-*
7 *trimonij ſeparet. ff. de pact. dot.* † & ſunt onera hæc cuiuſdam pretij loco, & ideò debiti fructus & tranſmiſſibiles in hæredes *l. fundi partē. 79. ff. de contr. empt. Surd. dec. 114. numer. 24. in conſ. 217. num. 6. lib. 2. & in term. feudi vltra d. §. fin. in quib. cau. feu. amitt. & ibi Doctio. eſt etiam Menoch. conſ. 1002. numer. 49.*
8 *lib. 11.* † Vbi quod fructus cenſentur loco ſeruitiorũ, quos ipſe Vaſallus tenetur pręſtare Domino &c.
9 † Alia *ad l. diuortio ff. ſol. matr.* & de diuiſione fructuum, & de tempore, & reliquis *V. Coſt: poſt alios de ratio. Ratę. q. 155. & infra*
10 *part. 10.* † & alia etiam de fidelitate ꝙ ſit baſis & de ſubſtãtia feudi, An ſit idem cũ iuramento, quę contineat, & qua forma præſtetur, qualiter contenta in fidelitate conſiſtãt in præcepto affirmatiuo vel negatiuo; An ſit ſeruitus, cuius generis, & qualiter ſit pręſtanda, An iuramentum fidelitatis poſſit remitti, illibata manente fidelitate. An tale iuramentum ſit præſtandum pro omni genere feudorum, & ab omnibus Feudatarijs & omnibus Dominis. In quo hoc iuramentum fidelitatis differat à iuramento aſſecurationis, & ligij ſiue homagij vide luculenter *apud Gallupp. in meth. vniu. cur. feud. par. 4. cap. 1. per tot. Teſſ. queſt. for. lib. 1. q. 38. Borrel. in ſum. decis. tit. de Iure fidelit. & ad alios ab ijs ipſis latè citat. & ad ſupra cap. 47. nu. 1. 10.*
11 † & priori Domino eſſe ſeruitia præſtanda perſonaliter, & poſteriori per Subſtitutum, eſt apud *Gallup. d. cap. 1. num. 26. declara ta-*
12 *men, vt per num. ſeqq.* Vbi eleganter. † Adde caſum ſi non apparerent fructus tempore quo diſſoluitur matrimonium, ſeminatus tamen eſſe fundus vel cultus qualiter ſit facienda diuiſio huiuſmodi fructuum adhuc latentium vt per *Munoz. de ratiocin. tom. 2. cap. 10. ſub num. 26. verſ. ſi tamen fructus.*

CAP. QVINQVAGESSIMI SEPTIMI.

partic. 7.

Ratio decidendi pro Domino vel Agnato ad §. His conſequenter.

S V M M A R I V M.

1 *Cur pars fructuum ad Dominum pertineat. et ſeqq.*
2 *Ceſſante cauſa oneris per mortem Vaſalli ceſſat et ſeruitium, et reſoluitur feudum et tranſit in Dominum.*
3 *Et deficiente ſeruitio debet poſſe capere fructus.*
4 *Vaſallus non poteſt videns contributionem in fructibus euitare.*
5 *Hæres non eſt melioris conditionis quàm defunctus.*
6 *Si Vaſallus denegaret ſeruitia ſeù fructus, feudum amitteret.*
7 *In Vaſalli contumaciam Dominus in poſſeſſionem feudi eſt immittendus.*
8 *Poſtquam eſt reſolutum ius Dominij pro tempore quo competebat, perinde eſt ac ſi nunquã competiiſſet.*
9 *Remoto officio remouetur et beneficium.*
10 *Officiali debentur emolumenta pro tempore quo inſeruiuit.*
Falleret ſi fuiſſet remotus ob culpam ibid.
11 *Penſiones anticipatę à muliere antequam nuberet debent marito vel hæredi reſtitui pro tempore quo ſtetit matrimonium.*
12 *Vbi nullum onus paſſum nec vllum ius acquiſitum.*
13 *Remoto emolumento cenſetur remotum et onus eius contemplatione iniunctum.*
14 *Concluſio ad rationem prædictæ quæſtionis.*

1 AD † ſecundum verò quatenus ad Dominum vel Agnatum fructus etiã pertinere dicuntur, id ideò eſt, quia ceſſante cauſa correſpectiua oneris ex parte Vaſalli
2 ob mortem eius, reſoluitur feudum, † Et illud & fructus reſidui tranſeunt in Dominum, tanquam pars fundi *l. fructus penden-*
3 *tes. ff. de rei vind.* † Et pręterea cum fructus ſint correſpectiui ad ſeruitia (non tamen

abſo-

abſolutè vt infra dicam *part: 10. num. 20. et ſeqq. hoc eod. cap. 57. et part. 8.* ſi Dominus nõ poteſt vti frui ſeruitio ipſo, ſaltem vt fructibus (loco eius ſuccedentibus) frui poſſit cõueniens eſt *ad § firmiter. de prob. feu. alien.* vbi etiam ex fructuum contributione ſatisfit
4 Domino. † Nam hoc ſtante nec Vaſallus ipſe, ſi viueret, poſſet contributionem in eiseuitare, *vt in d. §. firmiter, et ibi Doct.* Quantò minus licitum erit hæredi ratam illam contribuendam ob dictum defectum
5 retinere, † Cum Hęres non ſit melioris conditionis, quam auctor eius *l. aliud eſt vendere §. abſurdum. ff. de reg. iur. l. nihil in hac. ff. de*
6 *coniung. cum emancip. lib. eius* † & ſi denegaret Vaſallus, feudum amitteret, & Dominus in vſus ſuos redigeret, *vt ait d. §. firmiter, ecce quomodo vſus fructuum penes Dominum ſuccedit loco defectus ſeruitiorum. Iuncto ibid. Iſern. et Loffred. ad eund. tex. in paraph. verſ. accedat illud, et verſ. ſeq. fo. 56. col. 4. et ad tit. de vul.*
7 *vaſ. qui contum. eſt.* † Dum ibi Dominus ſtante contumacia Vaſalli in alio releuatur, vel
8 in poſſeſſionem feudi ſit mittendus † & hoc forte etiam reſpexit *Iſern. hic ſub nu. 20. col. 3. ſub verſ. alius et add. lit. Z.* quod poſtquã eſt reſolutum ius dominij pro tẽpore quo cõpetebat perinde eſt ac ſi nunquam competiſſet, Sic dicimus poſſeſſionem acquiſitam contra emphyteotam ſeù feudatarium non eſſe manutenibilem aduerſus Dominum directum poſt ſequutam deuolutionem, nã re emphyteotica ſeu feudali ad Dominum deuoluta, ceſſant & deſinũt omnes obligationes ſeruitutes & onera durante inueſtitura contrà inueſtitos acquiſita *Illuſtriſſ. et Reuerendiſſ. Antiſtes pariter Doct. ff. D. Riccius Collect. 3011. par. 7. Gratian. diſcept. foren. c. 921. nu 8. Rot. diu. dec. 184. n. 2. par. 1. Add. ad Ludou. poſtea Grego. XV. Pontificem Maximũ, (dum Bononiæ Auditor Rotæ exiſterem Cardinalem, Dominum meum dec. 313. num 6. in fin. D. Poſſius in tract. Mãd. de manutenen. obſ. 56. num. fin. et ad ſupra cap. 54. partic. 1. num. 61.* An hypoteca *vide elegantiſſimè Horat. Mont. de Regal. tit. de officijs num. 56. et ſeqq.*
9 † Accedant hiice, ſi non dentur fructus totius anni hæredi, id ideò fieri, quia nec ſeruitium eius toto anno durauit, vnde remoto officio remouetur & beneficium *Balzar.*
10 *de pac. tenen. §. ſi clericus num. 9.* † & Officiali debentur emolumenta pro tempore, quo adminiſtrauit, quod tamen falleret, ſi culpa ob quam fuiſſet remotus, eſſet indifferens ad totum tempus *Hond. conſ. 82. num.*
11 *4. 8. 9. et ſeqq. et num 24. l. b. 2.* † Sic penſiones anticipatæ a muliere antequam nuberet debent reſtitui marito, ac etiam eius hæredibus pro tempore, quo ſtetit matrimoniũ, *Menoch. conſ. 1174. numer. 1. et ſeqq. libr. 12.*
12 † Quemadmodum ex aduerso etiam habemus, quod vbi nullum onus paſſum eſt, nec vllum ius fuit quæſitum *l. cum poſt diuortiũ 70. § in domum. ff. de iur. dot. l. in inſulam. 42. §.*
13 *vſuras. ff. ſol. matr.* † & quod remoto emolumento cẽnſetur remotum, & onus illius cõtemplatione iniunctum *Caſtr. conſ. 257. nu. 4. circa prin. vol. 1. Balzar. ſi de feu. def. §. ſi quis in fin. fol. 237.* cum alijs id genus ſimilibus, quæ afferri poſſent *iunctis dictis in cap. præced.*
14 † Concludamus ergò veram eſſe rationẽ, non eam ſimpliciter, quod vſusfructus redierit ad proprietatem, quia ſecundum hoc omnes fructus percipiendi ad Dominum pertinerent, (quod tamem eſt falſum, quia ſi moriatur Vaſallus menſe Martio colliget tamen hæres fructus omnes, vſque ad totũ Auguſtum.) Seu vt fructuum pars illa cedat loco vius perſonæ, & ſeruitij Vaſallitici, quod ſibi debebatur, & quod tunc ob mortem Vaſalli ſibi de manibus cadit, & eſſe deſiuit in rerum natura. Seu ne Dominus omni ex parte, & omni fruitione defraudetur, & ſeruitio, cum fuerit hoc ſeruitiũ vna cum perſona extinctum, & vſufructu, qui in locum deficientis ſeruitij cenſeri debet ſubrogatus per prædicta, Omnia applicabilia etiam ad Agnatũ ſucceſſorem, qui vt intrat in onus fidelitatis, & ſeruitiorum, ità debet etiam pro rata percipere fructus ad exemplũ & menſuram Domino præſcriptam, per ea quæ notata ſunt *partic. 3. ſupr. hoc eod. cap. præmiſ. 3. per tot.*

CAP. QVINQVAGESSIMI SEPTIMI.

Partic. 8.

Cur fructus non fuerint diſtributi pro rata ſeruitij et temporis, quo vixit Vaſallus ad §. His conſequenter.

SVMMARIVM.

1 *Cur non facta diſtributio fructuũ pro rata temporis quo vixit Vaſallus, & ſeqq.*
2 *In feudo non cadit correſpectiuitas totalis, quę in alijs obligationibus, ſeu ad proportionem geometricam.*

3 *Seu quaſi inter infeſtos contrahentes.*

Seu inter negotiatores. ſub eod.

4 *Sed alia delicatior, & id quomodo explicatur.*

5 *Non amarè nec tanquam inter infeſtos prohibitæ ſunt inter coniuges donationes.*

Sicut & dicimus meritis magis filios ad paterna obſequia pronocandos, quàm pactionibus adſtringendos. ibid.

Ratio differentiæ inter contractus & feuda quia in contractibus reſpicitur iuſtitia commutatiua etc. vt ſub eod.

6 *Quaſi non ſeruaretur, iuſtitia læderetur & ciuilis ſtatus cum ea.*

7 *Hæc autem commutatiua ratio, in liberalitate omnino non poteſt eluceſcere ex dicto Senec. de quo ibid.*

8 *Liberalitas & contractus opponuntur.*

9 *Non dicitur donatum quod compenſatum eſt.*

10 *In contractibus iſta axiomata bene applicantur quod præſtatur ob certam cauſam, debet determinari ſecundum eam, & nu. 11.*

12 *Quæ tamen cauſa eſt probanda.*

13 *Quod præſtatio regulatur ſecũdum onus propter quod ea fit.*

14 *Quod creſcente vel minuente labore debet augeri vel minui ſalarium.*

15 *Quod merces habet rationem operarum.*

16 *Quod vbi grauamen eſt commodi cauſa ſublato grauamine ceſſat & commodum.*

17 *Et eo diminuto et iſtud.*

18 *Quæ axiomata in feudalem materiam non tam facilè & abſolutè cadunt & ratio.*

19 *Feudum magis cohæret perſonæ quàm patrimonio.*

20 *Perſonalia Vaſallorum ſeruitia non poſſunt recipere determinatam formam obligationis, &c.*

21 *Ita fit vt ſeruitijs fructus aliquãdo non ſufficiat, & ſuper abundent aliquando.*

Beneficio à domino collato par animi congruit gratitudo. ſub eod.

23 *Nulla fraus nullum malum ingenium debet intereſſe inter Dominum & Vaſallum.*

24 *Amore & honore Domini.*

25 *Onus Vaſalliticum nullam habet commenſurationem cum fructibus aut alia feudi commoditate.*

26 *Nulla pecuniarum ſumma poteſt æſtimari.*

27 *Debet perſona Domini bona & ſancta Vaſallo ſemper videri, vnde nec de calumnia iuretur, nec de dolo contra eum agatur.*

28 *Debet Vaſallus confidentia concepta à domino de eo totis viribus reſpondere.*

29 *Nullis terminis circumſcribitur ſeruitium Vaſalliticum, vnde tenetur dominum ſequi etiã extra territorium.*

30 *Expenſis tamen ipſius Domini.*

31 *Sicut è contra Dominus erga Vaſallum tenetur.*

32 *Quod fallit in Domino ſuperiorem non recognoſcente.*

33 *Protector dicitur Dominus Vaſalli non ſeruiliter dominus.*

34 *Viceſſitudinaria inter Dominum & Vaſallum correſpectiuitas eſt in baſi beneuolentiæ principaliter fundata.*

35 *Eccleſia non accipit donata vt ſimpliciter obligetur, obſeruat tamen & adimplet id propter quod donatum eſt.*

36 *Nec capit pecuniam quaſi pretium miſſarum, ſed quaſi ſtipendium ſuſtentationis.*

37 *Sic Aduocatus vel Agrimenſor non locare operas, ſed eas loco beneficij præſtare dicuntur.*

38 *Non propter laborem ſed propter probitatem intellectus.*

39 *Et dicitur Honorarium, ſeu Palmariũ, et n. 40.*

40 *De ſalario Aduocatorũ et ſimiliũ plura remiſſiuè.*

41 *Iuramentum, ſtipulatio, & ſimilia non alterant hanc feudi & beneuolentiæ naturam, quia adduntur ad maiorem corroborationem.*

42 *Inueſtitura fuit introducta ad inſtar ſtipulationis, quæ naturam actus principalis imitatur.*

43 *Vt fœdere magis inuiolabili Vaſalli adſtringant.*

Rata fructuum non potuit intrare ad onus annexum ſimpliciter in materia feudi, & ſeruitiorum incertitudine. ſub eod.

44 *Rata temporis tunc attenditur, quando concurrunt æqualitas temporis & proportio commodi; ſecus ſi non concurrant. nu. 45.*

Incertæ rei regula non niſi incerta applicari poteſt. ſub eod.

46 *Incertæ partis vindicatio conceditur, cum quæ pars ſit vindicanda incertum eſt.*

Fortuna & caſus Dux eſt Deus. ſub eod.

47 *Hinc tollitur ſimilitudo de fructibus dotalibus, & nu. 48. 49.*

Coſta quadam diſtinctio circa ratam fructuum explicatur. ſub eod.

50 *Et ad feudum quomodo rata vox applicetur declaratur.*

51 Ex §. His conſequenter, *non fuiſſe à diſpoſitione iuris communis receſſum, oſtenditur.*

52 *Aliud in feudis ad ſeruitia determinata cenſeri, ſeu ſub annuis præſtationibus quam in feudis ſimpliciter intellectis.*

53 *An infeudationes ſint latè interpretandæ et quomodo.*

54 *Si Vaſallus moriatur poſt Auguſtum fructus etiam percepti poſt tale tempus fruit ſui.*

55 *Fructus percepti ex fundo feudali non ſunt feudales ſed allodiales.*

56 *Aliqua de ſimilitudine & cauendum ab ea, & de comparatione cauſarum rectè facienda, & decipi ſpecie recti In quo erraſſe Iureconſultos ipſos, & nu. ſeqq.*

1 AD tertium, q̃ ſit ratio ꝙ hoc tex. *§. His conſequẽter* facta nõ fuerit diſtributio pro rata ſeruitij & temporis, quo vixit Vaſallus? Reſpondeas hanc eſſe, quia in feudũ non cadit ea omninò correſpectiuitas, quæ maxi-

maximè, & ad perpendiculum in conuen-
tionibus hominum obſeruatur, & viget,
2 † ſeù ad proportionem geometricam vt ait
licet alia occaſione *Doctiſs.praſ.Teſſ.dec.56.*
3 *num.5.* † ſeù quaſi vt inter infeſtos contra-
hentes, *vt vtar verbis tex.in l.ſi id quod.29.§.ſi*
quas.ff.de donat.inter vir.& vxo. & huiuſmo-
di negotiãtes cum alio, *vt in tex.§.1.auth.de*
4 *aqual.dot.* † ſed alia delicatior, ac, vt ita dicã,
moralior, & quæ non tàm ex vinculo obli-
gationis cuiuſdam ciuilis, quàm ex vinculo
viciſſitudinariȩ cuiuſdam inclinationis vin-
culatur, obligationi ad antydora maximè
comparanda, in qua verè non res, non rerũ
negotia aguntur ſtrictè, ſed perſonæ perſo-
narumq; animi beneuole inter ſeſe conci-
liantur. Imò verò (quod plus eſt) vniuntur
5 reciprocè in adiutorium commune † exem-
plo eius, quod dicimus non amare, nec tan-
quam inter infeſtos contrahentes donatio-
nes prohibitas eſſe inter Coniuges *ad d.l.29.*
et ad d.l.ſi ſponſus.§.ſi maritus. eod.titul.et per
gloſſ.in l.magis puto.5. feudum autem.in verb.
pupilla.in fine glo.ff.de reb.cor.et ad tex. in l.ſi
quando.35.§.illud etiam.C. de inoff. teſt. vbi ad
propoſitum facit dictum Papin.ibi relatum, me-
ritis magis filios ad paterna obſequia prouocan-
dos, quàm pactionibus adſtringendos, et per nos
in dec.lucen.68.num.37.

Hæc declaro; In contractibus ità fit, vt
alterum ex altero dimetiamur ad perpendi-
culum, quia id optat & importat iuſtitia cõ-
mutatiua, tradens vnicuique quod ſuum eſt
6 in pondere, numero, & menſura † Quȩ qui-
dem iuſtitia aliter faciendo lȩderetur, & ci-
uilis ſtatus turbaretur cum *ea Inſt.in princ.de*
Iuſt.et iur.l.iure ſuccurſum.ff de iur.dot.l. bona
7 *fides.ff.de poſ.* † Id autem in genere ſeù in ma
teria liberalitatis, non poteſt omninò elu-
ceſcere *vel Senec. Teſte lib.2. de benef. cap.18.*
dum ait, Equidem diligentius quærendus eſt be-
neficij, quam pecunia creditor, huic enim reddẽ-
dum eſt, quãtum accepi, et ſi reddidi ſolutus ſum
ac liber, at illi plus ſoluẽdum eſt, et nihilominus
relata gratia cohæremus. et Did. de teſtam. cap.
cum in officijs.ſub numer.9.ad l.ſed et ſi lege.§.
conſuluit.ff.de pet.hæred. l. ſi quidem.8. Cod.de
action.et oblig.l. ſi Titius puerum. ff. de obſeq. à
paren.praſt.etc.Forcat.de feu. cap.2. numer.1.
8 † Et ità cenſentur veluti oppoſita cõtractus,
& liberalitas, *l.1.l. quæſitum.§. eum qui. l. in-*
terdum.ff.de preca.l. Ariſto.ff.de donat. glo.in l.
fin.ff.de conſt.princ.Soac. in prælud. feu.cap.11.
9 *ſub num.2.* † Nec dicitur donatum quod cõ-
penſatum eſt *l.ſi quis pro vxore.21. in fin.ff. de*
10 *donat.int.vir.et vxor.* † Ità fit vt in contracti-
bus alijsque actibus correſpectiuis quæ ſe-
quuntur optimè intrent, & applicentur.

11 † Quod præſtatur ob certam cauſam de-
bet determinari ſecundum eam *l. Seio.*, *vbi*
12 *Cyn.Bart.et Bal. ff. de an lega.* † Quæ tamen
cauſa eſt probanda *Menoch. conſ.1047.num.*
13 *10.lib.11.* † Quod præſtatio regulatur ſecũ-
dum onus, propter quod ea fit, *l.generaliter.*
§.1.C.de Epiſc.et Cler.Roma.conſ.417.nu.4.
14 *Crau.conſ.221.num.5.et ſub num.13.* † & quod
creſcente, aut minuẽte labore debet creſce-
re, aut minui ſalarium, *Surd.conſil.66.num.6.*
15 † & quod merces habet rationem operarũ
id.Surd.conſ.42.num.7. et ſeqq.et num.21.vbi
16 *plura de his.* † & quod vbi grauamen eſt cõ-
modi cauſa, ſublato grauamine ceſſat &
commodum *l.eum qui.vbi Bartol.et alij ff. de*
17 *iureiur.* † *Et eo diminuto et iſtud Ozaſ. deciſ.98.*
ſub num.10.Alia ad hac Surd.conſ.150.nu.37.
18 *et ſeqq.et ad conſil.289.ſub num.14.15.* † Quȩ
tamen & alia ſimilia in hanc feudalem ma-
teriam non tam facilè & ſic ſimpliciter ca-
dunt, quia hæc magis in perſona, & officijs
conſiſtit, quam in ſtricta ciuili obligatione,
19 † & ità feuda magis cohȩrere perſonȩ, quã
patrimonio *dixit Valaſc.de iur.emph.q.1.n.6.*
20 † Nec perſonalia Vaſallorum ſeruitia poſ-
ſunt habere certam, ac determinatam for-
mam obligationis, ſed vnam tantum, quȩ ex
ipſis fidelis Vaſalli viſceribus congruit, pro-
ciſci iuxta caſuum contingẽtias *ad Crau. cõſ.*
303.num.3.Natt.conſ.163.num. 10.11.conſ.
21 *164.num.23.* † Ità fit vt fructus non ſufficiãt
aliquando pro expenſis, quas in ſeruitia Do
minorum fieri contingit, aliquando verò
ſuperabundẽt, idque ex eo quia vacent oc-
caſiones ſeruitiorum præſtandorũ *ad Rayn.*
in §.firmiter.num.11. de prob. feu. al. per fed.
D.Borr.in ſua Caualc.par.3.cap.4. in fi.et ad §.
22 *ad hoc, hic finit. lex.* † Cõtulit etiam beneficiũ
Dominus, beneficio verò quid aliud reſpõ-
dere poteſt, quàm par animi gratitudo? ſic
officia Domini, & Clientis vltrò citròque
præbita humanitate commẽdari, & in om-
nibus vicem alterum alteri reſpondere cõ-
uenit, *vt ait Forcat. de feu. cap.10. numer.1.*
23 † Nullam fraudem, nullum malum inge-
nium eſſe debere *eſt in. §. fin.de proh. feu.al.*
24 *per loth.* † Amore, & honore Domini *titu.de*
25 *feu.dat.in vic.leg.comm.* † Non habere onus
Vaſalliticum commenſurationem aliquam
cum fructibus, aut alia feudi commoditate
Camer.de Proh.feu.al.per feder.ad princ.Soac.
26 *in pral.cap.40.nu.40.ad fin.* † Nulla pecunia-
rum ſumma poſſe æſtimari *Garzon. de fam.*
ad feu.recip.ſub num.109.Schrad. ad iſta part.
27 *10.ſect.10.num.63.* † Debere perſonam Do-
mini bonam, & ſanctam Vaſallo ſemper vi-
deri, vnde nec de calumnia iuretur, nec de
dolo contra eũ agi poſſit *Prob.ad Io. Monac.*
c.2.in princ.de Iuram.cal.in 6.Curt.part.4.ſub
28 *num.8.Schrad.par.6.cap.7.nu.19.* † & debere
confidentiȩ totis viribus reſpondere, quam
Dominus de Vaſallo concepit *ad Crau.conſ.*
303.

29 *303. num. 2.* † Nullis terminis circuncludi
ſeruitium Vaſalliticum, ita quod extra ter-
ritorium ſequi teneatur Dominum *Doƈto. in*
tit. quib. mod. feu. amitt. et ibi Balz. nu. 14. in tit.
quæ ſit prin. cau. etc. §. ſed nec eſt alia, et ibi Affl.
nu. 4. Schrad. par. 6. cap. 6. D. Borr. in d. Canalc.
30 *par. 1. cap. 9.* † expenſis tamen Domini *titul.*
vt vaſ. ſumpt. dom. 107. in fragmen. feud. apud
Cuiac. Menoch. conſil. 1003. numer. 72. libr. 11.
31 † Quemadmodum è contra ęque Dominus
pro Vaſallo tenetur *tit. qual. dom. propr. feu.*
priu. in tit. de conſuet. reƈte feu. §. in quibus, vbi
neuter iurat de calumnia. per reg. quod quiſque
iur. etc. in tit. de form. fidel. præſtan. Iacob. in ſua
Inueſt. verſ. et promiſſerunt. nu. 15. et 29. Affl.
deciſ. 265. et ibi add. vbi V. ad declarationem et
ad eund. Menoch. quoque conſil. 99. num. 133. et
ſeqq. lib. 1. et Doƈto. in §. Domino cōmittenti, vbi
32 *etiam tex. ſi de feu. def. etc. Camil.* † qui ait hoc
non procedere in Domino ſuperiorem nō
recognoſcēte *in par. 1. Diu. iur. feu. verſ. licet*
33 *num. 29. fol. 7.* † & Protector dicitur Domi-
nus, non ſeruiliter Dominus *Syluan. de feu.*
recogn. q. 10. nu. 9. & inter Vaſallum & Do-
minum exiſtit coniunctio pluſquam pater-
na & filialis, & Dominus Vaſallum ſuum
tanquam filium fouere debet *Bologne. conſ.*
4. ſub num. 105. ſub verſ. cum igitur.

34 † Ex quibus manifeſte reſultat hanc inter
Dominum, & Vaſallum viciſſitudinariam
(vt ſic dicam) correſpectiuitatem non poſ-
ſe commodo feudi ſimpliciter accepto fer-
ri, nā quoad Dñm certe non verificaretur ꝑ
hoc correſpectiuitas, cū det, nō accipiat feu
dū. In quo ergò eſt fundata? niſi in baſi, &
fundamēto beneuolētię principaliter; Nec
obſcurè probatur id ipſum vel ex definitio-
ne feudi *in tit. in quib. cau. feu. amitt. §. impri-*
mis, niſi honore, & amore Domini, *vt in tit.*
de feu. fœmina. Et poſſet hæc feudalis natura
35 aliquibus ferè conſimilibus adūbrari, † Pu-
tà ſi quis aliquid Eccleſiæ donet eccleſiaq;
accipiat, nam accipit non ſimpliciter vt
obligetur, & tamen obſeruat Eccleſia, & ad-
implet id propter quod datum eſt, *Angeli-*
ca. in verb. Simonia. in ſua ſum. Corn. conſ. 296.
per tot. vol. 4. Card. Tuſc. in verb. Funeratio.
36 *concl. 536. num. 14. Vbi vide,* † Nec capit pe-
cuniam quaſi ꝑtiū miſſarum, ſed quaſi ſti-
pēdiū ſuſtētationis *vt inquit Abb. in c. ſignifi-*
catū de præben. in 6. Graff. dec. aur. conſc. tit. de
37 *Simon. capit. 96. numer. 32.* † Sic dici-
mus Agrimenſorem non locare operas, ſed
operas loco beneficij ꝑſtare *l. 1. §. 1. ff. ſi mēs.*
38 *falſ. mod. dix.* † Non propter laborem, ſed
propter probitatem intellectus inquit *leg.*
39 *1. §. diuus. ff. de var. & extraord. cogn.* † & dici-
tur Honorarium *Surd. dec. 219. nu. 5. 6. conſ.*
40 *42. nu. 2.* † Seù etiam Palmarium *vide Farin.*
qu. 106. nu. 48. & ſeqq. Vbi plura de Salario
Aduocatorum Procuratorum, & ſimilium:
& quando dicatur moderatum aut exceſſi-
uum.

41 † Nec quod: iureẽ ꝙ promittatur, ꝙ interet
ſtipulatio, quod Inueſtitura, hoc alterat hāc
feudi naturam, non ſecus ac ſtipulatio, quæ
contractus naturam non mutat, ſed ad ma-
iorem eius additur corroborationem *l. ſti-*
pulatio ff. de vſur. l. id quod. ff. de conſtit. pec.
42 † & ità ad inſtar ſtipulationis inueſtituram
fuiſſe introductam, & hanc naturam actus
principalis imitari, *ait Roſen. cap. 3. concl. 11.*
43 *ſub num. 19.* † Ac vt fœdere magis inuiolabili
Vaſalli adſtringantur ad *Forcat. de feu. cap.*
4. ſub num. 2. & cap. 8. ſub num. 1. ad fin. d. Borr.
in caualc. d. par. 1. cap. 1. in princ. & verſ. hinc
quemadmodum Crau. conſ. 303. ſub nu. 3. verſ.
quarto in rebus.

In hac ergò ſeruitiorum incertitudine,
adeoque in hac perſonarum, & feudi quali-
tate & circunſtantijs, rata pręcisè fructuum
ad onus annexum non potuit intrare, nec
conſiderari, quia vbi fructus, vtilitas, & tē-
pus non proportionantur, non poteſt cade-
re æqualitas, vt pro rata fiat compenſatio.
44 † Nam rata temporis tunc attenditur quā-
do concurrunt ęqualitas temporis, & pro-
portio commodi, ſecus verò quando non
ſubeſt aliqua proportio, *vt ait Surd. dec. 326.*
ſub num. 20. 21. ex Bal. in l. ęde num. 9. C. locat.
& ad eund. Surd. in conſ. 34. ſub num. 14. & 15.
45 † dum ibi ex Rip. diſtinguit an fructus ope-
rarum habeant proportionem cum tempo-
re ſeruitij præſtiti, an verò inter fructus, &
tempus non cadat proportio, ſeù an pecu-
nia, & tempus æquabilem & proportiona-
bilem recipiant diuiſionem, quę non intrāt
in materia feudi ob incertitudinem. Vnde
incertæ rei regula non niſi incerta appli-
cari poterat *l. vn. C. de ſenten. quæ pro eo quod*
intereſt profer. l. certum. cum ibi not. ff. ſi cert.
pet. l. vbi autem non apparet. 75. in princ. ff. de
46 *verb. oblig.* † ſic incertæ patris vindicatio
conceditur, cum quæ pars ſit vindicanda
in certum et *l. 1. §. fin. ff. ſi pars hæred.*
petat.

Nec candor ille animorum pati, nec tan-
ta perſonarum dignitas admittere, nec tàm
delicata correſpectiuitas permitere nec vl-
la æquitatis aut honeſtatis ratio ſuadere vel
poterat, vel debuerat vlla vel minima de
fructibus iurgia infeſta, Ideò quo remedio
congruentius erat ſuccurrendum, quàm per
remiſſionem diſtributionis fructuum ad ar-
bitrium diuinum, dum committitur caſui
mortis, & fortunè temporis, quorum Dux
eſt Deus *iuxta Senec. prout refert Bald. ad l. vlt.*
in 1. not. C. com. de legat. Tiraq. de Iure primig.
quæſt. 17. opin. 1. num. 1. in fin.
47 † Hanc vim naturæ feudalis, ſeù arcana
hæc

hæc ab intimis naturæ feudi viſceribus re-
petita non conſiderarunt, qui meliuſ fuiſ-
ſe autumarunt, ſi ad exemplum fructuum
dotaliū facta fuiſſet pro rata diſtributio, in
quorum numero *Cuiac.ad §.his conſequenter
verſ.eandem diuiſionem obſeruari Vueſembec.
de feu.cap.9.nu.5. & in Parat. ff.ſol.matrim.*
48 *in fin.* † & in agnato quando is ſuccedit nō
Dominus ità cenſuit *Brun. conſ. 106. ſub nu.*
49 *1.* † *Meritò Cuiacium* & eius opinionem tan-
quam iuri contrariam *reijcit Roſent.cap. 10.
concl.42.ſub num.29.*

His verò (vt ſcrupulum hunc non omit-
tam) nō obſtat quod *Coſt.de ratio.ratæ q.114.
num.6.* duplicem faciat diuiſionem fructuū,
in qua cadat conſideratio *Ratę*, & aliam du-
plicem in qua non cadat, vt inter hæredes
fructuarij & proprietarij, ſeù inter hæredes
grauati defuncti, & fideicommiſſarium nō
cadat; Inter verò maritum & vxoris hære-
des ſiue inter hæredem Vaſalli, & nouum
ſucceſſorem cadat. Quia reſpondeo quod
Ratæ vox aut capitur pro parte, aut indicat
50 ęqualitatem ſeù proportionem. † In mate-
ria feudi & diſtributionis fructuum cadit
terminus *ratę*, quatenus oppunitur termino
inſolidum, & indicat partem, de quo ſigni-
ficatu eſt *apud.eund.Coſt.cap.1.num.1.* nam
verùm eſt ſecundum hunc ſenſum nec hæ-
redem Vaſalli, nec alium fructus feudi ca-
pere inſolidum ſed pro parte tātū, Non ca-
dit autem in materia feudi, quatenus ea di-
ctio, *Rata*, indicat æquilibrium iuſtitiæ cō-
mutatiuę, *vt per eund. eod. cap.1. præmiſ.7.*
51 *ſub num. 1. & patet ex ſupradictis.* † Et ex his
ipſis tollitur illud quod dixerunt *Docto. ex
hoc §.His conſequenter.* recedi à diſpoſitione
iuris Communis, & exorbitare *teſte Excell.
D.Prima Præſ.Morot.reſ.12.num.1.ſub princ.*
nā cū varię ſint in iure circa hoc diſpoſitio-
nes, *vt in term. l.29.cit.ſupra num.3.in term.
l.diuortio.ff.ſol.matr. vt infra cap.10.num.23.
& ſeqq.* in terminis Vſufructuarij; Fideicō-
miſſarij & etiam *ibid.* Dixerimuſne per hanc
vel illam diuerſam diſpoſitionem recedi à
diſpoſitione iuris communis in genere?
profectò non dixerimus, nam omnia & ſin-
gula ſecundum ſubiectam materiam ve-
niunt intelligenda, & regulanda.

Ac (prout varię ſunt Materię) ità varias
inuicemq; diuerſas receptas fuiſſe contigit
formas, omnes tamen in corpore iuris clau-
ſas: Sic quod feudum ex inſita natura rece-
perit huiuſmodi formam in fructuum di-
ſtributione, *ſecūdū ea quæ mox partic. 10. ple-
nius dicemus circa hunc punctum*, Dixerimuſ-
ne ob id à iure communi fuiſſe receſſum?
iudicet ex ſuprarelatis vnuſquiſq; : Dixeri-
mus itaque feudū in hoc differre à pleriſq;
alijs materijs, at a iure communi in genere
recte nūquā meo iudicio hoc dixerimus: &
hoc addatur *ad princ. huiuſce cap.per tot.* pro
defenſione huius celeberrimi loci: Per quod
euitabuntur argumenta *ab exorbitanti* dedu-
cta, de quibus *vt per D. Præſid. Morot. d.reſp.
12.& per alios.ſub initium huius cap.iam citat.
Et ea quæ ſupra part. 3.* de agnato dicta ſunt
multo facilius concedemus *poſt tex. ipſum
tit. An agnat.* qui loquitur in puncto, ideo
non hæſitandum *ad l. ancile. C. de furt. in
term.term.allegatā ad hoc per D.Morot.d.reſp.
12.col.pen.in fin.ante verſ.non obſtat.*

52 † Item intellige prædicta de feudis ſim-
pliciter, nam in feudis determinatis ſeù cō-
ditionatis, vel in feudis nō proprie feudis
putà vbi ità data, vt annua aliqua pręſtatio
fiat, ſtrictiores quędam in eis procedunt de-
terminationes, de quibus inter cęteros *vt
per Gallup.in meth.vniu.iur.feu.par.4.cap.2.
per tot.ad quem ſufficiat remiſſiuè.*

53 † Aduertas quoque quatenus correſpe-
ctiuitatem omnino non tollimus in feudis,
quinimo admittimus, ſed delicatiorem in
modum quendam, Vnde fiat effectus vnus
ad declarationem pręcedentium non prę-
termittendus, cum feudum non poſſit dici
continere (ob dictam cauſam) beneficium
omnino ſimplex & merum, Ideò non parū
errari per eos qui affirmarunt latiſſime ac-
cipiendas Infeudationes quoad res, & per-
ſonas & ita longè latius quam Priuatorum,
Nam exceptis donationibus eorum vel ob
merita in Rempublicam, vel ex alia cauſa
publicę vtilitatis, vel de ijs bonis quæ
proprie pertineant ad ipſoſmet Principes,
& à Priuato concedi non poſſunt, vel in
caſibus à iure expreſſis, in quibus ſpecialiter
huiuſmodi donationes fuerunt priuilegiatę
*vt ex l. vn. C.ſi Imp. libert. Soc. lib.10. aut.ex
l.benè à Zenone.C.de quadrien. except. & ſimi-
libus.* In reliquis contractus cum Principe
initi ſuam naturam retinent, nec feudorum
cōceſſiones à Rege factę ſunt late interpre-
tandę *vt laiè & doctè Perilluſtriſ.Frāc.Ferrar.
in celebri reſp.11.Pro Illuſtriſſ. And.Pronana.
Leynici &c. Domino à num.491. vſque ad nu.
529. vbi reſpondet omnibus contrarijs ib.d. an-
tea à num.51.in ſeqq.vſq, ad num.60.adductis.
Iunctis num.100.in plures ſeqq.* vbi per infini-
ta exempla, quod feudalia non ſint ampliā-
da, & quod habeant etiam locum in eis, ſi-
cut in contractibus, communes regulæ *vt
l.veteribus.de pact.vt ibid.num.162. Aut l.la-
beo.l.ſi emptione.de contrah.empt. vt nu. 163.
& alia vt in ſeqq. ibi.* Quę tamen nō deſtruūt
antedictas conſiderationes, quia hę pertinent
ad intimam ac certam feudi naturam, licet
incertam in modu eam exequendi, niſi re-
gulam ad certam fuiſſet poſtea redacta re-
ſolutio *iuxta determinata ex d.§.His conſequē-
ter:*

Digitized by Google

ter: Alia verò de quibus loquitur *Dom. Sen. Ferr.* pertinēt ad extranea, ſcilicet ad varias cōuētiones formulas & verba interpretanda forte dubia quia interpretationes non excludunt feuda, aut de eis factæ inueſtituræ, aut priuilegia conceſſa: Imò admittunt; & Ipſe de Interpret. Inueſt. cōpoſui tractat & notiſſimi ſunt innumeriq; de eis tractat &c. Quare &c.

54 † Demum non omittamus quid iuris ſi
poſt Auguſtum moriatur Vaſallus perce-
ptis iam aliquot vel omnibus fructibus au-
tumnalibus, Domino vel Agnato deſtin-
ctis? Reſpondetur eos omnes feciſſe ſuos ex
diſpoſitione l. defuncta. 58. *ff. de vſufr. pront*
ità in term. tenuit Conſuet. partis tit. 1. §. 1. gl. 8.
num. 11. Munoz. de ratiocin. par. 2. cap. 20. ſub
nu. 27. verſ. Conſuet. Pariſ. propter identita-
tem rationis, quia vbi fructus ſunt collecti
iam non eſt dubium quin facti ſint colligē-
tis *ad gl. in d. l. defuncta ſuper verb. percepturū.*
55 *Verſ. ſed hoc ideò* † & iam non ſunt amplius
feudales ſed allodiales *Srbrad. de feu. 2. par.*
9. part. princ. ſect. 3. ſub numer. 3. & ibi latè ad
materiam à n. 1. in ſeqq. ad propoſitum noſtrum.
adde ſupra part. 2. num. 16. Hoc tetigi ne faci-
le credas in alijs procedere comparatio-
nem, putà circa fructuum diſtributionem
ob rationes diuerſas, quia in feudis viget
correſpectiuitas, quę ratio ceſſat in vſufru-
ctuario & ideò in eo non fit huiuſmodi di-
ſtributio, ſed aliter vt ſupra *part. 4. nu. 32. &*
ſeqq.
56 † Adeo ſubiectæ materiæ rationes ſunt
trutinandæ, & vltimę rerum differentiæ,
quoad fieri poteſt, penetrandæ, & à ſimili-
57 tudine pręcauendum † Ne ſpecie recti vt
ſępe, decipiamur: Vnde totam vim I. C.
in recta rerum cauſarumque comparatio-
ne conſiſtere dicant Docto. Ità quod qui
benè eam facere didicerit, is perfecto Iuri-
ſperito conueniens inſtrumentum habebit
teſte Galleſ. de exercit. Iuriſp. lib. 1. num. 29. &
ſeqq. & lib. 2. in priu. & per tot. & lib. 3. ſub n.
58 *50. & ſeqq.* † Vbi exēpla faciendę compara-
tionis per ſingula idētitatis, & ſimilitudinis
59 genera deſcribit, † & notanda quæ ibi pro-
ponit Idem Auctor de ſimilitudinibus, nec
per ipſos quidē veteres I. I.C.C. benè aptè-
uè formatis, & in quibus decepti fuerunt
ex Papin. in l. cum res ſuas. §. tarcam. ff. de ſolu.
& ex Vlpian. in l. Vulgaris eſt quæſtio. 21. ff. de
furt. In d. lib. 2. num. 42. & ſeqq. vbi latè, & ele-
ganter.

CAP. QVINQVAGESSIMI SEPTIMI.

Partic. 9.

Cur per tempora in abſtracto, & in genere fructus diſtributi. §. His conſequenter.

SVMMARIVM.

1 *Cur per tempora facta fructuum diſtributio. & ſeqq.*
2 *Modus nil aliud eſt quàm menſura.*
3 *Datur per tempora diſtributio ſeù diuiſio.*
4 *Per tempora diuiduntur iuriſdictiones quoad exercitium, poſſunt fratres cōpelli, ſi ſint diſcordes ad diuiſionem.*
Non tituli quia ſunt indiuidui. ſub eod.
5 *Per tempora fiunt calculi alimentorum ratione incertitudinis.*
6 *An huius &* l. hæreditatum *poſſit ratio tradi.*
7 *Taxa perpetua, quicquid, in fructibus aliquando plus aliquando minus inſit, ſemper ſeruanda.*
8 *Idem de* Adhoa *quę loco ſeruitij ſuccedit.*
Et ibid. remiſſiuè de caualcata, releuio, adiuramento, Hoſtendirijs.
9 *Standum eſt conſuetudini, vt ſi penſionis dimidia ſoleat ſolui in feſto Ioan: Baptiſtæ, & altera dimidia in Natali.*
10 *Et ſi conſuetudo transferendi ad hæredes, ſi penſionarius deceſſerit poſt octo dies, & non trāſferendi ſi antea moriatur.*
Aliud exemplum ſimile §. His conſequenter. & de vi conſuetudinis. ſub eod.
11 *Reſolutiones Excellentis. Magiſtratus circa Caualcatas.*
12 *Vaſallus obligatus ad annuum canonē pro feudo non excuſatur à Caualcata. & ità fuiſſe iudicatum.*
13 *Id tamen eſt in arbitrio Iudicis poſitum.*
14 *Ob conſeruationem ſtatus quilibet tenetur contribuere & omnia priuilegia & immunitates ceſſant.*
Nec obſtat quod feudum ſit frantum & liberum ab omni ſeruitio. eod.
15 §. fi. cū gl. tit. de Cap. qui cur. vend. *explicatū.*
16 *Seruitij præſtatio in feudis intelligitur de perſonali.*
Seruitij nomen non conuenit annua præſtationi ſub eod.

AD

1 AD † quartum, quę ſit ratio quod per tē-
pora in abſtractu & in genere tantū cō-
ſiderata facta ſit diſtributio? Ego hanc eſſe
puto q̄a excluſa à feudis menſura ad perpē-
diculum, fuit & modus diuiſionis excluſus
2 † cum modus nil aliud ſit, quam menſura
tit. ſi mens. falſ. mod. dix. vnde verſus.

Eſt modus in rebus ſunt certi denique fines.

Nihil aliud ſupererat quàm ordo aliquis
conſcriberetur; Nam eo ſuppoſito; quod
communis eſſe debuit fruitio inter Domi-
num, & hæredem vaſalli defuncti: Hæc
autem ad certam menſuram ſecundum ſu-
biectam materiam non poſſet reduci, ad
aperiendam tamen huic communi fruitio-
ni viam aliqua ratio erat inęunda; hæc autē
quomodo? niſi dato præſcriptoque aliquo
temporū ordine per prius, aut per poſterius
& ecce ad §. noſtrum: decedente Vaſallo in-
tra Martium, & Auguſtū, vt fruitio interim
ſit heredis, poſtea verò ſit Domini vel agna-
3 ti: † Nec rarus eſt hic modus diſtributionis
nec caremus exemplis, *nam apud Liui. lib. 3.
deca 2.* per tempora diuiſum legimus Impe-
rium inter Terentium Varronem, & Æmi-
4 lium Paulum. † Item per tempora diuidū-
tur iuriſdictiones quoad exercitium & ad-
miniſtrationē, & poſſunt fratres diſcordes,
compelli ad diuiſionem *Gallup. in meth. feu.
par. 1. cap. 5. nu. 105.* & poſſe diuidi ad *Crau.
conſ. 994. num. 19. lib. 3. conſ. 264. & conſ. 318.
Surd. conſ. 227. nu. 12. 13. lib. 2. in conſ. 57. nu.
8.* niſi feudum ſit titulatum, quia titulus eſt
indiuiduus *vt per Gallup. mox cit. numer. 106.
Reuerendiſſ. Ricc. collect. 2154.* vbi quando
5 & quomodo & circa feudi & titulos † Item
per tempora calculi alimentorum ratione
incertitudinis fiunt, vt *in l. hereditatum alias
computationum. 6. ff. ad leg. falc. Sard. de alim.
q. 35. tit. 9. num. 27. 28. 29. Crau. conſ. 194. nu.
6. & 7. Bero. conſ. 40. num. 17. lib. 1. Cabal. caſ.
crim. 248. num. 25. 26. Cent. 3. Cordub. de liber.
agnoſc. §. ſed ſi filius. ſub numer. 110. & 111.*
6 † vbi an reddi ratio poſſit eius *l. heredita-
tum*, in quo aduerte, quod hac, per tempora
diſtributione euitatur ſtricta illa ratio mer-
cenariæ correſpectiuitatis, quæ ſeruatur
inter contrahentes ab vna, & alia ſcilicet ex
parte feudorum fruitio cuiq; ſua honeſtiſ-
ſimo quodam modo, & conuenientiſſimo,
vt patet, conſeruatur: & maxime quia inſpec
ta hac vi natura & perſonarum qualitate
plus minuſue non minuſue redditur huiuſ-
modi ordo irrationabilis, & præſertim, quia
7 ſit perpetuus. † Argumento eius, quod dici-
mus taxam ex quo eſt perpetua, licet ali-
quando plus, aliquando minus inſit in fru-
ctibus, eſſe ſeruandam, nec ab ea recedendū
*Boniſa. de Vital. in Clem. ſi beneficiorum nu. 38.
& ſeqq.* de decim,
8 † Prout & hoc ipſum *de adhoa* verificatur,
quæ loco ſeruitij præſtandi ſucceſſit, ſicut
& dimidia fructuum anni *in §. firmiter. et ibi
doct. de probib. feu. al. per fed. in §. pen. de Capit.
Conra. Iatrigl. de feu. queſt. 67. nu. 9. D. Borrio.
magiſter meus in feudis de Caualca. par. 3. cap.
1. & 2. per tot. Petr. de Grego. de Cōceſ. feu. part.
1. qu. 12. Alia de relcaio, adhoa, caualcata, oſtē-
ditijs, tertijs venditionibus, adiatamento & c. re-
mitto ad Praſid. D. Amad. in tract. de Laudim.
quaeſt. 2. & ad clariſſimū iuris Interpret. Dom.
Nouar. ſuper pragm. Regni Neapolis collect.
28. & 166. vbi cum deciſionibus plura & Dom.
Gallup. in meth. vniu. iur. feu. par. 4. c. 2. nu. 17.
per plures num. vſque in fin. et c. ſeq. et cap. 4.
et Andr. Capan. in doctiſſ. tract. de iure releuij
pleniſſimè et ibid. etiam de Adhoa paſſim alibi*
Ad quē virū celeberrimū, dū hęc imprimo
9 ſuperuentū remitto † & eſt ſtandum conſue-
tudini ſoluendi dimidiam penſionem purà
in feſto Sancti Ioannis Baptiſtæ, & alteram
10 dimidiam in Natali Domini noſtri † & trā-
ferendi ad hæredes, ſi penſionarius deceſſe-
rit poſt octo dies, & non transferendi ſi an-
tea moriatur eſt apud *Zaaal. conſ. 160. nu. 17.
19. et 30. et Illiphons. perez. tract. de Anniuer-
ſar. et Capellan. libr. 2. capit. vlt. ſub numer. 27.*
Simile exemplum habemus *ex Vrſil. ad Affl.
dec. 168. num. 6*, vbi allegat conſuetudinem
& per Pap. in ſcriptis redactā quod ſi Cle-
ricus decedat à Kal. Martij. vſque ad Kalen.
Nouembris omnes fructus ſint ſui & ſuorū
hæredum & quod valeat de eis diſponere
&c. & de conſuetudinis vi ac potentia &
ideo attendenda vide egregie & expreſſè
vt per Rim. iun. conſ. 716. num. 24. et ſeqq. vbi
plura notabilia, ne dicam mirabilia de ea
maxime præſcripta aut immemorabili *D.
Franc. Piſc. Inter conſ. Ozaſc. conſ. 21. num. 35.
et ſeqq.* in term. feudi vbi plene eſſe particu-
lares omnium locorum conſuetudines attē-
dendas & alia de vi conſuetudinum.

Sic dicimus belli neceſſitate vrgente te-
neri vaſallos ad ſeruiendum Domino, q̄-
quam in eorum facultate ſit ſeruiendi, vel
perſonaliter, vel per ſubſtitutum Domino
gratum, vel ſoluēdi partem fructuum illius
anni quo vocati fuerunt ad ſeruitium, iuxta
tamen intelligentias, & declarationes tra-
ditas *per Doctores cit. à Roſ. c. 8. concluſ. 23. per
tot. ab Excellentiſſ. Magiſtratu, ſeu ab Excellēt.
Delegatis Sereniſſimi circa materiam caualcatæ
approbatas, vt teſtatur Excellentiſſimus Dom.
Præſes Bentius alleg. 54. pro Do. Patrimoniali
contra Illuſtr. Dom. Nicolaum à Ponte Lōbria-
ſci Condominum in fin. princ. ante verſ. ſed du-
11 bitari, † quas reſolutiones cum ſuis fundamētis*
idem-

idemmet vir vigilantiſſimus D. Bentius interſeruit inter doctiſſimas allegationes: allega.43. meritiſſimus tunc Aduocatus Patrimanialis, ſuper quibus de mandato Illuſtriſ.et Excellentiſ. DD.*Delegatorum exactiſſimè ſcripſit, & pereleganter*, & apparet de hac conſuetudine, & iure ſoluendi, vel in fructibus, vel in pecunia, ſeu contribuẽdi in eis ꝑ vaſallos loco

12 ſeruitij perſonalis† *Et eadẽ allegatione 54. in dicta cauſa d.*D.*Patrimanialis contra dictũ Cõdominum Lombriaſci ſtrenue defendit vaſallũ, qui pro feudo conditionato ſoluit annuum Canonem* nihilhominus oneri caualcatę eſſe obſtrictum, & licet varię ſint opiniones circa hoc, *vt patet ex Roſental.cap.8.concl.21.nu.7. et in gloſ.lit.b.et lit.b.Sshrad.par.2.c.4.nu.15. et par. 6. c.6.n.4.* id'quod dedit cauſam alijs doctiſſimis viris ſcribendi in contrarium in eadem cauſa, *vt Excellentiſſ.et doctiſſ. viro D. Præſidi Richelma, et quondam D.Ioanni Petro Gaſtalda diſertiſſimis tunc aduocatis, tamen pro opiniane D. Pręſidis Bentij fuiſſe iudicatum no-*

13 *tum eſt*; & quidem † meo iudicio rectè, id enim videtur in arbitrio iudicis collocatũ, vt vel ex verbis factiſqı contrahentium, aut ex alijs circunſtantijs facienda ſit interpretatio, vtrum voluerint contrahentes aliqua alia deberi *necue teſte Roſ. d.conclu.21.ſub d. num.7.ad fin. verſ.*& videtur mihi: *Parrò allegat Excellentiſſ. Bentius* coniecturas ex inueſtitura reſultantes conſiſtentes in promiſſionibus de faciendo omnia concernentia vtilitatem honorem, & cõſeruationem ſtatuum, & Domini & ſeruitium fidele contra omnes homines mundi, Ex quibus in quandam neceſſariam cõſequentiam videtur ꝑmiſſa rata fructuum ſi non poſſit perſonaliter ſeruire iuxta amplam promiſſionem, & hęc multò fortius accedente alia circunſtantia grauiſſimi periculi, quod S. A. S. & vniuerſo ſtatui imminebat ex bello ab

14 Hyſpanis illato, † quo caſu etiam ſi feudum francum, & liberum fuiſſet ab omni ſeruitio, tamen adhuc cogi potuiſſent Vaſalli ad aliquid contribuendum in pecunia, quia tali tempore omnia, priuilegia, & immunitates conquieſcunt, *ex Iaſ. in l. ſi ex toto. 8.nu.7.de legat.1.Teſſ.dec.268.num.15. vt per eund.* qui hanc circunſtantiam non omiſit, & ſaltem inter haſce alias facile admittenda videbatur opinio *Corn. conſ. 239. ſub nu.6.libr.1. & Schrad.eum referentis par. 2.cap.4.ſub num. 15.ead.par.6 cap.6.num.4.* vbi ſi iniũgitur onus alicuius ſeruitij, quod ſit de natura feudi cenſetur ab alijs liberatus, quia intrat regula qui de vno dicit de alio negat, quæ non intrat ſi iniunctum ſit onus, quod non ſit de natura feudi, ideſt quod non concernat ſeruitium peſonale, vt eſt præſtatio cenſus, quia tale onus nõ cenſetur expreſſum ex eo, quod excluderetur aliud, ſed ex alio, quia aliàs niſi per expreſſionem ſpecificam non cenſeretur impoſitum, & ideò adiectio iſtius oneris ſe ipſum includit in diſpoſitione, aliud non excludit, quia non infert eius incluſio de neceſſitate ad excluſionem, nec incluſio vnius eſt excluſio alterius, quod includitur per aliam diſpoſitionem ſed alio iure, *vt dicit elegãter D. Protapręſ.Bellon.conſ 16.numer.fin.ex Ozaſc. dec.85.num.12.& alijs vt per eum* Vnde quinimò & magis dici poſſit intrare aliã regulã, inducta in augumentum nõ debere operari diminutionem, *& hac vltra plenius adducta per Excellentiſſ.D.Præſidem ſupra dictũ*

15 †Per *quæ textum §.fi.cum glo.ibid.de Capitan. qui cur.vend.quem non poſſe cauillari pro ſe adducebant & dicebant DD. ex aduerſo ſcribentes* non facere ad propoſitum dico, *ait enim textus in hac verba ſimiliter poteſt feudum dari ad certum ſeruitium*, quod non negatur, ſed quid concludit in propoſito? nihil, cum nil decernat an ex conceſſione ad certum aliquod ſeruitium, aliud quolibet excluſum cẽſeatur: Atqui (*dicent*) *ſupplet gla.ibid.planè hoc videamus in verſ. ad certum ſeruitium*, vbi ſi datum ſit feudum ad aliquid certũ faciendum quolibet anno pro ipſo feudo tunc nõ tenebitur aliud facere Domino niſi fuerit dictum: Sed reſpondetur loqui hic glo.de ſeruitio præſtando pro feudo ipſi Domino, ergo de ſeruitio aliquo perſonali, vt verba

16 ſonant, † vltrà quod *verbum Seruitij*, de quo in textu, importat ſeruitiũ perſonale *ad tit. de form.fidel.& ad tit. de non.form.fidelit.et ad dicta ſupra cap.57.par.8.num. 19.et ſeqq.* fructibus verò annuæ pręſtationi nõ congruit nomen Seruitij *Gallup.in meth. feu. par.4. cap.2.num. 16.in fin. erga glo.* vt ſit congrua textui loquitur in caſu vnius ſeruitij promiſſi, quod ſit de natura feudi; vt per vnius incluſionem cenſeatur aliud quolibet excluſum. At de aliquo ſeruitio, quod non ſit de natura feudi non loquitur per prædicta & ideò, aut non facit ad propoſitum aut Doctorib. ſic vt ſupra diſtinguentibus multò libentius adhęredum. Adde vbi bellum eſt, & alijs caſibus, quod Vaſallus obligatus ad annuum canonem teneatur ad contribuendum, & alia nouiſſime *Mart. Vato. 34. per tot. ex Vinc.de Franch.dec.131. et Vinc. de Anna alleg.105.*

CAP.

CAP. QVINQVAGESSIMI SEPTIMI.

Partic. 10.

Cur per tempora ſpecialiter conſiderata, & ſic (vt in tex.) diſcreta inter Heredem Vaſalli & Dominum fructus diſtributi.

S V M M A R I V M.

1 *Cur ſic tempora diſtributa & per tot.*
Ab ineunte verè, quoad fructus, incipit annus. ſub eod.
2 *Ver incipit menſe Martio, quia dicitur principiũ anni noui.*
3 *Et principium virentium fructuum.*
4 *Et incipiunt fructus pullulaſcere.*
5 *Vnius anni vnus fructus eſt.*
6 *Ratio temporis dati hæredi Vaſalli. & ſeqq.*
7 *Faciliùs datur continuatio quàm noua conceſſio.*
8 *Faciliùs retentio, quàm noua petitio.*
9 *Turpius eijcitur quàm non admittitur hoſpes.*
10 *Fructus de proximo colligendi habentur pro collectis.*
11 *Colonus pro expẽſis poteſt fructus retinere odio emptoris.*
12 *Circuitus inutiles & incommodi euitandi.*
13 *Fruſtratorij actus non multiplicandi, & fruſtra fit per plura quod poteſt fieri per pauciora.*
14 *Maius ius radicatum in Feudatario pro impenſis in re feudali factis, & eius effectus.*
15 *Moriente Vaſallo iniquum eſt hæredi eius fructus auferre.*
16 *Impenſa anni imminentis iam antea facta et quo tempore maximè cenſeantur.*
17 *Hæres debet manere in poſſeſſione à Martio vſq; ad Auguſtum.*
Quod hic locus non contineat notabilem iniquitatem non benè applicatur. ſub eod.
18 *Ratio Alex. ad hunc tex. reijcitur.*
19 *Quid ſi feudum conſiſtat in vnâ re tantum, vt in vna vinea.*

1 CApite † anteced. dictum fuit, & actũ cur
per tempora in genere fuerit ordinata
fructuum diſtributio, nunc videndum eſt
cur vna tempora, ideſt à Martio ad Auguſtum
Succeſſori, alia verò ſubſequentia ipſi
Domino directo præſcripta fuerint, ſeù deſtinata;
non autem e contrà: Ad quod reſpõdetur
in id tam ex congruentia, quam ex neceſſitate
& de rigore iuris incidi oportuiſſe:
His nempe ſuppoſitis, & quod per tempora
fructuum diſtributio fienda eſſet ex natura
rei iuxta dicta cap. præced. & quod agitur
de fructibus vnius anni, quos incipere à
Martio menſe ſatis conſtat, ſeù a Vere,
2 † quod incipit à dicto mẽſe, & dicitur principium
anni noui *in add. ad Iſern. hic ſub nu.*
3 *20. col. 5. verſ. & dic annum lit. v. in fin.* † &
principium virentium fructuum, *vt dicunt
Bald. & Auar. hic ſub num. 1. Affl. numer. pen.*
4 † Et tempore Martij incipiunt fructus pullulaſcere,
quaſique reuiuiſcere *vt per Sonsb.*
5 *de feu. part. 10. nu. 105. in fi.* † iuncto eo quod
aiunt vnius anni vnum fructum eſſe, *vt per
Bald. conſ. 434. ſub nu. 1. part. 1. Alb. conſ. 104.
nu. 5.* vbi annum intelligit pro cultura vnius
6 anni. † Hæc cum ita ſint, & oporteat per
tempora fructus diuidere, profectò prima
tempora quæ conſiſtunt in vere, & in æſtate
meritò debebant Succeſſori Vaſalli aſſignari,
ſeù, vt melius dicam relinqui, Ad circuitus
euitandos, & propter continuationẽ
poſſeſſionis, quæ interrumperetur ſi hæc
ipſa tempora fuiſſent Domino aſſignata, &
intraret circuitus ſi poſtea de Septembre,
& ſeqq. menſib. debuiſſet reſtituere dicto
Succeſſori, qui mox finitis ſuis menſibus debuiſſet
adhuc iterum ipſi Domino reſtituere,
Ex quibus patet potiorem eſſe cauſam
Succeſſoris, quam Domini, propter ſequen-
7 tia iura, † Quod facilius detur continuatio
quàm noua conceſſio *l. ſi ex pluribus ff. de
verb. obl. ad Cran. conſ. 223. nu. 3. & ſeqq. conſ.
254. ſub num. 2. conſ. 291. num. 2. & conſ. ſeq.
num. 2.* Quod per continuationem innouatio
euitetur *ad cap. ie cũ teneamur, de appellat.*
8 *Machel. patroc. 41. num. 1.* † Quod facilius detur
retentio, quàm noua petitio *Bald. ad l. 2.
not. 3. C. de fideicomm. Socc. iun. conſ. 1. num. 10.
lib. 1. Menoch. conſ. 60. numer. fin. lib. 1.* Quod
fruſtra fiat per plura, quod poteſt fieri per
pauciora *l. generaliter C. de inſt. & ſub cõd. fac.*
9 † Et ſecundum carmen quod:

Turpius eijcitur quàm non admittitur hoſpes.

*Vt in cap. quemadmodum de iureiurãd. Probus
ad Ioannem Mon. ad cap. vnic. num. 3. & ſeqq.*
10 *de rel. dom. in 6.* † Et quod fructus mox colligendi
habeantur pro collectis ab eo, qui
mox eos erat collecturus, vt hic a Vaſallo,
ſeù Succeſſore eius *ad Bald. hic ſub num. 10.
cum conſ. 100. num. 5. Schrad. de feu. 2. part. 9.
part. princ. ſect. 3. ſub numer. 25. verſ. ſin verò
Vaſallus,* quod dictum procedit ſi non verè
ſaltem interpretatiuè, & ſecundum ſubiec-

tam

Digitized by Google

tam materiam Protopraſ. A Pont.de Laudim.
11 quæſt.7. ſub num.3. † exemplo coloni,quiá
ſecit expenſas, & ſeminauit,& ideo fructus
retinere poteſt , vel partiri cũ emptore fun-
di ex quadam incidẽti ſocietate, vt ait Brun.
conſ.106.numer. fin. Surd.dec.40.ſub princ.&
12 num.1. † item quod circuitus,maximè inu-
tiles, & incommodi, quales hic eſſent,ſunt
euitandi l. Dominus teſtamento. ff. de cond. in-
deb.l fi.C.de adopt.l.ſi ità quis.ff.de euiſ. Ozaſ.
13 dec.133.numer.11. † item quod fruſtatorij
actus non ſunt multiplicandi , quia fruſtra
fit per plura, quod fieri poteſt per pautiora
l.1. ff.quod met.cau. Ariſt.libr.8.Topic.Tom.
de Tomaſel.reg.77.Barbo.in princ.& loc.Com.
14 lit.F.num.59. † & hæc fortiùs,& quàm ma-
ximè locum ſibi vindicabunt , quia agitur
de eo,qui erat quaſi Dominus,ſeù vtilis Do
minus, qui habebat ius radicatum in fructi-
bus, & ideò ſtatim in hæredem tranſmiſſi-
bile , vt non facile poſſet à ſucceſſore auel-
li per interruptionem mediante interpoſi-
tione Domini directi ad Brun. & Surd.mox.
cit.& ad Ant. Cont.tit. quib. mod. feu.amitt.ad
15 fin.verſ. itàq; quando moritur : † vbi quando
moritur Vaſallus , iniquũ eſſet auferri fru-
ctus hæredibus Vaſalli , quia ipſemet ſum-
ptus magnos fecit , & præiudicium fieret
16 eius hæredib. † & confirmatur etiam ex eo
quia expenſæ pro fructibus,&recollectis il-
lius anni imminentis iam erant præparatæ
aut factæ in vere , ſeù autumno anni ante-
cedentis ad Caroc.de loc. part.3.cap.42.ſub n.
17 7.verſ.quartum tempus.† Quare in terminis
(licet dictis rationibus non adductis) reperi
idem affirmaſſe Schrad. de feud. d. 2. part. 9.
part.prin.ſect.3.nu.77. vſque ad 80. vbi præ-
ciſe debuiſſe hæredem in poſſeſſione feu-
di manere,& manuteneri continuatiue,nec
eum turbandum à Martio vſque ad Augu-
ſtum.

Ex his inferamus primo ad rationabilitatem huiuſmodi textus §. his conſequenter contrà oppoſitam ab initio irrationabilitatem.

Inferamus ſecundo non egere hunc text. diminutiua illa excuſatione , qua aſſerunt Docto: eundem non continere notabilem iniquitatem ad Roſental.cap.10.concl.42.ſub num.19. quia nec notabilem,nec vllam omninò continere iniquitatem patet ex ſumma ratione , cui eſſe innixũ huiuſmodi text. ſupra oſtendimus.

18 † Inferamus tertio rationem ab Alex. aſ-
ſignatam ad l. diuortio.nu.3. ff. ſol.matr.eam
ſcilicet, quod ſoleant Vaſalli ſumptus face-
re huiuſmodi tempore à Martio vſque ad
Auguſtum in equis armis , & alijs militari-
bus præparamentis , pro ſequendis, & Co-
mitandis Dominis ſuis in bello . Non eſſe
congruam , ſed nimis generalem,licet ali-
quantulum videatur perſuaſiua , vt dicit in
puncto Munoz. de ratiocin. tom. 2.cap.20. ſub
num.17. ſub verſ.ſi tamen:Cui addo hanc facilè
elludi poſſe , quia cum Vaſalli morte omnia
hæc preparamenta ceſſabunt,ità quod Do-
mino non ſint profutura, vt propterea non
intraret cauſa cur deberet ab huiuſmodi
fructuum perceptione ſuſpendi,vltra quod
ſucceſſor poſſet loco fructuũ conſequi pre-
tia, vendendo equos,& arma,Non eſſe autẽ
bonam rationem eam,quæ aut ſit perſuaſi-
ua tantum, aut non ſit generalis,neceſſaria,
vel concludens alibi dictum eſt vt cap.4.nu.
30.& ſeqq.ſupra.
19 † Inferamus Quarto quod diſpoſitũ hoc §.
His conſequenter: non habet locum vbi nõ
eſſet niſi vna ſtatum recollecta in vno anno
vel in pluribus, quia loquitur tex. de certis
menſibus , ideò non verificatur de anno in-
tegro, aut quinqu ennio cum ſimilibus de
quo te remitto ad Schrad.de feu.2.par.9.part.
princ.ſect.3.num.70.& ſeqq. vbi vide effectus
& ad Gallup.in meth.iur.feu.par.4.cap.7. ſub
numer.5.& 6. ego vltra non diſcutio,licet
alia vltra Docto. hac in materia conſidera-
rem,& explicare intenderam: ſed repentina
febre cum graui ſopore corripior, & am-
plius ab Impreſſore premor ad dandum
ſcripta,ne remorer impreſſionem. Ideo pa-
tientiam mihi Rogo : Deus ſcit quid futu-
rum.

CAP. QVINQVAGESSIMVM OCTAVVM.

De fructibus emphyteoſis.

S V M M A R I V M.

1 Finita linea an fructus pertineant ad hæredem
emphyteotæ an verò ad Dominum dire-
ctum variæ opiniones. prima , vt ad Domi-
num.
2 Vt pro rata temporis diuidantur.
3 Et contrà.
4 Vt attento tempore , quo emphyteota coluit, &
curauit.& num.5.
6 Fadere diſtinctionis conciliantur opiniones . &
num.7.
8 Feudo æquiparatur emphyteoſis in vno.
9 Dominus Directus vno caſu legitimè percipit
fructus.

CAP.

VT contraria iuxta ſe poſita magis elu-
ceſcant ; diſſerere viſum eſt de alijs
quibuſdam caſibus , in quibus ad modum
feudi ſolet quæri de fructuum diſtributio-
ne aut remiſſione hęredi, vel alij cui res de-
uoluitur:& primo ſe offert Emphyteoſis.
1 † In qua quæritur an fructus remaneant
hæredi an verò tranſeant in Dominum di-
rectum finita linea?& ſunt varię opiniones,
quidam dixerunt in totum tranſire in Do-
minum directum, vt fructus Vſufructuario
mortuo , qui tranſeunt in Proprietarium
*Spec.tit.de loca.§.nunc aliqua,quæſt.10.Alber.
de Roſ.in l.2.C.de iur.emph Alex.in l.diuortio.
in princ.nu 4.ff.ſol.matr.teſtans.de Com.Hond.
conſ.85.ſub num. 2.lib.2 reijciendo Caualc. de
quo infra:& quib.;ab eo citat. addo ipſe Tiraqu.
in 2.retr.§.5 glo.4.ſub num.2.Mol.deH:ſp.pri-
mog.lib.3.cap.11.num.8.*
2 † Alij vero, quod pro rata temporis diui-
dantur,inter Dominum,& Hęredem *Borgn.
Caualc.in tract.de vſufr.num. 244. Schrad. de
feu.2.par.9.part.princ.ſect.3.num.87.Coſt.cũ
referens,& aliũ,vt ibi de ratio.ratę.q.155.ſub
numer.4.5.& Caualc. etiam de Com.teſtatur.*
3 † *Quod tamen falſum eſſe ; & erroneum dixit*
4 *Hond.ſub d. num. 2.* † eſt & tertia opinio , vt
fructuum diuiſio fieri deberet vel ad formã
§. His conſequenter vel attento tempore,
quo emphyteota coluit, & curauit feudum
*per tex.d.l.diuortio.§.non ſolũ.in fin. vbi Socin.
Sen retulit cõtrarias opiniones & videtur in hac*
5 *vltima reſidere.* † Quid dicendum opinio
Soc. eſt ſingularis, non ſpernenda tamen p
rationes,quas allegat: verùm in ea non inſi-
ſtunt docto.& ipſemet Soc.nouam eſſe opi-
nionem ſuam confeſſus , & cogita (inquit
quaſi ſibi ipſi non fidens,ita quod res rema-
neat inter alias duas opiniones , in qua ſunt
Auctores hinc inde teſtãtes de Comm .quę-
6 libet pro ſua parte. † Ideò fędere diſtinctio-
nis litẽ dirimi poſſe exiſtimarim : vt opinio,
quæ dat fructus omnes Domino procedat
quando emphyteoſis amittitur ob Canonẽ
non ſolutum , aut ob aliud delictum ex eo
tempore quo reſoluta fuit emphyteoſis *Ti-
raq.ad l.ſi vnquam.verſ. reuertatur. num.271.
C.de reuoc.donat.adde infr.cap. 63.numer.58.*
7 † Altera vero , quæ pro rata , procedat vbi
emphyteoſis propter lineam finitã aut ali-
ter abſque delicto amittitur *ita Soc. Sen. ad l.
diuortio num.8 ff ſol.matr.Hartm. Piſt.libr.1.
quæſt.24.num.34.* quem tamen(licet paſſim
allegatum)ipſe non inuenio *in d.cap.* 24.ne
verbum quidem de his facientem *Schrad. d.
ſect.3.ſub d.num.87. vbi in punc.fuit d. diſtin-
ctionẽ.At verò in term.canonis non ſoluti loqui-
tur Corb.per Hond.(contrà) citat.ſic & Specul.
qui ſimpliciter facit citat.ab Alex.quem pariter
ibi citat Hond.& in eiſd.term.etiam Iaſ.citatus
quoque ab eod.Hond.ſed in term.& in eiſd.term.
video loquentem Cald.de renou.emphyt. qu.10.*
8 *num.7.* † Ita in hoc,quatenus ex delicto,em-
phyteoſis æquiparatur feudo , in alio non
æquiparatur , quia in emphyteoſi aliter fit
diuiſio fructuum , vt dictum eſt nec habet
locum. *§.His conſequenter , vt ait Corbal. de
Cau.priuat.ob non ſol.can.ampl.37.Munoz.ta-
men in tract.de ratiocin.tom.2. cap. 20. numer.*
18. loquitur in emphyteoſi finita & tenet
quod in totum tranſeunt ad inſtar Vſufru-
ctuarij ex Barbo.& alijs vt per eum:cui non
aſſentior propter rationẽ diuerſitatis , quia
in emphyteoſi elucet correſpectiuitas & cõ-
ſequenter rata,in vſufructu nõ elucet *ad ſu-
pra cap.ant.eod.partic.4.n.32.& ſeqq.& partic.
8.& 10.ferè, per tot.*
9 † Declara, vt Dominus directus mortuo
emphyteota capiat legitime fructus à die
obitus interim , dum renouatio forſan alij
facta non perficitur : at poſt eam perfectã,
aut ſi facere recuſet,à die litis cum Domino
conteſtatę,iam amplius legitime nõ capiet,
& captos reſtituere compelletur vna cum re
ipſa, vt fuit iudicatum teſte *Cald. de renou.
emph.d.q.10.numer.16.& ſeq.vbi latè de hoc.
Adde ad materiam infra cap.63.num.58.et ad
dec.flor.noſtram.36.num.24.et ſeqq.*

CAP. QVINQVAGESSIMVM NONVM

De fructibus Eccleſiaſticis & alijs quibuſdam.

SVMMARIVM.

1 *Inter Beneficia eccleſiaſtica & Feuda eſt quædã affinitas et ſimilitudo,et nu.ſeqq.*
Beneficia in manibus Prælati renunciantur, ſic et feuda in manibus Domini.ſub eod.nu.1.
Beneficia reſignantur ſub conditione,ſic, et Feuda renunciantur. ſub eod.
2 *In feudo onus annexum non ſtat omnino correſpectiuè. Idem et in beneficijs eccleſiaſticis, et num.3.*
4 *Eccleſiaſtici cenſentur meri Adminiſtratores, et Eccleſia domina.*
5 *Et debent de fructibus quatuor partes facere.*
6 *Beneficiatus ęquiparatur Vſuario vel Diſpenſatori,et nu.7.*
8 *Fructus beneficiorum mortuo clerico tranſeunt in ſucceſſorem in officio omnes , quicquid pro rata quidam affirment.*

9 Quid iuris hodie Ob Bullam Iulij Papæ III.
10 Si tamen Sacerdos nihil reliquit in bonis ſuis legata pia et debita in cauſam eccleſię facta ſoluuntur.
11 Bulla prædicta mittit falcem ad radicem et facit rem claram et eſt in obſeruantia, nu. 12.
13 Verùm fuit eadem bulla declarata, vt non procedat vbi ſunt collectores Camerę cum clauſula ſublata & decreto irritanti.
Plura alia hodie circa horum fructuum diſtributionem Et latè ac notanda. ſub eod.
14 Quid de penſionibus an pro rata.
15 Fructus præbendæ à die quo vacat ſunt eccleſiæ.
16 Alij diſtinguunt Beneficiatū habentem adminiſtrationem ab non habente.
17 Commendatarij vt Cuſtodes habentur, ſeu vt Depoſitarij, Commendatarij, ſeu vt Adminiſtratores legitimi, et nu. 18.
19 Et poſſunt de fructibus liberè diſponere in ſuos vſus deductis neceſſarijs cultus diuini et eccleſiæ.
20 Commendatarij quidam ad tempus, qui non faciunt fructus ſuos, et alij perpetui qui faciūt.
21 De alijs commendis remiſſiuè.
22 Dicta differentia hodie ſublata, quia omnes Cōmendatarij hodie ſunt perpetui.
Commenda largè eſt titulus, et dicitur vacare ſicut Beneficia. ſub eod.
23 Religiones habent propria ſtabilimenta vt Hieroſolimitana, de qua et eius fructibus, nu. 24. et 25.
25 Milites Hieroſolimitani ſunt verè religioſi nec diſponunt de fructibus. ſub eod.
26 Vt Diui Steffani de qua, nu. 27.
28 Vt Diuorum Mauritij et Lazari.
29 Quæ alias religiones ſeu militias antiquitate p̄cellit.
De qua et alijs remiſſiuè. ſub eod.
30 Alia de Penſionibus remiſſiuè, ſi dies venit ſed nundum ſint exacta, et nu. 31.
32 Ad ſucceſſorem in eccleſia et Contra.
33 An ex re vendita debitæ cedant lucro Emptoris vel venditoris.
34 De Penſione in Fructuario.
35 Onus penſionibus adiectum cui cenſeatur iniunctum.
36 Quæ actio competat pro penſionibus perſonalis an hypotecaria.
37 Penſiones ſuper re eccleſiaſtica non trāſeunt ad hęredes Penſionario decedente antequam dies ſolutionis venerit.
38 Penſionarius differt ab Vſufructuario remiſſiuè.
39 Vnde dicatur Penſio, an ad inſtar Vſufructuarij an ſit Beneficium.
40 An Fructuario æquiparetur.
41 Quid in Reſignatario circa fructus.
Quid de fructibus quoad hęredem Vſufructuarij ſub eod.
42 Quid in Retrahente virtute pacti diſtinguendo ſi iure agnationis aut vicinitatis, num. 43.
44 Quid inter antiquum Conductorem ac Colonum et modernum eius ſucceſſorem.
45 Inter emptorē et venditorem an à tempore euētus conditionis ſint debiti fructus, et quid in promiſſione de vendendo, nu. 46. et 47.
47 Empto fundo veniunt fructus pendentes multò magis futuri.
Et de modo faciendæ computationis fructuum in quolibet genere ſuo. ſub eod. remiſſiuè et ibid. ſi data ſit dilatio ad ſoluendum pretium, fructus fieri emptoris.
48 Qui ſi empti fructus ſint ad vitam.
49 An contractus ſuper vita ſit licitus.
50 Quid ſi emptum ſit ad vſumfructum.
51 Quid ſi empti fructus vel cenſus ſoluēdi ex tali fundo.
52 An legatum fundi vt Legatarius poſſit viuere, vti frui quouſque viuat. reſtringatur.
53 Quid de annuis redditibus.
54 Annuum legatum pro primo anno purum pro alijs conditionale.
Annuum legatum alimentorum poteſt pro futuro peti, licet ad præſens non debeatur. ſub eod.
55 An per vulgarem deferatur.
56 An ab hærede, an ab Vſufructuario ſoluendum.
57 Si Vſufructuarius non poſſit ferre onus ſoluendi tale legatum.
58 Si teſtator dixit legata fare ſoluenda ab hærede.
Aut ſi teſtator mandauit ſolui de bonis ſuis. ſub eod.
59 Quando eſt annuum tot legata quot anni.
60 Si perpetuò ſoluendum non excedendi anni centum.
Declara vt ibid. remiſſiuè.
61 Et æquiparatur Vſufructuario.
62 Expirat dicto tempore ſi ſit eccleſiæ factum de annuis redditibus.
63 De legato ducat. 100. an veniant vſuræ.
64 An de legato nominis debitoris veniant vſuræ liuelli decurſi in vita defuncti.
65 An debitę vſuræ decurſæ in vita teſtatoris.
66 An tranſeat in hæredes.
67 An ſit locus iuri accreſcendi in legato annuo, & in vſufructu.
68 Liuelli exacti ſunt tanquam fructus hæreditatis & imputandi in crediti extinctionem.
69 Redditus & Introitus ſunt Synonima, & legatis 300. pro introitu poteſt cōpelli hæres ad præſtandum fundum tanti redditus.
70 Vocabulum, Redditus eſt plus quā Fructuum nomen.
71 Aliud eſt eſſe Vſufructuarium, aliud Adminiſtratorem.
72 Beneficiati magis comparantur bonæ fidei poſſeſſori, quam vſufructuario.
73 Beneficiatus poteſt diſponere de fructibus perceptis & reconditis.
74 Et poteſt aliquo caſu teſtari.

A quo

75 *A quo tempore annus incipiat inter ſucceſſores vel defuncti, vel in beneficio.*
76 *De multiplici anno, & deferri iuramentum in litem contra hæredem defuncti.*
77 *Clerici poſſunt de bonis proprijs pro arbitrio diſponere, nu. 79.*
78 *An Papa cẽſeatur donare de ærario Apoſtolico.*
79 *Clericorũ fructus ad hæredes tranſeunt & quãdo poſſint diſponere etiam de diſtributionibus quotidianis, præbendis et de alijs proprijs.*
80 *In materia venditionis fructuum diſtinguendũ vt eod.*
81 *De differentia emptionis fructuum redditium, emolumentorum, &c.*
82 *Per viam dationis in ſolutum poteſt conſtitui cẽſus.*
83 *Refertur dec. Senat. Pedem. circa fructus beneficiorum.*
84 *Alia de fructibus beneficiorum ex Bull. Vrbani VIII.*
85 *Plura alia de varijs quæſtionibus in materia fructuum maiorem partem dictorum ad hoc cap. rebus iudicatis confirmantia remiſſiuè.*

INter beneficia Eccleſiaſtica, & feudum
1 videtur quædam affinitas intereſſe.† In
feudo Primò non debet fieri refutatio in
manibus alterius quàm Domini, ſic benefi-
cia non poſſunt renunciari niſi in manibus
Prælati; ſicut renunciationes officiorũ quę
non poſſunt fieri niſi in manibus Superio-
rũ. Item ſicut admittitur renunciatio feudi
ſub conditione, *vt alius inueſtiatur*, ità etiam
admittitur Reſignatio beneficij in manibus
Epiſcopi, vt ſubſequatur permutatio ſine
fraude, vt hic, *per D. Regen. Lanar. in repet.
tit. de Vaſ. decr. ętat. nu. 49. & ſeqq.* vbi etiam
alia de ſimilitudine, inter officia, & benefi-
cia. Item eſt alia ſimilitudo inter beneficia
2 & feuda, † quia in feudo nec onus annexũ
ſtat omninò correſpectiue e diametro ad
commodum fructuum, nec commoda fru-
ctuum omnino correſpectiue ad onera Va-
3 ſallitica *vt ſup. cap. 57. part 8. per tot.* † Idem
eſt & in beneficijs Eccleſiaſticis, quæ hac
principali honoris, & cultus diuini præſtã-
di cauſa conferuntur, licet veniant eorum
commoda in conſequentiam, ideſt cõtem-
platione alimẽtorum, vt poſſint Beneficia-
ti cultui diuino incumbere, & muneri ſuf-
ficere *c. cum ſecundum. vbi Abb. de præben. Id.
Abb. in cap. tuam. in fin. de Simon. Gaietan. 2. 2.
q. 100. art. 2. in princ. Sot. de iuſt. & iur. libr. 9.
q. 6. art. 1. Graph. in deciſ. caſ. conſc. libr. 2. de
4 Simon. cap. 96. num. 36. & ſeqq.* † & cenſentur
meri Adminiſtratores, & Eccleſia Domina
*ad Loffre. viden. conſ. 40. num. 8. & ſeqq. Ozaſc.
conſ. 54. num. 1, et ſeqq. Crau. conſ. 258. ſub nu.*
5 *18.* † Ità quod debeant de fructibus quatuor
partes facere, quarum vna ſtet pro Prælato
ſecunda pro Clericis ſeruientibus, tertia pro
Eccleſia, & quarta pro pauperibus, *Crau.
conſ. 116. numer. 1. et ſub num. 6. Menoch. conſ.
195. num. 14. 15. lib. 2. conſ. 436. num. 19. lib.
6 5. alia ad Surd. conſ. 333. num. 7. et ſeqq.* † Vbi
Beneficiatũ ęquiparari Vſuario, vel Diſpẽ-
7 ſatori, & percipere pro alimentis † *De quo
tamen vide Farin. part. 1. tom. 1. deciſ. 240. ſub
nu. 6. & 7.* Vbi an Beneficiatus comparetur
Vſuariò, an Vſufructuario. *Munoz. de ratio-
cin. tom. 2. Com. 21. numre. 22. & ſeqq.* vbi de
fructibus an ad ſucceſſorem ſuum vel in
beneficio, & ſtandum conſuetudinibus *vt
numer. 24. & Reuerendiſſ. Ricc. par. 4. collect.
1327. cum ampliationibus, limitationibus &
alijs declarationibus vt ibi per eum.*

Hanc tamen conuenientiã inter feudum
& beneficium Eccleſiaſticũ excludit com.
8 opinio, † quæ habet quod fructus benefi-
ciorum mortuo Clerico tranſeunt in ſuc-
ceſſorem in officio omnimodo nulla ratio-
ne ratę habita, *de qua teſtatur Did. var. reſol.
lib. 1. cap. 15. ſub num. 12. Mol. d. lib. 3. cap. 11.
ſub num. 4.* quamquam aliam (quod pro ra-
ta) eſſe ęquiorem atteſtentur *ijdem Didac. &
Mol. & alios referat Viu. dec. 8. num. 11.*

9 † Hodie extat. *bulla. Iulij Papę tertij, quæ
eſt nona inter bullas eiuſd. in bullar. Laert.
Cherub. à Gregor. ſeptimo. vſque ad Sixtum
quintum*, Vbi beneficiorum fructus, & pe-
cuniæ, etiamſi dies venerit tempore obitus
beneficiatorum, inexacti, vel inexactæ trã-
ſeunt ad ſucceſſores in beneficijs, non autẽ
ad hæredes defuncti, niſi iam exegerint, &
rebus ſuis incorporauerint *quã refert Aſſiſ.
dec. Peruſ. 33. ſub nu. 26. Ricc. mox. cit. collect.
132. in fin. & par. 5. collect. 1749. vbi eſſe vſu
10 receptam* † ſi tamẽ Sacerdos nihil reliquerit
in bonis, poſſint de fructibus pendentibus
ſolui legata pia, & debita in cauſam Eccle-
ſiæ facta, *vide ad idem bull. Aſſiſ. deciſ. Peruſ.
33. Theſ. dec. 143. Hond. conſ. 85. num. 6. 7. 34.
& ſeqq. lib. 2. Mareſc. libr. 2. cap. 2. numer. 14.
Barboſ. de author. Epiſc. tom. 3. cap. 42. Rim.
11 infra num. 32.* † quam mittere falcem ad ra-
dicem, & rem in claris conſtituere *dicit Surd.
12 conſ. 333. num. 13. & ſeqq.* † & eſt in obſeruã-
tia *vt ſub numer. 14. verſ. quibus*, & ità ex his
probatur fructus ad ſucceſſorem in officio,
non ad ſucceſſorem defuncti tranſire, ex ve-
13 riori, & communiori opinione. † Verùm
hęc bulla fuit poſtea declarata, & abrogata
non habere locũ in locis vbi adſunt Collec-
tores Cameræ cum clauſula *ſublata, & de-
creto irritante, vt habetur in Bullar. int. bull.
eiuſd. Iulij. 3. numer. 15.* vnde Prælatus ſuc-
ceſſor non poteſt bulla iuuari, & tenetur
ſtare colono *ità Mart. Voto. 180. per tot.* aliàs
niſi extaret iſta abrogatio, & declaratio in-
traret alia diſtinctio, *de qua per Valentin. no-*

Y 2 *uiſſimè*

uiſſimè in different. int. vtrunq, for. ſuper verb.
beneficium diff. 2. vbi quod in foro exteriori
fructus beneficij non exacti pertinent ad
futurã ſucceſſionem ex motu proprio Iul.
tertij & ſufficit fructus eſſe à fundo ſepa-
ratos, licet nondum in horrea reconditos;
In foro vero interiori pro rata diuiduntur
inter hæredem defuncti, & Prælatum Suc-
ceſſorem, licet non fuerint à defuncto exa-
cti, per rationem, quia cum defunctus ſuſti-
nuerit onera beneficij, ob quæ fructus ſunt
aſſignati, æquum eſt & iuſtum, vt diuidantur
pro rata inter ipſum ſeu hæredes, & ſucceſ-
ſorem in beneficio, At vbi redditus ſeù fru-
ctus ſunt in pecunia numerata, vt ſunt red-
ditus annui, & cenſualia, tenet cum com-
muni pertinere ad defunctum ſeù eius hæ-
redes, ſi ſint collecti, vel debiti ante eius
mortem; reliquos habebit omnes ſucceſſor
nulla anni rata conſiderata, quę opinio pla-
cet auctori pręfato, ſi conſtiterit de defuncti
iuridica diligentia per intimationem man-
dati Iudicis circa debitores cenſualium, *&*
ità practicari ait: Hęc Valentin; quę confirmãt
multa ex *dictis per nos ſupra cap.* 57. *&* 58.
per tot. maxime quatenus hæredis, & defũ-
cti vna, & eadem ratio habetur, & quatenus
fructus pro rata, & quatenus etiam citra ra-
tam, iuxta caſuum contingentias. Idem in
fructibus Capellanię, vt ſit faciẽda pro rata
diuiſio ex conſuetudine, vt in Hiſpania, ſe-
cundum quam eſt iudicatum (quicquid in
contrarium ſit ius commune *vt ait Perez. in*
tract. de anniuerſ. & Capellan. lib. 2. cap. 11. nu.
27. vbi num. 24. & 25. Circunſcripta conſue-
tudine, contrarium fore obſeruandum ait
Valent. vt exemplo vſusfructus, omnes ad
ſucceſſorem pertineant, & ità refert iudica-
tum, ſed alij contra; imò contrarium fuiſſe
per plures iudicatum *ibid. refert ex Couar. lib.*
1. var. cap. 15. num. fin. quæ eſt æquior, vt dictũ
eſt num. 8. in fin. hic ſupra, *& refert Perez. ſub*
d. num. 26. vbi alios allegat, qui hanc ſeruari
vidiſſe, & eſſe æquiorem, & receptam teſtã-
tur.

14 † Ex quibus intellige quomodo proce-
dant, quę dicunt de penſionibus *Docto. quod*
pro rata ſoluendæ ſint, vt per Hond. d. conſ. 85.
num. 34 libr. 2. Caſt. de ratio rat. q. 114. num. 7.
add. ad Teſſ. d. dec. 143. vbi pariter diſtinguit
fructus à pẽſionibus iuncta add. ibid. Intel-
lige enimità, vt obſerues dicta Valentini
mox relata, & vides etiam in quo conueniãt
inter ſe feudum, & beneficium Eccleſiaſti-
15 cum. † ſic fructus præbendæ à die quo va-
cat ſunt Eccleſiæ, *vt ait Iſern. ad §. noſtrum.*
16 *num. 19. ſub princ.* † Alij diſtinguunt vt be-
neficiatus non habens adminiſtrationem
tranſmittat, ſecus habens, *vt apud Bertran.*
conſ. 21. ſub nu. 1. ſub verſ. ad ſecundum vol. 3.
tu ibi recurre, & prædictis inſiſte & hiſce
adde infra nu. 83. 84. 85. poſt hæc ſcripta ſu-
peruenta, & adiecta ad maiorem antedicto-
rum corroborationem.

17 † In horum numero habentur, & Commẽ-
datarij, nam & hi vel vt Cuſtodes habentur
c. nemo. de elect. in 6. Rebuf. in praxi benef. tit. de
Commend. numer. 1. Menoch. de recup. rem. 15.
num. 39. 52. 53. & ibid. etiam ęquiparari De-
18 poſitario, vel Commodatario † Vel quod
in idem cadit, vt Adminiſtratores legitimi
Alex. conſ. 96. num. 2. lib. 4. licet de facto, &
conſuetudine contrarium ſeruẽt, cum om-
nes fructus Commẽdę ſibi acquirant & ap-
19 proprient *Loffr. conſ. 40. ſub num. 40.* † *& ait*
Rim. Iun. conſ. 716. nu. 4. lib. 6. quod poſſunt
de fructibus libere diſponere in ſuos vſus,
deductis neceſſarijs cultus diuini, & Eccle-
ſię.

20 † Et Commendatariorum quidam ſunt
ad tempus, qui non faciunt fructus ſuos, &
hi dicuntur proprie Cuſtodes, ſeù legitimi
Adminiſtratores tãtum *Farin. dec. mox. citã-*
da num. 22. & quidam perpetui qui faciunt
fructus ſuos, & qualis quiſque cenſeatur
etiam in dubio *vide Alb. conſ. 542. num. 7. &*
21 *ſeq. & per tot.* † & de alijs Commendis *conſ.*
22 *766. etiam per tot.* † Hodiè ſublata eſt hæc
differentia, quia Commenda temporalis
multis abhinc annis ab aula receſſit, & om-
nes Commendatarij ſunt perpetui, & veri
Prælati dici poſſunt *Rot. apud Farin. par. 1.*
tom. 1. ſub numer. 5. 6. & 7. dec. 141. ex Mando.
ad Rom. conſ. 350. in verb. gloſſa lit. B. & lar-
ge Commenda eſt titulus ſicut alij, & dici-
tur vacare ſicut Beneficia, *vt dictis num. 5. 6.*
et 7. per Farin.

23 † Extant tamen ſtabilimenta propria, vt
ſacræ Religionis Hieroſolimitanæ, de *qua*
Bãm. in §. q Clericus. ſi de feu. def. per quę om-
ne ius dominij, proprietatis, & poſſeſſionis
remanet penes Sacrum Ordinem in Vni-
uerſum, Adminiſtratio verò ſola pęnes Co-
24 mendatarios † & fructus per obitu ad ipsã
pertinent religionem tanquam Dominam
ſtat. 1. tit. 5. in lib. ſtat. eiuſd. ſacr. relig. Ozaſc.
25 *conſ. 54. num. 1. et ſeqq.* † *vbi ſub nu. 7.* ait quod
quando ſit recognitio Commendę fructus
duorum annorum ordini competunt Vni-
uerſo Hieroſolimitano, iure (vt dicunt) mor
tuario, *et habetur in ſtat. 5. d. tit. 5.*
Et dicuntur, vere Religioſi, adeo quod non
poſſint de fructibus Commendarum, vel de
alijs eorum bonis quomodocunque acqui-
ſitis in vita in alium diſponere vel donare
vt per D. Ricc. par. 3. deciſ. Cur. Arch. Neap.
26 *321. vbi ex profeſſo et eleganter.* † Sic
à die obitus fructus omnes ad ærarium de-
uoluuntur ex ſtatutis ſacri ordinis D. Ste-
27 phani *vt in cap. 6. tit. 5.* † cum moderamine,

vt

vt de eis debita defuncti ſoluantur, ſi nihil
28 reliquerit in patrimonio vt in cap. 13. † Idẽ
in Sacra Religione Sanctorum Mauritij, &
Lazari, de qua Sanſou. de orig. equit. libr. 2. tit.
de milit. Sanc. Laza. Hyeroſol. Paul. Morig. in
29 tract. de Hiſto. relig. lib. 2. cap. 7. † & quæ aliàs
militias antiquitate præcellit Ruſtic. ad l. cũ
auus. lib. 5. cap. 9. num. 43. vbi alia quædam
de hac, & alijs, vt per tot. cap. & notandum
quod beneficia etiam reſeruata, affecta, ac
deuoluta, Magnus Magiſter militiæ Sancti
Lazari conferre poteſt, & quę vacant per
priuationem ex Pio IV. conſtit. 95. ſub 4.
Non. Maij 1565. refert Aug. Barb. in ſuo
Bullar. ver. beneficiũ poſt principium & de
alijs teſtatur Mol. d. lib. 3. cap. 11. num. 5.
30 † Alia de penſionibus V. Franc. dec. 254. ſub
31 num. 5. dec. 168. num. 12. et ſeqq. † Vbi ſi dies
venit licet nõ fuerint exactæ Bero. conſ. 138.
32 lib. 1. † Vbi ad ſucceſſorem in Eccleſia: Contrà Rim. Iun. cõſ. 634. et 716. lib. 6. et ad Hond.
conſ. 85. num. 20. lib. 2.
33 † An ex re vendita debitæ cedant lucro
emptoris, vel venditoris Teſſ. dec. 56. num. 6.
Docto. in l. Iulianus. §. ſi fructibus. ff. de action.
empt. Didac. libr. 1. var. reſ. cap. 15. numer. 3.
34 † De penſione in Vſufructuario Caroc. de
35 loca. par. 1. cap. 34. num. 10. † Onus penſionibus adiectum cui cenſeatur iniunctum Dec.
conſ. 156. num. 3. et ſub num. 4.
36 † Quæ actio competat pro penſionibus
perſonalis an hypotecaria Gigas de penſion.
q. 51. per tot. Caputaq. dec. 302. numer. 5. par. 2.
37 † penſiones ſuper re Eccleſiaſtica non tranſire ad hæredes decedente Penſionario antequam dies venerit ſolutionis Cabal. conſ.
38 cin. 160. tom. 1. † Vbi differre ab Vſufructua-
39 rio & alia † Vnde dicatur penſio an ad inſtar vſusfructus an ſit beneficium Cabal. cõſ.
40 224. numer. 1. et ſeqq. tom. 1. † An fructuario
comparetur Menoch. conſ. 66. numer. 12. et de
effectu numer. ſeqq. et conſ. 72. num. 6. 7. lib. 1.
41 † Quid in Reſignatario qui fructus & quomodo in eum tranſeant, vel maneant in Reſignante Rot. Farin. par. 1. dec. 240. & In vſufructuarij hærede quid de fructibus, penſionibus locationum, ſeruorum, & operarũ
vide Munoz. de ratioc. tom. 2. cap. 20. numer.
19. et ſeqq.
42 † Alij ſunt etiam Caſus, vt in Retrahente
virtute pacti de quo V. Teſt. deciſ. 56. Viu. dec.
8. num. 13. Flam. de rub. conſ. 55. num. 22. vbi
Docto. confuſè loquutos ait, et diſtinguit Rol. cõſ.
27. libr. 2. Mar. Anguis. conſ. 121. et alij ab ijs
citat. et Viu. dec. 8. nu. 13. Gratian. dec. March.
43 176. vbi alius caſus. ad intra num. 85. † Vel ſi
iure agnationis, aut vicinitatis Tiraq. in 2.
retr. §. 5. glo. 4. Peregr. de fideic. art. 49. num.
98.
44 † Vt inter antiquum Conductorẽ ac Colonum, & modernum eius ſucceſſorem Viu.
dec. 8. num. 14. et ad infr. d. num. 85.
45 † Vt inter ipſos Venditorem, & Emptorẽ
ad l. curabit. C. de action. empt. & Viu. d. deciſ. 8.
num. 15. Lup. ad d. l. curabit. Comment. 5. §. 7. et
comment. 2. Menoch. conſ. 361. n. 37. lib. 4. conſ.
46 946. n. 24. & ſeqq. lib. 10. † Vbi an à tempore
euentus conditionis ſint debiti fructus, &
quid ſtante promiſſione de vendendo, de
quo etiam Natt. conſ. 384. nu. 6. & ſeqq. iunc.
47 nu. 10. 13. † Et empto fundo veniunt etiam
fructus pendẽtes, multò magis futuri Cald.
de emphyt. extinct. cap. 14. num. 31. & 32. niſi
fuiſſent reſeruati vt ibi Alia Munoz: de ratioc.
tom. 2. comp. ſeu cap. 26. vbi pro rata diuidi
inter emptorẽ & vẽditorem Reementem,
& de modo computãdi fructus in quolibet
ſuo genere vt num. 9. & ad infra num. 85. &
data emptori dilatione ad ſoluẽdum pretiũ
facere fructus ſuos Ricc. par. 7. collec. 3003.
48 † Vt ſi empti fructus ad vitam Socin. conſ.
42. num. 6. 7. 8. lib. 3. & in l. qui Roma. 122. in
princ. num. 20. 21. ff. de verb. oblig. Schrad. par.
2. part. princ. 9. ſect. 3. num. 84. in princ. & ad
Surd. declarantem conſ. 123. num. 11. 12. lib. 1.
49 † An cõtractus ſuper vita ſit licitus Cabal.
conſ. cin. 65. tom. 1. Natt. conſ. 494. nu. 13. 14.
Surd. dec. 278. nu. 29. fallit vt per Natt. conſil.
548. num. 39.
50 † Vt ſi emptum ſit ad vſumfructum Did.
var. reſol. lib. 1. d. cap. 15. ſub nu. 7. verſ. ſed ex
communi.
51 † Vt ſi empti ſint fructus, vel cenſus ſoluendi ex aliquo fundo vt per Did. ibid. ſub n.
8. verſ. tertia ab eadem, & ſub n. 10. & 11. qui.
52 † An legatum fundi, vt legatarius poſſit
viuere, vti, frui quouſq; viuat reſtringatur,
53 vide Ferrat. caut. 2. nu. 3. † & quid de annuis
redditibus, Affl. in §. bis conſequenter. nu. 16.
Franch. dec. 168. num. 13. & ſeqq. dec. 254. nu.
54 9. 11. 12. † Annuũ legatum pro primo anno purum, pro alijs conditionale, & alimentorum annuum legatum poſſe pro futuro
peti, licet ad pręſens non debeatur Surd. dec.
55 120. num. 3. & fin. & de vtroque per tot. † An
per vulgarem deferatur idem dec. vlt. ſed aduerte quia ſententia pro qua fuit facta illa
dec. fuit bis reuocata, & Mantuæ & Mediolani in reuiſione vt audiui a fide digno.
V. tamen Hodiern. ad eand. cũcitat. per eũ.
56 † An ab hærede, vel ab Vſufructuario ſoluendum dec. 28. num. 6. & dec. 193. num. 1. 2.
57 & per tot. cum fallentijs. † Si fructuarius non
poſſit ferre onus ſoluendi tale legatum d.
58 dec. 28. nu. 7. † Si in teſtamento dictum eſſet
ſoluenda legata ab hærede d. dec. 193. nu. 2.
ſi teſtator mandaſſet ſolui de bonis ſuis ibid.
59 num. 7. vel aliter ex coniecturis num. 4. † &
quando eſt annuum, tot ſunt legata, quot
60 ſunt anni Surd. dec. 273. num. 10. 11. † Si per-

Digitized by Google

petuo ſoluendum non excedent anni. 100.
Alex.conſ.60.lib. 1. quod tamẽ ſic ſimplici-
ter non admitte ſed declara *vt per Doctiſ.D.*
61 *meum Præſid.Bellon.conſ.2.num. 66. 67.* † &
etiam *ſcilicet in d.conſ.60.dicit Idem Alexand.*
ęquiparari Vſufructuario: *Amat.dec.March.*
62 54.† Vbi expirare tali tempore ſi ecclesiæ
factum de annuis introitibus : *Franch.dec.*
63 168. *&* 254. † Vbi de legato ducat. 100. an
veniant vſurę *ibid.& Surd.deciſ.*88. *& ibi nu.*
64 7. *& ſeqq.* † De legato nominis debitotis an
veniant vſuræ liuelli decurſi in vita defũcti
65 *& ad dec.*28.† Vbi ẽt an debitę vſurę decurſę
66 in vita Teſtatoris,*et conſ.* 123. † Vbi an trã-
ſeat in hæredes,*et conſ.*211.*num.*5.*ſub num.*
67 18.19.† An ſit locus Iuri accreſcendi in le-
68 gato annuo , & in Vſufructu † & liuellos
exactos eſſe tanquam fructus hæreditatis,
& imputandos in crediti extinctionem *Id.*
69 *Surd.dec.92.n.5.*† Redditus & introitus eſſe
Synonima,& legatis 300.pro introitu poſſe
compelli hęredem ad pręſtandum fundum
tanti redditus *Surd.conſ.319.num.9. lib.3.et*
70 *ibid. num.* 12. † Quod vocabulum *redditus*
eſt plus quam *fructuum* nomen,*et ſub nu.*16.
ante fin. vbi reſpondet dicentibus idem eſſe
71 *iuncto fin.eiuſd. conſil.* † & aliud eſt eſſe *Vſu-
fructuarium aliud adminiſtratorẽ Menoch.conſ.*
72 936.*num.*14 15.*lib.* 10. † Beneficiatos com-
parari magis Bonę fidei poſſeſſoribus quam
73 Vſufructuarijs *Bertr.cõſ.134.lib.7.*† & ibidẽ
de fructibus perceptis, & reconditis poſſe
beneficiatum diſponere,licet hoc de recon-
ditis non putet eſſe neceſſarium, exemplo
Bonæ fidei poſſeſſoris , cum quo ſufficit
74 eſſe perceptos,*vt ibid.nu.3.*† & poſſe teſtari
aliquo caſu *patet ex Alex.conſ.15.num.1.lib.*
75 2.*conſ.*101.*num.*1.*et ſeqq.lib.*7.† A quo tem-
pore annus incipiat inter hæredem defun-
cti,& ſucceſſorem in beneficio *Peregr.de fi-
deic.art.49.numer.102.Coſt.de ratio.ratæ q.29.*
76 *num.9.et quæſt.* 114. *num.*4. *et ſeqq.* † Vbi de
multiplici anno. Item dari Iuramentum in
litem Succeſſori in beneficio contra hęredẽ
77 defuncti *Surd.conſil.333.ſub num.* 23.† Poſſe
Clericos de proprijs bonis diſponere pro
arbitrio *Menoch.conſ.323.num.31.32.libr.5.*
78 † *et ibi à num.28.et ſeqq.* An Papa cenſeatur
79 donare de ærario Apoſtolico † & fructus
Clericorum ad hęredes tranſire, & quando
poſſint diſponere etiã de diſtributionibus
quotidianis, & præbendis , & alijs proprijs
latiſſime *Ioan.de Anan. et ad add.ad eund.cõſ.*
80 88.*per tot.et ad infra nu.*85. † In materia vẽ-
ditionis fructuum diſtingue,*vt per Surd.cõſ.*
81 155.*numer.*1.*et ſeqq.*† At de differentia em-
ptionis, *fructuum, redditu um, emolumentorũ,
prouẽtuum, penſionis, canonis* ab emptore cẽ-
82 ſus † & quod per viam dationis in ſolutum
poteſt conſtitui Ceſus *Surd.cõſ.82.lib.* 2.quę
pro occaſione remiſſiuè ſat ſit innuiſſe, aut
proprios auctores retuliſſe; ad quos remitto
83 † *Addendam tamen putaui ſequentẽ excellẽt. Senatus. noſtri deciſ.ad maiorẽ eorum,quę dicebamus ſupra numer.9.et ſeqq.enucleationem et firmitatem.* Maxime quia poſt hæc ſcripta ſuperuenit deciſio & in cauſa ipſe quoque votaui cum fundamentis vt ſupra iam per me ſcriptis, & alijs vt ad finem eiuſdem met deciſ. ex Vrbano VIII. pręſenti ſummo Pontifice,quem D.O.M. regat, protegat,& ad vtilitatem omnium chriſtianorum directum conſeruet.

Sequitur deciſio prædicta Perilluſtriſ. et diſertiſſimi D.Senatoris et cauſæ Relatoris Pergami Domini mei.

Reuerendiſſimi D. Abbatis de Ruuere, Contra Communitatem Balangierij.

Communitas Balangerij conuenta coram Excellẽtiſſimo Senatu ad ſolutionem quorundam fructuum decurſorum à D. Abbate de Ruuere , excipiebat partem dictorum fructuum non ſpectare ad ipſum D.Abbatem,ſed ad hæredes D. Abbatis prædefuncti, cuius vita durante dies ſolutionis ceſſerat, et qui iam egerat contra Communitatem,*et ſententiam obtinuerat.*

Senatus condemnauit Communitatem *prædictam ad ſoluendum etiam fructus decurſos in vita beneficiati defuncti, media cautione præſtãda per D. Abbatem Actorem de releuando Cõmunitatem prædictam pro decurſis prædictis, quatenus opus eſſet.*

Fundamentum ſententię,primò in Bulla Iulij tertij ; quæ diſponit quod fructus maturati tempore Prædeceſſoris beneficiati,non exacti, etiam eo caſu , quo dictus Prædeceſſor feciſſet omnem diligentiam vt exigeret,pertineant ad Succeſſorẽ in beneficio , quæ bulla practicatur vt per Mareſc.var.reſol.lib.2.cap. 2. & iuxta eam Senatus iam decidit Teſ.deciſ. 143.

Et licet hęc Bulla videatur tantum procedere in beneficijs adminiſtrationem habentibus , non autem extendi ad beneficiatos ſimpliciter ſine adminiſtratione vt per Io. Babt. Ferret.conſ. 256. *qui hac ratione latè docet hanc Bullam nõ trahi ad Commẽdatarios & per* Rim.Iun.conſ. 716.num.13.lib.6. ſicut *nec trahitur ad Penſionarios* Teſ. in d.deciſ.143. in fin. *& in addit. nihilominus Senatus cenſuit vt ſupra , quia non conſtabat ex actis de qualitate huius beneficij , an eſſet cum adminiſtratione an ſine,iuxta diſtinctionem notatam per* de Graph. deciſ. aurearum lib.2.cap.99.num.8.*vnde in dubio ſtandum erat generalitati, cum qua loquitur dicta Bull.Iulij tertij ſupra allegata.*

Secundò fundatur ſententia quia D. Abbas

actor

alior eſt notoriè nepos D. Abbatis prædefuncti, & per conſequens hæres abinteſtato vnde quatenus etiam hi fructus decurſi poſſint pertinere ad hæredem ipſe D. Abbas fouebat in ipſis ius.

Fuit tamen ordinata cautio fauore Communitatis, vt ipſi eſſet plenè perſpectum, tàm caſu quo aliqui hæredes inferrent aliquam moleſtiam pro iiſdem decurſis, quàm caſu quo collectores Cameræ poſſent aliquid prætendere iure ſpolij, quia bulla habet tantum locum in locis vbi non ad ſunt collectores, vt in declaratione bullæ impreſſæ in bullario fol. 506. *& iſti fructus inexacti veniunt etiam appellatione ſpolij* Redoan.tract. de ſpol.qu.1.num.7. Rim.Iun. d.conſ.716.num.35.

84 † Hactenus dec. Doctiſſimi: I. C.D.Sen. Pergami *cui vltrà dicta hic per nos ſupra num. 9.& ſeqq.adde nouiſſimè Vrban. VIII. conſtit. 8. §.6. quem refert Aug. Barbo. In collectan. bullarij &c.in verb.fructus. verſ. fructus beneficiorum pag. 386. in princ.* vbi fructus beneficiorum non exactos non comprehendi in facultatibus teſtandi, quæ non derogant decreto Cameræ, regulis & conſtitutionibus huiuſmodi & in Regno Neapolis beneficiorum reſeruatorum fructus à die vacationis per obitum Cameræ Apoſtolicæ incorporari *ex Pio V. conſtit.* 20. *ſub* 8.*Ianuarij. 1567.refert Barbos.vt ſupra in verb.Beneficiũ. 1. verſ. beneficiorum pag. 59. in fin.* & etiam fructus beneficiorum tempore obitus eorũ, (qui cum Camera tranſegerunt) pendentes vel nõ exactos ad Camerã ſpectare *ex Sixto V.Conſt.90.ſub 1. Ianuarij 1589. refert Idem Barbo.ſuper d.verb.fructus.verſ. pr. pag.385. Adde ad penſiones ſupra cap. 57.partic.2.num. 36.& ſeqq.*

85 † Alia varia ſimul cumulata in materia fructuum vide etiam plene *per Reuerendiſs. Ricc.part.1.Collect.159.p tot.* vbi de fructibus ſubhaſtatis, In retrahente vbi limitatio. In maioratu, In venditione conditionali, In dote quoad fructus pendentes, In fructibus tẽpore ſententiæ, In emptore an ſint fructus pro rata colonica, quo tempore ſoluere debeat fructuum debitor, an licitum pactum de fructibus pignoris non computandis in ſortem, An in trebellianicam imputentur, quid in legitima, An maritus reſtituat fructus paraphernalium, ſi debiti Agnatis an à tempore mortis, An non petiti veniant in Iudicio reintegrandæ, An fructus futuri poſtea percepti à Conductore veniant in obligatione bonorum, An veniant poſt purificatum fideicommiſſum: quid & à quo tempore in bonæfidei poſſeſſore, vbi limitatio. quid in ſucceſſore in beneficio Quando à die intruſionis vt in beneficio reſeruato, in ſpolio violento. Quid in petitorio, quid in beneficio renunciato; An clericus de fructibus beneficij teſtetur. quid in term. *l.2.C.de reſc. vend.* An exequi in fructibus vxoris pro debito viri: Quid ſi omittatur condemnatio in ſententia, An locator dicatur perceptor fructuum: Quid in interdicto Vti poſſidetis: quomodo fructuum perceptio probetur; num diſtributiones quotidianæ, de fructuum liquidatione legitima An lite pendente ſi diſſipentur aut ſit ſuſpitio dilapidationis poſſint ſequeſtrari, An ſaltẽ poſt appellationem: Hæc ad augendam fidem eorum quæ hic *tot. hoc cap. & alio 53. infra* iam ipſi pro maiori parte tetigimus, ꝓpter ror iudicata per eum cumulata, quibus omnia & ſingula prædicta *& infra d.cap.53.* dicenda confirmantur.

CAP. SEXAGESSIMVM.

De fructibus primogenij vel fideicommiſſi.

SVMMARIVM.

1 *Ad quem pertineant fructus maioratus, ſeu primogenij pendentes tempore obitus poſſeſſoris contrariæ opiniones, & nu. ſeqq.*
Quidam pro rata eſſe diuidendos.eod.1.
2 *Alij contra vt omnes ad ſucceſſorem in maioratu pertineant.*
Quæ dicitur verior.ſub eod.
3 *Exemplo fideicommiſſi.*
4 *Cuius tex.ad propoſitum dicitur pertinere etiam ad maioratum.*
5 *Reſpondetur ad contraria ex l. diuortio &c. & num.6.*
7 *Alia de fructibus rei legatæ, hæreditatis, aut fideicommiſſi remiſſiuè.*
8 *De penſionibus.*
9 *De intereſſe, penſionibus, & annuis redditibus ex cauſa maioratus.*
10 *Ad intereſſe decurſum pendente tempore reſtitutionis an hæres, an fideicommiſſarius teneatũ*
11 *An fructus pendente conditione fideicõmiſſi percepti lucro hæredis cedant, an in legitimã vel trebellianicam imputandi.*
12 *Quid ſi teſtator iuſſeris reſtitui, aut imputari in legitimam.*
13 *An reſtituendi fideicommiſſario.*
14 *An percepti poſtquam dies fideicommiſſi ceſſit ante moram hæredis cauſatam ex negligentia fideicommiſſarij non petentis.*
15 *An credita exacta veniant in reſtitutionẽ fideicommiſſi.*
16 *De fideicommiſſo cum onere portandi arma & inſignia.*

 Quid

17 *Quid facere debeat cum onere huiuſmodi inſtitu-*
tus.
18 *Grauatus fideicommiſſo poteſt vtiles expenſas*
expoſcere.
19 *Etiam quod ſciat ſe grauatum fideicommiſſo.*

1 A†D quem pertineāt fructus maioratus,
aut primogenij pendentes tempore
obitus poſſeſſoris? quidam putant pro rata
fore diuidendos idq; ob onera plerunque
eis annexa *arg.l.diuortio.ff. ſol.matrim.* quam
opinionem dicit æquiorem *Mol. de Hiſpan.*
primog.lib.3.cap.11.ſub nu.12. cum ſeqq. Did.
var.reſ.lib.1.cap.15.ſub num.14. Schrad.part.
2.part.princ.9.ſect.3.num. 88.*D. Morot. reſp.*
31.ſub num. 29.verſ. ſi verò pendenter. Coſt.de
ratio.rat.q.113.num.3.verſ.ſi verò pendentes:
2 † Alij contra, vt omnes fructus tranſeant in
nouum maioratus ſucceſſorem *relati à Mol.*
d.cap.11.ſub num.11.verſ.quod autem fructus
maioratus.& ibid. ità fuiſſe iudicatum: & hæc
in puncto iuris eſt verior, quia dominium
ſtatim in eum transfertur, per reg. quod fru-
ctus ſequuntur Dominum fundi *l. fructus*
3 *pendenter.ff.de rei vind.*† exemplo fideicom-
miſſi de quo eſt tex.*in l. Herennius. 42. ff. de*
4 *vſur.l.mulier.22.§.ſi hæres.ff.ad treb.* † quam
l. Herennius etiā in maioratu obtinere pa-
tet ex ſententia *Eman.à Coſta. relati per Mol.*
5 *ſub d.nu.11.verſ.Emanuel à Coſta.in fin.*† Nec
abhorret ab ęquitate ipſa, nam non eſt recta
comparatio *l.diuortio & dotis cum maioratu,*
quia in d.l. diuortio, & in dote ſtant inter ſe
inuicem correſpectiue, & principaliter fru-
ctus, & onera, ideo militant iura citata *ſupra*
cap.57.part. 8. In maioratibus nequaquam,
quinimo commoda ſolent eſſe plerunque
maiora, & onera leuia: In illis principale eſt
commodum honor amor, & ſimilia, onus
6 verò in quandam conſequentiam† *prout ita*
reſpondit Emanuel à Coſt. vt refert Mol.d.verſ.
Emanuel.à Coſta ſub d.num.11. & ita latè diſ-
putando etiā tenet *poſt hæc ſcripta viſus Bar-*
boſ.ad d.l.diuortio. num.1.& ſeqq. ff. ſol.matr.
contrà Mol. & cæteros contrariæ ſententiæ
Docto.*Gamm.dec.308.num.6.& ita etiā fuiſ-*
ſe in term.maioratus pronunciatū refert Perez.
de Anniuerſar.& Capellan.cap.11.numer.25.
& licet multi aduocati mirarentur, eò quod
vidiſſent contrarium pronunciatum *ex Did.*
lib.1.var.reſol.cap.15.nu. fi. vt ipſe ibid.refert
Idem tamen non miratur cum legerit *§. ſi*
verò.inſt.de rer.diu. vbi vſumfructuarium nō
facere fructus ſuos, nec ad hæredem tranſ-
mittere, licet ſint maturi, antequam ſint p-
cepti, *& per l.Herennius. 42. ff. de vſur.*, vbi
fideicommiſſarium facere fructus ſuos, nec
ad ſucceſſionem pertinere licet maior pars
anni ante diem fideicommiſſis cedentem
præterijſſet. *latè de hiſce inuicem pugnan-*
tibus opinionib. & etiam contrarijs iudica-
tis diſcurrit. *Munoz. de ratiocin. tom. 2. Cap.*
20.num.1.& ſeqq. vbi tandem *ſub numer.10.*
cōcludit opinionem quod pro rata in praxi
ſeruandam, Alteram vero quod omnes fru-
ctus in ſucceſſorē tranſeant, in puncto iuris
eſſe veriorem quam *ibid.num.ſeqq.* defendit
contrarijs reſpondendo.

7 † Reliqua de fructibus rei ligatæ hęredi-
tatis, aut fideicommiſſi *V. Menoch. conſil.88.*
nu.25.& ſeqq.lib. 1. diſtinguentem percep-
tos, vel pendentes ante aditam hæreditatē,
aut poſt aditam ante euentum conditionis,
vel poſt, aut ante factam ſementem per hæ-
redem pendente conditione fideicommiſſi,
& ad l.in fideicommiſſariam ff.ad Treb.& adde
(vltra citat.infra cap.65. num.77. & ſeqq. &
Did.et Mol.in precit.loc.) Sim.de pret.de interp.
vlt.vol.lib.3.dub.5.fol.2. ſub num.11.et lib.4.
fol.7.num.50.et ſeqq. Rol.conſ. 28.lib.1.Mā.
de coniect.etr.lib.7.cap.10.Peregr.de fideicom.
art.49.et de iure fiſci lib.6.tit.4.num.35.Ceph.
8 *conſil.49.50. Menoch.de arbitr.Caſ.256.*† De
penſionibus autem *l.poſtulante. §. ſed in hu-*
iuſmodi.ff.ad Trebel.Fran. dec.13.num.5.Mol.
d.cap.11.num.17. Mant.d.cap.10. ſub nu.35.
9 † De intereſſe, penſionibus & annuis reddi-
tibus ex cauſa maioratus *Mol. libr.3.capit.4.*
10 *nu.12.17.de Hiſp. primog.* † Ad intereſſe de-
curſum pendente tempore reſtitutionis, an
hæres an fideicommiſſarius teneatur *Paul.*
de Caſtr.in l.deducta.§.qui poteſt.ff.ad Trebell.
Franc.d.decis.13.in fin.et dec.49.per tot. Mar.
11 *Anguiſ.conſ.121.numer.13.14.*† An fructus
pendente conditione fideicōmiſſi percepti
hæredis lucro cedant, an verò in legitimā,
vel Trebellianicam imputentur *Gayl.obſer.*
133.lib.2.Mangil.latè de imputat.cap.17.cap.
12 *124.et cap.125.*† Item quid ſi teſtator iuſſe-
rit reſtitui, aut alias imputari in legitimam
13 *Surd.dec.21.per tot.dec.25.nu. 24.*† An reſti-
tuendi fideicommiſſario *Id. dec.25.*

14 † An percepti poſt quàm dies fideicom-
miſſi ceſſit ante moram hęredis propter ne-
gligentiam fideicommiſſarij non petentis
Cran.Conſ. 316.nu.2.Gabr.ad Treb.concl.12.
15 *Surd.dec.25. ſub num.23.& ſeqq.* † An credi-
ta exacta veniant in reſtitutionem fideicō-
16 miſſi, † & de fideicommiſſo cū onere por-
17 tādi arma, & inſignia *Teſſ.dec.270.*† & quid
facere debet inſtitutus cum onere tali *Guid.*
Pap.q.251.Card.Tuſc.lit.l.concl.150.num.6.
18 Sat ſit breuiter retuliſſe.† Et hæredem gra-
uatum fideicommiſſo poſſe vtiles expenſas
in re fideicommiſſo obnoxia factas expoſce
re *l.domos hæreditarias. de lega. 1. l.mulier §.*
ſed enim.l.vbi purè.§.qui in diſtrahēdis.& ibid.
19 *Docto. ff. ad 5. cap.Trebel.* † etiam ſi ſciat ſe
grauatum fideicommiſſo *Peregr. art.50.nu.*
39. Franc.dec.109. Marza. de fideicom. q.65.
Nicol.

Nicol.Bellon.conſ.65.num.12.13.Rolan.conſ. 28.libr. 1.Menoch.conſil.454.numer.4.conſil. 496.num. 51.conſ.689.nu.13.Crau.conſ.790. num.12.Petr.de fideic.q.15.num.131.& 264. ad Menoc.de recuper. rem. 15. num. 507.508. Mareſc.cap.110.lib.2.

CAP. SEXAGESSIMVM PRIMVM.

De fructibus bonę vel malę fidei poſſeſſoris in iudicio particulari.

SVMMARIVM.

1 *An poſſeſſor faciat fructus ſuos diſtinguitur an bonę fidei vel malæ.& ſeqq.*

2 *Antynomia* inter l. benæ fidei. 48. ff.de acq. rer.dom.& l. qui ſcit.in fin.ff.de vſufr. & in l.qui bona fide.ff.de acq.rer.dom.proponitur.

3 *Et hos text. eſſe inconciliabiles ex quorumdam ſententia.*

4 *Et reiectis alijs conciliationibus.*

5 *Rectè poße conciliari ſecundum alios.*

6 *Auctor putat eſſe conciliabiliſſimos, & inter ſe benè congruere, ſibique inuicem adminiculari.*

Regula conſtituitur vt bonæ fidei poßeſſor interim dum eſt talis faciat fructus ſuos. ſub eod.

7 *Etiam quod ob vitium rei non poſſet eſſe locus Vſucapioni.*

8 *Et ratio differentiæ.*

9 *Ne incipiat mala fides eſt quid facti non iuris.*

10 *Quomodo quis in bona vel mala fide conſtituatur.*

An mala fides ſuperueniens ſufficiat ad diuertendum poſſeſſorem à perceptione fructuum. ſub eod.num.11.12.& 13.

14 *Nemo tenetur ius ſuum indiſcuſſum relinquere.*

15 *An reuocabiliter an irreuocabiliter fiant fructus ſui.*

16 *Fructus extantes reuocabiliter.*

17 *Conditio exiſtens non efficit vt deſinat eſſe hæredis, facit ne interim eius eſſe videantur.*

18 *Verba* loco penè Domini *in l.bonæ fidei, põderantur.*

19 *Fructus verò conſumpti irreuocabiliter. & nu. 20.*

21 *Siuè quis factus ſit locupletior ſiuè non.*

22 *Quod dicitur de fructibus an procedat et am in induſtrialibus* declaratis l. qui ſcit. §.fin.de vſur. & l. bonę fidei ſupra relata.cum §. ſi quis a non Domino. Inſt. de rer.diu.& ſeqq.

23 Pro cultura *verba indicant fructus induſtriales.*

24 Pro cura *naturales.*

25 *Licet curam aliqui reſtringant ad animalia.*

26 *Bonę fidei poſſeſſor facit fructus ſuos omnes.*

27 *Verbum* placuit, *eſt Legislatoris.*

28 *Non obſtante* l. qui ſcit.

29 *Bonæ fidei poſſeſſor an etiam non extantes reſtituat.*

30 *An de perceptis tantum teneatur an etiam de percipiendis.& ſeqq.*

31 *An emens rem alienam legitimo modo.*

Res aliena emi & vendi poteſt.ſub eod.

32 *Licet non teneat venditio ad præiudicium Domini.*

Tenetur de perceptis tantum extantibus vel cõſumptis.ſub eod.

33 *Violenter ingrediens poſſeſſionem alterius tenetur etiã de percipiendis, ideſt qui veriſimiliter percipi potuerunt.et num.34.*

35 *Et hi qui ſinè titulo.*

36 *Hæres qui detinet rem legatam.*

37 *Qui detinet rem pupilli aut Eccleſia licet cum titulo.*

38 *Qui titulus ſit inualidus non ſeruatis ſeruandis.*

39 *Contrà pupillum aut minorem nunquam excuſatur à percipiendis malæ fidei poſſeſſor.*

40 *Et contra omnes.*

41 *Violentia fit etiam ſine armis.*

42 *Reſtituuntur fructus à die occupationis.*

43 *Tametſi non fuerint petiti.*

44 *Ab ipſamet traditione, quia res ſemper à minore cum fructibus recuperatur.*

45 *Vt in datione in ſolutum nulla.*

46 *De modo conſiderandi fructus qui veriſimiliter percipi potuiſſent.et num.47.*

48 *Et quid ſeruandum in probatione perceptionis fructuum.*

49 *Generalis regula ſit malę fidei poſſeſſorem non teneri niſi de perceptis.*

Quicquid ſint diſſentientes. ſub eod.

50 *Qui conciliantur.*

51 *Probationes admittendæ de fructibus prout veriſimiliter et communiter percipi potuerunt.*

52 *Hæc multò magis ſi titulus ſit lucratiuus.*

53 *Si probatum ſit qui fructus ſint re vera percepti.*

54 *Qui ſint percepti & qui percipiendi.*

55 *De modo liquidandi fructus.*

56 *Fructus percepti ex meliorationibus non debentur.*

57 *Malæ fidei poſſeſſor deducit expenſas & fructus intelliguntur deductis expenſis.*

58 *An compenſare.*

De

59 De expenſis in reficiendo caſtro.
60 Cum intereſſe pretij ſoluti fructus compẽſantur et in contractu minoris.
Quod procedit ſi opponatur de cõpenſatione. ſub eod.
61 Dationem in ſolutum nullam etiam de bonis minoris non cauſare fructuum reſtitutionem quidam dixerunt, ſed contra iudicatum. et num.62.
63 Alij quod fructus percepti a manutento in poſſeſſione, maximè poſt ſententiam non ſint reſtituendi.
64 Niſi ex falſa cauſa facta ſit immiſſa.
65 Alia de excuſando à fructuum reſtitutione poſt latam ſententiam.
66 Emens à non minore, aut Eccleſia rem alienam titulo inualido facit fructus ſuos conſumptos.
67 Quod tamen declara. vt num.68.
Qui facit fructus ſuos nunquam facit quatenus eſt factus locupletior. ſub eod.
69 Contrà.
70 Et adhuc Contra.
71 An quis factus ſit locupletior quomodo probãdum.
72 Alia ad idem de bona fidei vel mala poſſeſſore remiſſiuè.
73 Alius caſus de eo qui nec eſt omnino mala fidei poſſeſſor nec omnino bonę et ſeqq.
74 Qui cõtrà iura mercatur bonæ fidei poſſeſſor non eſt.
75 l.fructus.45.ff.de vſur.declaratur.
76 Et l.ſi vxor.20.ff.de donat.int.vir.& vxor.
77 Scire dicitur poſſeſſor poſteaquam Dominus declarauit, rem in iudicium deduxit.
78 Perueniſſe dicitur aliquando dubitatio tantum non mala fides.
79 Quæ ſit bona vel mala fides et an detur medium.
80 Poſſunt ſimul hæc ſtare, quod quis ſciat debitum ſed mala mente non retineat.
81 In acquiſitione non eſt neceſſaria bona fides, ſed ſufficit quod abſit mala, quia inter bonam & malam fidem datur medium.
82 Aliud eſt mala fides, & aliud defectus bonę fidei.
83 Fructus induſtriales fiunt Coniugis poſſeſſoris, naturales non. num.90.
84 Et ratio & num.91.
Ex perceptione fructuum induſtrialium nihil diminuitur de iure alterius. ſub eod.
85 Et ratio.
86 Quæ probatur. & num.87.
88 Vſuræ perueniunt ex induſtria & opera noſtra & dicuntur fructus ciuiles.
89 Nec dicuntur natura percipi.
91 Opera & iaduſtria propria non debet vnquam eſſe damnoſa.
Donatio inter Coniuges prohibita ne quiſquam eorum pauperior fiat. ſub eod.
92 Aliud quoad fructus naturales & ratio. & nu. 93.
94 Quod retinetur ex re non donata retinetur ſine cauſa & condictio competit.
95 Augumenta natura ipſa prouenientia diſtinguuntur ab induſtrialibus.
96 l. fructus. de vſur. cum l. bonę fidei, & alijs concordatur.
97 Doct. variè ſe extorſerunt in hiſce locis conciliandis.
97 Inter quos quidam ſe brauium attigiſſe profeſſus errauit.
99 Omnium conciliationes nouiſſimè Confutatæ per Fabr. & bene in hoc, non bene in conciliatione ſua.
100 Dum recurrit ad correctionem text.
101 Quæ eſt contra lectionem vulgatam & florentinam.
102 A correctione textuum abſtinendum.
103 Morte confirmata donatione inter virum & vxorem debentur fructus à tempore donationis.
104 Quid de fructibus extradotalibus perceptis à marito. & num.105.

1 AN † poſſeſſor faciat fructus ſuos diſtiguitur, vel eſt bonę fidei, & facit, vel malę & non facit *l. qui bona fide. 23. l. bonæ fidei emptor.48. ff.de acquir.rer.dom.l.qui ſcit. §.pen. & fin.ff.de vſur. §. ſi quis à non Domino Inſt. de rer. diuis. Peregr. de materia plenè de fideic.art.49.num.109. & ſeqq. Coſt. alios referemus, de ratio. ratæ. q.136. Papiens. in form. libel. act. realis verſ. ſimul cum fructibus. D. Tepat. in repert. ſuo, var. iur. ſent. tom.1.tit.de fructib. in genere : Caroc. de locat. par.2.q.111. pleniſſimè Lamberteng. de contract. glo.1.à nu. 109. vſque ad numer.262. cum alijs inf. citand. Valent. in tract. diff. int. vtrũq. for. in verb. fructus.*

2 † Sed inter dictos textus videtur contrarietas in eſſe, *ideſt inter l. bona fidei.* vbi ſi quis putet rem vendentis eſſe cum traditur, inde ſciat rem alienam fructus ſuos non facit, *in d.l. qui ſcit. in fin.* dicitur ſatis eſſe bonam fidẽ adeſſe initio ſationis, nec refert an poſt mala fides ſuperueniat, *in alia verò l. qui bona fide.23. ad fi. prin.* dicit an qs in bona, vel mala fide ſit ſingula momẽta eſſe inſpicienda,
3 † quos tex. eſſe inconciliabiles, nec ſine manifeſta calumnia poſſe conciliari cenſuit
4 *Eguin. Baro. ad d. §. ſi quis à nõ Domino:* † Et reiectis alijs conciliationibus *Menoc. de recup. rem.15. num.613. & ſeqq. Did. var. reſol. cap.*
5 *3. ſub num. 7. lib. 1.* † At bene eos conciliari putat ex ſua opinione *Laderch. conſil. 165. num.6.*

6 † Ipſe cenſeo eſſe conciliabiliſſimos, & optime inter ſe congruere dictos tex. & ſibi inuicem adminiculari, Quinimò alterum

ad

ad alterius intellectum inſeruire, & vnum
ex altero ſequi, Conſtituo in primis regulã
quod bonæ fidei poſſeſſor *interim*, dum eſt
in bona fide, vel fructus iam percepit, & à
ſolo ſeparauit faciat fructus ſuos *ex d.l.bonæ*
7 *fidei emptor.in princ.* † Idq; adeò verum eſſe,
vt etiam procedat eo caſu, quo ob vitium
rei alias vſucapioni non poſſet eſſe locus,
ſeù res non poſſet vſucapi, *vt ſubdit ſub idem*
princ. verſ. nec intereſt, ratio eſt, quàm mox
8 *tradit ead.l.ſub verſ.in contrarium*, † Quia ne
incipiat vſucapio, eſt quid iuris, quod eſt
in poteſtate Legislatoris, ea verò quæ ſunt
facti non ſunt in eius poteſtate, & ideò cõ-
ſtituere ne vſucapio procedat, quia cõſiſtit
in Iure poteſt, & ideſt quod ſubijcitur (ibi)
Hoc enim ad Ius, ideſt ad capionem pertinere.
adde Did. Couar.ad idem in ſap.poſſeſſor par.2.
9 *relect.§.7.ſub num.6.* † At ne incipiat mala
fides in me, aut alio poſſeſſore, non eſt iuris
ſed facti, & huc reſpiciunt *verba eiuſd.l.bonę*
fidei, ibi, illud ad factum pertinere, & ad Didac.
in loco mox cit. Quarè cum ſemel hoc in ab-
ſtracto ſtabilitum ſit, Bonæ fidei poſſeſſorẽ
facere fructus ſuos, Malę autem non facere
10 *iuxta d. l. bonæ fidei* † Oportebat adhuc in-
ſpicere in concreto (vt ſic dicam) quando,
& quomodo quiſque in bona, vel mala fide
conſtituatur, quam in rem comparata *eſt*
alia lex.qui bona fide 23.ad fin.prin. Vbi ait an
quis in bona, vel mala fide ſit, ſingula mo-
menta eſſe inſpicienda, & rectè, quia qui mo-
dò eſt in bona fide, poteſt eodem inſtan-
ti informari rem alienam eſſe, & ità eodem
inſtanti vel momento in mala fide cõſtitui.
Fac autem eum qui eſt in bona fide nunc,
nunc etiam demum informari rem alienam
eſſe, & ita malę fidei fieri, hoc ipſo temporis
momento, quo cępit eſſe informatus *ſecun-*
dum eand.l. qui bona fide.23. An mala hæc fi-
des inde exorta, ſit ſufficiens ſola, & de per
ſeſe ad diuertendum poſſeſſorem à perce-
ptione fructuum, ſeù ad faciendum, vt ab
fructibus percipiendis abſtinere debeat.
11 † Hoc erat tertium dubium reſoluendum
non clare deciſum ab vllo *ex dd. duobus tex-*
tib.nam l. qui bona, rem indeciſam reliquit in
puncto hoc, illud tantum dicit, *& magis eſt vt*
ſingula momenta ſpectemus, quibus verbis nõ
video pręciſam deciſionem contineri, nec
formale reſponſum ad quęſtionẽ eo in tex.
motam, An ſeruus adquirat poſſeſſori, qui
incepit ſcire ſuum non eſſe, *In alia verò l.*
bonæ fidei, ſub verſ. in contrarium, idem: quia
mota eadem quæſtione, nil aliud dicit quã,
Verendum ne non ſit bonæ fidei poſſeßor quãuis
capiat.
12 † Quare in hac harum legum obſcuritate
ſuperuenit alia *l.qui ſcit.§.fin.ff.de vſur.* quæ
reſpondendo punctualiter ad propoſitam
eandemmet quæſtionem eam ex profeſsò
reſoluit: Dico punctualiter, *quia vtrob.q., &*
in §.pen.& d.l. bonæ fidei, eſt idẽ thema de bonæ
fidei emptore; & vtrobique & in §. pen.& in l.
qui bona fide. ad fin. princ. eſt idem thema de
ſeruo, qui bona fide ſeruit, vt vel hinc con-
uenientiam Iurecõſultorum inter ſe augu-
rari incipias, magis quam diſcordiam inter
eos.
13 † Itaque reſoluitur *eo tex. §. pen. & fin.l.*
qui ſcit. illam ſimplicem malam fidem non
ſufficere, quoad percipiendos fructus, *vt ait*
tex. ideſt quoad effectum diuertendi animũ
poſſeſſoris à perceptione eorũ, debet enim
continuare, quouſque res actu euincatur,
nam interim & quandiù actualiter nõ euin-
citur fundus, dicitur eſſe Bonę fidei poſſeſ-
ſor, ſaltem, *vt dictum eſt*, ad effectum fructuũ
percipiendorum, ecce verba clara, *Bonæ fi-*
dei emptor quoad percipiendos fructus intelligi
debet, quandiù euictus fundus non fuerit.
14 † Et ratio rationis eſt, quia nemo tenetur
tus ſuum indiſcuſſum relinquere, *Ang.in*
ſpecie in d. §. ſi quis à non Domino. ſub num. 3.
verſ.de preceptis.Inſt.de rer.diu.ego dec.Bonon.
11. numer. 59. Bertr. conſil. 193. numer. 168.
lib.5.
15 † Sed nec hoc ipſum ità indiſtinctè intel-
ligendum erat, quid enim ſi verus Dominus
perat & ſententiã obtineat declaratoriam
rem ſuam eſſe? an illi fructus fuerint irreuo-
cabiliter facti Poſſeſſoris? minimè, ſed reuo-
cabiliter, ſi quidem in effectu eos fructus nõ
lucri fecit, *cum victus ſit, et ideſt, quod in tex.*
ad hoc comparato, continetur *in l.et ex diuerſo*
16 *35.§.1. ff.de rei vindic.* † & ad idem *conferũt*
alij. tex. diſtinguentes fructus extantes à co-
ſumptis, vt ſi extiterint agi poſſit, & veniãt
reſtituendi, quippe facti poſſeſſoris reuoca-
17 biliter tamen, *vt in d.l.qui ſcit. §.pen.* † Neq;
enim hoc (quod interim reuocabiliter fru-
ctus fiant Poſſeſſoris, eſt inconueniens *ad l.*
1.§.ſerui appellatione.ff.ad Sylan.ibi, Nec quod
conditio exiſtens efficit, vt deſinat eſſe heredis,
18 *facit ne videantur interim eius eſſe.* † Et pro-
pterea notanda verba, *loco penè Domini. In-*
terim.eis.vt in d.l.bonæ fidei, et valdè in prapo-
ſito Perez.de fideic.art.49.n.138. vbi iure poſ-
19 ſeſſionis id fieri, † In altero verò caſu vbi
conſumpti, irreuocabiliter omnino, & *hic eſt*
locus in d. §. ſi quis à non Domino, ibi, et ideò ſi
poſtea Dominus ſuperuenerit, et fundum vendi-
cet de fructibus ab eo conſumptis agere non po-
teſt, namque, dum ibi tex. facit mentionem de
conſumptis tantum, ad eos tantum ſe vide-
tur reſtrinxiſſe, & ex eorum incluſione alios
nondũ cõſumptos excluſiſſe *ad l. cum prętor.*
ff.de ind.reſpondet tex. in l.quæſitum.40.in fin.
ff.de

20 *ff.de acq.rer.dom.*† quo loci fructus,& operę
ſeruorum(qui ſunt duo caſus in *d.d.l.l.ſupra*
enunciati)coniungũtur, vt quo caſu fructus
conſumpti fiunt poſſeſſoris bonæ fidei irre-
uocabiliter, ſic & acquiſita ex opera, & re
21 ſeruorum, vt ibi † ſiue factus ſit locupletior,
ſiue non *Bec. conſ.95. num.25. Laderch.conſ.
165. ſub num.7.* vbi reuocabiliter & irreuo-
biliter, vt ſupra in term. noſtris.
22 † Verùm nec huc vſque adhuc quæſtio-
ni in propoſito finis impoſitus fuit, nam an
quod dicitur de fructibus, id procedat in
omnibus, & in naturalibus, & in induſtria-
libus, adhuc remanebat dubium, & verò ſe-
cundũ *d.l.qui ſcit.§.fin.de vſur.* videtur quod
tantum in induſtrialibus eo ipſo quod fun-
dum ſatum fuiſſe præſupponit. *Secundum
verò l.bonæ fidei emptor. ff.de acq.rer.dom.* vi-
detur quod in omnibus induſtrialibus, &
naturalibus, *vt ibid. ſub princ. cũ qua concordat
d.§. ſi quis à non Domina*, vt indicio ſunt ver-
23 ba, ibi, *pro cultura* † Quo verbo indicantur
24 induſtriales, *et cura.* † quo naturales *ad l.fruc
tus. §.non ſolum. ff. ſol.matr.ad Caroc.de loca.
par.2.q.111.num.12.*
25 † Quicquid curam reſtringat ad anima-
lia *Laderch.conſ.165. ſub nu.2.col.ſeq.ad prin.*
nam erroneam eſſe omninò opinionem de-
tegit *hic §. ſi quis non Domino,* vbi ſolum de
fructibus fundi loquitur, & tamen vna cum
26 cultura applicat, & curam † Veritas eſt vt
bonę fidei poſſeſſor faciat fructus ſuos om-
nes, eſt enim regula ex profeſſò tradita in
d.l.bonæ fidei.38. in princ. non ordinario mo-
do promulgata, ſed(vt magis hæreret)cum
emphaſi, & amplificatione quadam *ſub illis
verbis latente, non tantum eos qui diligentia, &
opera eius peruenerunt, ſed omnes,* & confir-
mata adhuc cum rationis adiunctæ baſi,
& fundamento *in d. §. ſi quis à non Domino,*
ibi, *Naturali ratione placuit fructus quos per-
27 cepit eius eſſe pro cultura, & cura.* † Vbi vltra
hoc, nota verbum, *placuit,* quod eſt Legiſla-
toris ità cõſtituentis, nã aliter ipſo iure, & ex
eius rigore non potuiſſent eſſe eius, cũ alius
eſſet, & fundi, & fructuum Dominus, *vt in
§.ex diuerſò. Inſt.eod. tit.de rer. diu. ſed placuit
28 ob naturalem rationem vt ſupra.* † Nec obſta-
ro his iuris locis *eam l.qui ſcit. §. fi. ff.de vſur.*
quia loquitur ſecundum facti ſpeciem ibi
traditam, non autem determinate, & con-
ſtituendo regulam, vt in aliis locis duobus
mox allegat.
29 † Cęterum hoc cognito, quod omnes fru-
ctus veniunt à Bonę fidei poſſeſſore reſti-
tuendi, extantes tamen nó conſumpti, aliud
quoq; dubium ſubintrat, an ſcilicet hoc ità
indiſtinctè tenẽdum eſſet, vt omnes fructus
eſſent reſtituendi extantes, & non extantes;

Hanc dubitationem ſuſtulit *l. certum. 22.C.
de rei vind. Vbi* hiſce precise verbis. *Bonę fidei
verò extantes, poſt litis autem conteſtationem
vniuerſos* ſcilicet præſtare tenetur *adde infra
cap.63.num.101.& ſeq.*
30 † An verò, quod eſt aliud vltra prædicta
dubium, de perceptis tantum, ſed etiam de
percipiendis, & eos qui percipi potuiſſent
teneatur? Pro cuius dubij reſolutione ad in-
fraſcriptos caſus diſtinguẽdos me cõuertã.
31 † Primus caſus ſit. de eo qui emit, ſciens
rem eſſe alienam legitimo modo & ſecundũ
regulas iuris, & legem nullam offendens
vt poteſt, quia res aliena emi, & vẽdi poteſt
32 *l.rem alienam. ff.de contr.empt.* † licet ad ſolũ
Domini vert præiudicium non teneat vẽ-
ditio *l.ſi alienam. vbi Bal.C.de furt. l.1.Cod.de
32 vſucap.pro empt.Surd.dec.122.num. 4.* † Hic
tenebitur de fructibus perceptis tantum,
vt eſt *in dict.l.ſi fundum.17. & ibi glo. Cod. de
rei vind. & in l. mala fide. C. de Condic. ex leg.*
quatenus de extantibus tantum) vel de con-
ſumptis tantũ datur ibid. actio, *& glo.in l.&
ex diuerſo.in prin. verſ.nõ habẽtũ ff.de rei vind.*
33 † Secundus caſus ſit, de eo qui per vim
alienam poſſeſſionẽ ingreditur, aut retinet,
34 vt hic teneatur etiam de percipiẽdis † idest,
*vt per Surd. in deciſ. 45. ſub num.8.ex Boer.&
Bec. per eum citat.* qui veriſimiliter percipi
potuerunt *cap.grauis.de reſtit.Spol.Surd.conſ.
28.num.30.Put.dec.373 libr.1.vbi ex cap.re-
redintegranda Bera.conſ.52.nu.6.lib.3.Rot.diu.
dec.291.num.2.et dec. 552.nu.1.part.1.Bertr.
in ſpolio caſtri conſil.149. volum.3. part. 2.*
35 † Et qui ſine titulo, *Iaſ.qui commun. dicit in l.
36 apud Iulianum.num.1.de leg.1.* † Vbi in hæ-
rede detinente rem legatam, & quem ſequi-
37 tur *Put.dec.273.num.2.part.1.* † & qui licet
cũ titulo, in caſibus in q̃bus agitur cauſa pu-
pilli, vel eccleſiæ, *vt apud Iaſ.& in deciſ.Rotę
38 ſupr. citat. in ambabus,* † ſi tamen titulus ſit
inualidus quia factus non ſeruatis ſeruandis
*Surd.dec.179. ſub num.12. Crau.conſil.1000.
pro gen.num.283.in fin.num.286.* vbi apparet
agi de minore, & magis *in ſpecie ſub nu.288.*
39 † Vbi *ad fin.* ait quin etiam vbi à fructibus
percipiẽdis poſſit ob titulum excuſari poſ-
ſeſſor malæ fidei, Tamen contra pupillum
aut minorem id non obtineret *Ozaſc. deciſ.
40 160.num.12.*† Vbi extendit etiam ad alium
quemlibet, etiam ſi non ſit minor. contra
Menoch. qui ad contractum nullum cum
minore geſtum reſtrixerat *in rem. recup. 15.
num.639.et pro hac parte etiam Surd. caſ.293.
num.12.conſ.115.nu.11.et ſeqq. Put.dec.383.
41 num.5.6.par.1.*† Vbi quod violentia ſit etiã
ſine armis *Natt.conſ. 535.num.* 8.de quo ta-
42 men aliquid mox dicam.† & reſtituuntur à
die occupationis *Natt. ibid. numer. 2. in fin.*

† tametſi

43 † tametſi non fuerint petiti Marſ. ſing. 629.
l.cet de tempore non conſtet Rot. dec.2. de pæn.
in ant.aliàs 405.et 480. Caualc.deciſ.28. de in-
dic.in add.ſeù à die morę Surd.d.conſ.293.n.11.
Ab ipſamet traditione, quia res quando re-
cuperatur per minorem, ſemper cũ fructi-
bus recuperatur ad deciſ. noſtr.flor.17.nu.fin.
Surd.d.dec.45.num.9.et clarius Ozaſc.d. deciſ.
44 160.in fin.dec.et etiam ſub princ.† Vbi à tem-
pore deliberationis cum re ipſa ad incantũ
deliberata reſtituũtur, quicquid aliter Menoc.
45 conſ.641.num.12.et ſeqq.lib.12.† Vbi in da-
tione in ſolutum nulla, et rem.recup.15.num.
577.et ſeqq.Gabr.conſ.33.num.6.et ſeqq.lib.1.
46 † De modo verò conſiderandi fructus hos,
qui veriſimiliter percipi potuiſſe dicuntur,
vide Surd.d.conſil.293.num.6.7.28.29.libr.2.
plenius Ladercb.conſ.99.per tot.Canall.comm.
quæſt.cont.commun.q.499. Petr.de fideicomm.
q.15.num. 347.Coſt. de ration.ratæ q.136.nu.
5.et ſeqq.Pereg.de fideic.artic.49. numer.132.
47 † Vbi mihi placet opinio quod veniant fruc-
tus, qui ab hoc, vel ab illo cõmuniter per-
cipi potuiſſent non ſingulariter, et prædictis
adde infr.cap.63.num.7.et ſeqq.et Menoch.cõſ.
48 741.libr. 8. † Vbi quid ſeruandum in pro-
batione perceptionis fructuum.
49 † Sed an hęc procedant in quolibet ma-
læ fidei poſſeſſore titulum nullum, vel an-
nullatum habente, Reſpondetur poſſe cum
eo generalem regulã cõſtitui ſcilicet hunc,
non teneri niſi de perceptis propter aucto-
ritatem Rot.Rom.vt in d.dec.552.vbi de pluri-
bus alijs deciſionibus, et de obſeruantia etc. vt
ibi, et etiam quia apparet ex ipſomet Ozaſc.in d.
dec.160.ſub numer.5.in fin.et numer.7.ad fin.
hanc eſſe comm., & firmam concluſionem,
quicquid ipſe Ozaſc.Surd.et Natt.contra ſen-
ſerint, nam non deferendum eis, maxime q̃a
obiter & aliud agentes contra ſcripſerunt,
deciſionibus Rotæ, & alijs ex profeſsò, &
principaliter agentibus nullo pacto præfe-
56 rendis.† Poſſent forte ità diſtinctione opi-
niones concordari, vt fructus qui veriſimi-
liter percipi potuiſſent ad omnem rigorem,
& prout ſingulariter Petitor ex ſui sẽſu fuiſ-
ſet percepturus, non veniant niſi in dictis
caſibus num.33.et ſeqq.relatis: fructus autem
qui veriſimiliter percipi potuiſsẽt commu-
niter, veniant in omnis malę fidei poſſeſſo-
ris odium, ſiue ab initio in mala fide fuerit,
ſiue per litem conteſtatam.
51 † Vnde probationes admitti poſſent de
fructibus, prout veriſimiliter, & communi-
ter percipi potuiſſent ad Peregr. d.artic.49.
num.130.et 135.et 137.et fuit ita iudicatum in
term.fideicommiſſi per Rand. dec.Pis.31.num.
284.& in his term. verificabitur, & procedet
quod iura dicunt fiendam huiuſmodi con-
demnationem in fructibus, qui veriſimiliter
percipi potuiſſent vt in l. apud Iulianum. §.
fructus de leg.1.l.fructus de rei vind. et ibi not.
l.2.C.de fruct et lit. expenſ.l. ſi nauis. §. fin. de
rei vindic.tex.eſt expreſſus in §. et ſi hæreditas.
Inſt.de off.iud.Docto.in l.domum. et in l. ſi fun-
dum.C.de rei vind.et etiam tex.in l.ſed et ſi lege
§.ſed et fructus.ff.de pet.hæred. Rom.conſ.454.
col.vlt.et ſing. 538.Aret. vidend.in conſil.17.
ſub num.11.verſ.de parte autem Nicolai, Pe-
reg.d.art.49.num.130.Boer.etiam viden dec.
268.num. fin.et ad Surd. d.conſ.293. num.fin.
52 dec.282.num.29.et ſeqq.† & hæc multo ma-
gis ſi titulus ſit lucratiuus add. ad Rom. ſing.
53 343.verſ.vel ante litem † Vnde (ſi forte for-
tuna) probatum fuiſſet, qui fructus fuiſſent
re vera percepti, nõ admittendam putarem
probationem eorum, qui veriſimiliter per-
cipi potuiſſent, &c. aut ſi iam facta eſſet ꝓ-
batio nullam rationem habendam in alio
caſu, quam in Violento poſſeſſore minore
aut Eccleſia ad Menoch. conſ. 110. numer.23.
54 et ſeqq.lib.2. † vbi vlterius qui ſint percepti,
& qui percipiendi. hiſce adde dec. 343.par.1.
apud Farin.
55 † Vbi ſignanter de modo liquidandi fruc-
tus, ibique nota quid in terminis reinte-
grandi ad bona nulliter ſubhaſtata, à die
motæ litis, ideſt à prima citatione, vt ibid.n.
7., ſint debiti fructus.
56 † Limitando tamen vt ne debeantur fru-
ctus percepti ex meliorationibus, vel pro-
pter eas Surd.d.dec.282.ſub nu.29.30.et ſeqq.
quia deducit malę fidei poſſeſſor impenſas,
57 & † fructus intelliguntur deductis expenſis
vt ibid.num.31.et dec.294.num. 11.Natt.cõſ.
58 256.num 3.† Vbi an compenſare Rol.conſil.
28.num.17.vol.1.Schrad.par. 2.part. princ.9.
ſect.2.ſub num.94.Mol.de Hiſp.primog.libr.1.
cap.26.ſub num.14.verſ. nec in hoc caſu, Gabr.
de acq.rer.dom.lib.5.concluſ.1.et ſeq. Menoch.
59 conſ.2.num.370.et ſeqq. lib.1. † Vbi de expẽ-
60 ſis in reficiendo caſtro.† & cũ intereſſe pre-
tij ſoluti etiam in contractu minoris fructus
compenſantur Ozaſc.dec. 160.in fin.V.Odd.
de reſt.in integr. q.45.artic. 2. num.28.et ſeqq.
quod verum, & procedet ſi opponatur de
compenſatione Capyc.dec.93.nu.12.V.Boer.
dec.44.Menoch.rem.recup.15.nu.573.et ſeqq.
61 † Alij cenſuerunt dationem in ſolutum
nullam etiam de bonis minoris non cauſare
reſtitutionem fructuum vt Gabr.conſ.33.nu.
6.& ſeqq.libr. 1. Menoch.conſ.641.num.12.&
62 & ſeqq.lib.1. † verùm contrarium fuit iudi-
catum, vt apud. Surd.dec.45.num.8.& ſeqq.
63 † Alij etiam dicunt quod fructus ab eo
percepti qui fuit in poſſeſſione manutentus
maximè poſt ſententiam non ſint reſtituen-
di vt per Menoch.conſ. 801. numer.67.libr.9.
64 † Secus ſi quis immiſſus ſit in poſſeſſionem
ex ſententia ſuper falſa cauſa, quæ ob
re-

retractetur, quia non proderit ſententia ad
fructuum acquiſitionem. Surd. conſ. 492. ſub
65 nu. 5. 6. lib. 4. † Alia de excuſando a fructuũ
reſtitutione poſt ſententiã iam latã Menoch.
conſ. 611. num. 25. & ſeqq. lib. 7.
66 † Eſt & alius caſus de eo qui bona fide
emit rem alienam, quę tamen nec ſit mino-
ris, nec Eccleſiæ, ſed emit ex titulo inualido
& hic fructus conſumptos facit ſuos, vt ple-
nè Bec. conſ. 95. per tot. nec refert quod factus
ſit locupletior hic poſſeſſor, vt ibid. num. 25.
67 26. † Sed hoc declara prout per Surd. dec. 45.
ſub num. 14. & conſ. 115. num. 17. & ſeq. lib. 1.
qui d. dec. 45. reprobat in ſpecie Bec. ſub nu. 15.
68 verſ. opinio verò † Item declara vt ſecundum
eund. Surd. d. deciſ. 45. num. 15. dum ait quod
omnia iura dicentia aliquem facere fructus
ſuos, intelligi debeant, ita tamen vt tenean-
tur reſtituere, quatenus ex eis factus eſt lo-
cupletior, iuncto Menoch. rem. recup. poſſ. 15.
num. 585. & 599. & d. conſ. 741. num. 13. &
69 ſeqq. lib. 7. † Vide tamen diſſentientes apud
Peregr. d. art. 49. num. 114. Laderch. viriliter
in conſ. 165. num. 7. per tot. vbi non teneri de
70 receptiori opinione. † contra tamen inſurgẽs
Menoch. dicens nephas ab illa recedere rem. re-
cup. 15. ſub num. 599. Surd. conſ. 293. num. 13.
& 14. adde cap. ſeq. ſub num. 4. & ſeqq.
71 † Quomodo autem probandum hoc, an
ſis factus locupletior, & quando V. Bec. d.
conſ. 95. nu. 25. quem allegat Surd. d. conſ. 115.
numer. 20. & ad Peregr. d. art. 49. numer. 116.
Lamberten. de contr. glo. 1. num. 241. & ſeqq.
116. Coſt. de ratio rata q. 67. per tot. Vrſil. ad
Affl. dec. 240. num. 4. & Laderch. d. conſ. 165.
ſub d. num. 7. verſ. præterea. & num. 8. Menoch.
conſ. 641. ſub num. 13. 55. conſ. 1173. num. 12.
libr. 12. & præſ. 27. libr. 6. & ibi add. et quid in
dubio Idem rem. recup. 15. num. 586. Vinc. de
Franc. deciſ. 31. num. 2. Vrſil. d. num. 4. et ſeqq.
Tu adde hiſce infra cap. ſeq. in princ.

Hactenus de bonę fidei poſſeſſore ab ini-
tio, vel malę fidei ex poſt: & demum de ma-
læ fidei poſſeſſore etiam ab initio dictum
eſt, quod & inquantum viſum eſt ad Inſtitu-
72 tum noſtrum pertinere. † Nam reliqua vi-
deantur penes ſcriptores pręallegat. qui fu-
ſius tractarunt, vt per Menoch. d. rem. recup.
15. num 576. et pluribus ſeqq. Peregr. de fideic.
art. 49. num. 109. et plurib. ſeqq. Coſta de ratio.
ratę d. q. 136. ferè per tot.
73 † Eſt & aliud dubium, nempè de eo qui
nec omninò eſt male fidei nec omninò eſt
bonæ fidei poſſeſſor, ſed partim malæ &
partim bonæ, vt inter Coniuges, cum alter
eorum alteri quid donat vt fundum, nã qui
recipit nec eſt fidei omninò malę, quia ha-
bet conſenſum alterius Concedentis, & qui-
dem rem propriam ex propria voluntate,
vnde his ſtantibus, & ſimul iunctis quoad
hoc non eſt malæ fidei, quia ſciens rem alie-
nam non occupat, ſed propriam Concedẽ-
tis, & de eius voluntate & à verò rei Domi-
no. Nec tamen poteſt dici fidei omninò bo-
næ, quia ſcit aut ſcire debet donationem in-
ter Coniuges eſſe nullam, & de iure probibi-
74 tam † per regulam quod qui contra iura
mercatur bonæ fidei poſſeſſor non eſt cap.
qui contra iura de reg. iur. in 6. l. quemadmodũ.
in fin. C. de agricol. et Cenſ. lib. 11. l. vbi tex. ff. de
vſucap. Alex. conſ. 121. num. 10. et ſeqq. lib. 4.
Crau. conſ. 1000. in repet. ſub num. 112. in conſ.
116. numer. 6. conſ. 134. num. 16. Surd. dec. 46.
num. 1. deciſ. 179. nu. 1. Ozaſ. d. dec. 160. ſub nu.
1. ad princ. qui in terminis fructuum non lu-
75 crandorũ hanc ob causã loquuntur; † & huc
reſpicit l. fructus. 45. ff. de vſur. & dat intelli
gi ſub illis verbis, non fit eius, ſicut nec cuiuſ-
libet bonæ fidei poſſeſſoris. Hæc enim clauſu-
la hanc emphaſim habet. per inde ac ſi ver-
naculo idiomate quis diceret Il frutto natu-
rale (nam de hoc loquitur tex. vt patet) non
diuenta di lui (ideſt poſſeſſoris Viri, vel vxo-
ris) come ne anche di tutta bona fide poſſeſſo-
relta quod vis & emphaſis illiuſmodi iaceat
& lateat in illis particulariter verbis, ſicut
nec cuiuſlibet eo modo quo ex verſione in
idioma noſtrũ fuit magis ad viuum, vt cre-
76 dimus, repreſentata † Et non eſſe hunc in
tali bona fide, edocet alius tex. in l. ſi vxor.
20. ibi Virum autem ſcientem alienum bona fi-
de non poſſidere ff. de donat. int. vir. et vxo. cum
ſciẽtem &c. quia cum ſciat nulliter ſibi do-
natũ fuiſſe, ſciuit pariter dominium penes
donantem manſiſſe, & ſucceſſiue rem do-
natam eſſe adhuc alienam l. 3. §. ſecundum
hæc et. §. ſciendum. et §. ſeq. ſi quis igitur ff. eod.
tit. Hoc tamen non tollit illam voluntatem
Donantis, quia hæc adeſt, licet effectum lex
annullet, & prohibeat, & ideò non poteſt
Coniux donatarius vti omnimodæ malæ
fidei poſſeſſor haberi, cum omnimoda mala
fides de eo tantum verificetur, qui ſcit ſe rẽ
alienã poſſidere, aut contra iura & cõtra vo
luntatẽ veri Dñi ſiue ſciat, ſiue dubitet de ea,
77 multò magis vbi ſcit. † vt quando Dominus
declarauit, aut rem in iudicium deduxit ad
Menoch. conſ. 990. num. 28. et ſeqq lib. 10. et ad
78 Alex. conſ. 469. num. 7. † Vbi (ad ſummum)
perueniſſe dubitationem non malam fidẽ,
79 et melius conſ. 303. num. 33. et ad Did. † quæ
ſit bona, & quæ mala fides, & an detur me-
dium in cap. poſſeſſor. 2. par. relec. §. 7. per tot. et
ad Surd. conſ. 115. num. 6. et 25. lib. 1. dec. 111.
80 ſub numer. 7. dec. 179. ſub num. 22. 23. † Vbi
quod hęc poſſunt ſimul ſtare, quod ſciat de-
bitum, ſed mala mente non retineat, quan-
do enim non tenetur offerre, illa mala fides
dicitur potius non bona quam mala. Cabal.
81 caſ. crim. 295. num. 18. † Vbi quod in acquiſi-
tionę

tione fructuum non eſt neceſſaria bona fi-
des,ſed ſufficit quod abſit mala, licet nó ad-
ſit bona, cum inter bonam,& malam fidem
detur medium ex *Ruin Corn.et alijs quos citat*
Bertran.conſ.193.ſub num.164.in fi.et num.
82 *165.*† Vbi aliud eſſe malam fidem, & aliud
bonæ fidei defectum, *et alia libr.5. Albens.*
Mandoſ.conſ.469.nu.7.et ibid.add.in lit.d.la-
tiſſimè viden.Lamberteng.de contrac.gl.1.verſ.
in alienationibus et obligationibus num.114.&
plurib.ſeqq.vſque ad num.218.et ad num.226.
et ad num.233.ante fin.verſ.quoniam errans in
iure.

83 † Hæc cum ità ſint particularis ratio ſua-
ſit,vt aliter in hoc caſu,quàm in alijs res ve-
niret diffinienda, vt nempè fructus indu-
ſtriales fierent Coniugis poſſeſſoris,natura-
les vero non fierent,Namque id non ſolum
ſuadere videbatur,quod dato medio termi-
no ſecundum ſupradicta,poſſet etiam dicta
diſtinctio tanquam medius etiam terminus
bene congruere, & opportune applicari,
ſed multo fortius ſubiectæ ipſius materiæ
84 ratio ad id dicendum cogebat. † Quia in
hac materia donationis inter virum,&vxo-
rē conſideratur an aliquid de iure alterius
diminuat, ità tñ quod ex hac diminutione
alter fiat locupletior, vt hoc caſu, & quate-
nus ſe extēdit diminutio nó teneat donatio,
Dominiumq; rerũ manſerit penes donātē,
vt probat egregè tex.in l.ſi ſponſus.5.cũ§.igi-
tur ff.de don.int.vir.et vxo.et in §.conceſſa ead.
*l.*Modò ità eſt quod ex perceptione fructuũ
induſtrialium nihil diminuitur de iure alte-
85 rius, vnde alter fiat locupletior. † Idque eã
ob rationem, quia huiuſmodi fructus non
ſponte ſua naſcuntur,ſed ex cultura,& cura
Donatarij vt *in § ſi quis à non Domino.Inſt.de*
86 *rer. diuiſ.* † & hæc ratio diuerſitatis datur
nobis intelligi ex ipſomet tex. *l. fructus, ibi,*
illos tamen quos ſuis operis adquiſierit, veluti
ſerēdo.ff.de vſur.et adhuc probatur ex alio tex.
in l. de fructibus.17. de donat.int.vir.et vxo.
87 † Vbi quod fructus licitam habent dona-
tionem,*fructus (inquam) induſtriales, nam de*
induſtrialibus intelligendum eſſe hunc tex.patet
ex comparatione ipſa fructuum ad vſuras.
88 † Vſuras autem prouenire ex induſtria, &
opera pecuniam mutuò dantis,& dici fruc-
tus ciuiles *patet ex Bertr.conſ.147. ſub num.*
89 *1.ad fin.col.lib.4.*† & non natura percipi eſt
in l. ſi nauiſ.62.iuncta etiam ibi gloſſ.ff.de rei
vind.iungendus autem eſt d.tex.l.de fructibus
cum duabus l.l. antecedentibus, *nempè cum l.*
90 *ex annuo.§. ſi maritus.et l. quid ergò.* † & ità
quod de fructibus induſtrialibus ſit intelli-
gendus *d.l.de fructibus explicat glo. ad eund.*
quæ eſt glo.1.dum ait fructus, id eſt ex cultura
prouenientes. Et hæc quidem optime vt ex
91 prædictis conſtat † Et etiam quia(vt euita-
ricuratur damnum inter virum, & vxorē)
ſi aliter fuiſſet conſtitutum, Donatarius ex-
titiſſet in damno ſi fructus iſtos non conſe-
queretur *contrà tex.l.vlt.§.ſimiliter.C.de al-*
*luuion.*vbi quod opera,& induſtria propria
non debet eſſe damnoſa,ſed vtilis,*et ad Me-*
noch.conſ.155.num.34.lib.2.& fieret paupe-
rior alter,quo ſolo caſu eſt donatio hæc in-
terdicta ex iurib.ſupra citat.*et ad Lambert.de*
contract.gl.4.ſub num.7.et 10.

92 † Contrarium in fructibus naturalibus,
nam eo ipſo quod ſua ſponte naſcuntur,nó
autem ex facto donatarij,ideò ex eorum per
donatarium perceptione maneret diminu-
tio Iuris Donantis cum alia qualitate quod
fieret locupletior, ideò aliter de his fructib.
93 aliter de alijs ſtabilitum optimè fuit † *Et da-*
tur nobis hæc diuerſitatis ratio intelligi in eod.
illo tex.l.fructus in fiun illis verbis,quia non ex
facto eius is fructus naſcitur & huiuſmodi
fructus naturales manerēt apud Donatariũ
ſine cauſa,vt ipſemet fundus donatus,cuius
naturam valde ſequi videntur fructus ſpõ-
94 te ſua naſcentes;† Quod autem ex non per-
miſſa donatione retinetur, id aut ſine cauſa
aut ex iniuſta cauſa retineri intelligitur,vn-
de & condictio cõpetit, *vt eſt in l. quia quod*
95 *6.ff.de donat.int.vir.et vxo.*† Et ità augumen
ta à natura ipſa prouenientia diſtingui ab
induſtrialibus patet ex *Menoch.d.conſ.155.d.*
num.34.lib.2.

96† Ex quibus habes(ni fallor)verùm intellec-
tum *d.l.fructus ff.de vſur.* abſque alia neceſ-
ſitate conciliandi eundem hunc locum *cum*
l.bonæ fidei emptor, et alijs ſupra. Si quidem
(vt vides) non eſt vlla inter hæc contrarie-
97 tas, ſed magis diuerſitas. † Et tamen quan-
tùm ſeſe extorſerint Docto.in his locis con-
ciliandis *vide Oinot. Myſing.et alios in d.§ ſi*
quis à non Domino. Inſt. de rer. diu.Cuiac.ad
Affrican.par.2.in l quæſitum.40. Did.in d.cap.
poſſeſſor par.2.relect.§.7.num.2.et lib.1.var.
98 *reſ.cap.3.num.6.cum ſeqq. Laderch.*† *qui bra-*
uium ſe attigiſſe cenſuit, ſed errore in cõſ.165.
99 *num.6.et per tot.*† Sed omnium conciliatio-
nes ſubtiliſſime confutauit nouiſſime *Doc-*
tiſſ.Fab.lib.4.cõiect.ciui.c.17.optimè (Auctor
100 eminētiſſimus)*in confutatione.*† Sed vereor
ne tàm optime in conciliatione ſua,dum *ex*
correctione d.l. fructus:conatur à difficultatē
101 ſe eximere. † Quam correctionem eo mi-
nus flocci faciam ex eo quod vtraque lectio
Vulgata,& Florentina inter ſe conueniāt,&
ideò magis retinenda *ad Vult. de feud.cap.7.*
102 *ſub numer.61.ſub verſ.Nec quoad* † & à cor-
rectione textuum, quantum fieri poteſt.ab-
ſtinendum, *vt ibid.ait Vult.ſub verſ. ſed non*
vſquequaque.ſub princ. & etiam ex eo demũ
quod rei veritas, ſecundum relata & modò
per nos detecta,vulgatā lectionē confirmat.

103 †

103 †Declara(vt morte confirmara donatio-
ne) debiti ſint fructus à tempore ipſius do-
nationis, ad quod retrotrahitur quoad fru-
ctus, licet non quoad dominium *Cabal.conſ.*
ciu.148.num.15.& ſeqq tom.2.
104 †Item extende, vt etiam (quo caſu mari-
tus recipit fructus vxoris de bonis extrado-
talibus ex eius volũtate, Iſpe quidem faciat
vel nõ faciat fructus huiuſmodi ſuos, prout
erũt vel naturales, vel induſtriales, aut aliàs,
put hi fuerint paruę, vel magnæ ęſtimatio-
nis, *ſecundũ Bertr.in conſ. 347.ſub nu.1. verſ.*
ſi verò fructus ſub princ.eiuſd.num.1.vbi idem,
& nu. ſeqq. vbi aliæ declarationes circa fructus
105 *iſtos naturales*: †Vide plene ad materiã iſto-
rum fructuum extradotalium, an fiant ma-
riti, *meam dec.Luc.68.vbi cęteros affero*: prout
in caſu Soceri cuiuſdam, qui poſſederat
ſpatio vigintiquinque annorum fuit (paucis
hinc diebus) iudicatum in Senatu contra
Socerum, vel eius hęredes, quod tenerentur
ad eorum reſtitutionem in eo caſu, nõ ade-
rant hoc caſu coniecturę, quæ extabant in
præfata dec. noſt. vltrà quod res agebatur
cum Socero, nam difficilius pro eo præſu-
mitur, quàm in caſu ipſiusmet mariti. *addę*
infra cap.63.num.54.

CAP. SEXAGESSIMVM SECVNDVM.

De fructibus bonę vel malę fidei Poſſeſſoris in iudicio vniuerſali.

SVMMARIVM.

1 *In iudicio vniuerſali reſtituuntur etiam conſu-
pti quatenus Bonæ fidei poſſeſſor factus eſt lo-
cupletior.*
2 *Ratio quia in vniuerſalibus pretium ſuccedit lo-
co rei.*
3 *Conciliatur* l.1.C.de pet. hęred. cum l. bonę
fidei emptor. de acq. rer. dom.
4 *Diſtinctio iudicij vniuerſalis ab particulari in
materia fructuum defenditur. An factus lo-
cupletior nec ne, nu.5.6.8.& ſeqq.*
7 *Adminiſtrator (licet creditor hæreditatis reſti-
tuit omnes fructus etiam ante motam litem
ſeu eorum valorem.*
9 *Ratio diuerſitatis. quia Vniuerſitas recipit ſub-
rogationem, vt pretium ſuccedat loco rei, non
particularia.*
10 *Non videtur conſumptum quod in corpore pa-
trimonij per ſubrogationem continetur.*
11 *Vt ſciatur an pretium ſuccedat loco rei multum
refert an agatur iudicio vniuerſali an parti-
culari.*
12 *Qui habet pretium rem habere cenſetur.*
13 *Emptum de pecunia hæreditaria an hæreditariũ
& in fideicommiſſum cadat.*
14 *Et de pecunia hæreditaria, dotali, pupillari, fi-
deicommiſſaria.*
15 *In re extincta in particularibus quoque pretiũ
ſuccedit loco rei.*
16 *Malęfidei poſſeſſor nõ ſolùm quatenus eſt factus
locupletior, vt bonę fidei, ſed etiam omnes quã-
uis conſumptos reſtituit.*
17 *Et quidem à die mortis teſtatoris ſi condemnatus
ſit ad reſtitutionem hæreditatis pro parte vel
in totum.*
18 *Imputandi eſt enim occupati rem quam ſciebat
ad ſe non pertinere.*
19 *Quid excuſet aut liberet à prætextu malæfidei.*

1 P†Rędicta procedunt in terminis iudicij
particularis, nam in Iudicio vniuerſali
indefinite, & abſque omni dubio procedit,
ꝙ bonæ fidei poſſeſſor reſtituat fructus etiã
conſumptos, quatenus ex eis eſt factus lo-
cupletior, *Pereg.de fideic.articu.49.num.113.*
Surd.conſ.124.num.1.Laderch.conſil.165.ſub
num.7.ſub verſ. neque obſtat.
2 †Reddens rationem quia in Vniuerſali-
bus pretium ſuccedit loco rei, *Meno.h.rem.*
recup.15.nu.599. vbi ait hoc omnes conce-
dere in iudicio vniuerſali, & idem teſtatur
Lamberteng.de contract.gl.1. verſ.in alienatio-
3 *nibus et obligationibus, num.228.* † & per hoc
conciliantur *l.1.C.de pet.hæred.cum l. bonę fi-*
dei emptor.ff.de acqu.rer.dom.quia d.l.1.loqui-
tur in term. hæreditatis & iudicij vniuerſalis
vt ſint reſtituẽdi fructus quatenus locuple-
tior quis factus ſit, *& d. l.bonæfidei. in termin.*
Iudicij particularis, in quo non eſſe reſti-
tuẽdos, quatenus quis factus ſit locupletior,
& ita declarat ac diſtinguit *Caſtr. in l.non eſt*
4 *ambiguum.9.C.fam. erciſc.* † Nec obſtat ma-
gis receptã opinionem videri, quod etiam
in Iudicijs particularibus fiat reſtitutio, qua-
tenus quis factus ſit locupletior, quia quic-
quid ſit, quæ nam ſit magis recepta opinio
ad citat. iam ſupra pro, & contra cap. anteced.
nu. 66. & ſeqq. Certe in puncto Iuris verior
eſt diſtinctio iudicij vniuerſalis a particula-
ri, & datur intelligi ex eo quod author alte-
rius opinionis, quod etiã in particularibus
ſit facienda reſtitutio, prout quis factus eſt
locupletior eſt *Bartol.*& quidem non ex ali-
qua peculari lege in ſpecie motus, ſed per
æquitatem *l.ſi me & Titium. ff.de reb.cred.vt*
patet ex Caſtren. in d.l. non eſt ambiguum. in fi.
C.fam.

C.fam.erciſc.ex Peregr.d.art.49. num. 114.et
ex alijs citat.d.num.66. & ſeqq. & ex ipſomet
Bart.in l.& ex diuerſo.ſub nu.7.ff.de rei vindic.
5 † & ità dicit *Franch.dec. 31.ſub num.1.* nullã
eſſe lege quæ de hoc loquatur, niſi in term.
iudicij vniuerſalis, quamquam non ęquita-
tem præſuppoſitam ſed iniquitatem ineſſe
oſtendat *Laderch.d.conſ.165.ſub n.7.ſub verſ.*
neque obſtat, & contrarijs reſpondet Lambert.
6 *mox citan.num. 238. & 239.* † Aſt quicquid
ſit de opinione Bart. & eius obſeruantia ſal-
tem in caſu, *vt per Peregr. d. art.49.ſub num.*
114.in fin. non tamen abſolutè, cedendũ eſt
eſſe communem, cum aliam (contra Bart.)
dicat magis communem, *Lamberleng.ſub n.*
234.& num.236.& 237.de contract. gloſ.1.in
d.verſ.in alienationibus & obligationibus inno-
tis num. 218. & ſeqq. & ita etiam tenuit *Rot.*
Rom.apud Farin.dec.451.num.4.par.1.tom.1.
7 † Vbi limitat & declarat, vt Adminiſtrator,
tametſi ceditor hęreditatis reſtituat omnes
fructus etiam ante motam litem, ſeù eorum
valorem verum & legitimum, *vt in dec.noſt.*
8 *Bonon.11.numer.56.* † & ſatis datur intelligi
quia omnes loci iuris noſtri in term. tantum
Iudicij Vniuerſalis loquuntur, *in l. illud.43.*
§.prædo.ff.de pet.hæred.ibi. In bonæ fidei autem
poſſeſſore hi tantum veniunt in reſtitutionem,
quaſi augumenta (ecce) hæreditatis, per quos lo-
cupletior factus eſt. & plenius ac magis ex pro-
feſſo *in l.ſed & ſi lege.§.conſuluit.& §.ſeq.ff.*
9 *de pet. hæred.* † & ratio diuerſitatis eſt, quia
Vniuerſitas recipit ſubrogationem, ideſt quod
ſuccedat pretium loco ipſius rei, ideſt loco
ipſorum fructuum conſumptorum, quam
non recipit particularitas *l. ſi & rem. vbi*
Bartol.& alij.ff.eod.tit. ibi, quia poteſt æſtimari
in locum hæreditatis (& hic ecce) rei venditę pre-
tium eius acceſſiſſe, & quodammodo hæreditariũ
factum. fac.l.furioſi. 51.eod. tit. §. in pecudum
Inſt.de rer.diu. Bart.in l. fructus.7.nu. 3.ff.ſol.
matr.l.Imperator.§ fin.cum l. ſequ.ff. de leg.2.
10 † *Vbi non videri conſumptum quod in corpore*
patrimonij per ſubrogationem continetur, opti-
mus tex.in l ſi ipſa res.18.ff.de eo quod met.cau.
& in term.præt.rè noſtris Lambert.(alios refe-
rens locos in d.glo.1.nu.237.& Laderch. d.cõſ.
165.num.7.verſ.neque obſtat.ſub prin. allegãs
l.ſi pretium.C.de petit. hæred. Surd.conſil.293.
ſub nu.2.et 24.lib.2.in conſ.514. nu.1. et ſeqq.
lib 4 Barz.præclarè dec.53.Coſt.de ration. ratæ
q.67.in fin.
11 † Ac ad ſciendum an pretium ſuccedat
loco rei multum referre, an agatur iudi-
cio vniuerſali an particulari *pateat ex Alex.*
conſ.186. num.4. et ſub num. 6.lib. 5.Menoch.
conſ.1177.num.24.lib.12.iunct.nu.16 et ſeqq.
D.Morot.reſp.84.ſub num.1.et 2. par.1. Gabr.
conſ.37.ſub num.7.et per tot. lib.1.benè expli-
cãtur ità in particularibus. Coſt.de rem.ſubſid.
rem.61.num.6.et ſeqq.ad dec.noſtr.Bonon.cum
add.43.num.3.et ſeqq.Tiraq.in 1.retr.§.32.gl.
vn.num.10.et ſeqq.21.et ſeqq. Rip.lib. 3.reſp.
cap.13 ſub princ.
12 † Vbi declaratio quod quantum ad effe-
ctum, qui habet pretium rem habere cenſe-
13 tur, *Surd.deciſ.15. per tot.* † Vbi de empto ex
pecunia hęreditaria an ę hreditariũ an in fi-
14 deicommiſſum cadat † pleniſſime de hoc,
& de pecunia hæreditaria, dotali, pupillari,
fideicommiſſaria, *Menoch.conſil.213.libr.3.*
Pereg.de fideic.art.44.nu.30.et ſeqq. et in alijs
15 *locis ſupra cit. per diſcurſum.* † In re tamen
extincta etiam in particularibus pretiũ ſuc-
cedere loco rei *vide Caroc. de remed. contr.*
præiud.ſent.excep.126.num.54.
16 † Hæc de bonæ fidei poſſeſſore, quoad
iudicium vniuerſale, vt fructus reſtituat,
quatenus factus ſit locupletior. Malę fidei
verò poſſeſſorem omnes fructus reſtituere
indiſtincte eſt *in d. l. 1.C.de pet. hæred. et in l.*
item veniunt.§.fructus.ff.eod.tit. Didac. variar.
reſol.lib.1.cap.3.ſub num.6.verſic. 3.concluſio
17 *poſt med.* † Et quidem à die mortis teſtatoris
ſi quis fuerit condemnatus ad reſtitutionẽ
totius aut partis hęreditatis. *Natt.conſ.156.*
18 *numer.2.et 9.* † Imputet enim ſibi occupans
id, quod ſciebat ad ſe non pertinere *iuxta*
eund. Natt.conſ.536.ſub numer.17. eleganter
diſcurrit Alex,conſ.127.ſentio fieri dubium per
tot.libr.6.His adde Affl.dec.240.nu.1.et 2.Vbi
etiam idem in hærede eius qui fuit in mala fide
Corn.conſ.18.num.2.vol.3.dec. noſtr.Flor.12.
num.32.D.Morot.protopr. et I. C. grauiſſimus
Reſp.6.num.31. lib.1.
19 † Reliquum eſt vt videamus quid excu-
ſet, liberetuè à prętextu malę fidei Nam qui
probabili iuris vel facti errore ductus exiſti-
mauit rem poſſe acquirere, Bonę fidei poſ-
ſeſſor dicitur, & vtiles ſumptus deducit etiã
de fideicommiſſis *Pereg de fideic. art.50.nu.*
56.Corn.conſ.147.et conſ.243.lib. 1.adde in §.
cap.vlt.nu. 57. ſeu quando quid fit citra do-
lum fraudem, malitiam ſeu captionem *l. et*
hac.35.ff.loca.l.qui filiam.32.ff.de manum.te-
ſtam.l.ea verò.3.in fin.ff.pro ſoc. l. ſi quis liber-
tatem.§.planè.ff.de pet.hæred. vbi non eſt fal-
lax diſſimulatio, ibi dicit adeſſe bona fides.
l.qui proprio.46.§.procurator. l.qui duas.6.§.
vlt.ff.de excuſ.tut.ad Couar.var. reſ.lib.1.c. 3.
numer.7. ſed et ſi lege. §. ſcire. ff. de har.pet.
vbi Prędonem non eſſe eum qui dolo caret,
quamuis in iure errauerit, etiam ſi dubitaret
de iure ſuo. quia mala fides debet habere
ſcientiam, & exiſtimationem poſſidentis vti
rem alienam *l.item veniunt.§.1. ff.de vſucap.*
vnde etiam dicitur eſſe in bona fide, qui iux-
ta conſiliũ alicuius Excellẽtis Doctoris ali-
quid præſtat, quia opinio Doctoris, probat
iuſtam cauſam etiam litigandi, omnẽ dolũ

Z exclu-

excludit, poniteq; in bona fide. *Iaſ. ad l. properandum. 11. §. ſiue autem alterutra. C. de Iud. vbi Bonauoglia; additio pet. Senaud. de Doct. 4. par. 9. q. 44. Felin. c. cum contingat. col. 3. de reſcript. Alex. conſ. 76. nu. 10. lib. 7. Corn. conſil. 148. col. fin. lib. 2. conſil. 215. ad fi. lib. 5. Menoc. de recup. rem. 11. num. 17. de arbitr. lib. 2. caſu 177. nu. 3. Fulgo. Abb. Bal. cit. per Tiraquel. de pæn. cau. 55. num. 108. et excuſandus ſi litem ſit ingreſſus. Iaſ. d. §. ſin autem. num. 8. concluſ. 2. Ibid. Alex. num. 13. Menoch. d. caſ. 177. num. 5. et 12. Pariſ. conſ. 7. in fin. lib. 3. Bartol. ad l. 1. in princ. num. 6. ad S.C. Turpil. fallit vt infra cap. ſeq. num. 15.* vbi bonam fidem non excuſare; ſed hoc aliud eſt à quæſtione præſenti. Innui tamen. & in caſu etiam alienationis prohibitæ prodeſſe quoad recuperandas expēſas vbi tractatur de damno vitando, licet quoad ipſam alienationem, non proſit, quę ſunt rationes diuerſitatis *vide Caſtr. cōſ. 147. ſub num. 7. lib. 1.*

CAP. SEXAGESSIMVM TERTIVM.

De fructibus in compluribus caſibus generaliter vltrà ſupra á cap. 57. ad hoc vſq;

S V M M A R I V M.

1 *In legitima et ſupplemento reſtituuntur fructus à die mortis teſtatoris. et num. 2.*

2 *Etiam non petiti. num. 3. et 4.*

3 *Quicquid aliquit contrà.*

6 *Declara vt in legitima veniant fructus percepti à bonæ fidei poſſeſſore licet conſumpti, ſecus in trebellianica.*

Et In legitima quidem ſi agatur iudicio vniuerſali non ſi particulari. ſub eod.

Et ſunt debiti fructus etiam legitima nondū aſſignata. ibid.

7 *Idem vbi petitur quod ſuum erat, aut ſibi debitū vt cum fructibus ſit facienda reſtitutio etiam ante moram. etc.*

8 *Vt in caſu reſtitutionis dotis, aut legati quando res erat teſtatoris.*

9 *Si titulus fuit nullus.*

Etiam in actionibus ſtricti iuris ſub d. num. 7. & 10.

11 *Si vendita res debitoris fiſci ſolennibus non ſeruatis, res reſtituitur cum fructibus perceptis et percipiendis.*

12 *Idem vbi titulus reducitur ad non titulum.*

13 *A die quo titulus eſt vreatus, nec ſolum à die declaratæ caducitatis.*

14 *Vidua inſtituta ſub conditione viduitatis ſi nubat reſtituit hæreditatem cum fructibus.*

15 *Non obſtante bona fide, & quod qualibet cauſa excuſet, vt vbi alienatio eſt nulla.*

16 *Quando reuocatur res alienata, vt Hæretici vel Rei læſæ maieſtatis.*

17 *Quod non procedit in caſu in quo ipſo iure non ſit confiſcatio, quia hoc caſu à die lata ſententiæ ſunt fructus reſtituendi.*

18 *Item ſecus quoad fructus per bonæ fidei poſſeſſorem conſumptos.*

19 *An relictum vltra modum l. hac edictali ſit cū fructibus reſtituendum.*

20 *Quoties actus ſui natura eſt reuocabilis, ſemper fructus ſunt reſtituendi.*

21 *Vt in donatione, legato & ſimilibus reuocatis, In cauſa poſſeſſionis ad non titulum reaacta.*

22 *Vbi conditio deficit.*

23 *Quando contractus ab initio eſt perfectus, ſed in aliquem euentum reuocabilis fructus medio tempore percepti non reſtituuntur. & num. 25.*

24 *In donatione ob ſuperuenientiam liberorum reuocata.*

26 *In eiſdem term. reuocationis legati, donationis, emphyteoſis, teſtamenti, maioratus, & nominationis.*

27 *De fructibus reſtituendis ab hæredibus mariti ſi mulier ſtetit vt non ſtetit in domo.*

28 *An à tempore matrimonij an diſpenſationis obtentæ debeantur fructus.*

29 *Reſoluto contractu precariæ fructus veniunt interim percepti.*

30 *Et quid vbi reſtituitur Hæretico, Excōmunicato, Degradato.*

31 *Vbi eſt mora irregularis, vt quia cum minore, vel in cōtractu hinc inde obligatorio reſtituendi omnes fructus percepti.*

32 *Quid vbi reſcinditur cōtractus ex l. 2. C. de reſc. vend.*

33 *Quid ſi ob enormiſſimam læſionem.*

34 *Quid vbi reſcinditur tranſactio ex pacto reſolutiuo ipſo iure & facto.*

35 *Quid in reſciſſa inſtitutione per querelam.*

36 *Ratio quia reſciſſio ſit ipſo iure.*

37 *Quid vbi reſcinditur tranſactio culpa partis nō adimplentis. & num. 38.*

39 *Si contractus ſit vſurarius, venditor non obſtante lapſu termini poteſt rem cum fructibus omnibus perceptis recuperare.*

40 *Vſurarius reſtituit rem cum fructibus & pecuniam cum lucro ex ea facto. deductis tamen expenſis.*

Cum vſurario agitur mitius, quàm cū Fure vel Raptore. ſub eod.

41 *Poſſidens ex contractu ſimulato, vſurario, aut cui ius reſiſtit debet ad omnes fructus condēnari.*

Contractus cui ius reſiſtit nullo modo prodeſt quoad fructuum acquiſitionem. ſub eod.

42 *Error iuris non excuſat à fructuū reſtitutione.*

43 Ha-

43 *Hæredes differentes implere relicta pijs cauſis tenentur reſtituere omnes fructus redditus & acceſſiones non expectata mora per litis conteſtationem.*

44 *Idem ſi cautione Mutiana præſtita ſi nõ impleatur conditio, vt ſint à morte teſtatoris fructus reſtituendi.*

45 *Idem ſi contractus reſolutus & facta hinc inde reſtitutio. nõ obtenta fortè confirmatione putà à Papa intra tempus conuentum, Interim cui erunt fructus adiudicãdi an Eccleſiæ qua præcario conceſſit an recipienti? die quod Eccleſiæ quæ tamen refundet expenſas.*

46 *Quid Vbi fœmina reintegratur ad bona à quibus fuit ſuſpẽſa à quo tempore faciat fructus ſuos.*

47 *Quid in fratre maiori adminiſtrante.*

48 *In redditione rationis veniunt fructus percepti.*

49 *Quid in hærede ſub conditione ea non ſeruata.*

50 *Quid in hypotheca.*

51 *Idem in Saluiano interdicto.*

52 *Quid in fiduciario.*

53 *Neceſſaria vt quis ſit hæres fiduciarius.*

54 *Quid de fructibus bonorum extradotalium ſeù parapheranalium à marito perceptis.*

55 *Quid in Spoliante.*

56 *Quid de fructibus ex melioramentis.*

57 *Quid ſi facta melioramenta à bonæ fidei poſſeſſore.*

58 *Quid de fructibus in emphyteoſi poſt declaratã caducitatem.*

59 *Quid in publicatione bonorum hæretici & aliorum.*

An à die ſententiæ ibid. & num. 60.

61 *Niſi vbi bona ipſo iure confiſcantur.*

62 *Excipe niſi emptor ſit in bona fide.*

63 *Item Fal. ſi bona eſſent peruentura in fiſcũ ex alia cauſa quàm delicti.*

64 *Quid in tertio admiſſo ad cauſam.*

65 *Quid in excommunicato.*

66 *Quid ſi abſoluatur an recuperet fructus.*

67 *Quid ſi pendẽte excommunicatione fructus percepit & poſtea liberationem obtineat.*

68 *Eſt tamen per viam eleamoſinæ ſuccurrendum excommunicato impedito legitimè procurare abſolutionem.*

69 *Fructus in remedio retinendæ.*

70 *Seù manutenendæ poſſeſſionis.*

71 *Quid in miſſo ex primo decreto.*

72 *Quid in creditore tenente rem ſibi obligatam.*

73 *Quid in reſtituto ad gratiam Principis.*

74 *Quid in reſtituto per viam iuſtitiæ.*

75 *Quid in reſtituto per viam gratiæ in forma plenaria vel pleniſſima reſtitutionis.*

76 *Caſus vbi bona reſtituuntur abſque fructibus in filijs Orthodoxis.*

77 *Quid in legato.*

78 *Limitatio in eodem.*

79 *Etiam in bonæ fidei poſſeſſore quoad idem.*

80 *Quando ſit reuocatio ex tit. de inofficioſæ dotis à quo tempore fructus debeantur.*

81 *Sublimita non licere filio propria authoritate fructus capere.*

82 *Limita etiam quando ipſi quoque fructus ſunt in legato.*

83 *Limita etiam in legato ad pias cauſas vt debeãtur à tempore mortis.*

84 *Limita etiam in legato pro dote.*

85 *Fructus ſunt ex cauſa dotis & cenſentur, ex eo quod collatum ſit legatum in diem matrimonij.*

86 *Limita etiam ſi minori annis xxv. legatum, aut fideicommiſſum fiat.*

Mora finitur ipſo iure vltimo die xxv. anni. ſub eod.

87 *Fallit ſi legata ſint alimenta vt poſt xxv. annũ mora fiat abſq; interpellatione in caſu vt eod.*

88 *Item Fall. in legato pro legitima certæ quantitatis ſub ea conditione ſi filia nuberet arbitrio patrui vſuras hæres debeat vt. idib.*

89 *Alia de fructibus legatorum remiſſiuè.*

90 *Quando dies aut cõditio fuit appoſita fauore legatarij.*

91 *Si hæres ignorabat rem legatam.*

92 *Si legatum factum pro conſtrucdo Monaſterio, quod interim non conſtruitur.*

93 *Quid in fideicommiſſo.*

94 *Quid ſi agatur contrà tertium fideicommiſſi poſſeſſorem.*

95 *Idem in fideicommiſſo vniuerſali vt ante reſtitutionẽ factam non veniant fructus niſi &c. vt num. 96.*

97 *Et quid in feudalibus.*

98 *De materia an fructus ad ſecundum fideicommiſſarium tranſeant antequam primus in mora conſtituatur, & an & quando debeãtur fideicommiſſario*

99 *Quid in fideicommiſſario ingrediente bona hæreditaria, qui tenetur reſtituere hæredi grauato.*

100 *Quid de fructibus in materia ſubſtitutionis cõpendioſa.*

Et de Matre quæ ſuccedit pupillo etiam in fructibus ab eo perceptis ſub eod.

101 *Quid in Bonæ fidei poſſeſſore quid in Mala.*

A die litis conteſtatæ omnes fiunt malæ fidei poſſeſſores ſub eod.

Fictè tamen non verè ibid.

102 *Et effectus quod fictæ quia fructus non erunt debiti à lite conteſtata in prima inſtantia percepta, ſed à die nouæ litis conteſtationis.*

103 *Alia ad excuſandum à fructibus poſt ſententiã iam latam.*

104 *Mala fides non præſumitur ſed eſt probanda.*

105 *Et eſt difficilis probationis.*

106 *Ex coniecturis probatur.*

107 *Bona fides præſumitur.*

108 *Eſt tamen allegandа.*

Digitized by Google

109 *Et poteſt allegari poſt concluſum in cauſa.*
110 *Aliquando ea eſt probanda, nec ſufficit eam allegare, vt ſtante ſtatuto bonam fidem requirẽte.*
111 *Omnes boni præſumuntur, & cur.*
112 *Si in ſententia nihil dictum ſit de fructibus pro omiſſis habentur.*
113 *Fall. vbi fructus veniunt principaliter, vt interdicto vti poſſidetis, aut vnde vi, in quibus fructus debentur etiam non petiti.*
114 *Vel etiam ſi agatur petitione hæreditatis.*
115 *Fructus rei legatæ in foro exteriori non pertinent ad legatarium niſi collecti poſt aditam hæreditatem.*
116 *Vt ſi legatus fundus plenus fructus, qui percipiantur ante aditam hereditatem, nã non pertinebunt ad legatarium.*
117 *Ratio eſt quia fructus ſequuntur Dominum, at dominium rei legatæ ante aditam hæreditatẽ non tranſit in legatarium.*
118 *In foro verò conſcientiæ videntur dicti fructus deberi a die mortis legantis.*
119 *Ratio quia aditio requiritur ex ſubtilitate iuris, quæ in foro animæ & æquitate non attenditur.*
120 *Legatum eſt debitum à morte teſtatoris, ergo & fructus.*
121 *Hæres ſciens rem legatam tenetur ad fructus ſi ſit in mora adeundi hereditatem.*
122 *Ad materiam deſcriptionis fructuum.*
123 *Cautio de non moleſtando aut de fructibus reſtituendis an danda in iudicio mandati de manutenendo.*

1 IDem in legitima, & ſupplemento legitimę dicimus quod vna cum his etiã fructus ſint reſtituendi à die mortis percepti *Alex. d. conſ. 127. num. 2. lib. 6. vbi. numer. 3. et ſeqq. et conſ. 134. num. 38. eod. lib. et in conſil. 7. nu. 8. l. b. 2. Beio. conſ. 135. numer. 1. et 4. lib. 2. Bertran. egregiè par. 1. vol. 1. conſ. 145. et volu. 2. conſil. 301. in fin. Natt. conſil. 156. num. 1. et ſeqq. Surd. conſ. 128. num. 4. et ſeqq. et cõſ. 388. num. 26. Vbi adducitur ratio lib. 3. Franch. dec.*
2 *16. nu. 13.* † etiamſi non fuerint petiti, quando fuit actum ad legitimam, ſeu ad ſupplementum legitimæ, ex communi opinione, *vt refert Gayl. lib. 2. obſ. 120. ſub nu. 14. et pro qua extant plura iudicata ad Boer. dec. 3. in fin. Beninten. dec. Bonon. 37. num. 9. Franch. d. deciſ. 16. num. 13. et ibi Amendol. num. 9. alios citans, Menoch. conſ. 8. ſub num. 22. et conſ. 77. nu. 13.* vbi quod omnes vno ore ſcribunt fructus in legitima à die mortis deberi, etiam non petitos *et ibid. Canagnol. num. 17. 18. 19. alios citans, et conſil. 251. num. 54. lib. 3. adde infr. nu. 112. et ſeqq. et ſupr. cap. 59. num. 85. vbi ſi non petiti remiſſiuè* & de fructibus nõ petitis *Rec. par. 5. collect. 1999.* vbi ſi petiti, & omiſſi amplius peti non poſſe, ſi non petiti poſſe, & idem de intereſſe. *et part. 7. collect. 2749. vbi vide.*
3 † Quicquid dicat idem *Menoch. ſibi cõtrarius in conſil. 1149. numer. 18. et ſeqq. libr. 12.*
4 † Nam re vera aliud eſt quod ſit neceſſaria petitio, & aliud quod fructus debeantur, nam etiam his caſibus in quibus eſt neceſſaria petitio, non tamen hinc fit, quod fructus etiam ante petitionem, & à die mortis non ſint debiti, poteſt enim vtrunque ſtare, & ꝙ petitio requiratur, & quod nihilominus fructus ante ipſam petitionem percepti à tempore mortis reſtitui debeant, *ex Surd. dec. 25.*
5 *ſub numer. 29.* † Quod tamen declara, *vt per Cabal. part. 2. conſil. ciu. 94. numer. 9. et ſeqq.* Vbi in legitima deberi fructus etiã perceptos, & conſumptos à bonæ fidei poſſeſſore, ſecus tamen in Trebellianica, *vt num. 10. et*
6 *11.* † & id ſi agatur iudicio Vniuerſali petitionis hæreditatis, vel familię erciſcundæ, vt veniant fructus etiam conſumpti à bonæ fidei poſſeſſore, ſecus ſi agatur ſingulari iudicio, quia tunc non veniunt fructus bona fide conſumpti, *et idem Alex. conſ. 69. num. 4. lib. 1. Gabriel. conſ. 95. nu. 5. lib. 2. Decian. reſp. 79. num. 17. vbi ratio, et nu. 35. lib. 2.* Vbi etiã deberi ea nundum aſſignata *Tiraquel. ad l. ſi vnquam. in verb. reuertatur. num. 270. C. de reuoc. donat. Paſet. conſ. 123. per tot.*
7 † Idem vbi petitur quod ſuum erat, aut ſibi debitum, vt ſemper res ipſa vnà cum fructibus ſit reſtituenda, etiam ante moram ante litem conteſtatam, etiã in iudicijs ſtricti Iuris, *vt per Surd. dec. 211. num. 19. et ſeqq.*
8 *præſertim num. 23. & 24.* vbi exempla, † ſcilicet in caſu reſtitutionis dotis, & in caſu legati, quando res legata erat teſtatoris *in dec.*
9 *45. et 46.* † vbi ſi titulus fuit nullus *dec. 171.*
10 *num. 9.* † vbi quando peto quod meum eſt, etiam in actionibus ſtricti Iuris, *& ad l. pri-*
11 *mam. C. de fid. inſtrum. lib. 10.* † vbi ſi vendita ſit res debitoris fiſci ſolemnibus non ſeruatis, eadem res reſtituitur cum fructibus per-
12 ceptis, & percipiendis † & idem vbi titulus reducitur ad non titulum *Surd. d. deciſ. 171.*
13 *num. 5. et per tot.* † A die quo titulus eſt creatus non autem ſolum à die declaratę reductionis *Rot. Rom. per Farin. part. 1. deciſ. 693.*
14 *ſub num. 1.* † vbi in Vidua inſtituta ſub conditione viduitatis, ſi nubat reſtituit cum hę-
15 reditate etiam fructus, *vt ibid. per tot.* † non obſtante bona fide, & quod quælibet cauſa excuſet à pęna, vt & vbi alienatio fuit nulla *per l. iubemus. 14. §. ſanè C. de ſacroſ. eccl. auth. qua res C. eod. Cabal. caſ. crim. 295. numer. 44.*
16 † Vbi quando eſt locus reuocationi alicuius rei alienatæ, vt hæretici vel Rei læſæ maieſtatis, quod tunc vnà cum re ipſa alienata veniant etiam fructus reſtituendi.
17 † Hoc tamen intellige ne procedat in alio

caſu

caſu, in quo bona ipſo Iure non confiſcentur, quia hoc caſu tantum a die ſententiæ venirent fructus, *vt ibid. num.* 54.
18 † Item ſecus quoad fructus a bonæ fidei poſſeſſore conſumptos *Surd.dec.*247.*ſub nu.* 11.*&* 12.*ad ſupra cap.*59.*num.*85. *vbi remiſſinè.*
19 † Sed quod relictum vltra modum legis hac edictali ſit vnà cum fructibus reſtituen-
20 dum, *dicit Surd.d.dec.* 171. † *Vbi ſub numer.*5. quod quoties actus ſui natura eſt reuocabilis, ſemper fructus omnes ſint reſtituendi, *&*
21 *idem in conſ.*14.*num.*14. *& ſeqq.* † Vbi in donatione, legato, & ſimilibus reuocatis cum diſtinctione, *vt ſub eod.num.*14. in cauſa poſſeſſionis ad non titulum redacta. *numer.* 16.
22 † & vbi conditio deficit vt vnà cum fructibus fiat reſtitutio *nu.*17. at cum alia diſtinc-
23 tione *vt ſub eod.* † nam quando contractus eſt perfectus ab initio, ſed tamen in aliquem euentum, vel caſum reuocabilis, ſi poſteà reuocetur fructus medio tempore percepti
24 non reſtituuntur, *vt ibid.* † vbi in donatione ob ſuperuenientiam liberorum reuocata, &
25 in donatione inter viuos. *num.*19. † & in eiſdem term. tituli reuocabilis videri etiã poteſt *Menoch, conſ.*704.*num.*31. *& ſeqq.libr.*8. *& conſ.*1173.*num.* 6.*et ſeq. vbi pulchræ declarationes lib.*12.*Cald.ad omnia prędicta in tract. de poteſt.eligen.etc.lib.*3.*cap.*4.*num.* 7.*et ſeqq.*
26 *vſque ad* 23. † vbi in reuocatione legati, donationis, emphyteoſis, teſtamenti, maiora-
27 tus, & nominationis, † & de fructibus reſtituendis ab hæredibus mariti, ſi mulier ſtetit vel non ſtetit cum eis in domo, *idem Menoc.*
28 *conſ.*1014.*lib.*11. † An à tempore matrimonij, an verò à tẽpore diſpenſationis obtentę
29 *in conſil.*293.*num.*9.*et ſeqq.lib.*3. † ſic reſoluto cõtractu precarię fructus venire interim
30 perceptos *dicit Bero. quæſt.* 59. † & vbi reſtituitur ſuſpenſo hęretico, excommunicato, vel degradato *Mareb.q.Delph.q* 884. *par.*2.
31 *Surd.dec.*247.*nu.* 11.*et* 12. † ſic vbi eſt mora irregularis, vel quia cũ minore agatur, vel quia ſimus in contractu vltrò citròque obligatorio, vt in emptore, & venditore quãdo emptor habita re vẽdita non ſoluto pretio, fructus percepti, omnes veniunt reſtituendi, *Menoch.conſ.*1090 *num.pen.et fin.lib.* 11.*et ad ſupra cap.* 59.*num.* 85.
32 † Quid verò vbi reſcinditur contractus ex *l.* 2. *C. de reſcind. vend.* ob læſionem vltra dimidiam iuſti pretij? *Marc.q.*641.*part.*2. *Myſing.obſ.*73.*num.*7.*cent.*4. *Adden.ad Gam. dec.*292.*verſ.tertia, et verſ.tertiæ,* vbi eſſe reſtituendus à die litis conteſtatæ ad ratam tamen illius reſidui pretij, quod erat ſoluendum pro complendo legitimo valore rei emptæ, *prout ita fuit florentiæ iudicatum per DD.tres ſub* 13.*May* 1614.*et ad ſupra d. c.*59.
33 *d. num.* 85. † & quando reſcinditur contractus propter enormiſſimam lęſionem fructus reſtituuntur a die ipſiuſmet contractus, *Cenal.comm.contr.comm. q.*575.*vel.*587.*et in motiuit florentiæ, ſub* 5.*Maij* 1612. *lib.mot.*92. *cart.*436. *vbi ita fuit iudicatum in Rot. florent. et me quoque referente in eadem Rot. fuit tentũ in alia cauſa.*
34 † Idem quod fructus debeantur à die cõtractus procedit, vbi reſcinditur tranſactio ex pacto reſolutiuo ipſo iure, & facto *l. filio.*
35 *§.primo in fi.ff.de inoff. teſtam.* † Vbi reſciſſa Inſtitutione per quærelã reſtituuntur fruc-
36 tus, † ratio eſt quia reſciſſio fit ipſo Iure, & perinde eſt, ac ſi titulus nũquam extitiſſet,
37 † Secus vbi reſcinditur trãſactio culpa partis non adimplentis tranſactionẽ pro parte ſua, nam tunc fit reſtitutio rei cum fructibus medio tempore perceptis, *tex.in l.*5.*ff.de leg. commiſſ.Pinel.ad l.*2.*par.*2.*cap.*4.*num.*9.*et* 10.
38 † Vbi de ambobus caſibus, *et D.Præſ.Morot. elegantiſſimè more ſuo etiã de ambobus in reſp.*
39 6.*num.fi.* † Idem ſi contractus ſit Vſurarius, nam venditor (non obſtante lapſu termini) poteſt rem cum fructibus omnibus perceptis recuperare *Lup.in l. curabit. num.*95.*C.de*
40 *act.empt.fol.* 78. † Item Vſurarius non ſolũ tenetur pecuniam vſurariam reſtituere, ſed etiam quicquid cũ ipſa lucratus eſt, & fructus perceptos ex re empta de pecunia ſenebri, quæ enim ex radice corrupta procedũt corrupta ſunt, expenſas tamen ex re empta de pecunia vſuraria factas poteſt deducere, & forte operas ſuas moderatas, vt in Vſurario agatur mitius, quam in fure, vel raptore, *vt ait Guid Pap.in tract. de Vſur. tract. diuerſ.*
41 *numer.*45.*lib.*5.*fo.mihi* 304.*col.*3. † Idem vt poſſidens ex contractu ſimulato, Vſurario, aut cui ius reſiſtit debeat condemnari non à die litis conteſtatæ, ſed ad omnes fructus perceptos, *vt ait Manent.de iur. cõtract. liuell. q.*4.*ſub nu.*50.*et ſeqq.* vbi contractus, cui ius reſiſtit, nullo modo prodeſt quoad fructuũ acqſitionem, *ex Mar. Anguis.conſ.*32.*n.*26. *Ruin.conſil.*51.*num.*28.*et* 31.*lib.* 1.
42 † Nec error Iuris excuſat, *vt ibid. num.* 54. *dicit Manen.ex Cabal. milleloq.*515.
Idem in ſpecie *l. ſancimus ſi quis moriens.*
43 *§.ſupra autem.*4. *C.de epiſc.et cler.* † vbi quod hæredes differentes complere voluntatem defuncti in eis quę pertinent ad eccleſiã, vel pias cauſas tenentur omnes fructus redditus & acceſſiones reſtituere à tempore mortis teſtatoris, non expectata mora per litis cõteſtationem aut aliter, quia ipſo iure fuit contracta. *et l.pręſent lex. ſub verſ.hãc iterum*
44 *eod.tit.* † Idem ſi cautione Mutiana pręſtita de legato reſtituendo, vt ſi nõ adimpleatur conditio ipſum legatum vnà cum fructibus à morte teſtatoris ſit reſtituendum, *Maur.de*

fideinſſo.in prælud.ſect.3.c.24.n.4.fo.mihi 142.
45 † Idem ſi contractus fuerit reſolutus, & facta hinc inde reſtitutio , putà ſi ab eccleſia ſub contractu precariç res ad vitam fruenda concedatur pro certa pecunia, hoc acto quod eccleſia pecuniam lucrifaciat,& quod alter cum ea contrahens confirmationem huiuſmodi contractus infra certum tempus ſuis ſumptibus a Sede Apoſtolica obtineat, quod niſi fiat contractus pro reſoluto,& nõ facto habeatur: Si labitur tempus non obtenta confirmatione, & concorditer à contractu recedatur hinc inde,rei, & pecuniç facta reſtitutione, Quçſtionis eſt cui fructus interim ab illo qui precario accepit ſint adiudicandi,hic eſt caſus *de quo Bero. q. 59.* vbi reſoluit omnes fructus ad eccleſiam pertinere,illique eſſe reſtituẽdos,deductus tamẽ expenſis, & cum alijs declarationibus , vt per eundem,ad quem remitto .
46 † Quid vbi fçmina reintegratur ad bona à quibus,& eorum poſſeſſione remanſit ſuſpenſa,putà ob eſiſtentiam maſculorum, ꝓpter quam interim eſſet excluſa à dictis bonis,à quo tempore faciat fructus ſuos ? Dic quod à lite conteſtata , niſi actum ſit petitione hæreditatis , quia hoc caſu à die mortis venient reſtituendi , *vt per Gratian. decif.*
47 *March.*81*.n.*16*.& *17*.*† Quid in fratre çtate maiori , qui adminiſtrauit cũ alijs fratribus minoribus ſimul in communione exiſtenti-
48 bus? † Dic quod tenetur reddere rationem *iuxt. Dec. conſil.* 155*. col.* 1*.* † in qua veniunt fructus percepti per eum ex bonis *ipſe Dec. conſ.*110*.num.*7*.Card.Tuſc.pract.concl.tom.*7*. lit.*5*.concl.*303*.num.*15*. & ſeq.*
49 † Quid in hçrede inſtituto ſub conditione, & qui conſequutus eſt hçreditatem, non adimpleuit tamen poſtea conditionem? dic teneri ad reſtitutionem hæreditatis cum omnibus fructibus *Menoch. conſ.* 1168*.num.*
50 23*.in fin.*24*. & *33*.libr.*12*.* † Quid in hypotheca? dic, quod à die litis conteſtatæ *addit.ad*
51 *March. q.* 922*.* † & idem in Saluiano interdicto *Mondcd.conſ.*25*.num.*5*.lib.*2*.*
52 † Quid in hærede fiduciario, ideſt quando quis accomodauit fidem de alteri reſtituendo? dic eũ teneri de omnibus fructibus perceptis, *vt per Bertaz.conſ.*8*.num.*3*.& conſ.*10*.*
53 *num.*1*.& *2*.*† & ibid.de concurrentibus neceſſarijs ad hoc vt quis hæres fiduciarius dicatur ; *ſub numero* 4*. & *8*. & ſeqq. conſil. cit.*8*.*
54 † Quid de fructibus bonorum paraphernalium, vel eſtradotalium, an ſint per maritũ, qui eos percepit reſtituendi? Tu dic eſſe reſtituendos, niſi de expreſſo cõſenſu Vxoris fuerint percepti, & alijs iunctis adminiculis, de quibus *plenè per me decif.Lucenſ.*68*. omninò in propoſito videnda*, quia pleniſſima in hanc rem , *& ad idem Natt.conſ.*75*.Surd. conſ.*290*. D. Praſ. Teſſ.dec.*187*.Menoch.præſ.*8*.num.*32*.& ſeqq. lib.*3*. quos citaui,& alios in d.dec.*68*.adde ſupra cap.*61*.num.*104*.& cap.*59*.ſub num.*85*.*
55 † Quid in ſpoliante? *vide ſupra cap.*61*.nu.*33*.* 34*.* Quid de fructibus ab eo perceptis, qui fuit per ſententiam manutentus in poſſeſſione? *dic vt ſupr. eod.cap.*61*.num.*63*.& d. num.*85*.cap.*59*.*
56 † Quid de fructibus ex melioramentis perceptis? *ſupra c.*61*.num.*56*.& per Menoch. conſ.*858*.ſub num.*13*.verſ.quinto,& vltimò in fin.lib.*9*. & ibid. per tot.* vbi quod à die petitionis non liquidationis, & compenſantur cum melioramentis, *vt in dec.bonon. noſt.*14*.*
57 *num.*14*.& dec.*57*.num.* 1*.* † quod tamen nõ procederet ſi bonæ fidei poſſeſſor eſſet Dominus , & meliorationes feciſſet in re ſua, quia fructus habere deberet præcipuos, quicquid ſit quod compenſare teneretur, quando is non eſſet Dominus, vt vtrunque dictum reſoluit *Surd. conſ.*155*.nu.*15*.& *16*. cum ibi per eum relat.*
58 † Quid de fructibus in emphyteoſi poſt declarationem caducitatis per Dominum factam ? dic omnes fructus ante perceptos eſſe reſtituendos, *Surd.dec.*25*.nu.* 27*. & ſeq. dec.noſtr.flor.*36*.nu.*24*.& ſeqq.Cald.de emph. extinct. cap.* 14*. num.*31*.& cap.*18*.num.*8*.& de renouat.emph.q.*10*.num.*7*.& ibid.per tot.c. ſi finita ſit emphyteoſis.addc ſupra cap.*58*.*
59 † Quid in publicatione bonorũ hçretici,& aliorum an fructus reſtituantur à die delicti, an à die latæ ſententiæ ? de hoc ſcripſit *Cabal. caſ. crim.* 295*.num.*7*.*8*.& *54*.& ſeqq. Boſſ.de rapin. num.* 41*. Cald.de renouat.emph. q.*10*.num.*7*.* 8*. Guazzin.de confiſ.bono.concl.*
60 13*.limit.*15*.fol.* 96*.* † vbi quod acquiruntur fructus à die ſententiæ confiſcationis , niſi extarent tempore delicti, quia illi ſtatim ca-
61 piuntur, vti bona delinquentis , † & niſi in caſibus in quibus bona confiſcantur ipſo iure, vel ipſo facto, quia à die commiſſi delic-
62 ti ad fiſcum fructus pertinent, † niſi tamen emptor eſſet in bona fide, quia faceret fruc-
63 tus ſuos , † Item prædicta intellige quando bona ex cauſa delicti confiſcantur , ſecus ſi eſſent peruenta in aliquẽ ex alia cauſa, quia poſſeſſor illa reſtituit cum fructibus perceptis , & fiſcus aufert illos veluti ab indigno, *vt hac per Guazzin.in loco mox cit.*
64 † Quid in tertio admiſſo ad cauſam? *dic vt per Farin. par.* 1*.dec.*604*.num.*4*. tom.*1*.decif. Rot. Rom.* vbi tertium non habere fructus ante admiſſionem & quoad reliquos poſt admiſſionem eſſe videndum de bono iure
65 eius . † Quid in excommunicato an faciat fructus ſuos? dic non facere,& ità pluries tenuit *Rot.Rom.vt dec.*8*.de ſent.excom.in antiq.*

Put.

Digitized by Google

Put.dec.273.par.1.Caroc.de excep.cōtr.ſenten.
66 *excep.44.numer.193.* † vbi ampliat *nu.194.*
vt licet poſtea excommunicatus abſolutio-
nem obtineat,& faciat pronunciari ſenten-
tiam iniuſtam , tamen tales fructus non re-
cuperet , niſi de his porrigat quærelam, per
rationem,quia ab initio fuerunt iuſte admiſ
ſi, ideo ſatis eſt quod in ſubſidium detur ei
67 remedium quærelæ, † & è contrà ſi pen-
dente excommunicatione fructus percepit
& poſteà liberationem obtineat, tamen te-
netur ad fructus eò tempore perceptos, tā-
68 quam iniuſtus eo tempore poſſeſſor.† benè
verum eſt(vt ſubijcit ibid. *Caroc.num.195.*)
quod ſi excommunicatus ex legitimo impe-
dimento non potuit procurare abſolutionē
vel reperiatur in extrema neceſſitate, etiam
ex culpa ſua , his duobus caſibus etiam per
viam Eleęmoſinę ei ſuccurrendum eſſet *ex
gl.in canon.ſacrorum.12.q.2.et alijs vt per eū.*
69 † Hiſce adde quod fructus percepti poſt in-
tentatum poſſeſſorium retinēdę ſint Acto-
ri reſtituendi, Alij autem ideſt etiam à prin-
cipio litis, tunc demum erunt reſtituendi,
cum iudicium ordinarium fuerit perfectū,
vt decidit Rot. Rom. apud Farin. par.1.tom.1.
70 *dec.317.*† vbi quod in mandato de manute-
nendo veniunt tantum fructus percepti
poſt intentatam manutentionem, non autē
percepti a principio litis ſuper petitorio,
vel poſſeſſorio ordinario, & ibi hoc probat
etiam alijs iudicatis, *vide latius vt per D. Po-
ſtium mand.de manut.obſ.74.*
71 † Quid in miſſo ex primo decreto, an te-
neatur ad fructus perceptos? & dic teneri
72 tantum de fructibus à ſe perceptis † Aliud
eſt in creditore tenente rem ſibi obligatam
quia tenetur etiam de fructibus,quos perci-
pere potuit, *vt dicit Alex. conſ.141.num.13.
lib.5.* vbi allegat rationem diuerſitatis.
73 † Quid in reſtituto ad gratiam Principis
& ad bona alienata an fructus veniant? dic
non venire huiuſmodi fructus in præiudi-
cium tertij poſſeſſoris, & ideò nunquam re-
ſtitui, *dicit Clar. in §. fin. q.59.verſ.quaro etiā
Burſat.conſ.54.num.13. Rol.conſ. 45.num.8.
lib.4.non obſtante l.in condemnatione.§.1.ff.de
reg. iur.* per quam videtur dicendum con-
trarium , quia hæc lex non extenditur ad
præiudicium tertij, *vt ibi videtur Cagnol.ſen-
tire,et ità in term.dicit Sol.ad antiq.ſab.decr.tit.
de Indulg.decr.Abuſus glo. 2.numer.9.per tot.
fol. 196.col. 4.* & hæc quod fructus non re-
ſtituantur eſt comm. opinio , *de qua teſtatur
Peregr. qui ab ea non recedendum dicit tract.
de Iur. fiſc. libr.5.tit.2. ſub numer.61.et 62.*
74 † Quod intellige in reſtituto per viam gra-
tię, vt iam dictum eſt,nam ſecus eſt & ſi per
viam Iuſtitiæ, quę pleniſſime operatur, vn-
de in ea veniunt fructus , nedum percepti,
75 ſed & percipiendi,† niſi tamen etiam reſti
tutio per viam gratiæ fuiſſet facta ſub for
ma plenariæ , vel pleniſſimæ reſtitutionis
*vt ibid.Peregr. d. num. 62.ex Crot.Rol.et Roſ.
adde Sfort.Odd.de reſt. in integr. quęſt.99.art.
14.num.111. et ſeqq. vbi plenè de hac materia.
Maſtril.de Indult.gen.cap.22. nu. 71.et ſeqq.*
76 † Adde alium caſum in quo bona reſti-
tuuntur non tamen fructus *ex auth.idem eſt
C.de heret.et Manich.* vbi filij Ortodoxi reſti-
tuūt alijs filijs,qui fiūt ex poſt Orthodoxi eo-
rum portionem, nulla fructuum, vel admi-
niſtrationis ratione reddita,à qua,vt eo tex.
eximuntur.
77 † Quid in legato? *Illuſtriſ. et Reuerendiſſ.
Epiſcopus canonum et legum profeſſor et poſſeſ-
ſor memorandus D.Ricc. Collectan.589.ad l.
fin.C.de vſur. et fructib. legat. plura reſoluit.et*
quidem fructus rei legatę, non à die mortis
teſtatoris, ſed à tempore litis conteſtate eſſe
78 reſtituendos, † limita tamen primo in le-
gato relicto filio in quantitate pro ſatisfac-
tione legitimę, quia à die mortis *ex Franc.*
79 *dec.576.* † id quod etiam procedit etiamſi a
bonæ fidei poſſeſſore debeatur *ex Peguer.*
80 *dec.Catal.125.*† limitando ſecundo quando
fit reuocatio per tit.inofficioſæ donationis,
quia fructus legitimæ debentur à tempore
81 moræ, † quod tamen ſublimita, vt nō liceat
filio propria authoritate huiuſmodi fructus
à tempore mortis debitos capere. *Ant. Fab.*
82 *dec.4.C.de vſur.et fruct.leg.* † Limitādo tertio
quando ipſi quoque fructus ſunt in legato
83 ipſo. *Idem dec.1.C.eod.* † Limitando quartò
in legatis ad pias cauſas, vbi etiam à tempo-
84 re mortis *Fab.deciſ. 3.eod.* † Limitat quintò
in legato pro dote , quia eius fructus ex die
nuptiarum debentur *ex Fabr. deciſ. 8. eod.*
85 † Vbi refert fructus eſſe ex cauſa dotis , &
cenſeri ex eo ſolo , quod in diem matrimo-
nij collatum eſt legatum : Idem tamen D.
Ricc.allegat *Maſtril.dec.10.Gaſpa. Teſſ.Roc.
vt ait Taurinen.31. ſed ambo erroneè allegati.
aut ſaltem quicquid ſit* ipſe non reperi.
86 † Item limitar ſi minori 25. annis legatū
aut fideicommiſſum fiat , quia à tempore
mortis legantis debentur fructus ob morā
irregularem,quæ non ęget interpellatione,
quæ tamen mora ipſo iure finiretur vltimò
87 die 25.anni. *Faber ibid.de fi.12.et 14.*† quod
tamen ſublimita , vt etiam poſt 25. annum
mora fiat abſq; interpellatione ſi legata fue-
runt alimenta vſque ad 25.annū,& poſt le-
gata 300.quia vnicum legatum cenſetur,&
hęres qui ſoluit alimenta non ignorauit hęc
300. quaſi in locum alimentorum ſubroga-
ta, *vt per Fabr.ibid.defin.15.*
88 † Item fallit in legato pro legitima certę
quantitatis , ſub ea cōditione ſi filia nuberet
arbitrio patrui vſuras hæres deberet , quia

Digitized by Google

tantum à lite conteſtata erunt debitæ de
æquitate, cum diſquiſitio an legatum exce-
dat legitimam ad cuius ratam ſit taxatio
fructuum à lite conteſtata plus impendij
afferat quàm commodi, quicquid de rigore
aliter eſſet dicendum, *et ità definit Fab. def.
16. eod. tit. in term. illius caſus.*

89 † Alia de fructibus legatorum *vide per
Aretin. in conſ. 155. num. 6. ad fi. et num. 7. per
tot. Peregr. de fideic. art. 49. numer. 11. et ſeqq.*
vbi ponit declarationes, *Menoch. conſ. 1126.
90 numer. 48. 49.* † vbi quando dies aut con-
ditio fuit apposita fauore legatarij *libr. 12.
Alex. conſ. 127. lib. 6. Surd. dec. 211. num. 24.
et conſ. 14. num. 15. Menoch. con. 533. num. 19.
91 lib. 6.* † Vbi ſi hæres ignorabat rem legatam
*Cald. de nomin. emph. q. 16. num. 27. Bart. conſ.
92 57. libr. 2.* † Vbi ſi legatum fuerit pro con-
ſtruendo Monaſterio dum interim non cō-
ſtruitur.

93 † Quid in fideicommiſſo *Surd. deciſ. 25.*
vbi quando reſtitutio fit ipſo Iure, aut ad
fauorem minoris fructus eſſe debitos ſtatim
94 à die purificati fideicommiſſi, † ſed ſi agatur
contra tertium poſſeſſorem rei fideicōmiſ-
ſariæ fructus venire tantum à die litis con-
teſtatæ, quem ſequitur, & omnino videndū
*dicit Amed. in add. ad Franc. dec. 16. num. 10.
Alb. conſ. 503. num. 33. et ſeqq. Magon. dec. luc.
33. num. 37. Vin. dec. 262. num. 26. et ſeqq. De
communi Raud. dec. Piſan. 21. num. 61. et ſeqq.
et num. 70. par. 1. Cornaz. dec. Lucen. 122. nu.
95 55. et deciſ. noſtr. bonon. 14. num. 13.* † & idem
in fideicommiſſo vniuerſali, quia ante reſti-
tutionem factam non veniunt niſi poſt mo-
ram, vel poſt litem cōteſtatam, ſi alia mora
non præceſſit, vbi autem reſtitutio eſſet fac-
ta, vel vbi eſſemus in caſibus in quibus trā-
ſirent actiones ipſo Iure per fideicommiſ-
ſum, tunc poſt reſtitutionem factam ab ho-
mine, vel à Iure venirent, fructus in conti-
nenti *Aret. conſ. 155. num. 1. ad Corn. conſ. 18.
ſub nu. 2. et ſub nu. 10. vol. 3.*

96 † Vbi non venire fructus perceptos an-
te moram hæredis, venire tamen poſt mo-
ram *per l. in fideicommiſſariam, l. ità tamen. §.
ſi ſerui. ff. ad trebel. Menoch. conſ. 583. nu. 22.
97 lib. 6. conſ. 595. num. 8.* † vbi de feudalibus,
& de fideicommiſſarijs ante moram *eod. lib.
98 6.* † & de materia an fructus ad ſecundum
fideicommiſſarium, tranſeant ante quam
primus in mora conſtituatur, & an, &
quando debeantur fructus fideicōmiſſario,
*D. Morot. reſp. 81. Hond. conſ. 26. nu. 13. lib. 1.
Mant. de coniect. &c. libr. 7. tit. 10. num. 30. &
ſeqq. vbi contra Cephal. vt ibi Hond. conſ. 26.
num. 13. libr. 1. Peregr. de fideic. art. 49. nu. 16.
& ſeqq. Marza. de fideic. par. 3. q. 63.*

99 † Quid in fideicommiſſario ingrediente
bona hæreditaria, qui propterea tenetur re-
ſtituere hæredi grauato, dic debere remit-
tere bona vnà cum fructibus, & hæredem
grauati mittendum eſſe in poſſeſſionem
bonorum fideicommiſſorum cum fructibus
perceptis à die occupationis ſiue poſſeſſio-
nis nulliter datæ, vt eſt deciſum per Senatū
apud Ozaſc. dec. 33. ſub num. 27.

100 † Quid de fructibus in materia ſubſtitu-
tionis compendioſæ, dic vt in *l. centurio, &
ibi Bart. num. 2. 7. 8. ff. de vulg. vbi venire fruc-
tus perceptos à tempore mortis teſtatoris. &
Affl. deciſ. 367. num. fin.* vbi quod maior ſuc-
cedit in fructibus perceptis à pupillo mor-
tuo in pupillari ætate.

101 † Quid in bonæ fidei poſſeſſore, & quid
in malæ dic quod à litis conteſtatione ab
omnibus debeantur omnes fructus, quia
omnes incipiunt eſſe malæ fidei poſſeſſo-
res ad ſupra *cap. 61. nu. 29. & per tot. de vtroq;
iuxta l. certum 22. C. de rei vind.* ficte tamen
102 non vere, † vnde fructus non debebuntur
à lite conteſtata in prima inſtantia, quæ fuit
perempta, ſed à die nouæ conteſtationis, *vt
ait Aſin. in prax. iud. §. 2. cap. 15. num. fin. inne-
tit num. 32. 33. 34. referens d. num. fin. ità fuiſ-
ſe iudicatum per Senatum Pariſien. ex Rebuff.
103 vt ibi.* † Alia ad excuſandum à fructibus poſt
ſententiam iam latam, *vide apud Menoch. cōſ.
611. num. 25. & ſeqq. lib. 7.*

104 † Pro corollario, ſcias non præſumi ma-
lam fidem, & ideò eſſe probandam, *Negus.
de pigno. mem. 4. par. 5. ſub nu. 12. verſ. in bona
autem, Menoch. præſ. 130. lib. 3. Maſc. de probat.
cōcl. 224. & ſeqq. Ozaſ. d. dec. 160. ſub num. 8.*
105 maxime vbi apparet de cauſa iuſta. † & eſt
difficilis probationis, ità quod nō poſſit de-
monſtratiue probari, quia ſoli Deo nota
106 *Surd. conſ. 296. nu. 36. 37.* † vbi propterea ex
coniecturis probari, & ibi quando quis dicatur
in mala fide *num. 12. 17. 19. & ſub num. 26. &
107 ſeqq.* † Bona verò fides præſumitur, & etiam
ex coniecturis, & ex qualitate facti probatur
108 *Ozaſc. conſ. 21. num. 44. 45. 46.* † At quanuis
præſumatur eſt tamen alleganda *Crau. conſ.
201. num. 30. conſ. 34. num. 13. Menoch. q. 48.
num. 9. de præſ. Affl. dec. 178. num. 14. vbi num.
109 15.* † & poteſt allegari poſt concluſum in
cauſa, ſeu tempore diſputationis cauſæ, *&
110 ibid. Vrſil. num. 16.* † *vbi num. 17.* tradit Fal-
lentiam, vt non ſufficiat bonam fidem alle-
gare, ſed opus ſit probare, ſtante ſtatuto bo-
nam fidem requirente, & hoc, vt ſtatutum
111 aliquid operetur, &c. vt ibi † & omnes boni
præſumuntur & cur hoc ità ſit, egregiè do-
cet *Bertran. conſ. 126. num. 10. lib. 7.*

112 † Item pro alio corolario habe, quod li-
cet fructus alioqui venire debeant, ſi tamen
in ſententia nihil fuit dictum de fructibus
pro omiſſis habebuntur, ita quod amplius
peti non poſſint, vt in caſu de quo *per Boer.*

dec.

Digitized by Google

deciſ.18.in fin.d.&c deciſion.5.

113 † Fallit tamen vbi fructus veniunt principaliter, vt in interdicto vti poſſidetis, vel in interdicto vnde vi, in quibus veniunt fructus etiam no petiti ex natura illarum actio-
114 num, † vel etiam ſi agatur petitione hæreditatis, quæ eſt vniuerſalis, alias non veniēt *vt ibid. per Boer. numer.2.3.4.& 5.* & probat pluribus arreſtis, & in quolibet dictorum caſu *adde hic ſupra num.2.3.4.*

115 † Demum quod dictum eſt ſupra de legato, hic ſubijcimus fructus rei legatę in foro exteriori non pertinere ad legatariū niſi illi, qui collecti fuerint poſt aditam hæredi-
116 tatem, † Vnde ſi teſtator legat fundum plenum fructibus, & iſti percipiantur antē aditam hęreditatem non pertinent ad legatarium ſed augent hæreditatem *l. ſi tibi ho-*
117 *mo.§. cum ſeruur, de legat. 1.* † ratio eſt, quia fructus rei ſequuntur Dominum, at dominium rei legatæ ante aditam hæreditatem non tranſit in legatarium *l.à titio. ff.de furt. glo.in l.Herennius 1.ff.de vſur.& in l.fi.C.eod. Barboſ.in l.diuortio.in principio.2.par.num.82.*
118 *ff. ſol. matrim.* † In foro verò conſcientiæ viderentur deberi à die mortis teſtatoris,
119 & ſic ante aditam hęreditatem, † tum quia aditio requiritur ex ſubtilitate Iuris, quæ in
120 foro animę, & ęquitate non attenditur † tū quia legatum eſt debitū à morte teſtatoris
121 ergò & fructus eiuſdem rei legatæ. † Tum quia ſi hæres ſcit rem aliquam eſſe mihi legatā, tenetur mihi ad fructus ex morte Teſtatoris, ergo idem vt teneatur ſi ſit in mora adeundi hæreditatem *ex gl.in d.l.Herennius, & ità cenſuit Valer. Valent.in d.ff.int.vtrunq; for.ſuper verb.fructus diſſ.8.per tot.*

Et ſufficiant iſta ſummarie tradita in materia fructuum per occaſionem. *§. his conſequenter.tit.hic fin.lex. quem* explicauimus, vt ſupra, &c.

122 † Quod ſi adhuc hoc ſcire cupis, adde poſſe deueniri ad deſcriptionem fructuum quandocunque, & ideo etiā concedendam, ſiue in prima ſiue in ſecunda inſtantia, Cōſtito tamen de intereſſe eius, qui eam petit vocata parte, & relaxato mandato de deſcribendo, ſumptibus tamen petentis, & nō amotis fructibus, &c. *vt amplè per D. Poſtiū in tract. mand. de manutenen. obſ.76.num.12.*
123 *& ſeqq.& num.24.* † prout, & eum qui non manutenetur, & ſuccumbit *ſcribit idem Auctor in obſ.* 104. poſſe cogi ad cauendum de non moleſtando; non tamen obtinentem quamuis pauperem poſſe cogi ad cauendū de reſtitutione fructuū in caſū ſuccūbētię in meritis *ex D. Fab. C.lib.1.tit.10.def.9.Gratia. diſcept. forenſ.c.113.n.31.* Alia pro cōfirmatione plurīū dictorū p hoc cap. in materia fructuū vide remiſſiuę *vt ſup. c.59.n.85.per tot.*

CAP. SEXAGESSIMVM QVARTVM.

De executione in fructibus feudalibus.

S V M M A R I V M.

1 *In fructibus feudi an poſſit fieri executio diſtinguunt Doct. de feudo hæreditario ſed erroneo fundamento.*
2 *Poteſtas exequendi in fructibus eſt quia defunctus potuit ſe et hæredem ſuum obligare.*
3 *In feudo hæreditario filij patiuntur executionem in fructibus.*
4 *Adeo quod nec inuentarium proſit.*
5 *Et poteſt fieri executio in fructibus vſq; ad valorem feudi hæreditarij.*
6 *Quid in feudo ex pacto et prouidentia, num. 11. 12. 40. 41.*
7 *Quoad viuit feudatarius poteſt vēdere fructus.*
8 *Condemnatio pecuniaria in fructibus feudorum exigitur.*
9 *Quid in iure patronatus.*
13 *Malè iura de fideicommiſſis applicata ad feudū, num. 26.*
14 *Ratio quod filius ſuccedat vt filius non vt heres et quod facto inuentario non teneatur quanuis ſit heres.*
15 *Quod erroneum oſtenditur, et ad quid beneficiū inuentarij comparatum.*
16 *Inuentarium vti herbā theutonicam, conſiderātes refelluntur.*
17 *Quid de fructibus quoad agnatum an in eis fiat executio.*
18 *Niſi debitū ſit verſum in vtilitatem agnati aut Domini.*
19 *Ratio cur aliter in agnato quàm in filio.*
20 *Reſoluto iure Datoris reſoluitur et ius Acceptoris.*
21 *Quæ reſolutio quomodo detur.*
22 *Fideicommiſſarij ſuccedere dicūtur iure proprio.*
24 *Feudum non poteſt publicari quoad dominium vtile ſed tantum quoad commoditates.*
25 *Durante vita delinquentis, num.23.*
26 *An neceſſaria ſit mors naturalis et an ſufficiat ciuilis vt quid ad filios vel agnatos tranſeat et quid in releuio, num.27.28.*
An Monaſterium ſuccedat loco Filij. ſub eod.
29 *De bonis ingredientis religionem et de profeſſione tacita vel expreſſa.*
30 *Aliquando ſtatim tranſeunt bona excluſo fiſco.*
31 *Vt in emphyteoſi aut feudo, num.33.*

In

32 *In caſu ſtatuti ſi filia paricida extiterit.*
33 *Nec retinentur fructus per fiſcum.*
34 *In caſu delicti non in alia cauſa licita. ſub eod.*
35 *Executio in fructibus vbi permiſſa in feudis intelligitur in ſubſidium deficiētibus alijs bonis allodialibus, et facta prius excuſſione.*
36 *Idem in dote non ſtatim detrahenda ex fideicō-miſſo.*
37 *Dos non poteſt conſtitui in bonis emphyteoſis, feudi, primogenij, fideicommiſſi.*
38 *Niſi in ſubſidium alijs deficientibus.*
39 *Nec proderit inuentarium quominus in ſubſidium fieri poſſit.*
41 *Contrarietates Iſern. in hac fructuum executioni quoad feudum ex pacto et prouidentia adnotatę.*
42 *In hac fructuum executione aduertendum vt tātum relinquatur Vaſallo, quantum poſſit cōgruenter viuere et Domino inſeruire.*
43 *Vt arma et equos poſſit habere et ſuſtinere.*
44 *Vaſallus eſt miles, et ſapè in text. ita appellatur.*
45 *Miles niſi in quantum facere poteſt tenetur.*
46 *An in equo poſſit aliquando executio fieri.*
47 *Perſonæ hæ priuilegiatæ in ſolidum tenentur in rei vindicatione.*
48 *Item qui ſe ad neceſſitatem adegerunt.*
49 *Et doloſe.*
50 *Alienantes bona iudicio pendente.*
51 *Alias id genus limitationes remiſſiuè.*
Quantitas militi relinquenda remiſſa arbitrio Iudicis. ſub eod.
52 *Dictum priuilegium ne quis conueniatur niſi in quantum facere poteſt cuius naturę ſit. et quomodo fiat in eo condemnatio.*
53 *An amiſſo feudo amittantur omnes fructus feudi.*
54 *Et an etiam allodialia ad feudum deſtinata.*
55 *An dominus ad quem feudum pertinet teneatur ad debita per Vaſallum contracta.*
56 *De vita et militia quadam remiſſiuè.*

EX iuris feudalis principijs re conſiderata: dicere poſſemus etiam per occaſionē executionis in fructibus probari & pra-
1 cticari rationem noſtram: † Nam in fructibus feudi hæreditarij filios pati executionem certum eſt; In fructibus feudi ex pacto, & prouidentia negant Docto: Verùm fundamento erroneo; quod filij ſuccedant iure proprio, & non ſint hæredes. *Cum tamen obſtet titu. An agnat. etc.* manifeſte: quem loqui de feudo ex pacto: toties affirmauimus: & ibi dicitur filium eſſe hæredem patris, ita ꝙ non poſſit repudiata hęreditate feudum re-
2 tinere. † In hoc autem ſtat poteſtas exequēdi in fructibus feudi, quia defunctus potuit ſe, & hæredem obligare *ad Affl. dec. 240. in fi. et ad alios citan. nu. 11. et ſeq.* vnde in feudo
3 hęreditario nemo dubitet quin † filij hęredes pati debeant executionem in fructibus *ad Affl. dec. 26. per tot. cum additionib. pleniſſimis ad eam, et præſertim per Vrſil. Myſing. obſ. 67.*
4 *cent. 3. et id. Affl dec. 240. num. 10. 11.* † vbi in tali feudo nec inuentarium quidē prodeſſe:
5 *et Minad. dec. 20. in fi.* † vbi poſſe fieri executionem in fructibus vſq; ad valorem feudi hæreditarij etiamſi fuiſſet factum inuentarium;
6 † Accedat quod in feudo ex pacto, & ꝓuidentia (ſaltem durante vita feudatarij) poſſit in fructibus fieri executio, adeoque creditorem mitti poſſe in poſſeſſionem bonorum feudalium omnes admittunt *Gayl. obſ. 117. num. 1. et ſeqq. per tot. lib. 1. Bammac. in §. in generali. numer. 88. et ſeqq. ſi de feu. def.*
7 † prout feudatarius (quoad viuit) vendere poſſet fructus vt dicit *Meno. de recuperan. remed. 15. numer. 262. et iunctis etiam nu. ante, et poſt. et conſ. 989. num. 20. lib. 10. Schrad. de feu. par. 8. c. 2. n. 3. Boſſ. tit. quom. proced. per pręce.*
8 *ſub num. 11.* † vbi quod fiat etiam condemnatio pecuniaria in fructibus feudorum. *plenè Mol. de hiſp. primog. lib. 4. cap. 11. num.*
9 *6. 11. et ſeqq.* † & in termin. iuris patro-
10 natus videatur *Cabal. caſ. crim. 40.* † & quod fructus poſſint dari in dotem donec vixerit dotans ſcripſit *Menoc preſ. 189. n. 172. lib. 4.*
11 † Quid in eodem feudo ex pacto an etiam durante vita filiorum poſſit in fructibus & emolumentis exequi, obligariq; eadem vel pignorari? Reſpondetur quod ſic vt cenſuit
12 *Grat. reſp. 54. ſub n. 14. lib. 1.* † quicquid cōmunis opinio ſit in contrarium, erroneè tamē, *cum moueātur Docto.* falſa ratione, quod filius poſſit repudiata hæreditate feudum ex pacto & prouidentia retinere, *vt in puncto Myſing. d. obſ 67. numer. 3. et ſeqq. cent. 3.* & error iſte toties fuerit detectus, & reprobatas vnde *Bammac. in d. §. in generali malè, reprobato Grat. ad numer. 89. et ſeqq. ſi de feu. def. etc.*
13 † & male applicatis iuribus rerum fideicōmiſſi, & ſimilium quę iure proprio tranſeūt, ad feuda quoad filios quæ ex iure paterno *Affl. d. dec. 26. ſub num. 4. et 5. et ibi add. verſ. Agens petitione hęreditatis. ad fin. et in add. ſeq.*
14 *Incip. de materia:* † vbi dicta ratio in ſpecie vſurpata quod filius ſuccedit vt filius, non vt hæres; & quod facto inuentario non tenetur etiam ſi hęres ſit; id quod pariter dixit *Myſing. d. obſ. 67. ſub num. 5. cent. 3. Clar. in §. feudum. q. 45. ad fin. Camer. ad tit. An agn. etc.*
15 *verſ. quæro primo. num. 96.* † Additur & alius error nam eo dato, quod filij etiam in feudo ex pacto & prouidentia ſuccedant ex iure paterno non autem ex proprio erroneū eſt dicere quod ex beneficio legis & inuentarij poſſint euitare huiuſmodi executionē, cum certum ſit hoc ipſum comparatū fuiſſe ad ſaluanda, quę iure proprio hæredi cōpetunt, & ne vltra vires ipſas hęreditatis hę-

res

res teneatur, non vt nexu obligationis contractæ per defunctum liberetur. *ex l. ſcimus C.de iure delib.Cit.per Menoch.conſil.815.ſub num.26.lib.9 Phan.de Inuent. part.6. num.6. Graſſ.in §.hæreditat q.12.ſub num.25. verſic. quare etiam;& in ſpecie feudi Pinel.ad l.1.par.*
16 *3.ſub num.81.ampl. 7.pag.524.* † vbi ait notandum cōtra errorem multorum, qui putant inuentarium ad plura prodeſſe, quàm herbam teuthonicam, atque inde erroneè tradunt facto inuentario admitti hæredem contra factum defuncti, in quo errore fuerunt non rarò graues Docto.&c. vt ibi, *& ad ſupra lib 6.cap.52.num.71. & ſeqq.*

Concludamus filios nec in feudo ex pacto & prouidentia, nec facto aut non facto inuentario poſſe euitare executionē in fructibus huiuſmodi feudi, quia ſunt hæredes, recognoſcunt patrē, & iure hæreditario transfunditur in eos feudum, quare tenentur debita ſoluere, facta defunctorum patrum ad-
17 implere per prędicta. † Agnatos autem poſſe euitare etiam in fructibus pro ea rata, q̃ ad ipſos ſpectat in fructibus diuidendis inter ipſum & hæredem vel hæreditatem iacentem *iuxta §. His conſequenter. Hic fin. lex. & ad plenius trad. ſupra c.57.per tot.præſertim ad partic.3. 7. & per tit. & eſt in ſpecie & nominatim in tex. tot. An Agnat.etc.* vbi eo ipſo quòd ſtabilitur iſta fructuum diſtributio cum agnato ſolo, non cum filio, per hoc (quaſi ab oppoſitis) datur magis intelligi differentia inter vtrunque, quæ debet rationem diuerſitatis ſuam in ſe continere. Quā autem aliam? niſi quia filius, vti hæres indiſtinctè de omnibus fructibus tenetur, Agnatus de propria rata non teneatur, quia hanc non conſequatur tanquam hęres ſed ex ꝓprio iure; nulla facta per tex. differentia feudi vel hæreditarij vel ex pacto & prouidentia, ſed indefinitè, vt propterea indefinite ſit de omni genere feudi intelligendus *vt dictum eſt ſupra cap.1.num. 21.& ſeqq.* & agnatum non poſſe pati executionem in fructibus *teſtis ſit etiam Gayl. d.obſ.117. ſub num.2.*
18 *in fin.lib.1* † Quod tamen non procedere, & fieri poſſet abſolute odio agnati vel Domini executio in fructibus, quatenus debitum contractum fuiſſet verſum in vtilitatem agnati vel Domini *vt ibid. num. 4. & ad inf. cap.65.ſub num.99.& c.55.num. 31. & ſeqq. & per Gallup.in meth.feud.par.4.c.7.num.12. & per Schrad.de feu.part.8. cap.2.ſub num.6. col.ſeq.ſub verſ. hoc tamen caſu & ad nu. 22.*
19 † Et probant præterea hanc ipſam pro agnato ſententiam, ſcilicet quod ſuccedat iure proprio, iura ipſa quæ per Docto.ad-
20 ducuntur pro eodem in term. iſtis: † aiunt enim id eſſe, quia reſoluto iure datoris reſoluitur quoque ius acquiſitoris, quod al-
legant ipſimet *Gayl. & Schrad. mox. citat.*
21 † non eſſet autem nec intelligeretur ius reſolutū ſi ad eſſet hęres, Eſt reſolutum, quia, adeſt alius, alio iure capiens, nā reſolutio iſta ſuppponit extinctionem iuris in Auctore, & ſuis, & per conſequens aliud & diuerſum ius in alio, nunc ad illud admittendo: Item adducūtur ſimilia de fideicōmiſſario, & eius bonis, vt durante vita fideicommiſſarij fiat in fructibus executio, quę nō fiat poſt mortem odio filiorum aut aliorum vocatorum:
22 † Quia hi ſuccedere dicantur nomine, & iure proprio *l.Statius florus. §. Cornelio felici. ff.de iure fiſc. l. peto. §. prædium. ff. de leg. 2.*
23 † quæ iura ſolent etiam terminis feudi emphyteoſis, vel liuelli applicari *Menoch. conſ. 116. à num. 26.ad 34. lib. 2.in conſ.147.*
24 *ſub num.54. verſ. huic coniectura* † vbi feudū nō poſſe publicari quoad dominium vtile, ſed tantum quoad commoditates fructuū & reddituum ad damnum feudatarij homicidę & cuius bona fuerunt publicata. *Idem. Menoch.conſ.298.ſub numer.6. & ſeqq.libr.2.*
25 † vbi, quod perturbator fructus, & commoditates feudi durante vita amittit, poſtea tamen ad filios vel nepotes redeunt & rectè in eo caſu, quia (*vt patet ſub n.7.*) ipſi fuerūt principaliter vocati ſtante clauſula *ad eos de vno in alium reuertendo vt ibi, & ad ſupra cap. 53. num. 75. & ſeqq. Bammat.in d.cap. feu.§. in generali.ſub num. 89. & ſeqq. ſi de feu. def.* licet male quatenus applicat ad filios eo caſu, quo ſuccedunt ex iure patris, qui quidem Doctorum ſenſus in ſe erronei quoad applicationem ad filios in term. feudi conferunt tamen ad demonſtrandùm quod vbi iure hæreditario, in fructibus poſſit fieri executio, ſecus verò vbi non iure hęreditario, ſed proprio.
26 † An autem neceſſaria ſit mors naturalis, an verò ciuilis ſufficiat, vt res ad filios, vel agnatos tranſeat *Menoch. in term. feudi conſ. 535.n.4.& 5.lib.6.* & mortem naturalem requiri in releuio & doctè ad materiam an mors naturalis an ciuilis *vide Capan. de Iure rele.par.1.q.16.per tot.celebris ſanè tract.&c.*
27 *24.* † & in alijs term. an ad filios, vel agnatos redeat *latè Boſſ.de public. bon. num. 40. 55.& ſeqq.Surd.in conſ.90.à num.28.ad plures ſeqq. cum limitatione*, vt ciuilis ſufficiat *vt nu. 45. 46.libr. 1. in conſ.238.num.8.& per tot.lib.2.*
28 † vbi ſi grauatus ingreſſus eſt Monaſteriū & an Monaſteriū ſuccedat loco filij, *Fuſor. in ſubſtituto tract. de fideic. q. 428. numer. 16. Peregr. de fideic.art.28.n.64.69.81. alios congeſſit D.Praſ.Bent.in vna Sauil.fideic. Monforte, Atilij et de Muratoribus* vbi exactiſſime, diſtinguendo quod durante vita naturali res maneant penes Monaſterium capax in cōmuni: ſicut è contrà quod non maneat, ſi nō
ſit

Digitized by Google

ſit capax. & ità fuiſſe tentum in ea cauſa per
Senat. *quicquid Teſſ. cenſuerit q. for. 36. num. 7. libr. 3. & alij per eund. D. Bent. in perelegant decis. cit. ex Ruſtic. libr. 5. cap. 7. in princ. & nu. 19. & ſecundum Surd. mox cit. ſecundum quod Surd. cōſ. fuit iudicatum in Senatu Caſalenſi, vt per eundem Surd. conſ. 555. ad fin. lib. 4. & adde* Menoch. *conſ. 980. vbi caſus diſtinguit lib. 10. & ad conſil. 603. numer. fin. libr. 6. conſil. 722. num. 32. et ſeqq. lib. 8. in conſ. 348. num. 12. pen.*
29 *in fi. et vlt. libr. 4.* † & de bonis ingredientis religionem ac de profeſſione tacita, aut expreſſa *in conſ. 396. eod. libr. Bero. conſ. 28. lib. 1.*
30 † Aliquando tamen ſtatim tranſire bona excluſo fiſco. *vide Surd. in term. emphyteoſis conſ. 76. ſub nu. 16. 17. lib. 1. plenius conſ. 412. num. 8. et ſeqq. lib. 3. dec. 254. ſub nu. 18. et 22.*
31 † Vbi etiam in emphyteoſi, & feudo quando nec momento manere poſſint apud fiſcum, *et num. 30.* Menoch. *in conſ. 502. libr. 6.*
32 † vbi agnati ex ſtatuto ſuccedunt excluſo fiſco, vbi filia fuit paricida *vt ibid. per tot.*
33 *præſertim num. 9. et ſeqq.* † nec retineri fructus per fiſcum *Boſſ. de public. bon. num. 53. et ſeqq.* vbi etiam Fallentię *Alex. conſ. 23. lib. 1.* vbi in emphyteoſi, fideicommiſſo, et feudo: Vt demum (quod pertinet ad agnatos) certum ſit ex prędictis intrare rationem noſtram, quod ipſi ex iure proprio ſuccedant habeantque ſtatim poſt mortem poſſeſſoris feudum ſecundum caſuum contingentias, vt ſi propter delictum eo caſu, quod feudū non cadit in confiſcationem bonorum, ſtatim: ſi aliam ob cauſam, vt ſolutionis ęris
34 alieni, aut ſimili, demum poſt mortem: † nā ſi ob delictum conſtat ſtatim aperiri Domino, aut agnato, prout delictum immediatè reſpicit Dominum, aut mediate ſecundum iam explicata *cap. de culpa iunctis Surd.* Me*noch. et Boſſ.* vltimo loco mox citatis, *licet in term. maioratus aliter ſcribat Mol. de hiſp. primog. lib. 4. cap. 11. nu. 22. et ſeqq. Si ob aliud,* quod poſt mortem aperiatur Domino vel agnato iam conſtat ex prædictis *hoc eod. cap. ſupra* & hęc veriora in puncto iuris, feudalis, abuſus vſus feudales conturbauit *ad ea quæ ex Doct. mox cit. apparuit, qbus iunge cum ordinarijs doctrinis Gallup. in meth. feud. par. 4. cap. 6. nu. 8. et ſeqq.* recta feudorum nondum detecta diſciplina.
35 † Verùm eo caſu, quo permiſſa eſt executio in fructibus feudalibus, duo ſeruāda ꝓponimus, primum ꝙ executio fieri non poſſit niſi in ſubſidiū, & in defectum allodialium ſeù emphyteoticorum, ideoq; non niſi facta prius excuſſione *Corb. de Cau. priu. ob alien. fia. lim. 19. et 26. Cam. de Curt. in par. 1. diuerſ. iur. feu. §. multotiens. nu. 67. et ſeqq. et 78. pag. 50. Capyc. dec. 199. nu. 5. et 6. Gayl. d. obſ. 117.*
36 *nu. 2. lib. 1.* † ſic dos non eſt ſtatim detrahēda ex bonis fideicommiſſi, ſed demū facta excuſſione bonorum liberorum & tunc de redditibus & fructibus fideicommiſſi, vel primogenituræ detrahenda *Menoch. conſ.*
37 *704. num. 16. & ſeqq. lib. 8.* † nec poteſt conſtitui in emphyteoſis, feudi, primogeniturę aut fideicommiſſi bonis *latè Menoch. de prę. lib. 4. prę. 189. numer. 155. & ſeqq. vbi à num.*
38 *167. & ſeqq. in term. feudi,* † niſi in ſubſidiū alijs allodialibus deficientibus, *Idem ibid. n. 173. & ſeqq. & conſ. 593. à num. 9. vſque in fi. conſ. lib. 6. præſertim ſub num. 10. ſub princ. & ſub num. 11. verſ. ità ergo. & ſub num. 12. ſub verſ. & hinc dicimus, & ad hæc etiam D. Sol. ad Ant. ſub decr. tit. de feud. decr. volant. par. 2.*
39 *glo. 1. num. 3. 4. 5.* † nec proderit beneficium legis, & inuentarij, quominus fieri poſſit ſaltem in ſubſidium *Loffred. in paraph. ad tit. An agnat. vel fil. in §. vbi verò col. ſeq. ſub prin.* vbi tamen loquitur in feudo hæreditario, vel etiam in feudo ex pacto & prouidentia, eo tamen in caſu, quo capiuntur fructus ex diſpoſitione *§. his conſequenter: Hic finit lex.*
40 † Sed idem etiam tu concedas in alijs omnibus fructibus, cum ſemper verùm ſit filiū eſſe hæredem in feudo ex pacto & prouidētia, & ideo teneri ad onera hæreditaria iuxta tex. expreſſum in d. tit. An Agnat. &c.
41 & ſi vis hæc videre & alias contrarietates lege *Loffred. in d. §. vbi verò. & in §. & licet.* vbi contrarietates Iſern. in hac materia animaduertes, & dum ipſe Loffredus eundem Iſern. conatur defendere (quaſi eſſet tex. quidam formalis, & qui errare non potuiſſet, quid aliud fecit quam magis intricare repetendo (vſque ad nauſeam) eadem ſemper; & nihil omninò reſoluens, prout nec vnquam & in æternum quicquam reſolueret, inſiſtendo in ſemel mala imbuta diſciplina, quod aliud ſit *dicere pro ſe & hæredibus, aliud pro ſe, & filijs,* quod vno caſu feudum ſit hæreditarium, alio ex pacto & prouidentia, *quod in vno caſu loquatur tit. An agnat. In alio non loquatur,* quæ mehercule vt a veritate aliena, vt toties oſtenſum eſt: ità inuolucra, & trepidationes penes etiam vnum eundumq; hominem pepererunt: Ac dum Iſern. opinionem ſaluare voluit (ac quantū potuit, enixus eſt tueri, ad ſcopulos non reſpiciens, etiam ipſe vnà cū eo in eoſdēmet incidit incautus, perijtq; in eodem naufragio, & ità eſt (ſi eum etiam videas in profuſiſſimo illo *conſ. 1. per tot. ſed præcipuè à num. 99. & ſeqq. pluribus, vbi contradictiones, & vacilationes Iſern. in ſpecie notat;* & quæ vere ita ſunt, nec euitari poſſunt.
42 † Alterum (ad quod aduerti debet in huiuſmodi fructuum feudalium executione) eſt, vt tantum relinqui debeat Vaſallo quan-

qnantum poſſit congruenter viuere, ſicut
milite decet & Domino ſuo inſeruire *Curt.
de feu.par.3.ſub nu.49. Camer. ad princ.tit.de
prob.feud.al.per Fed.Camil.de Cur.in par.1.di-
uerſ.iuris feud.§.multotiens num.106. vbi benè
fol.53. col.4.Prob. ad Ioan.Monach.in cap.in
generali.num.2. de reg.iur.in 6.Surd.ad tit..An
agnat.&c.ſub numer. 36.& 50.nos in tract.de*
43 *execut.in veſtib.cap.12.num.81.* † vnde enim
arma,& equos habebit Vaſallus ſi fructibus
omnibus priuetur? *vt ait Sonsb.de feu.par.12.*
44 *ſub num. 102.* † & Vaſallus eſt etiam miles,
vnde in tex feudalib. plerunque hoc nomi-
ne donatur, *vt in tit. quo temp.mil.in rubr.&
nigr.in §.ſi quis miles.de feu.ſine culp.nō amitt.*
45 &c. † miles autem non niſi in id, quod fa-
cere poteſt conuenitur *l.miles.6. ff.de re iud.
ita ne egeat l.in condemnatione.ff.de reg.iur.&
vt vberius per nos in d. tract. de exenut.in veſt.
d.cap.12.num.27.& ſeqq.iunctis nu.1.& ſeqq.*
46 † & an in equo poſſit fieri aliquo caſu exe-
cutio *vide Amat. dec.Marth.28.numer.1.11.*
47 *12.Et hæc niſi* rei vindicatione agatur.† nam
hoc caſu in ſolidum hæ etiam perſonæ te-
nentur *Henr.Boitb.in cap. Odoardus.ſub.num.
6.de ſolut.Surd.de alien.tit.q.78.nu.40. Amat.
dec.16.numer. 11.Cepo.cau.241.ſub numer.2.*
48 † Prout & qui in hanc ſe neceſſitatem ade-
giſſent ſupra *cap.57.part.1.num.20.Crau.in
conſ.1000.pro Gen.in Corol.ſub num.39.et ſub*
49 *n.45.verſ.quinto non modo.*† & Doloſi. *Natt.*
50 *conſ. 356. num. fin.* † & qui alienarunt bona
in extraneos iudicio pendente *Natt. 361.*
51 *nu.2.et ad fin.et per tot.*† Aliàs limitationes
ponit *Amat. deciſ. 16. Capel.tollot.q.258.Se-
raph.de priuil.iur.priu.56.et per nos in d.tract.
et cap.12.à num. 51. et ſeqq.* vbi per occaſio-
nem ſupponimus limitationes non paucas.
De quantitate relinquenda militi nulla eſt
regula certa, quia remittitur arbitrio Iudi-
cis, ſicut agitur de alimentis *D. Gallup. in
meth. vniu. Iur. feud. par. 1.cap.5.num.54.in
fin.et par.3.cap.1.ſub n.16.*vbi hęredem non
teneri ad debita voluntaria vt ad legata ſi
abſorberent valorem feudi.

52 † Cęterum dictum priuilegium, ne quis
conueniatur niſi quatenus facere poteſt, nō
eſt obligationis, nec actiones, nec iudicati
quia actor ſolidum petit à reo, quem poſtea
Iudex condemnat in id tantum quod facere
poteſt, nec ſi Iudex per errorē condemnaret
in ſolidum, poſſet actor in ſolidum exequi
ſed tātū pro eo quod reus facere poſſet, *vt p*
53 *D.Cabal.reſ.crim.294.num.323.Cent.3.*† An
verò amiſſo feudo Vaſallus amittat fructus
feudi, vide pleniſſime *per Schrad.de feu.par.*
54 *2.q.part. princ.ſect.3. quæſt.6.per totam.*† &
an etiam allodialia ad feudum diſtinata
quæſt. 7. quæ ſubſequitur. Imò verò q. 8.
55 iuncta,& conexa cum eod. 7.quæſt. † & an
Dominus ad quem feudum pertinet, tenea-
tur ad debita contracta per Vaſallum *vide
Boer.dec.181.Franch. dec.64.num.14.213.nu.
33.et deciſ. 226.num.3.Loffr.conſ.33.ante nu.
4.de Ponte conſ.82.num.19. D. Fulu.Lanar.ad
repet.patrui.§.ſed etiam reſ.per quos fiat inueſt.
num.68.et 76. Ipſe Reg. Lan.num.59. et ſupra*
56 *cap. 55. numero 51. et ſeqq.* † Et ad mate
riam de Militibus & eorum alimentis
& executionibus, adde eſſe debitam filijs
non primogenitis vitam & militiam, tam
ſuper ipſis feudis nouis, quā ſuper antiquis,
quam alij dicunt eſſe loco legitimæ, alij lo-
co alimentorū, alij portionem feudi, ideſt
tertiam illius partis quam habituri fuiſſent
ab inteſtato, & alia multa, Quibus debita,
Quomodo liquidanda &c. fuse cum iudica-
tis *vt per celeberrimum I.C.D.Nouar. Collect.
pragm. Neap.117. per tot. vltra dicta cap.13.
num.30. et ſeqq. adde ſupra.cap.57.part:2.nu.
46.et D.Gallup.fusè in Meth.vniu.iur. feu.par.
3.cap. 6. nu.25. et plurib.ſeqq. adde ſupra cap.
57.part. 2.nu.45.46.*& de hoc remedio ſub-
ſidiario in feudis & laudimio *V. Coſt.de rem.
ſubſid.rem.52.iuncta illatione.*

CAP. SEXAGESSIMVM QVINTVM.

De acceſſionibus feudalibus, & melioramentis.

SVMMARIVM.

1 *Acceſſionis vox explicatur.*
2 *Acceſſionis nomen generale.*
3 *Augmentum extrinſecum et intrinſecū quid.*
4 *Differunt inter ſe et ſeparatæ ſunt deciſiones.*
5 *Cum declarationibus et diſtinctionibus Piſtor.et num.6.*
7 *Item Argel.*
8 *Et Aliorum ſeparabiliter vel inſeparabiliter.et per induſtriam.et num.11.*
9 *De annexis feudo.*
10 *De affixis domibus.*
11 *De alueo mutato et fundo aucto alluione per induſtriam hominis.*
12 *An res cum augmento reſtituenda,et in legato aucto, de augmento ex induſtria vel natura.*
13 *Incrementum factum à Vaſallo præſumitur, et ab eo qui ſatere tenetur.*
14 *An augumenta ſequantur naturam principalis in vectigalibus, priuilegijs et huiuſmodi.*

15 *An-*

Digitized by Google

15 *Augumenta ſunt eius qui(dum fiunt)eſt Domi nur.*

16 *Plenè de incrementis et decremẽtis et de adijciẽtibus agrum agro Domum Domui.etc.*

An feudo aucto ſeruitium aut adhoa ſit augenda,et è contrà ſi eo diminuto. ſub eod.

17 *Vaſallus meliorando facit meliorem conditionẽ Domini vel Agnati, at non deteriorando poteſt hoc facere vt ſeruitutem imponere ſine eorũ conſenſu.*

Et Augumenta eſſe feudatarij, non egere noua inueſtitura,et qualia hæc ſint.ſub eod.

18 *Cur conſenſus filiorum non deſideretur vt agnatorum.*

19 *Vaſallus non poteſt imponere ſeruitutem.*

20 *Et imponens ſine conſenſu Domini priuatur feudo.*

21 *Vaſallus ſubinfeudans preiudicat filiijs quoad melioramenta non agnatis.*

Ad declarationem §.fi.tit.4.lib.1.in vſib.feu. ſub eod.& ſeqq.

22 *Ratio diuerſitatis quando extant pater et filij quod ſubinfeudatus ex eorũ perſona retineat melioramenta,ſecus eis deficientibus.*

23 *Verba* ſine hærede deceſſerit *ponderantur.*

24 *Tex.prædictus loquens de Domino procedit etiã in agnato.*

25 §.ſi Vaſallus in feudo.Hic fin.lex.proponitur exponẽdus & defendendus *ab iniurijs illatis.et ſeqq.*

26 *Verba* d.§.ſi Vaſallus.

27 *Qui locus reſpondet iuri communi et oſtenditur tolli poſſe ea,quæ poſſunt ſine detrimẽto ipſius rei tolli.*

Niſi Dominus paratus ſit tantum dare quantum eis abraſis habiturus eſſet poſſeſſor. ſub eod.

28 *Idem in muliere parata ſoluere quantum maritus haberet de rebus auulſis.*

29 *Et eſt commun. opinio Hæc tamen quoad ędificia.*

Electio cuius ſit aut tollere permitti aut ſoluere pretium,et quando.ſub eod.

30 *Paulò aliter ſe res habet circa alia melioramẽta excepto ædificio, quia eorum pretium eſt ſoluendum.*

31 *Ratio differentiæ inter ædificium vbi Dominus habet electionem aut ſoluẽdi aut tolli permittendi, et alia melioramenta in quibus non ità datur electio.et num.32.*

33 *Abraſio permiſſa in ædificijs.*

34 *Conciliatio quorundam ex diſtinctione inter ędificia quod in ędificijs rudera tantum ſint ſoluenda ſecundum vnos, et quod ad rationem ædificij ipſius conſiſtentis ſecundum alios.*

35 *Conſiderando ędificium prout eſt melioramentum et in genus melioramenti cadit quia neceſſarium.*

36 *Puta ſi ideò factum vt colonus ſtare poſſet vel fructus in eo reponi.*

36 *Aut conſiderando ædificiũ in ſimplicibus term. ædificij abſque eo quod eſſet neceſſarium, vnde non caderet in melioramentum,ſed in ædificium merè nudum aut ad voluptatem Conficientis. vt primo caſu, vbi fuit neceſſarium eſſet ſoluendum totum prout conſiſtit, & altero ſufficiat pretium ruderum.& ſeqq.*

39 *Vbi verò ad rationem ædificij diruti ſi ſit ſoluẽdum pretium non eſt cęmentorum ratio habẽda, quia paruæ conſiderationis, & veniunt compenſanda cum expenſis exportationis.*

40 d.§. ſi Vaſallus *conuenit cum tex. ciuilibus vt ſupra; ſed & conuenit in ratione vt oſtenditur.& ſeqq.*

41 *Non debet quis cum alterius iactura locupletari.*

42 *Nemo ex re aliena lucrum facere debet.*

43 *Scienti alienum fundum eſſe poteſt obijci culpa quod temere in alieno ſolo ædificauerit.*

44 *Intrat Iudex contra iuris rigorem pro æquitate.*

45 *Exceptio naturalis ęquitatis nunquam cenſetur reiecta, & Iudex etiam non requiſitus officiũ ſuum impertitur.*

46 l.ſi me & Titium. de reb.cred. *mirabilem & diuinam vocant.*

47 *Æquitas eiuſd.l.mandat mihi reſtitui quod ex re mea ad te peruenit.& ratio ne locupletior, &c.*

48 *Nec ſit apud te ſine cauſa contra Dominum.*

49 *Declara ſi quod auferri prætenditur de ędificio ſit ſeparabile aliàs non.*

50 *Vnde figuræ non auferendæ.& ratio.*

51 *Quod tibi non nocet & alteri prodeſt de facili cõcedendum.*

52 d.l.ſi me Titium. *remedium eſt extraordinarium competens nullo alio competente.*

53 *In voluptuarijs tantum competens.*

54 *Bonæ fidei poſſeſſor poteſt tollere volũtarias expenſas.*

55 *Et malæ fidei & num. 57.*

56 *Et fur ac prædo.*

58 *De marito in re dotali,& de procuratore & nu. 62.*

50 *Ratio quod* d.l.ſi me & Titium *remedium intret in voluptarijs,in alijs verò nõ tàm facilè. et num.60.*

61 *Quot modis dicatur alicuius negocium geri, vel ad eum pertinere. et num.63.*

64 *Satis eſt voluntatem ſuam expleri pro pretio.*

Qui voluntatem ſuam explet ſatis dicitur lucrari.ſub eod.

65 *Sicut et alter damnũ pati poſſet, ſi oporteret totum ædificium tale voluptuarium ſoluere.*

66 *Quod Dominus ipſe non erat facturus, vnde non cogendus ad illud recipiendum. et num. 69.*

67 *Pati tamen debet Dominus hæc auferri.*

68 *Non ſoluendum ædificium eo caſu multòmagis*

giſ ſi valorem feudi excederet, aut in Paupere.
70 De medica impenſa Dominus nõ tenetur,& quę hac dicatur.et num.71.
72 Pretium meliorationum ſoluendum et cur. et ſeqq.
Nemo debet locupletari cũ aliena iactura. ſub eod.
73 Feudatarius feciſſe dicitur meliorationes ex iure quod habebat in re, et ſic citra animum donandi.
74 Et eius commodo ac Primogeniti cedunt melioramenta.et num.76.
75 Et hæredes poſſunt agere ad talem impenſam.
77 Expenſæ magis ſoluendæ perpetuã cauſam habẽtes,et quas Dominus facturus fuiſſet diſtinctis perpetuis à temporalibus.
78 Idem in fideicommiſſario,feudatario,bona fidei poſſeſſore et alijs.
79 Expenſæ perpetuam cauſam habentes quæ, et quę non habentes.
Et quæ dicantur reparamenta,melioramenta,et inſtrumenta.ſub eod.
80 Intelligendum deductis expenſis.
81 Melioramenta ad hęredes tranſeunt.
82 Poſſunt retineri quouſque pretium eorũ ſoluatur.et num.103.
83 Melioramentum eſt quid hæreditarium.
84 Seu burgenſaticum etiam Caſtrum.
85 Ita quod fœmina ſuccederet in melioramentis.
86 Tormenta & alia non eſſe feudalia.
87 An mobilia animalia & ſimilia.
88 Melioramenta magna fraude facta non reſtituuntur, num. 90.
89 Diſtinguũtur meliorationes à magnis expenſis.
92 Suſtinetur opinio eorum qui cenſuerunt melioramenta omnino ad Dominũ pertinere in vno caſu,ſecus hoc caſu excepto.
91 Item non reſtituuntur melioramenta ſi conuentum fuit ne deberentur, num. 92.
93 Subdeclara de his quæ extabunt.
Pactum tamen non intelligetur niſi de paruis,quæ magna deberentur. ſub eod.
94 Si aliqua ſit coniectura quod fuerint donata.
95 Si in contrarium conſuetudo.
96 Si pacto conuẽtum vt tolli poſſint,poteſt impediri obraſio,pretio oblato.
97 Si feudum per culpam ad Dominum redeat.
Niſi penſio correſpondeat fructibus,quia melioramenta deberentur.ſub eod.
98 Si ædificium eſſet in Ciuitate, quia deſtrui non poſſet.
99 Et tunc eſſent hæc melioramenta ſoluenda à Domino vel Agnato.
Feudum deuoluitur ad Dominum vel agnatum abſque onere æris alieni. ſub eod.
100 Docto.qui de melioramentis egerunt.
101 Melioramenta aliquando pro rata compenſantur.
102 De modo ea probandi.
103. Dari proxis retentionem.
104 Quæ melioramenta ſint reſicienda ſtat in arbitrio Iudicis.
105 Debet fieri melioramentorum cum fructibus cõpenſatio,ſecus in feudo,emphyteoſi, fideicommiſſo.
106 De modis concipienda ſententia circa melioramenta, vel eorum liquidatione,cum cautione vel ſine,retinenda,vel remittenda, &c.
107 Et de alijs quibuſdam remiſſiuè,& ſeqq.
108 De exceptione retentionis melioramentorũ contra ſententiam.
109 An repeti lata ſententia.
110 An actio detur & quando.
111 Repeti per ſucceſſorem Grauati reſtituere.
112 Non ſufficit prædium melioratum poſſideri niſi probentur melioramenta.
113 De expenſis & meliorament is in arando, disboſcando,ſtercorando.
114 Et de eis compenſandis cum lignis aut alijs habitis in disboſcando.
115 Expenſę non compenſantur cum fructibus in caſu vt ibid.

1 ACceſſiones † feudales vocamus quic-
quid fundo feudali accedit, ſiue au-
gendo,ſiue meliorando,ſiue adijciendo, &
2 quocũque modo,† Generale enim eſt Acceſ-
ſionis nomen Doctiſſ. Praeceptor meus Teſſ. de
augum.mon.par.2.nu.4. & ſeqq. vbi exornat,
putà ſi per alluuionem,ſi per acquiſitionem
ſeruitutis,Iuriſdictionis, cũ ſimilibus,iuxta.
§.ſi.Vaſallus in feudo.Hic.ſi.lex.et tit.de Inueſt.
de re alien.fact.per tot.preſertim in.§.rei autem
3 & ſeq.& §.è cõtrario,& ibi Docto. † Qui com-
muniter diſtinguunt augumentum extrin-
ſecum, quod per ſeſe ſubſiſtere poteſt,& à
feudo ſeparari,& intrinſecũ,quod ità feudo
fuit vnitum,vt ſalua eius ſubſtantia inde di-
uelli non poſſet, vt eſt in d. §. è contrariò, et
4 Piſtor.var.qq.iur.q.42.in princ.† & vtriuſque
ſuæ ſunt,& ſeparatę rationes,& deciſiones,
5 vt patet ex eod. Piſtor. d. q. 42. † Vbi primò
agit de intrinſeco à num.1.vſque ad num.39.
incluſiuè,mox à ſub eod.nu.verſ.ad augumentũ
6 vſque in fin.† de pertinentibus ad extrinſecũ
ſubdiſtinguendo de augumento extrinſeco
obuento,vel ex facto hominis, vel ſine vllo
eius facto ex natura rei, vel partim ex facto
7 hominis partim ex diſpoſitione legis † cui
adde nouiſſimè D.Argel.de Legit.Cõtradicto.
q.20.art.3.vbi plenè de ijs, et ad intellectum d.
§.è contrario.Bero.q.96.per tot. vbi benè diſtin-
guendo de melioramentis naturalibus,induſtria-
8 libus, et ſimilibus. † Alia ad hanc materiam
incremẽti facti hominis induſtria aut aliter-
ſeparabilis, vel inſeparabilis videri poſſunt
ex Surd.conſ.151.nu.101.iunct.nu.58.et ſeqq.
9 † Vbi an fundo feudali alia annexa ſint etiã
feudalia in conſ.496.ſub numer.7. in dec.134.
† vbi

10 † *vbi de affixis domibus Menoch.cõſ.29.et ſeqq.*
11 † vbi ſi induſtria hominis mutatus alueus,
& alluuione auctus fundus feudalis, *& alia*
12 *in conſ.142.lib.2.* † Vbi an res cum augumẽ-
to reſtituenda,& in legato aucto &c. in cõ-
tractu reſoluto &c. *in conſ.155.num.34.eod.*
lib.2. vbi diſtinguit de augumento ex indu-
ſtria vel à natura. *in conſ.201.nu.143.et ſeqq.*
*vſque ad num.*168. vbi etiam in feudis *lib.3.*
13 *in conſ.190.nu.43.44.lib.4.* † Vbi incremen-
tum factum à Vaſallo eius eſſe & pręſumi
factum ab eo qui facere tenetur, *in cõſ.1105.*
14 *lib. 12.* † Vbi an augumenta ſequantur na-
turam principalis in vectigalibus, in priui-
legijs,& huiuſmodi, *in conſ. 606. num. 13.et*
15 *ſub.15.lib.7.* † Vbi eſſe eius qui dum fit au-
gumentum eſt Dominus, *Peregr. de fideic.*
16 *art.50.nu. 53.* † Vbi ſi quis adiungat agrum
agro fideicommiſſario, domum domui, cur-
tem curti, tormenta bellica caſtro, ius deci-
mandi ſuper prædijs, iuriſdictionem terri-
torio, an & hæc cedant fideicommiſſo, &
pleniſſimè de incrementis, & decrementis.
Idem Peregr.art.1.per tot.Piſtor.d.quęſt.42.et
Schrad.pleniſſimè in materia melioramentorum
de feu.par.2.partic.princ.9.ſect.2.4. et 5.Soac.
in pręlud.cap.23.et 24.Curt.iun.conſ.56.Ozas.
conſ.48.num.7.8.Ruin.iun. conſ.411. lib.4.et
et alijs infra per tot. diſcurſum Pręſ. Amed.q.
laud. 8. vbi an debeatur laudimium et alia de
natura acceſſionum in alluuionibus & ſimi-
libus *iuncta add. eruditiſſ.D. Senat. Blanc.* vbi
videtur tranſire cõtra *opin.et trad.per Amed.*
ad quem remitto. Et feudo aucto an Seruitiũ
aut Adhoa ſit augenda,& è contra ſi eo dimi-
nuto hæc ſint diminuenda vide *Gallupp.*
in meth.feu.par.4.c.2.n.4.5.40.et ſeqq.Capan.
de Iure releu.par. 2. quæſt.6.per tot.vbi plenè:
et ibi de Adhoa et quęſt. 7.et Adde eũd.Gallup.
par.5.cap. 6. vbi quod augumẽta ſunt regu-
lariter Domini vtilis, vti quid acceſſorium
ad feudum, ita quod nõ ſit opus noua inue-
ſtitura: Et ibid. in quibus conſiſtant augu-
menta nempè vel in generatione Vaſallo-
rum, In functionibus fiſcalibus, quod augu-
mentum ſit feudatariorum, quod recipiant
propter nouam generationem Vaſallorũ,
& numerationem focularium ſeù focorum
abſque alia inueſtitura. Item in alluione,
quæ requirit quod augumentum ſit paula-
tim factum: vnde non intrat ſi impetu inũ-
dationis flumen reliquerit antiquum al-
ueum & effectus *vt ibid.* per eum & quando
res vnita cum feudali fiat feudalis. *ibid. à nu.*
8. vſque in fin. & alia ad materiam vnionis
ſe referendo *ad Fab.de Anna.in conſ.59.lib.1.*
fallit vt augumenta ſint Domini directi
quando aliquid ſibi referuauit *Rota Farin.*
int.poſthum. libr.1.dec.752.ſub num.2.et ibid.
nec eſſe opus noua inueſtitura.

Quod in pręſentiarum pertinet ad nos,
illud eſt, vt occaſione hac rationẽ noſtram
confirmemus. Confirmatur autem primò
17 ex eo, † Quod Vaſallus rem feudalem me-
liorando, poteſt meliorem conditionem
facere Domini, vel Agnati, deteriorando
verò, vt ſeruitutem imponendo, ſine eorum
conſenſu non poteſt *d. §. è contrario in fin.*
tit.de inueſt. de re alie. facta. Vbi aduerte
ad paritatem Domini & Agnati in neceſſita-
te eorum cuiuſlibet conſenſus, per quã da-
tur intelligi ius agnati diuerſum à iure filij;
18 † Præterea cur non deſideratur conſenſus
etiam filiorum? nulla alia ratione, quã quia
ius ſuum à patre dimetiantur, vnde ſufficit
conſenſus parentum, à quibus dependent,
non dependent autem Dominus aut Agna-
ti, & ideo proprius eorum conſenſus eſt ne-
ceſſarius *iuxta iã trad.ſup.c.54.part.3.n.45.*
19 *vbi alios locos adfero.* † Vaſallum verò im-
ponere non poſſe ſeruitutem vltra *d.§. è cõ-*
trario, et Docto.ibi ſcripſit Loffred.conſ.3.n.14.
20 † ita quod ſi ſine cõſenſu Domini imponat,
feudo priuari debeat, quaſi alienãs propter
contemptum Domini *dixerit Forcat. de feu.*
cap.8.num.19.

Item & ſecundo pariter ex eo, quia eo
pręſuppoſito quod augumentum ſit Vaſal-
li in caſibus in quibus eſſe poteſt, putà ſi ita
conuentum ſit, aut aliter, ſecundum pręcit.
21 † datur caſus, in quo ſi idem met Vaſallus
alij ſubinfeudet, vt per hoc præiudicetur
proprijs filijs eiuſdemmet Subinfeudantis
quoad melioramenta; non autem Agnatis,
vt probatur ex tex.§.fin. tit. 4. ſi de inueſt. feu.
cõtr.fuer.lib.1.qui tex. diſtinguit, vt Si in inc-
rementũ contingat accedere ad feudũ viuo
Subinfeudante, eo viuo, & eius filijs conti-
nuet incrementum ad beneficium eiuſdem
Subinfeudati, ſecus eo deficiente, & filijs ſuis
quia tum demum, deſinet eſſe Subinfeudati,
& tranſibit huiuſmodi augumentũ ad Do-
minum Pondera hic, quod non ſolum ſub-
infeudatio ipſa affecit ipſum Subinfeudantẽ
& eius filios quoad feudum ipſum ſubinfeu
datum, de quo ſuo loco *plenius cap. 48. de*
ſubinfeud. num. 64. & ſeqq. ſed etiam quoad
incrementum feudi, ex quo clare, quod fac-
tum patris nocuit filijs, & ex quo infertur ad
22 rationem noſtram. † ratio verò rationis ea
eſt, quia quando extant Subinfeudans ipſe &
filij ſui, extant perſonæ, quas Subinfeudatus
repreſentat, & ideò interim ex perſonis eo-
rum, & dum ipſi viuunt pater & filij retinet
incrementa, hæc vnio filij cum patrę ceſſat
in agnato aut Domino, qui ex eodem ſimul
vnito iure non ſubintrant, ſed ex proprio *ad*
ſupra cap.10.per tot. & ceſſat, vt terminus re-
preſentatiuus, ita & effectus ille de quo ſu-
pra ceſſantibus perſonis, per quas, & per

quarum

quarum repreſentationẽ Subinfeudatus ſu-
ſtinetur in fruitione, & retentione eiuſdem
incremẽti. & ecce ſemper quod factum pa-
tris afficit filios, non afficiens tamen alios
putà Dominum vel Agnatum: Signum ma-
nifeſtum Iuris hæreditarij filiorum quoad
patrem, iuris è contra non hæreditarij, ſed
proprij quoad alios Dominum vel Agnatũ.
23 † Quare nota ad hæc omnia tenorem ver-
borum *tex. ibi, & ſi ille qui Inueſtituram fecit*
ſine hærede deceſſerit, nam à contrario, *ſi cum*
hærede ideſt cum filio, ſecundum iura feudalia
de quibus alibi, idem erit ac ſi pater ipſe vi-
ueret, ex quo dignoſcimus adeò filium iure
paterno vti, vt idem met ius continuet eius
perſona mediãte in Subinfeudatum, vt erat
in ipſo parente Subinfeudante, *prout latiùs*
24 *ad d.cap.48.de Subinfeudat.* † & licet tex. nil
de Agnato loquatur, dicas tamen quo dictũ
eſt de Domino, idem procedat ſi feudum ad
Agnatum deuolutum fuiſſet, *vt in puncto §.ſi*
Vaſſallus à feudo, hic finit. lex. ita tenent Doct.
teſte Piſtor.d.q.42.num.22.Brun.conſ.105.ſub
num.fin.& conſ.106.ſub nu.1. & ad lib.7.cap.
3.in princ.Menoch.conſ.689.numer.14.& 15.
lib.7.Intrigl.de feu.cent.2.articul.2.num.342.
Menoch.conſ.562.ſub num.15.lib.6.
25 † Et hic finem imponerem, niſi vindican-
da maneret iniuria quædam, quam video
illatam dicto textui. *§.ſi Vaſallus in feudo: hic*
finit.lex.tit.28. lib. 2. dum quidam auſi ſunt
dicere non eſſe de deciſione eius tractandũ,
tamquam fuerit huiuſmodi tex. à Barbaris,
& Imperitis compilatus *Modern. Pariſ.in tit.*
2.§.1.numer.95.verſ. ex his patet col.3.fo.41.
refert Vinc.de Franc.in dec.110.ſub num.1.ſub
verſ. pro parte Emphyteutarum.

Iniuria vere, quia non iure iſta ſic oppo-
ſita, cum nihil eo textu ſtabilitum legamus,
quin prius, & iure ipſo communi conſtitu-
tum, & optima ratione præmonitum fuiſ-
ſet.

VERBA TEX. HAEC SVNT.

Si Vaſallus in feudo aliquod ędi-
ficium fecerit, vel ipſum ſua pe-
cunia meliorauerit, & contigerit
poſteà vt Vaſallus ſine filio ma-
ſculo decedat, Dominus aut pa-
tiatur ędificium auferri aut ſol-
uat pretium meliorationis, Idem
dico ſi pretio ſeruitutem fundo
acquirat.

27 † Diximus ità prius fuiſſe ex iure commu-
ni conſtitutum, & ecce iura in promptu nõ
pauca *in l.vtiles. 39. ibi, Vt tamen poteſtas ei*
fieret tollendorum eorum, quæ ſine detrimento
ipſius rei tolli poſſunt, et ibi etiam glo. fin.ff.de
pet.hæred.in l.Iulianus.38.ibi, ſed hoc ei conce-
dendum eſt, vt ſinè diſpendio Domini areæ tollat
ædificium quod poſuit.ff.de rei vind.in l. domum
ibi, ſin autem vtiles licentia eis permittitur ſinè
læſione prioris ſtatus eor auferre. C. de rei vind.
In l.3.§.ſed ſi mutua.ff.de in rem verſ. ibi, pati
debet Dominus creditorem hæc auferre.in l.idẽq;
10.§.idem ait.ff.mand.ibi, permittendum ei au-
ferre quod ſinè damno Domini fiat, niſi rationem
ſumptus ipſius Dominus admittat (ideſt) *vt ibi*
glo.ſubiungit, tantum dando, quãtum poſſet ha-
bere his abraſis, et corraſis. In l.in fũdo. 39.ff de
rei vind.ibi, Cenſuimus verò vt ſi paratus ſit
Dominus tantum dare, quantum habiturus eſſet
poſſeſſor his rebus ablatis fiat ei poteſtas. in l.
pro voluptarijs.9 ff.de impen. in res dot. fact.in
§.quod ſi voluptaria.C.de rei vxo. act.o.cum ſi-
28 *m.lib. ſexcentis locis*, † quibus addi poſſunt
Decto. Mattheſ.ſing.91. niſi mulier ſit parata
ſoluere quantum maritus haberet de rebus illis
auulſis. Peregr. de fideicom.art.50.numer.30.
29 † & quicquid variæ ſint opiniones circa hoc
vt ponit *Piſto.d. q.42.num.11.12.13.* tamen
hanc tuetur, & veriorem probat *ipſe numer.*
14 et ſeqq. vbi ſub nu. 15. verſ.quin hoc potius;
vtitur ſimilitudine d.l.in fundo. Peregr.art.50.
ſub num. 78.ad fin. Intellige electionem eſſe
Domini per prædicta, at in caſu illo ſolũ,
quando res melioratæ patiuntur abraſionẽ,
& auferri poſſent *vt ex Pau.de Caſtr.declarat*
Gallup.in meth. feu.par.4 cap.7.ſub numer.8.
30 † Hæc quoad ædificium, ſecus paulò aliter
quoad reliqua melioramenta, quia eorum
pretium ſoluendum foret, *vt eſt in tex.* ideſt
quatenus fũdus pretioſior factus appareret.
Id quod pariter iuribus proprijs non eſt
deſtitutum, nam Offert ſe primò *d.l.in fundo*
in princ.ff. de rei vind.Bero.et Guid.Pap.ſupra-
cit. Piſtor.d.q.42.num.16.et ſeqq.cui iunge dec.
31 *noſtr.bonon.24.num.2.* † ſed nota Vlterius ex
Piſtor. ibid. quatenus ponit differentiæ ra-
tionem inter ædificium, vbi intrat, & veri-
ficatur optio Domini, quatenus quoad ędi-
ciũ pertinet, Dominus poteſt eligere quod
vult, aut ſoluere, aut tolli permittere, & in-
ter aliud genus melioramenti, quatenus
quod reliqua melioramenta dicta optio nõ
32 cadat, † & ibi late de modo faciendi ęſtima-
33 tionem, *et ad Peregr.art.50.à num. 31.* † vbi
permittitur abraſio *in nctis pluribus ſeqq. vſq;*
ad num.49.et nu. 51. vbi non permittitur ex
34 natura rei. † Et ità concilia *Intrigl. quatenus*
in cent.2.art.2.num.342.loquitur in term.ędifi-
cij, dicit quod rudera tantum ſint ſoluenda
Bero.qui dicit comm.quęſt. 96.poſt nu.4. Achil.

perſon. de petit. hæred.num.677. vbi pariter de
Com.ex Iaſo.vt ibi per eum Aſſiſ.dec.peruſ.74.
*ſub numer.*15.*vbi refert Bero. & alios.*Contrà
verò *Idem Intrigl.queſt.49.num.23.et Clar.in*
§. feudum.q.88.verſ.ſed quero.qui tenẽt quod
ad rationẽ ędificij conſiſtentis & dicit Clar.
Bero. verum non dicere.*adde Menoch. conſ.*
689.n.7.et per tot.lib.7. et Maſcard.de probat.
concl. 1037. numer. 21.qui dicit hanc opin.eſſe
ęquiorem et quod Clar. in iudicando eam ſeque-
35 *retur. Bardellon. conſ. 23.num.34.35.* † Con-
cilia,inquam,has opiniones,Conſiſterando
ędificium in duplici differentia, primo mo-
do conſiderando ędificium prout continet
melioramẽtum; ex eo nempe, quia fuit ne-
ceſſario factum *l.ſi cuius.13.§.ſi tamen verſ.*
ſed nec ædificiũ,et l.ſi areę pen.ff.de vſufr.Surd.
36 *dec.300.num.4.7.* † Vbi ſi ideò fiat vt colo-
nus ſtare poſſit, vt fructus in eo reponi &c.
Altero verò conſiderando ędificium non
vt melioramentum,ſed vt impenſam quan-
dam factam ſimpliciter aut voluntariam,
non autem neceſſariam,& ex neceſſitate:vt
primo caſu,ſi vt meliramentum,quia conti-
neat impenſam neceſſariam, ſit facienda
ęſtimatio ad rationem ipſiuſmet ædificij
cõſiſtentis iuxta poſterioris opinionis Auc-
tores, ſecundum tamen regulas Iuris ordi-
narias,de quibus Piſto.ſupra,& in hjs term.
reſte procedat etiam *Pap. deciſ.*169. vbi de
conſuetudine quod ſoluatur pretium ædi-
ficij, & *Clar. in §.feudum. queſt.* 88. *verſ.ſed*
quero.

Et eſt *ſecundum tex.* ibi aut pretium me-
liorationis ſoluat, quib. verbis nihil clarius
ad ſupponendam ſolutionem pretij pro
ædificio in quantum continet melioratio-
nem.

Vt altero caſu ſolutio ſit facienda ad ra-
tionem ædificij deſtructi,& ruderũ tantum
iuxta alios Docto.pro prima opinione alle-
gatos, prout huc reſpiciunt omnia Iura al-
legata ſupra, quæ in term. voluptuariarum
expenſarum,& ad placitum loquuntur, nõ
loquendo de alijs melioramentis in term.
malę fidei poſſeſſoris aut quæ ex pauper-
tate non poſſint ſolui, quæ non tangunt
37 caſum noſtrũ. † & ità vltra præcit. pro hac
parte,ſi meliorationes non voluptuarię,ſed
neceſſariæ ſint, debere æſtimari ſecundum
eorum valorem, habita ratione ad tempus
quo ſoluendę ſunt, dixit *et cenſuit etiam Teß.*
38 *dec.* 251. *in fin.* † *vbi per tot.* de æſtimandis
melioramentis Domuum, & de quo tem-
pore, & pręterea ſubijciens ibid. expenſas
ædificiorum factas tam in domibus reficiẽ-
dis, quam in nouiter ædificandis, & ſine
quibus coloni in locis habitare, & commo-
de prædia colere non poſſent eſſe reſtituẽ-
das, quia inter neceſſarias computentur &
in caſu, vbi vetus domus fuit combuſta, &
de nouo reædificata,hęc admitit & claram
& indubitatam eſſe concluſionem *ait Rim.*
*iun.alios citans conſ.*421.*nu.36.37.lib.*4.quod
nequaquam verum eſſet,ſi eſſet facienda ſo-
lutio ad rationem ædificij diruti, *& ibi per*
*num.ſeqq.*latè de modo æſtimandi meliora-
39 menta. † Imò verò eo caſu,quo ſoluendum
eſt ad rationem ędificij diruti,aduerte quod
nec de cęmentis ratio ſit habenda, cum ſint
paruæ conſiderationis, & hęc veniant cum
expenſis in aſportatione terrarum compẽ-
ſanda *vt in caſu Far.par.1.dec.*577.*num.*8.*in*
*fin.*Cæterùm aliam conciliationem *vide per*
*Fachin.controuerſ.iur. lib. 7. cap.*65. vbi non
procul à noſtra prædicta,licet non ità expe-
ditam, Confert tamen.

40 † Hactenus oſtendimus. *§. noſtrum.* cum
iure comuni,& cum textibus legalibus co n-
uenire. Supereſt oſtendere etiam in ratione
ipſa concordare. At vero, prout duo ſunt
capita eius contextus,alterum prout conti-
net ædificium abſtractum à melioramento
& abſque melioramento conſiderabile, vt
hoc caſu ad rationem ruderum ſit facienda
ſolutio, alterũ verò prout eſt cum meliora-
mẽto,&continet melioratione,& eſt neceſ-
ſarium,vt ad valorem melioramenti ædifi-
cij conſiſtentis, ita rationes bipartitè veniũt
conſiderandę.

41 † Ratio itaque primi,quatenus ędificium
non conſideratur,vt melioramentum, quia
non neceſſarium,In iure ęquitatis,& naturę
poſita eſt tota, nam non propter hoc quod
non tenearis huiuſmodi impenſam,tanquã
minimè tibi proficuam, refundere, ex alio
(ecce rationẽ)debet tibi eſſe licitum rẽ reti-
nere,intraret enim locupletatio eum aliena
42 iactura,contra regulam quæ habet,† quem
ex aliena iactura lucrum facere non debere
*tex.in l.planè.*38. *in term. impenſarum etiam*
à malę fidei poſſeſſore detrahendarum ff. de pet.
*hæred.*In quo viget æquitas, nec alia poteſt
quam ęquitatis ratio aſſignari, nam alioqui
contra huiuſmodi ſic impendentem iura cõ-
43 munia clamãt, † ex eo quia ei ſcienti alienũ
fundũ eſſe, poteſt obijci culpa, quod ędifi-
cauerit temerè in eo ſolo, quod intellige-
bat alienum eſſe, *vt in.§. cum in ſuo ſolo Inſt.*
44 *de rer.diuis. & in §. ex diuerſo eod.*† & ideo
Iudex ſubintrat, & ſupplet ex officio ꝑ
dictã ęquitatem,*vt eſt in d.l.planè,& per viã,*
æquitatis *in l.nam hoc natura.ff. de cond. ind.*
45 *l.iure naturæ.vbi Cagno.ff.de reg.iur.*†quę ex-
ceptio naturalis æquitatis nunquam cenſe-
tur reiecta,ita ꝙ Iudex impertiatur officiũ
ſuum etiã non requiſitus *Menoch.in his term.*
*conſ.*412.*n.*27.*& ſeqq.lib.5.l.ſi me,& Titium.*
46 *de reb. cred.*† quam mirabilem, & diuinam
vocat *Bald.in conſ.*349.*alias* 358.*col.* 1. *lib.*1.

Coſt.

Digitized by Google

47 *Coſt. de rem. ſubſ. rem. 12. ſub princ.* † & eandẽ
æquitatem ex d. l. ſi me & Titium; mandare
mihi reſtitui id quod ex re mea ad te peruenit,
ne ſequatur inconueniens, quod fias ex
aliena re locupletior cum Domini iactura
ait Surd. exornans in conſ. 101. num. 17. & 18.
lib. 1. & ad conſ. 268. nume. 22. lib. 2. & in dec.
48 *187. ſub nu. 2.* † nec permittere quod apud
Dominum ſit ſine cauſa, *in term. dixit Garz.*
de impenſ. & melioram. cap. 12. ſub num. 85.
49 † Quæ tamen intellige, dummodo quod
auferri prætenditur poſſit ſeparari, nam ſi
non poſſit ſeparari, erit ſic relinquendum,
nec amouendum propter eandem rationẽ
æquitatis ad euitandam contrariam iniquitatem,
in quam incideremus, & ecce aliam
50 in caſus cõtingẽtia ſemper rationem † quid
enim ſi figuras corradere velles, vnde nil
tibi commodi reſultaret, non ne eſſet iniquum,
non ne malitię tuę occurrendum, *vt*
eſt in d. l. in fundo. ff. de rei vind. Pereg. de fideic.
art. 50. ſub num. 30. Menoch. de recup. rem. 15.
num. 545. & numer. 535. vbi dummodò abradi
poſſint ſine maximo rei dotalis incommodo, ſic
nec tu cum mea iactura locupletaberis, vbi
poſſit abradi. nec Ego habebo intentum auferendi
illud, quod ablatũ mihi non prodeſt,
tibi verò nocere poteſt & id quidem rectè
51 † & ex regula quod tibi non nocet, & alteri
prodeſt de facili eſt concedendum, vt in
propoſito *ad Surd. dec. 78. num. 21.*

Accedat hiſce alia æquitatis (eodem themate
ſemper retento) adhuc ratio, ante dicta
omnia de impenſis refundendis, vel de ędificiorum
ęſtimatione facienda, vel non, ſatis
52 corroboratura, & eis lumen additura † quatenus
dicunt Doct. remed. ũ d. l. ſi me, & Titiũ
eſſe extraordinarium, & competere in ſubſidium
omni alio remedio deficiente, *Bart.*
& alij præſertim Caſtr. Rim. Sen. Dec. Alciat.
& Corn. ad eand. l. ſi me & Titiũ. ff. de reb. cred.
Alexand. conſil 92. numer. 6. lib. 1. Menoch. de
recup. poſſ. remed. 4 ſub num. 4. verſ. declaratur
4. Tuſc. lit. l. concl. 438. Coſt. de rem. ſubſid.
53 *12. numer. 5. verſ. ſeptimo, & vltimò.* † Atqui
in voluptuarijs maxime, & magis particulariter,
huiuſmodi competit ſubſidiarium remedium
de abratione, vnde competat etiã
54 fauore omnis generis poſſeſſoris, † vt de
Bonę fidei poſſeſſore quod poſſit tollere voluntarias
impenſas *eſt tex. in l. in fundo. ff. de*
rei viadic. cum aliis adduct. per Menoch. rem.
55 *recup. 15. num. 530.* † de Malæfidei *eſt tex. in*
l. vtilis. in fi. ff. de pet. hæred. cum aliis, vt per
56 *Menoch. eod. rem. 15. numer. 544.* † & de Fure,
ſeu Prędone *d. l. planè. ff. de petit. hæred.. Sarmient.*
ſelect. interp. cap. 10. nu. 3. lib. 1. † Imò
57 in Malæfidei poſſeſſore etiam vtiles *per l.*
domum. C. de rei vind. Sarmient. d. cap. 10. nu. 1.
58 *& ibi per tot. Peregr. d. art. 50. num. 30.* † & de
Marito in re dotali *tex. in l. pro voluptarijs, &*
in l. in voluptarijs. ff. de impen. in reſ. dot. fact. in
§. taceat. verſ. quod ſi voluptariæ. C. de rei vxor.
act. Doct. in l. diuortio. §. impendia ff. ſol. matr.
De Procuratore *in l. idemque. 10. §. idẽ labeo,*
59 *& §. ſeq. ff. mand.* † Ratio autem differentiæ
inter voluptarias, quod magis intret dictum
remedium, et alias quod non tam facile, ea
eſt, quia pro neceſſarijs, & vtilibus plerunq;
alio remedio apparet conſultum, & ideò nõ
intrat prædictum extraordinarium, quod
ſemper ceſſat exiſtente remedio ordinario:
60 † ſecus vbi agitur de voluptarijs, quia in
his videmur omni actione ordinaria deſtituti,
non enim actio negociorum geſtorum
competit, quia geſtum quidem negocium
eſt, ſed non quaſi alienum, & ad eius vtilitatem,
ſed quaſi proprium, & ad propriam voluntatem,
vnde dicuntur impenſę voluntariæ,
ſeu voluptuarię, & ideò dicta actio non
competit, quia non vtiliter geſtum *l. vn. §.*
taceat. C. de rei vx. actio verſ. cũ enim neceſſarię
& ad d. l. domum. C. de rei vind. iuncto Sarmient.
ſelect. interpr. d. cap. 10. in princ. & numer. 5.
Menoch. conſ. 963. numer. 20. & ſeqq. lib. 10.
61 † Vbi declarat quot modis dici poſſit alicuius
negocium geri, vel ad eum pertinere
vel eius contemplatione fieri, *& Pereg. art.*
50. num. 38. per tot. ſed egregiè & viden. num.
62 *58. & ſeqq. vſque ad num. 63.* † in tantum vt
competat abraſio, dummodo ſine leſione
impenſæ voluptuariæ etiam de voluntate
Dñi factæ in caſu Mariti cum Vxore, *iuxta*
d. §. taceat. ad fi. C. de rei vxo. actio: pro quo adde
Menoch. in conſ. 963. nume. 20. & ſeqq. lib. 10.
63 † vbi negocium alicuius geri, aut ad eum
pertinere, vel eius cõtemplatione fieri quot
modis dici poſſit. vt dictum eſt.

His ſic ſtantibus quid mirum ſi ædificium
minimè neceſſarium dici poſſit? & ideo
meliorationis nomine minimè dignum, &
non ſoluendam vti tale, & ſecundum ſui
exiſtentiam: ędificãti quidem aliquo pacto
vtile, eo ipſo, quod in eo ſibi complacuit, &
volũtatem expleuit, vnde hoc ipſo lucrum
retuliſſe dici poſſit *teſte Surd. in term. ædificij*
conſ. 387. num. 2. Quæ qualitates in aliũ non
tranſeunt, Imo contrariæ, quatenus ſoluere
verum valorem, & ita vti eſt ædificium diiudicare,
forte caderet in damnum, tantùm
abeſt vt ad lucrũ, ſi putà ob paupertatẽ alius
ſoluere non poſſet, & ob id re ſua carere cogeretur
vt ibid. & conſ. 440. num. 30. lib. 3. &
eſt egregium dictũ Rot. Rom. poſt Poſt. dec. 296.
num. 7. & 8. vbi expreſſe quod ſimiles expẽſæ
non continent meliorationem, ſed tantum
expenſam, & poſſe eſſe quod multum
fuerit expenſum & nihil melioratum, vt in
dies euenit de illis, qui fabricãt potius ſecũdum
eorum commoditatem vel appetitum

quàm ſecundũ communem rationẽ, ideóq;
Rotam ſeruare vt attendatur non quid im-
penſum ſed quid melioratum, ſi hoc expe-
diat Debitori melioramentorum.
66 †Quid enim præterea ſi nec Dominus ip-
ſe fortè erat facturus, non ne ei quęti vel in-
uito, eſſet inconueniens? *ex tex. in l. 3. §. ſed ſi*
67 *mutua. ff. de in rem verſ.* † *Quid ergo? ait tex. pa-*
ti debet Dominus Creditorem hæc auferre, ſine
domus ſuæ videlicet iniuria, ne cogendus ſit Do-
minus vendere domum, vt quanti pretioſior fa-
cta eſt id præſtet. Nota hæc verba, primò *ne*
cogendus ſit. ergò intraret damnum Domini,
eo ipſo quod cogeretur, quia re ſua libere
vti vetaretur, ac ità intraret *dictum Surd. mox*
adductum, Deinde vendere domum & præſtare,
&c. ergò hoc ipſo exoneraretur Domini
cauſa. quæ omnia benè intrare poſſunt in
68 ſpecie noſtra. † Quid enim ſi ædificium (vt
plerunque contingit, valorem fundi exce-
deret? *& ità vltrà d. §. ſed ſi mutua.* intraret ét
ad fauorem Domini *d. l. in fundo. 38. ff. de rei*
vind. Ibi, finge pauperem, qui ſi reddere id coga-
tur laribus ſepulchriſque auitis carendum ha-
beat, ſufficit tibi permitti tollere ex his rebus,
quæ poſſis, dum ità ne deterior ſit fundus, quàm
69 *ſi, initio non foret ædificatum.* † *& vltrà dicta*
infra. cap. ſeq. ſub. quæſt. 2. ibid. poſita, vbi omni-
no vide: In term. verò feudi impenſarum vo-
luntariarum, ſi eas nõ erat Dominus factu-
rus, ad plus eum non teneri, quam vt per-
mittat eas tolli dicit *Menoch. conſ. 562. num.*
16. verſ hæc de impenſis lib. 6. Peregr. arti. 50.
70 *nu. 44.* † ſicut nec de modica impenſa Do-
71 minus teneretur *vt nu. 45.* † & quæ dicatur
modica. *vide Ruin. conſ. 14. vol. 1. Rim. iun. cõſ.*
411. num. 32. & ſeqq. lib. 4.

Et ex his ſcilicet & ex Iuris communis
præſcripto, & ex fonte ęquitatis ſit ſatis ſuf-
ficienter defenſa *ratio d. §. ſi Vaſallus. hic fin.*
lex. cur nempe, abradi poſſit ędificium.

72 † Non erit adeò elaborandũ in alio, qua-
tenus *eod. §. ſi Vaſallus.* diſponitur pretium
meliorationum exoluendum eſſe, Nam pri-
mò cadit etiam huc ratio illa generalis, &
naturalis, quæ neminem patitur locupleta-
ri: cum aliena iactura, *vt Cald. de emphyt. ex-*
tinct. cap. 10. ſub num. 48. Vbi in emphyteoſi
& in term. feudi *Menoch. conſ. 689. nu. 6. lib. 7.*
73 † Itẽ alia quia cũ eſſet Feudatarius, habebat
ius in re, ergo videtur meliorationes feciſſe
ex iure quod habebat in re, & ità citra ani-
mũ donandi, vnde impenſę ei debitę ſint, &
eas deducere poſſit ét de iure, *vt elegãter di-*
xit Bald. in l. 2. C. de rei vind. refert. Ang. Aret.
in cõſ. 41. n. 41. ad fi. iũctis n. 39. & ſeqq. Mãtua
conſ. 168. num. 7. lib. 1. Surd. conſ. 300. num. 18.
& ſeq. & dec. 78. num. 21. Menoch. d. conſ. 562.
nu. 15. & 16. lib. 6. in term. per. Stephan. forcat.
de feu. cap. 8. ſub num. 18. verſ. nam quod obijci
poteſt, & per Fulu. Lanar. in add. ad Reg. Lanar.
de ſucc. feu. num. 45.

74 † Vbi meliorationes cedere in beneficiũ
feudi, & ſic Primogeniti feudatarij, tanquã
incrementum feudi extrinſecum, ſed teneri
ad pretium in beneficium ſecundo geniti,
75 ac etiam ad earum intereſſe, † & hæredes
poſſe agere ad talem impenſam *ex Alex. in*
76 *conſ. 123. in fin. vol. 1.* † & melioramenta ipſa
cedere ſolo quoad Dominum, verùm hęre-
des illius, qui impenſam meliorationum fe-
cit agere poſſe pro hęreditarijs portionibus
ad ipſam impenſam melioramentorum *ex*
l. domos cum tribus ſeqq. ff. de legat. 1. et ex l. ſed
quid ſi ædificauerit. ff. de vſufr.

77 † Et hæc, quod ſcilicet expenſæ ſint ſol-
uendę fortius procedent, ſi perpetuam cau-
ſam haberent, & eſſent neceſſariæ, ità quod
per ipſummet Dominum fieri deberent, vt,
ſi fierent pro perpetua cuſtodia caſtri, ſecus
ſi eſſent tantum temporales, quia hę expen-
ſę temporales deducuntur tantum de fruc-
tibus ipſis, prout ità dicit, & conciliando
opiniones contrarias ità perpetuas à tem-
poralibus diſtinguit in ſpecie *Loffred. in Pa-*
raph. de prob. feud. al. per fed. §. firmiter fo. 57.
col. 1. verſ. prædictis, & col. 2. verſ. ſecundò ad-
ducitur, & col. 3. verſ. non obſtant, & ſeqq. Coſt.
de ration. ratę q. 81. num. 11. quibus adde Surd.
conſ. 383. num. 48. iunct. num. 44. & ſeqq. lib. 3.
78 † vbi idem in Fideicõmiſſario Feudatario,
Bonę fidei poſſeſſore, & alijs vt ibi *Menoch.*
conſ. 64. num. 17. et ſeqq. num. 27. et ſeqq. lib. 1.
79 † vbi pulchrè diſtinguendo quæ expenſæ
perpetuam cauſam habeant, quæ non, quæ
reficiendę quæ non, & quæ dicantur repa-
ramenta, quæ melioramenta, & quæ inſtru-
80 menta, *num. 1. et ſeqq.* † & quod intelligatur
81 deductis expenſis. *num. 32.* † & per hæc di-
cimus hæc melioramenta ad hæredes tran-
ſire *Surd. dec. 78. numer. 3. Menoch. conſ. 689.*
numer. 8. libr. 7. etiam extraneos *inf. num. 90.*
Amed. à Põte, de laudim. quæſt. 8. *n. 3.* vbi alia
82 plura de melioramẽtis. † qui hęredes poſſunt
retinere quouſque pretium eorum ſoluatur
83 *Bero. q. 96. ſub num. fi.* † & eſſe melioramentſi
quid hæreditarium *dicit idem Bero. conſ. 73.*
84 *num. 39. lib. 1.* † Seù burgenſaticum etiamſi
85 eſſet Caſtrum *Bolognet. conſ. 23. num. 9.* † ità
quod etiã fæmina ſuccederet, quia idem ac
de reliquis rebus hæreditarijs huiuſmodi
melioramentum cenſetur, *Intrigl. cẽt. 2. art.*
86 *2. nu. 341. et 345.* † tormenta & alia non eſſe
87 feudalia *ibid n. 344.* † An mobilia, animalia,
& ſimilia *vide adhuc D. Fulu. Lanar. in add.*
ad tit. de ſucceſſ. feud. num. 46. 47. vbi pulchrè
ſi ſint deſtinata, vel non deſtinata ad fundi,
ſeù feudi vſum.
88 † Prædicta verò intelligẽ vt non procedãt
in magnis melioramẽtis fraudulenter factis

vt

Digitized by Google

vt traditur exemplum de eo qui,cum non
haberet filios videns feudum ad Dominum
deuolui,talia fecit melioramenta,quia hæc
non eſſent debita, nec ſoluenda, vel remit-
tenda *Menoch. conſ.689. num.2.3.17.libr.7.*
89 † & diſtinguit meliorationes à magnis ex-
penſis *Surd.dec.300.num pen.et fin.*

Aut vbi Dominus expreſſim conuenit ne
fierent vt in caſu *D. Procopræſ. Bello.conſ.76.*
à num.46. vſque in fin. vbi pleraque alia, vt à
quo tempore ſit facienda æſtimatio conceſ-
ſionis ne an recuperationis, quãdo impenſę
magnę, ſeu melioramẽta exceſſiua prę ſtãda
Vaſallo aut hæredibus & de temperamento
90 quodam vt ibi. † Et in huiuſmodi terminis
poſſet defendi opinio eorum, qui cenſue-
runt melioramenta omnino ad Dominum
pertinere indiſtincte inter quos *Garz.de im-*
pens.et meliorat.cap.12.ſub num.85. nam re-
gulariter(hoc vel conſimili caſu circunſcri-
pto)non procederet hæc opinio,& contra-
ria quod debeantur melioramẽta etiam hę-
redibus eſt communis *teſte Clar. in §. feudũ.*
q. 88. ſub princ. vbi ait hanc opinionem ſe-
qui omnes Docto. *et ad relata ſup.hic nu.81.*
et ſeqq. etiam ad heredes hæredum,& facta
à primò vel vltimò inueſtito *Gabr. conſ. 80.*
n. 29.et ſeqq.Gallup.in meth.feu.par.4.cap.7.
num.7.et ſeqq.

91 † Limita & declara tertio loco non debe-
re reſtitui melioramenta infraſcriptis caſib.
92 † nempe vel ſi ita conuentum eſſet,ne reſti-
tuantur *iuxta Garzo.de ſam. ad feu. recip.nu.*
148.dec.noſtr.flor.36.nu.22. ad Surd.dec.233.
93 *ſub.nu. 17.* † vbi ſi ſit pactum quod non de-
beantur,intelligitur de his quæ extabunt,
non tamen intellige niſi de paruis,nam ma-
gna deberentur *Frãc.dec.191.Aſſiſ.dec. Peruſ.*
117.& refert.Gallup.in meth.feu.par.4. cap.
94 *7.ſub num. 15.* † vel ſi aliqua ſit coniectura
donationis *Rol: conſ. 28. ſub num. 14. lib.1.*
95 † Vel ſi ſit in contrarium conſuetudo, *Mal.*
96 *de hiſp.primog.lib.1.c.3.nu.27.* † vel ſi pacto
eſt conuentum vt tolli poſſint, quo tamen
caſu poterit vetari ablatio oblato pretio,nõ
obſtante pacto, *Marſ.ſing. 410. Surd.dec. 78.*
97 *num.19. et ſeqq.* † Vel ſi feudum ſine culpa
Vaſalli ad Dominum deuoluatur, *Peregr.*
articul. 50. ſub numer. 40.Surd. dict. deciſ. 78.
numer. 2. Cald. de emph. extinc. cap. 10. ſub
numer.46.deciſ.noſtr.flor.net.36.nu. 23. vel ſi
cum culpa, penſio tamen fructibus coreſpõ
98 deret *Burſat.conſ.23.numer.30.* † vel ſi ædifi-
cium poſitum eſſet in Ciuitate, quia deſtrui
non poſſet, vt rudera tollerentur, *Vinc. de*
Franc.dec.110.num.3.Peregr.art.50. ſub nu.
99 *47. verſ.quamobrẽ iuxta* † & tunc eſſent hæc
ſoluẽda à Domino, vel ab Agnato, ad quos
feudum transiret *Menoch.3. conſ.589.nu.15.*
et 19.lib.7. transirent tamen ſine obligatio-
ne ęris alieni tanquam onera nexa *Gallup. in*
meth.feu.par.4.cap.5. num.91.et ſeqq. vbi V.
declarationes,adde ſupra cap.55. n.31.et ſeqq.
et cap.64.num.78. Sed noſtri non erat inſti-
tuti ſingula huiuſmodi percurrere, & alia
complura cumulare,ſed ab iniuria vindica-
re eundem locum *dict. §. ſi Vaſallus. hic.*
finit. lex. vel explicare in quantum per-
tineret ad rationis noſtræ *ad tit. An agnat.*
100 comprobationem,& praxim † Reliqua ple-
nius videri poterunt per Docto.qui paſſim
de melioramentis, de augumentis reſtituẽ-
dis vel non& de impẽſis tractarunt ſupraci-
tatos quibus *adde Gallup. in meth. feu. par.4.*
cap.5. num.34.et ſeqq. vbi cum declarationibus
et c.7.num.7.et ſeqq. Aſſiſ.dec.Peruſ.24.34.et
58.par.1. Barz.dec.25.Borgnin.dec.28.par.2.
101 *Coſt.de ration.rat.q.134.* † vbi melioramenta
aliquando compenſari pro rata. *Piſtor. in*
term. noſtris.d.q.42.nu.21.et dec.noſtr.Lucen.
102 *91.num.31.et ſeqq.* † Vbi de modo ea *proban-*
103 *di,et Lucens.61.num.7.* † vbi dari retentionẽ,
104 *et dec.68.num.18.* † Vbi quæ melioramen-
ta ſint reficienda eſſe in arbitrio Iudicis, &
quomodo eadem Iudex taxet *per num.ſeqq.*
et Bonon. 14. num. 4. et Bonon. 98.num. 1.6.et
105 *13.* † vbi debere fieri melioramentorum cũ
fructibus pro rata compenſationem, ſecus
in feudo,emphyteoſi, vel fideicommiſſo, vt
per Menoc.cõſ.689.n.5.20.et ſeqq.lib.7.Piſtor.
d.q.42.n.20.in term.§. ſi Vaſallus.Item in Bo-
106 *non.noſtr.14.* † vbi plura de modis concipiẽ-
dę ſententię iuxta varietatem caſuum,circa
melioramenta, vel interim retinenda vel
107 remittẽda cum cautione vel ſine † & de eis
liquidandis,etiam per Iudices,vel Peritos,
& de modis ea capitulandi,vel probandi, vt
ibi late, & nouiſſimè etiam inſignis Aduo-
catus *Bononien. D. Argel. in egregio ſuo tract.*
de legitim.contrad.q.20.art.3. et ſeqq. fol.mihi
190. poſt Garz in notiſſ. eius tract. de impen. et
meliorat.Lancell.de attent.par.3.cap.24.q.29.
108 † vbi de exceptione retentionis contra ſen-
109 tentiam *Teſſ.q.for.79.par.1.* † vbi an repeti
poſſint lata ſententia, an verò ſolũ ſuperſit
remedium exceptionis per retentionem.
110 *Gamma dec.510.num.4.* † Vbi etiam dari ac-
tionem,& quando,per *l.diuortio.§.impẽdia.*
111 *ff.ſol.matr.et ſupra n.75.* † & repeti etiam per
Succeſſorem grauatũ à fideicommiſſario, ſi
ea feciſſet reſtituere grauatus *eſt in l. domor.*
ff.de leg.1. Guid.Pap.dec.296.Frãc.Marc.dec.
623. par. 2. Rol. conſ.28.et 30.vol.1.Coſt.de
112 *rat.rata.q. 81.n.4.* † Nec ſufficere prædiũ
melioratum poſſideri niſi ſucceſſor vni-
uerſalis,vel ſingularis cum ceſſione iurium
probet melioramenta *Hond. pluribus citat.*
conſ.85.num.41.vol.1.Borgnin.dec.28.nu.3.
113 *par.1.Burſat.conſ.330.nu.95.lib.3.* † pleniſ-
ſimè etiam *Rimin.iun. viden.conſ.411.libr.4.*

vbi de melioramentis ſeù expenſis in arando, ſerendo, ſtercorando, diſbuſcando, plátando vites & arbores, & in ędificádo, & de ęſtimãdo, & pro quo tẽpore in omni genere Poſseſsoris & Perſonarum &c. vt ibi per eum et *nouiſſimè etiam Gallup. in mebt. vniu. Iur. feud. par. 4. cap. 7. vbi num. 9.* Dominos teneri ad expenſas à Feudatario erogatas in extirpando nemora feudalia & illa reducendo ad culturam & plantationem arborum ad productionem fructuum: Admiſsa
114 tamen † *vt ibid. num.* 10. compenſatione lignorum vel alterius rei cuius valor veriſimiliter æquipolleret compenſationi cum expenſis factis &c. & ad alias declarationes circa materiam §. noſtri, paſſim iam etiam à nobis conſideratas, *et infra* adhuc iam de-
115 ductas *in cap. ſeqq.* † Aduertendo etiá quod faciens expenſas in re aliqua tanquam ſua, quę effecta ſit fructuoſa & meliorara, eas nó compenſabit cum fructibus, quamuis rem reſtituat forte minus legitime alienatá iuxta *Afflic. dec. 87. num. 6. et 7.*

CAP. SEXAGESSIMVM SEXTVM.

Quæſtionum de melioramentis Practicabilium, frequentiorum, vltra dicta Cap. præced.

S V M M A R I V M.

1 *Generalia de melioramentis remiſſiuè.*
2 *An pro melioramentis detur actio ſeù repetitio. num. 3. 4. et 5.*
5 *An ſucceſſori eod. num. 73. 74.*
6 *An detur manutentio.*
7 *Quando impeditur executio ſententiæ oportet melioramenta eſſe neceſſaria vel Vtilia. et ad num. 70. et ſeqq. et ad num. 13. et ſeqq.*
8 *Melioramẽta exceſſiui valoris non dicuntur vtilia vel neceſſaria.*
9 *An detur retentio pro melioramentis. num. 10. 11. & 12.*
11 *Quæ deducat Bonę vel malæ fidei poſſeſſor eod. & à num. 64. vſq; ad num. 70. excluſiuè.*
13 *An prætextu melioramentorum poſſit impediri executio & de melioramentis liquidis vel illiquidis ſed de facili liquidandis. & ſeqq. declara vt num. 24.*
18 *Terminus vbi ſtatuendus ad liquidandum melioramenta & an iterandus. n. 19. 23. ſi tamẽ petatur num. 22.*
20 *Officium Iudicis & arbitriũ in his valdè pollet. & num. 26.*
21 *Variæ formulæ adbibendæ in ſententijs in materia melioramentorum.*
25 *Iudex arbitrandu præſtari cautionem declarat probationem melioramentorum requirere altiorem indaginem.*
28 *Exceptio requirens altiorem indaginem, quia illiquida ſint melioramenta nec de facili probanda, non retardat executionem.*
29 *Vt detur debet conſtare adeſſe melioramenta. In probandis melioramẽtis debet deponi de ſtatu rei antiquo & cur & de alijs probãdis. ſub eod. num. 29. in fin. & num. 30.*
31 *Probationis difficilis ſunt melioramenta, ſed nõ impoſſibilis ideò prabanda.*
32 *De modo articulandi melioramenta. & nu. 33.*
34 *An poſſint probari per Magiſtros ipſos & per Architectos, plenè pro & contrà, & de fide eis præſtanda qui opus fecerunt et circa factum proprium, ſi laus vel vituperium eorum intret, vel non. ad num. 38.*
39 *Melioramenta facta de recenti probari poſſunt per inſpectionem loci.*
40 *Et poſſunt etiam probari melioramenta per Peritos in arte.*
41 *Quomodo probetur æſtimatio ſeù valor melioramentorum &c. ad idem. et num. 42.*
43 *Si teſtes variè deponant de valore, quæ ſumma attendenda.*
44 *Fides Peritorum cum vno non præiudicat alteri qui non interuenit.*
45 *Quod tempus attendendum præſens an præteritum in ęſtimatione melioramentorum . et num. 48.*
46 *Quid in melioramentis conſiſtentibus in plantis ſeù in arboribus.*
49 *An arbores per quas res fuit meliorata poſſint eradicari ſeù tolli.*
50 *Quando fundus dicatur melioratus an reficiendo, aut de nouo faciendo gratia fructuum reponendorum.*
51 *Quæ melioramenta debeant reſarciri emptori reſtituenti rem probibitam alienari .*
52 *Si quis non fecit melioramenta et conuenìatur hypothecaria, an totum creditum offerre teneatur.*
53 *An qui reuendere tenetur conſequi poſſit melioramenta ab eo qui vult reemere, et quæ.*
54 *Quandu melioramenta dicantur facta ad perpetuam rei vtilitatem.*
55 *An melioramenta in fideicommiſſis ſint reficiẽda et quomodo.*
56 *An ſuccceſſor grauati, aut alius, et an hæres etiã extraneus. num. 73. et 74.*
57 *De melioramentis in fideicommiſſis remiſſiuè.*
58 *De melioramentis factis per hæredem grauati.*
59 *Et per emptorem rei fideicommiſſo ſuppoſitæ.*
60 *Faciens melioramenta an faciat fructus ſuos.*
61 *Limita vt. eod.*

62 Do-

Digitized by Google

62 Dominus rei an ſit præferẽdus in emptione melioramentorum.
63 Colonus debet in fructibus vendendis Dominum præferre.
64 An melioramẽta conſequi debeat Malę fidei poſſeſſor cum ſuis declarationibus eod. vſque ad num.69.incluſiuè.
Reprobato Cuiac.69.
68 Bonæ fidei poſſeſſor expenſas non ſimpliciter detrahit ſed cum declarationibus vt num.68.
70 An exceptio detractionis melioramentorum opponi poſſit etiam in executione ſententiæ.
71 Huiuſmodi exceptio non impugnat ſententiam.
72 Facta hac oppoſitione quid facere debeat Iudex.
73 An exceptio retentionis melioramentorum trãſeat ad ſucceſſores.et num.74.
75 Concluſio operis.

DVM eſſem iunior,cumulaui quaſdam quæſtiones de melioramentis magis familiares, quotidianas,in vſu ordinario & practicabiles viſas, At ſatis controuerſas, & pro earum reſolutionibus ad iudicata maiorum præſertim Tribunaliũ ſtudioſe operam dedi. Has nude & rudite, *prout mihi ipſi pro memoria conſcripſeram*, occaſione prȩcedentis capitis tàm oportuna,hic ſubijciẽdas cenſui, ad vberiorem maximè pulchrȩ materię explicationem, & tutiores controuerſiarum diffinitiones.

Omiſſis autem generalibus materię concernentibus vel definitionem, vel ętimologiam,
1 vel diſtinctiones & alia ſimilia † quæ facile haberi poſſunt per alios imprimis *per Garz. in notiſſimo ſuo tract.de expenſ. et meliorat.in princ. vbi egregie. Maſcard. de probat. concl.1037.num.1. et ſeqq.et ad nos ſupra cap. præced. numer.1.et ſeqq.quæſtiones ipſas ſtatim aggrediar.*

2 † Et primò quæro,an pro melioramentis detur actio,ſcilicet ſi,puta,primò rem reſtituas non retentis ſeu ſolutis melioramẽtis, An poſſis ea repetere? reſpondetur non dari actionem ſeu repetitionem, ratio eſt quia melioramenta conſeruantur tantum iure exceptionis antequam res reſtituatur à poſſeſſore, ſed facta reſtitutione non repetuntur *per l.ſi in aera.in fin.ff.de Cond.indeb.et ibid. not.doct.cum glo. In l. in fundo.in ver.deducto. circa med.et ibi Angel.col.pen.verſ.ſequitur.in glo. ff. de rei vind. et eiam gloſ. in §.Certè,et ibi Angel. Aret. et alij Inſt. de rer. diu. Pancir. conſ.46.nu:3.ad Cabal.in de euict.§.3.q.26.nu. 169.Franch.dec.112.num.2.et ſeqq.et 10.par. 1.Corn.conſ. 147. num.18. verſ.et expendens. vol.2.Iaſ.in l.venditores.ſub num.4.ff.de verb. oblig. Iterũ Cabal.in d.§.3.ſub.nu.149.in queſt. quid ſi emptor fuit in culpa. Aſin. in ſua praxi iud.§.32.cap.2.ampl.67.lim.1.numer. 2.*

3 † Tu dic de rigore non dari actionem ſeu repetitionem,ſecus de æquitate officio Iudicis, ex bono & ęquo eius quod ſine cauſa apud alterum remaneret,maxime ſi ſint neceſſaria & vtilia, Item etiam voluptaria,eo caſu quo res fuiſſet facta pretioſior,aliàs nõ vt cum hac opinione tranſiuit demum Senatus *apud Teſſ.q.foren.79.par.1.vidend.quia eleganter, Et in term. feudi his et alijs allegatis nouiſſimè Gallup.in meth. feu. par.4.cap.7.nu. 19.vbi à num. 7. et pluribus ſeqq.plura ad hanc materiam et nu.19.* vbi declarationes ad hãc ipſam huius quæſtionis reſolutionem.

4 Declara,vt prima opinio in puncto iuris & de rigore procedat, quando quis eſt ſimplex poſſeſſor, tunc enim ſolum ei competit retentio nõ datur actio ſeu repetitio *per tex. in d. l. ſi in aera.cum alijs pro ea opin.allegatis*,ſecus autem ſi eſt Poſſeſſor cum titulo ideſt verus Dominus quamuis ad tempus, quia tunc etiam ſibi conſulitur per viam actionis *l.diuortio.§.impẽd.a.ff.ſol.matr.Gomez. ad l.46.tauri in princ.Gamm. deciſ. 310. nu.4.*

5 † & procedit etiam in ſucceſſore grauati à fideicõmiſſario *vt dixi cap.præced.n.90.111. et ad inf.n.73.74.*Itẽ quoad vtiles tãtũ vel voluptuarias oportet rem eſſe factã pretioſiorem vt detur actio ex *Teſſ.vt ſupra.Gallup.d. num.19.*

6 † Secundo quæro,an melioramentorum occaſione detur manutentio? Reſpondetur quod ſi nulliter immiſſus feciſſet in re melioramenta & expenſas, de quibus liquidò conſtaret,non eſſet primo poſſeſſori tradẽda manutentio niſi illis refectis, ſecus ſi de illis non conſtaret,& ſi conſtaret in genere, eſſet,ſi petatur, danda manutẽtio cum cautione de illis reficiendis,quatenus adſint, & liquidentur., Et conſtito de melioramentis in genere deberet præfigi tempus ad illa liquidandum in ſpecie vt per multos per eũ citat. cum iudicatis *tradit Poſtius mad. de*
7 *manut. Obſ. 12.num. 49.et ſeqq.* † Sciendum tamen quod cum retentio melioramentorum impedit executionem mandati de manutenendo,id quidem procedere,ſi ſint neceſſaria vel vtilia, aliàs,non, vnde ſi eſſent voluptuaria & ſine aliqua vtilitate, & res non fuiſſet facta pretioſior nec daretur retẽtio,nec impediretur executio *ad Menoch. de recup.rem. 15.numer.556.et449.cum ſeq.late Barbo.ad l.diuortio.§.fin.num* 88.*ff. ſol.matr. et Rot.Rom.poſt Poſti. dec.149.ſub num.8.vbi aliȩ deciſ. adferuntur.et ibi ſubijcitur numer. 9.*

8 † Quod vbi melioramenta ſunt exceſſiui valoris, ità quod ſit impoſſibile ea ſoluere non poſſent dici vtiliter vel neceſſariò facta per citat.ibid.quibus adde *c.præced.ſub n. 63.et ſeqq.et ad Barz.bon.dec.23.latè.*

9 † Tertio quęro an prò melioramentis li-
cita ſit retentio? Reſpondetur eſſe licitam,
& eandem dari melioramentorum cauſa l.
ſi non ſortem. 26. §. ſi centum debens. ff. de Cond.
indeb. & ſic paſſim in practica iudicari teſta-
tur Reg. de Ponte dec. 4. num. 33. & in termin.
feudi Gallup. in meth. feu. par. 4. c. 7. numer. 17.
Intellige ſi facta ante ſentẽtiam, quia ſi poſt
daretur negotiorum geſtorum actio, nõ re-
tentio, niſi res eſſet ſtatim peritura Gallup. d.
par. 4. cap. 7. ſub num. 20.
Intellige ſi ſint neceſſaria, aliàs ſecus, quia
ſi ſint tantum vtilia, tũc ſine retentione pe-
tenda ſunt à bona fide faciente, ſiuè euincẽs
eſſet facturus ſiue non, dummodo diues eſ-
ſet, vel per remotionem illi licebit ea tollere
Magon. dec. Lucen. 81. num. 23. 24. ad Viu. dec.
317. num. 6. 9. 10. vſque ad 13. Vbi egregiè &
per Surd. dec. 315. num. 6. Vbi innuit retentio-
nem cauſa melioramentorum competere,
10 † ſubdens hoc tamen reſtringi reſpectu fun-
di meliorati, quia iſte ſolùm retineri poteſt,
non autem alia, in quibus nulla extant me-
lioramenta vt per Docto. per eum alleg. Ad
Aſſiſ. plenè dec. peruſ. 24. Barz. d. dec. 23. Ruin.
conſ. 84. num. 15. 16. 17. vol. 2. Pancirol. conſil.
11 40. nu. 5. † & etiam Malefidei poſſeſſor de-
ducit meliorationes neceſſarias & vtiles &
aliquando etiam voluptarias ſed quia hoc
videtur diuerſum ab eo quod bonefidei poſ
ſeſſorem diximus deducere neceſſarias, vti-
les verò aliter vt ſupra; ideo, ne erres, vide
omnino Bart. diſtinguentem In l. in fundo. nu.
6. & ſeqq. & num. 11. ff. de rei vind. Aretin. in
§. certè. ſub numer. 2. verſ. ſi autem eo tempore.
Inſt. de rer. diuiſ. Neguſ. de pignor. mem. 4. par.
5. princ. ſub num. 20. vbi pulchrę declaratio-
nes pro Malæ fidei poſſeſſore; ad hos re-
mitto; quę poſſe tollere etiam Voluptarias
vide cap. anteced. numer. 55. & ſeqq. vbi adhuc
quod etiam vtiles & ibid. etiã in Fure & Prę-
done. Et ad infra quæſt. 15. per tot. numer. 64.
& ſeqq. vbi omnino vide pro maiori horum re-
ſolutione.
12 † Cęterùm dari retentionem pro melio-
ramentis vltra prædicta, adduco dari reten-
tionem propter melioramenta in genere tã-
tum probata, niſi præfixus fuerit terminus
pro illorum liquidatione Rot. Rom. in nouiſſ.
dec. 112. ſub nu. 3. verſ. quouero ad retentionẽ.
par. 2. & non fuerit ſequuta liquidatio vt in dec.
149. ſub num. 8. poſt Poſt. mand. de manut. data
tamen cautione per alterum de eis reficien-
dis ſecundum ſtylum Rotæ, de quo ibid. cũ
citat. & ad Sebaſt. Med. Dec. March. 63. ſub nu.
12. verſ. ex quibus colligitur clarè. ibi & licet
non ſit liquidata quantitas. & dari retentio-
nem etiam probat Pereg. de fideic. art. 50. nu.
55. & 69 pluribus per eum Citat. ego dec. Luc.
61. num. 6. l. ſi in area. ff. de Cond. ind. l. Paulus.
ff. de doli except. l. qua ratione. §. habet. ff. de acq.
rer. dom. cum alijs cit. per Amat. dec. march. 23.
num. 2. At hæc cum declarationibus ſubij-
ciendis in ſeq. quæſt. Et amplia dari retentio-
nem etiã quod hęredes Vaſalli prędefunc-
ti eſſent condemnati ad reſtituendũ nulla
facta mentione meliorationum Capyc. deciſ.
17. nu. 7. Aſſiſ. dec. Peruſ. 24. num. 7. nec ſuffi-
ceret ſi dictum eſſet, ſolutis prius meliora-
mentis Gallup. par. 4. num. 17. ſub nu. 17. 18.
13 † Quarto quæro an prætextu meliora-
mentorum poſſit impediri executio? Reſ-
pondetur, vltra dicenda infra quæſt. 16. nu. 70.
& ſeqq. ex Lãcel. de attent. par. 3. c. 24. q. 29. ſic
defendente, impediri, & retardari, argumentis
hinc inde per eũ deductis. Magon. deciſ. Luc. 81.
n. 4. Capyc. dec. 17. n. 7. Franch. dec. 112. Sebaſt.
Med. dec. March. 25. num. 2. & dec. 56. num. 11.
14 † & omnes ita ſentiunt & concludunt, quã-
do melioramenta ſunt liquida ſeu de proxi-
15 mo liquidanda vt ibid. Rot. March. † ſed cum
hac differentia, quia quãdo ſunt liquida ſen-
tentia non eſt executioni demandanda, niſi
prius ſolutis melioramentis factis Med. dict.
dec. march. 25. num. 10. allegato Capyc. d. deciſ.
17. num. 7. Caſtr. conſ. 270. nu. 3. vol. 2. Neguſ.
de pigno. 4. mem. 5. part. princ. num. 10. Menoc.
de recup. rem. 15. nu. 569. Amat. d. dec. March.
23. num. 6. & 7. vbi quando poſſint facile li-
quidari ait reijci arbitrio Iudicis. ego dec. Bon.
16 24. num. 6. † At quando melioramenta ſunt
illiquida, nec de facili liquidanda relaxatur
executio, media tamen cautione de ſoluẽdo
pretio melioramentorũ, poſtq̃ fuerit liqui-
data vt ex pluri͂. citat. & de Comm. & magis
17 Comm. dico in ead. dec. 24. num. 7. † vbi hoc ip-
ſum adhuc ſubdeclaro, niſi ante ſententiam
fuiſſent oppoſita exceptio reiėtionis vt n. 8.
18 † vel poſſet ſtatui aliquis terminus breuis ad
melioramenta liquidanda & interim ſuper-
19 ſederi vt num. 9. † & eidem prorogari, ſi pri-
mus fuiſſet nimis breuis num. 10. vel aliter
ex officio Iudicis ſe interponentis vt ibid. n.
20 11. 12. 13. † Cuius arbitrium in his plurimũ
poteſt vt ibid. num. 14. tota dec. omnino vidẽda
in propoſito pro varijs ibi relatis formulis, q̃
pro varietate caſuum poſſunt concipi in ſẽ-
21 tentia † putà, ſeu ſolutis prius melioramentis,
ſeu refectis expenſis de iure reficiendis, ſiue ſal-
uis melioramentis in executione liquidandis tàm
ex deductis quàm ex deducendis, ſeu non retar-
data executione media cautione de ſoluendo pre-
tio melioramentorum poſtquam fuerit liquidatũ
&c. vt ibid. per tot. Aduertendo (ne perpetuò
huiuſmodi pretextu retardetur executio, cũ
melius ſit pignori incumbere, quam habere
fideiuſſorem obligatum) quod aſſignetur
breue tempus ad liquidandũ prætenſa me-
lioramenta, prout ſeruauit Rot. d. dec. March.
22 apud Amat. 12. num. 4. & ſeqq † quod intelli-
ge

Digitized by Google

ge ſi illud petatur alioqui Iudex dilationes
dare non tenetur niſi petenti Poſt. mand. de
23 manut obſ.12.numer.51.52. † & conſtito de
melioramentis in genere debet præfigi terminus
ad illa liquidandum in ſpecie vt ibid.
poſt num.50.

24 † Declara vt non ſit executio ſententiæ
retardanda, in caſu quo datus eſſet terminus
ad probandum melioramenta & iam eſſent
examinati teſtes, & per Iudicem eſſent ad
certum diem bis monitæ partes ad locum
differentiæ cum teſtibus, & eorum iuribus
& ſcripturis ad effectum cognoſcendi & liquidandi
prætenſa melioramenta, & pars
non fuit parata, nec fecit, quia tunc videtur
ipſi parti imputandum ſi hoc non fecit, &
cum fuerit in mora non eſſet executio ſententiæ
retardanda vt in caſu Put. dec. 471.
libr. 2. et confirmatur per Contard. ſi de mom.
poſſ.q.24.num.23.et facit dec. Rot.nouiſſ.659.
num.2.par.1.& ità intelligi debet procedere
25 dec.March.per Medic. 22. nu.15.† & ità cenſendū
eo ipſo quod Iudex arbitrando præſtari
cautionem, vtique cenſetur declaraſſe
exceptionem illam melioramentorum requirere
altiorem indaginem referendo
in term. Cantuc. deciſ. 57. numer. 3. par.
2.& ità inquit eod. Rot.March.num.14.et 15.
26 † prout eſt in arbitrio Iudicis iudicare an
poſſint melioramenta de proximo liquidari
vel potiùs requirant altiorem indaginem
vt ſupra ſub initium huius quæſt.iam dictum eſt
num.19.20.et per Contard.dicta q.24.num.29.
et per Menoch. de arbitr.iud.lib.2.Caſ.20.et de
magis comm. teſtatur. Soc. conſ.59.num.2.vol.
27 3.† & quando melioramenta nō ſunt liquida
modus approbatus ad obtinendam executionem
traditur per Angel.ad l.4.§.ait' prætia.
ff. de re iudic. per Din. in l. ſtatu liber ff. de
ſtatu lib.per Alex.in d.§. ait.prætor. Negus de
pigno.4.memb.5.part.princ.ſub num.10.verſ.
28 tertia cōcluſio & † quando exceptio requirēs
altiorem indaginē non admittitur, nec admittitur
exceptio retentionis Maſcard.conc.
1037.num.12.

29 † Item ad maiorē declarationem, prędicta
intellige ad hoc vt competat retentio cōſtare
debere de ſubſtantia melioramentorū
& probari luculenter vel à ſe vel ab Auctore
ſuo fuiſſe facta, ſiuè ſucceſſerit titulo vniuerſali
ſiue ſingulari vt ipſe latè d. deciſ. bon.
24. num. 15. et 16.cum ſatis non ſit ꝙ prædium
melioratum poſſideas vt poſt Cyn. et
Bart.in l. 3. C. quod met cauſa. dixerunt Paul.
Caſtr. conſ. 270.numer.4.verſ.ad vnum.lib.2.
Menoch.de recuper.rem.15. num.567.Burſat.
conſ.330. num.96.lib.3.Hond.conſ.85.nu.41.
vol.1.Borgn.deciſ.28. numer.3.par.1.Maſc.de
probat.concl.1037.num.4.et 6. Ac vt competat
retentio melioramentorū extare probādum
eſt ſaltem in genere aliàs non competeret
vt per me pluribus cit.d.dec.bon.24.num.
21. vbi ad hoc vt competat duo probāda &
melioramenta extare, & eſſe liquida ſeù facile
liquidanda.

30 † Item aduertendum eſſe deponendum
& probandum ſtatū antiquum, vt ſciri poſſit
an melioramenta ſuperuenerint, quia vt
ſint debita, oportet clare conſtare fuiſſe facta
poſt acquiſitionem, alias non releuarent
dicta teſtium Ego d.dec.bon. 24. ſub nu.16.17.
et 18. ad quàm remitto, et ad ibid.allegatos. Alio
probanda vide apud Maſc. d. concl.1037.nu.7.
et ſeqq.

Adde ad hanc quæſt.4.infra quæſt.16.nu.30.

31 † Proxima huic & quinta ſuccedit quæſtio,
quomodo ſint probanda melioramenta?
Cui reſpōdetur eſſe difficilis probationis
teſte Rol.à Val.in conſ.28.nu.31.vol. 1. Maſc.
de probat. concl. 1037. num.5. difficilis probationis
et liquidationis eſſe teſtatur quoque Borgnin.
dec.28.num.2.part.1.qui alios referunt.
Non tamē eſſe impoſſibilem, quia poſſunt
probari per teſtes ad mox trad. hic ſupra et
Perſonol. de adipiſc.ſub numer.677.vbi ait duo
probanda, et quid ſeù quantum ſit impenſum, et
quid ſeù quantum melioratū. Maſcard. d.concl.
1037.num.5. ſeqq. Aſſiſ. dec.peruſ.24.nu.26.
vbi dicit eſſe difficilis probationis, et nihilominus
32 probationē et liquidationem fiendam † & ideò
attendas ad modum articulandi & probandi
melioramenta traditum per Cagnol.
ad l.2.num.134.C.de pact.int. vend. vbi monet
cautum eſſe debere in capitulando &
dictas expēſas probādo, vt cōcludas tā circa
quantitatem expenſę, quam circa melioramenta,
videlicet quod tantum fuit impēſum,
& quod ob id res eſt maioris ęſtimatio-
33 nis aureorum tot, † & ſic oportet æſtimationem
vtilitatis & melioramentorum referre
ad tempus quo reſtitutio petitur l. domos
in fin.de legat. 1. vbi Alex. Iaſ. et alij notāt
quibus accedat Negus.de pign.4.memb.5.part.
princ.ſub n.11.et ad Borgn.latè in materia dec.
28.nu.4.par.1.de quo V. Pleniùs infra q.6.nu.
41.et ſeqq.

34 † Difficultas eſt an melioramenta poſſint
probari per Architectos & Magiſtros
qui ea fecerunt? In qua difficultate Anchar.
Regien.quæſt.46.nu. 10. ſentit quod ad probanda
melioramenta & eorum æſtimationes
requiritur teſtimonium Architectorum
vt apertè trad.tex.in §.quod autem.auth.de non
alien. et ibi gloſ. quæ quidem qualitas probari
debet, alias non creditur eorum dicto, licet
dicerent ſe eſſe Peritos, quia non ſufficit
quod ſint Magiſtri ſeù Fabri Lignarij, Ædificiorumq;
opifices, ſed Oportet quod ſint
Architecti & in ea arte Periti vt deſiderat tex.
in d. §. quod autem; quia videmus plures Fabricantes

Digitized by Google

bricantes, paucos verò Architectos, ac (vt
vocãt) Ingeniarios, nec quilibet Artifex di-
citur legitimus ideoq; neceſſariò requiri-
tur quod probetur qualitas prædicta, quæ
cum in caſu ſuo ipſius Anchar. nõ eſſet probata,
Ipſe reſpondit dictum eorum non probare, refe-
rens in his term. ita ex facto reſpondiſſe Aret.
conſ. 83. col. pen. quem retulit et ſequutus eſt
Curt. iun. conſ. 165. num. 10. tantòque audentius
aſſerit Anch. loco quo ſupra ſe affirmaſſe, quia
duo tantum Magiſtri fuerant examinati,
quorum alter erat Lignarius, qui res ligna-
rias in ea domo fabrifecerat, alter verò erat
Ædificator, & ſic diuerſi exercitij, & per cõ-
ſequens ſingulares, cum non eſſet probatũ
quod vterque haberet vtranq; qualitatem
dictarum artium, ſubdens preterea ex Curt.
in alleg. conſ. 161. num. 21. quod neque etiam
credendum eſt illis Magiſtris, qui fecerunt
35 melioramenta, † quoniam teſti deponenti
de facto ſuo, quando laus vel vituperium
poſſit ipſi teſti obuenire, nequaquam cre-
dendum eſt, allegando ad hoc multos Docto. ad
quos remitto, ita enim, hiſce præciſis verbis de
quibus ſupra pertranſit in caſu illo Anchar. in
allega. q. 46. à num. 10. vſque in fin.
36 † Contrariam opinionem aliter atq; ſenſerit
Anch. vbi ſupra, exuberãter tenuit Sim. de Pręt.
de interpr. Vlt. vol. lib. 3. ſol. 5. n. 10. dũ inquit
expedire melioramenta probari per eos qui
ea fecerunt, operarum miniſterium præſtã-
do illi, qui ſua impenſa fieri fecit, propterea
quod iſtis magis credatur deponentibus de
facto proprio, etiam ſi ſolus ſit deponẽs de
facto proprio ſine ſuo intereſſe, Alijs ſimul
coniecturis accedentibus per l. quæritur. fin.
ff. de edil. edic. et glo. fin. in cap. cum I. et A. de re
iud. Iaſ. in l. 1. col. 14. num 47. et ſeq. C. de ſum.
trin. et fid. cat. Dec. conſ. 56. col. 2. num. 4. Cran.
conſ. 73. numer. 30. conſ. 178. num. 7. Tiraq. de
retr. tit. 1. §. 1. glo. 14. numer. 47. et ſeq. Blan. de
Comprom. in 8. q. in fi. Ceph. conſ. 438. n. 48. vol.
3. vbi de comm. ſentit. in ſpecie Feder. de Sen. cõſ.
119. col. 2. verſ. et maximè procedit. Soc. Iun.
conſ. 62. num. 6. dum alia inditia concurrunt
cum ſuo dicto Idem clare firmat conſ. 61. nu.
37 8. lib. 1. † & creditur iſtis ſe Operarios fuiſſe,
& fabricaſſe de cõmiſſione talis vt per Alex.
conſ. 88. ſub num. 29. verſ. quia reſpondetur. lib.
5. ſequitur Ruin. conſ. 105. num. 3. lib. 4.
Nec laus vel vituperium oppoſita per
Anch. d. quæſt. 46. num. 10. vſque in fin. in ma-
teria peritię teſtiũ impediunt, quin iſtis cre-
datur in facto proprio, iunctis alijs coniec-
turis ſecundum Comm. opin. vt conſtat ex alleg.
ſupra, et per Gabr. de teſtib. concl. 1. num. 18. et
22. dum quæſtio non ſit de benè vel malè
facto eorum, quia hoc caſu redderẽtur ſuſ-
pecti Alex. conſ. 70. num. 10. lib. 3. Itẽ per pre-
miſſa tradit ac tenet Sim. de Pręt. in loco pręal-
lega. vt videri poteſt. & quod melioramen-
ta recte probentur per eos, qui ea fecerunt
vide Math. Brun. conſ. 139. ſub nu. 6. verſ. nam
magiſter Bernardinus murator ait: et ſub num.
61. verſ idem magiſter Bernardinus. et num. 62.
38 † vbi talem teſtem probare licet vnicus ſit.
et ibid. latè alijs allegat. adde in materia Barz.
dec. 23. num. 14. et 16.
39 † An alius ſit modus probandi melioramẽ-
ta? Reſpondetur, ſi facta ſint de recenti, poſ-
ſe probari ex inſpectione ſeu viſitatione loci
vt optime probatur ex tradit. per Surd. deciſ.
300. num. 13. vbi allegat Petr. de fideic. quæſt.
40 15. nu. 284. † & ſi melioramenta ſint incerta
Peritos in arte eſſe eligendos tradit latè
Cornaz. dec. Luc. 101. & ad Rot. Rom. in nouiſſ.
dec. 398. in fin. par. 1. et deciſ. 120. par. 2.
41 † Hactenus de probatione melioramen-
torum in ſui ſubſtantia. Intrat propterea ad
rem ſexta principalis quæſtio, quid de valo-
re idest quomodo eorum æſtimatio ſeu va-
lor probetur? de quo aliquid iam ſupra nu.
32. 33. tactum eſt, & nunc fuſius & ex pro-
feſſo repetendũ: nam primo vt quis melio-
ramentorum æſtimationem conſequatur,
non ſufficit probare tantum fuiſſe impensũ
niſi etiam probetur rem tanti meliorẽ red-
ditam fuiſſe. Vnde ſi impenſa fuerit de cen-
tum & melioramenta in quinquaginta, ſo-
lum quinquaginta repeti poſſunt, & idem
quando impenſa de quinquaginta fuit, &
melioramenta de centum, vt quinquaginta
tantum peti poſſint, ità inquit præter alleg.
per nos ſupradictis nu. Cagnol. d. l. 2. quæſt. 49.
num. 175. C. de pact. int. empt. etc. per tex. in l. in
fundo poſt princ. verſ. et ſi rebus. ff. de rei vind.
dicens. I. C. per eum tex. velle quod ſi maior ſit
vtilitas, quæ acceſſit ex impenſa quàm im-
penſa, ſolum quod eſt impenſum repeti, &
è cõtrario ſi maior eſſet impenſa, quam vti-
litas, non repeti niſi æſtimationem vtilita-
tis; & ſic ſemper quod minus eſt repeti alle-
gando Paul. de Caſt. conſ. 270. col. 3. circa med.
verſ. Item quod dixi. lib. 2. adde Burſat. cõſ. 71.
num. 23. quem citat Franch. dec. 109. numer. 5.
Marzar. conſ. 10. verſ. ſed dubium, Rim. iun.
conſ. 411. numer. 38. et ſeqq. lib 4. vbi latè pro
et contrà. et pleniſſimè etiam pro hac par
te Sim. de Pręt. de Interpr. vlt. vol. libr. 3.
ſol. 5. num. 13. vbi vltra Cagnol. refert alios quã
plures Docto. et percurre materiam in propoſi-
42 to, vt ibi per eum † His de valore melioramento-
rum probando accedat Put. dec. 474. libr. 2. et
dec. 471. numer. 7. ead. par. 2. Maſc. de probat.
concl. 1037. ſub num. 12. et ſeqq.
43 † Quid ſi teſtes varie deponant ſuper va-
lore melioramentorum, quę depoſitio ſit at-
tendenda? Reſpondetur minorem ſum-
mam eſſe amplectendam vt probat Ma-
gon. deciſ. Luc. 81. numer. 26. niſi aliter
ſub-

ſubiecta materia importet aut ſuadeat, vt in caſu ſingulari de quo *vt per me dec. ſlo. 14. ſub numer. 12. et ſeqq.* ad quam remitto.

44 † Item fides Peritorum cum vno non præiudicat Tertio non vocato nec interuenienti, nec dicuntur per eam probata melioramenta *deciſ. 296. numer. 5. 6. poſt Poſt. mand. etc.*

Dictum eſt quid primò animaduertendū vt quis conſequi poſſit melioramentorum æſtimationem.

45 † Secundo aduertendum ad conſequendam melioramentorum ęſtimationem, eſse attendendum tempus quo reſtituenda ſunt melioramenta, non tempus quo illa facta ſunt *Bart. in l. domos. de legat. 1. cum alijs adductis per Maſcard. de probat. d. concl. 1037. n. 19.* vbi tamen aduertit hoc non procedere omnino ſine aliqua dubitatione & diſtinctione indigere & ꝓpterea ad hoc eſse adeūdum *Menoch. de recup. rem. 15. numer. 557. & Burſat. conſ. 71. num. 22.* ideò & ego ad eos remitto. *maximè ad Menoc. egregiè enucleātē.*

46 † Porrò hoc limita in melioramentis conſiſtētibus in plātis & arboribus in q̃bus haud dubiū eſt attendi tēpus pręteritum quando inſertæ fuerunt *vt firmas Gam. dec. 306. nu. 2.* quo loci refert ſuiſſe per Dominos iudicatum præſtandam eſse rei æſtimationem prędictarum arborū facta liquidatione per Arbitros in executione ſententiæ, conſiderato valore non quidem pręſentis temporis ſed æſtimando expenſam factam in nutriēdis arboribus *Felyn. conſ. 42. num. 9. Franch. dec. 38. numer. 5. par. 1. Caſtr. conſ. 247. vol. 1. Barz. dec. 23. ſub num. 16. Aſſiſ. peruſ. 58. num. 14. par. 1. Coſta de ratio. ratę. quaſt. 81. nu. 12. Rim. iun. conſ. 411. num. 14. et ſeqq. num. 30. et ſeqq. lib. 4.* ſeu conſiderato valore in plantatione & educatione vel nutritione *vt per mox. cit.* quicquid alij contra ſenſerint *vt Rot. Rom. in nouiſſ. deciſ. 398. num. 5. par. 1. quæ quidem Rot. allegat Menoch. d. rem. 15. ſub numer. 513. vbi tamen Menoch. hoc non dicit et omiſit allegare ſub numer. 529. vbi Menoch.* contrarium in indiuiduo dixit, pro quo *et Aſſiſ. d. dec. peruſ. 24. vbi nu. 18. et 25. ait Bart. contra dicentem* communiter ab omnibus reprehendi *et dec. 58. num. 14. 15. Non obſtat etiam Pancirol. (qui ſolet allegari pro parte cōtraria) in conſ. 46. ſub numer. 3. verſ. ſecunda et potentior ratio et numer. 4.* nam non omnino
47 negat, † ſed admittit deberi duobus caſibus primò ſi actor ſit diues, ſecūdo ꝙ ſi ſit pauꝑ debita ſit ęſtimatio quatenus erat fundum diſtracturus. *et quicquid ſit altera opinio eſt cōmuniter recepta,* quicquid pariter dicat *alia dec. 312. nu. 5. par. 2. in nouiſſ.* nam eſt eadem ac illa *dec. 398.* & repetita. ideò &c. his adde *Borgn. deciſ. 28. num. 2. et 3. par. 1. vbi qualiter debeant refici expenſæ in plantationibus factæ.*

48 † Cęterùm in alijs melioramenta eſſe ęſtimanda ſecundum valorem ſeu ęſtimationē q̃ reperitur in re tēpore, quo res venit reſtituenda, ita quod ſi temporis curſu fuerit deteriorata, debeat prout nunc ęſtimari vltra precii. tradiderunt *Medic. rot. March. dec. 21. num. 16. Menoch. de præſump. lib. 3. præſumpt. 32. num. 5. 6. 7. & 8. & facit Natt. conſil. 256. num. 4.* vbi ait quod impenſæ ęſtimatio fit habito reſpectu ad valorem, qui eſt tempore quo reſtituitur, non quo facta eſt impēſa, *hoc idem dicit Anchar. quaſt. 46. num. 6.* vbi ꝙ melioramentorum ęſtimatio fieri debeat ſecundum tempus reſtitutionis *Matth. Brun. conſ. 19. num. 21. Caguol. ad d. l. 2. num. 175. C. de pact. int. empt. &c. Vincent. de Franc. optimè dec. 109. num. 2. Marz. conſ. 10. ſub verſ. melioramenta autem. & verſic. ſed dubium Rim. iun. conſ. 411. numer. 51. & ſeqq. lib. 4. vbi latiſſimè March. Ant. de Amat. deciſ. March. 23. num. 5. Aſſiſ. dec. 24. Peruſ. ſub num. 25. part. 1. & ad cap. antec. num. 37. 38.*

49 † Septima ſuccedit (ad hæc conſequens quæſtio) nunquid arbores plantatæ poſſint deduci ſeu eradicari? reſpondetur ſi terram radicibus cōplexę ſunt regulariter non poſſe, ſed earum æſtimationem eſſe petendam *iuxta l. ſi fundi poſſeſſorem. iuncta gloſ. ff. de rei vind. & in l. in rem. §. in omnibus. ff. eod. titul. ibi Cogor pretium dare. & in §. ſeq. & eſt tex. in l. ſi quis ſciens. in fin. C. eod. & in l. qua ratione ff. de acq. rer. dom. & in l. ſed ſi ex meis. §. arbor radicibus. ff. eod. ita tradit Gamm. dec. 310. num. 3. Quid de ædificijs vide cap. pręced. numer. 26. & plurib. ſeqq. vbi latiſſimè.*

50 † Octauo quęro, quando fundus dicatur melioratus? Reſpondetur non ſolū quando antiqua ædificia vetuſtate collapſa reficiūtur & inſtaurantur, vt dicitur in *l. 1. §. inter impenſas. & l. impenſæ neceſſariæ. ff. de impen. in reb. dotal. fact. l. domum. in fin. C. de rei vind. ſed etiam quando de nouo fiunt, vt ibi colonus morari poſſit, vel fructus in eis ſeruari aut cuſtodiri ex trad. per Surd. dec. 300. num. 4. ſupra cap. anteced. ſub num. 35. 36. & 38. vbi etiam de eis æſtimandis.*

51 † Nonò quęro quę melioramenta debeāt reſarciri emptori qui reſtituit rem prohibitam alienari? decidit *Paul. de Caſtr. conſ. 347. num. 7. vol. 1.* vbi vide quia eleganter. & ibid. ſi pretium fundi auctum propter culturam, ſi beneficio temporis, ſi ob impenſas factas ad perpetuam vtilitatem, ſi neceſſarię ſi vtiles & alia.

52 † Decimò ſi quis non fecerit melioramēta in re, ſi conueniatur hypothecaria, an nihilominus totum creditum offerre teneatur etiam quod res obligata eſſet minoris valoris? Reſpondetur teneri, ſecus ſi ipſemet feciſſet

ciſſet melioramenta ex trad. per Vin. de Frāc.
dec. 38. num. 1. & 2. part. 1. vbi optimè.
53 † Vndecimò Nonquid is, qui reuendere
tenetur, conſequi poſſit melioramenta ab
eo qui vult reemere, & quæ vide Natt. conſ.
601. num. 1. vbi concludit quod ſic, ſi facta
ſunt ad perpetuam rei vtilitatem, ſecus ſi
fructuum tantum quærendorum gratia &
ità in term. Bal. conſ. 167. Titius vendidit. in fin.
libr. 1. per tex. l. intra vtile. §. vendentibus.
ff. de minor. & per id quod legitur & notatur in
l. Quid ſi domus. & l. domos. de leg. 1. & ad l. qui
exceptionem. §. ſi part. ff de Cond. indeb. & in l.
54 emptor. ff. de rei vind. † vbi vult. Bald. quod
melioramenta dicātur facta ad perpetuam
rei vtilitatem, quando qualitas rei eſt muta-
ta & bonitas aucta. l. 1. C. de allu. et quod not.
in l. ſi inter. C. de Iure dot. & hanc eandem cō-
cluſionem tenuit Id. Bald. conſ. 303. ad euidē-
tiam præmittendum eſt quod creditor. d. libr. 1.
& quæ expenſæ habeant perpetuam cauſā
adde ſupra cap. anteced. num. 79.
55 † Duodecimò An melioramenta facta in
rebus hæreditarijs obnoxijs fideicommiſſi
reſtitutioni ſint reficienda, quomodo & à
quibus? Reſpondetur eſſe reficienda per hę-
redem pro rata, id eſt pro quarta parte, &
per fideicommiſſarium pro alijs tribus par-
tibus, etiam abſq; onere compenſandi has
expenſas ſuper fructibus ex gloſ. magn. in l.
emptor. ff. de rei vind. dec. Peruſ 58. nu. 12. par.
1. per Aſſiſ. & Guid. Pap. deciſ. 296. numer. 2.
56 † Imò tales impenſas pro dictis tribus par-
tibus repetit à fideicōmiſſario ſucceſſor gra-
uati, ſi ea feciſſet grauatus d. l. domos. de leg. 1.
Guid. Pap. d. dec. 296. Franc. March. dec. Delph.
623. par. 2. Rol. conſ. 28. & 30. volu. 1. Coſta de
57 ratio. rata quæſt. 81. num. 4. † Alia de melio-
ramentis in re fideicōmiſſaria factis, an ſint
debita & ſoluenda & alia ſimilia vide Pereg.
de fideic. art. 50. Bart. in l. Imperator. §. vlt. de
leg. 2. vbi eos, qui poſt cognitum fideicom-
miſſum ædificant, ſumptus perdere. Doct. in
d. l. domos. de leg. 1. l. mulier. §. ſed enim. l. vbi
purè. §. qui in diſtrahendis. ad S. C. trebel. Frau.
dec. 109. Marz. de fideic. q. 65. Nicoll. bello. cōſ.
66. num. 1. Menoch. conſ. 454. num. 4. & conſil.
496. num. 51. & conſ. 689. num. 13. Crau. conſ.
58 790. nu. 12. † ex quibus expenſas vides fac-
59 tas per hæredem grauatum deberi: † Et idē
in emptore rei fideicommiſſatię vt ſi melio-
rauerit ſibi debitę ſint expēſæ, ſicuti hęredi
ipſi grauato quia eius in locū cenſetur ſub-
rogatus, ſubrogatū autem ſortitur eandem
naturā eius cuius in locū q d fuit ſubrogatū
l. ſi eum. §. qui iniuriarum. ff. ſi quis cautioni l.
1. §. hæc actio. ff. ſi quis teſtam. lib. &c. vbi Bart.
id quod etiam in emptione, permutatione
& ſimilibus locum habet vt docet Decian. cōſ.
52. num. 33. & conſ. 27. per tot. lib. 1. Addo ta-
men, an ſcienti fideicōmmiſſum adeſſe prę-
iudicet melioramenta feciſſe cum ſuis de-
clarationibus ad ſupra cap. 62. nu. 19. per tot.
60 † Decimotertio quęro an faciens melio-
ramenta faciat fructus ſuos? Reſpondetur
facere fructus ſuos pro rata melioramento-
rum Rot. Rom. in nouiſſ. dec. 112. num. 1. pari. 2.
Aſſi. dec. 86. n. 6. in fin. & n. 7. Pute. dec. 276. in
fin. lib. 3.
61 † Limita quod quis non teneatur cōpu-
tare ſeu compenſare impenſas cum fruc-
tibus, cum tales fructus percepit ex re, quæ
interim erat ſua, cum eam emiſſet, (nam eo
caſu facit fructus ſuos, & vltra eos impenſā
petere poteſt vt firmat Natt. conſ. 256. ſub
nu. 3. Neguſ. de Pigno. 4. par. 5. part. princ. nu.
12. 13. vide Aſſi. dec. 87. num. 6. Gam. dec. 310.
num. 5. vbi idem tenet per glo. in l. emptor. ff. de
rei vind. & Ruin. conſ. 84. n. 16. vol. 1. Franch.
deciſ. 112. ſub num. 12. 13. part. 1. Perſonal. de
adipiſc. num. 681. & ſeqq. vſque ad num. 691.
excluſiuè. vbi ſub num. 684. & clarè ſub num.
688. teſtatur de crebriori Doct. opin. vidend. quia
late exornat cum exemplis & arguendo pro et
contra vt præcipuè numer. 689. & ad ſup. c. ant.
num. 57. 73. & ſeqq.
62 † Decimoquarto ſi Dominus meliora-
mentorum eadem vendere velit an tenea-
tur præferre Dominum rei in qua facta ſūt
melioramenta? Reſpondetur teneri Aſſiſ.
63 dec. 24. in fin. par. 1. † argumento illorū quæ
dicuntur quod colonus cogitur potius vē-
dere fructus agri quem colit Domino quā
alteri, quando Dominus illos emere, & ipſe
vendere vellet. niſi extaret pactum in con-
trarium iuxta l. fin. vbi latè Iaſ. num. 10. & ſeq.
C. de Iure emph. Boer. dec. 107. numer. 2. vt ibid.
per Aſſiſ. in fin. & etiam in ipſomet princ. eiuſd.
dec.
64 Decimoquinto ad maiorem declaratio-
nem quæſt. tertiæ ſuprà Quęro an meliora-
menta debeat habere ædificans Malæfidei?
Reſpondetur habere neceſſaria vt dictum eſt
d. cap. 3. vtilia verò non habere ſecundum di-
ſtinctionem Bart. in l. in fundo. ff. de rei vind. ibi
alleg. & in l. ſi in aera. de Cond. ind. Grat. conſil.
42. num. 29. lib. 2. Angel. in l. ex argento. ff. de
Cond. furt. vbi meliorationes & expenſas fa-
ctas in re quam quis de facto occupauit vii
prædo amittit, ſequitur Dec. in l. nemo prædo.
ff. de reg. iur. Crau. conſ. 87. num. 2.
65 † Declara dictum Angel. in eo caſu non
procedere, vbi melioramenta ſeu expenſæ
proponuntur factæ circa culturam vineæ,
& gratia quęrendorum fructuum, quo caſu
etiam Prædo tales expenſas deducere po-
teſt, eas cum fructibus compenſando l. ſi à
Domino. §. fin. ff. de pet. hæred. l. fundus qui in
princ. ff. fam. erciſc. Bart. in l. cum quæritur. §.
prædijs. de leg. 3. & ideo ęſtimari debet valor
ſeu

Digitized by Google

ſeu expenſa fimi & culturę,quo qua expenſa fructus poſſunt retineri, reliquos qui ſuperſunt (deducto ſumpto) tenebitur reſtituere.

66 † Si autem expenſa alia facta ſit, quàm gratia fructuũ quęrendorum aut conſeruãdorũ, putà in prouanis aut in nouis vitibus conſerendis,illa perdutur, pſuppoſita mala fide Rei cõuẽti,per dictũ Aug.ſupra allegat.

67 † Poſſeſſor nanque Malę fidei ſolum recuperat expenſas neceſſarias,non etiam vtiles & volũtarias, niſi expenſa fiat vtilis in reficiendo, & eo caſu quo expenſas recuperat illud intelligitur per viam retentionis implorando,officium Iudicis l. domum.cum ibi not.C.de rei vindic.Ità Crau.d.conſ.87.num.2.

68 † Imo etiam Bonę fidei poſſeſſor vtiles expenſas non ſic ſimpliciter deducit, ſed cum diſtinctione, vt clarè per Aſſiſ. dec.peruſ.24. num. 14. par. 1. ad quem recurraſ.& latiſſimè Rim.iun.conſ. 411. lib.4. de melioramentis, expenſiſue in curando, ſerendo, ſtercorando,disboſcando, plantando vites aut arbores,& ędificando, & qualiter ęſtimentur, ſolui debeant & pro quo tempore in vario genere Poſſeſſorum & Perſonarum. adde paucis materiam hanc extricantem Paul. de Caſt.conſ.147.num.7.lib.1.

69 † Non omittam inter hæc contrarium ſenſiſſe Cuiac. vt etiam vtiles expẽnſæ ſpectent ad Malę fidei poſſeſſorem ſeù Prędonẽ per tex. qui videtur præciſus vt ſaltem de ęquitate hoc ità procedat in l. planè.38.ff.de petit.hęred.reſpondendo alijs textib.pro contraria ſententia adductis lib. obſ.10.cap.1. per tot. Ipſe adhęreo primæ ſententię, tum quia eſt communiter recepta, Tum etiam quia ad tex. in l. domum C.de rei vind. non video idoneũ reſponſum. Ait.enim Imper.ibid. Malæ fidei poſſeſſores eius quod in rem alienam impendunt non eorum negotium gerentes, quorum res eſt nullam habent repetitionem niſi neceſſarios sũptus fecerint,ſin autem vtiles,licentia eis permittitur ſine læſione Prioris ſtatus rei eos auferre ecce enim diſtinctionem apertam litteralẽ & ineuitabilem inter neceſſarias expenſas & vtiles.et ità fatetur Cuiac. procedere tex. de Iuris rigore.verùm recipere cenſuit moderationem ex benignitate de qua in l. planè. 38. ff.de petit.hęred.ſed ad hoc videtur poſſe reſponderi tex.hunc admittere Prędonem ſolum ad neceſſarias, non indiſtinctè etiam ad vtiles, prout admiſſus ibid. fuit Bonę fidei poſſeſſor nam aduertè ad fin. dicti tex. l. planè, dum admitit Prædonem ſub illis verbis Prędo autem non aliter quàm ſi melior ſit. Quibus verbis ſupponitur neceſſitas ità quod ad hoc vt Fur, Prædo, ſeù Malæ fidei poſſeſſor poſſit impenſas repetere non ſufficiat, quod hæ neceſſarię ſint, ſed ſimul requiritur vt res pretiolior ſit facta, vt ait Sarmient. ſelect.interp. cap.10.ſub nu.5.ſub verſ.et conſiderandum eſt. & hæc interpretatio eſt recipienda, etiam ad hoc, vt euitetur contrarietas inter d.l.domũ. et d.l.planè. aut ad euitandum dictum quod vna lex corrigat aliam. Præterea dico non poſſe intrare moderationem indicatam per Cuiac. nam fortè intraret,ſi primò loco fuiſſet condita l. domum Cod. de rei vind. et mox. d.l. planè ſecundo loco, quæ eſſet moderatrix primę ſed cum d. l. domum poſterior fuerit, et Imper. eius l.Conditor,ſciret d.l.planè,& nihilominus ſic clare rem iſtam explicauerit, remouendo à Malę fidei poſſeſſore expenſas vtiles, profectò dicendum eſt, aut huic tanquam poſteriori ſtandum,aut primo loco conditam in d. l. planè: ſecundum alterã ſubſequentem eſſe intelligendam, & omnẽ occaſionem recipiendam, per quam huiuſmodi tex.inter ſe concilientur, et moderatio d. l. planè conſiſtat in admittendo Prædonẽ ad expenſas neceſſarias, & ità quidem neceſſarias, vt res reddita ſit melior, vt eſt in tex. ipſo. & ad inconueniens allegatum, ne quis cum alterius iactura locupletetur,ſatis obuiatum manet intelligendo, quatenus poſſunt huiuſmodi melioramenta auferri vt eſt in d.tex.l.domum.C.de rei vind.cum alijs plurib.adduct. cap. præced. numer. 27.et ſeqq. iunctis num. 40. et ſeqq. vbi de æquitate l.inter me et Titiũ. ff.de reb.cred.et de dicta reg.quod nemo debet cum alterius iactura locupletari.in eod.propoſito. ſatis ſuperque diſcursũ fuit.

70 † Quæro decimo ſexto an exceptio detractionis melioramentorum opponi poſſit etiam in executione ſententię? Reſpondetur opponi poſſe, quando in promptu eſt eorum probatio vt firmat Bal.conſ.308.Quęritur vtrum.in fi.lib.2. quem ſequitur Menoch. de recup. poſſ. rem.15.nu.272.Id. in conſ.790. num.13.vol.8.Magon.dec.Luc.81.num.6.et 7.

71 † Talis etenim exceptio non impugnat ſententiam, quæ exequi non debet,niſi deductis melioramentis Bart. in l. in fundo. nu. 16. ff. de rei vindic. Paul de Caſt.d.conſ.147. propæ.fin. libr.1.Rip.in l.vbi pure.§.qui in diſtrahendis.num.3.ff.ad trebel.Tiraq.de retrac. conuent. §.7.num.14.et 15.adde ſupra hic nu.
72 13. et ſeqq.quæſt.4. † qua facta oppoſitione non poſſunt partes Iudicis abſoluere ſed condemnare cum quadam modificatione vt reſtituat fundum reſtitutis expenſis ſic firmat Bald.in d.l.in fundo.verſ.4 non ff. de rei vindic.cui adde hic d. q. 4. num. 14.15.16.17. & poſſunt huiuſmodi expenſæ in executione deduci,etiam quod in ſententia reſeruatę non fuerint Laderc.conſ.151.num.7.

73 † Decimoſeptimò & vltimò quæro an exceptio retentionis pro melioramentis

tranſeat

tranſeat in ſingularem ſucceſſorem? Reſpõ-
detur tranſire *l. in hoc. iudicio §. 1. verſ. ſed hæc*
ita. ff. Com. diuid. quem tex. reputat ſingularẽ
Roman. ſing. 176. Ità Ripa in l. vbi purè. §. qui
in diſtrahendis. ſub numer. 3. ff. ad trebel. Tiraq.
74 *de retract. conuent. §. 7. num. 15.* † & quod ad
hæredes tranſeat, adeo quod poſſint rem
retinere, donec pretium eorum ſoluatur,
etiam quod ſint extranei *vide cap. præced. nu.*
81. 82. & de ſingulari ſucceſſore *ad ſupra hic*
num. 29. & de ſucceſſore grauati *ſupra num.*
56. et ſup. cap. præced. num. 90. vbi etiam ad hæ-
redes hæredum.
75 † Et iſta, iunctis relatis *in cap. anteced.* ſuf-
ficiant ad materiam melioramentorum.

Reliqua capiãtur à *Docto. plurib. qui ex pro-*
feſsò de eis tractarunt, paſſim citatis in vtroque
cap. Incidimus in tractatum hunc *ad rectam*
interpretationem §. ſi Vaſallus in feudo. Hic fi-
nitur lex. de melioramentis tractantis, etiã ma-
ximè (vt innui cap. anteced. num. 25.) dila-
cerati: per nos, quantũ per vires licuit, deſẽ-
ſi à morſibus & iniurijs, *Congruitate diſpoſi-*
tionis eo §. contentæ, et Conformitate cum termin.
et textib. iuris communis ſatis luculenter, vt cre-
diderim, demõſtratis. Vnde plane concludere
poſſis reſpondiſſe vltima primis: Scilicet
Conuitia aduerſus feuda, in principio, Con-
uitia & in fine comperta, ſed tamen pro-
fligata, & finita; Prout & cum hoc ipſo fine
Ipſe tractatui tam neceſſario demum im-
ponam. Ad laudẽ D.O.M. qui ſit Benedic-
tus in ſecula, Et Sine Fine.

F I N I S.

Quintæ & Vltimæ Partis circa practicandam nouam rationem tit. An Agnat. &c. in acceſſorijs feudalibus, Nec non & Tractatus Vniuerſi.

Digitized by Google

INDEX

VERBORVM, FORMVLARVM, ET MATERIARVM.

Aduerte, vbi ſunt tituli particulares, putà de alienatione, de renunciatione, & ſimiles, vt recurras ad ſummaria ipſorum capitum & titulorum, quæ ſunt ampla, nec potuerunt omnia tranſcribi & reduci ad hunc indicem: aliàs nimis in longum res abiiſſet abſq; vtilitate: Ipſa Summaria ſupplebunt perabundè.

Primus numerus caput. Secundus numeros eiuſdem capitis indicat.

A

Abraſio

AN Permiſſa cap. 65. nu. 27. & ſeqq. & num. 33.

Abſentia

Stipulationis Notariorum pro abſentibus Vide ſtipulatio, & cap. 25. per tot.

Abſtentio

Conceſſa filijs, & an probanda cap. 4. n. 17. 18.
Cur conceſſa cap. 5. num. 41. 42. & 43.

Abuſus

Abutenti commoditatibus feudalibus occurrendū cap. 55. num. 26.

Acceleratio

Acceleratio reuerſionis feudi ad Dominum dicitur ei fauorabilis cap. 51. num. 68.

Acceptatio

Acceptatio primi Donatarij an ſufficiat vbi donatur alicui & deſcendentibus ſeù per alia ſimilia verba: vide aditio. & c. 23. partic. 2. n. 43. & ſeqq. ſub num. 51. & ſeqq.
Acceptatio abſentis cui fuit donatum eſt de ſubſtātia, & perfectione num. 61.
Semper neceſſaria, aliàs interim eſt locus renocationi cap. 24. num. 47.
Vide ratificatio.

Acceſſio Acceſſorium

De acceſſionibus feudi fideicōmiſſi & alijs, ideſt de concernentibus augumenta alluiones. Incrementa, ſeruitutes, obligationes, melioramēta, deterioramenta, ędificia, plantationes, expēſas, & ſimilia cap. 65. & 66. per tot. vbi vide ſummaria & cap. 57. numer. 1. vbi de acceſſorijs feudi.
Acceſſorium pendet à principali cap. 23. num. 32.
Et ſui principalis naturam ſequitur cap. 57. num. 4.
De affixis, annexis, ſeparabilibus, vel inſeparabilibus cap. 65. num. 8. & ſeqq.
An poſſint tolli, abradi, an ſoluendum pretium, & quantum ſub num. 25. & pluribus ſeqq.
De Incrementis, & decrementis, & de adijcientibus agrum agro, domum domui eod. cap. 65. 16.

Accid ns

Non datur ſinè ſubiecto cap. 28. partic. 3. n. 35.

Acquiſi io

Acquirendi modi ſunt certi, & à Iure praſcripti cap. cap. 18. num. 28.
Ad modos caſui applicabiles recurrendum, Inquiſito prius an ſit capax. num. 29.
Nec confundendus vnus cum alio. num. 30. & infra titulus, & formula.

Cir-

I N D E X.

Circa acquirendi modos patri aut alijs, & filijs & alijs diſtinguitur materia vltimarum volũtatũ ab actibus inter Viuos, inter quę datur differentia num.32.

Acquiſita a nobis ipſis facilius à nobis alienari poſſunt cap.23.num.51.55.& ſeqq. cap.30. num.51.

Acquirendi feuda Varij modi explicantur cap.29. num.16.

Duobus ſimul acquirentibus feudum alter alteri non ſuccedit. cap.37 num.48.

Accreſcendi Ius

Accreſcendi Ius habet locum in liberalitate Principis cap.23.partic.2.n.12.

An in feudo conceſſo ab eodem cap.41.num.18.19. 21.& ſub 22. vbi fallere intitulatis.

An & quomodo in feudis & in alijs, & de natura iuris accreſcendi cap.11.num.38.& ſeqq.

Tollit Accreſcendi Ius etiam inutilis ſtipulatio cap.51.num.81.

An in legato annuo, & vſufructu ſit locus Iuri accreſcendi cap.59.num.67.

Ius non decreſcendi in alio caſu cap.50. ſub nu. 61.

Per ius accreſcendi feudum acquiritur cap. 29. ſub num.16.

Actio

Actio vtilis ſine ceſſione an acquiratur abſenti Notario ſtipulante c, 23.partic.2. nu.86.& ſeqq. & cap.41.num.35.

Actio & paſſio non poſſunt concurrere in vno, & eodem ſubiecto cap.35.numer.19 declaratur n.20.& cap.39.nu.5.vbi nu.anteceden.exempla.

Ad hoc

Hæc Vox ponderatur in cap.54.partic.1.num. 12.

Aditio

Adire non cogitur filius cap.5 num.76.& ſeqq.

Qualitas aditionis, in patre non verificatur nu. 81.

Aditionis neceſſitas infert ad hæreditariam qualitatem cap.9 ſub num.17.& 21.

Aditio non eſt nec infertur ſi tanquam alius, vt ſi pactum per filium cum interfectore patris c. 9 ſub num.20.

Adita hæreditas non eſt amplius hæreditas nu. 37. 39.contra num.38.

In Aditione grauati firmatur fideicommiſsum cap.13.num.69.

Et hæc non eſt amplius neceſsaria in alijs nu. 70. Vide acceptatio.

Idem in feudis num.71.

Aditio requiritur ex ſubtilitate Iuris, quæ in foro animæ, & ęquitatis non attenditur cap.63, num.119.

Adhoa

Hęc loco ſeruitij pſtãdi ſuccedit c.57.part.9.n.8.

Adiutamentum ſeù adiutorium

De adiutamento remiſſiuè cap.57.partic. 9. ſub num.8.

Adminiſtrator

Adminiſtrator licet creditor hæreditatis reſtituit omnes fructus etiam ante motam litem, ſeù eorum valorem cap.62.num.7.

In redditione rationis veniunt fructus percepti ab eo cap.63.num.48.

Ædificium

AEdificium an tolli, an ſoluendum pretium, an ad rationem ruderum, & an aliter cap.65.n. 29.& ſeqq.

Dupliciter conſiderabile vt ibidem num. 35. & ſeqq. ſcilicet neceſſarium, & vtile prædio, & pro fructibus colligendis, vt ibidem.

Scienti alienum fundum ei obijci poteſt quod temerè in eo ædificauerit num.43.

Si Aedificium ſit in Ciuitate non poteſt tolli nu. 98.

Si ad rationem AEdificij diruti ſit ſoluenda æſtimatio non eſt cęmentorum ratio habenda & cur num.39.

AEquitas AEqualitas, inęqualitas

AEquitas in paribus cauſis paria Iura deſiderat cap.6.num.8.9.

AEqualitatem inter filios ſeruandam remiſſiuè c, 22.num.17.

Et in ſucceſſione feudi, & alia cap.51.nu. 49.& ſeqq.

AEquitas textibus feudalibus ſeruari ſolita cap. 54.partic.2.num.22.

In concurſu rigoris, & ęquitatis opinio præferenda quæ ſtat pro æquitate c.57.partic.1.n. 16.

Intrat Iudex contra Iuris rigorem pro æquitate cap.65.num.44.

Exceptio naturalis ęquitatis nunquam cenſetur reiecta, & iudex etiam non requiſitus officium ſuum impertitur num.45.

Et alia de æquitate per num ſeqq.

Et præfertur rigori cap.3.ſub num.5.

AEquitas cerebrina contra ius ſimpliciter non ſequenda cap. 50. num. 16.& ad c.53.ſub nu. 14.

Æquipollens

Non refert quod quid ex æquipollentibus fiat cap.23.partic.2.num.82.

AEs

AEs alienum in hæreditate continetur cap.17.nu. 59.

Non tamen in bonis num.60.

AEſtimatio. V. Melioramentum

AEtas

I N D E X.

Aetas

AEtas patris non eſt ætas filii cap.5.num.68.69.

Afflictus Afflicto

Mattheus de Afflict. contra Loffred. defenſus cap.12 num.40.

Afflictio Afflicto non addenda cap. 57. partic.1. num.24.

Agnatio Agnatus

Agnatus debet probare gradus & alia c.1.n.3.ſeqq.

De Agnatorum ſucceſſione in feudis Vide infra ſucceſſio, & pleniſſimè cap.10.per tot.

Et a quo recognoſcant feudum, & quod redire dicatur ſuppoſita diuiſione inter primos ſucceſſores num.2.& ſeqq.

Agnatus habet à genere feudum num.24.

Non poteſt deſumi argumentum a Iure Agnatorum in feudo paterno ad Ius filiorũ in feudo nouo, & ratio num.25.

Quilibet agnatus ex prima conceſſione ſuo quodam Iure proprio ordine ſucceſſiuo ſuccedit num.26.

Agnati inſpecto primo ſtipite ſunt de deſcendentibus cap.12.num.40.

Agnationis inſignia pertinent Iure proprio c.46. num.10.

Agnati collaterales ex pacto aut aliis ex cauſis venientes vſque ad quem gradum ſuccedãt, & an ſemper admiſſibiles cap.1.ſub num.17.

Agnatus filius eius qui repudiauit an aliquo caſu nihilominus admittatur ad feudum c.36. n. 33.& ſeqq.

Alimentum

Filius non quaſi hæres poteſt petere alimenta à liberto paterno cap. 19.num 41.& ratio nu. 42.

Alimentorum Ius cedi non poteſt, commoditas transferri poteſt cap.48.num.6.

Annuum legatum Alimẽtorum poteſt pro futuro peti licet ad præſens non debeatur cap 59. num.54.

An per vulgarem deferatur, & alia à quo ſoluendum num.55.& ſeqq.

Si legata ſint alimenta poſt 25.annos mora fit.c. 63.num.87.

Alienatio

Alienatio quãdo in fraudem facta dicatur remiſſiue cap.13.num.12.

Alienari poteſt feudum Domino conſentiente cap. 23.num 52.

Idem in nouo.num.53.

Hominibus permiſſa ſuarum rerum alienatio num.1.4.

Et videtur contra Ius libero diſponendi arbitrio prius iri num.142.

Pater poteſt pro arbitrio, vel ſolus vbi poteſt, vel cũ conſenſu vbi non poteſt, alienare n. 157.

Valet argumentum ab alienatione ad alienationem a fortiori cap. 30. numer. 36. 37.

Alienatio paterni feudi nocet deſcendentibus non Agnatis num.38.

Non conſentientibus cap. 44. num.51.& ſeqq.

Et omnium conſentientium ſucceſſoribus, & cur d.cap.30.num.55.& ſeqq.

In alienatione Dominus directus præferendus cap.39.ſub num.8.

Feudum ſibi conceſſum cum pacto alienandi an etiam pro hæredibus cenſeatur conceſſum cap. 31.num 25.& ſeqq.

Verba, & clauſulæ plenum arbitrium diſponendi, vel alienandi indicantes plures cap.38.nu. 28.& ſeqq.

An in prohibitione alienandi ponãtur verba vniuerſalia refert num.59.

An verbo vendendi poſt ponatur verbum alienandi num.60.

Alienatio expreſſè prohibita impedit effectum clauſulæ, & cui dederit cap.39.num 37.

Alienare pro concedere, non pro Cedere ponitur vbi Ius non alienatur, ſed commoditates cap.48. num.3.& ſeqq.

Alienandi facultate data non cenſetur data facultas alterandi modum ſuccedendi cap. 51. nu. 56.

Aliud Alienatio, forma mutatio, & noua legis datio.ſub eod.& num. 60.

Statuto prohibente alienari fiet alienatio ex teſtamento nullo iuſſa cap.51.num.84.

De alienatione feudi licita, & illicita, & quæ vtraq & de aliis ad idẽ pertinẽtibus, & primò de licita c 52.Vbi vide Summarium.

Alienatio nulla an poſſit ab alienante infringi.ſub eod.num.83.& ſeqq.

De alienatione illicita, & quibus, & quomodo, & alia ca.53 per tot.vbi Vide Summarium & de Aſſenſu requiſito num.67.

Nemo niſi Dominus dicit de nullitate feudi illicitè alienati, & quando etiam Agnatus, & intra quod tempus, ſeu quando debeat declarare num.36.et ſeqq.et num 63.

An feudum totum amittatur, ſi pars tantum feudi alienetur. num.42.et ſeqq.

Vbi idem in fideicommiſſo, emphyteuſi, & aliis.

Alienatio tendens ad augumentum valida num. 64.

Facta ab ignorante excuſat .num.65.

De Alienatione feudi prout fit ab Agnato in Agnatum, quæ dicitur Refutatio an poſſit ſtatim reuocari a filio, vel ab Agnato, & alia ad idem in cap.54.per tot.& per partic.in quibus Vide Summaria.

I N D E X.

Alienatio vt ſtabilis dicatur, debet eſſe perpetua partic.2.num.48,eod.cap.54.

Alienationes feudorum cur prohibitæ c.54.partic. 3.num.28.29.

Furtum committit Agnatus feudum alienãt cap.54 partic.3 ſub num.33.

Alienatio ſeudi in fraudem creditorũ reuocabilis cap.55.num.32.& ſeqq.

De fructibus reſtituendis,vel non quando reuocatur res alienata vt Hæretici,vel Rei leſæ maieſtatis cap 63.num.16.17.

Feudum illicitè alienatum viuo alienante manet penes Dominum cap.53.num.1.in fi. vbi id ex opin.Iſern.

Alius

Vide Tertius,Vide Alter

Qui per alium facit perinde eſt ac ſi facere per ſemetipſum,attenditur perſona repreſentata, non eius qui actum gerit cap.19.nu.12.13.c. 23.num.26.& ſeqq. Vide contemplatio verſ. A me factum.

Res inter alios,vt teſtes,confeſſiones,an alios Q en alio Iudicio afficiant cap.45.num.72.73.

Allodium

Allodialia an præſumantur bona V. Bona.

Alter

Alterius negocium geri aut ad eum pertinere quomodo dicatur cap.65.num.61.63.

Alteratio

Vide, Alienatio, Inueſtitura.

Natura feudi vel ſuceſſio an poſſit alterari cap. 30.num.32.& ſeqq.c.51.ſub nu.48. & ſeqq. cap.54.num.21.

Alueus

De Alueo Alluuione mutato cap.65.nu.11.

Amiſſio Priuatio

Verbum amittat eſt priuatiuum, licet opus ſit ſententia declaratoria cap.47.num.29.Intellige vt num.31.

Priuatio intelligitur præuia citatione, & ſententia cap.53.num.56.

Etiam quod culpa eſſet notoria num.57.

Et non obſtante clauſula ipſo Iure,quia neceſſaria pro auocanda poſſeſſione num.58.

Si præfigatur tempus, & poſt illud negetur audientia num.59.

Quid in crimine leſæ maieſtatis num.60.

Inalienatione nulla num.eod.

Quid ſi de facto Princeps capiat bona à Rebelle num.62.

Anima,Animus Animal

Anima quæ peccauerit ipſa morietur cap.5.n.63.

Animus directò probari non poteſt cap.54.partic. 1.num.31.

Per indirectum præſumi poteſt, vel probari,vt per facta num.32. & ſeqq.numer.36.

Animalia exiſtentia in loco feudi, an feudalia cap. 65.nu.87.

Annus,

Menſis.Annui reditus,legata &c.

Anni tempus Viſum ſufficiens in multis c. 44.nu. 41.42.& de anno integro ſub 43.

Annus, & dies à quo tempore incipit currere cap. 47.ſub num.50.

Annus quoad fructus incipit ineunte verè cap.57. partic.1.ſub num.1.

Et à Martio vt ibid.num. 2.& ſeqq.

Tempore Martij incipiunt fructus repullulare num.4.

Vnius anni vnus fructus eſt num.5.

Annus intelligit pro cultura vnius anni.ſub eod.

Impenſæ culturæ ſolent fieri in authumno, & vere nu.7.

De annuis redditibus cap.59.num.53.

Annum legatum,etiam alimentorum, eod.nu.53. & ſeqq.

Vbi an ſoluendum ab vſufructuario, ſi plura legata an vnum, ſi perpetuo ſolueda vſque ad quod tempus &c.vt ibid.

A quo tempore annus incipiat inter ſucceſſores defuncti in beneficio num.75.

De multiplici anno num.76.

Antecedens

Antecedens qui Vult,vult & conſequens c.57. partic.1.num.39.

Anticipatio

De anticipatione loci in refutatione Agnato remotiori facta cap 54.par.1.nu 4.& 5.

Agnatus reuocans feudum refutatum emit ſibi locum partic.2.num.2.d.c.54.

Antiquum,Auitum

Ius antiquum poteſt referri cap. 3. n. 13.14.15.

An feudum Iure antiqui feudi conceſſum tranſeat ad Collaterales cap.37.ſub num.46.

Approbatio,

Vide Acceptatio Ratificatio

Appellatio

Appellandum eſt à die ſententiæ, ſtatim ex quo ſciuit,non expectata notificatione cap. 45. nu. 67.& ſeqq.

Aromata

Magis contrita odoratiora fiunt cap.11 num.4.

Arrogatio.

Arrogato impuberi pater tenetur relinquere quartam partem ſuorum bonorum cap. 13.num. 4.

Nec poteſt in ea fideicommittere ſub eodem.

Licet pupillariter poſſit,& ratio nu. 5.& ſeqq.

Quarta hæc non eſt quid hereditarium, & alia quod ex lege habeatur, & non valere argumentum

mentum ab ea ad feudum reprobato Loffred. vſque ad num.11.&c.

Aſcendens

De Aſcendentium ſucceſſione in feudis, vide Succeſſio.

A[illegible]enſus

Aſſenſus Domini directi neceſſarius in alienationibus V. alienatio. & conſenſus.

Auctor Authorare.

Sublato Authore, & qui errauit, vlla nec in allegante, nec in allegato vis facienda. cap. 24. num.64.

An ſibi ipſi Authorare, Vide, Sibi,

Augumentum

De Augumentis ſiuè incrementis, decrementis feudi, & aliorum Vide Acceſſio.

An res cum augumento reſtituenda cap.65.num. 12.& alia circa materiam augumenti, & decrementi per num ſeqq.

Pręſumitur factum ab eo qui facere tenebatur num 13.

An feudo aucto ſit augendum ſeruitiū aut adhoc & è contra ſico diminuto ſub num.16.

Audientia

Si pręſcripto tempore, & poſt eum denegetur audientia cap.53.num.59.

B

Baldus

In feudis aliquando errauit, & ſibi contrarius cap.6.num.41.42.

Baldus Ignorauit rationem. §. Titius. Si de feu. defuncte. cap.54 partic.1.num.66.

Beneficium

Non confertur in inuitum cap.4.num.80.

Beneficium ne teneantur vltra quam facere poſſint competit filijs, vt filijs, ac filijs, vt hęredibus cap.19 num 61.

Late interpretandum cap.24 num.28.

Declara vt cap. 54 partic.8 num.53.& ad cap. 50.num.34.& ſeqq. vbi etiam vide declarationem.

Beneficium ad eum non pertinet, qui non debet gerere officium cap.34 num.72.

Fructus Beneficiorum Eccleſiaſticorum an ad ſucceſſores in Beneficio an ad ſucceſſores defunctis perueniant cap. 59. per tot. vbi de Bulla Iulij Papę Tertij & reliquis ad idem.

Inter hęc, & feuda quędam affinitas, & ſimilitudo num.1.& ſeqq eod.c.59.

Huiuſmodi Beneficiati quibus comparentur, & de partibus fructuum faciendis per eos, num. 6.7.13.

Et quid in penſionibus num.14.30.& ſeqq.

Si venit dies; ſi nondum exacte, Vnde dicantur, quibus aſſimilentur, & alia vt ibididem.

Et de prębendis num.15.

Et de reſignatario num.41.d.cap.59.

Beneficiatus cui comparetur, an diſponere de fructibus eod.cap.59.num.72.73.74.

Beneplacitum V. Feudum

Bona

Bonus, Bona fides Boni Homines

Bona dicuntur à beando cap.14.num.19.20.

Idem de bonis ac de hęreditate iudicatur n.21.

Licet hęreditatis ſit latius nomen num.22.

De verbis Bonorum, & Hęreditatis ſimul copulatis, num.23.

Bonis repudiatis an etiam feudalia, & Emphyteotica cenſeantur repudiata num 24.

An renunciata num.17.d.c.14.

Bona feudalia dicimus communiter in bonis eſſe num.25.26.

Nec deſinunt eſſe bona &c. vt num.27.

Differentia eſt quibus dederis Iura, an bona c. 39 num.41.42.

Bonę fidei. vel malę poſſeſſor an faciat fructus ſuos cap.61.per tot.

Vide ibid. ſummarium, & in verb. Poſſeſſor, & c.62. etiam per tot.

Inter bonam, & malam fidem datur mediū ibid. num.73.& ſeqq.

De fructibus bonę fidei poſſeſſoris conſumptis vide etiam cap.63.num. 8.72 79 & 57.

Et quid in malę fidei poſſeſſore. numer. 101.& ſeqq.

Mala fides non pręſumitur, ſed probanda, & quando & alia ad idem eod. cap.6 .nu.104.

Bona fides pręſumitur, eſt tamen allegāda, & quomodo, aliquando etiam probanda nu.107.& ſeqq.

Omnes boni pręſumuntur num. 111.

Quęlibet cauſa excuſat eod.cap.63.n.15. Fallit. vt ibid. & c.62.num.19.

Bona ruſtica pręſumuntur allodialia niſi &c. c. 48.ſub num.92.

C

Caducitas

De caducitate declaranda per Dominum, quomodo, & quando, & quando cenſeatur remiſſa, & alia ad idem cap. 53.num.63.& ſeqq.

Cęcus. V. Imperfectus.

Calumnia

Inter ſe Dominus & Vaſallus non iurant de calumnia cap 53.par.8.num 31.

Canon Vide Cenſus.

INDEX.

Canonem non ſoluens an priuetur emphyteoſi cap. 53.num.46.

Captio

Captio vitanda cap.35.num.65.

Cardinalis

Cardinalis ſeruit per Subſtitutum cap.57.partic. 1.num.43.

Caſtrum

De expenſis in reficiendo Caſtro cap.61.num. 59.

Caſus

Caſus quid ſit cap.57.partic. 1.num.18.

Caſſamus

Hoc verbum intelligitur de validis cap.44.nu. 71.72.

Caualcata

Vaſallus non excuſatur à Caualcata & reſolutiones circa eam cap.57.partic.9.numer.11. 12.

Cauſa

Cauſa prima influit in ſecundam.c.12.nu.14.cap. 24 num.55.

Quelibet diſpoſitio à ſua Cauſa regulatur c.23. num.153.

Cauſa inſpicienda ob quàm diſpoſitio ſit numer. 154.

Non factum ſed cauſa magis facti inſpicienda 155.156.& cap.24.num.20.

Cauſa immediata fortiùs operatur quàm mediata cap.24.num.54.

Cauſa magis determinat ſubiectum proximum in eumq; magis influit quàm in remotum nu. 55.

Cauſa a modo diſtinguenda c.18.num.24.& ſeqq. & c 26.num.12.

Ex duabus cauſis vna ceſſante altera remanẽte non ceſſat effectus cap.33.num.10.

Cauſa proxima attendenda cap.34.num.61.ſicut ſubiecta materia proxima cap.51. ſub num. 48.

Cauſa particularis, & proxima attendenda, non remota aut generalis,cap.47.num.104.

Vnum,& idem non poteſt ſibi eſſe cauſa,& effectus cap.54 partic.2.num.11.

Vide diſtructio.

Nec Vita, & interitus, confirmans, & confirmatum num.12.13.& cap.4.num.34.

Vbi eſt datio ob cauſam res regulatur ſecundum eam c.57.partic.5.num.7.

Et ceſſante vere cauſa emolumẽti,ceſſat beneficiũ partic.7 per tot.

Iſta procedunt in contractibus, vt partic. 8.nu. 10. & ſeqq. Vbi Vide alia ad idem axiomata.

Que cauſa eſt probanda n um.12.

Non in feudis, aut celem oſinis, honorarijs, & ſimilibus ibi Vide. per tot.adde cap.59.num. 2.3.

Non debet quid eſſe penes nos ſine cauſa cap.65. num.48.

Cognita cauſa morbi facilior curatio in prefat. num.16

Cautio

Cautio,& Vſufructus ſunt perſ onaliſſima c.5.ſub nu.56.

Reſpondendo ad dicta num.52. & ſeqq.

Cenſus

Poteſt conſtitui per viam dationis in ſolutum cap.59.num.82.

De cenſu ſeù canone dato pro ſer uitio in feudis cap.57.partic.9.num.12.& ſeqq.

Certitudo Incertum

Incerte rei regula non niſi incerta applicari poteſt cap.57 partic 8.ſub num.45.

Incerte patris Vindicatio conſideratur, cũ que pars ſit vindicanda incertum eſt num.46.

Ceſſio Cedere

Cedere aliud eſt à concedere vel alienare c.48 ſub num.3.& ſeqq. num.78.& ſeqq.& numer. 81.

Circuitus

Sunt euitandi maximè inutiles cap.57. partic. 10.num.12.

Ciuitas, Ciuilitas.

Que habentur à Ciuitate, vt priuilegium Ciuitatis, et ſimilia competunt filijs etiam non heredibus, et alia cap 13.num.41. et ſeqq.

Ciuilitas ſibi queſita etiam pro ſuis deſcendentibus c.31.num.33.

Alia de Ciuilitate, et incolatu remiſſidè. num. 36.

Citatio

Citationes, monitiones, et proclamata neceſſaria quando alicuius intereſt cap.52.num.35.

Clericus

De inueſtitura in Clericum veriſimiliter filios non habiturum cap.38.n.50.

Clerici amittunt feuda et Conuerſi cap.55.ſub n. 21.in fin.

Clerici Spurij non ſuccedunt niſi ſub conditione ſi legitimabuntur ſiue erunt capaces c.39.num. 14.15.

Clericus Beneficiatus in Sacris Conſtitutus, ſuccedit in feudo pro ſe, et cui dederit. numer. 16.

Clericus poteſt de proprijs bonis pro arbitrio diſponere c.59.num.77.79

An de fructibus prebẽdu, diſtributionibus quotidianis num.79.

I N D E X.

Collateralis V. Agnatus

Collecta.

Collectę non ſoluuntur de feudo conceſſo cum clauſula, & qui dederit cap. 39. num. 11.

Colluſio

Eſt probanda & alia cap. 45. num. 50. & ſeqq.

Colonus

Quando faciat fructus ſuos c. 57. partic. 8. nu. 26.

Tranſmittit fructus in ſucceſſores nō Vſusfructuarius partic. 5. num. 3. cap. 57.

Emptor tenetur ſtare colono, & ei permittere fructus tollere num. 5. partic. 5.

Poteſt Colonus fructus retinere, & partiri cum emptore ex quadam incidenti Societate partic. 10. num. 11. cap. 57.

Debet de ęquitate percipere fructus quos ſeminauit num. 10.

Commenda

De fructibus Commendarum, de Commendatarij arbitrio in eis, quibus ipſi aſsimilentur De differentia perpetuorum, aut temporalium hodie ſublata, & de ſtabilimentis eorum particularibus quibuſdam religionibus relictis, De Religione Sanctorū Mauritij & Lazari omnium antiquiſsima &c. cap. 59. nu. 17. & ſeqq.

An dicatur titulus an vacari ſub num. 22.

Commentatores feudales vide Interpretes.

Commoditas (Vide) Vſusfructus,

Feudum non poteſt publicari quoad dominium vtile ſecus quoad commoditates cap. 64. n. 24.

Durante Vita delinquentis num. 23. & 25.

Communitas.

Prędijs ſemel acquiſitis Communitati an renunciatio propriorū Iurium noceat ſucceſſoribus cap. 13. num. 42.

Communio Communis,

Communi diuidundo Iudicium datur pro rebus particularibus cap. 17. num. 13.

Contra communē opinionem poteſt teneri cap. 28. partic. 3. num. 46. & quando nu. 47. & ſeqq.

Pro ea non præſumitur, quando falſitas corruſcat num. 49.

Dictum Senecæ circa hoc ſub eod.

Communis opinio non attendenda in caſu expreſſim à Iure deciſo cap. 50. num. 28.

Compilatores feudorum.

Defenduntur, & quomodo differant à compilatoribus textuum, & cur fiant digreſſiones, & repetitiones cap. 3. num. 52. & ſeqq.

Compenſatio.

Compenſatum quod eſt non dicitur donatum cap. 57. partic. 8. num. 9.

Conceſſio, Vide, Ceſſio, Cedere.

An quid poſſit haberi a Concedente tantum declaratur cap. 19. num. 63.

Concordantur Surd. & Fontan. ibid. V. verſ. quod vterque hic infra proximè.

Paria ſunt concedi mediante pecunia, vel ſint, & alicuius contemplatione cap. 23. num. 47.

Quòd vterque, & concedens, & accipiens concordent in modo, vt filius per ſucceſſionem acquirat, non ſimul cum Patre nu. 139. & ſeqq. & num. 66. & num. 39. ante ibid.

Et ratio quia cōcedēs non plus diligit filium, quā paternum. 67.

Contra haberi à Concedente ſolo cap. 24. num. 8. & ſeqq. & num. 4.

Sed reſpondetur num. 16. & ſeqq. & 48. & ſeqq. adde cap. 35. num. 10. 15. 16. 17. & 18.

Imò ad modum non tam aduertit concedens, & cur nu. 40. & ſeqq. & ſub 53. d. cap. 24.

Imo plus pater nu. 54. & cur ibidem, & ſeqq. eod. cap. 24.

Et error num. 62. eod. cap. 24.

Quot perſonæ tot conceſſiones Vide fideicommiſſum.

Conditio.

Conditiones non tranſeunt quia ſunt facti cap. 5. num. 97.

An conditio ſit appoſita ſubſtantiæ an reſolutioni refert cap. 38. num. 57.

Conditio an momento temporis, & alia ad idem, quod ea deficiente deficiat effectus, & omnes ex pluribus adimplendæ, antea non competit actio, eſſe probandum eius aduentum &c. cap. 40. num. 26. & ſeqq.

Conditio exiſtens non efficit quo deſinat eſſe hęres facit enim interim eius vteſſe fructus videātur cap. 61. num. 17.

Conditione deficiente quid de fructibus dicendum cap. 63. num. 22.

Condemnatio Damnare.

Condemnatio propriè eſt Iuſdicentium cap. 34. num. 94.

Damnare ideſt non culpare num. 93.

Damnetur ideſt feudum amittat cap. 47. nu. 28.

Conductio, Vide, locatio.

Conductio plurium rerum ſub vna penſione, ſi in vno deficiat ab omnibus, & a toto contractu licebit reſilire cap. 56. num. 14.

Fructus inter antiquum conductorem, & colonum, & modernum eius ſucceſſorem cap. 59. num. 44.

Confiſcatio. V. Rebellis.

Confuſio terminorum, caſuum. &c.

Vide Diuerſitas.

Conſenſus.

I N D E X.

Conſenſus in alienationibus, & alijs actibus præiudicialibus circa feudum nocet omnibus ſucceſſoribus parentum conſentientium, aliàs feudalia omni commercio priuarentur cap. 30.num.58.cap.52.num.33.& ſeqq.& cap. 54.partic.2.ſub num.35.36.38.

Intellige ſi omnes conſentiunt num. 39.& ſeqq. vbi declaratio d. cap. 52.

Et plenè ad hęc etiam cap.54. partic.3.num.37. & ſeqq.

Nec vllus eſſet cum Vaſallis cõtracturus d. cap. 30.num.59.& ad cap.45.num.30.& ſeqq.

An requiratur conſenſum eſſe expreſſum aut licentiam c.53.num.67.& an præcedere, interuenire actus an ſubſequi ſub eod.

Conſenſus Domini neceſſarius non vt præferatur, ſed vt approbet aut reprobet cap. 39. num. 7. & ſeqq.

In Conſenſu tacito inducto per anni lapſum qualis debeat eſſe ſcientia Domini cap.44.numer.47.

Non conſentiẽtibus agnatis feudi alienatio nulla num.51.& ſeqq.

Non eis præiudicatur cap. 46.ſub num.6.

Clauſula ſaluo conſenſu Domini cap. 52.num.6.

Conſenſus neceſſarius quando alicuius intereſt nu. 34.eod.cap.52.

Vt Citationes, monitiones, & proclamata nu.35.

Non eſt neceſſarius quando non intereſt num. 38.

Vide proclama, vel Citatio.

Conſenſus Domini non facit quin agnatus poſſit feudum alienatum reuocare cap.54.partic.2. ſub num.23.

Conſentiens alienationi rei ſuæ eam conualidat nec poteſt reuocare.num.34.35.

Conſenſus vnus, & idem cenſetur primi à quo alij dependent ac ipſorummet dependentium cap. 54 par.2.num.42.

Et de iure etiam hæredibus præiudicat num.36.

Abſque conſenſu agnatorum nulla eſt alienatio cap.54 partic.3.num. 31.

Plura an conſenſus ſimplex ſufficiat ad præiudicium ſucceſſorum, an expreſſus, an tacitus, an extendibilis de perſona ad perſonam, an vltra ſimplicem conſenſum requiratur obligatorius &c.eod.cap.54. partic.3.num.37.& ſeqq.

Conſenſus obligatorius afficit hæredem, confirmatorius non afficit num. 54.

Et de alijs conuenientijs, & de differentijs inter hunc duplicem conſenſum.num. 55.& ſeqq.

Aliud vendere, aliud vendenti conſentire, & an cõſentiens fideicommiſſi alienationi caſu eius adueniente poſſit nihilominus admitti n.59.

Simplex conſenſus non ſufficit, niſi etiam renunciatio intercedat num. 60.

In præiudicium non conſentientis Inueſtitura in remotiorem agnatum non præiudicat nu. 64.

Conſequenter.

De hoc verbo cap.57.in princ.num. 18.& ſeqq.

Conſilium

In materia conſiliorum ſunt ex Doctor. qui dicunt ſè deſiderare aut velle videre quid in ea cauſa fuerit deciſum cap.23. partic. 1.nu.25.

Conſolidatio.

De conſolidatione cap. 10.num.15.& ſeqq.

Conſtitutum,

Clauſula conſtituti an obligationi bonorum, an aliter apponatur refert cap.38.num.56.

Conſuetudo.

Conſuetudinis natura eſt, vt ſit rationabilis cap.3. num.2.11.

Vbi extãt cõſuetudo, ſtylus, lex municipalis in cõtrarium, verba Cuiciiq, aut qui dederit nõ attenduntur cap.38.num.86.87.cap.39.num. 27.

Conſuetudo ſeruanda in retro feudis cap.48.num. 95.

Conſuetudini ſtandum, ſi tempore hoc vel illo ſoluantur penſiones cap.57.partic.9.num.9.

Et conſuetudinis mirabiles effectus & de eius vi & potentia remiſſiuè ſub eod.& cap. 44.num. 79.& ſeqq.

Et ſi conſuetudo transferendi ad hæredes ſi penſionarius deceſſerit ante vel poſt octo dies. nu. 10.

Contemplatio.

Plura de contemplatione quæ propria, quæ impropria, quæ vera, & in ſenſu vero, & legali, & quę contra, & an contemplatione patris an filij &c.cap.23.num.111.& ſeqq. Vide pater. & cap.34.num.43.& ſeqq. vbi pleniſſimè.

De datis ab Auo nepoti, ſponſę, Ambaſciatoribus, &c.num.114.& ſeq. d.cap.23.

Quod mea contemplatione tibi datum eſt, mihi cenſetur datum eod. nu.114.& cap.34.num. 51.56.70.71.

Et contra num.58.59.60.

Cõtẽplatio principalis in conſideratione non acceſſoria num.120.& ſeqq.d.cap.23.

Argumentum à contemplatione quando validum cap.34.num. 53.

Fieri non poteſt quin etiam filiorum aliqua ſit contemplatio num. 81.

A me factum dicitur ab alio factum mei contẽplatione num.101.

Et contemplatione cuius ſit acquiritur actio nu. 103.

Con-

I N D E X.

Continuatio.

Facilius datur continuatio quàm noua conceſſio c.57.partic.10.num.7.

Contractus, Conuentio.

Contrahendi, & diſtrahendi eadem poteſtas cap. 23.num.34.partic.2.

Et poſſunt partes contractum diſſoluere. nu.35. 36.

In totum vel pro parte. nu.76.

Non ſufficit tamen vnius voluntas. 36.

Qualitates adiecta contractui dicuntur ineſſe, & eſſe pars contractus cap.23. partic. 2.nu.75.

Contractus ab initio voluntatis ex poſt neceſſitatis num. 81.

Vnuſquiſq; cenſetur contrahere, ſecundum naturam contractus de quo agitur, & ſe reſtringere Iuri, & legibus de eo actu loquentibus cap. 28.partic.3.ſub num. 33.

Adde verb. Ius.

Conuentio alia expreſſa alia tacita cap.33.num.9. & ſub num. 10.

Contrahentium mens inſpicienda cap. 35. nu. 44. cap.37.num.19.20.21.

Quia aliàs nemo contracturus eſſet cum minore, vel cum alio ideò ſæpè actus ſuſtinentur. Vide conſenſus.

Contractus eſt indiuiduus, & pacta in eo contenta, & vno remoto & alterum, & alia cap. 56. num. 7. & ſeqq.

Siuè vna, & eadem diſpoſitio. Vide diuiſio.

Contractus, & liberalitas opponuntur cap. 57. partic.8.num. 8.

Contractu aut alio actu annullato, reſciſſo, reſoluto, reuocato, quid de fructibus reſtituendis c. 63.per tot. Vide ibid. ſummarium.

Contradictor,

Contradictio Contrarietas, Controuerſia.

Viam ferro aperit, qui per contraria ſcandit cap.11.num. 1.

Sine contradictione, omni contradictione remota cap.37.num. 41.

Legitimus contradictor quis, & alia ad idem cap.45.num. 38. & ſeqq.

Contrariorum eadem eſt diſciplina cap. 52.nu.4.

Oppoſita iuxta ſe poſita magis eluceſcunt, & mẽs declaratur cap.30.num.60.

Continuatio.

Facilius datur cap.57.partic.10.ſub nu.3.

Copula.

Copula, Et, quomodo ſiet cap. 36.nu. 6.52.& ſeqq.

Eſt repetitiua præcedentis orationis c.50.n.41.

Correlatiuum.

In correlatiuis vno deficiente deficit & aliud cap.34.num.73.

Correctio, Interpretatio.

Incontinenti non præſumenda cap.4.num.33.

Melius eſt ſe ipſum corrigere, quam ab alijs corrigi cap.44.num. 78.

Correctio vitanda cap. 47. num.4.

A correctione textuum abſtinendum cap. 61. num. 102.

Creditor.

An in præiudicium creditorum poſſit ante tempus grauatus reſtituere.c.55.num.37.

Culpa.

De culpa ob quam amittitur feudum cap. 50. per tot.

Vbi vide ſummarium.

Cultura, Cura.

Totum annum importat cap.57. partic. 5. n. 2.

Annus intelligitur pro cultura vnius anni eod. cap.57.partic.10.num. 5.

Culturæ expenſæ quando ſoleant fieri nu.7.

Fructus non eo tempore quo percipiuntur, ſed quo coluuntur fieri dicuntur num. 23.

Cultura indicat fructus induſtriales cap. 61.n.23.

Cura naturales. 24.

Et etiam animalium num. 25.

D

Damnum indemne.

In promiſſione duorum de indemnitate Vide Duo.

Dare Datio.

Cui in feudum dederis eſt proprium feudum, non intrat qualitas hæreditaria cap.28.partic.3. num.36.

Formula ſibi & filijs, & cui dederit c.36.num. 28.

Pro ſe filijs hæredibus, & ſucceſſoribus, & cui dederit c.37.num.18.

De formula, & cui dederit cap. 39. per tot. recurre ad ſummarium. illius cap.

Et ibi de alijs cui Ius dabit, cui in feudum, cui legitimè, ſeu, Iure feudi faciant, & alijs ex quibus vis clauſulæ; & cui dederit modificatur num.31.& ſeqq.

Et de differentia ſi dicatur, quibus Iura dederis vel cui bona, num.41.42.

Non poteſt ſibi ipſi accipiens in allodium concedere. num.46.& ſeqq.

Debitum, Debeo.

Ad debita Vaſalli an teneatur Dominus, vel Agnatus, ad quos feudum reuertitur c. 64. num.17.18.55.

Et an debeat Dominus recipere renunciationes Vaſallorum in fraudem creditorum cap. 55. num.31.& ſeqq.

Decedere

Verbum, Decedat, importat mortem naturalem

cap.57.partic.3.num.7.

Deciſio

Non tàm generalibus regulis, quam deciſionibus in terminis incumbendum cap. 29. num. 13.

Et id maximè in Brocardicis.num.14.

Et de laudibus & opportunitate deciſionum, & decidentium. ſub eod.

Decretum

Quid de fructibus quoad immiſſum & primo decreto cap.63.num.71.

Deficere Defectus, Vide exiſtere.

Defunctus

Defuncto an fiat Iniuria repudiando eius hæreditatem, an lædatur eius memoria, an infamia, & alia ad idem plura, cap.4.numer.1.& ſeqq.47.& ſeqq.

Eius intereſt hæredem habere num.5.

Cui magis congruat publicari bona, & iniuria an defuncto, an filio 54.& ſeqq.

An oporteat eſſe hæredem primi, vel vltimi defuncti.Vide hæres.

An bona ſint primi, vel vltimi defuncti cap.40. num.70.71.

Hæres non eſt melioris cõditionis, quam defunctus c.57.partie.7.num5.

Delegatus

Refert an cauſa ſit delegata ſub nomine proprio vel dignitatis Vide proprium.

Delictum, Delinquens

Delictum patris an noceat filijs in fideicommiſſis, aut feudis cap.13.ſub num.72.& c.50.per tot.

Delictum in committendo maius, quam in omittendo. Vide offenſio.

Ob immanitatem delicti etiam bruta ſuſpendũtur cap.50.num.18.

Delictum vnius alteri non nocet numer. 47.& ſeqq.

Vnius ex pluribus quoad feudi amiſſionem pro ſua rata quid iuris nu.65.

Delinquentium bona, aut fructus ſi ſub feudo aut fideicommiſſo cap.64.num.24.& ſeqq.

Aliquando ſtatim tranſeunt ad ſucceſſores excluſo fiſco num.30.& ſeqq.

Demonſtratio

In dubio demonſtratio non præſumitur cauſa . diſpoſitionis cap.33.num.3.

Demonſtratio Vice nominis fungitur cap. 34. num.10.

Deſiderium

Deſiderium noſtrum aut voluntatem impleri imputatur ad lucrum cap.22.num.11.

Et è contra ad damnum num.12.Vide Voluntas.

Deſperatio

In deſperatis non deſperandum in præfat. ſub num.16.

Deſtructio Vide cauſa.

Vnus & idem actus non eſt ſibi inuicẽ conſtructiuus, & deſtructiuus cap.4.numer.34.Vide cauſa.

Deterioratio

De emphyteuta deteriorãte an emphyteoſi priuetur cap.53.num 47.

Deus

Solus Deus ſcrutator cordium cap.54.partic.1. num.31.

Dignitas Dignum.

Quæ ſunt dignitatis non ſunt tranſmiſſibilia c. 5.num.99.

Perſona æquè digna quæ dicatur c.48.num.49. & ſeqq.

Dies

Dies incertus expreſſè appoſitus æquiparatur conditioni cap.23. partic.1.num.6.

Diſpenſatio

Diſpenſatio Papæ vtrum ſit inter executiua refert. c.38.num.72.

Diſpoſitio

Nemo præſumitur elegiſſe modum per quem diſpoſitio ſua ſubuertatur cap.4.num.35.

Aut irrita fiat cap.54.partic.1.nu.54.Vide Validum.

Nemo debet priuari facultate diſponendi. Vide priuatio, alienatio.

Diſpoſitio de habilitate intelligenda cum conſenſu, vbi requiritur, & ſine, vbi non requiritur c. 23.num.fin.

Clauſulæ indicantes arbitrium diſponendi ſolita apponi contractibus cap.38.numer.28.& ſeqq

Ad habendum quicquid placuerit, prout videbitur, pleno Iure, & alia vt ibid.

Refert an in diſpoſitiuis apponantur an in executiuis num.63.& ſeqq.

Quando dicãtur appoſita inter diſpoſitiua, aut executiua.ſub 75.

Quid diſponere, & duplex diſpoſitio poſitiua, & negatiua, ordinare ordinamentum, & alia c. 51.ſub num.38.& ſeqq.

Ex Diſpoſitionibus negatiuis non inducitur habitus num.42.

Diſputatio

Non debet aſſumi pro vero id de quo diſputatur cap.6.num.45.

Diſtinctio.

Diſtinctiones cur, & quando fiant cap.28. partic. 1.num.12.& ſeqq.

Diuerſitas, Diuerſum

Vna,

Vna, & eadem res an diuerſo Iure cenſeri poſsit cap.11.num.5.& ſeqq.per tot. cap.pleniſsimè in multiplici materia.

Ex diuerſis non infertur cap.23.num.94.

Declara vt.95.

Cauendum à diuerſitate terminorum, & formularum cap.23.partic.1.numer.32.& ad partic.2.num.38.85.& ad cap.24.num.44.60.61.Vbi de his qui ſimpliciter referunt non examinando & ad cap.26.num.7.10.12.& cap.33.num.4.cap.54.partic.1.ſub num.25. Vide infra ſimilitudo.

Diſtributio

Diſtributiones fructuum appellatione non veniũt cap.57.partic.2.num.50.

Diuiſio,

diuiduum, indiuiduum.

Diuiſio feudi;Vide feudum & c.1.in princ.& ſub num.20.

Diſtributio rerum hæreditariarum, & feudi quomodo fiat an pro rata hæreditaria, an in viriles cap.15.per tot.

Et in quo ſtet baſis, an ſic, vel ſic ſienda numer.10.

Diuiſiones quomodo ſiendæ num.33.

Clauſulæ & cui dederit, aut ſimiles non operantur effectum ſuum abſolutum inter fratres diuidentes cap.39.num.30.

Diuiſio in feudis fieri poteſt cap.51.ſub num.62.

In indiuiduis alterum ſine altero ſeparabiliter non conſideratur c.56 num.7.

Indiuidua conſiſtunt tota in toto & alia quod vnus contractus ſit indiuiduus nu.8.& ſeqq.

Indiuidua quædam neceſſaria,quædam voluntaria & differentia num.17.& ſeqq.

Vna, & eodem diſpoſitio ſcindi non poteſt c.57.partic.2.num.34.

Doctor

Doctores notantur qui ſicut aues,& oues,aut ſicut diſcipuli Pytagoræ Ipſe dixit, Irriſi a Cic.c.28 partic.3.num.23.24.25.

Non eſt curandum de Doctore ſibi contrario forte cauſę inſeruiendo cap.35.num.41.

Doctor dicitur perſona ęquè digna,magis nobilis,quam genere nobilis & Doctoratus eſt dignitas cap.48 num.41.& ſeqq.

Et eius filius eſt etiam nobilis ibid. ſub numer.50.

Nec poteſt puniri pœna triremium ibid.

Dominium, Dominus

Feudum caducatum redit ad dominum Iure deuolutionis,ſeù conſolidationis, c.10.nu.19.& ſeqq.

Et dicitur feudi reuerſio ad Dominum fauorabilis V.Accelratio.

Dominium directum, vel vtile poteſt diuerſimodè conſiderari, vnde ſtatuta valeant ſaltem ratione vtilis, cap. 11. numer. 32.

Dominium in facultate diſponendi pro arbitrio conſiſtit cap.14.num.12.

Quod noſtrum eſt a nobis auferri non poteſt inuitis quando procedat cap.23 num.148.

Domino & Arbitro licet pro arbitrio diſponere c.30.num.50.

Vti & abuti c.50.num.36.

Voluntas Domini nolentis habere alium, quam Inueſtitum attendenda cap.34.num.74.

Dominium transfertur rei qua eſt penes eum cui quis ſtipulatur cap.41.num.34.

Duo in ſolidum eſſe non poſſunt Vide poſſeſſio.

Dominium directum,& vtile,dominium abſolutè, & quaſi dominium de his quid ſint. cap. 48. num.28.& ſeqq.

Dominium rerum dotalium eſt penes vxorem, quaſi dominium penes maritum num.31.

Idem in Vaſallo num.32.

Dominus dicitur poſſidere per vltimum conductorem ſub feudatarium ſiù ſubinfeutheotam & dicitur per eos continuari poſſeſſio quamuis aliter non apprehenſa num.34.& ſeqq.

Vtile dominium per mortem Vaſalli reſoluitur cap.57.partic.5.num.10.

De fructibus vbi petitur quod ſuum eſt, aut ſibi debitum cap.63.num.7.& ſeqq.

Vbi in caſu reſtitutionis dotis, aut legati num.8.

Fructus ſequuntur Dominum nu.117.& cap.57.partic.4 per tot.

Dominium vtile non poteſt publicari,ſecus commoditates Vide Commoditas.

Inter duos Dominos quomodo ſint ſeruitia pręſtanda a Vaſallo V.infra ſeruitium.

Donatio,

Donatio contemplatione matrimonij, Maioratus.

Donatio cum pacto, vt poſt mortem cõiugum perueniat ad eorum liberos cap. 19.num.39.

Quod tranſeunte aliquo ad ſecũdas nuptias bona ſint filiorum num.40.

Quod ſtatim transferatur dominium ſub codẽ.

In donatione ſit tranſmiſsio cap.21.nu.4.

Regulariter mentio hæredis ſtat in conſequentiam, & cum ſuppoſito quod donatio ex perſona donatarij confirmetur,vt poſsit tranſire in hæredes num.5.

De donatione vt primogenitus ſuccedat de gradu in gradum,ipſo prius vocato præmortente,remiſsiuè num.6.

An pater poſsit pręiudicare in donatione facta patri ipſo viuente, & poſt mortem eius filijs cap.23.

Digitized by Google

I N D E X.

cap.23 partic.1.num. 3.9.

De patre ſibi, & filijs ſtipulante, quod vxore tranſeunte ad ſecunda Vota, ſtatim bona fiant ſiliorum num. 10.

In Donatione patri, & filijs ex Catherina Vxore ſuſcipiendis, filijs non præiudicari nu. 11. & 15.

Habet hæc donatio naturam feudi ex pacto, & prouidentia d.partic.1 nu.12.cap.23.

Attendenda declaratio donantis num. 14.

Nec poteſt reuocari, etiam de donantis interuētu ſub eod.

Leges donationis ſeruandæ num.16.

Nec poteſt præiudicari vbi donatum proli, aut familiæ num.17.

Non vnica donatio ſed plures num. 18.

De donatione aui in filium aut nepotem contēplatione matrimonij contra creditores num. 19.

Eſt pars contractus dotalis num. 20.

Et retroceſſio talis donationis facta per patrem inualida num.21.

Nec ſtante donatione patri, & filijs cum probibitione alienandi poteſt præiudicari nu. 28.

Pacta matrimonialia, et fauore matrimonij ſuſtineri pro quo multa ſpecialia nu.43. & ſeqq.

Si donatio facta ſimpliciter, et non liberis n.35.

Donatio Aui filijs, et nepotibus diuerſa a ſtipulatione patris ſibi et filijs num 37.

In donatione rei propriæ per mulierem ſe nubentem poſt mortem ſuam filio naſcituro cum Caſſan.examinatur cap 23. partic.2.num.3. et ſeqq.

In donatione pro ſe, et filijs ex eius legitimo corpore deſcendentibus cum Mart. nu.5. et ſeqq.

In donatione mariti facta Vxori, et eius filijs contemplatione matrimonij Vxorem nō priuari ſi tranſeat ad ſecunda Vota male Menoch.num.8.

In donatione facta filio vnius ex fratribus donantis ſtipulante notario non poſſe reuocari cum Menoch.benè num 10.

Nec diſponi in donatione principis facta ſororibus pro ſe filijs, et deſcendentibus quibuſcūque num.11.et ſeqq.17. et 18.

Et vbi adeſt qualitas maſculinitatis nu. 13.14.

Quando vocantur nondum nati, num.15.

Quando cum onere deferendi nomen, et inſignia num 16.

In donatione Regis Titio, et eius primogenito, et alijs ſucceſſiuè num.20.

De donatione ante acceptationem filij an reuocabilis, & alia d.partic.2.num.49. & ſeqq.c.23.

Donatio ex Vnius conſenſu non poteſt conſiſtere cap.23.par.2.num. 54.

Ius reuocandi donationem non tranſit ad heredem, num. 66.

Donationis perfectio conſiſtit in irreuocabilitate. num. 80.

An morte donantis reuocetur donatio nondum ratificata per abſentem num. 65.

Alia ex quibus donatio ſit irreuocabilis ex clauſula conſtituti, ſi res tradita &c. 96.

Donatio nulla ratificatione non conualidatur, & contra 98. & ſeqq.

Quomodo ſit nulla num. 100.

Mens donantis abſenti qualis ſit num. 101. d. cap.23.partic.2.

In donatione immunitatis, ſeù exemptione propriorum bonorum cap. 57. num.10.

Donatarius feudi reſciſſa donatione tenetur ad debita cap.55. num.35.

Donationes inter coniuges non amarè & tanquam inter infectos contrahentes non interpretandæ cap.57.partic. 8. num.5.

De fructibus in donationibus inter coniuges cap. 6x.num.23. & ſeqq.

A quo tempore debiti morte alterius ſubſequuta num.103.

Quid de fructibus extradotalibus perceptis à marito num.104.

Quod retinetur abſque titulo donationis poteſt condiſci num.94.ibid.

Quid in donatione ob ſuperuenientiam liberorū reuocata cap.63.num.24.

Donatio ratificatur ſi quomodo & ſufficit vnum de donatarijs ratificaſſe cap.41.nu. 32. vſque in fin.

Dos, Dotatio

Maritus cui loco dotis fuerat promiſſa hæreditas, quæ ſibi non fuit data poteſt agere ad intereſſe cap.3.num.36.

Pactum quod mortuo marito eius hæredes lucrentur dotem, non valet, quod hæredes vxoris lucrentur donationē propter nuptias valet ibid.num.37.

De feudo doto in dotem remiſſiuè cap.48.ſub n.31.

In donatione reciproca inter ſponſum, & ſponſam liberi ſuccedunt vt hæredes præmorienti cap.13.num.25.

Dotes habentur à filijs non vt hæredes matris, ſed ex conſuetudine num. 26.

Idem ſi ab Auo ſub eod. & nu.27.

Aliud eſt dos, aliud res ipſæ dotales cap. 17.nu. 14. 15.

Aliud dos, aliud hæreditas. num.16.

Dos Ius vniuerſale num.29.30.

Plura de ſtipulatione parentum in dotibus, vt reddi filijs, ſocero dari, & hæredi filiæ, in filia ſtipulante matri dari dotem poſt mortem ſuā, In ſorore quæ fratri, In patre etc. ſimilia cap. 19.num.17.et ſeqq.et per tot.vſq; in fin.

Dos

I N D E X.

Dos filio, aut filiæ acquiritur ſi pater morte præuenit ut pendente conditione non potuerit rem in ſtipulatum deductam conſequi. cap. 21. num. 1.

An pater poſſit præiudicare in donatione facta ſibi & filijs ipſis filijs cap. 23. per tot.

Vbi in donatione priuatorum, Principis reuocata ad certum tempus, & alia plura numer. 3. et ſeqq.

Et poteſt reuocari donatio a patre num. 54.

De Dotario remiſſiue cap. 23. partic. 2. num. 108.

Dominium rerum dotalium, penes quem ſit, Vide Dominium.

Si non ſuſtinetur repudiatio, nec dotatio in ſeudis cap. 56. num. 11.

Quando ſit reuocatio ex titulo dotis inofficioſæ, quid de fructibus cap. 63. num. 80.

Quid in legato pro dote nu. 84. et ſeqq.

Dotis fructus an debiti à tempore matrimonij an diſpenſationis num. 28.

Dos non poteſt conſtitui in emphyteoſi, feudo fideicommiſſo etiam niſi in ſubſidium cap. 64. nu. 37. et ſeqq.

Et in caſum ſubſidij non proderit Inuentarium num. 39.

Duellum.

Videtur permiſſum cap. 3. ſub nu. 2. Contra 16. 17.

Duo

Duobus ſimul cõpetentibus per refutationẽ vnius non tollitur aliud c. 9. num. 18.

Quando duo inter ſe coniunguntur vincitur ille qui ex vno tantum capite cap. 12. nu. 63. 64.

Duo ſimpliciter nominati heredes, & obligati ad legatum, viritim obligati duo rei debendi c. 15 num. 16.

Idem in locatione facta à duobus num. 17.

Idem in promiſſione indemnitatis facta duobus 18.

Idem in pluribus nominatim vocatis ex teſtamento, confeſſione dotis, donatione, ſententia &c. num. 18. 19.

E

Eccleſia

Qui fornicatur in corpus ſuum peccat non ſolum ſui ipſius, ſed etiam Eccleſiæ, & per vnũ membrũ macula in totum corpus diffunditur. cap. 53. ſub num. 27.

De fructibus beneficiorum Eccleſiaſticorum, Vide. Beneficium.

Electio

Nemo poteſt ſe ipſum eligere. Vide Sibi.

Eluſio Illuſio

Interpretatio facienda ne diſpoſitio eludatur c. 23. partic. 2 num. 77.

Illuſio vitanda cap. 35. num. 66.

Emphyteoſis

In emphyteoſi pro ſe, & filijs an pater poſſit præiudicare c. 23 partic. 2. num. 7

Emphyteoſis pro ſe Vxore, & filijs capitur a patre c. 26. num. 18.

Emphyteoſis Eccleſiaſtica non tranſit ad extraneos nec ad legitimatos cap. 39 ſub num. 16.

Nepotem admitti ad emphyteuſim non obſtante repudiatione patris non probata c. 56. nu. 29.

Emphyteota impeditus vti frui non tenetur ad penſiones cap. 57. partic. 4. num. 21.

Fructus an tranſeant ad ſucceſſorẽ emphyteotæ cap. 58. per tot.

Quid de fructibus in emphyteoſi poſt declaratã caducitatem c. 63. num. 58.

Emphyteota penes quem eſt vtile dominium ſibi poſſidet non Domino directo cap. 48. ſub nu. 27.

Emptio.

Stante clauſula, & cui dederit in feudo empto facilius intrat ſucceſſio ab inteſtato c. 39. nu. 22.

Res pretium, & conſenſus de ſubſtantia emptionis c. 54. partic. 2. nrm. 7.

Si alias partẽ non eſſet empturus licet ab emptione reſilire cap. 56. num. 15.

De fructibus inter emptorem & venditionem à tẽpore euentus conditionis & in promiſſione de vendendo cap. 59. n. 45 46.

Empto fundo quid veniant num. 47.

Quid ſi empti fructus ad Vitam num. 48.

An contractus ſuper vita ſit licitus. num. 49.

Quid ſi emptum ad vſumfructum nu. 50. d. cap. 59.

Quid ſi empti fructus vel Cenſus ſoluendi ex tali fundo num. 51.

Emens ab alio, quam à minore aut Eccleſia titulo inualido an faciat fructus ſuos c. 61. nu. 66. & ſeqq.

Secus ſi a minore vel Eccleſia numer. 37. & ſeqq.

Enumeratio

Perſonarum enumeratio hunc effectum habet vt æquentur in legato præſtando cap. 15. num. 15.

Ens

Eius quod non eſt certa non poteſt tradi diffinitio cap. 28. partic. 3. num. 22.

Non entis nullæ ſunt qualitates cap. 35. numer. 29.

Error

Errores

I N D E X.

Error

Errores arguuntur ex Vacillationibus, & repugnantijs cap.28.partic.3.num.19.

Vel leuiſſimus error in principio omnem aditum occludit veritati.num.26.

Error fundamenti totam maſſam corrumpit.nu.28.& in prefat.num.13.

Error Iuris non excuſat à fructuum reſtitutione cap.63.num.42.

Etiam

Hęc vox eſt ampliatiua cap.50.num.40.

Euictio

Euictioni non eſt locus in feudo & quando ſit remiſſiuè cap.54.partic.2.num.28.& partic.1.ſub num.8.vbi etiam ſi promiſſa euictio.

Excandentiæ

Hodiè ſubrogatæ loco retrofeudorum c. 48.nu.87.88.

Excluſio

Smel excluſus ſemper excluſus, & etiam omnes eius deſcendentes c.40.num.62.

Et fallit in pluribus caſibus nu. 63. & ſeqq.77.& ſeqq 85.& ſeqq.

Fauore certarum perſonarum deſicit, deficientibus perſonis num.26.

Non allegabilis excluſio niſi ab eo cuius intereſt num.94.d.c 40.

Regula incluſio vnius eſt excluſio alterius nō procedit vbi alio iure quis venit cap.57 partic.9. ſub num.14.

Exceſſus

Ecedens terminos debet & ipſe à ſuis terminis excedi c.54.partic.1.num.63.

Executio Executiuum

Verba executiua valent ad declarandum c. 23. partic.2.num.& 6.cap 37 nu.32.

Exceptiò requirens altiorem indaginem non retardat executionem ſententiæ cap. 66.n.28.

Verba executiua non operantur c.37.nu.26.27.& c.38.nu.63.& ſeqq.

Vbi in clauſulis quod poſſit diſponere & quibus dederit, ad habendum, faciant quicquid velint &c.

Aliquando tamen habent vim diſponendi, & ampliandi num.33.34.d.c.37.

Non operari in executiuis clauſulam, & cui dederit cap 39.num.26.

De executione in fructibus feudalibus, fideicōmiſſi, & ſimilibus poſt mortem anteceſſoris c.64 per tot.

Durante vita debitoris eorum poſſeſſoris nu.23.25.

An neceſſaria mors naturalis, an etiā ciuilis ſufficiat num.26.& ſeqq.

Executio tātū fit in ſubſidium in feudis aut fideicommiſſis ex cauſa dotis num.35.

In hac fructuum executione ſeruandū, ne vltra quam fieri poſſit fiat odio Feudatarij nu.42.& ſeqq.

Excommunicatio

De fructibus in Excommunicato, & an abſolutus eos recuperet cap.63.num.65.& ſeqq.

Et an ei ſuccurrendum impedito legitimè petere abſolutionem cap.68.num.35.& ſeqq.

Exheredatio

Exheredatus in feudo non ſuccedit cap. 4. numer. 24.

Exhęredatio rem eſſe hæreditariam præſupponit cap.15.num.5.

Exhęredatio dicitur nominatim facta etiam cum nominè appellatiuo cap.34.num.11.

De exheredatione filiorum an teneat in feudis & alia cap. 51. per tot. Vbi Vide ſummarium.

Exhæredari poteſt filius à dote materna num. 19.

Exiſtere, Deficere,

Deficere ſeù defectus ſupponit prius quid extitiſſe, & differunt eis deficientibus, vel eis non extantibus, ſeù exiſtentibus, quoad effectum ſuccedendi cap.40.num.8.& ſeqq.

Expenſæ V. impenſæ

Experientia experti.

Experientia rerum magiſtra, & alia quando cōgruunt pręcepta, ſeù principia, vel vniuerſalia cum experimentis, & caſibus particularibus cap.29.per tot.& in pręfat.num.14.

Experti rem magis attingunt, quam qui rationem artis ſinè experientia habent d.cap.29.nu.2.& in pręfat.num.29.

Expreſſio

Expreſſa tacitis pręferuntur cap.5.num.57.

Expreſſa nocent, non expreſſa non nocent cap.23. partic.1.num.5.7.

Differunt exprimi poſt mortem, vel non exprimi poſt mortem, ſub 8.9.

Standum eſt expreſſis, nec in claris opus coniecturis num.30.

Illud dicitur expreſſum, vbi eſt eadem ratio, vel quod legiſlator veriſimiliter reſpondiſſet cap.33.num.15.

Maior virtus expreſſi, quam taciti c.35.nu.35.& ſeqq.

Per exempla cap.54 partic.3.num.41.& ſeqq.

Vbi etiam expreſſa facilius extendi.

Quę tamen regula eſt brocardica num.4.

Magis aduerti ſolet, quod ſpecialiter exprimitur num.7.

Exprimitur quod quis veriſimiliter voluiſſe dicitur cap.44.num.66.

Extinctum

Semel

I N D E X.

Extinctum

Semel extinctum Vide Semel.

De formula pro ſe, & extraneo ideſt pro alio quolibet, qui non ſit de ſuis deſcendentibus, vel heredibus c 41 per tot.

Et ibidem an quis poſſit alteri ſtipulari num. 1. & ſeqq.

Et an ſpeciale in feudis num. 9. & ſeqq.

Extradotalia, Paraphernalia

Quid de fructibus extradotalibus, ſeu paraphernalibus a marito perceptis c. 63. num. 54.

F

Factum, facere, facturus

Quę conſiſtunt in facto ſunt perſonalia cap. 5. nu. 91. & ſeqq. & 112.

De repręſentatione facti ſub num. 84.

Nulla melior probatio quam ex facto ipſo c. 23. num. 130.

Legitimè factum non debet ex actu ſuperuenienti infirmari cap. 45. num. 28.

Nemo cogitur ad recipiendum illud quod aliàs ipſe non erat facturus cap. 65. numer. 66. 69.

Factum legitimè V. Legitimè.

Familię erciſcundæ

Iudicium hoc non datur pro rebus particularibus cap. 17. num. 13.

Familia Vide, Genus.

Ea quæ ſunt de familia late cap. 13. num. 55. & ſeqq.

Vniuerſa familia læditur ob mulierem ſui corporis prodigam cap. 53. num. 27.

Felonia

Felonia remiſſa an feudum maneat antiquum c. 50. num. 36.

Feudum

Feudi ſimplex mentio intelligitur de proprio cap. 1. num 24.

De feudorum materia confuſa repugnanti, & alijs etiam ex opinione Docto. in præfatio. n. 2. & ſeqq.

Feudorum diſtinctio in Iure, & ſimila in præfat. & cap. 2. nu. 1. & ſeqq. & cap. 3. numer. 1. & ſeqq.

Et vtrobiq; defenſiones Authoris de eorum rationabilitate.

Feudorum obſeruantia apud omnes. numer. 7. & ſeqq.

Feudorum Compilatores defenduntur cum methodo per eos ſeruata eod. cap. 3. numer. 43. & ſeqq.

Aduerſus dicta in præfat. V. relata n. 6. & ſeqq. eod. c. 3.

Quod feudum patre medio, ſeu Iure contractus acquiratur, an ſit bona ratio tit. An Agnat. cap 6 per tot.

Et ibid. de ſucceſſione filij, vel Agnati, & quomodo ex hac veniant vtrique per tot.

Filius non priuatur feudo acquiſito per auum ob delictum patris num. 18.

Feudum hæreditarium ad omnes pertinet. numer. 19.

Feudum eſſe quid hęreditarium in filio, & de Iure paterno late cap. 9 per tot. & c. 26. num. 15. & ſeqq.

Acquiritur inueſtitura, & ſucceſſione, quod explicatur ſub n. 12. & 17. d. c. 9.

Venit petitione hæreditatis eod. nu. 17. 27. 28. 29. d. cap. 9.

Non quoad Agnatum cap. 10. ſub num. 22.

Et tranſmittitur Iure hęreditario. num. 30.

Cohæret hæreditati. num. 31.

Feudum inſpecta origine, & etiam poſteà nu. 33. 34.

Feudum in manibus Vaſalli feudum eſt, in manibus Domini Allodium c. 11. num. 26. 27. & ſeqq.

Iterum conceſſum eſt nouum, & noua Inueſtitura num. 29. 30.

Vnius, & eiuſdem feudi petitio conſtituit Iudicium vniuerſale, quoad contenta in eo, ſicut quoad ſeparata. num. 33. d. cap. 11.

Feuda ab initio perſonalia, mox hæreditaria facta & effectus c. 12 per tot.

Feudum, vel primògenitura pręſumitur ſi præcedit Inueſtitura num. 9.

In Gallia omnia feuda hæreditaria, ſeu patrimonialia num. 14.

Feuda ab initio erant Allodia nu. 31. d. cap. 12.

Feuda an ex prouidẽtia, an ex Iure pateno capiantur cap. 13. per tot.

Et non valere argumentum ab eis cum Arrogato, Lucris nuptialibus, Iuribus ſepulchrorum, &c. vt ibid.

Feuda eſſe in bonis non in hæreditate reijcitur nu. 22.

Contrà Vide omnino cap. 14 numer. 15. & ſeqq.

Ex renunciatione hæreditatis non cenſetur renunciatum feudo, & ratio num. 23.

Feuda non eſſe in bonis quomodo intelligatur cap. 14 num. 15. & ſeqq.

Ideſt ne detrahi poſſit legitima, ne in generali inſtitutione contineantur &c vt ibid. aut renunciatione num. 17. & cap. 55. num. 38 vbi fallentia.

Feudum filio non pręſumitur auferri voluiſſe niſi ex-

expreſſerit cap. 16. numer. 7.
Quo caſu procedat quod feudum non ſit in bæditate nec in Generali renuntiatione, aut inſtitutione contineatur cap. 17. ſub numer. 58.
Feudales conſuetudines poſſunt allegari ad deciſiones cauſarum & quando c. 23. ſub numer. 105.
Feudum non poteſt reuocari ſine culpa, quid ſi per priuilegium ſit conceſſum c. 24. num. 3. & 4. & ſeqq. & 10. & 11.
Feudum non poſſe alienari erroneum cap. 24. nu. 62.
Ex ratione poſita ad tit. An Agnat. & c feuda feudorumque diſtinctiones ſubuertuntur c. 28. per tot.
Feudorum iniuria, & damna ex dictis diſtinctionibus c. 28. per tot.
De feudis determinatis, ſeu conditionatis, vel ſub annuis præſtationibus Vide infra Seruitium.
Feudum deuoluitur ad Dominium vel Agnatū abſque onere æris alieni cap. 65. ſub num. 99. cum declarationib. vt ibid. remiſſiuè.
Feudum diſtinctione ex pacto, & prouidentia hæreditariorum ſimpliciter & hæreditariorum ſecundum quid, non textuales, cur introducta, & omnes erroneæ fruſtatoriæ, & iniurioſa contra ipſammet conſtitutionē tit. An agnat. expreſſam cap. 28. partic. 1. per tot.
Et qua ſubuerterunt feuda vt oſtenditur part. 2. per tot.
Quas fictes feudorum, Chymeras, monſtra, & nullius actoritatis dixerūt ex noſtris, & erroneas, nu. 5. & ſeqq. & c. 35. nu 22. 23.
Nihil aliud pepererunt quam diſcordias, repugnantias cum ipſiſmet, ſibimet ſibimet ipſis & alia multa inconuenientia, vt latè partic. 3. per tot. d. cap. 28.
Vbi particulariter eo recurre pro ſummario.
Feudi vna eſt natura, qua poteſt alterari, vnde proprij & improprij feudi vna diſtinctio danda. num. 30 & ſeqq. 37. & ſeqq. d. cap. 28.
Feudum non alteratur ob hæreditariam qualitatē, ob æs hæreditarium ſoluendum ſub num. 35. 36.
Tit. An Agnat. non intelligendus de feudo hæreditario ſimpliciter, quia eſſet de indubitabi ch. num. 39. & cap. 1. ſub num. 22. & ſeqq.
Vanę quæſtiones an feudum præſumatur tale, vel tale, & differentię inter hęc traditę d part. 3. num. 40. & ſeqq. & cap. 35. numer. 21. & ſeqq.
Ex Doctoribus ſunt qui has ſtę diſtinctiones eradicandas dixerunt, & ad idem dicta notabilia partic. 3. num. 50. & ſeqq. cap. 28.
In feudo eccleſiaſtico non datur ſucceſſio hæreditaria, ſed in ſeculari cap. 10. num. 2. & ſeqq.
Feudum non eſt ſimpliciter beneficium. cap. 30. nu. 10. & cap. 57 partic. 8. num. 53.
An latè interpretandum. ſub eod. & ad c. 24 nu. 28.
An donatio eod. num. 10. & ſeqq. d. c 30.
An ſi liberis detur. 18. & ſeqq. eod. c. 30.
An conceſſio ſapiat naturam feudi, An allodij, an donationis remiſſiuè num. 20. & ſeqq. plenè de materia feudi per viam donationis, & qua eſt plenior d. c 30.
Et Argumentum malè à donatione ad feudum aut emphyteoſim & ad alia num. 30. 31.
Feudum informe cap. 31. per tot.
De formula pro ſe, & filio Titio cap. 34. per tot. vbi ad ſummarium recurre.
Feudi interuertendi occaſio vitanda cap. 35. n. 67.
Conſanguineus ſuccedit in feudo cum vtrinque coniuncto. num. 78.
Feudum cuius de origine non conſtat cap. 36. nu. 18.
Feudi gratia fieri poteſt cap. 50. num. 25.
Plura de feudo nouo an alienari, an prælegari, an in primogenituram conuerti, & alia cum rationibus Doctorum reiectis cap. 52. nu. 18. & ſeqq. & numer. 32. vbi etiam ſine conſenſu Domini ſi in feudi capacem.
Ius feudi nunquam refutatione tollitur, niſi fiat in manibus Domini c. 54. partic. 1. num. 22. & 25.
Feudalibus commoditatibus abutenti occurrendū c. 45 num. 26.
In feudo duo inſunt fruitio & ſeruitium, onus, & commodum, & effectus cap. 57. partic. 6. num. 3. 6. & ſeqq.
In feudis cur fructus non diſtributi ad ratam oneris omnino, & plura alia, quę nam ſit obligatio in feudis, an vt in alijs ſtricta & per modum negotij & c. cap. 57. partic. 8. per tot.
Et ibidem latè de inſita natura feudi, de correſpectiuitate, de beneficio, de beneuolentia, de cōfidentia, de obligatione ad antidora, & reciproca non differenti ab alia tanquam inter infideles contrahentes, inter negotiatores communiter, non ad proportionem gēometricam & c.
Feudum magis cohæret perſonæ quàm patrimonio num. 19. ead par. 8.
Alia de obſeruantia Vaſallorum in Dominos. n. 21. & ſeqq.
Etiam extra territorium. 29. 30.
Et è contra ex parte Domini pro Vaſallis nu. 31. & ſeqq.

Fallit

INDEX.

Fallit nu.32.
Non ad ſimilitudinem fructuum dotalium nu. 47.48.49.d.partic.8.cap.57.
Fructus in feudalibus cap.63.nu.97.
Feudo amiſſo, an & fructus amiſſi, an allodialia ad feudum deſtinata cap.64.num.53.54.
An Dominus ad quem feudū pertinet teneatur ad debita contracta per Vaſallum. num.55.
An ſi ad agnatum peruenerit feudum num.17. 18.eod.cap 64.
Feudotarius dum viuit poteſt vendere fructus, n. 7.
An in feudo nouo erecto Iure Francorū poſſit filijs praeiudicari c.52.num.87.
Feudum conceſſum ad beneplacitum ſeu precario. poteſt quandocunque reuocari c.12.nu.69.

Fideicommiſſum.

Fideicommiſſarius non dicitur hæres grauati ſed grauantis cap.6.num.16.
In quibus feuda fideicommiſſis aſſimilētur cap. 13.ſub num.68.& ſeqq.
Fideicommiſſa confirmantur vnica grauati aditione num.69.
In fideicōmiſſo & primogenitura quot perſonæ tot vocationes d.c.13.n.73.& c.23.par.2.nu. 23.& nu.104.& ſeqq.
Fallit argumentum ab hiſce ad feuda.d.c.13.nu. 7.& c.23.par.2 ſub.26.& 104.106.& ſeqq. cap.30.nu.52.cap.51.nu.25.& c.64.nu.13. 26.
Etiam in feudis fieri poteſt vt quot perſonæ tot fiant vocationes, & quæ ſint iſtiuſmodi formulæ, ex quibus inducitur vocatio ſingulorū principaliter d.cap.13.num.75.& ſeqq.
Vltimus fideicommiſſarius poteſt diſponere de re fideicommiſſaria cap.23.num.90.
Limita vt ibid.
Amplia in vltimo Donatario ibid.
Pater non poteſt præiudicare in fideicommiſſis cap.23 par.2.num.21.
De fructibus penſionibus, annuis redditibus, intereſſe, creditis, &c. an debita hæc ſint ſucceſſoris in fideicommiſſo, an ſucceſſore defuncti, & alia ad idem cap.60.per tot. Vbi vide Summarium.
De fideicommiſſo cum onere portandi arma, & inſigna, quid facere debeat ſic grauatus, nu. 16.17.
An expenſas tollat, 18.19.
Alienans fideicommiſſi partem an perdat totū c.53.num.44.45.47.
Quid in fideicommiſſo circa fructus reſtituendos cap.63.numer.93.& ſeqq. Vbi varia de hoc.
Quid in materia compendioſa.nu.100.& 122.
Grauatus fideicommiſſo an poſſit ante tempus reſtituere in præiudicium creditorū cap.55. num.37.
Fideicommiſſi alienatio an fieri poſſit in agnatum remotiorem remiſſiuè c.54.par.1.num.63.

Fidelitas

Fidelitatis pręſumptio non uiget in Agnatis, vt in Deſcendentibus cap.1.ſub.num.17.
Fidelitas cauſa feudi concedendi ibid.& cap.5.nu. 29.
Fidelitatis iuramentum ab eo ſolo præſtandum cui obtigit feudum c.1 ſub num.20.
In omnibus transfuſa, & cōtinuare pręſumitur num.30.& ſeqq.d.c.5.
Quæ non poteſt remitti, licet Iuramentum poſſit d.cap.1.ſub num.17.
Præſumitur continuare in deſcendentes nu.30. d cap.5.
Eſt beneficium ſanguinis.num.31.eod.cap.5.
Fidelitas eſt perſonaliſſima non admittens alium quam eam facientem vel Iurantem cap.34. num.34.
Fidelitas eſt de ſubſtantia feudi cap.34.nume.54. cap.53.num.22.cap.57.par.6.num.4.
Et ibid.hoc & alia ad fidelitatem & iuramentū pertinentia vberius 10.
An ſeruitium.num.5.d.cap.34.
Fidelitas poteſt Iurari per patrem pro filio in caſu, vt num.100.d.cap.53.
Fidelitas nemine antepoſito per fratrem iurata nō nocet fratri in feudo paterno.c.50.nume.66.
Fidelitatis ſigna ſunt perſonaliſſima, & ideo ea & Iuramentum etiam à ſucceſſoribus præſtanda cap.47.num.88.& ſeqq.
Contra num.98.& ſublimita vt ibid.
Fidelitas coæqualis in omnibus, & omnes tenentur in ſolidum cap.51.num.49.& ſeqq.
An vnica an plures fidelitates pręſtandę ſi aut plures fratres ſub num.50.& ſi plures Domini ibid.
Eſt indiuidua & de ſubſtantia feudi cap.53 num.22.
Quæ facilè inficitur ad præſumendum etiam contra deſcendentes, & alios eius qui commiſit feloniam num.24.25.& ſeqq.

Figura

De figuris non auferendis cap.65.num.50.

Filiatio

Filius Filia, Vide fęmina

Filiorum cauſa ſemper, & vbique præcipua cap.2. n.7.& ſeqq.& cap.23.ſub.68.& multa eorū priuilegia remiſſiuè num.10.d.c.2.
Nec eſſe deterioris conditionis quam agnatos oſtenditur nu.18.21.
Filius poteſt euitare ne teneatur ad onera hæreditaria

ria duplici modo vt 19.20.& alia, vt cap.1. num.27.

Filius eſt deterioris conditionis quam agnatus cap. 3.num.2.

Conſuetudo quod filij non ſuccedant patri poteſt habere motiuum æquitatis eod.num.24.

Filij ex matrimonio ad Morganauticam omnia legitimorum Iura non obtinent, ibidem nu. 25.26.

Varia pacta pro filijs, vel contra eos contemplatione matrimonij eod.num.28 & ſeqq.d.c 3.

Plura de reuerentia, honore, & alijs debitis per filium erga patrem an debita ſoluere, conſcientiam exonerare, hereditatem non repudiare, & reliqua latè cap.4.per tot.

Et de beneficio abſtentionis ei conceſſo, 18.44. 45.

Filius in contumaciā ex debito patris non condemnandus non probata immixtione nu.59.

Fallit ſi aliter fuit ſtatutum num.60.

Quod ſtatutum eſt odioſum num.61.

Non valet argumentum ab obligatione alendi, ad ſoluendum æs alienum num.62.

Filius abſtinens non maculatur num.53.

Filius non tenetur ad onera paterna cap.5.nu. 15. 16.

Filius Regis, viuente Rege dicitur Rex ibid. num. 19.

Intellige vt num.103.104.

Vno verbo complura ſimilia, & alia complura diſſimilia, differentię, & diuerſitates inter patrem, & filium Vide tot.d.c.5. Videbis plura pulcra dicta.

Filium ſuccedere in feudum vt in Ius patris, & vt quid hæreditarium latè c.9.per tot.cap.54. par.2 ſub num.36.37.

Contra Agnatus cap.10.per tot.

Et ſi conſequitur velut hæres ergo eſt quid hæreditarium cap.9.num.21.22.

Plura de ſtipulatione, donatione, & alijs per Patrem in filiū in poteſtate, aut extra poſt mortem, &c.cap.19 per tot.

Et acquiſitionem in patrem redundare cap.23. num.124.& alia cap.23.part.2. num.50.& ſeqq.

An veniant in familia erciſcundę Iudicium, an in falcidiam, an etiam repudiata hæreditate num.34 & ſeqq.d.cap.19.

Quid in filia cohęrede, quę fundum pro dote datum retinet præcipuum nec imputat numer. 37 d.cap.19.

Filiorum adiectio cur fiat in pleriſque actibus, cap. 22.num.4.& ſeqq.

Plenius & ex profeſſo cap.23.nume. 50.& ſeqq. Id eſt vt ſtent demonſtratiuè, reſtrictiuè, prælatiuè, vinculatiuè, aut ampliatiuè ſub num.68.

Filij ſecundi matrimonij ſuccedunt in feudo dato mulieri contemplatione ſecundi viri c.23. n. 119.

Filium etiam nomine proprio vocatum non admittendum vnà cum patrè nec illi eſſe ad hoc locum pręſumptioni, niſi veritati ipſi quatenus ſimul inueſtiantur cap.23.num.128.& ſeqq. cap.34.per tot.

Et de donatione Principis in eum ſub. nu. 131. d.cap.23.

Cum filijs an extranei ſuccedant in caſibus &c. num.137.

An filius proprio nomine nominatus poſſit cōſequi ſi non delata hęreditas.num.149.d.cap. 23.

Etiā ſi dicatur ſibi, & filijs, & nepotibus, tamen omnes deſcendentes ſuccedent in feudis n.73. d cap.23.

Filij etiam alterius matrimonij comprahenſi cenſentur ſtante clauſula filijs ſuis legitimis &c. c.23 partic.1.num.23.24.

An veniat ſecūdogenitus in vocatione primogeniti ſub eod.

Si Primogenitus vel alius idoneior eligendus habeat talia bona quid agendum pręmoriente Primogenito.num.52.

Veniant omnes filij, ſi non fuit contemplatio matrimonium cap.23.partic.1. nu. 26. Declara vt. 7.

Ex clauſula pro ſe filijs, & ſucceſſoribus quibuscunque maſculis, filij non habent iure proprio contra Dec.cap.23.par.2.num.1.

Stipulatio in filio ſuſtinetur ſaltem quoad emolumentum proprietatis cap. 23.par. 2. num. 50.

Filius etiam non hæres, quia hęreditas non delata, non venit contra factum defuncti cap.27. n. 19.

In contractibus filiorum appellatio ſtat ſtrictè. & conciliantur opiniones cap.32.num.30.& ſeqq.

In donationibus, & feudis filij vox ad nepotes extenditur ſub.39.

Et quid in fideicommiſſis remiſſiuè. cap.34.nu. 111.

Et quid in primogenijs ibid.

Quid ſi proprio nomine filius ſit nominatus c. 34.num.104.& ſeqq.

De formula pro ſe, & filijs cap.33.per tot. Vbi recurre ad Summarium, quę hic conſulto omittuntur.

Stat demonſtratiuè.num.2.3.

De feudo pro ſe & Titio filio cap. 34.per tot. V. ibid.Summarium.

Fi

I N D E X.

Filius vnico modo ſcilicet per ſimultaneam Inueſtituram ſimul cum patre acquirit feudum cap. 34. num. 67.

Quamuis emancipatus num. 65.

Pater Solis filio acquirere poteſt feudum nu. 70.

An filiorum appellatione veniant nepotes num. 111.

Filij & heredis promiſcua nominatio in feudis cap. 35 num. 11.

De formula pro ſe filijs, & heredibus an oporteat eſſe haeredes, & de varijs ſenſibus, & alijs cap. 36 per tot.

In multiplici materia num. 11. & ſeqq.

Filijs, & haeredibus, filijs cum haeredibus, idem num. 32.

In donatione diſtinguitur an pro ſe & filijs, an pro ſe & haeredibus num. 38. d. cap. 36.

Filijs ſubſtantiuè, haeredibus adiectiuè num. 56.

Filius dicitur Ius habere in bonis patris adhuc viuentis cap. 50 num. 58.

Meritis magis filij ad paterna obſequia alliciendi quam pactionibus adſtringendi cap. 57. partic. 8. ſub. num. 5.

Omnes deſcendentes praeſumũtur haeredes primi in vtilibus non in damnoſis c. 56. num. 46.

Filij admittuntur ad feudum maternum ex ęquitate c. 3. ſub num. 5.

Finis

Nemo praeſumitur velle quod ſuus finis eludatur, imo tolli praeſumitur velle impedimenta contraria cap 4. num. 36. 37.

Et praeſumitur omnia facere ad eundem finem cap 23. partic. 2. num. 25.

Finis non attendendus. Vide Initium.

Inducta in vnum finem non debent diuerſum effectum operari, cap. 23. num. 91.

Nec inducta ad augumentum, aut è contrà nu. 91. 92.

Feudum finit euictione, ceſsione, reuocatione, ob ſuperuenientiam liberorum, Interitu rei obligationis vel perſonarũ pręſcriptione libertatis, culpa exheredatione, alienatione, refutatione, renunciatione, repudiatione c. 49 per tot. Vbi Vide in Summario.

Finitio feudo ſtatim Dominus poteſt apprehendere poſſeſsionẽ, niſi alius ſit in poſſeſsione. n. 8. 9.

Et omnes obligationes ſeruitutes & alia ceſſant. V. reſolutio.

Faemina Filia

Faemina ad tempus excluſa redire dicitur ad Iura ſua poſt tempus c. 10. num. 14.

Priuilegium conceſſum poſteris familię, perſonę faeminas non amplectitur cap. 13. numer. 88.

Si feudum ſit faemininum, ſic & ſubfeudum c. 17. num. 25.

Filia cui datum feudum contemplatione patris non damnanda &c. cap. 34. numer. 84. & ſeqq.

Filia inhoneſta poteſt exhaeredari etiam à matre num. 88 89.

Luxurias dedecori eſt parentela num. 90.

De formula pro ſe, & faeminis c. 40. per tot. recurre ad Summar. eiuſd. cap.

Et de faemina ſemel excluſa an ſemper cenſeatur excluſa num. 54. & ſeqq.

Semel admiſſa num. 86. & ſeqq. & 92. 93.

Non allegabilis excluſio ab alio, quam ab Agnato cuius intereſt. num. 94.

Feudum alienatum in feminam de Domini conſẽſu durat durante Vita alienãtis c. 54. partic. 1. ſub num. 61.

Faemina, non poteſt leuare faydam c. 57. partic. 1. num. 10.

Alia de faemina, an ſeruire poſſit per Subſtitutũ, an ei prohibitum ſeruire numer. 22. 29. 30. 31.

Forma, Formula

Formulae quaedam ex quibus infertur ad principalem vocationem cap. 13. numer. 75. & ſeqq.

Omnia ad id referuntur à quo vim capiunt, & formam originaliter num. 87.

Cauendum ab his qui confundunt formam pro ſe & filijs, vel pro filijs tantum cap. 19. num. 64.

Adde ad verbum Acquiſitio, & verbum, Titulus.

Formulę in aliquibus locis non attenduntur, ſtylus attendendus cap. 38. numer. 52 & ſeqq.

Regulantur multum à ſituatione num. 54. & ſeqq.

Fortuna dat eſſe rei, & ea laeſa ipſa res laeditur cap. 53. num. 23.

Fortuna

Fortunae & caſus Deus eſt Dux c. 57. partic. 8 ſub num. 46.

Franchum

Ex adiectione huius verbi feudũ non fieri alienabile c. 37. nu. 25.

Feudum cum hac clauſula conceſſum an tale vel tale ſit feudum ſuperflua quaeſtio num. 41. & ſeqq.

Frater

An frater fratri ſuccedat in feudis c. 1. ſub nu. 15.

De Inueſtitura facta duobus fratrib⁹ in ſolidũ, aut quod totũ feudũ remaneat in altero, alio

I N D E X.

Conſenſus in alienationibus,& alijs actibus præiudicialibus circa feudum nocet omnibus ſucceſſoribus parentum conſentientium , aliàs feudalia omni commercio priuarentur cap. 30.num. 58.cap.52.num.33. & ſeqq. & cap. 54.partic.2.ſub num.35.36.38.

Intellige ſi omnes conſintiunt num. 39. & ſeqq. vbi declaratio d. cap. 52.

Et plenè ad hæc etiam cap.54. partic.3.num.37. & ſeqq.

Nec vllus eſſet cum Vaſallis cõtracturus d. cap. 30.num.59.& ad cap. 45.num.30. & ſeqq.

An requiratur conſenſum eſſe expreſſum aut licentiam c.53.num.67. & an præcedere , interuenire actus an ſubſequi ſub eod.

Conſenſus Domini neceſſarius non vt præferatur, ſed vt approbet aut reprobet cap. 39. num. 7. & ſeqq.

In Conſenſu tacito inducto per anni lapſum qualis debeat eſſe ſcientia Domini cap.44.numer.47.

Non conſentiẽtibus agnatis feudi alienatio nulla num.51. & ſeqq.

Non eis præiudicatur cap. 46. ſub num.6.

Clauſula ſaluo conſenſu Domini cap. 52. num.6.

Conſenſus neceſſarius quando alicuius intereſt nu. 34.eod. cap. 52.

Vt Citationes,monitiones,& proclamata nu.35.

Non eſt neceſſarius quando non intereſt num. 38.

Vide proclama,vel Citatio.

Conſenſus Domini non facit quin agnatus poſſit feudum alienatum reuocare cap.54.partic.2. ſub num.23.

Conſentiens alienationi rei ſuæ eam conualidat nec poteſt reuocare.num.34.35.

Conſenſus vnus , & idem cenſetur primi à quo alij dependent ac ipſorummet dependentium cap. 54 par.2. num.42.

Et de iure etiam hæredibus præiudicat num.36.

Abſque conſenſu agnatorum nulla eſt alienatio cap.54 partic.3.num. 31.

Plura an conſenſus ſimplex ſufficiat ad præiudicium ſucceſſorum, an expreſſus, an tacitus, an extenaibilis de perſona ad perſonam , an vltra ſimplicem conſenſum requiratur obligatorius &c.eod.cap.54. partic.3.num.37.& ſeqq.

Conſenſus obligatorius afficit hæredem , confirmatorius non afficit num. 54.

Et de alijs conuenientijs , & de differentijs inter hunc duplicem conſenſum.num. 55.& ſeqq.

Aliud vendere,aliud vendenti conſentire, & an cõſentiens fideicommiſſi alienationi caſu eius adueniente poſſit nihilominus admitti n.59.

Simplex conſenſus non ſufficit,niſi etiam renunciatio intercedat num. 60.

In præiudicium non conſentientis Inueſtitura in remotiorem agnatum non præiudicat nu. 64.

Conſequenter.

De hoc verbo cap.57.in princ.num. 18.& ſeqq.

Conſilium

In materia conſiliorum ſunt ex Doctor. qui dicunt ſe deſiderare aut velle videre quid in ea cauſa fuerit deciſum cap.23.partic. 1.nu.25.

Conſolidatio.

De conſolidatione cap. 10.num.15. & ſeqq.

Conſtitutum,

Clauſula conſtituti an obligationi bonorum , an aliter apponatur refert cap.38.num.56.

Conſuetudo.

Conſuetudinis natura eſt,vt ſit rationabilis cap.3. num.2.11.

Vbi extãt,cõſuetudo,ſtylus,lex municipalis in cõtrarium,verba Cuiclq, aut qui dederit nõ attenduntur cap.38.num.86.87.cap. 39.num. 27.

Conſuetudo ſeruanda in retro feudis cap.48.num. 95.

Conſuetudini ſtandum , ſi tempore hoc vel illo ſoluantur penſiones cap.57. partic 9. num.9.

Et conſuetudinis mirabiles effectus & de eius vi & potentia remiſſiuè ſub eod.& cap. 44.num. 79. & ſeqq.

Et ſi conſuetudo transferendi ad hæredes ſi penſionarius deceſſerit ante vel poſt octo dies. nu. 10.

Contemplatio.

Plura de contemplatione quæ propria, quæ impropria, quæ vera,& in ſenſu vero. & legali, & quę contra,& an contemplatione patris an filij &c.cap.23.num.111.& ſeqq. Vide pater. & cap.34.num.43.& ſeqq. vbi pleniſſimè .

De datis ab Auo nepoti , ſponſę , Ambaſciatoribus,&c.num.114.& ſeq. d.cap. 23.

Quod mea contemplatione tibi datum eſt , mihi cenſetur datum eod. nu.114.& cap.34. num. 51.56.70. 71.

Et contra num. 58.59.60.

Cõtẽplatio principalis in conſideratione non acceſſoria num.120.& ſeqq.d. cap.23.

Argumentum à contemplatione quando validum cap.34.num. 53.

Fieri non poteſt quin etiam filiorum aliqua ſit contemplatio num. 81.

A me factum dicitur ab alio factum mei contẽplatione num.101.

Et contemplatione cuius ſit acquiritur actio nu. 103.

Con-

Digitized by Google

Continuatio.

Facilius datur continuatio quàm noua conceſſio c.57.partic.10.num.7.

Contractus,Conuentio.

Contrahendi, & diſtrahendi eadem poteſtas cap. 23.num.34.partic.2.

Et poſſunt partes contractum diſſoluere. nu.35. 36.

In totum vel pro parte. nu.76.

Non ſufficit tamen vnius voluntas. 36.

Qualitates adiectæ contractui dicuntur ineſſe, & eſſe pars contractus cap.23. partic. 2.nu.75.

Contractus ab initio voluntatis ex poſt neceſſitatis num. 81.

Vnuſquiſq; cenſetur contrahere, ſecundum naturam contractus de quo agitur, & ſe reſtringere Iuri, & legibus de eo actu loquentibus cap. 28.partic.3.ſub num. 33.

Adde verb. Ius.

Conuentio alia expreſſa alia tacita cap.33.num.9. & ſub num. 10.

Contrahentium mens inſpicienda cap. 35. nu. 44. cap.37.num.19.20.21.

Quia aliàs nemo contracturus eſſet cum minore, vel cum alio ideo ſæpè actus ſuſtinentur. Vide conſenſus.

Contractus eſt indiuiduus, & pacta in eo contenta, & vno remoto & alterum, & alia cap. 56. num. 7. & ſeqq.

Siuè vna, & eadem diſpoſitio. Vide diuiſio.

Contractus, & liberalitas opponuntur cap. 57. partic.8.num. 8.

Contractu aut alio actu annullato, reſciſſo, reſoluto, reuocato, quid de fructibus reſtituendis c. 63.per tot. Vide ibid. ſummarium.

Contradictor, Contradictio Contrarietas, Controuerſia.

Viam ferro aperit, qui per contraria ſcandit cap.11.num. 1.

Sine contradictione, omni contradictione remota cap.37.num. 41.

Legitimus contradictor quis, & alia ad idem cap.45.num. 38. & ſeqq.

Contrariorum eadem eſt diſciplina cap. 52.nu.4.

Oppoſita iuxta ſe poſita magis elucescunt, & mẽs declaratur cap.30.num.60.

Continuatio.

Facilius datur cap.57.partic.10.ſub nu.3.

Copula.

Copula, Et, quomodo flet cap. 36.nu. 6.52. & ſeqq.

Eſt repetitiua præcedentis orationis c.50.n.41.

Correlatiuum.

In correlatiuis vno deficiente deficit & aliud cap.34.num.73.

Correctio, Interpretatio.

Incontinenti non præſumenda cap.4.num.33.

Melius eſt ſe ipſum corrigere, quam ab alijs corrigi cap 44.num. 78.

Correctio vitanda cap.47. num.4.

A correctione textuum abſtinendum cap. 61. num.102.

Creditor.

An in præiudicium creditorum poſſit ante tempus grauatus reſtituere.c.55.num.37.

Culpa.

De culpa ob quam amittitur feudum cap. 50. per tot.

Vbi vide ſummarium.

Cultura, Cura.

Totum annum importat cap.57. partic. 5. n. 2.

Annus intelligitur pro cultura vnius anni eod. cap.57.partic.10.num. 5.

Culturæ expenſæ quando ſoleant fieri nu.7.

Fructus non eo tempore quo percipiuntur, ſed quo coluuntur fieri dicuntur num. 23.

Cultura indicat fructus induſtriales cap. 61.n.23.

Cura naturales. 24.

Et etiam animalium num. 25.

D

Damnum indemne.

In promiſſione duorum de indemnitate Vide Duo.

Dare Datio.

Cui in feudum dederis eſt proprium feudum, non intrat qualitas hæreditaria cap. 28 partic.3. num.36.

Formula ſibi & filijs, & cui dederit c. 36.num. 28.

Pro ſe filijs hæredibus, & ſucceſſoribus, & cui dederit c.37.num.18.

De formula, & cui dederit cap. 39. per tot. recurre ad ſummarium. illius cap.

Et ibi de alijs cui Ius dabit, cui in feudum, cui legitimè, ſeù, Iure feudi faciant, & alijs ex quibus vis clauſula; & cui dederit modificatur num.31.& ſeqq.

Et de differentia ſi dicatur, quibus Iura dederis vel cui bona, num.41.42.

Non poteſt ſibi ipſi accipiens in allodium concedere.num.46.& ſeqq.

Debitum, Debeo.

Ad debita Vaſalli an teneatur Dominus, vel Agnatus, ad quos feudum reuertitur c. 64. num.17.18.55.

Et an debeat Dominus recipere renunciationes Vaſallorum in fraudem creditorum cap. 55. num.31.& ſeqq.

Decedere

Verbum, Decedat, importat mortem naturalem

I N D E X.

cap.57.partic.3.num.7.

Deciſio

Non tàm generalibus regulis, quam deciſionibus in terminis incumbendum cap. 29. num. 13.

Et id maximè in Brocardicis.num.14.

Et de laudibus & opportunitate deciſionum, & decidentium. ſub eod.

Decretum

Quid de fructibus quoad immiſſum & primo decreto cap.63.num.71.

Deficere Defectus, Vide exiſtere.

Defunctus

Defuncto an fiat Iniuria repudiando eius hæreditatem, an lædatur eius memoria, an infamia, & alia ad idem plura, cap.4.numer.1.& ſeqq.47.& ſeqq.

Eius intereſt hæredem habere num.5.

Cui magis congruat publicari bona, & iniuria an defuncto, an filio 54.& ſeqq.

An oporteat eſſe hæredem primi, vel vltimi defuncti. Vide hæres.

An bona ſint primi, vel vltimi defuncti cap.40. num.70.71.

Hæres non eſt melioris cōditionis, quam defunctus c.57.partic.7.num5.

Delegatus

Refert an cauſa ſit delegata ſub nomine proprio vel dignitatis Vide proprium.

Delictum, Delinquens

Delictum patris an noceat filijs in fideicommiſſis, aut feudis cap.13.ſub num.72.& c.50.per tot.

Delictum in committendo maius, quam in omittendo. Vide offenſio.

Ob immanitatem delicti etiam bruta ſuſpendũtur cap.50.num.18.

Delictum vnius alteri non nocet numer. 47.& ſeqq.

Vnius ex pluribus quoad feudi amisſionem pro ſua rata quid iuris nu.65.

Delinquentium bona, aut fructus ſi ſub feudo aut fideicommiſſo cap.64.num.24.& ſeqq.

Aliquando ſtatim tranſeunt ad ſucceſſores excluſo fiſco num.30.& ſeqq.

Demonſtratio

In dubio demonſtratio non præſumitur cauſa diſpoſitionis cap.33.num.3.

Demonſtratio Vice nominis fungitur cap. 34. num.10.

Deſiderium

Deſiderium noſtrum aut voluntatem impleri imputatur ad lucrum cap.22.num.11.

Et è contra ad damnum num.12. Vide Voluntas.

Deſperatio

In deſperatis non deſperandum in præfat. ſub num.16.

Deſtructio Vide cauſa.

Vnus & idem actus non eſt ſibi inuicē conſtructiuus, & deſtructiuus cap.4.numer.34. Vide cauſa.

Deterioratio

De emphyteuta deteriorāte an emphyteoſi priuetur cap.53.num 47.

Deus

Solus Deus ſcrutator cordium cap.54.partic.1. num.31.

Dignitas Dignum.

Quæ ſunt dignitatis non ſunt tranſmiſſibilia c.5.num.99.

Perſona æquè digna quæ dicatur c.48.num.49. & ſeqq.

Dies

Dies incertus expreſsè appoſitus æquiparatur conditioni cap.23. partic.1.num.6.

Diſpenſatio

Diſpenſatio Papæ vtrum ſit inter executiua refert. c.38.num.72.

Diſpoſitio

Nemo præſumitur elegiſſe modum per quem diſpoſitio ſua ſubuertatur cap.4.num.35.

Aut irrita fiat cap.54.partic.1.nu.54.Vide Validum.

Nemo debet priuari facultate diſponendi. Vide priuatio, alienatio.

Diſpoſitio de habilitate intelligenda cum conſenſu, vbi requiritur, & ſine, vbi non requiritur c.23.num.fin.

Clauſulæ indicantes arbitrium diſponendi ſolita apponi contractibus cap.38.numer.28.& ſeqq

Ad habendum quicquid placuerit, prout videbitur, pleno Iure, & alia vt ibid.

Refert an in diſpoſitiuis apponantur an in executiuis num.63.& ſeqq.

Quando dicãtur appoſita inter diſpoſitiua, aut executiua.ſub 75.

Quid diſponere, & duplex diſpoſitio poſitiua, & negatiua, ordinare ordinamentum, & alia c.51.ſub num.38.& ſeqq.

Ex Diſpoſitionibus negatiuis non inducitur habitus num.42.

Diſputatio

Non debet aſſumi pro vero id de quo diſputatur cap.6.num.45.

Diſtinctio.

Diſtinctiones cur, & quando fiant cap.28. partic.1.num.12.& ſeqq.

Diuerſitas. Diuerſum

Vna,

Vna, & eadem res an diuerſo Iure cenſeri poſsit cap.11.num.5.& ſeqq.per tot. cap.pleniſsimè in multiplici materia.
Ex diuerſis non infertur cap.23.num.94.
Declara vt.95.
Cauendum à diuerſitate terminorum , & formularum cap. 23. partic.1.numer. 32.& ad partic. 2. num. 38.85.& ad cap.24.num.44. 60.61.Vbi de his qui ſimpliciter referunt non examinando & ad cap.26.num.7.10. 12.& cap.33.num.4.cap.54.partic.1.ſub num.25. Vide infra ſimilitudo.

Diſtributio

Diſtributiones fructuum appellationi non veniūt cap.57.partic.2.num.50.

Diuiſio,
diuiduum, indiuiduum.

Diuiſio feudi; Vide feudum & c.1. in princ.& ſub num.20.
Diſtributio rerum hæreditariarum , & feudi quomodo fiat an pro rata hæreditaria , an in viriles cap.15.per tot.
Et in quo ſtet baſis, an ſic, vel ſic ſienda numer. 10.
Diuiſiones quomodo ſiendæ num.33.
Clauſula & cui dederit, aut ſimiles non operantur effectum ſuum abſolutum inter fratres diuidentes cap.39.num.30.
Diuiſio in feudis fieri poteſt cap.51.ſub num.62.
In indiuiduis alterum ſine altero ſeparabiliter non conſideratur c.56 num.7.
Indiuidua conſiſtunt tota in toto & alia quod vnus contractus ſit indiuiduus nu.8.& ſeqq.
Indiuidua quædam neceſſaria, quædam voluntaria & differentia num.17.& ſeqq.
Vna, & eodem diſpoſitio ſcindi non poteſt c.57. partic.2.num.34.

Doctor

Doctores notantur qui ſicut aues,& oues, aut ſicut diſcipuli Pytagoræ Ipſe dixit, Irriſi a Cic.c. 28.partic.3.num.23.24.25.
Non eſt curandum de Doctore ſibi contrario forte cauſę inſeruiendo cap. 35. num.41.
Doctor dicitur perſona ęquè digna, magis nobilis, quam genere nobilis & Doctoratus eſt dignitas cap.48 num.41.& ſeqq.
Et eius filius eſt etiam nobilis ibid. ſub numer. 50.
Nec poteſt puniri pœna triremium ibid.

Dominium, Dominus

Feudum caducatum redit ad dominum Iure deuolutionis, ſeù conſolidationis, c.10.nu.19. & ſeqq.
Et dicitur feudi reuerſio ad Dominum fauorabilis V. Acceleratio.
Dominium directum , vel vtile poteſt diuerſimodè conſiderari , vnde ſtatuta valeant ſaltem ratione vtilis , cap. 11. numer. 32.
Dominium in facultate diſponendi pro arbitrio conſiſtit cap.14.num.12.
Quod noſtrum eſt a nobis auferri non poteſt inuitis quando procedat cap.23 num.148.
Domino & Arbitro licet pro arbitrio diſponere c. 30.num.50.
Vti & abuti c.50.num.36.
Voluntas Domini nolentis habere alium, quam Inueſtitum attendenda cap.34.num.74.
Dominium transfertur rei qua eſt penes eum cui quis ſtipulatur cap.41.num.34.
Duo in ſolidum eſſe non poſſunt Vide poſſeſſio.
Dominium directum,& vtile, dominium abſolutè, & quaſi dominium de his quid ſint. cap.48. num.28.& ſeqq.
Dominium rerum dotalium eſt penes vxorem, quaſi dominium penes maritum num.31.
Idem in Vaſallo num.32.
Dominus dicitur poſſidere per vltimum conductorem ſub feudatarium ſeù ſubinfeudtheotam & dicitur per eos continuari poſſeſſio quamuis aliter non apprehenſa num.34.& ſeqq.
Vtile dominium per mortem Vaſalli reſoluitur cap.57.partic.5.num. 10.
De fructibus vbi petitur quod ſuum eſt, aut ſibi debitum cap.63.num. 7.& ſeqq.
Vbi in caſu reſtitutionis dotis, aut legati num. 8.
Fructus ſequuntur Dominum nu.117.& cap. 57.partic. 4 per tot.
Dominium vtile non poteſt publicari, ſecus commoditates Vide Commoditas.
Inter duos Dominos quomodo ſint ſeruitia pręſtanda a Vaſallo V. infra ſeruitium .

Donatio,
Donatio contemplatione matrimonij, Maioratus.

Donatio cum pacto, vt poſt mortem cōiugum perueniat ad eorum liberos cap. 19.num.39.
Quod tranſeunte aliquo ad ſecūdas nuptias bona ſint filiorum num. 40.
Quod ſtatim transferatur dominium ſub eodē.
In donatione fit tranſmiſsio cap. 21.nu.4.
Regulariter mentio hæredis ſtat in conſequentiam , & cum ſuppoſito quod donatio ex perſona donatarij confirmetur, vt poſsit transfire in hæredes num.5.
De donatione vt primogenitus ſuccedat de gradu in gradum, ipſo prius vocato præmoriente, remiſsiuè num.6.
An pater poſsit pręiudicare in donatione facta patri ipſo viuente , & poſt mortem eius filijs cap.23.

Digitized by Google

I N D E X.

cap.23 partic.1.num. 3.9.

De patre ſibi, & filijs ſtipulante, quod vxore tranſeunte ad ſecunda Vota, ſtatem bona fiant filiorum num. 10.

In Donatione patri, & filijs ex Catherina Vxore ſuſcipiendis, filijs non præiudicari nu. 11. & 15.

Habet hæc donatio naturam feudi ex pacto, & prouidentia d.partic.1 nu.12.cap.23.

Attendenda declaratio donantis num. 14.

Nec poteſt reuocari, etiam de donantis interuētu ſub eod.

*Leges donationis ſeruandæ num.*16.

*Nec poteſt præiudicari vbi donatum proli, aut familiæ num.*17.

Non vnica donatio ſed plures num. 18.

De donatione aui in filium aut nepotem contēplatione matrimonij contra creditores num. 19.

Eſt pars contractus dotalis num. 20.

*Et retroceſſio talis donationis facta per patrem inualida num.*21.

Nec ſtante donatione patri, & filijs cum prohibitione alienandi poteſt præiudicari nu. 28.

*Pacta matrimonialia, et fauore matrimonij ſuſtinere pro quo multa ſpecialia nu.*43. *& ſeqq.*

*Si donatio facta ſimpliciter, et non liberis n.*35.

Donatio Aui filijs, et nepotibus diuerſa a ſtipulatione patris ſibi et filijs num 37.

In donatione rei propriæ per mulierem ſe nubentem poſt mortem ſuam filio naſcituro cum Caſſan.examinatur cap 23. *partic.2.num.3. et ſeqq.*

In donatione pro ſe, et filijs ex eius legitimo corpore deſcendentibus cum Mart. nu.5. et ſeqq.

In donatione mariti facta Vxori, et eius filijs contemplatione matrimonij Vxorem nō priuari ſi tranſeat ad ſecunda Vota male Menoch.num.8.

In donatione facta filio vnius ex fratribus donantis ſtipulante notario non poſſe reuocari cum Menoch.benè num 10.

*Nec diſponi in donatione principis facta ſororibus pro ſe filijs, et deſcendentibus quibuſcūque num.*11.*et ſeqq.*17. *et* 18.

Et vbi adeſt qualitas maſculinitatis nu. 13.14.

*Quando vocantur nondum nati, num.*15.

Quando cum onere deferendi nomen, et inſignia num 16.

*In donatione Regis Titio, et eius primogenito, et alijs ſucceſſiuè num.*20.

*De donatione ante acceptationem filij an reuocabilis, & alia d.partic.2.num.*49. *& ſeqq.c.*23.

Donatio ex Vnius conſenſu non poteſt conſiſtere cap.23.par.2.num. 54.

Ius reuocandi donationem non tranſit ad heredem, num. 66.

Donationis perfectio conſiſtit in irreuocabilitate. num. 80.

An morte donantis reuocetur donatio nondum ratificata per abſentem num. 65.

Alia ex quibus donatio ſit irreuocabilis ex clauſula conſtituti, ſi res tradita &c. 96.

Donatio nulla ratificatione non conualidatur, & contra 98. *& ſeqq.*

Quomodo ſit nulla num. 100.

Mens donantis abſenti qualis ſit num. 101. *d. cap.23.partic.2.*

In donatione immunitatis, ſeu exemptione propriorum bonorum cap. 37. *num.*10.

Donatarius feudi reſciſſa donatione tenetur ad debita cap.55. num.35.

Donationes inter coniuges non amarè & tanquam inter infectos contrahentes non interpretandæ cap.57.partic. 8. num.5.

De fructibus in donationibus inter coniuges cap. 6x.num.23. & ſeqq.

*A quo tempore debiti morte alterius ſubſequuta num.*103.

*Quid de fructibus extradotalibus perceptis à marito num.*104.

*Quod retinetur abſque titulo donationis poteſt condiſci num.*94.*ibid.*

Quid in donatione ob ſuperuenientiam liberorū reuocata cap.63.num.24.

Donatio ratificatur ſi quomodo & ſufficit vnum de donatarijs ratificaſſe cap.41.nu. 32. *vſque in fin.*

Dos, Dotatio

Maritus cui loco dotis fuerat promiſſa hæreditas, quæ ſibi non fuit data poteſt agere ad intereſſe cap.3.nam.36.

Pactum quod mortuo marito eius hæredes lucrentur dotem, non valet, quod hæredes vxoris lucrentur donationē propter nuptias valet ibid.nam.37.

De feudo doto in dotem remiſſiuè cap.48.ſub n.31.

In donatione reciproca inter ſponſum, & ſponſam liberi ſuccedunt vt hæredes præmorienti cap.13.num.25.

Dotes habentur à filijs non vt hæredes matris, ſed ex conſuetudine num. 26.

Idem ſi ab Auo ſub eod. & nu.27.

Aliud eſt dos, aliud res ipſæ dotales cap. 17.*nu.* 14. 15.

*Aliud dos, aliud hæreditas. num.*16.

*Dos Ius vniuerſale num.*29.30.

Plura de ſtipulatione parentum in dotibus, vt reddi filijs, ſocero dari, & hæredi filiæ, in filia ſtipulante matri dari dotem poſt mortem ſuā, In ſorore quæ fratri, In patre etc. ſimilia cap. 19.*num.*17.*et ſeqq.et per tot.vſq; in fin.*

Dos

I N D E X.

Dos filio, aut filia acquiritur ſi pater morte præueniens pendente conditione non potuerit rem in ſtipulatum deductam conſequi. cap. 21. num. 1.

An pater poſsit præiudicare in donatione facta ſibi et filijs ipſis filijs cap. 23. per tot.

Vbi in donatione priuatorum, Principis reuocata ad certum tempus, & alia plura numer. 3. et ſeqq.

Et poteſt reuocari donatio à patre num. 54.

Di Dotario remiſsiue cap. 23. partic. 2. num. 108.

Dominium rerum dotalium, penes quem ſit, Vide Dominium.

Si non ſuſtinetur repudiatio, nec dotatio inſequitur cap. 56. num. 11.

Quando ſit reuocatio ex titulo dotis inofficioſæ, quid de fructibus cap. 63. num. 80.

Quid in legato pro dote nu. 84. et ſeqq.

Dotis fructus an debiti a tempore matrimonij an diſpenſationis num. 28.

Dos non poteſt conſtitui in emphyteoſi, feudo fideicommiſſo etiam niſi in ſubſidium cap. 64. nu. 37. et ſeqq.

Et in caſum ſubſidij non proderit Inuentarium num. 39.

Duellum.

Videtur permiſſum cap. 3. ſub nu. 2. Contra 16. 17.

Duo

Duobus ſimul cõpetentibus per rifutationē vnius non tollitur aliud c. 9. num. 18.

Quando duo inter ſe coniunguntur vincitur ille qui ex vno tantum capite cap. 12. nu. 63. 64.

Duo ſimpliciter nominati heredes, & obligati ad legatum, viritim obligati duo res debendi c. 15 num. 16.

Idem in locatione facta à duobus num. 17.

Idem in promiſſione indemnitatis facta duobus 18.

Idem in pluribus nominatim vocatis ex teſtamento, confeſſione dotis, donatione, ſententia &c. num. 18. 19.

E

Eccleſia

Qui fornicatur in corpus ſuum peccat non ſolum ſui ipſius, ſed etiam Eccleſię, & per vnū membrum macula in totum corpus diffunditur. cap. 53. ſub num. 27.

De fructibus beneficiorum Eccleſiaſticorum, Vide. Beneficium.

Electio

Nemo poteſt ſe ipſum eligere. Vide Sibi.

Eluſio Illuſio

Interpretatio facienda ne diſpoſitio eludatur c. 23. partic. 2 num. 77.

Illuſio vitanda cap. 35. num. 66.

Emphyteoſis

In emphyteoſi pro ſe, & filijs an pater poſſit pręiudicare c. 23 partic. 2. num. 7

Emphyteoſis pro ſe Vxore, & filijs capitur a patre c. 26. num. 18.

Emphyteoſis Eccleſiaſtica non tranſit ad extraneos nec ad legitimatos cap. 39 ſub num. 16.

Nepotem admitti ad emphyteuſim non obſtante repudiatione patris non probata c. 56. nu. 29.

Emphyteota impeditus vti frui non tenetur ad penſiones cap. 57. partic. 4. num. 21.

Fructus an tranſiant ad ſucceſſorē emphyteotę cap. 58. per tot.

Quid de fructibus in emphyteoſi poſt declaratā caducitatem c. 63. num. 58.

Emphyteota penes quem eſt vtile dominium ſibi poſſidet non Domino directo cap. 48. ſub nu. 27.

Emptio.

Stante clauſula, & cui dederit in feudo empto facilius intrat ſucceſsio ab inteſtato c. 39. nu. 22.

Res pretium, & conſenſus de ſubſtantia emptionis c. 54. partic. 2. nrm. 7.

Si alias partē non eſſet empturus licet ab emptione reſilire cap. 56. num. 15.

De fructibus inter emptorem & venditionem à tēpore euentus conditionis & in promiſsione de vendendo cap. 59. n. 45 46.

Empto fundo quid veniant num. 47.

Quid ſi empti fructus ad Vitam num. 48.

An contractus ſuper vita ſit licitus. num. 49.

Quid ſi emptum ad vſumfructum nu. 50. d. cap. 59.

Quid ſi empti fructus vel Cenſus ſoluendi ex tali fundo num. 51.

Emens ab alio, quam à minore aut Eccleſia titulo inualido an faciat fructus ſuos c. 61. nu. 66. & ſeqq.

Secus ſi a minore vel Eccleſia numer. 37. & ſeqq.

Enumeratio

Perſonarum enumeratio hunc effectum habet vt ęquentur in legato pręſtando cap. 15. num. 15.

Ens

Eius quod non eſt certa non poteſt tradi difinitio cap. 28. partic. 3. num. 22.

Non entis nullæ ſunt qualitates cap. 35. numer. 29.

Error

Errores

I N D E X.

Error

Errores arguuntur ex Vacillationibus, & repugnantijs cap.28 partic.3.num.19.

Vel leuiſſimus error in principio omnem aditum occludit veritati.num.26.

Error fundamenti totam maſſam corrumpit.nu. 28.& in prefat.num.13.

Error Iuris non excuſat à fructuum reſtitutione cap.63.num.42.

Etiam

Hęc vox eſt ampliatiua cap.50.num.40.

Euictio

Euictioni non eſt locus in feudo & quando ſit remiſſiuè cap.54.partic.2.num.28.& partic. 1.ſub num.8.vbi etiam ſi promiſſa euictio.

Excandentiæ

Hodiè ſubrogata loco retrofeudorum c. 48.nu. 87.88.

Excluſio

Smel excluſus ſemper excluſus, & etiam omnes eius deſcendentes c.40.num.62.

Et fallit in pluribus caſibus nu. 63. & ſeqq.77. & ſeqq 85.& ſeqq.

Fauore certarum perſonarum deficit, deficientibus perſonis num.26.

Non allegabilis excluſio niſi ab eo cuius intereſt num.94.d.c 40.

Regula incluſio vnius eſt excluſio alterius nō procedit vbi alio iure quis venit cap.57 partic.9. ſub num 14.

Exceſſus

Excedens terminos debet & ipſe à ſuis terminis excedi c.54.partic.1.num.63.

Executio Executiuum

Verba executiua valent ad declarandum c. 23. partic.2.num.& 6.cap.37.nu.32.

Exceptiō requirens altiorem indaginem non retardat executionem ſententiæ cap. 66.n.28.

Verba executiua non operantur c.37.nu.26.27. & c.38.nu.63.& ſeqq.

Vbi in clauſulis quod poſſit diſponere & quibus dederit, ad habendum, faciant quicquid velint &c.

Aliquando tamen habent vim diſponendi, & ampliandi num.33.34.d.c.37.

Non operari in executiuæ clauſulam, & cui dederit cap 39.num.26.

De executione in fructibus feudalibus, fideicōmiſſi, & ſimilibus poſt mortem anteceſſoris c. 64 per tot.

Durante vita debitoris eorum poſſeſſoris nu.23. 25.

An neceſſaria mors naturalis, an etiā ciuilis ſufficiat num.26.& ſeqq.

Executio tātū ſit in ſubſidium in feudis aut fideicommiſſis ex cauſa dotis num.35.

In hac fructuum executione ſeruandū, ne vltra quam fieri poſſit fiat odio Feudatarij nu.42. & ſeqq.

Excommunicatio

De fructibus in Excommunicato, & an abſolutus eos recuperet cap 63.num.65.& ſeqq.

Et an ei ſuccurrendum impedito legitimè petere abſolutionem cap.68.num.35.& ſeqq.

Exheredatio

Exheredatus in feudo non ſuccedit cap. 4. numer. 24.

Exhęredatio rem eſſe hæreditariam præſupponit cap.15.num.5.

Exhęredatio dicitur nominatim facta etiam cum nominè appellatiuo cap.34.num.11.

De exheredatione filiorum an teneat in feudis & alia cap. 51. per tot. Vbi Vide ſummarium.

Exhæredari poteſt filius à dote materna num. 19.

Exiſtere, Deficere,

Deficere ſeù defectus ſupponit prius quid extitiſſe, & differunt eis deficientibus, vel eis non extantibus, ſeù exiſtentibus, quoad effectum ſuccedendi cap.40.num.8.& ſeqq.

Expenſæ V. impenſæ

Experientia experti.

Experientia rerum magiſtra, & alia quando cōgruunt pręcepta, ſeu principia, vel vniuerſalia cum experimentis, & caſibus particularibus cap.29.per tot.& in pręfat.num.14.

Experti rem magis attingunt, quam qui rationem artis ſinè experientia habent d.cap.29.nu. 2.& in pręfat.num.29.

Expreſſio

Expreſſa tacitis pręferuntur cap.5.num.57.

Expreſſa nocent, non expreſſa non nocent cap.23. partic.1.num.5.7.

Differunt exprimi poſt mortem, vel non exprimi poſt mortem, ſub 8.9.

Standum eſt expreſſis, nec in claris opus coniecturis num.30.

Illud dicitur expreſſum, vbi eſt eadem ratio, vel quod legislator veriſimiliter reſpondiſſet cap. 33.num.15.

Maior virtus expreſſi, quam taciti c.35.nu.35. & ſeqq.

Per exempla cap.54 partic. 3 num.41. & ſeqq.

Vbi etiam expreſſa facilius extendi.

Quę tamen regula eſt brocardica num.4.

Magis aduerti ſolet, quod ſpecialiter exprimitur num.7.

Exprimitur quod quis veriſimiliter voluiſſe dicitur cap.44.num.66.

Extinctum

Simel

I N D E X.

Extinctum

Semel extinctum Vide Semel.

De formula pro ſe , & extraneo ideſt pro alio quolibet , qui non ſit de ſuis deſcendentibus, vel heredibus c 41 per tot.

Et ibidem an quis poſſit alteri ſtipulari num. 1. & ſeqq.

Et an ſpeciale in feudis num. 9. & ſeqq.

Extradotalia, Paraphernalia

Quid de fructibus extradotalibus, ſeu parapher- nalibus a marito perceptis c.63.num.54.

F

Factum, facere, facturus

Quę conſiſtunt in facto ſunt perſonalia cap.5.nu. 91.& ſeqq.& 112.

De repreſentatione facti ſub num.84.

Nulla melior probatio quam ex facto ipſo c.23. num.130.

Legitimè factum non debet ex actu ſuperuenienti infirmari cap.45.num.28.

Nemo cogitur ad recipiendum illud quod aliàs ipſe non erat facturus cap. 65.numer. 66. 69.

Factum legitimè V. Legitimè.

Familię erciſcundæ

Iudicium hoc non datur pro rebus particularibus cap.17.num.13.

Familia Vide, Genus.

Ea quæ ſunt de familia latè cap. 13.num.55.& ſeqq.

Vniuerſa familia læditur ob mulierem ſui corporis prodigam cap.53.num.27.

Felonia

Felonia remiſſa an feudum maneat antiquum c. 50.num.36.

Feudum

Feudi ſimplex mentio intelligitur de proprio cap.1. num.24.

De feudorum materia confuſa repugnanti , & alijs etiam ex opinione Docto. in præfatio. n. 2.& ſeqq.

Feudorum diſtinctio in Iure , & ſimila in præfat. & cap.2.nu.1.& ſeqq. & cap. 3.numer.1.& ſeqq.

Et vtrobiq; defenſiones Authoris de eorum rationabilitate.

Feudorum obſeruantia apud omnes. numer. 7. & ſeqq.

Feudorum Compilatores defenduntur cum methodo per eos ſeruata eod. cap. 3. numer. 43. & ſeqq.

Aduerſus dicta in præfat. V. relata n.6.& ſeqq. eod.c.3.

Quod feudum patre medio, ſeù Iure contractus acquiratur, an ſit bona ratio ibi. An Agnat. cap 6 per tot

Et ibid. de ſucceſſione filij , vel Agnati , & quomodo ex hac veniant vtrique per tot.

Filius non priuatur feudo acquiſito per auum ob delictum patris num.18 .

Feudum hereditarium ad omnes pertinet. numer. 19.

Feudum eſſe quid hereditarium in filio, & de Iure paterno latè cap.9 per tot. & c.26.num.15.& ſeqq.

Acquiritur inueſtitura , & ſucceſſione , quod explicatur ſub n.12.& 17.d.c.9.

Venit petitione hereditatis eod.nu.17.27.28. 29.d.cap.9.

Non quoad Agnatum cap.10.ſub num.22.

Et tranſmittitur Iure hereditario num.30.

Cohæret hereditati num.31.

Feudum inſpecta origine , & etiam poſteà nu. 33.34.

Feudum in manibus Vaſalli feudum eſt , in manibus Domini Allodium c.11.num.26.27.& ſeqq.

Iterum conceſſum eſt nouum , & noua Inueſtitura num.29.30.

Vnius , & eiuſdem feudi petitio conſtituit Iudicium vniuerſale , quoad contenta in eo, ſicut quoad ſeparata num.33.d.cap.11.

Feuda ab initio perſonalia, mox hereditaria facta & effectus c.12 per tot,

Feudum, vel primogenitura præſumitur ſi præcedit Inueſtitura num.9.

In Gallia omnia feuda hereditaria , ſeù patrimonialia num.14.

Feuda ab initio erant Allodia nu. 31. d. cap. 12.

Feuda an ex prouidentia, an ex Iure patrio capiantur cap.13.per tot.

Et non valere argumentum ab eis cum Arrogato, Lucris nuptialibus, Iuribus ſepulchrorum, &c. vt ibid.

Feuda eſſe in bonis non in hereditate reijcitur nu. 22.

Contrà Vide omnino cap.14 numer.15.& ſeqq.

Ex renunciatione hereditatis non cenſetur renunciatum feudo, & ratio num.23.

Feuda non eſſe in bonis quomodo intelligatur cap. 14.num.15.& ſeqq.

Ideſt ne detrahi poſſit legitima , ne in generali inſtitutione contineantur &c. vt ibid. aut renunciatione num.17.& cap.55.num.38 vbi fallentia.

Feudum filio non præſumitur auferri voluiſſe niſi ex-

expraſſerit cap. 16. numer. 7.
Quo caſu procedat quod ſeudum non ſit in hæditate nec in Generali renuntiatione, aut inſtitutione contineatur cap. 17. ſub numer. 58.
Feudales conſuetudines poſſunt allegari ad deciſiones cauſarum & quando c. 23. ſub numer. 105.
Feudum non poteſt reuocari ſine culpa, quid ſi per priuilegium ſit conceſſum c. 24. num. 3. & 4. & ſeqq. & 10. & 11.
Feudum non poſſe alienari erroneum cap. 24. nu. 62.
Ex ratione poſita ad tit. An Agnat. &c. feuda feudorumque diſtinctiones ſubuertuntur c. 28. per tot.
Feudorum iniuriæ, & damna ex dictis diſtinctionibus c. 28. per tot.
De feudis determinatis, ſeù conditionatis, vel ſub annuis præſtationibus Vide infra Seruitium.
Feudum deuoluitur ad Dominium vel Agnatū abſque onere æris alieni cap. 65. ſub num. 99. cum declarationib. vt ibid. remiſſiuè.
Feudum diſtinctiones ex pacto, & prouidentia hæreditariorum ſimpliciter & hæreditariorum ſecundum quid, non textuales, cur introducta, & omnes erroneę fruſtatoria, & iniurioſa contra ipſammet conſtitutionē tit. An agnat. expreſſam cap. 28. partic. 1. per tot.
Et quæ ſubuerterunt feuda vt oſtenditur part. 2. per tot.
Quas feces feudorum, Chymeras, monſtra, & nullius auctoritatis dixerūt ex noſtris, & erroneas, nu. 5. & ſeqq. & c. 35. nu 22. 23.
Nihil aliud pepererunt quam diſcordias, repugnantias, cum ipſiſmet, ſibimet ſibimet ipſis & alia multa inconuenientia, vt latè partic. 3. per tot. d. cap. 28.
Vbi particulariter eo recurre pro ſummario.
Feudi vna eſt natura, quæ poteſt alterari, vnde proprij & improprij feudi vnica diſtinctio danda. num. 30 & ſeqq. 37. & ſeqq. d. cap. 28.
Feudum non alteratur ob hæreditariam qualitatē, ob æs hæreditarium ſoluendum ſub num. 35. 36.
Tit. An Agnat. non intelligendus de feudo hæreditario ſimpliciter, quia eſſet de indubitabili. h. num. 39. & cap. 1. ſub num. 22. & ſeqq.
Vanę quæſtiones an feudum præſumatur tale, vel tale, & differentię inter hęc traditę d. part. 3. num. 40. & ſeqq. & cap. 35. numer. 21. & ſeqq.
Ex Doctoribus ſunt qui haſce diſtinctiones eradicandas dixerunt, & ad idem dicta notabilia partic. 3. num. 50. & ſeqq. cap. 28.
In feudo eccleſiaſtico non datur ſucceſſio hæreditaria, ſed in ſeculari cap. 20. num. 2. & ſeqq.
Feudum non eſt ſimpliciter beneficium. cap. 30. nu. 10. & cap. 57 partic. 8. num. 53.
An latè interpretandum. ſub eod. & ad c. 24 nu. 28.
An donatio eod. num. 10. & ſeqq. d. c 30.
An ſi liberè detur. 18. & ſeqq. eod. c. 30.
An conceſſio ſapiat naturam feudi, An allodij, an donationis remiſſiuè num. 20. & ſeqq. plenè de materia feudi per viam donationis, & quæ eſt plenior d. c 30.
Et Argumentum malè à donatione ad feudum aut emphyteoſim & ad alia num. 30. 31.
Feudum informe cap. 31. per tot.
De formula pro ſe, & filio Titio cap. 34. per tot. vbi ad ſummarium recurre.
Feudi interuertendi occaſio vitanda cap. 35. n. 67.
Conſanguineus ſuccedit in feudo cum vtrinque coniuncto. num. 78.
Feudum cuius de origine non conſtat cap. 36. nu. 18.
Feudi gratia fieri poteſt cap. 50. num. 25.
Plura de feudo nouo an alienari, an prælegari, an in primogenituram conuerti, & alia cum rationibus Doctorum reiectis cap. 52. nu. 18. & ſeqq. & numer. 32. vbi etiam ſine conſenſu Domini ſe in feudi capacem.
Ius feudi nunquam refutatione tollitur, niſi fiat in manibus Domini c. 54. partic. 1. num. 22. & 25.
Feudalibus commoditatibus abutenti occurrendū c. 45 num. 26.
In feudo duo inſunt fruitio & ſeruitium, onus, & commodum, & effectus cap. 57. partic. 6. num. 3. 6. & ſeqq.
In feudis cur fructus non diſtributi ad ratam oneris omnino, & plura alia, quęnam ſit obligatio in feudis, an vt in alijs ſtricta & per modum negocij &c. cap. 57. partic. 8. per tot.
Et ibidem latè de inſita natura feudi, de correſpectiuitate, de beneficio, de beneuolentia, de cōfidentia, de obligatione ad antidora, & reciproca non differenti ab alia tanquam inter inſeſtos contrahentes inter negotiatores communiter, non ad proportionem geometricam &c.
Feudum magis cohæret perſonæ quàm patrimonio num. 19. ead par. 8.
Alia de obſeruantia Vaſallorum in Dominos. n. 21. & ſeqq.
Etiam extra territorium. 29. 30.
Et e contra ex parte Domini pro Vaſallis nu. 31. & ſeqq.

Fallit

INDEX.

Fallit nu.32.
Non ad ſimilitudinem fructuum dotalium nu. 47.48.49.d.partic.8.cap.57.
Fructus in feudalibus cap.63.nu.97.
Feudo amiſſo, an & fructus amiſſi, an allodialia ad feudum deſtinata cap.64.num.53.54.
An Dominus ad quem feudũ pertinet teneatur ad debita contracta per Vaſallum. num.55.
An ſi ad agnatum peruenerit feudum num.17. 18.eod.cap 64.
Feudatarius dum viuit poteſt vendire fructus, n. 7.
An in feudo nouo erecto Iure Francorũ poſſit filijs præiudicari c.52.num.87.
Feudum conceſſum ad beneplacitum ſeu precario. poteſt quandocunque reuocari c. 12.nu. 69.

Fideicommiſſum.

Fideicommiſſarius non dicitur hæres grauati ſed grauantis cap.6.num.16.
In quibus feuda fideicommiſſis aſſimilẽtur cap. 13.ſub num.68.& ſeqq.
Fideicommiſſa confirmantur vnica grauati aditione num.69.
In fideicõmiſſo & primogenitura quot perſonæ tot vocationes d.c.13.n.73.& c.23.par. 2.nu. 23.& nu.104.& ſeqq.
Fal ... rgumentum ab hiſce ad feuda.d.c.13.nu. ... & c.23.par.2 ſub.26.& 104.106.& ſeqq. cap. 30.nu.52.cap.51.nu.25.& c.64.nu.13. 26.
Etiam in feudis fieri poteſt vt quot perſonæ tot fiant vocationes, & quæ ſint iſtiuſmodi formulæ, ex quibus inducitur vocatio ſingulorũ principaliter d.cap.13.num.75.& ſeqq.
Vltimus fideicommiſſarius poteſt diſponere de re fideicommiſſaria cap.23.num.90.
Limita vt ibid.
Amplia in vltimo Donatario ibid.
Pater non poteſt præiudicare in fideicommiſſis cap.23 par.2.num.21.
De fructibus penſionibus, annuis redditibus, intereſſe, creditis, &c. an debita hæc ſint ſucceſſoris in fideicommiſſo, an ſucceſſoris defuncti, & alia ad idem cap.60.per tot. Vbi vide Summarium.
De fideicommiſſo cum onere portandi arma, & inſigna, quid facere debeat ſic grauatus. nu. 16.17.
An expenſas tollat, 18.19.
Alienans fideicommiſſi partem an perdat totũ c.53.num.44.45.47.
Quid in fideicommiſſo circa fructus reſtituendos cap.63.numer. 93.& ſeqq. Vbi varia de hoc.
Quid in materia compendioſa.nu. 100.& 122.
Grauatus fideicommiſſo an poſſit ante tempus reſtituere in præiudicium creditorũ cap. 55. num.37.
Fideicommiſſi alienatio an fieri poſſit in agnatum remotiorem remiſſiuè c. 54.par.1.num, 63.

Fidelitas

Fidelitatis præſumptio non uiget in Agnatis, vt in Deſcendentibus cap.1.ſub.num.17.
Fidelitas cauſa feudi concedendi ibid.& cap.5.nu. 29.
Fidelitatis iuramentum ab eo ſolo præſtandum cui obtigit feudum c.1 ſub num.20.
In omnibus transfuſa, & cõtinuare præſumitur num.30.& ſeqq.d.c.5.
Quæ non poteſt remitti, licet Iuramentum poſſit d.cap.1.ſub num.17.
Præſumitur continuare in deſcendentes nu. 30. d cap.5.
Eſt beneficium ſanguinis.num.31.eod.cap.5.
Fidelitas eſt perſonaliſſima non admittens alium quam eam facientem vel Iurantem cap. 34. num.34.
Fidelitas eſt de ſubſtantia feudi cap.34. nume. 54. cap.53.num.22.cap.57.par.6.num.4.
Et ibid. hoc & alia ad fidelitatem & iuramentũ pertinentia vberius 10.
An ſeruitium.num.5.d.cap.34.
Fidelitas poteſt Iurari per patrem pro filio in caſu, vt num, 100.d.cap.53.
Fidelitas nemine antepoſito per fratrem iurata nõ nocet fratri in feudo paterno.c.50.nume. 66.
Fidelitatis ſigna ſunt perſonaliſſima, & ideo ea & Iuramentum etiam à ſucceſſoribus præſtanda cap.47.num.88.& ſeqq.
Contra num.98.& ſublimita vt ibid.
Fidelitas coæqualis in omnibus, & omnes tenentur in ſolidum cap.51.num.49.& ſeqq.
An vnica an plures fidelitates præſtandæ ſi aut plures fratres ſub num.50.& ſi plures Domini ibid.
Eſt in diuidua & de ſubſtantia feudi cap. 53 num.22.
Quæ facilè inficitur ad præſumendum etiam contra deſcendentes, & alios eius qui commiſſit feloniam num.24.25.& ſeqq.

Figura

De figuris non auferendis cap.65.num. 50.

Filiatio

Filius Filia, Vide fęmina

Filiorum cauſa ſemper, & vbique præcipua cap. 2. n.7.& ſeqq.& cap.23.ſub. 68. & multa eorũ priuilegia remiſſiuè num.10.d.c.2.
Nec eſſe deterioris conditionis quam agnatos oſtenditur nu.18.21.
Filius poteſt euitare ne teneatur ad onera hæreditaria

ria duplici modo vt 19. 20. & alia, vt cap. 1. num. 27.

Filius eſt deterioris conditionis quam agnatus cap. 3. num. 2.

Conſuetudo quod filij non ſuccedant patri poteſt habere motiuum æquitatis eod. num. 24.

Filij ex matrimonio ad Morganaticam omnia legitimorum Iura non obtinent, ibidem nu. 25. 26.

Varia pacta pro filijs, vel contra eos contemplatione matrimonij eod. num. 28 & ſeqq. d. c. 3.

Plura de reuerentia, honore, & alijs debitis per filium erga patrem an debita ſoluere, conſciẽtiam exonerare, hereditatem non repudiare, & reliqua latè cap. 4. per tot.

Et de beneficio abſtentionis ei conceſſo, 18. 44. 45.

Filius in contumaciã ex debito patris non condemnandus non probata immixtione nu. 59.

Fallit ſi aliter fuit ſtatutum num. 60.

Quod ſtatutum eſt odioſum num. 61.

Non valet argumentum ab obligatione alendi, ad ſoluendum æs alienum num. 62.

Filius abſtinens non maculatur num. 53.

Filius non tenetur ad onera paterna cap. 5. nu. 15. 16.

Filius Regis, viuente Rege dicitur Rex ibid. num. 19.

Intellige vt num. 103. 104.

Vno verbo complura ſimilia, & alia complura diſſimilia, differentię, & diuerſitates inter patrem, & filium Vide tot. d. c. 5. Videbis plura pulcra dicta.

Filium ſuccedere in feudum vt in Ius patris; & vtquid hæreditarium latè c. 9. per tot. cap. 54. par. 2 ſub num. 36. 37.

Contra Agnatus cap. 10. per tot.

Et ſi conſequutur velut hæres, ergo eſt quid hæreditarium cap. 9. num. 21. 22.

Plura de ſtipulatione, donatione, & alijs per Patrem in filiũ in poteſtate, aut extra poſt mortem, &c. cap. 19 per tot.

Et acquiſitionem in patrem redundare cap. 23. num. 124. & alia cap. 23. part. 2. num. 50. & ſeqq.

An veniant in familię erciſcundę Iudicium, an in falcidiam, an etiam repudiata hæreditate num. 34 & ſeqq. d. cap. 19.

Quid in filia cohęrede, quę fundum pro dote datum retinet præcipuum nec imputat numer. 37 d. cap 19.

Filiorum adiectio cur fiat in pleriſque actibus, cap. 22. num. 4. & ſeqq.

Plenius & ex profeſſo cap. 23. nume. 60. & ſeqq.

Id. ſi vt ſtent demonſtratiuè, reſtrictiuè, pralatiuè, vinculatiuè, aut ampliatiuè ſub num. 68.

Filij ſecundi matrimonij ſuccedunt in feudo dato mulieri contemplatione ſecundi viri c. 23. n. 119.

Filium etiam nomine proprio vocatum non admittendum vnà cum patrè nec illi eſſe ad hoc locum pręſumptioni, niſi veritati ipſi quatenus ſimul inueſtiantur cap. 23. num. 128. & ſeqq. cap. 34. per tot.

Et de donatione Principis in eum ſub. nu. 131. d. cap 23.

Cum filijs an extranei ſuccedant in caſibus &c. num. 137.

An filius proprio nomine nominatus poſſit cõſequi ſi non delata hęreditas. num. 149. d. cap. 23.

Etiã ſi dicatur ſibi, & filijs, & nepotibus, tamen omnes deſcendentes ſuccedent in feudis n. 73. d. cap. 23.

Filij etiam alterius matrimonij comprehenſi cenſentur ſtante clauſula filijs ſuis legitimis &c. c. 23 partic. 1. num. 23. 24.

An veniat ſecũdo genitus in vocatione primogeniti ſub eod.

Si Primogenitus vel alius idoneior eligendus habeat talia bona quid agendum pręmoriente Primogenito. num. 52.

Veniant omnes filij, ſi non fuit contemplatũ matrimonium cap. 23. partic. 1. nu. 26. Declara vt. 27.

Ex clauſula pro ſe filijs, & ſucceſſoribus quibuscunque maſculis, filij non habent iure proprio contra Dec. cap. 23. par. 2. num. 1.

Stipulatio in filio ſuſtinetur ſaltem quoad emolumentum proprietatis cap. 23. par. 2. num. 50.

Filius etiam non hæres, quia hęreditas non delata, non venit contra factum defuncti cap. 27. n. 19.

In contractibus filiorum appellatio ſtat ſtrictè. & conciliantur opiniones cap. 32. num. 30. & ſeqq.

In donationibus, & feudis filij vox ad nepotes extenditur ſub. 39.

Et quid in fideicommiſſis remiſsiuè. cap. 34. nu. 111.

Et quid in primogenijs ibid.

Quid ſi proprio nomine filius ſit nominatus c. 34. num. 104. & ſeqq.

De formula pro ſe, & filijs cap. 33. per tot Vbi recurre ad Summarium, quę hic conſulto omittuntur.

Stat demonſtratiuè. num. 2. 3.

De feudo pro ſe & Titio filio cap. 34. per tot. V. ibid. Summarium.

Fi-

Filius unico modo ſcilicet per ſimultaneam Inueſtituram ſimul cum patre acquirit ſeudum cap.34.num.67.
Quamuis emancipatus num.65.
Pater Soli ſilio acquirere poteſt ſeudum nu. 70.
An filiorum appellatione veniant nepotes num. 111.
Filij & hæredis promiſcua nominatio in feudis cap. 35 num.11.
De formula pro ſe filijs, & hæredibus an oporteat eſſe hæredes, & de varijs ſenſibus, & alijs cap. 36 per tot.
In multiplici materia num.11.& ſeqq.
Filijs, & hæredibus filijs cum hæredibus, idem num. 32.
In donatione diſtinguitur an pro ſe & filijs, an pro ſe & hæredibus num.38 d.cap.36.
Filijs ſubſtantiuè, hæredibus adiectiuè num.56.
Filius dicitur Ius habere in bonis patris adhuc viuentis cap.50 num.58.
Meritis magis filij ad paterna obſequia alliciendi quam pactionibus adſtringendi cap.57. partic.8.ſub.num.5.
Omnes deſcendentes præſumũtur hæredes primi in vtilibus non in damnoſis c.56.num.46.
Filij admittuntur ad feudum maternum ex æquitate c.3.ſub num.5.

Finis

Nemo præſumitur velle quod ſuus finis eludatur, imo tolli præſumitur velle impedimenta contraria cap 4.num.36.37.
Et præſumitur omnia facere ad eundem finem cap 23.partic.2.num.25.
Finis non attendendus. Vide Initium.
Inducta in vnum finem non debent diuerſum effectum operari, cap.23.num.91.
Nec inducta ad augumentum, aut è contrà nu. 91.92.
Feudum finit euictione, ceſſione, reuocatione, ob ſuperuenientiam liberorum, Interitu rei obligationis vel perſonarũ præſcriptione libertatis, culpa exhæredatione, alienatione, refutatione, renunciatione, repudiatione c.49 per tot. Vbi Vide in Summario.
Finitio feudo ſtatim Dominus poteſt apprehendere poſſeſſionẽ niſi alius ſit in poſſeſſione.n.8.9.
Et omnes obligationes ſeruitutes & alia ceſſant. V.reſolutio.

Fæmina Filia

Fæmina ad tempus excluſa redire dicitur ad Iura ſua poſt tempus c.10.num.14.
Priuilegium conceſſum poſteris familię, perſonę fæminas non amplectitur cap. 13. numer. 88.
Si feudum ſit fæmininum, ſic & ſubfeudum c. 17.num.25.
Filia cui datum feudum contemplatione patris non damnanda &c. cap. 34. numer. 84. & ſeqq.
Filia inhoneſta poteſt exhæredari etiam à matre num.88 89.
Luxuria dedecori eſt parentela num.90.
De formula pro ſe, & fæminis c.40. per tot. recurre ad Summar.eiuſd.cap.
Et de fæmina ſemel excluſa an ſemper cenſeatur excluſa num.54.& ſeqq.
Semel admiſſa num.86.& ſeqq.& 92.93.
Non allegabilis excluſio ab alio, quam ab Agnato cuius intereſt.num.94.
Feudum alienatum in fæminam de Domini conſẽſu durat durante Vita alienãtis c.54.partic. 1.ſub num.61.
Fæmina, non poteſt leuare faydam c.57.partic.1. num.10.
Alia de fæmina, an ſeruire poſſit per Subſtitutũ, an ei prohibitum ſeruire numer. 22. 29. 30. 31.

Forma.Formula

Formulæ quædam ex quibus infertur ad principalem vocationem cap. 13. numer. 75. & ſeqq.
Omnia ad id referuntur à quo vim capiunt, & formam originaliter num.87.
Cauendum ab his qui confundunt formam pro ſe & filijs, vel pro filijs tantum cap. 19. num. 64.
Adde ad verbum Acquiſitio, & verbum, Titulus.
Formulę in aliquibus locis non attenduntur, ſtylus attendendus cap. 38. numer. 52 & ſeqq.
Regulantur multum à ſituatione num. 54. & ſeqq.
Fortuna dat eſſe rei, & ea læſa ipſa res læditur cap. 53.num.23.

Fortuna

Fortuna & caſus Deus eſt Dux c.57.partic.8.ſub num.46.

Franchum

Ex adiectione huius verbi feudũ non fieri alienabile c.37.nu.25.
Feudum cum hac clauſula conceſſum an tale vel talis ſit feudum ſuperflua quæſtio num.41.& ſeqq.

Frater

An frater fratri ſuccedat in feudis c.1.ſub nu. 15.
De Inueſtitura facta duobus fratrib⁹ in ſolidũ, aut quod totũ feudũ remaneat in altero, alio

decedente, an poſsit alienari in præiudiciũ alterius cap.50.num.61.

Frater vocatus non admittitur ſi naſcatur filius c.40.num.56.57.

Idem ſi ſit vocatus filius fratris ſub eod.56.

De ſtipulatione ſibi, & fratri plura cap.41.per tot.

Recipiens feudum pro ſe, & poſt mortem pro filijs fratris, ſi recipiens moriatur cum filijs, ipſi ſuccedent excluſis filijs fratris vocatis num.39.

Frater maior adminiſtrator an ad fructus teneatur c.63.nu.47.

Mortuo fratre ſine filijs alter frater ſuperſtes ſuccedit in portione feudi paterni illius fratri.c.11.ſub num.35.

Fraus

Debet abeſſe cap.45.num.57.

Fructus

Induſtriales Perceptio

De materia fructuum in multiplici genere cap.57.per tot. & cap pluribus ſeqq. eò recurre, & ad Summarium ibid.

Circa tempora fructuum quę dãtur hęredi vel Domino ex §.bis conſequẽter, qualia hęc ſint c.57.partic.2.per tot.

Fructus immaturi interim non capiendi alias capiens tenebitur ad intereſſe num.10.

Fructibus non perceptis durante locatione, ea finita ijdẽ amplius non percipiuntur.num.11.

Idem in Vſufructuario, Emptore ad tempus, & in quolibet ad reſtituendum obligato numer.12.

De fructibus ante per Vaſallum perceptis amplius non quęrendum num.16. & partic.8.n.54 55.vbi iam non eſſe feudales.

Fructuum totius anni in tres partes diuiſio num.20.

Dicta de fructibus naturalibus etiã de induſtrialibus intelligenda num.21.d.cap.57.partic.2.

Qui nam ambo ſint num.22.

Appellatione fructuum etiam induſtriales continere num.2?.

Etiam Iuriſdictionales num.25.

Omnes fructus cedunt loco ſeruitiorum numer.24

Cuius ſint fructus induſtriales exacti aut nondum exacti num.26.& ſeqq.

Fructus ciuiles etiam veniunt, ?t penſiones, & an ſufficiat ceſſiſſe diem, in quibus conſiſtant, & an tranſeant in ſucceſſorem, & alia num.31.& ſeqq.

Quid de mercedibus locationum numer.36.37.43.

Penſiones cedunt loco fructuum, regulantur ſecundum eos, & alia 38.& ſeqq. d.cap.57.partic.2.

Penſiones etiam ſunt rerum quæ fructus non pariunt, vt taberna, & ſimilium ſub 46.47.

In fructibus pendentibus ſuccedunt maſculi excludentes fęminas ſecus in iam a ſolo ſeparatis num.48.d.cap.57.partic.2.

Fructus tranſeunt in agnatum (ſi extet) excluſo Domino cap.57 partic.3 per tot.

Fructus pendentes an pars fundi, an ad Dominũ, cum ſuis declarationibus eod.partic.4.per tot. Vide Dominium.

An ſufficiant fuiſſe perceptos, an etiam reconditos, & qui dicantur recollecti.num.7.& ſeqq. d.cap.27.partic.4.

Cõpetit perſonalis pro fructibus n.15.17.& 19. Ad Intereſſe.14.

Fructus emuntur etiam in herba num.16.

Fructus mox colligendi ſunt conductoris 24.25.27.

An ſint coloni.26 d.cap.57.partic.4.

Locare vel vendere fructus an differant. num.28.29.

Fructum pars cur hæredi deſtinata ex.§.bis conſequenter cap.57.partic.6.per tot.

Alia de diuiſione fructuum, de rata tẽporis &c. ad l.diuortio ff.ſolut.matrim.remiſſiuè num.9.& 12.

Cur alia pars fructuum ad Dominũ pertineat partic.7.per tot.

Cur pro tẽpore fructus diſtributi in feudis cap.57.partic.9.per tot.

Per tempora fiunt calculi alimentorum. nu.5.

Et an ratio reddi poſsit.num.6.

Cur diſtinctim ſic tempora fuerint diſtributa eod cap.57.partic.10.per tot.

Vbi annus à quo tempore incipiat, & fructus, & de alijs V.in Summ ibid.

Fructus mox colligendi habentur pro collectis. num.10.ead.partic.10.

Si feudum conſiſtat in vna vinea tantum an ſit facienda diſtributio num.19.

De Fructibus eccleſiaſticis, & alijs vide cap.59.per tot.

De fructibus, intereſſe, penſionibus, creditis, & alijs in maioratu vel fideicommiſſo, legato, hæreditate cap 60.per tot.

Fructus à bonę, vel malę fidei poſſeſſore percepti c.61.per tot.& in Summario.

An ab alijs pleriſque, & an à Manutento in poſſeſſione ibidem Vide Summarium pleniſſimũ & in cap.62.etiam per tot.

De fructuum reſtitutione aut non reſtitutione a quo tempore, & quomodo in legitima, &

alijs

INDEX.

alijs multis cap.63.Vide Summarium.
De fructibus ex tradotalibus à marito perceptis num.54.
De fructibus omiſſis in ſententia eod cap. 63. num.112.& ſeqq.
Aut non petitis ibid.num.2.3.& 4.
Ad materiam deſcriptionis fructuum numer. 122.
Cautio an danda de reſtituendis fructibus ab eo qui fuit manutentus 123.

Fruſtra

Fruſtratorij actus non multiplicandi, & fruſtra fit &c.cap.57.partic.10.num.13.

Functio

Recipientia functionem non ſunt eadem ſpecie ſed genere c.5.num.110.

Funiculus

Duplex difficilius rumpitur cap.23.num.100.

Furtum

Committitur alienatione feudi per Agnatum c.54.partic.3.ſub num.33.
Rei furtiuę nulla vnquam currit pręſcriptio. num.34.

G

Geminatio

Aliquid amplius operatur c.37.nu.4.
Si in continenti ſit adhibitum aliud ſynonimũ, vt pro omnibus, & quibuſcunque c.38.nu. 26.27.
Magis conſultò & deliberatè factum intelligitur quod repetitur c.53.num.16.
Et actus geminatus difficilius tollitur vel reſcinditur num.17.

Genitiuus

Significat dominium propriè ſeù poſſeſſionem c. 9.num.5.6.7.
Seù originem,ſeù cauſam efficientem, & ſtat effectiuè num.8.9.

Genus,Generale,

A genere quæ habentur proponuntur c. 13. nu. 55.
Quæ non adimuntur Ciuitate amiſſa.56.
Non Nobilitas aut Regnũ, nec ius inſignium, non fideicommiſſorum, nũ maioratuum,nec argumentum ab hiſce ad feuda 57.& ſeqq.
Generi cōceſſum feudum quomodo intelligatur num 82.
Genus continet omnes ſuas ſpecies, & alia ad declarationem cap.17.num.26.& ſeqq.
In Generali ſermone nunquam intelligitur perſona loquentis cap.39.ſub num.47.
An in generali diſpoſitione & inſtitutione pleraq; veniant remiſſiuè cap. 39. numer. fin.
In generali alienatione aut inſtitutione. c. 14. num.16.

Gratia

Gratia feudi fieri poteſt,& quomodo gratia ſit interpretanda c.50.nu 25. & ſeqq.& n.62. V. ſupra Beneficium.
Requiſita ad gratiam delicti obtinendam ſub nu.30.eod.c.50.
Retinet propriam feudi naturam num.32.
An maneat antiquum, & vſque ad quem gradum poſtea ſuccedatur ſub.36.& ſeqq.
Quid de fructibus vbi ſit reſtitutio per viam gratiæ Vide Reſtitutio.

H

Habilitas

Omnis diſpoſitio intelligitur de habilitate c. 57. partic.2.num.9.

Habitatio

Habitatio Patris an habitatio filij c.5.nu. 105.& ſeqq.
Quid de fructibus reſtituendis ab hæredibus mariti ſi mulier ſtetit aut non in domo c.63. num.27.

Hactenus

Quod tempus comprehendat c.44.num.70.

Hæres Hęreditas

Hęreditas patris, & hęreditas filij pupilli eadem c. 5 num.20
Hęres hæredis an repreſentet defunctum remiſſiuè num.88.
In hęredem continuatur Dominiũ,et cur n.89.
Hæredis, & defuncti non eſt vera identitas num. 101.& ſeqq.
Hæres in tranſitorijs eſt idem, ſecus in alijs n. 102. d.cap.5.
Hæreditas eſt indiuidua, & ſcindi non poteſt cap. 6 numer. 22. 23. 25. & cap. 8. numer. 1. & ſeqq.
Diuerſa ab hæreditate poſſunt ab ea ſeparari num. 24 d.cap.6.Vbi in legato.
Hæreditarium an ſit non inſpicitur qualitas ſucceſſoris ſed res ipſa num.35.d.cap.6.
Iura eadem manent licet diuidantur inter hæredes.num.36.d.c.6.
Obligatio hęredis eadem numero cum obligatione defuncti num.37.d.cap.6.
Feudi enim hęreditate connexitas cap.8.numer. 2.
Feudum eſſe de Iure paterno, & quid hæreditarium in filio latè demonſtratur cap. 9. per tot.

I N D E X.

Et ibid. omnes mediatos, & immediatos eſſe defuncti hæredes num. 75.

An hæres hęredis veniat contrà factum defuncti ſub num 36.

Contra quoad Agnatum cap 10. per tot.

In formula pro ſe & hærede in ſingulari An hæris hęredis ſuccedat cap 35. num. 81.

Refert an titulo hæreditario ſuccedatur propter creditores, quibus hęres tenetur non autem tenetur qui alio titulo cap. 37. numer. 63.

Hæreditas eſt quid vniuerſale, ſiuè iura ſiuè corpora complectens cap. 9. num. 2. 3.

Hæreditarium definit quid eſſe, vt feudum, ſi non capiatur Iure hæreditario plenè cap. 14. per tot.

Res non hæreditaria dicitur de hæreditate, & petitione hæreditatis venit, vt Commodatum, Pignus num. 4. & 8.

Quę dicuntur hęreditaria ſaltem impropriè. nu. 5.

Feuda venire petitione hęreditatis, & quomodo & Inuentario ſcribenda 6. & ſeqq.

Aliud quid eſſe in hæreditate, aliud de hęreditate & aliud ſuper hęreditate. 9. 10. 11. d. cap. 14.

Hæreditas eſt ſucceſſio in vniuerſum Ius allodiũ, & feuda complectens. 13.

Etiam in eam venientia, quę non erant in pleno dominio defuncti. 14.

Aliud dicere feudum eſſe quid hæreditarium, aliud hæreditarium abſolutè num. fin. d. cap. 14.

Rerum hæreditariarũ an pro rata, an viriliter fiat diſtributio latè cap. 15. per tot.

Vox hæredis in feudis proprijs nõ qualificat ſed demonſtrat num. 34.

Hęredis vox pro filijs tantum cap. 23. num. 70. cap. 35. num. 11. & cap. 36. num. 64.

Reliquarum rerum hæreditariarum an detur ſucceſſio niſi per delatam hæreditatem cap. 16 per tot.

Feudum etiam non delata, & emphyteoſis 2. 3. & cap. 27. per tot.

Poteſt quid hęreditarium eſſe, vt tamen poſſit ab hæreditate ſeparari vt feudum. 5. 6. d. c. 16.

Vt legata vt fideicommiſſa. num. 9. 12.

Aliud hęreditas, aliud fideicommiſſum num. 11. d. cap. 16.

Feudum, & hæreditas diuerſa, non appellatione hæreditatis venit, non petitione eiuſdem, & alia ſimilia cumulata ad idem cap. 17. nu. 1. & ſeqq.

Sed cõtra diſtinctione facta de verbis hæreditas, hæreditarium, & Iure hæreditario cũ diuerſis effectibus ſub. 8. & ſeqq.

Hæreditas conſiſtit in intellectu, non recipiens augumentum, vel diminutionem, declara num. 17. & ſeqq. d. cap. 17.

Hæres tenetur ſtare facto defuncti cap. 18. num. 9. cap. 23. num. 25. ſub. 50.

Sine ſucceſſione hæreditaria qualitas non poteſt conſiderari cap. 19 num. 67.

Tranſitoriorum ad hæredes, vel non tranſitoriorum reijcitur diſtinctio cap. 23. num. 21. & ſeqq. cap. 26. num. 1. & ſeqq. cap. 27. num. 13. 14. 15.

Hæres non tenetur ad debita voluntaria vt legata excedentia valorem fructuum cap. 64. ſub n. 51.

Pro ſe, & hæredibus in feudis, ideſt filijs cap. 23. num. 70.

Reiectis tamen diſentibus filios non teneri eſſe hæredes. 71. 72.

Pro hęredibus ſemper intelligitur in ſtipulatione Vide Stipulatio.

In dubio pro filijs, vt hæredibus refellitur cap. 26. num. 2. 3. 9.

Feudum non delata hęreditate conſequitur filius cap. 23. per tot.

Etiam in feudo mixto num. 20. & cap. 36. num. 42. & ſeqq. & Amita cap. 40. num. 24. 25.

An extraneus cap 41. num. 38.

Vox hæredis facit quod oporteat eſſe hæredẽ ex opinione Pyſanorum & alia nugæ cap. 28. partic. 1. num. 5. & ſeqq. & cap. 35. nume. 30. & ſeqq.

Hæredis vox an prolata à lege, vel ab homine, & filij nomen reprobatur cap. 28 d. partic. 1. num. 17. & ſeqq. & cap. 23. ſub. num. 70.

Hæreditaria qualitas feudum non alterat cap. 28. partic. 3. ſub num. 35. 36.

Formula pro ſe, & hæredibus, cũ multis de voce hæredis, de hæreditaria qualitate de feudo mixto, an primi, vel vltimi eſſe hæredẽ, & alia cap. 35. per tot.

Ceſſat quod oporteat eſſe hæredem numer. 34. & ſeqq. 39. & ſeqq.

An primi, vel vltimi num. 40. & ſeqq. & d. c. 56. num. 35.

Hęredis ſanguinis, hæreditatis feudi reprobata diſtinctio cap. 35 num. 47.

Hæredem eſſe oportere, vel ſufficere diſtinguitur ad rem ſub num. 50. & ſeqq.

Agnatum an oporteat eſſe hæredem primi, vel vltimi cap. 35 ſub nu. 49. & ſeqq. 56. & ſeqq. & infra hic in vers. In feudo hæreditario.

An ex defectu qualitatis hæreditariæ quis a feudo excludatur, & aperiatur Domino num. 64. & ſeqq. d. cap. 35.

Quid ſi ſaltem in re certa fuerit quis inſtitutus num. 71.

num.71.& ſeqq.& ad cap.36.num.57.58.c.37.num.43.& ſeqq.

Quid in emphyteoſi ſeculari, vel eccleſiaſtica nu.73.& ſeqq.d.cap.35.

Quid ſi dictum pro filijs, & hęredibus num. 75. eod.cap.35.& cap.36.per tot.

Quid ſi pro hæredibus etiam extraneis aut quibuſcunque num.76.77.d.cap.35.

An vltra decimum gradum ſuccedat in feudo non dealata hæreditate ſub.80.

Idem pro ſe, & hæredibus tuis, ac ſuis. num. 82. eod.cap.35.

Hæredis vox qualitatem ſucceſſoris deſignat num. 48.d.cap.35

Formula pro ſe filijs, & hæredibus, an oporteat eſſe hæredes, & de varijs eius ſenſibus cap.36. per tot.

In multiplici materia num.11.& ſeqq.num.34. & ſeqq

Hæreditas viuentis non datur.num.34.

Sollent tamen appellari hæredes etiã deſcendentes num.46.d.cap.36.

Formulæ ſibi, & hæredibus maſculis, legitimis, ex legitimo corpore num.43.& ſeqq.

Solet apponi in contractibus pro ſe, & hęredibus, & tamen ſucceſſores etiam ſingulares admittuntur num.59.& ſeqq.

Idem ſuis quaſi præſumptiuè hæredibus nu.61. d.cap.36.

Quatuor hæredis ſignificata ſub 63.

Nihil in eo conſtituendum ſiuè adiecta ſit ſiuè non a tacita vox hæredibus, ſecundum tex. feudales num 64 65.d cap.36.

Formula pro ſe hæredibus.& ſucceſſoribus cap. 37.per tot.Vide Summarium loco Indicis.

De hærede in hæredem d.cap.37 num.20.21.

In feudo hæreditario ſimpliciter ſufficit eſſe hæredem vltimi morientis, & ſufficit eſſe hæredẽ nec ad alium niſi hæredem tranſit, & ratio c. 38 nu.8.& ſeqq.& ſupra hic Verb. Agnatum.

An bona ſint primi, vel vltimi defuncti. Vide Defunctus.

In hęreditate reſtituuntur fructus cap. 62. nu. 17.18.& cap 63.num.114.121.

Si Vidua inſtituta ſub conditione Viduitatis nubat reſtituit hęreditatem cum fructibus c. 63.num.14.

Hęredes differentes ſoluere legata, & alia adimplere ad fructus tenentur num.43 44.

Quid in hærede fiduciario, & quæ ad eum conſtituendum neceſſaria numer. 52. 53. d. cap. 63.

Hęredes primi pręſumuntur deſcendentes cap.56. nu.46.

Hyeroſolimitana Religio.
Vide.Milites

Homo Homagium

Homo albus minus importat quam Homo ſimpliciter cap.36.ſub num.56.

Honor,
Honorabile,Honeſtum

Honor pręferendus ipſi vitæ cap. 4. nume. 13. 14.

Expedit magis mori quam gloriam euacuari 15.

Honor parentũ non eſt bona ratio tit. An Agnat. &c.& cur eod.num.29.& ſeqq.

De cura habenda honoris ſui, & maiorum ſuorum num.39 & ſeqq.

Vbi agitur de honore amittendo cautius procedendum cap.55.num.25.

Hoſtenditię

De his remiſſiuè cap.57 partic.9 ſub numer. 8.

Hypothecaria

In hypotheca an attendatur initium obligationis cap.12.ſub num.16.

Quid de fructibus in hypothecaria, aut Saluiano interdicto cap.63.num.51.

Iactare ſuum nemo præſumitur cap. 55. numer. 24.

Ignorantia
Vide Scientia.

Impugnatio.

Non impugnat iudicium defuncti qui iuſtis rationibus noluit negotijs hæreditarijs implicari c.4 ſub num.45.

I

Immunitas
Vide Priuilegium

Impedimentum

Perpetuum vel ad tempus & alia.c.57.partic.1. num.36.& ſeqq.

Imperfectus

Imperfecti poſſunt in multis ſeruire & an per ſubſtitutum c. 57.partic.1.nu.25.& ſeqq.& ibid. de Cęco, Muto &c.

Imputatio

De materia imputationum, & reſtitutionũ nõnulla cap.17.num. 33.& ſeqq.

Impenſę

Impenſę pro recollectis factę ſemper refundendę cap.57.partic.10.num.14.15.16.

Eas detrahit grauatus reſtituere fideicommiſſum c.60.num.18.19.

Et Malę fidei poſſeſſor c.61. num.57.

Et Vſurarius reſtituit deductis expenſis c. 63.n. 40.
Siuè bonę ſiuè Malę & etiam prędo tollere poteſt voluntarias expenſas c.65 n.54. & ſeqq.
De expenſis mariti, aut Procuratoris num.58. 62.
De modica impenſa an quis teneatur. num. 70. 71.eod.c.65.
Prętium meliorationum ſoluendum, & cur n. 72.& ſeqq.
Et expenſę,& quæ num.75.& ſeqq. Vbi in omnibus. Feudo Fideicom.& alijs.
Impenſę perpetuam cauſam habentes.num. 77.& ſeqq.
Intelligendum ſemper deductis expenſis num. 80.

Incapacitas
Incapacitas triplex.c.57.partic. 1.nu.14.& ſeqq. Vbi declaratur.

Incertitudo
Vide Certitudo
Incluſio
Vide Excluſio
Incolatus
Vide Ciuitas.
Incrementum
De Incrementis feudi, & aliorum Vide, Acceſſio.

Inconueniens
Vno dato inconuenienti multa ſequuntur in præfatis ſub num.12.

Indiuiduum
Indiuidua poſſunt ſimul competere patri, & filio vt vſus fundi c.20.num 9.10.

Indago.
Exceptio requirens altiorem indaginem Vide Executio.

Induſtria.
Induſtriales fructus, vide fructus.
Quod dicitur de fructibus an procedat etiam in induſtrialibus cap.61.num.22.& ſeqq.
Fructus induſtriales fiunt coniugis, naturales non,num.83.& ſeqq.
Ex eorum perceptione non diminuitur Ius alterius ſub num.84.& ſeqq.
Induſtria propria nemini debet eſſe damnoſa ſub num.91.
Induſtria perſonæ regulariter cenſetur electa, At ex quibus ſignis cap.50.ſub num.36.

Infamis, Ignominia
Intereſt Principis ne ignominioſa perſona coram ſe verſetur cap.4.num.23.27.28.
Nec qui Dominum offendit cap. 53.ſub nu.28.
Infamia quæ timenda, & attendenda ibid. cap.4. num.38.& ſeqq.

Infectio
Macula in vno membro totũ corpus inficit cap. 53.ſub num.27.

Infans
Vide Natus
Inficiatio
De eo qui inficiatur feudum an illud amittat, & alia ad hoc cap.53.num.48.& ſeqq.

Infinitum Perpetuum
De formulis pro ſe &c. in infinitum ſeù in perpetuum cap.38.num 40.62.cap.37.nu. 38.39.
Infinitas euitanda, putà ne ſæpius de eadem re litigari contingat, & alia Vide Conſenſus.
Et cap.45.num.31.& ſeqq.
Limita num.61.& ſeqq.

Ingratitudo
Non committitur ab eo qui Iure ſuo vtitur cap. 4.num.21.

Initium
Initium, medium, finis, origo, principiũ, & ſimilia, quod nam ex his attendendum c. 12. per tot.
Ab initio non omnia ſufficienter promulgantur nu.21.
Nec retinet eandem ſemper naturam, nõ dominia diſtincta ab initio nec res hęreditarię.22.

Iniuria
Iniuriam nemini facit, qui Iure ſuo vtitur cap.4. num.19.& ſeqq.
Iniurię vox ſtrictè pro ignominia, vel contumelia. 50.
Quæ verè defuncto non fit.56.
Iniuria eſt quid perſonale, vnde pater ſine filio nõ proponit querelam non remittit cap. 5. num. 74.75.
Pœna quod Dominus habeat ſuæ iniuriæ vltionem de quo Domino ſit intelligendam. Vide pęna.

Inobedientia
Inobedientia ab eo nõ comittitur qui Iure ſuo vtitur cap 4.num.22.

Inſignia
Vide, Arma.
Inſtantia.
Inſtãtia data in vno, oſtenditur falſitas in omnibus c. 4. ſub 30. Solet fundamentum eludere.31.

Inſtrumentum
Quę dicantur Reparamẽta Melioramẽta Inſtrumenta c.65. ſub num.79.
Inſtrumenta exiſtentia in loco feudi an ſint feudalia c.65.num.86.87.

Interinatio
De qua cap.24.num.32.

In-

I N D E X.

Interim

Quid importet c.57.partic.2.num 2.3.4.

Interpretatio,

Vide, verbum.

Mirum eſt commentatores quę ex proprijs meditationibus ſibi finxerunt magis attendere quam verba legis cap.47.nu.71.

Fienda per quam minus derogatur iuri communi aut correctio inducitur c.35.num.20.

Inteſtatus

An ſit locus ſucceſſioni ab inteſtato, vbi datur feudum cum clauſula & cui dederit c.39.nu. 9.& ſeqq.13.& ſeqq.

Ab inteſtato decedens dicitur diſponere, & ſic dare num.19.20

Et voluntas dicitur expreſſa ſub nu.20.

Et hęc maximè cũ adiectione aliorũ, verborũ quibuſcunq,, quocũq; modo, titulo &c. n.21.22.

Introitus

Vide Redditus

Inuentio Inuentarium

Inuentarij beneficium non ſuccurrit ad reuocandam alienationem feudi noui c. 52. num.19. num.60.& ſeqq. & ſub num.45.

Contra hodie num.70 ſub 68.

Non reuocatur alienatio vbi prodeſt Inuẽtariũ, quatenus eſt in hęreditate, & alia ad hęc. quæ facere debeat hęres ſi velit feudum nu. 71. & ſeqq.

Quæſtio de Inuentario nõ intrat vbi ad Dominum deuoluitur feudum cap.53.num.34.

Inuentarium vti herbam Theutonicam conſiderantes refelluntur c.64.num.15.& ſeqq.

Inuentarium non prodeſſe, nec quoad feudũ mixtum. c.52.num.82.

Multo minus in hęreditario ſimpliciter ſub eod.

Inueſtitura, Reinueſtire

Inueſtiturę pręſumptę coniecturę remiſſiuè.c.44. ſub num.35.

De hac cap. 30 per tot. recurre ad Summarium ibid.

Inueſtitura poſterior contraria primę, an noceat primam alterando & quid in maioratu, &c. num.32.& ſeqq.

Inueſtitura poteſt alterari de conſenſu etc. plenè n. 44 et ſeqq.

Et ſufficit Ratihabitio ſequens, aut tacitus cõſenſus et ſit pręiudicium etiam ſucceſſoribus cõſentientium.nu.45.et ſeqq.59.et ſeqq.

An in pręiudicium filij aut agnati valeat alteratio.etc.num.52.54.

Inueſtiturę actus eſt perſonaliſſimus cap. 34.num. 32.33.

De Simultanea Inueſtitura.num.65.et ſeqq.

Inueſtitura non poteſt fieri niſi Pręſenti aut Procuratori cum ſpeciali mandato c.23.nu.128. in fin.

Dominus caducato feudo an teneatur reinueſtire cap.34.num.92.96. 97.

Quid in fęmina ſemel excluſa an teneatur eandẽ reinueſtire cap.40.num.84.

Inueſtitura facta duobus alter alteri non ſuccedit. Vide Acquiſitio.

Inueſtitura poſterior in dubio praſumitur facta ad formam anterioris cap 48.num.54.

Inueſtitura loco ſtipulationis, ſeu ad eius inſtar introducta cap.57 partic. 8.num. 42.

Vt fędire magis inuiolabili Vaſalli adſtringantur num.43.

Si inueſtitus ſub conditione vel tempore pręmoriatur an hares ſuccedat c.21.num.8.

Ipſe

Pronomen ipſius perſonaliſſimum cap. 34. numer. 13.

An reſtringatur excluſis deſcendẽtibus aut ſucceſſoribus cap.39.num.23.& ſeqq.

Conceſſio pro ſeipſo ſolo.c.31. num.34.

Irregularis

Irregularis ſit Clericus etiam pugnãdo contra Turcas c.57.partic.1.num. 31.

Iuramentum

Plura de Iuramento an in hęredes, an perſonale, de effectibus, & de abſolutione ab eo cap. 5. num.90. & ſeqq.

Operatur irreuocabilitatẽ acquiſiti c.23. partic. 2.num.48.

Iuramentum duplex Contrahentium, & Succeſſorum, & actus duplex vnus tranſitorius, & alius non cap.47.num 88.& ſeqq.

Ex parte Iurantis eſt perſonale, alterius animã non obligat, an Succeſſores teneantur iurare num.96.& ſeqq.

Iuramentum eſt indiuiduum non obſtante diuiſione feudi inter fratres c.51. num. 51.

Iuramentum in litem deferri poteſt contrà hęredes defuncti circa fructus exportatos ad fauorem Eccleſiaſtici c.59.num.76

Alia de iuramento fidelitatis et aſſecurationis remiſſiuè.c.47.nu.110.et c.57.partic. 6.n. 4. 5.6.et 10.

Iuriſdictio

Attenditur prout nunc eſt non prout aliàs c 12. num.23.

Iuriſdictiones, et eorum exercitia per tempora diuiduntur c. 57. partic. 9.num.4.et poſſunt fratres compelli ad diuiſionem eod.

Iuriſdictio per priuilegium conceſſa an cumulatiuè c.24.num.5.

Ius Iuſtitia

Summum Ius ſumma iniuria eſt cap. 2. num. 27.

Digitized by Google

I N D E X.

Vbi ratio Iuris adeſt non eſt opus conſtitutione peculari.28.

Neceſſaria tamen vbi contra rationem Iuris 29.

Non eſt tamen contra Ius commune in genere 30.

Ius ſemper certum c.18.num.28.

Contrahentes pręſumuntur accommodaſſe voluntatem ad mentem Iuris cap. 23. numer. 98.

Et Princeps ipſe num.99.Vide verbum Cõtractus et cap. 25. numer. 4. cap. 28. num. 33.in fin.

Alij quod non pręſumantur ſic contrahentes contra,qui non probantur ſub.104.

Ius ſpeciale allegare abſque ratione diuerſitatis refugium eſt miſerorum num. 106.& reyicitur hoc ipſum, quod ergo in cõtrarium ſit ius commune c.33.nu.13.16.

Beneficia ità interpretanda, vt minus lędant ius commune num.43.d.c.23.

Ius in aliquo dicitur formatum ſi transferatur, Dominium,Vſusfructus,aut adſit alia cauſa oneroſa.ſeù correſpectiua c.24 num.30.

Fauorabilis interpretatio.quę ad Ius priſtinum reducit cap.28.partic. 3.num.53.

Seù ad Ius commune 54.

Ad Ius antiquum facilè ſit reditus cap. 50. nu. 38.

Cic.aſſumpſit onus tractandi de Iure ciuili, & qua methodo cap. 29. num.9.

Omne Ius in acquirendo, conſeruando, aut minuendo conſiſtit.num.29.

Aliud Ius in re,aliud ipſa res c.30.num. 10. 16.

Quod cautum Iure non reperitur, non eſt ſuperſtitioſis adinuentionibus pręſumendum cap.33.num.14.

A ſimili Iuris communis non licet argumentari, Vbi eſt textus expreſſus in feudis cap. 34. nu. 29. 30.

Sua cuique Iura pręſeruanda cap. 35.nu.10.

Differt dicere cui iura dederis,vel cui bona cap. 39.num.41.42.

Nemo plus iuris transferre poteſt,quam ipſe habeas cap.45.num.10.

Ius ab eo dicimur habere cuius in poteſtate eſt vni donare,& alterum priuare cap 46.nu.7.8.

In dubio videmur quantò minus fieri poſſit iuri communi derogare voluiſſe cap. 54.partic. 1. num. 52.Vide Verba.

Iuſtitia commutatiua in contractibus ſeruanda, alias ciuilis ſtatus ſubuerteretur,quę non poteſt in liberalitate eluceſcere c.57.partic.8.ſub num.5.et ſeqq.

Nemo tenetur Ius ſuum indiſcuſſum relinquere cap.61.num.14.

Qui contrà Iura mercatur Bonę fidei poſſeſſor non eſt.num.74.

L

Laudimium

Laudimium an debeatur primo Domino an ſub infeudanti cap.48.ſub num.19.

Laudimium debetur ob renunciationem hęreditatis non ob repudiationem c.56.ſub num.6. Seù ob abſtentionem ibid.

A Laudimio an liberetur quis à tempore immemorabili c.44.ſub num.87.

Legatum.

Prælegatum Relictum

Legatum factum filio perſonę cohęrens vt Ius militię pater non habebit nec vſumfructum c.5. num.82.83.

Legatarius non poteſt pro parte agnoſcere,pro parte non c.6.num.25.

Poteſt venire contra factum defuncti à quo lucrum accepit num 44.

Filius legatarius,& Inueſtitus poteſt recipere legatum,et relinquere hęreditatem c.4.ſub nu. 45.

Intellige in diuerſis non in vno,et eodem legato, vt c.6.num.24.25.

Legatum ad tempus finito tempore remeat ad hęredem c.10.num.17.

Vna, et eadem perſona poteſt quid capere Iure legati, & aliud Iure hęreditario cap.17.nu. 33.

Legata,et fideicommiſſa aliquando etiam viriliter fiunt c.15.num.10.

Legata nominatim relicta, vel adiectione hęredis aut indefinitè,an ab hęrede vel fideicommiſſario ſint pręſtanda num.14.

Multa de diuerſitate legandi,vel inſtituendi remiſſiuè c.16.num.10.

Legatum cohęredi quatenus à ſe ipſo Iure hęreditario,quatenus à cohęrede iure legati habet c. 17.numer.32.Conſiderabile propter imputationes num.33.

Pręlegari non poteſt feudum,adeò quod nec debita ſit ęſtimatio, et cur cap. 51. ſub nu.58.

Contra in feudo nouo iuncto Domini conſenſu cap.52.num.28.et num.30.

Quid ſi non ſit in actu, nec ante actum, ſed poſt eum ſuperueniat ſub num.29.

Legatum annuum V.Annus,Vſufructuarius.

Hęres qui detinet rem legatam ad quos fructus teneatur c.61.num.36.

Relictum vltra modum l. hac edictali an cum fructibus reſtituendum cap 63.num.19.

Quid in legato circa fructus num.77.& ſeqq.

Vbi varia de varijs perſonis, & cauſis quibus fuit

fuit legatum,vt in Summario ibid.

An collecti, vel adhuc recolligendi ſint fructus rei legatæ ante vel poſt aditam hæreditatem num 115.& ſeqq.

Legatum debitum a morte teſtatoris,& etiam fructus num.120.

Lex,

Legitimum Legitimatio Legitimè.

Lex indefinitè loquens indefinitè intelligenda cap. 1.num.22.

Non eſt de in dubitabili ibid. nu.25.& cap.18. num.17.18.19

Indubitabile non deducendum in controuerſiã cap.44 num.16.

Lex tota referenda cap.3 num.14.

Lex quod non dicit nec nos cap.4.num.50.

Legitimatus poteſt diuerſimodè conſiderari cap.11. num 31.

Leges verbis non impoſitæ ſed rebus cap.28.partic. 3.num.58.

Dummodo rei natura non violetur num.59.

Non debet lex cenſeri poſita ad decipiendum aut in ludibrio cap.44.num.21.22.

Legis natura eſt vt futuris det formam negotijs n. 68.

Per legem generalem poteſt Ius quæſitum auferri num.73.

In diuerſitate Iurium optimè intrant diffinitiones Legiſlatorum cap.47.num.11.26.

Legem qui cõtemnit eiuſdem priuatur auxilio ſeu beneficio cap.54 partic.2.num.50.

Lex vbi adeſt nihil hæſitandum Vide Textus.

Legum Romanarum non eſt vilis authoritas, ſed non tanta, vt vſum vincàt, aut mores partic. 3.ſub.35.cap.54.

Legitimè factum non debet retractari c.27.nu.24.

Legitima

An capi repudiata hæreditate cap.19. num.44. & ſeqq.53.& ſeqq.

Et declarationes ſeu limitationes numer.48.50. & ſeqq.

Legitimę ex acceptatione hæreditatis non cenſetur renunciatum.49.

Vt competat legitima ſufficit agnitio.52.

In legitima patroni quid 56.& ſeqq.

Legitima poteſt relinqui alio hærede inſtituto cap. 27.num.3.

Legitima habetur à lege,et tamẽ eſt de Iure paterno cap.30.num.16.

Legitima non poteſt minui,vel alterari cap.51.nu. 44.

Et tamen poteſt filius in totum ea priuari num. 45.

De fructibus in materia legitimæ etiam non petitis,& reliqua cap 63.num.1.& ſeqq.

Et quidam legato pro legitima &c.num.88.

Libertus

Diuiſio ſeu ſucceſſio in bonis libertorũ quomodo fiat an viriliter,an pro rata hæreditaria cap. 15.num.9.

Alia de alimentis debitis filijs abſque hæreditario Iure,de bonorum poſſeſſione adipiſcenda etiam ſi nolit eſſe hæres, de legitima capienda cap.19.num.41.& ſeqq.

Liberalitas

Feudum an ſit liberalitas aut donatio c.30.nu. 10.& ſeqq.

Liber Libertas

Libertas an præſcribatur contra Imperatorem, & quid in feudis cap.49.num.10 11.12.

An a tempore immemorabili ſi nullus interuenit vnquam caſus libertate vtendi c.44.ſub num.87.

Liberè

Liberè,vtrum hoc verbo vno aut altero loco apponatur refert cap.38 num.55.

Linea

Linea vna durante non eſt alteri locus cap.6.num. 6.14.

Tota vna linea extincta ſit tranſitus ad aliam, abſque iure hereditario cap.10. num.23.

Non niſi finita linea alteri ſit locus,& in feudis, & in fideicommiſſis cap.13 num.72.

Liquidatio

De modo liquidandi fructus cap.61.num.55.

Et eos probandi num.51.& ſeqq.

Lis

Poſt litis conteſtationẽ intrat facilius quod factum patris noceat filio in feudis cap.47.n.78.

Liuellus

Liuelli exacti ſunt hereditarij & imputandi c.59. num.68.

Locatio

Locatione facta à duobus, eſſe duos reos debendi c. 15.num.17.

Locatio pro ſe, & ſucceſſoribus malè reſtricta ad maſculos per Caroc.cap.37.num.49 50.

Locator ſi conductor non percipiat fructus tenetur ad intereſſe,& alia ad idem cap.57.partic.4. num.12.& ſeqq.

Locupletior

Qui facit fructus ſuos, nũquam facit quatenus factus ſit ex eis locupletior cap.61.ſub num.

Sed contra num 69.70. cap.62.per tot.vbi vide Summarium.

Et factum fuiſſe locupletiorem quomodo probãdum num.71.

An quis factus ſit locupletior necne cap.62.nu. 4 & ſeqq.

Locupletior quis fieri non poteſt cum alterius iactura

Digitized by Google

tura cap.65.num.41.72
Nec lucrum capere.num.41.

Locus,Locumtenens.

Locumtenens non facit locumtenentem, nec Vicarium legatus,&c.pater tamen poteſt per filiũ ſiruire cap.5 num.23.&ſeqq.
Præuentio loci Vide Anticipatio.
Verba loco penè Domini explicantur cap.61.n. 18.

Lucra

Nuptialia Lucrum

Ex qua perſona quis lucrum capit eius & factum præſtare debet cap.6.num.7.8.9.
Intellige vt num.43.&ſeqq.& cap.46.ſub nu. 2.&ſeqq.
Plura de Lucris nuptialibus haberi à lege,nõ eſſe hereditaria, non valere argumentum ab eis ad feuda & alia cap.13.num.14.&ſeqq.
Lucra nuptialia, patronatus, & ſimilia beneficio parentum deberi probatur c. 51. num. 23.& 24.

Lumen Lux

Lumen non quærendum vbi apparet ſplendor ſolis c.28.patric.1.num.11.

M

Maioratus

Primogenia ſunt donationes ſub modo cap. 23. partic.2.num.22.
Videntur tot donationes quot vocati n. 23.vide fideicommiſſum.
Acquiritur ſtatim dominium ſucceſſori. 24. ſub eod.
Maioratum inſtituens, cenſetur facere omnes ſubſtitutiones neceſſarias ad eum perpetuandum num.24.25.
Idem in fideicommiſſis ſub eod.
Si Primogenitus committat Feloniam contra Regem, non ſuccedet ad Primogenium poſt mortem patris,ſed Secundogenitus cap.50.n. 59. Nec reuertetur ad Dominum, & ratio. 60.
Primogenitus ſolus ſuccedente,an ſuccedat etiam in fructibus patre viuente c. 57. partic.2.nu. 45.
Primogenitus tenetur erga alios ad vitam, & militiam & non ad contributionem in fructibus.num.46.
Limita vt ſub eod.
Fructus maioratus Primogenij. fideicommiſſi, & ſimilium poſt mortem poſſeſſoris antecedentis ad quem tranſeant c.60.per tot.
Quid de fructibus rei legatæ, hereditatis aut fideicommiſſi ibid. numer. 7.
De Penſionibus num.8.
De Intereſſe Penſionibus,& Annuis redditibus num.9.&c.Vide in Summario ad id cap.

Malitia,

Malum,Mala,fides

Malæ fidei poſſeſſor an faciat fructus ſuos c. 61. per tot. Vbi Vide in Summar. & Vide ſupra Bona fides.
Quid excuſet à prætextu Malæ fidei c. 62.num. 19.
Quilibet à lite conteſtata dicitur Malæ fidei poſſeſſor ficte tamen non verò, & effectu cap. 63.ſub num.101.&ſeqq.

Manus Mortua

Vide Mortis cauſa capio

Maritus

Marito conceſſo Officio contemplatione Vxoris intelligitur eius vita durante cap. 54.partic.1. num.59.
Maritus Magnæ Dominæ dicitur eiuſdem radijs coruſcare, & ea mortua ceſſat coruſcatio.nu. 61.

Martinus

Martinus ſcutum ſuum albo nigroque variabat, quo telorum omnium amaritudinis deuitaret c.28.partic.3.num.20.

Maſculus

Maſculinitatis nomen ad maſculos reſtringit, ſed hereditariam qualitatem non excludit cap. 23.num.101.

Matrimonium Mater.

Pacta matrimonialia,de his vide ſucceſſio.filiæ donatio.
Maioratus cõtemplatione matrimonij inſtitutus non reuocatur cap.23.partic.2.num.9.
Mater ſuccedit in fructibus perceptis à pupillo mortuo in pupillari ætate.num.100.

Melioramentum

De fructibus ex melioramentis cap.63.nu.56.
Et cap.61.num.56.57. & cap. 65. per tot. & cap.66 etiam per tot.
Pretium melioramentorum ſoluendum, & cur eod.cap.65.num.72.&ſeqq.
Qualiter facienda æſtimatio an à tempore cõceſſionis an recuperationis ſub num 89.
Quæ dicantur melioramenta, reparamenta, Inſtrumenta d.cap.65.num.79.
Melioramenta ad heredes tranſire. num. 81.90. & ſucceſſores.cap.66.num.5.73.74.
Poſſunt retineri donec pretium ſoluatur d. cap. 65.num. 82.103.cap.66.num.9.&ſeqq.
Sunt hereditaria, ſiue Burgenſatica nu. 83. 84. d.cap.65.
Tranſitoria in fœminas.85.eod.c.65.

Ma-

Digitized by Google

I N D E X.

Magna fraude facta non reſtituuntur.88.90.

Meliorationes a magnis expenſis diſtinguũtur 89.

Plures limitationes, quibus non debentur num. 91 & ſeqq eod.c.65.

An compenſentur pro rata, de modo ea probãdi, ſtare in arbitrio Iudicis, quę reficienda, & de varijs modis concipiendi ſententias pro danda retentione, vel non danda cum cautione, vel ſinè &c.nu.101.d.cap.65.vſque in fin. & cap.66.numer.9.& ſeqq.20.21,26.51.& ſeqq.

Vno caſu melioramenta omninò ad Dominum pertinent num.90.d.cap.65.

Meliorationes ab eo facta, qui habet Ius in re maioris ſunt efficaciæ eod.cap.65.nu.73.& ſeqq. & c.66.nu 61.vbi non teneri imputare expẽſas cum fructibus.

Aliàs quæſtiones de melioramentis practicabiles, diſcurre vt in Summ.ad.cap 65.per tot.

Mens

Mens contrahenſium Vide Contractus.

Ex veriſimili colligenda c.35.num.44.

Mercatum,

Merces Vide Salarium

Meritum

Merita non ſunt cauſa finalis conceſſionis, ſed impulſiua cap.34.num.78.

Ex ſolis coniecturis meritorum nõ poteſt inferri ad acquiſitionem pro filio niſi nomine eius fuiſſet ſtipulatum.num.79.

Merum,

Mixtum.Vide Feudum.

Feudum mixtum c. 35. nu. 13. & ſeqq.cap.37 nu.40.Střè hæreditarium ſecundum quid ſub. eod.

Merum, vel mixtum Imperium, Conditio &c. nu. 25.& ſeqq.

Militia, Miles

Militiam aut ius militiæ non competere Iure hæreditario, non imputari in legitimam, non deduci argumentũ ab eis ad feudum, quid ſit, an pro alimentis, an onus feudi, cuius loco ſuc ceſſerit, an dignitas c.13.nu.30.& ſeqq & ad c.64.nu.56.

Milites Hyroſolimitani ſunt verè religioſi & nõ poſſunt in vita diſponere de fructibus & alijs bonis acquiſitis c.59.ſub num.25.

Et ibid.de quibuſdam alijs Religionibus Equitũ num.26.& ſeqq.

Vaſallus eſt miles, nec tenetur niſi in quantum facere poteſt, & in executione fructuum feudalium relinquenda neceſſaria ad munus ſuum &c.cap.64.num.42.

An in equo poſſit fieri aliquando executio.n.46.

Miniſter

An pater ſtipulans filijs præſtet nudum miniſterium, Vide Radix. Vide Stipulatio. V. Pater.

Minimum.

Vide Paruum

Mixtum,

Vide, Merum.

Modus

Non curandum de modo dummodo ſequatur effectus cap.23.partic.2. num.83.cap.24.nu. 43.

Modi acquirendi à cauſa diſtinguendi Vide Cauſa.

Mobilia

An ſint feudalia c.65.num 87.

Momentum

Momentum eſt in conſideratione, actus momentaneus & alia c.40 nu.31.& ſeqq.

Monaſterium.

Relictum pro conſtruendo Monaſterio de fructibus dum interim non conſtruitur c.63.nu. 92.

An ſuccedat loco filij: & de bonis ingredientis, & de Profeſſione tacita vel expreſſa.c.64.nu. num.28.& ſeqq.

Mora

Varia de mora, & eius purgatione, & de varijs opinionibus circa eam in feudis, & alijs c.47. num.12.& ſeqq.

Mora finitur ipſo Iure vltimo die.25. annorum.c. 63.nu.86.

Si legentur alimenta ſit mora poſt 25.annum.n. 87.

Morbus.

Cognita cauſa morbi curatio facilior; & morbida facta pecus,&c.in pręfat.num.16.

Mors

Mors naturalis an requiratur, an ciuilis vt in fructibus Debitoris, vel Delinquẽtis poſſeſſoris feudi, vel fideicommiſſi poſſit exequi Vide executio.

Mortis cauſa capio,

Manus mortua

De hac, & non capi ex hac feuda, & alia c. 24. nu.11.12.13.56 & ſeqq.

Quid ſit mortis cauſa capio, requiſita, & exempla c.33.nu.21.ſeqq.

De alienatione in manum mortuam c. 39. nu. 7.et ſeqq.et c.38.ſub nu 93.

Quis dicatur illico deceſſiſſe cap.40.num.53.

Mutatio

Quod non mutatur, cur ſtare prohibetur c. 38.num.95.

Mutare ſibi poſſeſſionis cauſam, titulum etc. an poſſit.Vide Sibi.

Digitized by Google

INDEX.

Mutare formam, mutare legem ſucceſſionis, alienare ſunt diuerſa cap.51. ſub num.56. et 60.
Agnati ſibi non poſſunt mutare naturam feudi in totum niſi aliqualiter quoad modum ſuccedendi cap.54.partic.1.num.21.

Mutus
V.Imperfectus

N

Natura, Naturale

Natura ſemper nouas deproperat edere formas c.12.num.32.cap.24.num.51.
Nec alteratur ex ſtipulatione Notarij cap.25.nu.1.& ſeqq.& hic infra.
Ex tituli diuerſitate rei natura non alteratur cap.24.num.19.25.37.
Natura naturans et natura naturata.cap.24.n.50.
Natura quid & eius effectus.num.52.53.
Natura actus non facilè præſumitur alterari voluiſſe cap.28 partic.3.num.31.& ſeqq.
Quælibet res facilè ad ſuam naturam reuertitur num.55.
Natura feudi ob Iuramentum, aut ſtipulationem non alteratur cap.57.partic.8.num.41.
Natura feudi aut alterius rei quæ eſſe dicatur c.28.partic.3.ſub num.30.

Natus, Naſciturus

Poteſt ſtipulari pro infante, pro nondum natis, & acquiri infāti irreuocabiliter c.23.partic.2.nu.44 & ſeqq.

Neceſſitas

Non intrat regula quod oporteat, quando quid nō eſt neceſſariū vſus de quo agitur cap.35.nu.54.
Aliquando vtrunque concurrit & quod oporteat & quod ſufficiat.c.56.num.35.
His qui ſe in neceſſitatem adegerunt non ſuccurritur quamuis priuilegiatis cap.64. num.48. & cap.57.partic.1.num.26.

Negatio,
Vide Inficiatio

Negatiua magis negat quam affirmatiua affirmet cap.44.num.67.
Ex diſpoſitionibus negatiuis non inducitur habitus cap.51.num 42.
Inter negare & dubitare differentia cap.53.nu.52.

Negligentia

Quomodo commiſſa cenſeatur cap.45.num.54.
Negligentia quæ in omittendo minus quam contemptus, qui in committendo cap. 47.nu.56. & ſeqq.
Tranſit in cōtemptum ſi Vaſallus interpellatus adhuc non petierit. Inueſtituram ſub numre.79.
Contra ſub eod.80 83.

Nepos

Licet ſuccedat in locum Patris, ſuccedit tamen ex propria perſona cap.6.num.26.27.
Et propria perſona attenditur.num.29.
Nepos an veniat in feudo filio nomine proprio nominato cap.34.num.104.& ſeqq
Quid ſi filio Titio, & eius hæredi 107.108.109.
Nepotes an nomine filiorum veniant.num.111.
An præferantur patruis 112.

Nix

Nix eſt in fructu & concurrit ad ſoluendum releuium cap.57.partic.2.num.49.

Noceo

Quod tibi non nocet, & alteri prodeſt de facili cōcedendum cap.35.num.19 cap.65. num. 51.

Nominatio, Nomen.

Nominum expreſſio intercedente copula operatur, vt quilibet nominatorum viritim conſideretur, & quod fiat pro virili diſtributio, & alij effectus cap.15.per tot.& num. 20.
Et ibidem de alijs nomine proprio geſtis numer.26.& ſeqq.
Et in pluribus nominatim vocatis, in pluribus actibus.
Aliquādo non refert an nomine proprio an appellatiuo cap.22.num.3.cap.34.numer. 8.& ſeqq.
Nomine proprio ſi ſtipulatum ſit filio cap 23. nu.128.& ſeqq.& cap. 34.pro ſe & Titio per tot.
Nominatio per circumſcriptionem an reſtringat an alteret, & effectus, & cur fiat eod. cap. 34. num.10.& ſeqq.
Nominis debitoris legato an veniāt vſuræ an trāſeat ad hæredes cap.59.num.64.& ſeqq.

Notarius

De Notariorum ſtipulationibus plura cap.23. num.11.& ſeqq.& cap.25.per tot.
Et de effectibus in acquirendo actionem &c.nu.15.
Notarius nec eius ſtipulatio poteſt operari perfectionem contractus & circa conſenſum c.23. partic.2.num.62.
Et an acquiratur abſenti irreuocabiliter 72.
Stipulatio pro abſente quomodo in perſona Notarij concipienda & alia d.cap.25.in fin.
Notarius qualē perſonam gerat in ſtipulationibus ſuis pro abſentibus, an ſuppleat conſenſum an conformare ſe Iuri præſumatur ibid.num.2. & ſeqq.
De ſtylo Notariorum non attendendo, nec aliquando nocere cap.37.num.24.& ſeqq.

Ii con-

E contra paruũ fidendum allegationi ſtyli Notariorum, nec a Notarijs verbis recedendum num. 35 36.
Nec verbis tanquam ex eorum capite coaceruatis cap. 38. num. 67.
Mentem contrahentium plerunque effugiunt n. 68.
Poſita per eos ad faciliorem exitum ideò non debent alterare num. 69.
Notarios errare per imperitiam licet non præſumatur. num. 74. 75.

Nouum, Nouitas

Noua fiunt à natura, et vbi ſuperuenit contraria ratio præteriti &c. cap. 12. num. 32. 33.
Nouationes euitandæ, & nouarum opinionum nõ debemus eſſe inuentores cap. 28. num. 2. 4.
Noua licet inducere nomina cap. 28. partic. 1. ſub num. 4. & 16.
Nouum feudũ, aut emphyteoſis noua quid ſit remiſſiuè. c. 1. num. 31.

Nullitas. Nullatenus.

Nulli actus quando poſſint ratificari c. 23. partic. 2. num. 102.
Actus de nullitate impugnari non poteſt in caſibus ſub eod. & quando ſic quando non cap. 52. num. 83. & ſeqq.
Vox Nullatenus cap. 50 ſub num. 8.
Nullum, nihil, inefficax, æquiparantur cap. 51. n. 66.
Nullus actus eſt tamen actus, & aliquid operatur, plura exempla cap. 5.. num. 74 & ſeqq.
Vt in denario reprobo in teſtamento ordinamẽto nullo &c. & effectus, ibidem.
Nullus niſi dominus poteſt opponere de alienatione feudi illicita cap. 53. ſub nu. 36. & ſeqq. & 63.
Nullum & inualidum in materia alienationis feudi idem vt ſit ipſo iure nulla c. 54. partic. 3. num. 24.

O

Obſcurum

In Obſcuris quod minimum eſt ſequimur c. 54. partic. 1. num. 37. & ſeqq. vbi exempla.
In conſuetudine & ad minus lucrum, in obſcuritate opinionum, in locatione operarum, in teſtibus de pluribus annis deponentibus, in confeſſione, in pœnis, in Iudice, in promiſſione, in duobus mandatis, ſeù actibus &c. vt ibid.

Obertus & Gerardus

Hi defenduntur ab ijs qui dixerunt fuiſſe duo pecora cap. 3. num. 3. 4. 41. & ſeqq.

Iuncto à præfat. nu. 10.

Oblatio

Oblationes fiendę proximioribus, ſi fiant noceãt & ſucceſſoribus cap 54. partic. 2. nu. 44.
Vim capiunt ex lege particulari, aut conuentione, alias nemo teneretur acceptare oblationes num. 52.

Occultatio

Caſus, vbi occultatur verus actus quoad verba qui tamen ineſt quoad diſpoſitionem cap. 54. partic. 1. num. 11.

Offenſio

Offenſio in contemptu in committendo, maior quã in negligentia, vel omittendo cap. 47. nu. 56. & ſeqq.
Non valet argumentum à delicto in committẽdo ad delictum in omittendo nu. 81.
Licet vterque contrauenire dicatur num. 82.
Alia de offenſione directa vel per indirectũ contra Dominum c. 53. nu 11. & ſeqq
Natura intumeſcit, quando offenſus videt offenſorem vel Attinentes cap. 53. nu. 25. 26.

Officium

De officio cõceſſo liberis, heredibus ſucceſſoribus, cum facultate ſuccedendi ſucceſſiuè &c. ad idem c. 37. num. 61. & cap. 50. num. 67. c. 55. ſub num. 27. c. 38 ſub num 85. c. 36. ſub nu. 6.
Officium conceſſum Marito contemplatione Vxoris. V. Maritus.
Remoto officio remouetur, & beneficium c. 57. partic. 7. num. 9.

Omnino

Præciſam hæc vox habet naturam cap. 44. num. 19. & ſeqq. & ad cap. 54 partic. 2. ſub nu. 35.
Omnino eſt præciſè ſignificationis partic. 3. nu. 3.

Onus

Onere ceſſante ob quod fuit conceſſa merces ceſſat et beneficium &c. Vidè Cauſa, Vide Seruitium & in cap. 57 partic. 7. per tot. & partic. 8. per tot. vbi fuſius pro & contra.

Opera

Operarum diuiſio quomodo fiat cap. 15. nu. 4. 7. 8.
Operæ officiales in ſolos filios tranſeunt, & an etiam repudiantes cap. 26. num. 8. & cap 27. nu. 6.
An ſuccedant viriliter nu. 5. 6. d. c. 26.
An vti hæredes cap. 27 num. 7. & ſeqq. cap. 33. nu. 10. 11. 12. cap. 38 num. 6.
Aliæ officiales, aliæ artificiales, & quid ſint, & quomodo tranſeant nu. 16. 17. 8. d. c. 27.
Operæ tranſeunt ad filios ſi conuentę cap. 33. nu. 8.
Opera propria nemini damnoſa eſſe debet. Vide Induſtria.
Locatio operarum in perpetuum an permiſſa c. 27. num. 25.

Opinio

I N D E X.

Opinio

Vide Communis Opinio

Opinio vltima an approbata cenſeatur c. 57.parti. 1.num.3.& ſeqq.& 49.& ſeqq.

Oportet

Oportet diſtinguitur à Sufficit, Vide Neceſſitas.

Oppoſitum

Vide Contrarietas

Ordo, Ordinatio,

Ordinarium, Ordinamentum.

Ab ordine titulorum arguitur feudum eſſe quid hereditarium cap.9.num. 23.

Et ſumi poteſt ab eo argumentum nu. 24.

De ordine ſcripturę an attendendus nonnulla, cap.17.num.45.& ſeqq.

Vel tẽporis aut naturæ, aut litterę n.53.& ſeqq.

Ordinare, diſponere, Ordinamentum, ſpecies ordinamenti, cap.51.ſub num. 38.& ſeqq.

Origo. Originale

Origo an attendenda. Vide Initium.

Si benè ſoluta ab initio pecunia, an quis ſit actor, vel reus, in excuſandis delictis, in extrahente cap.12.num.50.& ſeqq.

P

Pactum

Pactum de ſuccedendo. Vide Succeſſio.

Pactum legis commiſſorię, vel adiectionis in diem cap.10.num.18.

Papa

An cenſeatur donare de ærario apoſtolico c. 59. num. 78.

Partus

Plura de partu vitali aut non vitali, an illicò mortuus excludat fęminas, & alia cap.40.nu.35. & ſeqq.

Quis dicatur illicò deceſſiſſe num.53.

Pars

A partium enumeratione argumentum cap.23. num 61.& ſeqq.

Pater, Paternum, Parens.

Plura de patre quoad filium in generando, in idẽtitate carnis, & ſimilium complurium, ſufficiat remiſſiuè ad cap 5. per tot.

Et ibid. Summarium te ducet.

Etiam ad excluſionem repreſentationis in multis.

An ſeruitia per filium, an ſi non iuuetur filius, ſi locumtenens, ſi pęna amiſſa, an iurare de facto patris, an eiuſdem voluntatis, alia beneficia communia, an idem remedium poſſeſſorium, an idem contractus &c. n.21.& ſeqq.

Et contra impoſsibilium inter eos, non poſſe renaſci, non puniri vnum pro alio in cautione de non offendendo &c. nu. 45. & ſeqq.

Pater non habet legatum perſonale, vt Ius militiæ, non vſumfructum. tenetur tamen filius alere patrem nu.82. & ſeqq.

Patre medio acquiritur ius patronatus, & fideicõmiſſum, & tamen hęc non acquiruntur vti ab hęredibus c.5.num.10.& ſeqq.

Si filio pater ſtipulatur poſt mortem, ei acquiritur etiam non heredi num. 17.d.c.5.

Paternum feudum quid cap.9. nu.11. 12.cap.30. num.39.

Paterna paternis materna maternis bona aſſignãtur c.10.num.23.

Et ſtipulatione patri, & filijs. Vide Stipulatio, & ibidem an pater prętudicare &c.

Patris votum & deſiderium acquirendi filijs cap. 18.ſub.27.& ſeqq.& cap.23.num.64.67.

Amor, & affectio etiam in nepotes ibid. c.18.

Pater ſtipulatur filijs, vt miniſter, quando illis ſolis tantum c. 19 nu.12.& ſeqq. Vide Pleniſſimè c.23 nu.26.& ſeqq.

Pater portat feudũ ad poſteros ſicut radix ad Palmites, fons ad riuulos num. 29.& c.26.n.20.

Et Omnes poſt eum, qui eſt principalis, veniunt acceſſoriè, ac vti ſucceſſores, & in conſequentiam d.cap.23.num.31.& ſeqq.num.120.& ſeqq.

Vbi alia quod pater dilectus conſideratus, præoculis habitus, contemplatus &c.

Et patris perſona attendenda, cui præſumitur donatum, & eius principaliter contemplatione d.cap.23.num.40 & ſeqq.num.111.& ſeqq num.123.& ſeqq.& ibid. ante num.47. ſub 106. 108.c.24. num.49.& c.34.nu.4.& ſeqq.num.45.& ſeqq.75.& ſeqq.

Etiam quod nihil erogauerit de ſuo d.cap.23. nu.42. & partic. 2.nu.2.& cap.24.ſub n.59.

Licet hoc ſit aliquid plus, & maior reſpectus nu. 50.ead.partic.2.& c.34 nu.40.

Pater filiorum commodis magis delectatur quam proprijs num.145.et ſeqq.d.cap.23.

Vocatio filiorum ipſiſmet fauet parentibus etc. ſub eod.et ſub num.122.et dicitur parentum Vtilitas ex eo quod parentes naturaliter filijs acquirãt adde d. Franc.Ferrar.in reſp.Pro Dom.Leynici.11.num.230.

Pater non præſumitur ſe voluiſſe vinculare.num. 140.d.cap.23.

Nec poſſe mutare, vel accepto ferre ſub 147.

Non eſt amor qui vincat paternum d. c.23.nu. 67.

Caſus in quibus pater filijs præiudicare non poteſt c.23 partic.1.per tot.

Poſſe, et non poſſe præiudicare in feudis ipſis, alienando poſſe, prælegando non poſſe.nu.1.

Coniecturæ proſunt ad dignoſcendum an principaliter

cipaliter fuerit filij ſtipulatum, an cum præ ſuppoſito ſucceſſionis ſub num. 10. d. cap.23. partic. 2.

Et alia exempla de hoc, vbi de clauſulis de vno in alium, ſi factum filiorum interuenit ſi ſimultanea inueſtitura, ſi pro ſe deſcendētibus ſuis hęredibus, ac ſucceſſoribus in infinitum nu. 38. et ſeqq. d. cap.23. partic.1.

Pater poteſt reuocare in profectitijs partic. 2. num. 47. d.c.23.

Paternum Ius dicitur quia pater fuit contemplatus, et Ius in eo principaliter radicatum c.26. num.15. et ſeqq. et ad cap.9. per tot.

Et quia ex prouiſione paterna cap. 30. num. 15. et cap. 51. nu. 14. 18. et c. 54 partit. 2 ſub nu. 36. 37.

Patris vitium nocet in Iuribus paternis d. c.26. n. 19. Vide Vitium.

Patri acquiſita in filios redundant Iure ſucceſſionis c.33. num.22.

Patri dicenti de pecunia filij acquiſiuiſſe non creditur, nec è contra c.34 num.78.

Pater ſuccedit ad feudum filio ſui contemplatione datum. num.83.

Parentes vulgò appellamus etiam alios conſanguineos. num.87.

Patri poteſt ità nomine filij feudum cōcedi, vt fiat filij ſi pater ipſe Iurauerit fidelitatem eod.cap. 34. num.100.

Pater perduellionis reus præiudicat filijs, eius memoria damnatur cap.50. num.17.

Ob Patris delictum Viuo auo filius feudo non priuatur num.53. & ratio 54. 55.

Filius ſuccedit in proprijs non obſtante delicto patris num.56.

Si occidat patrem nepos ſuccedet auo occiſo in feudalibus non in burgenſaticis, & ratio nu. 56.

Si patre viuo deliquerit an priuetur feudo nu. 57 d. cap.50.

Periculoſa eſt aſſertio quod putà vendendo feudū Ius ſuum tantum quis prȩſumatur vēdidiſſe cap.54. partic.3. num.51.

Patronatus

Ius patronatus dicitur a rerum natura prouenire cap.13. num.45.

Et non valere argumentum ab hoc ad feudum niſi &c. non eſſe opus eſſe hæredem, ſaluū manere etiam patre perduellionis reo condemnato. 46. & ſeqq.

In Iure patronatus pro ſe hęredibus, & ſucceſſoribus an oporteat eſſe hęredem cap. 37. num.10.

Iura patronatus interuerti non poſſunt, & tamen poteſt filius exhęredari cap. 51. num. 46. 47.

Vbi quod ius patronatus eccleſiaſticum aliud à ciuili liberorum & non poſſe repudiata hæreditate retineri.

Peccatum

Conſentientes peccantibus à Deo maledicuntur. cap.3. ſub num.42.

Anima quæ peccauerit. Vide Anima.

Peculium

Peculio ſimile eſt feudum in aliquo cap.11. nu.20. & cap.12. num.67.

Aliter operatur ſi ex teſtamento, aliter ſi ab inteſtato. 21. & ſeqq. & ratio diuerſitatis. nu. 22.

Aliud tamen in dote num.23.

Tanquam peculium caſtrenſe, vel quaſi habet filius feudum ſibi conceſſum cap.19. num.62. cap.34. num.63 64. 79.

Penſio

De penſionibus quædam Vide cap. 57. partit. 2. num.38. & ſeqq.

De penſione ſoluenda tali aut tali tempore, aut tranſmittenda, ſi Pēſionarius moriatur ante vel poſt octo dies partis.9. num.10. d.c.57.

De penſionibus eccleſiaſticis Vide Beneficium & cap.59. num.14. 30. & ſeqq. vbi ex re eccleſiaſtica, ex re vendita In vſufructuario, de omni annexo, quę actio competat, an ad ſucceſſores, cui comparetur Penſionarius, vnde dicatur, an ſit Beneficium &c. vt ibi. & cap.60. num. 8. 9.

Perceptio

Verbum Percipiuntur cap.57. partic. 2 num.8.

Et verbum Percipiet. num.15.

De perceptis, & percipiendis an quis teneatur c. 61. num.30. & ſeqq.

Vbi in pluribus perſonis.

An à die occupationis an licet non petiti ſint debiti. nu.42. 43.

Et de veriſimiliter percipiendis, & de hoc. num. 46. & ſeqq.

De modo liquidandi fructus, & an ex meliorationibus percepti ſint debiti 55. 56.

Intelliguntur deductis expenſis num.57.

De fructibus perceptis, vel percipiendis, & alijs vbi reuocatur, reſcinditur, reſoluitur actus cap.63. per tot. Vide In Summario.

Perpetuum
Vide Infinitum.

Perſona Perſonale

Varia de perſonalibus, ſeù perſonaliſſimis non egredi perſonam cap.5. nu.60. & ſeqq. & per tot.

Quot perſone tot vocationes Vide Fideicommiſſum.

Perſonarum enumerationis effectus varij cap. 15. per tot.

Perſona

I N D E X.

Perſona extrinſecus non intelligitur cap.41.nu. 11.
In generali ſermone non intelligitur perſona loquentis.Vide Generale.

Pignus

Vendito de voluntate creditoris pignore ,ſi ab emptione diſcedatur Ius vnicuique ſuum reſtituitur cap.10.num.16.
Finito feudo pignus medio tempore contractum reſoluitur cap.54.partic.1.num.61.
Circa fructus quid in creditore tenente rem ſibi obligatam cap.63.num.72.

Piſtoris

Piſtoris commendatur,à quo ſæpe Roſent.de induſtria recedere dicitur cap. 52.numer. 58. & Kircberb.vt 59.& cap.54.partic.2.num.57.

Placeo

Eſt verbum Legiſlatoris cap.61.num.27.

Plus

Plus,& minus non faciunt differre ſpecie cap. 17. num.61.& cap.23.num.50.
Ideſt reſpectu ſubſtantiæ num.62.d.cap.17.

Pœna Punitio

An pęna ſit adiecta quantitati an obligationi refert.cap.38.num.58.
Pœna vt Dominus babeat iniuriæ ſuæ vltionem obtinet tantum quoad Dominum ſuperiorē non recognoſcentem c.50.num.64.
Etiā animalia bruta aliquando puniuntur cap. 50.num.18.

Polliceor

Hoc verbum ponderatur cap.47.num.37.

Poſſeſſio

Vide Bonæ Fidei Poſſeſſor

Per colonos vel coniunctos retinetur cap.5. num. 107.
Non eſt verum quod continuetur in filium nu. 111.
Poſſeſſio mea non eſt alterius num.112.
Duo in ſolidum non poſſunt poſſidere nu. 113.
Nec Domini eſſe cap.48 num.20.
Quod declara nu. 22. 23. & ſeqq.vbi quomodo poſſideant ſinguli directi & vtiles Domini.
Poſſidet Dominus per colonum & alios vt nu. 34. & ſeqq.
Aliud poſſidere aliud in poſſeſſione eſſe,vel in fructuum perceptione num.39.
Quid de fructibus in remedio retinendæ,& manutentionis cap.63.num.69.70.
An in hoc iudicio qui ſuccumbit caueat de non moleſtando num.123.
Quid de immiſſo ex primo decreto.num.71.

Poſteriora

Poſteriora prioribus derogant cap.12. numer. 25. Vide Vltimum.

Poſtliminium

Poſtliminij Ius in feudis cap. 10. numer. 12.& ſeqq.

Poſſum.Potentior

Potentior quis dicatur c.48.nu.41.42.
Potuiſſe dici non poteſt ,cui nullum adhuc agendi Ius competebat cap.54.partic.3.num.8.

Præbenda

Vide Beneficium

Pręcedentia,Prælatio.

De præcedentia attendenda cap.4. num.41. & ſeqq.
Tollerata à Patre non nocet filio cap. 5. num. 98.99.

Precarium

Precarię contractu reſoluto quid Iuris de fructibus cap.63.num.29.

Pręceptum

Vide Principium

Præiudicium

In dubio nemo pręſumitur ſibi voluiſſe pręiudicare c.54.partic.1.num.53.

Prælegatum

Vide Legatum

Prærogatiua

Vide Pręlatio

Præſcriptio

De pręſcriptione feudi cap.44.per tot. Vbi Vide Summ.
An ſcilicet noceat ſucceſſoribus filijs aut Agnatis, Antex.feudales de hac vel illa loquantur &c.
Poteſt tolli a Principe.num.74.
Pręſcriptionis centennarię multa peculiaria num 79.& ſeqq.
Poteſt tolli per actus contrarios num.87.
Eſt probanda num.88.d.c.44.
Dicitur immemorabilis conſuetudo ſeù pręſcriptio.num.89.
Qui patitur rem pręſcribi dicitur alienare.nu. 10.d.c.44.
De annali præſcriptione ex §. Titius. ſi de feu. defūc.&c. cap.54 partic.3.per tot. vbi Vide Summar.ad alia ad idem.
Regula de præſcriptione tricēnaria in feudis eſt erronea niſi vt num.16.
Pręſcriptio tricennaria in feudis nominatim prohibita num 17 d.partic.3.
De pręſcriptione feudi quoad extraneum num. 11.12.16.35.& 71. ead.partic.3.
Quę ſufficiant ad interrumpendam pręſcriptionem ancitatio & alia num 61.62.65 ead.
Pręſcriptio tricennaria non verificabilis in term. §.Titius,& ratio n.68.71.d.partic.3.

Mala

Digitized by Google

Mala fidei impedit pręſcriptionem ſub.71.
Non immiſcenda alienatio iuxta.§ Titius.cum præſcriptione tricennaria.num.71.d.partic. 3.num.54.

Præuentio
Vide Anticipatio

Preſumptio
Ceſſaut præſumptiones vbi extant probationes cap 44.num.31.

Pręteritio
Filius pręteritus poteſt non impugnare teſtamẽtum c.27.num.2.

Præcario.
Vide Feudum.

Pretium
Pretium reſtituẽdum ab Agnato pro recuperatione feudi quale eſſe debeat c. 54. partic. 2. ſub num 15.& ſeqq.
Multi pretia confingunt ad fraudem aliorum ſub num.16.
Plura exempla de pretio reddendo, de æquitate in hoc,& eſſe contra Sanct.vti re,& pretio num. 18.& ſeqq
Pretium ſoluens rem ipſam dicitur pręſtare c. 57. partic.2.num.41.
Et fructus emiſſe num.42.
Pretium aliquando non recipitur omnino per modum pretij, vt per Eccleſiam promiſſis, per Aduocatos & a ios cap 57.partic.8.numer. 35.& ſeqq.vbi Salaria ſeu Honoraria.
In Vniuerſalibus pretium ſuccedit loco rei cap. 62.num.2.& ſeqq.
Qui habet pretium ipſam rem habere videtur num.12.
In particularibus etiam pretium ſuccedit loco rei extinctæ num.15.
Et ibidem an emptum de pecunia hereditaria fiat hereditarium & cadat in fideicommiſſũ dotali,pupillari num 13.14.

Primogenitura
Vide Maioratus

Princeps
Principale Imperator Principaliter
Princeps non tenetur ad onera hęreditaria Patris c.4.num.58.
De Principis donatione,Vide Donatio.
Quoquomodo ſtatuat Imperator eſt lex c.24. nu.18.
Principale poteſt ſtare ſine acceſſorio cap.38.num. 4.
Id attenditur quod principaliter agitur cap.51. num.40.
Multa permittuntur in conſequẽtiam quæ principaliter non veniunt.n.65.

Principium
Vide Radix
Omnis proceſſio eſt ex principio, ac omnis ſollicitudo adhibenda vt bene iacta ſint principia & de erroribus leuibus in principijs cap. 28. partic.3 num.26.& ſeqq.& in pręfat.num. 13.vbi ſubde ortis ex malo principio.
Et dato vno inconuenienti multa ſequuntur in pręfat.num.12.
Quando congruunt experimenta cum principijs,ſeu pręceptis firma verum ſit cognitio.& plura ad idem c. 29.per tot. & in pręfat..nu. 21.
Principium an attendendum Vide Initium.

Priuatio
Vide Amiſſio.
Priuari libero diſponendi arbitrio videtur contrà Ius c.23.num.142.

Priuilegium
Merè perſonale non tranſit in filium c.5.nu.72. 73.
Patri,& filio conceſſum torum vita durante c.13. num.44.
Priuilegium immunitatis ad idem cap.18.numer. 14.
Non ordine ſucceſſiuo c.20.num.8.
In priuilegio ob numerum librorum, in ciuilitate,quod de conſilio,Officij,in vſu fundi nu. 10 & ſeqq.
De Conceſſione feudi per Priuilegium c.24. per tot.
Et ibi Vide De natura et effectibus Priuilegij,et an reuocari ſine cauſa ,an in vim contractus tranſeat,an loco Inueſtituræ, vt in Regno, & alia.

Probatio
Probationes Succeſſori pręiudicant cap. 45. num. 9.

Proclama
De proclamate vt infra certum tempus omne veniant pro Inueſtitura c.47 num.84.
Sunt neceſſaria quando alicuius intereſt Vide Citatio.
Proclamata nocent omnibus vt teneant cõtractus abſque periculo cap.54.partic.2.num.45. 46.
Etiam quoad ſpectantia nomine propr io num 47.
Ex Iure tamen aliquo municipali aut conſuetudine,alias non obligarent.num.52.

Profeſſio
De profeſſione tacita vel expreſſa Vide Monaſterium.

INDEX.

Propoſitum

Propoſitum in mente retentum nihil operatur c. 44.num.91.

Proprietarius Proprium

Proprium dicitur quod ſit nomine proprio non vt alius cap.9.num.19.20.

An quis nomine proprio grauetur multũ intereſt cap.15.num.26.

Et alia de acquiſitionibus nomine proprio, in cauſa delegata an nomine proprio an appellatiuo, vel dignitatis num.28.& ſeqq. & cap. 45.nu.11. Vbi ſi Iure proprio non præiudicari, & cap.46.num.9.10.

An quid competat nomine proprio aut hęreditario cap.18.num.25. 26.cap.47.num.100.& ſeqq.

Proſcriptus

Vide Damnatus

Prothomiſeos ius

Vide retractus.

Proteſtatio

Contraria facto non prodeſt c.53.num.40.

Prouiſio

Ea recipienda interpretatio per quam vtrique conſulitur cap.23.num.141.150.

Seù per quam quis iure ſuo vtitur.152.

Proximitas

Proximiorum appellatione intelliguntur Agnati cap.50.num.7.

Publicum

Non eſt in poteſtate priuatorum Ius publicum violare c 54.partic.3.num.30.

Publica vtilitas ſtatus vel neceſſitas tollit omnia priuilegia C.LVII.partic.9.num.14.

Publicatio Bonorum

Quid in publicatione bonorum Hęretici, & aliorum circa materiam fructuum, an à die ſententię, & alia cap. 63. numer. 16. 17. 59. & ſeqq.

Q

Qualitas

Adiecta minuit Vide Homo.

Quandoque

De hac voce c.50.ſub num.8.

Quantitas, Quantum inquantum.

Perſonę priuilegiatę quę niſi in quantum facere poſſunt condemnantur cap.64.num.42.& ſeqq.

Quantitas militi relinquenda remiſſa arbitrio Iudicis ſub num.51.

Inſolidum tenentur in rei vindicatione, qui ſe in neceſſitatem adegerunt, qui dolo, qui iudicio pendente alienarunt, & cuius naturę ſit tale priuilegium, & quando ſiat ibid. in Sũmario à d.num.42.in ſeqq.

Quaſi

Hęc vox etiam veritatis nota c.1.ſub 28. 29.c. 54.partic.1.nu.19.

Quicunque

De formula pro ſe, & quibuſcunque cap.38. per tot. vbi latè quid importet ea vox, ſiuè adiectis ſiuè non adiectis alijs, vt hæredibus, ſucceſſoribus, cui dederit, legitimis, de more patriæ, capacibus ſecundum Iura feudalia, aut Prouinciæ &c.

Et Vbi huiuſmodi voces non obſtante in contrarium ſtat ſtylus in aliqua patria, aut lex municipalis vt in Germania, & patria pedemontana num.86.87.& c. 39. num.27.

Quidam Tamen

Hæc verba docent vltimam opinionem nõ fuiſſe approbatam cap.57.partic.1.nu.17.

R

Radix Radicatum

Primus feudi acquiſitor eſt vti radix, & alia ad idem cap.2 .num. 28. & ſeqq.

Et ibid. an vti miniſter, et alibi vt infra Stipulatio.

Vide comparationem fluminis ad ramos quos facit, & arboris ad radicem; ſtipitem, & ramos, corporis ad membra in materia fidelitatis offenſę aut in radice, aut in ramo tantum, aut in ſolo delinquente, aut in ramo proprij filij, aut in radice ſeù ſtipite quoad agnatos c. 53.nu.20.21. cum ſeqq.

Cognita radice facile eſt naturam rei cognoſcere. & forma quæ à radice ducitur in quolibet ẽt deriuato reperitur in præfat. num. 15. Vide Origo an attendenda.

Rata

Rata temporis quando intret cap. 57.partic.8.nu. 44.45.49.50.

Ratio, Rationabile Irrationabile

Ratio omnium an reddi poſſit cap. 2. num. 11.13. 22.& ſeqq.

Ratio duplex alia Iuris, alia ęquitatis ibid. 23.24. & ſeqq.

Ratio ſemper ineſt 31. 32. & ſeqq.

Ratio eſt anima legis in præfat. num.17.

Idem eſt quod intellectus num. 18.

Demonſtratiua aut probabilis, ex officio Prudẽtis vnumquoque prout rei natura requirit examinantis.num. 33.

Irrationabilia non durant & extirpanda c. 3 num.9.

Ratio

Ratio quæ conſuetudinem ſuaſit ſeruanda. 12.
Qualis debeat eſſe ratio, vt ſit bona cap. 4. *nu.* 30. *& ſeqq.*
Poſita ratione ponitur dictum num. 32.
Vbi eadem ratio, ibi idem Ius cap. 27. *nu.* 22. *& cap.* 44. *num.* 55.
Nec dicitur lex extendi, eſt ipſa ratio lex communis, & alia num. 56. *& ſeqq. eod. cap.* 44.
Maximè quando eſt in lege expreſſa nu. 59.

Ratificatio

Vide Acceptatio.

Ratificatione an opus ſtipulatione abſenti facta ſiuè filio, ſiuè alijs plenè cap. 23. *partic.* 2. *n.* 49. *& ſeqq.* 59. *& ſeqq.*
Vbi abſatu, ſtatim & cap. 41. *nu.* 32. *& ſeqq.*
Ratificatio ante Ius quæſitum tertio poteſt quandocunque fieri num. 64.
Eſt neceſſaria de ſubſtantia, & perfectione 61. *et cap.* 24. *num.* 47.
Ratificatio fit etiam tacitè ex poſſeſſione rei, ex ſcientia ſine improbatione &c. c. 41. *num.* 33. *& ſeqq.*
Et re ipſa inducitur ſub nu. 35.
Quando neceſſaria quando non num. 36.
De ratificatione ex ſcientia etiam præſumpta. 37.

Rebellis

Rebellium bona capta à Principe cap. 53. *n.* 61. *&* 62. 66. *vbi de Confiſcatione plura & de rebelle remiſſiuè.*

Redditus.

Vide Annus, Annuum

Redditus & introitus ſunt Synonima cap. 59. *nu.* 69.
Legatis centum pro introitu poteſt compelli hæres ad tradendum fundum nu. eod.
Vox redditus pluſquam vox fructus nu 70.
Et de differentia in venditione vel fructuum, vel redditiuum, vel emolumentorum nu. 80. 81.

Reditus, Reddire

Redire ſeù reuerti ad feudum qui dicantur c. 10. *num.* 6. *& ſeqq.*
Verbũ, reuertatur, importat etiam tranſlationem ipſo iure num. 9.
Et indicat, ſeu reflectitur ad primæuum ſtatũ, & eandem induat naturam. 10. *& ſeqq.*

Redimere

Annale tempus ad diſſentiendum non confundendum cum tempore ad redimendum cap. 54 *partic.* 3. *num.* 66. 67.

Reficere

Faciliùs quàm de nouo facere cap. 28. *partic.* 3. *num.* 56.

Refutatio

De refutatione & eius natura, de differentia inter refutationem, & renunciationem. & alia cap. 54. *per tot. & per tres partic. ad quarum Summarium recurre.*
Poteſt fieri etiam inuito Domino d. c. 54 *partic.* 1. *ſub num.* 25.
Feudum refutatum in manibus Domini, poteſt ſtatim agnatus reuocare, & ratio eodem cap. 54 *partic.* 3. *num.* 72.
Sed contra. num. 73.
Refutationes quo caſu inquiri & fieri ſint ſolitæ cap. 55. *num.* 28.

Rex Regimen

Filius Regis an ſit Rex, & an effectu & an poſſit fieri viuo Rege patre c. 5. *n.* 19. 103. 104.

Regula

Vide Deciſio

Regulæ in dubio ſtandum cap. 17. *nu.* 29. *& c.* 24. *ſub* 49.
Regulæ tandiù acquieſcendum donec contrarium probetur cap. 23 *ſub nu.* 37. *& ſeqq. & num.* 144. *& cap.* 34 *num.* 27. 39.
Ad communes regulas omnes intellectus (inquantum poſſibile eſt) reducendi ſub nu. 152.
Regula ſpecialis non generalis attendenda c. 47. *num.* 105.

Reinueſtire,

Vide Inueſtitura

Reintegratus

Quos faciat fructus ſuos cap. 63. *num.* 46.

Relictum

Vide legatum

Releuium

De releuio remiſſiuè c 57 *partic.* 9. *ſub num.* 8. *et partic.* 10. *ſub num.* 21. *c.* 37. *ſub nu.* 44.

Remedium

Remedium duplex acquirendi vel retinendi poteſt cumulari cap. 11. *num.* 34.
Ordinariũ facit ceſſare ſubſidiariũ c. 43. *n.* 55.

Remoueri

Verbum remouebitur eſt præciſæ abnegationis c. 54 *partic.* 3. *num.* 4.

Renunciatio

Qui renunciauit aut repudiauit hæreditatem vnius poteſt capere ex perſona alterius c. 56. *num.* 34. 39.
In diuiſione feudi non inducitur omnimoda excluſio cap. 10. *num.* 4.
Renunciatum feudum in manibus Domini vt filij Inueſtiantur manet antiquum cap. 34. *n* 99.
De hoc vide cap. 54. *partic.* 1. *num.* 22. *& ſub* 25.
Ex renunciatione amittitur ius c. 43. *num.* 75. *& ſeqq.*

Non eſt renunciatio quæ ſit inter filios, vel agnatos, non obſtantibus quibuſcunque clauſulis cap.54.partic.1.num.13. & ſeqq.
Intellige vt num.17 18.
Renunciatio an præſumatur realis vel perſonalis. num.24. & quibus fiat num. ſeq.
Renunciantibus non datur ad Iura ſua regreſſus cap.54.partic.1. ſub num.2.
Plura de renunciatione an præiudicet filijs aut agnatis, an detur regreſſus, ſi non adſit renunciatio obligatoria, an durante vita renũciantis, an fieri ſolita, an in præiudiciũ Principis, & an eas recipere debeat Princeps in fraudem creditorum, & alia cap.55.per tot. et num.29. & ſeqq.
An in generali renunciatione veniant feuda num.38.
Renunciatio facta ante delatam hæreditatem habet vim repudiationis niſi adiecto pacto de non petendo c.56.num.5.6.
Alia de ſorore renunciante præmortua ſuperſtite patre aut fratre c.55.num.39.40.

Renouatio
Vide Inueſtitura

De recognitione feudi, an alijs proſit, aut noceat, de contumacia nõ recognoſcentis, infra quod tempus, an mora purgari, & renouatio cur fiat &c. cap.47. per tot. Vide Summarium ibid.
Recognitio debet eſſe ſpontanea alioqui honor debitus Domino non præſtaretur ſed contemptus & ingratitudo c.47.num.38.
De proclamate vt veniant pro Inueſtitura capienda nu.84.
Si intra Annum, & diem Vaſallus moriatur, quantum temporis habebit ſucceſſor nu.85. & ſeqq.
Actus recognitionis eſt perſonaliſſimus non trãſitorius num 91. & ſeqq.
Petitur renouatio ex propria perſona num. 102.
Finita linea an Dominus teneatur in alijs renouare cap. 34. num.96.97. & cap.40.n.84.

Religiones A Equitum
Vide Miles

Reparamenta

Quæ dicantur reparamenta, Inſtrumenta, Melioramenta c.65.num.79.

Repreſentatio

Ratio Quod filius repreſentet perſonam patris ad tit. An Agnat An ſit Bona latè c.5.
Repreſentatio in quibus locum habeat cap.6. ſub n. 11.
Et latè de omni genere repreſentationis in filio, hærede, & ſimilibus, & de diuerſis effectibus, & de illius natura &c.
An ſit in hærede hæredis repreſentatio nu.88.
An intret repreſentatio vbi ex iure proprio c.6.num.32.
Repreſentari non poteſt primus niſi mediante vltimo: & an ſit bona ratio tit. An Agnat. &c. cap.7.per tot.

Repugnantia

Ad excludendam repugnatiam quomodo verba capienda cap. 38. nu.66. cap.39.num.28. 29.

Repudiatio.
Vide Renuntiatio & infra poſt verbum Reſciſſio.

Res

Aliud eſt donare rem, aliud Ius in re c.30.num. 11.16.
Ius in re ſiuè facti ſiuè Iuris 14.

Res Iudicata
Vide Sententia

Debitum petens exceptione rei Iudicatæ nõ ſubmouebitur, ſi poſtea hæreditatem petat c.17.n. 11.
Exceptio rei Iudicatæ tranſit in hæredem pro & contra cap.45. ſub num.18.
Vt ea obſtet quæ requirantur num.27.

Reſciſſio

De fructibus quando reſcinditur, reſoluitur, annullatur, vel reuocatur actus c.63. per tot. Vide Ibid. in Summar.

Repudiatio

Ex repudiatione aperitur locus alij, aut per viã Iuris accreſcendi, aut per viam ſucceſſionis c. 48.num.75.
De repudiatione, & de differẽtia cum renunciatione, & alia ad repudiationem pertinentia cap.56. per tot. recurre ad Summar. ibi.
Repudiandi verbo aliquando vtimur pro renunciandi.num.26.
Repudiatio an per Procuratorem fieri, an reuocari, an repudiata hæreditate poſſit ad eam redire ex capite bonorum poſſeſſionis, & de clauſula ceſſit, repudiauit, remiſit.num.30. & ſeqq.

Reſignatarius

De hoc circa fructus, Vide, Beneficium.

Retentio

De retentione feudi, quod in filios beneficium ex ea redundet cap.46.per tot.
Feudi retentio in recognitione, renouatione, ſeù ſubinfeudatione conſiſtit.num. 11.

Reſolutio

Reſoluto Iure Datoris reſoluit̃ Ius Acceptoris, Sic reſoluto Iure Vaſalli cap. 48. num 80. & ad cap.54.partic.1. num. 61. vbi quod ſeruitus & pignus & c.64. nu.20. & ibid. num. 21. quo

quomodo de diturijſta reſolutio.

Reſoluto iure alicuius perinde eſt ac ſi nunquam Ius competijſſet cap.57.partic.7 nu.8.& ibid. reſoluto ſeudo aut emphyteoſi eiſq; deuolutis ad Dominum omnes obligationes ſeruitutes & alia ceſſare, & quid de hypotheca.

Quãdo reſoluitur, reuocatur, riſcinditur actus, etiam de fructibus reſtituendis c.63. per tot. Vide Ibid. Summarium.

Reſtitutio

In Integrum, In Grariam Principis.

De reſtitutionibus faciendis ab hæredibus grauatis in cauſis fideicommiſſorum nonnulla notabilia cap.17 num.36.& ſeqq.

Quid de reſtitutione aduerſus delictũ ex gratia vel iuſtitia circa fructus cap.63.num.73.& ſeqq.

Caſus vbi bona reſtituuntur abſque fructibus num.76.

Et generaliter vbi reſtitutio, reſciſſio, reſolutio, annullatio actus eod.cap.63.per tot.

Retentio

Facilius datur retentio quam noua petitio cap. 57 partic.10.num.8.

Retractus

Quod filius poſſit retrahere, an per hoc dicendũ Ius ſuum a patre nõ dimittri cap. 54. partic. 2.num.24 27.

Et ibid. alia de retractu, & eius beneficio & an habeat locum in feudis, & an ſit in termiuis. §.Titius filios ſi de feu.difunc.per num ſeqq.

Venditor in retractu non tenetur de euictione, ſed tantum ad refundendum pretium num. 28.

Fructus in retractu ad quem pertineant c. 59. num.42.43.

Reuerſio

Vide Reditus.

Reuocatio

Clauſula de non reuocãdo (hic vel illic an poſita ſit) refert cap.38.num.71.

Reuocatio feudi refutati non fit omninò per viam Iuris Prothomiſeos cap.54.partic,2. nu. 25. & ſeqq.

Vbi ſit reuocatio putà alienatione aut alia ex cauſa per quam quid reuocatur an fructus reſtituantur cap.63.nu.16.& pluribus ſeqq.

Rubrum

Seù, Rubrica.

Verbis textus eſt ſtandum nõ obſtante Rubrica cap.40.num.12 & ſeqq.

Ruſticus

Ruſticorum mos de diuidendo per medium c.57. partic.1.ſub num.53.

S

Salarium

Vide pretium

Salarium pro alimentis, vel ſumptibus debitum in principio, pro laboribus in fine cap.12.nu.19.

Saltem

Hæc vox eſt ſubſidiaria, & diminutiua cap. 53. num.30.32.

Sancimus

Hoc verbum proprium eſt Legiſlatoris c.47.nu. 10.

Sanguis

In ſanguine fundantur ſucceſſiones cap. 23.ſub num 68.cap.28.partic. 2 num.2.3.& partic. 1.num.9.

Sed non recedẽdum à modis datis ſub eod.d. partic. 2.

Sanguinis ratio an ab hæreditaria qualitate regulanda cap.35.num.36 ſub 43.

Eſt regulatrix ſub 49 & ſeqq.

Sanguis ſolus continuatus eſt medium &c. 35.nu. 55.

Scientia Scire

Tunc opinamur ſcire cum cauſas cognoſcimus primas &c.cap.29.num.7.& in præfat..nu. 24.

Et cognita radice cuiuſuis rei nu.25. in d præf.

De ignorantia, vel ſcientia præſumpta cap.44. num.41.

Vbi requiritur ſcientia an ipſa præſumatur an vero ignorantia cap.45.num.66.

Sciuiſſe non ſufficit niſi & potuerit cap. 54. partic. 3. num.7.

Non qualibet ſcientia ſufficit, ſed ſcire cum ſuis qualitatibus num 9.

Sola ſcientia ſufficit abſque de nunciatione cap.54. partic.3.num.10.

Scire præſumuntur, aut ſcire debent Agnati, & de ignorantia craſſa num.32.& ſeqq.

Scire quando dicatur Poſſeſſor rem eſſe alienam c. 61.num.77.

Scire quis poteſt debitum non tamen mala mente retinere dici poteſt num.88.

Scriptura

Scriptura ſemper loquitur cap.3.num.50.

Et omnia per eam facilius probantur cap.61.n. 7.

Semel

Semel acquiſitum non delebile cap 19.num.30.

Diſpoſitio ſemel impleta non eſt alteri vocato locus cap.40.num.57.

Semel ſubſtitutio extincta non reuiuiſcit.58.

Ne Ius ſemel extinctum num.59.

Non procedit ſi aliqua pars remanſit c. 56. nu. 38.41.

Sententia
Vide Res Iudicata

De feudo acquiſito per ſententiam, de ſententia feudali, an omnibus proſit, vel noceat, ſi cum legitimo cōtradictore, & alia cap.45. per tot. Vide Ibi Summar.

Sententia nō facit Ius inter ſemetipſos collitigantes num 26.70.71.

Poteſt exequi inter duos lata, licet vnus appellet contra tertium num. 74.

In vno incidenter prolata non nocet in alio in quo principaliter num 45.

In dubio non præſumitur alij obeſſe quā contra quem fuit lata num.46.

Non eſt eadem ratio ſi ſententia concipiatur verbis affirmatiuis vel negatiuis cap. 51. nu. 43.

Omiſſio fructuum in ſententia cap.63.nu. 112. 113.

Ad excuſandum à fructibus poſt ſententiam iā latam num.103.

Inſeparabile

Inſeparabilium à perſona non poteſt eſſe vera delegatio aut tranſmiſſio cap.5.num.66.

Sepulchrum

Sepulchrorum Iura, iure hæreditario nō competere quæ ſint; non valere argumentum ab eis ad feuda cap.13.num.28.29.

Cauendum ab his qui inter hæc arguunt c. 19. num.65.

Et ratio oſtenditur quia non poteſt vigere ſucceſſionis ordo.66.

Hæredibus tamen competunt cap.38.nu. 7.cum differentia à feudis ſub eod.

Seruitium,
Seruitus.Seruus

An ſeruitium augendum aucto feudo c.65. ſub num.16.

Seruitia per patrem debita poſſunt per filiū præſtari c 5.num.21.

Seruitium qui præſtare non poſſunt, vt Mutus, Claudus, Fœmina &c.cap.57.partic. 1.nu.6. & ſeqq.

Seruitij nomen non conuenit annuæ præſtationi eod.c 57 partic.9 ſub num.16.

Pro rata temporis, quo ſeruitium fuit præſtitum eſt merces ſoluenda, vt in Aduocato, Doctore, Poteſtate partic.5.num.8.

De feudis datis ad ſeruitia determinata, ſeū ſub annuis præſtationibus eod.c.57.partic.8. nu. 52.

Et eo ceſſante ceſſat & emolumentum partic. 7. per tot.eod.cap.57.

Seruus tēpore delatæ hæreditatis poſtea liber factus non admittitur ad feudum cap. 27. numer. 23.

In feudo adeſt fruitio, & ſeruitium, onus, & commodum & effectus partic.6.numer.3. & ſeqq.d.cap.57.

An ſit ſeruitium de ſubſtantia feudi num.5.

Fructus ſuccedunt loco ſeruitiorum: num.8.

An ſint omninò correſpectiui fructus, ſeu commoda cum ſeruitijs partic 8 per tot. d.c.57.

Seruitiū in feudis intelligitur de perſonali partic. 9.num.16.d.c.57.

Vaſallus ſeruitutem imponere non poteſt, aliàs ſi ſine conſenſu Domini imponat priuatur feudo c.65.num.19.& ſeqq.

Inter duos Dominos quomodo vtrique ſeruitia præſtanda c.57 partic.6.num.1.

Seruitia feudalia Clericis & fœminis prohibita cap. 57.partic.1.num.22.& ſeqq.

Sibi
pro ſe, pro ſe & ſuis.

De feudo cum hac formula ſimplici quæſito plura c.31.per tot.recurre ad Summ.ibid.

Feudum in forme quod vocant, & quid ſit, &c. ibid.

An præſumatur ex pacto, & prouidentia an hæreditarium cum ſecta Neapolitanorum: & Pyteanorum:num.20.& ſeqq.

Si *Sibi eum taxatiua tantum nu.32.*

Amplia in Ciuilitate num.33.

De feudo cum hac formula conceſſo pro ſe & ſuis c.32.per tot.V.Summ.vbi omnia etiam extra materiam feudi in plerſque alijs inuenies, ut hic repetantur.

Et ibidem ſi vocati aliqui, & ſui, etc.latè.

Nemo poteſt ſibi ipſi feudum in allodium conuertere non cauſam poſſeſſionis mutare, non ſe ipſum eligere, non ſibi Authorare c.39.nu. 46.& ſeqq.

Silentiarij

De his c.13.num.31.

Simile Similitudo

Similium, ſeu æquiparatorum idem iudicium c.35. num.2.

A ſimilitudine cauendum, vltima rerum differentia inueſtiganda, & alia ad idem & errores in hoc committi ſoliti c. 57 partic.8.n.56. & ſeqq.

Exempla comparationis faciendæ per ſingula identitatis; vel ſimilitudinis genera numer. 56.

Decepti ſimitudine etiam ipſi Iurisconſulti. nu. 59.

INDEX.

Socius

Eſt emolumenti, & fructuum ſucceſſor licet hæres non ſit cap. 57 partic.5.num.4.

Solitum

Vide \ ſus

Solutio

Solutio pecuniæ pro alimẽtis, aut alijs an fieri debeat in principio, aut in fine Vide Salarium.

Solus

Conceſſio pro ſe ſolo c.31.num.34.

Speciale.

Specialia non multiplicanda c. 23. partic. 2.num. 74.

Magis aduerti ſolet, quod ſpecialiter exprimitur c.35.num.7.

Speciali nota digna omiſſa neglecta cenſentur c.44. num.65.

Dicere eſſe ſpeciale in hoc caſu eſt refugium miſerorum c.23.num. 106.

Spolium.

De fructibus in Spoliante c.63.num.55.& cap. 61.num.33.34.

Stare

Status Vide Mutatio.

Statutum.

Ne locus ſtatuto ſit ſufficit vel minimus defectus c.51.num.85.

Et omnium qualitatum concurſus requiritur vt ei ſit locus ſub eod.

Et exiſtentia caſus ſtatuti probanda ibid.

Stilus

Ad ſtilum curiarum recurrendum cap. 38.nu. 52.

Stipulatio

Plura de ſtipulatione patri. & filijs, an filijs, vt filijs, an filijs vt hæredibus & contra Magiſtralem & interpretum traditionem cap. 18. per tot. Et cap.19 num. 59.& ſeqq. cap 23. num.17.& ſeqq cap.26. num.1. & ſeqq vbi nu.7.& 10. quod fuit multarum confuſionum cauſa.

Oſtenditur ſimul ſe compati quod vt filio, & quod vt hæredi d.cap.18.num.10.& ſeqq.& num. 60 61. cap. 19. & cap.36 ſub numer.38.& ſeqq.

An pater poſſit præiudicare c.18.num.8.ſed latè cap.23.per tot. Vbi opiniones contrariæ.

Stipulatio operarum cap.18.num.15.

Pater ſemper cenſetur ſtipulari filijs, vt filijs ex voto &c.d.cap.18.num.27.& ſeqq.

Sed hoc non impedit modum acquirendi, qui aliud eſt à motiuo voti paterni 24.& ſeqq. & c.26. num.12.

Stipulationum parentum in filios diuiſio, quando ſtipulantur ſolis filijs, vel quando ſibi, & filijs, vtrumq; proponitur ſeparatim examinandum 33.

In quo inſiſtitur relicta quæſtione an filijs, vt filijs &c.

Et in eo pede fixo eſſe inquirendũ an quid iure proprio competat filio, an hæreditario num. 34.35 Seù paterno c.26.num. 13.14.

De ſtipulatione patris filio tantum an poſſet filius conſequi etiam non hæres, & quod poſſit latè confirmatur cap. 19.per tot.

Et plura de ſuſtinenda ſtipulatione, & conſideratione an filij ſint in poteſtate, an emancipati, an partim ſui, & partim emancipati, & quid ſi adſit iuramentum num. 2. 3. & ſeqq.

Pater ſtipulatur poſt mortẽ filio ſuo dari, & de effectu, aut filio extra patriã poteſtatẽ conſtituto nunc, aut poſtea num.8.& ſeqq.& num. 20.d.cap. 19.

De patre ſtipulante dotem ſibi & filiæ aut cui ius daret dari ſub nu.19. d.c. 19.

Et ratio adfertur cur poſſit repudiata hæreditate feudum retineri num.11.& ſeqq.d.cap. 19.

Stipulatio patri, & filijs in ſex articulos diſtincta c.20.num.1.

An intelligatur ordine ſucceſſiuo, vt primo pater poſtea filij poſt mortem ſuccedant nu. 2.& per tot.

Regula quod per ſucceſſionẽ & ordine ſucceſſiuo an pcedat in omnibus, in operis, in vſufructu cum alijs limitationibus vt ibid.

Nec pater poteſt in hiſce præiudicare nu.14.

Si pater conſequi non poſſit rem in ſtipulatum deductam an filius conſequatur cap.21. n.1. & ſeqq.

An viriliter ſuccedatur in d. ſtipulatione pro ſe, & filijs c.22.per tot.

Motiua huiuſmodi ſtipulationum pro filijs nominatim num.4.& ſeqq.& cap.23.nu.60.& ſeqq.

Stipuleturne pater an vti miniſter an vti radix valdè differt & effectus c.19.nu.12.& ſeqq c.23.num.26.& ſeqq.

Eſt error eorum, qui vti miniſter cap.24.num. 63.

Vnuſquiſque cenſetur ſtipulari pro ſe, & hæredibus, ſuis hæredibus proſpexiſſe cap. 23. num. 75.

Et ſtipulari c.27.num.5.

Vbi quod pro liberis aliquando ſolum intelligitur.& c.31.num.12.29.& ſeqq. & num.32.

Vbi etiam quod ſit dictio taxatiua tantum & c.33.num.9.& cap.34.num.39.

Vel ſuis deſcendentibus cap. 36. ſub num.27.& c.37.n.48.

Et eſt de natura eiuſdem, vt effectus tranſeat in hæredes etiam quod non adiectum ſit cap. 23. num. 65. quia vox hæredis nihil operatur & abundat c. 23. partic. 2. num. 87. 88.
Et ſemper intelligitur perſona hæredis c. 41. nu. 12.
Bartoli opinio ad §. Flauius. quod res tertio ſtipulata poſſit ab ipſis ſtipulantibus reuocari valde controuerſa & plenè de hoc c. 23. partic. 2. num. 30. & ſeqq.
In ſtipulatione patri & filijs non eſt opus filios ratificare, quæ tamen ratificatio eſt neceſſaria in term. l. quoties, & §. Flauius nu. 37. & ſeqq.
Ideò dicta formula cum his iurib. non confundenda num. 38.
Vbi ſtipulatur deſcendentibus ipſa iura non bene applicantur, quæ procedunt tantum inter extraneos num. 39. & ſeqq.
Stipulari poteſt filijs nondum natis nu. 45. d. c. 23. partic. 2.
De ſtipulatione pro abſente per Notarium, aut alios cap. 23. partic. 1. num. 59. & ſeqq.
Et de eorum differentia c. 25. num. 9.
Extraneo abſenti ſtipulante non acquiritur actio ſine ceſſione c. 23. partic. 2. num. 103.
Sed eſt neceſſaria ceſſio actionis c. 41. num. 29.
Alteri an quis poſſit ſtipulari vt vxori fratri, eod. c. 41. per tot. vbi V. Summ.
Et quomodo, & in quem verba ſint concipienda num. 28.

Subinfeudatio

De ſubinfeudatione, ſubfeudis, retrofeudis, feudis ruſticis, & an hodiè poſſint concedi, & an præiudicari poſſit filijs vel Agnatis c. 48. per tot. vbi V. Summ. & c. 65. num. 21. & ſeqq.

Subiecta materia

Subiecta materia proxima non remota inſpicienda c. 51. ſub n. 48. Adde infra Verbum.

Subrogatio

Subrogatum ſapit naturam eius cui ſubrogatur c. 24. num. 23.

Subſidium

Vide Remedium

Subſtitutio Subſtitutus

Poſterior ſubſtitutus admittitur etiam præcedentibus gradibus caducatis cap. 6. numer. 30.
Pater pupillariter ſubſtituere poteſt, & habetur vt teſtamentum filij non patris & alia c. 13. num. 5. & ſeqq.
Subſtitutio ſemel extincta V. Semel.
Subſtituto non nocet ſententia lata contrà hæredẽ ſuper inhabilitate teſtatoris cap. 45. numer. 43.
Aut ſi appareat iniqua num. 44.
In ſubſtitutione compendioſa quid de fructibus c. 63. num. 100.
Qui poſſint per Subſtitutum ſeruire c. 57. par. 1. num. 25. & ſeqq.
Quod fit per Subſtitutũ dicitur propriè fieri n. 41. ibid.

Subtilitas

Vide Æquitas

Sufficere diſtinguitur ab Oportere Vide Neceſſitas.

Superfluum

Superfluitas euitatur etiam ſublata dubietate anxia cap. 23. partic. 2. num. 90. 91. 92.
Superfluum, & indubitabile non deducendum in controuerſiam c. 44. num. 56.

Suus.

V. Suus. V. Dominium. Vide Sibi.

Succeſſio

Succeſſio in feudis quomodo fiat, & quæ probanda cap. 1. per tot.
An vltra deſcendentes etiam ſuccedant aſcendẽtes eod. num. 13. & ſeqq. & cap. 34. num. 83.
An collaterales 15. & ſeqq. d. c. 1.
An vltra ſeptimum gradum eod. nu. 16. & ſeqq.
Quid in maioribus dignitatibus nu. 18. & ſeqq.
De pacto de ſuccedendo, aut non, plura, & an permiſſum cap. 3. num. 19. & ſeqq.
Pactum quod primus filius maſculus, & deſcendentes ab eo ſuccedant validum ibid. 38.
Pacta hac circa ſucceſſionem poſſunt reuocari 39.
Ceſſante conſuetudine non poſſent patres facere, quod filij ſecundi matrimonij nõ poſſent ſuccedere in feudo ſub eod.
Nec hoc pactũ ex conſuetudine poteſt dici cõtra bonos mores ibid. & 40.
In ſucceſſore authore viuo, aut mortuo an verificatur identitas ſub num. 86. 87.
Aliud ſuccedere in gradum aliud ex perſona defuncti c. 6. num. 31. 32.
Succeſſor vniuerſalis, & particularis, & de quo propriè, actiuè, & paſſiuè, & de omni c. 9. nu. 12. in fin. & ſeqq. & c. 16. num. fin.
Importat verbum Succeſſionis ſucceſſionem legalem ſub 17. d. c. 9.
Succeſſio ius inter deſcendentes non mutatur, ſicut inter agnatos c. 11 num. 35.
Succeſſionis nomen continet etiam ſingularem cap. 16. num. 13.
Stipulatio patri, & filio intelligitur per ſucceſſionẽ, & ordine ſucceſſiuo in omnibus c. 20. per tot.
Quod limita vt ibid. c. 23. num. 25. & ſeqq. vbi latè ad idem c. 24. & nu. 49.
An viriliter, ſeù æqualiter, quod ſic, vt in feudis & emphyteoſi c. 22. per tot. & cap. 34. num. 22.

Qui

INDEX.

Qui dicit ſucceſsionem dicit titulum hæreditarium, & plura quod filij veniant ex ſucceſsione cap. 23. num. 25. & ſeqq. vbi num. 37. & ſeqq. hanc eſſe regulam c. 36. num. 31. & ſeqq.

Succeſsio eſt modus acquirendi c. 56. numer. 42. & ſeqq.

Etiã in feudo antiquo non obſtante renouatione d. cap. 36. num. 36.

Vterque, & cõcedens, & acquirens cogitat, quod filij habeant poſt mortem num. 39. eod. c. 3.

Acquiſitio per viam ſucceſsionis infert ad poteſtatem diſponendi d. c. 23. num. 58.

Aliud ex ſucceſsione, aliud ordine ſucceſsiuo nu. 59. eod. cap. 23.

Varia de ſucceſsione iure ſanguinis, vel hæreditario c. 28. partic. 1. num. 9. fo. Vide in verbo ſanguis.

Non bona quæſtio hęc cum vtrunq; ſimul concurrere poſſit c. 28. partic. 2. num. 2. 3. & ad cap. 23. ſub num. 68.

Succeſſio in Eccleſiaſticis, non eſt hęreditaria, & de triplici ſucceſſione vniuerſali, generali, particulari, & alia & effectus, & pro differẽtijs cum ſucceſſione in feudo ſeculari c. 30. nu. 2. & ſeqq.

Regula qui per ſucceſſionem c. 9. ſub. num. 34. & ſeq. & cap. 56. num. 36.

Succeſſor an teneatur implere inueſtituram Anteceſſoris c. 30. num. 6. & ſeqq.

Succeſſio fit in capita vbi vocatio fit nomine proprio c. 34 num. 22 adde cap. 22. per tot.

Hæres & ſucceſſor promiſcuè accipiuntur c. 36. num. 58.

Formula pro ſe, & hæredibus, & ſucceßoribus cap. 27. per tot. V. Summarium ibid.

Succeſſoris vox variè capitur cap. 37. num. 51. & ſeqq. & nu. 62.

An fęminę, an ſoli de ſanguine etiam in feudo emphyteuſi etiam eccleſiaſtica & alijs. nu. 54. & ſeqq. eod. cap. 37.

Formula pro ſe, & ſucceſſoribus ad faciendum, & diſponendum prout eis, & ſucceſſoribus ſuis placuerit num. 59. eod. cap. 37.

Paria ſunt non ſuccedere, aut non eſſe in rerum natura c. 40. num. 75.

Differt an fęmina admittatur per reintegrationem an per ſucceſſionem num. 82. 83.

Succeſſionis modus alterari non poteſt à Vaſſallo c. 51 nu. 56. & ſeqq.

Succeditur in feudis per omnes vſq; ad vnum in quo conſeruatur feudum ad inſtar vniuerſitatis aut arboris c. 56. num. 40.

Simbolum
Vide Tranſitus.

T

Tabellio
Vide Notarius

Tacitum
Vide Expreſſum.

Verba ſi tacuit in §. ſi Titius. ponderata cap. 54. partic. 3. ſub num. 63.

Taxa

Taxa perpetua sẽper ſeruanda c. 57. partic. 9. nu. 7.

Taxatiua

Dictiones taxatiuæ quid importent c. 31. nu. 32. 34 ſub 35. & cap. 32. nu. 41.

Tempus
Vide Audientia

Tempus præfigere hoc, vel illud eſt in arbitrio c. 2. num. 31.

Tempus modicum, aut celeri ſatiſfactione quando dicatur c. 47 num. 49.

Quantum tempus habeat ſucceſſor, ſi anteceſſor mortuus ſit intra annum, & idem num. 86. & ſeqq. 99. & ſeqq.

Quando tempus præfinitur à lege eo elapſo inducitur renunciatio c. 54. partic. 3. num. 2.

Si tẽpus præſcribatur, & poſt negetur audientia Vide Amiſsio.

Tempore non præfixo non intrat, quod idem non currat 65.

Tempus aſsignatum intelligitur de completo c. 57. partic. 2. num. 7.

Datur per tempora diſtributio c. 59. partic. 9. num. 3. & ſeqq.

Territorium

An licitum perſequi extra territorium cap. 12. num. 54. & ſeqq.

Tertius

Exceptio de iure tertij etiã excluſiua intentionis agentis opponitur ſi ipſe tertius velit cap. 53. num. 38.

Quid in tertio admiſſo ad cauſam circa fructus c. 63.

Teſtamentum

Teſtamentum inſeparabile à perſona c. 5. num. 67.

Teſtamentum nullum eſt teſtamentum, & effectus plures V. Nullitas.

Poteſt confirmari à Principe c. 52. num. 29.

Textus

Textus vbi adeſt nihil hæſitandum c. 54. partic. 3. num. 13.

Titulus

Titulorum feudalium connexionis rationes, &

conti-

continuati in effectu vt partic. 3.num.52.& ſeqq.

Et cur ſæpè referantur Mediolanenſes nu. 62.

A primordio tituli poſterior formatur euentus c.6.num.37.& c 12.num.6.

Tituli dignitatum hodiè aucti c.12. num. 34.

Sunt indiuidui cap. 57.partic.9.ſub num.4.

Hodie in eis ſucceditur licet olim per electionem num. 35. d.c.12.

Non eſt vlla compatibilitas inter illa, quæ acquiruntur titulo particulari, ac ea, quæ iure hæreditario c.19.nu.27. & ſeqq.

Titulus cum titulo non confundendus cap. 19.ſub nu.37.& ſupra Acquiſitio.

Titulo an vti quis poſſit alio a primo nu.38.

De fructibus ſi titulus ſit nullus c. 63. nu. 9.& ſeqq.

Si titulus reductus ad non titulum num.121. & ſeqq.

Tormenta

Tormenta in caſtro an ſint feudalia c.65.num.86.

Totum

Totum qui dicit nihil excludit c. 30.num.40.

Ita quod nulla perſona excipiatur 41.

Tranſactio

Tranſigere poteſt Vaſallus c.45.ſub num.4.

Tranſmiſſio Tranſitoria

Inſeparabilium a perſona nō datur tranſmiſſio c.5.num 66.& ſeqq.

Vbi an qualitas filiationis,ætas, ius ſuccedendi.

Ex ſucceſſione non poteſt tranſmitti quod penes defunctum non fuit c.19 num.16.

Nec ad hæreditatem per patrem repudiatam ibid.

In contractibus ſit tranſmiſſio in hæredē ſuperueniente conditione c.21.num.2.3.

Secus in vltimis voluntatibus ſub 2. Declara vt num.7.remiſſiuè.

Idem in donatione num.4.5.6.

Tranſitoria à non tranſitorijs diſtinguuntur ad dignoſcendum an filij, vt filij, an filij vti hæredibus c.23.num.21.& ſeqq. & c. 26. nu. 1. & ſeqq. Qua opinio reijcitur eiſd. locis, & cap. 27. nu. 13.14.15.21.

Feudum nō eſt de tranſitorijs ad extraneos, niſi conſuetudine, lege municipali, aut nō conſtito de origine c.36.num.16.& ſeqq.

In materia non tranſitoriā facta per pactum tranſitoria oportet eſſe hæredem cap. 37.n.14.

Tributum

Vide Onus.

Turpe.

Turpius eijcitur quam non admittitur hoſpes c. 57.partic.10.ſub num.3.

Tranſitus

In ſymbolizantibus facilis eſt tranſitus c. 54. partic.3.num.36.

V

Vacillationes

Sunt errorum,& deſperatæ veritatis argumēta c.28.partic.3.num.19.23.

Validum. Valeo.

Actus ſunt ſuſtinendi non ad irritum reducēdi c.54 partic.1.num.54.& partic. 2.ſub num. 3.& ſeqq.

Verba Non valet idem,quod Non poteſt & d. cap. 54.partic. 3.num.25.

Quæ tollunt omnem potentiam num. 26.

Inducunt formam,quę faciunt actum inutilem 27.

Vaſallus

Vaſallo cauſa non danda ad iniuriam, aut irreuerentiam c. 47 ſub num.35.

An Vaſallus Vaſalli Vaſalli mei ſit meus Vaſallus c.48.num.8.

De paritate iurium inter Dominum, & Vaſallum c.51.num.57.& ſeqq.

Vaſallus viuens non poteſt cōtributionem in fructibus euitare c.57 partic.7.num.4.

Si negaret ſeruitia, ſeu fictus feudum amitteret num.6.

In contumaciam Vaſalli Dominus eſt immittendus in poſſeſſionem feudi num.7.

Vaſallus poteſt meliorem Domini facere conditionē non deteriorem, vt ſeruitutem imponendo ſine conſenſu c.65.num.17.

Poteſt agere & conueniri & tenet iudicium, & tranſigere c.45.ſub num.4.

Venditio

Hæreditate vendita non datur contra venditorem actio pro rebus ſingularibus euictis cap. 17.num.12.

Aliud venditionem eſſe liberam, aliud rem eſſe liberam c.30.num.17.

An verbum Vendendi præponatur verbo Alienandi refert c.38.num.60.

Res aliena vendi poteſt quomodo intelligendū c.54 partic.3.num.19.& c.61.nu.31.et ſeqq.

In materia venditionis fructuum, et de differētia ſi emantur vel fructus, vel redditus, vel emolumenta etc. c.59.nu.80.81.

Vendere feudum et alienare idem et cap.52.nu.1.

Ver

Ver quoad fructus quando incipiat cap. 57.partic. 10.ſub num.1.et ſeqq.

Ver-

INDEX.

Verbum Verbigratia.

Verba in dubio in proprio ſignificatu accipienda c.1.num 23.

Verborum corticibus non inhaerendum.c.13.num.86. & cap.37.num.17.

Supponendum ſemper verba ſtare cum myſterio, nec fruſtatoriè poſita c.22.num.13.

Vt aliquid operentur etiam in ſyllaba.c.23.partic.2.num.77.79.

In quo poſſunt, & quod veriſimile & perſonis magis congruum 14.15.in d.c.22.

Satis verba operari dicuntur quae dubietatem abigunt d.partic.2.num.91.

Mens talis praeſumitur qualem verba ſecundū ſubiectam materiam intellecta praeſeferunt c.32.num.32.

Ita quod perſona conueniant, & ſecundum naturam actus num.33.34.

Vbi minus iuri communi derogatur aut correctio inducitur c.35.num.10.c.54.patic.1.nu.52.

Et ſecundum ſubiectam materiam c.38.nu.65. & alia,vt c.54 partic.1.nu.14 & ſub.23.& cap.32.num.32.

Verbum Verbigratia quid c.50.num.24.

Verba ſecundum ſubiectam materiam intelligenda, maximè ſi eorū proprietas concurrat, ab eorū proprietate non recedendum, naturaliter, & ciuiliter c.51.num.35.& ſeqq

Verba vbi non conueniunt ceſſat diſpoſitio nu.64.

Vis non facienda in vocula, aut verbo vno forte incidenter poſito c.37.num.31.& ad c.38.nu.67.& ſeqq.

Veritas veriſimile

Veritas diſputando magis clareſcit Sepiuſuè exagitata c.11.num.2.& 3.

Veriores redduntur ſermones cum vniuerſalibus cognitis,ad particularia deſcendimus c. 29. num.6.

Qui cum rebus ſenſatis concordant num.4.

Plus valet veritas & rei ſubſtantia quàm ludibrium verborum c.28.partic.3.ſub numer. 32.

Viciſſitudinarius
Vide Actus.
Videtur

Verbum hoc eſt nota improprietatis c.57.partic.4. num.23.

Vinculum.
Vide Funiculus.
Vis,Violentia.

Violentia fit etiam ſine armis c.61.num 41.

Vita.Viuens

Vita alicuius durante quid noeet, aut prodeſt c. 45.ſub num.24.Vel ſuſtinetur c.54.partic.1. num.56.& ſeqq.Aliud exemplum Vide c.47. ſub numer.62.& ſub num.61.d.cap.54.& partic.2.numer.2.14.& cap.55.num.17.& ſeqq.& d.c.65 ſub num.21.22.

Et an grauatus fideicommiſſo poſſit in vita reſtituere in praeiudicium creditorum c.55.nu. 37.

De vita & militia quadam c.64.num.56.

An & quomodo durante vita alicuius poſſit interim alius vti frui c.48.num.64.& ſeqq.

Viuentis feudum concedi poteſt ſub conditione ſi Domino aperiatur c.52.num.37.

Viuēte Patre an Primogenitus ſuccedat in fructibus c.57 partic.2.nu.45.

An contractus ſuper vita ſit licitus cap.59.nu. 49.

An durante vita debitoris poſſeſſoris poſſint vēdi fructus feudi,dari in dotem,ſeu exequi in eis, & etiam fideicommiſſi, & ſimilium c.64. num.7.& ſeqq.V.executio.

Quid de melioramento vita ſubinfeudantis durante c.65.ſub num.21.22.

Vitium.

Is ſenſus eſt eligendus,qui vitio caret c.34.num. 20

In vitium defuncti ſuccedit hęres c.50.nu.50. V.Pater.

Vltimum
Vide Vltima voluntas.

Vltimus ſtatus, vltimum conſuetum, vltima alimentorum praeſtatio attenditur cap.12.nu. 26.& ſeqq.

Vltima pacta ſeruanda cap.23.partic.2.numer. 70.

Vltimarum voluntatum octo ſpecies cap.51.num. 71.

Ab vltima voluntate ad feudum non fit argumentum c.57.partic.5.num.9.

Vniuerſitas Vniuerſale.

Priuatus facultate conſequendi vniuerſale priuatur etiam facultate conſequendi particularia ſub eo contenta c.8.num.3.

Quando vniuerſalia verificantur in ſuis particularibus, & alia ab vniuerſalibus praeceptis incohandum,&c.c.29.per tot & in praefat. num.22.

Veriores redduntur ſermones cum vniuerſalibus cognitis ad particularia deſcendimus num. 6.

Vniuerſalia verba an vniuerſaliter, an ſecundum ſubiectam materiam accipienda c.38.nu.12, 76.85.

In vniuerſalibus pretiū ſuccedit loco rei,& eadē recipiunt ſubrogationem, & alia circa fructus reſtituendos cap.62.per tot.V.Summar. ibid.

Volo

Digitized by Google

I N D E X.

Volo

Voluntas. Vide Mens. Vide Vltima Voluntas.

Voluntates ſingulorum propriæ c.5.num.64.65.

Voluntas quę deducitur ex actu nõ operatur vltra quam de neceſſitate inferatur c.23. num.96.

Nec contra diſpoſitionem iuris numer.97.100.

Velle eius eſt cuius eſt & nolle c.23 partic. 2. num. 69.

Formula pro quibus voluerit, & quibus iura concedere voluerit c.39.num.5.6.

Voluntatem propriam explere habetur pro pretio ſiue lucro c.65.num.64.

Et è contra non explere pro damno nu.65.66.69.

Vide Deſiderium

Votum

Votum captandæ mortis c.3.num.23.

Vſque.

Stat incluſiuè c.57.partic. 2. & cur, & quando incluſiuè vel excluſiuè, remiſiuè 5.7.

Vſusfructus,

Vſus Vide Commoditas

Vſusfructus feudi non tranſit in filium c.5.num. 83.

Vſufructuario mortuo proprietarius iure cõſolidationis ad vſumfructum reuertitur c. 10. nu. 15.

Vſusfructus Patri non debitus de feudo filio cõceſſo c.34.num.57.

Nec de rebus donatis à Principe niſi tranſiant ad ſucceſſores ſub eod.

Vſufructuarius vendendo, aut donando non dicitur alienare, ſed retinere c.48.num 4.

Fructus ſeù commoditates transferre num. 38.

Si cedit vſumfructum ſtatim amittit, ſi alienat non amittit, & cur num.78.

Alia ad idem, & quoad commoditates tantum c.54.partic.2. nu. 2. & ſeqq. vbi alia ſimilia & ſupra verſ Commoditas.

Etiam quod quis Cedẽdi verbo vſus ſit cedendo vſumfructũ fit interpretatio quoad commoditatem vt actus valet num.5.

Differentiæ & conuenientiæ inter vſumfructũ, & feudum c.57 partic 4.num.31. & ſeqq.

Et licitum argumentum inter feudum, & vſumfructum num.39.

Aliud eſt eſſe Vſufructuarium, aliud eſſe Adminiſtratorem c.59 num.71.

Si Vſufructuarius nõ poſſit ferre onus ſoluẽdi legatum annuum, & an ipſe illud ſoluere teneatur num.56.57.

Quid de fructibus quoad ſucceſſorem Vſufructuarij cap.59 ſub num.41.

Vſus

Vide Conſuetudo

Vſuræ

Vſurarius in feudo non ſuccedit c.4 num.25.

De legato aureorum 100. an veniãt vſurę c. 59. num.63.

An de legato nominis debitoris num.64.

An vſuræ decurſæ in vita teſtatoris 65.

Vſuræ proueniunt ex induſtria & dicuntur Fructus ciuiles c.61.num.88.89.

Vſurarius reſtituit rem cum fructibus c. 63.n.40.

Cum vſurario agitur mitius, quàm cum fure, & Raptore ſub eod.

Vtile

Vide Dominium.

Vxor.

In quo ſint fundata ſtatuta prohibẽtia relinqui Vxori vltra certam partem c.3.num.27.

De Stipulatione Sibi, & vxori Vide Stipulatio,

F I N I S.

Indicis verborum, et materiarum.

SVPPLEMENTVM AD INDICEM DECISIONVM
LVCENTIVM, FLORENTINARVM, ET BONONIENSIVM

Authoris eiuſdem, in verbis materiæ, in quibus notatio remiſſionis deciſionum fuit ab Impreſſore omiſſa, quæ hoc indice ſuppletur, et adnotatur, ex cauſa allata in Dedicatoria ad Lectorem ſupra hoc ipſo lib.

Quò poteris recurrere ad maiorem intentionis noſtræ declarationem & intelligentiam.

A

Actio

Verſ. competit adde Luc. 31.

Aequitas

Verſ. quia ęquitas dele Luc. 68. & dic bon. 19.

Appellatio

Verſ. non impeditur dec. bon. 30.

B

Bona fides

Verſ. ex bona fide Luc. 17.

C

Calculus

Verſ. reuocatio bon. 33. non 23.

Caſus

Verſ. Verba in caſu dec. 23. non 22.

Ceſſio

Verſ. exceptio ſpolij d. bon. 19.

Verſ. Ceſſio iurium bon. 57. *non* 67.

Compenſatio

Verſ. non intrat bon. 7.

Confeſſio.

Verſ. Inquiſitione Luc. 12. non Bon.

Coniux

Verſ. Dominum bon. 6.

Connexio

Verſ. Connexa non dicuntur bon. non Luc.

Conſtitutum

Verſ. per clauſulam num. 25. non 15.

D

Damnum

Verſ. damnum quod quis adde num. 1.

Verſ. defectus traditionis dec. 40. bon. punc. 7.

Verſ. tria pericula dec. bon. 40. punc. 8.

Delegatio

Verſ. delegatus formam. flor. 21.

Verſ. Commiſſio flor. 65.

Depoſitum

Verſ. depoſitum quomodo flor. 59.

Deſtinatio

Verſ. deſtinatio ſufficit flor. 1.

Diſcretiua

Verſ. & ſingulis flo. 1.

Diuiſio

Verſ. diuiſionis Luc. 14.

Verſ. diuiſiones compenſatę flor. 24.

Dolus

Verſ. dolus præſumitur bon. 63.

Domus

Verſ. Cura domus bon. 65.

Donatio

Verſ. donationis reuocatio bon. 21. nu. 42.

Dos.

Verſ. Pater dotando Luc. 66.

Verſ. fundo æſtimato Luc. 67.

Verſ. dos vnius ex fructibus. bon. 62.

Verſ. ſtatutum bononienſe bon. 21.

Dubium.

Verſ. in dubijs media bon. 19.

Verſ. ad anxiam flo. 46.

B

Effectus.

Verſ. Carens. bon. 40. punc. 7.

Eluſio.

Verſ. ratio bon. 68.

Emphyteoſis

Verſ. in emphyteoſi nihil eſt flo. 50.

Verſ. in ſucceſſione flo. 51.

Excuſſio

Verſ. fiſcus hęres flo. 26.

Verſ. eſt neceſſaria flo. 40. punc. 11.

Executio

Verſ. ſententia non liquidę bon. 14.

Verſ. executor faciens. bon. 63.

Expenſa

Verſ. contrà, & declara d. flo. 8.

Verſ. expenſę in alimentis bon. 62.

Expreſſum

Verſ. ſpeciali nota flo. 46.

I N D E X.

F

Factum
Verſ.Immo plus num. 27.non nu.1.
Verſ.vbi opus 2.non 62.
Familia
Verſ.familia domus flo.71.
Fauor
Verſ.non poteſt contra bon.non eadem.
Feudum
Verſ.feudum pro ſe,& filijs flor.54.
*Verſ.valet.*flor.61.
Fideicommiſſum
Verſ.An fideicommiſſo Luc.60.
Verſ.alia non eſſe Luc.67.
Fedeiuſſor
Fideiuſſor de iudicatum Luc.46.
Filiatio
Verſ.probatur Luc.56.
Fixum
Verſ.Affixa bon.63.
Flagranti
Verſ.in flagranti deprehendere Luc. 38.num.2.
Fœmina
Verſ.materia flor. 50.
Forma
Verſ.forma non ſeruata bon.2.
Fornicatio
Verſ.ſimplex bon.42.
Verſ.ſtuprum cum vidua Luc.54.
Francatio
Verſ.primo bon.1.
Verſ.per francationem bon.43.
Frater
Verſ.de ſucceſſione Luc.64.non 67.
Fraus.
Verſ.fraus ficto Luc.25.
Fructus
Verſ.fructus natura bon.68.

G

Generale
Verſ.diſpoſitio generalis bon.71.

H

Heres.
Verſ.hæredes non niſi flo.33.
Verſ.creditor ſui debitorie flo.39.
Verſ.vnus ex pluribus bon.13.
Hypotheca
Verſ.& eſt pinguior d. flor.22.
Verſ.bona pro dote num.10.17.

Incertitudo
*Verſ.fallit num.*12.non 48. & punc. 7. num.48.
Verſ.incertitudinis d. punc.4.
Inſtrumentum
Verſ.primo& flor.23.num.6.
Verſ.habet vim. flor.21.num.1. & flor.25.num. 1.& 2.
Verſ.non ſequitur d.flor.55.
Interrogatorium
Verſ.primo Luc.56.
Inuentarium
Verſ.heres cum hoc bon.68.
Iudex
Verſ.Iudex re nondum Luc.41.
Verſ.poteſt recedere num.33.
Iuramentum
Verſ.quod tamen d. Luc.49.
Verſ.ſtatutum quod bon.8.

L

Legatus
Verſ.eſt ità bon.5.
Legitima
Verſ.excluſus dic à ſucceſſione an à legitima
Verſ.an dos adde an filijs accreſcat Luc.65.in add.
Liber.
Verſ.ſtatutum bonon.bon.7.
Liquidatio
Verſ.primo Luc 25.
Verſ.ſuper illiquido 101.non 105.
Locatio
Verſ.poteſt locator bon.1.

M

Maſculus.
Verſ.ex coniecturis Luc 63.
Melioramentum
Verſ.datur pro vis Luc.61.num.7.
Verſ.plantatione num.28.
Mixtum.
Verſ.primo bon.30.

N

Notarius
Verſ.primo Luc.56.
Notorium
Verſ.primo flo.46.
Verſ.poteſt cad.flor.46.
Nullitas
Verſ.ab eo ſolo bon 29.

O

Digitized by Google

I N D E X.

O

Oppoſitio

Opponens Luc.20.

P

Pactum

Verſ.primo Luc.48.

Pater

Verſ.capiendo Luc.25.

Pecunia

Verſ.vtrunque bon.40.punc.1.

Verſ.aliud ſi vnum ſit in obligatione, & aliud ſi in dilatione ead.bon.punc.1.

Penſio

Verſ.onus d.flo.26.

Poſſeſſio

Verſ.in dubio pro poſſeſſore flo.46.

Poſterius

Verſ.primo bon.67.

Probatio

Verſ.ſtatuta probibentia bon.49.

Productio

Verſ.decreta flo.67.

Probibitio

Verſ.qui prohibita Luc.59.

Proteſtatio.

Verſ.vltimo num.43.non ſub num.45.

R

Ratio

Verſ.ceſſante Luc.2.

Verſ.ratio ſtatuti ead.

Ratibabitio

Verſ.ex longa. dele num.5.

Receſſus

Verſ.penult. flo.63.

Relatio Nuntij

Verſ.primo Luc.41.

Verſ.relatio Nuntij in maiori Luc.1.num.5.

Verſ.vltimo 3.Luc.31.

Relatio Relatum

Verſ.& dicitur flo.46.

Verſ.ratio non eſt bon.54

Reſcriptum

*Verſ.ſi referens num.*18.loco nu.100.

Reſtitutio in integrum

*Verſ.datur & ſeqq.*flo.60.

Reus

Verſ.ſufficit 2.non 22.

S

Sententia

Verſ.de ſententia flo.52.

Verſ.ſententia ſi referens bon.10.

Seruitus

Verſ.primo Luc.33.

Socius.

Verſ.ad faciendum bon.44.

Verſ.Præſumitur emere bon.51.

Stipulatio

Verſ.quiſque flo.51.

Subſtitutio

Verſ.primo Luc.63.

Verſ.ſubſtitutio vbi non flo.10.

T

Tertius

Verſ.ſtatur teſti adde flo.46. num.20.in add.

V

Verſio

*Verſ.penult.*bon.62.

Veſtis

Verſ.primo bon.68.

Villa Vide Vniuerſitas.

Vniuerſitas

Verſ.declara ſi omnes bon.18.

Vocabulum.

Verſ.fin.& Bon.39.in add.num.22.

F I N I S.

Errorum Correctorum Notatio

Prior numerus paginam alter numerum ſub quo eſt error indicat.

Pag.	Num.	Error	Correctio.
6	3	Iureconſultum	Iureconſultus
6	13	procedat	procedant
8	17	inſpectæ	Inſpecto
15	42	Schone.	Schene.
15	42	Potuiſſent	Potuiſſent
17	54	non, deleatur	
25	tit.20.	conuertente	connectente
22	tit. 36.	Item definit	Item An definat
		& verba alias non, deleantur.	
24	tit 58.	Nec.	Hæc
26	nu.23.	Ibi.	vbi
26	29	Propterea	præterea
34	95	curatur	Iuratur
35	111	Confuſionem	Poſſeſſionem
41	10.	Muroſam	Moroſam.
43	17	Ineuitabis	Ineuitabilis
44	36	Diſtrictiooem	Diſtinctiooem
45	6	Nune	Hune
48	19	ſtac	ſtant
54	66	Copateat	Cum pateat
56	14	Heres	Hæres
64	35	Cooſtitutiuo	Conſtitutione
69	62	Nono	Nouo
72	34	& hæredibus	Vt hæredibus
93	106	Ipſo	Ipſe
94	119	Arbitri	Arbitrij
118	107	de feu.	de prohib. feud.
118	107	Quod nos	Quod non.
120	1	& infra	vt infra
120	3	fini	fine
122	38	Inſtitam	Inſtitutum
127	22	Cap 3.	Cap.23.
129	10	Iudicum	Iudicium
134	20	Boer	Bocer
135	3	faceſque.	facieſque
141	60	Deſtinere	deſinere
134			144
144	16	Amis	Armis
345	18	Trecta	Tacta
140	1	Nam quaſi	Nam deleatur
152	8	Habetes	Habeant.
153	22	filiorum	filium
160	21	Acquirere	Acquireret
160	21	Sic veniet caſus	ſi veniet caſus:
		Sic fac.	ſic fac.
160	22	Poſt verbo mortis caula capitur ad-	
		31 ibi certè enim.& qui hæreditarios aut legati, aut fideicommiſſi iure capit,eſſet inquam mortis ſaltem propriè capia.	
165	32	Vero	Vere
165	33	poſſint	poſſet
168	58	& eum	& eum
168	58	Principis	Princeps
168	58	patrem deleatur	
169	83	factos	Tactos
171	96	feudata	fundata
180	69	Nec abſurdum	& abſurdum
185	38	Imporare	Importare
186	47	Tbi	Tibi
191	44	Dieit	Deſit
191	42	Paſcimi	paſſim
191	44	Inuenta	Inuento
192	63	Seruire	Seruare
200	8	Ius deleatur	
217	25	31	30.
224	20	ſenteotiare	Sentire
		in ſto. poſt verb. An Agnat. &c. adde 10 modis quib. feuda acquiruntur	
229	2	Quos	Quod

Pag.	Num.	Error	Correctio.
229	2	dimetietur	dimetiatur
232	5	Pagamo	pagano
233	26	præſcripta	præſcripto
235	38	Ipſe	Ipſi
235	39	Inuitantur	Innitantur
239	91	per deleatur	
259	92	Perſonaliſſima	perſonaliſſimum
240	106	Orationis	rationis
240	109	An additio	Cui addito
240	110	poſteriore	poſteriori
240	110	Cum iuramento	In iuramento
243	29	Vul.	Vſyllos
252	9	verificari	velificari
252	15	erit	ait
253	20	Schin	Schoner
254	22	A deleatur	
254	22	harum	horum
255	39	maſcula	macula adde à
		ante vocem perſona	
216	46	concedentem	Concederem
257	56	vt ice	vt ſi
261	9	adde poſt verbum	
		ſequar verba & ratione.	
262	18	fundum	feudum
265	62	patee	pater
266	68	Carol.	Corbul. (to
266	74	facto teſtamento	facto ordinamē-
207	76	poſt vocem teſtamentum adde nul-	
		lum teſtamentum	
270	27	maiorem	& ad maiorem
275	39	clauſula ex quo manifeſte cōuinei-	
		tur hoc ius filijs ponenda poſt verba non filijs	
271	46	Clauſula at nos ad ipſum § Titius in	
		c.44. extricabimus,ponenda eſt poſt verbū inuoluit	
272	55	veritatem	varietatem
275	1	Tooe	cum
276	8	immaginatium	Immaginatiuam
278	25	Adiudandum vi	Ad illud dandū iuxta
278	27	quam obſtat	quam conſtat
278	29	Ad quintam	Ad quintum
278	31	Roſſ	Boſſ
280	67	mehtodore	methodice
ibid.		ſiue leotentiam	ſiuè licentiam
ibid.		Solis	Dotis
ibid	d.Piſt.		D Piſſina.
282		verba is cui ante verbū vnde deleāt	
282	5	futurę,	futuro.
283	12	quod filj ex	quod filij &
283	poſt 17	38	18
284	30	verumqui	verum quia
284	31	Orationis	Rationis
284	34	ſtatum.	ſtatim
286	63	Alb.	Abbas
297	47	Suni	Sum
305	7	Crau.n.356.n 5 hęc verba deleātur	
309		ſub princ. eo erit	& erit
309	4	Inuectibus	Inuectiuis
310	19	non tanto	Non tam
313	22	non admittimus,	quos admittim⁹
315	44	Sedulæ	Sedulo
eod	44.	deſimilitudine	diſimilitudinem
330	46	Conceditue	Conceditur
332	54	deſtinctis	deſtinatis
337	7	fuit	fecit
351	84	diminuat	diminuatur
369	31	quod	quoad
370	35	conſiſterando	conſiderando
381	65	quo	pro

g. 66.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

E 39.

Digitized by Google